

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Економска школа
„Стана Милановић“
Број: 474/2-4
27.06. 2023 год.
Шабач

Економска школа „Стана Милановић“
Шабач

Школски програм

за период 2022/2023 – 2026/2027.године

На седници Школског одбора од 27.06. 2023. године Школски програм је усвојен.

Председник Школског одбора:

М. Петронијевић

Милан Петронијевић

Шабач, јун 2023.

НАЗИВ	ЕКОНОМСКА ШКОЛА „СТАНА МИЛАНОВИЋ“
МЕСТО	ШАБАЦ
РЕГИСТАРСКИ БРОЈ	07120192
ШИФРА ДЕАТНОСТИ	8532
АДРЕСА	МАСАРИКОВА 29, 15000 ШАБАЦ
КОНТАКТ	015/350-274; 015/350-270
ДИРЕКТОР ШКОЛЕ	СОЊА МИЈАТОВИЋ ЈОКИЋ
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛИ ЗА КОЈЕ ЈЕ ШКОЛА ВЕРИФИКОВАНА	ПОДРУЧЈЕ РАДА: ЕКОНОМИЈА, ПРАВО И АДМИНИСТРАЦИЈА Финансијски администратор (4 године) Пословни администратор (4 године) Комерцијалиста (4 године) Економски техничар (4 године) Правно пословни техничар (4 године) Финансијско рачуноводствени техничар (4 године) ПОДРУЧЈЕ РАДА: ТРГОВИНА, ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО Кулинарски техничар (4 године) Туристичко хотелијерски техничар (4 године) Туристички техничар (4 године) Кувар (3 године) Посластичар (3 године) Трговац (3 године) Конобар (3 године)

Решење о раду школе

Школа је регистрована за обављање делатности средњег образовања и васпитања по програмима за стицање II, III и IV степена стручне спреме у оквиру наведених подручја рада решењем Окружног суда у Ваљеву.

Верификована је решењем Министарства просвете Републике Србије број 022-05-222/94-03 од 6. 4. 1994.године.

ВЕРИФИКАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ РАДА ЕКОНОМИЈА, ПРАВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

Р.БР.	Образовни профил	Решење Министарства просвете Републике Србије о верификацији
1.	Економски техничар	022-05-222/94-03 од 18.08.2020. год
2.	Правно пословни техничар	022-05-222/94-03 од 19.08.2020. год
3.	Финансијски администратор	022-05-00222/94-03 од 15.03.2013. год
4.	Комерцијалиста	022-05-00222/94-03 од 24.05.2019. год
5.	Пословни администратор	022-05-00222/94-03 од 15.03.2013. год
6.	Финансијско-рачуноводствени техничар	022-05-00222/94-03 од 16.12.2022. год

ВЕРИФИКАЦИЈА ЗА ПОДРУЧЈЕ РАДА ТРГОВИНА, УГОСТИТЕЉСТВО И ТУРИЗАМ ЧЕТВОРОГОДИШЊИ

Р.БР.	Образовни профил	Решење Министарства просвете Републике Србије о верификацији
1.	Кулинарски техничар	022-05-222/94-03 од 23.06.2022. год
2.	Туристички техничар	022-05-00222/94-03 од 30.08.2018.год
3.	Туристичко-хотелијерски техничар	022-05-00222/94-03 од 04.02.2022.год

ТРОГОДИШЊИ

Р.БР.	Образовни профил	Решење Министарство просвете Републике Србије о верификацији
1.	Кувар	022-05-00222/94-03 од 15.03.2013. год
2.	Конобар	022-05-00222/94-03 од 15.03.2013. год
3.	Посластичар	022-05-00222/94-03 од 15.03.2013. год
4.	Трговац (нови програм)	022-05-222/94-03 од 07.10.2015. год

ПРОШИРЕНА ДЕЛАТНОСТ ШКОЛЕ

На основу члана 98. Закона о основама система образовања и васпитања (Сл. Гласник РС број 72/09, 52/11, 55/13, даље: Закон) и члана 192. Закона о општем управном поступку (Сл. Лист СРЈ број 33/97 и 31/2001 и Сл.гласник РС број 30/2010) у поступку давања сагласности на Одлуку о проширеној делатности Економске школе „Стана Милановић“ у Шапцу број 797/2 од 25.10.2013.године, Министар просвете, науке и технолошког развоја доноси решење о давању сагласности на Одлуку Школског одбора о проширеној делатности кроз континуирано образовање одраслих и то:

- Обука за израду чајног пецива и бисквита;
- обука за израду пецива;
- обука за израду пица;
- обука за израду тестенина;
- обука за израду производа од воћа и поврћа;
- обука за хотелског портира;
- обука за прихват госта у сеоском домаћинству;
- обука за помоћног куvara;
- обука за основне роштиљске послове;
- обука за помоћника трговини;
- хигијенска припрема угоститељских објеката за смештај гостију;
- израда бурека;
- израда лиснатог теста и кора;
- припрема и продаја меса и меснатих производа;
- производња разних врста хлеба.

Одлуком Школског одбора број 178/1 од 16.02.2005.године,Школа је добила сагласност и за проширену делатност:

- пружање угоститељских услуга у школском ресторану,
- пружање услуга у школској књижари,
- обуку за рад на рачунарима,
- курсеве страних језика.

ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Школа остварује школски програм. Школским програмом ближе се одређује начин на који школа образује и васпитава ученике ради стицања знања, вештина и ставова неопходних за даље образовање и запошљавање, успоставља организациону структуру засновану на тимском раду и одговорности сваког запосленог за остваривање утврђених циљева, као и повезивање са репрезентативним синдикатима и удружењима послодаваца и преузимање свог дела одговорности за развој друштвене средине. Школски програм обухвата све садржаје, процесе и активности усмерене на остваривање принципа, циљева и стандарда постигнућа, и задовољење општих и специфичних образовних интереса и потреба ученика, родитеља, односно старатеља и локалне самоуправе, а у складу са оптималним могућностима школе. Школски програм се доноси на основу наставног плана и програма, односно програма одређених облика стручног образовања, а узимајући у обзир развојни план школе, у складу са Законом и овим законом. Школа, у складу са Законом, доноси школски програм, по правилу, на четири године и објављује га најкасније два месеца пре почетка школске године у којој ће почети његова примена. Поједини делови школског програма иновирају се и надограђују у току његовог остваривања. Школски програм омогућава оријентацију ученика и родитеља, односно старатеља у избору школе, праћење квалитета образовно-васпитног процеса и његових резултата, као и процену индивидуалног рада и напредовања сваког ученика. Школски програм представља основу на којој сваки наставник и стручни сарадник планира, програмира и реализује свој рад.

Сврха програма образовања

- Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености, неопходне за живот у савременом и сложеном друштву.
- Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентите, потребе и интересе уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и доприноси демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви Школског програма су циљеви образовања и васпитања ученика:

- ┌ Остваривање пуног интелектуалног, емоционалног, социјалног и физичког развоја сваког ученика у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- ┌ Стицање квалитетних знања, вештина и ставова који су свима неопходни за лично остварење и развој, инклузију, наставак школовања и запослење;
- ┌ Развијање језичких, математичких и научних компетенција, као и међупредметних компетенција – дигиталних, учења како се учи, међуљудских и грађанских компетенција и културног изражавања;
- ┌ Развој ставралачких способности, креативности, естетске перцепције и укуса;
- ┌ Развој способности проналажења, анализирања, примене и саопштавања информација, уз вешто и ефикасно коришћење информационо-комуникационих технологија;
- ┌ Оспособљавање за решавање проблема, повезивање и примену знања и вештина у даљем образовању, професионалном раду и свакодневном животу ради унапређења личног живота и економског, социјалног и демократског развоја друштва;
- ┌ Развој свести о себи, самоиницијативе, способности самовредновања и изражавања свог мишљења;
- ┌ Оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;

- ┌ Развој и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- ┌ Развој свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине, еколошке етике и заштите животиња;
- ┌ Развој способности комуницирања, дијалога, осећања солидарности, квалитетне и ефикасне сарадње са другима и способности за тимски рад и неговање другарства и пријатељства;
- ┌ Развијање способности за улогу одговорног грађанина, за живот у демократски уређеном и хуманом друштву заснованом на поштовању људских и грађанских права, права на различитост и бризи за друге, као и основних вредности правде, истине, слободе, поштења и личне одговорности;
- ┌ Формирање ставова, уверења и система вредности, развој личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности држави Србији, поштовање и неговање српског језика, традиције и културе српског народа, националних мањина, и етничких заједница, других народа, развијање мултикултурализма, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- ┌ Развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, толеранције и уважавање различитости;
- ┌ Повећање образовног нивоа становништва и развој републике Србије као државе засноване на знању.

Уз Годишњи програм рада школе и Развојни план, Школски програм је један од најважнијих докумената школе који обезбеђује остваривање наставних планова и програма, потреба ученика и родитеља, потреба школе и јединице локалне самоуправе. Школски програм се израђује по образовним захтевима, за сваки предмет, сваки разред и за све ваннаставне активности које се реализују на нивоу разреда, профила или школе.

- обавезни део наставног плана и програма
- изборни део наставног плана и програма
- факултативни део наставног плана и програма

Обавезни део наставног плана и програма садржи основне предмете и садржаје који су обавезни за све ученике одређеног нивоа и врсте образовања.

Изборни део обухвата изборне предмете и садржаје програма по нивоима и врстама образовања од којих ученик бира један или више предмета према својим склоностима. Обавезни изборни програм је Грађанско васпитање и Верска насада.

Факултативни део обухвата предмете који се задовољавају интереси ученика у складу са могућностима школе. Сходно томе организоваће се додатна настава, биће понуђен различит избор секција, интензивирање је рад ђачког парламента, урађен је и усвојен план ученичких екскурзија, а школа ће бити још активнија у културним и јавним дешавањима у свом месту и околини. Сви програми додатне, допунске, припремне наставе и секција, биће израђивани на годишњем нивоу у складу са потребама одељења и организацијом рада наставника.

Праћење и вредновање школског програма је континуиран задатак свих чланова школског тима, у функцији унапређења свих сегмената школског програма у току школске године. Саржај и праћење односи се на све сегменте школског програма па се између осталог прате:

- динамика реализације планираних активности у свим образовним областима или наставним предметима;
- динамика остваривања планираних исхода учења;
- напредовања у постигнућу ученика;
- усклађеност циљева и исхода са садржајима и темама;
- усклађеност наставних активности са развојним карактеристикама ученика и њиховим потребама и интересовањима;
- адекватност сарадње са родитељима, са локалном заједницом, са просветним властима и са стручним институцијама;
- степен активности ученика у наставним ситуацијама, степен ученичког задовољства школом, само еволуација наставника, њихово задовољство оствареним активностима;
- промене кадровске структуре у школи, стручно усавршавање наставног и руководећег кадра;
- промене услова рада (простор, опремљеност наставним средствима...) итд.

Начини праћења вредновања реализације школског програма зависе од садржаја који се прате. Природа садржаја одређује начин организовања и инструменте праћења. Неко од инструмената су: интервјуи, упитници, тестови, скале,... Сарадници у праћењу и вредновању реализације школског програма су осим ученика, наставника, родитеља, стручних сарадника, директора и представници локалне заједнице, просветне власти и стручне институције. Носиоци послова праћења и вредновања остварују функцију праћења појединачно, а и организовано кроз: одељенске заједнице, заједнице родитеља, Савет родитеља, Школски одбор, Стручна већа, Наставничко веће у оквиру којих извештавају о својој активности праћења и запажањима. На уважавању и анализи њихових закључака и предлога заснива се дорада различитих сегмената школских програма током године.

Сл.Гласник 9/19 од 25.07.2019. ; 10/22 од 30.08.2022.

Стандард квалификације: 04/22 од 08.04.2022.

ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ

План наставе и учења ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР

	I РАЗРЕД					II РАЗРЕД					III РАЗРЕД					IV РАЗРЕД					УКУПНО			
	недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			годишње			
	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Б	Σ
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	16	2	592	74		13		468			12		420			10		310			1790	74		1864
1. Српски језик и књижевност	3		111			3		108			3		105			3		93			417			417
1.1 _____ језик и књижевност*	3		111			3		108			3		105			3		93			417			417
2. Српски као нематерњи језик*	2		74			2		72			2		70			2		62			278			278
3. Страни језик	2		74			2		72			2		70			2		62			278			278
4. Физичко васпитање	2		74			2		72			2		70			2		62			278			278
5. Математика	3		111			3		108			3		105			3		93			417			417
6. Рачунарство и информатика		2		74																		74		74
7. Историја	2		74			2		72													146			146
8. Хемија	2		74																		74			74
9. Биологија	2		74																		74			74
10. Ликовна култура						1		36													36			36
11. Социологија са правима грађана											2		70								70			70
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	1		37			1		36			3		105			3		93			271			271
1. Грађанско васпитање / Верска настава	1		37			1		36			1		35			1		31			139			139
2. Изборни програми **											2		70			2		62			132			132
Укупно A1+B	17	2	629	74		14		504			13		455			11		341			1929	74		2003
Укупно	19		703			14		504			13 (15'')		455 (525'')			11 (13'')		341 (403'')			2003 (2135'')			

Напомена: * За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА

за образовни профил ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР

	I РАЗРЕД								II РАЗРЕД								III РАЗРЕД								IV РАЗРЕД								УКУПНО					
	недељно			годишње					недељно			годишње					недељно			годишње					недељно			годишње					годишње					
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ					
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	9	4		333	148			10	8		360	288		30	9	8		315	280		60	9	10		279	310		90	1287	1026		180	2493					
1. Принципи економије	3			111				3			108																		219				219					
2. Пословна економија	2			74				2			72				2			70				2			62				278				278					
3. Рачуноводство	2	2		74	74			2	2		72	72			2	2		70	70				4			124			216	340			556					
4. Пословна кореспонденција и комуникација		2			74			2			72																			146			146					
5. Економска географија	2			74																									74				74					
6. Пословни енглески језик								1			36				1			35				1			31				102				102					
7. Пословна информатика									2			72				2			70											142			142					
8. Јавне финансије								2			72																		72				72					
9. Банкарство															2			70				2			62				132				132					
10. Статистика																2			70				2			62				132				132				
11. Право															2			70				2			62				132				132					
12. Маркетинг																						2			62				62				62					
13. Економско пословање									2			72		30		2			70		60		2			62		90		204	180		384					
14. Предузетништво																							2			62				62				62				
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ															2			70				2			62				132				132					
1. Изборни програм образовног профила*															2			70				2			62				132				132					
Укупно A2+Б	9	4		333	148			10	8		360	288		30	9 (11*)	8		315 (385*)	280		60	9 (11*)	10		279 (341*)	310		90	1287	1026		180	2493 (2695*)					
Укупно A2+Б	13			481				18		678				17 (19*)			655 (725*)				19 (21*)			679 (741*)				2493 (2695*)										

Напомена: * Ученик бира програм са листе општеобразовних или стручних изборних програма

Листа изборних предмета

РБ	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети* - ОБАВЕЗНО СЕ БИРА БАР У ЈЕДНОМ РАЗРЕДУ					
1.	Национална економија			2	
2.	Комерцијално познавање робе			2	
3.	Електронско пословање				2
4.	Основе банкарског пословања са евиденцијом				2
Општеобразовни предмети					
1.	Музичка култура			2	2
2.	Изабрана поглавља математике			2	2
3.	Историја изабране теме			2	2
4.	Физика			2	2
	Логика са етиком			2	2

Циљеви стручног образовања

Циљ наставног плана и програма је да ученици стекну способности везане за економију, организацију и менаџмент предузећа, савремену пословну кореспонденцију, пословну информатику итд. У току школовања, изучавају се предмети уско повезани са струком, два језика, као и општи предмети. Пракса се обавља у у државним установама и приватним фирмама где се ученици упознају са обављањем економских послова, прикупљањем и анализирањем података, праћењем економских трендова, економском пропагандом.

Циљ стручног образовања за квалификацију **Економски техничар** је оспособљавање ученика за вођење администрације, комуникацију са клијентима и сарадницима, обављање рачуноводствених, финансијских, комерцијалних, банкарских послова и послова осигурања. Неопходност сталног прилагођавања променљивим захтевима тржишта рада, потребе континуираног образовања, стручног усавршавања, развој каријере, унапређивања запошљивости, усмерава да лица буду оспособљавана за:

– примену теоријских знања у практичном контексту;

примену безбедносних и здравствених мера у процесу рада;

– примену мера заштите животне средине у процесу рада;

– употребу информатичке технологије у: прикупљању, организовању и коришћењу информација у раду и свакодневном животу;

– преузимање одговорности за властито континуирано учење и напредовање у послу и каријери;

– препознавање пословних могућности у радној средини и ширем социјалном окружењу.

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР ПРВИ РАЗРЕД

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТИ

Програм предмета српски језик и књижевност исти је за све смерове четвртог степена за први разред.

ЛИТЕРАТУРА: Милија Николић: Методика наставе српског језика и књижевности

мр Наташа Станковић-Шошо, др Бошко Сувајџић, др Славко Петаковић: Читанка

Босиљка Милић, Катарина Вучић: Читанка са књижевно-теоријским појмовима

Петар Пијановић: Књижевност и српски језик

Часлав Ђорђевић, Оливера Радуловић, Мирјана Грдинић: Књижевност и граматика

др Станиша Величковић : Интерпретације из књижевности

Виолета Кеџман, Јадранка Милошевић, Драгана Ђећез-Иљукић: Граматика

Драгиша Живковић: Теорија књижевности са теоријом писмености

Правопис Матице српске

Лектира за први разред, речници, лексикони, енциклопедије, интернет

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
СРПСКИ ЈЕЗИК КЊИЖЕВНОСТ	Увод у проучавање књижевног дела	• Увођење ученика у свет књижевног дела и књижевност као науку и уметност • Схватање, разумевање и увођење ученика у свет уметничког дела • Препознавање појмова:	• прихвати светску књижевну баштину • разуме појам и функцију књижевности • зна основне књижевне стилове и епохе • разликује врсте уметности и њихова изражајна средства	• Компетенција за целоживотно учење • Комуникација • Рад са подацима и информацијама • Естетичка компетенција	• Историја • Естетика • Социологија • Психологија • Филозофија • Позоришна уметност • Филмска уметност

		уметник (стваралац) – прималац(слушалац, читалац) •Упознавање књижевне уметности •Упућивање на истраживачки и критички однос према књижевности •Неговање опште културе и вештине мишљења	•објасни појам и функцију књижевности као уметности и однос књижевности и других уметности •наведе научне дисциплине које се баве проучавањем књижевности •увиђа разлику између усмене и писане књижевности •разликује књижевне родове и врсте •износи своје утиске и запажања о књижевном делу, тумачи његове битне чиниоце и вреднује га •одреди тему, мотив, сиже, фабулу, лик и идеју у књижевном делу •развија свест о потреби неговања књижевне културе •уочава структуру текста и начине успостављања његове семантичке целовитости •спозна естетске и моралне вредности уметничког дела		•Ликовна култура •Сликаство •Вајарство •Калиографија •Архитектура •Музичка култура •Културологија •Верска настава •Реторика •Беседништво •Поетика •Теорија књижевности •Историја књижевности •Стилистика •Дијалектологија •Лексикологија •Синтакса •Фонетика •Фонологија •Морфофонологија •Лектура •Коректура
	Књижевност старог века	•Упознавање ученика са поетиком књижевности старог века •Схватање значаја књижевности старог века за развој европске културе •Унапређење знања о класичним културама •Упознавање ученика са митологијом, репрезентативним делима старог века и њиховим значајем за развој европске културе	•стекне основне појмове и знања о класичној култури •има развијену свест о потреби неговања књижевне културе •има свест о значају читања •уочава структуру текста и начине успостављања његове семантичке целовитости •објасни значај митологије за античку књижевност и развој европске културе •наведе имена аутора, називе обрађених дела и класификује их по културама којима припадају,		

		•Схватање и разумевање стила, тема и мотива епохе старог века •Неговање опште културе и вештине мишљења	књижевним родовима и врстама •тумачи и вреднује уметничке чиниоце у обрађеним делима •објасни универзалне поруке књижевности •спозна стилске, тематске и жанровске карактеристике епохе старог века •има изграђен естетски доживљај уметничког дела •прихвати светску књижевну баштину		
	Средњовековна књижевност	•Упознавање ученика са карактеристикама средњовековне књижевности •Схватање и разумевање стила, тема и мотива епохе средњег века •Усвајање знања о словенској писмености и најстаријим писаним споменицима •Структурално одређивање законитости епохе •Развијање свести о вредности и значају књижевности у људском животу •Упознавање са споменицима јужнословенске културе, развојем писма и језика, делима средњовековне књижевности	•стекне основне појмове и знања о средњовековној култури и традицији •уочи структуру текста и начине успостављања његове семантичке целовитости •опажа сличности и разлике између књижевне и културне историје различитих народа •наведе најзначајније споменике јужнословенске културе, језик, писмо и век у којем су настали •именује ауторе и дела •разуме поетику жанрова средњовековне књижевности •лоцира обрађене текстове и историјски контекст •анализира изабране текстове уз претходно припремање путем истраживачких задатака •објасни значај средњовековне књижевности за српску културу •спозна стилске, тематске и жанровске карактеристике епохе средњег века •повеже нашу културу и књижевност са европском		

			•спозна естетске и моралне вредности епоха •прихвати светску књижевну баштину		
	Народна књижевност	•Упознавање ученика са поетиком народне (усмене) књижевности •Указивање на народну књижевност као израз колективног мишљења и осећања, ризницу народних обичаја, чувара моралног и националног кодекса •Указивање на епску и лирску поезију •Развијање естетских критеријума у анализи дела наше народне књижевности •Схватање и разумевање тема и мотива народне књижевности	•има развијену свест о значају читања наше народне поезије и неговању књижевне културе •разуме основне елементе текста и заузима став о тексту •уочава структуру текста и начине успостављања његове семантичке целовитости •има изграђен естетски доживљај уметничког дела •разликује лирске, епске и лирско-епске песме •уочи одлике усмене уметности речи •процењује етичке вредности изнете у делима народне књижевности • тумачи ликове, битне мотиве, фабулу, сиже, композицију и поруке у одабраним делима •упореди уметничку интерпретацију стварности и историјске чињенице •спозна моралне вредности епохе		
	Хуманизам и ренесанса	•Упознавање ученика са поетиком хуманизма и ренесансе у Европи и код нас •Оспособљавање ученика за креативно и критичко размишљање •Унапређивање знања о књижевности хуманизма и ренесансе	•стекне знања на којима се заснива тумачење књижевности препорода култура •развије свест о потреби неговања књижевне културе •познаје стилске, тематске и жанровске карактеристике епохе хуманизма и ренесансе •уочи структуру текста и начине успостављања његове семантичке		

		•Упознавање са поетиком хуманизма и ренесансе, њеним најзначајнијим представницима и књижевним делима •Схватање и разумевање стила, тема и мотива епохе хуманизма и ренесансе •Успостављање веза између књижевности и културе европског и домаћег хуманизма и ренесансе	целовитости •има развијену свест о значају читања •наводи најпопуларније представнике и њихова дела •објасни значење појмова хуманизам и ренесанса •наводи и на обрађеним делима и образлаже одлике епохе •упоређи вредности средњег века са вредностима хуманизма и ренесансе •повеже нашу културу и књижевност са европском •спозна естетске и моралне вредности епохе хуманизма и ренесансе •анализира друштвене и економске појаве у књижевним делима •објасни значај уметности хуманизма и ренесансе за развој културе и цивилизације		
	Барок и класицизам	•Оспособљавање ученика да разликују уметничке стилове •Уочавање подражавалачког стваралачког поступка •Откривање онога што је универзално и вечно у човеку •Схватање и разумевање стила, тема и мотива епохе барока и класицизма •Препознавање европских тенденција епохе у појавама, делима и личностима •Неговање опште културе и вештине мишљења	•самостално анализира књижевна дела •зна правила на основу којих су књижевна дела настала •открива грешке у понашању књижевних ликова •зна и разуме поетику епохе барока и класицизма у Европи •спозна естетске и моралне вредности епохе		

	Лектира	•Проширивање опште културе •Развијање љубави према књижевности •Оспособљавање ученика за истраживачко читање •Развијање осећаја за естетске и моралне вредности •Неговање љубави према књизи	•познаје стваралаштво изабраних писаца •разуме појам и функцију књижевности •разуме структуру, смисао и значај одређеног дела •има развијен књижевно-историјски и аналитички приступ делу •развије свест о потреби неговања књижевне културе •уочава структуру текста и начине успостављања његове семантичке целovitости		
	Општи појмови о језику	•Усвајање знања о језику као систему знакова •Увођење ученика у проучавање језика као система •Развијање изражајних способности ученика •Указивање на проучавање језика као система •Упознавање са функцијом језика, његовом друштвеном условљеношћу и историјским развојем	•разуме функцију језика •поседује знања и вештине која омогућавају писану и усмену комуникацију •овлада правописном језичком нормом •схвати језик као друштвено-историјску категорију •објасни функцију језика и појам језичког знака •разуме природу модерног књижевног (стандардног) језика •наведе фазе развоја књижевног језика до XIX века		
	Језички систем и науке које се њиме баве	•Усвајање знања о језику као систему знакова •Усвајање знања о структури језика, фонетике, фонологије, морфологије и синтаксе •Стицање знања из области фонетике и фонологије књижевног језика и способности да се та знања примене у говору и писању	•наведе дисциплине које се баве проучавањем језичког система •разуме функцију језика •влада структуром језика •поседује знања и вештине које омогућавају писану и усмену комуникацију •овлада правописном језичком нормом		

		•Упознавање ученика са језиком као гласовним системом			
	Фонетика	•Усвајање знања о структури језика, фонетике, фонологије •Проширивање и утврђивање раније стечених знања •Служење речником и утврђивање правилног акцента •Развијање језичке културе ученика •Усвајање знања о структури језика, фонетике, фонологије, морфологије и синтаксе	•правилно изговара гласове и акценте књижевног језика •разликује гласовне алтернације •влада акценатским системом књижевног (стандардног) језика и да га примењује у говору •приступа језичким појавама на истраживачки начин •уочава правилности језичких појава •примени знања о гласовним алтернацијама у складу са језичком нормом		
	Правопис	•Усвајање знања из правописа •Савладавање правилне језичке норме •Оспособљавање ученика да пишу у складу са правописном нормом •Упућивање ученика да се користе речницима и правописним приручницима	•уме да се служи правописом •влада правописном језичком нормом •примени употребу великог и малог слова у складу са језичком нормом •подели речи на крају реда у складу са језичком нормом •самостално користи речнике и правописне приручнике		
	Култура изражавања: Усмено и писмено изражавање	•Оспособљавање ученика да користе различите облике казивања и функционалне стилове •Утемељивање наставе писмености и наставе граматике на језичким вежбама •Оспособљавање ученика за ефикасну комуникацију •Оспособљавање за учешће	•овладава вештинама комуникације •зна да пројектује циљ •зна да вреднује и потврђује резултате •поседује развијену језичку културу •негује усмено и писано изражавање •усвоји у потпуности културу усменог и писаног изражавања		

		у дебатама и прилагођавање језичког израза комуникативној ситуацији •Оспособљавање ученика да у писаном саставу правописна, језичка и стилска вежбања стављају у службу практичних остварења •Практично усвајање и богаћење језика помоћу језичких вежби	•описе стања, осећања, расположења, изрази ставове, донесе закључке у усменом и писаном изражавању •разликује функционалне стилове •препозна и примени одлике разговорног и књижевноуметничког функционалног стила •попуњава формуларе, уплатнице, захтеве и слично у складу са језичком нормом •поседује развијену језичку културу •негује усмено и писано изражавање •у потпуности усвоји културу усменог и писаног изражавања •поседује знања и вештине које омогућавају усмену и писану комуникацију		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, групни, индивидуални, тандем

Наставне методе: монолошко-дијалогска, текст-метода, метода демонстрације, компаративна

Наставна средства: читанка, лектира, фотографије, медији (позоришне представе, филм, публицистика, интернет)

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета српски језик и књижевност јесу:

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основним нивоу из књижевности:

2.СЈК. 1.2.1; 2. СЈК. 1.2.2; 2.СЈК. 1.2.3; 2. СЈК. 1.2.4; 2. СЈК. 1.2.5; 2. СЈК. 1.2.6; 2. СЈК. 1.2.7; 2. СЈК. 1.2.8; 2. СЈК. 1.2.9.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из књижевности:

2. СЈК. 2.2.1; 2. СЈК. 2.2.2; 2. СЈК. 2.2.3; 2. СЈК. 2.2.4; 2. СЈК. 2.2.5; 2. СЈК. 2.2.6; 2. СЈК. 2.2.7; 2. СЈК. 2.2.8; 2. СЈК. 2.2.9.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из књижевности:

2. СЈК. 3.2.1; 2. СЈК. 3.2.2; 2. СЈК. 3.2.3; 2. СЈК. 3.2.4; 2. СЈК. 3.2.5; 2. СЈК. 3.2.6; 2. СЈК. 3.2.7; 2. СЈК. 3.2.8; 2. СЈК. 3.2.9.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из језика:

2. СЈК. 1.1.1; 2. СЈК. 1.1.2; 2. СЈК. 1.1.3; 2. СЈК. 1.1.4; 2. СЈК. 1.1.5; 2. СЈК. 1.1.6.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из језика:

2. СЈК. 2.1.1; 2. СЈК. 2.1.2; 2. СЈК. 2.1.3; 2. СЈК. 2.1.4; 2. СЈК. 2.1.5; 2. СЈК. 2.1.6.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из језика:

2.СЈК. 3.1.1; 2. СЈК. 3.1.2; 2. СЈК. 3.1.3; 2. СЈК. 3.1.4; 2. СЈК. 3.1.5.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из језичке културе:

2. СЈК. 1.3.1; 2. СЈК. 1.3.2; 2. СЈК. 1.3.3; 2. СЈК. 1.3.4; 2. СЈК. 1.3.5; 2. СЈК. 1.3.6; 2. СЈК. 1.3.7; 2. 1.3.8.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из језичке културе:

2. СЈК. 2.3.1; 2. СЈК. 2.3.2; 2. СЈК. 2.3.3; 2. СЈК. 2.3.4; 2. СЈК. 2.3.5.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из језичке културе:

2. СЈК. 3.3.1; 2. СЈК. 3.3.2; 2. СЈК. 3.3.3; 2. СЈК. 3.3.4; 2. СЈК. 3.3.5; 2. СЈК. 3.3.6; 2. СЈК. 3.3.7.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Програм предмета енглески језик исти је за све смерове свих образовних профила, првог разреда.

ЛИТЕРАТУРА: New Headway Pre- Intermediate, Profile Pre- Intermediate

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	Unit 1. Getting to know you.	Развијање језичких вештина Обнављање глаголских времена Постављање питања у различитим глаголским временима Оспособљавање ученика да активно користи лексичке структуре (предлози) Оспособљавање ученика да говори о граду у ком живе Читање и анализа текста A blind date.	Ученик је способан да Правилно примени знање из граматике Користи лексичке изразе приликом формирања својих изјава Разговара о граду у ком живи Разуме и анализира непознати текст Ученик је у стању да коректно употреби сложене структуре у говорном и писаном језику открије значења непознатих речи на основу контекста сажима, препричава и преводи садржај писаних текстова дискутује о мушко-женским	Ученик уме да планира време за учење и да организује процес учења и управља њим. • Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. • Ефикасно користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења. • Познаје различите врсте текстова и уме да изабере адекватну	Српски језик Економска и правна група предмета Грађанско васпитање Социологија

			односима	стратегију читања.	
	Unit 2 Whatever makes you happy.	Оспособљавање ученика да користе садашња глаголска времена, као и њихово поређење Оспособљавање ученика да говоре о стварима које их усређују Развијање језичких вештина Оспособљавање ученика да постављају питања о интересовањима других људи, али и оспособљавање ученика да сами говоре о својим хобијима кроз квиз Усвајање граматичких структура кроз формирање и спровођење анкете (ученици спроводе анкету у свом комшилуку) Писање рада на темз My perfect day	Ученик је у стању да употреби сложене граматичке структуре у говорном и писаном језику описивање места и догађаја уз помоћ усвојене лексике напише рад на тему My perfect day поставља питања другима кроз квиз говори о стварима које га чине срећним (интересовања, хобији...) састави и спроведе анкету, и представи њене резултате	• Разликује чињенице од интерпретација, ставова, веровања и мишљења; препознаје и продукује аргументацију за одређену тезу, разликује аргументе према снази и релевантности. Активно доприноси неговању културе дијалога, уважавању и неговању различитости и поштовању основних норми комуникације. • Ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације (усмена и писана, непосредна и посредована комуникација, нпр. телефоном, преко интернета). • Уме јасно да искаже одређени садржај, усмено и писано, и да га прилагоди захтевима и карактеристикама ситуације: поштује жанровске карактеристике, ограничења у погледу дужине, намену презентације и потребе аудиторијума.	
	Unit 3 What's in the news?	Усвајање и употреба глаголских времена Past Simple and Past Continuous Развијање језичких вештина Оспособљавање ученика да причају о прошлим догађајима Оспособљавање ученика да причају о медијима, вестима и новинама Учествовање ученика у дискусији о медијима Читање и анализа непознатих текстова, усвајање лексике из њих Оспособљавање ученика да у	Ученик је способан да Говори о медијима, вестима или новинама, учествује у размени информација о блиским темама Употреба сложених граматичких структура у говорном и писаном језику Говори о прошлости и прошлим догађајима Активно користи Past Simple and Past Continuous Ученик је у стању да разуме општи садржај и смисао непознатог текста и да		

		својим изјавама користе одреднице за време и датум	употреби сложене граматичке структуре у говорном и писаном језику.	• Ученик проналази/осмишљава могућа решења проблемске ситуације. • Ефикасно користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења. Активно слуша и поставља релевантна питања поштујући саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима.	
	Unit 4 Eat, drink and be merry!	Усвајање вокабулара везаног за храну и навике у исхрани Оспособљавање ученика да користе изразе за количину (some, any, much, many, a lot of, a few, few, a little, little) Оспособљавање ученика да користе нове лексичке изразе (Something, somewhere, everybody, nothing, anything) Читање и анализа непознатог текста Разговор о породици кроз анализу текста Unusual places to eat. Развијање језичких вештина. Оспособљавање ученика да активно користе чланове у енглеском језику (Articles – a/an, the.) Читање, превод, анализа и дискусија Писање мејлова	Ученик разуме општи садржај и смисао непознатог текста усваја нови лексички фонд употребљава усвојене граматичке структуре у говорном и писаном језику аргументовано исказује лични став у писаној форми Ученик је у стању да користи изразе за количину и предвиђене лексичке структуре. Ученик је у стању да активно и тачно користи чланове у својим изјавама. Ученик дискутује и размењује мишљења са другим ученицима на тему хране. Ученик пише мејл.		
	Unit 5 Looking forward.	Оспособљавање ученика да активно користе ,у свом говору, граматичке структуре : will, going to и PresentContinuous за будућност. Усвајање лексичких структура везаних за инфинитив и герунд. Оспособљавање ученика да учествују у дискусији и да говоре о својим будућим	Ученик је у стању да говори о својим будућим плановима и будућим догађајима. Ученик је у стању да чита, анализира и дискутује на основу непознатог текста. Ученици су у стању да препознају, уоче разлике и тачно користе дата времена (past simple / present perfect simple)		

		плановима. Развијање језичких вештина. Читање и анализа непознатог текста, усвајање непознате лексики. Дискусија на основу текста Palina- the girl with two families. Разговарање и анализа тренутне еколошке ситуације. Усвајање и оспособљавање ученика да користе фразалне глаголе у свакодневном говору.	активно примени предвиђене лексичке структуре описује ситуације и прича о догађајима на једноставан начин се споразумева са саговорницима поставља једноставна питања Ученик активно учествује у дискусији о тренутној еколошкој ситуацији. Ученик усваја и користи фразалне глаголе у свом свакодневном говору.		
	Unit 6 The way I see it	Развијање језичких вештина. Оспособљавање ученика да користе компарацију придева у својим изјавама. Оспособљавање ученика да пореде појмове на основу облика компаратива и суперлатива придева. Разговор о светским престоницама. Читање и анализа текста TheWorld in one street , разговор о различитим културама света. Усвајање синонима и антонима, и њихова активна примена.	Ученик користи компаратив и суперлатив у свакодневном говору. Ученик је у стању да дискутује о светским метрополама, и различитим културама и обичајима. Ученик чита и анализира непознати текст, и усваја предвиђену лексику. Ученик користи синонине и антонине у својим изјавама.		
	Business English Unit 1 A new job	Оспособљавање ученика за разумевање усменог говора,	Ученик је у стању да разуме општи садржај краћих, прилагођених стручних текстова после неколико слушања или уз помоћ визуелних	Показује осетљивост за естетску димензију у свакодневном животу и има критички однос према употреби и злоупотреби естетике.	

		разумевање прочитаних текстова. Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику .	ефеката (на упутствима, формуларима, ознакама, етикетама), разуме бројеве (цене, рачуне, тачно време), у непознатом тексту препознаје познате речи, интернационализме, изразе и реченице (нпр. у огласима, на плакатима) употребљава једноставне изразе и реченице да би представио себе и друге.	Ученик разуме важност личне активације и показује иницијативу у упознавању са карактеристикама тржишта рада (захтеви појединих радних места, начин функционисања институција, позиционирање у свету бизниса). Испитујући проблемску ситуацију, ученик идентификује ограничења и релевантне карактеристике проблемске ситуације и разуме како су оне међусобно повезане. Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева. Доприноси постизању договора о правилима заједничког рада и придржава их се током заједничког рада.	
	Unit 2 Organisations and roles	Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих писаних порука. Оспособљавање	Ученик је у стању да разуме општи садржај и смисао краћих текстова и схематских приказа (саопштења, формулара са подацима о некој особи, основне команде на машинама/компјутеру,	Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје.	

		ученика за кратко монолошко излагање на страном језику Оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова.	декларације о производима, упутства за употребу и примену), употребљава једноставне изразе и реченице да би представио себе и друге, активности, ситуације и догађаје, описао посао и задужења на једноставан начин се споразумева са саговорником који говори споро и разговетно	Ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације (усмена и писана, непосредна и посредована комуникација, нпр. телефоном, преко интернета). Познаје различите врсте текстова и уме да изабере адекватну стратегију читања.	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: • индивидуални • у пару • групни Наставне методе: монолошка, дијалогска, интерактивне методе, метода рада на тексту Наставна средства: • Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
2.СТ. 2.1.1. 2.СТ. 2.1.4. 2.СТ. 2.1.2. 2.СТ. 2.2.1. 2.СТ. 2.2.6. 2.СТ. 2.3.1. 2.СТ. 2.3.2. 2.СТ. 2.3.5. 2.СТ. 2.4.3. 2.СТ. 2.5.1. 2.СТ. 2.5.2. 2.СТ. 2.5.3. 2.СТ. 2.5.4.					

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

Програм предмета физичко васпитање исти је за све смерове првог разреда, за све образовне профиле.

ЛИТЕРАТУРА: Методика физичког васпитања Б. Крсмановић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ	АНТРОПОМОТОРИКА	Унапређење и очување здравља Утицај на правилно држање тела(превенција постуралних поремећаја) Развој и усавршавање моторичких способности и теријских знања неопходних за самостални рад на њима	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: Примени адекватна средства за развој и усавршавање моторичких способности из: вежби обликовања, као и за развој снаге, брзине, издржљивости, гипкости, спретности и окретности	- Ученик ће желети да се бави физичким односно спортским активностима пошто ће сагледати (детектовати) позитивне карактеристике физичке и спортске активности и њихове позитивне утицаје на здравље, дружење и добро расположење - Ученик ће сагледати негативне утицаје	- Биологија - Екологија и заштита животне средине - Ликовна култура - Музичка култура
	АТЛЕТИКА	Стицање моторичких умења(вештина) и теоријских знања неопходних за њихово усвајање Мотивација ученика за бављењем физичким активностима	Демонстрира технику дисциплина из атлетике и гимнастике (вежби на справама и тлу) које поседује вештину, технику као и вежбе из осталих програмом предвиђених садржаја	савременог начина живота (пушење, дрога, насиље, деликвентно понашање) и свестан је да физичким, односно спортским активностима могуће је предупредити негативне утицаје	
	СПОРТСКА ГИМНАСТИКА	Мотивација ученика за бављењем физичким активностима Естетско изражавање покретом и доживљавање естетских вредности покрета и кретања Повезивање моторичких задатака у целине	Објасни да покрет и кретање, без обзира на то којој врсти физичке, односно спортске активности припада, има своју естетску компоненту (лепота извођења, лепота доживљаја) Ужива у извођењу покрета и кретања	- Ученик ће путем физичких односно спортских активности комуницирати са својим друговима и уживати у дружењу и контактима - Ученик ће довести у везу свакодневни живот и способност за учење и практичан рад са физичким, односно	

	РУКОМЕТ	Увођење ученика у организовани систем припрема за школска такмичења, игре, сусрете и манифестације Избор спортских грана, спортско-рекреативних или других кретних активности као трајног опредељења за њихово свакодневно упражњавање	Детаљније опише правила спортске гране за коју показује посебан интерес – за коју школа има услове Наводи основне олимпијске принципе и примењује их на школским спортским такмичењима и у слободном времену	спортским активностима и правилном исхраном - Ученик препознаје нетолерантно понашање својих другова и реагује на њега, шири дух пријатељства, истрајан је у својим активностима - Ученик има правилан однос према окружењу у којем вежба, рекреира се и бави се спортом	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални, фронтални, групни Наставне методе: монолошка, дијалошка, демонстрација Наставна средства: струњаче, козлић, вратило, кугла, греда, препоне, лопте, рипстол, вијаче					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: На првом нивоу описани су захтеви који представљају базични или основни ниво знања, вештина и умења. Очекује се да ће скоро сви, а најмање 80% ученика/ученица постићи тај ниво. На базичном нивоу налазе се темељна предметна знања и умења неопходна, како за сналажење у животу, тако и за наставак учења. Знања и умења са основног нивоа најчешће су мање сложена од оних са средњег и напредног нивоа, али то није увек случај. Средњи ниво: На другом нивоу описани су захтеви који представљају средњи ниво знања, вештина и умења. Он описује оно што просечан ученик/ученица може да достигне. На средњем нивоу ученик поседује сва знања и вештине са основног нивоа, и поред тога има и низ нових компетенција. Очекује се да ће око 50% ученика/ученица постићи или превазићи тај ниво. Напредни ниво: На трећем нивоу описани су захтеви који представљају напредни ниво знања, вештина и умења. Очекује се да ће око 25% ученика/ученица постићи тај ниво. Знања и умења са овог нивоа су трансферна, пре свега за наставак школовања. Компетенције са напредног нивоа су по правилу и когнитивно сложеније од оних са базичног и средњег нивоа. То значи да се од ученика очекује да анализира, упоређује, разликује, критички суди, износи лични став, повезује различита знања, примењује их и сналази се и у новим и нестандартним ситуацијама. На напредном нивоу ученик поседује све компетенције са претходна два нивоа					

МАТЕМАТИКА

Програм предмета математика исти за све смерове четвртог степена, првог разреда, сем образовног профила комерцијалиста.

ЛИТЕРАТУРА:Ж.ИВАНОВИЋ,И.ОГЊАНОВИЋ-ЗБИРКА РЕШЕНИХ ЗАДАТАКА И ТЕСТОВА,КРУГ-БЕОГРАД

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Математика	Логика.скупови и функција	Основни појмови математичке логике Обнављање и проширивање знања о скуповима Основне особине функције Правило збира и производа у решавању проблема комбинаторике	Израз и исказ,тачност исказа или исказне формуле Одреди елементе скупа,пресек,унију или разлику скупова Декартов производ Домен и кодомен функције Композиција и инверзна функција Решавање једноставнијих проблема комбинаторике	Дигитална,естетска, комуникација и сарадња, решавање проблема, компетенције за учење, рад са подацима и информацијама	Физика Хемија Рачуноводство и остали из групе економских предмета Рачунарство и информатика
	Реални бројеви и рационални алгебарски изрази	Обнављање и проширивање знања о реалним бројевима Апсолутна и релативна грешка броја или бројчаног израза Обнављање и проширивање знања о полиномима Квдрат бинома,разлика квадрата,куб	Разликовање различитих записа броја у скупу N, Z, Q, R представљање на реалној правој и поређење Израчунавање вредности израза уз поштовање редоследа операција Одређивање апсолутне и релативне грешке при заокругљивања броја и правила заокругљивања Операције са полиномима Растављање полинома на чиниоце и примена у уређењу алгебарског израза		

		бинома,збир и разлика кубова Растављање полинома НЗС и НЗД полинома			
	Пропорције и процентни рачун	Обнављање и проширивање знања о пропорцијама и процентном рачуну Примена пропорција и процентног рачуна на решавање конкретних проблема	Израчунавање дела неке величине Израчунавање непознатог члана пропорције Проста и сложена пропорција Разликовање директне и обрнуте и њихова примена Решавање проблема рачуна смеше и поделе Решавање проблема процентног и простог каматног рачуна		
	Геометрија	Обнављање и проширивање знања из геометрије Обнављање и проширивање знања о троуглу и четвороуглу Обнављање и примена Талесове теореме Обнављање и проширивање знања о изометријским трансформацијама	Разлика основних и изведених појмова у геометрији Разликовање углова (суплементни,комплементни,унакрсни,суседни) Елементи троугла и разлике по величини унутрашњих углова или страница Значајне тачке троугла са конструкцијом Врсте четвороуглова Примена Талесове теореме на поделу дужи Сличност троуглова Пресликавање објекта изометријским трансформацијама		
		Обнављање и проширивање знања о линеарној	Дефинисање и решавање линеарних једначина Примена на решавање проблема Дефиниција линеарне функције и њено		

	Линеарне једначине и неједначине	једначини, неједначини и функцији Анализа проблема на основу графика Примена знања о линеарним једначинама, неједначина и система истих на решавање реалних проблема	графичко представљање Решавање линеарне неједначине и графичко представљање скупа решења Решавање система линеарних једначина 2*2 и 3*3 Примена система једначина и неједначина на решавање проблема		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни Наставне методе: монолошка, дијалогска, хеуристичка Наставна средства: збирка, калкулатор, прибор за геометрију					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета математика јесу:					
2.MA.1.1.1. 2.MA.1.1.2. 2.MA.1.1.3. 2.MA.1.1.4. 2.MA.1.1.5. 2.MA.1.1.6. 2.MA.1.1.7. 2.MA.1.2.1. 2.MA.1.2.2. 2.MA.1.2.6. 2.MA.1.2.8. 2.MA.1.4.2. 2.MA.2.1.4. 2.MA.2.1.5. 2.MA.2.4.2.					

РАЧУНАРСТВО И ИНФОРМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Рачунарство и информатика за 1. Разред средње школе, Никола Клем

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Рачунарство и информатика	Основе рачунарске технике	Упознавање ученика са унутрашњом организацијом рачунарског система.	Ученик ће моћи да распозна структуру и принцип рада рачунара, и значј информатике за функционисање и развој друштва.	3. Рад са подацима и информацијама. 4. Дигитална компетениција.	математиком
	Обрада текста	Оспособљавање ученика за коришћење програма за обраду текста	Ученик ће моћи самостално да користи програм за обраду текста и табеларник података и		

			креирање документа у коме су интегрисани текст, слика и табела.		
	Табеларни прорачуни	Оспособљавање ученика за рад са табелама	Да самостално креира табелу и ради разне врсте израчунавања у табели, као и да креира графикон.		
	Слајд - презентације	Оспособљавање ученика за прављење презентација	Да самостално креира и прави презентације.		
	Интернет и електронска комуникација	Упознавање и оспособљавање ученика за коришћење мултимедијалних апликација.	Да активно користи сервисе интернета.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:Групни, индивидуални, рад у пару					
Наставне методе:Дијалoшка, методе рада са књигом, разговор, методе рада у кабинету за информатику					
Наставна средства: ПЦ рачунари, штампач, скенер, пројектор					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:					
Основни ниво: Ученик зна принцип рада рачунар, зна програма у којим смо радили(Word, Excel, Power Point ...),зна да самостално користи интернет сервисе ...					
Средњи ниво: Ученик је оспособљен да самостално користи програме у којим смо радили, да самостално решава проблеме, подешава параметре...					
Напредни ниво: Ученик прави сложеније презентације, креира самостално документа са табелама,сликама , решава сложене математићке функције и прави разне графиконе ...					

ИСТОРИЈА

Предмет	Тема	Циљ	Исходи	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

Историја	Увод	• Унапређивање знања о основним методама рада историјске науке. • Унапређивање знања о основним елементима хронологије и њене употребе у историјском контексту. • Познавање периодизације историје. • Познавање обележја праисторије и њених најважнијих локалитета у Европи и Србији.	• дефинише појам историје; • разликује историју као науку и као наставни предмет; • именује и разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); • лоцира одређени хронолошки податак у одговарајући миленијум, век и деценију; • препозна различите начине рачунања времена у прошлости и садашњости; • наведе основне историјске периоде у развоју човечанства и одреди граничне датуме који их деле; • дефинише појам историјских извора и познаје њихову основну поделу; • објасни значај историјских извора у изучавању и разумевању прошлости; • разликује историјске изворе од историјске литературе	Компетенција за целоживотно учење Комуникација	Српски језик Ликовна култура Музичка култура Грађанско васпитање Географија Социологија Верска настава
	Цивилизације старог века	• Упознавање са глобалним прегледом цивилизација старог века. • Разумевање основних одлика цивилизација старог века. • Унапређивање знања о друштвеним структурама и државним институцијама у цивилизацијама старог века. • Разумевање одлика религија и верских схватања у старом веку. • Проширивање знања о култури цивилизација старог века и њеним главним тековинама. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног	• утврди основне претпоставке за настанак цивилизација старог века; • именује најважније цивилизације епохе старог века; • наведе и лоцира најважније цивилизације из најранијег периода историје човечанства (Месопотамија, Египат, Јудеја, Феникија, Крит, Индија, Кина); • одреди основне одлике и најважније тековине цивилизација Далеког истока (Индија, Кина); • опише друштвене структуре у најважнијим државама старог века; • објасни државно уређење цивилизација Старог истока античке Грчке и Рима; • наведе религијске системе и њихове главне одлике у најважнијим државама старог века; • наведе врсте писама цивилизација старог века и препозна њихове особености; • идентификује основне одлике привреда	Рад с подацима и информацијама Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција	

		живота у цивилизацијама старог века. • Уочавање утицаја историјског наслеђа цивилизација старог века на савремени свет.	најзначајнијих држава старог века • опише начин живота припадника различитих друштвених слојева у државама старог века; • именује најзначајнија привредна, научна и културна достигнућа цивилизација старог века; • наведе главне тековине цивилизација старог века у савременом добу и препозна њихов значај; • уочи, наведе и упоређи сличности и разлике између појава и процеса из историје старог века са појавама и процесима у савременом друштву.		
	Европа и Средоземље у средњем веку	• Разумевање основних одлика епохе средњег века. • Унапређивање знања о друштвеним структурама и државним институцијама у средњем веку. • Разумевање одлика религије и верских схватања у средњем веку. • Проширивање знања о средњовековној култури и њеним главним тековинама.	• истакне одлике периода средњег века и уочи основне разлике у односу на античку епоху; • лоцира одређени историјски догађај или појаву на временској ленти средњег века; • објасни формирање феудалне друштвене структуре и вазалне односе; • опише, на примеру Византије, Франачке, Француске, Енглеске и Немачке, друштвену структуру и државно уређење у средњем веку; • наведе и образложи организациону структуру православне и католичке цркве; • сагледа значај Великог раскола и његове последице; • опише настанак и ширење ислама; • разуме узроке и последице крсташких ратова		
	Срби и њихово окружење у средњем веку	• Проширивање знања о историји српских држава у средњем веку. • Унапређивање знања о друштвеним структурама и државним институцијама у српским земљама у средњем веку. • Стицање знања о личностима које су обележиле средњи	• лоцира одређени догађај или појаву из српске средњовековне историје на временској ленти; • опише друштвену структуру и државно уређење српских земаља у средњем веку; • наведе одлике српске државности у средњем веку; • уочи и објасни на историјској карти промене граница српских држава усредњем веку; • уочи значај религије код Срба у средњем веку и њен утицај на културно стваралаштво;		

		век у националној историји. • Разумевање одлика религије и верских схватања код Срба у средњем веку. • Унапређивање знања о културном наслеђу Срба у средњем веку. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у српским земљама у средњем веку. • Развијање свести о значају средњовековне државности за настанак модерне српске државе.	• именује најважније личности које су заслужне за развој српске културе у средњем веку; • наведе и опише највећа културна достигнућа код Срба у средњем веку; • идентификује основне одлике привреде у српским земљама у средњем веку; • истакне одлике свакодневног живота друштвених слојева у српским земљама у средњем веку • наведе главне тековине српске средњовековне културе и уочи њихову присутност у савременом добу; • препозна значај средњовековне државности за настанак модерне српске државе.		
	Европа и свет од краја XV до краја XVIII века	• Стицање знања о историји најзначајнијих европских држава од краја XV до краја XVIII века. • Унапређивање знања о друштвеним структурама и државним институцијама у Европи од краја XV до краја XVIII века. • Разумевање значаја појаве протестантизма. • Проширивање знања о културним достигнућима у периоду од краја XV до краја XVIII века. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у периоду од краја XV до краја XVIII века. • Уочавање утицаја историјског наслеђа периода од краја XV	• идентификује основне одлике периода од краја XV до краја XVIII века у историји Европе; • сагледа значај и последице великих географских открића; • опише, на примеру Француске, Енглеске, Пруске, Аустрије, Русије и Шпаније, друштвену структуру и државно уређење у апсолутистичким монархијама; • сагледа значај реформације и именује најзначајнија протестанска учења; • именује најважније ствараоце епохе хуманизма и ренесансе и наведе њихова дела; • наведе најзначајнија културна и техничка достигнућа у периоду од краја XV до краја XVIII века; • идентификује основне одлике привреде у периоду од краја XV до краја XVIII века • истакне одлике свакодневног живота друштвених слојева у периоду од краја XV до краја XVIII века; • наведе главне тековине периода од краја XV до краја XVIII века и препозна њихов значај у		

		до краја XVIII века на савремени свет.	савременом добу.		
	Српски народ под страном влашћу од краја XV до краја XVIII века	• Унапређивање знања о положају српског народа под османском, хабзбуршком и млетачком влашћу од краја XV до краја XVIII века. • Стицање знања о личностима које су обележиле период од краја XV до краја XVIII века у националној историји. • Уочавање улоге српске цркве у очувању националног идентитета.	• идентификује основне одлике периода од краја XV до краја XVIII века у националној историји; • опише друштвену структуру и државно уређење Османског царства и положај српског народа у њему; • лоцира на историјској карти најважније правце и области сеоба српског народа; • уочи последице сеоба српског народа; • објасни положај Срба у Хабзбуршкој монархији; • уочи последице процеса исламизације, покатоличавања и унијаћења Срба; • изведе закључак о улози српске цркве у очувању националног идентитета;		
		• Унапређивање знања о културном стваралаштву Срба од краја XV до краја XVIII века. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у српским земљама од краја XV до краја XVIII века.	• наведе најзначајнија културна достигнућа српског народа у периоду од краја XV до краја XVIII века; • идентификује основне одлике привреде у српским земљама од краја XV до краја XVIII века; • истагне одлике свакодневног живота друштвених слојева у српским земљама у периоду од краја XV до краја XVIII века.	Наставна средства: цртеж ; дијаграм ; карта ; графикон ; мултимедијална презентација ; филмови	
	Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода	Облици рада: фронтални; групни ; рад у паровима ; тимски ; индивидуални	Наставне методе: монолошке • дијалогске • илустративно демонстративне • практичних радова		

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета историја:

Основни ниво:

1. Област ИСТОРИЈСКА ЗНАЊА

2.ИС.1.1.1. Разуме значење основних историјских и појмова историјске науке.

2.ИС.1.1.2. Користи хронолошке термине у одговарајућем историјском и савременом контексту.

2.ИС.1.1.3. Препознаје историјски простор на историјској карти.

2.ИС.1.1.4. Именује најзначајније личности и наводи основне процесе, појаве и догађаје из опште и националне историје.

2. Област ИСТРАЖИВАЊЕ, ТУМАЧЕЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

2.ИС.1.2.1. Самостално прикупља и разврстава различите изворе информација о прошлости и садашњости у функцији истраживања.

2.ИС.1.2.2. Уочава да постоје различита виђења исте историјске појаве на основу поређења више историјских извора.

2.ИС.1.2.3. Препознаје предрасуде, стереотипе, пропаганду и друге видове пристрасности у тумачењу историјских појава у историјским и савременим изворима информација.

2.ИС.1.2.4. Усмено интерпретира историјски наратив и саопштава резултате самосталног елементарног истраживања.

2.ИС.1.2.5. Писано саопштава резултате елементарног истраживања уз употребу текстуалне word датотеке (фајла).

3. Област ИСТОРИЈСКЕ ОСНОВЕ САВРЕМЕНОГ ДРУШТВА

2.ИС.1.3.1. Препознаје историјску димензију савремених друштвених појава и процеса.

2.ИС.1.3.2. Идентификује улогу историјских личности у обликовању савремене државе и друштва.

2.ИС.1.3.3. Разуме значај и показује одговоран однос према културно-историјском наслеђу сопственог и других народа.

2.ИС.1.3.4. Разуме смисао обележавања и неговања сећања на важне личности, догађаје и појаве из прошлости народа, држава, институција.

2.ИС.1.3.5. Уочава елементе интеркултуралних односа и препознаје вредности друштва заснованог на њиховом неговању.

2.ИС.1.3.6. Пореди историјски и савремени контекст поштовања људских права и активно учествује у интеркултуралном дијалогу.

2.ИС.1.3.7. Препознаје узроке, елементе и последице историјских конфликта и криза са циљем развијања толеранције, културе дијалога и сензибилитета за спречавање потенцијалних конфликта.

Средњи ниво: Следећи искази описују шта ученик зна, уме и може да уради на средњем нивоу у свакој области.

1. Област ИСТОРИЈСКА ЗНАЊА

2.ИС.2.1.1. Анализира специфичности одређених историјских појмова.

2.ИС.2.1.2. Показује историјске појаве на историјској карти и препознаје историјски простор на географској карти.

2.ИС.2.1.3. Објашњава и повезује улогу личности, процесе, појаве, догађаје из националне и опште историје.

2. Област ИСТРАЖИВАЊЕ, ТУМАЧЕЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

2.ИС.2.2.1. Процењује релевантност и квалитет различитих извора информација о прошлости и садашњости и примењује их у истраживању и презентацији.

2.ИС.2.2.2. Анализира предрасуде, стереотипе, пропаганду и друге видове пристрасности у тумачењу историјских појава у историјским и савременим изворима информација и уочава њихове последице.

3. Област ИСТОРИЈСКЕ ОСНОВЕ САВРЕМЕНОГ ДРУШТВА

2.ИС.2.3.1. Наводи и описује појаве различитог историјског трајања и уочава сличности и прави разлику у односу на њихов савремени и историјски контекст.

Напредни ниво: Следећи искази описују шта ученик зна, уме и може да уради на напредном нивоу у свакој области.

1. Област ИСТОРИЈСКА ЗНАЊА

2.ИС.3.1.1. Разуме и анализира променљивост историјског простора у различитим периодима, уз употребу историјске, географске и савремене политичке карте.

2.ИС.3.1.2. Критички просуђује важне процесе, појаве, догађаје и личности из опште и националне историје.

2. Област ИСТРАЖИВАЊЕ, ТУМАЧЕЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

2.ИС.3.2.1. Закључује на основу истраживања различитих извора информација о прошлости и садашњости.

2.ИС.3.2.2. Издваја и објашњава специфичне сличности и разлике у тумачењима исте историјске појаве на основу различитих историјских извора.

2.ИС.3.2.3. Усмено објашњава резултате самосталног елементарног истраживања и аргументовано брани изнете ставове и закључке.

2.ИС.3.2.4. Писано и графички презентује резултате елементарног истраживања уз употребу нових технологија.

3. Област ИСТОРИЈСКЕ ОСНОВЕ САВРЕМЕНОГ ДРУШТВА

2.ИС.3.3.1. Анализира савремене појаве и процесе у историјском контексту и на основу добихјених резултата изводи закључке.

БИОЛОГИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Биологија за I и II разред средње школе, аутори Драгослав Маринковић, Катица Пауновић и Вељко Терзија, интернет

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
БИОЛОГИЈА	Биологија ћелије	-Упознавање са предметом и значајем цитологије као научне	-Дефинише предмет проучавања цитологије -наведе главне особине живих бића и нивое	-Компетенције за целоживотно учење -Комуникација (уважавање	Здравствена култура, информатика и рачунарство, генетика

		дисциплине -Упознавање са особинама живих бића и нивоима организације биолошких система -Схватање значаја фотосинтезе и ћелијског дисања -Разумевање процеса који се одигравају током ћелијског циклуса -Разумевање тока и значаја ћелијских деоба	организације биолошких система -објасни хемијску структуру ћелије -објасни функцију ћелијских органела -објасни разлике између биљне и животињске ћелије -објасни ток и значај кључних метаболичких процеса: фотосинтезе и ћелијског дисања -објасни фазе ћелијског циклуса -објасни ток и значај митозе и мејозе	саговорника, слобода у изражавању ставова, мишљења) -Дигитална компетенција -Сарадња -Решавање проблема -Рад са подацима и информацијама -Одговоран однос према здрављу Уме да наведе основне појмове и чињенице о организацији наследног материјала. Уме да образложи основне генетичке појмове.	
	Основи физиологије човека	Разумевање физиолошких процеса у људском организму	-објасни настанак и пренос нервних импулса -илуструје прост рефлексни лук -објасни улогу нервног система -објасни мишићну контракцију -објасни улогу чулних органа -дефинише позицију и улогу жлезда са унутрашњим лучењем -објасни састав и улогу крви и лимфе -објасни грађу и улогу срца и крвних судова и неуро хуморалну регулацију срчаног рада -објасни размену гасова у плућима и ткивима и нервну регулацију дисања	Разуме молекуларне основе наслеђивања и повезаност болести са променама на генетичком Уме да да образложи основне генетичке појмове , типове наслеђивања и генетске наследне болести.материјалу. Уме да објасни структурну и функционалну повезаност основних ћелијских процеса и разуме разлоге ћелијске диференцијације.	

			-објасни варење, ресорпцију хране и неурохуморалну регулацију варења -објасни улогу екскреторних органа -објасни улогу органа за размножавање		
	Биологија развића човека	-Упознавање са основним фазама развића човека -Разумевање процеса полног сазревања	-објасни процесе сперматогенезе и оогенезе -описује процес оплођења -наведе фазе интраутериног развића -објасни настанак ткива и зачетка органа -описује промене које се догађају у организму од рођења до пубертета -објасни полно сазревање		
	Наслеђивање биолошких особина	Разумевање основних принципа наслеђивања особина	-упореди ДНК, хроматин, хромозом -дефинише ген, геном, генотип, фенотип -објасни основна правила наслеђивања особина (Менделова правила) -објасни типове наслеђивања особина -објасни врсте и узроке мутација -наведе наследе болести човека и њихове узроке		
	Полно и репродуктивно здравље човека	-Разумевање проблема везаних за период одрастања -Схватања улоге и значаја породице	-препозна проблеме везане за период одрастања -објасни значај породице -описује биолошку функцију породице		

		-Разумевање проблема повезаних са ризичним понашањем	-дефинише појам „планирање породице“ -наведе облике заштите о нежељене трудноће -објасни штетност абортуса по здравље жене -наведе облике ризичног понашања, најчешће полно преносиве болести и болести зависности		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални облик рада, интерактивна настава, групни рад, пројектна настава Наставне методе: монолошко-дијалошка, дијалошка, илустративна, презентација Наставна средства: уџбеник, цртежи, табеле, панои, шеме, интернет					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:					
Основни ниво: БИ.1.1.1, БИ. 1.1.2, БИ 1.2.1 Средњи ниво: БИ.2.1.1, БИ 2.2.1, БИ 2.3.1, БИ.2.6.3 Напредни ниво: БИ.3.1.1, БИ.3.2.1					

ХЕМИЈА

ЛИТЕРАТУРА: С. Ђукић, Р. Николајевић, М. Шурјановић "Општа хемија за први разред средње школе", ЗУНС, Београд,
В. Павловић, Р. Марковић "Органска хемија за II или III или IV разред средње школе" ЗУНС, Београд, 2008. и
М. Јоветић "Неорганска хемија за 1. и 2. разред средње школе", ЗУНС, Београд, 2008.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења Ученик ће моћи да :	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ХЕМИЈА	СУПСТАНЦЕ		објашњава квантитативно значење симбола и формула објасни електронеутралност атома објасни појам изотопа и примену изотопа		

		Разумевање концепта о корпускуларној грађи супстанци Разумевање односа између структуре супстанци и њихових својстава Разумевање утицаја међумолекулских сила на физичка својства супстанци	разликује атом од јона одреди број валентних електрона разуме појам релативне атомске масе и релативне молекулске масе разуме појам количине супстанце и повезаност количине супстанце са масом објасни узрок хемијског везивања атома и типове хемијских веза разликује јонску везу од ковалентне везе разликује неполярну од поларне ковалентне везе разликује атомске, молекулске и јонске кристале разуме да својства хемијских једињења зависе од типа хемијске везе описује основне карактеристике металне везе; објасни значаји примену силицијума и германијума у електроници; разликује дијамагнетичне, парамагнетичне и феромагнетичне супстанце	-одговоран однос према здрављу; -одговоран однос према околини; -сарадња; -дигитална компетенција -рад са подацима и информацијама; -решавање проблема.	-физика -биологија -екологија
	Дисперзни системи	Развој концепта о корпускуларној грађи супстанци на основу разумевања односа компоненти у дисперзном систему Разумевање односа између квалитативног састава дисперзног система и његових својстава Разумевање односа између квантитативног састава дисперзног система и његових својстава Сагледавање значаја примене дисперзних система у свакодневном животу и професионалном раду	објасни да су дисперзни системи смеше више чистих супстанци разликује дисперзну фазу и дисперзно средство објасни појам хомогене смеше објасни појам и наводи примену аеросола, суспензија, емулзија и колоида разуме утицај температуре на растворљивост супстанци израчуна масени процентни садржај раствора разуме појам количинске концентрације раствора		-физика -биологија -екологија
			објашњава да хемијска промена значи настајање нових супстанци, раскидањем старих и стварањем нових хемијских веза		-физика -биологија

	ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ	Разумевање концепта одржања материје кроз принципе одржања масе и енергије Развој концепта о корпускуларној грађи супстанци на основу разумевања хемијских реакција Развој хемјског мишљења путем логичког и критичког мишљења, развој осетљивости за проблеме и способности решавања проблема Развој способности комуникације у хемији	разликује реакције синтезе и анализе напише једначине за хемијске реакције врши стехиометријска израчунавања описује егзотермне и ендотермне реакције наводи факторе који утичу на брзину хемијске реакције илуструје примерима значај хемијске равнотеже разликује коначне и равнотежне хемијске реакције прикаже електролит. дисоцијацију киселина, база и соли хемијским једначинама разликује киселу, базну и неутралну средину на основу pH вредности раствора објасни појам електролита, разуме значај и наведе примену електролизе да објасни појам корозије и разуме значај заштите од корозије	-одговоран однос према здрављу; -одговоран однос према околини; -сарадња; -дигитална компетенција -рад са подацима и информацијама; -решавање проблема.	-екологија
	ХЕМИЈА ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА	Разумевање односа структуре супстанци и њихових својстава Сагледавање значаја примене елемената и једињења у професионалном раду и свакодневном животу Разумевање значаја и примене елемената, једињења и легура у техничким процесима	објасни периодичну промену својстава елемената у ПСЕ објасни стабилност атома племенитих гасова разликује метале, неметале и металоиде описује карактеристична својства неметала: водоника, кисеоника, азота, угљеника, силицијума, фосфора, сумпора, хлора и њихових важнијих једињења, њихову примену у струци, као и њихов биолошки значај описује карактеристична својства метала: натријума, калијума, магнезијума, калцијума, алуминијума и олова и њихових важнијих једињења, њихову примену у струци, као и њихов биолошки значај описује општа својства прелазних метала		

			и важнијих једињења и њихову примену у струци описује својства атома угљеника у органским молекулима наводи класификације органских једињења (према елементарном саставу, типу хемијских веза и функционалним групама) објасни зависност хемијских својстава органских једињења од структуре њихових молекула илуструје примерима биолошки значај органских једињења и њихову примену у свакодневном животу	-одговоран однос према здрављу; -одговоран однос према околини; -сарадња; -дигитална компетенција -рад са подацима и информацијама; -решавање проблема.	
	ХЕМИЈСКИ АСПЕКТИ ЗАГАЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	-Развој одговорног става према коришћењу супстанци у свакодневном животу и професионалном раду -Разумевање и просуђивање начина одлагања и уништавања хемијских загађивача животне средине	објасни штетно дејство неких супстанци на животну средину и здравље људи наводи најчешће изворе загађивања атмосфере, воде и тла објасни значај пречишћавања воде и ваздуха објасни значај правилног одлагања секундарних сировина објасни како се правилно одлаже електронски отпад објасни значај рециклаже електронског отпада		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, партнерски, тимски Наставне методе: монолошка метода, дијалогска метода: (хеуристички разговор, катехитички разговор дискусија), монолошко-дијалогска метода, метода демонстрације (показивање слика, графикона, шема, пројекција филма...практичне активности), метода графичких радова (писмени радови, цртање шема, дијаграма, графикона...), метода практичног рада; активности, Проблем метода, истраживачке методе ,интерактивне методе и примена образовних игара (квиз, укрштенице,мозгалица, игре асоцијације, слагалице...).					
Наставна средства: периодни систем елемената, модели атома и молекула, кристалне решетке, индикатор папири, шеме и дијаграми					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета ХЕМИЈА јесу:					

Основни ниво

2ХЕ.1.2.1. 2ХЕ.1.2.2. 2ХЕ.1.2.3. 2ХЕ.1.3.1. 2ХЕ.1.3.2. 2ХЕ.1.3.3. 2ХЕ.1.4.1. 2ХЕ.1.4.2 2ХЕ.1.4.3. 2ХЕ.1.4.4
2ХЕ.1.5.1. 2ХЕ.1.5.2. 2ХЕ.1.5.3

Средњи ниво

2.ХЕ.2.2.1 2.ХЕ.2.2.1. 2.ХЕ.2.2.2. 2.ХЕ.2.2.3. 2.ХЕ.2.2.5. 2.ХЕ.2.2.6. 2.ХЕ.2.3.1 2.ХЕ.2.3.2 2.ХЕ.2.3.3 2.ХЕ.2.3.4 2ХЕ.2.4.1. 2.ХЕ.2.5.1. 2.ХЕ.2.5.2.

Напредни ниво

2ХЕ.3.1.1 2ХЕ.3.1.2 ХЕ.3.1.3 2ХЕ.3.2.4 2ХЕ.3.3.1 2ХЕ.3.3.2. 2ХЕ.3.4.2 2ХЕ.3.4.3 2ХЕ.3.5.1 2ХЕ.3.5.2

ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ

ЛИТЕРАТУРА: Основи економије за први разред - Драгана Богдановић, Гордана Иванишевић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Принципи економије	1. Настанак и развој економске мисли	Пстицање знања о економији као науци	Ученик је у стању да : - објасни настанак политичке економије - дефинише предмет изучавања економије као науке - разликује школе економске мисли	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад са подацима и информацијама - Решавање проблема	Историја, Пословна економије, Математика
	2. Процес друштвене производње као предмет изучавања политичке економије	Пстицање основних знања о процесу друштвене производње	Ученик је у стању да: - дефинише појам производње и друштвене производње - објасни основне факторе производње - разликује техничку и друштвену страну производње - објасни производне снаге и производне односе - опише начин производње и друштвено-економску формацију - наведе и разуме економске принципе		
	3. Основни појмови о друштвеној производњи	- стицање знања о основним појмовима у друштвеној	Ученик је у стању да: - повеже производњу и људске потребе - дефинише друштвену и техничку поделу рада		

		производњи	- разликује основне облике друштвене поделе рада - објасни поделу рада у савременим условима - опише сразмеран распоред друштвеног фонда рада на различите делатности - разликује ДБП, ДП и НД - објасни факторе који утичу на ДБП - разуме структуру ДБП-а - дефинише потребан производ и вишак производа - Дефинише појам друштвене репродукције - Наведите и објасните облике и фазе друштвене репродукције - графички прикаже облике друштвене репродукције		
	4. Робна производња и њене законитости	- стицање знања о робној производњи и њеним карактеристикама - упознавање ученика са појмом робе и њеним карактеристикама - упознавање ученика са законом вредности и деловањем тржишног механизма	Ученик је у стању да: - наведе разлике између натуралне и робне производње - објасни појам робе и наведе њена својства - разликује теорију у тумачењу вредности робе - објасни изражавање величине вредности робе - дефинише појам прометне вредности - објасни развој облика изражавања вредности робе - дефинише појам новца - наведе и објасни функције новца - разликује облике новца - дефинише појам инфлације и дефлације - разликује паритет новца и девизни курс - објасни девалвацију и ревалвацију - наведе карактеристике закона		

			вредности - дефинише тржишну вредност и тржишну цену - објасни механизам утврђивања тржишне цене - објасни закон понуде и тражње		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Наставне методе: монолошко- дијалогска, комбинована, рад на тексту Наставна средства: табла, уџбеник, штампани материјал, примери за вежбање					

ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Пословна економија за први и други разред економске школе, аутори Б. Пауновић, М. Добријевић, завод за уџбенике, Ђ. Каличанин, С. Стефановић, Дата Статус

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Пословна економија	Предузеће	Стицање знања о предузећу као сновном субјекту привреде	Ученик ће бити у стању да дефинише појам предузећа, елементе, средства, да разликује врсте предузећа и окружење	Стечена теоријска знања ученик може поредити са конкретним примерима из праксе.	Рачуноводство Економија
	Пословне функције предузећа	Стицање знања о пословним функцијама у предузећу	Ученик ће бити у стању да дефинише појам функције, разликује вертикалне и хоризонталне, да схвата основне функције, послове, значај и организацију функција производње, набавке, продаје, складишта,	Стечена знања ученику помажу да разуме функционисање предузећа и његову структуру, да упореди са предузећем из окружења	

[illegible]

		књиговодственог стања Дефинише биланс стања Објасни начело билансне равнотеже Састави биланс стања на основу почетног инвентара Објасни утицај пословних догађаја на промене стања имовине Састави низ сукцесивних биланса Рашчлани биланс на конта Дефинише конта – књиговодствене рачуне Разликује облике и врсте конта Објасни правила евидентирања на активним и пасивним контима Састави биланс на основу стања на контима Примењује правила евидентирања на контима стању		Савремена пословна кореспонденција
	2. Систем двојног књиговодства	Оспособљавање за евиденцију пословања по систему двојног књиговодства кроз прописане пословне књиге	Ученик ће бити у стању да: Објасни појам двојног књиговодства Дефинише начело двојности – дуалности, двострукости	Пословна економија, Основи економије, Савремена пословна

			Наведе пословне књиге двојног књиговодства Објасни улогу и значај дневника Наведе поступак књижења кроз дневник Објасни улогу и значај главне књиге Објасни улогу и значај помоћних књига Отвара пословне књиге двојног књиговодства на основу биланса Евидентира пословне промене кроз дневник и главну књигу Састави пробни и крајњи биланс Закључи дневник и главну књигу Наведе узроке и врсте књиговодствених грешака Разликује фазе у отклањању књиговодствених грешака Примени одговарајућу методу и отклони насталу књиговодствену грешку Објасни значај једнообразности у књиговодству Дефинише контни		кореспонденција

			оквир Наведе принципе састављања контног оквира Користи контни оквир у евиденцији		
	3. Евиденција новчаних средстава	Развијање вештина и компетенција за обављање платног промета Оспособљавање за обављање благајничких послова Оспособљавање за плаћања преко текућег – пословног рачуна и чување пословне тајне	Ученик ће бити у стању да: Дефинише благајну и благајничко пословање Наведе разлоге организовања помоћних благајни Ажурно попуњава благајнички извештај и пратећу документацију Упореди стварно и књиговодствено стање новца у благајни Попуни инструменте платног промета Исплати аконтацију за службени пут Ликвидира путни рачун Изврши плаћање готовинских рачуна Евидентира благајничко пословање у финансијском књиговодству Објасни потребу и процедуру отварања текућег рачуна предузећа Евидентира промене на текућем рачуну по основу извода Објасни функцију прелазног рачуна у		

			евиденцији новчаних средстава Упореди стање на текућем и прелазном рачуну Води упоредну евиденцију у благајни и на текућем рачуну		
	4. Евиденција расхода и прихода	Развијање способности за правилно коришћење, чување и одговорност за средства којим се послује Оспособљавање за евиденцију прихода и расхода са циљем утврђивања финансијског резултата	Ученик ће бити у стању да: Дефинише расходе и приходе Класификује расходе и приходе Наведе четири групе промена у вези са расходима и приходима које утичу на биланс стања Објасни утицај расхода и прихода на биланс стања Разликује утицај расхода и прихода на капитал Објасни настанак успешних конта Објасни значај успешних конта Примени правила евидентирања на контима расхода и прихода Евидентира пословне промене у вези са расходима и приходима кроз дневник и на контима главне књиге		

			Дефинише обрачунски период Дефинише биланс успеха Објасни структуру биланса успеха и његов значај		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални; Наставне методе: монолошка, дијалогска, рад на тексту, симулација, студије случаја; Наставна средства: шеме, наставни листићи, документација, штампани материјал;					

ПОСЛОВНА КОРЕСПОНДЕНЦИЈА И КОМУНИКАЦИЈА

ЛИТЕРАТУРА: КАНЦЕЛАРИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ за први разред ССШ, Завод за уџбенике Београд (Слободан Рајковић, Бранка Суботић)

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Пословна кореспонденција и комуникација	Организација канцеларије и техника куцања	- Упознавање ученика са основним канцеларијским условима, материјалом, опремом, алатом и прибором - Оспособљавање ученика за коришћење технике куцања	- Дефинише савремену канцеларију - објасни значај услова за рад у канцеларији - описе изглед канцеларијског простора - користи канцеларијску опрему, алате и прибор у складу са наменом - разликује врсте потрошног материјала - користи потрошни	Комуникација Рад са подацима и информацијама Сарадња Решавање проблема Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Српски језик и књижевност Право

			материјал у складу са наменом користи обрасце оверава акте и документацију користи технику куцања у алфанумеричком и нумеричком делу		
	Пословна кореспонденција	Посебно се упознају са улогом рачунара у савременој кореспонденцији и његовим деловима Упознавање ученика са програмима за обраду текста Упознавање са врстама и деловима тастауре Упознавање са основим правилима слепог куцања Обучавање ученика да правилно укључе, припреме се за рад и искључе рачунар Ученици се оспособљавају у вештини слепог куцања на тастатури рачунара.	разликује форме обликовања пословних писама обликује пословна писма према задатим елементима напише пословну биографију састави на основу датих елемената: допис, упит, понуду, ценовник, – поруџбину, предрачун, отпремницу, –рачун, извештај о књижењу– комисијски записник, рекламацију, одговор на рекламацију, ургенцију		

	Евиденција и класификација докумената и рад са поштом	Оспособљавање ученика за вођење евиденција и класификацију документације ● Оспособљавање ученика за рад са поштом	дефинише појам, врсте и значај евиденција евидентира дневне и недељне обавезе дефинише појам, врсте и значај класификација класификује документацију према задатим параметрима објасни рад у појединим фазама рада са текућом поштом спроведе процедуру рада по појединим фазама на конкретном примеру примени правила за писање електронских писама (e-mail)		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, индивидуални, рад у пару, рад у групи					
Наставне методе: дијалогска, комбинована, пројектна настава					
Наставна средства: уџбеник, рачунари					

ЕКОНОМСКА ГЕОГРАФИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Економска географија, уџбеник за други разред економске школе – Емилија Манић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЕКОНОМСКА ГЕОГРАФИЈА	Земља као животни и економски простор човека	Разумевање корелативних односа између економске географије и других природних и друштвених наука; – Стицање нових знања о савременим економско-географским процесима у свету и у Србији; – Разумевање физичко и друштвено – географских фактора развоја привреде и друштва;	● дефинише предмет изучавања економске географије; ● објасни значај, место економске географије у систему наука; ● објасни природне и друштвене елементе географског простора и њихову условљеност ● наведе глобални размештај најзначајнијих природних ресурса користећи географске карте ● направи преглед природног богатства Србије помоћу картографског метода ● креира тематске карте Србије различитог садржаја и размера ● доводи у везу привредни развој и природне услове ● анализира значај рељефа и	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу и околини Естетичка компетенција	Историја, књижевност, биологија, статистика, пословна економија

			климатских одлика за економски развој ● објасни улогу воде као ресурса у савременом друштву и привреди ● објасни улогу и значај пољопривредног земљишта и шума за привредни развој ● објасни појам деградације пољопривредног земљишта и шума ● објасни појмове: експлоатација природних ресурса (загађивачи), алтернативни извори енергије и рециклажа ● наведе мере за заштиту и унапређивање природног окружења ● образложи везу између одрживог развоја и заштите природног и културног окружења ● објасни утицај становништва на привредни развој користећи познате демографске појмове ● анализира основне демографске		

			одлике и њихову међусобну условљеност користећи различите графичке методе ● објасни демографске проблеме у Србији ● анализира факторе који у урбаним и руралним просторима утичу на економски развој ● објасни улогу различитих типова насеља у економском развоју ● наведе промене на савременој политичкој карти света ● разликује појмове националног, етничког и културног идентитета ● изгради став о једнаким правима људи ● доводи у везу односе држава и светску економију ● препознаје историјски оквир развоја економских система		
	Географија светске привреде и	● Стицање знања о светској привреди и привреди	објасни основну класификацију економских делатности		

	положај Србије у њој	Србије ● Сагледавање потенцијала и могућности Србије за њену конкурентност у регионалној и светској привреди;	● разуме узрочно-последични однос развоја привредних сектора и фактора који обликују привреду ● користи различите методе за мерење економског и друштвеног развоја ● опише фазе развоја привреде у свету и у Србији ● објасни утицај економских фактора на привредни развој ● разликује типове пољопривреде у савременим условима ● наведе најзначајније области биљне и сточарске производње у свету и у Србији, као и главна светска риболовна подручја ● објасни утицај доминантних фактора на размештај и развој пољопривреде ● објасни савремене проблеме исхране		

			човечанства ● објасни размештај старих и нових индустријских региона у свету ● разуме процес транзиције старих и нових индустријских региона у свету током времена ● анализира структуру и размештај индустрије у Србији ● процени утицај појединих фактора на даљи развој индустрије у Србији ● идентификује делатности услужног сектора ● анализира утицај природних и друштвених фактора на развој саобраћаја ● разуме значај појединих саобраћајних грана на привредни развој ● картографски прикаже главне саобраћајне правце и центре у Србији ● анализира улогу главних		

			саобраћајних праваца и центара у привредном развоју наше државе ● разуме значај међународне трговине у привредном развоју ● препознаје положај Србије у међународним трговинским односима ● наведе трендове у области туризма, глобалне и трендове у Србији		

	Свет, Европска унија и Србија – савремени економско и политичко-географски процеси	● Стицање нових знања о савременим економско-географским и политичко-географским процесима у свету и у Србији; ● Стицање знања о положају, месту и улози Србије на Балканском полуострву, у Европи и у свету ● Стицање знања о регионалним целинама Србије и сагледавање њихових специфичности	● дефинише појам глобализације ● разликује одлике политичке, територијалне, економске и културне глобализације ● наведе промене у светској економији које су настале под утицајем савремених процеса глобализације ● разликује улогу, значај и видове деловања међународних организација (Уједињене нације, Светска банка, Међународни монетарни фонд, Светска трговинска организација, OECD, CEFTA, EFTA, NAFTA) ● наведе факторе неравномерног економског и друштвеног развоја у свету ● наброји могуће последице неравномерног економског и друштвеног развоја ● опише развој и ширење Европске уније и њене основне институције ● објасни регионалне разлике		

			унутар Европске уније • уочава предности и недостатке географског положаја Србије у савременим економским и политичким променама у свету и у Европи • разликује економске интеграције на Балкану и у Југоисточној Европи • дефинише појмове регионални развој, девастирана подручја, регионална политика • наведе примере регионалних разлика у Србији		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални, фронтални, групни Наставне методе: дијалогска, монолошка, текстуална Наставна средства: карта, уџбеник, интернет					

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Програм предмета грађанско васпитање исти је за све образовне профиле првог разреда.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Грађанско васпитање	Ја, ми и други	Стицање сазнања Развијање способности и вештина усвајања вредности које су предпоставка за целовити развој личности и за компетентан, одговоран и ангажован живот савременом грађанском друштву у духу поштовања људских права и основних слобода, мира, толеранције, равноправности полова, разумевања и пријатељства међу народима, етничким, верским и националним групама	Развијено самопоштовање, осећање личног и групног идентитета		Психологија социологија
	Комуникација у групи	Стицање сазнања Развијање способности и вештина усвајања вредности које су предпоставка за целовити развој личности и за компетентан, одговоран ангажован живот у савременом грађанском друштву у духу поштовања људских права и основних слобода, мира, толеранције, равноправности полова, разумевања и пријатељства међу народима, етничким, верским и националним групама	Развијена способност разумевања разлика међу људима и спремност да се оне поштују		
	Односи у групи и заједници	Стицање сазнања Развијање способности и вештина усвајања вредности које су предпоставка за целовити развој личности и за компетентан, одговоран и ангажован живот савременом грађанском друштву у духу поштовања људских права и основних слобода, мира, толеранције, равноправности полова, разумевања и пријатељства међу	Развијене комуникацијске вештике које су неопходне за сарадничко понашање и конструктивно решавање сукова		

		народима, етничким, верским и националним групама			
	Решавање сукоба	Развојање способности и вештина усвајања вредности које су претпоставка за целовити развој личности, развој духа поштовања, толеранције, одновних слобода, мира, равноправности полова, пријатељства свих народа, етничких, верских и националних група	Развијене комуникацијске вештине које су неопходне за сарадничко понашање		
	Насиље и мир	Развијање способности и вештина усвајања вредности које су предпоставка за целовити развој личности и за компетентан, одговоран ангажован живот у савременом грађанском друштву у духу поштовања њудских права и основних слобода, мира, толеранције, равноправности полова, разумевања и пријатељства међу народима, етничким, верским и националним групама	Развијене комуникацијске вештине које су неопходне за сарадничко понашање и конструктивно решавање сукоба		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: ● Радионичарски Рад у групама; Рад у паровима, Индивидуални Наставне методе: Текстурална метода, метода усменог излагања, метода разговора, метода писменог изражавања Наставна средства: табла, креда, мултимедијална учионица...					

ВЕРСКА НАСТАВА

Програм предмета верска настава исти је за све образовне профиле првог разреда.

ЛИТЕРАТУРА: Библија, дидактички материјал

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Верска настава (православни катихизис)	Увод	☐ Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса; ☐ Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном школовању.	моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 2. године средњошколског или гимназијског образовања; • моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања.	Ученик уме да процени степен у ком је овладао градиво. Користи различите методе учења. Изражава своје ставове и мишљење. Јасно исказује одређени садржај (усмено и писано). Процењује поузданост података.	Српски језик Историја Ликовна култура Георафија Социологија
	Бого откривења	Омогућити ученицима да стекну неопходно знање да узрок постојања света јесте личностни Бог Који слободно из љубави ствара свет; ☐ Развијање свести код ученика о стварању човека по „икони и подобију Божјем“, односно као слободне личности способне за љубав према другом бићу; ☐ Оспособити ученике за	моћи да интерпретира учење Цркве о стварању света; ☐ моћи да објасни да је човек икона Божја зато што је слободан; ☐ моћи да објасни да је човек подобије Бога зато што је способан за заједницу; ☐ моћи да објасни да је Бог створио свет са циљем да вечно живи у заједници са Њим; ☐ бити подстакнут да		

		разумевање да је свет и све што је у њему, створено за вечност, да буде причасник вечног Божјег живота; ☐ Предочити ученицима чињеницу да је човек од Бога призван да управља целим светом и да га приноси Богу, те да се у тој заједници обожи и човек и свет.	просуђује о смислу постојања човека и света; ☐ моћи да разликује особености створеног и нествореног; ☐ моћи да развија одговорност за сопствени живот и живот других; ☐ моћи да преиспитује и вреднује сопствени однос према Богу, другом човеку и према творевини Божјој.		
	Вера, знање и богопознање	Пружити ученицима основ за разумевање прародитељског греха на основу библијског сведочанства, тумачења Светих Отаца и учења Цркве; ☐ Ученицима предочити да се човеков промашај (грех) састоји у одвајању човека и света од Бога; ☐ Пружити ученицима основ за разумевање да спасење као превазилажење смрти и задобијање вечног живота, јесте повратак у заједницу с Богом.	☐ моћи да објасни у чему се састоји прародитељски грех; ☐ моћи да сагледа последице прародитељског греха и начин њиховог превазилажења; ☐ моћи да објасни каква је улога човека у остваривању назначења света; ☐ моћи да просуди о важности учествовања у литургијском сабрању за сопствено спасење; ☐ бити подстакнут да се одговорније односи према природи; ☐ моћи да стекне увид у личну одговорност за своје поступке; ☐ моћи да уочи значај покајања за своје спасење.		

	Хришћанин – човек цркве	Разговарати са ученицима о човековој потреби да припада заједници и како се припадност остварује; Оспособити ученике за правилно схватање појма Цркве као благодатне заједнице Бога и верних која се остварује у Светој Литургији; Указати ученицима да не постоје хришћани мимо Цркве; Пружити ученицима основ за разумевање да је Света Литургија извор спасења јер се у њој остварује пуноћа заједнице са Богом	моћи да увиди да хришћанин постоји превасходно као члан конкретне литургијске заједнице; - моћи да опише живот парохијске заједнице; - моћи у основним цртама да објасни да се учешћем у литургијском сабрању ступа на пут богопознања;		
	Свето писмо – књига цркве	Упознати ученике са настанком и поделом Светог Писма: Предочити ученицима да је Свето Писмо богонадахнута књига; Упознати ученике да је Свето Писмо књига богослужбене заједнице (Старог и Новог Израиља); Омогућити ученицима да појме континуитет Божијег Откривења у Старом и Новом Завету; Указати ученицима да је за правилно тумачење Светог Писма неопходна укорененост у животу Цркве	. моћи да именује различите књиге Светог Писма; - моћи да наброји неке ауторе књига Светог Писма; - моћи да истражује Свето писмо користећи скраћенице, поделе на главе и стихове; - знати да се посебност Светог Писма садржи у богонадахнутости; - моћи да препозна карактер богонадахнутости Светог Писма кроз лично искуство надањивања Светим Писмом; - моћи да наведе неке примере повезаности Старог и Новог Завета; - моћи да закључи да је Свето Писмо књига		

			Цркве, а не појединца.		
	Хришћански живот	- Пружити знање ученицима да је подвиг неопходно средство за остварење личне заједнице са Богом у Христу, у којој ће Бог бити извор нашег вечног постојања и личног идентитета; - Оспособити ученика за разликовање народног и црквеног Предања и правилно доживљавање православног етоса који извире из литургијског начина постојања људи и природе; - Развијање свести ученика о неопходности одговорног живота у заједници и ослобађања од егоцентризма; - Упознати ученике да је светост достижна и данас, те да није привилегија прошлости;	- моћи да увиди да постоји разлика између црквеног и народног предања и да заузме став према њима; - моћи да уочи да светост живота није могућа без истовремене заједнице са Богом и са људима; - знати да су сви људи призвани да буду свети; - моћи да уочи у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 1. разреда средње школе.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Индивидуални, Фронтални Наставне методе: Разговор, демонстративна, дијалогска, текстуална, рад на тексту, објашњење Наставна средства: Библија, дидактички материјал					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					

Основни ниво: Ученик препознаје појмове из градива. Решава лакше задатке везане за наставну јединицу. Укључује се у разговор. Поставља питања.
 Средњи ниво: Ученик повезује појмове из више наставних јединица. Самостално формулише питања и даје одговоре на њих. Решава комбиноване тестове.
 Напредни ниво: Ученик повезује градиво са градивом из других наставних предмета. Креативно се изражава, пише краће радове на задату тему.

ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР ДРУГИ РАЗРЕД

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Програм предмета српски језик и књижевност исти је у свим образовним профилима четвртог степена, за други разред.

ЛИТЕРАТУРА: Милија Николић: Методика наставе српског језика и књижевности

др Бошко Сувајџић, мр Наташа Станковић-Шошо, Александра Угриновић: Читанка

др Љиљана Николић, Босилка Милић: Читанка са књижевно-теоријским појмовима

Петар Пијановић: Књижевност и српски језик

Часлав Ђорђевић, Оливера Радуловић, Мирјана Грдинић: Књижевност и граматика

др Станиша Величковић: Интерпретације из књижевности

мср. Слађана Савовић, мср. Драгана Ђећез-Иљукић, мср. Виолета Кеџман: Граматика

Драгиша Живковић: Теорија књижевности са теоријом писмености

Правопис Матице српске

Лектира за други разред, речници, лексикони, енциклопедије, интернет

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења. По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Барок, класицизам, просветитељство	- Схватање и разумевање стила, тема и мотива одређене епохе - Препознавање европских тенденција одређене епохе у појавама, делима и личностима - Упознавање са европским културним, духовним и	- наведе особености барока, класицизма и просветитељства и њихове представнике у српској књижевности - објасни значај Венцловића и Орфелина за развој језика и књижевности код Срба - препозна одлике	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад с подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Сарадња - Естетичка	- Историја - Социологија - Психологија - Економски предмети - Право - Позоришна уметност - Филмска уметност - Ликовна култура - Музичка култура

		мисаоним тенденцијама XVII и XVIII века и њиховим утицајима на европску књижевност •Неговање опште културе и вештине мишљења	просветитељства на обрађеним делима •објасни значај Доситејевог рада за српску културу и књижевност •направи паралелу у обради истих мотива у европској и српској књижевности •наведе особине ликова у обрађеним делима и заузме став према њиховим поступцима •познаје стилске, тематске и жанровске карактеристике епоха •повеже нашу културу и књижевност са европском •зна и разуме поетику епохе у Европи и код нас •спозна естетске и моралне вредности епоха •прихвати светску књижевну баштину	компетенција	•Верска настава •Фонетика •Фонологија •Морфофонологија •Дијалектологија •Синтакса •Стилистика •Реторика •Граматика •Лектура •Коректура
	Романтизам	•Упознавање ученика са поетиком књижевности романтизма, представницима и делима европске и српске књижевности •Схватање и разумевање стила, тема и мотива епохе •Неговање опште културе и вештине мишљења	•познаје стилске, тематске и жанровске карактеристике епохе •наведе представнике романтизма и њихова дела •уочава и образлаже одлике романтизма •изнесе свој суд о књижевним делима користећи стечена знања и сопствена запажања •препозна и усвоји вредности националне културе и разуме и поштује културне вредности других народа		

			• тумачи уметнички свет и стваралачке поступке у структури обрађених дела • повеже нашу културу и књижевност са европском • има изграђен естетски доживљај уметничког дела • спозна естетске и моралне вредности епоха • прихвати светску књижевну баштину		
	Реализам	• Упознавање ученика са карактеристикама књижевне епохе реализма, представницима и делима европске и српске књижевности • Уочавање веза између европског и српског реализма • Неговање опште културе и вештине мишљења • Уочавање економских појава у делима писаца реализма	• познаје стилске, тематске и жанровске карактеристике епохе реализма • наведе представнике правца и њихова дела • дефинише одлике реализма и објасни их на обрађеним књижевним делима • тумачи уметнички свет и стваралачке поступке у структури обрађених дела • процењује друштвене појаве и проблеме које покреће књижевно дело • развије критички став и мишљење при процени поступака и понашања јунака у обрађеним делима • повеже нашу културу и књижевност са европском • има изграђен естетски доживљај уметничког дела • спозна естетске и моралне вредности епохе • прихвати светску књижевну баштину • анализира економске појаве у књижевним делима		

	Лектира	•Развијање осећаја за естетске и моралне вредности •Развијање и неговање љубави према књижи	•познаје стваралаштво изабраних дела •разуме структуру, смисао и значај одређеног дела •има развијен књижевно-историјски и аналитички приступ делу		
	Српски језик до XIX века	•Упознавање ученика са књижевним језиком српске писане књижевности до XIX века •Оспособљавање ученика да схвате развојни пут језика од књижевног ка народном •Упућивање ученика на значај Венцловића за развитак књижевности на нашем језику	•препозна књижевни језик српске писане књижевности до XIX века •схвати развојни пут језика од књижевног ка народном •уочи значај Венцловића за развој књижевности на нашем језику		
	Почетак стандардизације српског књижевног језика	•Упознавање ученика са поетиком стандардизације књижевног језика и правописа код Срба у првој половини XIX и у XX веку •Уочавање постанка и развоја књижевног језика и правописа у XIX и XX веку •Разликовање књижевнојезичких варијанти и функционалних појмова •Неговање основних принципа језичке културе •Оспособљавање ученика да користе приручнике за неговање језичке културе •Схватање и разумевање језичке ситуације у Србији, принципа језичке равноправности и језичке	•зна почетак и развој стандардизације књижевног језика и правописа код Срба у XIX и XX веку •разликује књижевнојезичке варијанте и функционалне стилове •познаје основне принципе језичке културе •користи приручнике за неговање језичке културе •процењује језичку ситуацију у Србији •наведе принципе језичке равноправности •тумачи језичку толеранцију		

	толеранције		
Морфологија	•Усвајање знања о морфолошким категоријама речи •Систематизовање знања о врстама речи и њиховим облицима •Унапређивање језичких способности и знања	•познаје принципе језичке норме српског књижевног језика •одреди врсту речи и граматичке категорије •употреби у усменом и писменом изражавању облике речи у складу са језичком нормом •поседује знања и вештине које омогућавају писану и усмену комуникацију •познаје све морфолошке категорије	
Правопис	•Упућивање ученика да се користе речницима и правописним приручницима •Оспособљавање ученика да пишу у складу са правописном нормом	•влада правописном језичком нормом •примени правила састављеног и растављеног писања речи у складу са језичком нормом •правилно користи правописне знаке •зна писање скраћеница •зна растављање речи на крају ретка •самостално користи правописне приручнике и речнике	
Култура изражавања: Усмено и писано изражавање	•Практично усвајање и богаћење језика •Упознавање ученика са језиком као гласовним системом •Утемељивање наставе писмености и наставе граматике на језичким	•поседује развијену језичку културу •изражава размишљања и критички став према проблемима и појавама у књижевним текстовима и свакодневном животу •препозна одлике стручно-	

		вежбањима •Оспособљавање ученика да теоријска знања из граматике и правописа примењује у усменом и писаном изражавању у складу са језичком нормом и користе различите облике казивања и функционалне стилове	научног стила •примени одлике новинарског стила •негује усмено и писано изражавање •усвоји у потпуности културу усменог и писаног изражавања		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални, тандем Наставне методе: текст-метода, монолошко-дијалошка, метода демонстрације, компаративна Наставна средства: читанка, лектира, медији (позоришне представе, филм, публицистика, интернет)					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета српски језик и књижевност јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из књижевности: 2. СЈК. 1.2.1; 2. СЈК. 1.2.2; 2. СЈК. 1.2.3; 2. СЈК. 1.2.4; 2. СЈК. 1.2.5; 2. СЈК. 1.2.6; 2. СЈК. 1.2.7; 2. СЈК. 1.2.8; 2. СЈК. 1.2.9. Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из књижевности: 2. СЈК. 2.2.1; 2. СЈК. 2.2.2; 2. СЈК. 2.2.3; 2. СЈК. 2.2.4; 2. СЈК. 2.2.5; 2. СЈК. 2.2.6; 2. СЈК. 2.2.7; 2. СЈК. 2.2.8; 2. СЈК. 2.2.9. Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из књижевности: 2. СЈК. 3.2.1; 2. СЈК. 3.2.2; 2. СЈК. 3.2.3; 2. СЈК. 3.2.4; 2. СЈК. 3.2.5; 2. СЈК. 3.2.6; 2. СЈК. 3.2.7; 2. СЈК. 3.2.8; 2. СЈК. 3.2.9. Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из језика: 2. СЈК. 1.1.1; 2. СЈК. 1.1.2; 2. СЈК. 1.1.3; 2. СЈК. 1.1.4; 2. СЈК. 1.1.5; 2. СЈК. 1.1.6. Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из језика: 2. СЈК. 2.1.1; 2. СЈК. 2.1.2; 2. СЈК. 2.1.3; 2. СЈК. 2.1.4; 2. СЈК. 2.1.5. Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из језика: 2. СЈК. 3.1.1; 2. СЈК. 3.1.2; 2. СЈК. 3.1.3; 2. СЈК. 3.1.4; 2. СЈК. 3.1.5. Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из језичке културе: 2. СЈК. 1.3.1; 2. СЈК. 1.3.2; 2. СЈК. 1.3.3; 2. СЈК. 1.3.4; 2. СЈК. 1.3.5; 2. СЈК. 1.3.6; 2. СЈК. 1.3.7; 2. СЈК. 1.3.8. Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из језичке културе: 2. СЈК. 2.3.1; 2. СЈК. 2.3.2; 2. СЈК. 2.3.3; 2. СЈК. 2.3.4; 2. СЈК. 2.3.5. Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из језичке културе: 2. СЈК. 3.3.1; 2. СЈК. 3.3.2; 2. СЈК. 3.3.3; 2. СЈК. 3.3.4; 2. СЈК. 3.3.5; 2. СЈК. 3.3.6; 2. СЈК. 3.3.7					

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Програм предмета енглески језик исти је код образовно профила правно пословни техничар и туристички техничар.

ЛИТЕРАТУРА: Solutions Pre-Intermediate Student's book 3rd edition

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	Unit 5 Ambition	Употреба граматичких структура са <i>will</i> и <i>going to</i>. Разумевање и употреба првог кондиционала. Употреба префикса у различитим контекстима Израда пропратног писма. Усвајање и употреба нових речи и израза.	Ученици успешно користе граматичка правила како би правилно изражавали предвиђања, планове, понуде и обећања, користе први кондиционал за исказивање намера и њихових последица, правилно и у контексту користе речи и изразе из области рада и запошљавања.	Познаје различите врсте текстова и уме да одабере адекватну стратегију читања. Уме јасно да исказе одређени садржај, усмено и писано, и да га прилагоди захтевима и карактеристикама ситуације: поштује жанровске карактеристике, ограничења у огледу дужине, намену презентације и потребе аудиторијума. Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна	Економска и правна група предмета. Географија. Српски језик и књижевност. Информатика.
	Unit 6 Tourism	Разумевање и правилна употреба времена <i>present perfect</i>. Прецизно разликовање времена <i>past simple</i> од времена <i>present perfect</i>. Развој креативности кроз писање састава на тему. Усвајање и употреба нових речи и израза.	Ученици правилно користе <i>present perfect</i> за исказивање радњи којесу се недавно догодиле, у контексту разликују и одабирају одговарајуће прошло време, изражавају своју креативност и пишу смислене писане материјале, правилно и у контексту користе речи и изразе из области туризма.		

	Unit 7 Money	Упознавање ученика са структуром и употребом другог кондиционала. Упознавање са структуром и употребом глаголског времена <i>past perfect</i>. Усмено презетновање сопствених идеја и мишљења. Усвајање и употреба новог вокабулара.	Ученици проширују своје знање из кондиционала и ефективно користе и други кондиционал успут повелачећи јасну паралелу између првог и другог кондиционала, правило граде и користе <i>past perfect</i> за изрежавање давно прошлог времена, правилно и јасно презентују своје идеје и мишљења усменим путем, правилно и смислено користе речи и изразе из области новца и финансија.	могуће узроке грешке. Изражава се у електронском облику коришћењем одговарајућих ИКТ средстава, укључујући мултимедијално изражавање и изражавање са елементима формално дефинисаних нотација карактеристичних за коришћена ИКТ средства (нпр. адресе, упити, команде, формуле, процедуре и сл. изражене у одговарајућој нотацији). Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева. Ученик припрема примену изабраног решења, прати његову примену усклађујући се са новим сазнањима које стиче током примене датог решења и успева
	Unit 8 Crime	Стицање знања о употреби индиректног говора. Оспособљавање ученика да правилно граде придеве уз помоћ придевских наставка. Упознавање ученика са стратегијом израде електронских писама. Усвајање и употреба нових речи и изрази.	Ученици су у стању да говор пребацују из индиректног у директни и обрнуто успут поштујући граматичка правила енглеског језика, разумеју значење и правилно граде придеве користећи предевске наставке, способни су да самостално израде електронско писмо, правилно и у контексту користе речи и изразе из области криминала.	
	Unit 9 Science	Упознавање ученика са грађењем и употребом пасивних конструкција. Оспособљавање ученика за израду формалног писма.	Користећи претхонда знања ученици формирају пасивне конструкције и разумеју потребу њихове употребе, знају да	

		Вежбе слушања ради побољшања разумевања речи и израза у контексту. Усвајање и употреба нових речи и израза.	организују и напишу формални тип писам користећи прикладан вокабулар, разумеју значење речи и контекст слушајући материјал на енглеском језику, правилно и у контексту користе речи и изразе из области науке.	да реши проблемску ситуацију. Активно слуша и поставља релевантна питања поштујући саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима	
	BUSINESS ENGLISH Unit 5 Import - Export	Усвајање нових речи и израза из области увоза и извоза. Оспособљавање ученика за обављање пословног телефонског разговора уз поштовање формалних правила обраћања. Упознавање ученика са правилима и начином израде формалног електронског писма.	Ученици правилно и у контексту користе речи и изразе из области увоза и извоза, прецизно и сврсиходно обављају телефонске разговоре и користе прикладан пословни вокабулар, израђују пословна електронска писма уз употребу одређеног формалног вокабулара.		
	Unit 6 Travel	Усвајање нових речи и израза из области пословних путовања. Увежбавање дијалога кроз вежбе слушања и организовање пословног путовања. Оспособљавање ученика за писање и организовање пословног путовања и сатнице путовања.	Ученици правило и у контексту користе речи и изразе из области пословних путовања, знају како да заједнички организују пословно путовање уз међусобну сарадњу, у писаном облику израђују план и сатницу пословног путовања.		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, рад у групи...

Наставне методе: монолошка, дијалошка, метода демонстрације, рад са текстом,

Наставна средства: креда, табла, рачунар, пројектор...

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:

НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ
Основни ниво: 2.СТ.1.1.1., 2.СТ.1.1.2, 2.СТ.1.1.3, 2.СТ.1.1.4., 2.СТ.1.2.1., 2.СТ.1.2.2., 2.СТ.1.2.3., 2.СТ.1.2.4., 2.СТ.1.2.5., 2.СТ.1.3.1., 2.СТ.1.3.2., 2.СТ.1.3.3., 2.СТ.1.3.4., 2.СТ.1.3.5., 2.СТ.1.3.6., 2.СТ.1.3.7., 2.СТ.1.4.1., 2.СТ.1.4.2., 2.СТ.1.4.3., 2.СТ.1.4.4., 2.СТ.1.4.5., 2.СТ.1.5.1., 2.СТ.1.5.2., 2.СТ.1.5.3., 2.СТ.1.5.4., 2.СТ.1.5.5., 2.СТ.1.5.6. Средњи ниво: 2.СТ.2.1.1., 2.СТ.2.1.2., 2.СТ.2.1.3., 2.СТ.2.1.4., 2.СТ.2.2.1., 2.СТ.2.2.2., 2.СТ.2.2.3., 2.СТ.2.2.4., 2.СТ.2.2.5., 2.СТ.2.2.6., 2.СТ.2.3.1., 2.СТ.2.3.2., 2.СТ.2.3.3., 2.СТ.2.3.4., 2.СТ.2.3.5., 2.СТ.2.3.6., 2.СТ.2.3.7., 2.СТ.2.4.1., 2.СТ.2.4.2., 2.СТ.2.4.3., 2.СТ.2.4.4., 2.СТ.2.4.5., 2.СТ.2.5.1., 2.СТ.2.5.2., 2.СТ.2.5.3., 2.СТ.2.5.4., 2.СТ.2.5.5. Напредни ниво: 2.СТ.3.1.1., 2.СТ.3.1.2., 2.СТ.3.1.3., 2.СТ.3.2.1., 2.СТ.3.2.2., 2.СТ.3.2.3., 2.СТ.3.2.4., 2.СТ.3.2.5., 2.СТ.3.2.6., 2.СТ.3.3.1., 2.СТ.3.3.2., 2.СТ.3.3.3., 2.СТ.3.3.4., 2.СТ.3.3.5., 2.СТ.3.4.1., 2.СТ.3.4.2., 2.СТ.3.4.3., 2.СТ.3.4.4., 2.СТ.3.4.5., 2.СТ.3.5.1., 2.СТ.3.5.2., 2.СТ.3.5.3., 2.СТ.3.5.4., 2.СТ.3.5.5.

ИСТОРИЈА

ЛИТЕРАТУРА:Историја за други разред средњих стручних школа - Иван М.Бецић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Историја	Европа и свет у другој половини XIX и почетком XX века	Стицање основног знања ученика за период друге половине XIX и почетком XX века.Подизање знања на виши ниво о привреди,култури,науци и техници,научницима.Тесли,Пупину,Нобелу на почетку XX века.	По завршетку обрађене теме ученици ће бити у стању да сагледају историјски период од средине XIX века до почетка Првог светског рата.Увиди значај индустријске револуције.Сагледа значај и последице:национализма,либерализма,радикализма и социјализма.Наброји најважнија научно техничка достигнућа и схвати одлике свакодневног живота	Копетенције за животно учење,вештину комуникација са различитим подацима и информацијама и информатичка писменост,решавање проблема као и учење вештине,сарадње са другима које су потребне човеку за живот у демократском друштву	Српски језик Социологија Веронаука Географија
	Србија и Црна Гора и Срби у Хазбушком и Османском царству од друге половине XIX века до Првог	Проширење знања о српској националној историји и српској држави од средине XIX века до Првог светског рата.Објаснити настанак модерне српске државе и циљеве и циљеве српске државности.Историјску улогу знаменитих личности и династија Обреновић и Карађорђевић у развоју српске државности.Схватити и разумети идеје модерног доба и његов значај за развој српске државе.Разумети основне	Препознати и разумети основне одлике перода од XIX века до Првог светског рата.Схватити ослободилачке ратове 1875-1878.Балканске ратове,европска збивања и њихов утицај на развој српске државности,српске државе од половине XIX века до Првог светског рата.Знати на карти објаснити промене границе Српске државе и наћи на картама места најважнијих битака .Истаћи значај културе код Срба и одлике и недостатке свакодневног живота Срба од XIX века до Првог светског рата.		

светског рата	одлике култура, привреде и свакодневни живот Срба од XIX века до Првог светског рата.			
Први светски рат 1914-1918 године	Покушати разумети међународне односе и узрок Првог светског рата. Ширити знања о току рата, главним и преломним тренуцима. Схватити суровост рата као главног узрока поништавања вредности цивилизације. Проширити знање о учешћу Србије и Црне Горе у Првом светском рату. Разумети међународне односе, блоковску поделу у свету као и друштвене и културне прилике.	Разумети међународне односе и узрок избијања Првог светског рата. Описати сам ток рата и његове последице по српски народ. Анализирати промене догађаја у првом светском рату. Схватити последице ратних збивања, револуционарна збивања и геноцид у Србији. Тумачити разлоге због којих је Србија ушла у Први светски рат као и сукобе са Угарском и Немачком и војни успех 1914. год. Објаснити културну стагнацију Србије и српског народа у Првом светском рату.		
Свет између два светска рата	Да схвати последице Првог светског рата, нове међународне односе као и друштвене, привредне и културне прилике. Обухвата сазнања о новим друштвеним, привредним, политичким променама и процесима између два светска рата. Да разуме супротности које су водиле новом светском рату. Вреднује утицај историјског наслеђа у периоду између два светска рата.	Период од 1914-1918 период ратних страхота упоредити са периодом између два светска рата, као његову последицу на примеру СССР, Немачке, Италије, Француске, државама са различитим друштвеним уређењем. сагледати и разумети последице тоталитарних политичких система и идеја са различитим политичким идеологијама у међуратном период. Знати истаћи два светска рата-улогу свакодневног живота. Знати навести главне тековине тог периода између два светска рата и њихов значај на савремено доба.		

	Краљевина СХС у међуратном периоду	Појава идеје Југословенства код црквених великодостојанственика у XIX веку.Објаснити значај југословенства и стварање краљевине СХС.Схватити тренутак међународних односа када настаје краљевина СХС.проширити знања о одликама југословенске државе између два светска рата.Разумети значај народа и њихов положај. Циљ борбе знаменитих личности за стварање СХС и њихово политичко деловање.Добро схватити и сагледати међународни положај Југославије у периоду између два светска рата.	Образложити најважније мотиве за стварање Југословенске државе,уочити значај настанка Југословенске државе за српски народ.Увидети одлике Југословенске државе као монархије.Објасни на историјској карти границе Југословенске краљевине.Сагледај дубину и трајност националних,верских и политичких супротности.Анализирај просветно-културне прилике у краљевини Југославији и њена културно уметничка достигнућа.Истакни одлике свакодневног живота друштвених слојева у краљевини Југославији.		

	Други светски рат	Разумевање међународног контекста и узорка Другог светског рата.Продубљивање знања о току рата и његовим главним последицама.Рат као узрочник поништавања вредности,људских тековина и цивилизације.Изучити значај речи холокауст као и феномен суровости Другог светског рата.Посебну пажњу обратити унапређењу знања о ратним збивањима на тлу Југославије.	Разуме узроке међународних односа и конфликт за избијање Другог светског рата,описује ток Другог светског рата.Наводи и анализира промене догађаја током Другог светског рата.Уочава посебности рата у Југославији и препознаје у њему антиокупаторску борбу,националну,верску и идеолошку садржину.Зна да образложи допринос антифашистичке борбе и покрета као и допринос победи савезника у Другом светском рату.Уочава утицај ратних збивања на уметничко и културно стваралаштво.		
	Свет после Другог светског рата	Уочава ратне последице на друштвене,привредне и културне прилике.Даје допринос унапређењу знања о друштвеним, политичким и привредним процесима друге половине XX века. Основна чињеница је разумевање главних одлика хладног рата. Истиче значај деколонизације и других покрета еманутације. Сагледава	Схвата слику света после Другог светског рата. Препознаје основне одлике политичког друштвеног, привредног и научног и културног развоја после рата у свету. Упоредије основне одлике различитих привредних система у капиталистичким и комунистичким државама у другој половини XX века. Идентификује узроке и последице хладноратовских сукоба. Разуме распрострањеност покрета за ослобођење нација		

		последице пада Берлинског зида и распада СССР и јачање НАТО пакта и његове агресивности. Проширивање знања о научно технолошком напретку и културним достигнућима у савременом свету. Прати изазове савременог света, глобализацију, тероризам, глад, болести, еколошке проблеме.	и мањинских група као и њихову угроженост. Схвата значај последице пораза идеје комунизма на крају XX века. Наводи и образлаже проблеме савременог света. Истиче одлике свакодневног живота на различитим просторима и друштвеним срединама у свету.		
	Југославија после Другог светског рата	Стиче нова знања о државном и друштвеном поретку Социјалистичке Југославије. Сагледава међународни положај Југославије друге половине XX века и улогу њеног председника. Проширује знања о положају Српског народа у Југословенској федерацији. Уочава улогу знаменитих личности у културном, политичком и научном животу Титове Југославије. Покушава да разуме последице распада Југословенске државе. Сагледава међународни положај савремене српске државе и уочава њене проблеме.	Идентификује народе југословенске државе као и социјалистичке републике. Разуме међународни положај и спољнополитичке односе социјалистичке Југославије. Истиче најзначајније личности које су утицале на друштвено-политичка и културна збивања у Југославији. Зна да образложи културне, друштвене и политичке последице нестанка СФРЈ. Разуме место и улогу Србије у савременом свету. Истиче значај чланства у међународним организацијама. Препознаје проблеме савремене српске државе.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални, групни и рад у паровима Наставне методе: монолошка и дијалогска метода као и демонстративна метода Наставна средства: уџбеници и слике истакнутих личности-научника					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: И.Ц. 1.1.1 Разуме значење основних историјских појмова И.С.1.1.2 Користи хронолошке термине и именује догађаје из опште и националне историје И.С.1.1.3 Зна да истакне значајне личности и прикупља различите изворе информација И.С.1.1.4 Препознаје друштвене појаве и процесе и истиче улогу историјских личности у савременом друштву Средњи ниво: И.С.2.1.1. Анализира историјске појмове, користи историјску и географску карту, на којима зна да покаже историјско-географски простор И.С.2.1.2 Зна и уме да објасни улогу појединих значајних личности за догађаје из историје					

И.С.2.2.2. Анализира без пристрасности и тумачи историјске појаве и њихове последице
 И.С.2.3.1. Уме да направи разлику значаја између појединих личности у односу њиховог и савременог историјског контекста-доба
 Напредни ниво:
 И.С 3.1.2. Што је веома битно зна да критички процени важне појаве и процесе из опште и националне историје
 И.С 3.2.3 Самостално објашњава,поставља питања,даје одговоре и аргументовано и чињенично брани изнете закључке
 И.С 3.2.4 Зна да самостално анализира савремене догађаје
 И.С 3.3.1 На основу стеченог знања ученик сам може и уме да изведе закључак

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

Програм предмета физичко васпитање исти је за све смерове другог разреда, за све образовне профиле.

ЛИТЕРАТУРА: Методика физичког васпитања Б. Крсмановић ,

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ	АНТРОПОМОТОРИКА	Унапређење и очување здравља Утицај на правилно држање тела(превенција постуралних поремећаја) Развој и усавршавање моторичких способности и теријских знања неопходних за самостални рад на њима	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: Примени адекватна средства за развој и усавршавање моторичких способности из: вежби обликовања, као и за развој снаге, брзине, издржљивости, гипкости, спретности и окретности	- Ученик ће желети да се бави физичким односно спортским активностима пошто ће сагледати (детектовати) позитивне карактеристике физичке и спортске активности и њихове позитивне утицаје на здравље, дружење и добро расположење - Ученик ће сагледати негативне утицаје савременог начина живота (пушење, дрога, насиље, деликвентно	- Биологија - Екологија и заштита животне средине - Ликовна култура - Музичка култура
	АТЛЕТИКА	Стицање моторичких умења(вештина) и теоријских знања неопходних за њихово усвајање Мотивација ученика за бављењем физичким	Демонстрира технику дисциплина из атлетике и гимнастике (вежби на справама и тлу) које поседује вештину, технику као и		

		активностима	вежбе из осталих програмом предвиђених садржаја	понашање) и свестан је да физичким, односно спортским активностима могуће је предупредити негативне утицаје - Ученик ће путем физичких односно спортских активности комуницирати са својим друговима и уживати у дружењу и контактима - Ученик ће довести у везу свакодневни живот и способност за учење и практичан рад са физичким, односно спортским активностима и правилном исхраном - Ученик препознаје нетолерантно понашање својих другова и реагује на њега, шири дух пријатељства, истрајан је у својим активностима - Ученик има правилан однос према окружењу у којем вежба, рекреира се и бави се спортом	
	СПОРТСКА ГИМНАСТИКА	Мотивација ученика за бављењем физичким активностима Естетско изражавање покретом и доживљавање естетских вредности покрета и кретања Повезивање моторичких задатака у целине	Објасни да покрет и кретање, без обзира на то којој врсти физичке, односно спортске активности припада, има своју естетску компоненту (лепота извођења, лепота доживљаја) Ужива у извођењу покрета и кретања		
	СПОРТСКА ИГРА (по избору)	Увођење ученика у организовани систем припрема за школска такмичења, игре, сусрете и манифестације Избор спортских грана, спортско-рекреативних или других кретних активности као трајног опредељења за њихово свакодневно упражњавање	Детаљније опише правила спортске гране за коју показује посебан интерес – за коју школа има услове Наводи основне олимпијске принципе и примењује их на школским спортским такмичењима и у слободном времену		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални, фронтални, групни Наставне методе: монолошка, дијалoшка, демонстрација Наставна средства: струњаче, козлић, вратило, кугла, греда, препоне, лопте, рипстол, вијаче					

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:
НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ

Основни ниво: На првом нивоу описани су захтеви који представљају базични или основни ниво знања, вештина и умења. Очекује се да ће скоро сви, а најмање 80% ученика/ученица постићи тај ниво. На базичном нивоу налазе се темељна предметна знања и умења неопходна, како за сналажење у животу, тако и за наставак учења. Знања и умења са основног нивоа најчешће су мање сложена од оних са средњег и напредног нивоа, али то није увек случај.

Средњи ниво: На другом нивоу описани су захтеви који представљају средњи ниво знања, вештина и умења. Он описује оно што просечан ученик/ученица може да достигне. На средњем нивоу ученик поседује сва знања и вештине са основног нивоа, и поред тога има и низ нових компетенција. Очекује се да ће око 50% ученика/ученица постићи или превазићи тај ниво.

Напредни ниво: На трећем нивоу описани су захтеви који представљају напредни ниво знања, вештина и умења. Очекује се да ће око 25% ученика/ученица постићи тај ниво. Знања и умења са овог нивоа су трансферна, пре свега за наставак школовања. Компетенције са напредног нивоа су по правилу и когнитивно сложеније од оних са базичног и средњег нивоа. То значи да се од ученика очекује да анализира, упоређује, разликује, критички суди, износи лични став, повезује различита знања, примењује их и сналази се и у новим и нестандартним ситуацијама. На напредном нивоу ученик поседује све компетенције са претходна два нивоа

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Ж.ИВАНОВИЋ, С.ОГЊАНОВИЋ ЗБИРКА РЕШЕНИХ ЗАДАТАКА-КРУГ, БЕОГРАД

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Математика	Степеновање и кореновање	Обнављање и проширивање знања о степеновању и кореновању Веза између степена и корена Рационалисање имениоца разломка Појам комплексног броја, његов конјугат и модуло Упознавање особина функције	Разумевање операција са степенима са целобројним коефицијентом и употреба у рачуну Разумевање операција са коренима и њихова веза са степенима са рационалним експонентом Рационалисање именица разломка због једноставније употребе Дефинисање имагинарне јединице и комплексног броја	Дигитална, естетска, комуникације и сарадња, решавање проблема, рад са подацима и информацијама, предузимљивост оријентисана ка предузетништву	Рачунарство и информатика Хемија Биологија Предмети економске групе предмета- рачуноводство, основи и пословна економија

	Функција и график функције	Читање особина функције са графика Предствљање података и анализа на основу графика функције	Операције са комплексним бројевима Појам конјугата и употреба за будуће Наводи примере функција Да одреди знака и интервале монотоности функције Да одреди екстремне вредности функције Да чита график и користи особине у анализи проблема		
	Квадратна једначина, функција и неједначина	Упознавање са појмом квадратне и једначине вишег степена и начина за решавање исте Природа решења квадратне једначине и број решења Растављање квадратног тринома Анализа и употреба графика квадратне функције Решавање квадратне неједначине Решавање система квадратне и линеарне једначине са две непознате	Потпуна и непотпуна квадратна једначина и поступак за решавање Природа решења j-не Виетове формуле са употребом Растављање квадратног тринома и употреба за решавање j-не и нула f-је Цртање графика квадратне f-је, читање особина са графика Систем линеарне и квадратне или систем две квадратне j-не са две непознате и добијање решења датог система		
	Експоненцијална и логаритамска функција, једначина и	Дефинисање експоненцијалне и логаритамске f-је и уочавање везе међу њима Појам логаритма Решавање експоненцијалне и	Цртање графика експоненцијалне f-је и уочавање њених особина Решавање		

	неједначина	логаритамске ј-не Употреба графика ф-је за читање њихових особина	експоненцијалне ј-не и неј-не Дефинисање појма логаритма Веза логарима и експоненцијалног израза Цртање графика логаритамске ф-је и уочавање нених особина Логаритамске једначине и неј-не		
	Елементи тригонометрије	Дефиниција основних тригонометријских ф-ја, веза међу њима Тригонометријске идентичности Тригонометријски круг са употребом Адиционе формуле, њихова употреба и последице Примена синусне и косинусне теореме	Дефинисање ф-ја на правоуглом троуглу Израчунавање вредности Примена идентичности на израчунавање вредности ф-ја угла Ф-је било ког угла са употребом тригонометријског круга График тригонометријских ф-ја и читање особина Примена адиционих формула и решавање тригонометријских ј-на и неј-на Примена синусне и косинусне теореме на решавање троугла		
	Полиедри и обртна тела	Проширивање основних знања о полиедрима и обртним телима Схватање основних релација у простору Разумевање површине и запремине полиедара и облик	Ученик треба да зна да израчуна обим и површину лика у равни Да израчуна површину и запремину полиедра Да израчуна површину и запремину облог тела		

		тела Коришћење стечених знања о израчунавању површина и запремина на конкретне примере у пракси	Да израчуна површину и запремину тела насталог ротацијом неке површине		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални Наставне методе: монолошка, дијалогска, хеуристичка Наставна средства: збирка, калкулатор, график					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета..... јесу: 2МА.1.1.2., 2МА.2.1.2., 2МА.3.1.12.МА.1.3.2., 2МА.1.3.32МА.1.1.5., 2МА.1.1.6., 2МА.2.1.7., 2МА.3.1.5, 2МА.3.1.62МА.1.3.2., 2МА.2.1.6., 2МА.3.1.52МА.1.3.2., 2МА.1.2.7., 2МА.2.1.3., 2МА.2.2.5., 2МА.3.2.5. 2МА.1.2.1., 2МА.1.2.2., 2МА.1.2.3., 2МА.2.2.2., 2МА.3.2.1					
Основни ниво: препознавање основних елемената и решавање једноставних примера уз сугестију Средњи ниво: самостална израда проблема уз могуће објашњење Напредни ниво: самостална израда проблема уз објашњење, вршњачку едукацију и напредовање					

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ЛИТЕРАТУРА: Ликовна култура за гимназије и средње стручне школе – Видосава Галовић, Бранка Гостовић – Завод за уџбенике Београд

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Ликовна култура	Композиција	Упознавање са улогом визуелне уметности у друштву • Унапређивање визуелног опажања, естетских критеријума и визуелне комуникације • Формирање толерантног става према разликама у индивидуалном опажању, тумачењу и доживљају опаженог	разматра повезаност визуелне уметности и друштва • опише однос елемената композиције који уочава • разматра теме и идеје у делима визуелне уметности и визуелне поруке са којима се среће • изрази своју замисао у одабраној традиционалној техници • укаже на	естетичка компетенција комуникација; одговоран однос према околини; одговоран однос према здрављу; предузимљивост и оријентација ка предузетништву; рад са подацима и информацијама; решавање проблема; сарадња;	Психологија, Математика, Српски језик и књижевност

			естетичке вредности које уочава у радовима уметникав	дигитална компетенција.	
	Дизајн	Стицање основних знања о развоју дизајна, уметничким занимањима и занимањима која су непосредно повезана са дизајном • Оспособљавање за коришћење различитих информација као подстицај за стваралачки рад • Развијање креативности.	поређи врсте дизајна и радове дизајнера на основу одабраног или договореног критеријума• реши задати проблем комбинујући свесно или случајно одабране елементе/мотиве• изрази своју идеју у одабраном, задатом или доступном материјалу • користи различите информације као подстицај за стваралачки рад		
	Простор	Упознавање са врстама простора, елементима амбијента и значајем обликовања простора • Развијање опажања, креативности, радозналости и естетских критеријума • Формирање позитивног става према естетичким вредностима у ужем и ширем окружењу.	• пореди амбијент простора различитих намена• разматра значај обликовања простора за будуће занимање• реши проблем комбинујући задате и одабране елементе, материјале и/или информације• изрази своју замисао у од		
	Култура и уметничко наслеђе	Упознавање са значајем визуелне уметности за савремено друштво и најзначајнијим националним и светским уметничким делима и споменицима	• разматра значај визуелне уметности и културе у савременом друштву• прави, самостално или у сарадњи са другима,		

		културе • Развијање опажања, естетских критеријума, критичког мишљења и радозналости • Мотивисање ученика да прате дешавања у култури и уметности	презентације о одабраним уметничким делима, уметницима или споменицима културе• користи уметничка дела као подстицај за стваралачки рад• предложи посету актуелном догађају културе или виртуелно		
	Практичан рад	Стицање знања о врстама, својствима и могућностима коришћења различитих ликовних техника и материјала; Оспособљавање за коришћење различитих ликовних материјала и техника и правилно и безбедно руковање прибором; Развијање креативности.	разликује врсте, својства и могућности коришћења различитих ликовних техника и материјала; користи различите ликовне материјале и технике у раду; обликује различите дводимензионалне и тродимензионалне ликовне форме; демонстрира правилну и безбедну употребу прибора и алата; осмисли оригинални ликовни рад.		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: Фронтални, Групни, Рад у групама

Наставне методе: комбинација различитих метода – показивање, монолошка – опис, објашњавање, рад са књигом и практична

Наставна средства: мултимедија

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:
НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ

Основни ниво: изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове, описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак), познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерија, атеље, уметничка радионица...) Средњи ниво: познаје и користи (у свом раду) основне изражајне могућности, класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности, образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике, лоцира одабрана уметничка дела у историјски и друштвени контекст) Напредни ниво:

познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелне уметности, користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, облик...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове других

ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ

ЛИТЕРАТУРА: Принципи економије - Уџбеник за други разред економске школе, Ђорђе Митровић; Основи економије- Уџбеник за четврти разред економске школе, Душан Марковић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Принципи Економије	Макроекономија-теорија, анализа и политика	Стицање знања о важности проучавања економских активности на нивоу привреде као целине	доводи у везу микроекономију и макроекономију ● објасни појам „макроекономија” ● препозна макроекономске варијабле и значај њиховог проучавања ● разликује активности учесника у економским трансакцијама ● објасни ток добара и новца на примеру кружног тока економских активности ● дефинише економску политику ● наведе циљеве и инструменте економске политике	Компетенција за целоживотно учење, комуникација, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, предузимљивост и оријентација ка предизетништву	Пословна економија, рачуноводство, пословна кореспонденција, комуникација, економска географија, јавне финансије, економско пословање
	Систем националних рачуна	Стицање основних знања о могућностима и начинима мерења резултата друштвене производње	● дефинише БДП ● наведе компоненте БДП ● објасни компоненте БДП ● доводи у везу потрошњу и инвестиције у рачунима националног дохотка ● дефинише реални БДП ● разликује појмове штедња и инвестиције		

			● разликује појмове „национална штедња“, „лична штедња“ и „јавна штедња“ ● дефинише „буџетски дефицит“ ● дефинише „буџетски суфицит“ ● доводи у везу штедњу и инвестиције у рачунима националног дохотка ● дефинише номинални БДП ● дефинише реални БДП ● дефинише БДП дефлатор ● објасни употребу БДП дефлатора ● наведе недостатке БДП као мерила друштвеног благостања ● дефинише национални доходак		
	Финансијски систем	Стицање основних знања о улози финансијског система у усклађивању штедње и инвестиција	дефинише финансијски систем ● дефинише финансијске институције ● дефинише финансијска тржишта ● наведе особине обвезница ● опише у кратким цртама функционисање тржишта обвезница ● наведе особине акција ● опише функционисање тржишта акција ● дефинише појам „финансијски посредник“ ● разликује банке као финансијске институције ● разликује инвестиционе фондове као финансијске институције ● дефинише тржиште зајмовних средстава		

			● разликује изворе зајмовних средстава ● дефинише каматну стопу ● доводи у везу утицај нивоа каматне стопе на понуду и тражњу зајмовних средстава ● дефинише номиналну каматну стопу ● дефинише реалну каматну стопу ● препозна утицај суфицита и дефицита државног буџета на понуду и тражњу зајмовних средстава		
	Новац у макроекономији	Стицање основних знања о новцу, креирању новца и регулисања количине новца у оптицају	дефинише новац ● наводи функције новца ● објасни функцију новца као средства размене ● објасни функцију новца као обрачунске јединице ● објасни функцију новца као чувара вредности ● разликује појмове „готов новац” и „депозит по виђењу” ● дефинише новчану масу ● разликује монетарне агрегате M1 и M2 као мере за количину новца у оптицају ● дефинише централну банку ● наведе функције централне банке ● опише улогу централне банке у		

			регулисању понуде новца ● дефинише пословну банку ● опише укратко утицај пословних банака на понуду новца ● дефинише појам „обавезне резерве” ● дефинише новчани мултипликатор ● израчуна величину новчаног мултипликатора ● наводи инструменте монетарне политике ● препозна значај операција на отвореном тржишту као инструмента монетарне политике ● препозна значај обавезне резерве као инструмента монетарне политике ● препозна важност есконтне стопе као инструмента монетарне политике		
	Инфлација	Стицање знања о промени вредности новца и промене нивоа цена	дефинише инфлацију ● увиђа везу између промене цена и промене вредности новца ● наведе различите типове инфлације ● објасни различите типове инфлације ● наведе факторе који утичу на тражњу за новцем ● објасни факторе који утичу на тражњу за новцем ● доведе у везу понуду и тражњу новца ● прикаже графички равнотежни		

			ниво цена • прикаже графички утицај промене понуде новца на ниво цена и вредност новца • анализира утицај промене понуде новца на ниво цена и вредност новца • дефинише брзину оптицаја новца • наведе једначину „квантитативне теорије новца” • објасни једначину „квантитативне теорије новца”		
	Незапосленост	Стицање основних знања о незапослености као макроекономској варијабли	дефинише незапосленост • разликује појмове „запослено лице” и „незапослено лице” • дефинише радну снагу • дефинише стопу незапослености • израчуна стопу незапослености • дефинише природну стопу незапослености • објасни природну стопу незапослености • дефинише цикличну стопу незапослености • објасни цикличну стопу незапослености • дефинише фрикциону незапосленост • објасни постојање фрикционе незапослености		

			● дефинише структурну незапосленост ● објасни структурну незапосленост као разлог дугорочне незапослености ● препозна како политика државе утиче на незапосленост (пример: Закон о минималној надници) ● дефинише синдикат ● дефинише колективно преговарање ● објасни утицај синдиката и колективног преговарања на ниво надница и незапосленост		
	Платни биланс и девизни курс	Стицање основних знања о платном билансу и девизном курсу	дефинише платни биланс ● објасни структуру платног биланса ● објасни суфицит и дефицит платног биланса ● кратко опише категорије девизног и обрачунског биланса ● дефинише платнобилансне трансакције ● наведе платнобилансне трансакције ● наведе специфичности платног биланса Републике Србије ● дефинише девизни курс ● наведе функције девизног курса ● наведе врсте девизног курса ● објасни фиксни и флексибилни девизни курс ● доводи у везу платни биланс и девизни курс ● дефинише девизно тржиште		

			● наведе функције девизног тржишта ● наведе врсте девизног тржишта		
	Међународна трговина	Стицање основних знања о појму и значају међународне трговине	● дефинише међународну трговину ● објасни историјски развој међународне трговине ● разликује modele/теорије међународне трговине ● доводи у везу међународну трговину и животни стандард нација (држава) ● наведе тенденције у међународној трговини ● наведе структуру међународне трговине ● доводи у везу међународни трговину и транснационалне компаније ● идентификује главне изазове у међународној трговини с којима се суочава Република Србија		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: теоријска настава Наставне методе: реализација кроз методе активно орјентисане наставе, путем презентација, коришћењем шема Наставна средства: креда, табла, пројектор, лаптоп					

ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Уџбеник Пословна економија

[illegible]

		Начини изказивања результата пословања Развијање знања о доношењу одлука о оствареним результатима, поређење	Анализира везу тражње и прихода, обима производње, цена и прихода Дефинише профит, изворе , врсте профита, Израчунава приход и профит, уочава везу између њих.	за израчунавање и анализу економских принципа	
	ЕКОНОМСКИ ПРИНЦИПИ ПОСЛОВАЊА ПЕДУЗЕЋА	Стицање знања о економским принципима и њиховом значају за предузеће Оцен а успешности предузећа на основу економских принципа	Ученик зна који су економски принципи Дефинише продуктивност Утицај производње, технологије, кадрова на продуктивност Израчуна продуктивност и протумачи добити резултат Дефинише економичност, изворе, трошкове у утврђивању Дефинише рентабилност, израчуна, објасни резултат Објасни важност рентабилности и факторе који утичу Наведе циљеве мерења економских принципа Анализира успешност пословања на основу принципа		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					

Облици рада: Теоријска настава
 Наставне методе: Комбиновани метод
 Наставна средства: Уџбеник, презентације

РАЧУНОВОДСТВО

ЛИТЕРАТУРА: Рачуноводство за 1.2. раз. економске школе, ЗУНС, Вера Познанић Лекић

(2+2 часа недељно, 72+72 часова годишње)

Збирка задатака за први и други разред економске школе, група аутора, Завод за уџбенике, 2008; Закон о рачуноводству; МРС

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Рачуноводство	1. Евиденција обавеза из пословањ	Оспособљавање ученика за евиденцију обавеза Оспособљавање ученика за евиденцију пословања услужног предузећа	Ученик ће бити у стању да: Дефинише појам поверилаца – добављача Наведе документацију везану за добављаче Аналитички и синтетички евидентира настанак обавеза према добављачима Евидентира порез на додатну вредност на основу примљених рачуна Евидентира трошкове пословања услужног предузећа на основу примљених рачуна Прати доспелост обавеза Разликује врсте попушта одобрених од добављача Евидентира одобрене попусте Евидентира временска разграничења трошкова Обрачуна порез на додатну вредност у примљеним	Активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног, уме да резимира и елаборира основне идеје. Рад са подацима и информацијама - уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке Комуникација Решавање проблема Сарадња Оријентација ка предузетништву	Пословна економија, Основи економије, Савремена пословна кореспонденција Пословна економија, Основи економије,

			рачунима Усаглашава аналитичку и синтетичку евиденцију добављача Разликује бруто зараде, нето зараде, порезе и доприносе на зараде Наведе кораке за обрачун и исплату зарада Изврши обрачун и евиденцију обрачуна зарада Евидентира исплату зараду, пореза и доприноса на зараде Разликује накнаде зарада од зараде Евидентира обавезе по кредитима и измирење меничне обавезе		
	2. Евиденција потраживања из пословања	Оспособљавање ученика за евиденцију потраживања Оспособљавање ученика за евиденцију пословања услужног предузећа	Ученик ће бити у стању да: Разликује законску, професионалну и интерну регулативу Дефинише потраживања Наведе документацију која прати настанак и престанак потраживања од купаца Заведe рачуне у књигу издатих рачуна Аналитички и синтетички евидентира настанак потраживања Евидентира наплату потраживања Обрачуна ПДВ Евидентира ПДВ на основу издатих рачуна Евидентира приходе		

			услужног предузећа Евидентира временска разграничења прихода Прати доспелост потраживања Евидентира наплату потраживања уз одобрене попусте и меницом Евидентира потраживања од запослених и друга потраживања Евидентира обезвређење потраживања Евидентира директно и индиректно отписивање потраживања и наплату отписаних потраживања Разликује компензацију, цесију и асигнацију Евидентира компензацију Обрачуна ПДВ на крају обрачунског периода Евидентира плаћање обавезе ПДВ-а на крају обрачунског периода		
	3. Евиденција сталних средстава	Оспособљавање ученика за евиденцију прибављања, трошења и отуђивања сталних средстава	Ученик ће бити у стању да: Разликује врсте сталних средстава Опише карактеристике основних средстава Разликује вредности и евиденције основних средстава Доведе у везу прибављање и отуђивање основних средстава са одговарајућом књиговодственом документацијом Објасни функцију конта		

			Исправка вредности основних средстава Опише начине и процедуру прибављања основних средстава Евидентира пријем без накнаде, куповину и изградњу основних средстава у аналитичком и финансијском књиговодству Обрачуна амортизацију линеарном методом Састави годишњи предрачун амортизације Књижи амортизацију у аналитичком и финансијском књиговодству Разликује начине отуђивања основних средстава Прикаже поступак отуђивања основних средстава Евидентира отуђивање основних средстава у аналитичком и финансијском књиговодству Процени вредност основних средстава у билансу стања Евидентира набавку и трошење алата и инвентара са калкулативним отписом		
	4. Утврђивање резултата	Стицање знања и вештина за самостално прикупљање података, обрачун и	Ученик ће бити у стању да: Евидентира настале расходе и приходе		

	пословања услужног предузећа	евиденцију резултата пословања предузећа Оспособљавање ученика за евиденцију резултата пословања услужног предузећа	Евидентира временска разграничења расхода и прихода Објасни поступак утврђивања резултата пословања привредног друштва Утврди резултат пословања на основу задатих података о расходима и приходима Дефинише позитиван и негативан финансијски резултат Књижи финансијски резултат Одреди време закључка конта расхода и прихода Одреди место добитка и губитка у билансу стања и билансу успеха Састави закључни лист Састави крајњи биланс стања и биланс успеха на основу закључног листа Анализира утицај временских разграничења на биланс стања и биланс успеха		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални; Наставне методе: монолошка, дијалогска, рад на тексту, симулација, студије случаја; Наставна средства: шеме, наставни листићи, документација, штампани материјал;					

ПОСЛОВНА КОРЕСПОДЕНЦИЈА И КОМУНИКАЦИЈА

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПОСЛОВНА КОРЕСПОДЕНЦИЈА И КОМУНИКАЦИЈА	СЛУЖБЕНА КОРЕСПОДЕНЦИЈА	Стицање знања и вештина потребних за успешну примену службене кореспонденције	- Објасни појам службеног акта - Опише структуру службеног акта - Изради на основу задатих елемената - Допис - Решење - одлуку	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења	- канцеларијско пословање - рачунарство и информатика - пословно административна обука - пословна информатика са електронским пословањем - вештине комуникације - пословна психологија
	ПЛАНИРАЊЕ,ОРГАНИЗОВАЊЕ И РЕАЛИЗОВАЊЕ АКТИВНОСТИ ПОСЛОВНЕ И СЛУЖБЕНЕ КОРЕСПОДЕНЦИЈЕ	Оспособљавање за планирање и организовање активности у службеној кореспонденцији	- Планира активности користећи софтер и друге активности - Одреди приоритете у раду - Користи интернет - Састави извештај о раду - Израда презентације - Презентује на основу упутства - Дефинише појам и значај састанка - Изради план активности - Спроведе активности за реализацију - Састави позив за састанак	-Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује Ученик проналази / осмишљава могућа решења проблемске ситуације	

			• Води састанак • Наведе појам и начин вођења састанка • Састави записник са састанка	-Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	
	ВЕШТИНА КОМУНИЦИРАЊА И ПРАВИЛА ПОСЛОВНОГ ПОНАШАЊА	Оспособљавање ученика за различите врсте пословног комуницирања уз примену правила пословног понашања	• Објасни појам и елементе пословног комуницирања • Разликује врсте комуникације • Примењује формални и неформални облик комуникације • Понаша се у складу са пословним бонтоном • Примени правила хоризонталне и вертикалне комуникације • Негује односе са већ постојећим пословним партнерима • Примењује општа правила комуникације путем телефона • Користи електронске облике комуникације		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облицирада: Фронтални, рад у пару, групни рад					
Наставне методе: Монолошко-дијалогска, рад на тексту, метод демонстрације					
Наставна средства: Текстуална, визуелна					

ПОСЛОВНИ ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: ProFile 1, Pre-intermediate

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Пословни енглески језик	Упознавање ученика са наставним планом и програмом.	Ученик се упознаје са наставним планом и програмом изборног предмета пословни енглески језик за текућу школску годину.	Ученик поседује знање о наставном плану и програму предмета пословни енглески језик за другу годину средње школе.	Ученик уме да планира време за учење и да организује процес учења и управља њим. Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. Ефикасно користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења. Познаје различите врсте текстова и уме да изабере адекватну стратегију читања. Разликује чињенице од интерпретација, ставова, веровања и мишљења; препознаје и продукује аргументацију за одређену тезу, разликује аргументе према снази и релевантности. Активно доприноси	Српски језик Економска и правна група предмета Грађанско васпитање Социологија
	Unit 1. A new job.	- Оспособљавање ученика за кратко монолошко излагање о новом послу. - Оспособљавање ученика за разумевање текста о добротворном раду. - Оспособљавање ученика за разумевање аудио записа о првом дану на послу. - Оспособљавање ученика за разумевање и коришћење помоћних глагола. - Оспособљавање ученика за писање кратког обавештења. - Оспособљавање ученика да користе медијску презентацију о новом послу као извор информација и развијају критичко мишљење у везу за тржиштем рада.	Ученик ће бити у стању да: - Описује ситуације, прича о догађајима и аргументује ставове користећи једноставне изразе и реченице - Чита и разуме прилагођен текст препознајући основна значења и релевантне детаље - Разуме најбитније информације у кратким и једноставним обавештењима и правилно их користи - Препознаје и правилно користи дате		

			морфосинтаксичке категорије - Саставља краћи текст у одређене пословне сврхе (обавештење) - Смислено и сврсисходно користи информације које су релевантне за струку, обављање посла и лично ангажовање на послу	неговању културе дијалога, уважавању и неговању различитости и поштовању основних норми комуникације. Ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације (усмена и писана, непосредна и посредована комуникација, нпр. телефоном, преко интернета).	
	Unit 2. Organizations and roles.	- Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику на тему пословне организације. - Оспособљавање ученика за разумевање усменог говора о органиграмима. - Оспособљавање ученика за разумевање и коришћење основних граматичких категорија простог садашњег времена. - Оспособљавање ученика за писање краћег пословног писма. - Оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација о пословним организацијама и развијају критичко мишљење у вези са њима.	Ученик ће бити способан да: - Комуницира у свакодневним ситуацијама и размењује информације, блиске његовим интересовањима - Разуме најбитније информације у кратким и једноставним обавештењима - Препознаје и правилно користи основне граматичке категорије - Пореди различите културолошке аспекте других народа и користи	Уме јасно да исказе одређени садржај, усмено и писано, и да га прилагоди захтевима и карактеристикама ситуације: поштује жанровске карактеристике, ограничења у погледу дужине, намену презентације и потребе аудиторијума. Ученик проналази/осмишљава могућа решења проблемске ситуације. Ефикасно користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења. Активно слуша и поставља релевантна	

			то знање да би боље схватио саговорника - Пише краћи текст о фирми, пословању, и персоналу - Аргументује свој став о медијском тексту	питања поштујући саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима.	
	Unit 3. Quality.	- Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику о квалитету. - Оспособљавање ученика за разумевање и коришћење основних граматичких категорија простог и трајног садашњег времена. - Оспособљавање ученика да професионално комуницира. - Оспособљавање ученика да напише мејл. - Оспособљавање ученика да аргументовано изнесе став о квалитету.	Ученик ће бити у стању да: - Разуме глобалног суштину нешто дужих аудио записа, који се односе на сложене садржаје из струке о квалитету - Препознаје и правилно користи дате основне граматичке категорије - Реагује учтиво на питања, захтеве, позиве, извињења саговорника - Саставља краћи мејл у одређене пословне сврхе - Аргументује свој став о медијском саопштењу о квалитету		
	Unit 4. Money.	Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику о новцу и токовима новца.	Ученик ће бити способан да: Користи основни ниво пословне		

		- Оспособљавање ученика за разумевање текста о еврџу. - Оспособљавање ученика за разумевање аудио записа о плаћању робе.	комуникације - Чита и разуме краћи текст о еврџу - Разуме најбитније информације из аудио записа о плаћању робе		
	Revision. Final marks.	Процењивање начина учења и стеченог знања.	Ученик је у стању да: процени начине учења и стечено знање		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални, у пару, групни. Наставне методе: монолошка, дијалoшка, интерактивне методе, метода рада на тексту. Наставна средства: уџбеник са радним листовима, аудио-визуелна средства, речник.					

ПОСЛОВНА ИНФОРМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА:Избор из стручне литературе

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Пословна информатика	Радсатабелама	-Схватањезначајапрограмазарадсатабелама -Оспособљавањезасастављање и попуњавањетабела -Оспособљавањезадизајнирањеграфика -Оспособљавањезаправљењебаза података -Схватањезначајаинтеграцијеса Окружењем -Развијањевештина и компетенцијаученика за коришћењеосновног статистичкогсофтверског пакета	-знатидаправиодговарајућетабеле моћидапримењује у праксирадсабазамаподатака -одредиреференцу и имећелији -форматирасадржајћелије -сортираподатке у табели -филтрираподатке у табели -унесеформуле -користиформулезарешавање задатака -користифункције -решизадаткепомоћуфункција -уметидадизајнираграфик -	1. Комуникација 2. Рад с подацима и информацијама 3. Дигитална компетенција 4. Решавање проблема 5. Сарадња	савремена пословна кореспонденција, статистика, основиекономије

		-Развијањевештина и компетенцијаученикада решавајузадатке, примене и презентујурезултате добијенихрешења	изврширазличитеоперацијевезанез а базеподатака у програмузатабеларна израчунавања		
	Обрадаслика	- Упознавањесаосновнимпојмовимаобра деслика -Оспособљавањезаобрадусликана рачунару -Упознавањесакоришћењемскенера и дигиталногфотоапарата -Познавањепринципарадапретраживача	- познаватиспецифичностипредстав љањасликана рачунару - познаватиосновнеформатезачувањ еслика -уметидакористискенер и дигиталнифотоапарат -знатидапримени у праксиосновнуобрадуслика -уметидакористимултимедије		
	Израдапрезентације	-Упознавањесаосновнимпојмовима иелементимапрезентације - Познавањепринципаизрадепрезентације - Упознавањесаалатимазаизрадупрезентације -Оспособљавањезаизрадупрезентација -Развијањевештина и компетенцијаученикадавршепрезентацијурезултатана задатетеме	- познаватиспецифичностипрезентације -уметидадизајнирапрезентацију - битиоспособљензаприказивањепрезентација		ученициобрађујетемииз разнихобласти у свом практичномраду
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облицирада:ГрупниИндивидуални					
Наставнеметоде:Монолошко-дијалошка, Показивање					
Наставнасредства: Рачунар, радни листови					

ЈАВНЕ ФИНАНСИЈЕ

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЈАВНЕ ФИНАНСИЈЕ	1.Појам и предмет јавних финансија	• Стицање знања о појму, предмету и значају јавних финансија	• дефинише појам јавних финансија • објасни настанак јавних финансија као самосталне научне дисциплине • направи преглед научних дисциплина са којима су повезане јавне финансије • наведе предмет анализе јавних финансија у савременој држави • разликује специфичне институције јавних финансија	-Компетенција за целоживотно учење -Анализирање података и информација -Решавање проблема и самостално долажење до закључака -Рад у групи и у пару -Комуникација	-Монетарна економија и банкарство -Пословне финансије -Девизно и царинско пословање -Финансијско пословање -Банкарско пословање
	2.Јавни расходи	• Стицање знања о природи и карактеру јавних расхода	• дефинише јавне расходе • наведе разлоге државне интервенције и присуства јавног сектора • дефинише јавна добра • наведе карактеристике јавних добра • наведе структуру јавних расхода • наведе учинке јавних расхода • класификује јавне расходе • разликује облике државне интервенције преко јавних расхода		

			● објасни разлоге и учинке јавних расхода у области: – образовања – здравства – пензијског осигурања – социјалне заштите		
	3.Јавни приходи	● Стицање знања о природи и карактеру јавних прихода	● опише суштину јавних прихода ● класификује јавне приходе ● дефинише појам и карактеристике пореза ● објасни расподелу пореског терета ● наведе критеријуме за оцењивање пореских система ● разликује елементе пореза ● наведе циљеве опорезивања и врсте пореза ● наведе карактеристике пореза на доходак грађана у Републици Србији ● наведе предмете опорезивања ● обрачуна порез на доходак грађана – порез на зараде ● попуни пореску пријаву о обрачунатим и плаћеним порезима и доприносима на зараде ● наведе разлоге за опорезивање добити предузећа		

			• наведе карактеристике пореза на добит у Републици Србији • разликује елементе пореза на добит • објасни значај пореског биланса • састави порески биланс • обрачуна висину пореске обавезе на основу пореског биланса • попуни пореску пријаву на основу пореског биланса • разликује порез на потрошњу и порез на доходак • разликује врсте пореза на додату Вредност • објасни значај пореза на додату вредност као најиздашнијег пореског прихода у Републици Србији • класификује пореске обвезнике према роковима плаћања пореза на додату вредност • објасни теоријске аспекте пореза на имовину • наведе карактеристике пореза на имовину у Републици Србији • разликује различите врсте пореза на имовину и њихове елементе	

			● обрачуна порез на имовину за различите пореске обвезнике ● попуни пријаву за порез на имовину различитих пореских обвезника ● наведе остале облике јавних прихода		
	4.Буџет	● Стицање потребних знања о буџету и буџетском систему	● дефинише буџет као институцију јавних финансија ● наброји функције и начела буџета ● наведе законски оквир за буџетски систем у Републици Србији ● разликује функције трезора ● опише поступак доношења и извршења буџета у Републици Србији ● наведе структуру државног буџета Републике Србије ● дефинише буџетски дефицит ● дефинише фискални федерализам ● разликује различите нивое државе ● повеже буџет централног нивоа власти и буџете нижих нивоа власти		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Наставне методе: Монолошко-дијалогска, дијалогска, рад на тексту, практичан рад, активно оријентисана настава

Наставна средства: Табла, уџбеник, штампани материјал, примери за вежбање

ЕКОНОМСКО ПОСЛОВАЊЕ

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЕКОНОМСКО ПОСЛОВАЊЕ	ОСНИВАЊЕ И ПОЧЕТАК ПОСЛОВАЊА ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА	Оспособљавање ученика за оснивање ПД Праћење законских прописа Припрема инвентарисања Отварање главних књига	• Изради кодекс пословног понашања • Спроведе поступак оснивања привредног друштва • Састави пријаву за посао • Спроведе поступак отварања ТР • Спроведе поступак инвентарисања • Отвори пословне књиге	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења -Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и	• канцеларијско пословање • рачунарство и информатика • пословна информатика са електронским пословањем • вештине комуникације • пословна психологија
	ПОСЛОВИ ПЛАТНОГ ПРОМЕТА И БЛАГАЈНИЧКО ПОСЛОВАЊЕ	Оспособљавање ученика за обављање послова платног промета	• Примени правила и процедуре у пословима са готовином • Организује рад у служби • Сортирање класификовање документације • Попуњавање инструмената платног промета		

			• Организује рад у благајни • Изврши исплату и обрачун налога за службени пут • Изврши контролу и сортирање књиговодствених докумената	процењује Ученик проналази / осмишљава могућа решења проблемске ситуације -Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	
	ОПШТИ И АДМИНИСТРАТИВНИ ПОСЛОВИ	Оспособљавање ученика за обављање административних послова Обављање пословне кореспонденције	• Организује рад у служби опшгих послова • Организује своје радно време • Планира редослед обављања послова • Обради пошту, заведе документа • Води записник • Води евиденцију присутности радника • Организује службена путовања • Организује састанке • Врши пријем радника • Израђује потврде, решења осталу документацију		
	Блок настава	Повезивање знања и вештина стечених у виртуелном привредном друштву са пословима у привредном субјекту	представи основне податке о реалном привредном субјекту објасни начин организације рада у службама спроведе послове платног промета обави благајничке послове		

			обави оперативне послове врши писану кореспонденцију са странкама састави пословно писмо обави административне послове у вези са запосленима објасни токове кретања документације у привредном субјекту изврши контролу докумената и архивирање документа кратко опише пословне активности и сарадњу привредног субјекта са окружењем упореди рад виртуелног привредног друштва и привредног субјекта		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облицирада: Фронтални, рад у пару, групни рад Наставне методе: Монолошко-дијалогска, рад на тексту, метод демонстрације Наставна средства: Текстуална, визуелна					

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Програм предмета грађанско васпитање исти је за све образовне профиле другог разреда.

ЛИТЕРАТУРА: Водич за наставнике „Грађанско васпитање“ за други разред средње школе. Група аутора. Београд, 2002; Интернет сајтови адекватно одабрани у складу са датом темом.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	Основни појмови	-Стицање знања о основним појмовима везаним за људска и дечја права и стицање знања о разликама и карактеристикама основних појмова (права, потреба, закона и вредности) -Стицање знања и упознавање ученика са основним правима и правилима у учионици	Ученик уочава и разуме разлике између потребе и права; схвата односе између права и закона; схвата однос између права и вредности; утврђује и зна неопходна права и правила у учионици.	• Компетенције за целоживотно учење • Комуникација • Рад с подацима и информацијама • Дигитална компетенција • Решавање проблема • Сарадња • Одговорно учешће у демократском друштву • Предузимљивост и предузетничка компетенција	• Психологија • Вештине комуникације • Социологија • Устав и права грађана • Култура језичког изражавања • Српски језик и књижевност • Историја
	Врсте права и односи међу правима	-Упознавање ученика са врстама права и њиховом природом (универзалност, целовитост, недељивост) -Стицање знања о Конвенцији о правима детета и међународним документима о заштити права -Стицање знања о сукобу права и	Ученик зна врсте права и однос међу правима; зна основне информације о <i>Конвенцији о правима детета</i> ; схвата могуће начине решавања ситуација у којима долази до сукоба права; препознаје и селекује чланке у којима се говори о људским и дечијим правима.		

		начинима њиховог решавања			
	Права и одговорности	-Сагледавање значаја личног ангажовања у заштити сопствених права и права других људи -Стицање знања о различитим типовима одговорности одраслих -Упознавање са улогама одраслих у поштовању права детета -Упознавање са распоређивањем одговорности међу различитим категоријама одраслих	Ученик уочава постојање одговорности свих одраслих за поштовање права деце и младих; препознаје и разликује различите типове одговорности одраслих. Ученик схвата повезаност одговорности за поштовање права детета и улоге коју одрасли има (специфичности одговорности родитеља, наставника, запослених у медијима, запослених у државним органима...). Ученик зна и препознаје начине распоређивања одговорности међу различитим категоријама одраслих; развија свест о личној одговорности за остваривање својих и поштовање права других;		
	Кршење и заштита права	-Стицање знања о начинима кршења дечјих права -Упознавање ученика са начинима и механизмима заштите права	Ученик препознаје начине кршења дечјих права; схвата начине заштите дечијих права и примењује стечена знања у свакодневном животу.		
	Планирање и извођење акције	-Подстицање ученика на активну партиципацију у животу школе -Развијање вештина планирања акција	Ученик идентификује проблеме у својој локалној заједници и школи; предлаже активности и дискутује о њима са осталим		

			члановима групе; сарађије са члановима групе и учествује у доношењу одлука; развија активан став и спремност за ангажовање у акцијама у корист дечјих права. Формулише циљеве и кораке акције и примењује технике ефикасног планирања акција. Покреће активности, прати их и оцењује. Представља путем јавне презентације план и резултате акције.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода Облици рада: фронтални, групни, рад у пару, индивидуални Наставне методе: радионичарске методе рада Наставна средства: радни задаци, интернет, пројектор и компјутер, презентације, филмови, постери и панои, новински чланци					

ВЕРСКА НАСТАВА

Програм предмета верска настава исти је за све образовне профиле првог разреда.

ЛИТЕРАТУРА: Библија, дидактички материјал

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Верска настава (православни катихизис)	Увод	Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса;	моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 2. године средњошколског или гимназијског	Ученик уме да процени степен у ком је овладао градиво. Користи различите методе учења. Изражава своје ставове	Српски језик Историја Ликовна култура Географија Социологија

		☒ Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном школовању.	образовања; • моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања.	и мишљење. Јасно исказује одређени садржај (усмено и писано). Процењује поузданост података.	
	Стварање Света и Човека	Омогућити ученицима да стекну неопходно знање да узрок постојања света јесте личносни Бог Који слободно из љубави ствара свет; ☒ Развијање свести код ученика о стварању човека по „икони и подобију Божјем“, односно као слободне личности способне за љубав према другом бићу; ☒ Оспособити ученике за разумевање да је свет и све што је у њему, створено за вечност, да буде причасник вечног Божјег живота; ☒ Предочити ученицима чињеницу да је човек од Бога призван да управља целим светом и да га приноси Богу, те да се у тој заједници обожи и човек и свет.	моћи да интерпретира учење Цркве о стварању света; ☒ моћи да објасни да је човек икона Божја зато што је слободан; ☒ моћи да објасни да је човек подобије Бога зато што је способан за заједницу; ☒ моћи да објасни да је Бог створио свет са циљем да вечно живи у заједници са Њим; ☒ бити подстакнут да просуђује о смислу постојања човека и света; ☒ моћи да разликује особености створеног и нествореног; ☒ моћи да развија одговорност за сопствени живот и живот других; ☒ моћи да преиспитује и вреднује сопствени однос према Богу, другом човеку и према творевини Божјој.		
	Прародитељски грех	Пружити ученицима основ за разумевање прародитељског греха на основу библијског	☒ моћи да објасни у чему се састоји прародитељски грех; ☒ моћи да сагледа		

		сведочанства, тумачења Светих Отаца и учења Цркве; ☐ Ученицима предочити да се човеков промашај (грех) састоји у одвајању човека и света од Бога; ☐ Пружити ученицима основ за разумевање да спасење као превазилажење смрти и задобијање вечног живота, јесте повратак у заједницу с Богом.	последнице прародитељског греха и начин њиховог превазилажења; ☐ моћи да објасни каква је улога човека у остваривању назначења света; ☐ моћи да просуди о важности учествовања у литургијском сабрању за сопствено спасење; ☐ бити подстакнут да се одговорније односи према природи; ☐ моћи да стекне увид у личну одговорност за своје поступке; ☐ моћи да уочи значај покајања за своје спасење.		
	Свештена историја спасења (од Адама до Израиља)	Омогућити ученицима разумевање да се Стари Завет у главним цртама, периодима, личностима и догађајима може посматрати као праслика и најава новозаветних догађаја; Омогућити ученицима да стекну знање о историјском току остварења Божјег плана о свету; ☐ Пружити ученицима основ за разумевање да се у личности Исуса Христа испуњава оно што је откривено и речено у Старом Завету;	моћи да уочи да се Бог у Старом и Новом Завету открива као личност и да позива човека у заједницу са Њим; ☐ моћи да, на примеру Каина и Авеља, закључи да је свако убиство – братоубиство; ☐ моћи да, на примеру Ноја, схвати значење појма праслика Христа и Цркве као места спасења; ☐ моћи да, на примеру Вавилонске куле, схвати да ни једна људска заједница мимо Бога не води остварењу човековог назначења;		

		☐ Предочити ученицима у чему се састоји разлика између Цркве као богочовечанске заједнице и других облика људских заједница; ☐ Предочити ученицима да се у старозаветној историји назире личност Месије Који сабира и избавља народ Божји.	☐ моћи да разуме да је откривење Аврааму почетак остваривања Цркве у историји; ☐ бити свестан да је за богопознање неопходан личан сусрет са Богом; ☐ моћи да разуме да је обећање потомства дато Аврааму духовног карактера.	
	Свештена историја спасења (од Мојсија до Христа) Старозаветна ризница	Пружити ученицима основ за разумевање да је целокупан садржај старозаветне месијанске мисли остварен тек у Новом Завету у личности Господа Исуса Христа; ☐ Предочити ученицима да се у старозаветној историји назире личност Месије Који сабира и избавља народ Божји; ☐ Упознати ученике са значајем старозаветног празновања Пасхе као праслике молитвеног сећања на Христово Страдање, Васкрсење и Други долазак; ☐ Омогућити ученицима разумевање да се деловањем пророка Божјих увек изграђује Црква. Омогућити ученицима доживљај старозаветне побожности;	знати да је старозаветна вера – вера у једнога Бога; ☐ моћи да објасни нека од старозаветних пророштава која су се остварила у личности Христовој; ☐ моћи да наведе који старозаветни догађаји јесу праслика Сина Божјег и новозаветне Цркве. ☐ моћи да повезује догађаје старозаветне и новозаветне историје; ☐ моћи да уочи разлику између уобичајеног значења речи пророк и њеног библијског смисла; моћи да, на примеру пророчке делатности, увиди значај старања о социјално угроженим категоријама друштва; ☐ моћи да схвати, на примеру Израилља, да Црква има наднационални	

		☒ Подстицати ученике на промишљање о незаменљивости и вредности сопствене личности; ☒ Установити обим и квалитет знања и разумевања стечених у току школске године из Православног катихизиса.	карактер; ☒ моћи да упореди Десет заповести са Христовим заповестима о љубави; ☒ знати да је месијанска идеја присутна током старозаветне историје; ☒ моћи да промишља о сопственом месту у историји спасења; моћи да се, подстакнут примерима, смелије суочи са грехом самооправдавања и сваким грехом, уопште; ☒ моћи да уочи у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 2. разреда средње школе.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Индивидуални, Фронтални					
Наставне методе: Разговор, демонстративна, дијалогска, текстуална, рад на тексту, објашњење					
Наставна средства: Библија, дидактички материјал					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: Ученик препознаје појмове из градива. Решава лакше задатке везане за наставну јединицу. Укључује се у разговор. Поставља питања.					
Средњи ниво: Ученик повезује појмове из више наставних јединица. Самостално формулише питања и даје одговоре на њих. Решава комбиноване тестове.					
Напредни ниво: Ученик повезује градиво са градивом из других наставних предмета. Креативно се изражава, пише краће радове на задату тему.					

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Програм предмета српски језик и књижевност исти је за све смерове четвртог степена за трећи разред.

ЛИТЕРАТУРА: мр Љиљана Николић; Босиљка Милић - Читанка са књижевно теоретским појмовима за трећи разред средње школе, Јован Деретић: Историја српске књижевности, Ж.Станојичић и Љ. Поповић: Граматика српског језика, Д.Живковић: Теорија књижевности са теоријом писмености

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Модерна /модерна у европској књижевности; поетика модерне; модерна у српској књижевности/	Упознавање ученика са поетиком модерне; схватање и разумевање стила, тема и мотива, епохе; неговање опште културе и вештине мишљења	Познавати стилске, тематске и жанровске карактеристике епоха. Повезивати нашу културу и књижевност са европском. Знати и разумети поетику европе и код нас. Спознати естетске и моралне вредности епоха. Прихватити светску књижевну баштину	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Естетичка компетенција	Корелација са историјом, социологијом, психологијом, позоришном и филмском уметношћу, ликовном и музичком културом
	Међуратна књижевност /међуратна књижевност у европским оквирима, особености и значај, манифест футуризма, експресионизма, надреализма, социјалне књижевности; књижевни покрети и струје између два рата/	Упознавање ученика са књижевности између првог и другог светског рата. Неговање опште културе и вештине мишљења. Схватање и разумевање стила, тема и мотива епохе. Уочавање емоционалних незадовољстава у делима писаца међуратне књижевности	Познавати стилске, тематске и жанровске карактеристике епоха. Повезивати нашу културу и књижевност са европском. Имати изражен естетски доживљај уметничког дела. Спознати естетске и моралне вредности епоха. Прихватити светску књижевну баштину.		
	Лектира	Развијање осећаја за естетске и моралне вредности. Развијање и неговање љубави према књижи.	Познавати стваралаштво изабраних писаца. Разумети структуру, смисао и значај одређених дела. Имати развијен књижевно теоријски и аналитички приступ делу.		

	Језик	Усвајање знања о стилској вредности лексема, лексичкој синонимији и вишезначности речи; дословним преведеницама. Унапређивање језичких способности и знања. Упућивање ученика да се користе речницима и правописним приручницима.	Познавати принципе језичке нормесрпског књижевног језика. поседовати знања и вештине која омогућавају писану и усмену комуникацију. Овладати правописном језичком нормом. Самостално коришћење правописних приручника и речника.		
	Култура изражавања	Практичко усвајање и богаћење језика и утемељивање наставе писмености и наставе граматике на језичким вежбањима	Поседовати развијену језичку културу. Неговати усмено и писмено изражавање. Употпуности усвојити културу усменог и писменог изражавања		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, групни индивидулни тандем

Наставне методе: рад на тексту, монолошко-дијалогска, метода демонстрације

Наставна средства: читанка, лектира, медији /позоришна представа, филм, интернет/, звучна читанка

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:
НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из језичке културе:

2.СЈК.1.3.1; 2.СЈК.1.3.2; 2.СЈК.1.3.3; 2.СЈК.1.3.4; 2.СЈК.1.3.5; 2.СЈК.1.3.6; 2.СЈК.1.3.7; 2.СЈК.1.3.8.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из језичке културе

2.СЈК.2.3.1; 2.СЈК.2.3.2; 2.СЈК.2.3.3; 2.СЈК.2.3.4; 2.СЈК.2.3.5.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из језичке културе:

2.СЈК.3.3.1; 2.СЈК.3.3.2; 2.СЈК.3.3.3; 2.СЈК.3.3.4; 2.СЈК.3.3.5; 2.СЈК.3.3.6; 2.СЈК.3.3.7.

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област језик који за трећи разред обухвата:

морфологија, синтакса, лексикологија, правопис.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из језика:

2.СЈК.1.1.1. Има основна знања о језику уопште (шта је језик, које функције има); поштује свој језик и поштује друге језике; препознаје стереотипне ставове према језику. Разуме појам текста;

разликује делове текста (увод, главни део, завршетак); препознаје врсте текстова (облике дискурса); има основна знања из социолингвистике: познаје појмове једнојезичности и вишејезичности (и

зна одговарајуће језичке прилике у Србији); разуме појам језичке варијативности и препознаје основне варијетете.

2.СЈК.1.1.2. Разликује књижевни (стандардни) језик од дијалекта; зна основне податке о дијалектима српског језика; има правилан став према свом дијалекту и другим дијалектима српског језика и према оба изговора српског књижевног језика (поштује свој и друге дијалекте српског језика и има потребу да чува свој дијалекат; подједнако цени оба изговора српског књижевног језика – екавски и (и)јекавски); има потребу да учи, чува и негује књижевни језик; познаје најважније граматике и нормативне приручнике и уме да се њима користи; зна основне податке о месту српског језика међу другим индоевропским и словенским језицима; има основна знања о развоју књижевног језика, писма и правописа код Срба.

2.СЈК.1.1.3. Разликује правилан од неправилног изговора гласа; зна основну поделу гласова; има основна знања у вези са слогом и примењује их у растављању речи на крају реда; зна основна правила акценатске норме и уочава евентуалне разлике између свог и књижевног акцента.

2.СЈК.1.1.4. Познаје врсте и подврсте речи; примењује норму у вези с облицима речи у фреквентним случајевима (укључујући и гласовне промене у вези с облицима речи); издваја делове речи у вези с облицима речи (граматичка основа и наставак за облик) у једноставнијим случајевима; издваја делове речи у вези с грађењем речи (префикс, творбена основа, суфикс) у једноставнијим случајевима; препознаје основне начине грађења речи; примењује норму у вези с грађењем речи (укључујући и гласовне промене у вези с грађењем речи); примењује постојеће моделе при грађењу нових речи.

2.СЈК.1.1.5. Правилно склапа реченицу; разликује синтаксичке јединице; разликује активне и пасивне реченице; уме да анализира једноставније реченице грађене по основним моделима и проширене прилошким одредбама.

2.СЈК.1.1.6. Има лексички фонд који је у складу са средњим нивоом образовања; прави разлику између формалне и неформалне лексике и употребљава их у складу са приликом; има основна знања о значењу речи; познаје основне лексичке односе (синонимију, антонимију, хомонимију); познаје метафору као лексички механизам; нема одбојност према речима страног порекла, али их не прихвата некритички и аутоматски; познаје појам термина и фразеологизма; познаје најважније речнике српског језика и уме да се њима користи. Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из језика

2.СЈК.2.1.1. Има шира знања о језику уопште (која су битна својства језика); препознаје јединице и појаве које припадају различитим језичким нивоима / подсистемима; има основна знања о писму уопште; има основна знања о правопису уопште (етимолошки – фонолошки правопис; граматичка – логичка интерпункција; графема – слово); има основна знања о језицима у свету (језичка сродност, језички типови, језичке универзалије). Разуме основне принципе вођења дијалога; разуме појам говорног чина; разуме појам деиксе. Познаје одлике варијетета српског језика насталих на основу медијума и оних који су условљени социјално и функционално.

2.СЈК.2.1.2. Зна основне особине дијалеката српског језика; зна основна правила екавског и (и)јекавског изговора; у једноставнијим случајевима пребацује (и)јекавску реч у екавски лик и обрнуто. Смешта развој књижевног језика код Срба у друштвени, историјски и културни контекст.

2.СЈК.2.1.3. Познаје говорне органе и начин на који се гласови производе; зна да дели гласове по свим критеријумима; разуме појам фонеме; зна сва правила акценатске норме и уме да прочита правилно акцентовану реч; зна механизме фонолошки условљених гласовних промена (једначења сугласника по звучности и по месту творбе,

сажимање и асимилацију вокала и губљење сугласника).

2.СЈК.2.1.4. Има шира знања о врстама и подврстама речи; уме да одреди облик променљиве речи и да употреби реч у задатом облику; познаје појам морфеме; дели реч на творбене морфеме у једноставнијим случајевима и именује те морфеме; познаје основне начине грађења речи; примењује норму у вези с облицима речи у мање фреквентним случајевима.

2.СЈК.2.1.5. Користи се свим синтаксичким могућностима српског језика; разликује безличне и личне реченице; анализира реченице грађене по различитим моделима; има шира знања о синтагми; препознаје основне врсте зависних предикатских реченица (типични случајеви); зна основно о напоредним односима, конгруенцији и негацији; разликује врсте независних предикатских реченица; разуме појам елипсе; има основна знања о употреби падежа и глаголских облика.

2.СЈК.2.1.6. Има богат и уразноличен лексички фонд (укључујући и интелектуалну и интернационалну лексику и познавање најфреквентнијих интернационалних префикса и суфикса). Тај фонд употребљава у складу с приликом; види језик као низ могућности које му служе да изрази индивидуално искуство и усмерен је ка богаћењу сопственог речника; познаје хиперонимију/хипонимију, паронимију; разликује лексичке слојеве; познаје метонимију као лексички механизам.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из језика:

2.СЈК.3.1.1. Разуме да постоји тесна веза између језика и мишљења; јасан му је појам категоризације; познаје конверзационе максиме (квалитета, квантитета, релевантности и начина); разуме појам информативне актуализације реченице и зна како се она постиже; јасан му је појам текстуалне кохезије.

2.СЈК.3.1.2. При подели речи на слоге позива се на правила; акцентује једноставније примере.

2.СЈК.3.1.3. Има детаљнија знања о морфологији у ужем смислу и творби речи у српском језику (дели реч на творбене морфеме у сложенијим случајевима и именује те морфеме).

2.СЈК.3.1.4. Има детаљнија знања о употреби падежа и глаголских облика; уме да анализира компликованије реченице грађене по различитим моделима; познаје специјалне независне реченице; познаје различита решења у вези с конгруенцијом.

2.СЈК.3.1.5. Има основна знања о речницима и структури речничког чланка.

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област књижевност који за трећи разред обухвата:

модерна књижевност у европској књижевности и код нас, међуратна и ратна књижевност.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из књижевности:

2.СЈК.1.2.1. Познаје ауторе дела из обавезног школског програма и локализује их у контекст стваралачког опуса и књижевноисторијски контекст.

2.СЈК.1.2.2. Познаје књижевнотеоријску терминологију и доводи је у функционалну везу са примерима из књижевних 1 и неуметничких2 текстова предвиђених програмом.

2.СЈК.1.2.3. У тумачењу књижевноуметничких и књижевнонаучних дела разликује методе унутрашњег и спољашњег приступа.

2.СЈК.1.2.4. Уочава и примерима аргументује основне поетичке, језичке, естетске и структурне особине књижевних дела из обавезне школске лектире.

2.СЈК.1.2.5. Уочава основне особине књижевности као дискурса и разликује га у односу на остале друштвене дискурсе.

2.СЈК.1.2.6. Наводи основне књижевноисторијске и поетичке одлике стилских епоха, праваца и формација у развоју српске и светске књижевности и повезује их са делима и писцима из обавезне

лектире школског програма.

2.CJK.1.2.7. Анализира издвојене проблеме у књижевном делу и уме да их аргументује примарним текстом.

2.CJK.1.2.8. Користи препоручену секундарну литературу (књижевноисторијску, критичку, аутопоетичку, теоријску) и доводи је у везу са књижевним текстовима предвиђеним програмом. 2.CJK.1.2.9. На основу дела српске и светске књижевности формира читалачке навике и знања; схвата улогу читања у тумачењу књижевног дела и у изграђивању језичког, литерарног, културног и националног идентитета.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из књижевности:

2.CJK.2.2.1. Интерпретира књижевни текст увидом у његове интеграционе чиниоце (доживљајни контекст, тематско-мотивски слој, композиција, ликови, форме приповедања, идејни слој, језичко-стилски аспекти...).

2.CJK.2.2.2. Познаје књижевнотеоријску терминологију и књижевнотеоријска знања адекватно примењује у тумачењу књижевних дела предвиђених програмом.

2.CJK.2.2.3. Разликује методе унутрашњег и спољашњег приступа у интерпретацији књижевноуметничког и књижевнонаучног дела и адекватно их примењује приликом разумевања и тумачења ових врста дела.

2.CJK.2.2.4. Уочава и образлаже поетичке, језичке, естетске и структурне особине књижевноуметничких и књижевнонаучних дела у оквиру школске лектире; процењује да ли је сложенији књижевнонаучни текст (аутобиографија, биографија, мемоари, дневник, писмо, путопис...) добро структуриран и кохерентан, да ли су идеје изложене јасно и прецизно; уочава стилске поступке у књижевноуметничком и књижевнонаучном тексту; процењује колико одређене одлике текста утичу на његово разумевање и доприносе тумачењу значења текста.

2.CJK.2.2.5. Образлаже основне елементе књижевности као дискурса у односу на остале друштвене дискурсе (нпр. присуство/одсуство приповедача, приповедни фокус, статус историјског и фиктивног итд.).

2.CJK.2.2.6. Приликом тумачења књижевноуметничких и књижевнонаучних дела из школског програма примењује знања о основним књижевноисторијским и поетичким одликама стилских епоха, праваца и формација у развоју српске и светске књижевности.

2.CJK.2.2.7. Самостално уочава и анализира проблеме у књижевном делу и уме да аргументује своје ставове на основу примарног текста.

2.CJK.2.2.8. Активно користи препоручену и ширу, секундарну литературу (књижевноисторијску, критичку, аутопоетичку, теоријску) у тумачењу књижевноуметничких и књижевнонаучних дела предвиђених програмом.

2.CJK.2.2.9. На основу дела српске и светске књижевности развија читалачке вештине, способности и знања од значаја за тумачење и вредновање различитих књижевноуметничких и књижевнонаучних дела и за развијање језичког, литерарног, културног и националног идентитета; има изграђен читалачки укусу својствен културном и образованом човеку

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из књижевности:

2.CJK.3.2.1. Чита, доживљава и самостално тумачи књижевноуметничка и књижевнонаучна дела из обавезног школског програма, као и додатне (изборне) и факултативне књижевноуметничке и

књижевнонаучне текстове; током интерпретације поуздано користи стечена знања о стваралачком опусу аутора и књижевноисторијском контексту.

2.СЈК.3.2.2. Влада књижевнотеоријском терминологијом и теоријска знања адекватно примењује у тумачењу књижевноуметничких и књижевнонаучних дела која су предвиђена школским програмом и других дела ове врсте различитих жанрова, изван школског програма.

2.СЈК.3.2.3. У процесу тумачења књижевноуметничког и књижевнонаучног дела, одабира, примењује и комбинује адекватне методе унутрашњег и спољашњег приступа.

2.СЈК.3.2.4. Уочава и тумачи поетичке, језичке, естетске и структурне особине књижевноуметничких и књижевнонаучних текстова у оквиру школске лектире и изван школског програма; процењује и пореди стилске поступке у наведеним врстама текстова.

2.СЈК.3.2.5. Разуме основне елементе књижевности као дискурса (пореди нпр. присуство/одсуство приповедача, приповедни фокус, статус историјског и фиктивног итд.) у односу на остале друштвенедискурсе и та сазнања употребљава у тумачењу књижевних дела.

2.СЈК.3.2.6. Приликом тумачења и вредновања књижевноуметничких и књижевнонаучних дела примењује и упоређује књижевноисторијске и поетичке одлике стилских епоха, праваца и формација у развоју српске и светске књижевности.

2.СЈК.3.2.7. Самостално уочава и тумачи проблеме и идеје у књижевном делу и своје ставове уме да аргументује на основу примарног текста и литерарно-филолошког контекста.

2.СЈК.3.2.8. У тумачењу књижевног дела критички користи препоручену и самостално изабрану секундарну литературу (књижевноисторијску, критичку, аутопоетичку, теоријску).

2.СЈК.3.2.9. На основу дела српске и светске књижевности (у обавезном и сопственом избору) и секундарне литературе шири читалачка знања, примењује стратегије читања које су усаглашене са типом књижевног дела и са читалачким циљевима (доживљај, истраживање, стваралаштво); развија језички, литерарни, културни и национални идентитет.

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област језичка култура који за трећи разред обухвата:

правопис, културу изражавања, писмено изражавање и усмено изражавање.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из језичке културе:

2.СЈК.1.3.1. Говори разговетно, поштујући ортоепска правила књижевног језика; примењује књижевнојезичку акцентуацију или упоређује свој акценат са књижевним и труди се да је с њим усклади;

течно и разговетно чита наглас књижевне и неуметничке текстове; изражајно чита и казује лакше књижевноуметничке текстове; у званичним ситуацијама говори о једноставнијим темама из области језика, књижевности и културе користећи се коректним језичким изразом (тј. говори течно, без замуцкивања, поштапалица, превеликих пауза и лажних почетака, осмишљавајући реченицу унапред)

и одговарајућом основном терминологијом науке о језику и науке о књижевности, прилагођавајући приликама, ситуацији, саговорнику и теми вербална и невербална језичка средства (држање, мимику, гестикулацију); говори уз презентацију; има културу слушања туђег излагања; у стању је да с пажњом и разумевањем слуша излагање средње тежине (нпр. предавање) с темом из језика, књижевности и културе; приликом слушања неког излагања уме да хвата белешке.

2.СЈК.1.3.2. Говорећи и пишући о некој теми (из језика, књижевности или слободна тема), јасно структурира казивање и повезује његове делове на одговарајући начин; разликује битно од небитног и држи се основне теме; саставља једноставнији говорени и писани текст користећи се описом, приповедањем и излагањем (експозицијом); уме укратко

да опише своја осећања и доживљај књижевног или другог уметничког дела; сажето препричава једноставнији књижевноуметнички текст и издваја његове важне или занимљиве делове; резимира једноставнији књижевни и неуметнички текст.

2.CJK.1.3.3. У расправи или размени мишљења на теме из књижевности, језика и културе уме у кратким цртама да изнесе и образложи идеју или став за који се залаже, говори одмерено, ослања се на аргументе, у стању је да чује туђе мишљење и да га узме у обзир приликом своје аргументације; пише једноставнији аргументативни текст на теме из књижевности, језика и културе.

2.CJK.1.3.4. Користи оба писма, дајући предност ћирилици; примењује основна правописна правила у фреквентним примерима и уме да се служи школским издањем Правописа; у писању издваја делове текста, даје наслове и поднасловe, уме да цитира и парафразира; саставља матурски рад поштујући правила израде стручног рада (употребљава фусноте и саставља садржај и библиографију); саставља писмо – приватно и службено, биографију (CV), молбу, жалбу, захтев, оглас; зна да попуни различите формуларе и обрасце.

2.CJK.1.3.5. Има способност и навику да у различите сврхе (информисање, учење, лични развој, естетски доживљај, забава...) чита текстове средње тежине (књижевноуметничке текстове, стручне и научнопопуларне текстове из области науке о језику и књижевности, текстове из медија3); примењује предложене стратегије читања.

2.CJK.1.3.6. Разуме књижевни и неуметнички текст средње сложености: препознаје њихову сврху, проналази експлицитне и имплицитне информације, издваја главне идеје текста; прати развој одређене идеје у тексту; пореди основне информације и идеје из двају или више текстова.

2.CJK.1.3.7. Критички промишља књижевни и неуметнички текст средње сложености: разликује објективну/веродостојну чињеницу од ауторове интерпретације; процењује (и то образлаже) да ли аутор неуметничког текста износи све потребне информације и да ли даје довољне и веродостојне доказе за то што тврди; процењује да ли је аутор текста неутралан или ангажован односно пристрастан, и образлаже своју процену; препознаје говор мржње, дискриминације, бирократски језик, и има изграђен негативан став према њима; уме у једноставним примерима да понуди алтернативу бирократском језику.

2.CJK.1.3.8. Препознаје структуру, различите елементе, стилске одлике (експресивност, сликовитост, метафоричност) књижевног и неуметничког текста; препознаје конотативно значење речи у датом контексту и разуме сврху конотативног значења у књижевном и неуметничком тексту; одређује значење непознате речи на основу контекста и творбеног модела; разуме значај читања за богаћење лексичког фонда

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из језичке културе

2.CJK.2.3.1. Говори у званичним ситуацијама, јавно и пред већим аудиторијумом о темама из области језика, књижевности и културе, користећи се књижевним језиком и одговарајућом терминологијом; учествује у јавним разговорима са више учесника; процењује слушаоца односно аудиторијум и обликује свој говор према његовим потребама и могућностима; има потребу и навику да развија сопствену говорну културу; с пажњом и разумевањем слуша теже излагање (нпр. предавање) с темом из језика, књижевности и културе; слуша критички, процењујући говорникову аргументацију и објективност.

2.CJK.2.3.2. Саставља сложенији говорени и писани текст (из језика, књижевности или слободна тема) користећи се описом, приповедањем и

излагањем (експозицијом); у говореној или писаној расправи прецизно износи своје идеје и образлаже свој став; труди се да говори и пише занимљиво, правећи прикладне дигресије и бирајући занимљиве детаље и одговарајуће примере; уочава поенту и излаже је на прикладан начин; прецизно износи свој доживљај и утиске поводом књижевног или другог уметничког дела; сажето препричава сложенији књижевни текст и резимира сложенији књижевни и неуметнички текст на теме непосредно везане за градиво; пише извештај и реферат; примењује правописну норму у случајевима предвиђеним програмом.

2.СЈК.2.3.3. Има способност и навику да у различите сврхе (информисање, учење, лични развој, естетски доживљај, забава...) чита теже текстове (књижевноуметничке текстове, стручне и научнопопуларне текстове из области науке о језику и књижевности, текстове из медија); има изграђен читалачки укус својствен културном и образованом човеку; примењује сложене стратегије читања; бира стратегију читања која одговара сврси читања.

2.СЈК.2.3.4. Разуме сложенији књижевни и неуметнички текст: препознаје његову сврху; проналази експлицитне и имплицитне информације; издваја информације према задатом критеријуму; издваја главне идеје; прати развој одређене идеје; пореди информације и идеје из двају или више текстова да би разумео одговарајући значењски или стилски аспект према задатом критеријуму; анализира и тумачи оне системе мотивације који се у књижевном делу јављају при обликовању (карактеризацији) ликова и изградњи догађаја (због бољег и потпунијег разумевања значења књижевног дела); тумачи (на нивоу разумевања) текстове ослањајући се на други текст/текстове.

2.СЈК.2.3.5. Критички промишља сложенији књижевни и неуметнички текст: раздваја објективну чињеницу од ауторове интерпретације; процењује да ли је аутор текста неутралан или ангажован односно пристрастан, и образлаже своју процену; разликује експлицитне и имплицитне ауторове ставове; аргументовано вреднује да ли аутор сложенијег експозиторног или аргументативног текста погодног за обраду градива из језика и књижевности износи све потребне информације и да ли даје довољне и веродостојне доказе за то што тврди. Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из језичке културе:

2.СЈК.3.3.1. Дискутује о сложеним темама из језика, књижевности и културе; дискутује о смислу и вредностима књижевних текстова и о сврси и вредностима неуметничких текстова користећи стручну терминологију.

2.СЈК.3.3.2. Излаже (у званичним ситуацијама, јавно и пред већим аудиторијумом) и пише о темама из области језика, књижевности и културе; има развијене говорничке (ораторске) вештине; претпоставља различите ставове аудиторијума и у складу с тим проблематизује поједине садржаје; препознаје и анализира вербалну и невербалну реакцију саговорника односно аудиторијума и томе прилагођава свој говор; слушајући говорника, процењује садржину и форму његовог говора и начин говорења.

2.СЈК.3.3.3. Композиционо и логички складно пише стручни текст на теме из књижевности и језика, као и новински чланак.

2.СЈК.3.3.4. Организује, класификује, уопштава и на сличан начин обрађује информације из књижевних и неуметничких текстова на основу задатог и/или самостално постављеног критеријума.

2.СЈК.3.3.5. Продубљено критички промишља сложенији текст: процењује колико сложенији експозиторни текст успешно преноси информације публици којој је намењен, уочавајући које информације недостају; издваја доказну грађу на којој аутор аргументативног текста заснива своје ставове и одређује средства којима их износи; запажа ауторове грешке у закључивању и сл.

2.СЈК.3.3.6. Процењује стилске поступке у књижевном и неуметничком тексту; пореди стилске поступке у два сложена текста (или више њих); тумачи њихову улогу у остваривању естетских и значењских одлика наведених врста текстова.

2.СЈК.3.3.7. Изграђује свест о себи као читаоцу – развија читалачку ауторефлексију (разуме улогу читања у сопственом развоју; има развијену, критичку свест о својим читалачким способностима...)

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Програм предмета енглески језик исти је код образовног профила правно-пословни техничар и финансијско рачуноводствени техничар.

ЛИТЕРАТУРА: Solutions Pre-Intermediate Student's book 3rd edition

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	Unit 5 Ambition	Употреба граматичких структура са <i>will/going to</i>. Разумевање и употреба првог кондиционала. Употреба префикса у различитим контекстима Израда пропратног писма. Усвајање и употреба нових речи и израза.	Ученици успешно користе граматичка правила како би правилно изражавали предвиђања, планове, понуде и обећања, користе први кондиционал за исказивање намера и њихових последица, правилно и у контексту користе речи и изразе из области рада и запошљавања.	Познаје различите врсте текстова и уме да одабере адекватну стратегију читања. Уме јасно да исказе одређени садржај, усмено и писано, и да га прилагоди захтевима и карактеристикама ситуације: поштује жанровске карактеристике, ограничења у огледу дужине, намену презентације и потребе аудиторијума.	Економска и правна група предмета. Географија. Српски језик и књижевност. Информатика.
	Unit 6 Tourism	Разумевање и правилна употреба времена <i>present perfect</i>. Прецизно разликовање времена <i>past simple</i> од времена <i>present perfect</i>.	Ученици правилно користе <i>present perfect</i> за исказивање радњи којесу се недавно догодиле, у контексту разликују и одабирају одговарајуће прошло време,		

		Развој креативности кроз писање састава на тему. Усвајање и употреба нових речи и израза.	изражавају своју креативност и пишу смислене писане материјале, правилно и у контексту користе речи и изразе из области туризма.	Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.	
	Unit 7 Money	Упознавање ученика са структуром и употребом другог кондиционала. Упознавање са структуром и употребом глаголског времена <i>past perfect</i>. Усмено презетновање сопствених идеја и мишљења. Усвајање и употреба новог вокабулара.	Ученици проширују своје знање из кондиционала и ефективно користе и други кондиционал успут повелачећи јасну паралелу између првог и другог кондиционала, правило граде и користе <i>past perfect</i> за изрежавање давно прошлог времена, правилно и јасно презентују своје идеје и мишљења усменим путем, правилно и смислено користе речи и изразе из области новца и финансија.	Изражава се у електронском облику коришћењем одговарајућих ИКТ средстава, укључујући мултимедијално изражавање и изражавање са елементима формално дефинисаних нотација карактеристичних за коришћена ИКТ средства (нпр. адресе, упити, команде, формуле, процедуре и сл. изражене у одговарајућој нотацији).	
	Unit 8 Crime	Стицање знања о употреби индиректног говора. Оспособљавање ученика да правилно граде придеве уз помоћ придевских наставка. Упознавање ученика са стратегијом израде електронских писама. Усвајање и употреба нових речи и израза.	Ученици су у стању да говор пребацују из индиректног у директни и обрнуто успут поштујући граматичка правила енглеског језика, разумеју значење и правилно граде придеве користећи предевске наставке, способни су да самостално израде електронско писмо, правилно и у контексту користе речи и изразе из	Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева. Ученик припрема примену изабраног	

			области криминала.	решења, прати његову примену усклађујући се	
	Unit 9 Science	Упознавање ученика са грађењем и употребом пасивних конструкција. Оспособљавање ученика за израду формалног писма. Вежбе слушања ради побољшања разумевања речи и израза у контексту. Усвајање и употреба нових речи и израза.	Користећи претхонда знања ученици формирају пасивне конструкције и разумеју потребу њихове употребе, знају да организују и напишу формални тип писам користећи прикладан вокабулар, разумеју значење речи и контекст слушајући материјал на енглеском језику, правилно и у контексту користе речи и изразе из области науке.	са новим сазнањима које стиче током примене датог решења и успева да реши проблемску ситуацију. Активно слуша и поставља релевантна питања поштујући саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима	
	BUSINESS ENGLISH Unit 5 Import - Export	Усвајање нових речи и израза из области увоза и извоза. Оспособљавање ученика за обављање пословног телефонског разговора уз поштовање формалних правила обраћања. Упознавање ученика са правилима и начином израде формалног електронског писма.	Ученици правилно и у контексту користе речи и изразе из области увоза и извоза, прецизно и сврсиходно обављају телефонске разговоре и користе прикладан пословни вокабулар, израђују пословна електронска писма уз употребу одређеног формалног вокабулара.		
	Unit 6 Travel	Усвајање нових речи и израза из области пословних путовања. Увежбавање дијалога кроз вежбе слушања и организовање пословног путовања. Оспособљавање ученика за	Ученици правилно и у контексту користе речи и изразе из области пословних путовања, знају како да заједнички организују пословно путовање уз међусобну сарадњу, у писаном		

		писањеи организовање пословног путовања и сатнице путовања.	облику израђују план и сатницу пословног путовања.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, рад у групи...					
Наставне методе: монолошка, дијалогска, метода демонстрације, рад са текстом,					
Наставна средства: креда, табла, рачунар, пројектор...					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: 2.СТ.1.1.1., 2.СТ.1.1.2, 2.СТ.1.1.3, 2.СТ.1.1.4., 2.СТ.1.2.1., 2.СТ.1.2.2., 2.СТ.1.2.3., 2.СТ.1.2.4., 2.СТ.1.2.5., 2.СТ.1.3.1., 2.СТ.1.3.2., 2.СТ.1.3.3., 2.СТ.1.3.4., 2.СТ.1.3.5., 2.СТ.1.3.6., 2.СТ.1.3.7., 2.СТ.1.4.1., 2.СТ.1.4.2., 2.СТ.1.4.3., 2.СТ.1.4.4., 2.СТ.1.4.5., 2.СТ.1.5.1., 2.СТ.1.5.2., 2.СТ.1.5.3., 2.СТ.1.5.4., 2.СТ.1.5.5., 2.СТ.1.5.6.					
Средњи ниво: 2.СТ.2.1.1., 2.СТ.2.1.2., 2.СТ.2.1.3., 2.СТ.2.1.4., 2.СТ.2.2.1., 2.СТ.2.2.2., 2.СТ.2.2.3., 2.СТ.2.2.4., 2.СТ.2.2.5., 2.СТ.2.2.6., 2.СТ.2.3.1., 2.СТ.2.3.2., 2.СТ.2.3.3., 2.СТ.2.3.4., 2.СТ.2.3.5., 2.СТ.2.3.6., 2.СТ.2.3.7., 2.СТ.2.4.1., 2.СТ.2.4.2., 2.СТ.2.4.3., 2.СТ.2.4.4., 2.СТ.2.4.5., 2.СТ.2.5.1., 2.СТ.2.5.2., 2.СТ.2.5.3., 2.СТ.2.5.4., 2.СТ.2.5.5.					
Напредни ниво: 2.СТ.3.1.1., 2.СТ.3.1.2., 2.СТ.3.1.3., 2.СТ.3.2.1., 2.СТ.3.2.2., 2.СТ.3.2.3., 2.СТ.3.2.4., 2.СТ.3.2.5., 2.СТ.3.2.6., 2.СТ.3.3.1., 2.СТ.3.3.2., 2.СТ.3.3.3., 2.СТ.3.3.4., 2.СТ.3.3.5., 2.СТ.3.4.1., 2.СТ.3.4.2., 2.СТ.3.4.3., 2.СТ.3.4.4., 2.СТ.3.4.5., 2.СТ.3.5.1., 2.СТ.3.5.2., 2.СТ.3.5.3., 2.СТ.3.5.4., 2.СТ.3.5.5.					

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

Програм предмета физичко васпитање исти је за све смерове трећег разреда, за све образовне профиле.

ЛИТЕРАТУРА:

1. М. Ђукић, *Рукомет*, Факултет спорта и физичког васпитања, Нови Сад 2018.
2. Б. Крсмановић, *Час физичког вежбања*, Факултет физичке културе, Нови Сад 1996.
3. Б. Крсмановић, Л. Берковић, *Теорија и методика физичког васпитања*, Факултет физичке културе, Нови Сад 1999.
4. Д. Мадих, Б. Поповић, *Вежбе на справама и тлу (основе практичног рада)*, Факултет физичке културе, Нови Сад 2005.
5. Ђ. Нићин, *Антропомоторика*, Факултет физичке културе, Нови Сад 2000.
6. И. Тончев, *Атлетика – техника и обучавање*, Факултет физичке културе, Нови Сад 2001.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ	АНТРОПОМОТОРИКА	Унапређење и очување здравља Утицај на правилно држање тела(превенција постуралних поремећаја) Развој и усавршавање моторичких способности и теријских знања неопходних за самостални рад на њима	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: Примени адекватна средства за развој и усавршавање моторичких способности из: вежби обликовања, као и за развој снаге, брзине, издржљивости, гипкости, спретности и окретности	-Ученик ће желети да се бави физичким односно спортским активностима пошто ће сагледати (детектовати) позитивне карактеристике физичке и спортске активности и њихове позитивне утицаје на здравље, дружење и добро расположење - Ученик ће сагледати негативне утицаје савременог начина живота (пушење, дрога, насиље, деликвентно понашање) и свестан је да физичким, односно спортским активностима могуће је предупредити негативне утицаје	- Биологија - Екологија и заштита животне средине - Ликовна култура - Музичка култура
	АТЛЕТИКА	Стицање моторичких умења(вештина) и теоријских знања неопходних за њихово усвајање Мотивација ученика за бављењем физичким активностима	Демонстрира технику дисциплина из атлетике и гимнастике (вежби на справама и тлу) које поседује вештину, технику као и вежбе из осталих програмом предвиђених садржаја	- Ученик ће сагледати негативне утицаје савременог начина живота (пушење, дрога, насиље, деликвентно понашање) и свестан је да физичким, односно спортским активностима могуће је предупредити негативне утицаје	
	СПОРТСКА ГИМНАСТИКА	Мотивација ученика за бављењем физичким активностима Естетско изражавање покретом и доживљавање	Објасни да покрет и кретање, без обзира на то којој врсти физичке, односно спортске активности припада, има своју естетску компоненту (лепота	- Ученик ће путем	

		естетских вредности покрета и кретања Повезивање моторичких задатака у целине	извођења, лепота доживљаја) Ужива у извођењу покрета и кретања	физичких односно спортских активности комуницирати са својим друговима и уживати у дружењу и контактима - Ученик ће довести у везу свакодневни живот и способност за учење и практичан рад са физичким, односно спортским активностима и правилном исхраном - Ученик препознаје нетолерантно понашање својих другова и реагује на њега, шири дух пријатељства, истрајан је у својим активностима - Ученик има правилан однос према окружењу у којем вежба, рекреира се и бави се спортом	
	ОДБОЈКА (изборни спорт)	Увођење ученика у организовани систем припрема за школска такмичења, игре, сусрете и манифестације Избор спортских грана, спортско-рекреативних или других кретних активности као трајног опредељења за њихово свакодневно упражњавање	Детаљније опише правила спортске гране за коју показује посебан интерес – за коју школа има услове Наводи основне олимпијске принципе и примењује их на школским спортским такмичењима и у слободном времену		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: индивидуални, фронтални, групни

Наставне методе: монолошка, дијалогска, демонстрација
Наставна средства: струњаче, козлић, вратило, кугла, греда, препоне, лопте, рипстол, вијаче
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета..... јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ
Основни ниво: На првом нивоу описани су захтеви који представљају базични или основни ниво знања, вештина и умења. Очекује се да ће скоро сви, а најмање 80% ученика/ученица постићи тај ниво. На базичном нивоу налазе се темељна предметна знања и умења неопходна, како за сналажење у животу, тако и за наставак учења. Знања и умења са основног нивоа најчешће су мање сложена од оних са средњег и напредног нивоа, али то није увек случај. Средњи ниво: На другом нивоу описани су захтеви који представљају средњи ниво знања, вештина и умења. Он описује оно што просечан ученик/ученица може да достигне. На средњем нивоу ученик поседује сва знања и вештине са основног нивоа, и поред тога има и низ нових компетенција. Очекује се да ће око 50% ученика/ученица постићи или превазићи тај ниво. Напредни ниво: На трећем нивоу описани су захтеви који представљају напредни ниво знања, вештина и умења. Очекује се да ће око 25% ученика/ученица постићи тај ниво. Знања и умења са овог нивоа су трансферна, пре свега за наставак школовања. Компетенције са напредног нивоа су по правилу и когнитивно сложеније од оних са базичног и средњег нивоа. то значи да се од ученика очекује да анализира, упоређује, разликује, критички суди, износи лични став, повезује различита знања, примењује их и сналази се и у новим и нестандартним ситуацијама. На напредном нивоу ученик поседује све компетенције са претходна два нивоа

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Ж.ИВАНОВИЋ, С.ОГЊАНОВИЋ ЗБИРКА ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД, КРУГ, БЕОГРАД

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
МАТЕМАТИКА	Комбинаторика и вероватноћа	Разликовање врста распоређивања елемената скупа Израчунавање броја пермутација, варијација или комбинација елемената неког скупа Разумевање појма вероватноће догађаја	Примена правила збира и производа Израчунавање броја пермутација, варијација са и без понављања и броја комбинација Разликовање простог и сложеног догађаја Одреди вероватноћу	Дигитална, естетска, комуникација и сарадња, решавање проблема, компетенција за учење, рад са подацима и	Економска група предмета-

		Израчунавање вероватноће простог и сложеног догађаја	простог или сложеног догађаја	информацијама, одговоран однос према здављу, одговоран однос према околини, предузимљивост оријентисана ка предузетништву	статистика, рачуноводство, основи економије, пословна економија, предузетништво, маркетинг Пословна информатика
	Низови	Појам бројчаног низа и његове особине Појам аритметичког и геометријског низа и примена у конкретним примерима Појам граничне вредности низа и Конвергентан и дивергентан низ	Препознавање бројчаног низа, начина формирања Препознавање аритметичког низа и израчунавање његових параметара Израчунавање траженог члана и збира неких чланова низа Препознавање геометријског низа и израчунавање траженог члана и збира неких чланова низа Гранична вредност низа Гранична вредност алгебарске комбинације низова Бесконачни геометријски низ		
	Аналитичка геометрија у равни	Обнављање и проширивање знања о координатном систему и односу објеката у њему Права у равни и однос	Растојање између две тачке; подела дужи Површина троугла Разни облици		

		две праве у равни Упознавање са једначином другог реда и њеним разним облицима у зависности од коефицијената Однос криве другог реда и праве у ХОУ систему	једанчине праве Однос између две праве Услов нормалности и паралелности две праве Угао између две праве Растојање од тачке до праве Једначина кружнице и њен положај у равни Однос праве и равни Однос две кружнице у равни Елипса, хипербола и парабола Однос праве и неке криве другог реда		
	Реална функција реалне променљиве	Поширивање знања о особинама реалне функције Разумевање појма инверзна и сложена функција	Дефинисање реалне функције и њеног домена и кодомена Разумевање појма нуле, парности, знака, ограничености ϕ-је Одређивање инверзне ϕ-је за једноставне облике и сложене ϕ-је Одреди граничну вредност ϕ-је Разликује основне		

			лимесе Одреди асимптоте реалне f -је		
	Реална функција-изводи са применом	Разумевање појма извода реалне функције Примена извода на испитивање особина реалне функције Примена знања о реалним функцијама на решавање проблема економске функције	Дефинисање појма извода f -је Примена правила диференцијалног рачуна таблица извода Одређивање екстремума реалне функције Испитивање монотоности функције Испитивање и скицирање графика f - је Читање особина функције са доступног графика		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, групни, индивидуални

Наставне методе: монолошка, дијалогска, хеуристичка

Наставна средства: збирке, калкулатор, графици, таблице

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета..... јесу:
НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ

Основни ниво: препознавање основних појмова и израда задатака уз сугестије и помоћ

Средњи ниво: самостална израда задатака и могућност објашњења истог и примена на решавање конкретног проблема уз сугестије

Напредни ниво: самостално решавање задатака, објашњење, вршњачка едукација и стално напредовање

СОЦИОЛОГИЈА СА ПРАВИМА ГРАЂАНА

ЛИТЕРАТУРА: Социологија (група аутора уџбеник за 3 и 4. разред средње школе), Устав и права грађана (лилић и Булајић)

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Социологија са правима грађана	Структура и организација друштва	да ученици овладају основним социолошким појмовима, како би боље разумели савремено друштво и успешније остварили своју улогу и место у њему;	Да ученик разуме основне социолошке појмове, да изражава своје ставове и да се критички односи према друштвеној стварности.	Српски језик и књижевност: проналази информације у тексту, поштује књижевнојезичку норму при изражавању. Информатика и рачунарство: приступа Интернету, самостално претражује, проналази информације у дигиталном окружењу и преузима их на свој уређај. Међупредм. компет. рад са подацима и информацијама	Историја, грађанско васпитање, српски језик, информатика, Устав и право грађана
	Устав, демократија и механизми власти у Србији	да ученици стекну применљива и функционална знања о друштвеним појавама, структури, развоју и противуречностима савременог друштва, како би развили кључне компетенције потребне за живот и партиципацију у демократски уређеном мултикултуралном друштву	Да ученик разуме значење Устава, начине деловања у заједници, суштину правне државе, поделу власти начине учествовања у власти, да изражава своје ставове и да се критички односи према друштвеној стварности		
	Грађанин и његове слободе и права	Кроз образовање о демократији и људским правима ученици упознају, разумеју и уважавају право на слободно	Да ученик разуме значење права, начине деловања у заједници, суштину заштите људских права и		

		мишљење и изражавање и знају на који је начин заштићено државним уставом. Ученици доживљавају школу као микро друштво које уважава слободе и једнакост својих ученика у оквиру којег уче како остварити своја и поштовати туђа права.	слобода, да изражава своје ставове и да се критички односи према друштвеној стварности		
	Култура, друштво и друштвене промене	Ученици развијају њ своје сазнајне, социјалне и креативне способности а истовремено спознају и граде ставове и вредности. Подстиче и развија учениково активно деловање и волонтеризам у складу са демократским опредељењем друштва и културе у којој живи.	Да ученик разуме значење културе, развија разумевање културне разноликости, демонстрира и евалуира појам и елементе цивилизације		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални					

Наставне методе: дијалогска, монологска, рад на тексту, презентација

Наставна средства: уџбеник, табла, компјутер

РАЧУНОВОДСТВО

ЛИТЕРАТУРА: Збирка задатака за 3. разред економске школе, мр Валентина Малешевић, Вера Коџо, Завод за уџбенике; Закон о рачуноводству; МРС; Финансијско рачуноводство за економски факултет, др Ката Ј. Шкарић; Аналитички контни план, Савез рачуновођа и ревизора Србије

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Рачуноводство	1. Евиденција материјала	Евидентирање набавке и трошења залиха материјала у аналитичком и синтетичком књиговодству	Повезивање набавке и трошења материјала са одговарајућом документацијом, Састављање калкулације стварне и планске набавне цене материјала, Евидентирање залиха материјала аналитички и синтетички у финансијском књиговодству по стварним и планским набавним ценама, Обрачун трошкова материјала по стварним ценама применом различитих метода, Обрачун трошкова материјала по планским ценама, Обрачун и евиденција сразмерног дела	Активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног уме да резимира и елаборира основне идеје. Рад са подацима и информацијама – уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке. Комуникација Решавање проблема Сарадња Оријентација ка	Пословна економија Основи економије Пословна економија, Основи економије Монетарна економија и банкарство

			одступања од планске набавне цене за утрошени материјал, Евидентирање вишка, мањка и продаје материјала, Утврђивање вредности залиха материјала у билансу стања	предузетништву	Пословна економија Основи економије Монетарна економија и банкарство
	2. Евиденција дугорочних финансијских пласмана и капитала	Спровођење евиденције прибављања и смањивања капитала	Евидентирање дугорочних финансијских пласмана – учешћа у капиталу, дугорочних потраживања по кредитима, Продаје емитованих обичних и приоритетних акција, Прибављања капитала приликом оснивања предузећа, у току пословања, смањење капитала одливом, повлачењем основног капитала.		
	3. Евиденција производног процеса	Оспособљавање ученика за евидентирање процеса производње Основна знања о видовима производње Рачуноводствени обрачун трошкова	Класификација трошкова у оквиру управљачког рачуноводства, уз претходну евиденцију расхода у финансијском књиговодству,		

		производње Калкулација по стварним и планским ценама коштања Евиденција продаје готових производа	преузимање пословних расхода са класе 5 у класу 9 Обрачун трошкова производње и готових производа – обрачун трошкова по местима трошкова, распоред трошкова са места настанка на носиоце, Обрачун трошкова и њихово повезивање са одговарајућим приходима, израда ПОЛ-а, Књижење недовршене производње, готових производа и продаје Израда калкулације цене коштања – дивизиона, помоћу еквивалентних бројева, везаних производа, додатна Калкулација продајне Цене готових, Евидентирање продаје ГП кроз финансијско и погонско књиговодство		Пословна економиј Основи економије Савремена пословна кореспонденција
4.	Утврђивање резултата пословања производног	Оспособљавање ученика за евиденцију резултата пословања производног предузећа –	Обављање предзакључних књижења, вредновање залиха ГП на крају обрачунског периода у		

	предузећа и рачуноводствено извештавање	утврђивање и распоређивање резултата, закључак конта стања, Схватање улоге и значаја рачуноводства и рачуноводствених информација у пословном одлучивању и контроли пословања Оспособљавање ученика за припрему и состављање финансијских извештаја	погонском књиговодству, Евидентирање промене залиха у у финансијском књиговодству на крају обрачунског периода, Утврђивање и књижење довити и расподелу добити, Утврђивање и књижење губитка и покриће губитка, Закључак пословних књига, састављање финансијских извештаја – Биланса стања, Биланса успеха, Извештаја о токовима готовине у складу са МРС		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални;					
Наставне методе:комбинована (монолошка-дијалогска), демонстрације,рад на тексту, студије случаја;					
Наставна средства: шеме, наставни листићи, документација, штампани материјал;					

ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Уџбеник Пословна економија

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА	ТРОШКОВИ ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕЋА	Стицање знања о утрошцима елемената производње, трошковима, калкулацији трошкова предузећа	Ученик зна да дефинише утрошке, трошкове Трошења фактора производње Поделу трошкова Трошкове у кратком року Фиксне, варијабилне, граничне, укупне трошкове Израчунава и графички приказује трошкове Трошкови у дугом року Калкулације трошкова према времену израде Калкулације према начину израде Израчунава еквиваленте, кључ за расподелу трошков	Стечена основна знања из области трошкова примењују се у израчунавању , приказивању , тумачењу трошкова у пракси. Стечена знања ученик користи да упореди са израчунавањем у пракси на конкретним примерима из привреде Стечена основна знања о економским принципима користи за примену у конкретним примерима из праксе за израчунавање и анализу економских принципа	Рачуноводство Основи економије Рачуноводство Основи економије Основи економије
	РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕЋА	Стицање основних знања о појавним облицима резултата пословања Начини изказивања резултата пословања Развијање знања о доношењу одлука о	Ученик зна да наведе облике резултата пословања Дефинише укупан приход, врсте прихода, Просечан, маргинални приход Наведе факторе који утичу на величину прихода Анализира везу тражње и прихода, обима производње, цена и прихода Дефинише профит, изворе , врсте профита, Израчунава приход и профит, уочава везу између њих.		

		оствареним результатима, поређење			
	ЕКОНОМСКИ ПРИНЦИПИ ПОСЛОВАЊА ПЕДУЗЕЋА	Стицање знања о економским принципима и њиховом значају за предузеће Оцен а успешности предузећа на основу економских принципа	Ученик зна који су економски принципи Дефинише продуктивност Утицај производње, технологије, кадрова на продуктивност Израчуна продуктивност и протумачи добити резултат Дефинише економичност, изворе, трошкове у утврђивању Дефинише рентабилност, израчуна, објасни резултат Објасни важност рентабилности и факторе који утичу Наведе циљеве мерења економских принципа Анализира успешност пословања на основу принципа		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Теоријска настава Наставне методе: Комбиновани метод Наставна средства: Уџбеник, презентације					

ПОСЛОВНА ИНФОРМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Избор из стручне литературе

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Пословна информатика	БАЗЕ ПОДАТАКА	- Схватање значаја програма за рад са базама података - Оспособљавање за састављање и попуњавање табела и упита и креирање веза - Оспособљавање за дизајнирање форми и извештаја - Оспособљавање за прављење команди табеле и макроа у бази података - Схватање значаја интеграције са окружењем - Развијање вештина и компетенција ученика за формирање табеле у бази података ● Развијање вештина и компетенција ученика за уређивање и приказ података ● Развијање вештина и компетенција ученика за претраживање и добијање информација из базе података - Развијање вештина и компетенција ученика за лакши и бржи приступ базама података ● Развијање вештина и компетенција	- знати да прави одговарајуће табеле и упите - моћи да примењује у пракси рад са базама података (филтрирање, сортирање, копирање, креирање веза) - умети да дизајнира форме и извештаје - умети да користи MS Access	1. Комуникација 2. Рад са подацима и информац ијама 3. Дигитална компетенција 4. Решавање проблема 5. Сарадња	савремена пословна кореспонденција, статистика, основне економије рачунарство и информатика

		ученика за сложенији рад са базама података			
	ЕЛЕКТРОНСКО ПОСЛОВАЊЕ	- Упознавање са облицима електронског пословања - Упознавање са електронском трговином и банкарством и системима плаћања - Схватање распрострањености електронског пословања - Схватање значаја заштите и сигурности у електронском пословању ● Развијање вештина и компетенција ученика за електронско пословање ● Развијање вештина и компетенција ученика за електронску трговину ● Развијање интереса код ученика за електронско банкарство, електронски маркетинг и мобилно пословање	- познавати специфичности електронског пословања - уметити да се заштити у електронском пословању - бити способан да примени различите системе плаћања сходно одговарајућим условима - познаје мобилно пословање (М-пословање) ● познаје електронски маркетинг ● познаје М-трговину		Економија Монетарна економија и банкарство рачунарство и информатика
	ИЗРАДА САЈТОВА	Оспособљавање ученика за израду сајтова ● Оспособљавање ученика за писање садржаја за интернет сајт ● Упознавање ученика са позиционирањем сајтова на претраживачима	● користи бесплатне платформе за ЦМС (систем за управљање садржајима) ● примењује различите теме сходно садржају који се објављује ● напише добар текст са адекватним насловом ● примени адекватне кључне речи у тексту и обезбеди добру органску претрагу ● објасни појам „дигитални маркетинг“ ● примени основне принципе дигиталног маркетинга		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода
Облицирада:ГрупниИндивидуални
Наставнеметоде:Показивање, Монолошко-дијалошка, демонстративни, практичан рад ,вербални, решавање проблема
Наставнасредства: Рачунар, радни листови

БАНКАРСТВО

ЛИТЕРАТУРА: Уџбеник Банкарско пословање

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
БАНКАРСТВО	Банкарски систем	● Стицање знања о банкарском систему ● Стицање знања о организацији и функционисању централне и пословних банака	● дефинише банкарство ● наведе фазе развоја банкарства ● дефинише банку ● разликује врсте банака ● објасни место, улогу и значај банке у привредном систему ● објасни појам банкарског система ● наведе елементе банкарског система ● разликује банкарске системе развијених земаља	Вештина комуникације, рад са подацима и информацијама, дигиталана, решавање проблема, вештина сарадње, целоживотно учење, предузетничка компетенција	Банкарско пословање Јавне финансије Пословне финансије Пословна информатика Право Осигурање Српски језик и књижевност

			● објасни основне карактеристике банкарства Србије ● дефинише делатност централне банке – НБС ● наведе задатке и функције НБС ● објасни процес конституисања НБС ● објасни организацију и управљање НБС ● идентификује инструменте монетарне политике НБС ● објасни имовину, приходе и расходе НБС ● дефинише пословну банку ● објасни процедуру оснивања пословне банке ● наведе послове које банке могу обављати ● објасни изворе		

			средстава пословне банке ● објасни организацију и различите пласмане банке ● идентификује најчешће ризике код пословања банака ● разликује овлашћења појединих органа управљања пословном банком		
	Банкарски послови	Стицање знања о банкарским пословима	● објасни поделу банкарских послова ● наведе пасивне банкарске послове ● дефинише депозитне послове ● објасни штедне улоге ● опише формирање финансијског потенцијала банке ● разуме процес мултипликације средстава ● наведе активне банкарске послове		

			● разликује основне врсте кредита ● наведе кредитне услове ● разликује врсте камате ● објасни начине обрачуна камате ● идентификује неутралне банкарске послове ● наведе сопствене банкарске послове ● дефинише платни промет ● разликује учеснике и носиоце платног промета ● разликује готовински и безготовински начин плаћања ● наведе инструменте платног промета		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода ● Сви модули се реализују путем метода активно оријентисане наставе ● Користити шематски приказ привредног и банкарског система ● Користити позитивне законске прописе ● Користити ситуацијске задатке ● Користи презентације					

Облици рада: Модул се реализује као теоријска настава Фронтални, групни, индивидуални

Наставне методе: Дијалогска метода

Наставна средства: Уџбеник, табла, креда

ПОСЛОВНИ ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: ProFile 1, Pre-intermediate

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Пословни енглески језик	Упознавање ученика са наставним планом и програмом.	Ученик се упознаје са наставним планом и програмом изборног предмета пословни енглески језик за текућу школску годину.	Ученик поседује знање о наставном плану и програму предмета пословни енглески језик за другу годину средње школе.	Ученик уме да планира време за учење и да организује процес учења и управља њим. Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. Ефикасно користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења. Познаје различите врсте текстова и уме да изабере адекватну стратегију читања. Разликује чињенице од интерпретација, ставова, веровања и мишљења;	Српски језик Економска и правна група предмета Грађанско васпитање Социологија
	Unit 1. A new job.	- Оспособљавање ученика за кратко монолошко излагање о новом послу. - Оспособљавање ученика за разумевање текста о добротворном раду. - Оспособљавање ученика за разумевање аудио записа о првом дану на послу. - Оспособљавање ученика за разумевање и коришћење помоћних глагола. - Оспособљавање ученика за писање кратког обавештења. - Оспособљавање ученика да користе медијску презентацију о новом послу	Ученик ће бити у стању да: - Описује ситуације, прича о догађајима и аргументује ставове користећи једноставне изразе и реченице - Чита и разуме прилагођен текст препознајући основна значења и релевантне детаље - Разуме најбитније информације у кратким и једноставним		

		као извор информација и развијају критичко мишљење у везу за тржиштем рада.	обавештењима и правилно их користи • Препознаје и правилно користи дате морфосинтаксичке категорије • Саставља краћи текст у одређене пословне сврхе (обавештење) • Смислено и сврсисходно користи информације које су релевантне за струку, обављање посла и лично ангажовање на послу	препознаје и продукује аргументацију за одређену тезу, разликује аргументе према снази и релевантности. Активно доприноси неговању културе дијалога, уважавању и неговању различитости и поштовању основних норми комуникације. Ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације (усмена и писана, непосредна и посредована комуникација, нпр. телефоном, преко интернета).	
	Unit 2. Organizations and roles.	• Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику на тему пословне организације. • Оспособљавање ученика за разумевање усменог говора о органиграмима. • Оспособљавање ученика за разумевање и коришћење основних граматичких категорија простог садашњег времена. • Оспособљавање ученика за писање краћег пословног писма. • Оспособљавање ученика да користе медије као изворе	Ученик ће бити способан да: • Комуницира у свакодневним ситуацијама и размењује информације, блиске његовим интересовањима • Разуме најбитније информације у кратким и једноставним обавештењима • Препознаје и правилно користи основне	Уме јасно да исказе одређени садржај, усмено и писано, и да га прилагоди захтевима и карактеристикама ситуације: поштује жанровске карактеристике, ограничења у погледу дужине, намену презентације и потребе аудиторијума. Ученик проналази/осмишљава могућа решења проблемске ситуације. Ефикасно користи	

		информација о пословним организацијама и развијају критичко мишљење у вези са њима.	граматичке категорије • Поређи различите културолошке аспекте других народа и користи то знање да би боље схватио саговорника • Пише краћи текст о фирми, пословању, и персоналу • Аргументује свој став о медијском тексту	различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења. Активно слуша и поставља релевантна питања поштујући саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима.	
	Unit 3. Quality.	• Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику о квалитету. • Оспособљавање ученика за разумевање и коришћење основних граматичких категорија простог и трајног садашњег времена. • Оспособљавање ученика да професионално комуницира. • Оспособљавање ученика да напише мејл. • Оспособљавање ученика да аргументовано изнесе став о квалитету.	Ученик ће бити у стању да: • Разуме глобалног суштину нешто дужих аудио записа, који се односе на сложене садржаје из струке о квалитету • Препознаје и правилно користи дате основне граматичке категорије • Реагује учтиво на питања, захтеве, позиве, извињења саговорника • Саставља краћи мејл у одређене пословне сврхе • Аргументује свој став о медијском		

			саопштењу о квалитету		
	Unit 4. Money.	- Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику о новцу и токовима новца. - Оспособљавање ученика за разумевање текста о еврџу. - Оспособљавање ученика за разумевање аудио записа о плаћању робе.	Ученик ће бити способан да: - Користи основни ниво пословне комуникације - Чита и разуме краћи текст о еврџу - Разуме најбитније информације из аудио записа о плаћању робе		
	Revision. Final marks.	Процењивање начина учења и стеченог знања.	Ученик је у стању да: процени начине учења и стечено знање		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални, у пару, групни. Наставне методе: монолошка, дијалoшка, интерактивне методе, метода рада на тексту. Наставна средства: уџбеник са радним листовима, аудио-визуелна средства, речник.					

СТАТИСТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Радмила Драгутиновић Митровић: Статистика за трећи и четврти разред економске школе, Дата Статус, 2013

Р. Драгутиновић Митровић, Д. Ђукић: Збирка задатака из статистике за трећи и четврти разред економске школе, Дата Статус, 2013

Статистички годишњаци Србије

Интернет публикације УН, СБ, ЕУ итд.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
СТАТИСТИКА	Статистика – основни појмови	Стицање основних знања о статистици и основним статистичким појмовима	-дефинише појам „статистика“ -разликује фазе статистичког истраживања	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад са подацима	-пословна информатика -математика

			-наведе предмет статистичког истраживања -наведе области статистике -дефинише основни скуп -дефинише узорак -објасни значење јединице посматрања -објасни значење појма „променљива“ -објасни значење појма „податак“ -разликује структурне и временске серије -препознаје различите изворе података -креира и користи податке из различитих извора	и информацијама - Дигитална компетенција - Решавање проблема - Естетичка компетенција	
	Дескриптивна статистика	Оспособљавање ученика за рад са подацима Оспособљавање ученика да примењују и анализирају мере централне тенденције и мере дисперзије	-доведе у везу прикупљање, сређивање и обраду података - дефинише циљ истраживања - наведе врсте мерних скала - објасни различите методе прикупљања података - разликује серије структуре и временске серије - направи одговарајуће		

			статистичке табеле у функцији статистичког истраживања - прикаже податке графички - одреди адекватну врсту графичког приказа за презентацију различитих резултата статистичког истраживања - наведе мере централне тенденције негруписаних података - дефинише аритметичку средину негруписаних података - дефинише медијану као меру централне тенденције - дефинише модус као меру централне тенденције - доведе у везу однос између аритметичке средине, медијане и модуса - наведе мере дисперзије негруписаних података - дефинише интервал варијације, варијансу и		

			стандардну девијацију - објасни аритметичку средину, варијансу и стандардну девијацију груписаних података - дефинише геометријску и хармонијску средину - средње вредности за опис посматраног скупа података - израчуна мере централне тенденције коришћењем софтвера - израчуна мере дисперзије коришћењем софтвера - анализира на конкретним примерима израчунате мере централне тенденције и мере дисперзије		
	Проста линеарна регресија и корелација	- Стицање основних знања о простој линеарној регресији и корелацији - Развијање вештина за употребу простог линеарног регресионог модела	дефинише квантитативне везе - наведе циљеве регресионе и корелационе анализе - дефинише појам регресије, односно линеарног регресионог модела - дефинише дијаграм распршености		

			(растурања) - објасни метод најмањих квадрата - наведе могућности примене просте линеарне регресије - дефинише стандардну грешку регресије - дефинише коефицијент детерминације - дефинише коефицијент просте линеарне корелације - анализира на конкретном примеру употребу простог линеарног регресионог модела коришћењем софтвера		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода Облици рада: Модули се реализују кроз следеће облике наставе: вежбе 70 часова; Статистика – основни појмови 12 часова; Дескриптивна статистика – 34 часа; Проста линеарна регресија и корелација 24 часа Наставне методе: Методе АОН, презентације, шеме... Наставна средства: табла, радни листови, рачунар, интернет					

ПРАВО

ЛИТЕРАТУРА: ПРАВО, Завод за уџбенике и наставна средства Београд, Јелена Ђурић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПРАВО	Основи права и организација државе	Стицање основних знања о праву • Упознавање са основним правним институтима • Развијање логичког мишљењ	објасни појам, елементе и функције државе • класификује државне органе • опише поделу власти на законодавну, извршну и судску • објасни надлежност најважнијих државних органа • објасни право и државу као друштвенепојаве и њихову везу • објасни појам и елементе правног поретка • објасни појам и елементе правне норме • разликује врсте правних норми • дефинише појам правног акта • разликује изворе права • објасни правну снагу правног акта • дефинише појам и елементе правног односа • опише	Компетенција за целоживотно учење (Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног, уме да резимира и елаборира основне идеје, ефикасно користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима	- Грађанско васпитање - Социологија - Историја

			субјекте права, правну и пословну способност • састави пуномоћје на основу задатих елемената • разликује објекте права • објасни настанак, мењање и престанак правног односа • разликује правне чињенице • разликује добровољно и принудно понашање по правној норми • објасни значење принципа уставности и законитости • разликује својства појединачних правних аката • објасни значај жалбе	учења,познаје различите врсте текстова и уме да изабере адекватну стратегију читање, разликује чињенице од интерпретација, знања од веровања;препознаје и продукује аргументацију за одређену тезу,разликује и	

	Привредни субјекти	● Стицање знања о врстама, положају, настанку и престанку привредних субјеката ● Оспособљавање ученика за израду оснивачких аката привредних друштава, спровођење поступка оснивања и доношење пратеће документације у том поступку	● наведе врсте привредних субјеката које предвиђа важећи закон ● дефинише појам предузетника ● објасни појам, обележја и врсте привредних друштава ● упореди друштво с ограниченом одговорношћу и акционарско друштво ● објасни промену правне форме привредног друштва ● разликује врсте статусних промена ● разликује финансијске институције ● поброји врсте банкарских послова ● наведе послове који чине делатност осигурања ● објасни берзанске послове ● објасни начин функционисања брокерско-дилерских друштава ● објасни значај јавних предузећа ● објасни надлежност Агенције за привредне регистре ● објасни садржину оснивачког акта привредног друштва ● разликује опште	вреднује аргументе према снази и релевантности, уме да процени сопствену успешност у учењу и идентификује тешкоће у учењу и зна како да их превазиђе.) Комуникација (Ученик активно доприноси неговању културе дијалога, уважавању и неговању различитости и поштовању основних норми комуникације; уме да искаже одређени садржај, усмено и писано и да га	

			правне акте привредних субјеката • разликује стечај и ликвидацију као начине престанка привредног друштва	прилагоди потребама и карактеристикама ситуације; уважава саговорника, реагује на садржај комуникације, а не на личност саговорника; идентификује тачку гледишта саговорника и уме да процени адекватност аргументације и контрааргументације; изражава своје ставове, мишљења, осећања, вредности и идентитете на позитиван, конструктиван и аргументован начин како би остварио своје циљеве и проширио разумевање света и	

				контекса, могу имати различита тумачења и да тумачења могу да буду пристрасна; користи информационе технологије за чување, презентацију и основну обраду података.) Дигитална компетенција (Зна ефикасно да користи информационо-комуникационе технологије за комуникацију и сарадњу; помоћу ИКТ уме да представи, организује и форматира	

				информације, користећи на ефикасан начин могућности датог ИКТ средства; ефикасно користи ИКТ за комуникацију других људи.) Рад са подацима и информацијама (Уме да упореди различите изворе и начине добијања података и да процењује њихову поузданост; зна разлику између података и њиховог тумачења, зна да исти подаци, у зависности од и сарадњу; препознаје ризике и	

				опасности при коришћењу ИКТ и у односу на то се одговорно понаша.) Решавање проблема (Ученик испитује проблемску ситуацију и проналази могућа решења; упоређује могућа решења , уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење.) Сарадња (Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе,усаглашавању	

				и остварењу заједничких циљева;	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни и рад у паровима Наставне методе: : монолошка, дијалошка, метода практичних активности ученика, текстуална, метода писаних радова и задатака, хеуристичка, презентације Наставна средства: : уџбеник, рачунар, текстови, филм, прописи					

ЕКОНОМСКО ПОСЛОВАЊЕ

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЕКОНОМСКО ПОСЛОВАЊЕ	Опште-комерцијални	Оспособљавање ученика за обављање комерцијалних	организује рад у опште-комерцијалној служби производно-	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива,	канцеларијско пословање

	послови производно трговинског привредног друштва	послова ● Развијање вештине истраживања тржишта ● Развијање вештина планирања пословних активности и доношења пословних одлука ● Оспособљавање ученика за обављање пословне комуникације ● Оспособљавање ученика за обављање пропагандних активности ● Оспособљавање ученика за израду презентација	трговинског предузећа ● изради месечну евиденцију присутности производних и осталих радника-карнет ● истражи тржиште набавке и тржиште продаје ● састави план набавке и план продаје ● пошаље упит добављачу ● предложи најповољнију понуду ● изради поруџбину на основу налога послодавца ● изврши набавку основних средстава и материјала ● организује складиштење материјала ● ажурира залихе ● евидентира приспеле рачуне у књигу примљених рачуна	активно селекује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења -Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује Ученик проналази / осмишљава могућа решења проблемске ситуације -Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно,	● рачунарство и информатика ● пословна информатика са електронским пословањем ● вештине комуникације ● пословна психологија

			● састави калкулацију набавне цене (основних средстава и материјала) ● требају материјал и ситан инвентар на основу радног налога ● састави потребну документацију за производно-трговинске послове ● састави калкулацију цене коштања ● пошаље понуду купцима ● изврши продају производа и услуга ● пошаље купцу рачун – отпремницу ● евидентира послате рачуне у књигу излазних рачуна ● проследи документацију књиговодству на књижење ● учествује у пословима рекламе и пропаганде производно-	аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	

			трговинског предузећа ● распореди планиране активности опште-комерцијалне службе према приоритету реализације ● прати реализацију активности опште-комерцијалне службе ● примени важеће прописе потребне за послове опште-комерцијалне службе ● састави дневне и периодичне извештаје о раду опште-комерцијалне службе ● презентује рад опште-комерцијалне службе		
	Рачуноводствени послови производно трговинског привредног	● Оспособљавање ученика за обављање рачуноводствених	● планира активности рачуноводствене		

	друштва	послова ● Развијање вештина организовања, обрачуна, праћења, контроле и анализе пословања	службе ● спроводи поступак контроле, сортирања и архивирања књиговодствених докумената везаних за производњу ● примени важеће законске прописе и контни оквир за привредна друштва, задруге и предузетнике ● контира пословне промене у налогу за књижење на основу примљене и контролисане документације од опште-комерцијалне службе ● књижи пословне промене у пословним књигама ● књижи у аналитичкој и синтетичкој евиденцији		

			● усагласи аналитичке и синтетичке евиденције ● књижи приходе и расходе производно-трговинског привредног друштва ● књижи пописом утврђене вишкове и мањкове ● књижи продају готових производа ● књижи промену вредности залиха ● провери исправност књижења ● састави Пробни биланс производно-трговинског привредног друштва ● обрачуна порез на додату вредност ● попуни пореску пријаву		

			● књижи обрачун пореза на додату вредност ● обрачуна зараде запослених ● књижи зараде и исплате зарада ● обрачуна рачуноводствену амортизацију за претходни период ● састави дневне и периодичне извештаје о раду рачуноводствене службе ● презентује рад рачуноводствене службе запосленима у привредном друштву		
	Годишњи финансијски извештаји производно трговинског привредног друштва	● Развијање вештина припреме и израде рачуноводствених извештаја у складу са МСФИ	● припрема податке за израду финансијских извештаја у складу са МСФИ ● састави извод из аналитичке евиденције (купаца,		

			добављача, готових производа, материјала) ● пошаље изводе отворених ставки ● обрачун ПДВ-а на крају обрачунског периода ● упореди стварно и књиговодствено стање ● сведе књиговодствено на стварно стање ● састави коначан обрачун амортизације ● састави извештај погонског књиговодства о стању залиха ● прокњижи промену залиха готових производа ● састави Закључни лист производно- трговинског		

			предузећа ● састави Биланс стања производно-трговинског предузећа ● састави Биланс успеха производно-трговинског предузећа ● наведе друге извештаје обухваћене редовним годишњим извештавањем у складу са МСФИ ● објасни садржај и значај редовног годишњег финансијског извештаја		
	Блок настава	Повезивање знања и вештина стечених з виртуелном привредном друштву са пословима у привредном субјекту	представи организациону структуру реалног привредног друштва објасни начин организације рада у службама реалног		

			привредног друштва састави потребну документацију везану за послове са комитентима спроведе послове набавке спроведе послове продаје представи послове рекламе и пропаганде производно – трговинског предузећа спроведе књиговодствену евиденцију набавке и продаје спроведе књиговодствену евиденцију прихода и расхода реалног производно-трговинског привредног друштва прикаже поступак израде завршног рачуна у складу са МСФИ објасни поступак контроле и архивирања документације у реалном привредном субјекту састави извештај о пословању привредног друштва		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода
Облицирада: Фронтални, рад у пару, групни рад
Наставне методе: Монолошко-дијалогска, рад на тексту, метод демонстрације
Наставна средства: Текстуална, визуелна

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Програм предмета грађанско васпитање исти је за све образовне профиле у трећем разреду.

ЛИТЕРАТУРА: Водич за наставнике „Грађанско васпитање“ за трећи разред средње школе. Група аутора. Београд, 2002; Интернет сајтови адекватно одабрани у складу са датом темом.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	Демократија и политика	Разумевање начина доношења одлука Одређивање појмова демократије и политике Разграничавање појмова грађански живот, политика и власт Упознавање са неопходношћу и сврхом ограничења власти Упознавање са поделом државне власти	Разликовање демократског и недемократског одлучивања, као и непосредне и посредне Демократије Разликовање политике и власти Разумевање нераскидиве повезаности и условљености демократије и политике Да знају садржину појмова грађански живот, политика и власт Истицање предности поделе власти	• Компетенције за целоживотно учење • Комуникација • Рад с подацима и информацијама • Дигитална компетенција • Решавање проблема • Сарадња • Одговорно учешће у демократском друштву • Предузимљивост и предузетничка	• Психологија • Вештине комуникације • Социологија • Устав и права грађана • Култура језичког изражавања • Српски језик и књижевност • Историја

	Грађанин и грађанско друштво	Грађанско и цивилно друштво Карактеристике цивилног друштва Однос цивилног друштва и државе	Упознавање са факторима који подстичу или ометају демократски развој друштва Разумевање појма људских права Указивање на универзалност људских права Испитивање сопствене информисаности ученика и спремности да активно учествују у решавању постојећих друштвених проблема	компетенција	
	Грађанска и политичка права и право на грађанску иницијативу	- Стицање сазнања о цивилном и грађанском друштву и њиховом међусобном односу Упознавање са грађанским иницијативама као једним од облика непосредног учешћа грађана у јавним пословима Развијање способности и вештина усвајања вредности које су предпоставка за целовити развој личности и за компетентан, одговоран и ангажован живот у савременом грађанском друштву духу поштовања људских права и основних слобода, мира, толеранције, равноправности полова, разумевања и пријатељства међу народима, етничким,	Увиђање да цивилно друштво повезује грађанска права, грађанске иницијативе и грађане Упознавање са појмом грађанска иницијатива Разумевање као се планира, припрема и изводи кампања и лобирање Разумевање карактеристика удружења грађана		

		верским и националним групама Упознавање са појмом, улогом и врстама удружења грађана			
	Планирање конкретне акције	Указивање на значај планирања за успешну реализацију акција Планирање локалне акције од избора проблема до јавне презентације Реализација пројекта локалне акције Упознавање са лобирањем Упознавање са појмом и значајем комуницирања са јавношћу	Поштовање основне демократске вредности и подстицање њиховог развоја Подстицање учешћа у акцијама за опште добро Развијање конструктивних ставова и личног доприноса у циљу општег добра Овладавање техникама планирања акције Схватање значаја и начина лобирања		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, рад у пару, индивидуални					
Наставне методе: радионичарске методе рада					
Наставна средства: радни задаци, интернет, пројектор и компјутер, презентације, филмови, постери и панои, новински чланци					

ВЕРСКА НАСТАВА

Програм предмета верска настава исти је за све образовне профиле у трећем разреду.

ЛИТЕРАТУРА: Библија, дидактички материјал

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
настава (православни катихиз)	Увод	Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и	моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног	Ученик уме да процени степен у ком је овладао градивом.	Српски језик Историја Ликовна култура

		начином реализације наставе Православног катихизиса; ☒ Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном школовању.	катихизиса у току 2. године средњошколског или гимназијског образовања; • моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања.	Користи различите методе учења. Изражава своје ставове и мишљење. Јасно исказује одређени садржај (усмено и писано). Процењује поузданост података.	Географија Социологија
	Христос – истински бог истинити човек	Ученицима пружити основ за разумевање значаја Христове личности и Његовог живота за наше спасење; Протумачити ученицима Христово имена: Нови Адам, Месија и Емануил; Протумачити ученицима пролог Јеванђеља по Јовану; Ученицима пружити основ за разумевање да је Христос потпуни Бог и потпуни човек; Упознати ученике са теологијом иконе – да се на иконама пројављује историјска и есхатолошка димензија.створено за вечност, да буде причасник вечног Божјег живота; Предочити ученицима чињеницу да је човек од Бога призван да управља целим светом и да га приноси Богу, те да се у тој заједници обожи и човек и свет.	моћи да разуме значење израза Нови Адам, Месија и Емануил, Логос; моћи да изложи зашто је Исус Христос као посредник између Бога и човека једини Спаситељ света; моћи да у прологу Јеванђеља по Јовану укаже на места у којима се говори о Богу као Логосу; моћи у основним цртама да опише зашто је могуће да се у новозаветној Цркви представља Бог;		
	Приближило се царство божије	Пружити ученицима основ за разумевање да Христос доноси Царство Божије у свет;	моћи да закључи да је Царство Божије заједница са Христом;		

		Посматрати Христово учење о Блаженствима у савременом контексту; Предочити ученицима Христово учење о Царству Божијем; Христова проповед има универзални карактер;	- моћи да увиде актуелност Христове проповеди; - знати да је Христова делатност и проповед позив свима у Царство Божије; - моћи да увиде како поуке из Христове проповеди могу да примене на сопствени живот		
	Где је Христос, ту је и царство божије	Упознати ученике да Христос усвојој личности обједињује Царску, Првосвештеничку и Пророчку службу; Протумачити ученицима догађај и тропар Преображења у светлости исихастичког искуства Цркве; Подстаћи ученике на размишљање да је Христова смрт на Крсту крајњи израз љубави Бога према човеку; Упознати ученике са есхатолошком димензијом Свете Литургије; Ученицима указати да је Христовим Вазнесењем Христос прослављен као Господ и да је у њему прослављена људска природа; Ученицима пружити основ за разумевање да је и после свог Вазнесења Христос са нама у све дане до свршетка века; Протумачити ученицима неколико новозаветних пневматолошких одељака.	- моћи да повеже догађај Прображења са литургијском песмом „Видјехом свјет истиниј“ - моћи да разуме да је свака заједничка трпеза израз заједништва; - моћи да разуме да Христос Тајном Вечером установљује начин на који ће остваривати заједницу са својим ученицима у све дане до свршетка века; - моћи да разуме да сва радост хришћанске вере извире из свести о победи над смрћу и Христовом сталном присуству; - моћи да, причешћујући се, доживљава себе као учесника Тајне Вечере; - моћи да у основним цртама изложи смисао Христовог страдања и смрти; - моћи да објасни да се Христос вазноси на небо да би узнео људску природу Оцу;		

	Мој живот у Христу	Подстицати ученике на хришћански однос према свету, себи и ближњима указивањем на пример Христа чији је живот испуњен безусловном љубављу према сваком човеку; Подстицати ученике да се свакодневно труде у подвигу делатне љубави према Богу и ближњима; Упутити ученике да је основни смисао хришћанског етоса волети друге као што Христос воли нас; Омогућити ученицима основ за разумевање да Христов Закон љубави није могуће испуњавати на формалан начин.	моћи да разуме да покајање (преумљење) значи постављање Царства Божијег за приоритет живота; моћи да разуме да покајање подстиче човека да тражи Царство Божије; знати да истински однос са Богом не сме бити формалистички; бити свестан значаја испуњавања Христових заповести у свом животу; схватити да се учешћем на Литургији учествује у Царству Божијем.		
	Светотајински живот цркве	- Омогућити ученицима да схвате да је наш живот у Цркви незамислив без учешћа у Светим Тајнама Упознати ученике да човек Крштењем и Миропомазањем задобија еклисиолошку ипостас (црквени идентитет); Омогућити ученицима разумевање да су Исповест и Покајање обновљене благодати Крштења; Указати ученицима да је свештеничка служба продужетак Христовог служења којим је Он спасао свет; Указати ученицима да се	моћи на основном нивоу да тумачи новозаветна сведочанства о значају Крштења; моћи да схвати да је Крштење прихватање позива на светост; моћи да објасни да Миропомазање значи примање дарова Светог Духа за служење у Цркви; моћи да схвати да су исповест и покајање повратак у наручје Очево и заједницу Цркве; знати да су службе у Цркви дарови Духа Светога;		

		учешћем у Светим Тајнама постаје део Тела Христовог; Развијати свест ученика да је Света Литургија Тајна Божијег присуства у свету и уласка у Царство Божије.	моћи да међусобно разликује различите службе у Цркви (епископ, свештеник, ђакон, лаик) и увиди њихову повезаност;		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Индивидуални, Фронтални Наставне методе: Разговор, демонстративна, дијалогска, текстуална, рад на тексту, објашњење Наставна средства: Библија, дидактички материјал					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: Ученик препознаје појмове из градива. Решава лакше задатке везане за наставну јединицу. Укључује се у разговор. Поставља питања. Средњи ниво: Ученик повезује појмове из више наставних јединица. Самостално формулише питања и даје одговоре на њих. Решава комбиноване тестове. Напредни ниво: Ученик повезује градиво са градивом из других наставних предмета. Креативно се изражава, пише краће радове на задату тему.					

МУЗИЧКА КУЛТУРА – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
МУЗИЧКА КУЛТУРА – изборни предмет	Класична музика (општа музичка анализа и теорија кроз слушање музике)	Оспособљавање ученика за разликовање музичких стилова од првобитне заједнице до 21. века.	. Препознаје и разликује одлике стилова у музичком изражавању од првобитне заједнице до данас. Иspoљава потребу за		

		Развијање навика за слушање уметничке музике. Оспособљавање уочавања разлика карактера композиција Формирање музичког укуса и адекватног музичког експресивног доживљаја музичког дела приликом слушања(аудио апаратима и уживо на концертима)	свакодневним слушањем музике и на основу тога формира трајно интересовање према музици уопште Препознаје одслушане композиција уз познавање њихових аутора као ивреме настанка.. Експресивно,аутономно доживљава карактер одслушане ком Поседује адекватан музички укус. Самоиницијативно посећује концерте и друге музичке манифестације у локалној заједници.	Позитивно вреднује допринос културе и уметности развоју људске заједнице; Свестан је међусобних утицаја културе, науке, уметности и технологије Уме да анализира и критички вреднује уметничка дела, која су представници различитих стилова и епоха, као и дела која одступају од карактеристика доминантних праваца	Ликовна уметност Књижевност Историја
	ОПЕРА И БАЛЕТ ОПЕРЕТА И МЈУЗИКЛ	Значај корелације између текста, музичког и сценског извођења Оспособљавање ученика за препознавање и разликовање разних типова опере кроз историју	Разуме међусобну повезаност текста, музике и покрета. Разликује музичко сценска дела према периоду настанка. Препознаје историјско културни амбијент у коме су настала поједина дела		
	Традиционална музика(народне песме,игре,плесови)	Оспособљавање ученика за препознавање и разликовање културе и традиције како свог тако и других народа Развијање естетских критеријума код	Препознаје естетске вредности у култури свог и народа других земаља уочавањем карактеристичних обележја музике светске народне баштине. Сагледава и вреднује утицај народног стваралаштва на уметничко		

		ученика Развијање способности уочавања утицаја народног стваралаштва на уметничко стваралаштво.	стваралаштво.		
	Џез и блуз музика. Филм и филмска музика	Способност препознавања критеријума који се односе на ритмичку строгост и импровизовање мелодије као карактеристика одређене врсте музике(џез,блуз) Способности разликовања боје звука различитих инструмената као и њихових састава.	Препознаје критеријуме који се односе на начине настајања мелодијско ритмичких образаца раличитих музичких жанрова. Разликује боју звука различитих инструмената,као и њихов визуелни изглед Разликује саставе извођача(Соло глас-хор,Соло инструменткамерни састав-оркестар)		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у групи Наставне методе: практичан рад, радионица, рад у групи, дијалогска, демонстративна Наставна средства: књиге, репродукције, аудиовизуелна техника					

ИЗАБРАНА ПОГЛАВЉА АТЕМАТИКЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Изабрана поглавља атематике	Ирационалне једначине	Стицање основних знања о ирационалним једначинама и	решит једноставније ирационалне једначине решит једноставније	1) Комуникација 2) Рад са подацима и информацијама 3)Решавање проблема	1)Куварство 2) Стручни предмети који су повезани са предметом Куварство

		неједначинама ² Разумевање и примена биномног обрасца ²	ирационалне неједначине		3) Предузетништво 4) Француски језик 5) Туристичка географија
	Вектори	Проширивање знања о векторима	представи вектор у Декартовом правоуглом координатном систему у простору дефинише скаларни, векторски и мешовити производ вектора ² израчуна интензитет вектора ² одреди скаларни, векторски и мешовити производ вектора који су задати координатама утврди да ли су два вектора узајамно ортогонални одреди уао између два вектора који су задати координатама израчуна површину троугла и запремину паралелопипеда		
	Вероватноћа и статистика	Стицање основних знања из вероватноће и статистике	уочи случајне догађаје препозна који у догађаји могући, повољни, сигурни, немогући израчуна вероватноћу догађаја (статистичка и класична дефиниција вероватноће) одреди условну вероватноћу догађаја А у односу на догађај В наведе пример случајне		

			променљиве примени биномну расподелу израчуна нумеричке карактеристике случајних променљивих (матеметичко очекивање, дисперзија, медијана и мод) препозна основне појмове статистике формира статистичке табеле и на основу њих да графички прикаже податак израчуна одређене карактеристикеслучајног узорка аритметичку средину узорка, медијану узорка, мод узорка и дисперзију узорка		
	Конусни пресеци	Проширивање знања о аналитичкој геометрији	наброји конусне пресеке и нацрта одговарајуће слике дефинише елипсу и наведе њену једначину одреди жиже, ексцентрицитет и директрисе елипсе одреди једначину елипсе из задатих услова испита међусобни положај праве и елипсе одреди једначину тангенте елипсе из задатих услова дефинише хиперболу и		

			наведе њену једначину одреди жиже, ексцентрицитет и директрисе хиперболе одреди једначину хиперболе из задатих услова испита међусобни положај праве и хиперболе одреди једначину тангенте хиперболе из задатих услова дефинише параболу и наведе њену једначину одреди жиже, ексцентрицитет и директрисе параболу одреди једначину параболе из задатих услова		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, индивидуални Наставне методе: Предавачка метода, метода дијалога, хеуристичка метода Наставна средства: Креда и табла					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ 2МА.1.1.5, 2МА.2.1.6., 2МА.2.1.7., 2МА.3.1.4. 2МА.1.2.6., 2МА.2.2.4., 2МА.3.2.42МА.3.4.2, 2МА.3.4.3., 2МА.3.42МА.1.2.4, 2МА.2.2.3., 2МА.1.2.5.)					
Основни ниво: 2.МА.1.4.2. Примењује рачун са пропорцијама и процентни рачун при решавању једноставних практичних проблема. 2.МА.1.2.4. Користи координатни систем за представљање једноставних геометријских објеката у равни. Средњи ниво: 2.МА.2.4.2. Решава проблеме користећи пропорцију и процентни рачун. Напредни ниво: 2.МА.3.2.3. Решава проблеме користећи једначине кривих другог реда и њихових тангенти у координатном систему					

ИСТОРИЈА, ОДАБРАНЕ ТЕМЕ – изборни предмет

Предмет	Тема	Циљ	Исходи	Међупредметне компетенције	Корелација са другим

					предметима
Историја, одабране теме	Село и град некад и сад	Проширивање знања о променама у начину живота градског и сеоског становништва кроз историју. Уочавање сличности и разлика животу градског и сеоског становништва кроз историју. Разумевање односа села и града у прошлости и садашњости. Стицање знања о миграцијама село – град као константним појавама у историји људског друштва. Проширивање знања о животу сеоског и градског становништва у Србији у XIX и XX веку	уочи основна обележја различитих типова насеља од праисторије до савременог доба; изведе закључак о значају настанка градова; лоцира на историјској карти најзначајније античке, средњовековне и модерне градове у свету, Европи и Србији; опише начин живота у граду у различитим историјским периодима (на примеру Цариграда, Венеције, Фиренце, Париза, Лондона, Берлина, Њујорка, Москве, Санкт Петербурга...); опише начин живот у српским градовима у XIX и XX веку (на примеру Београда, Новог Сада, Ниша, Крагујевца...); опише начин живот у српским селима у XIX и XX веку; уочи сличности и разлике у начину живота у српским градовима и селима у XIX и XX веку;	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Сарадња	- Српски језик и књижевност - Географија - Социологија са правима грађана - Грађанско васпитање - Верска настава

	Култура одевања и исхране некад и сад	Проширивање знања о променама у начину одевања исхрани кроз историју. Уочавање промена у начину одевања код Срба кроз историју. Уочавање улоге различитих културних утицаја на начин одевања и исхрану код Срба кроз историју	уочи основна обележја културе одевања од антике до савременог доба; идентификује основна обележја културе одевања код Срба кроз историју; наведе и упоређи разлике у начину одевања између села и града кроз историју; наведе и упоређи разлике у начину одевања између припадника различитих друштвених група кроз историју;	Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција	
	Новац и банке кроз историју	Проширивање знања о улози новца и банака у економским системима кроз историју. Усвајање знања о улози новца и банака у свакодневном животу некад и сад. Проширивање знања о историји новца и развоју банкарства код Срба.	уочи основне карактеристике и функције новца од антике до савременог доба; изведе закључак о улози и значају банака кроз историју; уочи основна обележја историјата српског новца и банака кроз историју; примени стечено знање о новцу и банкама у свакодневном животу		

Верски живот и обичаји кроз историју	Проширивање знања о веровањима и обичајима у прошлости и садашњости. Уочавање прожимања веровања и културе кроз историју. Сагледавање сличности и разлика у веровањима и обичајима некад и сад. Проширивање знања о веровањима и обичајима код Срба кроз историју.	уочи основна обележја веровања од праисторије до савременог доба; наведе и упоређи карактеристике обичаја веровања у различитим периодима; идентификује сличности и разлике у обичајима различитих верских заједница; уочи утицај веровања и обичаја на културно стваралаштво; разуме утицај и повезаност верских институција и верског живота кроз историју;	
Образовање и васпитање кроз историју	Продубљивање знања о развоју образовања кроз историју. Уочавање сличности и разлика у образовању и васпитању некад и сад. Разумевање утицаја привредног развоја на квалитет образовања. Продубљивање знања о развоју образовања код Срба кроз историју.	уочи основна обележја образовања и васпитања од антике до савременог доба; опише развој система образовања и васпитања кроз историју; опише развој система образовања и васпитања код Срба кроз историју; упоређи карактеристике образовања и васпитања у различитим периодима; изведе закључак о значају образовања и васпитања у животу људи; препозна међусобну условљеност степена привредног развитка и квалитета образовања.	

Комуникација, путовања и туризам, некад и сад	Уочавање значаја комуникација и њиховог развоја у историји друштва. Разумевање утицаја комуникација на упознавање и приближавање држава, народа и њихових култура	описе развој комуникација од праисторије до савременог доба; наведе и упоређи карактеристике комуникације у различитим периодима; изведе закључак о значају комуникације у животу људи кроз историју; разуме последице развоја модерних комуникација; изведе закључак о утицају развоја комуникација на интеграцију сваке нације и друштва;	
Друштвени и породични живот кроз историју	Продубљивање знања о развоју друштвеног и породичног живота кроз историју. Уочавање сличности и разлика друштвеном и породичном живота некад и сад. Проширивање знања о друштвеном и породичном животу код Срба кроз историју.	идентификује основна обележја друштвеног живота од антике до данас; идентификује основна обележја породичног живота од антике до данас; наведе основна обележја друштвеног живота код Срба кроз историју; наведе основна обележја породичног живота код Срба кроз историју; упоређи карактеристике друштвеног и породичног живота у различитим периодима;	

Фотографија, филм, радио и телевизија кроз историју	Проширивање знања о развоју фотографије, филма, радија и телевизије кроз историју. Разумевање утицаја фотографије, филма, радија и телевизије на друштвени, политички и културни живот.	уочи основна обележја развоја фотографије, филма, радија и телевизије кроз историју; изведе закључак о значају фотографије, филма, радија и телевизије у животу појединца и читавог друштва; изведе закључак о значају фотографије, филма, радија и телевизије као историјских извора; опише развој фотографије, филма, радија и телевизије у Србији; разуме последице развоја фотографије, филма, радија и телевизије.	
Грбови и заставе кроз историју	Продубљивање знања о развоју грбова и застава и њиховом значају у историји	уочи основна обележја развоја грбова и застава кроз историју; уочи основна обележја развоја грбова и застава код Срба кроз историју; изведе закључак о значају грбова и застава кроз историју; наведе најчешће хералдичке симболе; опише изглед и порекло савременог српског грба и заставе.	

ФИЗИКА – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

ЛИТЕРАТУРА: МИЛАН О. РАСПОПОВИЋ, ТАТЈАНА М. БОБИЋ: ФИЗИКА ЗА ПРВИ РАЗРЕД ЧЕТВОРОГОДИШЊИХ СРЕДЊИХ СТРУЧНИХ ШКОЛА, ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ, БЕОГРАД, 2017.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ФИЗИКА	УВОД У ФИЗИКУ	-упознавање са физиком као природном науком	објашњава значај и улогу експеримента и теорије у	-компетенција за целоживотно учење	

		- понављање дела градива из основне школе - упознавање међународног система јединица - познавање разлике између векторских и скаларних физичких величина	описивању физичких процеса и појава препознаје основне физичке величине разликује скаларне и векторске физичке величине и примењује основне операције на њима	-сарадња -компетенција за целоживотно учење -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња	-математика
	КИНЕМАТИКА	-упознавање са појмовима везаним за кретање -разумевање појмова брзина, убрзање, равномерно и равномерно променљиво кретање -ученик може да читава и рачуна вредности убрзања и пређеног пута са графика -решавање рачунских задатака који су везани за израчунавање брзине, убрзања, пређеног пута	- препознаје разлику равномерног и неравномерног кретања - разуме јединице и мере за кинематику - анализира и графички приказује законе равномерног, равномерно променљивог праволинијског кретања - анализира различите облике кретања и одређује њихове параметре - решава различите задатке	-компетенција за целоживотно учење -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња	-математика
	ДИНАМИКА	-унапређивање знања о основним законима динамике транслаторног кретања -развијање способности разумевања физичких појава и веза између њих	-дефинише појмове силе, масе и импулса -објашњава и примењује Њутнове законе механике -зна да објасни појам гравитације -разликује појмове сила Земљине теже и тежина тела, разуме разлику између масе и тежине тела и познаје услове за бестежинско стање -дефинише појмове рада, снаге и енергије -примењује законе кинематике, динамике и гравитације за решавање	-компетенција за целоживотно учење -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња	-математика

			задатака		-математика -хемија
	КРУЖНО И РОТАЦИОНО КРЕТАЊЕ	-разумевање основних појмова везаних за кружно и ротационо кретање (угаона брзина и убрзање, фреквенција, период обртања) -разумевање појмова центрипеталног и центрифугалног убрзања(силе) - упознавање са појмовима везаним за динамику ротационог кретања	-анализира различите облике кретања и одређује њихове параметре -решава различите задатке -објашњава дејство центрипеталне и центрифугалне силе, препознаје их у конкретним примерима -користи аналогiju између величина трансаторног и ротационог кретања и примењује у решавању проблема	-компетенција за целоживотно учење -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња	
	ТЕРМОДИНАМИКА	-проширивање знања о топлотним појавама -разумевање појмова унутрашња енергија, количина топлоте и топлотна размена -разумевање Првог и Другог закона термодинамике	-познаје температурске скале -дефинише и разуме односе између унутрашње енергије и количине топлоте -дефинише Први и Други принцип термодинамике -разликује повратне и неповратне процесе -разуме принцип рада топлотних мотора и уређаја за хлађење		
	ЕЛЕКТРИЧНО И МАГНЕТНО ПОЉЕ	-обнављање градива из основне школе везано за количину наелектрисања, Кулонов закон, напон, струју -упознавање се основним дефиницијама и величинама везаним за област магнетног поља -разумевање настанка магнетног поља и електромагнетне индукције	-дефинише количину наелектрисања, јачину струје, напон -дефинише и примењује у рачунским задацима Кулонов закон, Олове законе -разуме дефиниције и може да понови формуле -разуме појаву електричне струје -ученик рачуна проблеме код	-компетенција за целоживотно учење -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња	-математика

		-разумевање појмова везаних за наизменичну струју	сложенијих задатака -формулише научна објашњења и изводи закључке		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни Наставне методе: метода усменог излагања, дијалогска, метода писаних радова, метода практичног рада Наставна средства: табла, креда, прибор за лабораторијске вежбе					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета физика					
Основни ниво: УВОД У ФИЗИКУ 2.ФИ.1.1.3. КИНЕМАТИКА 2.ФИ.1.1.1. , 2.ФИ.1.1.2. ДИНАМИКА 2.ФИ.1.1.2. , 2.ФИ.1.1.3. , 2.ФИ.1.1.4. , 2.ФИ.1.1.5. , 2.ФИ.1.1.8. КРУЖНО И РОТАЦИОНО КРЕТАЊЕ ТЕРМОДИНАМИКА 2.ФИ.1.2.4. , 2.ФИ.1.2.5. ЕЛЕКТРИЧНО И МАГНЕТНО ПОЉЕ 2.ФИ.1.3.2., 2.ФИ.1.3.4. , 2.ФИ.1.3.6. Средњи ниво: УВОД У ФИЗИКУ КИНЕМАТИКА 2.ФИ.2.1.1. ДИНАМИКА 2.ФИ.2.1.2. КРУЖНО И РОТАЦИОНО КРЕТАЊЕ 2.ФИ.2.1.1. ТЕРМОДИНАМИКА 2.ФИ.2.2.2. ЕЛЕКТРИЧНО И МАГНЕТНО ПОЉЕ 2.ФИ.2.3.5. Напредни ниво: УВОД У ФИЗИКУ КИНЕМАТИКА 2.ФИ.3.1.1. ДИНАМИКА 2.ФИ.3.1.1. , 2.ФИ.3.1.5. КРУЖНО И РОТАЦИОНО КРЕТАЊЕ 2.ФИ.3.1.4. ТЕРМОДИНАМИКА ЕЛЕКТРИЧНО И МАГНЕТНО ПОЉЕ 2.ФИ.3.3.5.					

ЛОГИКА СА ЕТИКОМ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

ЛИТЕРАТУРА: уџбеник М. Марковић *Логика за III разред гимназије и правно-биротехничке школе;* М. Јеремић, *Филозофија – уџбеник за четврти разред гимназије и средње стручне школе;* Ј. Д . Мабот, *Увод у етику;* Радионице групе *Хајде да ...;* интернет..

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

Логика са етиком – изборни предмет	Увод у логику	Увођење ученика у предмет логики	По завршетку теме ученик ће бити у стању да препозна и сам користи логику као и граматику. Разликује мишљење од маште, надања, опажања и наводи примере из свакодневног живота. Дефинише логику и разуме у чему се састоји формални карактер логики. Разликује принципе мишљења, наведе примере за основне логичке принципе и симболички их приказује.	Компетенција за целоживотно учење (Ученик уме да примењује знање у областима различитих наука и у различитим ситуацијама; разликује чињенице од интерпретација, знања од веровања;препознаје и продукује аргументацију за одређену тезу,разликује и вреднује аргументе према снази и релевантности.) Комуникација (Ученик уме да искаже одређени садржај,усмено и писано и да га прилагоди потребама и карактеристикама ситуације;Уважава саговорника, реагује на садржај комуникације, а не на личност саговорника; идентификује тачку гледишта саговорника и уме да процени адекватност аргументације и контрааргументације;Изражава својеставове, мишљења, осећања, вредности и идентитете на позитиван, конструктиван и аргументован начин.) Рад са подацима и информацијама (Зна да је за разумевање догађаја и доношење компетентних одлука потребно имати релевантне и поуздане податке; уме да упореди различите изворе и начине добијања података и да	Историја Пословна психологија Српски језик и књижевност Грађанско васпитање
	Формална логика: појам, суд, закључак	Развој сазнања о појму и односима међу појмовима Упознавање са структуром суда , врстама судова и односима између судова, Оспособљавање ученика за логичко закључивање.	По завршетку теме ученик ће бити у стању да увиди разлику између појма, ствари и представе. Разликује обим и садржај појма, увиђа однос између обима и садржаја, наводи пример за обим и садржај и дефинише обим и садржај појма. Препознаје и именује појмове,уочава разлику између појединачних и општих појмова. Препознаје односе међу појмовима и именује их (субординација, координација, контрарност) и графички приказује односе међу појмовима. Наведе делове дефиниције, даје примере дефиниција, разликује прешироку и преуску дефиницију. Разликуе чланове од принципа деобе, увиђа значај принципа деобе и самостално изводи једну деобу. Разликује субјекат и предикат суда и увиђа значај копуле за квалитет суда. Разликује квалитет и квантитет суда, препознаје форму А,Е,І, О суда и наводи примере. Именује односе међу судовима. Препознаје индуктивно, дедуктивно и закључивање по аналогiji .		

			Демонстрира различите врсте непосредног закључивања: по логичком квадрату, конверзију и обверзију. Наводи и објашњава четири фигуре категоричког силогизма. Изводи задате модусе силогизма. Излаже примере за хипотетички, дисјунктивни и мешовити силогизам. Повезује форме закључивања у облику доказа.	процењује њихову поузданост; Зна разлику између података и њиховог тумачења, зна да исти подаци, у зависности од контекста, могу имати различита тумачења и да тумачења могу да буду пристрасна; разуме разлику између јавних и приватних података, зна које податке може да добије од надлежних институција и користи основна правила чувања приватности података.) Дигитална компетенција (Зна ефикасно да користи информационо-комуникационе технологије за комуникацију и сарадњу; препознаје ризике и опасности при коришћењу ИКТ и у односу на то се одговорно понаша.) Решавање проблема (Ученик испитује проблемску ситуацију и проналази могућа решења;
	Логичке грешке	Оспособљавање ученика за уочавање грешака у закључивању и доказивању.	Разликује случајне од намерних логичких грешака. Препознаје и именује логичке грешке: увођење четвртог појма у силогизам, нерасподељен појам, замена теза, argumentum ad hominem, pos hoc ergo propter hoc.	
	Појам и значај етике	Развој сазнања о настанку и предмету етике, значају моралних норми за живот појединца у друштву.	Набраја норме из различитих сфера живота. Разликује аутономни од хетерономног морала. Дефинише предмет етике.	

	Лични идентитет, слобода и одговорност	Развој сазнања о идентитету, формирању идентитета и о флуидности идентитета преко социјалних улога. Развој способности разликовања појмова пола и рода и утицај културе на формирање појмова пола и рода. Формирање става о улози медија у креирању идентитета.	Ученик наводи облике у којима се манифестује лични идентитет и разликује утицаје који формирају лични идентитет. Увиђа колика је моћ медија на формирање визуелног идентитета. Уочава разлику између етичких и естетских императива данашњице. Супротставља медијски наметнуте животне идеале и етичке вредности.	упоређује могућа решења , примењује изабрано решење, вреднује његову примену и идентификује његове добре и лоше стране.) Вештина сарадње (Конструктивно доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима и при томе поштује друге као равноправне чланове групе; ангажује се у реализацији преузетих обавеза у оквиру групног рада и доприноси унапређењу рада групе.) Естетичка компетенција (Свестан је значаја естетске димензије у свакодневном животу и има критички однос према употреби и злоупотреби естетике; вреднује алтернативне уметничке форме и изразе.)	
	Основне етичке норме и вредности	Упознавање ученика са основним етичким нормама и вредностима и развијање личног вредносног система.	Ученик схвата постојање слободе избора као услова моралног поступања. Разуме везу између избора и одговорности. Упореджује одговорне и неодговорне поступке. Може да расправља о томе да ли је извор морала у нама или изван нас. Увиђа разлику између основних етичких праваца. Препознаје важније људске вредности.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: : фронтални, индивидуални, групни и рад у паровима Наставне методе: монолошка, дијалогска, метода писмених радова, рад на примерима, презентације Наставна средства: :уџбеници, рачунар, штампа и други медији					

НАЦИОНАЛНА ЕКОНОМИЈА – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

ЛИТЕРАТУРА: Национална економија за 3. и 4. разред средњих стручних школа, аутори: Стеван Деветаковић, Биљана Гавриловић, Гојко Рикаловић, издавач: Завод за уџбенике, Београд, 2016.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
НАЦИОНАЛНА ЕКОНОМИЈА – изборни предмет	ПРИВРЕДНИ РАЗВОЈ	Стицање основних знања о привредном развоју Стицање основних знања о економским показатељима	Ученик је у стању да : - дефинише националну економију - објасни предмет изучавања националне економије - дефинише националну економију као макроекономску дисциплину - објасни однос макро и микро економских дисциплина - разликује привредни раст и развој - дефинише концепт одрживог развоја - класификује факторе привредног развоја - наведе индикаторе привредног развоја - разликује основне економске показатеље - објасни појам бруто домаћи производ - дефинише бруто национални доходак - дефинише бруто национални расположиви доходак - наведе структуру БДП у тросекторском моделу	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења -Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује -Ученик проналази / осмишљава могућа решења проблемске ситуације -Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих	Принципи економије, пословна економија, јавне финансије, предузетништво, финансијско пословање

			- наведе остале економске показатеље - дефинише економски састав становништва - дефинише обим и структуру робне размене са иностранством - укаже на значај степена запослености - наведе остале индикаторе привредног развоја - објасни индекс људског развоја	решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	
	ПРИВРЕДНИ СИСТЕМ И ЕКОНОМСКА ПОЛИТИКА	Стицање основних знања Опривредном систему и економској политици	Ученик је у стању да : - објасни појам привредног система - наведе елементе привредног система - објасни институције и организације као елементе привредног система - доведе у везу економску политику и привредни систем - наведе кључне макроекономске циљеве - наведе врсте економске политике - дефинише појам транзиције - објасни реформу привредног система у транзиционом периоду		
	ИНТЕГРАЦИЈА СВЕТСКЕ ПРИВРЕДЕ	Стицање знања о облицима разлозима и ефектима интеграција светске привреде	Ученик је у стању да : - дефинише економске интеграције - наведе разлоге економских интеграција - опише шансе глобализације - дефинише СТО и наведе функције СТО		

			- наведе међународне финансијске организације - наведе регионална партнерства - објасни најсложенији облик и интеграције – Европску унију - објасни најсложенији облик интеграције Европску унију - наведе потенцијале за развој пољопривреде - доведе у везу информационе технологије, економију знања и одрживи економски развој - наведе друштвене услове одрживог развоја - објасни спровођење стратегије одрживог развоја		
	ОДРЖИВИ РАЗВОЈ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	Стицање знања о одрживом развоју Републике Србије	- наведе карактеристике привредног развоја Републике Србије у 21. веку - доведе у везу историјско наслеђе и привредни развој - анализира индикаторе макроекономских кретања у периоду 2000-2010 - анализира спољнотрговинске и финансијске токове у периоду 2000-2010 - објасни предности, слабости, шансе и претње за одрживи развој Републике Србије - објасни одрживи развој привреде и друштва - доведе у везу одрживи развој и заштиту животне		

			средине - објасни нужност реструктурирања привреде Републике Србије - наведе потенцијале за развој пољопривреде - доведе у везу информационе технологије, економију знања и одрживи економски развој - наведе друштвене услове одрживог развоја		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални, комбиновани Наставне методе: Монолошко-дијалошки, дијалошки, демонстративни, комбиновани рад, методе АОН , плакат, презентација, шеме Наставна средства: Текстуална					

КОМЕРЦИЈАЛНО ПОЗНАВАЊЕ РОБЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

ЛИТЕРАТУРА: Мила К. Јанчетовић *Комерцијално познавање робе за 2. разред економске школе, ЗУНС, Београд, М Иветић, С. Николић Комерцијално познавање робе специјализација за трговачку школу, ЗУНС, Београд, 2000.*

Предмет	Област/Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
КОМЕРЦИЈАЛНО ПОЗНАВАЊЕ РОБЕ – изборни предмет	Појам, систематизација и класификација робе	Стицање основних знања о појму „роба”	● дефинише појам робе ● наведе карактеристике робе ● класификује различите типове робе		
	Квалитет робе	Стицање знања о квалитету и факторима који утичу на квалитет	● дефинише квалитет ● наведе факторе који утичу на формирање квалитета		

		робе. Стицање знања о својствима и показатељима квалитета робе, дизајну робе и маркама робе.	робе ● разликује својства и показатељеквалитета робе ● наведе методе испитивањаквалитета робе ● дефинише дизајн робе ● идентификује различите нивоеквалитета производа; ● разликује симболе квалитета робе ● анализира различите прописекоји регулишу квалитет робе у промету ● дефинише декларисање и обележавање производа ● објасни значење цифара кодбар-кода,наведе предности декларисањапомоћу бар-кода	-одговоран однос према здрављу; -одговоран однос према околини; -сарадња; -дигитална компетенција -рад са подацима и информацијама; -решавање проблема.	-економија -хемија -физика -екологија -биологија
	Амбалажа и паковање робе	Стицање основних знања о амбалажи и паковању робе	● дефинише амбалажу и паковање ● наведе функције амбалаже ● разликује амбалажу ● наведе примере различите амбалаже ● разликује системе комерцијалних паковања		
	Складиштење и транспорт робе	Стицање основних знања о складиштењу и транспорту робе	● разликује врсте заштите производа током складиштења и транспорта ● наведе узроке кварења робе(производа) ● разликује пиктограме за транспорт опасних материјала		

	Минералне сировине	Стицање знања о енергији и различитим облицима енергије	● дефинише економски и технолошки значај енергије ● разликује облике енергије ● наводи изворе енергије ● дефинише горива ● дефинише угаљ ● наводи састав и техничке карактеристике угља ● опише прераду угља ● дефинише нафту и природни гас ● разликује алтернативне изворе енергије ● дефинише ел. енергију ● објасни процес производње и преноса електр. енергије ● дефинише квалитет електричне енергије ● Економски и технолошки значај енергије; ● Облици енергије; механичка Хемијска. Топлотна. Нуклеарна. Електрична. ● Извори енергије. ● Горива ● Угаљ. Састав и техничке карактеристике угља. Прерада угља. ● Нафта и природни гас. Нафта. Мазива. Природни (земни) гас. ● Алтернативни извори енергије ● Електрична енергија. Производња. Квалитет. Пренос.		

	Металуршки производи	Стицање знања о металуршким производима	• дефинише металне материјале • дефинише гвожђе • разликује легуре гвожђа • наводи обојене материјале		
	Неметални производи	Стицање знања о неметалним производима	• дефинише неметалне производе • разликује неметалне материјале		
	Хемијски производи	Стицање знања о хемијским производима	• дефинише хемијске производе • наводи основне карактеристике хемијских производа; • разликује основне неорганске хемијске производе • разликује основне органске хемијске производе • дефинише полимере • наводи производе на бази полимера • разликује производе од дрвета • разликује врсте папира • дефинише текстилна влакна • класификује текстилна влакна		
			• дефинише прехранбене производе • класификује прехранбене производе • опише састав и хранљиве вредности прехранбених производа		

	Прехрамбени производи	Стицање знања о прехрамбеним производима	• дефинише квалитет прехрамбених производа • разликује технологије прехрамбених производа • разликује месо и производе од меса • разликује рибе и производе од рибе • разликује житарице и производе од житарица • разликује воће и поврће и производе од воћа и поврћа • дефинише уља и масти • разликује биљна уља и масти од животињских и наводи примере • разликује шећер и производе од шећера • разликује алкохолна пића • препознаје састав и особине алкохолних пића		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, партнерски, тимски Наставне методе: монолошка метода, дијалошка метода: (хеуристички разговор, катехитички разговор дискусија), монолошко-дијалошка метода, метода демонстрације (показивање слика, графикона, шема, пројекција филма... практичне активности), метода графичких радова (писмени радови, цртање схема, дијаграма, графикона...), метода практичног рада; активности, Проблем метода, истраживачке методе, интерактивне методе и примена образовних игара (квиз, укрштенице, мозгалица, игре асоцијације, слагалице...).					

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Програм предмета српски језик и књижевност исти је за све смерове четвртог степена за четврти разред.

ЛИТЕРАТУРА: мр Љиљана Николић; Босиљка Милић - Читанка са књижевно теоретским појмовима за четврти разред средње школе, Јован Деретић: Историја српске књижевности, Ж.Станојичић и Љ. Поповић: Граматика српског језика, Д.Живковић: Теорија књижевности са теоријом писмености

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Проучавање књижевног дела	Схватање и разумевање смисла књижевног дела. Неговање опште културе. Препознавање слојевите структуре књижевноуметничког дела. Препознати стваралачки, продуктивни и теоријски однос према књижевности. Препознати методологију књижевности.	Спознати естетске и моралне вредности уметничког дела.. Имати изграђен естетски доживљај књижевног дела. Прихватити светску књижевну баштину. Анализирати економске појаве у књижевним делима.	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Естетичка компетенција	Корелација са историјом, социологијом, психологијом, позоришном и филмском уметношћу, ликовном и музичком културом
	Савремена књижевност	Упознавање ученика са савременом књижевности. Неговање опште културе и вештине мишљења. Схватање и разумевање стила, тема и мотива. Уочавање веза између светске и српске књижевности. Уочавање економских појава у делима савремене књижевности.	Познавати стилске, тематске и жанровске карактеристике савремене књижевности. Знати и разумети поетику епохе у Европи и свету и код нас. Имати изражен естетски доживљај уметничког дела. Прихватити светску књижевну баштину.		

	Лектира	Развијање осећаја за естетске и моралне вредности. Развијање и неговање љубави према књизи.	Познавати стваралаштво изабраних писаца. Разумети структуру, смисао и значај одређених дела. Имати развијен књижевно теоријски и аналитички приступ делу.		
	Језик	Унапређивање језичких способности и знања. Усвајање знања из синтаксе. Упућивање ученика да се користе речницима и правописним приручницима.	Познавати принципе језичке норме српског књижевног језика. Поседовати знања и вештине која омогућавају писану и усмену комуникацију. Овладати правописном језичком нормом. Самостално коришћење правописних приручника и речника. Познавати реченичке конструкције		
	Култура изражавања	Практичко усвајање и богаћење језика и утемељивање наставе писмености и наставе граматике на језичким вежбањима	Поседовати развијену језичку културу. Неговати усмено и писмено изражавање. Употпуности усвојити културу усменог и писменог изражавања		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, групни индивидулни тандем

Наставне методе: рад на тексту, монолошко-дијалошка, метода демонстрације

Наставна средства: читанка, лектира, медији /позоришна представа, филм, интернет/, звучна читанка

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:
НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из језичке културе:

2.СЈК.1.3.1; 2.СЈК.1.3.2; 2.СЈК.1.3.3; 2.СЈК.1.3.4; 2.СЈК.1.3.5; 2.СЈК.1.3.6; 2.СЈК.1.3.7; 2.СЈК.1.3.8.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из језичке културе

2.СЈК.2.3.1; 2.СЈК.2.3.2; 2.СЈК.2.3.3; 2.СЈК.2.3.4; 2.СЈК.2.3.5.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из језичке културе:

2.СЈК.3.3.1; 2.СЈК.3.3.2; 2.СЈК.3.3.3; 2.СЈК.3.3.4; 2.СЈК.3.3.5; 2.СЈК.3.3.6; 2.СЈК.3.3.7.

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област

језик који за трећи разред обухвата:

морфологија, синтакса, лексикологија, правопис.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из језика:

2.СЈК.1.1.1. Има основна знања о језику уопште (шта је језик, које функције има); поштује свој језик и поштује друге језике; препознаје стереотипне ставове према језику. Разуме појам текста;

разликује делове текста (увод, главни део, завршетак); препознаје врсте текстова (облике дискурса); има основна знања из социolingвистике: познаје појмове једнојезичности и вишејезичности (и

зна одговарајуће језичке прилике у Србији); разуме појам језичке варијативности и препознаје основне варијетете.

2.СЈК.1.1.2. Разликује књижевни (стандардни) језик од дијалекта; зна основне податке о дијалектима српског језика; има правилан став према свом дијалекту и другим дијалектима српског језика и према оба изговора српског књижевног језика (поштује свој и друге дијалекте српског језика и има потребу да чува свој дијалекат; подједнако цени оба изговора српског књижевног језика – екавски

и (и)јекавски); има потребу да учи, чува и негује књижевни језик; познаје најважније граматике и нормативне приручнике и уме да се њима користи; зна основне податке о месту српског језика међу

другим индоевропским и словенским језицима; има основна знања о развоју књижевног језика, писма и правописа код Срба.

2.СЈК.1.1.3. Разликује правилан од неправилног изговора гласа; зна основну поделу гласова; има основна знања у вези са слогом и примењује их у растављању речи на крају реда; зна основна правила акценатске норме и уочава евентуалне разлике између свог и књижевног акцента.

2.СЈК.1.1.4. Познаје врсте и подврсте речи; примењује норму у вези с облицима речи у фреквентним случајевима (укључујући и гласовне промене у вези с облицима речи); издваја делове речи у вези

с облицима речи (граматичка основа и наставак за облик) у једноставнијим случајевима; издваја делове речи у вези с грађењем речи (префикс, творбена основа, суфикс) у једноставнијим

случајевима; препознаје основне начине грађења речи; примењује норму у вези с грађењем речи (укључујући и гласовне промене у вези с грађењем речи); примењује постојеће моделе при грађењу нових речи.

2.СЈК.1.1.5. Правилно склапа реченицу; разликује синтаксичке јединице; разликује активне и пасивне реченице; уме да анализира једноставније реченице грађене по основним моделима и проширене прилошким одредбама.

2.СЈК.1.1.6. Има лексички фонд који је у складу са средњим нивоом образовања; прави разлику између формалне и неформалне лексике и употребљава их у складу са приликом; има основна знања

о значењу речи; познаје основне лексичке односе (синонимију, антонимију, хомонимију); познаје метафору као лексички механизам; нема одбојност према речима страног порекла, али их не

прихвата некритички и аутоматски; познаје појам термина и фразеологизма; познаје најважније речнике српског језика и уме да се њима користи.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из језика

2.СЈК.2.1.1. Има шира знања о језику уопште (која су битна својства језика); препознаје јединице и појаве које припадају различитим језичким нивоима / подсистемима; има основна знања о писму

уопште; има основна знања о правопису уопште (етимолошки – фонолошки правопис; граматичка – логичка интерпункција; графема – слово); има основна знања о језицима у свету (језичка

сродност, језички типови, језичке универзалије). Разуме основне принципе вођења дијалога; разуме појам говорног чина; разуме појам деиксе.

Познаје одлике варијетета српског језика насталих на основу медијума и оних који су условљени социјално и функционално.

2.СЈК.2.1.2. Зна основне особине дијалеката српског језика; зна основна правила екавског и (и)јекавског изговора; у једноставнијим случајевима пребацује (и)јекавску реч у екавски лик и обрнуто.

Смешта развој књижевног језика код Срба у друштвени, историјски и културни контекст.

2.СЈК.2.1.3. Познаје говорне органе и начин на који се гласови производе; зна да дели гласове по свим критеријумима; разуме појам фонеме; зна сва правила акценатске норме и уме да прочита правилно акцентовану реч; зна механизме фонолошки условљених гласовних промена (једначења сугласника по звучности и по месту творбе, сажимање и асимилацију вокала и губљење сугласника).

2.СЈК.2.1.4. Има шира знања о врстама и подврстама речи; уме да одреди облик променљиве речи и да употреби реч у задатом облику; познаје појам морфеме; дели реч на творбене морфеме у једноставнијим случајевима и именује те морфеме; познаје основне начине грађења речи; примењује норму у вези с облицима речи у мање фреквентним случајевима.

2.СЈК.2.1.5. Користи се свим синтаксичким могућностима српског језика; разликује безличне и личне реченице; анализира реченице грађене по различитим моделима; има шира знања о синтагми; препознаје основне врсте зависних предикатских реченица (типични случајеви); зна основно о напоредним односима, конгруенцији и негацији; разликује врсте независних предикатских реченица; разуме појам елипсе; има основна знања о употреби падежа и глаголских облика.

2.СЈК.2.1.6. Има богат и уразноличен лексички фонд (укључујући и интелектуалну и интернационалну лексику и познавање најфреквентнијих интернационалних префикса и суфикса). Тај фонд употребљава у складу с приликом; види језик као низ могућности које му служе да изрази индивидуално искуство и усмерен је ка богаћењу сопственог речника; познаје хиперонимију/хипонимију, паронимију; разликује лексичке слојеве; познаје метонимију као лексички механизам.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из језика:

2.СЈК.3.1.1. Разуме да постоји тесна веза између језика и мишљења; јасан му је појам категоризације; познаје конверзационе максиме (квалитета, квантитета, релевантности и начина); разуме појам информативне актуализације реченице и зна како се она постиже; јасан му је појам текстуалне кохезије.

2.СЈК.3.1.2. При подели речи на слоге позива се на правила; акценује једноставније примере.

2.СЈК.3.1.3. Има детаљнија знања о морфологији у ужем смислу и творби речи у српском језику (дели реч на творбене морфеме у сложенијим случајевима и именује те морфеме).

2.СЈК.3.1.4. Има детаљнија знања о употреби падежа и глаголских облика; уме да анализира компликованије реченице грађене по различитим моделима; познаје специјалне независне реченице; познаје различита решења у вези с конгруенцијом.

2.СЈК.3.1.5. Има основна знања о речницима и структури речничког чланка.

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област књижевност који за трећи разред обухвата:

модерна књижевност у европској књижевности и код нас, међуратна и ратна књижевност.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из књижевности:

2.CJK.1.2.1. Познаје ауторе дела из обавезног школског програма и локализује их у контекст стваралачког опуса и књижевноисторијски контекст.

2.CJK.1.2.2. Познаје књижевнотеоријску терминологију и доводи је у функционалну везу са примерима из књижевних 1 и неуметничких2 текстова предвиђених програмом.

2.CJK.1.2.3. У тумачењу књижевноуметничких и књижевнаучних дела разликује методе унутрашњег и спољашњег приступа.

2.CJK.1.2.4. Уочава и примерима аргументује основне поетичке, језичке, естетске и структурне особине књижевних дела из обавезне школске лектире.

2.CJK.1.2.5. Уочава основне особине књижевности као дискурса и разликује га у односу на остале друштвене дискурсе.

2.CJK.1.2.6. Наводи основне књижевноисторијске и поетичке одлике стилских епоха, праваца и формација у развоју српске и светске књижевности и повезује их са делима и писцима из обавезне лектире школског програма.

2.CJK.1.2.7. Анализира издвојене проблеме у књижевном делу и уме да их аргументује примарним текстом.

2.CJK.1.2.8. Користи препоручену секундарну литературу (књижевноисторијску, критичку, аутопоетичку, теоријску) и доводи је у везу са књижевним текстовима предвиђеним програмом.

2.CJK.1.2.9. На основу дела српске и светске књижевности формира читалачке навике и знања; схвата улогу читања у тумачењу књижевног дела и у изграђивању језичког, литерарног, културног и националног идентитета.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из књижевности:

2.CJK.2.2.1. Интерпретира књижевни текст увидом у његове интеграционе чиниоце (доживљајни контекст, тематско-мотивски слој, композиција, ликови, форме приповедања, идејни слој, језичко-стилски аспекти...).

2.CJK.2.2.2. Познаје књижевнотеоријску терминологију и књижевнотеоријска знања адекватно примењује у тумачењу књижевних дела предвиђених програмом.

2.CJK.2.2.3. Разликује методе унутрашњег и спољашњег приступа у интерпретацији књижевноуметничког и књижевнаучног дела и адекватно их примењује приликом разумевања и тумачења ових врста дела.

2.CJK.2.2.4. Уочава и образлаже поетичке, језичке, естетске и структурне особине књижевноуметничких и књижевнаучних дела у оквиру школске лектире; процењује да ли је сложенији књижевнаучни текст (аутобиографија, биографија, мемоари, дневник, писмо, путопис...) добро структуриран и кохерентан, да ли су идеје изложене јасно и прецизно; уочава стилске поступке у књижевноуметничком и књижевнаучном тексту; процењује колико одређене одлике текста утичу на његово разумевање и доприносе тумачењу значења текста.

2.CJK.2.2.5. Образлаже основне елементе књижевности као дискурса у односу на остале друштвене дискурсе (нпр. присуство/одсуство приповедача, приповедни фокус, статус историјског и фиктивног итд.).

2.CJK.2.2.6. Приликом тумачења књижевноуметничких и књижевнаучних дела из школског програма примењује знања о основним књижевноисторијским и поетичким одликама стилских епоха, праваца и формација у развоју српске и светске књижевности.

2.CJK.2.2.7. Самостално уочава и анализира проблеме у књижевном делу и уме да аргументује своје ставове на основу примарног текста.

2.CJK.2.2.8. Активно користи препоручену и ширу, секундарну литературу (књижевноисторијску, критичку, аутопоетичку, теоријску) у тумачењу књижевноуметничких и књижевнаучних дела предвиђених програмом.

2.СЈК.2.2.9. На основу дела српске и светске књижевности развија читалачке вештине, способности и знања од значаја за тумачење и вредновање различитих књижевноуметничких и књижевнонаучних дела и за развијање језичког, литерарног, културног и националног идентитета; има изграђен читалачки укуси својствен културном и образованом човеку

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из књижевности:

2.СЈК.3.2.1. Чита, доживљава и самостално тумачи књижевноуметничка и књижевнонаучна дела из обавезног школског програма, као и додатне (изборне) и факултативне књижевноуметничке и књижевнонаучне текстове; током интерпретације поуздано користи стечена знања о стваралачком опусу аутора и књижевноисторијском контексту.

2.СЈК.3.2.2. Влада књижевнотеоријском терминологијом и теоријска знања адекватно примењује у тумачењу књижевноуметничких и књижевнонаучних дела која су предвиђена школским програмом и других дела ове врсте различитих жанрова, изван школског програма.

2.СЈК.3.2.3. У процесу тумачења књижевноуметничког и књижевнонаучног дела, одабира, примењује и комбинује адекватне методе унутрашњег и спољашњег приступа.

2.СЈК.3.2.4. Уочава и тумачи поетичке, језичке, естетске и структурне особине књижевноуметничких и књижевнонаучних текстова у оквиру школске лектире и изван школског програма; процењује и пореди стилске поступке у наведеним врстама текстова.

2.СЈК.3.2.5. Разуме основне елементе књижевности као дискурса (пореди нпр. присуство/одсуство приповедача, приповедни фокус, статус историјског и фиктивног итд.) у односу на остале друштвенедискурсе и та сазнања употребљава у тумачењу књижевних дела.

2.СЈК.3.2.6. Приликом тумачења и вредновања књижевноуметничких и књижевнонаучних дела примењује и упоређује књижевноисторијске и поетичке одлике стилских епоха, праваца и формација у развоју српске и светске књижевности.

2.СЈК.3.2.7. Самостално уочава и тумачи проблеме и идеје у књижевном делу и своје ставове уме да аргументује на основу примарног текста и литерарно-филолошког контекста.

2.СЈК.3.2.8. У тумачењу књижевног дела критички користи препоручену и самостално изабрану секундарну литературу (књижевноисторијску, критичку, аутопоетичку, теоријску).

2.СЈК.3.2.9. На основу дела српске и светске књижевности (у обавезном и сопственом избору) и секундарне литературе шири читалачка знања, примењује стратегије читања које су усаглашене са типом књижевног дела и са читалачким циљевима (доживљај, истраживање, стваралаштво); развија језички, литерарни, културни и национални идентитет.

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област језичка култура који за трећи разред обухвата:

правопис, културу изражавања, писмено изражавање и усмено изражавање.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из језичке културе:

2.СЈК.1.3.1. Говори разговетно, поштујући ортоепска правила књижевног језика; примењује књижевнојезичку акцентуацију или упоређује свој акценат са књижевним и труди се да је с њим усклади;

точно и разговетно чита наглас књижевне и неуметничке текстове; изражајно чита и казује лакше књижевноуметничке текстове; у званичним ситуацијама говори о једноставнијим темама из области језика, књижевности и културе користећи се коректним језичким изразом (тј. говори течно, без замуцкивања, поштапалица, превеликих пауза и лажних почетака, осмишљавајући реченицу унапред)

и одговарајућом основном терминологијом науке о језику и науке о књижевности, прилагођавајући приликама, ситуацији, саговорнику и теми вербална и невербална језичка средства (држање, мимику, гестикулацију); говори уз презентацију; има културу слушања туђег излагања; у стању је да с пажњом и разумевањем слуша излагање средње тежине (нпр. предавање) с темом из језика, књижевности и културе; приликом слушања неког излагања уме да хвата белешке.

2.СЈК.1.3.2. Говорећи и пишући о некој теми (из језика, књижевности или слободна тема), јасно структурира казивање и повезује његове делове на одговарајући начин; разликује битно од небитног и држи се основне теме; саставља једноставнији говорени и писани текст користећи се описом, приповедањем и излагањем (експозицијом); уме укратко да опише своја осећања и доживљај књижевног или другог уметничког дела; сажето препричава једноставнији књижевноуметнички текст и издваја његове важне или занимљиве делове; резимира једноставнији књижевни и неуметнички текст.

2.СЈК.1.3.3. У расправи или размени мишљења на теме из књижевности, језика и културе уме у кратким цртама да изнесе и образложи идеју или став за који се залаже, говори одмерено, ослања се на аргументе, у стању је да чује туђе мишљење и да га узме у обзир приликом своје аргументације; пише једноставнији аргументативни текст на теме из књижевности, језика и културе.

2СЈК.1.3.4. Користи оба писма, дајући предност ћирилици; примењује основна правописна правила у фреквентним примерима и уме да се служи школским издањем Правописа; у писању издваја делове текста, даје наслове и поднасловe, уме да цитира и парафразира; саставља матурски рад поштујући правила израде стручног рада (употребљава фусноте и саставља садржај и библиографију); саставља писмо – приватно и службено, биографију (CV), молбу, жалбу, захтев, оглас; зна да попуни различите формуларе и обрасце.

2.СЈК.1.3.5. Има способност и навику да у различите сврхе (информисање, учење, лични развој, естетски доживљај, забава...) чита текстове средње тежине (књижевноуметничке текстове, стручне и научнопопуларне текстове из области науке о језику и књижевности, текстове из медија3); примењује предложене стратегије читања.

2.СЈК.1.3.6. Разуме књижевни и неуметнички текст средње сложености: препознаје њихову сврху, проналази експлицитне и имплицитне информације, издваја главне идеје текста; прати развој одређене идеје у тексту; пореди основне информације и идеје из двају или више текстова.

2.СЈК.1.3.7. Критички промишља књижевни и неуметнички текст средње сложености: разликује објективну/веродостојну чињеницу од ауторове интерпретације; процењује (и то образлаже) да ли аутор неуметничког текста износи све потребне информације и да ли даје довољне и веродостојне доказе за то што тврди; процењује да ли је аутор текста неутралан или ангажован односно пристрастан, и образлаже своју процену; препознаје говор мржње, дискриминације, бирократски језик, и има изграђен негативан став према њима; уме у једноставним примерима да понуди алтернативу бирократском језику.

2.СЈК.1.3.8. Препознаје структуру, различите елементе, стилске одлике (експресивност, сликовитост, метафоричност) књижевног и неуметничког текста; препознаје конотативно значење речи у датом контексту и разуме сврху конотативног значења у књижевном и неуметничком тексту; одређује значење непознате речи на основу контекста и творбеног модела; разуме значај читања за богаћење лексичког фонда

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из језичке културе

2.СЈК.2.3.1. Говори у званичним ситуацијама, јавно и пред већим аудиторијумом о темама из области језика, књижевности и културе, користећи се књижевним језиком и одговарајућом терминологијом; учествује у јавним разговорима са више учесника; процењује слушаоца односно аудиторијум и обликује свој говор према његовим потребама и могућностима; има потребу и навику да развија сопствену говорну културу; с пажњом и разумевањем слуша теже излагање (нпр. предавање) с темом из језика, књижевности и културе; слуша критички, процењујући говорникову аргументацију и објективност.

2.СЈК.2.3.2. Саставља сложенији говорени и писани текст (из језика, књижевности или слободна тема) користећи се описом, приповедањем и излагањем (експозицијом); у говореној или писаној расправи прецизно износи своје идеје и образлаже свој став; труди се да говори и пише занимљиво, правећи прикладне дигресије и бирајући занимљиве детаље и одговарајуће примере; уочава поенту и излаже је на прикладан начин; прецизно износи свој доживљај и утиске поводом књижевног или другог уметничког дела; сажето препричава сложенији књижевни текст и резимира сложенији књижевни и неуметнички текст на теме непосредно везане за градиво; пише извештај и реферат; примењује правописну норму у случајевима предвиђеним програмом.

2.СЈК.2.3.3. Има способност и навику да у различите сврхе (информисање, учење, лични развој, естетски доживљај, забава...) чита теже текстове (књижевноуметничке текстове, стручне и научнопопуларне текстове из области науке о језику и књижевности, текстове из медија); има изграђен читалачки укус својствен културном и образованом човеку; примењује сложене стратегије читања; бира стратегију читања која одговара сврси читања.

2.СЈК.2.3.4. Разуме сложенији књижевни и неуметнички текст: препознаје његову сврху; проналази експлицитне и имплицитне информације; издваја информације према задатом критеријуму; издваја главне идеје; прати развој одређене идеје; пореди информације и идеје из двају или више текстова да би разумео одговарајући значењски или стилски аспект према задатом критеријуму; анализира и тумачи оне системе мотивације који се у књижевном делу јављају при обликовању (карактеризацији) ликова и изградњи догађаја (због бољег и потпунијег разумевања значења књижевног дела); тумачи (на нивоу разумевања) текстове ослањајући се на други текст/текстове.

2.СЈК.2.3.5. Критички промишља сложенији књижевни и неуметнички текст: раздваја објективну чињеницу од ауторове интерпретације; процењује да ли је аутор текста неутралан или ангажован односно пристрастан, и образлаже своју процену; разликује експлицитне и имплицитне ауторове ставове; аргументовано вреднује да ли аутор сложенијег експозитивног или аргументативног текста погодног за обраду градива из језика и књижевности износи све потребне информације и да ли даје довољне и веродостојне доказе за то што тврди. Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из језичке културе:

2.СЈК.3.3.1. Дискутује о сложеним темама из језика, књижевности и културе; дискутује о смислу и вредностима књижевних текстова и о сврси и вредностима неуметничких текстова користећи стручну терминологију.

2.СЈК.3.3.2. Излаже (у званичним ситуацијама, јавно и пред већим аудиторијумом) и пише о темама из области језика, књижевности и културе; има развијене говорничке (ораторске) вештине; претпоставља различите ставове аудиторијума и у складу с тим проблематизује поједине садржаје; препознаје и анализира вербалну и невербалну

реакцију саговорника односно аудиторијума и томе прилагођава свој говор; слушајући говорника, процењује садржину и форму његовог говора и начин говорења.

2.СЈК.3.3.3. Композиционо и логички складно пише стручни текст на теме из књижевности и језика, као и новински чланак.

2.СЈК.3.3.4. Организује, класификује, уопштава и на сличан начин обрађује информације из књижевних и неуметничких текстова на основу задатог и/или самостално постављеног критеријума.

2.СЈК.3.3.5. Продубљено критички промишља сложенији текст: процењује колико сложенији експозиторни текст успешно преноси информације публици којој је намењен, уочавајући које информације недостају; издваја доказну грађу на којој аутор аргументативног текста заснива своје ставове и одређује средства којима их износи; запажа ауторове грешке у закључивању и сл.

2.СЈК.3.3.6. Процењује стилске поступке у књижевном и неуметничком тексту; пореди стилске поступке у два сложена текста (или више њих); тумачи њихову улогу у остваривању естетских и значењских одлика наведених врста текстова.

2.СЈК.3.3.7. Изграђује свест о себи као читаоцу – развија читалачку ауторефлексију (разуме улогу читања у сопственом развоју; има развијену, критичку свест о својим читалачким способностима...)

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Програм предмета енглески језик исти је код образовног профила правно-пословни техничар И финансијско рачуноводствени техничар.

РАЗРЕД: четврти

ЛИТЕРАТУРА: Solutions, Intermediate, (third edition), Tim Falla, Paul A Davies

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Енглески језик	Unit 6 High flyers	Обнављање и проширивање вокабулара везаног за опис карактера неке личности и упоређује их; усвајање нових знања везаних за релативне реченице; кроз слушање препознаје различите фразе и речи које	У усменој комуникацији користи адекватне придеве и именице да би описао различите карактере личности; препознаје и зна да употребљава различите врсте релативних реченица у адекватним језичким контекстима; током	Комуникација Решавање проблема Сарадња Естетичка компетенција Компетенција за целоживотно учење	Српски језик Уметност Предузетништво

		служе за повезивање; проширује знање о фразалним глаголима; чита и разуме текст о модној предузетници; током разговора размењује информације о различитим пословима; пише есеје на задате теме (за и против)	слушања препознаје различите речи и фразе које служе за повезивање; препознаје и употребљава различите врст фразалних глагола; разуме и може да говори о поску модне предузетнице; може да размени информације о пословима; пише есеј за и против о образовању и пословима.	Комуникација Решавање проблема Естетичка компетенција Компетенција за целоживотно учење	Уметност Српски језик Књижевност
	Unit 7 Artists	Обнављање вокабулара везаног за различите врсте уметности; проширивање знања везаних за употребу пасива; слушање у циљу препознавања импликација и подтекста; коришћење одређених језичких структура и препознавање неодређених заменица; читање текста о уличној уметности; говорне вежбе где се пореде слике и писање састава на тему-преглед једне књиге.	Може да говори о различитим врстама уметности; препознаје и користи адекватне облике пасива, као и одређене граматичке структуре и неодређене заменице; разме текст који слуша у циљу разумевања импликација и подтекста; разуме и прича о тексту о уличној уметности; може да упореди слике и о томе дискутује, као и да напише преглед једне књиге.	Комуникација Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Комуникација Решавање проблема Сарадња Компетенција за целоживотно учење	Српски језик Информатика Српски језик Туризам Историја

	Unit 8 Messages	Коришћење вокабулара везаног за употребу мобилног телефона; препознавање и употреба индиректог говора у потврдним и упитним реченицама уз помоћ адекватних глагола; да се слушањем разуме главна идеја неког текста; читање текста и тазумевање о различитим употребама мобилног телефона; описивање фотографије и одговарање на питања у вези исте, као и писање приче.	Може да говори о различитим употребама мобилног телефона; разуме различите текстове које слуша и препознаје главну идеју; зна да користи индиректни говор- потврдне и упитне реченице користећи различите глаголе; чита и разуме текст о новитетима при коришењу мобилног телефона; може да описе слику и одговори на питања у вези ње; зна да напише кратку причу.		
	Unit 9 Journeys	Проширивање вокабулара везаног за различите начине путовања; употреба трећег типа кондиционалних реченица; слушање текста о иновативном начину за путовање; употреба партиципских реченица, као и различитих глаголских образаца; читање текста о катастрофалним грешкамаи њиховим	Може да говори о различитим облицима транспота и начинима путовања користећи адекватан вокабулар; адекватно користи трећи тип кондиционалних реченица, као и партиципске реченице; док слуша, успева да идентификује различите контексте; исправно користи различите глаголске обрасце; разуме и		

		последицама по путовања; разговор о плановима за годишњи одмор; писање формалног писма.	може да говори о тексту који је прочитао; може да разговара о плановима у вези годишњег одмора и зна да напише формално писмо.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, рад у групи Наставне методе: монолошка, дијалогска, интерактивне методе, метода рада на тексту, метод писања, аудитивна метода Наставна средства: : Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: СТ.3.1.1.СТ.3.2.1.СТ.3.2.2.СТ.3.3.1.СТ.3.4.1.СТ.3.5.1. Средњи ниво: СТ.3.1.2.СТ.3.2.3.СТ.3.2.4.СТ.3.3.3.СТ.3.4.3.СТ.3.5.2.СТ.3.5.3. Напредни ниво: СТ.3.1.3.СТ.3.2.6.СТ.3.3.5.СТ.3.4.4.СТ.3.5.4.СТ.3.5.5.					

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

Програм предмета физичко васпитање исти је за све смерове четвртог разреда, за све образовне профиле.

РАЗРЕД:4

ЛИТЕРАТУРА:

1. Крсмановић, Б., Берковић,Л., (1999):Теорија и методика физичког васпитања.Нови Сад: Факултет физичке културе.
2. Р. Костић, Д. Калајџић, Одбојка-методика спортске припреме, Студентски културни центар, Ниш 1995.
3. Б. Крсмановић,Час физичког вежбања,Факултет физичке културе, Нови Сад 1996.
4. Б. Крсмановић, Л. Берковић, Теорија и методика физичког васпитања, Факултет физичке културе, Нови Сад 1999.
5. Д.Мадић, Б. Поповић, Вежбе на справама и тлу (основе практичног рада),Факултет физичке културе, Нови Сад 2005.
6. Ђ. Нићин, Антропомоторика,Факултет физичке културе, Нови Сад 2000.
7. И. Тончев, Атлетика – техника и обучавање, Факултет физичке културе, Нови Сад 2001.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ	АНТРОПОМОТОРИКА	Унапређење и очување здравља Утицај на правилно држање тела(превенција постуралних поремећаја) Развој и усавршавање моторичких способности и теријских знања неопходних за самостални рад на њима	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: Примени адекватна средства за развој и усавршавање моторичких способности из: вежби обликовања, као и за развој снаге, брзине, издржљивости, гипкости, спретности и окретности	-Ученик ће желети да се бави физичким односно спортским активностима пошто ће сагледати (детектовати) позитивне карактеристике физичке и спортске активности и њихове позитивне утицаје на здравље, дружење и добро расположење - Ученик ће сагледати негативне утицаје савременог начина живота (пушење, дрога, насиље, деликвентно понашање) и свестан је да физичким, односно спортским активностима могуће је предупредити негативне утицаје - Ученик ће путем физичких односно спортских активности комуницирати са својим друговима и уживати у дружењу и контактима - Ученик ће довести у везу свакодневни	- Биологија - Екологија и заштита животне средине - Ликовна култура - Музичка култура
	АТЛЕТИКА	Стицање моторичких умења(вештина) и теоријских знања неопходних за њихово усвајање Мотивација ученика за бављењем физичким активностима	Демонстрира технику дисциплина из атлетике и гимнастике (вежби на справама и тлу) које поседује вештину, технику као и вежбе из осталих програмом предвиђених садржаја		
	СПОРТСКА ГИМНАСТИКА	Мотивација ученика за бављењем физичким активностима Естетско изражавање покретом и доживљавање естетских вредности покрета и кретања Повезивање моторичких задатака у	Објасни да покрет и кретање, без обзира на то којој врсти физичке, односно спортске активности припада, има своју естетску компоненту (лепота извођења, лепота доживљаја) Ужива у извођењу		

		целине	покрета и кретања	живот и способност за учење и практичан рад са физичким, односно спортским активностима и правилном исхраном - Ученик препознаје нетолерантно понашање својих другова и реагује на њега, шири дух пријатељства, истрајан је у својим активностима - Ученик има правилан однос према окружењу у којем вежба, рекреира се и бави се спортом	
	ОДБОЈКА (изборни спорт)	Увођење ученика у организовани систем припрема за школска такмичења, игре, сусрете и манифестације Избор спортских грана, спортско-рекреативних или других кретних активности као трајног опредељења за њихово свакодневно упражњавање	Детаљније опише правила спортске гране за коју показује посебан интерес – за коју школа има услове Наводи основне олимпијске принципе и примењује их на школским спортским такмичењима и у слободном времену		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални, фронтални, групни Наставне методе: монолошка, дијалогска, демонстрација Наставна средства: струњаче, козлић, вратило, кугла, греда, препоне, лопте, рипстол, вијаче					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета..... јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: На првом нивоу описани су захтеви који представљају базични или основни ниво знања, вештина и умења. Очекује се да ће скоро сви, а најмање 80% ученика/ученица постићи тај ниво. На базичном нивоу налазе се темељна предметна знања и умења неопходна, како за сналажење у животу, тако и за наставак учења. Знања и умења са основног нивоа најчешће су мање сложена од оних са средњег и напредног нивоа, али то није увек случај. Средњи ниво: На другом нивоу описани су захтеви који представљају средњи ниво знања, вештина и умења. Он описује оно што просечан ученик/ученица може да достигне. На средњем нивоу ученик поседује сва знања и вештине са основног нивоа, и поред тога има и низ нових компетенција. Очекује се да ће око 50% ученика/ученица постићи или превазићи тај ниво. Напредни ниво: На трећем нивоу описани су захтеви који представљају напредни ниво знања, вештина и умења. Очекује се да ће око 25% ученика/ученица постићи тај ниво. Знања и умења са овог нивоа су трансферна, пре свега за наставак школовања. Компетенције са напредног нивоа су по правилу и когнитивно сложеније од оних са базичног и средњег нивоа. то значи да се од ученика очекује да анализира, упоређује, разликује, критички суди, износи лични став, повезује различита знања, примењује их и сналази се и у новим и нестандартним ситуацијама. На напредном нивоу ученик поседује све компетенције са претходна два нивоа					

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Ж.ИВАНОВИЋ,С.ОГЊАНОВИЋ ЗБИРКА РЕШЕНИ ЗАДАТАКА,КРУГ,БЕОГРАД
С.КЊЕГИЊИЋ-ФИНАНСИЈСКЕ ТАБЛИЦЕ,СТИЛОС,НОВИ САД

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Математика	Елементи привредне математике	Примена основних знања о израчунавању елемената простог каматног рачуна Примена основних знања у израчунавању елемената сложеног каматног рачуна- сложене камате, односа почетне и завршне суме Примена у рачуну улога и рачуну ренте	Израчунавање елемената простог рачуна Израчунавање елемената сложеног каматног рачуна Израчунавање односа почетне и завршне суме, времена и интересне стопе, сложене камате Рачун улога-улагање почетком и крајем периода, интересне стопе и времена улагања Рачу ренте-исплата почетком и крајем периода, интересне стопе и времена рентирања	Дигитална, естетска, комуникација и сарадња, решавање проблема, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговора н однос према здрављу, одговоран однос према околини, предузимљивост оријентисана ка предузетништву	Упознавање особина зајма Отплата зајма једнаким отплатама или једнаким ануитетима Израчунавање времена и интересне стопе рачуна зајма Прављење плана амортизације зајма Однос међу отплатама, отплаћено г дела и остатка зајма Конверзија зајма
	Зајам	Поширивање знања о особинама реалне функције Разумевање појма зајма и врсте зајмова Овладавање поступака израчунавања	Упознавање особина зајма Отплата зајма једнаким отплатама или једнаким ануитетима Израчунавање времена и интересне		

		елемената зајма и прављења ануитетног плана Стицање знања о елементима битним за конверзију зајма	стопе рачуна зајма Прављење плана амортизације зајма Однос међу отплатама,отплаћеног дела и остатка зајма Конверзија зајма		
	Примери практичне примене привредне и финансијске математике	Примена практичних примера финансијске математике у обрачунавањима у агенцијама и уредима- израчунавање плата и свих облика административних послова	Обрачун плата Обрачун пореза и доприноса Рачун штедног улога Припрема и обрачун комплетне документације		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада:фронтални, групни, индивидуални
Наставне методе:молошка, дијалогска, хеуристичка
Наставна средства:збирке, калкулатор, графици,таблице

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:
НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ

Основни ниво:препознавање основних појмова и израда задатака уз сугестије и помоћ
Средњи ниво:самостална израда задатака и могућност објашњења истог и примена на решавање конкретног проблема уз сугестије
Напредни ниво:самостално решавање задатака, објашњење,вршњачка едукација и стално напредовање

ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

Пословна економија	Финансијски менаџмент	Стицање основних знања о финансијском менаџменту Развијање вештине управљања финансијама предузећа	Ученик је у стању да : -дефинише појам, значај и предмет финансијског менаџмента разликује задатке финансијског менаџмента наведе активности и послове финансијског менаџмента - објасни начине прикупљања потребног капитала (прибављање средстава) наведе изворе финансирања предузећа и њихове карактеристике - објасни активности пласирања капитала објасни инструменте финансијског менаџмента - дефинише појам, врсте и инструменте финансијске контроле - објасни значај финансијских извештаја у процесу финансијске контроле - објасни улогу буџета у процесу финансијске контроле - одреди циљеве, задатке и одлуке о прикупљању потребног капитала и његовог инвестирања на основу задатих података	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења -Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује -Ученик проналази /	, финансијско пословање, јавне финансије, национална економија, финансијско-рачуноводствена обука

	Економско финансијска анализа пословања предузећа	Стицање основних знања о циљевима и начинима обављања финансијске анализе у предузећу Развијање способности ученика за процену успешности пословања предузећа на основу анализе финансијских показатеља Развијање конвергентног и дивергентног мишљења кроз решавање проблемских и пројектних задатака	Ученик ће бити у стању да: дефинише финансијску анализу наведе кориснике финансијских извештаја наведе предмет контроле и повеже га са основом контроле и корисником наведе циљеве финансијске анализе повеже циљеве финансијске анализе са корисницима наведе врсте анализе финансијских извештаја дефинише хоризонталну анализу објасни резултате извршене хоризонталне анализе поређењем билансних позиција биланса стања екуће и претходне године у апсолутном и релативном износу дефинише вертикалну анализу донесе закључке на основу резултата спроведене вертикалне анализе биланса стања и биланса успеха дефинише рацио број наведе основне групе рацио бројева анализира израчунате показатеље ликвидности анализира израчунате показатеље пословне активности анализира израчунате показатеље финансијске структуре анализира израчунате показатеље рентабилности објасни финансијски положај и активност конкретног предузећа хоризонталним и вертикалним сагледавањем добијених показатеља на основу датих финансијских извештаја објасни финансијску ситуацију конкретног предузећа на основу рацио анализе	осмишљава могућа решења проблемске ситуације -Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода
Облици рада: Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални, комбиновани Наставне методе: Монолошко-дијалогски, дијалогски, демонстративни, комбиновани рад, методе АОН : грудве снега, галеријска шетња, плакат, презентација, шеме Наставна средства: Текстуална

РАЧУНОВОДСТВО

ЛИТЕРАТУРА: Уџбеник Рачуноводство

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
РАЧУНОВОДСТВО	Евиденција робног промета	● Схватање улоге и значаја рачуноводства и рачуноводствених информација у пословном одлучивању ● Упознавање са појмом рачуноводства и књиговодства ● Упознавање са правним основом рачуноводства ● Стицање знања о утицају пословних догађаја на имовину и њено порекло ● Упознавање ученика са значајем књиговодствене документације у	● дефинише појам и предмет рачуноводства ● разликује делове рачуноводства ● наведе кориснике рачуноводствених информација ● појмовно разликује рачуноводство и књиговодство ● наведе циљ, задатке и методе књиговодства ● наведе системе књиговодства ● наведе правни основ рачуноводства ● идентификује (препозна) пословни догађај ● објасни утицај пословних догађаја на промене стања	Вештина комуникације, рад са подацима и информацијама, дигиталана, решавање проблема, вештина сарадње, целоживотно учење, предузетничка компетенција	Финансијско рачуноводствена обука Јавне финансије Пословне финансије Пословна информатика Право Осигурање Српски језик и књижевност

		евидентирању пословних догађаја ● Оспособљавање за поштовање и примену основних књиговодствених принципа уредности ● Развијање способности за рачуноводствено утврђивање и приказивање имовине ● Развијање рачуноводствене логике	имовине ● објасни појам, елементе и врсте књиговодствене документације ● наведе врсте и циљеве контроле књиговодствених документа ● наведе начине, разлоге и време чувања књиговодствених докумената ● објасни принципе уредног књиговодства ● дефинише средства и изворе средстава ● прави разлику између средства и изворе средстава ● објасни термине актива и пасива ● шематски прикаже средства и изворе средстава ● примени основну рачуноводствену једначину ● објасни појам и значај инвентарисања ● наведе циљ и врсте инвентарисања ● састави почетни инвентар ● утврди разлику између стварног и књиговодственог		

			стања ● дефинише биланс стања ● објасни начело билансне равнотеже ● састави биланс стања на основу почетног инвентара ● објасни утицај пословних догађаја на промене стања имовине ● састави низ сукцесивних биланса ● рашчлани биланс на конта ● дефинише конта-књиговодствене рачуне ● разликује облике и врсте конта ● објасни правила евидентирања на активним и пасивним контима ● састави биланс на основу стања на контима ● примењује правила евидентирања на контима стања		
	Евиденција увоза и извоза	● Схватање улоге и значаја рачуноводства и рачуноводствених информација у пословном одлучивању ● Упознавање са појмом	● дефинише појам и предмет рачуноводства ● разликује делове рачуноводства ● наведе кориснике рачуноводствених информација		

		рачуноводства и књиговодства ● Упознавање са правним основом рачуноводства ● Стицање знања о утицају пословних догађаја на имовину и њено порекло ● Упознавање ученика са значајем књиговодствене документације у евидентирању пословних догађаја ● Оспособљавање за поштовање и примену основних књиговодствених принципа уредности ● Развијање способности за рачуноводствено утврђивање и приказивање имовине ● Развијање рачуноводствене логике	● појмовно разликује рачуноводство и књиговодство ● наведе циљ, задатке и методе књиговодства ● наведе системе књиговодства ● наведе правни основ рачуноводства ● идентификује (препозна) пословни догађај ● објасни утицај пословних догађаја на промене стања имовине ● објасни појам, елементе и врсте књиговодствене документације ● наведе врсте и циљеве контроле књиговодствених документа ● наведе начине, разлоге и време чувања књиговодствених докумената ● објасни принципе уредног књиговодства ● дефинише средства и изворе средстава ● прави разлику између средстава и изворе средстава ● објасни термине		

			актива и пасива • шематски прикаже средства и изворе средстава • примени основну рачуноводствену једначину • објасни појам и значај инвентарисања • наведе циљ и врсте инвентарисања • састави почетни инвентар • утврди разлику између стварног и књиговодственог стања • дефинише биланс стања • објасни начело билансне равнотеже • састави биланс стања на основу почетног инвентара • објасни утицај пословних догађаја на промене стања имовине • састави низ сукцесивних биланса • рашчлани биланс на конта • дефинише конта-књиговодствене рачуне • разликује облике и врсте конта • објасни правила евидентирања на		

			активним и пасивним контима ● састави биланс на основу стања на контима ● примењује правила евидентирања на контима стања		
	Евиденција услуга у робном промету	● Схватање улоге и значаја рачуноводства и рачуноводствених информација у пословном одлучивању ● Упознавање са појмом рачуноводства и књиговодства ● Упознавање са правним основом рачуноводства ● Стицање знања о утицају пословних догађаја на имовину и њено порекло ● Упознавање ученика са значајем књиговодствене документације у евидентирању пословних догађаја ● Оспособљавање за поштовање и примену основних књиговодствених	● дефинише појам и предмет рачуноводства ● разликује делове рачуноводства ● наведе кориснике рачуноводствених информација ● појмовно разликује рачуноводство и књиговодство ● наведе циљ, задатке и методе књиговодства ● наведе системе књиговодства ● наведе правни основ рачуноводства ● идентификује (препозна) пословни догађај ● објасни утицај пословних догађаја на промене стања имовине ● објасни појам, елементе и врсте књиговодствене документације ● наведе врсте и циљеве контроле		

		принципа уредности ● Развијање способности за рачуноводствено утврђивање и приказивање имовине ● Развијање рачуноводствене логике	књиговодствених документа ● наведе начине, разлоге и време чувања књиговодствених докумената ● објасни принципе уредног књиговодства ● дефинише средства и изворе средстава ● прави разлику између средстава и изворе средстава ● објасни термине актива и пасива ● шематски прикаже средства и изворе средстава ● примени основну рачуноводствену једначину ● објасни појам и значај инвентарисања ● наведе циљ и врсте инвентарисања ● састави почетни инвентар ● утврди разлику између стварног и књиговодственог стања ● дефинише биланс стања ● објасни начело билансне равнотеже ● састави биланс стања на основу		

		почетног инвентара ● објасни утицај пословних догађаја на промене стања имовине ● састави низ сукцесивних биланса ● рашчлани биланс на конта ● дефинише конта-књиговодствене рачуне ● разликује облике и врсте конта ● објасни правила евидентирања на активним и пасивним контима ● састави биланс на основу стања на контима ● примењује правила евидентирања на контима стања		
	Утврђивање резултата пословања трговинског предузећа	● Схватање улоге и значаја рачуноводства и рачуноводствених информација у пословном одлучивању ● Упознавање са појмом рачуноводства и књиговодства ● Упознавање са правним основом рачуноводства ● Стицање знања о	● дефинише појам и предмет рачуноводства ● разликује делове рачуноводства ● наведе кориснике рачуноводствених информација ● појмовно разликује рачуноводство и књиговодство ● наведе циљ, задатке и методе књиговодства ● наведе системе	

		утицају пословних догађаја на имовину и њено порекло ● Упознавање ученика са значајем књиговодствене документације у евидентирању пословних догађаја ● Оспособљавање за поштовање и примену основних књиговодствених принципа уредности ● Развијање способности за рачуноводствено утврђивање и приказивање имовине ● Развијање рачуноводствене логике	књиговодства ● наведе правни основ рачуноводства ● идентификује (препозна) пословни догађај ● објасни утицај пословних догађаја на промене стања имовине ● објасни појам, елементе и врсте књиговодствене документације ● наведе врсте и циљеве контроле књиговодствених документа ● наведе начине, разлоге и време чувања књиговодствених докумената ● објасни принципе уредног књиговодства		
			● дефинише средства и изворе средстава ● прави разлику између средства и изворе средстава ● објасни термине актива и пасива ● шематски прикаже средства и изворе средстава ● примени основну рачуноводствену једначину		

			● објасни појам и значај инвентарисања ● наведе циљ и врсте инвентарисања ● састави почетни инвентар ● утврди разлику између стварног и књиговодственог стања ● дефинише биланс стања ● објасни начело билансне равнотеже ● састави биланс стања на основу почетног инвентара ● објасни утицај пословних догађаја на промене стања имовине ● састави низ сукцесивних биланса ● рашчлани биланс на конта ● дефинише конта-књиговодствене рачуне ● разликује облике и врсте конта ● објасни правила евидентирања на активним и пасивним контима ● састави биланс на основу стања на контима ● примењује правила евидентирања на		

			контима стања		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода● Сви модули се реализују путем метода активно оријентисане наставе ● Користити шематски приказ контног плана ● Користити позитивне законске прописе ● Користити ситуацијске задатке ● Користи презентације					
Облици рада:Модул се реализује као теоријска настава Фронтални,групни,индивидуалниМодул се реализује кроз следеће облике наставе: ● вежбе (124 часа) Подела одељења на групе Одељење се дели на 2 групе приликом реализације: ● вежби Наставне методе: Дијалогска метода Наставна средства: Уџбеник, табла, креда					

ПОСЛОВНИ ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА:Profile Pre- intermediate

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Пословни енглески језик	The customer	Оспособљавање ученика за писање краћих текстова, оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих писаних порука, оспособљавање ученика за разумевање	Ученик ће бити у стању да саставља текст (мејл, писмо) у одређене пословне сврхе (обавештење, уговарање, померање термина, дневни ред, конкурисање за посао), комуницира у свакодневним ситуацијама и	Предузимљивост и оријентација ка предузетништву, комуникација, решавање проблема, дигитална компетенција, рад с подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском	Српски језик и књижевност, пословна кореспонденција, маркетинг, предузетништво, економско пословање, грађанско васпитање

		усног говора.	размењује информације, блиске његовим интересовањима (писмено и усмено).	друштву.	
	Business online	Оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова, оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима, оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитог садржаја.	Ученик ће бити у стању да чита и разуме различите врсте прилагођених текстова (пословна писма, позивнице, проспекти, упутства, обрасци, решења, огласи, уговори, записници), смислено и сврсисходно користи изворе информација које су релевантне за струку, обављање посла и лично ангажовање на послу, саставља текст (мејл, писмо) у одређене пословне сврхе (обавештење, уговарање, померање термина, дневни ред, конкурсисање за посао).		
	Career prospects	Развијање језичких вештина ,оспособљавање ученика да исказује и аргументује своје ставове према одређеним врстама посла , оспособљавање ученика да разуме дискусију о	Ученик ће бити у стању да исказује и аргументује своје ставове према одређеним врстама посла, да разуме дискусију о различитим врстама посла, напише CV и пропратно писмо.		

		различитим врстама посла.			
	Not for profit	Оспособљавање ученика да преводи, сажима и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова, оспособљавање ученика за разумевање усменог говора, оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитог садржаја.	Ученик ће бити у стању да пише текст о фирми, пословању и персоналу, саставља и препознаје основна пословна документа, преводи усмено или писмено поруке или уговоре, саставља текст (мејл, писмо) у одређене пословне сврхе (обавештење, уговарање, померање термина, дневни ред, конкурсације за посао)		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару и рад у групи, Гоогле учионица Наставне методе: монолошка, дијалогска, рад са текстом, демонстрације, илустрације Наставна средства: уџбеник, свеска, Гоогле учионица, мобилни телефон					

БАНКАРСТВО

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Банкарство	Банкарско пословање	Стицање знања о банкарском пословању.	разликује кредите физичким и правним лицима наведе услове за одобравање	Компетенција за	Рачуноводство Монетарна политика

			кредита физичким и правним лицима идентификује улогу кредитног бироа код одобравања кредита опише процедуру одобравања кредита физичким и правним лицима разликује инструменте обезбеђења кредита разликује инструменте отплате кредита опише поступак отварања, блокаде затварања текућих рачуна правних лица	целоживотно учење Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Рад са људима односи са јавношћу Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Јавне Финансије Спољнотрговинско пословање
	Финансијски информациони систем	Стицање знања о финансијском информационом систему у банкарству	уочи значај примене информационих система у банкарству идентификује ризике којима се банка излаже коришћењем електронских система у пословању представи основне врсте платних и кредитних картица наведе које системе електронског плаћања користи становништво идентификује предности интернет и мобилног		

			банкарства наведе предности повезивања информационих система банака и берзи		
	Хартије од вредности	Стицање знања из појма и врста финансијског тржишта као и упознавање са различитим ХОВ	-ученик ће бити способан да распозна различите меничне радње – да се упозна са врстама и функционисањем чекова и његовим радњама		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, рад у пару, индивидуални; Наставне методе: монолошка, дијалогска, писани радови, демонстративна, смислено-рецептивна, интерактивна; Наставна средства: табла, креда, уџбеник, штампани материјал					

СТАТИСТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Радмила Драгутиновић Митровић: Статистика за трећи и четврти разред економске школе, Дата Статус, 2013

Р. Драгутиновић Митровић, Д. Ђукић: Збирка задатака из статистике за трећи и четврти разред економске школе, Дата Статус, 2013

Статистички годишњаци Србије

Интернет публикације УН, СБ, ЕУ итд.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

СТАТИСТИКА	Индексни бројеви и анализа временских серија	Оспособљавање ученика за коришћење индексних бројева и анализе временских серија на конкретним емпиријским примерима	-дефинише појам „индексни бројеви“ -разликује врсте индексних бројева -дефинише индивидуалне индексе -зна да израчуна индивидуалне индексе -анализира на конкретним примерима израчунате индивидуалне индексе -дефинише групне индексе -разликује методе конструкције групних индекса -израчуна групне индексе методом агрегата и методом средњих вредности -објасни анализу временских серија -дефинише појмове „тренд компонента“, „линеарни тренд“ и „експоненцијални тренд“ - користи одговарајући софтвер на конкретним примерима за одређивање линеарног и експоненцијалног	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад са подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Решавање проблема - Естетичка компетенција	-пословна информатика -математика -рачуноводство

			тренда -анализира израчунате резултате за различите типове тренда -дефинише појам „сезонска компонента“ -разликује методе мерења сезонских варијација		
	Пословна статистика	-стицање основних знања о пословној статистици као области примењене статистике -оспособљавање ученика за коришћење одговарајућих података за потребе предузећа на конкретним емпиријским примерима	- дефинише појам и основне функције пословне статистике -наведе изворе података пословне статистике -доводи у везу економску статистику и пословну статистику -идентификује одговарајуће изворе података из предузећа која се користе за потребе извора података економске статистике -наведе врсте података које предузећа у Србији достављају одговарајућим институцијама а за потребе званичне статистике -изабере податке званичне статистике		

			који се могу користити у различитим околностима за потребе предузећа -покаже статистичко обухватање производње и промета у предузећу применом одговарајућих индекса -израчуна одговарајуће индексе статистичког обухватања производње и промета у предузећу коришћењем софтвера -анализира израчунате резултате одговарајућих индекса статистичког обухватања производње и промета у предузећу -употреби статистику запослености за потребе предузећа -анализира израчунате резултате одговарајућих показатеља запослености -израчуна индексе зарада на конкретним примерима коришћењем софтвера -анализира израчунате		

			результате индекса зарада и индекса продуктивности		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Модули се реализују кроз следеће облике наставе: вежбе 62 часа; Индексни бројеви и анализа временских серија - 32 часа; Пословна статистика – 30 часова; Наставне методе: Методе АОН, презентације, шеме... Наставна средства: табла, радни листови, рачунар, интернет					

ПРАВО

ЛИТЕРАТУРА: ПРАВО, Завод за уџбенике и наставна средства Београд, Јелена Ђурић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПРАВО	Права и обавезе у вези са пословањем	Стицање знања о посебним врстама уговора у привреди у складу са позитивним правним прописима	објасни појам и особине облигација • објасни појам, дејства и врсте уговора • разликује облигационе уговоре и уговоре у привреди • објасни значај рокова и начин њиховог рачунања у уговорном односу • објасни правне последице доцње • објасни значај средстава обезбеђења уговорних обавеза • објасни начине престанка уговора • објасни појам, својства и елементе уговора о продаји • објасни права и обавезе уговорних страна из уговора о продаји • разликује посебне врсте уговора о продаји • објасни транспортне клаузуле • састави уговор о продаји на основу	Компетенција за целоживотно учење (Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног, уме да резимира и елаборира основне	• Грађанско васпитање • Социологија • Историја

			задатих елемената • објасни појам, својства и елементе уговоросигурању • дефинише осигурани случај • објасни ризик у осигурању • разликује полису осигурања од листе покрића • објасни права и обавезе осигураника и осигуравача • разликује врсте осигурања по различитим основама • наведе права и обавезе уговорних страна уговора у привредиа	идеје,ефикасно користи различите стратегије учења,прилагођава их природи градива и циљевима учења,познаје	

	Комуникација са државним органима ● Оспособљавање ученика за комуникацију са државним органима ● Оспособљавање ученика за предузимање радњи у пореском поступку ● Формирање става ученика о правним последицама пореских прописа ● попуни пореску пријаву на основу задатих елемената ● објасни начине утврђивања пореза ● разликује врсте и елементе пореских аката ● повеже неблаговремено и нетачно утврђивање пореза са одговарајућим санкцијама ● разуме сврху и начине спровођења пореске контроле ● састави жалбу на решење пореског органа ● разликује пореска кривична дела и пореске прекршаје ● објасни појам јавних набавки ● разликује врсте јавних набавки	● разликује врсте управног поступка ● наведе органе надлежне за вођење управног поступка ● разликује врсте учесника у управном поступку ● састави поднесак на основу задатих елемената ● објасни фазе управног поступка ● објасни елементе решења ● састави жалбу на основу задатих елемената ● објасни обавезу плаћања пореза ● разликује права и обавезе пореских обвезника ● наведе начела пореског поступка	различите врсте текстова и уме да изабере адекватну стратегију читање, разликује чињенице од интерпретација, знања од веровања; препознаје и продукује аргументацију за одређену тезу, разликује и вреднује аргументе према снази и релевантности, уме да процени сопствену успешност у учењу и идентификује тешкоће у учењу и зна како да их превазиђе.) Комуникација (Ученик активно	

		● објасни процедуре јавних набавки ● објасни значај заштите слободне конкуренције ● објасни појам и циљ инспекцијског надзораразликује врсте и облике инспекцијског надзора ● разликује начине покретања инспекцијског поступака ● наведе права и дужности надзираног субјекта у инспекцијском надзору ● разликује овлашћења инспектора у вршењу надзора ● анализира мере у инспекцијском надзору		доприноси неговању културе дијалога, уважавању и неговању различитости и поштовању основних норми комуникације; уме да искаже одређени садржај, усмено и писано и да га прилагоди потребама и карактеристикама ситуације; уважава саговорника, реагује на садржај комуникације, а не на личност саговорника; идентификује тачку гледишта саговорника и уме да процени адекватност аргументације и	

				контрааргументације; изражава своје ставове, мишљења, осећања, вредности и идентитете на позитиван, конструктиван и аргументован начин како би остварио своје циљеве и проширио разумевање света и контекста, могу имати различита тумачења и да тумачења могу да буду пристрасна; користи информационе технологије за чување, презентацију и основну обраду података.) Дигитална	

				компетенција (Зна ефикасно да користи информационо- комуникационе технологије за комуникацију и сарадњу;помоћу ИКТ уме да представи,организује и форматира информације, користећи на ефикасан начин могућности датог ИКТ средства; ефикасно користи ИКТ за комуникацију других људи.) Рад са подацима и информацијама (Уме да упореди	

				различите изворе и начине добијања података и да процењује њихову поузданост; зна разлику између података и њиховог тумачења, зна да исти подаци, у зависности од и сарадњу; препознаје ризике и опасности при коришћењу ИКТ и у односу на то се одговорно понаша.)	

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни и рад у паровима					
Наставне методе: : монолошка, дијалошка, метода практичних активности ученика, текстуална, метода писаних радова и задатака, хеуристичка, презентације					
Наставна средства: : уџбеник, рачунар, текстови, филм, прописи					

ЕКОНОМСКО ПОСЛОВАЊЕ

ЛИТЕРАТУРА: нема

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЕКОНОМСКО ПОСЛОВАЊЕ	Опште комерцијални послови трговинског привредног друштва	Развијање вештина обављања промета робе у земљи	• организује рад опште-комерцијалне службе • води кореспонденцију са комитентима на домаћем тржишту • израђује делове плана маркетинга према упутствима надређеног • састави рекламни оглас за промоцију у новинама и часописима • састави промотивне флајере	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења -Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује Ученик проналази / осмишљава могућа решења проблемске ситуације -Ученик уме да објасни шта су	• канцеларијско пословање • рачунарство и информатика • пословна информатика са електронским пословањем • вештине комуникације • пословна психологија

			● дистрибуира промотивни материјал предузећа различитим каналима ● састави потребну документацију за набавку и продају робе ● изврши набавку робе на домаћем тржишту ● организује пријем, отпрему и складиштење робе ● креира лагер листу ● састави калкулације цена робе ● утврди потенцијалну разлику у цени ● састави ценовник робе ● састави рекламацију ● изврши продају робе на домаћем тржишту ● ажурира лагер листу ● нивелише продајне цене робе ● проследи сортирану документацију рачуноводственој служби на књижење ● распореди планиране	предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	

			активности опште-комерцијалне службе према приоритету реализације ● прати реализацију активности опште-комерцијалне службе		
	Рачуноводствени послови трговинског привредног друштва	● Стицање вештине рачуноводног приказивања пословних процеса ● Оспособљавање ученика за самостално обављање рачуноводствених послова ● Оспособљавање ученика за примену рачуноводствених начела и књиговодствених начела уредности	● планира активности рачуноводствене службе ● изврши контролу примљене документације од опште-комерцијалне службе ● састави налоге за књижење ● води аналитичку и синтетичку евиденцију купаца и добављача ● евидентира набавку и продају робе у робном и финансијском књиговодству ● усагласи аналитичку и синтетичку евиденцију робе, купаца и добављача ● књижи вишкове и мањкове робе по попису (у		

			велепродаји) • књижи нивелације цена • изврши плаћања дospelих обавеза • састави и пошаље опомене купцима за кашњења у плаћањима • заведе рачуне у Књигу примљених рачуна и Књигу издатих рачуна • води Књигу евиденције промета за велепродају (КЕПУ) • књижи остварену разлику у цени • књижи расходе и приходе трговинског привредног друштва • изврши предзакључна књижења • провери исправност књижења • састави Пробни биланс трговинског привредног друштва • одложи документацију рачуноводствене службе • састави извештај о раду рачуноводствене службе	

	Коришћење програма за књиговодствене послове	Оспособљавање ученика за коришћење књиговодственог софтвера	• користи одговарајући књиговодствени софтвер • припреми финансијске извештаје помоћу програма за књиговодство • процени предности електронске обраде података		
	Пословање трговинског привредног друштва	Стицање знања и вештина на пословима финансијског извештавања	• представи привредно друштво кроз његове пословне активности • спроведе пословну кореспонденцију са комитентима на домаћем тржишту • сагледа обим сарадње привредног друштва са другим предузећима • опише план маркетинга и његове делове • учествује у изради рекламног и пропагандног материјала • сагледа рад набавне и продајне службе • објасни токове дистрибуције промотивног		

			материјала • састави обавештење – оглас о промоцији • наведе асортиман робе реалног трговинског привредног друштва • састави потребну документацију за набавку и продају робе • спроведе набавку и продају robe • састави калкулације цена robe • заведе рачуне у Књигу примљених рачуна и Књигу издатих рачуна • обрачуна остварену разлику у цени • спроведе књиговодствену евиденцију пословања реалног трговинског привредног друштва		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: вежбе кроз симулацију рада у виртуелном привредном друштву- фронтални облик, рад у пару, групни рад Наставне методе: монолошко-дијалoшки, рад на тексту, метод демонстрације Наставна средства: рачунари у кабинету за економско пословање					

МАРКЕТИНГ

ЛИТЕРАТУРА: Маткетинг за четврти разред економске и трговинске школе; ЗУНС Београд; Др. Хасан Ханић, Др. Стипе Ловрета, Јелена Ачић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Маркетинг	1. Приступ изучавању маркетинга са уводом	Стицање основних знања о појму и карактеристикама маркетинга Развијање свести о значају маркетиншке оријентације предузећа	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: дефинише појам маркетинга објасни развој концепта маркетинга објасни динамичност и интегралност маркетинга објасни везу маркетинга са другим научним дисциплинама	Припрема ученика за циљоживотно учење. Ученик ефикасно користи различите методе учења, правилно одваја битно од небитног и уме да процени степен у коме је савладао градиво Неговање културе дијалога кроз изражавање сопственог мишљења, ставова, осећања и уверења на позитиван и аргументован начин Има свест о томе да је за доношење исправних пословних одлука потребно имати квалитетне податке и информације. Уме да процени поузданост података. Користи информационо-комуникационе технологије за прикупљање, обраду, приказ, употребу и чување података Зна да користи електронске медије Вреднује одабрано решење и уочава	Принципи економије Пословна економија Канцеларијско пословање Финансијско рачуноводствена обука Национална економија Предузетништво Пословна информатика Електронско пословање
	2. Тржиште	Стицање знања о тржишту Разумевање основних законитости успешног наступа на тржишту Развијање способности за самостално прикупљање и анализирање информација о тржишту и конкуренцији	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: дефинише појам тржишта наведе функције тржишта разликује врсте тржишта објасни појам и значај сегментације тржишта разликује стратегије маркетинга примени одговарајућу стратегију у конкретном примеру дефинише конкуренцију објасни значај конкуренције дефинише појам маркетинг истраживања разликује циљеве маркетинг истраживања објасни елементе плана маркетинга објасни изворе података маркетинг истраживања разликује методе и технике маркетинг истраживања		

			састави анкетни лист за испитивање потрошача спроведе испитивање потрошача спроведе посматрање мањег сегмента тржишта у кратком периоду објасни значај истраживања тржишта	његове добре и лоше стране. Прати примену одабраног решења. Анализира проблемску ситуацију и решава проблем Ангажује се у реализацији обавеза у оквиру групе. Активно слуша и поставља релевантна питања. Даје допринос постизању договора о заједничком раду. Конструктивно, креативно и аргументовано доприноси раду групе. Активно и критички учествује у демократском друштву. Развија толеранцију. Поштује разлике. Активно учествује у животу школе Познаје и примењује превенцију од болести зависности и заразних болести. Преферира здраву исхрану, бављење спортом и здраве стилое живота Има развијену еколошку свест. Има разумевање и спремност за ангажовање назаштити човекове животне	
	5. Инструменти маркетинга	Стицање знања о инструментима маркетинга Развијање свести о улози инструмената маркетинга у наступу предузећа Развијање способности и овладавање вештинама правилног комбиновања инструмената маркетинга Оспособљавање за самостално организовање активности везаних за промоцију предузећа Развијање исправног односа према пословном угледу предузећа Оспособљавање ученика за успостављање добрих односа са јавношћу и потрошачима	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: дефинише појам маркетинг микса наведе елементе маркетинг микса дефинише производ као инструмент маркетинга класификује производе према различитим критеријумима објасни марку производа дефинише појам животног циклуса производа објасни фазе животног циклуса производа доведе у везу фазу животног циклуса производа са применом одговарајућих маркетиншких активности објашњава процес развоја новог производа и његов значај разликује начине позиционирања производа на тржишту дефинише појам и улогу цене као инструмента маркетинга објасни начине		

			диференцирања цена објасни појам канала дистрибуције разликује специфичности канала дистрибуције разликује маркетинг стратегије дистрибуције објасни улогу помоћи у маркетинг миксу разликује облике промоције и њихове предности и недостатке По завршетку модула ученик ће бити у стању да: наведе врсте и циљеве економске пропаганде разјасни ефекте комбиновања облика промоције наведе мотиве тражње и куповине објасни процес доношења одлуке о куповини разликује моделе понашања потрошача објасни појам пропагандне поруке објасни процес креирања пропагандне поруке одреди садржај поруке према жељеном ефекту креира једноставну пропагандну поруку разликује врсте медија објасни критеријуме за избор медија разликује средства економске пропаганде креира неко од средстава	средине. Познаје бенефите рециклирања Прихватање важности, креативности и естетских вредности. Анализира и авреднује уметничка дела Има предузетничке способности. Има способност представљања адекватних и реалних циљева. Уме да искаже и заступа своје идеје кроз вестину јавног говора, преговарање и ешавање конфликта и проблема	
	6.Економска пропаганда као облик промоције са понашањем потрошача	Стицање знања о економској пропаганди Развијање способности и овладавање вештинама креирања пропагандних порука и средстава економске пропаганде Оспособљавање за			

		утврђивање ефекта економске пропаганде	економске пропаганде објасни методе планирања трошкова економске пропаганде процени предности појединих метода планирања трошкова економске пропаганде наведе ефекте економске пропаганде објасни начине мерења ефекта економске пропаганде		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, активно оријентисана настава, пројектна настава Наставне методе: дијалошка, монолошка дијалошка, метод илустрације, симулације, демонстрације, рад на тексту, студије случаја, игра улога Наставна средства: учионица, табла, креда, слике, шеме, пано, уџбеник, интернет, наставни листови, оригинална документација, штампани материјал наставника или ученика					

ПРЕДУЗЕТНИШТВО

ЛИТЕРАТУРА: Предузетништво, уџбеник за трећи и четврти разред средње стручне школе, Светислав Пауновић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Предузетништво	Основи предузетништва	-Развијање пословних и предузетничких знања, вештина, вредности, понашања и начина размишљања; – Упознавање ученика са стартап екосистемом, врстама	• објасни појам и значај предузетништва • наведе основне карактеристике предузетника • доведе у везу појмове иновативност,	Компетенција за целоживотно учење Вештина комуникације Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција	Принципи економије, пословна економија, рачуноводство, Пословна кореспонденција и комуникација, Економска географија, Пословна информатика,

		предузетништва и начином отпочињања пословања – Развијање навика и умешности у коришћењу разноврсних извора знања - Подстицање критичког размишљања и оцене сопственог рада – Развијање личних и професионалних ставова и интереса за даљи професионални развој	предузимљивост и предузетништво; • упореди различите врсте предузетништва • објасни значај друштвеног (социјалног) предузетништва • објасни улогу и значај информационо-комуникационих технологија (ИКТ) за савремено пословање • објасни појам и карактеристике дигиталног предузетништва • идентификује примере предузетништва из локалног окружења и дате области • дефинише појам стартап екосистема • представи различите начине отпочињања посла у локалној заједници и Србији; • идентификује програме креиране за	Решавање проблема Вештина сарадње Предузетничка компетанција	Електронско пословање, Статистика, Право, Маркетинг, Економско пословање

			стартап бизнис у Србији • објасни правне форме пословних субјеката у Србији • прикаже основне кораке за регистрацију пословних субјеката у Србији • упореди облике нефинансијске и финансијске подршке • идентификује могуће начине финансирања пословне идеје;		
	Пословни план	– Оспособљавање за формулисање и процену пословних идеја и израду једноставног пословног плана мале фирме; – Развијање вештина комуникације са окружењем и подстицање тимског рада – Развијање навика и	• примени креативне технике приликом избора пословне идеје • анализира садржај и значај бизнис плана • објасни значај планирања људских ресурса за потребе организације • прикупи и анализира информације о тржишту • упореди шансе и		

		умешности у коришћењу разноврсних извора знања – Подстицање критичког размишљања и оцене сопственог рада – Развијање личних и професионалних ставова и интереса за даљи професионални развој	претње из окружења, као и предности и изазове • опише интерне и екстерне факторе предузетничког окружења • састави маркетинг план за одабрану пословну идеју • састави финансијски план за одабрану пословну идеју • објасни биланс стања, биланс успеха и ток готовине • израчуна преломну тачку рентабилности на одговарајућем примеру • учествује у изради бизнис плана за дефинисану пословну идеју као део тима и уз подршку наставника ментора, • самостално или као део тима презентује бизнис план		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					

Облици рада:Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални, комбиновани,он-

лајн путем мејл групе (настава на даљину)

Наставне методе: Монолошко-дијалошки, дијалошки, демонстративни, комбиновани рад, методе АОН : грудве снега, галеријска шетња, плакат, презентација, шеме.

Наставна средства:Литература (текстуална), креда, табла, радни лист-Ови, пројектор,модерацијска табла, лаптоп

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Програм предмета грађанско васпитање исти је за све образовне профиле четвртог разреда.

ЛИТЕРАТУРА: Водич за наставнике „Грађанско васпитање“ за четврти разред средње школе. Група аутора. Београд, 2002; Интернет сајтови адекватно одабрани у складу са датом темом.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	Права и слободе – право на слободан приступ информацијама и социјално економска	-Стицање знања о основним појмовима везаним за људска и дечја права и стицање знања о разликама и карактеристикама Сагледавање проблематике људских права на	Ученик уочава и разуме разлике између потребе и права;. препознати различита права грађана и начине њиховог регулисања препознати начине кршења и заштите ових права	• Компетенције за целоживотно учење • Комуникација • Рад с подацима и информацијама • Дигитална компетенција • Решавање проблема	• Психологија • Вештине комуникације • Социологија • Устав и права грађана • Култура језичког изражавања

	права	свеобухватан начин – од познавања права , закона који их регулишу , до јачања професионалних компетенција за живот , личне одговорности и критичког односа		• Сарадња • Одговорно учешће у демократском друштву • Предузимљивост и предузетничка компетенција	• Српски језик и књижевност • Историја
	Свет информација	Стицање сазнања, развијање способности и вештина и усвајање вредности које су претпоставка за целовит развој личности и за комплетан, одговоран и ангажован живот у савременом грађанском друштву Разумевање значаја информисања као . претпоставке за одговоран и ангажован живот у савременом грађанском друштву Упознавање са могућностима које Закон о слободном приступу информацијама пружа у остваривању људских права и слобода Упознавање ученика како да остваре слободан приступ	моћи да разумеју могућности које Закон о слободном приступу информацијама пружа и значај активног тражења информација за одговорно учествовање у јавном животу и процесу доношења одлука које се тичу самих ученика моћи да поднесе захтев за приступ информацијама		

		информацијама			
	Свет професионалног образовања и рада	Стицање сазнања, развијање способности и вештина и усвајање вредности које су претпоставка за целовит развој личности и за комплетан, одговоран и ангажован живот у савременом грађанском друштву Стицање знања о појму и значају дефинисања професионалних циљева и планирања каријере Упознавање са правима и одговорностима значајним за професионални развој и тражење посла Развијање вештине тражења информација значајних за професионално образовање и укључивање у свет рада Подстицање ученика у прихватању промена као битног фактора професионалног развоја и потребе за сталним прилагођавањем	моћи да увиди начине на које се могу дефинисати сопствени професионални циљеви и планирати сопствена каријера моћи да процене сопствене мотивације моћи да разликују активне и пасивне приступе у процесу тражења информација моћи да идентификује сопствене вештине, способности, особине личности и знања значајних за даље професионално образовање у улазак у свет рада моћи да састави професионалну биографију и пријаву за посао		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода
Облици рада: фронтални, групни, рад у пару, индивидуални Наставне методе: радионичарске методе рада Наставна средства: радни задаци, интернет, пројектор и компјутер, презентације, филмови, постери и панои, новински чланци

ВЕРСКА НАСТАВА

Програм предмета верска настава исти је за све образовне профиле четвртог разреда.

ЛИТЕРАТУРА: Библија, дидактички материјал

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Верска настава (православни катихизис)	Увод	☑ Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса; ☑ Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном школовању.	моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 2. године средњошколског или гимназијског образовања; • моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања.	Ученик уме да процени степен у ком је овладао градивом. Користи различите методе учења. Изражава своје ставове и мишљење. Јасно исказује одређени садржај (усмено и писано). Процењује поузданост података.	Српски језик Историја Ликовна култура Географија Социологија
	За живот света	Пружити ученицима основ за разумевање да Литургија преображава свет уносећи у њега есхатолошку реалност; Упознати ученике са садржајем и структуром Свете Литургије;	моћи да препознаје елементе Свете Литургије; моћи да препозна да је благодатно искуство Литургије предокушај Царства Божијег; моћи да назре космолошки и есхатолошки карактер		

		Предочити ученицима значај активног учешћа у Светој Литургији; Нагласити ученицима да су хришћани позвани да у свету сведоче етос Свете Литургије.	Литургије; моћи да тумачи литургијску молитву нелицемерна, смелост према Богу, усвојење Царства Божијег;		
	Историја и есхатологија у цркви	- Представити ученицима хришћанско схватање историје као процес који у есхатону задобија свој смисао и испуњење; - Упознати ученике са најважнијим догађајима из историје Цркве; - Упознати ученике са најзначајнијим елементима кирило-методијевске традиције; - Нагласити ученицима да је Светосавље хришћански етос српског народа; - Упознати ученике да се опредељење за Царство Небеско изражава на реалан начин: сведочењем Христа и личним животом; - Упознати ученике са богатством исихастичке праксе и богословља.	- моћи да схвати да историја има есхатолошко усмерење; - моћи да схвати разлог за гоњење хришћана у римском царству; - моћи да схвати да нема суштинске разлике између светосавског и хришћанског етоса; - моћи да наброји неке српске светитеље и да објасне како су они служили Богу и ближњима; - моћи да доведе у везу виђење таворске светлости са исихастичком праксом; - бити свестан могућности мистичког опита заједнице са Богом.		
	Хришћанство у савременом свету	Омогућити ученицима да изграде хришћански став према савременом схватању слободе, љубави заједнице... Пружити ученицима основ за	постати свестан да је егоизам суштински проблем човековог друштва, јер разара заједницу; моћи да критички вреднује		

		разумевање да хришћанска теорија и пракса носе снагу којом би могло да се одговори на најважнија искушења савременог света и човека; Оспособити ученика да богословски размишља о биоетичким проблемима на основу одабраних примера; Упознати ученике са различитим богословским поимањима болести; Кроз дискусију о проблемима морајности у социолошким оквирима помоћи ученицима да изграде правилан етички став о томе; Разговарати са ученицима о Породичним вредностима и савременим изазовима; Разговарати са ученицима о проблему човекове опредељености у потрошачком друштву; Разговарати са ученицима о човековој тежњи да пребацује одговорност на Бога за зло у свету и дати објашњење са православног становишта;	проблеме савремене цивилизације у светлу искуства Цркве (савремено схватање слободе, љубави, другог човека); моћи да промишља о разлозима постојања болести и како се носити са њима са православног становишта; моћи да схвати да су болести зависности последица		
	Тачно изложење православне вере	Рекапитулирати и продубити знања ученика о основама православне вере; Помоћи ученицима да изврше синтезу досадашњих знања и разумевања о основама православне вере; Установити обим и квалитет знања и разумевања стечених у току циклуса школовања	моћи да уочи у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода
Облици рада: Индивидуални, Фронтални Наставне методе: Разговор, демонстративна, дијалогска, текстуална, рад на тексту, објашњење Наставна средства: Библија, дидактички материјал
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ
Основни ниво: Ученик препознаје појмове из градива. Решава лакше задатке везане за наставну јединицу. Укључује се у разговор. Поставља питања. Средњи ниво: Ученик повезује појмове из више наставних јединица. Самостално формулише питања и даје одговоре на њих. Решава комбиноване тестове. Напредни ниво: Ученик повезује градиво са градивом из других наставних предмета. Креативно се изражава, пише краће радове на задату тему.

Музичка култура – изборни предмет – план и програм исти као у 3.разреду

Изабрана поглавља математике – изборни предмет – план и програм исти као у 3.разреду

Историја(одабране теме) - изборни предмет – план и програм исти као у 3.разреду

Физика - изборни предмет – план и програм исти као у 3.разреду

Логика са етиком - изборни предмет – план и програм исти као у 3.разреду

ЕЛЕКТРОНСКО ПОСЛОВАЊЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Електронско ПОСЛОВАЊЕ – изборни предмет	Увод у електронско пословање	Стицање основних знања о електронском пословању	дефинише електронско пословање разликује концепте електронског пословања наведе форме електронског пословања	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења -Ученик уме јасно да исказе одређени садржај (усмено и	• канцеларијско пословање • рачунарство и информатика • пословна информатика са електронским пословањем

			објасни modele електронског пословања наведе предности електронског пословања дефинише инфраструктуру електронског пословања разликује компоненте ИТ инфраструктуре доведе у везу интернет и савремено пословање објасни референтне modele и стандарде рачунарских мрежа разликује рачунарске мреже разликује интернет сервисе користи интернет сервисе објасни појам рачунарство у облаку објасни процес управљања дигиталним идентитетима идентификује различите контексте окружења за увођење електронског пословања дефинише виртуелне	писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује Ученик проналази / осмишљава могућа решења проблемске ситуације -Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	• вештине комуникације • пословна психологија

			организације (Outsourcing) дефинише виртуелне канцеларије и telework разликује виртуелне организације засноване на масовној сарадњи		
	Примена електронског пословања	Стицање основних знања о примени електронског пословања	дефинише електронску трговину наводи компоненте електронске трговине објасни процедуру B2C електронске трговине објасни процедуру B2B електронске трговине објасни појам Е-набавке објасни појам Е-тржишта разликује modele и елементе управљања ланцима снабдевања објасни modele и механизме плаћања на Интернету разликује групе мобилних плаћања објасни различите сервисе мобилног плаћања дефинише интернет маркетинг објасни коришћење интернет маркетинга у пословању дефинише друштвене		

			медије наведе карактеристике друштвених медија разликује врсте друштвених медија у пословању објасни процедуре примене различитих друштвених медија у пословању дефинише управљање односима с клијентима (Customer relationship management, CRM)		

	Е услуге	Стицање знања о е услугама и оспособљавање ученика за коришћење е услуга	објасни појам Е-банкарство разликује сервисе Е-банкарства наведе компоненте архитектуре система е-банкарства разликује инструменте плаћања у е-банкарству разликује електронске системе платног промета дефинише берзе и берзанско пословање на Интернету објасни архитектуру система е-управе анализира улогу портала Е-управе дефинише појам Е-образовање објасни системе електронског образовања који се користе као подршка образовном процесу објасни примену електронског пословања у е-здравству објасни примену мобилних технологија у електронском пословању разликује мобилне оперативне системе и мобилне апликације		

			разликује различите облике мобилних технологија у пословању наведе тенденције у електронском пословању дефинише интернет интелигентних уређаја објасни појам свеприсутно рачунарство дефинише термин Big data		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода
Облици рада: вежбе кроз симулацију рада у виртуелном привредном друштву- фронтални облик, рад у пару, групни рад Наставне методе: монолошко-дијалогски, рад на тексту, метод демонстрације Наставна средства: рачунари у кабинету за економско пословање

ОСНОВЕ БАНКАРСКОГ ПОСЛОВАЊА СА ЕВИДЕНЦИЈОМ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Основе банкарског пословања са евиденцијом – изборни предмет	Структура биланса стања и биланса успеха банке	Оспособљава ученика за билансно приказивање имовине и порекла имовине *Оспособљава ученика за билансно приказивање расхода, прихода и резултата банке	Дефинише биланс стања банке Наведе врсте имовине банке Дефинише имовинске еквиваленте Објасни пласмане банке Наведе врсте осталих средстава банке Наведе изворе финансирања банке Објасни појам и врсте депозита Наведе остале изворе позајмљених средстава банке Објасни структуру сопственог капитала банке Објасни принцип опадајуће ликвидности позиционирања	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења -Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује Ученик проналази / осмишљава могућа решења проблемске ситуације -Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и	• канцеларијско пословање • рачунарство и информатика • пословна информатика са електронским пословањем • вештине комуникације • пословна психологија

			активе и опадајће доспелости позиционирања пасиве Наведе основне групе прихода и расхода банке Разликује групе расхода и прихода о којима се извештава по бруто и нето принципу Дефинише каматну маржу наведе облике резултата банке	поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	

	Специфичности банкарског рачуноводства	Оспособљавање ученика за евиденцију банкарских послова	Разликује контни оквир банака од контног оквира за предузећа Наведе у чијој је надлежности доношење контног оквира банке Наведе принципе обележавања конта и распореда књиговодствених рачуна у контном оквиру Наведе структуру контног оквира за банке Објасни билансни принцип к. оквира Наведе врсте готовинских уплата и исплата које чине благајничко пословање Наведе ванбилансне позиције у класи 9 Евидентира промене на основу готовинског платног промета Евидентира уплате и исплате штедних улога, мењачке послове, предају сувишка у трезор, дотација из трезора у благајне, евидентира транзакције плаћања и наплате у домаћој и	

			страној валути Обрачуна и књижи курсне разлике у промету готовине Евидентира куповину и продају краткорочних ХОВ Наведе помоћне књиге благајничке евиденције банака Евидентира пласмане у дате депозите и дате кредите Евидентира пласмане у ХОВ у домаћој и страној валути Евидентира примљење депозите, кредите и ХОВ Наведе остала средства банке Евидентира обавезе Објанси структуру сопственој капитала банке Објасни функцију резерви банке Наведе умањујуће позиције спственог капитала банке Наведе вредност по којој се евидентира капитал банке Евидентира приходе и расходе банке Обрачуна и евидентира резултат пословања банке	

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода
Облици рада: вежбе кроз симулацију рада у виртуелном привредном друштву- фронтални облик, рад у пару, групни рад Наставне методе: монолошко-дијалогски, рад на тексту, метод демонстрације Наставна средства: рачунари у кабинету за економско пословање

ПРОГРАМ МАТУРСКОГ ИСПИТА

ЦИЉ

Матурским испитом проверава се да ли је ученик, по успешно завршеном образовању за образовни профил економски техничар, стекао стручне компетенције прописане Стандардом квалификације економски техничар .

СТРУКТУРА

Матурски испит састоји се од три независна испита:

- испит из матерњег језика и књижевности;
- испит за проверу стручно–теоријских знања;
- матурски практични рад.

ОЦЕЊИВАЊЕ СТРУЧНИХ КОМПЕТЕНЦИЈА

У оквиру матурског испита се проверава стеченост стручних компетенција. Оцењивање стручних компетенција врши се комбинацијом метода: тестирање стручно теоријских знања и симулација путем извођења практичних радних задатака. Тест знања заснива се на исходима стручног образовања (исходи знања), док су радни задаци формирани превасходно на основу јединица компетенција и омогућавају проверу оспособљености ученика за примену знања, демонстрацију вештина и професионалних ставова у радном контексту. На овај начин је омогућено мерење знања, вештина, ставова и способности који одговарају Стандарду квалификације економски техничар. Критеријуми оцењивања стручних компетенција развијени су на основу јединица компетенција и чине оквир за оцењивање компетенција за квалификацију економски техничар (у даљем тексту: Оквир). Оквир садржи критеријуме процене, дате у две категорије: аспекти и индикатори процене. Инструменти за оцењивање стручних компетенција – обрасци који се користе на матурском испиту формирани су и усклађени са Оквиром

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

1. Назив квалификације: Економски техничар
2. Сектор - подручје рада: Економија право и администрација
3. Ниво квалификације: IV
4. Начин стицања квалификације: Квалификација се стиче након успешно завршеног средњег стручног образовања.

5. Трајање: Програм средњег стручног образовања за стицање квалификације траје четири године.
6. Начин провере: Достигнутост исхода програма средњег стручног образовања се проверава на матурском испиту који спроводи средња школа.
7. Заснованост квалификације: Квалификација се заснива на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања.
- 7.1. Опис рада Дужности - стручне компетенције:
- Обављање послова рачуноводства и финансија
 - Обављање банкарских послова и послова осигурања
 - Обављање комерцијалних послова
 - Обављање послова комуникације и администрације

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ФИНАНСИЈСКИ АДМИНИСТРАТОР

Сл.Гласник 10/12 од 14.08.2012., 10/22 од 30.08.2022.

Стандард квалификације: нема

		I РАЗРЕД							II РАЗРЕД							III РАЗРЕД							IV РАЗРЕД							УКУПНО				
		недељно			годиниње				недељно			годиниње				недељно			годиниње				недељно			годиниње				годиниње				
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	П	Т	В	П	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ				
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		16	2	0	629	74	0	0	12	0	0	432	0	0	0	11	0	0	385	0	0	0	12	0	0	372	0	0	0	1818	74	0	0	1892
1.	Српски језик и књижевност	3			111				3			108				3			105				3			93				417				417
1.1	Српски језик као нематерњи језик*	2			74				2			72				2			70				2			62				278				278
2.	језик и књижевност*	3			111				3			108				3			105				3			93				417				417
3.	Страни језик	2			74				2			72				2			70				2			62				278				278
4.	Физичко васпитање	2			74				2			72				2			70				2			62				278				278
5.	Математика	3			111				3			108				3			105				3			93				417				417
6.	Рачунарство и информатика		2			74																								74				74
7.	Историја	2			74				2			72																		183				183
8.	Ликовна култура														1			35												35				35
9.	Географија	2			74																									74				74
10.	Биологија	2			74																									74				74
11.	Социологија са правима грађана																					2			62					62				62
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		8	5	0	296	185	0	0	10	9	0	360	324	0	30	12	6	0	420	210	0	60	6	11	0	186	341	0	90	1262	106	0	180	2502
12.	Принципи економије	3			111				2			72																		183				183
13.	Рачуноводство	1	2		37	74			2	2		72	72			2	2		70	70			2	2		62	62			241	278			519
14.	Финансијско пословање	2			74				2			72				2			70				2			62				278				278
15.	Канцеларијско пословање		3			111				2		72																		183				183
16.	Пословна економија	2			74				2			72				2			70											216				216
17.	Пословна информатика								2			72																		72				72
18.	Право								2			72				2			70											142				142
19.	Финансијско рачуноводствена обука								3			108	30			4			140	60			4			124	90	0	372	180	552			552
20.	Јавне финансије															2			70											70				70
21.	Национална економија															2			70											70				70
22.	Статистика																						3			93			0	93				93
23.	Предузетништво																						2			62			0	62				62
24.	Ревизија																						2			62			62					62
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ		1			37				1			36				3			105				3			93				271				271
1	Грађанско васпитање / Верска	1			37				1			36				1			35				1			31				139				139
2	Изборни предмети према програму															2			70				2			62			132					132

Финансијски администратор

РБ	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети* - ОБАВЕЗНО СЕ БИРА БАР У ЈЕДНОМ РАЗРЕДУ					
1.	Пословни енглески језик			2	
2.	Електронско пословање			2	
3.	Рачуноводство финансијских организација и буџетских корисника				2
4.	Маркетинг				2
Општеобразовни предмети					
1.	Екологија и заштита животне средине				1
2.	Историја (одабране теме)			1	
3.	Музичка култура			1	
4.	Изабрани спорт			1	1

Циљеви стручног образовања

Циљ стручног образовања за образовни профил финансијски администратор је оспособљавање ученика за обављање финансијско - рачуноводствених послова, састављање и презентацију финансијских и пореских извештаја.

Неопходност сталног прилагођавања променљивим захтевима тржишта рада, потреба континуираног образовања, стручног усавршавања, развоја каријере, унапређење могућности запослења, усмерава ученике да се оспособљавају за:

- примену теоријских знања у практичном контексту;
- ефикасан рад у тиму;
- преузимање одговорности за властито континуирано учење и напредовање у послу и каријери;
- благовремено реаговање на промене у радној средини;
- препознавање пословних могућности у радној средини и ширем социјалном окружењу;

- примену сигурносних и здравствених мера у процесу рада;
- примену мера заштите животне средине у складу са концептом одрживог развоја;
- употребу информатичке технологије у прикупљању, организовању и коришћењу информација у раду и свакодневном животу.

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ : ФИНАНСИЈСКИ АДМИНИСТРАТОР ПРВИ РАЗРЕД

РАЧУНАРСТВО И ИНФОРМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Избор из стручне литературе у складу са планом и програмом предмета

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Рачунарство и информатика	Основе рачунарске технике	-Усвајање значења појмова податак, информација, информатика -Усвајање знања о структури и компонентама рачунарског система -Упознавање са структуром рачунарског система и функционисањем и наменом компоненти рачунарског система	-Сагледавање значаја развоја савремених информатичких технологија -Схватање значаја информатике у свим областима људске делатности и њен утицај на целокупни развој савременог друштва	1. Комуникација 2. Рад с подацима и информацијама 3. Дигитална компетенција 4. Решавање проблема 5. Сарадња	Савремена пословна кореспонденција
	Основе рада у оперативном систему са графичким интерфејсом	-Упознавање структуре software-а -Оспособљавање за коришћење графичке оперативне средине -Могућност примене у пракси поступака рада у графичком окружењу	-Познавати структуру software-а -Познавати основне појмове и карактеристике графичке оперативне средине -Могућност примене у пракси поступака рада у графичком окружењу		
	ТЕКСТ ПРОЦЕСОР	-Схватање значаја програма за обраду текста	-Умети да дизајнира радно окружење		

		-Оспособљавање за форматирање текстова -Оспособљавање за рад са табелама и другим текстуалним и нетекстуалним објектима -Повезивање са другим апликацијама	-Вешто користити могућности обликовања текста -Знати да користи постојеће форме текста -Умети да направи табеларно структурирани текст -Знати да увезе податке из других апликација -Знати да припреми за штампу и одштампа текст		
	СЛАЈД ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ	-Схватање значаја и могућности програма за израду презентација -Оспособљавање за израду и форматирање слајдова -Оспособљавање за додавање текстуалних и нетекстуалних објеката -Анимација објеката на слајдовима и прелаза између слајдова -Повезивање са другим апликацијама	-умети да дизајнира радно окружење вешто користити могућности обликовања слајда -знати да користи постојеће стилова презентација умети да направи интерактивну презентацију -умети да направи фото албум -знати да увезе податке из других апликација		
	РАД СА ТАБЕЛАМА	-Прикупљање података и њихово табеларно и графичко приказивање -Упознавање са могућностима програма за рад са табелама и радно окружење -Упознавање са организацијом радног листа и радне свеске -Унос и исправљање података, изрази, функције -Израда графика	-Схватање основних принципа рада са табелама -Знати да ефикасно препознаје разне типове података и ефикасно користи изразе и функције -Умети да креира и интерпретира разне типове графика -Уме да повезује (увози и извози) податке у друге Програме -Умети да припреми за штампу и одштампа табеле и графиконе		

Сви предмети

	Интернет и електронска комуникација	-Оспособљавање ученика за коришћење Интернет сервиса -коришћење ресурса локалне мреже -упознавање са принципом функционисања глобалних мрежа	-Приступа садржајима на интернету, претражује и преузима жељене садржаје -користи Е-пошту и сличне веб-сервисе -објасни појмове Е-трговина и Е-банкарство -освести важност поштовања правних и етичких норми при коришћењу интернета -наведе могуће структуре локалне мреже и користи ресурсе исте		Сви предмети
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Индивидуални групни Наставне методе: монолошко-дијалогска, демонстрације Наставна средства: Рачунар, стручна литература везана за тему-област, табла, креда, радни листови					

ИСТОРИЈА

Предмет	Тема	Циљ	Исходи	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

Историја	Увод	• Унапређивање знања о основним методама рада историјске науке. • Унапређивање знања о основним елементима хронологије и њене употребе у историјском контексту. • Познавање периодизације историје. • Познавање обележја праисторије и њених најважнијих локалитета у Европи и Србији.	• дефинише појам историје; • разликује историју као науку и као наставни предмет; • именује и разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); • лоцира одређени хронолошки податак у одговарајући миленијум, век и деценију; • препозна различите начине рачунања времена у прошлости и садашњости; • наведе основне историјске периоде у развоју човечанства и одреди граничне датуме који их деле; • дефинише појам историјских извора и познаје њихову основну поделу; • објасни значај историјских извора у изучавању и разумевању прошлости; • разликује историјске изворе од историјске литературе	Компетенција за целоживотно учење Комуникација	Српски језик Ликовна култура Музичка култура Грађанско васпитање Географија Социологија Верска настава
	Цивилизације старог века	• Упознавање са глобалним прегледом цивилизација старог века. • Разумевање основних одлика цивилизација старог века. • Унапређивање знања о друштвеним структурама и државним институцијама у цивилизацијама старог века. • Разумевање одлика религија и верских схватања у старом веку. • Проширивање знања о култури цивилизација старог века и њеним главним тековинама. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног	• утврди основне претпоставке за настанак цивилизација старог века; • именује најважније цивилизације епохе старог века; • наведе и лоцира најважније цивилизације из најранијег периода историје човечанства (Месопотамија, Египат, Јудеја, Феникија, Крит, Индија, Кина); • одреди основне одлике и најважније тековине цивилизација Далеког истока (Индија, Кина); • опише друштвене структуре у најважнијим државама старог века; • објасни државно уређење цивилизација Старог истока античке Грчке и Рима; • наведе религијске системе и њихове главне одлике у најважнијим државама старог века; • наведе врсте писама цивилизација старог века и препозна њихове особености; • идентификује основне одлике привреда	Рад с подацима и информацијама Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција	

		живота у цивилизацијама старог века. • Уочавање утицаја историјског наслеђа цивилизација старог века на савремени свет.	најзначајнијих држава старог века • опише начин живота припадника различитих друштвених слојева у државама старог века; • именује најзначајнија привредна, научна и културна достигнућа цивилизација старог века; • наведе главне тековине цивилизација старог века у савременом добу и препозна њихов значај; • уочи, наведе и упоређи сличности и разлике између појава и процеса из историје старог века са појавама и процесима у савременом друштву.		
	Европа и Средоземље у средњем веку	• Разумевање основних одлика епохе средњег века. • Унапређивање знања о друштвеним структурама и државним институцијама у средњем веку. • Разумевање одлика религије и верских схватања у средњем веку. • Проширивање знања о средњовековној култури и њеним главним тековинама.	• истакне одлике периода средњег века и уочи основне разлике у односу на античку епоху; • лоцира одређени историјски догађај или појаву на временској ленти средњег века; • објасни формирање феудалне друштвене структуре и вазалне односе; • опише, на примеру Византије, Франачке, Француске, Енглеске и Немачке, друштвену структуру и државно уређење у средњем веку; • наведе и образложи организациону структуру православне и католичке цркве; • сагледа значај Великог раскола и његове последице; • опише настанак и ширење ислама; • разуме узроке и последице крсташких ратова		
	Срби и њихово окружење у средњем веку	• Проширивање знања о историји српских држава у средњем веку. • Унапређивање знања о друштвеним структурама и државним институцијама у српским земљама у средњем веку. • Стицање знања о личностима које су обележиле средњи	• лоцира одређени догађај или појаву из српске средњовековне историје на временској ленти; • опише друштвену структуру и државно уређење српских земаља у средњем веку; • наведе одлике српске државности у средњем веку; • уочи и објасни на историјској карти промене граница српских држава усредњем веку; • уочи значај религије код Срба у средњем веку и њен утицај на културно стваралаштво;		

		век у националној историји. • Разумевање одлика религије и верских схватања код Срба у средњем веку. • Унапређивање знања о културном наслеђу Срба у средњем веку. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у српским земљама у средњем веку. • Развијање свести о значају средњовековне државности за настанак модерне српске државе.	• именује најважније личности које су заслужне за развој српске културе у средњем веку; • наведе и опише највећа културна достигнућа код Срба у средњем веку; • идентификује основне одлике привреде у српским земљама у средњем веку; • истакне одлике свакодневног живота друштвених слојева у српским земљама у средњем веку • наведе главне тековине српске средњовековне културе и уочи њихову присутност у савременом добу; • препозна значај средњовековне државности за настанак модерне српске државе.		
	Европа и свет од краја XV до краја XVIII века	• Стицање знања о историји најзначајнијих европских држава од краја XV до краја XVIII века. • Унапређивање знања о друштвеним структурама и државним институцијама у Европи од краја XV до краја XVIII века. • Разумевање значаја појаве протестантизма. • Проширивање знања о културним достигнућима у периоду од краја XV до краја XVIII века. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у периоду од краја XV до краја XVIII века. • Уочавање утицаја историјског наслеђа периода од краја XV	• идентификује основне одлике периода од краја XV до краја XVIII века у историји Европе; • сагледа значај и последице великих географских открића; • опише, на примеру Француске, Енглеске, Пруске, Аустрије, Русије и Шпаније, друштвену структуру и државно уређење у апсолутистичким монархијама; • сагледа значај реформације и именује најзначајнија протестанска учења; • именује најважније ствараоце епохе хуманизма и ренесансе и наведе њихова дела; • наведе најзначајнија културна и техничка достигнућа у периоду од краја XV до краја XVIII века; • идентификује основне одлике привреде у периоду од краја XV до краја XVIII века • истакне одлике свакодневног живота друштвених слојева у периоду од краја XV до краја XVIII века; • наведе главне тековине периода од краја XV до краја XVIII века и препозна њихов значај у		

		до краја XVIII века на савремени свет.	савременом добу.		
	Српски народ под страном влашћу од краја XV до краја XVIII века	• Унапређивање знања о положају српског народа под османском, хабзбуршком и млетачком влашћу од краја XV до краја XVIII века. • Стицање знања о личностима које су обележиле период од краја XV до краја XVIII века у националној историји. • Уочавање улоге српске цркве у очувању националног идентитета.	• идентификује основне одлике периода од краја XV до краја XVIII века у националној историји; • опише друштвену структуру и државно уређење Османског царства и положај српског народа у њему; • лоцира на историјској карти најважније правце и области сеоба српског народа; • уочи последице сеоба српског народа; • објасни положај Срба у Хабзбуршкој монархији; • уочи последице процеса исламизације, покатоличавања и унијаћења Срба; • изведе закључак о улози српске цркве у очувању националног идентитета;		
		• Унапређивање знања о културном стваралаштву Срба од краја XV до краја XVIII века. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у српским земљама од краја XV до краја XVIII века.	• наведе најзначајнија културна достигнућа српског народа у периоду од краја XV до краја XVIII века; • идентификује основне одлике привреде у српским земљама од краја XV до краја XVIII века; • истагне одлике свакодневног живота друштвених слојева у српским земљама у периоду од краја XV до краја XVIII века.	Наставна средства: цртеж ; дијаграм ; карта ; графикон ; мултимедијална презентација ; филмови	
	Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода	Облици рада: фронтални; групни ; рад у паровима ; тимски ; индивидуални	Наставне методе: монолошке • дијалогске • илустративно демонстративне • практичних радова		

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета историја:

Основни ниво:

1. Област ИСТОРИЈСКА ЗНАЊА

2.ИС.1.1.1. Разуме значење основних историјских и појмова историјске науке.

2.ИС.1.1.2. Користи хронолошке термине у одговарајућем историјском и савременом контексту.

2.ИС.1.1.3. Препознаје историјски простор на историјској карти.

2.ИС.1.1.4. Именује најзначајније личности и наводи основне процесе, појаве и догађаје из опште и националне историје.

2. Област ИСТРАЖИВАЊЕ, ТУМАЧЕЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

2.ИС.1.2.1. Самостално прикупља и разврстава различите изворе информација о прошлости и садашњости у функцији истраживања.

2.ИС.1.2.2. Уочава да постоје различита виђења исте историјске појаве на основу поређења више историјских извора.

2.ИС.1.2.3. Препознаје предрасуде, стереотипе, пропаганду и друге видове пристрасности у тумачењу историјских појава у историјским и савременим изворима информација.

2.ИС.1.2.4. Усмено интерпретира историјски наратив и саопштава резултате самосталног елементарног истраживања.

2.ИС.1.2.5. Писано саопштава резултате елементарног истраживања уз употребу текстуалне word датотеке (фајла).

3. Област ИСТОРИЈСКЕ ОСНОВЕ САВРЕМЕНОГ ДРУШТВА

2.ИС.1.3.1. Препознаје историјску димензију савремених друштвених појава и процеса.

2.ИС.1.3.2. Идентификује улогу историјских личности у обликовању савремене државе и друштва.

2.ИС.1.3.3. Разуме значај и показује одговоран однос према културно-историјском наслеђу сопственог и других народа.

2.ИС.1.3.4. Разуме смисао обележавања и неговања сећања на важне личности, догађаје и појаве из прошлости народа, држава, институција.

2.ИС.1.3.5. Уочава елементе интеркултуралних односа и препознаје вредности друштва заснованог на њиховом неговању.

2.ИС.1.3.6. Пореди историјски и савремени контекст поштовања људских права и активно учествује у интеркултуралном дијалогу.

2.ИС.1.3.7. Препознаје узроке, елементе и последице историјских конфликта и криза са циљем развијања толеранције, културе дијалога и сензибилитета за спречавање потенцијалних конфликта.

Средњи ниво: Следећи искази описују шта ученик зна, уме и може да уради на средњем нивоу у свакој области.

1. Област ИСТОРИЈСКА ЗНАЊА

2.ИС.2.1.1. Анализира специфичности одређених историјских појмова.

2.ИС.2.1.2. Показује историјске појаве на историјској карти и препознаје историјски простор на географској карти.

2.ИС.2.1.3. Објашњава и повезује улогу личности, процесе, појаве, догађаје из националне и опште историје.

2. Област ИСТРАЖИВАЊЕ, ТУМАЧЕЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

2.ИС.2.2.1. Процењује релевантност и квалитет различитих извора информација о прошлости и садашњости и примењује их у истраживању и презентацији.

2.ИС.2.2.2. Анализира предрасуде, стереотипе, пропаганду и друге видове пристрасности у тумачењу историјских појава у историјским и савременим изворима информација и уочава њихове последице.

3. Област ИСТОРИЈСКЕ ОСНОВЕ САВРЕМЕНОГ ДРУШТВА

2.ИС.2.3.1. Наводи и описује појаве различитог историјског трајања и уочава сличности и прави разлику у односу на њихов савремени и историјски контекст.

Напредни ниво: Следећи искази описују шта ученик зна, уме и може да уради на напредном нивоу у свакој области.

1. Област ИСТОРИЈСКА ЗНАЊА

2.ИС.3.1.1. Разуме и анализира променљивост историјског простора у различитим периодима, уз употребу историјске, географске и савремене политичке карте.

2.ИС.3.1.2. Критички просуђује важне процесе, појаве, догађаје и личности из опште и националне историје.

2. Област ИСТРАЖИВАЊЕ, ТУМАЧЕЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

2.ИС.3.2.1. Закључује на основу истраживања различитих извора информација о прошлости и садашњости.

2.ИС.3.2.2. Издваја и објашњава специфичне сличности и разлике у тумачењима исте историјске појаве на основу различитих историјских извора.

2.ИС.3.2.3. Усмено објашњава резултате самосталног елементарног истраживања и аргументовано брани изнете ставове и закључке.

2.ИС.3.2.4. Писано и графички презентује резултате елементарног истраживања уз употребу нових технологија.

3. Област ИСТОРИЈСКЕ ОСНОВЕ САВРЕМЕНОГ ДРУШТВА

2.ИС.3.3.1. Анализира савремене појаве и процесе у историјском контексту и на основу добијених резултата изводи закључке.

ГЕОГРАФИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Географије Србије, Милка Бубало Живковић, Бојан Ђерчан, Даринка Максимовић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ГЕОГРАФИЈА	Увод	Стицање знања о предмету проучавања,	дефинише предмет изучавања, значај, развој и место географије у систему наука разликује природне и друштвене	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и	Српски језик и књижевност

		подели, значају и месту географије у систему наука Уочавање и схватање корелативних односа између географије и других природних и друштвених наука	елементе географског простора и схвата њихове узајамне узрочно-последичне везе и односе одреди место географије у систему наука препозна значај и практичну примену географских сазнања	информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу и околини Естетичка компетенција	157 Историја Национална економија Предузетништво Грађанско васпитање Верска настава
	Савремене компоненте географског положаја Србије	Проширивање знања о положају, месту и улози Србије на Балканском полуострву и југоисточној Европи Уочавање општих географских карактеристика, сагледавањем сложених друштвено - економских процеса и промена у југоисточној Европи, на Балканском полуострву и у	дефинише појам и функције државних граница, разуме државно уређење Србије и познаје државна обележја: грб, заставу, химну лоцира на карти положај и величину територије Србије уз кратак опис битних карактеристика граница са суседним земљама дефинише појам југоисточна Европа, лоцира на карти Балканско полуострво и идентификује његове опште географске карактеристике: физичке, културне и демографске анализира промене на политичкој карти Балканског полуострва: настанак и распад Југославије, стварање нових држава и облици њихове сарадње дефинише појам географски положај и		

		нашој држави	наведе његову поделу одреди укупан географски положај Србије (повољан, неповољан), анализом својстава чинилаца који га формирају: апсолутни и релативни положај дискутује о предностима и недостацима географског положаја Србије		
	Природни ресурси Србије и њихов економско географски значај	Стицање нових и продубљених знања о природи Србије и њеном утицају на живот и привредне делатности људи Сагледавање физичко-географских компонената простора Србије и разумевање њиховог значаја за живот људи и могућности развоја привреде	одреди у геолошком саставу Србије заступљеност стена различите старости, састава и порекла, значајних за појаву руда и минерала лоцира у оквиру геотектонске структуре Србије велике целине: Српско-македонску масу, Карпато-балканиде, Унутрашње динариде, Централне динариде и Панонску депресију и објасни њихов постанак (деловање унутрашњих тектонских и спољашњих сила) идентификује основне макро-целине рељефа Србије: Панонски басен и Планинску област кратко опише постанак Панонског басена, одвоји панонску Србију: Панонску низију и јужни обод Панонског басена са прегледом главних елемената рељефа одреди планинску област и направи картографски преглед громадних, карпатско-балканских, динарских планина		

			и већих котлина објасни елементе и факторе климе, разликује климатске типове у Србији и њихове одлике направи преглед водног богатства Србије: одреди на карти развођа сливова, лоцира транзитне и домицилне реке, објасни постанак, поделу и значај језера и термоминералних вода закључује о економском значају вода за снабдевање насеља, наводњавање тла, производњу хидроенергије, пловидбу, рибарство и туризам дискутује о загађивачима, последицама и мерама заштите дефинише појам земљиште (тло), одреди типове тла на простору Србије, њихов састав и карактер познаје утицај физичко-географских фактора на формирање типова вегетације и разноврсност животињског света панонске и планинске области Србије дефинише: појам природна средина, предмет проучавања заштите природе, значај заштите и унапређивања природе наведе елементе природне средине, загађиваче воде, ваздуха, земљишта; последице загађивања и мере заштите ☑ препозна појаве штетне по своје природно и културно окружење и активно учествује у њиховој заштити, обнови и		

			унапређивању дефинише : парк природе, предео изузетних одлика, резерват природе, споменик природе и природне реткости Разликује заштићена природна добра у Србији: Голија, Фрушка гора, Ђердап, Тара и др.		
	Становништво Србије	Проширивање знања о демографском развоју и распореду становништва у Србији Уочавање демографских проблема и могућности њиховог превазилажења за свеукупни друштвено-економски развитак наше земље Формирање свести о неговању националног и културног	❑ опише антропогеографска обележја и историјско-географски континуитет насељавања Србије ❑ објасни кретање становништва и територијални размештај становништва у Србији ❑ укаже на промену броја становника Србије и наведе факторе који условљавају промене становништва ❑ уз помоћ графичких метода анализира основне демографске одлике; објашњава их, врши предвиђања и изводи закључке ❑ дефинише појмове: наталитет, морталитет и природни прираштај ❑ дефинише појам миграције и разликује типове и видове миграција ❑ објасни структуру становништва у Србији (биолошка, економска, социјална, национална) ❑ разликује појмове националног,		

		идентитета	етничког и културног идентитета ❑ изгради став о једнаким правима људи без обзира на расну, националну, верску и другу припадност ❑ објасни демографске проблеме и популациону политику у Србији ❑ дефинише појам дијаспоре ❑ лоцира подручја на којима живи српско становништво у непосредном и ширем окружењу (Мађарска, Румунија, Македонија, Албанија, Црна Гора, Босна и Херцеговина, Хрватска и Словенија) ❑ разликује компактну и појединачну насељеност српског становништва у подручјима непосредног и ширег окружења ❑ објасни основне карактеристике становништва Републике Српске ❑ лоцира аутохтоне српске територије (северни делови Далмације, Лика, Кордун, Банија, Славонија и Барања) ❑ објасни радне миграције у европске земље и именује државе и градове у којима има нашег становништва ❑ објасни исељавање нашег становништва на ваневропске континенте ❑ разликује фазе у исељавању Срба у прекоокеанске земље ❑ именује државе и градове у којима		

			живи наше становништво ☐ објасни однос и везе дијаспоре и Србије		
	Насеља Србије	☐ Проширивање знања о насељима и факторима њиховог развоја ☐ Разумевање вредности сопственог културног наслеђа и повезаности са другим културама и традицијама ☐ Развијање свести о вредности и значају антропогених културних добара ☐ Уочавање трансформације насеља и њихових мрежа и система	☐ дефинише појам насеља ☐ објасни постанак, развој и размештај насеља Србије ☐ наведе факторе развоја и трансформације насеља и њихових мрежа и система ☐ лоцира градске центре Србије ☐ образложи улогу градских центара у регионалној организа-цији Србије ☐ лоцира осовине (појасеве) развоја Србије: Дунавско-савска, Велико-моравска и Јужно-моравска ☐ разликује врсте, функције и типове насеља ☐ опише карактеристике урбаних целина ☐ разликује значење појмова урбанизација, деаграризација, индустријализација и терцијаризација ☐ именује антропогена културна добра и објасни њихову заштиту		
	Привреда Србије	☐ Проширивање и	☐ дефинише појмове: трговина,		

		продубљивање знања о привреди Србије и њеним основним карактеристикама ☐ Сагледавање потенцијала и могућности Србије за њену конкурентност у светској привреди	трговински и платни биланс и одреди значај трговине ☐ анализира утицај природних и друштвених фактора на развој туризма, дефинише и наведе поделу туризма		
	Регионалне целине Србије	☐ Стицање и проширивање географских знања о регионалним целинама Србије и сагледавање њихових специфичности	☐ дефинише појам регије и направи картографски преглед регионалних целина Србије ☐ лоцира на карти Србије границе Војводине и њених предеоних целина и препозна њене природне и друштвене одлике ☐ потврди на карти Србије границе Шумадије и Поморавља и наведе њихове природне и друштвене одлике ☐ препозна на карти Србије границе западне Србије и опише њене природне и друштвене одлике ☐ идентификује на карти Србије Старовлашко-рашку висију уз анализу њених природних и друштвених одлика		

			❑ лоцира на карти Србије границе источне Србије и наведе њене природне и друштвене одлике ❑ препозна на карти Србије границе јужног Поморавља и препозна његове природне и друштвене одлике ❑ потврди на карти Србије границе Косова и Метохије и дискутује о његовим природним и друштвеним одликама		
	Србија и савремени процеси у Европи и Свету	❑ Стицање знања о савременим политичким и економским процесима у Европи и свету као услова напретка свих земаља и народа ❑ Стварање реалне слике о Србији у светским размерама и савременим међународним процесима	❑ дефинише појмове: процес интеграције, демократска регионализација, глобализација ❑ објасни економске интеграције на Балкану и у југоисточној Европи и познаје мирољубиву политику Србије у међународним оквирима и на Балкану ❑ лоцира на карти Европе земље чланице ЕУ, опише историјат развоја, наведе циљеве и дефинише проблеме унутар Уније ❑ објасни услове које Србија треба да испуни да би постала равноправна чланица заједнице ❑ разликује улогу, значај и видове деловања међународних организација: (CEFTA, EFTA, NAFTA, OECD, OPEK, APEK, G8, BRIK...) ❑ објасни улогу, значај и видове деловања Светске банке и Међународног монетарног фонда и улогу Србије у овим		

			организацијама ❑ опише историјат развоја УН, наведе циљеве и структуру организације и образложи привженост Србије УН ❑ дефинише појам глобализације и разликује одлике политичке, територијалне, економске, културне и друге видове глобализације. Објасни приоритете Србије у погледу процеса глобализације		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: индивидуални, фронтални, групни

Наставне методе: дијалогска, монолошка, текстуална

Наставна средства: карта, уџбеник, интернет

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:
НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ

Основни ниво: Ученик користи географску карту показујући основне дестинације, рељеф, реке и сл, препознаје основне појмове

Средњи ниво: Ученик приказује географске објекте, појаве и процесе, самостално објашњава природне и друштвене услове и разуме њихов утицај

Напредни ниво: Ученик изучава и процењује природне и друштвене услове и ресурсе и њихов утицај на друштвени развој Србије, Самостално анализира, дискутује и тумачи

БИОЛОГИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Биологија за I и II разред средње школе, аутори Драгослав Маринковић, Катица Пауновић и Вељко Терзија, интернет

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

БИОЛОГИЈА	Биологија ћелије	-Упознавање са предметом и значајем цитологије као научне дисциплине -Упознавање са особинама живих бића и нивоима организације биолошких система -Схватање значаја фотосинтезе и ћелијског дисања -Разумевање процеса који се одигравају током ћелијског циклуса -Разумевање тока и значаја ћелијских деоба	-Дефинише предмет проучавања цитологије -наведе главне особине живих бића и нивое организације биолошких система -објасни хемијску структуру ћелије -објасни функцију ћелијских органела -објасни разлике између биљне и животињске ћелије -објасни ток и значај кључних метаболичких процеса: фотосинтезе и ћелијског дисања -објасни фазе ћелијског циклуса -објасни ток и значај митозе и мејозе	-Компетенције за целоживотно учење -Комуникација (уважавање саговорника, слобода у изражавању ставова, мишљења) -Дигитална компетенција -Сарадња -Решавање проблема -Рад са подацима и информацијама -Одговоран однос према здрављу	Здравствена култура, информатика и рачунарство, генетика
	Основи физиологије човека	Разумевање физиолошких процеса у људском организму	-објасни настанак и пренос нервних импулса -илуструје прост рефлексни лук -објасни улогу нервног система -објасни мишићну контракцију -објасни улогу чулних органа -дефинише позицију и улогу жлезда са унутрашњим лучењем -објасни састав и улогу крви и лимфе -објасни грађу и улогу срца и крвних судова и неурохуморалну регулацију срчаног рада -објасни размену гасова у плућима и ткивима и нервну регулацију дисања -објасни варење, ресорпцију хране и неурохуморалну регулацију варења -објасни улогу екскреторних органа -објасни улогу органа за размножавање	- Уме да наведе основне појмове и чињенице о организацији наследног материјала. - Уме да образложи основне генетичке појмове. - Разуме молекуларне основе наслеђивања и повезаност болести са променама на генетичком - Уме да образложи основне генетичке појмове, типове наслеђивања и генетске наследне болести.материјалу.	
	Биологија развића човека	-Упознавање са основним фазама развића човека -Разумевање процеса полног	-објасни процесе сперматогенезе и оогенезе -опише процес оплођења -наведе фазе интраутериног развића	Уме да објасни структурну и функционалну	

		сазревања	-објасни настанак ткива и зачетка органа -опише промене које се догађају у организму од рођења до пубертета -објасни полно сазревање	повезаност основних ћелијских процеса и разуме разлоге ћелијске диференцијације.	
	Наслеђивање биолошких особина	Разумевање основних принципа наслеђивања особина	-упореди ДНК, хроматин, хромозом -дефинише ген, геном, генотип, фенотип -објасни основна правила наслеђивања особина (Менделова правила) -објасни типове наслеђивања особина -објасни врсте и узроке мутација -наведе наследе болести човека и њихове узроке		
	Полно и репродуктивно здравље човека	-Разумевање проблема везаних за период одрастања -Схватања улоге и значаја породице -Разумевање проблема повезаних са ризичним понашањем	-препозна проблеме везане за период одрастања -објасни значај породице -опише биолошку функцију породице -дефинише појам „планирање породице“ -наведе облике заштите о нежељене трудноће -објасни штетност абортуса по здравље жене -наведе облике ризичног понашања, најчешће полно преносиве болести и болести зависности		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: Фронтални облик рада, интерактивна настава, групни рад, пројектна настава

Наставне методе: монолошко-дијалoшка, дијалoшка, илустративна, презентација

Наставна средства: уџбеник, цртежи, табеле, панои, шеме, интернет

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:

Основни ниво: БИ.1.1.1, БИ. 1.1.2, БИ 1.2.1

Средњи ниво: БИ.2.1.1, БИ 2.2.1, БИ 2.3.1, БИ.2.6.3

Напредни ниво: БИ.3.1.1, БИ.3.2.1

ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ

ЛИТЕРАТУРА: Принципи економије за први разред економске школе, аутори : Ђорђе Митровић, Биљана Пешаљ, издавач : Дата статус, Београд, 2012

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ	Економска наука : развој, принципи и методи анализе	Стицање основних знања о развоју економије, принципима, методима и моделима који се користе у економској науци	Ученик је у стању да : -дефинише предмет изучавања економије као науке -разликује најрепрезентативније школе економске мисли -наведе основне идеје репрезентативних школа економске мисли -идентификује значај одређених школа економске мисли за развој економске науке -дефинише потребе -наводи различите врсте потреба -доведе у везу неопходност размене добара ради задовољења потреба -дефинише реткост и избор -наведе принципе индивидуалног одлучивања -дефинише опортунитетни трошак	-Ученик активно конструише знање, учава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења -Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује -Ученик проналази / осмишљава могућа решења проблемске ситуације -Ученик уме да објасни шта су предности и слабе	Математика, национална економија, историја, пословна економија, маркетинг

			-дефинише граничне (маргина- лне) промене -препозна утицај подстицаја на понашање људи и друштва -наведе принципе међусобног деловања људи -препозна користи од учешћа у трговини -дефинише тржишну привреду -дефинише тржиште -препозна значај тржишта за организовање економских активности -дефинише појам "тржишни неуспех" -дефинише појам "екстерналије" -дефинише појам "тржишна моћ" -наведе принципе функцио- сања привреде -дефинише појам "продукти- вност" -описе утицај продуктивности на ниво животног стандарда -дефинише инфлацију -препозна негативне последице инфлације -дефинише научни	стране различитих решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	

			метод -идентификује значај посма- - трања у примени економског метода -доведе у везу посматрање и претпоставке у примени економског метода -препознаје значај графичких приказа у економији -прикаже шематски дијаграм кружног тока -објасни дијаграм кружног тока -прикаже графички границу про- - изводних могућности -идентификује принципе еконо- - мског резоновања на примеру границе производн.могућности -дефинише микроекономију		
	Понуда, тражња и функционисање тржишта	Стицање знања о функционисању тржишта	Ученик је у стању да : -дефинише понуду и тражњу -дефинише тражену количину добара -прикаже графички криву тражње -прикаже графички криву тржишне тражње (збир тражње појединаца) -разликује променљиве		

			које утичу на тражњу -дефинише понуђену количину добара -прикаже графички криву понуде -прикаже графички криву тржишне понуде (збир понуда свих продаваца) -разликује променљиве које утичу на понуду -дефинише тржишну равнотежу -дефинише равнотежну цену -дефинише равнот. количину -прикаже графички тржишну равнотежу -објасни закон понуде и тражње -анализира промену тржишне равнотеже -дефинише ценовну еластичност тражње -наведе факторе који утичу на ценовну еластичност тражње -израчуна ценовну еластичност тражње -разликује криве тражње на основу њихових еластичности -прикаже графички криве тражње са различитим коефицијентима еластичности -дефинише укупан		

			приход -објасни промену укупног прихода услед промене цена у зависности од еластичности тражње -дефинише доходну еластичност тражње -дефинише унакрсну еластичност тражње -дефинише ценовну еластичност понуде -наведе факторе који утичу на ценовну еластичност понуде -израчуна ценовну еластичност понуде -прикаже графички криве понуде са различитим коефицијентима еластичности		
	Трошкови производње	Стицање основних знања о трошковима предузећа	Ученик је у стању да : -дефинише појам трошкова -разликује експлицитне и имплицитне трошкове -разликује економски профит и рачуноводствени профит -дефинише производну функцију -дефинише маргинални производ -дефинише опадајући маргина-		

			лни производ -разликује фиксне и варијабилне трошкове -разликује укупне и просечне трошкове -дефинише маргинални трошак -прикаже графички криве просечних трошкова и маргиналног трошка -разликује трошкове на кратки и дуги рок		
	Тржишне структуре и понашање предузећа	Стицање основних знања о понашању предузећа у различитим тржишним структурама	Ученик је у стању да : -дефинише различита тржишна стања -наведе карактеристике конкурентног тржишта -идентификује приход конкурентног предузећа -објасни максимирање профита конкурентног предузећа -представи графички криву понуде конкурентног предузећа -објасни када предузеће одлучује да обустави производњу -објасни када предузеће одлучује да излази са тржишта -објасни када ће предузеће ући на		

			тржиште -прикаже графички профит конкурентног предузећа -представи графички криву тржишне понуде -препозна како тржиште реагује на промену тражње -опише дугорочну равнотежу на конкурентном тржишту -наведе карактеристике моно-полског тржишта -препозна основне узроке баријера уласку на тржиште -препозна како монополиста доноси одлуке о производњи и ценама (како максимизира профит) -наведе особености олигополске тржишне структуре -препозна како олигополиста доноси одлуке о производњи и ценама -наведе карактеристике монополистичке конкуренције -препозна како монополистички конкурентно предузеће максимизира профит		

	Тржишта фактора производње и функционална расподела доходака	Стицање знања о тржиштима фактора производње и функционалној расподели дохотка	Ученик је у стању да : -дефинише факторе производње -препозна карактер тражње за факторима производње -препозна специфичности тражње и понуде рада дефинише маргинални производ рада -израчуна вредност маргиналног производа рада -описе како се успоставља равнотежа на тржишту рада -дефинише појам капитал -препозна како се успоставља равнотежа на осталим тржиштима -објасни функционалну расподелу дохотка		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални, комбиновани Наставне методе: Монолошко-дијалогски, дијалогски, демонстративни, комбиновани рад, методе АОН : грудве снега, галеријска шетња, плакат, презентација, шеме Наставна средства: Текстуална					

РАЧУНОВОДСТВО

ЛИТЕРАТУРА: Рачуноводство за 1. раз. економске школе, ЗУНС, Вера Познанић Леко

Збирка задатака за први разред економске школе, група аутора, Завод за уџбенике, 2008; Закон о рачуноводству; МРС

Рачуноводство за 2. раз. економске школе, ЗУНС, Вера Познанић Леко

Збирка задатака за 2. разред економске школе, група аутора, Завод за уџбенике, 2008

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Рачуноводство	1. Увод у рачуноводство	Стицање основних знања о рачуноводству и његовим деловима Развијање свести о значају рачуноводства за успешност пословања	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: дефинише појам и предмет рачуноводства дефинише појам књиговодства разликује појмове рачуноводства и књиговодства наведе интерне и екстерне кориснике рачуноводствених информација наведе циљ , задатке и методе књиговодства наведе рачуноводствана начела наведе и објасни принципе уредног књиговодства препозна пословни догађај дефинише књиговодствени документ наведе битне елементе књиговодственог документа класификује књиговодствена документа разликује циљеве формалне, рачунске и суштинске контроле наведе период и разлоге чувања књиговодствених докумената	Припрема ученика за циложивотно учење Неговање културе дијалога кроз изражавање сопственог мишљења, ставова, осећања и уверења на позитиван и аргументован начин Има свест о томе да је за доношење исправних пословних одлука потребно имати квалитетне податке и информације. Уме да процени поузданост података. Користи информационо- комуникационе технологије за прикупљање, обраду, приказ, употребу и чување података Вреднује одабрано решење и уочавањегове добре и лоше стране. Прати примену одабраног решења. Анализира проблемску ситуацију и решава проблем	Принципи економије Пословна економија Канцеларијско пословање Право Финансијско рачуноводствена обука Финансијско пословање Ревизија Предузетништво Јавне финансије Статистика

				Конструктивно, креативно и аргументовано доприноси раду групе Има предузетничке способности	
	2.Инвентарисање, билансирање и системи књиговодства	Развијање способности за рачуноводствено утврђивање и приказивње имовине Развијање свести о значају временске, квалитативне и квантитативне усклађености имовине са врстом и обимом пословања Развијање вештине приказивања имовине по различитим аспектима	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: дефинише средства и изворе средстава разликује средства од извора средстава наведе и објасни изворе средстава примени основну рачуноводствену једначину објасни бруто и нето имовину класификује средства и изворе средстава дефинише појам и објасни значај инвентарисања наведе врсте инвентарисања састави инвентар на основу датих података дефинише биланс наведе врсте биланса објасни начело билансне равнотеже објасни значај биланса стања састави биланс стања на основу инвентара објасни утицај пословних промена на биланс стања дефинише конта - књиговодствене рачуне разликује облике конта разликује активна и пасивна конта примењује правила књижења на контима стања		

			наведе системе књиговодства објасни појам двојног књиговодства разликује пословне књиге двојног књиговодства рашчлани биланс на конта евидентира пословне промене кроу дневник и на контима стања састави пробни биланс на основу стања на контима састави биланс стања на основу пробног биланса објасни значај једнообразности у дњиговодству дефинише контни оквир наведе принципе состављања контног оквира примењује контни оквир		
	3. Расходи и приходи и утврђивање финансијског резултата	Стицање знања о начину евидентирања расхода и прихода и њиховом утицају на капитал предузећа Оспособљавање за евиденцију прихода и расхода са циљем утврђивања финансијског резултата	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: дефинише расходе и приходе објасни утицај расхода и прихода на биланс стања и капитал дефинише и примењује правила евидентирања на успешним контима састави закључни лист на основу датих података објасни значај биланса успеха састави биланс стања и биланс успеха на основу закључног листа дефинише позитиван и		

			негативан финансијски резултат утврди и књижи финансијски резултат на основу датих података објасни време отварања и закључка успешних конта одреди место за унос добитка и губитка у билансу стања и билансу успеха састави закључни лист састави крајњи биланс и биланс успеха на основу закључног листа		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, активно оријентисана настава, пројектна настава Наставне методе: дијалогска, монолошка дијалогска, метод илустрације, метод симулације, метод демонстрације, рад на тексту, студије случаја, игра улога, Наставна средства: учионица, табла, креда, слике, шеме, пано, уџбеник, интернет, наставни листови, оригинална документација, штампани материјал наставника или ученика					

ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

ЛИТЕРАТУРА: Финансијско пословање за први разред економске школе, Завод за уџбенике Београд 2015. (Владимир Закић, Сњежана Ђурђевић и Вера Мировић)

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ	Увод у финансије	Стицање основних знања о финансијама као научној дисциплини, као и о финансијским институцијама и финансијским организацијама у Републици Србији	По завршетку модула ученик ће бити у стању да дефинише финансије и опише историјски развој финансија; наведе предмет изучавања науке о финансијама и функције финансија; разликује макрофинансије и микрофинансије; наведе	Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција	Принципи економије Финансијско рачуноводствена обука Канцеларијско

			дисциплине и разликује их у оквиру науке о финансијама; наведе финансијске институције и финансијске организације у Републици Србији и разликује њихове улоге у финансијском систему Републике Србије	Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	пословање Рачуноводство Право Статистика Пословна информатика Пословна економија Јавне финансије Национална економија
	Платни промет	Оспособљавање ученика за самостално обављање послова платног промета	По завршетку модула ученик ће бити у стању да дефинише платни промет; наведе значај и разликује врсте платног промета; разликује облике плаћања и упозна и разликује учеснике у платном промету; наведе носиоце платног промета и кратко опише њихове задатке; дефинише трансакције плаћања, разликује облике платног промета; разликује рачуне у платном промету и наведе кораке у процедури отварања рачуна; опише начин вођења рачуна; идентификује послове платног промета; разликује инструменте платног промета и класификује их; идентификује елементе инструмената платног промета; попуни готовинске и безготовинске инструменте платног промета,		

			идентификује елементе менице и наведе трансакције са меницом; опише улогу акредитива; наведе инструменте међународног платног промета и идентификује њихове елементе као и способност да попуни обрасце истих; наведе облике обрачунских плаћања		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Теоријска настава Наставне методе: Методе активно оријентисане наставе (грудва снега, плакат), коришћење презентација и шема, коришћење сајтова НБС и Београдске берзе, попуњавање бланко инструмената платног промета на основу ситуацијских задатака Наставна средства: текст из уџбеника, пано, обрасци инструмената платног промета за готовинско и безготовинско плаћање					

КАНЦЕЛАРИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

ЛИТЕРАТУРА: Канцеларијско пословање за први разред средњих стручних школа, Аутори: Слободан Рајковић, Бранка Суботић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Канцеларијско пословање	1. Организација савремене канцеларије	- Упознавање ученика са условима рада, потрошним материјалом, опремом, алатима и прибором	Ученик је у стању да : - објасни значај услова за рад у канцеларији - опише изглед канцеларијског простора - објасни правила понашања у канцеларији - разликује канцеларијску опрему, алате и прибор - разликује врсте потрошног	-Компетенција за целоживотно учење - Вештина комуникације - Дигитална компетенција - Рад са подацима и информацијама - Решавање проблема - Сарадња	Рачунарство и информатика, Српски језик и књижевност, Финансијско-рачуноводствена обука

			материјала - разликује и користи обрасце - разликује средства за пријем и обраду докумената		
	2. Вештине комуницирања са пословним бонтоном	- Упознавање ученика са различитим врстама пословне комуникације и пратећим бонтоном	Ученик је у стању да: - објасни појам и елементе комуникације - разликује врсте комуникација - објасни предности и недостатке усмене и писане комуникације - објасни разлику између вербалне и невербалне комуникације - примењује формални облик комуницирања - примењује неформални облик комуницирања - разликује намену средстава комуникације (телефон, рачунар) - понаша се у складу са правилима бонтона - примени правила хоризонталне и вертикалне комуникације - примени правила екстерне комуникације - примени правила телефонске комуникације приликом позивања или пријема позива - користи електронске облике комуницирања и примењује пратећи бонотон - препозна могуће баријере у комуникацији - примени правила активног слушања - примени различите методе решавања конфликта		
	3. Техника куцања и обликовање текстова	- Оспособљавање ученика за коришћење технике куцања	Ученик је у стању да: - користи технику куцања у алфанумеричком делу тастатуре		

			- користи технику куцања у нумеричком делу тастатуре - обликује текстове у зупчастој форми - обликује текстове у блок форми - обликује текстове у ступцима		
	4. Пословна кореспонденција	- Оспособљавање ученика за састављање пословних писама и попуњавање пратећих докумената	Ученик је у стању да: - разликује обавезне и необавезне елементе пословних писама - разликује форме обликовања пословних писама - обликује пословна писма према задатим елементима - састави упит на основу датих елемената - разликује врсте понуда - састави понуду на основу датих елемената - састави ценовник - састави поруџбеницу - састави профактуру - састави отпремницу - направи фактуру (рачун) - објасни намену комисијског записника - састави комисијски записник - састави рекламацију - састави одговор на рекламацију - састави ургенцију на основу датих елемената		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у пару Наставне методе: монолошко-дијалозна, рад на тексту, демонстративна, практичан рад, радионица Наставна средства: рачунар, уџбеник, штампани материјал					

ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Пословна економија за први разред економске школе, аутори Б. Пауновић, М. Добријевић Завод за уџбенике

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Пословна економија	1. Увод у пословну економију	Стицање знања о пословној економији као ек. науци	Ученик ће бити у стању да : Дефинише посл. Економију, предмет и циљеве изучавања, наведе дисциплине пос. економије	Уочи структуру градива, раздвоји битно од небитног, да резимира суштину	Основи економије
	2. Предузеће	Стицање знања о предузећу као привредном субјекту	Ученик ће бити у стању да: Дефинише појам предузећа, наведе карактеристике, поделу према критеријумима, окружење предузећа	Конструира знање, уочава значај прив. Субјекта, разликује критеријуме за поделу, утицај окружења	Рачуноводство
	3. Средства предузећа	Стицање знања о врстама и облицима средстава у пословању предузећа	Ученик ће моћи да: Наведе средства према облицима и др. Критеријумима и изворима средстава	Конкретна знања о структури средстава	Рачуноводство
	4. Структура процеса производње и продаје у предузећу	Стицање знања о функцији производње и продаје	Ученик ће моћи да: Дефинише функције, разликује видове производње, контролу , наведе послове набавке , продаје, робни промет	Значај функција, место у предузећу, разликовање организовања	Основи економије
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, индивидуални, комбиновани Наставне методе: Активна настава, монолошко дијалошки Наставна средства: Tekstualna, визуелна сред.					

Програм обавезних изборних предмета – грађанско васпитање и верска настава исти су за све образовне профиле за све три/четири године

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ФИНАНСИЈСКИ АДМИНИСТРАТОР ДРУГИ РАЗРЕД

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Програм предмета енглески језик исти је за смерове комерцијалиста, пословни администратор, кулинарски техничар, за други разред.

ЛИТЕРАТУРА: New Headway Pre- Intermediate, Profile Pre- Intermediate

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

	Unit 7 Living history	-усвајање граматичких структура Past Simple Tense, Present Perfect -Развијање језичких вештина . - Оспособљавање ученика да читају непознат текст и његова анализа -оспособљавање и усвајање различитих породица речи (суфикси, префикси)	Ученик је способан да разуме текст – ученик употребљава једноставне изразе и реченице како би исказао своје мишљење о одређеној теми Ученици су у стању да препознају, уоче разлике и тачно користе дата времена (past simple / present perfect simple) -активно примени предвиђене лексичке структуре – описује ситуације и прича о догађајима – на једноставан начин се споразумева са саговорницима – поставља једноставна питања	Ученик уме да планира време за учење и да организује процес учења и управља њим. Позитивно вреднује допринос културе и уметности развоју људске заједнице. Својим активностима у школи и заједници афирмише дух толеранције, равноправности и дијалога. Активно слуша и поставља релевантна питања поштујући саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима. Уме јасно да исказе одређени садржај, усмено и писано, и да га прилагоди захтевима и карактеристикама ситуације: поштује жанровске карактеристике, ограничења у погледу дужине, намену презентације и потребе аудиторијума. Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно	Српски језик Економска и правна група предмета Грађанско васпитање

	Unit 8 - Girls and boys	– обрађивање граматичких структура везаних за модалне глаголе -Развијање језичких вештина . -Оспособљавање ученика да читају непознат текст и његова анализа -оспособљавање ученика да дискутују о проблемима и могућим решењима користеће одговарајуће изразе и фразе (Драга Савета,...) -Оспособљавање ученика да говоре о себи, својој породици и окружењу - оспособљавање ученика да изразе своје мисљење у дискусији о медијима и телевизијском програму	Ученик је способан да - разуме текст на одређену тему, да извуче битне ствари из текста и изрази свој став на дату тему - затражи и схвати једноставније дате упуте и информације и подржи краћи разговор на задату тему -Ученик је способан да активно учествује у дискусији, као и да примени модалне глаголе у својим изјавама. -Ученици су способни да говоре о себи, својој породици и окружењу.	од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. ☑ Активно доприноси неговану културе дијалога, уважавању и неговану различитости и поштовању основних норми комуникације. ☑ Ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације (усмена и писана, непосредна и посредована комуникација, нпр. телефоном, преко интернета). Користи информационе технологије за чување, презентацију и основну обраду	
	Unit 9 - Time for a story	-Усвајање граматичких структура везаних за прошла глаголска времена (Past Simple, Past Continuous, Past Perfect) - Развијање језичких вештина .	Ученик је способан да разуме и изрази изјаве везане за осећања. Ученик је способан да разуме и користи прошла глаголска времена у својим изјавама(Past Simple,		

		-разумевање и анализа непознатог текста, као и књижевних текстова и прича (Dr Jekyll and Mr Hyde) -усвајање и употреба везника у реченици, као и предвиђеног вокабулара (везаног за осећања) -разговор о омиљеним писцима и књигама	Past Continuous, Past Perfect). -Ученик користи граматичке и лексичке структуре обрађене на часу током разговора и дискусије о ауторима и књижевним делима. -Ученик је способан да разуме текст на одређену тему, да извуче битне ствари из текста и изрази свој став на дату тему. (Dr Jekyll and Mr Hyde, The Shepherd boy)		
	U10 Our interactive world	-Усвајање пасивних облика глаголских времена, и оспособљавање ученика да активно користе пасивне изразе у својим изјавама. -читање и анализа текста Five Internet Firsts -причање о модерним технологијама и бенефитима, али и лошим странама, коришћења интернета -Усвајање лексичких структура везаних за врсте речи (сложенице). -Развијање језичких вештина .	-Ученик активно користи пасив глаголских времена и обрађене лексичке изразе и - примени одговарајуће граматичке јединице у контексту. -Ученик је у стању да разговара у оквиру теме модерних технологија и интернета. -Ученик је у стању да коректно употреби сложеније структуре у говорном и писаном језику – открије значења непознатих речи на основу контекста – сажима, препричава		

	Unit 11 Life`s what you make it	-Развијање језичких вештина . -Оспособљавање ученика да активно користи Present Perfect Continuous и пореди га са другим глаголским временима везаним за прошлост. -Оспособљавање ученика да говоре, хронолошки, о битним догађајима у њиховом животу. -Оспособљавање ученика да разуме непознат текст и дискутује о музици. -разговор о породици, усвајање вокабулара -читање и анализа текста A tragic dynasty	и преводи садржај писаних текстова Ученик је у стању да коректно употреби сложене структуре у говорном и писаном језику, – открије значења непознатих речи на основу контекста – сажима, препричава и преводи садржај писаних текстова -Ученик усваја и активно користи Present Perfect Continuous, и пореди га са другим глаголским временима везаним за прошлост. -Ученик је у стању да учествује у дискусији везаној за породицу, и да искаже своје мишљење.		

	Unit 12 Just wondering...	-Оспособљавање ученика да активно користи први и други кондиционал у својим изјавама и свакодневном говору. -Поређење кондиционалних реченица и структура. -аргументовано исказивање личног става у писаној форми -Усвајање и примена предлога. -Развијање језичких вештина. -Усвајање кондиционалних израза кроз анализу текста The wonders of our universe.	-Ученик је у стању да примени и користи кондиционалне изразе у свом свакодневном говору, али и кроз писане радове. -Ученик усваја вокабулар кроз анализу текста The wonders of our universe. -Ученик је у стању да разговара о планети Земљи и галаксији у којој се она налази. - Примени одговарајуће граматичке јединице у контексту Ученик је у стању да разуме општи садржај		

	Business English Unit 5 Import-Export - Say 'Cheese'	Оспособљавање ученика за разумевање усменог говора, оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова о себи и свом окружењу.	краћих, прилагођених стручних текстова после неколико слушања или уз помоћ визуелних ефеката (на упутствима), разуме бројеве (цене) разуме општи садржај и смисао краћих текстова и схематских приказа.		
	Unit 6 Travel	Оспособљавање ученика за кратко монолошко излагање на страном језику.	Ученик правилно употребљава једноставне изразе и реченице да би представио себе и друге, активности, ситуације и догађаје, описао посао и задужења. Ученик је у стању да	Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. Ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације (усмена и писана, непосредна и посредована комуникација, нпр.	

				телефоном, преко интернета).	
	Unit 7 Career prospects	Оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима. Оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитог садржаја.	Ученик је у стању да користи садржаје медијске продукције намењене учењу страних језика (штампани медији, аудио/видео записи, компакт диск, интернет итд.), саставља кратак текст (мејл, писмо) о одговарајућој теми пише кратке поруке релевантне за посао (место и термини састанка), пише краћи текст о себи и свом окружењу попуњава упитник и формулар где се траже опширнији лични и пословни подаци.	Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. Ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације (усмена и писана, непосредна и посредована комуникација, нпр. телефоном, преко интернета). Критички и аргументовано учествује у разматрању отворених питања за која је заинтересован поштујући разлике у мишљењу и интересима и даје лични допринос постизању договора.	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни Наставне методе: монолошка, дијалогска, интерактивне методе, метода рада на тексту Наставна средства: Уџбеник са радним листовима, речник, аудио-визуелна средства					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:					

НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ
2.СТ.2.1.4. 2.СТ.2.2.5 2.СТ.2.4.3. 2.СТ.2.5.1. 2.СТ.2.3.1 2.СТ. 2.1.1. 2.СТ. 2.1.2. 2.СТ. 2.1.4. 2.СТ. 2.2.1. 2.СТ. 2.2.2. 2.СТ. 2.2.5. 2.СТ. 2.2.3. 2.СТ. 2.3.1. 2.СТ. 2.3.2. 2.СТ. 2.4.1. 2.СТ. 2.5.1. 2.СТ. 2.5.2. 2.СТ. 2.5.3. 2.СТ. 2.5.4.

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Ж.ИВАНОВИЋ, С.ОГЊАНОВИЋ ЗБИРКА РЕШЕНИХ ЗАДАТАКА-КРУГ, БЕОГРАД

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења По завршетку другог разреда ученик ће знати:	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
МАТЕМАТИКА	СТЕПЕНОВАЊЕ И КОРЕНОВАЊЕ	- Проширивање знања о степеновању и кореновању - Уочавање везе између степеновања и кореновања - Овладавање поступком рационалисања имениоца - Разумевање појмова комплексан број, коњуговано комплексни бројеви и модуо комплексног броја	- особине операција степеновања са целим експонентом и примењује их у трансформацијама израза - особине операција кореновања и примењује их у трансформацијама израза - особине операција степеновања са рационалним изложомцем и примењује их у трансформацијама израза - рационалише именилац разломка у једноставним случајевима - дефинише појам имагинарна јединица и комплексни број - сабира, одузима, множи и дели два комплексна броја - одреди коњуговани број датог комплексног броја	Дигитална, естетска, комуникације и сарадња, решавање проблема, рад са подацима и информацијама, предузимљивост оријентисана ка предузетништву	Рачунарство и информатика Хемија Биологија Предмети економске групе предмета-рачуноводство, основи и пословна економија

	КВАДРАТНА ЈЕДНАЧИНА НЕЈЕДНАЧИНА, КВАДРАТНА ФУНКЦИЈА	• Стицање основних знања потребних за решавање квадратних једначина • Оспособљавање за скицирање и анализу графика квадратне функције • Овладавање поступком решавања квадратних једначина и неједначина	• реши непотпуне квадратне једначине у скупу R • примени формулу за решавање квадратне једначине • одреди природу решења квадратне једначине • Вијетова правила и користи у једноставним примерима • растави квадратни трином • решавати једноставне ирационалне једначине • решавати једначине које се сменом своде на квадратне • приказује аналитички, табеларно и графички квадратну $\phi.jy$ • анализира график квадратне $\phi.je$ • примени знање о графику квадратне $\phi.je$ (разликовати шест могућих типова графика квадратне $\phi.je$) на решавање квадратне неједначине • реши систем једне линеарне и једне квадратне једначине		
	ЕКСПОНЕНЦИЈАЛНА И ЛОГАРИТАМСКА ЈЕДНАЧИНА, НЕЈЕДНАЧИНА И ФУНКЦИЈА	• Упознавање основних особина експоненцијалне и логаритамске функције • Уочавање везе између експоненцијалне и логаритамске функције • Разумевање појма логаритма • Примена стечених знања на решавање једноставнијих експоненцијалних и логаритамских једначина	• прикаже аналитички, табеларно и графички експоненцијалну $\phi.jy$ • реши једноставну експоненцијалну једначину • примени знање о графику експоненцијалне $\phi.je$ (разликовати два типа графика) на решавање једноставне експоненцијалне неједначине • дефинише појам логаритма • прикаже аналитички, табеларно и графички логаритамску функцију		

			• реши једноставну логаритамску једначину • примени знање о графику логаритамске ф.је(разликовати два типа графика) на решавање једноставне логаритамске неједначине • примени правила логаритмовања при трансформацији једноставних израза		
	ТРИГОНОМЕТРИЈА	• Разумевање основних тригонометријских ф.ја и идентичности • Оспособљавање за примену тригонометријских функција у практичним проблемима • Оспособљавање ученика за коришћење тригонометријског круга • Оспособљавање ученика за цртање графика произвољне тригонометријске функције • Разумевање и примена адиционих формула и њихових последица • Разумевање и примена синусне и косинусне теореме	• дефинише основне тригонометријске ф.је оштрог угла • израчуна основне тригонометријске ф.је оштрог угла правоуглог троугла када су дате две странице • конструише оштар угао ако је позната једна његова тригонометријска функција • примењује основне тригонометријске идентичности на израчунавање вредности тригонометријских функција ако је позната вредност једне триг. ф.је • odredi vrednosti trigonometrijskih funkcija proizvoljnih uglova korišćenjem trigonometrijskog kruga (npr. ugla $3\pi/4+7\pi$) • nacрта grafike osnovnih trigonometrijskih funkcija i navede njihova svojstva • nacрта grafike funkcija $f(x)=a\sin(x)+b$ i $f(x)=a\cos(x)+b$ i navede njihova svojstva • primeni adicione formule		

			• reši jednostavnu trigonometrijsku jednačinu i nejednačinu • primeni sinusnu i kosinusnu i teoremu na rešavanje trougla		
	Т Е Л А	Проширивање знања о полиедрима и обртним телима • Уочавање односа у простору • Разумевање површине и запремине полиедара и обртних тела и примена на конкретне примере	• израчуна обим и површину фигура у равни (квадрат, правоугаоник, правилан шестоугао, круг) • објасни како настају призма и пирамида • примени одговарајуће формуле и израчуна површине и запремине полиедара • објасни како настаје ваљак, купа, сфера и лопта • примени одговарајуће формуле и израчуна површине и запремине обртних тела		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: :фронтални,групни,индивидуални					
Наставне методе: монолошка,дијалошка,хеуристичка,илустративно демонстративне					
Наставна средства: збирка,калкулатор,графикон,програмирани материјал,модел					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета математика јесу:					
2.МА.1.1.2. 2.МА.1.1.5. 2.МА.1.1.6. 2.МА.1.2.3. 2.МА.1.2.7. 2.МА.2.1.2. 2.МА.2.1.5. 2.МА.2.1.7. 2.МА.2.2.2. 2.МА.2.2.5.					

ИСТОРИЈА

ЛИТЕРАТУРА:Историја за други разред средњих стручних школа - Иван М.Бецић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

	Европа и свет у другој половини XIX и почетком XX века	Стицање основног знања ученика за период друге половине XIX и почетком XX века.Подизање знања на виши ниво о привреди,култури,науци и техници,научницима.Тесли ,Пупину,Нобелу на почетку XX века.	По завршетку обрађене теме ученици ће бити у стању да сагледају историјски период од средине XIX века до почетка Првог светског рата.Увиди значај индустријске револуције.Сагледа значај и последице:национализма,либерализма,радикализма и социјализма.Наброји најважнија научно техничка достигнућа и схвати одлике свакодневног живота	Копетенције за животно учење,вештину комуникација са различитим подацима и информацијама и информатичка писменост,решавање проблеме као и учење вештине,сарадње са другима које су потребне човеку за живот у демократском друштву	Српски језик Социологија Веронаука Географија
	Србија и Црна Гора и Срби у Хазбушком и Османском царству од друге половине XIX века до Првог светског рата	Проширење знања о српској националној историји и српској држави од средине XIX века до Првог светског рата.Објаснити настанак модерне српске државе и циљеве и циљеве српске државности.Историјску улогу знаменитих личности и династија Обреновић и Карађорђевић у развоју српске државности.Схватити и разумети идеје модерног доба и његов значај за развој српске државе.Разумети основне одлике култура,привреде и свакодневни живот Срба од XIX века до Првог светског рата.	Препознати и разумети основне одлике периода од XIX века до Првог светског рата.Схватити ослободилачке ратове 1875-1878.Балканске ратове,европска збивања и њихов утицај на развој српске државности,српске државе од половине XIX века до Првог светског рата.Знати на карти објаснити промене границе Српске државе и наћи на картама места најважнијих битака .Истаћи значај културе код Срба и одлике и недостатке свакодневног живота Срба од XIX века до Првог светског рата.		
	Први светски рат 1914-1918 године	Покушати разумети међународне односе и узрок Првог светског рата.Ширити знања о току рата,главним и преломним тренуцима.Схватити суровост рата као главног узрока поништавања	Разумети међународне односе и узрок избијања Првог светског рата.Описати сам ток рата и његове последице по српски народ.Анализирати промене догађаја у првом светском рату.Схватити последице ратних збивања,револуционарна збивања и геноцид у Србији.Тумачити разлоге због којих је Србија ушла у Први светски рат као и сукобе са Угарском и Немачком и војни успех		

		вредности цивилизације.Проширити знање о учешћу Србије и Црне Горе у Првом светском рату.Разумети међународне односе,блоковску поделу у свету као и друштвене и културне прилике.	1914.год.Објаснити културну стагнацију Србије и српског народа у Првом светском рату.		
	Свет између два светска рата	Да схвати последице Првог светског рата,нове међународне односе као и друштвене,привредне и културне прилике.Обухвата сазнања о новим друштвеним,привредним,политичким променама и процесима између два светска рата.Да разуме супротности које су водиле новом светском рату.Вреднује утицај историјског наслеђа у периоду између два светска рата.	Период од 1914-1918 период ратних страхота упоредити са периодом између два светска рата,као његову последицу на примеру СССР,Немачке,Италије,Француске,државама са различитим друштвеним уређењем.сагледати и разумети последице тоталитарних политичких система и идеја са различитим политичким идеологијама у међуратном период.Знати истаћи два светска рата-улогу свакодневног живота.Знати навести главне тековине тог периода између два светска рата и њихов значај на савремено доба.		

	Краљевина СХС у међуратном периоду	Појава идеје Југословенства код црквених великодостојанственика у XIX веку.Објаснити значај југословенства и стварање краљевине СХС.Схватити тренутак међународних односа када настаје краљевина СХС.проширити знања о одликама југословенске државе између два светска рата.Разумети значај народа и њихов положај. Циљ борбе знаменитих личности за стварање СХС и њихово политичко деловање.Добро схватити и сагледати међународни положај Југославије у периоду између два светска рата.	Образложити најважније мотиве за стварање Југословенске државе,уочити значај настанка Југословенске државе за српски народ.Увидети одлике Југословенске државе као монархије.Објасни на историјској карти границе Југословенске краљевине.Сагледај дубину и трајност националних,верских и политичких супротности.Анализирај просветно-културне прилике у краљевини Југославији и њена културно уметничка достигнућа.Истакни одлике свакодневног живота друштвених слојева у краљевини Југославији.		

	Други светски рат	Разумевање међународног контекста и узорка Другог светског рата.Продубљивање знања о току рата и његовим главним последицама.Рат као узрочник поништавања вредности,људских тековина и цивилизације.Изучити значај речи холокауст као и феномен суровости Другог светског рата.Посебну пажњу обратити унапређењу знања о ратним збивањима на тлу Југославије.	Разуме узроке међународних односа и конфликт за избијање Другог светског рата,описује ток Другог светског рата.Наводи и анализира промене догађаја током Другог светског рата.Уочава посебности рата у Југославији и препознаје у њему антиокупаторску борбу,националну,верску и идеолошку садржину.Зна да образложи допринос антифашистичке борбе и покрета као и допринос победи савезника у Другом светском рату.Уочава утицај ратних збивања на уметничко и културно стваралаштво.		
	Свет после Другог светског рата	Уочава ратне последице на друштвене,привредне и културне прилике.Даје допринос унапређењу знања о друштвеном, политичким и привредним процесима друге половине XX века. Основна чињеница је разумевање	Схвата слику света после Другог светског рата. Препознаје основне одлике политичког друштвеног, привредног и научног и културног развоја после рата у свету. Упоредије основне одлике различитих привредних система у капиталистичким и комунистичким државама у другој половини XX века. Идентификује узроке и последице хладноратовских сукоба. Разуме распрострањеност покрета за ослобођење нација		

		главних одлика хладног рата. Истиче значај деколонизације и других покрета емануације. Сагледава последице пада Берлинског зида и распада СССР и јачање НАТО пакта и његове агресивности. Проширивање знања о научно технолошком напретку и културним достигнућима у савременом свету. Прати изазове савременог света, глобализацију, тероризам, глад, болести, еколошке проблеме.	и мањинских група као и њихову угроженост. Схвата значај последице пораза идеје комунизма на крају XX века. Наводи и образлаже проблеме савременог света. Истиче одлике свакодневног живота на различитим просторима и друштвеним срединама у свету.		

	Југославија после Другог светског рата	Стиче нова знања о државном и друштвеном поретку Социјалистичке Југославије.Сагледава међународни положај Југославије друге половине XX века и улогу њеног председника.Проширује знања о положају Српског народа у Југословенској федерацији.Уочава улогу знаменитих личности у културном,политичком и научном животу Титове Југославије.Покушава да разуме последице распада Југословенске државе. Сагледава међународни положај савремене српске државе и уочава њене проблеме.	Индентификује народе југословенске државе као и социјалистичке републике.Разуме међународни положај и спољнополитичке односе социјалистичке Југославије.Истиче најзначајније личности које су утицале на друштвено-политичка и културна збивања у Југославији.Зна да образложи културне,друштвене и политичке последице нестанка СФРЈ. Разуме место и улогу Србије у савременом свету. Истиче значај чланства у међународним организацијама. Препознаје проблеме савремене српске државе.		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада:индивидуални,групни и рад у паровима

Наставне методе:монолошка и дијалoшка метода као и демонстративна метода

Наставна средства:уџбеници и слике истакнутих личности-научника

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:
НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ

Основни ниво:

И.Ц. 1.1.1 Разуме значење основних историјских појмова

И.С.1.1.2 Користи хронолошке термине и именује догађаје из опште и националне историје

И.С.1.1.3 Зна да истакне значајне личности и прикупља различите изворе информација

И.С.1.1.4 Препознаје друштвене појаве и процесе и истиче улогу историјских личности у савременом друштву

Средњи ниво:

И.С.2.1.1. Анализира историјске појмове,користи историјску и географску карту,на којима зна да покаже историјско-географски простор

И.С.2.1.2 Зна и уме да објасни улогу појединих значајних личности за догађаје из историје

И.С.2.2.2. Анализира без пристрасности и тумачи историјске појаве и њихове последице
И.С.2.3.1. Уме да направи разлику значаја између појединих личности у односу њиховог и савременог историјског контекста-доба
Напредни ниво:
И.С 3.1.2. Што је веома битно зна да критички процени важне појаве и процесе из опште и националне историје
И.С 3.2.3 Самостално објашњава,поставља питања,даје одговоре и аргументовано и чињенично брани изнете закључке
И.С 3.2.4 Зна да самостално анализира савремене догађаје
И.С 3.3.1 На основу стеченог знања ученик сам може и уме да изведе закључак

ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ

ЛИТЕРАТУРА: Принципи економије за други разред економске школе, аутор : Ђорђе Митровић, издавач : Дата статус, Београд, 2013

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ	Макроекономија : теорија, анализа и политика	Стицање знања о важности проучавања економских активности на нивоу привреде као целине	Ученик је у стању да : -доводи у везу микроекономију и макроекономију -дефинише макроекономију -препозна макроекономске варијабле и значај њиховог проучавања -разликује активности учесника у економским трансакцијама -објасни ток добара и новца на примеру кружног тока економских активности -дефинише економску политику -наведе циљеве и инструменте економске политике -препозна утицај економске политике на производњу и цене	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења -Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано)	Пословна економија, финансијско пословање, јавне финансије, национална економија, финансијско-рачуноводствена обука
	Систем националних рачуна	Стицање основних знања о могућностима и начинима мерења	Ученик је у стању да : -дефинише БДП -идентификује улогу БДП у	-Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме	

		резултата друштвене производње	мерењу укупног дохотка и укупних издатака -наведе компоненте БДП -објасни компоненте БДП -доводи у везу потрошњу и инвестиције у рачунима националног дохотка -дефинише реални БДП -разликује појмове штедња и инвестиције -разликује појмове "национална штедња", "лична штедња" и "јавна штедња" -дефинише "буџетски дефицит" -дефинише "буџетски суфицит" -доводи у везу штедњу и инвестиције у рачунима националног дохотка -дефинише номинални БДП -дефинише реални БДП -дефинише БДП дефлатор -објасни употребу БДП дефлатора -наведе недостатке БДП као мерила друштвеног благостања -дефинише национални доходак	да овако приказане податке чита, тумачи и процењује -Ученик проналази / осмишљава могућа решења проблемске ситуације -Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	
	Финансијски систем	Стицање основних знања о улози финансијског система у усклађивању штедње и инвестиција	Ученик је у стању да : -дефинише финансијски систем -дефинише финансијске институције -дефинише финансијска тржишта -наведе особине обвезница -опише у кратким цртама функционисање тржишта обвезница -наведе особине акција		

			-описе функционисање тржишта акција -дефинише појам "финансијски посредник" -разликује банке као финансијске институције -разликује инвестиционе фондове као финансијске институције -дефинише тржиште зајмовних средстава -разликује изворе зајмовних средстава -дефинише каматну стопу -доводи у везу утицај нивоа каматне стопе на понуду и тражњу зајмовних средстава -дефинише номиналну каматну стопу -дефинише реалну каматну стопу -препозна утицај суфицита и дефицита државног буџета на понуду и тражњу зајмовних средстава		
	Новац у макроекономији	Стицање основних знања о новцу, креирању новца и регулисања количине новца у оптицају	Ученик је у стању да : -дефинише новац -наводи функције новца -објасни функцију новца као средства размене -објасни функцију новца као обрачунске јединице -објасни функцију новца као чувара вредности -разликује појмове "готов новац" и "депозит по виђењу" -дефинише новчану масу -разликује монетарне агрегате M1 и M2 као мере за количину		

			новца у оптицају -дефинише централну банку -наведе функције централне банке -опише улогу централне банке у регулисању понуде новца -дефинише пословну банку -опише укратко утицај пословних банака на понуду новца -дефинише појам "обавезне резерве" -дефинише новчани мултипликатор -израчуна величину новчаног мултипликатора -наводи инструменте монетарне политике -препозна значај операција на отвореном тржишту као инструмента монетарне полит. -препозна значај обавезне резерве као инструмента монетарне политике -препозна важност есконтне стопе као инструмента монетарне политике		
	Инфлација	Стицање знања о промени вредности новца и промене нивоа цена	Ученик је у стању да : -дефинише инфлацију -увиђа везу између промене цена и промене вредности новца -наведе различите типове инфлације -објасни различите типове инфлације -наведе факторе који утичу на тражњу за новцем -објасни факторе који утичу на тражњу за новцем		

			-доведе у везу понуду и тражњу новца -прикаже графички равнотежни ниво цена -прикаже графички утицај промене понуде новца на ниво цена и вредност новца -анализира утицај промене понуде новца на ниво цена и вредност новца -дефинише брзину оптицаја новца -наведе једначину "квантитивне теорије новца" -објасни једначину "квантитивне теорије новца"		
	Незапосленост	Стицање основних знања о незапослености као макроекономској варијабли	Ученик је у стању да : -дефинише незапосленост -разликује појмове "запослено лице" и "незапослено лице" -дефинише радну снагу -дефинише стопу незапослености -израчуна стопу незапослености -дефинише природну стопу незапослености -објасни природну стопу незапослености -дефинише цикличну стопу незапослености -објасни цикличну стопу незапослености -дефинише фрикциону незапосленост -објасни постојање фрикционе незапослености -дефинише структурну незапосленост		

			-објасни структурну незапосленост као разлог дугорочне незапослености -препозна како политика државе утиче на незапосленост (пример: Закон о минималној надници) -дефинише синдикат -дефинише колективно преговарање		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални, комбиновани Наставне методе: Монолошко-дијалогски, дијалогски, демонстративни, комбиновани рад, методе АОН : грудве снега, галеријска шетња, плакат, презентација, шеме Наставна средства: Текстуална					

РАЧУНОВОДСТВО

ЛИТЕРАТУРА: Уџбеник рачуноводство за други разред економске школе и збирка задатака из рачуноводства. Завод за уџбенике, Београд.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Рачуноводство	Евиденција платног промета	Оспособљавање ученика за евиденцију готовинског и безготовинског платног промета	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: Објасни улогу благајне у предузећу Разликује налогодавна и правдајућа документа Попуни документацију везану за благајну Евидентира уплате и исплате у готовом новцу Састави благајнички извештај	Компетенција је сачињена од знања, вештине и вредности. Компетентан ученик зна чињенице, зна како треба да уради, може то да уради и ради то са одређеним уверењем. Ученици на основу знања које су стекли у другом разреду из предмета рачуноводство, могу да ураде послове у вези	Финансијско-рачуноводствена обука Пословна економија Финансијско пословање Српски језик и књижевност Математика Канцеларијско

			Разликује готовинско и безготовинско плаћање Евидентира благајнички извештај у финансијском књиговодству Објасни улогу прелазног рачуна и текућег рачуна Разликује инструменте платног промета Евидентира извод банке	евиденције платног промета, евиденције потраживања и обавеза из пословања, евиденције материјала, евиденције сталних средстава и евиденције капитала. Као најрелевантније за адекватну припрему ученика за будући живот, могу се издвојити следеће међупредметне компетенције: Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка	пословање
	Евиденција потраживања и обавеза из пословања	Оспособљавање ученика за евиденцију потраживања и обавеза, и за евиденцију пословања услужног предузећа	Ученик ће бити у стању да: Наведе важеће рачуноводствене регулативе Разликује законску и професионалну и интерну регулативу Састави биланс стања услужног предузећа Дефинише појам поверилаца-добављача Евидентира обавезе према добављачима Евидентира ПДВ Евидентира трошкове пословања услужног предузећа Евидентрира временска разграничења трошкова Аналитички и синтетички евидентира настанак и престанак потраживања Евидентира приходе и	Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка	

			временска разграничења прихода Евидентира обрачун зарада Тумачи податке са конта главне књиге	предузетништву	
	Евиденција материјала	Оспособљавање ученика за евиденцију набавке и трошења материјала	По завршетку модула ученика ће бити у стању да: Доведе у везу набавку и трошење материјала са одговарајућом документацијом Евидентира залихе материјала аналитички и синтерички у финансијском књиговодству Обрачуна трошкове материјала Евидентира залихе материјала по планским набавним ценама Евидентира сразмерни део одступања од планске набавне цене за утрошене материјал Евидентира вишкове и мањкове материјала Објасни функцију конта материјала		
	Евиденција сталних средстава	Оспособљавање ученика за евиденцију прибављања трошења и отуђивања сталних средстава	Ученик ће бити у стању да: Разликује врсте сталних средстава Обавља евиденцију основних		

			средстава Разликује вредности основних средстава Евидентира пријем основних средстава без накнаде Евидентира куповину основних средстава Евидентира изградњу основних средстава Обрачуна амортизацију Разликује начине отуђивања основних средстава Евидентира отуђивање основних средстава Евидентира набавку и трошење материјала Евидентира дугорочне финансијске пласмане		
	Евиденција капитала	Оспособљавање ученика за евиденцију прибављања и смањивања капитала	По завршетку модула ученик ће моћи да: Разликује облике капитала у зависности од правне форме предузећа Евидентира прибављање капитала приликом оснивања предузећа Евидентира прибављање капитала у току пословања предузећа Евидентира смањење капитала		

			одливом, повлачењем основног капитала		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода. На почетку сваког модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања. Модули се реализују кроз теоријску наставу у трајању од 72 часа и вежбе у трајању од 72 часа. Укупно 144 часа. Одељење се дели на две групе приликом реализације вежби. Настава се реализује у учионици. Оцењивање: праћење остварености исхода, тестови знања, активности на часу, усмено одговарање, писмени задатак, домаћи задатак.					
Облици рада: Фронтални, групни, индивидуални. Наставне методе: Практичан рад, дијалогска метода. Наставна средства: Табла, креда, уџбеник.					

ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

ЛИТЕРАТУРА: финансијско пословање

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Финансијско пословање	Пословне финансије	Стицање основних знања о пословним финансијама и финансијској функцији у предузећу	дефинише пословне финансије наведе функције пословних финансија идентификује задатке финансијске функције наведе облике (форму) организације финансијске функције наведе факторе који утичу на организацију финансијске функције и њено функционисање кратко опише могуће моделе организације финансијске функције дефинише финансијску политику дефинише финансијско планирање класификује финансијске планове према различитим критеријумима успоставља везу између пословних	Рад с подацима и информацијама Ученик разуме значај коришћења поузданих података за рад, доношење одлука и свакодневни живот. Користи знања и вештине из различитих предмета да представи, прочита и протумачи податке користећи текст, бројеве, дијаграме Зна да је за разумевање догађаја и доношење компетентних одлука потребно имати	Пословна економија Принципи економије Јавне финансије Рачуноводство

			финансија и рачуноводства наводи рачуноводствене извештаје који се користе за финансијску анализу	релевантне и поуздане податке Користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и примењује	
	Управљање финансијама	ЇСтицање основних знања о начинима обављања финансијске анализе у предузећу	дефинише финансијски менаџмент кратко опише улогу финансијског менаџмента разликује хоризонтална и вертикална правила финансирања дефинише финансијску анализу наведе области финансијске анализе израчуна показатеље ликвидности анализира добијене показатеље ликвидности израчуна показатеље Активности анализира добијене показатеље активности израчуна показатеље финансијске структуре анализира добијене показатеље финансијске структуре израчуна показатеље рентабилности анализира добијене показатеље рентабилности кратко опише финансијски положај и активност предузећа кратко опише финансијску ситуацију предузећа идентификује примену правила финансирања разликује могућа решења за побољшање финансијског положаја и финансијске ситуације предузећа	Ученик ангажује своје индивидуалне капацитете (знање из различитих предмета, искуство стечено изван школе, као и интелектуалне, емоционалне и социјалне способности) и друге ресурсе који му стоје на располагању (различити извори информација, алати, књиге, искуство других ученика, наставника и других особа из школског и ваншколског окружења, итд.), селективно и сврсисходно их користи Ученик проналази/осмишљава могућа решења проблемске ситуације Ученик вреднује примену датог решења, идентификује његове добре и слабе стране и формулише препоруке за наредно искуство са истим или сличним	

			израчуна показатеље новчаног тока анализира добијене показатеље новчаног тока наведе кредитне стандарде наведе кредитне услове дефинише оптимални ниво залиха израчуна оптимални нивоНзалиха анализира добијени нивоНзалиха дефинише оптимални моменат за пласирање поруџбине кратко опише „just in time“ систем управљања залихама дефинише финансијску контролу разликује врсте финансијске контроле	проблемским ситуацијама. Сарадња Учествује у заједничким активностима на конструктиван, одговоран и креативан начин афирмишући дух међусобног поштовања, равноправности, солидарности и сарадње Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева. • Доприноси постизању договора о правилима заједничког рада и придржава их се током заједничког рада Зна да комуницира с послодавцима; уме да преговара; спреман је да обавља праксу и волонтира поштујући договоре.	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, у пару Наставне методе: монолошко-дијалогска, излагање, графички, демонстрација, активно оријентисана настава, писани радови, презентација, плакат Наставна средства- табла, креда, књига, свеска					

КАНЦЕЛАРИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

ЛИТЕРАТУРА: КАНЦЕЛАРИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ за други разред ССШ, финансијски администратор, Завод за уџбенике Београд 2015. (Слободан Рајковић, Бранка Суботић)

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
КАНЦЕЛАРИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ	1. Кореспонденција у вези са радним односом и службеним путовањем	- Познавање процедуре за заснивање радног односа - Познавање процедуре везане за службено путовање	Састави пријаву по конкурс / огласу (класичну, CV – Curriculum vitae) Примени основна правила понашања на заказаном разговору поводом заснивања радног односа Попуни налог за службени пут Попуни путни налог Састави извештај са службеног путовања	Активно конструише знање; Уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; Уме да резимира и елаборира основне идеје. Рад са подацима и информацијама	- корелација са српским језиком - рачунарство и информатика - корелација са пословно-административном обуком и правом - рачуноводств
	2. Евиденција и класификација документа	Оспособљавање ученика за вођење евиденција и класификацију документације	- Дефинише појам, врсте и значај евиденција - Објасни врсте и значај сваке евиденције - Примењује одговарајућа средства евидентирања - Евидентира дневне и недељне обавезе - Објасни појам, врсте и значај класификација - Класификује документацију према задатим критеријумима и врстама докумената - Примењује различите	Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.	

			начине класификовања електронских докумената		
	3. Рад са текућом поштом и актима	Оспособљавањ е ученика за рад са текућом поштом и актима	- Наведе фазе у раду са текућом поштом - Објасни рад у појединим фазама рада са текућом поштом - Спроведе процедуру рада по појединим фазама рада са поштом на конкретном примеру - Утврди формалну исправност сваког приспелог акта - Распореди пошту и акте у службе надлежне за решавање - Заведе приспелу пошту и акте - Здружи акте по критеријуму - Обради акт и достави га странкама - Прими електронску пошту - Отпреми електронску пошту на више адреса - Архивира пошту и акте у складу са стеченим условима - Класификује и архивира електронску документацију		
	4. Службена кореспонденција	Оспособљавањ е за писање дописа,	- Објасни појам службене кореспонденције - Разликује врсте службене		

		јавних исправа и поднесака	кореспонденције • Објасни појам службеног акта • Разликује обавезне и необавезне елементе дописа • Креира допис у различитим формама на основу датих елемената • Објасни појам поднесака • Разликује врсте поднесака • Креира различите врсте поднесака на основу датих елемената • Састави реверс у складу са радном ситуацијом • Састави овлашћење у складу са радном ситуацијом • Састави потврду у складу са радном ситуацијом • Састави признаницу у складу са радном ситуацијом • Састави уверење у складу са радном ситуацијом		
	5. Пословна кореспонденција у спољној трговини	• Оспособљавање ученика за састављање пословних писама и попуњавање докумената у робном промету са иностранством	• Састави упит ино-купцу • Састави понуду ино-купцу • Састави одговор на рекламацију • Састави чврсту понуду (QUOTATION) на основу датих		

			елемената • Наведе елементе структуре рачуна (INVOICE) • Састави поруџбину на основу датих елемената • Објасни садржину, значај и намену контролника • Попуни контролник увозно-извозног посла • Објасни транспортна документа (отпремница, товарни лист, пакинг листа) • Састави обавештења инодобављачу о шпедитеру • Састави AVIZO—обавештење о испоруци робе • Састави овлашћење за рад шпедитеру на основу датих елемената • Заведе примљење рачуне		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални и групни Наставне методе: методе активно оријентисане наставе Наставна средства: текстови из уџбеника, шеме, панои, рачунари у кабинету за канцеларијско пословање					

ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Пословна економија за први разред економске школе, аутор Б. Пауновић, Б.Ставрић, П.Бојовић, Дата Статус

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Пословна економија	Улагања у репродукцију	Стицање знања о утрошцима, трошковима, факторима који утичу на утрошке и трошкове	Ученик може да разуме услове настанка утрошака и трошкова, прави разлику између врста утрошака и трошкова, разликује факторе који утичу	Ученик може да применом стеченог знања прикаже графички кретање трошкова и да израчуна дређене трошкове.	Рачуноводство Рачуноводство
	Резултата пословања у предузеећу и расподела	Стицање знања о резултатима пословања, начинима исказивања, расподели резултата	Ученик прави разлику између облика резултата, зна како се могу утврдити, који фактори утичу и који су .учесници у расподели.	На основу датих података могу се израчунати облици резултата пословања, знање упоредити са дешавањем у пракси.	Основи економије
	3, Мерење успешности пословања у предузећу	Стицање знања о основним економским принципима, факторима који утичу на принципе	Ученик може да разликује економске принципе, начине изражавања и да сагледа утицај фактора на принципе	На основу ових знања ученик зна да израчуна показатеље успешности, протумачи добијене резултате.	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, индивидуални, рад у групи Наставне методе: Монолошки, дијалошки, комбиновани Наставна средства: Текстурална , визуелна					

ПОСЛОВНА ИНФОРМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Драган Маринчић, Пословна информатика 3, Завод за уџбенике, Филип Марић, Рачунарство и информатика 1, Klett

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

Пословна информатика	Рад са табелама	Оспособљавање ученика за рад са програмима за табеларне калкулације	Ученик ће бити у стању да : отвори једну и више радних књига убаци нове радне листове преименује и брише постојеће радне листове сачува радну књигу у одговарајућем формату унесе различите врсте података у ћелију одреди референцу и име ћелији форматира садржај ћелије сортира податке у табели филтрира податке у табели унесе формуле користи формуле за решавање задатака користи функције реши задатке помоћу функција изради графиконе и дијаграме на основу података из табеле форматира графиконе и дијаграме унесе слике у радну књигу објасни појам базе података у програму за табеларна израчунавања изврши различите операције везане за базе података у програму за табеларна израчунавања користи онлајн сервисе за табеларна израчунавања припреми радну књигу за штампу штампа податке из радне књиге припреми и изведе аутоматизовану аналитичку обраду података коришћењем табеларних и графичких приказа	Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација Компетенција за целоживотно учење	Канцеларијско пословање Математика Српски језик и књижевност Енглески језик Рачуноводство и статистика Пословна економија
	Обрада слика и израда презентација	Оспособљавање ученика за обраду слика Оспособљавање ученика за израду презентација и њихово презентовање Оспособљавање ученика да одаберу и примењују	Ученик ће бити у стању да: објасни принципе представљања слика у рачунару (растерски, векторски) разликује формате слика и њихове особине изврши конверзију формата слике и димензије слике мења капацитет фајла слике		

		одговарајућу технологију (алате и сервисе) за реализацију конкретног задатка	унесе слајдове на презентацију унесе и форматира текст на слајду изради и форматира табелу на слајду убаци и форматира слику на слајду унесе слајдове на презентацију унесе и форматира текст на слајду изради и форматира табелу на слајду убаци и форматира слику на слајду користи технологију за прикупљање, анализу, вредновање и представљање података и информација		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални					
Наставне методе: демонстративни, практичан рад, монолошко – дијалогска, радни листићи, вербални, решавање проблема					
Наставна средства: кабинет информатике, рачунари, штампач, табла, креда					

ПРАВО

ЛИТЕРАТУРА: Право, Јелена Ђурић, за 2. разред економско-правне и пословне школе, 2015

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Право	Основи права и организација државе	Стицање основних знања о држави и праву	По завршетку модула ученик ће бити у стању да : објасни појам, елементе и функције државе, правне норме и правног односа, састави жалбу, пуномоћје, разликује правне чињенице.	Вођење правно-пословне администрације Обављање оперативних послова у привредним субјектима Обављање пословне кореспонденције и комуникације	Пословна економија, канцеларијско пословање, јавне финансије и финансијско пословање

	Привредни субјекти	Стицање знања о врстама, положају и настанку и престанку привредних субјеката	По завршетку модула ученик ће бити у стању да : наведе врсте привредних субјеката, објасни значај јавних предузећа, обележја и врсте, привредних друштава, стечај и ликвидацију.	Вођење администрације о запосленима Планирање и организовање пословних активности	
	Права и обавезе из радног односа	Стицање знања о правима , обавезама и одговорностима запослених и послодавца из радног односа	По завршетку модула ученик ће бити у стању да : разликује посебне услове за заснивање радног односа, разликује претходну проверу радних способности од пробног рада, разликује радни однос на одређено и неодређено време, разликује врсте радног времена, објасни појам приправника.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: теориска настава фронтално					
Наставне методе: монолошко-дијалошка, рад у групама					
Наставна средства: уџбеник, табла					

ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВЕНА ОБУКА

ЛИТЕРАТУРА: Водич за рад у виртуелном предузећу

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Финансијско-рачуноводствена обука	Оснивање и почетак пословања привредног друштва	- Разумевање поступка оснивања предузећа - Стицање вештина за отварање пословних књига и обављање послова набавке и продаје са књиговодственом евиденцијом	Ученик ће бити у стању да: - изради кодекс пословног понашања - спроведе поступак оснивања привредног друштва - састави пријаву за посао - обави поступак инвентарисања - састави почетни инвентар - састави почетни биланс стања - отвори пословне књиге - одабере робну групу и утврди асортиман - истражи тржиште добављача - састави план набавке - креира обрасце и документацију - евидентира документа у деловодник - састави и пошаље упит - изабере и предложи најповољнију понуду - састави и пошаље поруџбеницу - заведе примљене рачуне у књигу улазних рачуна - састави калкулацију продајне цене робе	- Дигитална компетенција - Компетенција за целоживотно учење - Вештина комуникације - Рад са подацима и информацијама - Решавање проблема - Сарадња	- Канцеларијско пословање - Право - Рачунарство и информатика - Рачуноводство - Финансијско пословање - Математика - Принципи економије - Пословна економија

			- креира лагер листу - изради ценовник - спроведе евиденцију набавке у финансијском књиговодству - спроведе евиденцију набавке у аналитици - изврши плаћање доспелих обавеза коришћењем налога за пренос - истражи тржиште купаца - састави и пошаље понуду - састави и пошаље рачун-отпремницу - евидентира послате рачуне у књигу излазних рачуна - ажурира лагер листу - спроведе евиденцију продаје у финансијском књиговодству - спроведе евиденцију продаје у аналитици - спроведе евиденцију уобичајених расхода и платног промета - изврши контролу докумената - функционално организује своје радно место - прати реализацију планираних активности - одложи и чува документацију у одговарајућим фасциклама и регистраторима - састави извештаје о раду - поштује кодекс пословног		

			понашања - поштује принципе економичности и ефикасности - користи информатичку технологију и савремена средства за обављање послова		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у пару Наставне методе: монолошко-дијалошка, дијалошка, демонстративна, практичан рад Наставна средства: рачунар, обрасци, штампани материјал					

БЛОК

ЛИТЕРАТУРА: Водич за рад у виртуелном предузећу

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Финансијско-рачуноводствена обука	Блок настава	- Повезивање знања и вештина стечених у виртуелном привредном друштву са пословнима у реалном предузећу, привредној организацији	Ученик ће бити у стању да: - представи организациону структуру привредне организације - објасни начин организације рада у службама - спроведе послове набавке и продаје - спроведе послове планог промета - обави благајничко пословање - обави	- Дигитална компетенција - Компетенција за целоживотно учење - Вештина комуникације - Рад са подацима и информацијама - Решавање проблема - Сарадња	Канцеларијско пословање Право Рачунарство и информатика Рачуноводство Финансијско пословање Математика Принципи економије Пословна економија

			књиговодствену евиденцију - објасни токове кретања документације у привредној организацији - опише пословне активности и сарадњу привредне организације са окружењем - упореди рад виртуелног привредног друштва и реалне привредне организације		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у пару Наставне методе: монолошко-дијалогска, дијалогска, демонстративна, практичан рад Наставна средства: рачунар, обрасци, штампани материјал					

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ФИНАНСИЈСКИ АДМИНИСТРАТОР ТРЕЋИ РАЗРЕД

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Програм предмета енглески језик исти је код образовних профила комерцијалиста, пословни администратор и кулинарски техничар, за трећи разред.

ЛИТЕРАТУРА: Headway Intermediate, Profile 2 Intermediate

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

Енглески језик	U 1 A world of difference	– исказивање личног мишљења -учење о свету у ком живимо, поређење различитих култура и обичаја кроз рађење датог квива -рађење анкете у одељењу -читање и анализа текста Welcome to our world - причање о породици -обрада и анализа помоћних глагола у различитим глаголским временима - писање неформалног писма	Ученик разуме општи садржај и смисао непознатог текста – усваја нови лексички фонд – употребљава усвојене граматичке структуре у говорном и писаном језику – аргументовано исказује лични став у писаној форми	Ученик уме да планира време за учење и да организује процес учења и управља њим. Активно слуша и поставља релевантна питања поштујући саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима. Испитујући проблемску ситуацију, ученик идентификује	Српски језик Економска и правна група предмета Грађанско васпитање Социологија
	U 2 The working week	Успех (достигнућа, рад и образовање) -Оспособљавање ученика да описују различите врсте послова користећи именице које означавају различита занимања -разговарање о различитим професијама и занимањима – обнављање садашњих времена -обрада пасивног облика садашњих времена -анализа непознатог текста -писање писама и мејлова	Ученик је у стању да коректно употреби сложене структуре у говорном и писаном језику – открије значења непознатих речи на основу контекста – сажима, препричава и преводи садржај писаних текстова Ученик је у стању да опише различите врсте послова користећи именице које означавају различита занимања. – употребљава усвојене лексике приликом изношења личних ставова - Примени одговарајуће граматичке јединице у контексту (Present Perfect Simple/Present Perfect Continuous) .	ограничења и релевантне карактеристике проблемске ситуације и разуме како су оне међусобно повезане. Ученик вреднује примену датог решења, идентификује његове добре и слабе стране и формулише препоруке за наредно искуство са истим или сличним проблемским ситуацијама. Активно доприноси неговању културе дијалога, уважавању и неговању различитости и поштовању основних норми комуникације. Уме јасно да искаже одређени садржај, усмено и писано, и да га прилагоди захтевима. Ученик познаје	

	U 3 Good times , bad times	- Развијање језичких вештина -Утврђивање граматичких јединица (Past Simple/Past Continuous) , Passive Voice of Past Simple Tense , и израза used to -Оспособљавање ученика да читају непознат текст и његова анализа - Дискутовање о уметности и познатим светским уметницима -Разговор, обрада и анализа Шекспировог дела Ромео и Јулија	-Ученик је у стању да разговара у оквиру теме уметности - Ученик је у стању да разговара и дискутује у оквиру Шекспировог дела Ромео и Јулија -Примени одговарајуће граматичке јединице у контексту (Past Simple/Past Continuous) , Passive Voice of Past Simple Tense и израза used to - Примени одговарајуће граматичке јединице у контексту	специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације (усмена и писана, непосредна и посредована комуникација, нпр.). Разуме концепт здравог и безбедног окружења (вода, ваздух, земљиште) за живот људи и спреман је да се активно ангажује у заштити и унапређењу квалитета живота у заједници. Ученик разуме важност	
	U4 Getting it right	– обрађивање граматичких структура везаних за модалне глаголе – описивање и поређење образовних система у различитим земљама, али и у различитим временским периодима -читањем и анлаизом текста, поређење начина на који тинејџери данас живе, и начина на који су живели седамдесетих година прошлог века - усвајање фразалних глагола и идиома	-Ученик је у стању да разуме општи садржај и смисао непознатог текста – употреби сложене граматичке структуре у говорном и писаном језику – описивање места и догађаја уз помоћ усвојене лексики граматичких фраза(модалних глагола)	личне активације и показује иницијативу у упознавању са карактеристикама тржишта рада (захтеви појединих радних места, начин функционисања институција, позиционирање у свету бизниса). Разуме принципе функционисања тржишта рада и схвата неопходност сталног усавршавања у складу	
	U5 Our changing world	-развијање језичких вештина -оспособљавање ученика да разумеју текст о животу у 2060.години, усвајањем предвиђене лексики и граматичких структура -оспособљавање ученика да	-Ученик ће бити у стању да разуме текст о различитим предвиђањима будућности - да дискутује о проблемима и могућим	са развојем тржишта и захтевима послодаваца. Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од	

		дискутују о проблемима и могућим решењима користеће одоварајуће изразе и фразе - обрада и утврђивање граматичких јединица везаних за будућност, будућих глаголских времена, нарочито везаних за изјаве предвиђања - оспособљавање и усвајање различитих породица речи (суфикси, префикси)	решењима користеће одоварајуће изразе и фразе, употребљујући граматичку јединицу глаголских времена и израза везаних за будућност Ученик је у стању да активно примени усвојено знање из области лексичке синтаксе (грађење и породице речи).	небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. Зна да је за разумевање догађаја и доношење компетентних одлука потребно имати релевантне и поуздане податке.	
	U6 What matters to me	-Обрада и активна примена информативних питања -обрада и оспособљавање ученика да активно примене придеве који се завршавају на – ing/ -ed, сложенице и прилоге -читање и анализа текста везаног за различите обичаје широм света My kitchen -дискусија о обичајима у Србији и породичним односима у поређењу са обичајима широм света - писање реклама и огласа	разумевање, сажимање и препричавање садржаја прилагођених текстова – разумевање текстова – описивање традиција и обичаја уз помоћ усвојене лексике – употреба сложених граматичких структура у говорном и писаном језику		

	U7 Passions and fashions	Култура и забава – књижевност, мода, спорт – осврт на књиге и филмове Хари Потер – анализа биографије -рад на тексту везаном за фудбал широм света -Усвајање граматичких структура Present Perfect Simple/ Present Perfect Continuous, Passive Voice, као и фразалних глагола -писање о омиљеним књигама и филмовима ученика	Ученик је способан да сажиме садржаје текста, филма, разговора – учествује у размени информација о блиским темама (филмови) – употреби Present Perfect Simple/ Present Perfect Continuous и њихових пасивних облика у свакодневној комуникацији – напише осврта на књигу или филм уз употребу усвојене терминологије		

	Unit 1 Communication	Стицање свести ученика о значају потребе учења енглеског језика и његове пословне примене. Оспособљавање ученика за разумевање усменог говора и прочитаних текстова. Оспособљавање ученика да користе фразе специфичне телефонским разговорима. Разликовање и употреба различитих форми пословних писама као што су пропратно писмо, имејл и упит.	Ученик је у стању да разуме неопходност учења пословног енглеског језика и његов значај за ученикову будућу пословну каријеру, разуме и користи новостечене речи и изразе, успешно води телефонски разговор и ефективно користи својствене фразе, разликује и израђује различите врсте пословних писама у пословној комуникацији		

	Unit 2 Careers	Усвајање нових речи фразе својствених писању радне биографије и пријављивању за посао. Стицање вештина разумевања енглеског језика у свакодневном говору и конкретним ситуацијама. Оспособљавање ученика за писање радне биографије, формом вокабуларом и садржајем. Стицање знања о употреби глаголских времена Present Simple и Present Continuous.	Ученик је у стању да самостално користи речи и фразе приликом пријаве за посао и писања радне биографије, даје савете и препоруке, способан је да самостално напише радну биографију поштујући форму и садржину, разуме речи и изразе у контексту свакодневног говора, зна да користи глаголска времена Present Simple и Present Continuous приликом разговора за посао.		

	Unit 3 Employment	Упознавање ученика са историјским развојем и променама у економским секторима пољопривреде, индустрије и услуга. Оспособљавање ученика да разуме текстове о комплексним економско-историјским темама и да пружи своје мишљење и формира став. Стицање знања о употреби и разликама у употреби глаголских времена Present Perfect и Past Simple. Оспособљавање ученика за писање пропратног и мотивационог писма.	Ученик разуме историјске промене у секторима пољопривреде, индустрије и услуга и тумачи разлоге и последице, заузима став и тумачи нова знања у контексту свакодневнице, постављају питања и изражавају мишљења, знају правилно да користе и разликују глаголска времена Present Perfect и Past Simple, знају самостално да напишу пропратно и мотивационо писмо уз поштовање форме и садржине.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни					
Наставне методе: монолошка, дијалогска, интерактивне методе, метода рада на тексту					
Наставна средства: Уџбеник са радним листовима, речник, аудио-визуелна средства					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
3.1.1. 3.1.3. 3.2.1. 3.2.5. 3.3.1 3.3.2. 3.4.1. 3.5.2 3.5.4 3.1.1. 3.1.3. 3.2.1. 3.2.5. 3.3.1 3.3.2. 3.4.2. 3.4.4. 3.5.1. 3.5.2 3.5.4. 3.5.5. 3.1.1. 3.1.3. 3.2.1. 3.2.5. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3. 3.3.4. 3.4.5. 3.5.1. 3.5.2 3.5.4 3.5.5. 3.1.1. 3.1.3. 3.2.1. 3.2.3. 3.3.1 3.3.2. 3.3.4. 3.4.5. 3.5.1. 3.5.2. 3.5.4 3.5.5.					

МАТЕМАТИКА

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења По завршетку трећег разреда ученик ће знати да :	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
МАТЕМАТИКА	КОМБИНАТОРИКА	- Разликовање врста распоређивања елемената скупа - Разумевање и примена биномног обрасца	- примени правило збира и производа - одреди број пермутација датог скупа - одреди број варијација датог скупа - одреди број комбинација датог скупа - напише пермутације (варијације, комбинације) датог скупа од највише четири члана - примени биномни образац - одреди к-ти биномни коефицијент у развоју бинома на н-ти степен - примени знање из комбинаторике при израчунавању вероватноће догађаја	Дигитална, естетска, комуникација и сарадња, решавање проблема, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, предузимљивост оријентисана ка предузетништву	Пословна информатика Рачуноводство Статистика Основи економије Пословна економија Предузетништво Маркетинг
	Н И З О В И	- упознавање са појмом низ и математичком индукцијом - Разумевање појмова аритметички и геометријски низ и примени на конкретне проблеме - Упознавање са појмовима гранична вредност низа и конвергентни низ	- објасни принцип математичке индукције - примени математичку индукцију у једноставним доказима - препозна низ и уме да га настави (једноставнији примери) - препозна аритметички низ, објасни шта су n и d и израчуна тражени члан низа - израчуна збир првих n чланова аритметичког низа		

			• објасни шта су p и q и израчуна тражени члан низа • израчуна збир првих n чланова геометријског низа • примени образац за суму првих n чланова низа на конкретним примерима из струке		
	АНАЛИТИЧКА ГЕОМЕТРИЈА У РАВНИ	• Упознавање са координатном методом • Разумевање зависности положаја праве и међусобног положаја две праве од коефицијената k и n • Разумевање зависности положаја кружнице(елипсе)и међусобног положаја праве и кружнице (елипсе) од коефицијената у њиховим једначинама • Упознавање са једначинама хиперболе и параболе	• примени Гаусов алгоритам на решавање система линеарних једначина(3×3) • израчуна растојање између две тачке и координате средишта дужи • израчуна обим и површину троугла ако су дате координате његових темена • разликује општи облик једначине праве од експлицитног облика и преводи из једног облика у други • одреди положај праве у координатном систему у зависности од коефицијената k • одреди једначину праве одређену датом тачком и датим коефицијентом правца • одреди једначину праве одређену датим двема тачкама • примени услов нормалности и услов паралелности две праве • одреди угао који заклапају две праве • израчуна растојање тачке од праве • преведе општи облик једначине кружнице у канонски • одреди положај кружнице у Декартовом координатном		

			систему и полупречник кружнице • испита међусобни положај праве и кружнице • одреди тангенту кружнице из задатих услова • одреди међусобни положај две кружнице • дефинише појам елипсе и наведе канонски облик једначине елипсе • препозна остале криве другог реда (хиперболу и параболу)			
	Ф У Н К Ц И Ј Е	• Проширивање знања о особинама функцијама • Разумевање појмова инверзна и сложена функција • Упознавање са појмом гранична вредност функције • Разумевање појма извода функције • Оспособљавање за примену извода на испитивање својстава функције • Примена знања о функцијама на решавање проблема из области економских функција	• дефинише функцију и врсте функција (1-1, НА и бијекција) • користи експлицитни и имплицитни облик функције • објасни монотоност функције, ограниченост, парност, периодичност и нулу функције и уме сваку да одреди (ако је дата функција има) • одреди инверзну функцију дате, једноставне функције • одреди сложену функцију од две задате функције • нацрта и анализира елементарне функције • одреди граничну вредност функције • наброји важне лимесе • одреди асимптоте дате функције • објасни проблем тангенте у датој тачки и проблем брзине • дефинише појам извода • примењује правила диференцирања			

			• одреди извод сложене и извод инверзне функције • примени таблицу елементарних извода • одреди екстремне • Функције. Основне особине реалних функција реалне променљиве • Сложена функција • Инверзна функција • Преглед елементарних функција (линеарна, степена, експоненцијална, логаритамска, тригонометријска) • Гранична вредност функције. Особине • Број e. Важни лимеси • Непрекидност функције • Асимптоте функција. • Проблем тангенте и брзине • Дефиниција извода функције • Правила диференцирања (извод збира, производа и количника функција) • Извод сложене функције • Таблица извода неких елементарних функција • Испитивање екстремних вредности и монотоности функција помоћу извода • Испитивање и цртање графика функција • Примитивна функција и појам интеграла			
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода						
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални Наставне методе: :молошка, дијалогска, хеуристичка Наставна средства: збирка, финансијке таблице, калкулатор, график						

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета математика јесу:

2.МА.1.2.4. 2.МА.1.2.5. 2.МА.1.3.1. 2.МА.1.4.6. 2.МА.2.2.3. 2.МА.2.3.1. 2.МА.2.3.2. 2.МА.2.4.6.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ЛИТЕРАТУРА: Ликовна култура 1,2,3,4 уџбеник за прву годину гимназије друштвено-језичког смера и специјализовано-филолошка одељења, М. Чудов, Избор из литературе према плану и програму, Коришћење интернета

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Ликовна култура	Основни ликовни елементи	Упознавање са основним ликовним елементима	Користи основне ликовне елементе (линију, композицију, боје);	Компетенција за целоживотно учење (потреба за учењем, тражењем података, ...); Естетичка компетенција(развијање осећаја за лепо, позитивно вреднује допринос културе и уметности развоју људског друштва); Предузетничка компетенција(повезивање са тржиштем рада; ученик уме да идентификује и адекватно представи своје способности и вештине); Дигитална компетенција (ученик користи ИКТ, уме да претражује, анализира и процењује поузданост информација у електронском облику);	Музичка култура • Српски језик и књижевност • Историја • Биологија • Математика • Рачунарство и информатика
	Основне ликовне дисциплине	Упознавање са основним ликовним дисциплинама	Користи основне ликовне дисциплине		
	Основне ликовне технике	Упознавање са основним ликовним техникама;	Користи основне ликовне технике (вајање и графика		
	Теорија уметности	Упознавање са теоријом уметности;	Користи сазнања из теорије уметности;		
	Нови аудио – визуелни медији	Упознавање са новим аудио-визуелним медијима;	Користи основне аудио-визуелне медије (сниме и монтирају фотографију, звук;		

	Историја уметности	Упознавање са историјом уметности;	Препознаје и користи елементе из историје уметности;	Компетенција за целоживотно учење (потреба за учењем, тражењем података, ...) Дигитална компетенција (ученик користи ИКТ, уме да претражује, анализира и процењује поузданост информација у електронском облику);	
	Архитектура	Упознавањем са архитектуром;	Користе сазнања за своје потребе у будућности;	Дигитална компетенција (ученик користи ИКТ, уме да претражује, анализира и процењује поузданост информација у електронском облику)	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у групи Наставне методе: практичан рад, радионица, рад у групи, дијалошка, демонстративна Наставна средства: књиге, репродукције, аудиовизуелна техника					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:					
Основни ниво: Медији, материјали и технике визуелних уметности Средњи ниво: Елементи, принципи и садржаји - теме, мотиви, идеје – визуелних уметности Напредни ниво: Улога и развој и различитост визуелних уметности					

РАЧУНОВОДСТВО

ЛИТЕРАТУРА: Уџбеник за рачуноводство за трећи разред економске школе и збирка задатака из рачуноводства. Завод за уџбенике, Београд.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Рачуноводство	Евиденција робног промета	Оспособљавање ученика за евиденцију робног промета	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: Састави биланс стања трговинског	Компетенција је сачињена од знања, вештине и вредности.	Финансијско-рачуноводствена обука

			предузећа; Евидентира набавку робе у робном и финансијском књиговодству; Разликује облике разлике у цени; Разликује рабат као облик разлике у цени; Евидентира интерно кретање у финансијском и робном књиговодству; Евидентира продају робе; Обрачуна остварену разлику у цени; Утврди набавну вредност продате робе; Евидентира вишкове и мањкове робе; Тумачи податке са конта главне књиге; Анализира биланс стања трговинског предузећа.	Компетентан ученик зна чињенице, зна како треба да уради, може то да уради и ради то са одређеним уверењем. Ученици на основу знања које су стекли у трећем разреду из предмета рачуноводство, могу да ураде послове у вези евиденције робног промета, евиденције увоза и извоза, евиденције услуга у робном промету, утврђивања резултата пословања трговинског предузећа. Као најрелевантније за адекватну припрему ученика за будући живот, могу се издвојити следеће међупредметне компетенције: Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална	Пословна економија Финансијско пословање Српски језик и књижевност Математика Канцеларијско пословање Право
	Евиденција увоза и извоза	Оспособљавање ученика за евиденцију увоза и извоза	Ученик ће бити у стању да: Дефинише увоз робе; Састави калкулацију; Евидентира увоз и плаћање према иностранству; Дефинише извоз робе; Евидентира извоз робе; Евидентира наплате из иностранства; Евидентира курсне разлике.		

	Евиденција услуга у робном промету	Оспособљавање ученика за евиденцију услуга у робном промету	По завршетку модула, ученик ће бити у стању да: Објасни специфичности транзитног робног промета; Евидентира услугу; Евидентира плаћање; Идентификује учеснике у комисионим пословима; Евидентира комисиону набавку и продају; Идентификује учеснике у консигнацији; Евидентира пријем и продају у консигнацији и плаћање.	компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	
	Утврђивање резултата пословања трговинског предузећа	Оспособљавање ученика за утврђивање и евиденцију резултата и расподеле резултата пословања трговинских предузећа. Схватање улоге и значаја рачуноводства и рачуно-водствених информација у пословном одлучивању и контроли пословања.	По завршетку модула, ученик ће бити у стању да: Разликује плаћање и настанак трошкова; Разликује наплату и настанак прихода; Анализира утицај временских разграничења; Евидентира наплату отписаних потраживања; Евидентира дугорочна резервисања; Евидентира утврђивање и расподелу добити; Евидентира утврђивање и покриће губитка;		

			Утврди успешност пословања на конкретном примеру.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода. На почетку сваког модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања. Модули се реализују кроз теоријску наставу у трајању од 70 часа и вежбе у трајању од 70 часа. Укупно 140 часа. Одељење се дели на две групе приликом реализације вежби. Настава се реализује у учионици. Оцењивање: праћење остварености исхода, тестови знања, активности на часу, усмено одговарање, писмени задатак, домаћи задатак.					
Облици рада: Фронтални, групни, индивидуални. Наставне методе: Практичан рад, дијалогска метода. Наставна средства: Табла, креда, уџбеник.					

ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

ЛИТЕРАТУРА: финансијско пословање

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Финансијско пословање	Увод у међународну трговину	Стицање основних знања о појму и значају међународне трговине	дефинише међународну трговину објасни историјски развој међународне трговине доводи у везу међународну трговину и животни стандард нација (држава) наведе тенденције у међународној трговини наведе структуру међународне трговине доводи у везу међународни трговину и транснационалне компаније идентификује главне изазове у међународној трговини с којима се суочава Република Србија	Рад с подацима и информацијама Ученик разуме значај коришћења поузданих података за рад, доношење одлука и свакодневни живот. Користи знања и вештине из различитих предмета да представи, прочита и протумачи податке користећи текст, бројеве, дијаграме Зна да је за разумевање догађаја и доношење компетентних одлука	Принципи економије Рачуноводство Јавне финансије Национална економија Финансијско-рачуноводствена обука Пословна економија

	Спољнотрговинско пословање	Стицање основних теоријских и емпиријских знања о спољнотрговинском пословању ☐ Стицање основних знања о активностима спољнотрговинског предузећа учесника у међународној трговини	доводи у везу спољну трговину и спољнотрговинске послове дефинише специфичност спољнотрговинског посла наводи документа у спољнотрговинском послу описује принципе спољнотрговинског пословања објасни појам и значај INCOTERMS правила разликује INCOTERMS правила препознаје стандарде и ознаке у спољнотрговинском пословању описује улога међународних шпедитера у реализацији спољнотрговинских послова наводи транспортна и шпедитерска документа наводи царинска документа разликује царинске дажбине попуњава обрасце у вези са царинским документима, царинским дажбама и обрачуном царине дефинише спољнотрговинска плаћања наведе инструменте спољнотрговинског плаћања разликује врсте спољнотрговинских послова попуни обрасце инструмената у вези са спољнотрговинским плаћањима	потребно имати релевантне и поуздане податке Користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и примењује Ученик ангажује своје индивидуалне капацитете (знање из различитих предмета, искуство стечено изван школе, као и интелектуалне, емоционалне и социјалне способности) и друге ресурсе који му стоје на располагању (различити извори информација, алати, књиге, искуство других ученика, наставника и других особа из школског и ваншколског окружења, итд.), селективно и сврсисходно их користи Ученик проналази/осмишљава могућа решења проблемске ситуације Ученик вреднује	

	Платни биланс и девизни курс	Стицање основних знања о платном билансу и девизном курсу	дефинише платни биланс објасни структуру платног биланса објасни суфицит и дефицит платног биланса кратко опише категорије девизног и обрачунског биланса дефинише платнобилансне трансакције наведе платнобилансне трансакције наведе специфичности платног биланса Републике Србије дефинише девизни курс наведе функције девизног курса наведе врсте девизног курса објашњава фиксни и флексибилни девизни курс доводи у везу платни биланс и девизни курс дефинише девизно тржиште наведе функције девизног тржишта наведе врсте девизног тржишта	примену датог решења, идентификује његове добре и слабе стране и формулише препоруке за наредно искуство са истим или сличним проблемским ситуацијама. Сарадња Учествује у заједничким активностима на конструктиван, одговоран и креативан начин афирмишући дух међусобног поштовања, равноправности, солидарности и сарадње Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева. • Доприноси	
	Финансијски инструменти, тржишта, институције	Стицање знања о функционисању финансијског тржишта	дефинише финансијско тржиште наведе сегменте финансијског тржишта дефинише тржиште новца опише активности на тржишту новца дефинише девизно тржиште опише активности на девизном тржишту дефинише тржиште капитала	постизању договора о правилима заједничког рада и придржава их се током заједничког рада Зна да комуницира с послодавцима; уме да преговара; спреман је да обавља праксу и волонтира поштујући договоре.	

			описе активности на тржишту капитала класификује хартије од вредности према рочности наведе хартије од вредности на новчаном тржишту наведе хартије од вредности на тржишту капитала наведе особине хартија од вредности на новчаном тржишту наведе особине хартија од вредности на тржишту капитала разликује приносе хартија од вредности објасни формирање ценахартија од вредности идентификује шансе и ризике у трговању хартијама од вредности дефинише берзу као организовано тржиште описе настанак и развој берзе наведе врсте берзи наведе функције берзе разликује берзанске послове разликује берзанске посреднике наведе најважније светскеберзе кратко описе настанак Београдске берзе наведе задатке финансијских установа везаних за рад Београдске берзе доведе у везу учеснике у берзанском трговању разликује методе трговања на Београдској берзи		

			разликује индексе Београдске берзе		
	Увод у међународне финансије	Стицање основних знања о међународном монетарном систему и међународним финансијским организацијама	наведе етапе у развоју међународног монетарног система објасни оснивање, организацију и улогу Међународног монетарног фонда наведе циљеве Међународног монетарног фонда наведе услове под којима Међународни монетарни фонда одобрава кредите идентификује улогу Европског монетарног система наведе међународне финансијске организације објасни улогу Међународне банке за обнову и развој објасни улогу Европске инвестиционе банке објасни улогу Европске банке за обнову и развој опише сарадњу Републике Србије с међународним финансијским организацијама		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, у пару Наставне методе: монолошко-дијалошка, излагање, графички, демонстрација, активно оријентисана настава, плакат, презентација, писани радови, задаци Наставна средства, креда, табла, свеска, књига, плакат					

ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Пословна економија за трећи и четврти разред економске школе, издавач Дата Статус

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Пословна економија	Основи менаџмента	Стицање знања о основним управљачким активностима и развоју и значају менаџмента	Ученик ће моћи да дефинише појам, да наведе управљачке активности, да разликује теорије о менаџменту, да протумачи значај појединих управљачких активности	Ученик ће моћи да повеже теоријска знања са знањима из других области На основу стечених знања, ученик схвата суштину управљачких активности, начин функционисања тих активности у предузећу и пракси Стечена знања се могу повезати са другим областима, увидети њихов утицај и изабрати најбоље решење	Менаџмент Економика и организација предузећа Менаџмент
	Менаџмент пословних функција предузећа	Ученик ће стећи знања о појединим пословним функцијама менаџмента	Ученик ће разликовати задатке и значај производне, финансијске, трговинске функције		
	Организационо понашање и организациона култура предузећа	Стицање знања о појмовима организационог понашања и организационе културе и њихови утицаји на пословање	Ученик зна да дефинише појмове организационе културе и климе, да разликује конфликте у организацији, да уочи позитивна и негативна дејства и да предложи начин ршавања		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, индивидуални Наставне методе: Монолошко- дијалогске Наставна средства: Текстуална и визуелна					

ПРАВО

ЛИТЕРАТУРА: уџбеник Право, Драгица Пикула, за 3. разред економско-правних школа

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Право	Права и обавезе у вези са пословањем	Стицање знања о посебним врстама уговора у привреди у складу са позитивним правним прописима	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: разликује врсте уговора, објасни појам и особине облигација и уговора, рокова, доцње, обезбеђења уговора и престанка уговор.	Вођење правно-пословне администрације Закључивање уговора из разних области Обављање оперативних послова у области јавне управе	Пословна економија, канцеларијско пословање, јавне финансије
	Комуникација са државним органима	Оспособљавање ученика за комуникацију са државним органима и предузима појединачне радње у пореском поступку	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: објасни појам и врсте управног поступка, учеснике у управном поступку, елементе и врсте решења, начине утврђивања пореза, састави жалбу на решење пореског органа, разликује пореска кривична дела и пореске прекршаје и врсте јавних набавки.	Обављање пословне кореспонденције и комуникације Вођење администрације о запосленима Планирање и организовање пословних активности	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: теориска настава фронтално					
Наставне методе: монолошко-дијалошка, рад у групама					

ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВЕНА ОБУКА

ЛИТЕРАТУРА: 1. Приручник за рад у виртуелном предузећу; 2. Приручник о примени контног оквира за привредна друштва; 3. Закон о рачуноводству и ревизији ("Службени гласник РС", број 46/06); 4. Међународни рачуноводствени стандарди; 5. Користити сву литературу која се препоручује за реализацију предмета који су у корелацији са предметом Финансијско-рачуноводствена обука

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Финансијско – рачуноводствена обука	Општи и комерцијални послови трговинског привредног друштва	Развијање вештина општих и комерцијалних послова трговинског привредног друштва	Припреми и организује рад опште комерцијалне службе изради месечну евиденцију присутности на раду-карнет обави послове ликвидатуре заведе документа у деловодник и проследи одговоарајућој служби заведе рачуне у Књигу примљених рачуна и Књигу издатих рачуна креира и попуни обрасце и документацију за послове службе (понуде, упите, поруџбине, калкулације, ценовнике, рачуне-отпремнице, рачуне за извршене услуге, књижна писма, лагер листе, листе нивелације цена, пописне листе, рекламације, интерна	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Пословна економија Принципи економије Право Канцеларијско пословање Рачуноводство Финансијско пословање Пословна информатика Јавне финансије

			документа) познаје послове рекламе и пропаганде распоређи планиране активности опште-комерцијалне службе према приоритету реализације прати реализацију активности опште-комерцијалне службе сарађује са рачуноводственом и обрачунском службом поштује кодекс понашања опште-комерцијалне службе састави дневне и периодичне извештаје опште-комерцијалне службе презентује рад опште-комерцијалне службе систематизује документацију опште-комерцијалне службе одложи и чува документацију опште-комерцијалне службе у одговарајућим фасциклама изврши периодичну електронску заштиту података опште-комерцијалне службе поштује принципе економичности и ефикасности у раду опште-комерцијалне службе		
	Књиговодствени	Стицање вештина и	планира активности књиговодствене службе		

	послови трговинског привредног друштва	рутине у обављању послова књиговодствене евиденције	користећи софтвере и друга наставна средства спроведе поступке контроле, сортирања и архивирања књиговодствених докумената попуне инструменте платног промета изврши плаћања (готовинска, безготовинска) обави благајничке послове примени важећи контни оквир примени важеће законске прописе из области рачуноводства примени рачуноводствена начела и књиговодствене принципе састави налоге за књижење књижи у аналитичкој и синтетичкој евиденцији усагласи аналитичку и синтетичку евиденцију робе, купаца и добављача спроведе књиговодствену евиденцију набавке основних средстава и робе спроведе књиговодствену евиденцију продаје основних средстава и робе	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Пословна економија Принципи економије Право Канцеларијско пословање Рачуноводство Финансијско пословање Пословна информатика Јавне финансије

			књижи амортизацију и друге расходе књижи приходе књићи зараде и исплате зарада књижи изводе банке књижи дневне промене благајне књижи обрачун пореза на додатну вредност књижи вишкове и мањкове по попису (у veleпродаји) књижи нивелације цена састави и пошаље изводе отворених ставки и опомене купцима за кашњења у плаћањима води Књигу евиденције промета за veleпродају књижи отварену разлику у цени провери исправност књижења састави Пробни биланс сарађује са комерцијалном и обрачунском службом поштује кодекс понашања књиговодствене службе користи информатичку технологију за обављање књиговодствених послова распоређује планиране активности књиговодствене		

			службе према приоритету реализације прати реализацију планираних активности књиговодствене службе систематизује документацију књиговодствене службе састави дневне и периодичне извештаје о раду књиговодствене службе презентује рад књиговодствене службе запосленима у привредном друштву изврши периодичну електронску заштиту података књиговодствене службе поштује принципе економичности и ефикасности у раду књиговодствене службе		
	Послови обрачуна, плана и анализе трговинског привредног друштва	Развијање вештина организовања, обрачуна, праћења, контроле и анализе пословања	планира активности службе обрачуна плана и анализе користећи софтвере друга средства за планирање спроведе поступке контроле, сортирања и архивирања докуменатације службе обрачуна, плана и анализе обрачуна порез на додатну вредност и попуни пореску пријаву обрачуна зараде запослених попуни пореске пријаве за порез		

		и доприносе на зараде обрачуна остварену разлику у цени за претходни период обрачуна рачуноводствену амортизацију за претходни период изради Закључни лист за претходни период изради Биланс стања (школски образац) изради Биланс успеха (школски образац) изврши анализу на основу финансисјких извештаја предложи мере за побољшање финансијског положаја на основу израђених показатеља сарађује са комерцијалном и књиговодственом службом поштује кодекс понашања службе обрачуна, плана и анализе користи информатичку технологију за обављање послова службе обрачуна, плана и анализе распореди планиране активности службе обрачуна, плана и анализе према приоритету реализације прати реализацију планираних	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Пословна економија Принципи економије Право Канцеларијско пословање Рачуноводство Финансијско пословање Пословна информатика Јавне финансије

			активности службе обрачуна, плана и анализе систематизује документацију службе обрачуна, плана и анализе састави дневне и периодичне извештаје о раду службе обрачуна, плана и анализе презентује рад службе обрачуна, плана и анализе запосленима у привредном друштву изврши периодичну електронску заштиту података службе обрачуна, плана и анализе поштује принципе економичности и ефикасности у раду службе обрачуна, плана и анализе		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Наставне методе: монолошко – дијалошка, текст – метода, метода демонстрације, практичан рад Наставна средства: видео – бим, шеме, штампани материјал, рачунари					

БЛОК

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

Финансијско – рачуноводствена обука	Блок настава	Повезивање знања и вештина стечених у виртуелном привредном друштву са пословима у привредном субјекту	представи организациону структуру привредног субјекта објасни начин организације рада у службама спроведе послове набавке и продаје спроведе послове платног промета спроведе благајничко пословање спроведе књиговодствену евиденцију објасни токове кретања документације у привредном субјекту опише пословне активности и сарадњу привредног субјекта са окружењем	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Пословна економија Принципи економије Право Канцеларијско пословање Рачуноводство Финансијско пословање Пословна информатика Јавне финансије
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: групни, индивидуални Наставне методе: практичан рад Наставна средства: дневник блок наставе, расположива у конкретном привредном субјекту					

ЈАВНЕ ФИНАНСИЈЕ

ЛИТЕРАТУРА: ЈАВНЕ ФИНАНСИЈЕ 3 и 4 разред економске школе – финансијски администратор и финансијски техничар, КЕЦМАН МИЛАН, РАИЧЕВИЋ БОЖИДАР

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Јавне финансије	1. Увод у јавне финансије	• Стицање знања о појму, предмету и значају јавних финансија	• дефинише појам јавних финансија • објасни настанак јавних финансија као самосталне научне дисциплине • наведе предмет анализе јавних финансија у савременој држави • разликује специфичне институције јавних финансија	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад са подацима и информацијама - Решавање проблема	1. Рачуноводство 2. Пословна економија 3. Финансијско пословање 4. Принципи економије 5. Финансијско-рачуноводствена обука 6. Право 7. Национална економија

	2. Јавни расходи	• Стицање знања о природи и карактеру јавних расхода	• дефинише јавне расходе • наведе разлоге државне интервенције и присуства јавног сектора • дефинише добра • разликује добра • наведе структуру и ефекте јавних расхода • класификује јавне расходе • објасни облике државне интервенције преко јавних расхода • објасни разлоге и ефекте јавних расхода у области образовања • објасни разлоге и ефекте јавних расхода у области здравства • објасни разлоге и ефекте јавних расхода у области социјалне заштите		
	3. Јавни приходи	• Стицање знања о природи и карактеру јавних прихода	• дефинише јавне приходе • објасни суштину јавних прихода • класификује јавне приходе • дефинише појам пореза • наведе карактеристике пореза • објасни расподелу пореског терета • наведе критеријуме за оцењивање пореских система - ефикасност и правичност • разликује елементе пореза - пореску терминологију • наведе циљеве опорезивања • наведе врсте пореза • дефинише доходак		

			• наведе основне облике пореза на доходак грађана • наведе карактеристике пореза на доходак грађана у Републици Србији • наведе предмете опорезивања • обрачуна порез на доходак грађана (порез на зараде) • попуни пореску пријаву о обрачунатим и плаћеним порезима и доприносима на зараде • наведе разлоге за опорезивање добити предузећа • наведе карактеристике пореза на добит у Републици Србији • разликује елементе пореза на добит • објасни значај пореског биланса • састави порески биланс • обрачуна висину пореске обавезе на основу пореског биланса • попуни пореску пријаву на основу пореског биланса • разликује порез на потрошњу и порез на доходак • наведе основне облике пореза на потрошњу • дефинише порез на додату вредност • разликује врсте пореза на додату вредност		

			• објасни значај пореза на додату вредност као најиздашнијег пореског прихода у Републици Србији • разликује елементе пореза на додату вредност • класификује пореске обвезнике према роковима плаћања пореза на додату вредност • попуни пореску пријаву • објасни теоријске аспекте пореза на имовину • наведе карактеристике пореза на имовину у Републици Србији • разликује порез на имовину у статисти и динамици • разликује елементе порезана имовину • обрачуна порез на имовину за различите пореске обвезнике • попуни пријаву за порез на имовину различитих пореских обвезника • наведе остале облике јавних прихода		
	4. Буџет	• Стицање потребних знања о буџету и буџетском систему	• дефинише буџет као институцију јавних финансија • наведе функције буџета • наведе буџетска начела • наведе законски оквир за буџетски систем у Републици Србији • разликује функције трезора		

			• опише поступак доношења и извршења Србији • наведе структуру државног буџета Републике Србије • објасни структуру државног буџета Републике Србије буџета у Републици		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару					
Наставне методе: монолошко – дијалошка, комбинована, рад на тексту					
Наставна средства: табла, уџбеник, штампани материјал, примери за вежбање					

НАЦИОНАЛНА ЕКОНОМИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Национална економија за 3. и 4. разред средњих стручних школа, аутори: Стеван Деветаковић, Биљана Гавриловић, Гојко Рикаловић, издавач: Завод за уџбенике, Београд, 2016.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
НАЦИОНАЛНА ЕКОНОМИЈА	ПРИВРЕДНИ РАЗВОЈ	Стицање основних знања о привредном развоју Стицање основних знања о економским показатељима	Ученик је у стању да : - дефинише националну економију - објасни предмет изучавања националне економије - дефинише националну економију као макроекономску дисциплину - објасни однос макро и микро економских дисциплина - разликује привредни раст и развој - дефинише концепт одрживог развоја	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења -Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и	Принципи економије, пословна економија, јавне финансије, предузетништво, финансијско пословање

			- класификује факторе привредног развоја - наведе индикаторе привредног развоја - разликује основне економске показатеље - објасни појам бруто домаћи производ - дефинише бруто национални доходак - дефинише бруто национални расположиви доходак - наведе структуру БДП у тросекторском моделу - наведе остале економске показатеље - дефинише економски састав становништва - дефинише обим и структуру робне размене са иностранством - укаже на значај степена запослености - наведе остале индикаторе привредног развоја - објасни индекс људског развоја	писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује -Ученик проналази / осмишљава могућа решења проблемске ситуације -Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	
	ПРИВРЕДНИ СИСТЕМ И ЕКОНОМСКА ПОЛИТИКА	Стицање основних знања О привредном систему и економској политици	Ученик је у стању да : - објасни појам привредног система - наведе елементе привредног система - објасни институције и организације као елементе привредног система - доведе у везу економску политику и привредни систем - наведе кључне		

			макроекономске циљеве - наведе врсте економске политике - дефинише појам транзиције - објасни реформу привредног система у транзиционом периоду		
	ИНТЕГРАЦИЈА СВЕТСКЕ ПРИВРЕДЕ	Стицање знања о облицима разлозима и ефектима интеграција светске привреде	Ученик је у стању да : - дефинише економске интеграције - наведе разлоге економских интеграција - опише шансе глобализације - дефинише СТО и наведе функције СТО - наведе међународне финансијске организације - наведе регионална партнерства - објасни најсложенији облик и интеграције – Европску унију - објасни најсложенији облик интеграције Европску унију - наведе потенцијале за развој пољопривреде - доведе у везу информационе технологије, економију знања и одрживи економски развој - наведе друштвене услове одрживог развоја - објасни спровођење стратегије одрживог развоја		
	ОДРЖИВИ РАЗВОЈ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	Стицање знања о одрживом развоју Републике Србије	- наведе карактеристике привредног развоја Републике Србије у 21. веку - доведе у везу историјско наслеђе и привредни развој		

			- анализира индикаторе макроекономских кретања у периоду 2000-2010 - анализира спољнотрговинске и финансијске токове у периоду 2000-2010 - објасни предности ,слабости, шансе и претње за одрживи развој Републике Србије - објасни одрживи развој привреде и друштва - доведе у везу одрживи развој и заштиту животне средине - објасни нужност реструктурирања привреде Републике Србије - наведе потенцијале за развој пољопривреде - доведе у везу информационе технологије, економију знања и одрживи економски развој - наведе друштвене услове одрживог развоја		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални, комбиновани Наставне методе: Монолошко-дијалогски, дијалогски, демонстративни, комбиновани рад, методе АОН , плакат, презентација, шеме Наставна средства: Текстуална					

Програм учења изборног предмета Електронско пословање исти је као код образовног профила економски техничар.

Програм учења изборног предмета Маркетинг исти је као програм обавезног стручног предмета код образовног профила економски техничар.

Програм учења изборног предмета Историја одабране теме исти је као код образовног профила економски техничар.

Програм учења изборног предмета Пословни енглески језик исти је као програм обавезног стручног предмета код образовног профила економски техничар.

Програм учења изборног предмета Музичка култура исти је као код образовног профила економски техничар.

ИЗАБРАНИ СПОРТ – КОШАРКА

ЛИТЕРАТУРА:

Б. Крсмановић, Час физичког вежбања, Факултет физичке културе, Нови Сад 1996.

Б. Крсмановић, Л. Берковић, Теорија и методика физичког васпитања, Факултет физичке културе, Нови Сад 1999.

П. Рубин, Кошарка – методика и техника, Факултет физичке културе, Нови Сад 1999.

П. Рубин, Кошарка – тактика, Факултет физичке културе, Нови Сад 2004.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ИЗАБРАНИ СПОРТ (КО ШАРКА) изборни предмет	КОШАРКА	Унапређење и очување здравља Стицање моторичких умења(вештина) и теоријских знања неопходних за њихово усвајање Мотивација ученика за бављењем физичким активностима Естетско изражавање покретом	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: Примени адекватна средства за развој и усавршавање моторичких способности из: вежби обликовања, као и за развој снаге, брзине, издржљивости, гипкости, спретности и окретности Детаљније опише правила спортске гране за коју показује посебан интерес – за коју школа	-Ученик ће желети да се бави физичким односно спортским активностима пошто ће сагледати (детектовати) позитивне карактеристике физичке и спортске активности и њихове позитивне утицаје на	- Биологија - Екологија и заштита животне средине - Ликовна култура - Музичка култура

		и доживљавање естетских вредности покрета и кретања Повезивање моторичких задатака у целине Увођење ученика у организовани систем припрема за школска такмичења, игре, сусрете и манифестације	има услове Наводи основне олимпијске принципе и примењује их на школским спортским такмичењима и у слободном времену	здравље, дружење и добро расположење - Ученик ће путем физичких односно спортских активности комуницирати са својим друговима и уживати у дружењу и контактима - Ученик има правилан однос према окружењу у којем вежба, рекреира се и бави се спортом	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални, фронтални, групни Наставне методе: монолошка, дијалогска, демонстрација Наставна средства: лопте, рипстол, чуњеви, препоне.					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета..... јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: На првом нивоу описани су захтеви који представљају базични или основни ниво знања, вештина и умења. Очекује се да ће скоро сви, а најмање 80% ученика/ученица постићи тај ниво. На базичном нивоу налазе се темељна предметна знања и умења неопходна, како за сналажење у животу, тако и за наставак учења. Знања и умења са основног нивоа најчешће су мање сложена од оних са средњег и напредног нивоа, али то није увек случај. Средњи ниво: На другом нивоу описани су захтеви који представљају средњи ниво знања, вештина и умења. Он описује оно што просечан ученик/ученица може да достигне. На средњем нивоу ученик поседује сва знања и вештине са основног нивоа, и поред тога има и низ нових компетенција. Очекује се да ће око 50% ученика/ученица постићи или превазићи тај ниво. Напредни ниво: На трећем нивоу описани су захтеви који представљају напредни ниво знања, вештина и умења. Очекује се да ће око 25% ученика/ученица постићи тај ниво. Знања и умења са овог нивоа су трансферна, пре свега за наставак школовања. Компетенције са напредног нивоа су по правилу и когнитивно сложеније од оних са базичног и средњег нивоа. то значи да се од ученика очекује да анализира, упоређује, разликује, критички суди, износи лични став, повезује различита знања, примењује их и сналази се и у новим и нестандартним ситуацијама. На напредном нивоу ученик поседује све компетенције са претходна два нивоа					

ЕКОЛОГИЈА И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ЛИТЕРАТУРА: ЕКОЛОГИЈА И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ЗА ПРВИ РАЗРЕД СРЕДЊИХ СТРУЧНИХ ШКОЛА, ВЕЉКО ТЕРЗИЈА, ИВО САВИЋ, ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ, БЕОГРАД

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЕКОЛОГИЈА И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ – изборни предмет	ОСНОВНИ ПОЈМОВИ И ПРИНЦИП И ЕКОЛОГИЈЕ	проширивање знања о предмету истраживања и значају екологије, схватање структуре биосфере и екостема као и процеса који се одигравају у њима, разумевање значаја биодиверзитета	дефинише предмет истраживања и значај екологије, уме да наброји основне структурне елементе биосфере, дефинише основне еколошке појмове и процесе, објасни процесе у екосистему, објасни значај биодиверзитета, анализира међусобне односе организама, биогеохемијске циклусе у биосфери, утврђује значај биодиверзитета за опстанак живота.	компетиције за целоживотно учење, комуникација, дигитална компетенција, сарадња, решавање проблема, рад са подацима и информацијама, одговоран однос према здрављу	биологија, географија, здравствена култура
	ЖИВОТНА СРЕДИНА И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ	загађивање и заштита животне средине – појам извори и врсте загађивања животне средине. појам екотоксикологије. разумевање значаја различитих облика заштите и унапређивања животне средине. развијање свести о последицама загађења животне средине.	разуме, зна да објасни изворе и врсте загађења животне средине – ваздуха, воде, земљишта, као и њихову заштиту. објасни загађивање и заштиту хране. објасни радиоактивно загађење и мере заштите. објасни буку као облик загађења и мере заштите. процени		

			последице загађивања животне средине.процени последице загађења-глобалне климатске промене.		
	ЕКОЛОШКА КУЛТУРА	разумевање значаја и начина одржавања личне хигијене,хигијене животног и радног простора.разумевање значаја правилне употребе производа,разумевање различитих утицаја на здравље.	разуме значај одржавања личне хигијене,хигијене животног и радног простора,објасни значај употребе производа у складу са декларацијом,објасни начине и значај одлагања отпада.познаје основне болести и њихове изазиваче,наведе негативне утицаје из спољашње средине на здравље човека.процени значај употребе биоразградивих амбалажа,протумачи утицај стреса и буке,психоактивних супстанци,брзе хране и физичке активности на здравље човека.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:фронтални облик рада,интерактивна настава,групни рад,пројектна настава Наставне методе:молошко-дијалогска,дијалогска,илустративна,презентација Наставна средства:учионица,креда,табла,слике,паноуџбеник,интернет					

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Програм предмета енглески језик исти је код образовних профила комерцијалиста, пословни администратор и кулинарски техниар, за четврти разред.

ЛИТЕРАТУРА: Headway Intermediate, Profile 2 Intermediate

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	Unit 8. No fear!	Оспособљавање ученика за кратко монолошко излагање Оспособљавање ученика за разумевање усменог говора	Ученик је у стању да: -описује ситуације, прича о догађајима и аргументује ставове користећи једноставне изразе и реченице, открива значење непознатих речи на основу контекста и /или помоћу речника уочи предвидљиве информације (кад, где, ко, колико, зашто) у свакодневним текстовима -разуме суштину нешто дужих разговора или дискусија на састанцима, који се односе на мање сложене садржаје из струке, уколико се говори разговетно стандардним језиком, поставља питања и	Ученик уме да планира време за учење и да организује процес учења и управља њим. Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. Активно доприноси неговању културе дијалога, уважавању и неговању различитости и поштовању основних норми комуникације. Ученик познаје специфичне	Српски језик Историја Географија Психологија

			тражи објашњења у вези са темом дискусије / разговора	карактеристике различитих модалитета комуникације (усмена и писана, непосредна и посредна комуникација, нпр. телефоном, преко интернета). Уме јасно да искаже одређени садржај, усмено и писано, и да га прилагоди захтевима и карактеристикама ситуације.	
	Unit 9. It depends how you look at it	Оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова. Оспособљавање ученика да преводи, сажима и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова	Ученик је у стању да: - разуме и схвати смисао сложенијих текстова, шематских приказа, упутстава, уговора - разуме и користи обавештења из стручних текстова везаних за струку - разуме текстове у којима се износи лични став или посебно гледиште - сажима и препричава садржај текста, филма, разговара и сл.	У ситуацији комуникације изражава своје ставове, мишљења, осећања, вредности и идентитет на позитиван, конструктиван и аргументован начин како би остварио своје циљеве и проширио разумевање света, других људи и заједница.	
	Unit 10. All things hi-tech	Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих писаних порука. Оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима	Ученик је у стању да: - поведе, настави и заврши унапред припремљен разговор, под условом да је лице у лице са саговорником - оствари комуникацију о основним темама, под условом да је у стању да тражи помоћ од саговорника - образложи и одбрани свој став, разјасни неспоразуме - идентификује различита гледишта о истој теми - пореди различите приказе истог догађаја у различитим медијима	Зна да је за разумевање догађаја и доношење компетентних одлука потребно имати релевантне и поуздане податке. Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.	
	Unit 11. Seeing is believing	Оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитог садржаја.	Ученик је у стању да: - напише писмо или нешто дужи текст да би саопштио информацију или указао на лични став	Користи информационе	

		Оспособљавање ученика за кратко монолошко излагање на страном језику.	или супротстављање мишљења -напише извештај или протокол о догађају или са састанка -писмено конкурише за неки посао -на изразитији начин води монолошки тип излагања -говори о утисцима, употребљавајући прецизније и комплексније изразе -даје дужи опис свакодневних радњи из свог окружења, описује прошле активности, свакодневне обавезе, планове, радне задатке и начин организовања -даје релевантне податке са неке презентације или из дискусије везане за струку	технологије за чување, презентацију и основну обраду података. Уме да претражује, процењује релевантност и поузданост, анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа ИКТ средства (уређаје, софтверске производе и електронске услуге). Препознаје ризике и опасности при коришћењу ИКТ-а и у односу на то одговорно поступа. Ученик проналази / осмишљава могућа решења проблемске ситуације.
	Unit 12. Telling it how it is	Оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова, оспособљавање ученика за разумевање усменог говора, оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих	Ученик је у стању да: -чита и разуме различите врсте прилагођених текстова препознајући основна значења и релевантне детаље, -открива значење непознатих речи на основу контекста и /или помоћу речника уочи предвидљиве информације у свакодневним текстовима (рекламе, огласи, јеловници, проспекти) као и једноставнијим стручним текстовима (формулари, шеме, извештаји, решења),	Ученик упоређује различита могућа решења проблемске ситуације преко релевантних критеријума, уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење. Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси

		писаних порука.	-разуме најбитније информације у кратким и једноставним обавештењима и правилно их користи, комуницира у свакодневним ситуацијама и размењује информације, блиске његовим интересовањима (писмено и усмено)	раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева. Доприноси постизању договора о правилима заједничког рада и придржава их се током заједничког рада.	
	Unit 4 Import - export	Стицање знања о светској трговини, њеном историјском развоју, организацијама, проблемима и својственим појмовима и вокабулару. Оспособљавање ученика за рад у тиму приликом решавања проблемских ситуација. Оспособљавање ученика да користе бројиве и небројиве именице. Проширивање знања потребних за успешно вођење телефонских разговора. Оспособљавање ученика за писање меморандума.	Ученици разумеју и тумаче стечена знања о светској трговини, њеним организацијама и појмовима, успешно сарађују приликом решавања проблема поштујући мишљења и ставове других, знају правилно да користе бројиве и небројиве именице, успешно користе речи и фразе у комплекснијим телефонским разговорима, самостално пишу меморандуме поштујући форму и садржину.	Активно слуша и поставља релевантна питања поштујући саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима. Конструктивно доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима и при томе поштује друге као равноправне чланове групе. Активно учествује у животу школе и заједнице тако што поштује друге учеснике као једнако вредне аутономне особе и њихова људска и мањинска права и тако што се супротставља различитим формама насиља и дискриминације.	

				Позитивно вреднује допринос културе и уметности развоју људске заједнице; свестан је међусобних утицаја културе, науке, уметности и технологије. Показује осетљивост за естетску димензију у свакодневном животу и има критички однос према употреби и злоупотреби естетике. Изражава се у електронском облику коришћењем одговарајућих ИКТ средстава, укључујући мултимедијално изражавање и изражавање са елементима формално дефинисаних нотација карактеристичних за коришћена ИКТ средства (нпр. адресе, упити, команде, формуле, процедуре и сл. изражене у одговарајућој нотацији).	
	Unit 5 Marketing	Стицање знања о маркетингу, робним маркама и понашању потрошача. Рад на изради маркетиншког	Ученици разумеју појмове маркетинга и робних марки и њиховог утицаја на понашање потрошача, израђују маркетиншке презентације и рекламе, преузимају различите улоге и пословној комуникацији,		

	Unit 6 Retail	материјал користећи медије и претходна знања као и презентовање својих идеја. Оспособљавање ученика за правилну употребу модалних глагола (can, must, need to, may should). Оспособљавање ученика за правилну употребу везника (so that, this means, that's why/so). Упознавање ученика са појмовима veleпродаје и малопродаје и терминологије везане за процес куповине. Оспособљавање ученика да користе медије и лично искуство као извор информација током решавања организационих проблема. Оспособљавање ученика да користи облике будућег времена са модалним глаголом will. Усвајање вокабулара	презентују свој рад кроз јавни наступ, правилно користе модалне глаголе и везнике. Ученици су упознати са процесом малопродаје и veleпродаје, усвојили су потребан вокабулар и смислено га користе, користе разноврсне изворе информација током практичног рада на решавању проблема, ефективно користе будуће облике са модалним глаголом will за изражавање намера и предвиђања, усвојили су вокабулар и ефективно дају упутства током интернет трговине, способни су да самостално напишу меморандум.		

		неопходног за давање инструкција и њихова практична употреба код интернет трговине. Упознавање ученика у процес писања меморандума, формом и садржином.			
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у пару, рад на тексту Наставне методе: монолошка, дијалoшка, комбинована, текст метода Наставна средства: уџбеник, радна свеска, табла, креда, ЦД, пројектор,					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
3.1.1. 3.1.3. 3.2.1. 3.2.5. 3.3.1 3.3.2. 3.4.1. 3.5.2 3.5.4 3.1.1. 3.1.3. 3.2.1. 3.2.5. 3.3.1 3.3.2. 3.4.2. 3.4.4. 3.5.1. 3.5.2 3.5.4. 3.5.5. 3.1.1. 3.1.3. 3.2.1. 3.2.5. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3. 3.3.4. 3.4.5. 3.5.1. 3.5.2 3.5.4 3.5.5. 3.1.1. 3.1.3. 3.2.1. 3.2.3. 3.3.1 3.3.2. 3.3.4. 3.4.5. 3.5.1. 3.5.2. 3.5.4 3.5.5.					

МАТЕМАТИКА

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
МАТЕМАТИКА	ЕЛЕМЕНТИ ПРИВРЕДНЕ МАТЕМАТИКЕ	• Стицање основних знања и примена простог каматног рачуна • Стицање основних знања из сложеног каматног рачуна • Примена сложеног каматног рачуна у рачуну улога • Примена сложеног каматног рачуна у рачуну ренте	• примени основну пропорцију простог каматног рачуна за време дато у годинама, месецима, данима • израчуна интерес на основу каматног броја и каматног	Дигитална, естетска, комуникација и сарадња, решавање проблема, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, предузимљивост	Пословна информатика Рачуноводство Статистика Основи економије Пословна економија Предузетништво Маркетинг

			кључа • израчуна камату на више сума • примени каматни рачун више сто и ниже сто • примени термински рачун, есконтовање меница, рачун штедног улога • израчуна месечну отплату код потрошачких кредита • примени верижни рачун у проблемима продаје и куповине валута • препозна разлику између простог и сложеног каматног рачуна • објасни појам декурзивног обрачунавања интереса • израчуна увећану вредност главнице • израчуна време и каматну стопу • израчуна почетну вредност главнице • израчуна сложену камату • објасни појам конформне каматне стопе	оријентисана ка предузетништву	

			• одреди увећану вредност више периодичних улога при улагању почетком и крајем периода • израчуна број улагања • израчуна каматну стопу • објасни појам садашње (почетне) вредности више периодичних сума које се исплаћују почетком или крајем периода • израчуна збир дисконтованих вредности • одреди вредност исплате крајем и почетком периода • израчуна број исплата • израчуна вредност каматне стопе		
	ЗАЈАМ	• Стицање основних знања о елементима зајма • Овладавање поступком амортизације поступком зајма • Стицање основних знања о конверзији зајма	• разликује врсте зајмова • објасни смисао амортизације зајма • објасни појам ануитета, отплате, интереса, отплаћеног дела дуга и остатка дуга • повезује елементе зајма и да их израчуна • израчуна ануитет • израчуна каматну стопу • израчуна број периода отплаћивања • израчуна износ дуга на почетку обрачунског периода • израчуна интерес и отплату		

			за било који период амортизације зајма • сачини амортизациони план • изврши контролу ваљаности амортизационог плана • сачини план амортизације зајма подељеног на обвезнице • објасни појам конверзије зајма • препозна промену услова отплаћивања зајма • одреди нови ануитет након промене времена амортизације или промене каматне стопе		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални Наставне методе: монолошка, дијалошка, хеуристичка Наставна средства: збирка, финансијке таблице, калкулатор					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета математика јесу:					
2.МA.1.3.2. 2.МA.1.3.3. 2.МA.1.3.4. 2.МA.1.4.2. 2.МA.1.4.6. 2.МA.2.3.3. 2.МA.2.3.4. 2.МA.2.3.5. 2.МA.2.3.6. 2.МA.2.3.7. 2.МA.2.4.6.					

СОЦИОЛОГИЈА СА ПРАВИМА ГРАЂАНА

ЛИТЕРАТУРА: В. Вулетић Социологија, С. Лилић и С. Булајић Устав и права грађана

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Социологија са правима грађана	Структура и организација друштва	Упознавање са структуром и организацијом друштва.	Схвати организацију друштва, наведе друштвене групе и организације. Да објасни улогу друштвених група.	Компетенције за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Рад са подацима и информацијама Опдговорно учешће у демократском друштву	Са историјом Са психологијом Са српским језиком и књижевношћу Са грађанским васпитањем Са филозофијом Са основима права
	Устав, демократија и механизми власти у Србији	Упознавање са појмом устава и општих прописа. Упознавање са основним одлокама правосудног система	Схвати значај устава као највишег прописа. Схвати систем правосудних органа		
	Грађанин и његова права и слободе	Усвајање основних знања о људским правима. Схвати свој положај у друштву по питању права и да схвати значај да се права њуди поштују.	Разуме основне поделе људских права и зна да препозна основна права Да подели права и класификује их у групе.		
	Култура, друштво и друштвене промене	Стицање знања основних знања о култури, религији и уметности Развијање знања о културним тековинама и очувању идентитета. Развијање знања и о цивилизацијским тековинама и потреби	Препозна појмове култура религија, цивилизација Поштовање различитости и међусобно уважавање. Ученици развијају толеранцију према разликама у културној и религијској		

		да се унапреде и побољшају.	припадности.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални и комбиновани					
Наставне методе: рад на тексту, моношко-дијалошка и метод демонстрација					
Наставна средства: уџбеник, литература, медији (ТВ, штампа и интернет)					

РАЧУНОВОДСТВО

ЛИТЕРАТУРА: Рачуноводство за 3. раз. економске школе, ЗУНС, Вера Познанић Леко

Збирка задатака за 3. разред економске школе, мр Валентина Малешевић, Вера Коџо, Завод за уџбенике; Закон о рачуноводству; МРС; Финансијско рачуноводство за економски факултет, др Ката Ј. Шкарић; Аналитички контни план, Савез рачуновођа и ревозора Србије

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Рачуноводство	1. Евиденција производног процеса	Оспособљавање ученика за евидентирање процеса производње Развијање свести ученика о значају правилног утврђивања цене коштања због њеног утицаја на резултат пословања	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: разликује финансијско и погонско књиговодство преузме почетне залихе идентификује расходе производног предузећа обрачуна амортизацију (аритметичко дегресивна, геометријско дегресивна, функционална метода) преузме пословне расходе за обрачун цене коштања састави погонски обрачунски лист лоцира трошкове по местима настанка распоређује трошкове са места настанка на носиоце	Припрема ученика за циљоживотно учење. Ученик ефикасно користи различите методе учења, правилно одваја битно од небитног и уме да процени степен у коме је савладао градиво Неговање културе дијалога кроз изражавање сопственог мишљења, ставова, осећања и уверења на позитиван и аргументован начин Има свест о томе да је за доношење исправних пословних	Принципи економије Пословна економија Канцеларијско пословање Право Финансијско рачуноводствена обука Финансијско пословање Ревизија Предузетништво Јавне финансије Статистика

			трошкова евидентира и распоређује трошкове у погонском књиговодству састави калкулацију цене коштања у масовној и серијској производњи евидентира залихе готових производа по планским и по стварним ценама коштања евидентира продају готових производа кроз финансијско и погонско књиговодство (по планској и стварној цени коштања)	одлука потребно имати квалитетне податке и информације. Уме да процени поузданост података. Користи информационо-комуникационе технологије за прикупљање, обраду, приказ, употребу и чување података Вреднује одабрано решење и уочава његове добре и лоше стране. Прати примену одабраног решења. Анализира проблемску ситуацију и решава проблем Конструктивно, креативно и аргументовано доприноси раду групе Има предузетничке способности	
	2. Утврђивање резултата пословања производног предузећа	Оспособљавање ученика за евиденцију резултата пословања производног предузећа Развијање свести ученика о улози и значају рачуноводства и рачуноводствених информација у пословном одлучивњу и контроли пословања	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: вреднује залихе готових производа на крају обрачунског периода у погонском књиговодству евидентира промену вредности залиха готових производа у финансијском књиговодству на крају обрачунског периода процени ефекте утицаја промене вредности залиха на финансијски резултат утврђује и евидентира добит и расподелу добити у производном предузећу утврђује и евидентира губитак и покриће губитка у производном предузећу објасни начин попуњавања оригиналних образаца биланса стања и успеха производног предузећа		

	3.Израда рачуноводствених извештаја	Оспособљавање ученика за састављање финансијских извештаја Развијање свести ученика о неопходности периодичног извештавања за потребе планирања анализе и контроле пословња	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: објасни значај финансијског извештавања наведе финансијске извештаје према важећим прописима састави Биланс стања на оригиналном важећем обрасцу на основу датих података састави Биланс успеха на оригиналном важећем обрасцу на основу датих података састави извештај о токовима готовине на оригиналном важећем обрасцу на основу датих података састави извештај о променама на капиталу на оригиналном важећем обрасцу на основу датих података састави Статистички анекс на оригиналном важећем обрасцу на основу датих података		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, активно оријентисана настава, пројектна настава Наставне методе: дијалогска, монолошко дијалогска, метод илустрације, метод симулације, метод демонстрације, рад на тексту, студије случаја, игра улога, Наставна средства: учионица, табла, креда, слике, шеме, пано, уџбеник, интернет, наставни листови, оригинална документација, штампани материјал наставника или ученика					

ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

ЛИТЕРАТУРА: Банкарско пословање за III разред економске школе, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2005, Борко Крстић, Александар Живковић, Петар Бојовић; Интернет

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Финансијско пословање	Банкарске финансије	Стицање основних знања о банкама и банкарству Упознавање са основним врстама банкарских и небанкарских финансијских организација Упознавање са улогом, задацима и организацијом централне банке Стицање основних знања о улози, оснивању, организацији и управљању пословним банкама	Моћи да објасни појам банке и настанак и развој банкарства Знати да класификује банкарске и небанкарске финансијске организације и објасни њихову улогу и значај Знати шта је основна улога централне банке, како се организује и које су јој надлежности Моћи да опише улогу пословних банака у савременом пословању, као и начин организовања пословних банака	Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Компетенција за целоживотно учење Вештина комуникације Решавање проблема Вештина сарадње	Основи економије Рачуноводство Право Канцеларијско пословање Ревизија и контрола Статистика
	Бакарски послови	Стицање основних знања о врстама банкарских послова Упознавање са значајем, врстама и карактеристикама пасивних банкарских послова Упознавање са значајем, врстама и карактеристикама	Стицање основних знања о врстама банкарских послова Упознавање са значајем, врстама и карактеристикама пасивних банкарских послова		

		активних банкарских послова Упознавање са значајем, врстама и карактеристикама неутралних банкарских послова Упознавање са значајем, врстама и карактеристикама сопствених банкарских послова Истицање значаја финансијског потенцијала и финансијског пласмана Стицање основних знања о електронском банкарству Стицање основних знања о фондовима банке	Упознавање са значајем, врстама и карактеристикама активних банкарских послова Упознавање са значајем, врстама и карактеристикама неутралних банкарских послова Упознавање са значајем, врстама и карактеристикама сопствених банкарских послова Истицање значаја финансијског потенцијала и финансијског пласмана Стицање основних знања о електронском банкарству Стицање основних знања о фондовима банке		
	Повезаност предузећа и финансијских организација	Схватање неопходности и начина повезивања предузећа и финансијских организација Стицање основних знања о банкама и менаџменту Разумевање потребе и начина обављања кредитне анализе Разумевање поступка	Моћи да објасни разлоге и начине повезивања предузећа и финансијских организација Знати улогу и значај банкарског менаџмента Моћи да објасни неминовност обављања кредитне анализе и разликује начине вршења		

		одобравања кредита и мониторинга Разликовање облика финансирања Схватање значаја израде бизнис плана и познавање основних елемената бизнис плана	анализе Познавати процедуру одобравања кредита Умети да објасни значај и начине обављања мониторинга Познавати облике финансирања и њихове карактеристике Разумети значај израде бизнис плана и моћи да објасни основне елементе бизнис плана		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, рад у паровима и индивидуални. Наставне методе: монолошко – дијалогска, текст – метода, метода демонстрације и писани радови. Наставна средства: текстуелна, визуелна, аудио-визуелна, помоћно-техничка.					

ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВЕНА ОБУКА

ЛИТЕРАТУРА: Приручник за рад у виртуелном предузећу

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Финансијско-рачуноводствена обука	Општи и	Развијање вештина у обављању општих и	По завршетку модула, ученик ће бити у стању да:	Компетенција је сачињена од знања, вештине и вредности.	Принципи

	комерцијални послови производно-трговинског привредног друштва	комерцијалних послова производно-трговинског привредног друштва	Припреми и организује рад у општој и комерцијалној служби; Набави робу на домаћем тржишту за извоз; Изради девизни ценовник; Прода увезену робу на домаћем тржишту; Заводи документацију; Креира и попуњава документацију; Прати реализацију активности опште и комерцијалне службе; Примењује законске прописе; Сарађује са рачуноводственом службом; Саставља извештаје; Чува документацију и одлаже је у регистраторе; Поштује принципе економичности опште-комерцијалне службе.	Компетентан ученик зна чињенице, зна како треба да уради, може то да уради и ради то са одређеним уверењем. Ученици на основу знања које су стекли у четвртом разреду из предмета финансијско-рачуноводствена обука, могу да ураде опште и комерцијалне послове, рачуноводствене послове, спољно-трговинске послове производно-трговинског привредног друштва, годишње извештавање и да користе програме за књиговодствене послове. Као најрелевантније за адекватну припрему ученика за будући живот, могу се издвојити следеће међупредметне компетенције: Компетенција за целоживотно учење	економије; Пословна економија; Канцеларијско пословање; Право; Рачуноводство; Финансијско пословање; Рачунарство и информатика; Преузетништво; Статистика; Јавне финансије; Математика; Српски језик и Енглески језик.
	Рачуноводствени послови производно-трговинског привредног друштва	Стицање вештина и рутине у обављању послова рачуноводствене евиденције производно-трговинског привредног друштва	Ученик ће бити у стању да: Планира активности рачуноводствене службе; Спроведе поступак контроле, сортирања и архивирања књиговодствених докумената везаних за производњу и трговину; Обавља платни промет у земљи	Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у	

			и иностранству; Примењује законске прописе; Књижи пословне промене у налогу за књижење и у пословним књигама; Књижи приходе и расходе; Обрачунава и књижи зараде; Обрачунава и књижи ПДВ; Обрачунава и књижи прихове и расходе; Књижи продају готових производа; Састави и књижи калкулацију; Састави и књижи ПОЛ; Составља пробни биланс; Составља дневне и периодичне извештаје о раду; Поштује принципе економичности и ефикасности рачуноводствене службе.	демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	
	Спољно-трговински послови производно-трговинског привредног друштва	Стицање вештина и рутине за обављање спољно-трговинских послова производно-трговинског привредног друштва	По завршетку модула, ученик ће бити у стању да: Припреми и организује рад спољно-трговинске службе; Води кореспонденцију са иностраним купцем; Составља рачун; Составља и шаље документацију		

			за шпедитера; Изради документацију извршеног извоза; Води кореспонденцију са иностраним добављачем; Саставља и шаље документацију за шпедитера у вези са увозним послом; Саставља увозну калкулацију; Сарађује са рачуноводственом и комерцијалном службом; Користи информатичку технологију; Систематизује документацију; Саставља извештаје о раду; Врши електронску заштиту података.		
	Годишње извештавање	Стицање вештина и рутине у обављању послова везаних за завршни рачун производно-трговинског привредног друштва	По завршетку модула, ученик ће бити у стању да: Састави извод из аналитичке евиденције; Усагласи аналитичку са синтетичком евиденцијом; Обрачуна остварену разлику у цени и остварени ПДВ; Попише средства; Састави обрачун амортизације; Састави закључни лист;		

			Састави Порески биланс, биланс стања, биланс успеха; Прокњижи финансијски резултат; Затвори пословне књиге.		
	Коришћење програма за књиговодствене послове	Стицање вештина и рутине за коришћење књиговодственог програма	По завршетку модула, ученик ће бити у стању да: Користи одговарајући програм за књиговодство; Припреми финансијске извештаје помоћу програма за књиговодство; Процени вредности електронске обраде података.		
	Блок настава	Стицање знања и вештина на пословима финансијског извештавања у реалним производно-трговинским друштвима.	По завршетку модула, ученик ће бити у стању да: Учествује у састављању пореских извештаја; Саставља финансијске извештаје; Спроведе попис; Сагледа токове кретања увозно-извозне документације; Учествује у пословима рекламе и пропаганде; Евидентира пословне промене у књиговодству.		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода. На почетку сваког модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања. Модули се реализују кроз обраду у трајању од 111 часова и остале типове часова у трајању од 13 часова. Предвиђена је и блок настава у трајању од 90 часова. Одељење се дели на две групе приликом реализације вежби. Настава се реализује у бироима за финансијако-рачуноводствену обуку. Оцењивање: праћење остварености исхода, прегледање документације, писани извештај, самостални практични

рад, презентација и посматрање индивидуалног и тимског рада
Облици рада: Фронтални, групни, индивидуални. Наставне методе: Практичан рад, дијалогска метода. Наставна средства: Компјутер, штампач оригинална документа, регистратор: табла, креда, уџбеник.

СТАТИСТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Статистика за III и IV разред економске школе, Дата Статус, 2013, Радмила Драгутиновић Митровић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Статистика	Увод у статистику	Стицање основних знања о статистици и основним статистичким појмовима	Ученик је у стању да: - дефинише појам „статистика“ - наведе предмет статистичког истраживања - наведе области статистике - дефинише основни скуп - дефинише узорак - објасни значење јединице посматрања - објасни значење појма „променљива“ - објасни значење појма „податак“ - разликује структурне и временске серије - наведе изворе података	- Компетенција за целоживотно учење - Рад са подацима и информацијама - Решавање проблема - Комуникација	- Рачуноводство - Финансијско рачуноводствена обука - Предузетништво - Пословна економија - Рачунарство и информатика - Пословна информатика - Јавне финансије - Математика
	Дескриптивна статистика	- Стицање основних знања о прикупљању, сређивању, обради и приказивању података - Стицање основних знања о мерама централне тенденције и мерама дисперзије,	Ученик је у стању да: - доведе у везу прикупљање, сређивање и обраду података - дефинише циљ истраживања - наведе врсте мерних скала - наведе методе прикупљања података - објасни различите методе прикупљања података		

		као и могућностима њихове примене	- разликује серије структуре и временске серије - направи одговарајуће статистичке табеле у функцији статистичког истраживања - илуструје графички посматрану појаву у правоугаоном координантном систему коришћењем софтвера - илуструје графички посматрану појаву у поларном координатном систему коришћењем софтвера - илуструје графички посматрану појаву у ван координатном систему коришћењем софтвера - одредити адекватну врсту графичког приказа за презентацију различитих резултата статистичког истраживања - наведе мере централне тенденције негруписаних података - дефинише аритметичку средину негруписаних података - дефинише медијану као меру централне тенденције - дефинише модус као меру централне тенденције - доведе у везу однос између аритметичке средине, медијане и модуса - наведе мере дисперзије негруписаних података - дефинише интервал варијације - дефинише варијансу - дефинише стандардну девијацију - објасни аритметичку средину, варијансу и стандардну девијацију груписаних података - дефинише геометријску средину - дефинише хармонијску средину - израчуна мере централне		

			тенденције коришћењем софтвера - израчунава мере дисперзије коришћењем софтвера		
	Проста линеарна регресија и корелација	- Стицање основних знања о простој линераној регресији и корелацији	Ученика је у стању да: - наведе циљеве регресионе и корелационе анализе - дефинише појам регресије, односно линеарног регресионог модела - дефинише дијаграм распршености (растурања) - објасни метод најмањих квадрата - наведе могућности примене просте линеране регресије - дефинише стандардну грешку регресије - дефинише коефицијент детерминације - дефинише линеарну корелацију - дефинише коефицијент просте линеарне корелације - анализира на конкретном примеру употребу простог линераног регресионог модела коришћењем софтвера		
	Индексни бројеви и анализа временских серија	- Стицање основних знања о индексним бројевима и анализи временских серија - Оспособљавање ученика за коришћење индексних бројева и анализе временских серија на конкретним емпиријским примерима	Ученик је у стању да: - дефинише појам „индексни бројеви“ - разликује врсте индексних бројева - дефинише индивидуалне индексе - израчуна индивидуалне индексе коришћењем софтвера - анализира на конкретним примерима израчунате индивидуалне индексе - дефинише групне индексе - разликује методе конструкције групних индекса - израчуна групне индексе методом агрегата коришћењем софтвера - израчуна групне индексе методом просечних цена коришћењем софтвера		

			- израчуна индексе зарада на конкретним примерима коришћењем софтвера - израчуна индексе продуктивности рада на конкретним примерима коришћењем софтвера - анализира израчунате резултате индекса зарада и индекса продуктивности - објасни анализу временских серија - дефинише појам „тренд компонета“ - дефинише појам „линеарни тренд“ - дефинише појам „експоненцијални тренд“ - дефинише појам „сезонска компонента“ - разликује методе мерења сезонских варијација		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Наставне методе: монолошка, дијалогска, рад на тексту, рад на задатку, демонстративна Наставна средства: уџбеник, збирка, радни листови, наставни листићи					

ПРЕДУЗЕТНИШТВО

ЛИТЕРАТУРА: Предузетништво, уџбеник за трећи разред трогодишњих и четврти разред четворогодишњих средњих стручних школа – Жељка Ковачев

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Предузетништво	1. Предузетништво и предузетник	2.2. разумевање појма и значаја предузетништва, - препознавање особености предузетника, - упознавање са	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - наведе адекватне примере предузетништва из локалног окружења, - наведе карактеристике предузетника,	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад са подацима и информацијама - Решавање проблема	Сви стручни предмети за конкретни образовни профил (основи економије, економика предузећа,

		предузетничким концептом у савременом пословању,	- објасни значај мотивационих фактора у предузетништву, - доведе у однос појмове иновативност, предузимљивост и предузетништво, - препозна различите начине отпочињања посла у локалној заједници		менаџмент, финансијско пословање, маркетинг, рачуноводство, пословна економија и др.), историја и социологија
2. Развијање и процена пословних идеја, маркетинг план	развијање способности за уочавање, формулисање и процену пословних идеја	- упознавање са основним елементима бизнис плана, - упознавање са елементима маркетинг плана, - упознавање са основним поставкама истраживања тржишта, - развијање смисла за тимски рад.	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - примени креативне технике избора, селекције и вредновања пословних идеја, - препозна садржај и значај бизнис плана, - истражи међусобно деловање фактора који утичу на тржиште: цена, производ, место и промоција, - прикупи и анализира информације о тржишту и развија индивидуалну маркетинг стратегију, - развије самопоуздање у спровођењу теренских испитивања, - самостално изради маркетинг план у пропреми бизнис плана, - презентује маркетинг план као део сопственог бизнис плана.		
3. Управљање и организација	упознавање ученика са суштином основних менаџмент функција и вештина,	- упознавање са трочковима, инвестицијама и концептом преломне тачке рентабилности,	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - наведе особине успешног менаџера, - објасни основе менаџмента услуга/ производње, - објасни на једноставном примеру појам и врсте трошкова, цену коштања и инвестиције,		

		- упознавање ученика са специфичностима управљања производњом/ услугама и људским ресурсима, - упознавање ученика са значајем коришћења информационих технологија за савремено пословање, - давање основних упутстава где доћи до неопходних информација.	- израчуна праг рентабилности на једноставном примеру, - објасни значај производног плана и изради производни план за сопствену бизнис идеју у најједноставнијем облику, - увиђа значај планирања и одабира људских ресурса за потребе организације, - користи гантограм, - објасни значај информационих технологија за савремено пословање, - схвати важност непрекидног иновирања производа и услуга, - изабере најповољнију организациону и правну форму привредне активности, - изради и презентује организациони план за сопствену бизнис идеју.		
	4. Економија пословања	- разумевање значаја биланса стања, биланса успеха и токова готовине као најважнијих финансијских извештаја у бизнис плану, - препознавање профита/ добити као основног мотива пословања, - разумевање значаја ликвидности у пословању предузећа.	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - састави биланс стања на најједноставнијем примеру, - састави биланс успеха и утврди пословни резултат на најједноставнијем примеру, - наведе могуће начине финансирања сопствене делатности, - се информисе у одговарајућим институцијама о свим релевантним питањима од значаја за покретање бизниса, - идентификује начине за одржавање ликвидности у пословању предузећа, - састави финансијски план за		

			сопствену бизнис идеју самостално или уз помоћ наставника, - презентује финансијски план за своју бизнис идеју.	
	5. Ученички пројект – презентација пословног плана	- оспособити ученика да разуме и доведе у везу све делове бизнис плана, - израда целовитог бизнис плана за сопствену бизнис идеју, - оспособљавање ученика за вештине презентације бизнис плана.	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - самостално или уз помоћ наставника повеже све урађене делове бизнис плана, - изради коначан (једноставан) бизнис план за сопствену бизнис идеју, - презентује бизнис план у оквиру јавног часа из предмета Предузетништво.	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода				
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Наставне методе: монолошко-дијалошка, дијалошка, мини предавања, симулација, студија случаја, практичан рад, презентација Наставна средства: табла, уџбеник, штампани материјал, примери за вежбање, рачунар				

РЕВИЗИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Ревизија , Економски факултет Универзитета у Београду , Мирослав Тодоровић, Савка Вућковић-Милутиновић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
РЕВИЗИЈА	Увод у ревизију	• Стицање основних знања о појму, улози и значају ревизије	• разликује рачуноводство и ревизију • дефинише ревизију • наведе основну улогу и значај ревизије • разликује врсте ревизије • наведе сврху и циљеве ревизије • објасни значај рачуноводствених и ревизијских стандарда	- Компетенција за целоживотно учење -Комуникација - Рад са подацима и информацијама - Решавање проблема	- Рачуноводство - Пословна економија - Финансијско пословање - Принципи економије - Финансијско-рачуноводствена обука - Право - Национална

			• дефинише појам ревизор • наведе врсте ревизора • разликује звања ревизора • наведе најпознатије ревизорске куће у свету и у Републици Србији • укаже на значај етике за рачуновође и ревизоре		економија
	Интерна контрола и интерна ревизија	• Стицање основних знања о појмовима интерне контроле и интерне ревизије	• дефинише интерне контроле • наведе значај интерне контроле • разликује врсте интерне контроле • наведе компоненте интерне контроле • дефинише интерну ревизију • наведе функције интерне ревизије • објасни однос између интерне ревизије и интерне контроле • објасни улогу (посао) интерне ревизије у предузећу		
	Процес ревизије	• Стицање основних знања о процесу ревизије	• објасни шта за ревизора значи прихватање клијента • наведе услове ангажовања ревизора • објасни циљ ревизијског ангажовања • објасни поступак планирања ревизијског ангажмана • дефинише ревизијске доказе • објасни ревизијске доказе и документовања као фазе процеса ревизије • наведе врсте ревизијских доказа • објасни процедуре ревизије као упутства ревизорима • дефинише ревизијски узорак • објасни избор и величину ревизијског узорака • дефинише убедљивост и		

			поузданост ревизијских доказа • дефинише радна документа ревизије • разликује радну документацију ревизије • објасни како се завршава ревизија • наведе врсте (типове) ревизијских извештаја • наведе делове ревизијских извештаја		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, рад у пару, индивидуални Наставне методе: монолошка, дијалогска, комбинована, презентација Наставна средства: табла, узџбеник, штампани материјал, примери за вежбање					

МАРКЕТИНГ

ЛИТЕРАТУРА: Маткетинг за четврти разред економске и трговинске школе; ЗУНС Београд; Др. Хасан Ханић, Др. Стипе Ловрета, Јелена Ачић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Маркетинг	Основи маркетинга	Стицање знања и развијање свести о улози и значају маркетинга Стицање знања о тржишту Разумевање основних законитости успешног наступа на тржишту Развијање способности за самостално прикупљање и анализирање информација о тржишту и конкуренцији Развијање способности и овладавање вештинама правилног комбиновања	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: дефинише појам маркетинга објасни природу маркетинга и његов развој дефинише појам тржишта разликује врсте тржишта објасни значај сегментације тржишта разликује стратегије маркетинга примени одговарајућу стратегију у конкретном примеру	Припрема ученика за циљоживотно учење. Ученик ефикасно користи различите методе учења, правилно одваја битно од небитног и уме да процени степен у коме је савладао градиво Неговање културе дијалога кроз изражавање сопственог мишљења, ставова, осећања и уверења на позитиван и	Принципи економије Пословна економија Канцеларијско пословање Финансијско рачуноводствена обука Национална економија Предузетништво Пословна информатика

		инструментата маркетинга Оспособљавање за самостално организовање активности везаних за промоцију предузећа Оспособљавање ученика за успостављање добрих односа са јавношћу и потрошачима Развијање способности и овладавање вештинама креирања пропагандних порука и средстава економске пропаганде	дефинише конкуренцију објасни значај конкуренције дефинише појам маркетинг истраживања разликује циљеве маркетинг истраживања објасни елементе плана маркетинга објасни изворе података маркетинг истраживања разликује методе и технике маркетинг истраживања састави анкетни лист за испитивање потрошача спроведе испитивање потрошача спроведе посматрање мањег сегмента тржишта у кратком периоду објасни значај истраживања тржишта објасни улогу МИС-а дефинише појам маркетинг микса наведе елементе маркетинг микса дефинише производ као инструмент маркетинга класификује производе према различитим критеријумима објасни марку, дизајн, стил, моду и хир као карактеристике производа разликује стил, моду и хир на конкретним примерима дефинише појам животног циклуса производа објасни фазе животног циклуса производа	аргументован начин Има свест о томе да је за доношење исправних пословних одлука потребно имати квалитетне податке и информације. Уме да процени поузданост података. Користи информационо-комуникационе технологије за прикупљање, обраду, приказ, употребу и чување података Зна да користи електронске медије Вреднује одабрано решење и уочава његове добре и лоше стране. Прати примену одабраног решења. Анализира проблемску ситуацију и решава проблем Ангажује се у реализацији обавеза у оквиру групе. Активно слуша и поставља релевантна питања. Даје допринос постизању договора о заједничком раду. Конструктивно, креативно и аргументовано доприноси раду групе. Активно и критички учествује у демократском друштву. Развија	Електронско пословање

			доведе у везу фазу животног циклуса производа са применом одговарајућих маркетиншких активности објашњава процес развоја новог производа и његов значај разликује начине позиционирања производа на тржишту дефинише појам и улогу цене као инструмента маркетинга објасни начине диференцирања цена објасни појам канала дистрибуције разликује специфичности канала дистрибуције разликује маркетинг стратегије наступа на тржишту објасни улогу промоције у маркетинг миксу разликује облике промоције наведе предности и недостатке личне продаје, публицитета и унапређења продаје наведе врсте и циљеве економске пропаганде разјасни ефекте комбиновања облика промоције наведе мотиве тражње и куповине објасни процес доношења одлуке о куповини разликује моделе понашања потрошача објасни појам пропагандне поруке	толеранцију. Поштује разлике. Активно учествује у животу школе Познаје и примењује превенцију од болести зависности и заразних болести. Преферира здраву исхрану, бављење спортом и здраве стиле живота Има развијену еколошку свест. Има разумевање и спремност за ангажовање назаштити човекове животне средине. Познаје бенефите рециклирања Прихватање важности, креативности и естетских вредности. Анализира и авреднује уметничка дела Има предузетничке способности. Има способност представљања адекватних и реалних циљева. Уме да искаже и заступа своје идеје кроз вестину јавног говора, преговарање и ешавање конфликта и проблема	

			објасни процес креирања пропагандне поруке одреди садржај поруке према жељеном ефекту креира једноставну пропагандну поруку разликује врсте медија објасни критеријуме за избор медија разликује средства економске пропаганде креира неко од средстава економске пропаганде		
	Управљање маркетингом	Развијање свести о значају управљања маркетингом за успешно пословање Оспособљавање за утврђивање ефеката економске пропаганде	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: дефинише мисију предузећа наведе критеријуме за утврђивање тржишне позиције предузећа објасни позиције и карактеристике појединих позиција у SWOT матрици изради SWOT матрицу конкретног предузећа наведе критеријуме за креирање Бостонске матрице наведе категорије производа који се налазе у матрици објасни карактеристике сваке категорије производа из матрице доведе у везу фазу животног цикла са управљањем производом изабере цену у складу са фазом животног циклуса производа или услуге објасни критеријуме за избор најповољнијег канала продаје		

			објасни критеријуме за креирање оптималног промоционог микса оцени ефикасност медија на конкретном примеру објасни методе планирања трошкова економске пропаганде процени предности појединих метода планирања трошкова економске пропаганде наведе ефекте економске пропаганде		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, активно оријентисана настава, пројектна настава Наставне методе: дијалoшка, монолошко дијалoшка, метод илустрације, метод симулације, метод демонстрације, рад на тексту, студије случаја, игра улога, Наставна средства: учионица, табла, креда, слике, шеме, пано, уџбеник, интернет, наставни листови, оригинална документација, штампани материјал наставника или ученика					

МАТУРСКИ ИСПИТ

ЦИЉ МАТУРСКОГ ИСПИТА

Матурским испитом проверава се да ли је ученик, по успешно завршеном образовању за образовни профил финансијски администратор, стекао знања, вештине и ставове, односно стручне компетенције прописане Стандардом квалификације финансијски администратор.

Стручне компетенције:

- Организовање сопственог рада у области финансија и рачуноводства
- Обављање послова са књиговодственом документацијом
- Обављање послова платног промета
- Конттирање и књижење пословних промена кроз пословне књиге
- Обављање финансијских послова
- Припремање и израда обрачуна
- Припремање и израда извештаја

СТРУКТУРА МАТУРСКОГ ИСПИТА

Матурски испит за ученике који су се школовали по наставном плану и програму за образовни профил финансијски администратор, састоји се из три дела:

- испит из српског, односно матерњег језика и књижевности;
- испит за проверу стручно-теоријских знања;
- матурски практични рад.

ИСПИТ ИЗ СРПСКОГ, ОДНОСНО МАТЕРЊЕГ ЈЕЗИКА

И КЊИЖЕВНОСТИ

Циљ испита је провера језичке писмености, познавања књижевности као и опште културе. Испит из српског, односно матерњег језика и књижевности полаже се писмено. На испиту ученик обрађује једну од четири понуђене теме. Ове теме утврђује Испитни одбор школе, на предлог стручног већа наставника српског, односно матерњег језика и књижевности.

ИСПИТ ЗА ПРОВЕРУ СТРУЧНО-ТЕОРИЈСКИХ ЗНАЊА

Циљ овог дела матурског испита је провера стручно–теоријских знања неопходних за обављање послова и задатака за чије се извршење ученик оспособљава током школовања. На испиту се проверавају знања која се стичу из предмета:

- Рачуноводство
- Пословна економија
- Финансијско пословање

МАТУРСКИ ПРАКТИЧНИ РАД

Циљ матурског практичног рада је провера стручних компетенција прописаних Стандардом квалификације за образовни профил финансијски администратор. На матурском практичном раду ученик извршава два радна задатка којим се проверавају прописане компетенције.

За проверу прописаних компетенција утврђује се листа стандардизованих радних задатака. Од стандардизованих радних задатака сачињава се одговарајући број комбинација радних задатака за матурски практични рад. Листе стандардизованих радних задатака, комбинације, критеријуми и обрасци за оцењивање саставни су део Приручника. На основу листе комбинација из Приручника, школа формира школску листу комбинација у сваком испитном року. Сваки радни задатак може да се оцени са највише 100 бодова. Сагласност на чланство представника послодаваца у комисији, на предлог школа, даје Унија послодаваца Србије, односно Привредна комора Србије у сарадњи са Заводом за унапређивање образовања и васпитања – Центром за стручно образовање и образовање одраслих. Базу података о члановима испитних комисија – представницима послодаваца води Центар. Сваки члан испитне комисије у свом обрасцу за оцењивање радног задатка утврђује укупан број бодова које ученик остварује извршењем задатка. На

основу појединачног бодовања свих чланова комисије утврђује се просечан број бодова за задатак. Ако је просечни број бодова на појединачном радном задатку, који је кандидат остварио његовим извршењем, мањи од 50, сматра се да кандидат није показао компетентност. У овом случају оцена успеха на матурском практичном раду је недовољан (1).

Када кандидат оствари просечних 50 и више бодова по задатку, сматра се да је показао компетентност.

ДИПЛОМА И УВЕРЕЊЕ

Ученик који је положио матурски испит, стиче право на издавање Дипломе о стеченом средњем образовању за одговарајући образовни профил.

Уз диплому ученик добија и Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил.

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ, ЦИЉЕВИ И ИСХОДИ СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА

1. Назив квалификације: Финансијски администратор

2. Подручје рада: Економија, право и администрација

3. Ниво квалификације: ИВ

4. Трајање образовања: четири године

5. Сврха квалификације: Обављање финансијско - рачуноводствених послова, састављање и презентација финансијских и пореских извештаја.

6. Стручне компетенције:

- Организовање сопственог рада у области финансија и рачуноводства
- Обављање послова са књиговодственом документацијом
- Обављање послова платног промета
- Конттирање и књижење пословних промена кроз пословне књиге
- Обављање финансијских послова
- Припремање и израда обрачуна
- Припремање и израда извештаја

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР

Сл.Гласник 02/2022 од 17.03.2022.

Стандард квалификације: 19/2020-2 од 29.12.2020.

ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА: ФИНАНСИЈСКО-РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР

		I РАЗРЕД					II РАЗРЕД					III РАЗРЕД					IV РАЗРЕД					УКУПНО				
		недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			годишње				
		Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Б	Σ	
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		16	2	592	74		12		432			11		385			12		372			1781	74		1855	
1	Српски језик и књижевност	3		111			3		108			3		105			3		93			417			417	
1.1	_____језик и књижевност*	3		111			3		108			3		105			3		93			417			417	
2	Српски као нематерњи језик*	2		74			2		72			2		70			2		62			278			278	
3	Страни језик	2		74			2		72			2		70			2		62			278			278	
4	Физичко васпитање	2		74			2		72			2		70			2		62			278			278	
5	Математика	3		111			3		108			3		105			3		93			417			417	
6	Рачунарство и информатика		2		74																		74		74	
7	Историја	2		74			2		72													146			146	
8	Географија	2		74																		74			74	
9	Биологија	2		74																		74			74	
9	Ликовна култура											1		35								35			35	
11	Социологија са правима грађана																2		62			62			62	
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ		1		37			3		36			3		105			3		93			271			271	
1	Грађанско васпитање/Верска настава	1		37			1		36			1		35			1		31			139			139	
2	Изборни програми према програму образовног профила**											2		70			2		62			132			132	
Укупно A1 + Б		17	2	629	74		13		468			12		420			13		403			1920	74		1994	
Укупно		19		703			13		468			12 (14")		420 (490")			13 (15")		403 (465")			1994 (2126")				

Напомена:*За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

Т – теорија, В – вежбе, Б – блок настава

СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
за образовни профил Финансијско-рачуноводствени техничар*

	I РАЗРЕД							II РАЗРЕД							III РАЗРЕД							IV РАЗРЕД							УКУПНО					
	недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				годишње					
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ				
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	9	4		333	148			12	7		432	252		30	10	8		350	280		60	6	11		186	341		90	1301	1021		180	2502	
1. Принципи економије	3			111				2			72																		183				183	
2. Пословна економија	2			74				2			72				2			70											216				216	
3. Рачуноводство	2	2		74	74			2	2		72	72			2	2		70	70			2	2		62	62			278	278			556	
4. Пословна кореспонденција		2			74																									74			74	
5. Пословна информатика									2			72																		72			72	
6. Право								2			72				2			70												142			142	
7. Основи финансија	2			74				2			72																			146			146	
8. Јавне финансије								2			72				2			70												142			142	
9. Пословне финансије															2			70				2			62					132			132	
10. Статистика																2		70				2			62					132			132	
11. Ревизија																						2			62					62			62	
12. Финансијско рачуноводствена обука									3			108		30		4			140		60		5			155		90			403		180	583
13. Предузетништво																						2			62					62			62	
B: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ															2			70				2			62					132			132	
1 Изборни предмети															2			70				2			62					132			132	
Укупно A2+B	9	4		333	148			12	7		432	252		30	(^{*10}) 12	8		420	280		60	6 (^{*8})	11		617 (^{*652})	341		90	2502 (^{*2634})	1021		180	2634	
Укупно	13			481				19			714				18 (^{*20})			690 (^{*760})				17 (^{*19})			679				2634					

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

Листа изборних предмета

РБ	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети* - ОБАВЕЗНО СЕ БИРА БАР У ЈЕДНОМ РАЗРЕДУ					
1.	Пословни енглески језик			2	
2.	Електронско пословање			2	
3.	Национална економија				2
4.	Маркетинг				2
Општеобразовни предмети					
1.	Музичка култура			2	2
2.	Изабрана поглавља математике			2	2
3.	Историја изабране теме			2	2
4.	Физика			2	2
5	Логика са етиком			2	2
6	Хемија			2	2

Циљеви стручног образовања

Оспособљавање ученика за послове из области јавних и пословних финансија, као и рачуноводствене послове према дефинисаним процедурама уз поштовање правне регулативе. Обучен је за обрачун и плаћање свих врста прихода и расхода, утврђивање финансијске позиције пословних ентитета чиме пружа адекватне информације корисницима финансијске анализе за доношење исправних пословних одлука и планирање будућег пословања, обрачуна економских, рачуноводствених и законом обавезних и других вредности примењујући прописане и стандардизоване поступке, вођење рачуноводствене евиденције на законом прописан начин како би утврђене вредности имовине, обавеза, капитала и резултата пословања биле истините, видљиве и разумљиве свим заинтересованим интерним и екстерним корисницима рачуноводствених информација.

Овај образовни профил ученици уписују да би стекли знања и вештине у свим сегментима финансијско – рачуноводствених послова, али и неопходна правна и економска знања, као и знања из опште културе.

На овом образовном профилу ученици стичу практичне вештине радећи у виртуелним привредним друштвима која оснивају у оквиру предмета финансијско – рачуноводствена обука.

У другом, трећем и четвртом разреду ученици имају прилику да обављају праксу у реалним привредним друштвима, књиговодственим агенцијама, предузетничким радњама и на тај начин у пракси проверавају стечена знања у школи.

Од другог разреда ученици имају предмет Финансијско – рачуноводствена обука која се одвија у специјализованим учионицама – бироима, који су опремљени као и свака канцеларија у привредном друштву. Кроз овај предмет ученици стичу најшира практична знања из области оснивања привредних друштава, финансијско-рачуноводствених послова и послова платног промета.

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР ПРВИ РАЗРЕД

РАЧУНАРСТВО И ИНФОРМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Рачунарство и информатика за 1. Разред средње школе, Никола Клем

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Рачунарство и информатика	Основе рачунарске технике	Упознавање ученика са унутрашњом организацијом рачунаског система.	Ученик ће моћи да распозна структуру и принцип рада рачунара, и значј информатике за функционисање и развој друштва.	3.Рад са подацима и информацијама. 4.Дигитална компетениција.	математиком
	ОСНОВЕ РАД У РАЧУНАРСКОМ СИСТЕМУ	Упознавање структуре software-а • Оспособљавање за коришћење графичке оперативне средине • Хијерархијски организује фасцикле и управља фасциклама и документима (копира, премешта и брише документе и фасцикле) • Врши претрагу садржаја по различитим критеријумима • Разуме потребу	Познавати структуру software-а • Познавати основне појмове и карактеристике графичке оперативне средине • Могућност примене у пракси поступака рада у графичком окружењу		

		за инсталирањем новог софтвера • Врши компресију и декомпресију фасцикли и докумената			
	ПРИМЕНА ИКТ-а	Схватање значаја програма за обраду текста • Оспособљавање за форматирање текстова • Оспособљавање за рад са табелама и другим текстуалним и нетекстуалним објектима • Повезивање са другим апликацијама • Схватање значаја и могућности програма за израду презентација • Оспособљавање за израду и форматирање слајдова • Оспособљавање за додавање текстуалних и нетекстуалних објеката • Анимација објеката на слајдовима и прелаза између слајдова • Повезивање са другим апликацијама • Прикупљање података и њихово табеларно и графичко приказивање • Упознавање са могућностима програма за рад са табелама и радно окружење • Упознавање са организацијом радног листа и радне свеске • Унос и исправљање података, изрази, функције • Израда графикона	Умети да дизајнира радно окружење • Вешто користити могућности обликовања текста • Знати да користи постојеће форме текста • Умети да направи табеларно структурирани текст • Знати да припреми за штампу и одштампа текст • Умети да дизајнира радно окружење • Вешто користити могућности обликовања слајда • Знати да користи постојеће стилова презентација • Умети да направи интерактивну презентацију • Умети да направи фото албум • Знати да увезе податке из других апликација • Схватање основних принципа рада са табелама • Знати да ефикасно препознаје разне типове података и ефикасно користи изразе и функције • Умети да креира и интерпретира разне типове графикона • Уме да повезује (увози и извози) податке у друге програме • Умети да припреми за штампу и одштампа табеле и графиконе		
	РАЧУНАРСКЕ МРЕЖЕ, ИНТЕРНЕТ И ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИЈА	Разумевање принципа рачунарских мрежа, сервер – клијент • Упознавање са Интернетом провајдерима и технологијом приступа Интернету • Упознавање са сервисима Интернета	Знати да користи Интернет • Знати да користи друштвене мреже • Знати да користи електронску пошту • Знати да користи електронски подржано учење		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:Групни, индивидуални, рад у пару					
Наставне методе:Дијалошка, методе рада са књигом, разговор, методе рада у кабинету за информатику					
Наставна средства: ПЦ рачунари, штампач, скенер, пројектор					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:					
Основни ниво: Ученик зна принцип рада рачунар, зна програма у којим смо радили(Word, Excel, Power Point ...),зна да самостално користи интернет сервисе ...					
Средњи ниво: Ученик је оспособљен да самостално користи програме у којим смо радили, да самостално решава проблеме, подешава параметре...					
Напредни ниво: Ученик прави сложеније презентације, креира самостално документа са табелама,сликама , решава сложене математичке функције и прави разне графиконе ...					

ИСТОРИЈА

Предмет	Тема	Циљ	Исходи	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Историја	Увод	- Унапређивање знања о основним методама рада историјске науке. - Унапређивање знања о основним елементима хронологије и њене употребе у историјском контексту. - Познавање периодизације историје. - Познавање обележја праисторије и њених најважнијих локалитета у Европи и Србији.	- дефинише појам историје; - разликује историју као науку и као наставни предмет; - именује и разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); - лоцира одређени хронолошки податак у одговарајући миленијум, век и деценију; - препозна различите начине рачунања времена у прошлости и садашњости; - наведе основне историјске периоде у развоју човечанства и одреди граничне датуме који их деле; - дефинише појам историјских извора и познаје њихову основну поделу; - објасни значај историјских извора у изучавању и разумевању прошлости; - разликује историјске изворе од историјске литературе	Компетенција за целоживотно учење Комуникација	Српски језик Ликовна култура Музичка култура Грађанско васпитање Географија Социологија Верска настава

	Цивилизације старог века • Упознавање са глобалним прегледом цивилизација старог века. • Разумевање основних одлика цивилизација старог века. • Унапређивање знања о друштвеним структурама и државним институцијама у цивилизацијама старог века. • Разумевање одлика религија и верских схватања у старом веку. • Проширивање знања о култури цивилизација старог века и њеним главним тековинама. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у цивилизацијама старог века. • Уочавање утицаја историјског наслеђа цивилизација старог века на савремени свет.	• утврди основне претпоставке за настанак цивилизација старог века; • именује најважније цивилизације епохе старог века; • наведе и лоцира најважније цивилизације из најранијег периода историје човечанства (Месопотамија, Египат, Јудеја, Феникија, Крит, Индија, Кина); • одреди основне одлике и најважније тековине цивилизација Далеког истока (Индија, Кина); • опише друштвене структуре у најважнијим државама старог века; • објасни државно уређење цивилизација Старог истока античке Грчке и Рима; • наведе религијске системе и њихове главне одлике у најважнијим државама старог века; • наведе врсте писама цивилизација старог века и препозна њихове особености; • идентификује основне одлике привреда најзначајнијих држава старог века • опише начин живота припадника различитих друштвених слојева у државама старог века; • именује најзначајнија привредна, научна и културна достигнућа цивилизација старог века; • наведе главне тековине цивилизација старог века у савременом добу и препозна њихов значај; • уочи, наведе и упоређи сличности и разлике између појава и процеса из историје старог века са појавама и процесима у савременом друштву.	Рад с подацима и информацијама Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција	
Европа и Средоземље у средњем веку	• Разумевање основних одлика епохе средњег века. • Унапређивање знања о друштвеним структурама и државним институцијама у средњем веку. • Разумевање одлика религије и верских схватања у средњем веку.	• истакне одлике периода средњег века и уочи основне разлике у односу на античку епоху; • лоцира одређени историјски догађај или појаву на временској ленти средњег века; • објасни формирање феудалне друштвене структуре и вазалне односе; • опише, на примеру Византије, Франачке, Француске, Енглеске и Немачке, друштвену структуру и државно		

		• Проширивање знања о средњовековној култури и њеним главним тековинама.	уређење у средњем веку; • наведе и образложи организациону структуру православне и католичке цркве; • сагледа значај Великог раскола и његове последице; • опише настанак и ширење ислама; • разуме узроке и последице крсташких ратова		
	Срби и њихово окружење у средњем веку	• Проширивање знања о историји српских држава у средњем веку. • Унапређивање знања о друштвеним структурама и државним институцијама у српским земљама у средњем веку. • Стицање знања о личностима које су обележиле средњи век у националној историји. • Разумевање одлика религије и верских схватања код Срба у средњем веку. • Унапређивање знања о културном наслеђу Срба у средњем веку. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у српским земљама у средњем веку. • Развијање свести о значају средњовековне државности за настанак модерне српске државе.	• лоцира одређени догађај или појаву из српске средњовековне историје на временској ленти; • опише друштвену структуру и државно уређење српских земаља у средњем веку; • наведе одлике српске државности у средњем веку; • уочи и објасни на историјској карти промене граница српских држава усредњем веку; • уочи значај религије код Срба у средњем веку и њен утицај на културно стваралаштво; • именује најважније личности које су заслужне за развој српске културе у средњем веку; • наведе и опише највећа културна достигнућа код Срба у средњем веку; • идентификује основне одлике привреде у српским земљама у средњем веку; • истакне одлике свакодневног живота друштвених слојева у српским земљама у средњем веку • наведе главне тековине српске средњовековне културе и уочи њихову присутност у савременом добу; • препозна значај средњовековне државности за настанак модерне српске државе.		
	Европа и свет од	• Стицање знања о историји најзначајнијих европских држава од краја XV до краја XVIII века.	• идентификује основне одлике периода од краја XV до краја XVIII века у историји Европе; • сагледа значај и последице великих географских открића;		

	краја XV до краја XVIII века	• Унапређивање знања о друштвеним структурама и државним институцијама у Европи од краја XV до краја XVIII века. • Разумевање значаја појаве протестантизма. • Проширивање знања о културним достигнућима у периоду од краја XV до краја XVIII века. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у периоду од краја XV до краја XVIII века. • Уочавање утицаја историјског наслеђа периода од краја XV до краја XVIII века на савремени свет.	• опише, на примеру Француске, Енглеске, Пруске, Аустрије, Русије и Шпаније, друштвену структуру и државно уређење у апсолутистичким монархијама; • сагледа значај реформације и именује најзначајнија протестанска учења; • именује најважније ствараоце епохе хуманизма и ренесансе и наведе њихова дела; • наведе најзначајнија културна и техничка достигнућа у периоду од краја XV до краја XVIII века; • идентификује основне одлике привреде у периоду од краја XV до краја XVIII века • истакне одлике свакодневног живота друштвених слојева у периоду од краја XV до краја XVIII века; • наведе главне тековине периода од краја XV до краја XVIII века и препозна њихов значај у савременом добу.		
	Српски народ под страном влашћу од краја XV до краја XVIII века	• Унапређивање знања о положају српског народа под османском, хабзбуршком и млетачком влашћу од краја XV до краја XVIII века. • Стицање знања о личностима које су обележиле период од краја XV до краја XVIII века у националној историји. • Уочавање улоге српске цркве у очувању националног идентитета.	• идентификује основне одлике периода од краја XV до краја XVIII века у националној историји; • опише друштвену структуру и државно уређење Османског царства и положај српског народа у њему; • лоцира на историјској карти најважније правце и области сеоба српског народа; • уочи последице сеоба српског народа; • објасни положај Срба у Хабзбуршкој монархији; • уочи последице процеса исламизације, покатоличавања и унијаћења Срба; • изведе закључак о улози српске цркве у очувању националног идентитета;		
		• Унапређивање знања о културном стваралаштву Срба	• наведе најзначајнија културна достигнућа српског народа у периоду од краја XV до краја XVIII	Наставна средства: цртеж	

		од краја XV до краја XVIII века. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у српским земљама од краја XV до краја XVIII века.	века; • идентификује основне одлике привреде у српским земљама од краја XV до краја XVIII века; • истакне одлике свакодневног живота друштвених слојева у српским земљама у периоду од краја XV до краја XVIII века.	;дијаграм ;карта ;графикон ;мултимедијална презентација; филмови	
	Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода	Облици рада: фронтални; групни ; рад у паровима ; тимски ; индивидуални	Наставне методе: монолошке • дијалогске • илустративно демонстративне • практичних радова		

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета историја:

Основни ниво:

1. Област ИСТОРИЈСКА ЗНАЊА

2.ИС.1.1.1. Разуме значење основних историјских и појмова историјске науке.

2.ИС.1.1.2. Користи хронолошке термине у одговарајућем историјском и савременом контексту.

2.ИС.1.1.3. Препознаје историјски простор на историјској карти.

2.ИС.1.1.4. Именује најзначајније личности и наводи основне процесе, појаве и догађаје из опште и националне историје.

2. Област ИСТРАЖИВАЊЕ, ТУМАЧЕЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

2.ИС.1.2.1. Самостално прикупља и разврстава различите изворе информација о прошлости и садашњости у функцији истраживања.

2.ИС.1.2.2. Уочава да постоје различита виђења исте историјске појаве на основу поређења више историјских извора.

2.ИС.1.2.3. Препознаје предрасуде, стереотипе, пропаганду и друге видове пристрасности у тумачењу историјских појава у историјским и савременим изворима информација.

2.ИС.1.2.4. Усмено интерпретира историјски наратив и саопштава резултате самосталног елементарног истраживања.

2.ИС.1.2.5. Писано саопштава резултате елементарног истраживања уз употребу текстуалне word датотеке (фајла).

3. Област ИСТОРИЈСКЕ ОСНОВЕ САВРЕМЕНОГ ДРУШТВА

2.ИС.1.3.1. Препознаје историјску димензију савремених друштвених појава и процеса.

2.ИС.1.3.2. Идентификује улогу историјских личности у обликовању савремене државе и друштва.

- 2.ИС.1.3.3. Разуме значај и показује одговоран однос према културно-историјском наслеђу сопственог и других народа.
- 2.ИС.1.3.4. Разуме смисао обележавања и неговања сећања на важне личности, догађаје и појаве из прошлости народа, држава, институција.
- 2.ИС.1.3.5. Уочава елементе интеркултуралних односа и препознаје вредности друштва заснованог на њиховом неговању.
- 2.ИС.1.3.6. Пореди историјски и савремени контекст поштовања људских права и активно учествује у интеркултуралном дијалогу.
- 2.ИС.1.3.7. Препознаје узроке, елементе и последице историјских конфликта и криза са циљем развијања толеранције, културе дијалога и сензибилитета за спречавање потенцијалних конфликта.

Средњи ниво: Следећи искази описују шта ученик зна, уме и може да уради на средњем нивоу у свакој области.

1. Област ИСТОРИЈСКА ЗНАЊА

- 2.ИС.2.1.1. Анализира специфичности одређених историјских појмова.
- 2.ИС.2.1.2. Показује историјске појаве на историјској карти и препознаје историјски простор на географској карти.
- 2.ИС.2.1.3. Објашњава и повезује улогу личности, процесе, појаве, догађаје из националне и опште историје.

2. Област ИСТРАЖИВАЊЕ, ТУМАЧЕЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

- 2.ИС.2.2.1. Процењује релевантност и квалитет различитих извора информација о прошлости и садашњости и примењује их у истраживању и презентацији.
- 2.ИС.2.2.2. Анализира предрасуде, стереотипе, пропаганду и друге видове пристрасности у тумачењу историјских појава у историјским и савременим изворима информација и уочава њихове последице.

3. Област ИСТОРИЈСКЕ ОСНОВЕ САВРЕМЕНОГ ДРУШТВА

- 2.ИС.2.3.1. Наводи и описује појаве различитог историјског трајања и уочава сличности и прави разлику у односу на њихов савремени и историјски контекст.

Напредни ниво: Следећи искази описују шта ученик зна, уме и може да уради на напредном нивоу у свакој области.

1. Област ИСТОРИЈСКА ЗНАЊА

- 2.ИС.3.1.1. Разуме и анализира променљивост историјског простора у различитим периодима, уз употребу историјске, географске и савремене политичке карте.
- 2.ИС.3.1.2. Критички просуђује важне процесе, појаве, догађаје и личности из опште и националне историје.

2. Област ИСТРАЖИВАЊЕ, ТУМАЧЕЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

- 2.ИС.3.2.1. Закључује на основу истраживања различитих извора информација о прошлости и садашњости.

2.ИС.3.2.2. Издваја и објашњава специфичне сличности и разлике у тумачењима исте историјске појаве на основу различитих историјских извора.

2.ИС.3.2.3. Усмено објашњава резултате самосталног елементарног истраживања и аргументовано брани изнете ставове и закључке.

2.ИС.3.2.4. Писано и графички презентује резултате елементарног истраживања уз употребу нових технологија.

3. Област ИСТОРИЈСКЕ ОСНОВЕ САВРЕМЕНОГ ДРУШТВА

2.ИС.3.3.1. Анализира савремене појаве и процесе у историјском контексту и на основу добихјених резултата изводи закључке.

ГЕОГРАФИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Географије Србије, Милка Бубало Живковић, Бојан Ђерчан, Даринка Максимовић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ГЕОГРАФИЈА	Увод	Стицање знања о предмету проучавања, подели, значају и месту географије у систему наука Уочавање и схватање корелативних односа између географије и других природних и друштвених наука	дефинише предмет изучавања, значај, развој и место географије у систему наука разликује природне и друштвене елементе географског простора и схвата њихове узајамне узрочно-последичне везе и односе одреди место географије у систему наука препозна значај и практичну примену географских сазнања	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву	Српски језик и књижевност 157 Историја Национална економија Предузетништво

	Савремене компоненте географског положаја Србије	Проширивање знања о положају, месту и улози Србије на Балканском полуострву и југоисточној Европи Уочавање општих географских карактеристика, сагледавањем сложених друштвено - економских процеса и промена у југоисточној Европи, на Балканском полуострву и у нашој држави	дефинише појам и функције државних граница, разуме државно уређење Србије и познаје државна обележја: грб, заставу, химну лоцира на карти положај и величину територије Србије уз кратак опис битних карактеристика граница са суседним земљама дефинише појам југоисточна Европа, лоцира на карти Балканско полуострво и идентификује његове опште географске карактеристике: физичке, културне и демографске анализира промене на политичкој карти Балканског полуострва: настанак и распад Југославије, стварање нових држава и облици њихове сарадње дефинише појам географски положај и наведе његову поделу одреди укупан географски положај Србије (повољан, неповољан), анализом својстава чинилаца који га формирају: апсолутни и релативни положај дискутује о предностима и недостацима географског положаја Србије	Одговоран однос према здрављу и околини Естетичка компетенција	📖 Грађанско васпитање 📖 Верска настава
	Природни ресурси Србије и њихов	Стицање нових и продубљених знања о	одреди у геолошком саставу Србије заступљеност стена различите старости,		

	економско географски значај	природи Србије и њеном утицају на живот и привредне делатности људи Сагледавање физичко-географских компонената простора Србије и разумевање њиховог значаја за живот људи и могућности развоја привреде	састава и порекла, значајних за појаву руда и минерала лоцира у оквиру геотектонске структуре Србије велике целине: Српско-македонску масу, Карпато-балканиде, Унутрашње динариде, Централне динариде и Панонску депресију и објасни њихов постанак (деловање унутрашњих тектонских и спољашњих сила) идентификује основне макро-целине рељефа Србије: Панонски басен и Планинску област кратко опише постанак Панонског басена, одвоји панонску Србију: Панонску низију и јужни обод Панонског басена са прегледом главних елемената рељефа одреди планинску област и направи картографски преглед громадних, карпатско-балканских, динарских планина и већих котлина објасни елементе и факторе климе, разликује климатске типове у Србији и њихове одлике направи преглед водног богатства Србије: одреди на карти развођа сливова, лоцира транзитне и домицилне реке, објасни постанак, поделу и значај језера и термоминералних вода закључује о економском значају вода за снабдевање насеља, наводњавање тла, производњу хидроенергије, пловидбу,		

			рибарство и туризам дискутује о загађивачима, последицама и мерама заштите дефинише појам земљиште (тло), одреди типове тла на простору Србије, њихов састав и карактер познаје утицај физичко-географских фактора на формирање типова вегетације и разноврсност животињског света панонске и планинске области Србије дефинише: појам природна средина, предмет проучавања заштите природе, значај заштите и унапређивања природе наведе елементе природне средине, загађиваче воде, ваздуха, земљишта; последице загађивања и мере заштите ☑ препозна појаве штетне по своје природно и културно окружење и активно учествује у њиховој заштити, обнови и унапређивању дефинише : парк природе, предео изузетних одлика, резерват природе, споменик природе и природне реткости Разликује заштићена природна добра у Србији: Голија, Фрушка гора, Ђердап, Тара и др.		
	Становништво Србије	Проширивање знања о демографском	☑ опише антропогеографска обележја и историјско-географски континуитет		

		развоју и распореду становништва у Србији Уочавање демографских проблема и могућности њиховог превазилажења за свеукупни друштвено-економски развитак наше земље Формирање свести о неговању националног и културног идентитета	насељавања Србије ☐ објасни кретање становништва и територијални размештај становништва у Србији ☐ укаже на промену броја становника Србије и наведе факторе који условљавају промене становништва ☐ уз помоћ графичких метода анализира основне демографске одлике; објашњава их, врши предвиђања и изводи закључке ☐ дефинише појмове: наталитет, морталитет и природни прираштај ☐ дефинише појам миграције и разликује типове и видове миграција ☐ објасни структуру становништва у Србији (биолошка, економска, социјална, национална) ☐ разликује појмове националног, етничког и културног идентитета ☐ изгради став о једнаким правима људи без обзира на расну, националну, верску и другу припадност ☐ објасни демографске проблеме и популациону политику у Србији ☐ дефинише појам дијаспоре ☐ лоцира подручја на којима живи српско становништво у непосредном и ширем окружењу (Мађарска, Румунија, Македонија, Албанија, Црна Гора, Босна и		

			Херцеговина, Хрватска и Словенија) ▣ разликује компактну и појединачну насељеност српског становништва у подручјима непосредног и ширег окружења ▣ објасни основне карактеристике становништва Републике Српске ▣ лоцира аутохтоне српске територије (северни делови Далмације, Лика, Кордун, Банија, Славонија и Барања) ▣ објасни радне миграције у европске земље и именује државе и градове у којима има нашег становништва ▣ објасни исељавање нашег становништва на ваневропске континенте ▣ разликује фазе у исељавању Срба у прекоокеанске земље ▣ именује државе и градове у којима живи наше становништво ▣ објасни однос и везе дијаспоре и Србије		
	Насеља Србије	▣ Проширивање знања о насељима и факторима њиховог развоја ▣ Разумевање вредности сопственог културног наслеђа и	▣ дефинише појам насеља ▣ објасни постанак, развој и размештај насеља Србије ▣ наведе факторе развоја и трансформације насеља и њихових мрежа и система ▣ лоцира градске центре Србије		

		повезаности са другим културама и традицијама ☐ Развијање свести о вредности и значају антропогених културних добара ☐ Уочавање трансформације насеља и њихових мрежа и система	☐ образложи улогу градских центара у регионалној организа-цији Србије ☐ лоцира осовине (појасеве) развоја Србије: Дунавско-савска, Велико-моравска и Јужно-моравска ☐ разликује врсте, функције и типове насеља ☐ опише карактеристике урбаних целина ☐ разликује значење појмова урбанизација, деаграризација, индустријализација и терцијаризација ☐ именује антропогена културна добра и објасни њихову заштиту		
	Привреда Србије	☐ Проширивање и продубљивање знања о привреди Србије и њеним основним карактеристикама ☐ Сагледавање потенцијала и могућности Србије за њену конкурентност у светској привреди	☐ дефинише појмове: трговина, трговински и платни биланс и одреди значај трговине ☐ анализира утицај природних и друштвених фактора на развој туризма, дефинише и наведе поделу туризма		
	Регионалне целине Србије	☐ Стицање и	☐ дефинише појам регије и направи		

		проширивање географских знања о регионалним целинама Србије и сагледавање њихових специфичности	картографски преглед регионалних целина Србије ❑ лоцира на карти Србије границе Војводине и њених предеоних целина и препозна њене природне и друштвене одлике ❑ потврди на карти Србије границе Шумадије и Поморавља и наведе њихове природне и друштвене одлике ❑ препозна на карти Србије границе западне Србије и опише њене природне и друштвене одлике ❑ идентификује на карти Србије Старовлашко-рашку висију уз анализу њених природних и друштвених одлика ❑ лоцира на карти Србије границе источне Србије и наведе њене природне и друштвене одлике ❑ препозна на карти Србије границе јужног Поморавља и препозна његове природне и друштвене одлике ❑ потврди на карти Србије границе Косова и Метохије и дискутује о његовим природним и друштвеним одликама		
	Србија и савремени процеси у Европи и Свету	❑ Стицање знања о савременим политичким и економским	❑ дефинише појмове: процес интеграције, демократска регионализација, глобализација ❑ објасни економске интеграције на		

		процесима у Европи и свету као услова напретка свих земаља и народа ☐ Стварање реалне слике о Србији у светским размерама и савременим међународним процесима	Балкану и у југоисточној Европи и познаје мирољубиву политику Србије у међународним оквирима и на Балкану ☐ лоцира на карти Европе земље чланице ЕУ, опише историјат развоја, наведе циљеве и дефинише проблеме унутар Уније ☐ објасни услове које Србија треба да испуни да би постала равноправна чланица заједнице ☐ разликује улогу, значај и видове деловања међународних организација: (CEFTA, EFTA, NAFTA, OECD, ОПЕК, АРЕК, G8, BRIK...) ☐ објасни улогу, значај и видове деловања Светске банке и Међународног монетарног фонда и улогу Србије у овим организацијама ☐ опише историјат развоја УН, наведе циљеве и структуру организације и образложи привженост Србије УН ☐ дефинише појам глобализације и разликује одлике политичке, територијалне, економске, културне и друге видове глобализације. Објасни приоритете Србије у погледу процеса глобализације		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални, фронтални, групни Наставне методе: дијалoшка, монолошка, текстуална					

Наставна средства: карта, уџбеник, интернет
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ
Основни ниво: Ученик користи географску карту показујући основне дестинације, рељеф, реке и сл, препознаје основне појмове
Средњи ниво: Ученик приказује географске објекте, појаве и процесе, самостално објашњава природне и друштвене услове и разуме њихов утицај
Напредни ниво: Ученик изучава и процењује природне и друштвене услове и ресурсе и њихов утицај на друштвени развој Србије, Самостално анализира, дискутује и тумачи

БИОЛОГИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Биологија за I и II разред средње школе, аутори Драгослав Маринковић, Катица Пауновић и Вељко Терзија, интернет

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
БИОЛОГИЈА	Биологија ћелије	-Упознавање са предметом и значајем цитологије као научне дисциплине -Упознавање са особинама живих бића и нивоима организације биолошких система -Схватање значаја фотосинтезе и ћелијског дисања -Разумевање процеса који се одигравају током ћелијског циклуса -Разумевање тока и	-Дефинише предмет проучавања цитологије -наведе главне особине живих бића и нивое организације биолошких система -објасни хемијску структуру ћелије -објасни функцију ћелијских органела -објасни разлике између биљне и животињске ћелије -објасни ток и значај кључних метаболичких процеса: фотосинтезе и ћелијског дисања -објасни фазе ћелијског	-Компетенције за целоживотно учење -Комуникација (уважавање саговорника, слобода у изражавању ставова, мишљења) -Дигитална компетенција -Сарадња -Решавање проблема -Рад са подацима и информацијама -Одговоран однос према здрављу - Уме да наведе основне појмове и чињенице о организацији	Здравствена култура, информатика и рачунарство, генетика

		значаја ћелијских деоба	циклуса -објасни ток и значај митозе и мејозе	наследног материјала. Уме да образложи основне генетичке појмове. Разуме молекуларне основе наслеђивања и повезаност болести са променама на генетичком Уме да да образложи основне генетичке појмове , типове наслеђивања и генетске наследне болести.материјалу. Уме да објасни структурну и функционалну повезаност основних ћелијских процеса и разуме разлоге ћелијске диференцијације.	
	Биологија развића човека полно и репродуктивно здравље	-Упознавање са основним фазама развића човека -Разумевање процеса полног сазревања познавање са облицима ризичног понашања • Схватања улоге и значаја породице	-објасни процесе сперматогенезе и оогенезе -описе процес оплођења -наведе фазе интраутериног развића -објасни настанак ткива и зачетка органа -описе промене које се догађају у организму од рођења до пубертета -објасни полно сазревање • аргументовано учествује у дискусији о утицајима нездравог начина живота на здравље човека укључујући и репродуктивно здравље; • објасни појам „планирање породице”		
	Наслеђивање биолошких особина	Разумевање основних принципа наслеђивања особина	-упореди ДНК, хроматин, хромозом -дефинише ген, геном, генотип, фенотип -објасни основна правила наслеђивања особина (Менделова правила) -објасни типове наслеђивања особина -објасни врсте и узроке мутација наведе наследе болести човека и њихове узроке		

	Основи Еволуције	Проширивање знања о основним принципима еволуције живих бића	опише етапе настанка првобитних биолошких система; • објасни доказе еволуције; • демонстрира, на примерима, значај генетичке варијабилности у популацији за постанак врста		
	Еколошка култура	Упознавање са начинима и значајем одржавања личне хигијене и хигијене животног и радног простора • Разумевање последица различитих утицаја на здравље човека	• објасни значај одржавања личне хигијене, хигијене животног и радног простора; • разликује адитиве опасне по здравље; • објасни значај употребе производа у складу са декларацијом и упутством у циљу очувања сопственог здравља и заштите животне средине; учествује у заштити свог окружења, природе и • биодиверзитета контролисаним коришћењем ресурса и правилним одлагањем отпада.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални облик рада, интерактивна настава, групни рад, пројектна настава					
Наставне методе: монолошко-дијалогска, дијалогска, илустративна, презентација					
Наставна средства: уџбеник, цртежи, табеле, панои, шеме, интернет					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:					
Основни ниво: БИ.1.1.1, БИ. 1.1.2, БИ 1.2.1					
Средњи ниво: БИ.2.1.1, БИ 2.2.1, БИ 2.3.1, БИ.2.6.3					
Напредни ниво: БИ.3.1.1, БИ.3.2.1					

ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ

ЛИТЕРАТУРА: Основи економије за први разред - Драгана Богдановић, Гордана Иванишевић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Принципи економије	Економска наука: развој, принципи и методи анализе	Упознавање ученика са развојем економије, принципима, методима и моделима који се користе у економској науци	Ученик је у стању да : дефинише предмет изучавања економије као науке идентификује значај одређених школа економске мисли за развој економске науке објасни потребе, оскудност и избор доведе у везу неопходност размене добара ради задовољења потреба утврди принципе индивидуалног одлучивања дефинише опортунитетни трошак и граничне (маргиналне) промене утврди утицај подстицаја на понашање људи и друштва препозна значај тржишта за организовање економских активности утврди узроке тржишних неуспеха (екстерналије, наведе принципе функционисања привреде тржишна моћ) доведе у везу продуктивност и ниво животног стандарда дефинише инфлацију препозна негативне последице инфлације дефинише научни метод идентификује значај посматрања у примени економског метода доведе у везу посматрање и претпоставке у примени економског метода препозна значај графичких приказа у економији	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад са подацима и информацијама - Решавање проблема	Историја, Пословна економије, Математика

			објасни дијаграм кружног тока и границу производних могућности идентификује принципе економског резоновања нал примеру границе производних могућности разликује појмове микроекономија и макроекономија		
	Понуда, тражња и функционисање тржишта	Оспособљавање ученика за стицање знања о функционисању тржишта	Ученик је у стању да: - дефинише тржиште и тражену количину добар прикаже графички криву индивидуалне и тржишне• тражње разликује променљиве које утичу на тражњу• дефинише понуђену количину добара• прикаже графички криву индивидуалне и тржишне• понуде дефинише тржишну равнотежу; равнотежну цену и• равнотежну количину прикаже графички тржишну равнотежу• објасни закон понуде и тражње• анализира промену тржишне равнотеже• дефинише ценовну еластичност тражње• наведе факторе који утичу на ценовну еластичност тражње израчуна ценовну еластичност тражње• разликује криве тражње на основу њихових еластичности прикаже графички криве тражње са различитим• коефицијентима еластичности дефинише укупан приход• објасни промену укупног прихода услед промене цена• у зависности од еластичности тражње дефинише доходну еластичност тражње, унакрсну еластичност тражње и ценовну еластичност понуде наведе факторе који утичу на ценовну еластичност понуде израчуна ценовну еластичност понуде		

	Трошкови производње	Оспособљавање ученика за стицање знања о трошковима предузећа	Ученик је у стању да: дефинише појам трошкова разликује експлицитне и имплицитне трошкове разликује економски профит и рачуноводствени дефинише производну функцију; маргинални профит производ; оппадајући маргинални производ разликује фиксне и варијабилне трошкове прикаже графички фиксне и варијабилне трошкове разликује укупне и просечне трошкове објасни маргинални трошак прикаже графички криве просечних трошкова и маргиналног трошка разликује трошкове на кратки и дуги рок разликује основне облике друштвене поделе рада - објасни поделу рада у савременим условима - опише сразмеран распоред друштвеног фонда рада на различите делатности - разликује ДБП, ДП и НД - објасни факторе који утичу на ДБП - разуме структуру ДБП-а - дефинише потребан производ и вишак производа - Дефинише појам друштвене репродукције - Наведите и објасните облике и фазе друштвене репродукције - графички прикажите облике друштвене репродукције		
	Тржишне структуре и понашање предузећа	Оспособљавање ученика за стицање знања о понашању предузећа у	Ученик је у стању да: дефинише различита тржишна стања наведе карактеристике конкурентног тржишта идентификује приход		

		различитим тржишним структурама	конкурентног предузећа; објасни максимирање профита конкурентног предузећа представи графички криву понуде конкурентног предузећа утврди када предузеће одлучује да обустави производњу и када предузеће одлучује да излази са тржишта и улази на тржиште прикаже графички профит конкурентног предузећа; криву тржишне понуде препозна како тржиште реагује на промену тражње опише дугорочну равнотежу на конкурентном тржишту наведе карактеристике монополског тржишта препозна основне узроке баријера уласку на тржиште објасни како монополиста доноси одлуке о наведе особенисти олигополске тржишне структу; производњи и ценама (како максимира профит)		
	Тржишта фактора производње и функционална расподела доходака	Упознавање ученика са тржиштима фактора производње и функционалној расподели дохотка	дефинише факторе производње препозна карактер тражње за факторима производње препозна специфичности тражње и понуде рада дефинише маргинални производ рада израчуна вредност маргиналног производа рада опише како се успоставља равнотежа на тржишту рада дефинише појам капитал		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Наставне методе: монолошко- дијалoшка, комбинована, рад на тексту					
Наставна средства: табла, уџбеник, штампани материјал, примери за вежбање					

ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Пословна економија за први и други разред економске школе, аутори Б. Пауновић, М. Добријевић, завод за уџбенике, Ђ. Каличанин, С. Стефановић, Дата Статус

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Пословна економија	Предузеће	Стицање знања о предузећу као сновном субјекту привреде	Ученик ће бити у стању да дефинише појам предузећа, елементе, средства, да разликује врсте предузећа и окружење	Стечена теоријска знања ученик може поредити са конкретним примерима из праксе.	Рачуноводство Економија
	Пословне функције предузећа	Стицање знања о пословним функцијама у предузећу	Ученик ће бити у стању да дефинише појам функције, разликује вертикалне и хоризонталне, да схвата основне функције, послове, значај и прганизацију функција производње, набавке, продаје, складишта, транспортне, фин. Рач.	Стечена знања ученику помажу да разуме функционисање предузећа и његову структуру, да упореди са предузећем из окружења	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, индивидуални Наставне методе:Монолошка, дијалогска Наставна средства:Текстуална, визуелна					

РАЧУНОВОДСТВО

ЛИТЕРАТУРА: Рачуноводство за 1. 2. раз. економске школе, ЗУНС, Вера Познанић Лекић

Збирка задатака за први и други разред економске школе, група аутора, Завод за уџбенике, 2008; Закон о рачуноводству; МРС

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

		презентовање рачуноводствених извештаја у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања	дефинише инвентарисање ● наведе циљ и задатке инвентарисања (пописа) ● наведе врсте инвентарисања према различитим критеријумима ● објасни организацију процеса инвентарисања (четири фазе) ● наведе потенцијалне односе између стварног (инвентарног) и књиговодственог стања ● састави биланс стања и биланс успеха ● објасни на примеру појам и врсте трошкова, цену коштања и инвестиције; ● састави почетни инвентар ● разуме токове готовине; наведе циљ состављања биланса стања ● објасни начело билансне равнотеже ● идентификује сличности и разлике инвентара и биланса стања ● објасни појам и елементе књиговодственог документа		Пословна економија, Основи економије, Савремена пословна кореспонденција

	3. Евиденција новчаних средстава	Развијање вештина и компетенција за обављање платног промета Оспособљавање за обављање благајничких послова Оспособљавање за плаћања преко текућег – пословног рачуна и чување пословне тајне	Ученик ће бити у стању да: Дефинише благајну и благајничко пословање Наведе разлоге организовања помоћних благајни Ажурно попуњава благајнички извештај и пратећу документацију Упореди стварно и књиговодствено стање новца у благајни Попуни инструменте платног промета Исплати аконтацију за службени пут Ликвидира путни рачун Изврши плаћање готовинских рачуна Евидентира благајничко пословање у финансијском књиговодству Објасни потребу и процедуру отварања текућег рачуна предузећа Евидентира промене на текућем рачуну по основу извода Објасни функцију прелазног рачуна у евиденцији новчаних средстава Упореди стање на текућем и прелазном рачуну Води упоредну		Пословна економија, Основи економије, Савремена пословна кореспонденција

			евиденцију у благајни и на текућем рачуну		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални; Наставне методе: монолошка, дијалoшка, рад на тексту, симулација, студије случаја; Наставна средства: шеме, наставни листићи, документација, штампани материјал;					

ПОСЛОВНА КОРЕСПОНДЕНЦИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Савремена пословна кореспонденција за први разред економске и туристичко- угоститељске школе / Мирослава Грујић, Милена Сте

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Пословна кореспонденција	Техника слепог куцања и обликовање пословног писма	Упознавање са циљевима и задацима пословне кореспонденције Оспособљавање ученика за примену технике слепог куцања Оспособљавање ученика за стицање знања о правилном састављању и обликовању	разликује лица у пословној кореспонденцији објасни појам и врсте кореспонденције подеси тастатуру на ћирилично и латинично писмо прилагоди простор за обављање послова примењује технику слепог куцања у алфанумеричком примењује правила слепог куцања	Комуникација Рад са подацима и информацијама Сарадња Решавање проблема Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Српски језик и књижевност Право

		пословних писама на матерњем језику обликовању текста и пословних писама	примењује технику слепог куцања код • делу тастатуре и у нумеричком делу тастатуре разликује форме пословних писама • исправи грешке у тексту • изврши контролу тачности унетог текста • користи програме за обраду текста • интерпункцијских знакова обликује текстове у блок форми и зупчастој форми и • текстове у ступцима		
	Кореспонденција са пословним партнерима	Стицање знања о кореспонденцији са пословним партнерима • Овладавање израдом писаних састава • у пословној кореспонденцији / пословна писма, робна и новчана Упознавање са пословним бонтоном и • документа / развијање вештина приликом конкурисања за радно место	објасни намену књижног одобрења, односно • састави рачун на основу датих елемената • састави отпремницу на основу датих елемената • састави предрачун на основу датих елемената • састави поруџбину на основу датих елемената • састави ценовник на основу датих елемената • састави различите понуде на основу датих елемената • састави упит на основу датих		

			елемената • упореди форме обликовања пословних писама • разликује обавезне и необавезне елементе пословних писама састави рекламацију и одговор на рекламацију на • изради комисијски записник на основу датих елемената • објасни намену комисијског записника • изради књижно одобрење-задужење • књижног задужења напише пропратно писмо • састави ургенцију на основу датих елемената • основу датих елемената примени правила понашања на заказаном разговору • састави пријаву по конкурс /огласу • заведе и одложи документа • поводом заснивања радног односа попуни М и М-А образа •		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, индивидуални, рад у пару, рад у групи Наставне методе: дијалошка, комбинована, пројектна настава Наставна средства: уџбеник, рачунари					

ОСНОВИ ФИНАНСИЈА

ЛИТЕРАТУРА: НЕМА

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ОСНОВИ ФИНАСИЈА	Финансије и финансијски систем	Оспособљавање за самостално долажење до потребних знања у вези финансија као научне дисциплине, улоге финансијског система и постојања више финансијских дисциплина Оспособљавање за примену стечених знања о улози физичких лица у финансијској стабилности и економији Развијање способности за рад у групи • и тимски рад Оспособљавање ученика за • самостално истраживање коришћењем стручне литературе, архиве и интернета Подстицање личног и • професионалног усавршавања и развоја у складу са индивидуалним	• дефинише финансије • опише настанак финансија • објасни предмет изучавања финансија • препозна финансије као научну дисциплину • дефинише финансије као посебну научну дисциплину • повеже финансије са осталим економским дисциплинама • дефинише новац • опише настанак новца • наведе функције новца • објасни функцију новца као обрачунске јединице • дефинише финансијски систем • наведе елементе финансијског система • наведе функције финансијског система (обавља преносе ресурса, управља ризицима, прикупља и расподељује новчана средства) • објасни корелацију финансијског система са реалним сектором • разликује улоге финансијског система у различитим привредама • повеже финансије грађана са стабилношћу финансијског система и целе економије • опише улогу финансијског система Републике Србије	Рад с подацима и информацијама Ученик разуме значај коришћења поузданих података за рад, доношење одлука и свакодневни живот. Користи знања и вештине из различитих предмета да представи, прочита и протумачи податке користећи текст, бројеве, дијаграме Зна да је за разумевање догађаја и доношење компетентних одлука потребно имати релевантне и поуздане податке Користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и примењује Ученик ангажује своје индивидуалне капацитете (знање из различитих предмета, искуство стечено изван школе, као и	Пословна економија Принципи економије Јавне финансије Рачуноводство

		интересовањима		интелектуалне, емоционалне и социјалне способности) и друге ресурсе који му стоје на располагању (различити извори информација, алати, књиге, искуство других ученика, наставника и других особа из школског и ваншколског окружења, итд.), селективно и сврсисходно их користи	
Финансијске дисциплине	☐ Оспособљавање за примену стечених знања о улози физичких лица у финансијској стабилности и економији Развијање способности за рад у групи • и тимски рад Оспособљавање ученика за • самостално истраживање коришћењем стручне литературе, архиве и интернета Подстицање личног и • професионалног усавршавања и развоја у складу са индивидуалним интересовањима	разликује финансије домаћинства, предузећа и државе разликује микро и макро финансије • наведе финансијске дисциплине • дефинише пословне финансије • објасни предмет изучавања пословних фин. • дефинише јавне финансије • разликује предмет изучавања пословних и јавних финансија • дефинише монетарне финансије • дефинише банкарство • разликује предмет изучавања монетарних финансија и банкарства • опише међународне финансије • дефинише осигурање • идентификује предмет изучавања осигурања	разликује финансије домаћинства, предузећа и државе разликује микро и макро финансије • наведе финансијске дисциплине • дефинише пословне финансије • објасни предмет изучавања пословних фин. • дефинише јавне финансије • разликује предмет изучавања пословних и јавних финансија • дефинише монетарне финансије • дефинише банкарство • разликује предмет изучавања монетарних финансија и банкарства • опише међународне финансије • дефинише осигурање • идентификује предмет изучавања осигурања	интелектуалне, емоционалне и социјалне способности) и друге ресурсе који му стоје на располагању (различити извори информација, алати, књиге, искуство других ученика, наставника и других особа из школског и ваншколског окружења, итд.), селективно и сврсисходно их користи Ученик проналази/осмишљава могућа решења проблемске ситуације Ученик вреднује примену датог решења, идентификује његове добре и слабе стране и формулише препоруке за наредно искуство са истим или сличним проблемским ситуацијама. Сарадња Учествује у заједничким активностима на конструктиван, одговоран и креативан начин афирмишући дух међусобног поштовања, равноправности, солидарности и сарадње Конструктивно,	
Финансијске институције и организације	Развијање способности избора • релевантних знања о финансијским институцијама и организацијама Развијање способности за рад у групи • и тимски рад Оспособљавање ученика за • самостално истраживање	Развијање способности избора • релевантних знања о финансијским институцијама и организацијама Развијање способности за рад у групи • и тимски рад Оспособљавање ученика за • самостално истраживање	• наведе врсте финансијских институција и организација • наведе међународне и регионалне финансијске организације • дефинише Централну банку • објасни основне функције Централне банке • идентификује утицај Централне банке на резултате пословања привреде и животног стандарда становништва • разликује органе Централне банке • дефинише појам банке • разликује врсте банака •	интелектуалне, емоционалне и социјалне способности) и друге ресурсе који му стоје на располагању (различити извори информација, алати, књиге, искуство других ученика, наставника и других особа из школског и ваншколског окружења, итд.), селективно и сврсисходно их користи Ученик проналази/осмишљава могућа решења проблемске ситуације Ученик вреднује примену датог решења, идентификује његове добре и слабе стране и формулише препоруке за наредно искуство са истим или сличним проблемским ситуацијама. Сарадња Учествује у заједничким активностима на конструктиван, одговоран и креативан начин афирмишући дух међусобног поштовања, равноправности, солидарности и сарадње Конструктивно,	

		коришћењем стручне литературе, архиве и интернета Подстицање личног и • професионалног усавршавања и развоја у складу са индивидуалним интересовањима	класификује банкарске послове на основу различитих критеријума • разликује органе управљања и руковођења • пословне банке • повеже пословање банке са пословањем привредних друштава • дефинише берзу • наведе врсте берзе • разликује берзанске посреднике • повеже пословање берзе са резултатима пословања предузећа • повеже пословање берзе са животним стандардом становништва • објасни улогу инвестиционих фондова на берзи • објасни значај пензионих фондова • објасни значај рада осигуравајућих друштава за пословање привредних друштава • идентификује утицаје осигурања на финансијске токове привредних друштава • објасни значај лизинга за резултате пословања • наведе основне функције НБС • опише настанак Београдске берзе • објасни улогу Београдске берзе у финансијском систему Републике Србије • објасни значај индекса београдске берзе	аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева. • Доприноси постизању договора о правилима заједничког рада и придржава их се током заједничког рада Зна да комуницира с послодавцима; уме да преговара; спреман је да обавља праксу и волонтира поштујући договоре.	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, у пару Наставне методе: монолошко-дијалогска, излагање, графички, демонстрација, активно оријентисана настава, писани радови, презентација, плакат Наставна средства- табла, креда, књига, свеска					

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Ж.ИВАНОВИЋ, С.ОГЊАНОВИЋ ЗБИРКА РЕШЕНИХ ЗАДАТАКА-КРУГ, БЕОГРАД

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Математика	Степеновање и кореновање Функција и график функције	Обнављање и проширивање знања о степеновању и кореновању Веза између степена и корена Рационалисање имениоца разломка Појам комплексног броја, његов конјугат и модуло Упознавање особина функције Читање особина функције са графика Предствљање података и анализа на основу графика функције	Разумевање операција са степенима са целобројним коефицијентом и употреба у рачуну Разумевање операција са коренима и њихова веза са степенима са рационалним експонентом Рационалисање именица разломка због једноставније употребе Дефинисање имагинарне јединице и комплексног броја Операције са комплексним бројевима Појам конјугата и употреба за будуће Наводи примере функција Да одреди знака и интервале монотоности функције	Дигитална, естетска, комуникације и сарадња, решавање проблема, рад са подацима и информацијама, предузимљивост оријентисана ка предузетништву	Рачунарство и информатика Хемија Биологија Предмети економске групе предмета- рачуноводство, основи и пословна економија

			Да одреди екстремне вредности функције Да чита график и користи особине у анализи проблема		
	Квадратна једначина, функција и неједначина	Упознавање са појмом квадратне и једначине вишег степена и начина за решавање исте Природа решења квадратне једначине и број решења Растављање квадратног тринома Анализа и употреба графика квадратне функције Решавање квадратне неједначине Решавање система квадратне и линеарне једначине са две непознате	Потпуна и непотпуна квадратна једначина и поступак за решавање Природа решења j -не Виетове формуле са употребом Растављање квадратног тринома и употреба за решавање j -не и нула f -је Цртање графика квадратне f -је, читање особина са графика Систем линеарне и квадратне или систем две квадратне j -не са две непознате и добијање решења датог система		
	Експоненцијална и логаритамска функција, једначина и неједначина	Дефинисање експоненцијалне и логаритамске f -је и уочавање везе међу њима Појам логаритма Решавање експоненцијалне и логаритамске j -не Употреба графика f -је за читање њихових особина	Цртање графика експоненцијалне f -је и уочавање њених особина Решавање експоненцијалне j -не и неј-не Дефинисање појма логаритма Веза логарима и експоненцијалног израза Цртање графика логаритамске f -је и уочавање њених особина		

			Логаритамске једначине и неј-не		
	Елементи тригонометрије	Дефиниција основних тригонометријских ф-ја, веза међу њима Тригонометријске идентичности Тригонометријски круг са употребом Адиционе формуле, њихова употреба и последице Примена синусне и косинусне теореме	Дефинисање ф-ја на правоуглом троуглу Израчунавање вредности Примена идентичности на израчунавање вредности ф-ја угла Ф-је било ког угла са употребом тригонометријског круга График тригонометријских ф-ја и читање особина Примена адиционих формула и решавање тригонометријских j-на и неј-на Примена синусне и косинусне теореме на решавање троугла		
	Полиедри и обртна тела	Проширивање основних знања о полиедрима и обртним телима Схватање основних релација у простору Разумевање површине и запремине полиедара и облик тела Коришћење стечених знања о израчунавању површина и запремина на конкретне примере у пракси	Ученик треба да зна да израчуна обим и површину лика у равни Да израчуна површину и запремину полиедра Да израчуна површину и запремину облог тела Да израчуна површину и запремину тела насталог ротацијом неке површине		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:фронтални,групни,индивидуални					
Наставне методе:монолошка,дијалогска,хеуристичка					
Наставна средства:збирка,калкулатор,график					

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета..... јесу:
 2МА.1.1.2., 2МА.2.1.2., 2МА.3.1.12.МА.1.3.2., 2МА.1.3.32МА.1.1.5., 2МА.1.1.6.,2МА.2.1.7., 2МА.3.1.5,2МА.3.1.62МА.1.3.2.,
 2МА.2.1.6.,2МА.3.1.52МА.1.3.2., 2МА.1.2.7.,2МА.2.1.3.,2МА.2.2.5., 2МА.3.2.5. 2МА.1.2.1., 2МА.1.2.2., 2МА.1.2.3., 2МА.2.2.2., 2МА.3.2.1

Основни ниво:препознавање основних елемената и решавање једноставних примера уз сугестију

Средњи ниво:самостална израда проблема уз могуће објашњење

Напредни ниво:самостална израда проблема уз објашњење,вршњачку едукацију и напредовање

ИСТОРИЈА

ЛИТЕРАТУРА:Историја за други разред средњих стручних школа - Иван М.Бецић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Историја	Европа и свет у другој половини XIX и почетком XX века	Стицање основног знања ученика за период друге половине XIX и почетком XX века.Подизање знања на виши ниво о привреди,култури,науци и техници,научницима.Тесли,Пупину,Нобелу на почетку XX века.	По завршетку обрађене теме ученици ће бити у стању да сагледају историјски период од средине XIX века до почетка Првог светског рата.Увиди значај индустријске револуције.Сагледа значај и последице:национализма,либерализма,радикализма и социјализма.Наброји најважнија научно техничка достигнућа и схвати одлике свакодневног живота	Компетенције за животно учење,вештину комуникација са различитим подацима и информацијама и информатичка писменост,решавање проблема као и учење вештине,сарадње са другима које су потребне човеку за живот у демократском друштву	Српски језик Социологија Веронаука Географија
	Србија и Црна Гора и Срби у Хазбушком и Османском царству од друге половине XIX века до Првог светског	Проширење знања о српској националној историји и српској држави од средине XIX века до Првог светског рата.Објаснити настанак модерне српске државе и циљеве и циљеве српске државности.Историјску улогу знаменитих личности и династија Обреновић и Карађорђевић у развоју српске државности.Схватити и разумети идеје модерног доба и његов значај за развој српске државе.Разумети основне одлике култура,привреде и	Препознати и разумети основне одлике периода од XIX века до Првог светског рата.Схватити ослободилачке ратове 1875-1878.Балканске ратове,европска збивања и њихов утицај на развој српске државности,српске државе од половине XIX века до Првог светског рата.Знати на карти објаснити промене границе Српске државе и наћи на картама места најважнијих битака .Истаћи значај културе код Срба и одлике и недостатке свакодневног живота Срба од XIX века до Првог светског рата.		

	рата	свакодневни живот Срба од XIX века до Првог светског рата.			
	Први светски рат 1914-1918 године	Покушати разумети међународне односе и узрок Првог светског рата.Ширити знања о току рата,главним и преломним тренуцима.Схватити суровост рата као главног узрока поништавања вредности цивилизације.Проширити знање о учешћу Србије и Црне Горе у Првом светском рату.Разумети међународне односе,блоковску поделу у свету као и друштвене и културне прилике.	Разумети међународне односе и узрок избијања Првог светског рата.Описати сам ток рата и његове последице по српски народ.Анализирати промене догађаја у првом светском рату.Схватити последице ратних збивања,револуционарна збивања и геноцид у Србији.Тумачити разлоге због којих је Србија ушла у Први светски рат као и сукобе са Угарском и Немачком и војни успех 1914.год.Објаснити културну стагнацију Србије и српског народа у Првом светском рату.		
	Свет између два светска рата	Да схвати последице Првог светског рата,нове међународне односе као и друштвене,привредне и културне прилике.Обухвата сазнања о новим друштвеним,привредним,политичким променама и процесима између два светска рата.Да разуме супротности које су водиле новом светском рату.Вреднује утицај историјског наслеђа у периоду између два светска рата.	Период од 1914-1918 период ратних страхота упоредити са периодом између два светска рата,као његову последицу на примеру СССР,Немачке,Италије,Француске,државама са различитим друштвеним уређењем.сагледати и разумети последице тоталитарних политичких система и идеја са различитим политичким идеологијама у међуратном период.Знати истаћи два светска рата-улогу свакодневног живота.Знати навести главне тековине тог периода између два светска рата и њихов значај на савремено доба.		

	Краљевина СХС у међуратном периоду	Појава идеје Југословенства код црквених великодостојанственика у XIX веку.Објаснити значај југословенства и стварање краљевине СХС.Схватити тренутак међународних односа када настаје краљевина СХС.проширити знања о одликама југословенске државе између два светска рата.Разумети значај народа и њихов положај. Циљ борбе знаменитих личности за стварање СХС и њихово политичко деловање.Добро схватити и сагледати међународни положај Југославије у периоду између два светска рата.	Образложити најважније мотиве за стварање Југословенске државе,уочити значај настанка Југословенске државе за српски народ.Увидети одлике Југословенске државе као монархије.Објасни на историјској карти границе Југословенске краљевине.Сагледај дубину и трајност националних,верских и политичких супротности.Анализирај просветно-културне прилике у краљевини Југославији и њена културно уметничка достигнућа.Истакни одлике свакодневног живота друштвених слојева у краљевини Југославији.		

	Други светски рат	Разумевање међународног контекста и узорка Другог светског рата.Продубљивање знања о току рата и његовим главним последицама.Рат као узрочник поништавања вредности,људских тековина и цивилизације.Изучити значај речи холокауст као и феномен суровости Другог светског рата.Посебну пажњу обратити унапређењу знања о ратним збивањима на тлу Југославије.	Разуме узроке међународних односа и конфликт за избијање Другог светског рата,описује ток Другог светског рата.Наводи и анализира промене догађаја током Другог светског рата.Уочава посебности рата у Југославији и препознаје у њему антиокупаторску борбу,националну,верску и идеолошку садржину.Зна да образложи допринос антифашистичке борбе и покрета као и допринос победи савезника у Другом светском рату.Уочава утицај ратних збивања на уметничко и културно стваралаштво.		
	Свет после Другог светског рата	Уочава ратне последице на друштвене,привредне и културне прилике.Даје допринос унапређењу знања о друштвеним, политичким и привредним процесима друге половине XX века. Основна чињеница је разумевање главних одлика хладног рата. Истиче значај деколонизације и других покрета еманутације. Сагледава	Схвата слику света после Другог светског рата. Препознаје основне одлике политичког друштвеног, привредног и научног и културног развоја после рата у свету. Упоредије основне одлике различитих привредних система у капиталистичким и комунистичким државама у другој половини XX века. Идентификује узроке и последице хладноратовских сукоба. Разуме распрострањеност покрета за ослобођење нација		

		последице пада Берлинског зида и распада СССР и јачање НАТО пакта и његове агресивности. Проширивање знања о научно технолошком напретку и културним достигнућима у савременом свету. Прати изазове савременог света, глобализацију, тероризам, глад, болести, еколошке проблеме.	и мањинских група као и њихову угроженост. Схвата значај последице пораза идеје комунизма на крају XX века. Наводи и образлаже проблеме савременог света. Истиче одлике свакодневног живота на различитим просторима и друштвеним срединама у свету.		
	Југославија после Другог светског рата	Стиче нова знања о државном и друштвеном поретку Социјалистичке Југославије. Сагледава међународни положај Југославије друге половине XX века и улогу њеног председника. Проширује знања о положају Српског народа у Југословенској федерацији. Уочава улогу знаменитих личности у културном, политичком и научном животу Титове Југославије. Покушава да разуме последице распада Југословенске државе. Сагледава међународни положај савремене српске државе и уочава њене проблеме.	Идентификује народе југословенске државе као и социјалистичке републике. Разуме међународни положај и спољнополитичке односе социјалистичке Југославије. Истиче најзначајније личности које су утицале на друштвено-политичка и културна збивања у Југославији. Зна да образложи културне, друштвене и политичке последице нестанка СФРЈ. Разуме место и улогу Србије у савременом свету. Истиче значај чланства у међународним организацијама. Препознаје проблеме савремене српске државе.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални, групни и рад у паровима Наставне методе: монолошка и дијалогска метода као и демонстративна метода Наставна средства: уџбеници и слике истакнутих личности-научника					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: И.Ц. 1.1.1 Разуме значење основних историјских појмова И.С.1.1.2 Користи хронолошке термине и именује догађаје из опште и националне историје И.С.1.1.3 Зна да истакне значајне личности и прикупља различите изворе информација И.С.1.1.4 Препознаје друштвене појаве и процесе и истиче улогу историјских личности у савременом друштву Средњи ниво: И.С.2.1.1. Анализира историјске појмове, користи историјску и географску карту, на којима зна да покаже историјско-географски простор И.С.2.1.2 Зна и уме да објасни улогу појединих значајних личности за догађаје из историје					

И.С.2.2.2. Анализира без пристрасности и тумачи историјске појаве и њихове последице
 И.С.2.3.1. Уме да направи разлику значаја између појединих личности у односу њиховог и савременог историјског контекста-доба
 Напредни ниво:
 И.С 3.1.2. Што је веома битно зна да критички процени важне појаве и процесе из опште и националне историје
 И.С 3.2.3 Самостално објашњава,поставља питања,даје одговоре и аргументовано и чињенично брани изнете закључке
 И.С 3.2.4 Зна да самостално анализира савремене догађаје
 И.С 3.3.1 На основу стеченог знања ученик сам може и уме да изведе закључак

ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ

ЛИТЕРАТУРА: Принципи економије - Уџбеник за други разред економске школе, Ђорђе Митровић; Основи економије- Уџбеник за четврти разред економске школе, Душан Марковић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Принципи Економије	Кључни појмови макроекономије	Стицање знања о важности проучавања економских активности на нивоу привреде као целине Стицање основних знања о могућностима и начинима мерења резултата друштвене производње	доводи у везу микроекономију и макроекономију ● објасни појам „макроекономија” ● препозна макроекономске варијабле и значај њиховог проучавања ● разликује активности учесника у економским трансакцијама ● објасни ток добара и новца на примеру кружног тока економских активности ● дефинише економску политику ● наведе циљеве и инструменте економске политике ● дефинише БДП ● наведе компоненте БДП ● објасни компоненте БДП ● доводи у везу потрошњу и инвестиције у рачунима националног	Компетенција за целоживотно учење, комуникација, рад са подацима и информацијама, дигитална компетентност, решавање проблема, сарадња, предузимљивост и оријентација ка предизетништву	Пословна економија, рачуноводство, пословна кореспонденција, комуникација, економска географија, јавне финансије, економско пословање

			дохотка • дефинише реални БДП • разликује појмове штедња и инвестиције • разликује појмове „национална штедња“, „лична штедња“ и „јавна штедња“ • дефинише „буџетски дефицит“ • дефинише „буџетски суфицит“ • доводи у везу штедњу и инвестиције у рачунима националног дохотка • дефинише номинални БДП • дефинише реални БДП • дефинише БДП дефлатор • објасни употребу БДП дефлатора • наведе недостатке БДП као мерила друштвеног благостања • дефинише национални доходак		

	Финансијски систем	Стицање основних знања о улози финансијског система у усклађивању штедње и инвестиција	дефинише финансијски систем ● дефинише финансијске институције ● дефинише финансијска тржишта ● наведе особине обвезница ● опише у кратким цртама функционисање тржишта обвезница ● наведе особине акција ● опише функционисање тржишта акција ● дефинише појам „финансијски посредник” ● разликује банке као финансијске институције ● разликује инвестиционе фондове као финансијске институције ● дефинише тржиште зајмовних средстава ● разликује изворе зајмовних средстава ● дефинише каматну стопу ● доводи у везу утицај нивоа каматне стопе на понуду и тражњу зајмовних средстава ● дефинише номиналну каматну стопу ● дефинише реалну каматну стопу ● препозна утицај суфицита и дефицита државног буџета на понуду и тражњу зајмовних средстава		
	Незапосленост	Стицање основних знања	дефинише незапосленост ● разликује појмове „запослено		

		о незапослености као макроекономској варијабли	лице” и „незапослено лице” • дефинише радну снагу • дефинише стопу незапослености • израчуна стопу незапослености • дефинише природну стопу незапослености • објасни природну стопу незапослености • дефинише цикличну стопу незапослености • објасни цикличну стопу незапослености • дефинише фрикциону незапосленост • објасни постојање фрикционе незапослености • дефинише структурну незапосленост • објасни структурну незапосленост као разлог дугорочне незапослености • препозна како политика државе утиче на незапосленост (пример: Закон о минималној надници) • дефинише синдикат • дефинише колективно преговарање • објасни утицај синдиката и колективног преговарања на ниво надница и незапосленост		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					

Облици рада: теоријска настава

Наставне методе: реализација кроз методе активно орјентисане наставе, путем презентација, коришћењем шема

Наставна средства: креда, табла, пројектор, лаптоп

ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Уџбеник Пословна економија

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА	ТРОШКОВИ ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕЋА	Стицање знања о уtroшцима елемената производње, трошковима, калкулацији трошкова предузећа	Ученик зна да дефинише утрошке, трошкове Трошења фактора производње Поделу трошкова Трошкове у кратком року Фиксне, варијабилне, граничне, укупне трошкове Израчунава и графички приказује трошкове Трошкови у дугом року Калкулације трошкова према времену израде Калкулације према начину израде Израчунава еквиваленте, кључ за расподелу трошкова	Стечена основна знања из области трошкова примењују се у израчунавању , приказивању , тумачењу трошкова у пракси.	Рачуноводство Основи економије
				Стечена знања ученик користи да упореди са израчунавањем у пракси на конкретним примерима из привреде	Рачуноводство Основи економије
					Основи економије

	РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕЋА	Стицање основних знања о појавним облицима резултата пословања Начини изказивања резултата пословања Развијање знања о доношењу одлука о оствареним резултатима, поређење	Ученик зна да наведе облике резултата пословања Дефинише укупан приход, врсте прихода, Просечан, маргинални приход Наведе факторе који утичу на величину прихода Анализира везу тражње и прихода, обима производње, цена и прихода Дефинише профит, изворе , врсте профита, Израчунава приход и профит, уочава везу између њих.	Стечена основна знања о економским принципима користи за примену у конкретним примерима из праксе за израчунавање и анализу економских принципа	

	ЕКОНОМСКИ ПРИНЦИПИ ПОСЛОВАЊА ПЕДУЗЕЋА	Стицање знања о економским принципима и њиховом значају за предузеће Оцен а успешности предузећа на основу економских принципа	Ученик зна који су економски принципи Дефинише продуктивност Утицај производње, технологије, кадрова на продуктивност Израчуна продуктивност и протумачи добити резултат Дефинише економичност, изворе, трошкове у утврђивању Дефинише рентабилност, израчуна, објасни резултат Објасни важност рентабилности и факторе који утичу Наведе циљеве мерења економских принципа Анализира успешност пословања на основу принципа		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Теоријска настава Наставне методе: Комбиновани метод Наставна средства: Уџбеник, презентације					

РАЧУНОВОДСТВО

ЛИТЕРАТУРА: Рачуноводство за 1.2. раз. економске школе, ЗУНС, Вера Познанић Лекић

(2+2 часа недељно, 72+72 часова годишње)

Збирка задатака за први и други разред економске школе, група аутора, Завод за уџбенике, 2008; Закон о рачуноводству; МРС

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Рачуноводство	1. Евиденција обавеза потраживања из пословања	Оспособљавање ученика за евиденцију обавеза Оспособљавање ученика за евиденцију пословања услужног предузећа	Ученик ће бити у стању да: Дефинише појам поверилаца – добављача Наведе документацију везану за добављаче Аналитички и синтетички евидентира настанак обавеза према добављачима Евидентира порез на додатну вредност на основу примљених рачуна Евидентира трошкове пословања услужног предузећа на основу примљених рачуна Прати доспелост обавеза Разликује врсте попушта одобрених од добављача Евидентира одобрене попусте Евидентира временска разграничења трошкова Обрачуна порез на додатну вредност у примљеним рачунима Усаглашава аналитичку и синтетичку евиденцију добављача Разликује бруто зараде, нето зараде, порезе и доприносе на зараде Наведе кораке за обрачун и исплату зарада	Активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног, уме да резимира и елаборира основне идеје. Рад са подацима и информацијама - уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке Комуникација Решавање проблема Сарадња Оријентација ка предузетништву	Пословна економија, Основи економије, Савремена пословна кореспонденција Пословна економија, Основи економије,

			Изврши обрачун и евиденцију обрачуна зарада Евидентира исплату зараду, пореза и доприноса на зараде Разликује накнаде зарада од зараде Евидентира обавезе по кредитима и измирење меничне обавезе		
	2. Евиденција расхода и прихода	● Развијање вештина за коришћење информационе технологије и рачуноводствених софтвера ● Развијање функционалне рачуноводствене писмености ● Оспособљавање за припремање, израду и презентовање рачуноводствених извештаја у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања Оспособљавање за утврђивање резултата пословања пословног субјекта за одређени обрачунски период	Ученик ће бити у стању да: ● дефинише расходе и приходе ● класификује расходе и приходе ● разликује четири групе промена у вези са расходима и приходима и њихов утицај на биланс стања и на капитал ● објасни настанак и значај конта успеха ● дефинише обрачунски период ● дефинише биланс успеха ●) објасни структуру биланса успеха и његов значај разликује четири групе промена у вези са расходима и приходима и њихов утицај на биланс стања и на капитал ● временски разграничава расходе и приходе везујући их за обрачунски период на који се односе ● састави биланс успеха ● објасни на примеру појам и врсте расхода, и прихода ●		

			разуме токове готовине; ● наведе циљ састављања биланса успеха ● објасни начело билансне равнотеже ● идентификује различите пословне резултате ● објасни појам и елементе биланса успеха		
	Евиденција зарада, накнада зарада и осталих личних расхода	● Развијање способности комуникације и тимског рада ● Оспособљавање за ажурно и уредно евидентирање насталих економских промена ● Развијање вештина за коришћење информационе технологије и рачуноводствених софтвера	Ученик ће бити у стању да: ● дефинише зараду запосленог ● разликује зараде и накнаде зарада запослених ● обрачуна бруто зараде, нето зараде, порезе и доприносе на зараде ● евидентира исплату зарада, пореза и доприноса на зараде ● евидентира обрачун и исплату дневница за службени пут у земљи ● евиден тира обрачун и исплату отпремнине за одлазак у пензију . евидентира обрачун и исплату стипендије и кредите ученицима и студентима ● евидентира обрачун и исплату накнаде по основу Уговора о делу ● евидентира обрачун и исплату накнаде по основу Уговора о допунском раду ● евидентира обрачун и исплату за привремене и повремене послове ● евидентира обрачун и исплату прихода од ауторских права ●		

			евидентира обрачун и исплату накнаду члановима управног и надзорног одбора		
	4. Евиденција улагања и трошења материјалне и нематеријалне имовине	Оспособљавање за ажурно и уредно евидентирање насталих економских промена ● Оспособљавање за прикупљање, проверу, класификацију и чување књиговодствене документације и података ● Оспособљавање за пружање благовремених, релевантних и веродостојних информација интерним и екстерним корисницима ● Оспособљавање за вредновање имовине, капитала и обавеза пословног субјекта на одређени дан	Ученик ће бити у стању да: ● разликује врсте сталних средстава ● разликује вредности основних средстава (некретнина, постројења и опреме) ● састави калкулацију набавне вредности некретнина, постројења и опреме ● обрачуна амортизацију линеарном методом ● састави годишњи предрачун амортизације ● обрачуна садашњу вредност некретнина, постројења и опреме ● обрачуна садашњу вредност некретнина, повеже начине прибављања и отуђивања ● постројења и опреме некретнина, постројења и опреме са одговарајућом књиговодственом документацијом евидентира пријем без накнаде, куповину и ● изградњу основних средстава у аналитичком и евидентира отуђивање некретнина, ● финансијском књиговодству постројења		

			и опреме у аналитичком и евидентира отуђивање некретнина, • финансијском књиговодству постројења и опреме у аналитичком и • функционално разликује пословне књиге основних • финансијском књиговодству евидентира дате авансе за некретнине, постројења и • средстава (некретнина, постројења и опреме) опрему евидентира набавку и трошење материјала аналитички и синтетички по стварним набавним обрачуна трошкове материјала применом ФИФО и • ценама објасни функцију конта одступање од планских • метода просечне цене Евидентира вишкове и мањкове материјала • набавних цена материјала		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални; Наставне методе: монолошка, дијалогска, рад на тексту, симулација, студије случаја; Наставна средства: шеме, наставни листићи, документација, штампани материјал;					

ПОСЛОВНА ИНФОРМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА:Избор из стручне литературе

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Пословна информатика	Рад са табелама	-Схватање значаја програма за рад са табелама -Оспособљавање за састављање и попуњавање табела -Оспособљавање за дизајнирање графика -Оспособљавање за прављење база података -Схватање значаја интеграције са окружењем -Развијање вештина и компетенција ученика за коришћење основног статистичког софтверског пакета -Развијање вештина и компетенција ученика да решавају задатке, примене и презентују резултате добијених решења	-знати да прави одговарајуће табеле моћи да примењује у пракси рад са базама података -одредити референцу и име ћелији -форматирати садржај ћелије -сортирати податке у табели -филтрирати податке у табели -унесети формуле -користити формуле за решавање задатака -користити функције -решити задатке помоћу функција -умети да дизајнира график -изврши различите операције везане за базе података у програму за табеларна израчунавања	1. Комуникација 2. Рад са подацима и информацијама 3. Дигитална компетенција 4. Решавање проблема 5. Сарадња	савремена пословна кореспонденција, статистика, основна економија
	Напредни рад са табелама	Оспособљавање ученика за табеларна израчунавања и сложена табеларна Развијање вештина за форматирање за приказ и израчунавања штампу	објасни појам базе података у програму за • реши задатке помоћу функција • примењује напредне функције • користи формуле за решавање задатака - изврши различите операције везане за базе • табеларна израчунавања - користи on-line сервисе за табеларна • података у програму за табеларна израчунавања - припреми радну књигу за штампу • израчунавања штампа		

			податке из радне књиге•		
	Креирање база података	Оспособљавање ученика за рад са базом• података Развијање компетенција за повезивање• добијених знања и вештина и самосталан рад	врши увоз и извоз података из базе података• примењује копирање и креирање веза • примењује сортирање • примењује филтрирање • постави релације између табела •зради и форматира табеле		ученициобрађујетеиз разнихобласти у свом практичномраду
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облицирада:ГрупниИндивидуални					
Наставнеметоде:Монолошко-дијалогска, Показивање					
Наставнасредства: Рачунар, радни листови					

ПРАВО

ЛИТЕРАТУРА: уџбеник **Право, Драгица Клипа, за други разред за други разред економских и правно-пословних школа**, образовни профил пословни администратор

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

Право	Основи права и организација државе	Стицање основних знања о држави и• праву и њиховој међусобној повезаности Формирање става о важности сталног праћења промена правних прописа• Упознавање друштвеним нормама и• уочавање њиховог значаја Стицање основних знања појму и• врстама правних аката	• дефинише појам, елементе и функције државе • објасни улогу државе у друштву • опише појам људских права • наведе основна права гарантована уставом • објасни државну организацију • класификује државне органе • разликује поделу власти на законодавну, извршну и судску • упореди надлежност најважнијих државних органа • познаје основе јавних финансија и основне карактеристике буџетског процеса • анализира право и државу као друштвене појаве и њихову везу • објасни појам и елементе правног поретка и правне норме • разликује врсте правних норми • дефинише појам правних аката • разликује изворе права • доводи у везу правну снагу правног акта са субјектом који га доноси • објасни појам и елементе	Вођење правно-пословне администрације Обављање оперативних послова у области јавне управе Обављање пословне кореспонденције и комуникације Вођење администрације о запосленима Планирање и организовање пословних активности	Канцеларијско пословање, рачунарство и информатика

			правног односа		
	Привредни субјекти	Стицање знања о субјектима права, њиховим способностима и атрибутима Формирање става о важности сталног • праћења промена правних прописа Разликовање привредних субјеката • Упознавање поступком регистрације • привредних субјеката	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: наведе врсте привредних субјеката које предвиђа позитивно важећи закон • објасни појам, обележја предузетника и врсте привредних друштава • разликује финансијске институције • објасни значај и улогу јавних предузећа • наведе надлежност Агенције за привредне регистре • попуни обрасце за пријаву, одјаву и промену података привредног друштва у Агенцији за привредне регистре • анализира садржину оснивачког акта за оснивање привредног друштва • попуни образац оснивачког акта привредног друштва на задате елементе • упореди садржаје општих правних аката привредних субјеката		

			● разликује стечај и ликвидацију као начин престанка рада привредног друштва		
	Права и обавезе из радног односа	Упознавање са основним појмовима ● гране радног права Стицање знања о правима, обавезама ● и одговорностима на основу радног однос	објасни елементе радног односа ● наведе посебне услове за заснивање радног односа ● разликује претходну проверу радних способности од пробног рада ● разликује радни однос на одређено и неодређено време ● разликује врсте радног времена ● дефинише појам приправника ● објасни елементе уговора о раду ● попуни образац уговора о раду на задате елементе ● анализира права из радног односа ● разликује право на зараду, накнаду зараде и друга примања ● састави захтев за добијање годишњег одмора и захтев за добијање одсуства		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: теориска настава фронтално					
Наставне методе: монолошко-дијалoшка, рад у групама, рад на рачунарима					

ОСНОВИ ФИНАНСИЈА

ЛИТЕРАТУРА: НЕМА

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ОСНОВИ ФИНАСИЈА	Новац	Развијање способности разликовања врсте новца, израчунавања цена и праћења промена вредности новца као и примене функција новца	објасни новац као објективну потребу функционисања робне производње • објасни значај раздвајања фазе куповине и продаје • објасни последице раздвајања куповине и плаћања, продаје и наплате • повеже значај вредности новца и пословање предузећа • дефинише валуту • објасни улогу готовог, депозитног и девизног новца у плаћањима • објасни потребу настанка светског новца • израчуна обавезе и потраживање • дефинише камату • обрачуна камату у вези обавеза и потраживања • опише улогу тржишта новца • наведе учеснике на тржишту новца • разликује врсте девизних курсева • објасни утицаје промена девизног курса на обавезе и потраживања према иностранству • интерпретира улогу електронског новца • објасни функционисање дигиталних валута •	Рад с подацима и информацијама Ученик разуме значај коришћења поузданих података за рад, доношење одлука и свакодневни живот. Користи знања и вештине из различитих предмета да представи, прочита и протумачи податке користећи текст, бројеве, дијаграме Зна да је за разумевање догађаја и доношење компетентних одлука потребно имати релевантне и поуздане податке Користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и примењује Ученик ангажује своје	Пословна економија Принципи економије Јавне финансије Рачуноводство
	Платни промет	Развијање самосталности у примени	објасни појам и улогу платног промета • разликује учеснике и носиоце платног промета • наведе		

		инструмената платног промета ● Оспособљавање за примену стечених знања о пословима платног промета	послове платног промета ● разликује рачуне у платном промету ● разликује трансакције плаћања ● наведе документа за отварање текућег рачуна ● попуни документа за отварање текућег рачуна ● разликује готовински и безготовински начин плаћања ● разликује готовинске и безготовинске инструменте платног промета ● попуни инструмент готовинског платног промета: – налог за уплату – налог за исплату ● попуни инструмент безготовинског платног промета – налог за пренос ● разликује остале инструменте платног промета ● објасни активности у вези са меницом ● обрачуна есконт менице ● попуни остале инструменте плаћања: меница, чек и захтев за отварање акредитива ● дефинише обрачунска плаћања ● разликује компензацију, цесију и асигнацију ● разликује унутрашњи платног промета од међународног платног промета ● опише употребу сваког инструмената платног промета са иностранством	индивидуалне капацитете (знање из различитих предмета, искуство стечено изван школе, као и интелектуалне, емоционалне и социјалне способности) и друге ресурсе који му стоје на располагању (различити извори информација, алати, књиге, искуство других ученика, наставника и других особа из школског и ваншколског окружења, итд.), селективно и сврсисходно их користи	
				Ученик проналази/осмишљава могућа решења проблемске ситуације	
				Ученик вреднује примену датог решења, идентификује његове добре и слабе стране и формулише препоруке за наредно искуство са истим или сличним проблемским ситуацијама. Сарадња Учествује у заједничким активностима на конструктиван, одговоран и креативан начин афирмишући дух међусобног поштовања,	

				равноправности, солидарности и сарадње Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева. • Доприноси постизању договора о правилима заједничког рада и придржава их се током заједничког рада Зна да комуницира с послодавцима; уме да преговара; спреман је да обавља праксу и волонтира поштујући договоре.	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, у пару Наставне методе: монолошко-дијалогска, излагање, графички, демонстрација, активно оријентисана настава, писани радови, презентација, плакат Наставна средства- табла, креда, књига, свеска					

ЈАВНЕ ФИНАНСИЈЕ

Јавне финансије за трећи и четврти разред средње економске школе – Божидар Раичевић и Милан Кеџман

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЈАВНЕ ФИНАНСИЈЕ	1. Појам и предмет јавних финансија	• Стицање знања о појму, предмету и значају јавних финансија	• дефинише појам јавних финансија • објасни настанак јавних финансија	-Компетенција за	-Монетарна економија

			финансија као самосталне научне дисциплине • направи преглед научних дисциплина са којима су повезане јавне финансије • наведе предмет анализе јавних финансија у савременој држави • разликује специфичне институције јавних финансија	целоживотно учење -Анализирање података и информација -Решавање проблема и самостално долажење до закључака -Рад у групи и у пару -Комуникација	и банкарство -Пословне финансије -Девизно и царинско пословање -Финансијско пословање -Банкарско пословање
	2.Јавни расходи	• Стицање знања о природи и карактеру јавних расхода	• дефинише јавне расходе • наведе разлоге државне интервенције и присуства јавног сектора • дефинише јавна добра • наведе карактеристике јавних добра • наведе структуру јавних расхода • наведе учинке јавних расхода • класификује јавне расходе • разликује облике државне интервенције преко јавних расхода • објасни разлоге и учинке јавних расхода у области: – образовања – здравства – пензијског осигурања – социјалне заштите		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару					
Наставне методе: Монолошко-дијалогска, дијалогска, рад на тексту, практичан рад , активно орјентисана настава					
Наставна средства: Табла, уџбеник, штампани материјал, примери за вежбање					

ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВЕНА ОБУКА

ЛИТЕРАТУРА: Водич за рад у виртуелном предузећу

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Финансијско- рачуноводств ена обука	Оснивање и почетак пословања привредног друштва	- Подстицање понашања ученика у складу са правилима Развијање—пословног бонтона способности обављања стручних пословних задатака и	Ученик ће бити у стању да: изради кодекс пословног понашања презентује пословну идеју• спроведе поступак оснивања•	- Дигитална компетенција - Компетенција за целоживотно учење - Вештина	Канцеларијско пословање Право Рачунарство и информатика

		праћења позитивних Оспособљавање—законских прописа ученика за оснивање привредног друштва на основу познавања и поштовања Оспособљавање—законске регулативе ученика за припрему и обављање процеса инвентарисања; послова око запошљавања Оспособљавање—радника ученика за отварање пословних књига и вођење књиговодствене Оспособљавање—евиденције ученика за обављање пословне кореспонденције и Оспособљавање—комуникације ученика за обављање послова платног промета и благајничког Подстицање ученика—послова на повезивање теоријских и практичних знања у Развијање—раду компетенција вештина и способности за самостално обављање послова у привредном друштву симулацијом реалних радних процеса и Развијање вештина у—токова обављању послова припреме и израде финансијских извештаја привредног Развијање вештина—друштва организовања, обрачуна, праћења, контроле и анализе Оспособљавање—пословања	привредног друштва (за пружање спроведе поступак отварања текућег•књиговодствених услуга) рачуна спроведе поступак запошљавања• радника спроведе поступак инвентарисања• састави инвентар• састави оснивачки биланс стања• отвори пословне књиге• пошаље понуду потенцијалним• клијентима за пружање књиговодствених услуга одабере клијента• допуни типски уговор са клијентом• састави упит ради набавке• канцеларијског материјала састави поруџбеницу за набавку• канцеларијског материјала евидентира примљену и излазну• пошту формира базу добављача ради• праћења доспелости обавеза креира обрасце и документацију за• пословање попуни налог за пренос за доспеле• спроведе евиденцију извода•обавезе попуни налог за службено путовање,• обави благајничке послове •пословне банке попуни благајничку документацију и•налог за исплату, налог за уплату спроведе књижења	комуникације - Рад са подацима и информацијама - Решавање проблема - Сарадња	Рачуноводство Финансијско пословање Математика Принципи економије Пословна економија

		ученика за коришћење књиговодственог Развијање основних—софтвера радних навика и интереса за даљи професионални развој у складу са сопственим потребама	благајничких•благајнички дневник послова у финансијском књижи потраживање од запослених•књиговодству обрачуна зараду (редован рад,• спроведе евиденцију расхода •за учињену штету обрачуна, прокњижи и исплати• прокњижи обрачун и исплату зараде • исплати зараду • припреми ПППД образац •накнаде зараде) накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада, дневницу за службени пут у земљи, накнаду за коришћење сопственог аутомобила у обрачуна, прокњижи и исплати•службене сврхе отпремнину приликом одласка у пензију, стипендије и кредите обрачуна, прокњижи и исплати•ученицима и студентима приход од давања у закуп покретних обрачуна, прокњижи и исплати•ствари обавезе по Уговору о делу, Уговору о допунском раду, накнаду за привремене и повремене послове, приход од ауторских права, накнаду за рад члановима управног и прокњижи куповину основног•надзорног одбора		

			књижи расхоровање основних•средства и продају основног средства фактурише књиговодствене и остале•средстава планира редослед обављања•организује радно место • изврши контролу докумената •услуге клијенту прати реализацију планираних•активности одложи и чува документацију у• систематизује податке у рачунару • ради у тиму •активности састави дневне и периодичне•регистраторима користи информатичку технологију и•извештаје о обављеном раду савремена средства комуникације за обављање послова		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у пару Наставне методе: монолошко-дијалoшка, дијалoшка, демонстративна, практичан рад Наставна средства: рачунар, обрасци, штампани материјал					

БЛОК

ЛИТЕРАТУРА: Водич за рад у виртуелном предузећу

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

Финансијско-рачуноводствена обука	Блок настава	- - Повезивање знања и вештина стечених у виртуелном привредном друштву са пословима у привредном субјекту	Ученик ће бити у стању да: презентује историјат, делатност и пословање привредног друштва у којем је обавио блок наставу представи организациону• структуру привредног друштва објасни функционисање• привредног друштва обавља књиговодствене послове• спроводи послове платног• промета и благајничког пословања обавља пословну• кореспонденцију објасни токове кретања• документације у привредном друштву анализира пословне активности• привредног друштва са другим пословним субјектима упореди начин пословања• виртуелног привредног друштва и привредног субјекта	- Дигитална компетенција - Компетенција за целоживотно учење - Вештина комуникације - Рад са подацима и информацијама - Решавање проблема - Сарадња	Канцеларијско пословање Право Рачунарство и информатика Рачуноводство Финансијско пословање Математика Принципи економије Пословна економија
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у пару Наставне методе: монолошко-дијалозна, дијалозна, демонстративна, практичан рад Наставна средства: рачунар, обрасци, штампани материјал					

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Ж.ИВАНОВИЋ, С.ОГЊАНОВИЋ ЗБИРКА ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД, КРУГ, БЕОГРАД

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
МАТЕМАТИКА	Комбинаторика и вероватноћа	Разликовање врста распоређивања елемената скупа Израчунавање броја пермутација, варијација или комбинација елемената неког скупа Разумевање појма вероватноће догађаја Израчунавање вероватноће простог и сложеног догађаја	Примена правила збира и производа Израчунавање броја пермутација, варијација са и без понављања и броја комбинација Разликовање простог и сложеног догађаја Одреди вероватноћу простог или сложеног догађаја	Дигитална, естетска, комуникација и сарадња, решавање проблема, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговоран однос према здављу, одговоран однос према околини, предузимљивост оријентисана ка предузетништву	Економска група предмета- статистика, рачуноводство, основи економије, пословна економија, прдузетништво, маркетинг Пословна информатика
	Низови	Појам бројчаног низа и његове особине Појам аритметичког и геометријског низа и примена у конкретним примерима Појам граничне вредности низа и Конвергентан и дивергентан низ	Препознавање бројчаног низа, начина формирања Препознавање аритметичког низа и израчунавање његових параметара Израчунавање траженог члана и збира неких чланова		

			низа Препознавање геометријског низа и израчунавање траженог члана и збира неких чланова низа Гранична вредност низа Гранична вредност алгебарске комбинације низова Бесконачни геометријски низ		
	Аналитичка геометрија у равни	Обнављање и проширивање знања о координатном систему и односу објеката у њему Права у равни и однос две праве у равни Упознавање са једначином другог реда и њеним разним облицима у зависности од коефицијената Однос криве другог реда и праве у HOY систему	Растојање између две тачке; подела дужи Површина троугла Разни облици једанчине праве Однос између две праве Услов нормалности и паралелности две праве Угао између две праве Растојање од тачке до праве Једначина кружнице и њен положај у равни Однос праве и равни		

			Однос две кружнице у равни Елипса, хипербола и парабола Однос праве и неке криве другог реда		
	Реална функција реалне променљиве	Поширивање знања о особинама реалне функције Разумевање појма инверзна и сложена функција	Дефинисање реалне функције и њеног домена и кодомена Разумевање појма нуле, парности, знака, ограничености f-је Одређивање инверзне f-је за једноставне облике и сложене f-је Одреди граничну вредност f-је Разликује основне лимесе Одреди асимптоте реалне f-је		
	Реална функција-изводи са применом	Разумевање појма извода реалне функције Примена извода на испитивање особина реалне функције Примена знања о реалним функцијама на решавање	Дефинисање појма извода f-је Примена правила диференцијалног рачуна таблица извода Одређивање екстремума реалне функције Испитивање		

		проблема економске функције	монотоности функције Испитивање и скицирање графика ф-је Читање особина функције са доступног графика		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:фронтални, групни, индивидуални					
Наставне методе:монолошка, дијалошка, хеуристичка					
Наставна средства:збирке, калкулатор, графици,таблице					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета..... јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ 2МА.1.3.1., 2МА.2.3.1., 2МА.2.3.2., 2МА.3.2.1., 2МА.3.3.2. 2МА.1.2.5., 2МА2.2.3., 2МА.3.2.3. 2МА.1.3.2,2МА.1.3.3.,2МА.2.3.4. 2МА.2.3.5)					
Основни ниво:препознавање основних појмова и израда задатака уз сугестије и помоћ					
Средњи ниво:самостална израда задатака и могућност објашњења истог и примена на решавање конкретног проблема уз сугестије					
Напредни ниво:самостално решавање задатака, објашњење,вршњачка едукација и стално напредовање					

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ЛИТЕРАТУРА: Ликовна култура за гимназије и средње стручне школе – Видосава Галовић, Бранка Гостовић – Завод за уџбенике Београд

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Ликовна култура	Композиција	Упознавање са улогом визуелне уметности у друштву • Унапређивање визуелног	разматра повезаност визуелне уметности и друштва• опише однос	естетичка компетенција комуникација;	Психологија, Математика, Српски језик и књижевност

		опажања, естетских критеријума и визуелне комуникације • Формирање толерантног става према разликама у индивидуалном опажању, тумачењу и доживљају опаженог	елемената композиције који уочава• разматра теме и идеје у делима визуелне уметности и визуелне поруке са којима се среће• изрази своју замисао у одабраној традиционалној техници• укаже на естетичке вредности које уочава у радовима уметникав	одговоран однос према околини; одговоран однос према здрављу; предузимљивост и оријентација ка предузетништву; рад са подацима и информацијама; решавање проблема; сарадња; дигитална компетенција.	
	Дизајн	Стицање основних знања о развоју дизајна, уметничким занимањима и занимањима која су непосредно повезана са дизајном • Оспособљавање за коришћење различитих информација као подстицај за стваралачки рад • Развијање креативности.	пореди врсте дизајна и радове дизајнера на основу одабраног или договореног критеријума• реши задати проблем комбинујући свесно или случајно одабране елементе/мотиве• изрази своју идеју у одабраном, задатом или доступном материјалу • користи различите информације као подстицај за стваралачки рад		
	Простор	Упознавање са врстама простора, елементима амбијента и значајем обликовања простора • Развијање опажања, креативности, радозналости и естетских критеријума	• пореди амбијент простора различитих намена• разматра значај обликовања простора за будуће занимање• реши проблем комбинујући задате и одабране		

		• Формирање позитивног става према естетичким вредностима у ужем и ширем окружењу.	елементе, материјале и/или информације• изрази своју замисао у од		
	Култура и уметничко наслеђе	Упознавање са значајем визуелне уметности за савремено друштво и најзначајнијим националним и светским уметничким делима и споменицима културе • Развијање опажања, естетских критеријума, критичког мишљења и радозналости • Мотивисање ученика да прате дешавања у култури и уметности	• разматра значај визуелне уметности и културе у савременом друштву • прави, самостално или у сарадњи са другима, презентације о одабраним уметничким делима, уметницима или споменицима културе • користи уметничка дела као подстицај за стваралачки рад • предложи посету актуелном догађају културе или виртуелно		
	Практичан рад	Стицање знања о врстама, својствима и могућностима коришћења различитих ликовних техника и материјала; Оспособљавање за коришћење различитих ликовних материјала и техника и правилно и безбедно руковање прибором; Развијање креативности.	разликује врсте, својства и могућности коришћења различитих ликовних техника и материјала; користи различите ликовне материјале и технике у раду; обликује различите дводимензионалне и тродимензионалне ликовне форме; демонстрира правилну и безбедну употребу прибора и алата; осмисли оригинални ликовни рад.		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода
Облици рада: Фронтални, Групни, Рад у групама Наставне методе: комбинација различитих метода – показивање, монолошка – опис, објашњавање, рад са књигом и практична Наставна средства: мултимедија
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ
Основни ниво: изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове, описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак), познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерија, атеље, уметничка радионица...) Средњи ниво: познаје и користи (у свом раду) основне изражајне могућности, класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности, образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике, лоцира одабрана уметничка дела у историјски и друштвени контекст) Напредни ниво: познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелне уметности, користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, облик...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове других

ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Уџбеник Пословна економија

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

		менаџменту, трговинском Развијање способности оцењивања • менаџменту, пројектном менаџменту туђег и сопственог рада и решавања конфликтних ситуација Стицање основних знања о • менаџменту људских ресурса, организационој култури и Развијање способности за рад у групи • мултикултурализму и тимски рад	стратегије и стратегијске опције на • дефинише стратегијски менаџмент • у процесу одлучивања објасни начине стицања и одржавања конкурентске • нивоу предузећа повеже активности оперативног менаџмента са • објасни улогу и значај оперативног менаџмента • предности одреди стратегију на нивоу предузећа, на нивоу послова • извршним пословима наведе пословна подручја која су предмет посебног • и на нивоу пословне функције конкретног предузећа објасни производни менаџмент, његове задатке и • управљања објасни финансијски менаџмент и значај финансијског • објасни маркетинг менаџмент • садржину менаџмента за остваривање пословног успеха разликује одлуке финансијског менаџмента у односу • предузећа објасни кључне инструменте финансијског • на финансирање и у односу на инвестирање дефинише финансијску контролу, врсте и инструменте • менаџмента, њихову примену и интерпретацију објасни суштину финансијске контроле на основу • финансијске контроле финансијских извештају и праћења реализације објасни појам, задатке, садржину, инструменте и • буџета наведе појам, карактеристике и врсте пројекта и фазе • контролу трговинског менаџмента дефинише појам, задатке и активности управљања • пројектног менаџмента	

			објасни појам, значај и активности менаџмента•информационим системом објасни појам, нивое, типове и изворе организационе• утврди улогу формалног и неформалног вође •људских ресурса и моделе мотивације запослених културе и мултикултурализам утврди изворе (узроке) конфликта у организацији•разликује врсте групе и тимова изабере одговарајућу методу решавања конфликта у• задатим (конфликтним) ситуацијама		
	ЕКОНОМСКИ ПРИНЦИПИ ПОСЛОВАЊА ПЕДУЗЕЋА	Стицање знања о економским принципима и њиховом значају за предузеће Оцен а успешности предузећа на основу економских принципа	Ученик зна који су економски принципи Дефинише продуктивност Утицај производње, технологије, кадрова на продуктивност Израчуна продуктивност и протумачи добијени резултат Дефинише економичност, изворе, трошкове у утврђивању Дефинише рентабилност, израчуна, објасни резултат Објасни важност рентабилности и факторе који утичу Наведе циљеве мерења економских принципа Анализира успешност пословања на основу принципа		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Теоријска настава Наставне методе: Комбиновани метод Наставна средства: Уџбеник, презентације					

РАЧУНОВОДСТВО

ЛИТЕРАТУРА: Збирка задатака за 3. разред економске школе, мр Валентина Малешевић, Вера Коџо, Завод за уџбенике; Закон о рачуноводству; МРС; Финансијско рачуноводство за економски факултет, др Ката Ј. Шкарић; Аналитички контни план, Савез рачуновођа и ревозора Србије

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Рачуноводство	1. Евиденција робног промета	Оспособљавање ученика за евиденцију робног промета	● објасни робни промет и његове фазе ● повеже набавку робе са одговарајућом документацијом ● разликује облике разлике у цени ● састави калкулацију набавне вредности и цене робе ● евидентира обрачунате зависне трошкове набавке робе ● евидентира набавку робе у робном и финансијском књиговодству ● евидентира нефактурисану робу; робу у обради, доради и манипулацији; робу у транзиту; робу на путу ● евидентира интерно	Активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног уме да резимира и елаборира основне идеје. Рад са подацима и информацијама – уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке. Комуникација Решавање проблема Сарадња	Пословна економија Основи економије Пословна економија, Основи економје Монетарна економија и банкарство

			кретање у финансијском и робном књиговодству на основу интерне документације ● састави нивелацију цена (листу повећања и снижења) ● евидентира промене цена у робном и финансијском књиговодству ● процени утицај промене цене на укалкулисану разлику у цени ● евидентира вишкове и мањкове робе у робном и финансијском књиговодству ● повеже продају робе са одговарајућом документацијом ● евидентира продају робе у финансијском и робном књиговодству ● евидентира продају робе са одобреним рабатом ● евидентира обрачунату остварену разлику у цени ● утврди набавну вредност продате робе ● усаглашава аналитичку и синтетичку евиденцију робе ● евидентира робу у комисиону и робу у консигнацији ●	Оријентација ка предузетништву	Пословна економија Основи економије Монетарна економија и банкарство
					Пословна економија Основи економије

			разликује компензацију, цесију и асигнацију ● евидентира плаћања путем компензације ● евидентира плаћања меницом ● евидентира обезвређење потраживања ● евидентира директно и индиректно отписивање потраживања и наплату отписаних потраживања ● евидентира трошкове пословања трговине ● састави закључни лист трговинског привредног друштва ● евидентира утврђивање резултата пословања трговинског привредног друштва ● тумачи податке са конта главне књиге трговинског привредног друштва		Пословна економиј
	2. Евиденција увоза и извоза робе	Оспособљавање ученика за евиденцију увоза и извоза	● објасни значај и карактеристике увоза и извоза робе ● објасни функцију девизног рачуна у склопу девизног пословања ● функционално		Основи економије Савремена пословна кореспонденција

			разликује инструменте међународног платног промета • разликује врсте међународног документарног акредитива и њихову функцију • одреди врсте докумената која се користе при увозу и извозу по различитим категоријама • објасни форму и садржину књиговодствених докумената у вези са увозом и извозом робе • састави калкулацију увоза робе • евидентира увоз робе • евидентира плаћања обавеза према иностраном добављачу за увоз робе на основу девизног извода • састави обрачун извозног посла • евидентира извоз робе • евидентира наплате од иностраног купца по основу извоза робе на основу девизног извода • евидентира плаћања путем међународног документарног акредитива • обрачуна и евидентира курсне разлике • евидентира реекспорт • обрачуна		

			результат пословања спољнотрговинског привредног друштва		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални;

Наставне методе:комбинована (монолошка-дијалогска), демонстрације,рад на тексту, студије случаја;

Наставна средства: шеме, наставни листићи, документација, штампани материјал;

ПРАВО

ЛИТЕРАТУРА: ПРАВО, Завод за уџбенике и наставна средства Београд, Јелена Ђурић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПРАВО	Права и обавезе у вези са пословањем	Упознавање са појмом и особинама облигација Стицање основних знања о закључивању уговора Разликовање врста уговора• Уочавање права и обавеза уговорних• страна	• објасни појам и особине облигација • објасни појам, дејства и врсте уговора • разликује уговора облигационог и уговора привредног права • објасни значај рокова и начин њиховог рачунања •	Компетенција за целоживотно учење (Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно	• Грађанско васпитање • Социологија • Историја

			наведе правне последице доцње ● објасни значај средстава обезбеђења уговорних облигација ● разликује начине престанка уговора ● објасни појам, својства и елементе уговора о продаји ● анализира права и обавезе уговорних страна из уговора о продаји ● разликује посебне врсте уговора о продаји ● специфицира транспортне клаузуле према њиховим обележјима ● састави уговор о продаји на основу задатих елемената ● наведе права и обавезе уговорних страна у привреди ● попуни образац уговора на задате елементе	селекује познато од непознатог, битно од небитног, уме да резимира и елаборира основне идеје, ефикасно користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења, познаје различите врсте текстова и уме да изабере адекватну стратегију читање, разликује чињенице од интерпретација, знања од веровања; препознаје и продукује аргументацију за одређену	
	Привредни субјекти	● Стицање знања о врстама, положају, настанку и престанку привредних субјеката ● Оспособљавање ученика за израду оснивачких аката	● наведе врсте привредних субјеката које предвиђа важећи закон ● дефинише појам предузетника ● објасни појам,		

		привредних друштава, спровођење поступка оснивања и доношење пратеће документације у том поступку	обележја и врсте привредних друштава ● упореди друштво с ограниченом одговорношћу и акционарско друштво ● објасни промену правне форме привредног друштва ● разликује врсте статусних промена ● разликује финансијске институције ● поброји врсте банкарских послова ● наведе послове који чине делатност осигурања ● објасни берзанске послове ● објасни начин функционисања брокерско-дилерских друштава ● објасни значај јавних предузећа ● објасни надлежност Агенције за привредне регистре ● објасни садржину оснивачког акта привредног друштва ● разликује опште правне акте привредних субјеката ● разликује стечај и ликвидацију као начине престанка привредног друштва	тезу, разликује и вреднује аргументе према снази и релевантности, уме да процени сопствену успешност у учењу и идентификује тешкоће у учењу и зна како да их превазиђе.) Комуникација (Ученик активно доприноси неговању културе дијалога, уважавању и неговању различитости и поштовању основних норми комуникације; уме да искаже одређени садржај, усмено и	

				писано и да га прилагоди потребама и карактеристикама ситуације; уважава саговорника, реагује на садржај комуникације, а не на личност саговорника; идентификује тачку гедишта саговорника и уме да процени адекватност аргументације и контрааргументације; изражава своје ставове, мишљења, осећања, вредности и идентитете на позитиван, конструктиван и аргументован начин како би остварио своје циљеве и	

	Комуникација са државним органима	Стицање основних знања о управном поступку као базичном правном Разумевање фаза управног поступка•поступку Тумачење решења• Оспособљавање ученика за• комуникацију са државним органима	• објасни појам и врсте управног поступка и надлежност органа • објасни учеснике у управном поступку • разликује радње општења државних органа и странака • састави поднесак на основу задатих елемената • разликује фазе управног поступка • објасни елементе и врсте решења • састави жалбу на основу задатих елемената • размотри обавезу плаћања пореза • разликује права и обавезе пореских обвезника • наведе начела пореског поступка • попуни пореску пријаву на основу задатих елемената • објасни начине утврђивања пореза • разликује врсте и елементе пореских аката • доведе у везу неблаговремено и нетачно утврђивање пореза са одговарајућим	проширио разумевање света и контекста, могу имати различита тумачења и да тумачења могу да буду пристрасна; користи информационе технологије за чување, презентацију и основну обраду података.) Дигитална компетенција (Зна ефикасно да користи информационо-комуникационе технологије за комуникацију и сарадњу; помоћу ИКТ уме да	

			санкцијама • разуме сврху и начине спровођења пореске контроле • састави жалбу на решење пореског органа • наведе пореска кривична дела и пореске прекршаје • разликује пореска кривична дела и пореске прекршаје • објасни поступак ревизије • објасни појам јавних набавки • разликује врсте јавних набавки • припреми и разврста документацију у процедури јавних набавки • објасни значај заштите слободне конкуренције	представи,организује и форматира информације, користећи на ефикасан начин могућности датог ИКТ средства; ефикасно користи ИКТ за комуникацију других људи.) Рад са подацима и информацијама (Уме да упореди различите изворе и начине добијања података и да процењује њихову поузданост; зна разлику између података и њиховог тумачења, зна да исти подаци, у зависности од и	

				сарадњу; препознаје ризике и опасности при коришћењу ИКТ и у односу на то се одговорно понаша.) Решавање проблема (Ученик испитује проблемску ситуацију и проналази могућа решења; упоређује могућа решења, уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење.) Сарадња (Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси	

				раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева;	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни и рад у паровима					
Наставне методе: : монолошка, дијалогска, метода практичних активности ученика, текстуална, метода писаних радова и задатака, хеуристичка, презентације					
Наставна средства: : уџбеник, рачунар, текстови, филм, прописи					

ЈАВНЕ ФИНАНСИЈЕ

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЈАВНЕ ФИНАНСИЈЕ				-Компетенција за целоживотно учење	-Монетарна економија и банкарство
				-Анализирање података и информација	-Пословне финансије
	3.Јавни приходи	● Стицање знања о природи и карактеру јавних прихода	● опише суштину јавних прихода ● класификује јавне приходе ● дефинише појам и карактеристике пореза ● објасни расподелу пореског терета ● наведе критеријуме за	-Решавање проблема и самостално долажење до закључака	-Девизно и царинско пословање -Финансијско пословање -Банкарско пословање

			оцењивање пореских система ● разликује елементе пореза ● наведе циљеве опорезивања и врсте пореза ● наведе карактеристике пореза на доходак грађана у Републици Србији ● наведе предмете опорезивања ● обрачуна порез на доходак грађана – порез на зараде ● попуни пореску пријаву о обрачунатим и плаћеним порезима и доприносима на зараде ● наведе разлоге за опорезивање добити предузећа ● наведе карактеристике пореза на добит у Републици Србији ● разликује елементе пореза на добит ● објасни значај пореског биланса ● састави порески биланс ● обрачуна висину пореске обавезе на основу пореског биланса ● попуни пореску пријаву на основу пореског биланса ● разликује порез на потрошњу и порез на доходак	-Рад у групи и у пару -Комуникација	

			• разликује врсте пореза на додату Вредност • објасни значај пореза на додату вредност као најиздашнијег пореског прихода у Републици Србији • класификује пореске обвезнике према роковима плаћања пореза на додату вредност • објасни теоријске аспекте пореза на имовину • наведе карактеристике пореза на имовину у Републици Србији • разликује различите врсте пореза на имовину и њихове елементе • обрачуна порез на имовину за различите пореске обвезнике • попуни пријаву за порез на имовину различитих пореских обвезника • наведе остале облике јавних прихода		
	4.Буџет	• Стицање потребних знања о буџету и буџетском систему	• дефинише буџет као институцију јавних финансија • наброји функције и начела буџета • наведе законски оквир за буџетски систем у Републици Србији		

			● разликује функције трезора ● опише поступак доношења и извршења буџета у Републици Србији ● наведе структуру државног буџета Републике Србије ● дефинише буџетски дефицит ● дефинише фискални федерализам ● разликује различите нивое државе ● повеже буџет централног нивоа власти и буџете нижих нивоа власти		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Наставне методе: Монолошко-дијалогска, дијалогска, рад на тексту, практичан рад, активно оријентисана настава Наставна средства: Табла, уџбеник, штампани материјал, примери за вежбање					

ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ	Пословне финансије	Схватање појма и значаја пословних финансија Упознавање ученика са правилима и принципима финансирања	Објасни задатке и функције пословних ● Ученик ће бити у стању да: финансија Разуме значај пословних финансија ● Разликује активности управљања и ● информисања,	-Компетенција за целоживотно учење -Анализирање података и	-Монетарна економија и банкарство -Пословне финансије -Девизно и царинско

			финансијске трансакције на тржиштима Објасни финансијску ситуацију предузећа Сагледа појам, циљ и задатке финансијске политике	информација -Решавање проблема и самостално долажење до закључака -Рад у групи и у пару -Комуникација	пословање -Финансијско пословање -Банкарско пословање
	Облици, правила и принципи финансирања	Стицање знања о организацији и значају обављања финансијских послова Развијање самосталности у процени финансијске ситуације предузећа и праћење финансијске успешности пословања предузећа	Наведе и објасни изворе финансирања Ученик ће бити у стању да: Објасни принципе и правила финансирања Разуме значај принципа финансирања Разликује финансијске и рачуноводствене послове Тумачи пословне и финансијске извештаје Разуме значај ревизије Анализира примену правила финансирања у конкретној ситуацији		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Наставне методе: Монолошко-дијалогска, дијалогска, рад на тексту, практичан рад, активно оријентисана настава

Наставна средства: Табла, уџбеник, штампани материјал, примери за вежбање

СТАТИСТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Радмила Драгутиновић Митровић: Статистика за трећи и четврти разред економске школе, Дата Статус, 2013

Р. Драгутиновић Митровић, Д. Ђукић: Збирка задатака из статистике за трећи и четврти разред економске школе, Дата Статус, 2013

Статистички годишњаци Србије

Интернет публикације УН, СБ, ЕУ итд.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
СТА ТНС ТНК А	Статистика – основни	Стицање основних знања о статистици и	-дефинише појам „статистика“	- Компетенција за целоживотно	-пословна

	појмови	основним статистичким појмовима	-разликује фазе статистичког истраживања -наведе предмет статистичког истраживања -наведе области статистике -дефинише основни скуп -дефинише узорак -објасни значење јединице посматрања -објасни значење појма „променљива“ -објасни значење појма „податак“ -разликује структурне и временске серије -препознаје различите изворе података -креира и користи податке из различитих извора	учење - Комуникација - Рад са подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Решавање проблема - Естетичка компетенција	информатика -математика
	Дескриптивна статистика	Оспособљавање ученика за рад са подацима Оспособљавање ученика да примењују и анализирају мере централне тенденције и мере дисперзије	-доведе у везу прикупљање, сређивање и обраду података - дефинише циљ истраживања - наведе врсте мерних скала - објасни различите методе прикупљања података - разликује серије структуре и		

			временске серије - направи одговарајуће статистичке табеле у функцији статистичког истраживања - прикаже податке графички - одреди адекватну врсту графичког приказа за презентацију различитих резултата статистичког истраживања - наведе мере централне тенденције негруписаних података - дефинише аритметичку средину негруписаних података - дефинише медијану као меру централне тенденције - дефинише модус као меру централне тенденције - доведе у везу однос између аритметичке средине, медијане и модуса - наведе мере дисперзије негруписаних података		

			- дефинише интервал варијације, варијансу и стандардну девијацију - објасни аритметичку средину, варијансу и стандардну девијацију груписаних података - дефинише геометријску и хармонијску средину - средње вредности за опис посматраног скупа података - израчуна мере централне тенденције коришћењем софтвера - израчуна мере дисперзије коришћењем софтвера - анализира на конкретним примерима израчунате мере централне тенденције и мере дисперзије		
	Проста линеарна регресија и корелација	- Стицање основних знања о простој линеарној регресији и корелацији - Развијање вештина за употребу простог	- дефинише квантитативне везе - наведе циљеве регресионе и корелационе анализе - дефинише појам регресије, односно линеарног		

		линеарног регресионог модела	регресионог модела - дефинише дијаграм распршености (растурања) - објасни метод најмањих квадрата - наведе могућности примене просте линеарне регресије - дефинише стандардну грешку регресије - дефинише коефицијент детерминације - дефинише коефицијент просте линеарне корелације - анализира на конкретном примеру употребу простог линеарног регресионог модела коришћењем софтвера		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Модули се реализују кроз следеће облике наставе: вежбе 70 часова; Статистика – основни појмови 12 часова; Дескриптивна статистика – 34 часа; Проста линеарна регресија и корелација 24 часа					
Наставне методе: Методе АОН, презентације, шеме...					
Наставна средства: табла, радни листови, рачунар, интернет					

ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВЕНА ОБУКА

ЛИТЕРАТУРА: 1. Приручник за рад у виртуелном предузећу; 2. Приручник о примени контог оквира за привредна друштва; 3. Закон о рачуноводству и ревизији ("Службени гласник РС", број 46/06); 4. Међународни рачуноводствени стандарди; 5. Користити сву литературу која се препоручује за реализацију предмета који су у корелацији са предметом Финансијско-рачуноводствена обука

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Финансијско – рачуноводствена обука	Књижење процеса набавке и продаје робе и обрачуна пореза на додату вредност	Упознавање ученика са синтетичком и аналитичком евиденцијом набавке робе Спознаја о значају синтетичке и аналитичке евиденције продаје робе Оспособљавање ученика за обрачун законске затезне камате Упознавање са компензацијом и књижењем, уговором о цесији и асигнацији и књижење Упознавање са уговором о преузимању дуга и оспособљавање ученика за књижење Спознаја о функцији менице и њена евиденција Оспособљавање ученика за попуњавање образаца за обрачун и књижење пореза Подстицање ученика на додату вредност повезивање	евидентира приспеле рачуне у књигу Ученик ће бити у стању да: примљених рачуна формира базу добављача за клијента ради праћења доспелости обавеза креира обрасце и документацију за пословање састави калкулацију продајне цене робе спроведе евиденцију набавке робе у робном књиговодству спроведе евиденцију набавке робе у финансијском књиговодству креира лагер листу попуни налог за пренос за доспеле обавезе и преда их клијенту састави и пошаље рачун евидентира продајне рачуне у књигу издатих рачуна формира базу купаца ради праћења спроведе евиденцију продаје робе наплате потраживања аналитичким евиденцијама робе и спроведе евиденцију продаје робе купаца ажурира лагер листу финансијском књиговодству састави извештаје клијенту о стању састави ургенцију за неплаћене рачуне	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Пословна економија Принципи економије Право Канцеларијско пословање Рачуноводство Финансијско пословање Пословна информатика Јавне финансије

		практичних и теоријских знања у раду	обрачуна законску затезну камату по•обавеза и потраживања утврди обавезе и потраживања за свог•основу кашњења у плаћању купца попуни образац уговора о•клијента прокњижи уговор о цесији у• допуни типски уговор о цесији • прокњижи компензацију •компензацији прокњижи уговор о асигнацији у• допуни типски уговор о асигнацији •зависности од улоге у уговору о цесији зависности од улоге у уговору о допуни типски уговор о преузимању•асигнацији прокњижи уговор о преузимању дуга у•дуга зависности од улоге у уговору о изврши књижења по предаји и• попуни меницу и преда је добављачу •преузимању дуга спроведе књижења по примљеној•доспећу менице обради ППДВ и ПОПДВ образа•меници и по наплати менице		
	Рачуноводствени послови трговинског и услужног привредног друштва	Оспособљавање ученика да• разуме и доведе у везу контролу, сортирање и архивирање документације Оспособљавање ученика за• разумевање и вођење књиговодствене	планира активности користећи софтвере и друга средства за планирање спроведе поступак контроле,• сортирања и архивирања књиговодствених докумената примени важећи контни оквир• примени важеће законске прописе из• области рачуноводства примени рачуноводствена начела и•		

		евиденције основних средстава, амортизације, као и виденцију залиха у veleпродаји Упознавање са• њиговодственом евиденцијом комитената Оспособљавање ученика за• вођење евиденције платног промета и благајничког пословања, евиденције Спознаја о значају•пореза на додату вредност књиговодствене евиденције расхода и прихода и усаглашавању аналитичке и синтетичке евиденције	књиговодствене принципе састави налоге за књижење• књижи у аналитичкој и синтетичкој• евиденцији евидентира куповину и продају• основних средстава књижи рачуноводствену амортизацију• евидентира набавку канцеларијског• материјала евидентира набавку и продају робе у усагласи аналитичку и синтетичку• ажурира лагер листу •робном и финансијском књиговодству утврди и прокњижи вишкове и•евиденцију робе, купаца и добављача састави и пошаље изводе отворених• књижи нивелације цена •мањкове робе по попису израчуна и прокњижи остварену•ставки књижи измирења обавеза и• књижи дневне промене на благајни • књижи изводе банке •разлику у цени потраживања на основу обрачунских књижи настале промене по основу•плаћања пријема, издавања, наплате и исплате књижи обрачун пореза на додату•менице књижи порезе и доприносе на• књижи обрачун и исплату зарада •вредност примања физичких лица и њихове нето износе (превоз на посао, дневнице, уговор оделу, уговор о повременим и привременим пословима,	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Компетенција за целоживотно учење Комуникација	Пословна економија Принципи економије Право Канцеларијско пословање Рачуноводство Финансијско пословање Пословна информатика Јавне финансије

			ауторски хонорари, састави и презентује извештај о свом• одложи и чува документацију • састави закључни лист • изврши предзакључна књижења • провери исправност књижења • књижи расходе и приходе •допунски рад и сл.)	Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња	
	Финансијски послови у трговинском и услужном привредном друштву	Оспособљавање ученика за самостално формирање персоналног досијеа Упознавање за пословном• кореспонденцијом и књигама примљених и издатих рачуна Оспособљавање ученика за• креирање базе података о добављачима и купцима Развијање способности• израде калкулација продајне цене робе Развијање вештине• фактурисања Упознавање са значајом• појмова: књижна писма, нивелација Развијање вештине у• обављању послова обрачуна зарада и попуњавања пратећих образаца Оспособљавање за обрачун• пореза на додату вредност и	планира своје активности користећи софтвере спроведе поступак контроле,• сортирања и архивирања документације примењује важеће законске прописе у• оквиру свог посла састави понуду за пружање састави решење за годишњи одмор• ажурира персоналне досијее • допуни типски уговор са клијентима •књиговодствених услуга састави решење за плаћено одсуство•запосленог заведе примљена документа у књигу•запосленог заведе примљене фактуре у књигу•улазне и излазне поште састави продајне фактуре за робу и•примљених рачуна – КПР услуге на домаћем и иностраном тржишту, предрачун, сагласности за заведе продајне фактуре у књигу•умањење ПДВ, нивелације цена састави опомене купцима за кашњења• изведе усаглашавања евиденција •издатих рачуна – КИР изради месечну евиденцију•у плаћањима	Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	

		попуњавање пратећих образаца Оспособљавање ученика за• попуњавање инструмената платног промета и менице Развијање вештине• организовања, обрачуна, праћења, контроле, сортирања и архивирања документације	прикупи документацију у случају•присутности на раду обрачуна зараде запослених у•боловања запосленог редовном раду и запослених на обрачуна порезе и доприносе на•боловању или плаћеном одсуству креира рекапитулацију обрачуна• креира обрачунски лист зараде •примања физичких лица попуни инструменте платног промет• обради пореску пријаву ППП •зараде и преда је на књижење попуни благајничку документацију и преда је на књижење спроведе обрачунска плаћања• припреми документацију за одобрење• кредита обави радње са меницом• обради пореске пријаве ПППДВ и• обрачуна порез на додату вредност • ПОПДВ обради пореске пријаве ПИДПДВ и• ПИДПДВ1 обрачуна рачуноводствену• амортизацију на месечном нивоу припреми статистичке приказе о• променама на роби, обавезама, извештава клијента о стању обавеза и•потраживању и сл. потраживања прати реализацију планираних• активности састави дневне и периодичне• извештаје о свом раду презентује свој рад• систематизује документацију• изврши периодичну електронску заштиту и чување података		

			службе		Пословна економија Принципи економије Право Канцеларијско пословање Рачуноводство Финансијско пословање Пословна информатика Јавне финансије
	Пословање у реалном трговинском привредном друштву	Развијање способности ученика да препозна и повеже делатности привредног друштва Развијање способности за• формулисање и процену општих послови везаних за запошљавање Развијање вештина ученика• за обрачун пореза и доприноса, препознавање и књижење расхода и прихода Развијање вештина у• обављању	представи основне податке о привредном друштву анализира пословање привредног• друштва опише радње везане за радне односе• у привредном друштву упореди послове у вези запошљавања• које је радио у ВПД са пословима који се обављају у реалном ПД препозна документа реалног ПД у• вези набавке и продаје робе састави пословна писма• сагледа рачуноводствено-финансијске• послове спроведе готовинска и безготовинска• плаћања објасни обрачунска		

		послова припреме и израде финансијских извештаја привредног друштва Оспособљавање ученика за послове рачуноводства и финансија, Развијање компетенција, вештина и способности за самостално обављање послова у ПД симулацијом реалних радних процеса и токова	плаћања • упореди послове у вези обрачуна које • је радио у ВПД са пословима који се обављају у реалном ПД опише расходе и приходе привредног друштва упореди рад у реалној пословној ситуацији са радом у виртуелном привредном друштву процени свој напредак у односу на претходну школску годину		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Наставне методе: монолошко – дијалогска, текст – метода, метода демонстрације, практичан рад Наставна средства: видео – бим, шемe, штампани материјал, рачунари					

ЕЛЕКТРОНСКО ПОСЛОВАЊЕ - изборни

ЛИТЕРАТУРА: Избор из литературе

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Електронско Пословање	Основни појмови електронског пословања	Упознавање ученика са основним појмовима електронског пословања • Подизање свести ученика о потреби примене електронског пословања	дефинише електронско пословање • разликује концепте електронског пословања • именује форме електронског пословања • утврди моделе електронског	-Вештина комуникације, -рад са подацима и информацијама, -дигитална компетенција, -решавање проблема, -вештина сарадње, -компетнеција за	-еко номска група предмета • Послови информатика • Статистика

			пословања • анализира предности електронског пословања • детектује инфраструктуру електронског пословања • разликује компоненте ИТ инфраструктуре • доведе у везу интернет и савремено пословање • објасни референтне моделе и стандарде рачунарских мрежа • утврди могућности повезивања различитих рачунарских мрежа • разликује интернет сервисе • користи интернет сервисе • примењује „рачунарство у облаку” • објасни процес управљања дигиталним идентитетима • идентификује различите контексте окружења за увођење електронског пословања • упореди виртуелне организације (Outsourcing) • разликује виртуелне канцеларије и telework • верификује користи од виртуелних организација заснованих на масовној сарадњи	целоживотноучење, - предузетничкакомпетенција	
	Примена електронског пословања	Упознавање ученика са мобилним технологијама у електронском пословању; • Оспособљавање ученика за коришћење	дефинише електронску трговину • наведе компоненте електронске трговине • објасни процедуру B2C електронске трговине • објасни процедуру B2B		

		мобилних технологија у електронском пословању; • Развијање компетенција значајних за свакодневни живот и даљи професионални развој; • Развијање самосталности у раду стварањем услова за практичну активност ученика	електронске трговине • објасни појам Е-набавке • објасни појам Е-тржишта • повезује моделе и елементе управљања ланцима снабдевања • примењује моделе и механизме плаћања на Интернету • разликује групе мобилних плаћања • истражи различите сервисе мобилног плаћања • дефинише модел система за испостављање и плаћање рачуна • опише интернет маркетинг • процени могућности коришћења интернет маркетинга у пословању • дефинише друштвене медије • наведе карактеристике друштвених медија • препоручи врсту друштвених медија у пословању • образложи процедуре примене различитих друштвених медија у пословању		
	Е-услуге	• Упознавање ученика са врстама Е – услуга које се пружају у Србији • Оспособљавање ученика за коришћење Е – услуга	објасни појам Е-банкарство • примењује сервисе Е-банкарства • наведе компоненте архитектуре система е-банкарства • разликује разликује електронске системе платног промета • дефинише берзе и берзанско пословање на		

			Интернету • анализира сигурност у е-банкарству • дефинише форме и сервисе е-управе • објасни архитектуру система е-управе • анализира улогу портала Е-управе • дефинише појам Е-образовање • анализира системе електронског образовања који се користе као подршка образовном процесу • објасни примену електронског пословања у е- здравству • вреднује примену мобилних технологија у електронском пословању • предложи избор мобилног оперативног система и мобилних апликација • примењује неке од облика мобилних технологија у пословању • процени тенденције у електронском пословању • дефинише интернет интелигентних уређаја • објасни појам свеприсутно рачунарство • интерпретира термин Big data • оцени трендове у мобилним технологијамаинструменте плаћања у е-банкарству • разликује електронске системе платног промета • дефинише берзе и		

			берзанско пословање на Интернету • анализира сигурност у е-банкарству • дефинише форме и сервисе е-управе • објасни архитектуру система е-управе • анализира улогу портала Е-управе • дефинише појам Е-образовање • анализира системе електронског образовања који се користе као подршка образовном процесу • објасни примену електронског пословања у е- здравству • вреднује примену мобилних технологија у електронском пословању • предложи избор мобилног оперативног система и мобилних апликација • примењује неке од облика мобилних технологија у пословању • процени тенденције у електронском пословању • дефинише интернет интелигентних уређаја • објасни појам свеprisутно рачунарство • интерпретира термин Big data • оцени трендове у мобилним технологијама • објасни појам Е-банкарство • примењује сервисе Е-банкарства • наведе компоненте		

			архитектуре система е-банкарства • разликује инструменте плаћања у е-банкарству		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облицирада: ндивидуални • групни

Наставне методе: монолошко-дијалoшка

Наставна средства: рачунар, уџбеник • стручна литература везана за тему-област, • видео пројектор, табла, креда

ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Ж.ИВАНОВИЋ, С.ОГЊАНОВИЋ ЗБИРКА РЕШЕНИ ЗАДАТАКА, КРУГ, БЕОГРАД

С.КЊЕГИЊИЋ-ФИНАНСИЈСКЕ ТАБЛИЦЕ, СТИЛОС, НОВИ САД

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Математика	Елементи привредне математике	Примена основних знања о израчунавању елемената простог каматног рачуна Примена основних знања у израчунавању елемената сложеног каматног рачуна-сложене камате, односа почетне и завршне суме Примена у рачуну	Израчунавање елемената простог рачуна Израчунавање елемената сложеног каматног рачуна Израчунавање односа почетне и завршне суме, времена и интересне стопе, сложене камате Рачун улога-улагање	Дигитална, естетска, комуникација и сарадња, решавање проблема, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговора н однос према здрављу, одговоран однос према околини, предузимљивост оријентисана ка предузетништву	Упознавање особина зајма Отплата зајма једнаким отплатама или једнаким ануитетима Израчунавање времена и интересне стопе рачуна зајма Прављење плана амортизације зајма Однос међу

		улога и рачуну ренте	почетком и крајем периода, интересне стопе и времена улагања Рачу ренте-исплата почетком и крајем периода, интересне стопе и времена рентирања		отплатама,отплаћеног дела и остатка зајма Конверзија зајма
	Зајам	Поширивање знања о особинама реалне функције Разумевање појма зајма и врсте зајмова Овладавање поступака израчунавања елемената зајма и прављења ануитетног плана Стицање знања о елементима битним за конверзију зајма	Упознавање особина зајма Отплата зајма једнаким отплатама или једнаким ануитетима Израчунавање времена и интересне стопе рачуна зајма Прављење плана амортизације зајма Однос међу отплатама,отплаћеног дела и остатка зајма Конверзија зајма		
	Примери практичне примене привредне и финансијске математике	Примена практичних примера финансијске математике у обрачунавањима у агенцијама и уредима-израчунавање плата и свих облика административних послова	Обрачун плата Обрачун пореза и доприноса Рачун штедног улога Припрема и обрачун комплетне документације		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода
Облици рада:фронтални, групни, индивидуални Наставне методе:молошка, дијалогска, хеуристичка Наставна средства:збирке, калкулатор, графици,таблице
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ
Основни ниво:препознавање основних појмова и израда задатака уз сугестије и помоћ Средњи ниво:самостална израда задатака и могућност објашњења истог и примена на решавање конкретног проблема уз сугестије Напредни ниво:самостално решавање задатака, објашњење,вршњачка едукација и стално напредовање

СОЦИОЛОГИЈА СА ПРАВИМА ГРАЂАНА

ЛИТЕРАТУРА: Социологија (група аутора уџбеник за 3 и 4. разред средње школе), Устав и права грађана (лилић и Булајић)

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Социологија са правима грађана	Структура и организација друштва	да ученици овладају основним социолошким појмовима, како би боље разумели савремено друштво и успешније остварили своју улогу и место у њему;	Да ученик разуме основне социолошке појмове, да изражава своје ставове и да се критички односи према друштвеној стварности.	Српски језик и књижевност: проналази информације у тексту, поштује књижевнојезичку норму при изражавању. Информатика и рачунарство: приступа Интернету, самостално претражује, проналази информације у дигиталном окружењу и преузима их на свој уређај. Међупредм. компет. рад са подацима и информацијама	Историја, грађанско васпитање, српски језик, информатика, Устав и право грађана
	Устав, демократија и механизми власти у Србији	да ученици стекну применљива и функционална знања о друштвеним појавама, структури, развоју и противуречностима савременог друштва, како би развили кључне компетенције потребне за живот и партиципацију у	Да ученик разуме значење Устава, начине деловања у заједници, суштину правне државе, поделу власти начине учествовања у власти, да изражава своје ставове и да се критички односи према друштвеној		

		демократски уређеном мултикултуралном друштву	стварности		
	Грађанин и његове слободе и права	Кроз образовање о демократији и људским правима ученици упознају, разумеју и уважавају право на слободно мишљење и изражавање и знају на који је начин заштићено државним уставом. Ученици доживљавају школу као микро друштво које уважава слободе и једнакост својих ученика у оквиру којег уче како остварити своја и поштовати туђа права.	Да ученик разуме значење права, начине деловања узаједници, суштину заштите људских права и слобода, да изражава своје ставове и да се критички односи према друштвеној стварности		
	Култура, друштво и друштвене промене	Ученици развијају њ своје сазнајне, социјалне и креативне способности а истовремено спознају и граде ставове и вредности. Подстиче и развија учениково активно деловање и волонтеризам у складу са демократским опредељењем друштва и културе у	Да ученик разуме значење културе, развија разумевање културне разноликости, демонстрира и евалуира појам и елементе цивилизације		

		којој живи.			
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални					
Наставне методе: дијалогска, монолошка, рад на тексту, презентација					
Наставна средства: уџбеник, табла, компјутер					

РАЧУНОВОДСТВО

ЛИТЕРАТУРА: Збирка задатака за 4. разред економске школе, мр Валентина Малешевић, Вера Коџо, Завод за уџбенике; Закон о рачуноводству; МРС; Финансијско рачуноводство за економски факултет, др Ката Ј. Шкарић; Аналитички контни план, Савез рачуновођа и ревозора Србије

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Рачуноводство	Евиденција дугорочних финансијских пласмана и капитала	Стицање знања о финансијским Оспособљавање за обухватање• Да објасне учешћа у капиталу • пласманима(појам и врсте) пословних промена везаних за хартије од вредности (акције) и облике капитала Оспособљавање за обухватање• пословних промена везаних за прибављање капитала приликом оснивања у току	Разликује облике дугорочних финансијских пласмана• Евидентира дугорочна потраживања по кредитима• Евидентира учешћа у капиталу • Евидентира продају емитованих обичних и• приоритетних акција Објасни разлику у правима власника обичних и•	Активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног уме да резимира и елаборира основне идеје. Рад са подацима и информацијама – уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да	Пословна економија Основи економије Пословна економија, Основи економије

		евиденцију производње• на класи 9-обрачун трошкова и учинака Да знају да саставе и обрачунају• калкулацију продајне цене готових производа Оспособљавање за обухватање пословних• промена везаних за продају готових производа Да знају да изврше корекцију(промену)• вредности залиха недовршене производње и готових производа	места трошкова Распреди трошкове са конта места трошкова на конта• носилаца трошкова Изврши обрачун трошкова и њихово повезивање са• одговарајућим приходима Састави калкулацију цедне коштања• Евидентира залихе готових производа по планским или• стварним ценама коштања Евидентира продају готових производа кроз финансијско и• погонско књиговодство(по планској или стварној цени Вреднује залихе готових производа на крају обрачунског•коштања) Евидентира промену залиха недовршене производње и•периода у погонском књиговодству готових производа у финансијском књиговодству на крају обрачунског периода		Основи економије

	Израда рачуноводствених извештаја	Познају правну регулативу• рачуноводства: Законску, Примењују рачуноводствена начела•професионалну и интерну Примењују МСФИ• Оспособљавање за предзакључна• књижења Оспособљавање за утврђивање и• Знају да саставе закључни лист • расподелу добити Оспособљавање за утврђивање и• покриће губитка Знају да закључе пословне књиге• Знају да обрачунају пореску• Знају да саставе финансијске•амортизациј у извештаје према МСФИ Оспособљавање за состављање• Биланса стања, биланса успеха и пореског биланса Знају да саставе Извештај о пословању•	Објасни правну регулативу рачуноводства Примени општа рачуноводствена начела• Одређује структуру финансијских извештаја и примену• МСФИ према Закону о рачуноводству у односу на величину правног лица Обавља предзакључна књижења• Евидентира утврђивање резултата пословања• Састави закључни лист • Евидентира добитак и расподелу добитка након• обрачуна пореза на добитак Евидентира губитак и покриће губитка• Закључи пословне књиге Састави Биланс стања и Биланс успеха на оригиналним• Обрачуна пореску амортизацију • важећим обрасцима на основу датих података Објасни функцију пореског биланса• Састави Извештај о пословању са приказом• финансијског положаја		

			и резултата пословања пословног субјекта		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					

Облици рада: фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални;

Наставне методе:комбинована (молошка-дијалогска), демонстрације,рад на тексту, студије случаја;

Наставна средства: шеме, наставни листићи, документација, штампани материјал;

ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ	Финансијска анализа	Разумевање правила и принципа финансирања Разликовање показатеља финансирања Развијање самосталности у процени финансијске ситуације предузећа	Наведе и објасни показатеље финансијске анализе Израчуна и тумачи добијене показатеље Прати промене различитих показатеља	-Компетенција за целоживотно учење -Анализирање података и информација	-Монетарна економија и банкарство -Пословне финансије -Девизно и царинско пословање
	Анализа биланса	Стицање знања и подстицања свести о важности дугорочне финансијске равнотеже предузећа Оспособљавање за коришћење различитих извора података, биланса стања, успеха и Cash flow анализе	Наведе и објасни разлику хоризонталне и вертикалне анализе биланса Израчуна хоризонталну и вертикалну структуру прихода и расхода, активе и пасиве Прати промене у структури прихода и расхода Разуме значај Cash flow анализе	-Решавање проблема и самостално долажење до закључака -Рад у групи и у пару -Комуникација	-Финансијско пословање -Банкарско пословање

	Управљање обртним средствима	Разумевање појма и значаја управљања обртним средствима Схватање обрта новчаних средства и минималног нивоа готовине Схватање основних одлука о залихама•	Разуме ефикасност управљања готовином•финише и објасни готовински циклус Анализира кредитну политику према купцима Тумачи основне одлуке у вези залиха•		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Наставне методе: Монолошко-дијалогска, дијалогска, рад на тексту, практичан рад, активно оријентисана настава Наставна средства: Табла, уџбеник, штампани материјал, примери за вежбање					

СТАТИСТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Радмила Драгутиновић Митровић: Статистика за трећи и четврти разред економске школе, Дата Статус, 2013

Р. Драгутиновић Митровић, Д. Ђукић: Збирка задатака из статистике за трећи и четврти разред економске школе, Дата Статус, 2013

Статистички годишњаци Србије

Интернет публикације УН, СБ, ЕУ итд.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
СТАТИСТИКА	Индексни бројеви и анализа временских серија	Оспособљавање ученика за коришћење индексних бројева и анализе временских серија на конкретним емпијским примерима	-дефинише појам „индексни бројеви“ -разликује врсте индексних бројева -дефинише индивидуалне индексе -зна да израчуна индивидуалне индексе	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад са подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Решавање проблема	-пословна информатика -математика -рачуноводство

			-анализира на конкретним примерима израчунате индивидуалне индексе -дефинише групне индексе -разликује методе конструкције групних индекса -израчуна групне индексе методом агрегата и методом средњих вредности -објасни анализу временских серија -дефинише појмове „тренд компонента“, „линеарни тренд“ и „експоненцијални тренд“ - користи одговарајући софтвер на конкретним примерима за одређивање линеарног и експоненцијалног тренда -анализира израчунате резултате за различите типове тренда -дефинише појам „сезонска компонента“ -разликује методе мерења сезонских	- Естетичка компетенција	

			варијација		
	Пословна статистика	-стицање основних знања о пословној статистици као области примењене статистике -оспособљавање ученика за коришћење одговарајућих података за потребе предузећа на конкретним емпиријским примерима	- дефинише појам и основне функције пословне статистике -наведе изворе података пословне статистике -доводи у везу економску статистику и пословну статистику -идентификује одговарајуће изворе података из предузећа која се користе за потребе извора података економске статистике -наведе врсте података које предузећа у Србији достављају одговарајућим институцијама а за потребе званичне статистике -изабере податке званичне статистике који се могу користити у различитим околностима за потребе предузећа -покаже статистичко обухватање производње и промета у предузећу применом		

			одговарајућих индекса -израчуна одговарајуће индексе статистичког обухватања производње и промета у предузећу коришћењем софтвера -анализира израчунате результате одговарајућих индекса статистичког обухватања производње и промета у предузећу -употреби статистику запослености за потребе предузећа -анализира израчунате результате одговарајућих показатеља запослености -израчуна индексе зарада на конкретним примерима коришћењем софтвера -анализира израчунате результате индекса зарада и индекса продуктивности		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: Модули се реализују кроз следеће облике наставе: вежбе 62 часа; Индексни бројеви и анализа временских серија - 32 часа; Пословна статистика – 30 часова;

Наставне методе: Методе АОН, презентације, шеме...
 Наставна средства: табла, радни листови, рачунар, интернет

РЕВИЗИЈА

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
РЕВИЗИЈА	Основни појмови ревизије	Упознавање ученика са појмом, улогом, значајем Развијање способности•ревизије и процесу ревизије; интерне и екстерне Изградња вредносних ставова•комуникације и тимског рада за доношење аргументованих, исправних и благовремених професионалних и личних одлука	дефинише ревизију наведе циљеве ревизије, основу улогу и значај ревизије препозна улогу теорије у ревизији као• научној дисциплини доведе у везу теоријски приступ ревизији са• ревизијом као практичном дисциплином утврди разлике између ревизије и• рачуноводства изложи историјат модерне ревизије• финансијских извештаја наведе правила ревизије• истражи ревизијску регулативу• објасни тражњу за ревизијом• анализира различите врсте ревизије•	-Компетенција за целоживотно учење -Анализирање података и информација -Решавање проблема и самостално долажење до закључака -Рад у групи и у пару -Комуникација	-Монетарна економија и банкарство -Пословне финансије -Девизно и царинско пословање -Финансијско пословање -Банкарско пословање

			дефинише „појам ревизор“• наведе врсте ревизора• разликује звања ревизора• укаже на могућности развоја каријере у• ревизији наведе најпознатије ревизорске куће• утврди значај етике за рачуновође и• ревизоре наведе специфичности развоја ревизије у• Србији истражи савремену праксу ревизије у Србији		
	Процес ревизије	Развијање вештина коришћења Развијање интереса за даљи•разноврсних извора знања професионални развој у складу Развијање личних и•са сопственим потребама професионалних ставова	наведе прелиминарне активности за прихватање клијента утврди важне елементе сазнања о клијенту• наведе услове ангажовања ревизора• објасни поступак планирања ревизијског ангажмана идентификује ризике у финансијским извештајима утврди поступке оцене ризика у финансијским извештајима наведе примере реаговања на различите ризике објасни значај адекватног планирања за успешно спровођење ревизије направи преглед поступака за оцене ризика дефинише интерне контроле наведе значај интерне контроле објасни компоненте интерне контроле дефинише ревизијске доказе наведе својства ревизијских доказа анализира доводљивост, релевантност и поузданост		

			ревизијских доказа дефинише ревизијску документацију• наведе сврху ревизијске документације• разликује врсте радних папира• наведе сврху ревизијског узорковања• објасни основне концепте ревизијског• узорковања дефинише завршну фазу ревизије• објасни активности у фази комплетирања• ревизије утврди појединачни резултат процеса• ревизије – формирање мишљења ревизора разликује облике мишљења ревизора• наведе структуру стандардног ревизијског• извештаја анализира елементе стандардног• ревизијског извештаја		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Наставне методе: Монолошко-дијалогска, дијалогска, рад на тексту, практичан рад, активно оријентисана настава Наставна средства: Табла, уџбеник, штампани материјал, примери за вежбање					

ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВЕНА ОБУКА

ЛИТЕРАТУРА: 1. Приручник за рад у виртуелном предузећу; 2. Приручник о примени контног оквира за привредна друштва; 3. Закон о рачуноводству и ревизији ("Службени гласник РС", број 46/06); 4. Међународни рачуноводствени стандарди; 5. Користити сву литературу која се препоручује за реализацију предмета који су у корелацији са предметом Финансијско-рачуноводствена обука

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

Финансијско – рачуноводствена обука	Рачуноводствени послови спољно-трговинског и услужног привредног друштва	Подстицање понашања ученика у складу са правилима Развијање–пословног бонтона способности обављања стручних пословних задатака и праћења позитивних Оспособљавање–законских прописа ученика за оснивање привредног друштва на основу познавања и поштовања Оспособљавање–законске регулативе ученика за припрему и обављање процеса инвентарисања; послова око запошљавања Оспособљавање–радника ученика за отварање пословних књига и вођење књиговодствене Оспособљавање–евиденције ученика за обављање пословне кореспонденције и Оспособљавање–комуникације ученика за обављање послова платног промета и благајничког Подстицање ученика–пословања на повезивање теоријских и практичних знања у Развијање–раду компетенција вештина и способности за самостално обављање послова у привредном друштву симулацијом реалних радних процеса и Развијање вештина у–токова обављању послова припреме и израде финансијских извештаја	планира активности и прати реализацију својих активности спроведе поступак контроле,• сортирања и архивирања књиговодствених докумената примени важећи контни оквир• примени важеће законске прописе• из области рачуноводства и спољно-трговинског пословања примени рачуноводствена начела и• књиговодствене принципе састави налоге за књижење• књижи у аналитичкој и синтетичкој• евиденцији евидентира куповину и продају• основних средстава и ситног инвентара књижи рачуноводствену• амортизацију евидентира набавку и продају робе• у земљи и иностранству у робном и финансијском књиговодству књижи курсне разлике• усагласи аналитичку и синтетичку• евиденцију робе, купаца и добављача на домаћем и иностраном тржишту књижи вишкове и мањкове робе по• попису књижи нивелације цена• састави и пошаље изводе• отворених ставки књижи измирења обавеза и• књижи дневне промене на благајни • књижи изводе банке •књижи остварену разлику у цени потраживања на основу књижи	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Пословна економија Принципи економије Право Канцеларијско пословање Рачуноводство Финансијско пословање Пословна информатика Јавне финансије

		привредног Развијање вештина–друштва организовања, обрачуна, праћења, контроле и анализе Оспособљавање–пословања ученика за коришћење књиговодственог Развијање основних–софтвера радних навика и интереса за даљи професионални развој у складу са сопственим потребама	настале промене по основу•обрачунских плаћања пријема, издавања, наплате и исплате менице у земљи и књижи наплату и исплату из•иностранству књижи обрачун пореза на додату•иностранства књижи обрачун и исплату зарада и•вредност књижи обрачун пореза и доприноса•накнаде зарада састави и презентује извештај о• одложи и чува документацију • ради у тиму • састави закључни лист • изврши предзакључна књижења • провери исправност књижења • књижи расходе и приходе •на примања физичких лица свом раду изврши периодичну електронску заштиту и чување података	Компетенција за целоживотно учење Комуникација	
Финансијски послови у спољно-трговинском и услужном привредном друштву	Подстицање понашања ученика у складу са правилима Развијање–пословног бонтонa способности обављања стручних пословних задатака и праћења позитивних Оспособљавање–законских прописа ученика за оснивање привредног друштва на основу познавања и поштовања Оспособљавање–законске регулативе ученика за припрему и обављање процеса инвентарисања; послова око запошљавања радника	планира своје активности спроведе поступак контроле,• сортирања и архивирања документације примењује важеће законске прописе• у оквиру свог посла састави решење за годишњи одмор• запосленог састави решење за плаћено одсуство• запосленог заведе примљена документа у књигу• заведе примљене фактуре у књигу•улазне и излазне поште састави продајне фактуре за робу и•примљених рачуна – КПР	Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Пословна	

		Оспособљавање ученика за отварање пословних књига и вођење књиговодствене Оспособљавање—евиденције ученика за обављање пословне кореспонденције и Оспособљавање—комуникације ученика за обављање послова платног промета и благајничког Подстицање ученика—пословања на повезивање теоријских и практичних знања у Развијање компетенција,—раду вештина и способности за самостално обављање послова у привредном друштву симулацијом реалних радних процеса и Развијање вештина у—токова обављању послова припреме и израде финансијских извештаја привредног Развијање вештина—друштва организовања, обрачуна, праћења, контроле и анализе Оспособљавање—пословања ученика за коришћење књиговодственог Развијање основних—софтвера радних навика и интереса за даљи професионални развој у складу са сопственим потребама	услуге на домаћем и иностраном тржишту, предрачун, сагласности за заведе продајне фактуре у књигу•умањење ПДВ, нивелације цена састави опомене купцима за• изведе усаглашавања евиденција •издатих рачуна – КИР изради месечну евиденцију•кашњења у плаћањима прикупи документацију у случају•присутности на раду обрачуна зараде запослених у•боловања запосленог редовном раду и запослених на обрачуна порезе и доприносе на•боловању или плаћеном одсуству креира рекапитулацију обрачуна• креира обрачунски лист зараде •примања физичких лица попуни инструменте платног• обради пореску пријаву ППП-ПД •зараде и преда је на књижење попуни благајничку документацију и•промета у земљи и иностранству припреми документацију за• спроведе обрачунска плаћања •преда је на књижење обради пореске пријаве ПППДВ и• обрачуна порез на додатну вредност •обави радње са меницом •одобрење кредита обради пореске пријаве ПИДПДВ и ПИДПДВ1 обрачуна рачуноводствену•	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	економија Принципи економије Право Канцеларијско пословање Рачуноводство Финансијско пословање Пословна информатика Јавне финансије

			амортизацију на месечном нивоу припреми статистичке приказе о● променама на роби, обавезама, извештава клијента о стању обавеза и●потраживању и сл. потраживања прати реализацију планираних● активности састави дневне и периодичне● извештаје о свом раду презентује свој рад● систематизује документацију● изврши периодичну електронску заштиту и чување података службе		
	Састављање финансијских извештаја и анализа пословања	Подстицање понашања ученика у складу са правилима Развијање–пословног бонтона способности обављања стручних пословних задатака и праћења позитивних Оспособљавање–законских прописа ученика за оснивање привредног друштва на основу познавања и поштовања Оспособљавање–законске регулативе ученика за припрему и обављање процеса инвентарисања; послова око запошљавања Оспособљавање–радника ученика за отварање пословних књига и вођење књиговодствене Оспособљавање–евиденције ученика за обављање пословне кореспонденције и	припрема податке за израду финансијских извештаја састави извод из аналитичке● евиденције, односно усагласи их са синтетичком евиденцијом (купаца, креира и пошаље изводе отворених●добављача) ставки попише средства и утврди● евентуалне разлике сведе књиговодствено на стварно● стање састави коначан обрачун● амортизације изврши обрачун пореске● амортизације састави Закључни лист● састави Порески биланс● састави Биланс успеха● састави Биланс стања● састави Статистички извештај за● привредна друштва, задруге и предузетнике израчуна општи рацио ликвидности● израчуна		

		Оспособљавање–комуникације ученика за обављање послова платног промета и благајничког пословања Подстицање ученика на повезивање теоријских и практичних знања у Развијање–раду компетенција, вештина и способности за самостално обављање послова у привредном друштву симулацијом реалних радних процеса и Развијање вештина у–токова обављању послова припреме и израде финансијских извештаја привредног Развијање вештина–друштва организовања, обрачуна, праћења, контроле и анализе Оспособљавање–пословања ученика за коришћење књиговодственог софтвера	ригорозни рачуни• ликвидности израчуна коефицијент обрта залиха• израчуна просечан период залиха• израчуна коефицијент обрта добављача израчуна просечан период плаћања• обавеза према добављачима израчуна коефицијент обрта• потраживања израчуна просечан период наплате• потраживања израчуна однос позајмљених према• укупним изворима финансирања израчуна коефицијент покривања• камате израчуна стопу приноса на пословна• средства израчуна стопу приноса на сопствени• капитал састави извештај о пословању у• којем ће дати објашњења за израчунате показатеље финансијске анализе		
	Коришћење књиговодственог софтвера	Подстицање понашања ученика у складу са правилима Развијање–пословног бонтона способности обављања стручних пословних задатака и праћења позитивних Оспособљавање–законских прописа ученика за оснивање привредног друштва на основу познавања и поштовања Оспособљавање–законске регулативе ученика за припрему и обављање процеса инвентарисања; послова око	унесе податке у књиговодствени програм за књигу примљених рачуна унесе податке у књиговодствени• програм за налог за пријем и пријемницу састави калкулацију продајне цене• робе у књиговодственом програму припреми податке за робно• књиговодство за унос књиговодствени програм обради податке за продајну фактуру• за унос у књиговодствени програм унесе		

		запошљавања Оспособљавање—радника ученика за отварање пословних књига и вођење књиговодствене Оспособљавање—евиденције ученика за обављање пословне кореспонденције и Оспособљавање—комуникације ученика за обављање послова платног промета и благајничког пословања Подстицање ученика на повезивање теоријских и практичних знања у Развијање—раду компетенција, вештина и способности за самостално обављање послова у привредном друштву симулацијом реалних радних процеса и Развијање вештина у—токова обављању послова припреме и израде финансијских извештаја привредног Развијање вештина—друштва организовања, обрачуна, праћења, контроле и анализе Оспособљавање—пословања ученика за коришћење књиговодственог Развијање основних—софтвера радних навика и интереса за даљи професионални развој у складу са сопственим потребама	податке у књиговодствени• програм за књигу издатих рачуна припреми податке за обрачун зараде• и накнаде зараде у књиговодственом програму припреми податке за обрачун пореза• и доприноса на примања физичких лица класификује податке за обрачун• рачуноводствене амортизације у књиговодственом програму класификује податке за обрачун• пореске амортизације у књиговодственом програму ажурира податке за књигу основних• средстава у књиговодственом програму унесе податке за спровођење• благајничког пословања у књиговодственом програму спроводе плаћања обавеза кроз• књиговодствени програм савлада технику уноса података за• књижење у пословним књигама у књиговодственом програму припреми финансијске извештаје у• књиговодственом програму процени предности електронске• обраде података		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Наставне методе: монолошко – дијалoшка, текст – метода, метода демонстрације, практичан рад

Наставна средства: видео – бим, шеме, штампани материјал, рачунари

БЛОК

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

БЛОК		Повезивање знања и вештина стечених у виртуелном привредном друштву са пословима у привредном субјекту	представи основне податке о привредном друштву представи организациону• структуру реалног привредног друштва учествује у састављању пореских• извештаја саставља финансијске извештаје• спроведе попис имовине сагледа однос привредног• друштва и његовог окружења сагледа токове кретања увозно- извозне документације• сагледа књиговодствене послове• спољно-трговинског привредног друштва анализира показатеље• ликвидности, пословне активности, показатеље финансијске структуре анализира показатеље• профитабилности и тржишне вредности објасни извештај о пословању• реалног привредног друштва упореди рад у реалној пословној• ситуацији са радом у виртуелном привредном друштву процени свој напредак у односу на претходну школску годину	-Компетенција за целоживотно учење -Анализирање података и информација -Решавање проблема и самостално долажење до закључака -Рад у групи и у пару -Комуникација	- Рачуноводство Основи финансија Пословна кореспонденција
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Наставне методе: Монолошко-дијалoшка, дијалoшка,рад на тексту,практичан рад ,активно ојентисана настава Наставна средства: Приручник Примери за вежбање					

ПРЕДУЗЕТНИШТВО

ЛИТЕРАТУРА: Предузетништво, уџбеник за трећи и четврти разред средње стручне школе, Светислав Пауновић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Предузетништво	Основи предузетништва	-Развијање пословних и предузетничких знања, вештина, вредности, понашања и начина размишљања; – Упознавање ученика са стартап екосистемом, врстама предузетништва и начином отпочињања пословања – Развијање навика и умешности у коришћењу разноврсних извора знања - Подстицање критичког размишљања и оцене сопственог рада – Развијање личних и професионалних ставова и интереса за даљи професионални	• објасни појам и значај предузетништва • наведе основне карактеристике предузетника • доведе у везу појмове иновативност, предузимљивост и предузетништво; • упореди различите врсте предузетништва • обајсни значај друштвеног (социјалног) предузетништва • објасни улогу и значај информационо-комуникационих технологија (ИКТ) за савремено пословање • објасни појам и карактеристике дигиталног	Компетенција за целоживотно учење Вештина комуникације Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Вештина сарадње Предузетничка компетанција	Принципи економије, пословна економија, рачуноводство, Пословна кореспонденција и комуникација, Економска географија, Пословна информатика, Електронско пословање, Статистика, Право, Маркетинг, Економско пословање

		развој	предузетништва • идентификује примере предузетништва из локалног окружења и дате области • дефинише појам стартап екосистема • представи различите начине отпочињања посла у локалној заједници и Србији; • идентификује програме креиране за стартап бизнис у Србији • објасни правне форме пословних субјеката у Србији • прикаже основне кораке за регистрацију пословних субјеката у Србији • упореди облике нефинансијске и финансијске подршке • идентификује могуће начине финансирања пословне идеје;		

	Пословни план	– Оспособљавање за формулисање и процену пословних идеја и израду једноставног пословног плана мале фирме; – Развијање вештина комуникације са окружењем и подстицање тимског рада – Развијање навика и умешности у коришћењу разноврсних извора знања – Подстицање критичког размишљања и оцене сопственог рада – Развијање личних и професионалних ставова и интереса за даљи професионални развој	• примени креативне технике приликом избора пословне идеје • анализира садржај и значај бизнис плана • објасни значај планирања људских ресурса за потребе организације • прикупи и анализира информације о тржишту • упореди шансе и претње из окружења, као и предности и изазове • опише интерне и екстерне факторе предузетничког окружења • састави маркетинг план за одабрану пословну идеју • састави финансијски план за одабрану		

			пословну идеју • објасни биланс стања, биланс успеха и ток готовине • израчуна преломну тачку рентабилности на одговарајућем примеру • учествује у изради бизнис плана за дефинисану пословну идеју као део тима и уз подршку наставника ментора, • самостално или као део тима презентује бизнис план		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални, комбиновани,он-лајн путем мејл групе (настава на даљину) Наставне методе: Монолошко-дијалошки, дијалошки, демонстративни, комбиновани рад, методе АОН : грудве снега, галеријска шетња, плакат, презентација, шеме. Наставна средства:Литература (текстуална), креда, табла, радни лист-Ови, пројектор,модерацијска табла, лаптоп					

НАЦИОНАЛНА ЕКОНОМИЈА – изборни предмет

ЛИТЕРАТУРА: Национална економија за 3. и 4. разред средњих стручних школа, аутори: Стеван Деветаковић, Биљана Гавриловић, Гојко Рикаловић, издавач: Завод за уџбенике, Београд, 2016.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
НАЦИОНАЛНА ЕКОНОМИЈА – изборни предмет	ПРИВРЕДНИ РАЗВОЈ	Стицање основних знања о привредном развоју Стицање основних знања о економским показатељима	Ученик је у стању да : - дефинише националну економију - објасни предмет изучавања националне економије - дефинише националну економију као макроекономску дисциплину - објасни однос макро и микро економских дисциплина - разликује привредни раст и развој - дефинише концепт одрживог развоја - класификује факторе привредног развоја - наведе индикаторе привредног развоја - разликује основне економске показатеље - објасни појам бруто домаћи производ - дефинише бруто национални доходак - дефинише бруто национални расположиви доходак - наведе структуру БДП у тросекторском моделу	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења -Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује -Ученик проналази / осмишљава могућа решења проблемске ситуације -Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих	Принципи економије, пословна економија, јавне финансије, предузетништво, финансијско пословање

			- наведе остале економске показатеље - дефинише економски састав становништва - дефинише обим и структуру робне размене са иностранством - укаже на значај степена запослености - наведе остале индикаторе привредног развоја - објасни индекс људског развоја	решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	
	ПРИВРЕДНИ СИСТЕМ И ЕКОНОМСКА ПОЛИТИКА	Стицање основних знања Опривредном систему и економској политици	Ученик је у стању да : - објасни појам привредног система - наведе елементе привредног система - објасни институције и организације као елементе привредног система - доведе у везу економску политику и привредни систем - наведе кључне макроекономске циљеве - наведе врсте економске политике - дефинише појам транзиције - објасни реформу привредног система у транзиционом периоду		
	ИНТЕГРАЦИЈА СВЕТСКЕ ПРИВРЕДЕ	Стицање знања о облицима разлозима и ефектима интеграција светске привреде	Ученик је у стању да : - дефинише економске интеграције - наведе разлоге економских интеграција - опише шансе глобализације - дефинише СТО и наведе функције СТО		

			- наведе међународне финансијске организације - наведе регионална партнерства - објасни најсложенији облик и интеграције – Европску унију - објасни најсложенији облик интеграције Европску унију - наведе потенцијале за развој пољопривреде - доведе у везу информационе технологије, економију знања и одрживи економски развој - наведе друштвене услове одрживог развоја - објасни спровођење стратегије одрживог развоја		
	ОДРЖИВИ РАЗВОЈ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	Стицање знања о одрживом развоју Републике Србије	- наведе карактеристике привредног развоја Републике Србије у 21. веку - доведе у везу историјско наслеђе и привредни развој - анализира индикаторе макроекономских кретања у периоду 2000-2010 - анализира спољнотрговинске и финансијске токове у периоду 2000-2010 - објасни предности, слабости, шансе и претње за одрживи развој Републике Србије - објасни одрживи развој привреде и друштва - доведе у везу одрживи развој и заштиту животне		

			средине - објасни нужност реструктурирања привреде Републике Србије - наведе потенцијале за развој пољопривреде - доведе у везу информационе технологије, економију знања и одрживи економски развој - наведе друштвене услове одрживог развоја		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални, комбиновани Наставне методе: Монолошко-дијалогски, дијалогски, демонстративни, комбиновани рад, методе АОН , плакат, презентација, шеме Наставна средства: Текстуална					

МАРКЕТИНГ – изборни предмет

ЛИТЕРАТУРА: Маткетинг за четврти разред економске и трговинске школе; ЗУНС Београд; Др. Хасан Ханић, Др. Стипе Ловрета, Јелена Ачић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Маркетинг - изборни	Основи маркетинга	Стицање знања и развијање свести о улози и значају маркетинга Стицање знања о тржишту Разумевање основних законитости успешног наступа на тржишту Развијање способности за самостално прикупљање и анализирање информација о тржишту и конкуренцији	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: дефинише појам маркетинга објасни природу маркетинга и његов развој дефинише појам тржишта разликује врсте тржишта објасни значај сегментације тржишта разликује стратегије маркетинга	Припрема ученика за циљивотно учење. Ученик ефикасно користи различите методе учења, правилно одваја битно од небитног и уме да процени степен у коме је савладао градиво Неговање културе дијалога кроз изражавање сопственог	Принципи економије Пословна економија Канцеларијско пословање Финансијско рачуноводствена обука Национална економија

		Развијање способности и овладавање вештинама правилног комбиновања инструмената маркетинга Оспособљавање за самостално организовање активности везаних за промоцију предузећа Оспособљавање ученика за успостављање добрих односа са јавношћу и потрошачима Развијање способности и овладавање вештинама креирања пропагандних порука и средстава економске пропаганде	примени одговарајућу стратегију у конкретном примеру дефинише конкуренцију објасни значај конкуренције дефинише појам маркетинг истраживања разликује циљеве маркетинг истраживања објасни елементе плана маркетинга објасни изворе података маркетинг истраживања разликује методе и технике маркетинг истраживања састави анкетни лист за испитивање потрошача спроведе испитивање потрошача спроведе посматрање мањег сегмента тржишта у кратком периоду објасни значај истраживања тржишта објасни улогу МИС-а дефинише појам маркетинг микса наведе елементе маркетинг микса дефинише производ као инструмент маркетинга класификује производе према различитим критеријумима објасни марку, дизајн, стил, моду и хир као карактеристике производа разликује стил, моду и хир на конкретним примерима дефинише појам животног	мишљења, ставова, осећања и уверења на позитиван и аргументован начин Има свест о томе да је за доношење исправних пословних одлука потребно имати квалитетне податке и информације. Уме да процени поузданост података. Користи информационо-комуникационе технологије за прикупљање, обраду, приказ, употребу и чување података Зна да користи електронске медије Вреднује одабрано решење и уочава његове добре и лоше стране. Прати примену одабраног решења. Анализира проблемску ситуацију и решава проблем Ангажује се у реализацији обавеза у оквиру групе. Активно слуша и поставља релевантна питања. Даје допринос постизању договора о заједничком раду. Конструктивно, креативно и аргументовано доприноси раду групе.	Предузетништво Пословна информатика Електронско пословање

			циклуса производа објасни фазе животног циклуса производа доведе у везу фазу животног циклуса производа са применом одговарајућих маркетиншких активности објашњава процес развоја новог производа и његов значај разликује начине позиционирања производа на тржишту дефинише појам и улогу цене као инструмента маркетинга објсни начине диференцирања цена објасни појам канала дистрибуције разликује специфичности канала дистрибуције разликује маркетинг стратегије наступа на тржишту објасни улогу помоћи у маркетинг миксу разликује облике промоције наведе предности и недостатке личне продаје, публицитета и унапређења продаје наведе врсте и циљеве економске пропаганде разјасни ефекте комбиновања облика промоције наведе мотиве тражње и куповине објасни процес доношења одлуке о куповини разликује моделе понашања	Активно и критички учествује у демократском друштву. Развија толеранцију. Поштује разлике. Активно учествује у животу школе Познаје и примењује превенцију од болести зависности и заразних болести. Преферира здраву исхрану, бављење спортом и здраве стилое живота Има развијену еколошку свест. Има разумевање и спремност за ангажовање назаштити човекове животне средине. Познаје бенефите рециклирања Прихватање важности, креативности и естетских вредности. Анализира и авреднује уметничка дела Има предузетничке способности. Има способност представљања адекватних и реалних циљева. Уме да искаже и заступа своје идеје кроз вестину јавног говора, преговарање и ешавање конфликта и проблема	

			потрошача објасни појам пропагандне поруке објасни процес креирања пропагандне поруке одреди садржај поруке према жељеном ефекту креира једноставну пропагандну поруку разликује врсте медија објасни критеријуме за избор медија разликује средства економске пропаганде креира неко од средстава економске пропаганде		
	Тржиште и маркетиншка истраживања	Оспособљавање ученика за стицање знања о маркетиншким истраживањима Развијање способности и овладавање вештинама • маркетиншких истраживања	примени одговарајућу стратегију маркетинга на конкретном • објасни концепт сегментације тржишта • разликује врсте тржишта • објасни функције тржишта • примеру утврди значај конкуренције на тржишту • одреди нужност примене SWOT • објасни улогу МИС-а • објасни значај истраживања тржишта • објасни начине обраде прикупљених података • спроведе испитивање потрошача • примени различите методе и технике истраживања тржишта • разликује видове, методе и технике истраживања тржишта • утврди значај и сврху истраживања тржишта •		

			дефинише појам, циљеве и изворе маркетинг истраживања		
	Инструменти маркетинга	Упознавање ученика са о основним Развијање способности комуникације са•инструментима маркетинга окружењем	утврди важност дизајна, марке, стила, моде и паковања• објасни важност квалитета производа • класификује производе према различитим критеријумима • дефинише производ као инструмент маркетинга •дефинише појам и инструменте маркетинг микса повеже фазе животног циклуса производа са применом• дефинише појам животног циклуса производа • објасни политику асортимана и селекцију асортимана • разликује дубину, ширину и густину асортимана • објасни појам, значај и врсте асортимана •производа одговарајућих маркетиншких активности разликује начине позиционирања производа на тржишту• објасни значење и процес развоја новог производа • разликује маркетинг стратегије наступа на тржишту• објасни појам канала дистрибуције • објасни начине диференцирања цена • дефинише појам и улогу цене као инструмента маркетинга • објасни улогу тржишне комуникације у		

			маркетинг миксу • објасни процес доношења одлуке о куповини • наброји мотиве тражње и куповине • објасни ефекте комбиновања облика промоције • наведе предности и недостатке облика промоције • објасни појам пропагандне поруке и процес креирања • разликује modele понашања потрошача • креира једноставну пропагандну поруку • пропагандне поруке објасни како се врши контрола успешности пропаганде • утврди утицај трошкова економске пропаганде и обим продаје • објасни како се мере ефекти економске пропаганде • разликује средства економске пропаганде • објасни критеријуме за избор медија		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода Облици рада: фронтални, индивидуални, активно оријентисана настава, пројектна настава Наставне методе: дијалошка, монолошка дијалошка, метод илустрације, метод симулације, метод демонстрације, рад на тексту, студије случаја, игра улога, Наставна средства: учионица, табла, креда, слике, шеме, пано, уџбеник, интернет, наставни листови, оригинална документација, штампани материјал наставника или ученика					

Ниво IV

Трајање 4 године

Заснована на опису рада, циљевима и исходима образовања стручног образовања

Област економија

Дужности – стручне компетенције:

Обрачунавање и плаћање јавних прихода и расхода

Припрема података и пружање информација за утврђивање финансијске позиције предузећа у циљу доношења одлука и планирања будућег пословања

Обрачунавање економских, рачуноводствених, законом обавезних и других вредности примењујући прописане и стандардизоване поступке

Вођење рачуноводствене евиденције на прописан начин

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: КОМЕРЦИЈАЛИСТА

Сл.Гласник 15/15 од 27.08.2015., 10/22 од 30.08.2022.

Стандард квалификације: нема

I, II, III И IV РАЗРЕД

ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ

		I РАЗРЕД						II РАЗРЕД						III РАЗРЕД						IV РАЗРЕД						УКУПНО					
		недељно			годишње			недељно			годишње			недељно			годишње			недељно			годишње			годишње					
		Т	В	ПН	Т	В	ПНБ	Т	В	ПН	Т	В	ПНБ	Т	В	ПН	Т	В	ПНБ	Т	В	ПН	Т	В	ПНБ	Т	В	ПН	Б	Σ	
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		16	2		592	74		13			468			9			315			11			352			1727	74			1801	
1.	Српски језик и књижевност	3			111			3			108			3			105			3			96			420				420	
1.1	_____језик и књижевност*	3			111			3			108			3			105			3			96			420				420	
2.	Српски као нематерњи језик*	2			74			2			72			2			70			2			64			280				280	
3.	Страни језик	2			74			2			72			2			70			2			64			280				280	
4.	Физичко васпитање	2			74			2			72			2			70			2			64			280				280	
5.	Математика	2			74			2			72			2			70			2			64			280				280	
6.	Ликовна култура	1			37																				37				37		
7.	Рачунарство и информатика		2			74																				74			74		
8.	Историја	2			74																				74				74		
9.	Физика	2			74																				74				74		
10.	Географија	2			74																				74				74		
11.	Хемија							2			72														72				72		
12.	Биологија							2			72														72				72		
13.	Социологија са правима грађана																		2			64			64				64		
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ		1			37			1			36			3			105			3			96			274				274	
1.	Грађанско васпитање / Верска настава	1			37			1			36			1			35			1			32			140				140	
2.	Изборни предмети према програму образовног профила**												2			70			2			64			134				134		
Укупно A1+Б		17	2		629	74		14			504			10 (12**)			350 (420**)			12 (14**)			384 (448**)			1867 (2001**)	74			1941 (2075**)	
Укупно		19			703			14			504			10 (12**)			350 (420**)			12 (14**)			384 (448**)			1941 (2075**)					

СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ

		I РАЗРЕД								II РАЗРЕД								III РАЗРЕД								IV РАЗРЕД								УКУПНО					
		недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				годишње					
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ				
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		8	5	0	296	185	0	0	8	10	0	288	360	0	30	7	13	0	245	455	0	60	10	8	0	320	256	0	60	1149	1256	0	150	2555					
1	Други страни језик	2			74				2			72				2			70				2			64				280				280					
2	Принципи економије	3			111				2			72																	183				183						
3	Право	2			74				3			108																	182				182						
4	Канцеларијско пословање		3			111				2			72																	183				183					
5	Рачуноводство у трговини	1	2		37	74			1	2		36	72															73	146			219							
6	Организација набавке и продаје								3			108				3			105											213				213					
7	Пословна информатика														2			70											70				70						
8	Обука у виртуелном предузећу								3			108		30		5			175		60		6			192		60		475	150			625					
9	Трговинско пословање														3			105				3			96				201				201						
10	Међународна шпедиција														2			70										70					70						
11	Статистика															3			105										105				105						
12	Маркетинг у трговини																					3			96				96				96						
13	Финансије																					2			64				64				64						
14	Предузетништво																						2			64				64				64					
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ															2			70				2			64				134				134						
1	Изборни предмети према програму образовног профила														2			70				2			64				134				134						
Укупно A2+Б		8	5	0	296	185	0	0	8	10	0	288	360	0	30	7 (9**)	13		245 (315**)	455		60	10 (12**)	8		320 (384**)	256		60	1149 (1283**)	1256		150	2555 (2689**)					
Укупно		13				481				18				678				20 (22**)				760 (830**)				18 (20**)				636 (700**)				2555 (2689**)					

Комерцијалиста

РБ	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Комерцијално познавање робе			2	
2.	Вештине комуникације			2	
3.	Пословна економија			2	
4.	Пословни енглески језик				2
5.	Менаџмент				2
6.	Електронско пословање				2
Општеобразовни предмети					
1.	Екологија и заштита животне средине			1	1
2.	Музичка култура			1	1
3.	Историја (одабране теме)			2	2
4.	Изабрана поглавља математике			2	2
5.	Логика са етиком			2	2

Циљеви стручног образовања

КОМЕРЦИЈАЛИСТА је оспособљавање лица за набавку и увоз робе, организовање пријема, отпреме и складиштења робе, продају робе на велико и извоз робе. Неопходност сталног прилагођавања променљивим захтевима тржишта рада, потребе континуираног образовања, стручног усавршавања, развој каријере, унапређивања могућности запошљавања, усмерава да лица буду оспособљавана за:

- примену теоријских знања у практичном контексту;
- примену сигурносних и здравствених мера у процесу рада;
- примену мера заштите животне средине у процесу рада;
- употребу информатичке технологије у прикупљању, организовању и коришћењу информација у раду и свакодневном животу;
- преузимање одговорности за властито континуирано учење и напредовање у послу и каријери;
- препознавање пословних могућности у радној средини и ширем социјалном окружењу

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Збирке, уџбеници, приручници

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Математика	Вектори	Стицање основних знања о векторима	дефинише појам вектора објасни појмове правац, смер и интензитет вектора изврши операције са векторима (сабирање и одузимање вектора, производ броја и вектора)	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Естетичка компетенција	Рачунарство и информатика Физика Хемија
	Реални бројеви	Проширивање знања о скупу реалних бројева Упознавање са појмовима апсолутна и релативна грешка	разликује различите записе бројева из скупова N, Z, Q , и те бројеве приказује на бројној правој и пореди их разликује основне подскупове скупа реалних бројева и уочава релације $N \subset Z \subset Q \subset R$ $I \subset R$ израчуна вредност једноставног рационалног бројевног израза поштујући приоритет рачунских операција и употребу заграда одреди апсолутну вредност реалног броја и графички интерпретира на бројевној оси заокругли број на одређени број децимала одреди апсолутну и релативну грешку		
	Рационални алгебарски изрази	Проширивање знања о полиномима	сабира, одузима и множи полиноме		

		Разумевање поступка растављања полинома на чиниоце и одређивање НЗС и НЗД полинома	примени дистрибутивни закон множења према сабирању и формуле за квадрат бинома и разлику квадрата, збир и разлику кубова растави полиноме на чиниоце одреди НЗД и НЗС полинома трансформише једноставнији рационални алгебарски израз		
	Геометрија	Обнављање основних појмова у геометрији Проширивање знања о троугловима и четвороугловима	разликује основне и изведене геометријске појмове разликује међусобни однос углова (суседни, упоредни, унакрсни, комплементни, суплементни) наведе и примени везе између углова са паралелним (или нормалним) крацима наведе и примени релације везане за унутрашње и спољашње углове троугла дефинише појмове диметрала дужи, симетрале угла, тежишна дужи средња линија троугла конструише симетралу дужи, диметралу угла и висину троугла конструише значајне тачке троугла наведе својство тежишта наведе основне релације у једнакокраком, односно једнакостраничном троуглу разликује врсте четвороуглова и њихове особине наведе ставове о паралелограму и уме да их примени наведе особине специјалних паралелограма формулише Талесову теорему и		

			примени је на подлеу дужи на n једнаких делова		
	Линеарне једначине и неједначине	Проширивање знања о линеарној једначини, неједначини и функцији Оспособљавање за анализ графика функције и његову примену Примена знања о линеарним једначинама системима и неједначинама на реалне проблеме	дефинише појам линеарне једначине реши линеарну једначину примени линеарну једначину на решавање проблема реши једначину која се своди на линеарну једначину дефинише појам линеарне функције прикаже аналитички, табеларно и графички линеарну функцију реши линеарну неједначину и графички прикађе скуп решења реши систем линеарних једначина са две непознате		
	Пропорционалност	Проширивање знања о пропорцијама и процентном рачуну Оспособљавање за примену пропорција и процената на решавање реалних проблема	израчуна одређени део неке величине одреди непознате чланове прости пропорције прошири или скрати размеру и примени је у решавању проблема поделе препозна директну или обрнуту пропорционалност две величине, примени је при решавању једноставних проблема и прикаже је графички одреди непознату главницу, проценат или процентни износ		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, рад у паровима Наставне методе: решавање проблема – хеуристички приступ, дијалогска, рад на тексту, писани радови Наставна средства: текстуална, помоћно-техничка, аудио-визуелна					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета математика јесу:					

2.MA.1.1.1. 2.MA.1.1.2. 2.MA.1.1.3. 2.MA.1.1.4. 2.MA.1.1.5. 2.MA.1.1.6. 2.MA.1.1.7. 2.MA.1.2.1. 2.MA.1.2.2. 2.MA.1.2.6. 2.MA.1.2.8.
2.MA.1.4.2. 2.MA.2.1.4. 2.MA.2.1.5. 2.MA.2.4.2.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ЛИТЕРАТУРА: Ликовна култура 1,2,3,4 уџбеник за прву годину гимназије друштвено-језичког смера и специјализовано-филолошка одељења, М. Чудов, Избор из литературе према плану и програму, Коришћење интернета

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Ликовна култура	Основни ликовни елементи	Упознавање са основним ликовним елементима	Користи основне ликовне елементе (линију, композицију, боје);	Компетенција за целоживотно учење (потреба за учењем, тражењем података, ...); Естетичка компетенција(развијање осећаја за лепо, позитивно вреднује допринос културе и уметности развоју људског друштва); Предузетничка компетенција(повезивање са тржиштем рада; ученик уме да идентификује и адекватно представи своје способности и вештине); Дигитална компетенција (ученик користи ИКТ, уме да претражује, анализира и процењује поузданост	Музичка култура • Српски језик и књижевност • Историја • Биологија • Математика • Рачунарство и информатика
	Основне ликовне дисциплине	Упознавање са основним ликовним дисциплинама	Користи основне ликовне дисциплине		
	Основне ликовне технике	Упознавање са основним ликовним техникама;	Користи основне ликовне технике (вајање и графика		
	Теорија уметности	Упознавање са теоријом уметности;	Користи сазнања из теорије уметности;		
	Нови аудио – визуелни медији	Упознавање са новим аудио-визуелним медијима;	Користи основне аудио-визуелне медије (сниме и монтирају фотографију, звук;		
	Историја уметности	Упознавање са	Препознаје и користи елементе из историје		

		историјом уметности;	уметности;	информација у електронском облику); Компетенција за целоживотно учење (потреба за учењем, тражењем података, ...) Дигитална компетенција (ученик користи ИКТ, уме да претражује, анализира и процењује поузданост информација у електронском облику); Естетичка компетенција(развијање осећаја за лепо, позитивно вреднује допринос културе и уметности развоју људског друштва);	
	Архитектура	Упознавањем са архитектуром;	Користе сазнања за своје потребе у будућности;	Дигитална компетенција (ученик користи ИКТ, уме да претражује, анализира и процењује поузданост информација у електронском облику)	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у групи Наставне методе: практичан рад, радионица, рад у групи, дијалогска, демонстративна Наставна средства: књиге, репродукције, аудиовизуелна техника					

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:
НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ

Основни ниво: Медији, материјали и технике визуелних уметности

Средњи ниво: Елементи, принципи и садржаји - теме, мотиви, идеје – визуелних уметности

Напредни ниво: Улога и развој и различитост визуелних уметности

РАЧУНАРСТВО И ИНФОРМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Рачунарство и информатика за 1. Разред средње школе, Никола Клем

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Рачунарство и информатика	Основе рачунарске технике	Упознавање ученика са унутрашњом организацијом рачунарког система.	Ученик ће моћи да распозна структуру и принцип рада рачунара, и значј информатике за функционисање и развој друштва.	3.Рад са подацима и информацијама. 4.Дигитална компентеција.	математиком
	Обрада текста	Оспособљавање ученика за коришћење програма за обраду текста	Ученик ће моћи самостално да користи програм за обраду текста и табеларник података и креирање документа у коме су интегрисани текст, слика и табела.		
	Слајд - презентације	Оспособљавање ученика за прављење презентација	Да самостално креира и прави презентације.		
	Табеларно прорачуни	Оспособљавање ученика за рад са табелама	Да самостално креира табелу и ради разне врсте израчунавања у табели, као и да креира графикон.		
	Интернет и електронска комуникација	Упознавање и оспособљавање ученика за коришћење мултимедијалних апликација.	Да активно користи сервисе интернета.		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада:Групни, индивидуални, рад у пару

Наставне методе:Дијалoшка, методе рада са књигом, разговор, методе рада у кабинету за информатику

Наставна средства: ПЦ рачунари, штампач, скенер, пројектор

ИСТОРИЈА

Предмет	Тема	Циљ	Исходи	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Историја	Српска држава и државност	Проширивање знања о настанку модерне српске државе и најважнијим одликама српске државности. Развијање свести о значају средњовековне државности за настанак модерне српске државе. Уочавање улоге знаменитих личности у развоју српске државности. Разумевање најзначајнијих идеја модерног доба и њиховог утицаја у процесу стварања српске државе. Разумевање међународног контекста у коме настаје и постоји српска држава.	препозна различите историјске садржаје (личности, догађаје, појаве и процесе) и доведе их у везу са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом; разликује периоде у којима је постојала, престала да постоји и поново настала српска држава; наведе и упоређи одлике српске државности у средњем и новом веку; уочи утицај европских револуционарних збивања на развој српске националне и државне идеје; објасни узроке и последице Српске револуције, ослободилачких ратова 1876– 1878, Балканских ратова и Првог светског рата; уочи и објасни на историјској карти промене граница српске државе; лоцира места најважнијих битака које су вођене током Српске револуције, ослободилачких ратова 1876– 1878 Балканских ратова и Првог светског рата; уочи и објасни на историјској карти промене граница српске државе; лоцира места најважнијих битака које су вођене током Српске револуције, ослободилачких ратова 1876– 1878, Балканских ратова и Првог светског рата;	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Сарадња	- Српски језик и књижевност - Географија - Социологија са правима грађана - Грађанско васпитање - Верска настава

			Опише улогу истакнутих личности у Српској револуцији, у развоју државних институција и формирању модерног политичког система, у ослободилачким ратовима 1876–1878, Балканским ратовима и Првом светском рату		
	Српски народ у југословенској држави	Проширивање знања о југословенској идеји и носиоцима идеје стварања југословенске државе. Разумевање међународног контекста у коме настаје југословенска држава. Проширивање знања о одликама југословенске државе. Проширивање знања о положају српског народа у југословенској држави. Уочавање улоге знаменитих личности у политичком животу југословенске државе. Сагледавање међународног положаја југословенске државе.	Изведе закључак о значају уставности за развој модерног политичког система. Образложи најважније мотиве и узроке стварање југословенске државе; Уочи значај настанка југословенске државе за српски народ; Идентификује одлике југословенске државе као монархије и као републике; разликује особености друштвено-политичких система који су постојали у југословенској држави; Уочи и разуме међународни положај југословенске државе; Образложи допринос југословенских антифашистичких покрета победи савезника у Другом светском рату; Именује најважније личности које су утицале на друштвено- политичка збивања у Југославији	Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција	

	Достигнућа српске културе	☐☐Разумевање појма српског културног простора. ☐☐Развијање свести о вишевековном континуитету српске културе. ☐☐Сагледавање српске културе као дела европске културног наслеђа. ☐☐Проширивање знања о највишим донетима и представницима српске културе. ☐☐Развијање свести о значају образовања за општи културни напредак. ☐☐Уочавање промена у свакодневном животу код Срба кроз векове	☐☐разликује периоде у којима су настала најзначајнија дела српске културе; ☐☐упореди одлике српске културе различитих периода; ☐☐Објасни утицаје историјских збивања на културна кретања; ☐☐Опише одлике свакодневног живота код Срба у различитим епохама и областима; ☐☐Именује најважније личности које су заслужне за развој српске културе.		
	Српски народ и Србија у савременом свету	☐☐Разумевање политичких и економских односа у савременом свету. ☐☐Сагледавање међународног положаја Србије. ☐☐Проширивање знања о најзначајнијим међународним организацијама и чланству Србије у њима. ☐☐Проширивање знања о последицама научно-технолошког развоја на живот савременог човека.	☐☐Идентификује најважније чиниоце у међународним политичким и економским односима; ☐☐разуме место и улогу Србије у савременом свету; ☐☐утврди значај чланства Србије у међународним организацијама; ☐☐Објасни утицај савремених техничких достигнућа на повезивање људи у свету.		

ФИЗИКА

ЛИТЕРАТУРА: МИЛАН О. РАСПОПОВИЋ, ТАТЈАНА М. БОБИЋ: ФИЗИКА ЗА ПРВИ РАЗРЕД ЧЕТВОРОГОДИШЊИХ СРЕДЊИХ СТРУЧНИХ ШКОЛА, ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ, БЕОГРАД, 2017.

МИЛАН О. РАСПОПОВИЋ, ТАТЈАНА М. БОБИЋ : ФИЗИКА ЗА ДРУГИ РАЗРЕД ЧЕТВОРОГОДИШЊИХ СРЕДЊИХ СТРУЧНИХ ШКОЛА, ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ, БЕОГРАД, 2016.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ФИЗИКА	УВОД У ФИЗИКУ	-упознавање са физиком као природном науком - понављање дела градива из основне школе - упознавање међународног система јединица - познавање разлике између векторских и скаларних физичких величина	објашњава значај и улогу експеримента и теорије у описивању физичких процеса и појава препознаје основне физичке величине разликује скаларне и векторске физичке величине и примењује основне операције на њима	-компетенција за целоживотно учење -сарадња	-математика -математика
	КИНЕМАТИКА	-упознавање са појмовима везаним за кретање -разумевање појмова брзина, убрзање, равномерно и равномерно променљиво кретање -ученик може да читава и рачуна вредности убрзања и пређеног пута са графика -решавање рачунских задатака који су везани за израчунавање брзине, убрзања, пређеног пута	препознаје разлику равномерног и неравномерног кретања разуме јединице и мере за кинематику анализира и графички приказује законе равномерног, равномерно променљивог праволинијског кретања анализира различите облике кретања и одређује њихове параметре решава различите задатке	-компетенција за целоживотно учење -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња	

	ДИНАМИКА	-унапређивање знања о основним законима динамике трансляторног кретања -развијање способности разумевања физичких појава и веза између њих	-дефинише појмове силе, масе и импулса -објашњава и примењује Њутнове законе механике -зна да објасни појам гравитације -разликује појмове сила Земљине теже и тежина тела, разуме разлику између масе и тежине тела и познаје услове за бестежинско стање -дефинише појмове рада, снаге и енергије -примењује законе кинематике, динамике и гравитације за решавање задатака	информацијама -решавање проблема -сарадња -компетенција за целоживотно учење -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња	-математика -математика -хемија
	КРУЖНО И РОТАЦИОНО КРЕТАЊЕ	-разумевање основних појмова везаних за кружно и ротационо кретање (угаона брзина и убрзање, фреквенција, период обртања) -разумевање појмова центрипеталног и центрифугалног убрзања(силе) - упознавање са појмовима везаним за динамику ротационог кретања	-анализира различите облике кретања и одређује њихове параметре -решава различите задатке -објашњава дејство центрипеталне и центрифугалне силе, препознаје их у конкретним примерима -користи аналогију између величина трансляторног и ротационог кретања и примењује у решавању проблема	-компетенција за целоживотно учење -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња	
	ТЕРМОДИНАМИКА	-проширивање знања о топлотним појавама -разумевање појмова унутрашња енергија, количина топлоте и топлотна размена -разумевање Првог и Другог закона термодинамике	-познаје температурске скале -дефинише и разуме односе између унутрашње енергије и количине топлоте -дефинише Први и Други принцип термодинамике -разликује повратне и неповратне процесе		

			-разуме принцип рада топлотних мотора и уређаја за хлађење		
	ЕЛЕКТРИЧНО И МАГНЕТНО ПОЉЕ	-обнављање градива из основне школе везано за количину наелектрисања, Кулонов закон, напон, струју -уознавање се основним дефиницијама и величинама везаним за област магнетног поља -разумевање настанка магнетног поља и електромагнетне индукције -разумевање појмова везаних за наизменичну струју	-дефинише количину наелектрисања, јачину струје, напон -дефинише и примењује у рачунским задацима Кулонов закон, Олове законе -разуме дефиниције и може да понови формуле -разуме појаву електричне струје -ученик рачуна проблеме код сложенијих задатака -формулише научна објашњења и изводи закључке	-компетенција за целоживотно учење -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња	-математика

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, индивидуални, групни

Наставне методе: метода усменог излагања, дијалогска, метода писаних радова, метода практичног рада

Наставна средства: табла, креда, прибор за лабораторијске вежбе

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета физика

Основни ниво: УВОД У ФИЗИКУ 2.ФИ.1.1.3.

КИНЕМАТИКА 2.ФИ.1.1.1. , 2.ФИ.1.1.2.

ДИНАМИКА 2.ФИ.1.1.2. , 2.ФИ.1.1.3. , 2.ФИ.1.1.4. , 2.ФИ.1.1.5. , 2.ФИ.1.1.8.

КРУЖНО И РОТАЦИОНО КРЕТАЊЕ

ТЕРМОДИНАМИКА 2.ФИ.1.2.4. , 2.ФИ.1.2.5.

ЕЛЕКТРИЧНО И МАГНЕТНО ПОЉЕ 2.ФИ.1.3.2., 2.ФИ.1.3.4. , 2.ФИ.1.3.6.

Средњи ниво: УВОД У ФИЗИКУ

КИНЕМАТИКА 2.ФИ.2.1.1.

ДИНАМИКА 2.ФИ.2.1.2.

КРУЖНО И РОТАЦИОНО КРЕТАЊЕ 2.ФИ.2.1.1.

ТЕРМОДИНАМИКА 2.ФИ.2.2.2.

ЕЛЕКТРИЧНО И МАГНЕТНО ПОЉЕ 2.ФИ.2.3.5.

Напредни ниво: УВОД У ФИЗИКУ

КИНЕМАТИКА 2.ФИ.3.1.1.

ДИНАМИКА 2.ФИ.3.1.1. , 2.ФИ.3.1.5.

ГЕОГРАФИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Географије Србије, Милка Бубало Живковић, Бојан Ђерчан, Даринка Максимовић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ГЕОГРАФИЈА	Увод	Стицање знања о предмету проучавања, подели, значају и месту географије у систему наука Уочавање и схватање корелативних односа између географије и других природних и друштвених наука	дефинише предмет изучавања, значај, развој и место географије у систему наука разликује природне и друштвене елементе географског простора и схвата њихове узајамне узрочно-последичне везе и односе одреди место географије у систему наука препозна значај и практичну примену географских сазнања	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу и околини Естетичка компетенција	☑☑Српски језик и књижевност 157 ☑☑Историја ☑ Национална економија ☑ Предузетништво ☑ Грађанско васпитање ☑ Верска настава
	Савремене компоненте географског положаја Србије	Проширивање знања о положају, месту и улози Србије на Балканском полуострву и југоисточној Европи	дефинише појам и функције државних граница, разуме државно уређење Србије и познаје државна обележја: грб, заставу, химну лоцира на карти положај и величину територије Србије уз кратак опис битних		

		Уочавање општих географских карактеристика, сагледавањем сложених друштвено - економских процеса и промена у југоисточној Европи, на Балканском полуострву и у нашој држави	карактеристика граница са суседним земљама дефинише појам југоисточна Европа, лоцира на карти Балканско полуострво и идентификује његове опште географске карактеристике: физичке, културне и демографске анализира промене на политичкој карти Балканског полуострва: настанак и распад Југославије, стварање нових држава и облици њихове сарадње дефинише појам географски положај и наведе његову поделу одреди укупан географски положај Србије (повољан, неповољан), анализом својстава чинилаца који га формирају: апсолутни и релативни положај дискутује о предностима и недостацима географског положаја Србије		
	Природни ресурси Србије и њихов економско географски значај	Стицање нових и продубљених знања о природи Србије и њеном утицају на живот и привредне делатности људи Сагледавање физичко-географских	одреди у геолошком саставу Србије заступљеност стена различите старости, састава и порекла, значајних за појаву руда и минерала лоцира у оквиру геотектонске структуре Србије велике целине: Српско-македонску масу, Карпато-балканиде, Унутрашње динариде, Централне динариде и Панонску депресију и објасни њихов постанак (деловање унутрашњих тектонских и		

		компонената простора Србије и разумевање њиховог значаја за живот људи и могућности развоја привреде	спољашњих сила) идентификује основне макро-целине рељефа Србије: Панонски басен и Планинску област кратко опише постанак Панонског басена, одвоји панонску Србију: Панонску низију и јужни обод Панонског басена са прегледом главних елемената рељефа одреди планинску област и направи картографски преглед громадних, карпатско-балканских, динарских планина и већих котлина објасни елементе и факторе климе, разликује климатске типове у Србији и њихове одлике направи преглед водног богатства Србије: одреди на карти развођа сливова, лоцира транзитне и домицилне реке, објасни постанак, поделу и значај језера и термоминералних вода закључује о економском значају вода за снабдевање насеља, наводњавање тла, производњу хидроенергије, пловидбу, рибарство и туризам дискутује о загађивачима, последицама и мерама заштите дефинише појам земљиште (тло), одреди типове тла на простору Србије, њихов састав и карактер познаје утицај физичко-географских фактора на формирање типова вегетације и		

		разноврсност животињског света панонске и планинске области Србије дефинише: појам природна средина, предмет проучавања заштите природе, значај заштите и унапређивања природе наведе елементе природне средине, загађиваче воде, ваздуха, земљишта; последице загађивања и мере заштите ☐ препозна појаве штетне по своје природно и културно окружење и активно учествује у њиховој заштити, обнови и унапређивању дефинише : парк природе, предео изузетних одлика, резерват природе, споменик природе и природне реткости Разликује заштићена природна добра у Србији: Голија, Фрушка гора, Ђердап, Тара и др.		
	Становништво Србије Проширивање знања о демографском развоју и распореду становништва у Србији Уочавање демографских проблема и могућности њиховог превазилажења за	☐ опише антропогеографска обележја и историјско-географски континуитет насељавања Србије ☐ објасни кретање становништва и територијални размештај становништва у Србији ☐ укаже на промену броја становника Србије и наведе факторе који условљавају промене становништва ☐ уз помоћ графичких метода анализира		

		свеукупни друштвено-економски развитак наше земље Формирање свести о неговању националног и културног идентитета	основне демографске одлике; објашњава их, врши предвиђања и изводи закључке ☐ дефинише појмове: наталитет, морталитет и природни прираштај ☐ дефинише појам миграције и разликује типове и видове миграција ☐ објасни структуру становништва у Србији (биолошка, економска, социјална, национална) ☐ разликује појмове националног, етничког и културног идентитета ☐ изгради став о једнаким правима људи без обзира на расну, националну, верску и другу припадност ☐ објасни демографске проблеме и популациону политику у Србији ☐ дефинише појам дијаспоре ☐ лоцира подручја на којима живи српско становништво у непосредном и ширем окружењу (Мађарска, Румунија, Македонија, Албанија, Црна Гора, Босна и Херцеговина, Хрватска и Словенија) ☐ разликује компактну и појединачну насељеност српског становништва у подручјима непосредног и ширег окружења ☐ објасни основне карактеристике становништва Републике Српске ☐ лоцира аутохтоне српске територије (северни делови Далмације, Лика, Кордун,		

			Банија, Славонија и Барања) ▣ објасни радне миграције у европске земље и именује државе и градове у којима има нашег становништва ▣ објасни исељавање нашег становништва на ваневропске континенте ▣ разликује фазе у исељавању Срба у прекоокеанске земље ▣ именује државе и градове у којима живи наше становништво ▣ објасни однос и везе дијаспоре и Србије		
	Насеља Србије	▣ Проширивање знања о насељима и факторима њиховог развоја ▣ Разумевање вредности сопственог културног наслеђа и повезаности са другим културама и традицијама ▣ Развијање свести о вредности и значају антропогених културних добара	▣ дефинише појам насеља ▣ објасни постанак, развој и размештај насеља Србије ▣ наведе факторе развоја и трансформације насеља и њихових мрежа и система ▣ лоцира градске центре Србије ▣ образложи улогу градских центара у регионалној организа-цији Србије ▣ лоцира осовине (појасеве) развоја Србије: Дунавско-савска, Велико-моравска и Јужно-моравска ▣ разликује врсте, функције и типове насеља ▣ опише карактеристике урбаних целина		

		☐ Уочавање трансформације насеља и њихових мрежа и система	☐ разликује значење појмова урбанизација, деаграризација, индустријализација и терцијаризација ☐ именује антропогена културна добра и објасни њихову заштиту		
	Привреда Србије	☐ Проширивање и продубљивање знања о привреди Србије и њеним основним карактеристикама ☐ Сагледавање потенцијала и могућности Србије за њену конкурентност у светској привреди	☐ дефинише појмове: трговина, трговински и платни биланс и одреди значај трговине ☐ анализира утицај природних и друштвених фактора на развој туризма, дефинише и наведе поделу туризма		
	Регионалне целине Србије	☐ Стицање и проширивање географских знања о регионалним целинама Србије и сагледавање њихових специфичности	☐ дефинише појам регије и направи картографски преглед регионалних целина Србије ☐ лоцира на карти Србије границе Војводине и њених предеоних целина и препозна њене природне и друштвене одлике ☐ потврди на карти Србије границе Шумадије и Поморавља и наведе њихове		

			природне и друштвене одлике ☐ препозна на карти Србије границе западне Србије и опише њене природне и друштвене одлике ☐ идентификује на карти Србије Старовлашко-рашку висију уз анализу њених природних и друштвених одлика ☐ лоцира на карти Србије границе источне Србије и наведе њене природне и друштвене одлике ☐ препозна на карти Србије границе јужног Поморавља и препозна његове природне и друштвене одлике ☐ потврди на карти Србије границе Косова и Метохије и дискутује о његовим природним и друштвеним одликама		
	Србија и савремени процеси у Европи и Свету	☐ Стицање знања о савременим политичким и економским процесима у Европи и свету као услова напретка свих земаља и народа ☐ Стварање реалне слике о Србији у светским размерама и	☐ дефинише појмове: процес интеграције, демократска регионализација, глобализација ☐ објасни економске интеграције на Балкану и у југоисточној Европи и познаје мирољубиву политику Србије у међународним оквирима и на Балкану ☐ лоцира на карти Европе земље чланице ЕУ, опише историјат развоја, наведе циљеве и дефинише проблеме унутар Уније ☐ објасни услове које Србија треба да испуни да би постала равноправна чланица		

		савременим међународним процесима	заједнице ▣ разликује улогу, значај и видове деловања међународних организација: (CEFTA, EFTA, NAFTA, OECD, ОПЕК, АРЕК, G8, BRIK...) ▣ објасни улогу, значај и видове деловања Светске банке и Међународног монетарног фонда и улогу Србије у овим организацијама ▣ опише историјат развоја УН, наведе циљеве и структуру организације и образложи привженост Србије УН ▣ дефинише појам глобализације и разликује одлике политичке, територијалне, економске, културне и друге видове глобализације. Објасни приоритете Србије у погледу процеса глобализације		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: индивидуални, фронтални, групни

Наставне методе: дијалогска, монолошка, текстуална

Наставна средства: карта, уџбеник, интернет

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:
НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ

Основни ниво: Ученик користи географску карту показујући основне дестинације, рељеф, реке и сл, препознаје основне појмове

Средњи ниво: Ученик приказује географске објекте, појаве и процесе, самостално објашњава природне и друштвене услове и разуме њихов утицај

Напредни ниво: Ученик изучава и процењује природне и друштвене услове и ресурсе и њихов утицај на друштвени развој Србије, Самостално анализира, дискутује и тумачи

ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК – РУСКИ

ЛИТЕРАТУРА: Руски језик за први разред гимназије и угоститељско-туристичке школе, други страни језик, аутори : Предраг Пипер, Марина Петковић, Вучина Раичевић. Завод за уџбенике, Београд

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
РУСКИ ЈЕЗИК	Кто это? Что это?	СЛУШАЊЕ : Оспособљавање ученика за разумевање усменог говора	Ученик ће бити у стању да : -разуме реченице, питања и упутства из свакодневног говора (кратка упутства изговорена споро и разгоетно) -разуме општи садржај краћих, прилагођених текстова (рачунајући и стручне) после неколико слушања или уз помоћ визуелних ефеката (на упутствима, ознакама, етикетама) -разуме бројеве (цене, рачуне, тачно време) -у непознатом тексту препознаје познате речи, изразе и реченице (нпр.у огласима, на плакатима) -разуме општи садржај и смисао краћих текстова (саопштења, формулара са подацима о некој особи, основне команде на машинама / компјутеру, декларације о производима,	-представљање себе и других -поздрављање (састајање, растанак : формално, неформално) -идентификација и именовање особа, објеката, боја, бројева, итд. -давање једноставних упутстава и команди -изражавање молби и захвалности -изражавање извињења -изражавање потврде и негирања -изражавање допадања и непопадања -изражавање физичких сензација и потреба -исказивање просторних и временских односа -давање и тражења информација и обавештења -описивање и упоређивање лица и предмета -изрицање забрана и	Српски језик
	Семья и родственники				
	Дружба				
	Дом в котором мы живем				
	Профессии				
	Страны, народы, языки	ЧИТАЊЕ : Оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова и да правилно читају текстове			

		ГОВОР : Оспособљавање ученика за кратко монолошко излагање и за учешће у дијалогу на руском језику ПИСАЊЕ : Оспособљавање ученика за писање кратких реченица и краћих текстова различитог садржаја	упутства за употребу и коришћење) -употребљава једноставне изразе и реченице да би представио свакодневне, себи блиске личности, активности, ситуације и догађаје -саставља кратак текст о одговарајућој теми -пише кратке поруке релевантне за посао (место, термини састанка) -пише краћи текст о себи и свом окружењу -попуњава формулар где се траже лични подаци -на једноставан начин се споразумева са саговорником који говори споро и разговетно -поставља једноставна питања у вези са познатим темама из живота и струке као и да усмено или писмено одговара на иста (бројеви, подаци о количинама, време, датум) -напише кратко лично писмо, поруку, разгледницу, честитку -на овом нивоу није предвиђена -препознаје и правило користи основне фонолошке (интонација, прозодија, ритам) и морфосинтаксичке категорије (именички и глаголски наставци, основни ред речи)	реаго-вање на забрану -изражавање припадања и поседовања -скретање пажње -тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања -тражење и давање дозволе -исказивање честитки -исказивање препоруке -изражавање хитности и обавезности -исказивање сумње и неси-гурности	
	Времена года, климат	ИНТЕРАКЦИЈА : Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на руском језику и размену краћих писаних порука			
	Время				
	Покупки				
	Праздники, гости, что мы любим есть и пить	МЕДИЈАЦИЈА : Оспособљавање ученика да преводи, сажима и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова			
	Средства связи				
	Средства массовой информации				

		МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ : Оспособљавање ученика да користи медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима	-користи садржаје медијске продукције намењене учењу руског језика (штампани медији, аудио / видео записи, компакт диск, интернет, итд.)	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода				
Облици рада: Фронтални, групни, индивидуални Наставне методе: Монолошко-дијалогска, дијалогска, рад на тексту Наставна средства: Уџбеник, табла, креда, CD				
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ				
Основни ниво: Развијање сазнајних и интелектуалних способности и стицање позитивног односа према другим културама уз уважавање различитости и усвајање знања и умећа потребних у комуникацији на руском језику у усменом и писаном облику. Средњи ниво: Напредни ниво:				

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

Именице

Варијанте падежних наставака: локатив једнине на -у; о берега/на берегу, о лесе/ в лесу, о краја/на краю; номинатив множине на -а, -я, -ья, -е: города, учителя, деревья, граждане.

Именице којима се означавају професије људи, њихова национална и територијална припадност. Промена именица на: -ия, -ие, -мя.

Именице плуралиа тантум (рецептивно).

Обнављање и систематизација основних именичких промена.

Заменице

Обнављање и систематизација заменица обрађених у основној школи: личне, упитне (кто, что, какой, какое, какие).

Придеви

Промена придева

Бројеви

Принципи промена основних бројева: 1, 2, 3, 4, 5 – 20 и 30, 40, 90, 100 (остале бројеве обрадити као лексику), њихова употреба у најчешћим структурама за исказивање времена с предлозима: с – до, с – по, от – до, к идр. Исказивање времена по сату у разговорном и службеном стилу.

Глаголи

Најчешће алтернације основе у презенту и простом и будућем времену. Творбс вида помоћу префикса, суфикса и основе.

Глаголи кретања: кретање у одређеном правцу, неодређено кретање и кретање једном у оба правца: активирање до сада не обрађених глагола кретања

(идти – ходић, ехат – ездит, бегат – бежат, плыћ – плават, летет – летат, нести – носит, вести – водит, везти – возит).

Везници

Најфреквентнији прости везници у независно сложеним и зависно сложеним реченицама (а, да, и, но, или, ели, пока, потому, так как, перед тем как исл).

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: Direkt 1 , Уџбеник и радна свеска , Немачки језик за први разред гимназије, пета година учења, Klett

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Немачки језик	Leute	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме поздрављање и представљање,упознавање са разликама у формалном и неформалном говору приликом поздрављања и представљања.Оспособљавање ученика за учешће у кратком дијалогу.Подстицање ученика да самостално ступа у кратке разговоре и размењује информације у оквиру теме.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да представи себе и друге користећи садашње време, постави питање, наведе име држава, језика и становника, наведе назив занимања и основне појмове у вези са тим занимањем.	Ученик активно слуша и поставља релевантна питања. Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду у групи. Ученик уме јасно (усмено и писмено) да исказе одређени садржај. Негује културу дијалога, изражава своје ставове, мишљења и осећања на позитиван и аргументован начин. Сспособан је да комуницира путем интернета и телефона и уважава саговорника. Ученик уме да процени степен у ком је овладао градивом.	Српски језик и књижевност Географија Ликовна култура Грађанско васпитање Биологија Информатика Енглески језик
	Wir, die Klasse 10A	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме свакодневница у школи. Оспособљавање ученика да опише своју школу, одељење и школске активности, као и догађаје из прошлости. Подстицање ученика да самостално ступа у кратке разговоре и размењује информације у оквиру теме.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да разговара о својој свакодневници у школи (да наведе предмете и основне радње/глаголе у вези са тим предметима), да интервјуише друга, да исприча догађај који се десио у прошлости користећи перфекат и претерит и временски везник als, да изрази своје мишљење .		

				Разликује чињенице од ставова, веровања и мишљења. Уме да конструише знање, активно одваја познато од непознатог, битно од небитног. Ученик ефикасно користи различите методе учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења. Ученик активно, компетентно и критички учествује у демократском друштву. Развија толеранцију, поштује разлике, познаје друге културе и активно учествује у животу школе. Ученик се бави спортом, способан је да пружи прву помоћ, води рачуна о правилној исхрани. Ученик уме да сигурно и критички употребљава електронске медије приликом учења, комуницирања и у слободном времену.
Die Familie von Julia	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме породица. Оспособљавање ученика да представи своју породицу и кућне љубимце. Охрабривање ученика да опише своје планове за будућност.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да представи своју породицу и кућне љубимце, да наведе неколико планова за будућност користећи будуће време, да правилно употребљава везнике weil, denn i dass.		
Mein Haus, meine Welt	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и најосновнијим језичким структурама у оквиру теме становање. Охрабривање ученика да ступи у дијалог према конкретним захтевима ситуације у оквиру теме. Оспособљавање ученика за опис личног искуства у оквиру теме становање. Подстицање критичког мишљења и изношења свог става код ученика у оквиру теме становање.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да опише свој дом и собу користећи одговарајуће предлоге за место, изрази мишљење у вези са темом становање(град/село, кућа/стан) користећи компарацију придева, да разуме оглас у потрази за кућом/станом.		
Guten Appetit!	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и најосновнијим језичким структурама у оквиру теме поручивање, плаћање, животне намирнице, навике у исхрани. Упознавање са структуром и називима главних делова менија на немачком језику. Подстицање ученика да самостално ступа у кратке разговоре и размењује информације и ставове у оквиру теме. Подстицање критичког мишљења и изношења свог става код ученика у оквиру теме здрава исхрана.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да наведе намирнице и јела, да разговара о својим навикама, да наручи у ресторану, да наведе продавнице где се одређене намирнице купују и да изнесе свој став на тему здрава исхрана.		

	In der Stadt	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме информисање и оријентација у непознатом граду.Оспособљавање ученика за опис места/града уз коришћење примерених језичких структура.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да наведе институције и зграде у граду,да се оријентише у граду и на карти, да пита за пут и да објасни пут користећи императив и одговарајуће предлоге.		
	Typische und untypische Tagesabläufe	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и најосновнијим језичким структурама у оквиру теме време/ делови дана/ опис дневних активности. Подстицање критичког мишљења и изношења свог става код ученика у оквиру теме активности код куће, на послу и у слободно време код нас и у земљама немачког говорног подручја.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да каже колико је сати на немачком језику, да опише свој дан и наведе свакодневне активности код куће,у школи, на послу и ван куће.		
	Freunde und Freundinnen	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и најосновнијим језичким структурама у оквиру теме пријатељи и људи. Оспособљавање ученика да говори о својим интересовањима и плановима за будућност. Оспособљавање ученика да опише особе из свог окружења. Охрабривање ученика да изнесе своје мишљење о другим људима. Подстицање ученика да опише свој однос са пријатељима и другим људима у свом окружењу.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да говори о својим интересовањима и друга пита о истим,говори о плановима за будућност,опише особе из свог окружења физички и психички, инесе своје мишљење о некој особи, опише своје односе са пријатељима и другим људима.		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: Индивидуални рад, Рад у групи, Рад у пару, Пленум, Фронтални рад

Наставне методе: Монолошка, Дијалогска, Хеуристичка, Рад са књигом, Метода самосталног рада, Презентација

Наставна средства: Књига, Табла, Креда, Це-де, Копије

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:

НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ

Основни ниво: Слушање: Ученик схвата смисао краће спонтане интеракције између двоје или више саговорника у личном, образовном и јавном контексту.

Говор: Ученик описује блиско окружење (особе, предмете, места, активности, догађаје)

Средњи ниво: Читање: Ученик разуме општи смисао и релевантне информације у текстовима о блиским темама из образовног и јавног контекста.

Писање: Ученик пише према упутству дескриптивне и наративне текстове о разноврсним темама из области личних интересовања и искуства.

Ученик пише прегледан и разумљив текст у коме су правопис, интерпункција и организација углавном добри.

Напредни ниво: Ученик разуме целокупни репертоар граматичких структура и активно користи све уобичајене граматичке структуре.

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: *Le nouveau taxi 2!*, уџбеник за први и други разред средње школе, аутор: *Robert Menand*

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Француски језик	ОПШТЕ ТЕМЕ 1. Свакодневни живот (органзација времена, послова, слободно време) 2. Храна и здравље (навике у исхрани, карактеристична јела и пића у земљама света) 3. Познати градови и њихове знаменитости, региони 4. Спортони и такмичења 5. Живот и дела славних људи 6. Медији (штампа, телевизија, електронски медији) 7. Интересантне животне приче и	Слушање- оспособљавање ученика за разумевање усменог говора	- Разуме краће дијалоге, основне поруке и захтеве исказане јасним стандардним језиком када је реч о блиским темама (породица, школа, хобији, окружење, начин живота) а које чује уживо или са аудио-визуелних записа - разуме и реагује на усмене поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу (позив на неку групну активност, заповест, упутство, догађај из непосредне прошлости, планови за блиску будућност, свакодневне активности, жеље и избори...)	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Сарадња Одговоран однос према према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Дигитална компетенција Предузимљивост и	Матерњи језик Енглески језик Географија Историја Биологија Општа култура Грађанско васпитање Информатика Музичка култура Ликовна култура и историја уметности
		Читање – оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова	- разуме краће текстове који садрже велики проценат познатих језичких елемената (саопштења, формулари са подацима о некој особи)		

	догађаји 8. Свет компјутера (распрострањеност, примена, корист и негативне стране)		- разуме садржај илустрованих текстова (стрипове, tv програм, распоред часова, ред возње, информације на јавним местима, итд.) користећи језичке елементе предвиђене наставним програмом -разуме бројеве (цене, рачуне, тачно време) -у непознатом тексту препознаје познате речи, изразе и реченице (нпр.у огласима)	предузетничка компетенција Рад с подацима и информацијама	
		Говор – оспособљавање ученика за кратко излагање и за учешће у дијалогу на француском језику	- даје основне информације о себи и о свом окружењу - употребљава једноставне изразе и реченице да би представио свакодневне, себи блиске личности, активности, ситуације и догађаје - у неколико једноставних реченица даје своје мишљење и изражава ставове (допадање, недопадање...)		
		Писање – оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитих садржаја	-пише краћи текст о себи и свом окружењу -попуњава формулар где са траже личним подацима - напише кратке и једноставне белешке у вези са тренутним потребама и плановима (списак за куповину, поруке, списак обавеза, записник..) - пише електронске поруке, смс поруке		

		Интеракција – оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих порука	Поведе, настави и заврши неки једноставан разговор са саговорником; буде схваћен у размени идеја и информација о блиским темама у свакодневним ситуацијама		
		Медијска писменост – оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима	-користи садржаје медијске продукције намењене учењу француског језика (штампани медији, аудио / видео записи, компакт диск, интернет, итд.)		
		Знања о језику	Коректно употребљава предвиђене језичке структуре		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, комуникативна настава уз примену техника рада у пару и у групи, Наставне методе: монолошко-дијалошка, херуистичка, активна настава, вербално-текстуалне методе (дијалог, дискусија, читање, писање), истраживачка, илустративно-демонстративна Наставна средства: текстуална (уџбеник, речник, чланци, часописи...), визуелна, аудитивна и аудио-визуелна (цртежи, слике, фотографије, CD, филмови, аудио и видео записи..)					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: ДСТ.1.1.1., ДСТ.1.1.2., ДСТ.1.1.3., ДСТ.1.1.5., ДСТ.1.1.6., ДСТ.1.1.7., ДСТ.1.1.8., ДСТ.1.1.9., ДСТ.1.1.10., ДСТ.1.1.11., ДСТ.1.1.12., ДСТ.1.1.14., ДСТ.1.1.15., ДСТ.1.1.16., ДСТ.1.1.20., ДСТ.1.1.21., ДСТ.1.1.23., ДСТ.1.1.24., ДСТ.1.2.4., Средњи ниво: ДСТ.2.1.1., ДСТ.2.1.2.,ДСТ.2.1.5., ДСТ.2.1.6., ДСТ.2.1.8., ДСТ.2.1.9., ДСТ.2.1.13., ДСТ.2.1.16., ДСТ.2.1.17., ДСТ.2.1.19., ДСТ.2.1.21., ДСТ.2.1.27.,ДСТ.2.1.29., ДСТ.2.1.30., ДСТ.2.2.3., ДСТ.2.3.7., ДСТ.2.3.8., Напредни ниво: ДСТ.3.1.3., ДСТ.3.1.10., ДСТ.3.1.13., ДСТ.3.1.17., ДСТ.3.1.22., ДСТ.3.1.24., ДСТ.3.1.25.,					

ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ

ЛИТЕРАТУРА: Принципи економије за први разред економске школе, аутори : Ђорђе Митровић, Биљана Пешаљ, издавач : Дата статус, Београд, 2012

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ	Економска наука : развој, принципи и методи анализе	Стицање основних знања о развоју економије, принципима, методима и моделима који се користе у економској науци	Ученик је у стању да : -дефинише предмет изучавања економије као науке -разликује најрепрезентативније школе економске мисли -наведе основне идеје репрезентативних школа економске мисли -идентификује значај одређених школа економске мисли за развој економске науке -дефинише потребе -наводи различите врсте потреба -доведе у везу неопходност размене добара ради задовољења потреба -дефинише реткост и избор -наведе принципе индивидуалног одлучивања -дефинише опортунитетни трошак -дефинише граничне (маргиналне) промене -препозна утицај подстицаја на понашање људи и друштва -наведе принципе међусобног деловања људи -препозна користи од учешћа у трговини -дефинише тржишну привреду -дефинише тржиште -препозна значај тржишта за организовање економских активности -дефинише појам "тржишни неуспех" -дефинише појам "екстерналије" -дефинише појам "тржишна моћ"	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења -Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује -Ученик проналази / осмишљава могућа решења проблемске ситуације -Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно, аргументовано и	Математика, национална економија, историја, пословна економија, маркетинг

			-наведе принципе функционисања привреде -дефинише појам "продуктивност" -описује утицај продуктивности на ниво животног стандарда -дефинише инфлацију -препозна негативне последице инфлације -дефинише научни метод -идентификује значај посматрања у примени економског метода -доведе у везу посматрање и претпоставке у примени економског метода -препознаје значај графичких приказа у економији -прикаже шематски дијаграм кружног тока -објасни дијаграм кружног тока -прикаже графички границу производних могућности -идентификује принципе економског резонувања на примеру границе производн.могућности -дефинише микроекономију	креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	
	Понуда, тражња и функционисање тржишта	Стицање знања о функционисању тржишта	Ученик је у стању да : -дефинише понуду и тражњу -дефинише тражену количину добара -прикаже графички криву тражње -прикаже графички криву тржишне тражње (збир тражње појединаца) -разликује променљиве које утичу на тражњу -дефинише понуђену количину добара -прикаже графички криву понуде -прикаже графички криву тржишне понуде (збир понуда свих продаваца)		

			-разликује променљиве које утичу на понуду -дефинише тржишну равнотежу -дефинише равнотежну цену -дефинише равнот. количину -прикаже графички тржишну равнотежу -објасни закон понуде и тражње -анализира промену тржишне равнотеже -дефинише ценовну еластичност тражње -наведе факторе који утичу на ценовну еластичност тражње -израчуна ценовну еластичност тражње -разликује криве тражње на основу њихових еластичности -прикаже графички криве тражње са различитим коефицијентима еластичности -дефинише укупан приход -објасни промену укупног прихода услед промене цена у зависности од еластичности тражње -дефинише доходну еластичност тражње -дефинише унакрсну еластичност тражње -дефинише ценовну еластичност понуде -наведе факторе који утичу на ценовну еластичност понуде -израчуна ценовну еластичност понуде -прикаже графички криве понуде са различитим коефицијентима еластичности		
	Трошкови производње	Стицање основних знања о трошковима предузећа	Ученик је у стању да : -дефинише појам трошкова -разликује експлицитне и имплицитне трошкове -разликује економски профит и рачуноводствени профит		

			-дефинише производну функцију -дефинише маргинални производ -дефинише опадајући маргинални производ -разликује фиксне и варијабилне трошкове -разликује укупне и просечне трошкове -дефинише маргинални трошак -прикаже графички криве просечних трошкова и маргиналног трошка -разликује трошкове на кратки и дуги рок		
	Тржишне структуре и понашање предузећа	Стицање основних знања о понашању предузећа у различитим тржишним структурама	Ученик је у стању да : -дефинише различита тржишна стања -наведе карактеристике конкурентног тржишта -идентификује приход конкурентног предузећа -објасни максимирање профита конкурентног предузећа -представи графички криву понуде конкурентног предузећа -објасни када предузеће одлучује да обустави производњу -објасни када предузеће одлучује да излази са тржишта -објасни када ће предузеће ући на тржиште -прикаже графички профит конкурентног предузећа -представи графички криву тржишне понуде -препозна како тржиште реагује на промену тражње -опише дугорочну равнотежу на конкурентном тржишту -наведе карактеристике монополског тржишта		

			-препозна основне узроке баријера уласку на тржиште -препозна како монополиста доноси одлуке о производњи и ценама (како максимизира профит) -наведе особености олигополске тржишне структуре -препозна како олигополиста доноси одлуке о производњи и ценама -наведе карактеристике монополистичке конкуренције -препозна како монополистички конкурентно предузеће максимизира профит		
	Тржишта фактора производње и функционална расподела доходака	Стицање знања о тржиштима фактора производње и функционалној расподели дохотка	Ученик је у стању да : -дефинише факторе производње -препозна карактер тражње за факторима производње -препозна специфичности тражње и понуде рада -дефинише маргинални производ рада -израчуна вредност маргиналног производа рада -опише како се успоставља равнотежа на тржишту рада -дефинише појам капитал -препозна како се успоставља равнотежа на осталим тржишт. -објасни функционалну расподелу дохотка		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални, комбиновани Наставне методе: Монолошко-дијалогски, дијалогски, демонстративни, комбиновани рад, методе АОН : грудве снега, галеријска шетња, плакат, презентација, шеме Наставна средства: Текстурална					

ПРАВО

ЛИТЕРАТУРА: Уџбеник

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
П Р А В О	Основни правни појмови	Стицање основних знања о држави и праву; Оспособљавање за праћење стручне литературе и прописа	• објасни елементе државе • разликује функције државе • објасни државну организацију • класификује државне органе • објасни поделу власти на законодавну, извршну и судску • објасни надлежност државних органа • објасни значење појма право • објасни везу између државе и права • дефинише правну норму • објасни елементе правне норме • разликује врсте правних норми • дефинише појам правних аката • наведе изворе права • утврди правну снагу правног акта • дефинише правни однос • одреди елементе правног односа • разликује субјекте права	Активно слуша и поставља релевантна питања поштујући саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима. Конструктивно доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима и при томе поштује друге као равноправне чланове групе. Ангажује се у реализацији преузетих обавеза у оквиру групног рада на одговоран, истрајан и креативан начин.	Историја

			• дефинише правну и пословну способност субјекта права • објасни пуномоћје • разликује објекте права • разликује настајење, мењање и престајање правног односа • класификује правне чињенице • дефинише позитивно право разликује добровољно и принудно понашање по правној норми • објасни значење појмова уставност и законитост • разликује својства појединачних правних аката • разликује врсте правних средстава		
	Привредни субјекти	• Стицање знања о врстама, положају, настанку и престанку привредних субјекта • Стицање знања о неопходности праћења позитивно важећих прописа и стручне литературе и прописа	• наведе врсте привредних субјекта које предвиђа позитивно важећи закон; • објасни значај индивидуалних обележја привредног друштва; • објасни предузетника; • објасни појединачне облике привредних друштава; • разликује финансијске институције; • објасни значај јавних предузећа; • објасни надлежности органа за вођење регистра привредних		

			субјеката • разликује органе управљања и руковођења у различитим врстама привредних друштава • објасни улогу пуномоћја за заступање привредног друштва • разликује опште правне акте • разликује стечај и ликвидацију као начин престанка рада привредног друштва		
	Права и обавезе из радног односа	• Оспособљавање ученика за заснивање радног односа и остваривање права из радног односа	• наведе битне елементе радног односа • наведе опште и посебне услове за заснивање радног односа • наведе радње у поступку заснивања радног односа • састави пријаву на оглас • објасни садржај обавештења о пријему радника • разликује претходну проверу радних способности од пробног рада • разликује радни однос на одређено и неодређено време • разликује врсте радног времена • објасни појам приправника • објасни елементе уговора о раду • објасни анекс уговора о раду		

			• разликује право на зараду, накнаду зараде и друга примања • објасни одморе и одсуства • састави захтев за добијање годишњег одмора • састави захтев за добијање одсуства • објасни материјалну одговорност запосленог • наведе начине престанка радног односа		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, индивидуални, групни рад Наставне методе: Монолошко-дијалозна, дијалозна Наставна средства: Уџбеник, шеме, примери из праксе, табла					

КАНЦЕЛАРИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

ЛИТЕРАТУРА: Канцеларијско пословање за први разред средњих стручних школа, аутори : Слободан Рајковић, Бранка Суботић, Завод за уџбенике, Београд, 2014

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

КАНЦЕЛАРИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ	Организација савремене канцеларије	Упознавање ученика са основним канцеларијским условима за рад и канцеларијским потрошним материјалом	Ученик је у стању да : -објасни значај услова за рад у канцеларији -опише изглед канцеларијског простора -разликује канцеларијску опрему, алате и прибор -разликује врсте потрошног материјала -користи обрасце -оверава акте и документацију	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења -Ученик уме јасно да исказе одређени садржај (усмено и писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује	Рачунарство и информатика, обука у виртуелном предузећу, организација набавке и продаје
	Техника куцања са обликовањем текстова	Оспособљавање ученика за коришћење технике куцања	Ученик је у стању да : -користи технику куцања у алфанумеричком делу тастатуре -користи технику куцања у нумеричком делу тастатуре	-Ученик проналази / осмишљава могућа решења проблемске ситуације -Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду	
	Пословна кореспонденција у земљи	Оспособљавање ученика за састављање пословних писама и попуњавање докумената у робном промету у земљи	Ученик је у стању да : -објасни садржину упита -креира упит на основу датих елемената -објасни садржину и врсте понуда -креира понуде од датих елемената -објасни појам и значај ценовника -креира ценовник на основу датих елемената -објасни садржину поруџбине -креира поруџбину на основу датих елемената -објасни садржину закључнице -креира закључницу на основу датих елемената -објасни садржину, значај и намену предрачуна -креира предрачун на основу датих		

			елемената -наведе обавезне елементе отпремнице -објасни садржину, значај и намену отпремнице -креира отпремницу на основу датих елемената -наведе обавезне елементе рачуна -објасни садржину, значај и намену рачуна -креира рачун на основу датих елемената -објасни намену извештаја о књижењу -састави извештај о књижењу на основу датих елемената -објасни намену комисијског записника -састави комисијски записник на основу датих елемената -разликује врсте рекламација -састави рекламације на осно- ву датих елемената -објасни решење о рекламац. -састави решење о реклама- цији на основу датих елемен. -објасни ургенцију -састави ургенцију на основу датих елемената	-Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада : Вежбе - Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални, комбиновани Наставне методе : Монолошко-дијалогски, рад на тексту, демонстративан, практичан рад, радионица Наставна средства : Рачунар					

РАЧУНОВОДСТВО У ТРГОВИНИ

ЛИТЕРАТУРА: Вера Познанић-Леко

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Рачуноводство у трговини	Рачуноводство(поја м, делови, задаци), имовина и порекло имовине (18)	Упознавање ученика са значајем рачуноводства у пословном одлучивању Стицање знања о рачуноводственом приказивању имовине и порекла имовине	Објаснити значај рачуноводства у пословном одлучивању Објаснити улогу књиговодства у оквиру рачуноводства Навести кориснике рачуноводствених информација Класификовати средства и изворе средстава	Ученик уочава структуру градива, разликује битно од небитног Ученик користи табеларни приказ података	Организација набавке и продаје, Пословна економија, Финансије
	Пословне промене и њихово праћење (15)	Стицање знања о утицају пословних промена на имовину и њено порекло	Објаснити утицај пословних догађаја на промене стања имовине Објаснити појам књиговодственог документа		
	Двојно књиговодство (12)	Упознавање ученика са значајем принципа двојности и једнообразности за систем двојног књиговодства	Објасни појам једнообразног књиговодства Објасни принципе организације контног оквира		
	Платни промет(18)	Оспособљавање ученика за послове платног промета	Објаснити потребу отварања текућег рачуна Припрема документације за обављање платног промета		
	Потраживања и обавезе (24)	Стицање знања и значаја о настанку потраживања и обавеза	Попунити и завести продајну фактуру Пратити наплату потраживања		
	Залихе(18)	Стицање знања о залихама као делу имовине	Идентификација врсте, количине и вредности залиха Разликовања стања залиха Евиденција у магацинском и робном књиговодству		

	Основна средства(6)	Стицање знања о основним средствима као делу имовине	Идентификација врсте основних средстава Објаснити вредности основних средстава		
	Основна средства(6)	Стицање знања о основним средствима као делу имовине	Идентификација врсте основних средстава Објаснити вредности основних средстава		
Облици рада: фронтални и групни рад Наставне методе: комбинована Наставна средства: штампани материјал и документација, конто картице					

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: КОМЕРЦИЈАЛИСТА II РАЗРЕД

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Збирке, уџбеници, приручници

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Математика	Степеновање и кореновање	Стицање нових знања и вештина из степеновања и кореновања Развијање систематичности и уредности у раду	знати особине операција степеновања са целим експонентом и примењује у трансформацијама израза скицирати график функције $y=x^2$, $y=x^3$ и за функције $y=x^n$, разликује особине у случају n – паран број; n – непаран број знати дефиницију n -тог корена (n – паран број; n – непаран број) скицирати график функције $y=\sqrt[n]{x}$, $y=\sqrt[3]{x}$ и за функције $y=\sqrt[n]{x}$ и разликовати особине у случају n – паран број; n – непаран број знати особине операција кореновања и примењивати у трансформацијама израза знати особине операција степеновања са рационалним изложоцем и примењивати их	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Естетичка компетенција	Рачунарство и информатика Физика Хемија

			знати да рационалише именилац разломка		
	Квадратна једначина и квадратна функција	Стицање основних знања о квадратној једначини и квадратној функцији	реши непотпуну квадратну једначину у скупу R наведе пример квадратне једначине која нема решења у скупу R реши једноставнију квадратну једначину одреди природу решења квадратне једначине растави квадратни трином скицира и анализира график квадратне функције (да прочита нуле функције, максимум или минимум, интервале монотоности) реши једноставну квадратну неједначину		
	Тригонометрија правоуглог троугла	Стицање основних знања и вештина из тригонометрије	дефинише основне тригонометријске функције оштрог угла израчуна основне тригонометријске функције оштрог угла правоуглог троугла када су дате две странице конструише оштар угао ако је позната једна његова тригонометријска функција наведе тригонометријске идентитете и примењује их у одређивању вредности тригонометријских функција ако је позната вредност једне од њих наведе вредности тригонометријских функција карактеристичних углова (30°, 45°, 60°) и са калкулатора прочита вредности за остале оштре углове и обрнуто (одређује оштар угао ако је позната вредност тригонометријске функције) примени елементе тригонометрије правоуглог троугла на решавање практичних проблема		
	Полиедри и обртна тела	Проширивање знања о полиедрима и обртним	израчуна обим и површину фигура у равни (квадрат, правоугаоник, правилан шестоугао, круг)		

		телима	разликује правилне полиедре примени одговарајуће формуле и израчуна површине и запремине правилне призме, пирамиде и зарубљене пирамиде (једноставнији задаци) примени одговарајуће формуле и израчуна површине и запремине правог ваљка, купе, зарубљене купе и лопте одреди површину једноставних равних пресека тела		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, рад у паровима Наставне методе: решавање проблема – хеуристички приступ, дијалогска, рад на тексту, писани радови Наставна средства: текстуална, помоћно-техничка, аудио-визуелна					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета математика јесу:					
2.MA.1.1.2. 2.MA.1.1.5. 2.MA.1.1.6. 2.MA.1.2.3. 2.MA.1.2.7. 2.MA.2.1.2. 2.MA.2.1.5. 2.MA.2.1.7. 2.MA.2.2.2. 2.MA.2.2.5.					

ХЕМИЈА

ЛИТЕРАТУРА: С. Ђукић, Р.Николајевић, М. Шурјановић "Општа хемија за први разред средње школе", ЗУНС, Београд,
В. Павловић, Р. Марковић "Органска хемија за II или III или IV разред средње школе" ЗУНС, Београд, 2008. и
М. Јоветић "Неорганска хемија за 1. и 2. разред средње школе", ЗУНС, Београд, 2008.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења Ученик ће моћи да :	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ХЕМИЈА	СУПСТАНЦЕ	Разумевање концепта о корпускуларној грађи супстанци; Разумевање односа између структуре супстанци и њихових својстава; Разумевање утицаја међумолекулских сила на физичка својства супстанци.	објашњава квантитативно значење симбола и формула; објасни електронеутралност атома; објасни појам изотопа и примену изотопа разликује атом од јона; одреди број валентних електрона ; разуме појам релативне атомске масе и релативне молекулске масе; разуме појам количине супстанце и	-одговоран однос према здрављу; -одговоран однос према околини; -сарадња; -дигитална компетенција -рад са	физика -биологија -екологија

			повезаност количине супстанце са масом; објасни узрок хемијског везивања атома и типове хемијских веза; разликује јонску везу од ковалентне везе разликује неполярну од поларне ковалентне везе; разликује атомске, молекулске и јонске кристале; разуме да својства хемијских једињења зависе од типа хемијске везе описује основне карактеристике металне везе.	подацима и информацијама; -решавање проблема.	-физика -биологија -екологија
Дисперзни системи Дисперзни системи	Развој концепта о корпускуларној грађи супстанци на основу разумевања односа компоненти у дисперзном систему; Разумевање односа између квалитативног састава дисперзног система и његових својстава; Разумевање односа између квантитативног састава дисперзног система и његових својстава; Сагледавање значаја примене дисперзних система у свакодневном животу и професионалном раду.	објасни да су дисперзни системи смеше више чистих супстанци; разликује дисперзну фазу и дисперзно средство; објасни појам хомогене смеше; објасни појам и наводи примену аеросола, суспензија, емулзија и колоида; разуме утицај температуре на растворљивост супстанци; израчуна масени процентни садржај раствора разуме појам количинске концентрације раствора.			
ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ	Разумевање концепта одржања материје кроз принципе одржања масе и енергије Развој концепта о корпускуларној грађи супстанци на основу разумевања хемијских реакција; Развој хемијског мишљења путем логичког и критичког мишљења, развој осетљивости за проблеме и способности решавања проблема Развој способности комуникације у хемији.	објашњава да хемијска промена значи настајање нових супстанци, раскидањем старих и стварањем нових хемијских веза; разликује реакције синтезе и анализе; напише једначине за хемијске реакције врши стехиометријска израчунавања; описује егзотермне и ендотермне реакције; наводи факторе који утичу на брзину хемијске реакције; илуструје примерима значај хемијске равнотеже;	-одговоран однос према здрављу; -одговоран однос према околини; -сарадња; -дигитална компетенција -рад са		

			разликује коначне и равнотежне хемијске реакције; прикаже електролит. дисоцијацију киселина, база и соли хемијским једначинама; разликује киселу, базну и неутралну средину на основу pH вредности раствора; објасни појам електролита, разуме значај и наведе примену електролизе и да објасни појам корозије и разуме значај заштите од корозије.	подацима и информацијама; -решавање проблема.	
	ХЕМИЈА ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА ХЕМИЈА ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА	Разумевање односа структуре супстанци и њихових својстава; Сагледавање значаја примене елемената и једињења у професионалном раду и свакодневном животу; Разумевање значаја и примене елемената, једињења и легура у техничким процесима.	објасни периодичну промену својстава елемената у ПСЕ; објасни стабилност атома племенитих гасова разликује метале, неметале и металоиде; описује карактеристична својства неметала: водоника, кисеоника, азота, угљеника, силицијума, фосфора, сумпора, хлора и њихових важнијих једињења, њихову примену у струци, као и њихов биолошки значај описује карактеристична својства метала: натријума, калијума, магнезијума, калцијума, алуминијума и олова и њихових важнијих једињења, њихову примену у струци, као и њихов биолошки значај; описује општа својства прелазних метала и важнијих једињења и њихову примену у струци; описује својства атома угљеника у органским молекулама; наводи класификације органских једињења (према елементарном саставу, типу хемијских веза и функционалним групама);	-одговоран однос према здрављу; -одговоран однос према околини; -сарадња; -дигитална компетенција	

			објасни зависност хемијских својстава органских једињења од структуре њихових молекула и илуструје примерима биолошки значај органских једињења и њихову примену у свакодневном животу.	-рад са подацима и информацијама; -решавање проблема.	
	ХЕМИЈСКИ АСПЕКТИ ЗАГАЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	-Развој одговорног става према коришћењу супстанци у свакодневном животу и професионалном раду -Разумевање и просуђивање начина одлагања и уништавања хемијских загађивача животне средине	објасни штетно дејство неких супстанци на животну средину и здравље људи наводи најчешће изворе загађивања атмосфере, воде и тла објасни значај пречишћавања воде и ваздуха објасни значај правилног одлагања секундарних сировина објасни како се правилно одлаже електронски отпад објасни значај рециклаже електронског отпада		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, партнерски, тимски Наставне методе: монолошка метода, дијалогска метода: (хеуристички разговор, катехитички разговор дискусија), монолошко-дијалогска метода, метода демонстрације (показивање слика, графикона, шема, пројекција филма...практичне активности), метода графичких радова (писмени радови, цртање схема, дијаграма, графикона...), метода практичног рада; активности, Проблем метода, истраживачке методе ,интерактивне методе и примена образовних игара (квиз, укрштенице,мозгалица, игре асоцијације, слагалице...).					
Наставна средства: периодни систем елемената, модели атома и молекула, кристалне решетке, индикатор папири, шеме и дијаграми					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета ХЕМИЈА јесу:					
Основни ниво 2ХЕ.1.2.1. 2ХЕ.1.2.2. 2 ХЕ.1.2.3. 2 ХЕ.1.3.1. 2 ХЕ.1.3.2. 2 ХЕ.1.3.3. 2ХЕ.1.4.1. 2 ХЕ.1.4.2 2 ХЕ.1.4.3. 2 ХЕ.1.4.4 2 ХЕ.1.5.1. 2 ХЕ.1.5.2. 2 ХЕ.1.5.3					
Средњи ниво 2.ХЕ.2.2.1 2.ХЕ.2.2.1. 2.ХЕ.2.2.2. 2.ХЕ.2.2.3. 2.ХЕ.2.2.5. 2.ХЕ.2.2.6. 2.ХЕ.2.3.1 2.ХЕ.2.3.2 2.ХЕ.2.3.3 2.ХЕ.2.3.4 2ХЕ.2.4.1. 2.ХЕ.2.5.1. 2.ХЕ.2.5.2.					
Напредни ниво 2 ХЕ.3.1.1 2 ХЕ.3.1.2 ХЕ.3.1.3 2ХЕ.3.2.4 2ХЕ.3.3.1 2 ХЕ.3.3.2. 2.ХЕ.3.4.2 2.ХЕ.3.4.3 2.ХЕ.3.5.1 2.ХЕ.3.5.2					

БИОЛОГИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Биологија за I и II разред средње школе, аутори Драгослав Маринковић, Катица Пауновић и Вељко Терзија, интернет

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
БИОЛОГИЈА	Биологија ћелије	-Упознавање са предметом и значајем цитологије као научне дисциплине -Упознавање са особинама живих бића и нивоима организације биолошких система -Схватање значаја фотосинтезе и ћелијског дисања -Разумевање процеса који се одигравају током ћелијског циклуса -Разумевање тока и значаја ћелијских деоба	-Дефинише предмет проучавања цитологије -наведе главне особине живих бића и нивое организације биолошких система -објасни хемијску структуру ћелије -објасни функцију ћелијских органела -објасни разлике између биљне и животињске ћелије -објасни ток и значај кључних метаболичких процеса: фотосинтезе и ћелијског дисања -објасни фазе ћелијског циклуса -објасни ток и значај митозе и мејозе	-Компетенције за целоживотно учење -Комуникација (уважавање саговорника, слобода у изражавању ставова, мишљења) -Дигитална компетенција -Сарадња -Решавање проблема -Рад са подацима и информацијама -Одговоран однос према здрављу - Уме да наведе основне појмове и чињенице о организацији наследног материјала.	Здравствена култура, информатика и рачунарство, генетика
	Основи физиологије човека	Разумевање физиолошких процеса у људском организму	-објасни настанак и пренос нервних импулса -илуструје прост рефлексни лук -објасни улогу нервног система -објасни мишићну контракцију -објасни улогу чулних органа -дефинише позицију и улогу жлезда са унутрашњим лучењем -објасни састав и улогу крви и лимфе -објасни грађу и улогу срца и крвних судова и неурохуморалну регулацију срчаног рада -објасни размену гасова у плућима и ткивима и нервну регулацију дисања	- Уме да образложи основне генетичке појмове. - Разуме молекуларне основе наслеђивања и повезаност болести са променама на генетичком - Уме да да образложи основне генетичке појмове, типове наслеђивања и генетске наследне болести.материјалу. - Уме да објасни структурну и функционалну повезаност основних ћелијских процеса и разуме разлоге ћелијске диференцијације.	

			-објасни варење, ресорпцију хране и неурохуморалну регулацију варења -објасни улогу екскреторних органа -објасни улогу органа за размножавање		
	Биологија развића човека	-Упознавање са основним фазама развића човека -Разумевање процеса полног сазревања	-објасни процесе сперматогенезе и оогенезе -опише процес оплођења -наведе фазе интраутериног развића -објасни настанак ткива и зачетка органа -опише промене које се догађају у организму од рођења до пубертета -објасни полно сазревавање		
	Наслеђивање биолошких особина	Разумевање основних принципа наслеђивања особина	упореди ДНК, хроматин, хромозом -дефинише ген, геном, генотип, фенотип -објасни основна правила наслеђивања особина (Менделова правила) -објасни типове наслеђивања особина -објасни врсте и узроке мутација наведе наследе болести човека и њихове узроке		
	Полно и репродуктивно здравље човека	-Разумевање проблема везаних за период одрастања -Схватања улоге и значаја породице -Разумевање проблема повезаних са ризичним понашањем	-препозна проблеме везане за период одрастања -објасни значај породице -опише биолошку функцију породице -дефинише појам „планирање породице“ -наведе облике заштите о нежељене трудноће		

			-објасни штетност абортуса по здравље жене -наведе облике ризичног понашања, најчешће полно преносиве болести и болести зависности		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални облик рада, интерактивна настава, групни рад, пројектна настава					
Наставне методе: монолошко-дијалошка, дијалошка, илустративна, презентација					
Наставна средства: уџбеник, цртежи, табеле, панои, шеме, интернет					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:					
Основни ниво: БИ.1.1.1, БИ. 1.1.2, БИ 1.2.1					
Средњи ниво: БИ.2.1.1, БИ 2.2.1, БИ 2.3.1, БИ.2.6.3					
Напредни ниво: БИ.3.1.1, БИ.3.2.1					

ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК – РУСКИ

ЛИТЕРАТУРА: Руски језик за други разред гимназије и угоститељско-туристичке школе, други страни језик, аутори : Предраг Пипер, Вучина Раичевић. Завод за уџбенике, Београд, 2008

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
РУСКИ ЈЕЗИК	Чудесная природа	СЛУШАЊЕ :	Ученик ће бити у стању да : -разуме краће исказе који	-представљање себе и других	

		Оспособљавање ученика за разумевање усменог говора	садрже фреквентне речи и структуре (информације о личностима, послу, породици, куповини, школи, ближем окружењу) -резервише собу у хотелу, на рецепцији, туристички водич у свом граду -разуме најбитније информације у кратким и једноставним обавештењима (преко разгласа, на улици, на шалтеру) и правилно их користи -чита и разуме различите врсте кратких и прилагођених текстова (једноставнија лична / пословна писма, позивнице, термини, проспекти, упутства, огласи) препознајући основна значења и релевантне детаље -открива значење непознатих речи на основу контекста и / или помоћу речника -уочи предвидљиве информације (кад, где, ко, колико) у свакодневним текстовима (рекламе, огласи, јеловници, проспекти) као и једноставнијим стручним текстовима (формулари, шеме, извештаји) -описује ситуације, прича о	-поздрављање (састајање, растанак : формално, неформално) -идентификација и именовање особа, објеката, боја, бројева, итд. -давање једноставних упутстава и команди -изражавање молби и захвалности -изражавање извињења -изражавање потврде и негирања -изражавање допадања и недопадања -изражавање физичких сензација и потреба -исказивање просторних и временских односа -давање и тражења информација и обавештења -описивање и упоређивање лица и предмета -изрицање забрана и реаговање на забрану -изражавање припадања и поседовања -скретање пажње -тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања -тражење и давање дозволе -исказивање честитки -исказивање препоруке -изражавање хитности и	Српски језик, географија, историја, туризам, хотелијерство, трговина, гастрономија
	Современная Россия				
	Добро пожаловать	ЧИТАЊЕ : Оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова			
	Счастливого пути				
	Традиции и обычаи История учит	ГОВОР : Оспособљавање ученика за кратко монолошко излагање и за учешће у дијалогу на руском језику			
	Страницы русской культуры	ПИСАЊЕ : Оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитог садржаја ИНТЕРАКЦИЈА : Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на руском језику и размену краћих писаних порука МЕДИЈАЦИЈА : Оспособљавање ученика да преводи, сажима и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова			
	В мире книг				

		МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ : Оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима	догађајима и аргументује ставове користећи једноставне изразе и реченице -води једноставне разговоре (телефонира), даје информације и упутства, уговара термине -реагује учтиво на питања, захтеве, позиве, извињења саговорника -попуњава рачуне, признанице и хартије од вредности -напише једноставно пословно писмо према одређеном моделу -описе и појасни садржај шема и графикана везаних за струку -комуницира у свакодневним ситуацијама и размењује информације, блиске његовим интересовањима (писмено и усмено) -преводи усмено или писмено кратке поруке у складу са потребама комуникације -аргументује свој став о медијском тексту	обавезности -исказивање сумње и несигурности

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода				
Облици рада: Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Наставне методе: Монолошко-дијалoшка, дијалoшка, рад на тексту Наставна средства: Уџбеник, табла, креда, CD				
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ				
Основни ниво: Ортографија : Интерпункција – основна правила (са акцентом на облике који не постоје у српском језику), писање великог слова. Лексикографија : Служење двојезичним речницима Средњи ниво: Напредни ниво:				

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

Реченица

Реченице са глаголским прилозима. Употреба нет и не у реченици.

Именице

Генитив јединине на –у.

Синоними, антоними, хомоними. Међујезички хомоними.

Заменице

Неодређене заменице кто-то, кто-нибудь, некоторый, несколько

Одричне заменице никто, ничто, никакой

Опште заменице сам, самый, любой, каждый

Придеви

Дужи и краћи облик придева. Употреба кратког облика.

Бројеви

Редни бројеви

Глаголи

Императив

Прошло време глагола од инфинитива на сугласник

Глаголи кретања са префиксима в-, вы-, у-, при-

Реченице са одредбом израженом зависним падежом (Я тебя буду ждать у памятника, Они собираются по вечерам)

Реченице са глаголским прилогом (Кончив работу, он поехал домой, Возвращаясь домой, я встретил товарища)

Глаголски прилози

Предлози

Најфреквентнији предлози чија се употреба разликује у односу на матерњи језик (у, около, вокруг, в, на)

СИНТАКСА

Реченице са кратким придевским обликом у предикату (Он болен гриппом, Я способен к математике)

Реченице са објектом у инфинитиву (Я уговорил товарища молчать)

Реченице са одредбом израженом зависним падежом (Я тебя буду ждать у памятника, Они собираются по вечерам)

Реченице са глаголским прилогом (Кончив работу, он поехал домой, Возвращаясь домой, я встретил товарища)

Реченице са одредбом израженом зависним падежом (Я тебя буду ждать у памятника, Они собираются по вечерам)

Реченице са глаголским прилогом (Кончив работу, он поехал домой, Возвращаясь домой, я встретил товарища)

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: Direkt 2, Уџбеник и радна свеска , Немачки језик за други разред гимназије и средњих стручних школа, шеста година учења, Klett

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
	Ferien: Meer und mehr...	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме одмор и путовања. Подстицање ученика да самостално ступа у кратке разговоре и размењује информације у оквиру теме. Оспособљавање ученика да опише свој одмор.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да исприча како је провео распуст и интервјуише друга о истој теми, опише места која је посетио, временске прилике, дискутује о могућим начинима летевања и изнесе свој став на тему одмора.	Ученик активно слуша и поставља релевантна питања. Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду у групи. Ученик уме јасно (усмено и писмено) да искаже одређени садржај. Негује културу дијалога, изражава своје ставове, мишљења и осећања на позитиван и	Српски језик и књижевност Географија Ликовна култура Грађанско васпитање Биологија Информатика Енглески језик
	Ereignisse und Fakten am Beginn des neuen Jahrtausends	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да опише одређени догађај и интервјуише		

		структурама у оквиру теме различити догађаји који су обележили почетак новог века. Оспособљавање ученика да опише и испланира одређени догађај. Оспособљавање ученика да преприча биографију неке познате личности.	друга о томе, испланира рођенданску или неку другу забаву, преприча биографију неке познате личности.	аргументован начин. Способан је да комуницира путем интернета и телефона и уважава саговорника. : Ученик уме да процени степен у ком је овладао градивом. Разликује чињенице од ставова, веровања и мишљења. Уме да конструише знање, активно одваја познато од непознатог, битно од небитног. Ученик ефикасно користи различите методе учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења. Ученик активно, компетентно и критички учествује у демократском друштву. Развија толеранцију, поштује разлике, познаје друге културе и активно учествује у животу школе. Ученик се бави спортом, способан је да пружи прву помоћ, води рачуна о правилној исхрани. Ученик уме да сигурно и критички употребљава електронске медије приликом учења,
	Was tust du für deine Gesundheit?	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме здравље. Оспособљавање ученика да наведе делове тела, шта га боли и да разговара о теми здравље. Подстицање критичког мишљења и изношења свог става код ученика у оквиру теме здрав живот.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да наведе делове тела, да разговара о теми здравље, опише шта он ради за своје здравље и друга пита исто, замоли и да савете за здрав живот.	
	Ein Unfall	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме несрећа. Оспособљавање ученика да опише саобраћајну или неку другу несрећу. Подстицање критичког мишљења и изношења свог става код ученика у оквиру теме саобраћај.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да извештава о саобраћајној или некој другој несрећи, користи план вожње, изнесе свој став о предностима и манама различитих саобраћајних средстава и начина путовања.	

				комуницирања и у слободном времену.	
	Menschen wie du und ich (?)	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме људи. Оспособљавање ученика да опише познате или особе из свог окружења. Упознавање ученика са комадима одеће и оспособљавање ученика да се снађе у продавници гардеробе приликом куповине.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да опише различите познате или личности из свог живота (физички и карактерно),изнесе своје мишљење о њима,наведе комаде одеће и снађе се у продавници одеће приликом куповине.		
	Partnerschaften	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме партнерски односи. Оспособљавање ученика да разуме личне огласе,да опише људе. Охрабривање ученика да опише свог идеалног партнера. Подстицање ученика да изнесе свој став о различитим начинима живота и животним изборима.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да разуме и користи садржај личних огласа,говори о карактерним особинама људи,изнесе свој став на питање „Како изгледа твој идеалан партнер/партнерка?“,наведе хороскопске знаке и дискутује и изнесе свој став о различитим начинима живота.		
	Jobs und Berufe	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме посао и занимање. Оспособљавање ученика да опише различита занимања и наведе њихове	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да наведе предности и мане одређених занимања,опише своје идеално занимање,представи своје планове за будућност,разуме оглас за посао и на исти одговори.		

		предности и мане.Оспособљавање ученика да разуме оглас за посао и на исти одговори.Охрабривање ученика да представи своје планове за будућност и опише своје идеално занимање.			
	Zukunftsvisionen	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме будућност. Оспособљавање ученика да говори о својим плановима за будућност и изнесе своје жеље и наде. Охрабривање ученика да прича о својој прошлости,садашњости и будућности.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да говори о својим плановима за будућност,изнесе своја предвиђања о будућности у свету генерално,говори о својим жељама и надама,друга пита за исте,опише своју прошлост,садашњост и будућност.		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: Индивидуални рад, Рад у групи, Рад у пару, Пленум, Фронтални рад

Наставне методе: Монолошка, Дијалогска, Хеуристичка, Рад са књигом, Метода самосталног рада, Презентација

Наставна средства: Књига, Табла, Креда, Це-де, Копије

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:
НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ

Основни ниво: Слушање: Ученик схвата смисао краће спонтане интеракције између двоје или више саговорника у личном, образовном и јавном контексту.

Говор: Ученик описује блиско окружење (особе, предмете, места, активности,догађаје)

Средњи ниво: Читање: Ученик разуме општи смисао и релевантне информације у текстовима о блиским темама из образовног и јавног контекста.

Писање: Ученик пише према упутству дескриптивне и наративне текстове о разноврсним темама из области личних интересовања и искуства.

Ученик пише прегледан и разумљив текст у коме су правопис, интерпункција и организација углавном добри.

Напредни ниво: Ученик разуме целокупни репертоар граматичких структура и активно користи све уобичајене граматичке структуре.

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: *Le nouveau taxi 2!*, уџбеник за први и други разред средње школе, аутор: *Robert Menand*

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Француски језик	ОПШТЕ ТЕМЕ - Свакодневни живот (комуникација међу младима, генерацијски конфликти и начини превазилажења, међувршњачка подршка) -Образовање (образовање у земљама чији се језик учи, школовање које припрема за студије или свет рада, образовање за све) - Познати региони у земљама чији се језик учи, њихова обележја - Културни живот (манифестације које млади радо посећују у земљи и земљама чији се језик учи, међународни пројекти	Слушање-оспособљавање ученика за разумевање усменог говора	- Разуме краће дијалоге (до 10 реплика / питања и одговора), приче, поруке и захтеве исказане јасним стандардним језиком када је реч о блиским темама (комуникација, посао, путовања и слободно време) а које чује уживо или са аудио-визуелних записа - разуме и реагује на усмене поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу (позив на неку групну активност, заповест, упутство, догађај из непосредне прошлости, планови за блиску будућност, свакодневне активности, жеље и избори...)	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Сарадња Одговоран однос према према здрављу Одговоран однос према околини	Матерњи језик Енглески језик Географија Историја Биологија Општа култура Грађанско васпитање Информатика Музичка култура Ликовна култура и историја уметности
		Читање – оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова	- разуме краће текстове (до 120-150 речи) који садрже велики проценат познатих језичких елемената, разуме садржај илустрованих текстова (стрипове, тв програм, распоред часова, ред вожње, информације на јавним местима, итд.) - проналази и издваја предвидљиве информације у	Естетичка компетенција Дигитална компетенција	

	и учешће на њима) - Заштита човекове околине (акције на нивоу града, школе, волонтерски рад) - Медији (штампа, телевизија, електронски медији) - Интересантне животне приче и догађаји - Свет компјутера (млади и друштвене мреже)		текстовима из свакодневног окружења (писма, краћи новински чланци, упутства о употреби) - Може да изведе закључак о могућем значењу непознатих речи ослањајући се на општи смисао текста са темом из свакодневног живота.	Предузимљивост и предузетничка компетенција Рад с подацима и информацијама	
		Говор – оспособљавање ученика за кратко излагање и за учешће у дијалогу на француском језику	- даје основне информације о себи и о свом окружењу - употребљава једноставне изразе и реченице да би представио свакодневне, себи блиске личности, активности, ситуације и догађаје - у неколико једноставних реченица даје своје мишљење и изражава ставове (допадање, недопадање...)		
		Писање – оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитих садржаја	- препричава оно што је видео, доживео, чуо или прочитао; - у неколико реченица изражава сопствене потребе и интересовања (шаље личне поруке, честитке, користи електронску пошту, и сл.). - пише кратка пословна писма према датом моделу поштујући правила пословне кореспонденције		
		Интеракција – оспособљавање ученика за учешће у	Поведе, настави и заврши неки једноставан разговор са саговорником; буде схваћен у		

		дијалогу на страном језику и размену краћих порука	размени идеја и информација о блиским темама у свакодневним ситуацијама		
		Медијација – оспособљавање ученика да преводи и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова	-на овом нивоу није предвиђена		
		Медијска писменост – оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима	-користи садржаје медијске продукције намењене учењу француског језика (штампани медији, аудио / видео записи, компакт диск, интернет, итд.)		
		Знања о језику	Коректно употребљава предвиђене језичке структуре		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, комуникативна настава уз примену техника рада у пару и у групи, Наставне методе: монолошко-дијалошка, херуистичка, активна настава, вербално-текстуалне методе (дијалог, дискусија, читање, писање), истраживачка, илустративно-демонстративна Наставна средства: текстуална (уџбеник, речник, чланци, часописи...), визуелна, аудитивна и аудио-визуелна (цртежи, слике, фотографије, CD, филмови, аудио и видео записи..)					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: ДСТ.1.1.1., ДСТ.1.1.2., ДСТ.1.1.3., ДСТ.1.1.5., ДСТ.1.1.6., ДСТ.1.1.7., ДСТ.1.1.8., ДСТ.1.1.9., ДСТ.1.1.10., ДСТ.1.1.11., ДСТ.1.1.12., ДСТ.1.1.14., ДСТ.1.1.15., ДСТ.1.1.16., ДСТ.1.1.20., ДСТ.1.1.21., ДСТ.1.1.23., ДСТ.1.1.24., ДСТ.1.2.4., Средњи ниво: ДСТ.2.1.1., ДСТ.2.1.2.,ДСТ.2.1.5., ДСТ.2.1.6., ДСТ.2.1.8., ДСТ.2.1.9., ДСТ.2.1.13., ДСТ.2.1.16., ДСТ.2.1.17., ДСТ.2.1.19., ДСТ.2.1.21., ДСТ.2.1.27.,ДСТ.2.1.29., ДСТ.2.1.30., ДСТ.2.2.3., ДСТ.2.3.7., ДСТ.2.3.8.,					

ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ

ЛИТЕРАТУРА: Принципи економије за други разред економске школе, аутор : Ђорђе Митровић, издавач : Дата статус, Београд, 2013

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ	Макроекономија : теорија, анализа и политика	Стицање знања о важности проучавања економских активности на нивоу привреде као целине	Ученик је у стању да : -доводи у везу микроекономију и макроекономију -дефинише макроекономију -препозна макроекономске варијабле и значај њиховог проучавања -разликује активности учесника у економским трансакцијама -објасни ток добара и новца на примеру кружног тока економских активности -дефинише економску политику -наведе циљеве и инструменте економске политике -препозна утицај економске политике на производњу и цене	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења -Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује	Пословна економија, финансијско пословање, јавне финансије, национална економија, финансијско-рачуноводствена обука
	Систем националних рачуна	Стицање основних знања о могућностима и начинима мерења резултата друштвене производње	Ученик је у стању да : -дефинише БДП -идентификује улогу БДП у мерењу укупног дохотка и укупних издатака -наведе компоненте БДП -објасни компоненте БДП -доводи у везу потрошњу и инвестиције у рачунима националног дохотка -дефинише реални БДП	-Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује -Ученик проналази / осмишљава могућа решења проблемске ситуације -Ученик уме да објасни	

			-разликује појмове штедња и инвестиције -разликује појмове "национална штедња", "лична штедња" и "јавна штедња" -дефинише "буџетски дефицит" -дефинише "буџетски суфицит" -доводи у везу штедњу и инвестиције у рачунима националног дохотка -дефинише номинални БДП -дефинише реални БДП -дефинише БДП дефлатор -објасни употребу БДП дефлатора -наведе недостатке БДП као мерила друштвеног благостања -дефинише национални доходак	шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	
	Финансијски систем	Стицање основних знања о улози финансијског система у усклађивању штедње и инвестиција	Ученик је у стању да : -дефинише финансијски систем -дефинише финансијске институције -дефинише финансијска тржишта -наведе особине обвезница -опише у кратким цртама функционисање тржишта обвезница -наведе особине акција -опише функционисање тржишта акција -дефинише појам "финансијски посредник" -разликује банке као финансијске институције -разликује инвестиционе фондове као финансијске институције -дефинише тржиште зајмовних средстава -разликује изворе зајмовних средстава -дефинише каматну стопу -доводи у везу утицај нивоа каматне стопе на понуду и тражњу зајмовних средстава -дефинише номиналну каматну стопу -дефинише реалну каматну стопу		

			-препозна утицај суфицита и дефицита државног буџета на понуду и тражњу зајмовних средстава		
	Новац у макроекономији	Стицање основних знања о новцу, креирању новца и регулисања количине новца у оптицају	Ученик је у стању да : -дефинише новац -наводи функције новца -објасни функцију новца као средства размене -објасни функцију новца као обрачунске јединице -објасни функцију новца као чувара вредности -разликује појмове "готов новац" и "депозит по виђењу" -дефинише новчану масу -разликује монетарне агрегате M1 и M2 као мере за количину новца у оптицају -дефинише централну банку -наведе функције централне банке -опише улогу централне банке у регулисању понуде новца -дефинише пословну банку -опише укратко утицај пословних банака на понуду новца -дефинише појам "обавезне резерве" -дефинише новчани мултипликатор -израчуна величину новчаног мултипликатора -наводи инструменте монетарне политике -препозна значај операција на отвореном тржишту као инструмента монетарне полит. -препозна значај обавезне резерве као инструмента монетарне политике -препозна важност есконтне стопе као		

			инструмента монетарне политике		
	Инфлација	Стицање знања о промени вредности новца и промене нивоа цена	Ученик је у стању да : -дефинише инфлацију -увиђа везу између промене цена и промене вредности новца -наведе различите типове инфлације -објасни различите типове инфлације -наведе факторе који утичу на тражњу за новцем -објасни факторе који утичу на тражњу за новцем -доведе у везу понуду и тражњу новца -прикаже графички равнотежни ниво цена -прикаже графички утицај промене понуде новца на ниво цена и вредност новца -анализира утицај промене понуде новца на ниво цена и вредност новца -дефинише брзину оптицаја новца -наведе једначину "квантитативне теорије новца" -објасни једначину "квантитативне теорије новца"		
	Незапосленост	Стицање основних знања о незапослености као макроекономској варијабли	Ученик је у стању да : -дефинише незапосленост -разликује појмове "запослено лице" и "незапослено лице" -дефинише радну снагу -дефинише стопу незапослености -израчуна стопу незапослености -дефинише природну стопу незапослености -објасни природну стопу незапослености -дефинише цикличну стопу незапослености -објасни цикличну стопу незапослености -дефинише фрикциону незапосленост		

			-објасни постојање фрикционе незапослености -дефинише структурну незапосленост -објасни структурну незапосленост као разлог дугорочне незапослености -препозна како политика државе утиче на незапосленост (пример: Закон о минималној надници) -дефинише синдикат -дефинише колективно преговарање -објасни утицај синдиката и колективног преговарања на ниво надница и незапосленост		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални, комбиновани Наставне методе: Монолошко-дијалошки, дијалошки, демонстративни, комбиновани рад, методе АОН : грудве снега, галеријска шетња, плакат, презентација, шеме Наставна средства: Текстуална					

ПРАВО

ЛИТЕРАТУРА: Закон о облигационим односима, Закон о спољнотрговинском пословању, Закон о општем управном поступку

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
П Р А В О	Уговори	• Стицање знања о посебним врстама уговора неопходним за велетрговину	• разликује изворе права у велетрговини • објасни елементе облигационог односа • разликује врсте облигација • разликује стварна права	Зна да је за разумевање догађаја и доношење компетентних одлука потребно имати релевантне и поуздане податке.	Организација набавке и продаје Обука у виртуелном предузећу Финансије

			• објасни елементе уговора • разликује врсте уговора по одређеним критеријумима • објасни дејство уговора • разликује врсте одговорности за мане ствари • објасни модификације у уговору • објасни начине престанка уговора • објасни елементе уговора о продаји • објасни својства уговора о продаји • објасни посебне услове за настанак уговора о продаји • објасни обавезе продавца и купца • састави уговор о продаји на основу задатих елемената • објасни карактеристике уговора о заступању • објасни права и обавезе заступника и налогодавца • објасни уговоре безготовинског плаћања • објасни карактеристике уговора о комисиону • објасни права и обавезе комисионара и комитента • објасни карактеристике и елементе уговора о превозу • објасни права и обавезе	Уме да претражује, процењује релевантност и поузданост, анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа ИКТ средства (уређаје, софтверске производе и електронске услуге). Помоћу ИКТ уме да представи, организује, структурира и форматира информације користећи на ефикасан начин могућности датог ИКТ средства . Активно слуша и поставља релевантна питања поштујући саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима. Конструктивно доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима и при томе поштује друге као равноправне чланове групе. Ангажује се у реализацији преузетих обавеза у	Принципи економије

			пошљаоца и превозиоца • објасни права и обавезе превозиоца и примаоца • објасни правни значај документације која прати робу у превозу • објасни карактеристике и елементе уговора о шпедицији • објасни права и обавезе шпедитера и налогодавца • објасни карактеристике уговора о ускладиштењу •објасни правни значај складишнице • објасни права и обавезе складиштара и налогодавца • објасни консигнацију •објасни елементе уговор о осигурању робе у превозу • објасни обавезе уговорних страна код уговора о осигурању робе у превозу • разликује каско и карго осигурање • разликује врсте ризика у зависности од транспортног средства •објасни правни значај хартија од вредности • објасни чек и меницу као инструмент обезбеђења • објасни преносивост хартија од вредности	оквиру групног рада на одговоран, истрајан и креативан начин.	

	Правни аспекти спољнотрговинског пословања	• Стицање правног знања о посебним врстама уговора неопходним за спољну трговину	• наброји изворе права значајне заспољнотрговинско пословање привредног друштва • објасни уговор о продаји са елементом иностраности • објасни прелазак ризика осигурања при превозу према правилима INCOTERMSa • објасни правни значај транспортних докумената наведе правни значај шпедитерских докумената • објасни правни аспект документа при увозу и извозу робе • објасни надлежност међународних институција при решавању спорова код уговора о продаји са елементом иностраности		
	Комуникација са државним органима	• Стицање знања о правном аспекту комуникације са државним органима у пословима vele и спољнотрговине	• објасни управни поступак • одреди надлежне државне органе за поједине видове трговинског пословања • објасни функцију службеног лица у управном поступку • објасни странке у управном поступку наведе елементе и карактеристике писмена у комуникацији са државним органима • објасни поступање по записнику државних органа • разуме значај достављања • разуме значај рокове у управном поступку • наведе саставне делове решење и закључка у управном поступку • састави одговарајуће		

			правно средство на основу задатих елемената		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, индивидуални, групни					
Наставне методе: Монолошко-дијалoшка, дијалoшка					
Наставна средства: Закони, примери из праксе					

КАНЦЕЛАРИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

ЛИТЕРАТУРА: Канцеларијско пословање за други разред средњих стручних школа, аутори : Слободан Рајковић, Бранка Суботић, Завод за уџбенике, Београд, 2014

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
КАНЦЕЛАРИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ	Рад са поштом	Оспособљавање ученика за рад са текућом поштом	Ученик је у стању да : -наведе фазе у раду са текућом поштом -објасни рад у појединим фаза-ма рада са текућом поштом -спроведе процедуру рада по појединим фазама на конкретном примеру	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења	Рачунарство и информатика, обука у виртуелном предузећу, организација набавке и продаје, предузетништво, вештине комуникације
	Евиденција и класификација	Оспособљавање ученика за вођење евиденција и класификацију документације	Ученик је у стању да : -дефинише појам, врсте и значај евиденција -евидентира дневне и недељне обавезе -дефинише појам, врсте и значај класификација -класификује документацију према задатим параметрима	-Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано) - Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује	
	Пословна кореспонденција	Оспособљавање ученика за састављање пословних писама и	Ученик је у стању да : -састави упит ино-купцу на основу датих елемената	-Ученик проналази /	

	у спољној трговини	попуњавање докумената у спољној трговини	-састави понуду ино-купцу на основу датих елемената -састави чврсту понуду (PRO-FORMA QUOTATION) на основу датих елемената -састави рачун (INVOICE) на основу датих елемената -састави поруџбину (CONFIRM OF PURCHASE) на основу датих елемената -објасни садржину, значај и намену контролника -попуни контролник увозно-извозног посла на основу датих елемената -наведе и објасни транспортна документа (отпремница, товарни лист, пакинг листа) -састави обавештење инодобављачу о шпедитеру на основу датих елемената -састави AVIZO – обавештење о испоруци робе на основу датих елемената -састави овлашћење за рад шпедитеру на основу датих елемената -састави налог за рад шпедитеру на основу датих елемената -састави диспозицију за шпедитера	осмишљава могућа решења проблемске ситуације -Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	
	Комуникација и правила пословног бонтонa у различитим врстама комуникације	Оспособљавање ученика за комуникацију у складу са правилима пословног бонтонa	Ученик је у стању да : -разликује врсте комуникације и њихове предности и недостатке -разликује намену средстава комуникације (телефон, факс, компјутер) и користи их -понаша се у складу са прави-		

			лима пословног бон-тона и интерној и екстерној комуникацији -разликује елементе разговора вођеног у личном контакту и преко телефона -припреми се и успешно реализује телефонске разговоре у различитим ситуацијама („стари“ пословни партнери, нови пословни партнери, решавање неспоразума заказивање састанака) -састави е-mail поруке различитих намена		
	Продајни разговор	Оспособљавање ученика за обављање продајног разговора	Ученик је у стању да : -представи себе и своје предузеће и опише његову делатност -планира и припрема продајни разговор -разликује фазе продајног разговора -разликује и примени општа правила понашања продавца -разликује и примени најважније продајне вештине -примени правила аргументације за купца -одговори на приговоре купца -прилагоди приступ купцу у зависности од типа потрошача -разликује фразе и изразе које треба избегавати у продајном разговору		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада : Вежбе - Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални, комбиновани Наставне методе : Монолошко-дијалогски, рад на тексту, демонстративан, практичан рад, радионица Наставна средства : Текстуална, рачунар					

ОРГАНИЗАЦИЈА НАБАВКЕ И ПРОДАЈЕ

ЛИТЕРАТУРА: приручник за рад у виртуелном предузећу, интернет

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Организација набавке и продаје	Купопродајни послови	Оспособљавање ученика за послове купопродаје	објасни место и улогу набавне и продајне службе у организационој шеми предузећа и повезаност са осталим службама • објасни процедуре набавке и продаје • објасни значај плана набавке и продаје • разликује и изради сва пословна писма у вези са набавком и продајом на основу задатих елемената • објасни неопходне евиденције у набавци робе и продаји робе • разликује врсте трговачких попушта • разликује модалитете плаћања у земљи • објасни избор транспортног средства у зависности од врсте робе • објасни значај уговарања места и времена испоруке робе • објасни улогу возара • разликује критеријуме за избор возара • одабере најповољнију понуду • објасни значај комплетирања докумената у вези са обављеним послом набавке и продаје • објасни значај утврђивања успешности продаје у одређеном временском периоду • попуњава и израђује пратећу	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	трговинско пословање обука у виртуелном предузећу пословна економија економика предузећа

			документацију при набавци и продаји води базе података о извршеним набавкама и реализацији • саставља извештаје о извршеним купопродајним пословима		
	Складишно пословање	Оспособљавање ученика за складишно пословање	објасни место и улогу складишта у организационој шеми предузећа • разликује врсте складишта • разликује услове предвиђене за чување одређених врста роба • разликује функције и врсте амбалаже • објасни узроке настајања губитака на роби у складишту • објасни процедуру кретања документације између складишта и набавне односно продајне службе • разликује врсте докумената везаних за пријем и издавање робе у складиште • изради отпремницу-пријемницу, комисијски записник и пријемни лист на основу задатих елемената • објасни процедуру пријема робе у складиште • унесе потребне податке о примљеној и издатој роби у одговарајућу електронску и штампану магацинску евиденцију и документацију на основу задатих параметара • објасни потребу спровођења ванредног пописа у складишту • објасни процедуру издавања робе из складишта • води евиденцију о количини робе на	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	трговинско пословање обука у виртуелном предузећу пословна економија економика предузећа

			залихама		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару					
Наставне методе: монолошко – дијалогска, текст – метода, метода демонстрације, практичан рад					
Наставна средства: видео – бим, шеме, штампани материјал, рачунари					

ОБУКА У ВИРТУЕЛНОМ ПРЕДЗЕЋУ

ЛИТЕРАТУРА: 155 питања и одговора Водич за рад у виртуелном предузећу, k-education пројектна канцеларија Београд и Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС, 2012

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Обука у виртуелном предузећу	Оснивање и почетак пословања привредног друштва: Оснивање привредног друштва Отварање текућег рачуна Отварање пословних књига Послови набавке Послови продаје Послови платног промета Књиговодствена евиденција набавке, плаћања, продаје, расходи и друга	Познавање поступка оснивања привредног друштва Стицање вештина за отварање пословних књига и обављање послова набавке и продаје са књиговодственом евиденцијом	-Изради кодекс пословног понашања -спроведе поступак оснивања привредног друштва -састави пријаву за посао -отвори пословне књиге -одабере робну групу и дефинише асортиман -истражи тржиште добављача, састави план набавке -изради и пошање упит -креира обрасце и документацију -евидентира излазну –улазну пошту и интерна документа у деловодник -изабере и предложи	Предузимљивост и предузетничка компетенција (ученик показује да разуме важност личне активације и иницијативе у тражењу посла, зна да идентификује и адекватно представи своје способности (CV, мотивационо писмо), Комуникација: активно учествује у дијалогу, уважава различитост, познаје специфичне карактеристике	Канцеларијско пословање Рачуноводство Рачунарство и информатика Организација набавке и продаје

	евиденција		најповољнију понуду -изради поруџбину по налогу послодавца и пошаље добављачу -евидентира приспеле рачуне у књигу примљених рачуна (КУФ) -састави калкулацију продајне цене -спроведе евиденцију набавке у финансисјком књиговодству -спроведе евиденцију набавке у аналитици -изврши плаћања по приспећу рачуна -креира лагер листу -истражи тржиште купаца -изради понуду и пошаље купцима -састави и пошаље рачун – отпремницу -спроведе евиденцију продаје у финансисјком књиговодству -спроведе евиденцију продаје у аналитици -евидентира ослате рачуне у књигу издатих рачуна (КИФ) -ажурира лагер листу -спроведе евиденцију уобичајених расхода -спроцеде евиденцију платног промета -изврши контролу докумената - функционоално организје радно место -планира редослед	модалитета комуникације – писана, усмена, преко интернета, зна да јасно одређени садржај и да га прилагоди ситуацији, ученик користи на одговарајући и креативан начин одређени стил комуникације Рад са подацима и информацијама: зна да је за одређено одлучивање потребно имати релевантне податке, зна да упореди различите изворе података и и процени њихову поузданост, користи табеларне и графичке приказе, користи информационе технологије за прикупљање, употребу, обраду и чување података.	

			обављања активноти - прати реализацију планираних активности -систематизује податке у рачунару - ослаже и чува документацију у одгоарајућим регистраторима -састави извештај о раду -поштује кодекс пословног понашања -користи информатичку технологију и савремена средства комуникације за обављање послова -поштује принципе економичности и ефикасности		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:индивидуални рад, рад у групи Наставне методе:дијалоска, демонстративна, Наставна средства: рачунар, израђени импулси од стране предметног наставника.					

БЛОК

ЛИТЕРАТУРА: 155 питања и одговора Водич за рад у виртуелном предузећу, k-education пројектна канцеларија Београд и Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС, 2012

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Обука у виртуелном предузећу -	Пословање у реалном привредном	Повезивање знања и вештина стечених у	-представи организациону структуру привредног друштва у ком се обавља блок настава	Предузимљивост и предузетничка	Канцеларијско

блок настава	субјекту	виртуелном привредном друштву са пословима у привредном субјекту	-објасни начин организације рада у службама -спроведе послове набавке и продаје -спроведе послове платног промета -спроведе књиговодствену евиденцију -објасни токове кретања документације у привредном субјекту -кратко опише пословне активности и сарадњу привредног субјекта са окружењем -упоређи начине пословања виртуелног привредног друштва и привредног субјекта	компетенција (ученик показује да разуме важност личне активације и иницијативе у тражењу посла, зна да идентификује и адекватно представи своје способности (CV, мотивационо писмо), Комуникација: активно учествује у дијалогу, уважава различитост, познаје специфичне карактеристике модалитета комуникације – писана, усмена, преко интернета, зна да јасно одређени садржај и да га прилагоди ситуацији, ученик користи на одговарајући и креативан начин одређени стил комуникације Рад са подацима и информацијама: зна да је за одређено одлучивање потребно имати релевантне податке, зна да упоређи различите изворе података и и процени њихову поузданост, користи табеларне и графичке приказе, користи	пословање Рачуноводство Рачунарство и информатика

				информационе технологије за прикупљање, употребу, обраду и чување података.	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални рад, рад у групи Наставне методе: дијалогска, демонстративна, Наставна средства: рачунар, документација коју ученици добијају од привредног субјекта					

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: КОМЕРЦИЈАЛИСТА III РАЗРЕД

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Збирке, уџбеници, приручници

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Математика	Експоненцијална и логаритамска функција	Упознавање основних особина експоненцијалне и логаритамске функције Примена стечених знања на решавање једноставнијих експоненцијалних и логаритамских једначина	прикаже аналитички, табеларно и графички експоненцијалну функцију реши једноставније експоненцијалне једначине прикаже аналитички, табеларно и графички логаритамску функцију објасни шта је логаритам, наведе и примени правила логаритмовања при трансформацији једноставних израза реши једноставније логаритамске једначине користи калкулатор за одређивање вредности логаритама	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Естетичка компетенција	Статистика

	Аналитичка геометрија у равни	Стицање основних знања о аналитичкој геометрији	примени Гаусов алгоритам на решавање система линеарних једначина(3×3) израчуна растојање између две тачке и обим троугла ако су дате координате његових темена разликује општи облик једначине праве од експлицитног облика и преведе један запис у други објасни положај праве у координатном систему у зависности од коефицијената k и n одреди једначину праве одређену датом тачком и датим коефицијентом правца одреди једначину праве одређену датим двема тачкама примени услов нормалности и услов паралелности две праве одреди угао који заклапају две праве израчуна растојање тачке од праве преведе општи облик једначине кружнице у канонски одреди центар и полупречник кружнице одреди једначину кружнице из задатих услова – једноставнији примери испита међусобни положај праве и кружнице одреди једначину тангенте кружнице из задатих услова		
	Низови	Упознавање са појмом низа Разумевање појмова аритметички и геометријски низ и	препозна општи члан низа када су дати почетни чланови низа (једноставнији примери) препозна аритметички низ и одреди везу између општег члана,		

		примена на конкретне проблеме	првог члана и диференције низа израчуна збир првих n чланова аритметичког низа препозна геометријски низ и одреди везу између општег члана и првог члана и количника низа ☐ израчуна збир првих n чланова геометријског низа		
	Елементи привредне и финансијске математике	Стицање основних знања и примена простог каматног рачуна Стицање основних знања из сложеног каматног рачуна Примена сложеног каматног рачуна у рачуну улога Примена сложеног каматног рачуна у рачуну ренте	примени основну пропорцију простог каматног рачуна за време дато у годинама, месецима, данима израчуна интерес на основу каматног броја и каматног кључа израчуна камату на више сума примени каматни рачун више сто и ниже сто примени термински рачун, есконтовање меница, рачун штедног улога израчуна месечну отплату код потрошачких кредита примени верижни рачун у проблемима продаје и куповине валута покаже разлику између простог и сложеног каматног рачуна на датом примеру израчуна увећану, односно почетну вредност главнице израчуна време и каматну стопу израчуна сложену камату одреди конформну каматну стопу одреди увећану вредност више периодичних улога при улагању почетком и крајем периода израчуна број улагања израчуна каматну стопу објасни појам садашње (почетне)		

			вредности више периодичних сума које се исплаћују почетком или крајем периода израчуна збир дисконтованих вредности одреди вредност исплате крајем и почетком периода израчуна број исплата израчуна вредност каматне стопе		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, рад у паровима Наставне методе: решавање проблема – хеуристички приступ, дијалогска, рад на тексту, писани радови Наставна средства: текстуална, помоћно-техничка, аудио-визуелна					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета математика јесу:					
2.МА.1.2.4. 2.МА.1.2.5. 2.МА.1.3.1. 2.МА.1.4.6. 2.МА.2.2.3. 2.МА.2.3.1. 2.МА.2.3.2. 2.МА.2.4.6.					

Програм изборног предмета Музичка култура исти је као програм образовног профила економски техничар.

Програм изборног предмета Екологија и заштита животне средине исти је као програм образовног профила финансијски администратор.

Програм изборног предмета Историја одабране теме исти је као програм образовног профила економски техничар.

Програм изборног предмета Изабрана поглавља математике исти је као програм образовног профила економски техничар.

Програм изборног предмета Логика са етиком исти је као програм образовног профила економски техничар.

ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК – РУСКИ

ЛИТЕРАТУРА: ПРИВЕТ ! Руски језик за трећи и четврти разред средње школе, други страни језик, аутори : Мајке Ханџ, Марија Маневич, Ирмагд Вилант, преводилац : Марија Гогоћ, Дата Статус, Београд, 2013 , ПРИВЕТ ! Радна свеска за трећи и четврти разред средње школе, други страни језик, група аутора, Дата Статус, Београд, 2013

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

	Золотое время – молодость Традиции нас объединяют До чего дошел прогресс	СЛУШАЊЕ : -Оспособљавање ученика за разумевање усменог говора ЧИТАЊЕ : -Оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова ГОВОР : Оспособљавање ученика за кратко монолошко излагање и за учешће у дијалогу на руском језику	Ученик ће бити у стању да : -разуме основне поруке и захтеве исказане јасним стандардним језиком када је реч о блиским темама (кола, посао, хоби) -разуме глобално суштину нешто дужих разговора или дискусија на састанцима, који се односе на мање сложене садржаје из струке, уколико се говори разговетно стандардним језиком, поставља питања и тражи објашњења у вези са темом дискусије / разговора -разуме једноставније текстове (стандардна писма, информације о процесу рада у струци) који су писани обичним језиком или језиком струке -разуме опис догађаја и осећања -разуме основни садржај као и важније детаље у извештајима, брошурама и уговорима везаним за струку -једноставним средствима опише статус и образовање, будуће запослење -опише делатност, фирму, процес рада или пак преприча телефонски разговор или одлуке неког договора у оквиру познате лексике -образложи краће своје намере, одлуке, поступке -попуњава рачуне, признанице и хартије од вредности -напише једноставно пословно	-представљање себе и других -поздрављање (састајање, растанак : формално, неформално) -идентификација и имено-вање особа, објеката, боја, бројева, итд. -давање једноставних упу-тстава и команди -изражавање молби и захвалности -изражавање извињења -изражавање потврде и негирања -изражавање допадања и недопадања -изражавање физичких сензација и потреба -исказивање просторних и временских односа -давање и тражења информација и обавештења -описивање и упоређивање лица и предмета -изрицање забрана и реаговање на забрану -изражавање припадања и поседовања -скретање пажње -тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања -тражење и давање	Српски језик, географија, историја, социологија, психологија, економија, статистика
		ПИСАЊЕ : Оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитог садржаја ИНТЕРАКЦИЈА : Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на руском језику и размену краћих писаних порука	-једноставним средствима опише статус и образовање, будуће запослење -опише делатност, фирму, процес рада или пак преприча телефонски разговор или одлуке неког договора у оквиру познате лексике -образложи краће своје намере, одлуке, поступке -попуњава рачуне, признанице и хартије од вредности -напише једноставно пословно	-давање и тражења информација и обавештења -описивање и упоређивање лица и предмета -изрицање забрана и реаговање на забрану -изражавање припадања и поседовања -скретање пажње -тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања -тражење и давање	

		МЕДИЈАЦИЈА : Оспособљавање ученика да преводи, сажима и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ : Оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима	писмо према одређеном моделу -описе и појасни садржај шема и графикана везаних за струку -поведе, настави и заврши неки једноставан разговор, под условом да је лице у лице са саговорником -буде схваћен у размени идеја и информација о блиским темама у предвидљивим, свакодневним ситуацијама -сажима садржај текста, филма, разговора и сл. -идентификује различита гледишта о истој теми -коректно употребљава једноставне структуре користећи зависне реченице (уз одређене системске елементарне грешке које глобални смисао не доводе у питање)	дозволе -исказивање честитки -исказивање препоруке -изражавање хитности и обавезности -исказивање сумње и неси-гурности

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару
Наставне методе: Монолошко-дијалогска, дијалогска, рад на тексту
Наставна средства: Уџбеник, радна свеска, табла, креда, CD

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:
НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ

Основни ниво:
Средњи ниво: Лексикографија – служење двојезичним речницима
Напредни ниво:

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

Именице

Скраћенице (ВУЗ, МГУ). Род абривијатура. Познатији наши и страни географски називи са специфичностима у роду, броју и промени.

Заменице

Систематизација неодређених заменица са –то, нибудь

Придеви

Утврђивање и систематизација придевских облика

Бројеви

Читање децимала и разломака (0,1-ноль целых одна десятая, 2,4-две целых четыре десятых, ½-одна вторая (половина)).

Глаголи

Радни глаголски придев садашњег времена

Радни глаголски придев прошлог времена

Пасивни глаголски придеви-употреба

СИНТАКСА

Реципице са субјектом типа мы с вами

Реченице с куполама являются, называются

Реченице са куполом есть

Реченице са трпним глаголским придевом у предикату (Лес посажен недавно)

Реченице са одредбом за приближну количину (В классе было учеников тридцать)

ОРГАНИЗАЦИЈА НАБАВКЕ И ПРОДАЈЕ

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Организација набавке и продаје	увоз и извоз и пословна писма и документа која их прате	Разумевање послова увоза и извоза као и оспособљавање ученика за израду пословних писма и попуњавање докумената која их прате	Ученик ће моћи да: -објасни процедуру набавке робе у иностранству - објасни процедуру продаје робе у иностранству - разликује и изради пословна писма и документа у вези са набавком и продајом робе у иностранству на основу задатих елемената на одговарајућем језику - разликује врсте и облике извозних послова - објасни елементе плана продаје у иностранству - разликује правила INCOTERMS-а - објасни елементе плана набавке у иностранству - састави план набавке у иностранству	Рад са подацима и информацијама- користи различите изворе информација и података Користи обрасце, табеле и уме да их попуни и примењује Користи информационе технологије за чување, презентацију и основну обраду података Сарадња- Ученик је способан- Да се ангажује на заједничком	Трговинско пословање Канцеларијско пословање Обука у виртуелном предузећу Рачунарство и информатика

			- тумачи уобичајене скраћенице међународне трговине у пословној кореспонденцији осигурања и саобраћаја	решавању проблема Доприноси постизању договора о правилима заједничког рада Ангажује се у реализацији преузетих обавеза у оквиру групног рада на одговоран, истрајан и креативан начин	
	Евиденција послова увоза и извоза	Оспособљавање ученика за вођење евиденција послова увоза и извоза	објасни врсте и значај евиденција увозног и извозног посла - попуни контролник на основу задатих елемената		
	Послови плаћања	оспособљавање ученика за обављање послова плаћања	разликује правила PAYTERMS-а • разликује уобичајене модалитете плаћања у пословима са иностранством • попуни налог за плаћање • попуни налог за наплату из иностранства • састави захтев за откуп девиза • попуни образац налога за отварање документарног акредитива • објасни значај праћења тока плаћања и наплате и прикупљања доказа о извршеном плаћању SWIFT		
	улога надлежних институција и установа у пословима увоза и извоза	Оспособљавање ученика за прибављање дозвола, сагласности, потврда и контактирање са компетентним установама и институцијама	објасни разлоге контактирања административних служби надлежних министарстава и одређених стручних служби, ради обезбеђења захтеваних формулари за увоз и извоз робе • објасни процедуру прибављање дозвола, сагласности, потврда, решења и мишљења од одговарајућих установа и институција • објасни и попуни формуларе за увоз и извоз робе на основу задатих елемената и		

			прати промене њихове форме • објасни значај регистрација увозног посла код Народне банке Србије у случају склапања кредитног посла са иностранством (кредитна пријава)		
	Послови царине и шпедиције и документација везана за послове царине и шпедиције	Разумевање послова шпедиције и царинске процедуре и оспособљавање ученика за попуњавање документације која прати ове послове	попуни и комплетира документацију за увозно царинење • попуни и комплетира документацију за извозно царинење • комплетира документацију о извршеном извозном царинењу робе (оверена царинска фактура и јединствена царинска исправа-ЈЦИ коју доставља шпедитер) • израчуна увозне дажбине у зависности од уговореног паритета • објасни ситуације када се обавља претходни царински преглед код увоза робе и изради захтев за покретање поступка на основу задатих елемената • објасни поступак преузимања и коришћења оверених царинских докумената (ЈЦИ и оверена царинска фактура) • састави увозну калкулацију • објасни процедуру правдања обављеног увозног посла Министарству финансија		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални, групни Наставне методе: дијалог, графички, демонстрација, практични рад					

ПОСЛОВНА ИНФОРМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Избор из стручне литературе у складу са планом и програмом предмета

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Пословна информатика	Напредни рад са табелама	- Упознавање ученика са различитим начинима анализирања података из електронских табела	- уочи значај анализе података из електронских табела - обједини податке са више радних листова - Анализира обједињене податке - примени ШТА – АКО анализу - Тумачи резултате ШТА – АКО анализе - Примени анализу „Тражење циља“ - Тумачи резултате анализе „Тражење циља“ - Креира међурезултате у табелама - Креира ПИВОТ табеле - Тумачи резултате добијене у ПИВОТ табелама - Креира сценарија - Анализира резултате разних сценарија - Подеси опције штампања извештаја	- Рад с подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Решавање проблема - Сарадња	- Организација набавке и продаје - Статистика - Обука у виртуелном предузећу - Рачунарство и информатика
	Рад са базама података	- Оспособљавање ученика за рад са базама података	- Разликује основне појмове о базама података -Користи програм за управљање базама података - Креира табеле, упите, обрасце и извештаје - Врши промене над табелама, упитима, обрасцима и извештајима - Повезује табеле - Креира мању базу података - Подеси опције штампања извештаја		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					

Облици рада: Индивидуални, групни

Наставне методе: Монолошко – дијалогска, демонстрација

Наставна средства: Рачунар, стручна литература везана за тему-област, табла, креда, радни листови

ОБУКА У ВИРТУЕЛНОМ ПРЕДУЗЕЋУ

ЛИТЕРАТУРА: 155 питања и одговора Водич за рад у виртуелном предузећу, k-education пројектна канцеларија Београд и Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС, 2012

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Обука у виртуелном предузећу	Успостављање организационе структуре предузећа -организациона шема предузећа -дефинисање послова свих служби у предузећу	-уознавање са организационом структуром предузећа -повезивање знања и вештина стечених у оквирима стручних предмета са пословима предузећа	- сагледа токове кретања документације у предузећу -стекне увид у пословне активности и обим сарадење предузећа са окружењем -координира рад свих служби у предузећу	Предузимљивост и предузетничка компетенција (ученик показује да разуме важност личне активације и иницијативе у тражењу посла, зна да идентификује и адекватно представи своје способности (CV, мотивационо писмо), Комуникација: активно учествује у дијалогу, уважава различитост, познаје специфичне карактеристике модалитета комуникације – писана, усмена, преко интернета, зна да јасно одређени садржај и да га прилагоди ситуацији, ученик користи на	Канцеларијско пословање Рачуноводство Рачунарство и информатика Пословна информатика Трговинско пословање Организација набавке и продаје Статистика
	Послови набавне службе велетрговинског предузећа -план набавке -избор добављача -прикупљање и процена понуда -поручивање робе -база података добављача -калкулација продајне цене -праћење токова плаћања -рекламације -контрола послова навике -извештај о раду	-стицање вештина и рутине за обављање послова набавке	-прошири асортиман на основу захтева продајне службе -истражи тржиште добављача, састави листу нових добављача - састави план набавке -изради и пошање упит -креира обрасце и документацију -евидентира излазну – улазну пошту и интерна документа у деловодник -изабере и предложи најповољнију понуду -изради поруџбину по		

			налогу послодавца и пошаље добављачу -евидентира приспеле рачуне у књигу примњених рачуна (КУФ) -састави калкулацију продајне цене -спроведе евиденцију навабке у финансисјком књиговодству -спроведе евиденцију набавке у аналитици -прати ток плаћања -изврши плаћања по приспећу рачуна -прикупи доказе о извршеном плаћању, ако је потребно шаље доказе добављачу -евидентира набавку кроз књигу евиденција (КЕПУ) -изради рекламацију -креира у/или ажурира легер листу -функционално организује своје радно место -сарађује са другим службама -понаша се одговорно на свом радном месту -користи информатичку технологију и савремена средства комуникације за остваривање послова набавке -прати и примењује важеће правне прописе у пословима набавке -одлаже и чува	одговарајући и креативан начин одређени стил комуникације Рад са подацима и информацијама: зна да је за одређено одлучивање потребно имати релевантне податке, зна да упореди различите изворе података и и процени њихову поузданост, користи табеларне и графичке приказе, користи информационе технологије за прикупљање, употребу, обраду и чување података.	

			документацију набавне службе у одговарајућим фасциклама и у фолдерима на рачунарима -систематизује документацију набавне службе -саставља дневне и периодичне извештаје о раду у набавној служби -креира обрасце за пословне набавке који се често користе -изврши контролу докумената у процесу набавке -изврши периодичну електронску заштиту података набавне службе -понаша се у складу са принципима економичности и ефикасности		
	Послови продајне службе у велетрговинским предузећима -план продаје -база података о купцима -прикупљање података о тржишту и купцима -продајна документа и евиденције -контрола наплате потраживања -контрола послова продаје -мере за побољшање продаје -извештај о раду	Стицање вештина и креативности у обављању послова продаје	-истражи тржиште купаца -састави план продаје -изради понуду и пошаље купцима -ажурира базу података о купцима -примени трговачке попусте -обради приспеле понуде -обради приспеле поруџбине -комплетира послате понуде са приспелим поруџбинама -организује транспорт		

			робе -састави и пошаље предрачун -састави и пошаље рачун – отпремницу -спроведе евиденцију продаје у финансисјком књиговодству -спроведе евиденцију продаје у аналитици -евидентира послате рачуна у књигу издатих рачуна (КИФ) -евидентира продају кроз књигу евиденција (КЕПУ) -попуни и изда налог складишту да изда робу -комплетира документа везана за продају и достави књиговодству -утврди успешност продаје у односу на план продаје -прати наплату по предрачунима -састави ургенцију -реши приспелу рекламацију -крира упитник за истраживање тржишта -креира промотивну поруку и изабере одговарајући медиј за пласирање те поруке -креира и ажурира каталог -креира рекламну оглас за промоцију у новинама -креира промотивне флајере		

			-презентује своје предузеће и робу -ажурира лагер листу - функционално организује радно место -планира редослед обављања активности -сарађује са другим службама -понаша се одговорно на свом радном месту -користи информатичку технологију и савремена средства комуникације за остваривање послова продаје -прати и примењује важеће правне прописе у пословима продаје -одлаже и чува документацију продајне службе у одговарајућим фасциклама и у фолдерима на рачунарима -систематизује документацију продајне службе -составља дневне и периодичне извештаје о раду у продајној служби -креира обрасце за послове продаје који се често користе -изврши контролу докумената у процесу продаје -изврши периодичну електронску заштиту		

			података продајне службе -понаша се у складу са принципима економичности и ефикасности		
	Послови финансијско-рачуноводствене службе велетрговинског предузећа -спроводи послове привредног друштва на начин да наставник спрема импулсе путем којих се симулира привредно окружење, активности предузећа -послови финансијско-рачуноводствене службе	Стицање вештина и одговорности у обављању послова планирања, анализе и контроле на основу података из књиговодствених евиденција Стицање основних радних навика	-води књиговодствену евиденцију на налозима за књижење кроз главну књигу -евидентира обавезе према добављачима аналитички и синтетички -евидентира потраживања према купцима аналитички и синтетички -евидентира набавку и продају робе у магацинском, робном и финансијском књиговодству -евидентира продају робе кроз интерни и екстерни став -евидентира улазни и излазни ПДВ у финансијском књиговодству -обрачунава ПДВ -попуњава пореску пријаву ПДВ -заводи фактуре у књигу улазних и књигу излазних фактура (КПР и КИР) -обрачунава остварену разлику у уцени помоћу помоћу просечне процентне разлике у цени -попуни инструменте		

			платног промета -прокњижи промене на текућем рачуну по изводу -составља биланс успеха -анализира резултате пословања - функционално организује радно место -сарађује са другим службама -понаша се одговорно на свом радном месту -спроводи контролу докумената -користи информатичку технологију и савремена средства комуникације за остваривање послова финансијско-рачуноводствене службе		
	Послови складишне службе велетрговинског -спроводи послове привредног друштва на начин да наставник спрема импулсе путем којих се симулира привредно окружење, активности предузећа -послови складиштења	Стицање вештина и одговорности у обављању послова складишта Стицање основних радних навика	-комплетира документацију везану за пријем робе у складишту -ажурира лагер листу -проследи набавној служби документа вазана за пријем робе -унесе потребне податке о примљеној роби у одговарајућу електронску и штампану магацинску евиденцију и документацију -састави извештај о стању робе у складишту, по захтеву или у случају уочених недостатака достави извештај набавној и продајној служби		

			-упореди интерна и екстерна документа приликом пријема робе и утврди евентуалне недостатке приспеле робе -састави комисијски записник -састави пријемницу -изради отпремницу и обазбеди потпис возача са бројем личне карте и регистарским бројем возила -унесе потребне податке о издатој роби у одговарајућу електронску и штампану магацинску евиденцију и документацију -достави документа о издатој роби продајној служби - функционално организује радно место -сарађује са другим службама -понаша се одговорно на свом радном месту -спроводи контролу магацинских докумената -користи информатичку технологију и савремена средства комуникације за остваривање послова складиштења		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални рад, рад у групи Наставне методе: дијалогска, демонстративна,					

Наставна средства: рачунар, израђени импулси од стране предметног наставника.

БЛОК

ЛИТЕРАТУРА: 155 питања и одговора Водич за рад у виртуелном предузећу, k-education пројектна канцеларија Београд и Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС, 2012

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Обука у виртуелном предузећу - блок настава	Рад у велетрговинском предузећу: 1. При обављању послова у предузећу ученици користе знања и вештине које су стекли у претходним разредима у оквирима различитих стручних предмета - основни подаци о привредном друштву у ком се изводи блок настава - пословни односи са пословним партнерима - послови складиштења - послови набавке - послови продаје - послови финансијско – рачуноводствене службе	Упознавање са предузећем и рад у реалним условима послова Повезивање знања и вештина стечених у оквиру стручних предмета са административним пословима предузећа	- спроведе послове набавке - спроведе послове продаје - спроведе књиговодствене послове - спроведе складишне послове - представи организациону структуру предузећа у ком обавља праксу - сагледа начин организације рада у службама - сагледа ергономске услове радног места канцелариског радника - сагледа токове кретања документације - стекне увид у обим пословне активности и обим сарадње предузећа са другим	Предузимљивост и предузетничка компетенција (ученик показује да разуме важност личне активације и иницијативе у тражењу посла, зна да идентификује и адекватно представи своје способности (CV, мотивационо писмо), Комуникација: активно учествује у дијалогу, уважава различитост, познаје специфичне карактеристике модалитета комуникације – писана, усмена, преко интернета, зна да јасно одређени садржај и да га прилагоди ситуацији, ученик користи на одговарајући и	Канцеларијско пословање Рачуноводство Рачунарство и информатика Пословна информатика Трговинско пословање Организација набавке и продаје Статистика

			предузећима и државним органима -упореди начин пословања предузећа у ком обавља праксу са пословањм виртуелног предузећа	креативан начин одређени стил комуникације Рад са подацима и информацијама: зна да је за одређено одлучивање потребно имати релевантне податке, зна да упореди различите изворе података и и процени њихову поузданост, користи табеларне и графичке приказе, користи информационе технологије за прикупљање, употребу, обраду и чување података.	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:индивидуални рад, рад у групи Наставне методе:дијалогска, демонстративна, Наставна средства: рачунар, документација коју ученици добијају од привредног субјекта					

ТРГОВИНСКО ПОСЛОВАЊЕ

ЛИТЕРАТУРА: Уџбеник не постоји (Скрипте, различита истраживања из области, литература из сродних предмета)

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ТРГОВИНСКО ПОСЛОВАЊЕ	Трговина као привредна делатност	Упознавање са појмом, значајем и местом трговине као привредне делатности	-ученик се ће моћи да повеже трговину са осталим привредним делатностима – ће моћи да направи разлику између општих и привредних као и робних и пословних функција трговине	Компетенција за целоживотно учење Рад с подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Рад са људима	Спољнотрговинско пословање Монетарна политика Јавне Финансије Банкарство Спољнотрговинско пословање Царинско пословање Монетарна економија
	Организациони облици трговине	Оспособљавање ученика да разазна појам и функције трговине на мало и трговине на велико	-Ученик је научио поделу малопродаје према начину продаје - такође је научио које су привредне делатности које се баве пружањем трговинских услуга		
	Трговина, тржишта и трнспорт	Стицање знања из међузависности тржишта и трговине	-ученик ће научити да разликује тржишне институције гросистичког типа – као што су робне берзе, сајмови, аукције, привредне изложбе и слично - Ће научити значај конкуренције на тржишту		

	Трговинско предузеће	Распознавање различитих облика трговинских предузећа као и њихову организациону структуру	-Ученик ће разумети разлику између лица капитала, ортакког друштва, командитног друштва, акционарског ... - Ученик се упознаје са ефикасности и ефективности предузећа	односи са јавношћу Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	
	Средства предузећа	Упознавање ученика са основним и обртним средствима трг предузећа као и њихова детаљна анализа	-ученик је научио све о пословним средствима предузећа - Такође је упознат са коефицијентом обрта као и ликвидности обртних средстава		
	Организационо понашање и организациона култура	Разумевање организације трговинских предузећа и међуљудских односа у истом	-Ученик ће се упознати орг културом и кодексима понашања у трг пред. - Ученик ће бити осбособљен за решавање конфликта унутар трг. Орг.		
	Улога државе у трговинском пословању	Разумети улогу Р. Србије и њених институција у Трг. Пословању	-Ученик ће се различитим сертификатима, атестима и самом контролом трговинског пословања		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, групни, рад у пару, индивидуални;

Наставне методе: монолошка, дијалoшка, писани радови, демонстративна, смислено-рецептивна, интерактивна;

Наставна средства: табла, креда, уџбеник, штампани материјал

МЕЋУНАРОДНА ШПЕДИЦИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Избор из литературе, интернет

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Међународна шпедиција	Међународни Транспорт	Упознавање ученика са основним појмовима међународног транспорта	ПОсле савладаног модула ученик би требао да: -објасни појам, улогу и значај међународне шпедиције у спољној трговини ☐ разликује послове међународне шпедиције и међународног транспорта ☐ објасни права и обавезе пошиљаоца и возара и посебне одговорности возара из уговора о превозу у различитим видовима транспорта ☐ идентификује специфичности царињења код различитих видова транспорта ☐ наведе поступке манипулисања робом ☐ објасни палетизацију и контејнере ☐ објасни транспортне системе и	-Компетенција за целоживотно учење -Анализирање података и информација -Решавање проблема и самостално долажење до закључака -Рад у групи и у пару -Комуникација	☐ Трговинско пословање ☐ Канцеларијско пословање ☐ Организација набавке и продаје ☐ Обука у виртуелном предузећу ☐ ☐ Статистика ☐ Право ☐ Менаџмент – изборни ☐ Вештина комуникације - изборни

			комбиновани транспорт ☐ објасни посебну процедуру код транспорта опасних материја		
	Послови међународне шпедиције	Упознавање ученика са пословима међународне шпедиције	☐ наведе правну регулативу међународног транспорта и међународне шпедиције ☐ класификује шпедитерске послове ☐ објасни основне шпедитерске послове ☐ објасни предрадње шпедитерског посла ☐ одреди наименовање робе по царинској тарифи - тарифирање ☐ објасни извршење шпедитерског посла извоза ☐ објасни извршење шпедитерског посла увоза ☐ објасни специјалне шпедитерске послове		

	Документација у транспорту и шпедицији	Оспособљавање ученика за коришћење одговарајуће документације у транспорту и шпедицији	❓ објасни транспортна документа ❓ објасни шпедитерска документа		
	Транспортно осигурање	Упознавање ученика са основним појмовима транспортног осигурања	❓ објасни значај осигурања робе ❓ наброји врсте осигурања робе ❓ објасни танспортно осигурање ❓ наведе ризике у међународном транспорту робе ❓ објасни уговарање осигурања и накнаду штете ❓ објасни реосигурање		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару					
Наставне методе: Монолошко-дијалогска, дијалогска,рад на тексту,практичан рад,активна настава					
Наставна средства: Табла, штампани материјал, примери за вежбање					

СТАТИСТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Статистика за 3. и 4. разред средње стручне школе, аутор : Радмила Драгутиновић-Митровић, издавач : Дата Статус, Београд, 2013

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
СТАТИСТИКА	УВОД У СТАТИСТИКУ	Стицање основних знања о статистици и основним статистичким појмовима	Ученик је у стању да : -дефинише појам „статистика“ -наведе предмет статистичког истраживања -наведе области статистике -дефинише основни скуп -дефинише узорак -објасни значење јединице посматрања -објасни значење појма „променљива“ -објасни значење појма „податак“ -разликује структурне и временске серије -наведе изворе података	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења	Рачуноводство у трговини, рачунарство и информатика, математика, обука у виртуелном предузећу, пословна информатика, предузетништво, маркетинг у трговини
	ДЕСКРИПТИВНА СТАТИСТИКА	Стицање основних знања о прикупљању, сређивању, обради и приказивању података Стицање основних знања о мерама централне тенденције и мерама дисперзије, као и могућностима њихове примене	Ученик је у стању да : -доведе у везу прикупљање, сређивање и обраду података -дефинише циљ истраживања -наведе врсте мерних скала -наведе методе прикупљања података -објасни различите методе прикупљања података -разликује серије структуре и временске серије -направи одговарајуће статистичке табеле у функцији статистичког истраживања -илуструје графички посматрану појаву у правоугаоном координатном систему коришћењем софтвера -илуструје графички посматрану појаву у поларном координатном систему	-Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује -Ученик проналази / осмишљава могућа	

			коришћењем софтвера -илуструје графички посматрану појаву у ван координатном систему коришћењем софтвера -одреди адекватну врсту графичког приказа за презентацију различитих резултата статистичког истраживања -наведе мере централне тенденције негруписаних података -дефинише аритметичку средину негруписаних података -дефинише медијану као меру централне тенденције -дефинише модус као меру централне тенденције -доведе у везу однос између аритметичке средине, медијане и модуса -наведе мере дисперзије негруписаних података -дефинише интервал варијације -дефинише варијансу -дефинише стандардну девијацију -објасни аритметичку средину, варијансу и стандардну девијацију груписаних података -дефинише геометријску средину -дефинише хармонијску средину -израчуна мере централне тенденције коришћењем софтвера -израчуна мере дисперзије коришћењем софтвера -анализира на конкретним примерима израчунате мере централне тенденције и мере дисперзије	решења проблемске ситуације -Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	

	ПРОСТА ЛИНЕАРНА РЕГРЕСИЈА И КОРЕЛАЦИЈА	Стицање основних знања о простој линеарној регресији и корелацији	Ученик је у стању да : -наведе циљеве регресионе и корелационе анализе -дефинише појам регресије, односно линеарног регресионог модела -дефинише дијаграм распршено-сти (растурања) -објасни метод најмањих квадрата -наведе могућности примене просте линеране регресије -дефинише стандардну грешку регресије -дефинише коефицијент детерминације -дефинише линеарну корелацију -дефинише коефицијент просте линеарне корелације -анализира на конкретном примеру употребу простог линераног регресионог модела коришћењем софтвера		
	ИНДЕКСНИ БРОЈЕВИ И АНАЛИЗА ВРЕМЕНСКИХ СЕРИЈА	Стицање основних знања о индексним бројевима и анализи временских серија Оспособљавање ученика за коришћење индексних бројева и анализе временских серија на конкретним емпиријским примерима	Ученик је у стању да : -дефинише појам „индексни бројеви“ -разликује врсте индексних бројева -дефинише индивидуалне индексе -израчуна индивидуалне индексе коришћењем софтвера -анализира на конкретним примерима израчунате индивидуалне индексе -дефинише групне индексе -разликује методе конструкције групних индекса -израчуна групне индексе методом агрегата коришћењем софтвера -израчуна групне индексе методом просечних цена коришћењем софтвера -израчуна индексе зарада на конкретним примерима коришћењем софтвера		

			-израчуна индексе продуктивно-сти рада на конкретним примерима коришћењем софтвера -анализира израчунате резултате индекса зарада и индекса продуктивности -објасни анализу временских серија -дефинише појам „тренд компонента“ -дефинише појам „линеарни тренд“ -дефинише појам „експоненцијални тренд“ -дефинише појам „сезонска компонента“ -разликује методе мерења сезонских варијација		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни, индивидуални Наставне методе: Дијалогска, монолошка, рад на задацима, демонстрациона Наставна средства: Уџбеник, збирка задатака, радни листови					

Програм изборног предмета Комерцијално познавање робе исти је као код образовног профила економски техничар.

Програм изборног предмета Пословна економија исти је као код образовног профила економски техничар.

Програм изборног предмета Електронско пословање исти је као код образовног профила економски техничар.

Програм изборног предмета Пословни енглески језик исти је као код образовног профила економски техничар.

МЕНАџМЕНТ

ЛИТЕРАТУРА: Пословна економија, уџбеник за трећи разред економске школе, аутори: Ђорђе Каличанин и Драган Лончар, издавач: Data Status

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

Улога менаџмента у организацијама	Стицање знања о улози менаџмента у организацијама	-објасни улогу менаџмента у организацији -објасни развој менаџмента -објасни окружење предузећа и његове карактеристике -анализира утицај окружења на пословање предузећа -разликује активности управљања -објасни врсте одлука и методе доношења одлука -анализира процес доношења одлука ☐ донесе одлуку на рационалан начин -објасни нивое менаџмента и вештине менаџера -објасни важност друштвено одговорног понашања предузећа -наведе примере етике у пословању предузећа	Компетенције за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Пословна економија Предузетништво Обука у виртуелном предузећу
	Планирање и стратешки менаџмент	Стицање знања о потреби планирања активности управљања Стицање знања о стратешком менаџменту -објасни важност дефинисања циљева организације -објасни важност планирања -разликује врсте планова -објасни хијерархију планова -дефинише стратегију -објасни концепт развоја стратегије -објасни процес стратешког		

	менаџмента
	-разликује нивое стратегије у организацијама
	-објасни начине за институционализацију и операционализацију стратегије
	-анализира различите пословне стратегије
Стицање знања о потреби и начинима организовања	-објасни основне активности процеса организовања
	-разликује високу и равну хијерархију
	-објасни процес стварања организационе структуре – организациони дизајн
Организовање као активност управљања	-одабере концепт организационог дизајна у зависности од услова у окружењу
	-дефинише организациону структуру
	-разликује формалну и неформалну организациону структуру
	-објасни функционални модел организационе структуре
	-објасни дивизиони модел организационе структуре
	-објасни матрични модел организационе структуре
	- донесе закључак о избору модела организационе структуре на основу

	анализе услова пословања
	-разликује изворе моћи и ауторитета у организацији
	-објасни потребу делегирања ауторитета и предности и недостатке делегирања ауторитета
	- разликује централизацију и децентрализацију
	-планира људске ресурсе
	-врши регрутовање и селекцију кандидата за посао
	- препозна потребу за обуком и усавршавањем запослених
	-објасни критеријуме за оцену учинака и поступак утврђивања надокнаде запосленима
	-разликује облике померања запослених у оквиру организације
	- наведе примере ситуација у којима може доћи до унапређења, премештаја, деградирања и разрешења
Стицање знања о лидерству/вођењу као активности управљања	-објасни значај вођења у организацијама
	-разликује факторе и стилове лидерсва
Стицање знања о важности тимског рада у организацијама	- објасни значај мотивисања запослених
Стицање знања о	- објасни основне теорије мотивације

Вођење као
активност
управљања

конфликтима и
управљању конфликтима
у организацијама

- доведе у везу доминантне факторе мотиваације са обликом/начином лидерства
- објасни потребу тимског рада у организацијама
- разликује врсте тимова и њихове карактеристике
- објасни фазе развоја тима
- објасни вештине које мора да поседује тим да би ефикасно деловао
- објасни значај различитих улога чланова тима и значај тимских норми
- дизајнира тим у складу са дефинисаним циљем, водећи рачуна о различитим улогама и вештинама чланова тима
- објасни врсте конфликта у тимовима
- објасни основне карактеристике конфликта у организацијама
- разликује персоналне и организационе узроке конфликта у организацијама
- објасни стратегије за управљање конфликтима
- примени одговарајућу стратегију управљања конфликтима у зависности од врсте конфликта

Организациона

Стицање знања о
организационој култури

- објасни утицај организационе културе на пословање и пословне резултате

култура

организације

- разликује когнитивне и симболичке елементе организационе културе

- разликује основне типове организационе културе

- објасни различите субкултуре у организацијама

Стицање знања о контроли као активности управљања

-објасни циљ контроле као активности управљања

објасни значај и фазе у поступку контроле

Контрола као активност управљања

- објасни дизајнирање контролних система

-објасни значај финансијске контроле

-анализира резултате пословања на основу финансијских извештаја (биланс стања, биланс успеха, извештај о кретању готовине)

-објасни буџетску контролу

- објасни ревизију као начин контроле

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: Фронтални, индивидуални, групни рад, рад у пару

Наставне методе: Монолошка, дијалогска, рад на тексту, презентација,

Наставна средства: Уџбеник, табла, рачунар, пројектор

ВЕШТИНЕ КОМУНИКАЦИЈЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Вештине комуникације – изборни предмет	Врсте комуникације	Упознавање ученика са правилима пословног бонтона, Упознавање ученика за комуницирање са представницима других народа, оспособљавање ученика за успешно обављање телефонског разговора и правилно састављање мејл порука, оспособљавање ученика за активно слушање и превазилажење конфликтних ситуација, оспособљавање ученика за обављање продајног разговора	Ученик ће се упознати са правилима пословног бонтона	Компетенције за целоживотно учење	Пословна економија
	Пословни бонтон	Упознавање ученика за комуницирање са представницима других народа, оспособљавање ученика за успешно обављање телефонског разговора и правилно састављање мејл порука, оспособљавање ученика за активно слушање и превазилажење конфликтних ситуација, оспособљавање ученика за обављање продајног разговора	Упознавање ученика за комуницирање са представницима других народа, оспособљавање ученика за успешно обављање телефонског разговора и правилно састављање мејл порука, оспособљавање ученика за активно слушање и превазилажење конфликтних ситуација, оспособљавање ученика за обављање продајног разговора	Комуникација	Предузетништво
	Културолошке различитости народа	Упознавање ученика са правилима пословног бонтона, Упознавање ученика за комуницирање са представницима других народа, оспособљавање ученика за успешно обављање телефонског разговора и правилно састављање мејл порука, оспособљавање ученика за активно слушање и превазилажење конфликтних ситуација, оспособљавање ученика за обављање продајног разговора	Упознавање ученика за комуницирање са представницима других народа, оспособљавање ученика за успешно обављање телефонског разговора и правилно састављање мејл порука, оспособљавање ученика за активно слушање и превазилажење конфликтних ситуација, оспособљавање ученика за обављање продајног разговора	Рад са подацима и информацијама	Обука у виртуелном предузећу
	Телефонирање и електронска комуникација	Упознавање ученика са правилима пословног бонтона, Упознавање ученика за комуницирање са представницима других народа, оспособљавање ученика за успешно обављање телефонског разговора и правилно састављање мејл порука, оспособљавање ученика за активно слушање и превазилажење конфликтних ситуација, оспособљавање ученика за обављање продајног разговора	Упознавање ученика за комуницирање са представницима других народа, оспособљавање ученика за успешно обављање телефонског разговора и правилно састављање мејл порука, оспособљавање ученика за активно слушање и превазилажење конфликтних ситуација, оспособљавање ученика за обављање продајног разговора	Решавање проблема	
	Баријере у комуникацији	Упознавање ученика са правилима пословног бонтона, Упознавање ученика за комуницирање са представницима других народа, оспособљавање ученика за успешно обављање телефонског разговора и правилно састављање мејл порука, оспособљавање ученика за активно слушање и превазилажење конфликтних ситуација, оспособљавање ученика за обављање продајног разговора	Упознавање ученика за комуницирање са представницима других народа, оспособљавање ученика за успешно обављање телефонског разговора и правилно састављање мејл порука, оспособљавање ученика за активно слушање и превазилажење конфликтних ситуација, оспособљавање ученика за обављање продајног разговора	Сарадња	
	Продајни разговор	Упознавање ученика са правилима пословног бонтона, Упознавање ученика за комуницирање са представницима других народа, оспособљавање ученика за успешно обављање телефонског разговора и правилно састављање мејл порука, оспособљавање ученика за активно слушање и превазилажење конфликтних ситуација, оспособљавање ученика за обављање продајног разговора	Упознавање ученика за комуницирање са представницима других народа, оспособљавање ученика за успешно обављање телефонског разговора и правилно састављање мејл порука, оспособљавање ученика за активно слушање и превазилажење конфликтних ситуација, оспособљавање ученика за обављање продајног разговора	Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: Фронтални, индивидуални, групни рад, рад у пару

Наставне методе: Монолошка, дијалогска, рад на тексту, презентација,

Наставна средства: Уџбеник, табла, рачунар, пројектор

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: КОМЕРЦИЈАЛИСТА IV РАЗРЕД

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Збирке, уџбеници, приручници

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Математика	Функције	Проширивање знања о особинама функцијама Упознавање са појмовима инверзна и сложена функција Упознавање са појмом гранична вредност функције	дефинише појам функције и врсте функција (1-1, НА и бијекција) користи експлицитни и имплицитни облик функције објасни и испита монотоност функције, ограниченост, парност, периодичност и одреди нуле функције нацрта и анализира елементарне функције одреди граничну вредност функције наброји важне лимесе одреди асимптоте дате функције	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Естетичка компетенција	Књиговодство Статистика
	Извод функције	Разумевање појма извода функције Оспособљавање за примену извода на испитивање својстава функције	објасни проблем тангенте у датој тачки и проблем брзине дефинише извод функције примени правила диференцирања примени таблицу елементарних извода одреди екстремне вредности помоћу извода функције испита монотоност функције помоћу извода испита и нацрта графике једноставних функција чита и анализира, односно нацрта дијаграм из подручја рада примени извод функције и примитивну функцију при израчунавању		

	Зајам	Стицање основних знања о елементима зајма Овладавање поступком амортизације зајма Стицање основних знања о конверзији зајма	разликује врсте зајмова и објасни појам амортизација зајма израчуна зајам, анuitет, каматну стопу и број анuitета израчуна износ дуга на почетку обрачунског периода израчуна интерес и отплату за било који период амортизације зајма израчуна отплаћени део зајма и остатак зајма направи амортизациони план и и изврши контролу ваљаности амортизационог плана направи план амортизације зајма подељеног на обвезнице одреди нови анuitет након промене времена амортизације или каматне стопе		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, рад у паровима Наставне методе: решавање проблема – хеуристички приступ, дијалoшка, рад на тексту, писани радови Наставна средства: текстуална, помоћно-техничка, аудио-визуелна					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета математика јесу:					
2.МА.1.3.2. 2.МА.1.3.3. 2.МА.1.3.4. 2.МА.1.4.2. 2.МА.1.4.6. 2.МА.2.3.3. 2.МА.2.3.4. 2.МА.2.3.5. 2.МА.2.3.6. 2.МА.2.3.7. 2.МА.2.4.6.					

СОЦИОЛОГИЈА СА ПРАВИМА ГРАЂАНА

ЛИТЕРАТУРА: В. Вулетић Социологија, С. Лилић и С. Булајић Устав и права грађана

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

Социологија са правима грађана	Структура и организација друштва	Упознавање са структуром и организацијом друштва.	Схвати организацију друштва,наведе друштвене групе и организације.Да објасни улогу друштвених група.	Компетенције за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Рад са подацима и информацијама Опдговорно учешће у демократском друштву	Са историјом Са психологијом Са српским језиком и књижевношћу Са грађанским васпитањем Са филозофијом Са основима права
	Устав, демократија и механизми власти у Србији	Упознавање са појмом устава и општих прописа. Упознавање са основним одлокама правосудног система	Схвати значај устава као највишег прописа. Схвати систем правосудних органа		
	Грађанин и његова права и слободе	Усвајање основних знања о људским правима. Схвати свој положај у друштву по питању права и да схвати значај да се права њуди поштују.	Разуме основне поделе људских права и зна да препозна основна права Да подели права и класификује их у групе.		
	Култура, друштво и друштвене промене	Стицање знања основних знања о култури,религији и уметности Развијање знања о културним тековинама и очувању идентитета. Развијање знања и о цивилизацијским тековинама и потреби да се унапреде и побољшају.	Препозна појмове култура религија, цивилизација Поштовање различитости и међусобно уважавање. Ученици развијају толеранцијупрема разликама у културној и религијској припадности.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални и комбиновани Наставне методе: рад на тексту, моношко-дијалогска и метод демонстрација Наставна средства: уџбеник, литература, медији (ТВ, штампа и инстернет)					

ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК – РУСКИ

ЛИТЕРАТУРА: ПРИВЕТ ! Руски језик за трећи и четврти разред средње школе, други страни језик, аутори : Мајке Ханџ, Марија Маневич, Ирмагд Вилант, преводилац : Марија Гогоћ, Дата Статус, Београд, 2013 , **ПРИВЕТ !** Радна свеска за трећи и четврти разред средње школе, други страни језик, група аутора, Дата Статус, Београд, 2013

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
РУСКИ ЈЕЗИК	Повторјам	СЛУШАЊЕ : Оспособљавање ученика за разумевање усменог говора	Ученик ће бити у стању да : -разуме суштину битних информација са радија или телевизије, презентација или дискусија о актуелним збивањима или о стварима које се њега тичу на приватном и професионалном плану, уколико се говори разговетно стандардним језиком -разуме смисао сложенијих текстова шематских приказа, упутстава, уговора -разуме и користи обавештења из стручних текстова везаних за струку -разуме текстове у којима се износи лични став или посебно гледиште -представи припремљену презентацију која се односи на теме везане за области личног интересовања -представи припремљену	-представљање себе и других -поздрављање (састајање, растанак : формално, неформално) -идентификација и имено- вање особа, објеката, боја, бројева, итд. -давање једноставних упут- става и команди -изражавање молби и за- хвалности -изражавање извињења -изражавање потврде и негирања -изражавање допадања и недопадања -изражавање физичких сензација и потреба -исказивање просторних и временских односа -давање и тражења инфо- рмација и обавештења -описивање и упоређивање лица и предмета -изрицање забрана и реаго- вање на забрану -изражавање припадања и поседовања -скретање пажње -тражење мишљења и изра-	Српски језик, географија, историја, социологија, психологија, економија, статистика, ликовна култура, информатика и рачунарство
	Россия в современном мире	ЧИТАЊЕ : Оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова			
	Россия –между прошлым и будущим	ГОВОР : Оспособљавање ученика за кратко монолошко излагање и за учешће у дијалогу на руском језику			
		ПИСАЊЕ : Оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитог садржаја ИНТЕРАКЦИЈА : Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на руском језику и размену краћих писаних порука			

		МЕДИЈАЦИЈА : Оспособљавање ученика да преводи, сажима и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова	презентацију која се односи на теме везане за области личног интересовања, школско градиво или струку -говори о утисцима, употребљавајући и комплексније изразе -даје дужи опис свакодневних радњи из свог окружења, описује прошле активности, свакодневне обавезе, планове, радне задатке и начин организовања -даје релевантне податке са неке презентације или из дискусије везане за струку	жавање слагања и неслагања -тражење и давање дозволе -исказивање честитки -исказивање препоруке -изражавање хитности и обавезности -исказивање сумње и несигурности	
		МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ : Оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима	-даје релевантне податке са неке презентације или из дискусије везане за струку		
		ЗНАЊА О ЈЕЗИКУ	-напише писмо или нешто дужи текст да би саопштио информацију или указао на лични став или супротстављање мишљења -напише извештај или протокол о догађају или са састанка -писмено конкурише за неки посао -оствари комуникацију о основним темама,		

			под условом да је у стању да тражи помоћ од саговорника -образложи и одбрани свој став, разјасни неспоразуме -препричава садржај текста, разговора, договора -поређи различите приказе истог догађаја у различитим медијима -коректно употребљава сложеније структуре и процесе (номинализације, градације, трансформације) -контролише граматичка знања и исправља своје грешке	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода				
Облици рада: Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Наставне методе: Монолошко-дијалозна, дијалозна, рад на тексту Наставна средства: Уџбеник, радна свеска, табла, креда, CD				
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:				
НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ				
Основни ниво:				
Средњи ниво:				
Напредни ниво: Бројеви – разломци, математички знакови и радње. Лексикографија – структура стручних речника и њихово коришћење				

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

Именице

Обнављање и систематизација типова именица, обрађених у претходним разредима

Прелазак придева у именице, тј. поименичени придеви

Заменице

Присвојне заменице 1.,2. и 3. лица и заменица свой
 Показне заменице этот, тот
 Неопређене заменице са речцом –либо, кое
 Придеви
 Продуктивни суфикси описних придева –ист, -аст, -ат, -ив, -лив, -чив
 Поређење придева и прилога
 Глаголи
 Обнављање и систематизација:
 Времена
 Прошло време глагола са основом на сугласник
 Грађење глаголског вида
 Понављање глаголских времена и партиципа
 Бројеви
 Слагање бројева са именицама и придевима
 Разломци и децимални бројеви
 Речце
 Разве, неужели,ли, хоть, даже
 Синтакса
 Инфинитивне реченице (Что мне сказать тебе)
 Именски предикат (Ломоносов- знаменитый учёный)
 Искривљање отсуства, присуства (В природе имеются разные минералы)
 Основне мерне јединице и њихове скраћенице
 Сложене независне реченице и сложене зависне реченице (временске, узрочне, допусне, последичне, начинске)

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: Direkt, уџбеник и радна свеска. Немачки језик за трећи разред гимназије и средњих стручних школа. Осма година учења. Издање: Klett.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
НЕМАЧКИ ЈЕЗИК	- Свакодневни живот (генерацијски конфликти и начини превазилажења)	Слушање - оспособљавање ученика за разумевање усменог	- глобално, детаљно и селективно (у зависности од захтева комуникативне ситуације) разуме различите усмене текстове (дијалоге,	-Компетенција за целоживотно учење	- Матерњи језик - Енглески језик - Географија

	- Образовање (образовање за све, пракса и припреме за будуће занимање, размена ученика) - Познате фирме, предузећа, установе, институције у земљама чији се језик учи - Културни живот (међународни пројекти и учешће на њима) - Заштита човекове околине (волонтерски рад) - Медији (штампа, телевизија, електронски медији) - Историјски догађаји/линости из земаља чији се језик учи - Свет компјутера (предности и мане употребе компјутера) - Праћење новина у области међународних правно-административних послова - Конкурисање на посао, праксу, даље	говора	монологи, песме и друго) о темама предвиђеним наставним програмом у трајању од 3 до 5 минута (у зависности од степена познавања теме и контекста), које чује уживо или са аудио визуелних записа. - а) Разуме и реагује на одговарајући начин на усмене поруке у вези са активностима на часу (говор наставника и другова, аудио и визуелни материјали у настави); - б) Разуме рекламе, радио и ТВ емисије блиске интересовањима ученика или од значаја за младе и о темама образовног карактера из популарне науке; - в) Разуме усмене текстове које исказују говорници различитих стандардних варијетета о темама из свакодневног живота ближег и даљег учениковог окружења, а које се односе на узрасно специфична интересовања.	- Комуникација - Решавање проблема - Сарадња - Одговоран однос према према здрављу -Одговоран однос према околини -Естетичка компетенција - Дигитална компетенција - Предузимљивост и предузетничка компетенција	- Историја - Биологија - Општа култура - Грађанско васпитање - Информатика - Психологија - Социологија - Музичка култура - Ликовна култура и историја уметности
		Писање Оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитог садржаја	- пише сруктурисане и кохерентне текстове дужине од 140 до 160 речи у којима користећи познату лексику и морфосинтаксичке стуктуре описује догађаје и лична искуства. - да пише поруке и писма (у електронској и традиционалној форми) различитог садржаја	Рад с подацима и информацијама	

			(захваљивање, позивање, извињење, тражење и давање информација)		
		Говор – оспособљавање ученика за кратко излагање и за учешће у дијалогу на немачком језику	- прилагођавајући свој говор комуникативној ситуацији, у временском трајању од два до три минута, на структурисан начин: - а) говори о себи и свом окружењу, о догађајима и активностима у школи и ван ње; - б) изрази своје утиске, осећања и аргументовано мишљење и ставове у вези са темама које су програмом предвиђене.		
		Читање- оспособљавање ученика за ункционално читање и разумевање различитих, узрасно и садржајно примерених врста текстова ради информисања, извршавања упутстава и остварења естетског доживљаја (читање ради личног задовољства)	- разуме глобално, детаљно и селективно (у зависности од захтева комуникативне ситуације и личних потреба) различите писане текстове (писма, новинске чланке, јасна илустрована упутства, огласе, прилагођене књижевне текстове, текстове у вези са градивом других наставних предмета и слично) о темама из свакодневног живота и популарне науке, ближег и даљег учениковог окружења, а које се односе на узрасно специфична интересовања и чија дужина зависи од чињенице у коликој мери ученик познаје дату тему и контекст. - Увиђајући намеру аутора текста и контекста у којем је текст настао (емоционални и		

			друго), ученик чита: а) да би се информисао; б) да би пратио упутства; в) ради задовољства.		
		Интеракција – оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих порука	- Ученик треба да: - поштујући социокултурне норме комуникације са саговорницима размењује информације, мишљења и ставове о темама које су из свакодневног живота, блиске његовом интересовању или из популарне науке и културе - започиње и води разговор о познатим темама, одржава континуитет и завршава га.		
		СОЦИОКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА Стицање и овладавање социокултурним компетенцијама неопходним за писану и усмену употребу језика	- у оквиру поља свог интересовања, знања и искуства, препозна и разуме сличности и разлике у погледу навика (вербална и невербална комуника-ција), обичаја, менталитета и институција које постоје између наше земље и земаља чији језик учи - препозна и разуме најчешће присутне културне моделе свакодневног живота земље и земаља чији језик учи - препозна и адекватно реагује на формалност говорне ситуације - адекватно користи најфреквентије стилове и регистре у вези са знањима из страног језика, али и из осталих области школских знања и		

			животних искустава - адекватно реагује на прагматичке функције говорних чинова у циљном језику различите од оних у Л1 (степен форманости, љубазности, као и паралингвистичка средства: гест, мимика, просторни односи међу говорницима, итд.) - учествује у свим видовима модерне комуникације (електронске поруке, СМС поруке, дискусије на блогу или форуму, дрштвене мреже) - користи све досад наведене стратегије развоја комуникативних компетенција примењујући језик струке у складу са нивоом знања језика и потребама		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, комуникативна настава уз примену техника рада у пару и у групи, Наставне методе: монолошко-дијалошка, херуистичка, активна настава, вербално-текстуалне методе (дијалог, дискусија, читање, писање), истраживачка, илустративно-демонстративна Наставна средства: текстуална (уџбеник, речник, чланци, часописи...), визуелна, аудитивна и аудио-визуелна (цртежи, слике, фотографије, CD, филмови, аудио и видео записи..)					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: ДСТ.1.1.1., ДСТ.1.1.2., ДСТ.1.1.3., ДСТ.1.1.5., ДСТ.1.1.6., ДСТ.1.1.7., ДСТ.1.1.8., ДСТ.1.1.9., ДСТ.1.1.10., ДСТ.1.1.11., ДСТ.1.1.12., ДСТ.1.1.14., ДСТ.1.1.15., ДСТ.1.1.16., ДСТ.1.1.20., ДСТ.1.1.21., ДСТ.1.1.23., ДСТ.1.1.24., ДСТ.1.2.4., Средњи ниво: ДСТ.2.1.1., ДСТ.2.1.2., ДСТ.2.1.5., ДСТ.2.1.6., ДСТ.2.1.8., ДСТ.2.1.9., ДСТ.2.1.13., ДСТ.2.1.16., ДСТ.2.1.17., ДСТ.2.1.19., ДСТ.2.1.21., ДСТ.2.1.27., ДСТ.2.1.29., ДСТ.2.1.30., ДСТ.2.2.3., ДСТ.2.3.7., ДСТ.2.3.8.,					

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: *Le nouveau taxi 3!*, уџбеник за трећи и четврти разред средње школе, аутор: *Robert Menand, Anne-Marie Johnson*

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Француски језик	ОПШТЕ ТЕМЕ - Свакодневни живот (генерацијски конфликти и начини превазилажења) - Образовање (образовање за све, пракса и припреме за будуће занимање, размена ученика) - Познате фирме, предузећа, установе, институције у земљама чији се језик учи - Културни живот (међународни пројекти и учешће на њима) - Заштита човекове околине (волонтерски рад) - Медији (штампа, телевизија,	Слушање- оспособљавање ученика за разумевање усменог говора	- разуме различите усмене текстове (дијалоге, монологе, песме и друго) о темама предвиђеним наставним програмом (посао, културни живот, заштита животне средине, питање новца...)у трајању од 3 до 5 минута а које чује уживо или са аудио-визуелних записа - Разуме рекламе, радио и ТВ емисије од значаја за младе и о темама образовног карактера из популарне науке; - разуме и реагује на усмене поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу (позив на неку групну активност, заповест, упутство, догађај из непосредне прошлости, планови за блиску будућност, свакодневне активности, жеље и избори...)	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Сарадња Одговоран однос према према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција	Матерњи језик Енглески језик Географија Историја Биологија Психологија Социологија Општа култура Грађанско васпитање Информатика Музичка култура Ликовна култура и историја уметности
		Читање – оспособљавање ученика за	разуме глобално, детаљно и селективно различите писане текстове (писма, новинске		

електронски медији) - Историјски догађаји/линости из франкофоних земаља - Свет компјутера (предности и мане употребе компјутера) - Праћење новина у области међународних правно-административних послова - Конкурисање на посао, праксу, даље студирање	разумевање прочитаних текстова	чланке, јасна илустрована упутства, огласе, прилагођене књижевне текстове) о темама из свакодневног живота и популарне науке, окружења, а Чија дужина зависи од чињенице у коликој мери ученик познаје дату тему и контекст. - ученик чита: а) да би се информисао; б) да би пратио упутства; в) ради задовољства.	Дигитална компетенција Предузимљивост и предузетничка компетенција Рад с подацима и информацијама	
	Говор – оспособљавање ученика за кратко излагање и за учешће у дијалогу на француском језику	- прилагођавајући свој говор комуникативној ситуацији, у временском трајању од два до три минута, на структурисан начин: - а) говори о себи и свом окружењу, о догађајима и активностима у школи и ван ње; - б) изрази своје утиске, осећања и аргументовано мишљење и ставове у вези са темама које су програмом предвиђене.		
	Писање – оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитих садржаја	- пише краће текстове у којима користећи познату лексику и морфосинтаксичке структуре описује догађаје и лична искуства. - да пише поруке и писма (у електронској и традиционалној форми) различитог садржаја (захваљивање, позивање, извињење, тражење и давање информација) .		

		Интеракција – оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих порука	- Поведе, настави и заврши неки једноставан разговор са саговорником; буде схваћен у размени идеја и информација о блиским темама у свакодневним ситуацијама		
		Медијација – оспособљавање ученика да преводи и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова	- Препичава садржај текста, разговора, договора		
		Медијска писменост – оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима	-користи садржаје медијске продукције намењене учењу француског језика (штампани медији, аудио / видео записи, компакт диск, интернет, итд.)		
		Знања о језику	Коректно употребљава предвиђене језичке структуре		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, комуникативна настава уз примену техника рада у пару и у групи, Наставне методе: монолошко-дијалошка, херуистичка, активна настава, вербално-текстуалне методе (дијалог, дискусија, читање, писање), истраживачка, илустративно-демонстративна Наставна средства: текстуална (уџбеник, речник, чланци, часописи...), визуелна, аудитивна и аудио-визуелна (цртежи, слике, фотографије, CD, филмови, аудио и видео записи..)					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: ДСТ.1.1.1., ДСТ.1.1.2., ДСТ.1.1.3., ДСТ.1.1.5., ДСТ.1.1.6., ДСТ.1.1.7., ДСТ.1.1.8., ДСТ.1.1.9., ДСТ.1.1.10., ДСТ.1.1.11., ДСТ.1.1.12., ДСТ.1.1.14., ДСТ.1.1.15., ДСТ.1.1.16., ДСТ.1.1.20., ДСТ.1.1.21., ДСТ.1.1.23., ДСТ.1.1.24., ДСТ.1.2.4.,					

Средњи ниво: ДСТ.2.1.1., ДСТ.2.1.2., ДСТ.2.1.5., ДСТ.2.1.6., ДСТ.2.1.8., ДСТ.2.1.9., ДСТ.2.1.13., ДСТ.2.1.16., ДСТ.2.1.17., ДСТ.2.1.19., ДСТ.2.1.21., ДСТ.2.1.27., ДСТ.2.1.29., ДСТ.2.1.30., ДСТ.2.2.3., ДСТ.2.3.7., ДСТ.2.3.8.,

Напредни ниво: ДСТ.3.1.3., ДСТ.3.1.10., ДСТ.3.1.13., ДСТ.3.1.17., ДСТ.3.1.22., ДСТ.3.1.24., ДСТ.3.1.25.,

ОБУКА У ВИРТУЕЛНОМ ПРЕДУЗЕЋУ

ЛИТЕРАТУРА: 155 питања и одговора Водич за рад у виртуелном предузећу, k-education пројектна канцеларија Београд и Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС, 2012

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Обука у виртуелном предузећу				Предузимљивост и предузетничка компетенција (ученик показује да разуме важност личне активације и иницијативе у тражењу посла, зна да идентификује и адекватно представи своје способности (CV, мотивационо писмо), Комуникација: активно учествује у дијалогу, уважава различитост, познаје специфичне карактеристике модалитета комуникације – писана, усмена, преко интернета, зна да	Канцеларијско пословање Рачуноводство Рачунарство и информатика Право Комерцијално познавање робе Пословна информатика Трговинско пословање Организација набавке и продаје Статистика Међународна шпедиција Маркетинг у тровини
	Набавна служба спољнотрговинског предузећа -спроводи послове привредног друштва на начин да наставник спрема импулсе који резултирају активностима ученика наведеним у рубрици исходи -вођење пословне кореспонденције -састављање плана набавке -израда пословних писама на одговарајућем језику -потребна документа за увозну калкулацију и њена израда -прибављање потребних дозвола и формулара за извоз и извоз робе	-стицање вештина и рутине за обављање послова набавке у иностранству	- примењује правила INCOTERMS-а везана за набавку -користи приручнике међународних правила трговине (PAYTERMS, Приручник међународних привредних термина) при попуњавању формулара -тумачи и користи уобичајене скраћенице међународне трговине у пословној кореспонденцији осигурања и саобраћаја -формира и ажурира базу података о инопартнерима - израда и слање пословних писама на одговарајућем језику - врши интерно регистровање увозног посла (отвара и ажурира контролник)		

			-регистраује посао увоза код НБС у случају кредита - израда чврсте поруџбине -изради и пошаље упит -формира и ажурира предмет за комерцијалну евиденцију -обради преспеле понуде, предложи најповољнију и да писмено образложи налогодавцу -попуни интерни налог за плаћање по профактури и достави га финансијско-рачуноводственој служби -прати рок плаћања, приупи доказе по профактури и шаље их на увид добављачу (SWIFT) -контактира административне службе надлежних министарстава и одређених стручних служби, ради обезбеђења захтеваних формулара за увоз робе -попуњава формулар изјаве о крајњој намени робе -прибавља дозволе за увоз робе по посебном режиму од надлежног министарства или облашћених установа -прибавља потврде о испуњењу санитарних, тржишних и техничких услова неопходних за увоз робе -прибавља сагласност и мишљење за увоз робе -прибавља потврде од ПКС за остваривање царинских повластица -изда интерни налог за	јасно одређени садржај и да га прилагоди ситуацији, ученик користи на одговарајући и креативан начин одређени стил комуникације Рад са подацима и информацијама: зна да је за одређено одлучивање потребно имати релевантне податке, зна да упореди различите изворе података и и процени њихову поузданост, користи табеларне и графичке приказе, користи информационе технологије за прикупљање, употребу, обраду и чување података.	

			плаћање такси за обезбеђење свих потребних дозвола поступајућој служби -врши избор шпедитера и возара -изда налог за рад одабраном возару (диспозиција) -припреми и проследи потписано и оверено овлашћење за рад одабраном шпедитеру -изради и пошаље обавештење инодобављачу о одабраном шпедитеру -прибавља фактуре пре приспећа робе, ради обезбеђења превода од стране овлашћеног лица, а да би спречили евентуалне застоје у царинењу -попуни ДЦВ образац -потпише и овери контролник по обављеном послу -комплетира документацију за увозно царинење ради достављања шпедитеру -контактира возара -изда интерни налог за плаћање поступајућој служби, на основу примљеног царинског рачуна -изда интерни налог за плаћање поступајућој служби, на основу примљеног шпедитера -састави обрачун обављеног посла и достави га књиговодству са пратећом документацијом		

			-састави увозну калкулацију -састави и шаље рекламацију инодобављачу -правда обављени посао Министарству финансија -комплетира предмет о обављеном послу за комерцијалну евиденцију -статистички прати, приказује и анализира послове набавке -сарађује са другим службама -користи информатичку технологију и савремена средства комуникације за остваривање послова набавке		
	Продајна служба спољнотрговинског предузећа -спроводи послове привредног друштва на начин да наставник спрема импULSE који резултирају активностима ученика наведеним у рубрици исходи -вођење пословне кореспонденције -састављање плана продаје -израда пословних писама на одговарајућем језику -прибављање потребних дозвола и формулара за извоз и извоз робе -царинска документација и поступак извоза робе	Стицање вештина и креативности у обављању послова продаје	-израђује пословна писма и документа у вези са продајом робе у инсотранству -примењује правила INCOTERMS-а везана за продају -састави план продаје -формира и ажурира базу података о инопартнерима - израда и слање пословних писама на одговарајућем језику -контактира административне службе надлежних министарстава и одређених стручних служби, ради обезбеђења захтеваних формулара за извоз робе -попуњава формулар за извоз робе -прибавља дозволе за извоз робе по посебном режиму од надлежног министарства или облашћених установа		

			-прибавља потврде о испуњењу санитарних, тржишних и техничких услова неопходних за извоз робе -прибавља сагласност за извоз робе - примењује правила плаћања-PAYTERMS -прати рок наплате потраживања(на основу извештаја о приливу девиза - SWIFT) -изради понуду на основу приспелих упита -изда налог за рад и облашћење одабраном шпедитеру за царинење робе -контактира возара о отпреми робе -изради и пошаље чврсту понуду (профактуру) према уговореним елементима инокупцу -изради фактуру на одговарајућем страном језику -комплетира документацију за извозно царинење (оригинал фактуре, преводна српски језик, пверен и потписан контролник извоза, сертификат о пореклу робе , документа и исправности и квалитету робе, упутства о употреби робе) -доставља извозна документа ангажованом шпедитеру -изда налог складишту за припрему робе за издавање -комплетира документацију о извршеном извозном послу		

			-састави обрачун обављеног посла и достави га књиговодству са пратећом документацијом -проверава испоруку робе у зависности од уговореног паритета -реши рекламацију -статистички прати, приказује и анализира послове продаје -састави статистички извештај на основу података из продајне службе -презентује своје предузеће и робу -сарађује са другим службама -користи информатичку технологију и савремена средства комуникације за остваривање послова продаје		
	Финансијско-рачуноводствена службе спољнотрговинског предузећа -спроводи послове привредног друштва на начин да наставник спрема импулсе путем којих се симулира привредно окружење, активности предузећа -вођење пословне кореспонденције -послови финансијско-рачуноводствене службе -књиговодствена евиденција	Стицање вештина и рутина у обављању послова финансијско-рачуноводствене службе	-води књиговодствену евиденцију на налозима за књижење кроз главну књигу -формира закључак за увозни односно извозни посао -евидентира обавезе према добављачима аналитички и синтетички -евидентира потраживања према купцима аналитички и синтетички -евидентира увоз робе -евидентира извоу робе -евидентира плаћање и наплатуса иностранством -евидентира набавку и продају робе у магацинском, робном и финансијском књиговодству		

			-евидентира продају робе кроз интерни и екстерни став -евидентира улазни и излазни ПДВ у финансијском књиговодству -обрачунава ПДВ -попуњава пореску пријаву ПДВ -заводи фактуре у књигу улазних и књигу излазних фактура (КПР и КИР) -обрачунава остварену разлику у уцени помоћу просечне процентне разлике у цени -попуни инструменте платног промета са иностранством -прокњижи промене на текућем рачуну по изводу и девизном рачуну по SWIFT - у -саставља биланс стања и биланс успеха -анализира резултате пословања -сарађује са другим службама -користи информатичку технологију и савремена средства комуникације за остваривање послова финансијско-рачуноводствене службе		
	Послови складишне службе спољнотрговинског предузећа -спроводи послове привредног друштва на начин да наставник спрема импулсе путем којих се симулира привредно окружење, активности предузећа	Стицање вештина и рутине у обављању послова складишта Стицање основних радних навика	-комплетира документацију везану за пријем робе у складишту -ажурира лагер листу -проследи набавној служби документа вазана за пријем робе -унесе потребне податке о		

	-магацинска евиденција -издавање робе -пријем робе		- примљеној роби у одговарајућу електронску и штампану магацинску евиденцију и документацију -састави извештај о стању робе у складишту, по захтеву или у случају уочених недостатака достави извештај набавној и продајној служби -упореди интерна и екстерна документа приликом пријема робе и утврди евентуалне недостатке приспеле робе -састави комисијски записник -састави пријемницу -изради отпремницу и обезбеди потпис возача са бројем личне карте и регистарским бројем возила -унесе потребне податке о издатој роби у одговарајућу електронску и штампану магацинску евиденцију и документацију -достави документа о издатој роби продајној служби - функционално организује радно место -сарађује са другим службама -понаша се одговорно на свом радном месту -спроводи контролу магацинских докумената -користи информатичку технологију и савремена средства комуникације за остваривање послова складиштења		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода
Облици рада: индивидуални рад, рад у групи Наставне методе: дијалошка, демонстративна, Наставна средства: рачунар, израђени импулси од стране предметног наставника.

БЛОК

ЛИТЕРАТУРА: 155 питања и одговора Водич за рад у виртуелном предузећу, k-education пројектна канцеларија Београд и Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС, 2012

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Обука у виртуелном предузећу - блок настава	Рад у спољнотрговинском предузећу: -при обављању послова у комерцијалној служби ученици користе раније стечена знања и вештине из овог и стручних предмета -статус и организација привредног друштва у ком се обавља пракса -број пословних партнера и обим сарадње -пословна кореспонденција -састављање пословних писама на одговарајућем језику -потребна документација за увозну	Оспособљавање ученика за обављање комерцијалисх послова у спољнотрговинском предузећу Повезивање знања и вештина стечених кроз стручне предмете са конкретним пословима комерцијалне службе у спољнотрговинском предузећу	-спроведе послове набавке у спољнотрговинском предузећу -изради пословна писма у вези са набавком робе у иностранству -попуни документа, формуларе и типске обрасце у пословима набавке робе у иностранству -спроведе послове продаје у спољнотрговинском предузећу -изради пословна писма у вези са продајом робе у иностранству - попуни документа, формуларе и типске	Предузимљивост и предузетничка компетенција (ученик показује да разуме важност личне активације и иницијативе у тражењу посла, зна да идентификује и адекватно представи своје способности (CV, мотивационо писмо), Комуникација: активно учествује у дијалогу, уважава различитост, познаје специфичне карактеристике модалитета комуникације – писана, усмена, преко интернета, зна да јасно одређени садржај и да	Канцеларијско пословање Рачуноводство Рачунарство и информатика Пословна информатика Трговинско пословање Организација набавке и продаје Статистика Право Комерцијално познавање робе Маркетинг

	калкулацију и њена израда -магацинска евиденција -састављање плана продаје -прибављање потребних дозвола и формулара за увоу и извоз робе -обезбеђење шпедитера за извоз робе -царинска документација и поступак извоза робе		обрасце у пословима продаје робе у иностранству	га прилагоди ситуацији, ученик користи на одговарајући и креативан начин одређени стил комуникације Рад са подацима и информацијама: зна да је за одређено одлучивање потребно имати релевантне податке, зна да упореди различите изворе података и и процени њихову поузданост, користи табеларне и графичке приказе, користи информационе технологије за прикупљање, употребу, обраду и чување података.	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:индивидуални рад, рад у групи Наставне методе:дијалогска, демонстративна, Наставна средства: рачунар, документација коју ученици добијају од привредног субјекта					

ТРГОВИНСКО ПОСЛОВАЊЕ

ЛИТЕРАТУРА: Уџбеник не постоји (Скрипте, различита истраживања из области, литература из сродних предмета)

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ОВИ НСК О ПОС ЛОВ			-ученик се упознаје са		Спољнотрговинско

	Спољна трговина	Упознавање са појмом, значајем и улогом спољње трговине у националној привреди	трговинским обичајима, узансама и ИНЦОТЕРМС правилима – ће моћи да направи разлику између увоза и извоза, лизинга, франшизинга и осталих појмова	Компетенција за целоживотно учење Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Рад са људима односи са јавношћу Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	пословање Монетарна политика Јавне Финансије
	Девизно пословање	Оспособљавање ученика да разазна девизни курс, његове врсте и валутни паритет као и појам и врсте девизних тржишта	-Ученик је научио начине и врсте међународних плаћања - такође је научио битне инструменте платног промета са иностранством		Банкарство Спољнотрговинско пословање
	Платни биланс и међународна размена	Стицање знања из динамике и структуре међ. Размене као и појам транснационалних и мултинационалних компанија	-ученик ће научити теорије међународне трговине – упознао се са Рикардов и Хекшер-Олинов моделом		Царинско пословање Монетарна економија
	Међународно кретање капитала	Распознавање међ. Кретање капитала према временском, економском и власничком критеријуму	Ученик ће разумети разлику између међународних кредита, портфолио инвестиција као и заједничких улагања - Ученик се упознаје са ефектима увоза и извоза капитала		

	Међународне финансијске организације	Упознавање МФО, њихова подела и улога у данашњем друштву као и њихов утицај на функционисање светске привреде	Ученик се упознаје са ММФ, ИБРД, ЕБРД, ИДА, МИГА, ИФЦ, ЕИБ као и Новом развојном банком БРИКС-а		
	Царинско пословање	Разумевање царинског система Републике Србије и ЕУ	Ученик ће се упознати са свим царинама, царинским тарифама, царинском основицом, зоном као и ц. Складиштима, документима и терминима		
	Улога државе у регулисању спољнотрговинског пословања	Разумети улогу НБСа у регулисању спољног пословања	-Ученик ће се упознати са регулативном и оперативном улогом државе и њених институција		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, рад у пару, индивидуални;					
Наставне методе: монолошка, дијалoшка, писани радови, демонстративна, смислено-рецептивна, интерактивна;					
Наставна средства: табла, креда, уџбеник, штампани материјал					

МАРКЕТИНГ У ТРГОВИНИ

ЛИТЕРАТУРА: Маркетинг за четврти разред економске школе, Дата Статус

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Маркетинг у трговини	Увод у маркетинг И истр. тржишта.	Схватање појма и значаја маркетинга и	Ученик ће моћи да дефинише појам , место улогу	Ученик стиче знања о важности маркетинга и	Пословна економија

		истр. трж.	маркетинга, значај истраживања тржишта, изворе података, методе истраживања	његовој примени	
	Инструменти маркетинга-производ	Стицање знања о производу као инструменту маркетинга	Ученик стиче знања о асортиману, квалитету, марки производа, фазама живот. Циклуса производа, новом производу	Ученик може да наведе значај и улогу производа за рад предузећа	Основи економије Рачуноводство
	Цена као инструмент маркетинга	Стицање знања о цени као инструменту маркетинга	Ученика може да политику цена, методе за формирање, разликује облике РуЦ, прилагођавање цена променама у окружењу	Ученик може да уради калкулацију НЦ применом марже као РуЦ.	Трговинско пословање
	4.Дистрибуција као инструмент маркетинга	Стицање знања о дистрибуцији као инструменту маркетинга	Ученик увиђа значај дистрибуције, разликује канале дистрибуције и њихову примену, физ.ди	На основу стечених знања ученик може да повеже теорију и праксу	Пословна економија
	5. Помоција као инструмент маркетинга	Стицање знања о активностима промоцијеу послов. пред	Ученик разликује облике промоције, пропаг. пор.средства. медије	Ученик може да упореди добру и лошу промоцију	
	6. Међународни маркетинг	Стицање знања о значају и примени маркетинга на иностраном тржишту	Ученик стиче знања о примени маркетинга у различитим земљама, културама, навикама, разликује стратегије иутицај конкуренције	Ученик може да сагледа резлике у активностима маркетинга на домаћем и ино тржишту	Међународни маркетинг

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: Фронтални, индивидуални
Наставне методе:Монолошка, дијалoшка
Наставна средства: Текстурална, визуелна

ФИНАНСИЈЕ

ЛИТЕРАТУРА: Уџбеник не постоји (Скрипте, различита истраживања из области, литература из сродних предмета)

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Финансије	Увод у финансије	Упознавање са основним појмовима из области финансија, финансијског система као и новца у целини.	-ученик ће бити способан да дефинише појам и функције новца, његову вредност и куповну снагу – да направи разлику између инфлације и дефлације, девалвације и ревалвације	Компетенција за целоживотно учење Рад с подацима и информацијама	Рачуноводство Монетарна политика Јавне Финансије
	Појам и врсте кредита	Оспособљавање ученика да повеже врсте кредита као и начине финансирања али и циљеве монетарне политике	-Ученик је спознао различите временске поделе кредитирања - такође је научио битне појмове факторинга и форфичеринга	Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња	Банкарство Спољнотрговинско пословање
	Хартије од вредности	Стицање знања из појма и врста финансијског тржишта као и упознавање са различитим ХОВ	-ученик ће бити способан да распозна различите меничне радње – да се упозна са врстама и функционисањем чекова и његодим радњама	Рад са људима односи са јавношћу	
		Распознавање различитих банака, разликовање по категоријама и врстама као и разумевање рада Централне	Ученик ће разумети разлику између различитих банкарских система - Ученик се упознаје са различитим банкарским	Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	

	Банкарски систем	банке	пословима (депозитним, емисионим, мењачким, кредитним и сл.)		
	Порески систем	Разумевање пореског система Републике Србије	Ученик ће се упознати са свим порезима, накнадама, државном Буџету, као и јавним приходима и расходима -		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, групни, рад у пару, индивидуални;

Наставне методе: монолошка, дијалoшка, писани радови, демонстративна, смислено-рецептивна, интерактивна;

Наставна средства: табла, креда, уџбеник, штампани материјал

ПРЕДУЗЕТНИШТВО

ЛИТЕРАТУРА: Предузетништво, уџбеник за трећи разред трогодишњих и четврти разред четворогодишњих средњих стручних школа – Жељка Ковачев

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Предузетништво	1. Предузетништво и предузетник	Разумевање појма и значаја предузетништва, - препознавање особености предузетника, - упознавање са предузетничким концептом у савременом пословању,	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - наведе адекватне примере предузетништва из локалног окружења, - наведе карактеристике предузетника, - објасни значај мотивационих фактора у предузетништву, - доведе у однос појмове	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад са подацима и информацијама - Решавање проблема	Сви стручни предмети за конкретни образовни профил (основи економије, економика предузећа, менаџмент, финансијско пословање, маркетинг, рачуноводство, пословна економија и др.), историја и

			иновативност, предузимљивост и предузетништво, - препозна различите начине отпочињања посла у локалној заједници		социологија
2. Развијање и процена пословних идеја, маркетинг план	развијање способности за уочавање, формулисање и процену пословних идеја - упознавање са основним елементима бизнис плана, - упознавање са елементима маркетинг плана, - упознавање са основним поставкама истраживања тржишта, - развијање смисла за тимски рад.	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - примени креативне технике избора, селекције и вредновања пословних идеја, - препозна садржај и значај бизнис плана, - истражи међусобно деловање фактора који утичу на тржиште: цена, производ, место и промоција, - прикупи и анализира информације о тржишту и развија индивидуалну маркетинг стратегију, - развије самопоуздање у спровођењу теренских испитивања, - самостално изради маркетинг план у пропреми бизнис плана, - презентује маркетинг план као део сопственог бизнис плана.			
3. Управљање и организација	- упознавање ученика са суштином основних менаџмент функција и вештина, - упознавање са трочковима, инвестицијама и	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - наведе особине успешног менаџера, - објасни основе менаџмента услуга/ производње,			

		концептом преломне тачке рентабилности, - упознавање ученика са специфичностима управљања производњом/услугама и људским ресурсима, - упознавање ученика са значајем коришћења информационих технологија за савремено пословање, - давање основних упутстава где доћи до неопходних информација.	- објасни на једноставном примеру појам и врсте трошкова, цену коштања и инвестиције, - израчуна праг рентабилности на једноставном примеру, - објасни значај производног плана и изради производни план за сопствену бизнис идеју у најједноставнијем облику, - увиђа значај планирања и одабира људских ресурса за потребе организације, - користи гантограм, - објасни значај информационих технологија за савремено пословање, - схвати важност непрекидног иновирања производа и услуга, - изабере најповољнију организациону и правну форму привредне активности, - изради и презентује организациони план за сопствену бизнис идеју.	
4. Економија пословања	- разумевање значаја биланса стања, биланса успеха и токова готовине као најважнијих финансијских извештаја у бизнис плану, - препознавање профита/добити као основног	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - састави биланс стања на најједноставнијем примеру, - састави биланс успеха и утврди пословни резултат на најједноставнијем примеру,		

		мотива пословања, - разумевање значаја ликвидности у пословању предузећа.	- наведе могуће начине финансирања сопствене делатности, - се информише у одговарајућим институцијама о свим релевантним питањима од значаја за покретање бизниса, - идентификује начине за одржавање ликвидности у пословању предузећа, - састави финансијски план за сопствену бизнис идеју самостално или уз помоћ наставника, - презентује финансијски план за своју бизнис идеју.	
	5. Ученички пројект – презентација пословног плана	- оспособити ученика да разуме и доведе у везу све делове бизнис плана, - израда целовитог бизнис плана за сопствену бизнис идеју, - оспособљавање ученика за вештине презентације бизнис плана.	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - самостално или уз помоћ наставника повеже све урађене делове бизнис плана, - изради коначан (једноставан) бизнис план за сопствену бизнис идеју, - презентује бизнис план у оквиру јавног часа из предмета Предузетништво.	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода				
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Наставне методе: монолошко-дијалoшка, дијалoшка, мини предавања, симулација, студија случаја, практичан рад, презентација Наставна средства: табла, уџбеник, штампани материјал, примери за вежбање, рачунар				

ЦИЉ МАТУРСКОГ ИСПИТА

СТРУКТУРА МАТУРСКОГ ИСПИТА

Матурски испит за ученике који су стекли средње образовање и васпитање по наставном плану и програму за образовни профил комерцијалиста, састоји се из три дела:

- испит из матерњег језика¹ и књижевности;
- испит за проверу стручно–теоријских знања;
- матурски практични рад.

ИСПИТ ИЗ МАТЕРЊЕГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

Циљ испита је провера језичке писмености, познавања књижевности као и опште културе. Испит из матерњег језика и књижевности полаже се писмено.

На испиту ученик обрађује једну од четири понуђене теме. Ове теме утврђује Испитни одбор школе, на предлог стручног већа наставника матерњег језика и књижевности. Испит из матерњег језика и књижевности траје три сата. Оцену писаног рада утврђује испитна комисија за матерњи језик и књижевност коју чине три наставника матерњег језика и књижевности. Сваки писани састав прегледају сва три члана комисије и изводе јединствену оцену на основу појединачних оцена сваког члана.

ИСПИТ ЗА ПРОВЕРУ СТРУЧНО-ТЕОРИЈСКИХ ЗНАЊА

Циљ овог дела матурског испита је провера стручно-теоријских знања неопходних за обављање послова и задатака за чије се извршење ученик оспособљава током школовања. На испиту се проверавају знања која се стичу из предмета:

- трговинско пословање;
- финансије.

Испит се полаже писмено, решавањем теста за проверу стручно-теоријских знања, који садржи до 50 задатака, а вреднује се са укупно 100 бодова.

Бодови се преводе у успех. Скала успешности је петостепена.

МАТУРСКИ ПРАКТИЧНИ РАД

Циљ матурског практичног рада је провера стручних компетенција прописаних Стандардом квалификације за образовни профил комерцијалиста. На матурском практичном раду ученик извршава два радна задатка којим се проверавају прописане компетенције. За проверу прописаних компетенција утврђује се листа стандардизованих радних задатака. Листа стандардизованих радних задатака, критеријуми и обрасци за оцењивање саставни су део Приручника.

ДИПЛОМА И УВЕРЕЊЕ

Ученик који је положио матурски испит, стиче право на издавање Дипломе о стеченом средњем образовању за одговарајући образовни профил. Уз диплому ученик добија и Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил.

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ПРАВНО ПОСЛОВНИ ТЕХНИЧАР

Сл.Гласник 6/19 од 20.06.2019. ; 10/22 од 30.08.2022.

Стандард квалификације: 03/23 од 27.04.2023.

ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ

План наставе и учења ПРАВНО-ПОСЛОВНИ ТЕХНИЧАР

		I РАЗРЕД					II РАЗРЕД					III РАЗРЕД					IV РАЗРЕД					УКУПНО			
		недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			годишње			
		Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Б	Σ
		Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Б	Σ
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		15	2	540	72		12		420			11		385			13		416			1761	72		1833
1	Српски језик и књижевност	3		108			3		105			3		105			3		96			414			414
1.1	_____ језик и књижевност*	3		108			3		105			3		105			3		96			414			414
2	Српски као нематерњи језик*	2		72			2		70			2		70			2		64			276			276
3	Страни језик	2		72			2		70			2		70			2		64			276			276
4	Физичко васпитање	2		72			2		70			2		70			2		64			276			276
5	Математика	2		72			2		70			2		70			2		64			276			276
6	Рачунарство и информатика		2		72																		72		72
7	Историја	2		72			2		70													142			142
8	Географија	2		72																		72			72
9	Биологија	2		72																		72			72
11	Ликовна култура						1		35													35			35
12	Логика са етиком											2		70								70			70
13	Социологија са правима грађана																2		64			64			64
14	Филозофија																2		64			64			64
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ		1		36			1		35			3		105			3		96			272			272
1	Грађанско васпитање/Верска настава	1		36			1		35			1		35			1		32			138			138
2	Изборни програми **											2		70			2		64			134			134
Укупно A1+B		16	2	576	72		13		455			12 (14**)		420 (490**)			14 (16**)		448 (512**)			1899 (2033**)	72		1971 (2105**)
Укупно		18		648			13		455			12 (14**)		420 (490**)			14 (16**)		448 (512**)			1971 (2105**)			

Напомена:* За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА

за образовни профил ПРАВНО-ПОСЛОВНИ ТЕХНИЧАР

		I РАЗРЕД								II РАЗРЕД								III РАЗРЕД								IV РАЗРЕД								УКУПНО					
		недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				годишње					
		Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ					
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		7	6			252	216		30	13	6			455	210		60	12	6			420	210		60	10	6			320	192		60	1447	828		210	2485	
1	Увод у право	2				72				3				105																					177			177	
2	Организација државе	2				72																														72			72
3	Увод у јавну администрацију	1	1			36	36		30																										36	36		30	102
4	Вештине комуникације		2				72																													72			72
5	Латински језик									2				70																						70			70
6	Правни поступци									2	2			70	70		30	2	2			70	70		30	2	2			64	64		30	204	204		90	498	
7	Матична евиденција									2	1			70	35		30																		70	35		30	135
8	Култура језичког изражавања	2				72																														72			72
9	Радно право									2	1			70	35			2	2			70	70		30	2				64			30	204	105		60	369	
10	Послови правног промета																	3				105				2				64					169			169	
11	Принципи економије																	3				105													105			105	
12	Статистика																	2				70													70			70	
13	Увод у привредно право									2				70																					70			70	
14	Кореспонденција и правни послови		3				108				2			70					2				70				2				64				312			312	
15	Реторика и беседништво																									2				64					64			64	
16	Предузетништво																										2				64					64			64
17	Право интелектуалне својине																									2				64					64			64	
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ																		2				70				2				64					134			134	
1.. Изборни програм образовног профила*																		2				70				2				64					134			134	
Укупно A2+Б		7	6			252	216		30	13	6			455	210		60	12	6			420	210		60	10	6			320	192		60	1447	828		210	2485	
																		(14*)				(490*)				(*12)				(*384)				(1581*)			(2619*)		
Укупно A2+Б		13				498				19				725				18(20*)				690(760*)				16(18*)				572(636*)				2485 (2619*)					

Напомена: * Ученик бира програм са листе општеобразовних или стручних изборних програма

Финансијски администратор

РБ	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети* - ОБАВЕЗНО СЕ БИРА БАР У ЈЕДНОМ РАЗРЕДУ					
1.	Пословни енглески језик			2	2
2.	Електронска управа и псоловање			2	
3.	Пословна психологија				2
4.					
Општеобразовни предмети					
1.	Музичка култура			2	2
2.	Изабрана поглавља математике			2	2
3.	Историја одабране теме			2	2
4.	Хемија			2	2
5.	Физика			2	2

ЦИЉЕВИ СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА

Циљ стручног образовања за квалификацију Правно-пословни техничар је оспособљавање ученика за вођење правно-пословне администрације, пословне кореспонденције и комуникације, администрације о запосленима, као и обављање оперативних послова у области јавне управе, планирање и организовање пословних активности.

Неопходност сталног прилагођавања променљивим захтевима тржишта рада, потребе континуираног образовања, стручног усавршавања, развој каријере, унапређивања запошљивости, усмерава да лица буду оспособљавана за:

- примену теоријских знања у практичном контексту;
- примену безбедносних и здравствених мера у процесу рада;
- примену мера заштите животне средине у процесу рада;
- употребу информатичке технологије у: прикупљању, организовању и коришћењу информација у раду и свакодневном животу;

- преузимање одговорности за властито континуирано учење и напредовање у послу и каријери;
- препознавање пословних могућности у радној средини и ширем социјалном окружењу

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ПРАВНО ПОСЛОВНИ ТЕХНИЧАР ПРВИ РАЗРЕД

РАЧУНАРСТВО И ИНФОРМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Рачунарство и информатика за 1. Разред средње школе, Никола Клем

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Рачунарство и информатика	Основе рачунарске технике	Упознавање ученика са унутрашњом организацијом рачунарског система.	Ученик ће моћи да распозна структуру и принцип рада рачунара, и значј информатике за функционисање и развој друштва.	3.Рад са подацима и информацијама. 4.Дигитална компентеција.	математиком
	Основе рада у оперативном систему са графичким интерфејсом	Упознавање ученика за коришћење оперативних система	Ученик ће стећи знање за подешавање параметара оперативног система на нивоу корисничког интерфејса, коришћење могућности оперативних система и система датотека конкретног оперативног система.		
	Обрада текста	Оспособљавање ученика за коришћење програма за обраду текста	Ученик ће моћи самостално да користи програм за обраду текста и табеларник података и креирање документа у коме су интегрисани текст, слика и табела.		
	Слајд - презентације	Оспособљавање ученика за прављење презентација	Да самостално креира и прави презентације.		
	Табеларни прорачуни	Оспособљавање ученика за рад са табелама	Да самостално креира табелу и ради разне врсте израчунавања у табели, као и да креира графикон.		
	Интернет и електронска	Упознавање и оспособљавање ученика	Да активно користи сервисе интернета.		

	комуникација	за коришћење мултимедијалних апликација.			
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:Групни, индивидуални, рад у пару					
Наставне методе:Дијалoшкa, методе рада са књигом, разговор, методе рада у кабинету за информатику					
Наставна средства: ПЦ рачунари, штампач, скенер, пројектор					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: Ученик зна принцип рада рачунар, зна програма у којим смо радили(Word, Excel, Power Point ...),зна да самостално користи интернет сервисе ...					
Средњи ниво: Ученик је оспособљен да самостално користи програме у којим смо радили, да самостално решава проблеме, подешава параметре...					
Напредни ниво: Ученик прави сложеније презентације, креира самостално документа са табелама,сликама , решава сложене математишке функције и прави разне графиконе ...					

ИСТОРИЈА

Предмет	Тема	Циљ	Исходи	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Историја	Увод	- Унапређивање знања о основним методама рада историјске науке. - Унапређивање знања о основним елементима хронологије и њене употребе у историјском контексту. - Познавање периодизације историје. - Познавање обележја праисторије и њених најважнијих локалитета у Европи и Србији.	- дефинише појам историје; - разликује историју као науку и као наставни предмет; - именује и разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); - лоцира одређени хронолошки податак у одговарајући миленијум, век и деценију; - препозна различите начине рачунања времена у прошлости и садашњости; - наведе основне историјске периоде у развоју човечанства и одреди граничне датуме који их деле; - дефинише појам историјских извора и познаје њихову основну поделу; - објасни значај историјских извора у изучавању и	Компетенција за целоживотно учење Комуникација	Српски језик Ликовна култура Музичка култура Грађанско васпитање Географија Социологија Верска настава

			разумевању прошлости; • разликује историјске изворе од историјске литературе		
	Цивилизације старог века	• Упознавање са глобалним прегледом цивилизација старог века. • Разумевање основних одлика цивилизација старог века. • Унапређивање знања о друштвеним структурама и државним институцијама у цивилизацијама старог века. • Разумевање одлика религија и верских схватања у старом веку. • Проширивање знања о култури цивилизација старог века и њеним главним тековинама. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у цивилизацијама старог века. • Уочавање утицаја	• утврди основне претпоставке за настанак цивилизација старог века; • именује најважније цивилизације епохе старог века; • наведе и лоцира најважније цивилизације из најранијег периода историје човечанства (Месопотамија, Египат, Јудеја, Феникија, Крит, Индија, Кина); • одреди основне одлике и најважније тековине цивилизација Далеког истока (Индија, Кина); • опише друштвене структуре у најважнијим државама старог века; • објасни државно уређење цивилизација Старог истока античке Грчке и Рима; • наведе религијске системе и њихове главне одлике у најважнијим државама старог века; • наведе врсте писама цивилизација старог века и препозна њихове особености; • идентификује основне одлике привреда најзначајнијих држава старог века • опише начин живота припадника различитих	Рад с подацима и информацијама Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција	

		историјског наслеђа цивилизација старог века на савремени свет.	друштвених слојева у државама старог века; • именује најзначајнија привредна, научна и културна достигнућа цивилизација старог века; • наведе главне тековине цивилизација старог века у савременом добу и препозна њихов значај; • уочи, наведе и упоређи сличности и разлике између појава и процеса из историје старог века са појавама и процесима у савременом друштву.		
	Европа и Средоземље у средњем веку	•Разумевање основних одлика епохе средњег века. • Унапређивање знања о друштвеним структурама и државним институцијама у средњем веку. • Разумевање одлика религије и верских схватања у средњем веку. • Проширивање знања о средњовековној култури и њеним главним тековинама.	• истакне одлике периода средњег века и уочи основне разлике у односу на античку епоху; • лоцира одређени историјски догађај или појаву на временској ленти средњег века; • објасни формирање феудалне друштвене структуре и вазалне односе; • опише, на примеру Византије, Франачке, Француске, Енглеске и Немачке, друштвену структуру и државно уређење у средњем веку; • наведе и образложи организациону структуру православне и католичке цркве; • сагледа значај Великог раскола и његове последице; • опише настанак и ширење ислама; • разуме узроке и последице крсташких ратова		
	Срби и њихово окружење у средњем веку	•Проширивање знања о историји српских држава у средњем веку. • Унапређивање знања о друштвеним структурама и државним институцијама у српским земљама у средњем веку. • Стицање знања о личностима које су обележиле средњи век у националној историји. • Разумевање одлика религије	• лоцира одређени догађај или појаву из српске средњовековне историје на временској ленти; • опише друштвену структуру и државно уређење српских земаља у средњем веку; • наведе одлике српске државности у средњем веку; • уочи и објасни на историјској карти промене граница српских држава усредњем веку; • уочи значај религије код Срба у средњем веку и њен утицај на културно стваралаштво; • именује најважније личности које су заслужне за развој српске културе у средњем веку; • наведе и опише највећа културна достигнућа		

		и верских схватања код Срба у средњем веку. • Унапређивање знања о културном наслеђу Срба у средњем веку. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у српским земљама у средњем веку. • Развијање свести о значају средњовековне државности за настанак модерне српске државе.	код Срба у средњем веку; • идентификује основне одлике привреде у српским земљама у средњем веку; • истакне одлике свакодневног живота друштвених слојева у српским земљама у средњем веку • наведе главне тековине српске средњовековне културе и уочи њихову присутност у савременом добу; • препозна значај средњовековне државности за настанак модерне српске државе.		
Европа и свет од краја XV до краја XVIII века	• Стицање знања о историји најзначајнијих европских држава од краја XV до краја XVIII века. • Унапређивање знања о друштвеним структурама и државним институцијама у Европи од краја XV до краја XVIII века. • Разумевање значаја појаве протестантизма. • Проширивање знања о културним достигнућима у периоду од краја XV до краја XVIII века. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у периоду од краја XV до краја XVIII века. • Уочавање утицаја историјског наслеђа периода од краја XV до краја XVIII века на савремени свет.	• идентификује основне одлике периода од краја XV до краја XVIII века у историји Европе; • сагледа значај и последице великих географских открића; • опише, на примеру Француске, Енглеске, Пруске, Аустрије, Русије и Шпаније, друштвену структуру и државно уређење у апсолутистичким монархијама; • сагледа значај реформације и именује најзначајнија протестанска учења; • именује најважније ствараоце епохе хуманизма и ренесансе и наведе њихова дела; • наведе најзначајнија културна и техничка достигнућа у периоду од краја XV до краја XVIII века; • идентификује основне одлике привреде у периоду од краја XV до краја XVIII века • истакне одлике свакодневног живота друштвених слојева у периоду од краја XV до краја XVIII века; • наведе главне тековине периода од краја XV до краја XVIII века и препозна њихов значај у савременом добу.			

	Српски народ под страном влашћу од краја XV до краја XVIII века	• Унапређивање знања о положају српског народа под османском, хабзбуршком и млетачком влашћу од краја XV до краја XVIII века. • Стицање знања о личностима које су обележиле период од краја XV до краја XVIII века у националној историји. • Уочавање улоге српске цркве у очувању националног идентитета.	• идентификује основне одлике периода од краја XV до краја XVIII века у националној историји; • опише друштвену структуру и државно уређење Османског царства и положај српског народа у њему; • лоцира на историјској карти најважније правце и области сеоба српског народа; • уочи последице сеоба српског народа; • објасни положај Срба у Хабзбуршкој монархији; • уочи последице процеса исламизације, покатоличавања и унијаћења Срба; • изведе закључак о улози српске цркве у очувању националног идентитета;		
		• Унапређивање знања о културном стваралаштву Срба од краја XV до краја XVIII века. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у српским земљама од краја XV до краја XVIII века.	• наведе најзначајнија културна достигнућа српског народа у периоду од краја XV до краја XVIII века; • идентификује основне одлике привреде у српским земљама од краја XV до краја XVIII века; • истакне одлике свакодневног живота друштвених слојева у српским земљама у периоду од краја XV до краја XVIII века.		
	Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода	Облици рада: фронтални; групни ; рад у паровима ; тимски ; индивидуални	Наставне методе: монолошке • дијалогске • илустративно демонстративне • практичних радова	Наставна средства: цртеж ; дијаграм ; карта ; графикон ; мултимедијална презентација; филмови	

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета историја:

Основни ниво:

1. Област ИСТОРИЈСКА ЗНАЊА

- 2.ИС.1.1.1. Разуме значење основних историјских и појмова историјске науке.
- 2.ИС.1.1.2. Користи хронолошке термине у одговарајућем историјском и савременом контексту.
- 2.ИС.1.1.3. Препознаје историјски простор на историјској карти.
- 2.ИС.1.1.4. Именује најзначајније личности и наводи основне процесе, појаве и догађаје из опште и националне историје.

2. Област ИСТРАЖИВАЊЕ, ТУМАЧЕЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

- 2.ИС.1.2.1. Самостално прикупља и разврстава различите изворе информација о прошлости и садашњости у функцији истраживања.
- 2.ИС.1.2.2. Уочава да постоје различита виђења исте историјске појаве на основу поређења више историјских извора.
- 2.ИС.1.2.3. Препознаје предрасуде, стереотипе, пропаганду и друге видове пристрасности у тумачењу историјских појава у историјским и савременим изворима информација.
- 2.ИС.1.2.4. Усмено интерпретира историјски наратив и саопштава резултате самосталног елементарног истраживања.
- 2.ИС.1.2.5. Писано саопштава резултате елементарног истраживања уз употребу текстуалне word датотеке (фајла).

3. Област ИСТОРИЈСКЕ ОСНОВЕ САВРЕМЕНОГ ДРУШТВА

- 2.ИС.1.3.1. Препознаје историјску димензију савремених друштвених појава и процеса.
- 2.ИС.1.3.2. Идентификује улогу историјских личности у обликовању савремене државе и друштва.
- 2.ИС.1.3.3. Разуме значај и показује одговоран однос према културно-историјском наслеђу сопственог и других народа.
- 2.ИС.1.3.4. Разуме смисао обележавања и неговања сећања на важне личности, догађаје и појаве из прошлости народа, држава, институција.
- 2.ИС.1.3.5. Уочава елементе интеркултуралних односа и препознаје вредности друштва заснованог на њиховом неговању.
- 2.ИС.1.3.6. Пореди историјски и савремени контекст поштовања људских права и активно учествује у интеркултуралном дијалогу.
- 2.ИС.1.3.7. Препознаје узроке, елементе и последице историјских конфликта и криза са циљем развијања толеранције, културе дијалога и сензибилитета за спречавање потенцијалних конфликта.

Средњи ниво: Следећи искази описују шта ученик зна, уме и може да уради на средњем нивоу у свакој области.

1. Област ИСТОРИЈСКА ЗНАЊА

- 2.ИС.2.1.1. Анализира специфичности одређених историјских појмова.
- 2.ИС.2.1.2. Показује историјске појаве на историјској карти и препознаје историјски простор на географској карти.
- 2.ИС.2.1.3. Објашњава и повезује улогу личности, процесе, појаве, догађаје из националне и опште историје.

2. Област ИСТРАЖИВАЊЕ, ТУМАЧЕЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

- 2.ИС.2.2.1. Процењује релевантност и квалитет различитих извора информација о прошлости и садашњости и примењује их у истраживању и презентацији.
- 2.ИС.2.2.2. Анализира предрасуде, стереотипе, пропаганду и друге видове пристрасности у тумачењу историјских појава у историјским и савременим изворима информација и уочава њихове последице.

3. Област ИСТОРИЈСКЕ ОСНОВЕ САВРЕМЕНОГ ДРУШТВА

- 2.ИС.2.3.1. Наводи и описује појаве различитог историјског трајања и уочава сличности и прави разлику у односу на њихов савремени и историјски контекст.

Напредни ниво: Следећи искази описују шта ученик зна, уме и може да уради на напредном нивоу у свакој области.

1. Област ИСТОРИЈСКА ЗНАЊА

- 2.ИС.3.1.1. Разуме и анализира променљивост историјског простора у различитим периодима, уз употребу историјске, географске и савремене политичке карте.

2.ИС.3.1.2. Критички просуђује важне процесе, појаве, догађаје и личности из опште и националне историје.

2. Област ИСТРАЖИВАЊЕ, ТУМАЧЕЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

2.ИС.3.2.1. Закључује на основу истраживања различитих извора информација о прошлости и садашњости.

2.ИС.3.2.2. Издаја и објашњава специфичне сличности и разлике у тумачењима исте историјске појаве на основу различитих историјских извора.

2.ИС.3.2.3. Усмено објашњава резултате самосталног елементарног истраживања и аргументовано брани изнете ставове и закључке.

2.ИС.3.2.4. Писано и графички презентује резултате елементарног истраживања уз употребу нових технологија.

3. Област ИСТОРИЈСКЕ ОСНОВЕ САВРЕМЕНОГ ДРУШТВА

2.ИС.3.3.1. Анализира савремене појаве и процесе у историјском контексту и на основу добијених резултата изводи закључке.

ГЕОГРАФИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Географије Србије, Милка Бубало Живковић, Бојан Ђерчан, Даринка Максимовић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ГЕОГРАФИЈА	Увод	Стицање знања о предмету проучавања, подели, значају и месту географије у систему наука	дефинише предмет изучавања, значај, развој и место географије у систему наука	Компетенција за целоживотно учење	Српски језик и књижевност
			разликује природне и друштвене елементе географског простора и схвата њихове узајамне узрочно-последичне везе и односе	Комуникација	
	Савремене компоненте географског положаја	Уочавање и схватање корелативних односа између географије и других природних и друштвених наука	одреди место географије у систему наука	Рад с подацима и информацијама	157
			препозна значај и практичну примену географских сазнања	Дигитална компетенција	Историја
				Решавање проблема	Национална економија
				Сарадња	Предузетништво
				Одговорно учешће у демократском друштву	Грађанско васпитање
				Одговоран однос према здрављу и околини	Верска настава
				Естетичка	

Србије	Србије на Балканском полуострву и југоисточној Европи	познаје државна обележја: грб, заставу, химну	компетенција
	Уочавање општих географских карактеристика, сагледавањем сложених друштвено - економских процеса и промена у југоисточној Европи, на Балканском полуострву и у нашој држави	лоцира на карти положај и величину територије Србије уз кратак опис битних карактеристика граница са суседним земљама дефинише појам југоисточна Европа, лоцира на карти Балканско полуострво и идентификује његове опште географске карактеристике: физичке, културне и демографске анализира промене на политичкој карти Балканског полуострва: настанак и распад Југославије, стварање нових држава и облици њихове сарадње дефинише појам географски положај и наведе његову поделу одреди укупан географски положај Србије (повољан, неповољан), анализом својстава чинилаца који га формирају: апсолутни и релативни положај дискутује о предностима и недостацима географског положаја Србије	
Природни ресурси Србије и њихов економско географски значај	Стицање нових и продубљених знања о природи Србије и њеном утицају на живот и привредне	одреди у геолошком саставу Србије заступљеност стена различите старости, састава и порекла, значајних за појаву руда и минерала лоцира у оквиру геотектонске структуре	

делатности људи	Србије велике целине: Српско-македонску масу, Карпато-балканиде, Унутрашње динариде, Централне динариде и Панонску депресију и објасни њихов постанак (деловање унутрашњих тектонских и спољашњих сила)
Сагледавање физичко-географских компонената простора Србије и разумевање њиховог значаја за живот људи и могућности развоја привреде	идентификује основне макро-целине рељефа Србије: Панонски басен и Планинску област кратко опише постанак Панонског басена, одвоји панонску Србију: Панонску низију и јужни обод Панонског басена са прегледом главних елемената рељефа одреди планинску област и направи картографски преглед громадних, карпатско-балканских, динарских планина и већих котлина објасни елементе и факторе климе, разликује климатске типове у Србији и њихове одлике направи преглед водног богатства Србије: одреди на карти развођа сливова, лоцира транзитне и домицилне реке, објасни постанак, поделу и значај језера и термоминералних вода закључује о економском значају вода за снабдевање насеља, наводњавање тла, производњу хидроенергије, пловидбу, рибарство и туризам дискутује о загађивачима, последицама и мерама заштите

дефинише појам земљиште (тло), одреди типове тла на простору Србије, њихов састав и карактер

познаје утицај физичко-географских фактора на формирање типова вегетације и разноврсност животињског света панонске и планинске области Србије

дефинише: појам природна средина, предмет проучавања заштите природе, значај заштите и унапређивања природе

наведе елементе природне средине, загађиваче воде, ваздуха, земљишта; последице загађивања и мере заштите

☐ препозна појаве штетне по своје природно и културно окружење и активно учествује у њиховој заштити, обнови и унапређивању

дефинише : парк природе, предео изузетних одлика, резерват природе, споменик природе и природне реткости

Разликује заштићена природна добра у Србији: Голија, Фрушка гора, Ђердап, Тара и др.

Становништво Србије

Проширивање знања о демографском развоју и распореду становништва у Србији

☐ опише антропогеографска обележја и историјско-географски континуитет насељавања Србије

☐ објасни кретање становништва и територијални размештај становништва у

Уочавање
демографских
проблема и могућности
њиховог
превазилажења за
свеукупни друштвено-
економски развита
наше земље

Формирање свести о
неговању националног
и културног идентитета

Србији

☐ укаже на промену броја становника
Србије и наведе факторе који условљавају
промене становништва

☐ уз помоћ графичких метода анализира
основне демографске одлике; објашњава
их, врши предвиђања и изводи закључке

☐ дефинише појмове: наталитет, морталитет
и природни прираштај

☐ дефинише појам миграције и разликује
типове и видове миграција

☐ објасни структуру становништва у Србији
(биолошка, економска, социјална,
национална)

☐ разликује појмове националног, етничког
и културног идентитета

☐ изгради став о једнаким правима људи
без обзира на расну, националну, верску и
другу припадност

☐ објасни демографске проблеме и
популациону политику у Србији

☐ дефинише појам дијаспоре

☐ лоцира подручја на којима живи српско
становништво у непосредном и ширем
окружењу (Мађарска, Румунија,
Македонија, Албанија, Црна Гора, Босна и
Херцеговина, Хрватска и Словенија)

☐ разликује компактну и појединачну
насељеност српског становништва у

подручјима непосредног и ширег окружења

❑ објасни основне карактеристике становништва Републике Српске

❑ лоцира аутохтоне српске територије (северни делови Далмације, Лика, Кордун, Банија, Славонија и Барања)

❑ објасни радне миграције у европске земље и именује државе и градове у којима има нашег становништва

❑ објасни исељавање нашег становништва на ваневропске континенте

❑ разликује фазе у исељавању Срба у прекоокеанске земље

❑ именује државе и градове у којима живи наше становништво

❑ објасни однос и везе дијаспоре и Србије

Насеља Србије

❑ Проширивање знања о насељима и факторима њиховог развоја

❑ Разумевање вредности сопственог културног наслеђа и повезаности са другим културама и традицијама

❑ дефинише појам насеља

❑ објасни постанак, развој и размештај насеља Србије

❑ наведе факторе развоја и трансформације насеља и њихових мрежа и система

❑ лоцира градске центре Србије

❑ образложи улогу градских центара у регионалној организа-цији Србије

❑ лоцира осовине (појасеве) развоја Србије: Дунавско-савска, Велико-моравска и Јужно-

моравска

❑ Развијање свести о вредности и значају антропогених културних добара

❑ разликује врсте, функције и типове насеља

❑ опише карактеристике урбаних целина

❑ разликује значење појмова урбанизација, деаграризација, индустријализација и терцијаризација

❑ Уочавање трансформације насеља и њихових мрежа и система

❑ именује антропогена културна добра и објасни њихову заштиту

Привреда Србије

❑ Проширивање и продубљивање знања о привреди Србије и њеним основним карактеристикама

❑ дефинише појмове: трговина, трговински и платни биланс и одреди значај трговине

❑ анализира утицај природних и друштвених фактора на развој туризма, дефинише и наведе поделу туризма

❑ Сагледавање потенцијала и могућности Србије за њену конкурентност у светској привреди

Регионалне целине Србије

❑ Стицање и проширивање географских знања о регионалним целинама Србије и сагледавање

❑ дефинише појам регије и направи картографски преглед регионалних целина Србије

❑ лоцира на карти Србије границе

њихових
специфичности

Војводине и њених предеоних целина и
препозна њене природне и друштвене
одлике

☐ потврди на карти Србије границе
Шумадије и Поморавља и наведе њихове
природне и друштвене одлике

☐ препозна на карти Србије границе
западне Србије и опише њене природне и
друштвене одлике

☐ идентификује на карти Србије
Старовлашко-рашку висију уз анализу
њених природних и друштвених одлика

☐ лоцира на карти Србије границе источне
Србије и наведе њене природне и
друштвене одлике

☐ препозна на карти Србије границе јужног
Поморавља и препозна његове природне и
друштвене одлике

☐ потврди на карти Србије границе Косова и
Метохије и дискутује о његовим природним
и друштвеним одликама

**Србија и
савремени
процеси у
Европи и
Свету**

☐ Стицање знања о
савременим
политичким и
економским процесима
у Европи и свету као
услова напретка свих
земаља и народа

☐ дефинише појмове: процес интеграције,
демократска регионализација,
глобализација

☐ објасни економске интеграције на
Балкану и у југоисточној Европи и познаје
мирољубиву политику Србије у
међународним оквирима и на Балкану

☐ Стварање реалне слике о Србији у светским размерама и савременим међународним процесима

☐ лоцира на карти Европе земље чланице ЕУ, опише историјат развоја, наведе циљеве и дефинише проблеме унутар Уније

☐ објасни услове које Србија треба да испуни да би постала равноправна чланица заједнице

☐ разликује улогу, значај и видове деловања међународних организација: (CEFTA, EFTA, NAFTA, OECD, ОПЕК, АПЕК, G8, BRIK...)

☐ објасни улогу, значај и видове деловања Светске банке и Међународног монетарног фонда и улогу Србије у овим организацијама

☐ опише историјат развоја УН, наведе циљеве и структуру организације и образложи привженост Србије УН

☐ дефинише појам глобализације и разликује одлике политичке, територијалне, економске, културне и друге видове глобализације. Објасни приоритете Србије у погледу процеса глобализације

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: индивидуални, фронтални, групни

Наставне методе: дијалогска, монолошка, текстуална

Наставна средства: карта, уџбеник, интернет

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:

НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ

Основни ниво: Ученик користи географску карту показујући основне дестинације, рељеф, реке и сл, препознаје основне појмове

Средњи ниво: Ученик приказује географске објекте, појаве и процесе, самостално објашњава природне и друштвене услове и разуме њихов утицај

Напредни ниво: Ученик изучава и процењује природне и друштвене услове и ресурсе и њихов утицај на друштвени развој Србије, Самостално анализира, дискутује и тумачи

БИОЛОГИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Биологија за I и II разред средње школе, аутори Драгослав Маринковић, Катица Пауновић и Вељко Терзија, интернет

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
БИОЛОГИЈА	Биологија ћелије	-Упознавање са предметом и значајем цитологије као научне дисциплине -Упознавање са особинама живих бића и нивоима организације биолошких система -Схватање значаја фотосинтезе и ћелијског дисања -Разумевање процеса који се одигравају током ћелијског циклуса -Разумевање тока и значаја ћелијских деоба	-Дефинише предмет проучавања цитологије -наведе главне особине живих бића и нивое организације биолошких система -објасни хемијску структуру ћелије -објасни функцију ћелијских органела -објасни разлике између биљне и животињске ћелије -објасни ток и значај кључних метаболичких процеса: фотосинтезе и ћелијског дисања -објасни фазе ћелијског циклуса -објасни ток и значај митозе и мејозе	-Компетенције за целоживотно учење -Комуникација (уважавање саговорника, слобода у изражавању ставова, мишљења) -Дигитална компетенција -Сарадња -Решавање проблема -Рад са подацима и информацијама -Одговоран однос према здрављу - Уме да наведе основне појмове и чињенице о организацији наследног материјала. - Уме да образложи основне генетичке појмове. - Разуме молекуларне основе наслеђивања и повезаност болести са променама на	Здравствена култура, информатика и рачунарство, генетика
	Основи физиологије човека	Разумевање физиолошких процеса у људском организму	-објасни настанак и пренос нервних импулса -илуструје прост рефлексни лук -објасни улогу нервног система -објасни мишићну контракцију -објасни улогу чулних органа	- Уме да наведе основне појмове и чињенице о организацији наследног материјала. - Уме да образложи основне генетичке појмове. - Разуме молекуларне основе наслеђивања и повезаност болести са променама на	

			-дефинише позицију и улогу жлезда са унутрашњим лучењем -објасни састав и улогу крви и лимфе -објасни грађу и улогу срца и крвних судова и неурохуморалну регулацију срчаног рада -објасни размену гасова у плућима и ткивима и нервну регулацију дисања -објасни варење, ресорпцију хране и неурохуморалну регулацију варења -објасни улогу екскреторних органа -објасни улогу органа за размножавање	генетичком Уме да да образложи основне генетичке појмове, типове наслеђивања и генетске наследне болести.материјалу. Уме да објасни структурну и функционалну повезаност основних ћелијских процеса и разуме разлоге ћелијске диференцијације.	
	Биологија развића човека	-Упознавање са основним фазама развића човека -Разумевање процеса полног сазревања	-објасни процесе сперматогенезе и оогенезе -описе процес оплођења -наведе фазе интраутериног развића -објасни настанак ткива и зачетка органа -описе промене које се догађају у организму од рођења до пубертета -објасни полно сазревање		
	Наслеђивање биолошких особина	Разумевање основних принципа наслеђивања особина	-упореди ДНК, хроматин, хромозом -дефинише ген, геном, генотип, фенотип -објасни основна правила наслеђивања особина (Менделова правила) -објасни типове наслеђивања особина -објасни врсте и узроке мутација -наведе наследе болести човека и њихове узроке		
	Полно и репродуктивно здравље човека	-Разумевање проблема везаних за период одрастања -Схватања улоге и значаја породице -Разумевање проблема	-препозна проблеме везане за период одрастања -објасни значај породице -описе биолошку функцију породице -дефинише појам „планирање породице“		

		повезаних са ризичним понашањем	-наведе облике заштите о нежељене трудноће -објасни штетност абортуса по здравље жене -наведе облике ризичног понашања, најчешће полно преносиве болести и болести зависности		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални облик рада, интерактивна настава, групни рад, пројектна настава					
Наставне методе: монолошко-дијалогска, дијалогска, илустративна, презентација					
Наставна средства: уџбеник, цртежи, табеле, панои, шеме, интернет					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:					
Основни ниво: БИ.1.1.1, БИ. 1.1.2, БИ 1.2.1					
Средњи ниво: БИ.2.1.1, БИ 2.2.1, БИ 2.3.1, БИ.2.6.3					
Напредни ниво: БИ.3.1.1, БИ.3.2.1					

ОРГАНИЗАЦИЈА ДРЖАВЕ

ЛИТЕРАТУРА: Уџбеник

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Организација државе	Увод у организацију државе	• Стицање знања о три основна елемента државе • Развијање основне идеје о улози државе у друштву и односу државе и права	• објасни појам држава • опише улогу државе као специфичне друштвене организације • објасни елементе државе • објасни однос државе и права • разликује функције државе • анализира однос државе и нације	Зна да је за разумевање догађаја и доношење компетентних одлука потребно имати релевантне и поуздане податке. Уме да претражује, процењује релевантност и поузданост, анализира и систематизује информације у	Историја Увод у право
	Државна организација савремених држава	• Стицање основних знања о државној организацији • Унапређивање	• објасни појам државна организација • дефинише појам државно службено лице • објасни појам		

		стваралачког односа према држави	државни орган • опише врсте надлежности државних органа • разликује врсте државних органа • анализира поделу власти на законодавну, извршну и судску	електронском облику користећи одговарајућа ИКТ средства (уређаје, софтверске производе и електронске услуге). Помоћу ИКТ уме да представи, организује, структурира и форматира информације користећи на ефикасан начин могућности датог ИКТ средства. Активно слуша и поставља релевантна питања поштујући саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима. Конструктивно доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима и при томе поштује друге као равноправне чланове групе. Ангажује се у реализацији преузетих обавеза у оквиру групног рада на одговоран, истрајан и креативан начин.	
	Облици државе	• Стицање и унапређивање знања о облицима владавине, политичког система, државног уређења и државне власти • Развијање става о неопходности поштовања демократских институција	• разликује монархију и републику • дефинише појам демократија • наведе основне демократске принципе – начела • разликује облике непосредне демократије – референдум и народну иницијативу • опише карактеристике представничке демократије • објасни опште право гласа • разликује облике државног уређења – просту и сложену државу • упореди федерацију и конфедерацију као облике сложене државе • опише карактеристике поделе власти • упореди председнички, парламентарни и мешовити систем поделе власти		
	Уређење власти у републици Србији	Стицање знања о уређењу власти у држави • Развијање става о неопходности поштовања демократских	• наведе органе власти у РС • објасни састав и надлежност Народне скупштине • опише начин одлучивања и мандат посланика у Народној скупштини		

		институција	● објасни начин избора и надлежност председника Републике ● опише састав и надлежност Владе ● објасни положај и састав државне управе ● објасни улогу Заштитника грађана ● разликује врсте судова и карактеристике судијске функције ● опише улогу Високог савета судства ● разликује надлежност Јавног тужилаштва и Државног већа тужилаца ● објасни улогу Уставног суда		
	Територијална организација републике Србије	Развијање осећаја националне припадности и поштовања других нација и националних мањина ● Обогаћивање и унапређивање знања о организацији локалне самоуправе	● опише територијалну организацију Републике Србије ● разликује покрајинску аутономију и локалну самоуправу ● објасни надлежност аутономне покрајине ● наведе основне акте аутономне покрајине ● упореди надлежност аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе ● наведе територијалне јединице ● дефинише појам општина ● објасни права и дужности општине ● изведе закључак о значају локалне		

			самоуправе		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, индивидуални, групни					
Наставне методе:Монолошко-дијалoшка, дијалoшка					
Наставна средства:Уџбеник, табла, шеме					

ВЕШТИНЕ КОМУНИКАЦИЈЕ

ЛИТЕРАТУРА: Мартић, Н., Костић, З. (2016). Вештине комуникације. Београд: Завод за уџбенике.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ВЕШТИНЕ КОМУНИКАЦИЈЕ	Комуникација као социјална интеракција	Разумевање комуникације као социјалне интеракције и њене улоге у различитим сферама живота и рада.	Ученик зна да објасни значај, улогу и циљеве комуникације у личном, друштвеном и професионалном животу; ученик разликује основне врсте комуникације; уочава повезаност вербалног и невербалног изражавања и важност њихове усклађености у социјалној интеракцији; ученик анализира комуникацијски процес кодирања и декодирања различитих врста порука; ученик зна да објасни разлике које постоје између важећих теорија и модела комуникације; уочава и дискутује о сличностима и разликама комуникације некад и сад; ученик аргументовано разматра предности и недостатке комуникације којасе одвија уз помоћ савремене технологије; ученик уме да образложи значај, улогу и циљеве пословне комуникације; објашњава карактеристике интеркултуралне	Компетенција за целоживотно учење (ученик планира време за учење, организује процес учења, активно конструише знања, селекује познато од непознатог, разликује битно од небитног, резимира основне идеје, користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења, разликује чињенице од интерпретација и ставова, разликује аргументе према снази и релевантности, процењује властиту	Српски језик и књижевност Страни језик Социологија са правима грађана Правни поступци Грађанско васпитање

			комуникације и повезује знања из ове тематске области са сопственим искуством.	успешност у учењу, открива тешкоће и зна како да их превазиђе);	
	Принципи конструктивне комуникације	Упознавање ученика са принципима конструктивне комуникације, тимским радом и сарадњом.	Ученик уме да препозна факторе који отежавају и олакшавају процес комуникације; ученик разликује насилну од ненасилне комуникације и образлаже њихове ефекте; разликује комуникацију засновану на хијерархијском моделу моћи од оне која се заснива на кооперативном моделу; ученик увиђа и објашњава повезаност конструктивне комуникације са тимским радом и сарадњом; зна да наведе примере у којима се препознају принципи конструктивне комуникације у различитим сферама живота; ученик препознаје принципе конструктивне комуникације у правној струци; ученик повезује знања ове тематске области са сопственим искуством.	Комуникација (активно доприноси неговању културе дијалога, поштује основне норме комуникације, ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације, уме јасно да искаже одређени садржај, уважава саговорника, изражава своје мишљење на конструктиван начин поштујући принципе конструктивне комуникације, ученик користи одговарајући стил комуникације у складу са научним дисциплинама); Рад с подацима и информацијама (ученик упоређује различите изворе података, процењује њихову поузданост, користи информационе технологије, препознаје значај поузданих и релевантних података); Дигитална компетенција (уме да претражује и користи информације у електронском облику,	
	Вештине конструктивне комуникације	Оспособљавање ученика за примену техника конструктивне комуникације	Ученик разликује конструктивну од неконструктивне комуникације; ученик зна да објасни појмове децентрација, емпатија, асертивност, сарадња и проактивност; ученик разликује активно слушање од неслушања; користи вештину активног слушања; ученик је оспособљен да сагледа позицију друге особе и уважи њене потребе, осећања, ставове и искуство; ученик зна да искаже своје потребе и захтеве на начин који не угрожава друге; ученик исказује иницијативу и прихвата одговорност за процес комуникације; сарађује у групним активностима; ученик уме да примени комуникацијске вештине у симулацији решавања различитих проблемских ситуација; ученик наводи комуникацијске	користи одговарајући стил комуникације у складу са научним дисциплинама); Рад с подацима и информацијама (ученик упоређује различите изворе података, процењује њихову поузданост, користи информационе технологије, препознаје значај поузданих и релевантних података); Дигитална компетенција (уме да претражује и користи информације у електронском облику,	

			технике које су посебно значајне за послове у правној струци; ученик уме да наведе примере успешне и неуспешне комуникације у правној струци; препознаје могућност примене техника успешне комуникације у личном животу.	помоћу информационо-комуникационих технологија уме да представи, организује и структурира информације, препознаје ризике и одговорно поступа); Решавање проблема (ученик проналази и осмишљава могуће начине решавања проблемских ситуација, уме да процени добре и лоше стране потенцијалних решења, ученик припрема примену решења и вреднује примену датог решења у проблемским ситуацијама); Сарадња (конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе и остваривању заједничких циљева, активно слуша и поштује сараднике, ангажује се у реализацији предузетих обавеза у оквиру групног рада, учествује у преиспитивању рада групе и доприноси унапређењу њеног рада); Одговорно учешће у демократском друштву (активно учествује у животу школе и заједнице, поштује друге,
	Комуникација и решавање конфликтних ситуација	Оснаживање ученика за конструктивно реаговање у конфликтним ситуацијама	Ученик зна да дефинише сукоб и наведе врсте конфликтних ситуација; ученик уме да препозна фазе конфликта и могуће исходе; ученик препознаје конструктивни и деструктивни потенцијал за конфликтне ситуације; разликује могуће начине решавања сукоба и уме да објасни њихове основне карактеристике; ученик зна да наведе кораке у решавању конфликтних ситуација и применитехнике конструктивне комуникације у процесу решавања сукоба; ученик препознаје факторе који утичу на решавање сукоба у интеркултуралном окружењу и наводи конструктивне и деструктивне примере решавања сукоба у интеркултуралном окружењу; ученик је спреман да аргументовано дискутује о могућим начинима решавања конфликтних ситуација у пословној и правној струци и техникама успешне комуникације које треба користити; ученик повезује знања из ове тематске области личним искуством.	
	Комуникација у организацији, јавна и масовна комуникација	Упознавање ученика са основним карактеристикама јавне и масовне комуникације, као и комуникације у организацији.	Ученик зна да наведе основне карактеристике комуникације у организацији, јавне и масовне комуникације; ученик је оспособљен да уочи, на конкретном примеру, на који начин комуницира особа задужена у организацији за односе са јавношћу; ученик зна да направи петоминутну	

			презентацију пред одељењем на изабрану тему; ученик је спреман да уочи стереотипе, предрасуде, дискриминацију у јавним и масовним комуникацијама; препознаје примере употребе и злоупотребе јавних и масовних комуникација; уме да анализира ток комуникације на изабраној социјалној мрежи по питању неке актуелне теме/догађаја; ученик је спреман да исказе критички однос према информацијама које се пласирају путем масовних комуникација; ученик повезује знања из ове тематске целине са сопственим искуством.	доприноси толеранцији и равноправности, има осећање припадности одређеним групама и заједницама, изражава свој идентитет, залаже се за слодиарност и учествује у хуманитарним активностима); Предузимљивост и предузетничка компетенција (ученик разуме важност личне активације, уме да идентификује и адекватно представи своје способности и вештине, уме да заступа и исказе своје идеје, да утиче на друге, кроз развој вештине јавног говора, преговарања и вештине решавања конфликта, зна да комуницира);	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални; индивидуални; рад у пару; рад у групи Наставне методе: монолошко-дијалогска; дијалогска – херуистичка метода; метода рада на тексту; метода решавања проблема; демонстрациона метода Наставна средства: уџбеник; свеске; материјали са задацима за вежбање; материјали за учење; аудио-визуелна наставна средства (компјутер, пројектор, ТВ, видео снимци), интернет публикације					

КУЛТУРА ЈЕЗИЧКОГ ИЗРАЖАВАЊА

ЛИТЕРАТУРА: Живојин Станојчић, Љиљана Поповић: Граматика српског језика

Митар Пешикан, Јован Јерковић, Мато Пижурица: Правопис српског језика
мр Љиљана Николић, Божидар Павловић: Језик и култура изражавања, практикум 1, 2, 3, 4

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења Позавршетку теме ученик ће бити у стању да:	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
КУЛТУРА ЈЕЗИЧКОГ ИЗРАЖАВАЊА	Примена основних правописних правила	•Отклањање типичних правописних правила	•правилно употреби велико и мало слово на почетку реченице, при писању властитих имена, као и да примени правила куртоазне употребе великог слова •примени знања о гласовним алтернацијама у писању и говорењу у складу са језичком нормом •примени правила одвојеног и спојеног писања речи код именица, придева, глагола, заменица, бројева и изведеница од њих •употреби скраћенице у складу са основним правописним правилима •правилно употреби знакове интерпункције	•Компетенција за целоживотно учење •Рад са подацима и информацијама •Дигитална компетенција •Решавање проблема •Естетичка компетенција	•Српски језик и књижевност •Канцеларијско пословање •Вештине комуникација •Пословна психологија •Пословна информатика са електронским пословањем •Рачунарство и информатика
	Примена типографских правила при обради текстова на рачунару	•Оспособљавање ученика да успешно примењују типографска правила у текстовима пословне и службене кореспонденције	•правилно употреби курент и верзал у заглављима текстова пословне и службене кореспонденције •правилно примени различите начине истицања текста •правилно употреби размак пре и после интерпункцијских знакова		
	Примена граматичких правила у писању и говору	•Оспособљавање језика да теоријска знања из граматике примењује у усменом и	•правилно употреби падежне облике именица, придева и заменица •изабере одговарајућу врсту броја уз различите именице		

		писаном изражавању у складу са језичком нормом	• правилно употреби глаголске облике • изабере предлог ЗБОГ или РАДИ у зависности од контекста • у склопу реченице правилно употреби конструкције код којих се често греши у говору и писању		
	Употреба речи и израза страног порекла	• Оспособљавање ученика да правилно употребљавају фреквентне речи и изразе страног порекла	• правилно употреби речи страног порекла у писању и говору • правилно употреби фреквентне изразе страног порекла у писању и говору		
	Специфичности бирократског језика	• Оспособљавање ученика да препозна негативна обележја бирократског језика	• препозна сувишне „ бирократизме” у административном стилу • замени стереотипне бирократске изразе и фразе поштујући принципе правилности, јасноће, језгровитости и сврсисходности		
	Основе говорне културе	• Оспособљавање ученика да поштују својства доброг говора	• употреби одговарајући поздрав у складу са околностима и приликама • изабере одговарајућа језичка средства при обраћању и ословљавању • у складу са пословним бонтоном успостави везу, адекватно поздрави саговорника, представи се, води и заврши телефонски разговор • избегне употребу поштапалица у сопственом говору		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару
Наставне методе: вежбе на одабраним текстовима; диктати, самодиктати, допуњавање исказа, преобликовање текста; лекторска и коректорска вежбања; говорне вежбе; реторичке вежбе
Наставна средства: практикум, видео-бим, презентације, наставни листови, правопис, граматика, одабрани текстови

КОРЕСПОДЕНЦИЈА И ПРАВНИ ПОСЛОВИ

ЛИТЕРАТУРА: Јелена Манојловић и Станиша Игњатовић: Пословна и службена кореспонденција за 1 разред правне и биротехничке школе

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Кореспонденција и правни послови	Увод	Упознавање ученика са сврхом и садржајем предмета	-објасни појам и улогу кореспонденције - наведе области у којима се примењује кореспонденција -наведе улогу кореспонденције у области јавне управе, области пословања предузећа	Естетичка компетенција Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Комуникација Рад с подацима и информацијама	Српски језик Страни језик Информатика Увод у право
	Техника слепог куцања	Упознавање ученика са тастатуром, врстама тастатура - Упознавање ученика са положајем слова и бројева, положајем шаке и прстију на различитим врстама тастатура - Стицање вештине проналажења слова и бројева без непосредног гледања у тастатуру приликом израде задатака	-наведе врсте тастатура -познаје распоред слова, бројева и ознака на тастатури -објасни правила слепог куцања -користи слова техником слепог куцања - користи технику куцања у алфанумеричком делу тастатуре - користи нумеричку тастатуру техником слепог куцања - користи знаке интерпункције техником слепог куцања - постигне одређену брзину у вештини слепог куцања		

	Програми WORD и EXCEL	Упознавање ученика са програмима пословања који се примарно користе за куцање текстова, аката, докумената, пословних писама	-самостално примени програме Word и Excel - објасни ознаке за обраду текста у Word и Excel - креира и попуни табелу у Word		
	Самостално обликовање текстова	-Препознавање различитих форми које се користе приликом обраде текстова (америчка, европска, комбинована форма) -Стицање вештине у обликовању текста у задатој форми без шеме -Стицање вештине промене форме текста у задатој форми	-објасни разлику између америчке, европске и комбиноване форме обликовања текста - самостално обради текст у задатој форми и измени текст из једне форме у другу -обликује текстове у ступцима -обликује и изврши препис текста на страном језику - изради текст из рукописа - контролише тачност куцања		
	Пословна писма	Стицање вештина обликовања пословних писама, која се користе у пословној комуникацији	-објасни карактеристике пословног писма, -разликује саставне делове пословног писма - врши препис пословног писма по систему слепог куцања -самостално обликује и преобликује пословна писма у задатој форми (америчкој, европској, комбинованој) -отклони недостатке у пословном писму у погледу тачности и прецизности изражавања -састави пословно писмо по правилима е-поште на задате елементе (e-mail)		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, рад у паровима, индивидуални Наставне методе: монолошка, дијалогска, рад на тексту Наставна средства: рачунари, уџбеник, свеска, радни задаци					

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: Solutions, Third edition, Students book and workbook by Tim Falla i Paul A Davies

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Енглески језик	Unit 5 Ambition	Оспособљавање ученика за употребу граматичких структура за исказивање будућности (will, going to), предвиђање и планови за будућност, понуде и обећања. - обнављање и увежбавање погодбених реченица (реалне) - стицање нових знања у вези са префиксима, увежбавање читања (глобално и селективно разумевање), говорна вежба - оспособљавање ученика у разумевању читања чланака о занимањима - упознавање ученика са стратегијом писања формалног писма - упознавање ученика са елементима културе Велике Британије	Ученик ће бити у стању да: –адекватно користи фреквентне речи, изразе и језичке структуре (предвиђања и планови, будуће ситуације и последице) –разуме текстове и разговор о занимањима и пословним активностима (које чита или слуша са аудио записа) – учествује у краћим дијалозима; тражи и даје информације о блиским темама – пише формално писмо (пријава за посао) –познаје елементе културе Велике Британије –процењује своје	Ученик уме да планира време за учење и да организује процес учења и управља њим. • Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. • Ефикасно користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења. • Познаје различите врсте текстова и уме да изабере адекватну стратегију читања. • Разликује чињенице од интерпретација, ставова, веровања и мишљења; препознаје и продукује аргументацију за одређену тезу, разликује	Српски језик и књижевност, економска група предмета, правна група предмета, информатика, географија, грађанско васпитање

			учење стечено знање	аргументе према снази и релевантности.	
	Unit 6 Tourism	- стицање нових лексичких знања у вези са туристичким знаменитостима, разговор о плановима туристичких обилазака, слушање и разумевање информација туристичког водича - обнављање грађења и употребе present perfect времена, вежбање, анализа примена овог времена и past simple-a и употреба истих времена - развијање вештине слушања и разумевања као и провера знања - оспособљавање ученика за читање и препричавање новинског чланка - развијање вештине читања и разумевања текста, увежбавање сложеница и првог кондиционала, говорне вежбе на тему одмора и путовања	Ученик ће бити у стању да: –адекватно користи фреквентне речи, изразе и језичке структуре (туристичке знаменитости, намере и планови у будућности, недавни догађаји) –разликује и адекватно користи прошла гл. времена –разуме општи смисао и специфичне информације које слуша у јавном контексту – учествује у краћим дијалозима; тражи и даје информације о блиским темама –познаје знаменитости и елементе културе разних земаља –процењује своје учење и стечено знање	Активно доприноси неговању културе дијалога, уважавању и неговању различитости и поштовању основних норми комуникације. - Ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације (усмена и писана, непосредна и посредована комуникација, нпр. телефоном, преко интернета). - Уме јасно да искаже одређени садржај, усмено и писано, и да га прилагоди захтевима и карактеристикама ситуације: поштује жанровске карактеристике, ограничења у погледу дужине, намену презентације и потребе аудиторијума. - Ученик проналази/осмишљава могућа решења проблемске ситуације. - Ефикасно користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и	
	Unit 7 Money	- развијање језичких вештина (говор, слушање) и речника (новац, продавнице, услуге) - стицање знања о	Ученик ће бити у стању да: –адекватно користи фреквентне речи,		

		потенцијалним погодбеним реченицама, формулисање правила, разговор о хипотетичким ситуацијама - упознавање и примена стратегије слушања и разумевања потребних информација, развијање речника (глаголи везани за новац) - обнављање грађења и употребе глаголског времена past perfect-a - читање и разумевање краћег текста о куповини - стицање нових знања о глаголима праћеним инфинитивом или – ing облика - примена знања кроз различита језичка вежбања - самопроцена исхода рада и учења	изразе и језичке структуре (сложенице прошла гл. времена, кондиционал) – анализира и примењује граматичка правила и лингвистичка знања у разноврсном контексту и ситуацијама – разуме и проналази потребне информације у текстовима из свакодневног живота – разуме општи смисао и специфичне информације које слуша у јавном контексту – учествује у краћим дијалозима; тражи и даје информације о блиским темама – пише неформалне текстове (имејл, блог, разгледнице) – процењује своје учење стечено знање	циљевима учења. Активно слуша и поставља релевантна питања поштујући саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима.	
	Unit 8 Crime	- оспособљавање ученика да опишу фотографију, развијање речника у вези са различитим криминалним делима, слушање и разумевање вести о криминалним делима - стицање нових знања и	Ученик ће бити у стању да: – адекватно користи фреквентне речи, изразе и језичке структуре (продавнице и куповина, криминална дела,		

		правила код неуправног говора - читање и разумевање текста о необичној пљачки, анализа речи, увежбавање придева са суфиксима - оспособљавање ученика за глобално и селективно разумевање писаног текста, решавање задатака вишеструког избора - анализа модела e-mail-a, писање мејла према моделу и упутству	инфинитив /-ing) – разликује и адекватно користи прошла гл. времена, потенцијалне погодбене реченице, неуправни говор) – разуме општи смисао и специфичне информације које чита или слуша у јавном контексту (новински чланци, вести) – учествује у краћим дијалозима; тражи и даје информације о блиским темама, износи и образлаже своје мишљење, препричава туђе речи – пише неформални мејл са путовања – процењује своје учење стечено знање		
	Unit 9 Science	- стицање нових знања везаних за речник, описивање уређаја и материјала, слушање дијалога - читање текста о технологије (мобилни телефон) - уочавање и анализа грађе и употребе пасивних глаголских облика - описивање технолошког уређај - читање и разумевање текста о пројекту на Марсу	Ученик ће бити у стању да: – адекватно користи фреквентне речи, изразе и језичке структуре (технологија и уређаји, проналасци, гл. колокације, именице са суфиксима) – адекватно користи пасивне глаголске облике и конструкције – разуме општи смисао и специфичне		

		- разумевање и употреба колокација глагол + предлог - исказивање жалбе на неисправан производ - анализа модела формалног писма и писање писма према моделу и упутству	информације текста о технологијама, пројектима, проналасцима... – учествује у краћим дијалозима; тражи и даје информације о блиским темама и личном искуству –процењује своје учење стечено знање		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару и групи Наставне методе: монолошка, дијалогска, интерактивне методе, метода рада на тексту, метод писања, аудитивна метода Наставна средства: • Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: 2.СТ.1.1.1. 2.СТ.1.1.2. 2.СТ.1.1.3. 2.СТ.1.1.4. 2.СТ.1.2.1. 2.СТ.1.2.2. 2.СТ.1.2.3. 2.СТ.1.2.4. 2.СТ.1.2.5. 2.СТ.1.3.1. 2.СТ.1.3.2. 2.СТ.1.3.3. 2.СТ.1.3.4. 2.СТ.1.3.5. 2.СТ.1.3.6. 2.СТ.1.3.7. 2.СТ.1.4.1. 2.СТ.1.4.2. 2.СТ.1.4.3. 2.СТ.1.4.4. 2.СТ.1.4.5. 2.СТ.1.5.1. 2.СТ.1.5.2. 2.СТ.1.5.3. 2.СТ.1.5.4. 2.СТ.1.5.5. 2.СТ.1.5.6. Средњи ниво: Напредни ниво:					

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Математика 2,збирка задатака и тестова за 2.разред гимназија и техничких школа,Срђан Огњановић,Живорад Ивановић;Математика 1 и 2,збирка решених задатака за 1. и 2.разред средње школе,Милорад Јоковић,Иванка Томић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Математика	1. Тригонометрија правоуглог троугла	1)Разумевање основних тригонометријских функција и идентичности 2) Оспособљавање за примену тригонометријских функција у реалним проблемима	• дефинише основне тригонометријске функције оштрог угла • израчуна основне тригонометријске функције оштрог угла правоуглог троугла када су дате две странице • конструише оштар угао ако је позната једна његова тригонометријска функција • наведе основне тригонометријске идентитете и примењује их у одређивању вредности тригонометријских функција ако је позната вредност једне од њих • наведе вредности тригонометријских функција карактеристичних углова (од 30°, 45°, 60°) и са калкулатора прочита вредности за остале оштре углове и обрнуто (одређује оштар угао ако је позната вредност тригонометријске функције) • примени елементе тригонометрије правоуглог троугла на решавање практичних	- Компетенције за целоживотно учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Дигитална компетенција - Решавање проблема - Сарадња	Корелација са економском групом предмета, рачунарство м и информатиком, пословном информатиком, физиком

			проблема		
	2. Степеновање и кореновање	1) Проширивање знања о степеновању и кореновању	• наведе својства операција са степенима и примени их у трансформацијама једноставнијих израза • наведе својства операција са коренима и примени их у трансформацијама једноставнијих израза • рационалише именилац разломка у једноставним случајевима • дефинише појмове имагинарна јединица и комплексан број • сабере, одузме, помножи и подели два комплексна броја • одреди конјугован број датог комплексног броја • израчуна модуо комплексног броја		
	3. Функција и график ф-је	1) Упознавање основних својстава функција 2) Оспособљавање за представљање података различитим графичким облицима и анализу датих података	• наведе примере функција • одреди знак, интервале монотоности, максимум и минимум на датом графику • прочита и разуме податак са графикона, дијаграма или из табеле и одреди минимум или максимум и средњу вредност зависне величине • податке представљене у једном		

			графичком облику представи у другом		
	4. Квадратна једначина и квадратна функција	1) Стицање основних знања о квадратној једначини и квадратној функцији	• реши непотпуну квадратну једначину у скупу R • наведе пример квадратне једначине која нема решења у скупу R • примени образац за решавање квадратне једначине • одреди природу решења квадратне једначине • растави квадратни трином • скицира и анализира график квадратне функције (да прочита нуле функције, максимум или минимум, интервале монотоности) • реши једноставну квадратну неједначину		
	5. Полиедри и обртна тела	1) Проширивање знања о полиедрима и обртним телима	• израчуна обим и површину фигура у равни (квадрат, правоугаоник, правилан шестоугао, круг) • разликује правилне полиедре • примени одговарајуће формуле и израчуна површине и запремине правилне призме, пирамиде и зарубљене пирамиде (једноставнији задаци) • примени одговарајуће формуле и израчуна површине и		

			запремине правог ваљка, купе, зарубљене купе и лопте • одреди површину једноставних равних пресека		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални Наставне методе: монолошко-дијалошка, комбинована Наставна средства: табла, збирка, припремљен штампани материјал, таблет					

ИСТОРИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Историја за други разред средњих стручних школа - Иван М. Бецић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Историја	Европа и свет у другој половини XIX и почетком XX века	Стицање основног знања ученика за период друге половине XIX и почетком XX века. Подизање знања на виши ниво о привреди, култури, науци и техници, научницима. Тесли, Пупину, Нобелу на почетку XX века.	По завршетку обрађене теме ученици ће бити у стању да сагледају историјски период од средине XIX века до почетка Првог светског рата. Увиди значај индустријске револуције. Сагледа значај и последице: национализма, либерализма, радикализма и социјализма. Наброји најважнија научно техничка достигнућа и схвати одлике свакодневног живота	Компетенције за животно учење, вештину комуникација са различитим подацима и информацијама и информатичка писменост, решавање проблема као и учење вештине, сарадње са другима које су потребне човеку за живот у демократском друштву	Српски језик Социологија Веронаука Географија
	Србија и Црна Гора и Срби у Хазбушком и Османском царству од друге половине XIX века до	Проширење знања о српској националној историји и српској држави од средине XIX века до Првог светског рата. Објаснити настанак модерне српске државе и циљеве и циљеве српске државности. Историјску улогу знаменитих личности и династија Обреновић и Карађорђевић у развоју српске државности. Схватити и разумети идеје модерног доба и његов значај за	Препознати и разумети основне одлике перода од XIX века до Првог светског рата. Схватити ослободилачке ратове 1875-1878. Балканске ратове, европска збивања и њихов утицај на развој српске државности, српске државе од половине XIX века до Првог светског рата. Знати на карти објаснити промене границе Српске државе и наћи на картама места најважнијих битака. Истаћи значај културе код Срба и одлике и недостатке свакодневног живота Срба од XIX века до Првог		

	Првог светског рата	развој српске државе.Разумети основне одлике култура,привреде и свакодневни живот Срба од XIX века до Првог светског рата.	светског рата.		
	Први светски рат 1914-1918 године	Покушати разумети међународне односе и узрок Првог светског рата.Ширити знања о току рата,главним и преломним тренуцима.Схватити суровост рата као главног узрока поништавања вредности цивилизације.Проширити знање о учешћу Србије и Црне Горе у Првом светском рату.Разумети међународне односе,блоковску поделу у свету као и друштвене и културне прилике.	Разумети међународне односе и узрок избијања Првог светског рата.Описати сам ток рата и његове последице по српски народ.Анализирати промене догађаја у првом светском рату.Схватити последице ратних збивања,револуционарна збивања и геноцид у Србији.Тумачити разлоге због којих је Србија ушла у Први светски рат као и сукобе са Угарском и Немачком и војни успех 1914.год.Објаснити културну стагнацију Србије и српског народа у Првом светском рату.		
	Свет између два светска рата	Да схвати последице Првог светског рата,нове међународне односе као и друштвене,привредне и културне прилике.Обухвата сазнања о новим друштвеним,привредним,политичким променама и процесима између два светска рата.Да разуме супротности које су водиле новом светском рату.Вреднује утицај историјског наслеђа у периоду између два светска рата.	Период од 1914-1918 период ратних страхота упоредити са периодом између два светска рата,као његову последицу на примеру СССР,Немачке,Италије,Француске,државама са различитим друштвеним уређењем.сагледати и разумети последице тоталитарних политичких система и идеја са различитим политичким идеологијама у међуратном период.Знати истаћи два светска рата-улогу свакодневног живота.Знати навести главне тековине тог периода између два светска рата и њихов значај на савремено доба.		

	Краљевина СХС у међуратном периоду	Појава идеје Југословенства код црквених великодостојанственика у XIX веку.Објаснити значај југословенства и стварање краљевине СХС.Схватити тренутак међународних односа када настаје краљевина СХС.проширити знања о одликама југословенске државе између два светска рата.Разумети значај народа и њихов положај. Циљ борбе знаменитих личности за стварање СХС и њихово политичко деловање.Добро схватити и сагледати међународни положај Југославије у периоду између два светска рата.	Образложити најважније мотиве за стварање Југословенске државе,уочити значај настанка Југословенске државе за српски народ.Увидети одлике Југословенске државе као монархије.Објасни на историјској карти границе Југословенске краљевине.Сагледај дубину и трајност националних,верских и политичких супротности.Анализирај просветно-културне прилике у краљевини Југославији и њена културно уметничка достигнућа.Истакни одлике свакодневног живота друштвених слојева у краљевини Југославији.		

	Други светски рат	Разумевање међународног контекста и узорка Другог светског рата.Продубљивање знања о току рата и његовим главним последицама.Рат као узрочник поништавања вредности,људских тековина и цивилизације.Изучити значај речи холокауст као и феномен суровости Другог светског рата.Посебну пажњу обратити унапређењу знања о ратним збивањима на тлу Југославије.	Разуме узроке међународних односа и конфликт за избијање Другог светског рата,описује ток Другог светског рата.Наводи и анализира промене догађаја током Другог светског рата.Уочава посебности рата у Југославији и препознаје у њему антиокупаторску борбу,националну,верску и идеолошку садржину.Зна да образложи допринос антифашистичке борбе и покрета као и допринос победи савезника у Другом светском рату.Уочава утицај ратних збивања на уметничко и културно стваралаштво.		
	Свет после Другог светског рата	Уочава ратне последице на друштвене,привредне и културне прилике.Даје допринос унапређењу знања о друштвеним, политичким и привредним процесима друге половине XX века. Основна чињеница је разумевање главних одлика хладног рата. Истиче значај деколонизације и других покрета еманутације. Сагледава	Схвата слику света после Другог светског рата. Препознаје основне одлике политичког друштвеног, привредног и научног и културног развоја после рата у свету. Упоредије основне одлике различитих привредних система у капиталистичким и комунистичким државама у другој половини XX века. Идентификује узроке и последице хладноратовских сукоба. Разуме распрострањеност покрета за ослобођење нација		

		последице пада Берлинског зида и распада СССР и јачање НАТО пакта и његове агресивности. Проширивање знања о научно технолошком напретку и културним достигнућима у савременом свету. Прати изазове савременог света, глобализацију, тероризам, глад, болести, еколошке проблеме.	и мањинских група као и њихову угроженост. Схвата значај последице пораза идеје комунизма на крају XX века. Наводи и образлаже проблеме савременог света. Истиче одлике свакодневног живота на различитим просторима и друштвеним срединама у свету.		

	Југославија после Другог светског рата	Стиче нова знања о државном и друштвеном поретку Социјалистичке Југославије. Сагледава међународни положај Југославије друге половине XX века и улогу њеног председника. Проширује знања о положају Српског народа у Југословенској федерацији. Уочава улогу знаменитих личности у културном, политичком и научном животу Титове Југославије. Покушава да разуме последице распада Југословенске државе. Сагледава међународни положај савремене српске државе и уочава њене проблеме.	Идентификује народе југословенске државе као и социјалистичке републике. Разуме међународни положај и спољнополитичке односе социјалистичке Југославије. Истиче најзначајније личности које су утицале на друштвено-политичка и културна збивања у Југославији. Зна да образложи културне, друштвене и политичке последице нестанка СФРЈ. Разуме место и улогу Србије у савременом свету. Истиче значај чланства у међународним организацијама. Препознаје проблеме савремене српске државе.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					

Облици рада: индивидуални, групни и рад у паровима Наставне методе: монолошка и дијалогска метода као и демонстративна метода Наставна средства: уџбеници и слике истакнутих личности-научника
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ
Основни ниво: И.Ц. 1.1.1 Разуме значење основних историјских појмова И.С.1.1.2 Користи хронолошке термине и именује догађаје из опште и националне историје И.С.1.1.3 Зна да истакне значајне личности и прикупља различите изворе информација И.С.1.1.4 Препознаје друштвене појаве и процесе и истиче улогу историјских личности у савременом друштву Средњи ниво: И.С.2.1.1. Анализира историјске појмове, користи историјску и географску карту, на којима зна да покаже историјско-географски простор И.С.2.1.2 Зна и уме да објасни улогу појединих значајних личности за догађаје из историје И.С.2.2.2. Анализира без пристрасности и тумачи историјске појаве и њихове последице И.С.2.3.1. Уме да направи разлику значаја између појединих личности у односу њиховог и савременог историјског контекста-доба Напредни ниво: И.С 3.1.2. Што је веома битно зна да критички процени важне појаве и процесе из опште и националне историје И.С 3.2.3 Самостално објашњава, поставља питања, даје одговоре и аргументовано и чињенично брани изнете закључке И.С 3.2.4 Зна да самостално анализира савремене догађаје И.С 3.3.1 На основу стеченог знања ученик сам може и уме да изведе закључак

ЛАТИНСКИ ЈЕЗИК

РАЗРЕД: други

ЛИТЕРАТУРА: Латински језик I, аутори: Марјанца Пакиж и Драгана Димитријевић, Завод за уџбенике, Београд

- Циљеви предмета: – овладавање и примена стручне терминологије и фразеологије формулисане на класичним језицима;
- увиђање утицаја класичних језика на уобличење лексике и фразеологије савремених језика и боље разумевање граматичких модела, како у матерњем, тако и у страним језицима;
- стицање општих знања о античкој култури и праву;
- оспособљавање ученика за разумевање сваковрсних порука које су у вези са струком, формулисане на класичним језицима;
- упознавање ученика с битним елементима савременог језика струке, који се заснива на класичним језицима.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

Латински језик	Именице	● Стицање знања о морфологији именице ● Овладавање стручном терминологијом која у највећој мери води порекло од латинског језика ● Овладавање одређеним фондом интернационалних речи пореклом из латинског језика, значајним како за свакодневни рад тако и за даље образовање и школовање	● препознаје дату граматичку категорију ● мења именицу на основу клишеа одговарајуће дефлекције ● анализира именицу (дефлекција, падеж, број) ● преведе уз помоћ речника једноставне реченице (сентенције, дефиниције...) ● направи регистар речи које су директно из латинског или посредством неког другог језика доспеле у српски језик	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Сарадња	Стручни правни предмети Матерњи језик Страни језици Географија Историја Биологија Општа култура Грађанско васпитање Ликовна култура и историја уметности
	Глаголи	● Стицање нових и утемељивање већ стечених знања из области глагола ● Упоредивање дате граматичке категорије са матерњим и другим савременим језицима које ученик учи	● препознаје латински глагол на основу његовог речничког облика и правилно га наводи ● објасни значај инфинитива ● мења глагол (лице, број, време...) ● разликује глаголска времена како у формалном смислу, тако и у смислу превођења ● повеже стечено знање са знањем из матерњег језика или из неког од савремених страних језика ● разликује време, начин, стање ● разликује елементарне делове у погледу синтаксе реченице (субјекат, предикат, објекат) ● анализира глагол унутар реченице	Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Дигитална компетенција	
	Придеви	● Стицање нових и утемељивање већ стечених знања из области придева ● Уочавање везе придева са именицом у погледу рода, броја и падежа ● Упоредивање дате граматичке категорије (придева) са матерњим и другим савременим језицима које ученик учи	● одреди врсту придева на основу његовог речничког облика ● препозна латински придев унутар реченице и правилно га наводи ● анализира придев унутар реченице ● деклинује паралелно именицу и придев на основу две различите дефлекције, односно различитих типова именица унутар исте дефлекције	Предузимљивост и предузетничка компетенција Рад с подацима и информацијама	

	Заменице	● Стицање нових и утемељивање већ стечених знања из области заменица ● Упоредивање латинских заменица са заменицама у матерњем одн. другим савременим језицима које ученик учи ● Овладавање стручном терминологијом како у области језика тако и у области права ● Овладавање одређеним фондом интернационалних речи, пореклом из класичних језика, значајним за будући рад или дање образовање ученика	● препознаје заменицу и одређује врсту ● промени заменицу по падежима ● разликује мушки, женски и средњи род заменице 3. лица (једнина/множина) ● разликује присвојну заменицу од присвојне повратне заменице како у формалном тако и у погледу превођења ● анализира заменицу унутар реченице		
	Непроменљиве категорије речи	● Стицање нових и утемељивање већ стечених знања из области непроменљивих речи ● Упоредивање дате граматичке категорије са матерњим и другим савременим језицима које ученик учи	● изради елементарни регистар појединих врста непроменљивих речи (прилога, предлога, везника /енклитике/, узвика, речце) ● доводе у везу поједине предлоге са појединим падежима ● препозна поједине предлоге у сложеницама ● састави списак речи на матерњем језику (или савременом светском језику , речи добијених помоћу латинских префикса, односно суфикса ● препозна латинске префиксе/ суфиксе присутне у савременим страним језицима које учи и уочава њихово значење (супротно, фреквентативно...)		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, рад у групи

Наставне методе: монолошко-дијалошка, херуистичка, активна настава, вербално-текстуалне методе (дијалог, дискусија, читање, писање), истраживачка, илустративно-демонстративна

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ЛИТЕРАТУРА: Ликовна култура за гимназије и средње стручне школе – Видосава Галовић, Бранка Гостовић – Завод за уџбенике Београд

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Ликовна култура	Композиција	Упознавање са улогом визуелне уметности у друштву • Унапређивање визуелног опажања, естетских критеријума и визуелне комуникације • Формирање толерантног става према разликама у индивидуалном опажању, тумачењу и доживљају опаженог	разматра повезаност визуелне уметности и друштва • опише однос елемената композиције који уочава • разматра теме и идеје у делима визуелне уметности и визуелне поруке са којима се среће • изрази своју замисао у одабраној традиционалној техници • укаже на естетичке вредности које уочава у радовима уметникав	естетичка компетенција комуникација; одговоран однос према околини; одговоран однос према здрављу; предузимљивост и оријентација ка предузетништву; рад са подацима и информацијама; решавање проблема; сарадња; дигитална компетенција.	Психологија, Математика, Српски језик и књижевност
	Дизајн	Стицање основних знања о развоју дизајна, уметничким занимањима и занимањима која су непосредно повезана са дизајном • Оспособљавање за коришћење различитих информација као подстицај за стваралачки рад • Развијање креативности.	поређи врсте дизајна и радове дизајнера на основу одабраног или договореног критеријума • реши задати проблем комбинујући свесно или случајно одабране елементе/мотиве • изрази своју идеју у		

			одабраном, задатом или доступном материјалу • користи различите информације као подстицај за стваралачки рад		
	Простор	Упознавање са врстама простора, елементима амбијента и значајем обликовања простора • Развијање опажања, креативности, радозналости и естетских критеријума • Формирање позитивног става према естетичким вредностима у ужем и ширем окружењу.	• пореди амбијент простора различитих намена • разматра значај обликовања простора за будуће занимање • реши проблем комбинујући задате и одабране елементе, материјале и/или информације • изрази своју замисао у од		

	Култура и уметничко наслеђе	Упознавање са значајем визуелне уметности за савремено друштво и најзначајнијим националним и светским уметничким делима и споменицима културе • Развијање опажања, естетских критеријума, критичког мишљења и радозналости • Мотивисање ученика да прате дешавања у култури и уметности	• разматра значај визуелне уметности и културе у савременом друштву • прави, самостално или у сарадњи са другима, презентације о одабраним уметничким делима, уметницима или споменицима културе • користи уметничка дела као подстицај за стваралачки рад • предложи посету актуелном догађају културе или виртуелно		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: Фронтални, Групни, Рад у групама

Наставне методе: комбинација различитих метода – показивање, монолошка – опис, објашњавање, рад са књигом и практична

Наставна средства: мултимедија

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:

Основни ниво: изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове, описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак), познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерија, атеље, уметничка радионица...) Средњи ниво: познаје и користи (у свом раду) основне изражајне могућности, класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности, образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике, лоцира одабрана уметничка дела у историјски и друштвени контекст) Напредни ниво: познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелне уметности, користи тачне термине

(нпр. текстура, ритам, облик...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове других

УВОД У ПРАВО

ЛИТЕРАТУРА: Основи права за други разред правне и биротехничке школе, Завод за уџбенике Београд 2013., Стеван Лилић и Марија Драшкић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
УВОД У ПРАВО	Својства правног акта - 10 часова ● Појам уставности ● Појам законитости ● Појам правоснажности ● Појам извршности	● Стицање знања о уставности, законитости, правоснажности и извршности	● дефинише уставност и законитост ● објасни правоснажност ● објасни извршност ● разликује правоснажност и извршност	-Има позитиван и одговоран однос према учењу. –Користи различите изворе информација и има критички однос према њима. –Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућности ваншколског учења; негује и развија лична интересовања. –Има позитиван став према поштовању људских права и слобода. Уме јасно да се изрази усмено и писмено, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине и намене.	Садржај (предмета) има природну везу са садржајима других предметима као што су: -Организација државе, - Увод у јавну администрацију, као и везу са предметима које ће тек изучавати као што су: - Правни поступци, - Матична евиденција, - Послови правног промета.
	Правни систем – 20 часова ● Појам правног система ● Врсте правних система ● Принципи правних система ● Правни систем Србије ● Елементи правног система: – Правне установе – Правне гране – Правне области ● Гране права правног система Србије	● Упознавање ученика са појмом, врстама, принципима правног система ● Упознавање ученика са правним системом и гранама права Србије	● објасни појам правни систем ● наведе врсте правних система ● објасни принципе правног система ● објасни основе правног система Србије ● разликује правне установе, правне гране и области ● наведе гране права правног система Србије		
	Уставно право – 10 часова ● Уставно право –	● Стицање знања о уставном праву ●	● објасни настанак уставног права ● наведе области		

	настанак и развој ● Предмет уставног права и његова садржина ● Начела уставног права ● Устав Србије	Упознавање ученика са основним начелима и областима права које регулише уставно право ● Упознавање ученика са Уставом Србије	уставног права ● наведе основна начела уставног права ● наведе основна обележја устава Србије	–Уме да саслуша излагање саговорника до краја и без упадица. –Уочава чиниоце и понашања који нарушавају природу и квалитет животне средине у широј околини и свакодневном животу, развија свест о положају човека у природи и његовој одговорности за стање животне средине и природе. –Бира стил живота и навике имајући на уму добре стране и ризике тог избора.Разуме се да је стил живота ствар личног избора и преузима одговорност за свој избор. –Прилагођава се друштвеним и економским променама, усмерен је на развој нових вештина које примењује у практичном раду;сучава се са неизвесностима на иницијативан и предузимљив начин. –Зна да је за разумевање појава и догађаја и доношење компетентних одлука нужно имати	
	Управно право – 5 часова ● Предмет и садржина управног права ● Настанак и развој управног права ● Значај и улога управног права	● Упознавање ученика са предметом, садржином и значајем управног права	● објасни предмет и садржину управног права ● објасни настанак и развој управног права ● објасни значај и улогу управног права		
	Грађанско право – 15 часова ● Грађанско право – предмет и садржина ● Класификација на апсолутна и релативна права ● Апсолутна права (стварна, лична права личности, ауторска права, проналазачка права, индустријска својина) ● Релативна права – облигациона ● Врсте и извори облигација	● Упознавање ученика са појмом, садржином и предметом грађанског права ● Стицање знања о предмету и врстама апсолутних и релативних права	● дефинише појам грађанско право ● наведе предмет и садржину грађанског права ● дефинише апсолутна и релативна права ● наведе врсте апсолутних и релативних права ● објасни разлику између апсолутних и релативних права ● разликује врсте облигација ● разликује изворе облигација		

				релевантне и поуздане податке и разликује податак/информацију од њиховог тумачења. –Користи информације у различитим симболичким модалитетима (табеларни,графички, текстуални приказ),чита, тумачи и примењује их, повезујући их са претходним знањем из различитих области. –Планира стратегију решавања проблема (претпоставља решења,планира редослед активности, избор извора информација,средстава/ опреме коју ће користити,са ким ће сарађивати,са ким ће се консултовати). –Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара. –Критички процењује свој рад и рад чланова групе,доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада. –Уме да претражује, критички анализира и систематизује	

				информације у електронском облику користећи одговарајућа средства ИКТ-а.	
	Породично право – 10 часова ● Појам и садржина породичног права ● Брак и брачни односи ● Односи родитеља и деце ● Усвојење ● Старатељство	● Упознавање ученика са основним појмом и садржином породичног права ● Стицање знања о субјектима породичног права ● Стицање знања о браку	● објасни појам и садржину породичног права ● објасни брачни однос ● објасни однос родитеља и деце ● дефинише усвојење ● наведе субјекте усвојења ● дефинише старатељство ● наведе субјекте старатељства ● разликује усвојење и старатељство		
	Кривично право – 5 часова ● Појам и предмет кривичног права ● Подела кривичног права ● Развој кривичног права у Србији	● Упознавање ученика са појмом и предметом кривичног права ● Стицање знања о подели кривичног права ● Упознавање ученика са развојем кривичног права у правном систему Србије	● дефинише кривично право ● објасни предмет кривичног права ● објасни развој кривичног права у Србији ● објасни специфичности кривичног права у Србији		
	Међународно јавно право – 10 часова ● Појам међународног јавног права ● Развој међународног јавног права ● Предмет међународног јавног права ● Субјекти међународног јавног	● Упознавање ученика са појмом и субјектима међународног јавног права ● Упознавање ученика са предметом које регулише међународно јавно право	● дефинише појам међународно јавно право ● објасни развој међународног јавног права ● објасни предмет међународног јавног права ● наведе субјекте међународног		

	права		јавног права		
	Међународно привредно право – 10 часова ● Појам међународног привредног права ● Развој међународног привредног права ● Предмет међународног привредног права ● Субјекти међународног привредног права	● Упознавање ученика са појмом и субјектима међународног привредног права ● Упознавање ученика са предметом које регулише међународно привредно право	● дефинише појам међународно привредно право ● објасни развој међународног привредног права ● објасни предмет међународног привредног права ● наведе субјекте међународног привредног права		
	Појам међународног приватног права (10 часова) ● Појам међународног приватног права ● Развој међународног приватног права ● Предмет међународног приватног права ● Субјекти међународног приватног права	● Упознавање ученика са појмом и субјектима међународног приватног права ● Упознавање ученика са предметом које регулише међународно приватно право	● дефинише појам међународно приватно право ● објасни развој међународног приватног права ● објасни предмет међународног приватног права ● наведе субјекте међународног приватног права		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални Наставне методе: ● монолошко-дијалогска ● херуистичка ● активне наставе ● рада на тексту ● истраживачка ● решавања проблема Наставна средства: табла, креда, рачунар, стручна литература, интернет, уџбеници					

ПРАВНИ ПОСТУПЦИ

ЛИТЕРАТУРА: Уџбеник, важећи правни прописи

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Правни поступци	Организација рада управе	Стицање знања о појму управе, организацији и субјектима управе -препознавање субјекта управе у свакодневном животу	-разликује појмова јавне и државне управе - објасни карактеристике унутрашње организације управе -наведе врсте јавних служби	Познаје различите врсте текстова и уме да изабере адекватну стратегију читања.	
			-разликује положај државних и локалних службеника	Уме јасно да искаже одређени садржај, усмено и писано,.	Основи права
	Послови управе	-стицање знања оосновним пословима управе	● разликује појмове јавне управе и државне управе		
		-стицање знања о основним врстама аката које доноси управа	● препозна различите субјекте управе	Активно слуша и поставља релевантна питања поштујући	
		-оспособљавање за претраживање базе прописа	● препозна примере децентрализације и деконцентрације у свакодневном	саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима	Државно уређење

		животу	
		описује карактеристике унутрашње организације органа државне управе	Биротехника
		разликује органе управе територијалних јединица	Ученик припрема примену изабраног решења, прати његову примену усклађујући се са новим сазнањима
		описује карактеристике унутрашње организације органа управе територијалних јединица	које стиче током примене датог решења и успева да реши проблемску ситуацију.
		наведе врсте јавних служби	Пословна и службена кореспонденција
Општи управни поступак	Стицање знања о општем управном поступку	препозна врсте правних поступака	
	Оспособљавање за предузимање једноставних радњи у	- објасни појам управне ствари - дефинише појам надлежности - описује врсте	

управном поступку из	надлежности
перспективе органа који	● објасни појам службено лице у
води поступак	управном поступку
● Оспособљавање за предузимање	● наведе разлоге за изузеће
једноставних радњи у	службеног лица
управном поступку из	● састави закључак о изузећу
перспективе странке у поступку	овлашћеног службеног лица за
	вођење управног поступка
	● састави закључке о изузећу
	записничара и вештака
	● разликује појмове страначка и
	процесна способност и страначка
	легитимација
	● разликује врсте заступника у
	управном поступку
	● састави пуномоћје за заступање

у поступку

- поброји основне
фазе управног

поступка и њихов
значај

- наведе начине
покретања

управног поступка

- састави поднесак –
захтев за

покретање управног
поступка

- евидентира и
потврди пријем

поднесака према
редоследу

пријема

- потврди пријем
поднеска у

електронској форми

- разликује
одбацивање и
одбијање

захтева

- исправи (отклони)
грешке

(недостатке) у

Посебни управни

Стицање знања

неуредном

поднеску

- састави позиве за странку и друге

учеснике у управном поступку

- разликује случајеве у којима

долази до непосредног

одлучивања и случајеве када се

заказује усмена расправа

- објасни врсте доказних средстава

у управном поступку

- разликује увиђај од вештачења

- опише начине комуникације

(општења) учесника у управном

поступку

- разликује врсте достављања

- објасни појам посебних управних

поступци	о најучесталијим посебним управним поступцима ● Оспособљавање за предузимање једноставних радњи у посебним управним поступцима	поступака ● разликују општи управни поступак и посебне управне поступке ● препозна примере посебних управних поступака на примерима из праксе ● препозна основне карактеристике најучесталијих посебних управних поступака ● састави једноставне пратеће акте на задате елементе (захтев, решење, жалбу)
Управни спор	Стицање знања о судској контроли управе и управном спору ● Оспособљавање за предузимање	објасни појам судске контроле управе ● објасни појам и предмет управног спора

једноставних радњи
у вези са управним
спором

- наведе место
управног суда у
систему судства
- разликује врсте
странака у
управном спору
- разликује учеснике и
странке у
управном спору
- наведе саставне
делове тужбе
којом се покреће
управни спор
- састави типски
пример тужбе
којом се покреће
управни спор
- опише дејство тужбе
у управном
спору
- разликује фазе
управног спора
- објасни разлоге за
одбацивање
тужбе
- састави решење о
одбацивању

Основе прекршајног поступка	Стицање знања о прекршајном поступку ● Развијање свести негативним последицама прекршаја	неблаговремене тужбе ● изради типски пример решења о покретању прекршајног поступка на основу захтева за покретање ● састави пример пресуде на задате елементе ● објасни дејство жалбе у поступку ● анализира врсте извршења одлука ● попуни образац извода из регистра санкција и образац потврде да лице није уписано у регистар санкција

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, индивидуални

Наставне методе: монолошко-дијалозна, демонстрација

Наставна средства: уџбеник, Устав Р. Србије, позитивни правни прописи

ОСНОВИ МАТИЧНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ

ЛИТЕРАТУРА: Уџбеник ОСНОВИ МАТИЧНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ОСНОВИ МАТИЧНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ	Појам и улога матичне евиденције	Упознавање ученика са улогом и садржајем матичне евиденције	● објасни појам и улогу матичне евиденције ● наведе органе надлежне за вођење матичне евиденције ● наведе податке које садрже матичне евиденције	Зна да је за разумевање догађаја и доношење компетентних одлука потребно имати релевантне и поуздане податке. Уме да претражује, процењује релевантност и поузданост, анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа ИКТ средства (уређаје, софтверске производе и електронске услуге).	Основи правних поступака Послови правног промета
	Јавне књиге и уверења о личним стањима грађана	Стицање знања о јавним књигама -регистрима и уверењима ● Уочавање везе између регистра и уверења ● Развијање свести о значају вођења јавних књига-регистара	објасни појам и значај јавних књига ● разликује врсте јавних књигарегистара ● објасни појам уверења о личним стањима грађана ● обради захтев за издавање уверења ● попуни типски образац уверења према задатим елементима ● спроведе поступак издавања уверења		
	Матичне књиге (рођених, венчаних, умрлих)	Стицање основних знања о матичној књизи рођених и подацима који	наведе врсте матичних књига ● објасни садржај матичне књиге рођених ● објасни поступак уписа у МКР	Помоћу ИКТ уме да представи, организује,	

се у њу уписују	● попуни захтев за издавање извода из матичне књиге (рођених, венчани, умрлих) ● изради извод из матичне књиге рођених на основу задатих елемената ● објасни појам и делове личног имена ● наведе разлоге за промену имена ● разликује случајеве када се не дозвољава промена породичног имена ● састави захтев за промену имена – презимена према задатим елементима ● изради решење о промени имена – презимена на основу претходно поднетог захтева ● објасни поступак за утврђивање очинства ● изради записника о признању очинства према задатим елементима ● објасни права и обавезе родитеља приликом вршења родитељског права ● наведе разлоге за престанак и продужење родитељског права ● објасни посебне случајеве основног уписа, као и упис деце	структурира и форматира информације користећи на ефикасан начин могућности датог ИКТ средства. Активно слуша и поставља релевантна питања поштујући саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима. Конструктивно доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима и при томе поштује друге као равноправне чланове групе. Ангажује се у реализацији преузетих обавеза у оквиру групног рада на одговоран, истрајан и креативан начин.
● Упознавање ученика са поступком пријаве рођења детета ● Проширивање знања о јавним књигама ● Стицање знања о вршењу родитељских права ● Упознавање ученика са разлозима и начином промене личног породичног имена ● Примењивање стечених знања о пријави рођених и промени имена на конкретном примеру ● Развијање свести о значају вођења матичних књига рођених ● Стицање знања о начину вођења и подацима које садржи матична књига умрлих ● Проширивање знања о јавним књигама ● Примењивање стечених знања о вођење матичне књиге умрлих на конкретан пример		

рођене у иностранству

- дефинише брак и породицу
- наведе услове за закључење брака
- објасни поступак закључења брака
- дефинише брачну сметњу и брачну забрану • наброји брачне сметње и брачне забране
- разликује брачне сметње и брачне забране • попуни записник о пријави за закључење брака на основу задатих елемената
- изради извод из матичне књиге венчаних на основу претходно поднете пријаве за закључење брака
- попуни извештај о закључењу брака
- попуни статистички листић о закључењу брака
- разликује начине престанка брака
- именује разлоге за поништење брака
- наведе обавезне податке за упис у матичну књигу умрлих
- објасни поступак пријаве смрти неког лица матичару

Држављанство

Стицање знања о појму и начелима за стицање држављанства

- Упознавање ученика са начином стицања и престанка нашег држављанства
- Стицање знања о

- наведе дужност пријаве чињенице наступања смрти неког лица
- наведе рок за пријављивање смрти и сахране
- објасни облике пријављивања смрти
- наведе чињенице које се могу накнадно уписивати
- објасни поступак уписа смрти наших држављана у иностранству
- унесе податке у образац матичне књиге умрлих
- изради извод из матичне књиге умрлих на основу задатих елемената
- састави смртовницу за лице погинуло у саобраћајној незгоди
- спроводи поништавање уписа у матичној књизи умрлих на основу задатих елемената
- дефинише појам држављанства
- објасни начела за стицање држављанства
- објасни начине стицања и престанка држављанства Републике Србије
- наведе начине поновног стицања држављанства

Пребивалиште и
боравиште

сукобу држављанства

- Упознавање ученика са могућношћу поновног стицања држављанства

- Примена стечених знања о држављанству на конкретан пример

- објасни појам презумпције држављанства

- објасни негативни и позитивни сукоб држављанства

- доведе у везу сукоб држављанства са начелима за стицање држављанства

- наведе орган надлежан за вођење евиденције о држављанству

- попуни уверење о држављанству на основу задатих елемената

Стицање знања о појму и значају пребивалишта и боравишта

- Упознавање ученика са поступком пријављивања и роковима

- Уочавање разлике између пребивалишта и боравишта

- Примењивање стечених знања о пребивалишту на конкретном примеру

дефинише пребивалиште и боравиште

- објасни значај пребивалишта и боравишта

- објасни поступак и рокове за пријаву-одјаву пребивалишта и боравишта

- наведе орган надлежан за вођење евиденције о пребивалишту и боравишту

- припреми одговарајуће обрасце за пријаву – одјаву пребивалишта

- попуни образац пријаве -одјаве пребивалишта према задатим елементима

- изда потврду о пријему пријаве –

одјаве пребивалишта – боравишта

- попуни пријаву боравишта странца

Утврђивање
идентитета грађана

- Упознавање ученика са значајем утврђивања идентитета грађана
- Разумевање различитих начина утврђивања идентитета
- Стицање знања о личној карти, пасошу, возачкој дозволи
- Примена стечених знања о личној карти, пасошу, возачкој дозволи на конкретном примеру

- дефинише матични број грађана
- објасни значење групе цифара у матичном броју ● објасни значај личне карте
- наведе податке које садржи лична карта
- наброји рокове важења личне карте
- наброји потребну документацију за издавање личне карте
- објасни начин издавања и евиденцију личних карата
- објасни чему служи пасош
- наброји податке у пасошу
- именује орган надлежан за издавање пасоша
- наведе рокове за издавање и важење пасоша
- објасни поступак издавања возачке дозволе

		● наведе сврху возачка дозвола ● наброји потребну документацију за издавање возачке дозволе ● спроведе поступак издавања личне карте, пасоша или возачке дозволе на основу задатих елемената
Бирачки спискови	● Упознавање ученика са политичким правима грађана ● Стицање знања о појму и начину вођења бирачких спискова ● Стицање знања о бирачком праву као најважнијем политичком праву грађана	● дефинише политичка права грађана ● наброји основна политичка права ● објасни бирачко право ● наведе лица која имају бирачко право ● разликује активно од пасивног бирачког права ● дефинише бирачке спискове ● објасни поступак вођења бирачких спискова ● наброји разлоге за губитак бирачког права ● именује орган који одлучује о одузимању бирачког права ● изради уверење о општем бирачком праву на основу задатих елемената
Правна и пословна способност	● Стицање знања о правној и пословној способности ● Уочавање разлике	● дефинише правну способност ● наведе лица која могу имати правну способност ● наведе услове за стицање и

	између правне и пословне способности	губитак правне способности физичких и правних лица • уочи разлику између правне способности физичких лица, у односу на правну способност правних лица • дефинише пословну способност • објасни која лица могу имати пословну способност • наведе услове за стицање пословне способности физичких лица • наведе лица која немају пословну способност • објасни заступање пословно неспособних лица • попуни решење о одузимању пословне способности лицу према задатим елементима
Усвајање, старатељство и хранитељство	• Упознавање ученика са појмом усвојења, хранитељства и старатељства • Стицање знања о условима за заснивање усвојења, хранитељства и старатељства • Развијање свести о значају усвојења, хранитељства и	• објасни појам и циљ усвојења • наброји законске услове за усвојење • наведе лица која могу бити усвојиоци и која се могу усвајати • објасни права и дужности усвојиоца и усвојеника • наведе разлоге престанка усвојења • разликује ништаво и рушљиво

старатељства

усвојење

- објасни поступак за поништење усвојења
- попуни записник о заснивању усвојења према задатим елементима
- попуни решење којим се одређује упис усвојилаца на основу претходно задатих елемената
- дефинише старатељство
- објасни значај и врсте старатељства
- наведе лица којима се одређује старалац
- објасни поступак стављања лица под старатељство
- наведе права и дужности староца
- попуни решење о стављању лица под старатељство према задатим елементима
- објасни појам хранитељства
- наведе права и дужности хранитеља
- наброји разлоге за престанак хранитељства
- наведе начине евидентирања из радног односа

Евиденција у области рада и

● Стицање знања о евиденцији запослених,

остале евиденције

незапослених лица

- Стицање знања о евидентирању лица на раду у иностранству, као и раду страних лица у Републици Србији
- Уочавање разлике о евиденцији војних обвезника и обвезника цивилне заштите и територијалне одбране
- Примена стечених знања попуњавањем одређених евиденција

● разликује евиденције о запосленим и незапосленим лицима

● анализира податке потребне за евидентирање слободних радних места ● упоређи податке потребне за евидентирање о запосленим лицима у Републици Србији и за рад грађана Републике Србије у иностранству

● објасни евиденцију војних обвезника

● објасни ванредне ситуације

● разликује радну и материјалну обавезу у случају ванредног стања

● попуни евиденцију за потребе ванредног стања, о стварима неопходним за одбрану ● наведе начине пријаве странаца у Републици Србији

● попуни евиденцију о боравку странаца према различитим условима боравака

● попуни образац за странца којем није дозвољен боравак у земљи

● објасни начине и процедуре издавања исправа за време ванредних ситуација

Правна лица

● Стицање знања о појму и поступку оснивања правних лица

● дефинише појам правног лица

● објасни стицање својства

	● Проширивање знања о субјектима права ● Примењивање стечених знања о правном лицу на конкретном примеру	правног лица ● објасни поступак уписа у регистар привредних субјеката ● попуни образац захтева за регистрацију привредних субјеката код надлежне установе према задатим елементима
Вођење земљишних књига и катастар	● Упознавање ученика са законском обавезом вођења евиденције ● Стицање знања о врстама евиденција и поступку вођења ● Примена стечених знања о земљишним књигама на конкретан пример ● Развијање свести о значају вођења земљишних књига и катастар	● дефинише земљишне књиге ● именује елементе земљишне књиге ● разликује системе вођења евиденција ● разликује врсте евиденција на непокретностима ● објасни поступак вођења земљишних књига ● објасни садржај земљишнокњижних листова ● објасни катастар ● наведе основе за упис у земљишне књиге ● наведе права која се евидентирају у земљишним књигама ● попуни пописни, власнички и теретни лист према задатим елементима

Облици рада: Фронтални, индивидуални, групни рад

Наставне методе: Монолошко-дијалoшка, дијалoшка

Наставна средства: Уџбеник, шеме, примери из праксе, табла

РАДНО ПРАВО

ЛИТЕРАТУРА: Основи радног права, Јелена Ђурић, за други разред правне, економске и пословне школе, Завод за уџбенике, 2015

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Радно право	Уводни појмови радног права	Стицање знања о историјском контексту настанка радног права и формирање ставова о значају правног регулисања радног односа.	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: дефинише појам радно право, разликује предмет и садржину радног права, објасни услове и разлоге занастанак радног права, разликује фазе у развоју радног права, објасни место и значај радног права у правном систему Републике Србије.	Вођење правно- пословне администрације Обављање оперативних послова у области јавне управе Обављање пословне кореспонденције и комуникације Вођење администрације о запосленима	Српски језик, Информатика, Пословна и службена кореспонденција
	Извори радног права	Стицање знања о изворима радног права и способности за њихову примену и развијање ставова о вредности значајних за живот у	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: дефинише појам извори радног права, разликује домаће, међународне, државне и аутономне изворе радног права, објасни појам	Планирање и организовање пословних активности	

	савременом друштву.	колективни уговор о раду и његов однос према закону, објасни предмет, садржину и уговорне стране код колективних уговора, објасни поступак закључивања колективног уговора.
Радни однос	Стицање основних знања о радном односу и оспособљавање за израду различитих врста уговора у области рада.	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: дефинише појам радни однос елементе радног односа, запосленог и послодавца услове за заснивање радног односа, разликује изабрана и постављена лица, састави уговор о привременим и повременим пословима и волонтерском раду.
Заснивање радног односа	Оспособљавање ученика за спровођење поступка заснивања радног односа и израду пратеће документације.	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: разликује опште и посебне услове за заснивање радног односа, поступак заснивања, елементе огласа, састави оглас и ЦВ или уговор о раду, разликује радни однос на одређено и неодређено

време.

Распоређивање
запослених

Стицање знања
оврстама
распоређивања и
формира став о
неопходности
доношења анекса

По завршетку теме
ученик ће бити у стању
да: значајраспоређивања
и врсте распоређивања
запослених, састави
анексе уговора о раду.

Вишак запослених

Стицање знања о
правима
вишказапослених и
оспособљавањеученика
закомуникацију
садржавним органима

По завршетку теме
ученик ће бити у стању
да разликује: појам
вишка запослених,
програм решавања и
улогу синдиката, разуме
отказ уговора о раду и
права радника.

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, у групама

Наставне методе: монолошко-дијалoшка метода, истраживачки метод

Наставна средства: уџбеник, кабинет

УВОД У ПРИВРЕДНО ПРАВО

ЛИТЕРАТУРА: Закон о привредним друштвима

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

УВОД У ПРИВРЕДНО ПРАВО	Уводни појмови – 5 часова ● Појам и предмет привредног права ● Субјекти привредног права ● Извори привредног права	● Увођење ученика у предмет привредног права	● дефинише појам привредно право ● наведе субјекте привредног права ● објасни изворе привредног права	Настава се за све теме реализује кроз активно орјентисану наставу, користећи реалне ситуације из праксе. Наставници овог предмета треба да сарађују посебно са наставницима предмета Кореспонденција и правни послови.	Принципи економије, Послови правног промета, Радно право, Кореспонденција и правни послови.
	Предузетник – 8 часова ● Појам предузетника ● Атрибути предузетника ● Обављање делатности предузетника ● Регистрација предузетника ● Регистар привредних субјеката ● Престанак обављања делатности предузетника	● Стицање основних знања о правном положају предузетника ● Оспособљавање ученика за предузимање активности у поступку оснивања предузетничке радње	● дефинише појам предузетник ● објасни пословно име, делатност и седиште предузетника ● анализира поступак регистрације предузетника ● дефинише појам Регистар привредних субјеката ● опише начине престанка обављања делатности предузетника ● попуни регистрациону пријаву предузетника ● састави захтев за престанак радње и брисање из регистра		
	Привредна друштва – 8 часова ● Појам и регистрација привредног друштва ● Атрибути привредног друштва	● Стицање основних знања о правном положају и врстама привредних друштава ● Оспособљавање	● дефинише појам привредно друштво ● објасни атрибуте привредног друштва ● наведе осниваче		

	● Оснивање привредног друштва – Оснивачи – Оснивачки акт – Општи акти ● Заступање привредног друштва – Појам заступања – Врсте заступника	ученика за предузимање активности у поступку оснивања привредних друшта	привредног друштва ● објасни садржину оснивачког акта ● разликује опште акте привредног друштва ● разликује врсте заступника привредних друштава ● објасни појам прокура		
	Врсте – правне форме привредних друштава – 18 часова ● Друштва лица – Ортачко друштво – Командитно друштво ● Друштва капитала – Друштво с ограниченом одговорношћу – Акционарско друштво ● Друштвена и јавна предузећа ● Промена правне форме привредног друштва	● Стицање знања о врстама привредних друштава ● Оспособљавање ученика за израду оснивачких аката привредних друштава, спровођење поступка оснивања и доношење пратеће документације у том поступку	● разликује друштва лица и друштва капитала ● објасни карактеристике ортачког друштва ● објасни права и обавезе ортака ● опише специфичност командитног друштва ● анализира разлику између друштва с ограниченом одговорношћу и акционарског друштва ● објасни управљање друштвом с ограниченом одговорношћу и управљање акционарским друштвом ● наведе права и обавезе чланова д.о.о. ● дефинише појам акција ● наведе правну природу и врсте акција ● објасни издавање и		

			пренос акција ● наведе права и обавезе акционара ● објасни промену правне форме привредног друштва ● наведе осниваче и циљ оснивања јавног предузећа ● састави оснивачке акте привредног друштва – одлуку и уговор о оснивању		
	Трансформације привредних друштава – 8 часова ● Повезивање привредних друштава ● Промена правне форме привредног друштва ● Статусне промене привредног друштва – Припајање – Спајање – Подела – Издајање	● Стицање знања о повезивању, статусним променама и престанку привредних друштава ● Оспособљавање ученика за израду једноставних аката у поступцима трансформације привредних друштава	● поброји начине повезивања привредних друштава ● објасни врсте повезаних друштава, ● објасни промену правне форме привредног друштва ● разликује врсте статусних промена привредног друштва ● прикаже врсте статусних промена кроз шеме ● састави пратеће акте у поступцима припајања, спајања, поделе и издајања привредног друштва		
	Престанак привредног друштва – 6 часова ● Престанак привредног друштва ● Разлози ● Поступци престанка: – Стечај	● Стицање знања о поступцима престанка привредног друштва ● Оспособљавање ученика за израду једноставних аката у	● наведе разлоге престанка привредног друштва ● наведе разлику између стечаја и ликвидације		

	– Ликвидација	поступцима престанка привредних друштава	• опише поступак стечаја • објасни поступак ликвидације • евидентира и класификује пратећу документацију у поступцима престанка привредног друштва		
	Финансијске организације – 6 часова • Банке – Појам – Врсте банкарских послова – Оснивање банке • Друштва за осигурање – Појам – Делатност осигурања • Берзе • Брокерско-дилерска друштва	• Стицање основних знања о финансијским организацијама и њиховом значају за функционисање привреде	• дефинише појам банка • поброји врсте банкарских послова • наведе фазе у оснивању банке • објасни појам друштво за осигурање • наведе послове који чине делатност осигурања • дефинише појам берза • наведе осниваче берзе • препозна чланове берзе • објасни појам брокерско-дилерско друштво		
	Хартије од вредности - 11 часова • Појам, значај и правно дејство хартија од вредности • Извори права хартија од вредности • Централни регистар хартија од вредности • Особине и подела хартија од вредности према носиоцу права	• Стицање основних знања о хартијама од вредности као посебним врстама докумената који гарантују исплату новца	• дефинише појам хартија од вредности • објасни правно дејство хартија од вредности • наведе изворе хартија од вредности • објасни Централни регистар хартија од вредности • објасни особине		

	● Подела хартија од вредности према праву које садрже ● Појам менице ● Правне особине менице ● Извори меничног права ● Субјекти у меничном послу ● Врсте и елементи менице ● Чек ● Појам чека ● Значај и врсте чекова		хартија од вредности према носиоцу права ● опише поделу хартија од вредности према праву које садрже ● наведе субјекте који могу да издају и оне који могу да купују хартије од вредности ● дефинише појам меница ● објасни особине менице ● наведе изворе меничног права ● наведе субјекте у меничном послу ● објасни врсте и елементе менице ● попуни меницу ● дефинише појам чек ● наведе врсте и значај чекова ● попуни чек		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални

Наставне методе: ● монолошко-дијалогска ● херуистичка ● активне наставе ● рада на тексту ● истраживачка ● решавања проблема

Наставна средства: табла, креда, рачунар, стручна литература, интернет, уџбеници

КОРЕСПОНДЕНЦИЈА И ПРАВНИ ПОСЛОВИ

ЛИТЕРАТУРА: Избор из стручне литературе

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

Кореспонденција и правни послови	Техничке вежбе и вежбе обнављања	Утврђивање знања и способности о техници слепог куцања и пословној кореспонденцији стечених у првом разреду	- самостално изради техничке вежбе у задатим комбинованим варијантама - самостално обликује текстове - преобликује задати текст - самостално обликује пословно писмо у задатој форми - састави пропратни акт са навођењем прилога	Естетичка компетенција Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Комуникација	Српски језик Страни језик Информатика Радно право Матична евиденција Основи правних поступака Увод у привредно право
	Службена кореспонденција	Стицање основних знања и вештина у службеној кореспонденцији	- наведе писмена у службеној кореспонденцији - објасни појам и структуру службеног акта - састави службени допис на основу задатих елемената - обликује службени допис у задатим формама - састави одлуку старешине државног органа на задате елементе - наведе карактеристике јавне исправе - размени податке из службених евиденција са другим органима - електронски кореспондира са другим органима	Рад с подацима и информацијама	
	Кореспонденција, акти и друга писмена у области радних односа	- Унапређивање знања ученика о форми и значају аката и образаца у области радног права	- врши преписе уговора о делу и уговора о привременим пословима - врши преписе уговора о стручном усавршавању/оспособљавању		

		- Оспособљавање ученика за самосталну израду аката, исправа и образаца из области радних односа	уговора о волонтерском раду - самостално изради одлуку о потреби заснивања радног односа - попуни пријаву потребе за запошљавањем - састави оглас за заснивање радног односа по задатим параметрима - састави пријаву кандидата на оглас - састави одлуку о избору кандидата на задате елем. - обликује СВ по задатим параметрима - састави препис мишљења комисије о праћењу пробног рада - самостално састави обавештење о резултатима избора кандидата по огласу - обликује уговор о раду и уговор о пробном раду по задатим параметрима - састави уговор о раду са приправником - састави споразум о преузимању запосленог међу државним органима - закључи уговор о раду са приправником - врши препис решења о премештају запосленог на други одговарајући посао - састави анекс уговора о раду због упућивања на рад код другог послодавца - врши препис одлуке о престанку потребе за		

			обављањем одређених послова		
	Кореспонденција, акти и друга писмена у управном поступку и управном спору	-Унапређивање знања ученика о форми и значају аката и образаца у управном поступку - Унапређивање знања ученика о форми и значају аката у управном спору - Оспособљавање ученика за самосталну израду аката у управном поступку и управном спору	-обликује захтев за покретање управног поступка - изради позив странкама и другим учесницима у поступку - самостално обликује закључак о изузећу службеног лица -самостално састави опште и посебно пуномоћје за заступање према задатим елементима - врши препис записника са усмене расправе - врши препис записника о саслушању сведока - врши препис записника о поравнању - састави решење о одбацивању захтева по коме је покренут управни поступак -врши препис делимичног и допунског решења у управном поступку - обликује негативно и позитивно решење по задатим параметрима - састави жалбу на првостепено решење у случају „ћутања администрације“ по задатим параметрима -састави решење о одбијању жалбе - обликује текст другостепеног решења по		

			жалби - врши препис тужбе за покретање управног спора - врши препис решења о одбацивању тужбе - врши препис пресуде у управном спору		
	Кореспонденција и правни послови у евиденцији о личним стањима грађана	- Стицање знања о формикоја се примењује у изради аката у области матичне евиденције и њиховом садржају - Оспособљавање ученика за самосталну израду аката у области матичне евиденције	- попуни захтев за издавање личних докумената (личне карте, пасоша, возачке дозволе итд.) - попуни захтев за издавање извода из матичних књига на основу задатих параметара - попуни извод из одговарајуће матичне књиге - састави захтев за промену личног имена - изради решење о промени личног имена - врши препис записника о утврђивању очинства - попуни образац записника о пријави закључења брака по задатим параметрима - попуни образац смртовнице на основу задатих параметара - попуни уверење о држављанству - попуни образац за пријаву пребивалишта на основу задатих параметара - самостално састави потврду о пријему пријаве – одјаве пребивалишта - изврши препис решења о одузимању пословне способности		

			- изради записник о заснивању усвојења према задатим елементима - самостално попуни решење којим се одређује упис усвојилаца на основу претходно задатих елем. - попуни пописни, власнички и теретни лист према задатим елементима		
	Кореспонденција, акти и друга писмена привредних субјеката	- Стицање знања и вештина у изради аката и других писмена у поступку оснивања и обављања делатности привредних субјеката	- попуни регистрациону пријаву предузетника - састави решење о упису предузетника у Регистар привредних субјеката - састави захтев за престанак радње и брисање из регистра - састави оснивачки акт – одлуку о оснивању д.о.о. - састави оснивачки акт – уговор о оснивању д.о.о. - изради одлуку о именовању заступника д.о.о. ако није одређен оснивачким актом - изради пример одлуке д.о.о. о промени података уписаних у Регистар привредних субјеката, према задатим елементима - попуни регистрациону пријаву о промени података уписаних у Регистар привредних субјеката о д.о.о. - састави пратеће акте у поступцима припајања, спајања, поделе и издвајања привредног друштва		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					

Облици рада: фронтални, рад у паровима, индивидуални
 Наставне методе: монолошка, дијалoшка, рад на тексту
 Наставна средства: рачунари, уџбеник, свеска, радни задаци

ПРАВНО ПОСЛОВНИ ТЕХНИЧАР ТРЕЋИ РАЗРЕД

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: Solutions, Intermediate, (third edition), Tim Falla, Paul A Davies

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Енглески језик	I Introduction	Обнављање вокабулара и активности везаних за годишњи одмор уз употребу одговарајућег прошлог времена; контраст два садашња времена и употреба истих; грађење и употреба различитих придева; обнављање употребе чланова као и изражавање будућности (will, going to).	- учествује у краћим дијалозима, размењује информације и мишљење са саговорником о блиским темама - анализира примере у контексту и изводи закључке/правила о граматичким структурама - разговара о уобичајеним активностима у садашњости и планираним активностима у блиској будућности	Комуникација Сарадња Решавање проблем	Српски језик Туризам
	Unit 1 Generations	Усвајање вокабулара везаног за различита животна доба; обнављање различитих прошлих	- Описује прошле догађаје у животу људи, уобичајене радње у прошлости	Одговорно учешће у демократском друштву Компетенција за целоживотно учење Решавање проблема	Српски језик Социологија Биологија

		времена; идентификација става говорника путем слушања; употреба фразалних глагола као и used to; разумевање текста о односу родитеља и тинејџера; role-play; писање одговора на неки оглас.	-правилно разуме и користи фреквентне језичке структуре -разуме суштину размене информација саговорника (са аудио записа) који разговарају о блиским и познатим темама; - изводи закључке после слушања у вези са говорницима	Комуникација Сарадња Одговоран однос према здрављу Компетенција за целоживотно учење	Српски језик Географија Физичко васпитање Социологија
	Unit 2 Leisure time	Усвајање вокабулара везаног за спортске активности; контраст у употреби present perfect-past simple tense-a; идентификација контекста дијалога путем слушања; употреба present perfect i present perfect continuous tense-a; употреба сложеница; разумевање текста о активностима напољу; дискусија и појашњавање личног става; писање блога уз изражавање личног става.	- размењује информације и мишљења у вези са објектима у блиском окружењу и спортским активностима; - Разуме суштину и битне појединости краћих излагања различитих говорника са аудио записа – учествује у неформалним разговорима/дискусијама са једним или више саговорника. -износи своје мишљење, изражава ставове и реагује на мишљење и ставове других		
	Unit 3 The human body	Усвајање вокабулара везаног за делове тела и повреде; нагађање и	–Разуме и адекватно користи лексичке и		

		предвиђање везано за будућност; слушање због специфичних информација; употреба future continuous i future perfect tense-a; употреба различитих изведеница; разумевање текста о "телесном сату"; описивање фотографија; писање есеја где се изражава лични став.	граматичке структуре –Разуме суштину , идентификује специфичне информације , изводи закључке током слушања разговора са аудио записа –примењује стратегије за разумевање слушањем и читањем – размењује информације, мишљење, лична искуства – Детаљно описује фотографије - пише о блиским темама из свог окружења и – Процењује учење и стечено знање	Естетичка компетенција Одговоран однос према човековој околини	Биологија Српски језик Физичко васпитање
	Unit 4 Home	Усвајање вокабулара везаног за описивање кућа; поређење придева и употреба различитих поредбених структура; разумевање парафразирана путем слушања; коришћење условних реченица; употреба глагола take i take; разумевање текста о алтернативним кућама за живот;	–Адекватно користи фреквентне речи, изразе и језичке структуре –описује своје окружење (куће и просторије) –учествује у краћим дијалозима; тражи и даје информације , упоређује идеје –образлаже мишљење , исказује слагање / неслагање о блиским темама		Српски језик Социологија Предузетништво Екологија

		описивањ, поређење и контрастирање фотографија; писање мејла другу.	–проналази , процењује, упоређује информације / доказе у тексту који чита –примењује знање и стратегије у решавању проблема –Разуме и пише мејлове у којима се користи неформални језик		
	Unit 5 Technology	Усвајање вокабулара везаног за компјутере и комуникационе технологије; употреба различитих квантификатора; разликује чињенице од мишљења путем слушања; исправно користи модалне глаголе; употребљава тачну препозицију после придева; разуме текст о вештачким интелигенцијама; упоређује фотографије и одговара на питања; пише пост за форум на интернету.	–адекватно користи фреквентне речи, изразе и језичке структуре из области ИКТа –разуме разговор са аудио записа о уређајима, техничким проблемима – даје упутства о активностима на рачунару – изражава претпоставке о догађајима из прошлости – примењује стратегије за читање и разумевање писаног текста –пише према задатку и моделу пост за форум на интернету –познаје елементе културе енглеског говорног подручја	Дигитална компетенција Рад са подацима и информацијама	Информатика Физика Српски језик

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода
Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару и групни
Наставне методе: монолошка, дијалошка, интерактивне методе, метода рада на тексту, метод писања, аудитивна метода
Наставна средства: Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета..... јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ
3.1.1. 3.1.3. 3.2.1. 3.2.5. 3.3.1 3.3.2. 3.4.1. 3.5.23.5.4 3.1.1. 3.1.3. 3.2.1. 3.2.5. 3.3.13.3.2. 3.4.2. 3.4.4. 3.5.1. 3.5.23.5.4.3.5.5.3.1.1. 3.1.3. 3.2.1. 3.2.5. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3. 3.3.4. 3.4.5. 3.5.1. 3.5.23.5.43.5.5.3.1.1. 3.1.3. 3.2.1. 3.2.3. 3.3.13.3.2. 3.3.4. 3.4.5. 3.5.1. 3.5.2. 3.5.43.5.5.

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Јоковић-Томић ЗБИРКА ЗА ТРЕЋИ И ЧЕТВРТИ РАЗРЕД, КРУГ, БЕОГРАД

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Математика	Експоненцијална и логаритамска функција	Дефинисање експоненцијалне и логаритамске ф-је и уочавање везе међу њима Појам логаритма Решавање експоненцијалне и	Цртање графика експоненцијалне ф-је и уочавање њених особина Решавање експоненцијалне ј-не и неј-не Дефинисање појма	Дигитална, естетска, комуникација и сарадња, решавање проблема, компетенција за учење,	Пословна информатика Рачуноводство Статистика Основи економије Пословна економија

		логаритамске ј-не Решавање експоненцијалне и логаритамске неједначине Употреба графика ϕ-је за читање њихових особина	логаритма Веза логаритма и експоненцијалног израза Цртање графика логаритамске ϕ-је и уочавање нених особина Логаритамске једначине и неј-не	рад са подацима и информацијама, предузимљивост оријентисана ка предузетништву	Предузетништво Маркетинг
	Тригонометријске функције	Тригонометријске идентичности Тригонометријски круг са употребом Адиционе формуле, њихова употреба и последице Примена адиционих формула на двоструки угао Примена адиционих формула на полуугао	Примена идентичности на израчунавање вредности ϕ-ја ма ког угла ϕ-је било ког угла са употребом тригонометријског круга График тригонометријских ϕ-ја и читање особина Примена адиционих формула и решавање једноставнијих тригонометријских ј-на и неј-на		
	Аналитичка геометрија	Обнављање и проширивање знања о координатном систему и односу објеката у њему	Решавање система линеарних једначина Растојање између две тачке; подела дужи		

		Права у равни и однос две праве у равни Упознавање са једначином криве другог реда и њеним разним облицима у зависности од коефицијената Однос криве другог реда и праве у $ХОУ$ систему	Површина троугла Разни облици једначине праве Однос између две праве Услов нормалности и паралелности две праве Угао између две праве Растојање од тачке до праве Једначина кружнице и њен положај у равни Однос праве и кружнице у равни Однос две кружнице у равни		
	Низови	Појам бројчаног низа и његове особине Појам аритметичког и геометријског низа и примена у конкретним примерим	Препознавање бројчаног низа, начина формирања Препознавање аритметичког низа и израчунавање његових параметара Израчунавање траженог члана и збира неких чланова низа Израчунавање првих n чланова аритметичког		

			низа Препознавање геометријског низа и израчунавање траженог члана и збира неких чланова низа Израчунавање збира првих n чланова геометријског низа		
	Елементи финансијске математике	Обнављање и проширивање знања о простом каматном рачуну Појам менице и њене употребе Упознавање са појмом штедног улог Стицање знања о сложену каматном рачуну	Прост каматни рачун за време дато у годинама, месецима и данима Сложен каматни рачун Употреба менице Штедни улог и израчунавање камате на штедни улог		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални					
Наставне методе: монолошка, дијалогска, хеуристичка					
Наставна средства: збирка, финансијке таблице, калкулатор, график					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета..... јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: препознавање основних елемената и решавање уз сугестије и помоћ					
Средњи ниво: самостално решавање проблема и могућност објашњења начина решавања					
Напредни ниво: самостално решавање проблема, објашњење резултата, вршњачка едукација и напредовање					

ЛОГИКА СА ЕТИКОМ

ЛИТЕРАТУРА:уџбеник М. Марковић *Логика за III разред гимназије и правно-биротехничке школе;*; М. Јеремић, *Филозофија – уџбеник за четврти разред гимназије и средње стручне школе*; Ј. Д . Мабот,*Увод у етику*;Радионице групе *Хајде да*

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Логика са етиком	Увод у логику	Увођење ученика у предмет логике	По завршетку теме ученик ће бити у стању да препозна и сам користи логику као и граматiku. Разликује мишљење од маште, надања, опажања и наводи примере из свакодневног живота. Дефинише логику и разуме у чему се састоји формални карактер логике. Разликује принципе мишљења, наведе примере за основне логичке принципе и симболички их приказује.	Компетенција за целоживотно учење (Ученик уме да примењује знање у областима различитих наука и у различитим ситуацијама; разликује чињенице од интерпретација, знања од веровања;препознаје и продукује аргументацију за одређену тезу,разликује и вреднује аргументе према снази и релевантности.) Комуникација(Ученик уме да искаже одређени садржај,усмено и писано и да га прилагоди потребама и карактеристикама ситуације;Уважава саговорника, реагује на садржај комуникације, а не на личност саговорника; идентификује тачку гледишта саговорника и уме да процени адекватност аргументације и контрааргументације;Изражава својеставове, мишљења, осећања, вредности и	Историја Пословна психологија Српски језик и књижевност Грађанско васпитање
	Формална логика: појам, суд, закључак	Развој сазнања о појму и односима међу појмовима Упознавање са структуром суда ,	По завршетку теме ученик ће бити у стању да увиди разлику између појма, ствари и представе.		

		врстама судова и односима између судова, Оспособљавање ученика за логичко закључивање.	Разликује обим и садржај појма, увиђа однос између обима и садржаја, наводи пример за обим и садржај и дефинише обим и садржај појма. Препознаје и именује појмове, уочава разлику између појединачних и општих појмова. Препознаје односе међу појмовима и именује их (субординација, координација, контрарност) и графички приказује односе међу појмовима. Наведе делове дефиниције, даје примере дефиниција, разликује прешироку и преуску дефиницију. Разликује чланове од принципа деобе, увиђа значај принципа деобе и самостално изводи једну деобу. Разликује субјекат и предикат суда и увиђа значај копуле за квалитет суда. Разликује квалитет и квантитет суда, препознаје форму А,Е,И,	идентитете на позитиван, конструктиван и аргументован начин.) Рад са подацима и информацијама (Зна да је за разумевање догађаја и доношење компетентних одлука потребно имати релевантне и поуздане податке; уме да упореди различите изворе и начине добијања података и да процењује њихову поузданост; Зна разлику између података и њиховог тумачења, зна да исти подаци, у зависности од контекста, могу имати различита тумачења и да тумачења могу да буду пристрасна; разуме разлику између јавних и приватних података, зна које податке може да добије од надлежних институција и користи основна правила чувања приватности података.) Дигитална компетенција(Зна ефикасно да користи информационо-комуникационе технологије за комуникацију и сарадњу; препознаје ризике и опасности при коришћењу ИКТ и у односу на то се одговорно понаша.) Решавање проблема (Ученик	

			О суда и наводи примере. Именује односе међу судовима. Препознаје индуктивно, дедуктивно и закључивање по аналогiji . Демонстрира различите врсте непосредног закључивања: по логичком квадрату, конверзију и обверзију. Наводи и објашњава четири фигуре категоричког силогизма. Изводи задате модусе силогизма. Излаже примере за хипотетички, дисјунктивни и мешовити силогизам. Повезује форме закључивања у облику доказа.	испитује проблемску ситуацију и проналази могућа решења; упоређује могућа решења, примењује изабрано решење, вреднује његову примену и идентификује његове добре и лоше стране.) Вештина сарадње (Конструктивно доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима и при томе поштује друге као равноправне чланове групе; ангажује се у реализацији преузетих обавеза у оквиру групног рада и доприноси унапређењу рада групе.) Естетичка компетенција (Свестан је значаја естетске димензије у свакодневном животу и има критички однос према употреби и злоупотреби естетике; вреднује алтернативне уметничке форме и изразе.)	
	Логичке грешке	Оспособљавање ученика за уочавање грешака у закључивању и доказивању.	Разликује случајне од намерних логичких грешака. Препознаје и именује логичке грешке: увођење четвртог појма у силогизам,		

			нерасподељен појам, замена теза, argumentum ad hominem, pos hoc ergo propter hoc.		
	Појам и значај етике	Развој сазнања о настанку и предмету етике, значају моралних норми за живот појединца у друштву.	Набраја норме из различитих сфера живота. Разликује аутономни од хетерономног морала. Дефинише предмет етике.		
	Лични идентитет, слобода и одговорност	Развој сазнања о идентитету, формирању идентитета и о флуидности идентитета преко социјалних улога. Развој способности разликовања појмова пола и рода и утицај културе на формирање појмова пола и рода. Формирање става о улози медија у креирању идентитета.	Ученик наводи облике у којима се манифестује лични идентит и разликује утицаје који формирају лични идентитет. Увиђа колика је моћ медија на формирање визуелног идентитета. Уочава разлику између етичких и естетских императива данашњице. Супротставља медијски наметнуте животне идеале и етичке вредности.		

	Основне етичке норме и вредности	Упознавање ученика са основним етичким нормама и вредностима и развијање личног вредносног система.	Ученик схвата постојање слободе избора као услова моралног поступања. Разуме везу између избора и одговорности. Упореджује одговорне и неодговорне поступке. Може да расправља о томе да ли је извор морала у нама или изван нас. Увиђа разлику између основних етичких праваца. Препознаје важније људске вредности.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни и рад у паровима					
Наставне методе: монолошка, дијалогска, метода писмених радова, рад на примерима, презентације					
Наставна средства: уџбеници, рачунар, штампа и други медији					

ПРАВНИ ПОСТУПЦИ

ЛИТЕРАТУРА: Кривични законик, Закон о кривичном поступку

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПРАВНИ ПОСТУПЦИ	Основе прекршајног поступка	Стицање знања о прекршајном поступку , Развијање свести негативним последицама прекршаја	дефинише прекршај • објасни начине, место и време извршења прекршаја • разликује нужну одбрану и крајњу нужду • објасни одговорност физичких и правних лица • разликује лица која не могу бити одговорна за прекршај • објасни умишљај и нехат као облике виности • разликује стварну и правну заблуду • разликује прекршајне санкције	Ефикасно користи различите методе учења v Разликује чињенице од ставова, веровања и мишљења	Увод у право
	Појмови кривичног права	• Стицање знања о кривичном поступку и њеним субјектима • Развијање свести о улози сваког од субјеката у кривичном поступку	објасни појам и значај кривичног поступка • разликује врсте кривичног поступка • објасни претпоставку невиности • разликује принципе Ne bis in idem и Reformatio in peius • разликује основна начела кривичног поступка • дефинише појам основана сумња • разликује субјекте кривичног поступка •	Основни појмови у кривичном поступку – Претпоставка невиности – Ne bis in idem (забрана поновног суђења у истој ствари – Reformatio in peius (забрана преиначења на горе) • Начела кривичног поступка – Начело оптужбе (акузаторности) – Начело расправности – контрадикторности –	Увод у право Историја

			објасни врсте надлежности • објасни појам сукоба надлежности	Начело легалитета – Начело тужилачке истраге и др.	
	Предистражни поступак	Стицање знања о предистражном поступку • Оспособљавање ученика за технику израде типских аката у предистражном поступку	- објасни карактеристике и задатак предистражног поступка • дефинише кривичну пријаву • разликује саставне делове кривичне пријаве • састави кривичну пријаву • објасни процедуру подношења кривичне пријаве и наведе лица која је могу поднети • наведе одлуке јавног тужиоца по кривичној пријави • састави	• Појам, задатак и карактеристике предистражног поступка • Кривична пријава • Рад кривичне писарнице • Рад јавног тужиоца по кривичној пријави • Одбацивање кривичне пријаве • Покретање кривичног поступка • Прикупљање допунских обавештења • Одлагање кривичног гоњења • Саслушање ухапшеног • Задржавање осумњиченог • Полиција у предистражном поступку (прикупљање обавештења од грађана, полицијско хапшење) Појам и задатак	

			решење о одбацивању кривичне пријаве • разликује ситуације које доводе до одбацивања кривичне пријаве	истраге • Покретање истраге • Субјекти у истрази (јавни тужилац, полиција, судија за претходни поступак) • Истражне радње • Спровођење истраге • Чување тајне, санкције за нарушавање рада	
	Истражни поступак	Стицање знања о истражном поступку • Оспособљавање ученика за технику израде типских аката у истражном поступку	• објасни циљ и сврху истраге • наведе материјалне и формалне услове за спровођење истраге • наведе субјекте у истрази • изради наредбу за спровођење истраге против познатог и против непознатог извршиоца • разликује прекид од обуставе истраге		
	Споразум о признању кривичног дела	Стицање знања о споразуму о признању кривичног дела • Оспособљавање ученика за • технику израде типских аката при споразуму о признању кривичног дела	наведе субјекте и садржину споразума о признању кривичног дела • разликује одлуке по основу споразума • изради позив окривљеном за закључење споразума • изради типски пример споразума о признању кривичног дела • састави записник са рочишта за одлучивање о споразуму		

	Оптужење	Стицање знања о оптужници и оспособљавање за састављање оптужнице и оптужног предлога	● Појам и садржина оптужнице ● Подизање оптужнице ● Подношење оптужнице ● Достављање оптужнице ● Рад суда по оптужници ● Одговор на оптужницу ● Ступање оптужнице на правну снагу ● Оптужни предлог (скраћени поступак	● Припремно рочиште ● Одређивање главног претреса ● Позивање странака и других лица на главни претрес ● Претпоставке за одржавање главног претреса ● Ток главног претреса (отварање заседања, почетак, изјашњавање оптуженог, уводна излагања, доказни поступак, завршне речи, завршетак главног претреса) ● Записник о главном претресу ● Пресуда – појам и врсте ● Изрицање пресуде, објављивање, писмена израда пресуде и достављање пресуде	
	Главни претрес	Стицање знања о главном претресу и његовом значају	● објасни значај припремног рочишта ● састави наредбу о времену и месту одржавања главног претреса ● састави позив за главни претрес ● објасни претпоставке за одржавање главног претреса ● изради типски пример записника са главног претреса ● разликује врсте пресуда ● састави пример изреке различитих врста пресуда и попуни типски пример пресуде са задатим подацима ● припреми потребну документацију за израду пресуде	● Појам жалбе и субјекти права на жалбу ● Саставни делови жалбе ● Рок за жалбу ● Одрицање и одустајање од жалбе ● Поступак по жалби (пред првостепеним и другостепеним судом) ● Ванредни правни лекови	

	Правни лекови	Стицање знања о редовним и ванредним правним лековима	• разликује врсте правних лекова • наведе обавезне елементе жалбе и субјекте који могу поднети жалбу • састави једноставан пример жалбе • прими и евидентира пријем жалбе • објасни поступак по жалби пред првостепеним судом • објасни поступак по жалби пред другостепеним судом • наведе рокове за жалбу • симулира поступак по неблаговременој жалби		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, индивидуални, групни

Наставне методе: • студија случаја • истраживачки рад ученика • решавање проблема кроз групне и индивидуалне задатке • презентација резултата

Наставна средства: позитивни правни прописи, примери из праксе-пресуде, презентације

РАДНО ПРАВО

ЛИТЕРАТУРА: Основи радног права, за трећи разред правне, економске и пословне школе, Ђурић Јелена, Завод за уџбенике, Београд, 2016. године

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

РАДНО ПРАВО	Увод у права запослених	● Оспособљавање ученика за спровођење поступка остваривања права из радног односа	● разликује појединачна и колективна права запослених ● наведе начине остваривања појединачних права и органе који одлучују о њима	Вођење администрације о запосленима – Вођење евиденције о запосленима – Припрема документације за пријем нових радника	Правни поступци, Послови правног промета
	Радно време	● Стицање знања о прописаном радном времену као једном од најзначајнијих права из радног односа ● Оспособљавање ученика за израду пратећих правних аката у одговарајућој форми	● објасни врсте радног времена према трајању ● објасни распоред радног времена ● разликује врсте радног времена према његовом распореду ● објасни разлоге за прераспodelу радног времена ● састави одлуке директора-руководиоца државног органа о распореду и прераспodelи радног	– Пријављивање и одјављивање запослених – Израда потврда, уверења и решења по основу радног односа Планирање и организовање пословних активности – Израда плана активности – Организовање различитих врста догађаја Зна да је за разумевање догађаја и доношење компетентних одлука потребно имати релевантне и поуздане податке. Уме да претражује,	

			времена • састави пример аката о сагласности за ноћни рад и прерасподелу радног времена • састави анекс уговора о раду због промене радног времена (задати	процењује релевантност и поузданост, анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа ИКТ средства (уређаје, софтверске производе и електронске услуге). Помоћу ИКТ уме да представи, организује, структурира и форматира информације користећи на ефикасан начин могућности датог ИКТ средства.	
	Одмори и одсуства	• Стицање знања о одморима и одсуствима из радног односа • Оспособљавање ученика за израду пратећих правних аката у одговарајућој форми	• дефинише појам одмор • упореди врсте одмора • објасни начин коришћења годишњег одмора • састави план коришћења годишњег одмора код послодавца • састави обавештења о измени времена за коришћење годишњег одмора • разликује плаћено и неплаћено одсуство • састави и анализира		

			решења о годишњем одмору и плаћеном и неплаћеном одсуству ● наведе разлоге за мировање радног односа ● састави решење о мировању радног односа ● састави захтеве за добивање плаћеног и неплаћеног одсуства		
	Заштита запослених	● Стицање основних знања о мерама и облицима заштите запослених ● Формира и развија схватање о неопходности заштите моралног интегритета запослених	● објасни појам заштита запослених ● наведе друштвени значај заштите запослених и њен циљ ● препозна мере заштите ● разликује опште, посебне и превентивне мере заштите на раду ● упореди обавезе и одговорности		

			послодавца и права и обавезе запослених у вези са безбедношћу и заштитом живота и здравља запослених ● објасни одбијање да ради због непредузетих мера заштите ● препозна видове заштите моралног интегритета запослених ● упореди врсте посебне заштите запослених ● састави решење о одсуству са рада ради посебне неге детета ● састави – попуни образац извештаја о повреди на раду ● анализира акт о процени ризика за све послове код послодавца и		

			са њим упознаје запослене		
	Зарада, накнада зараде и друга примања	● Формирање ставова о важности праћења промена правних прописа којим се регулишу зарада, накнада зараде и друга примања из радног односа	● дефинише појам зарада ● објасни структуру зараде ● разликује зараду и накнаду зараде ● објасни појам и функцију минималне зараде ● разликује накнаду трошкова од других примања запослених ● резимира и уз помоћ шеме опише начин обрачуна зараде и накнаде зараде ● објасни значај и врсте евиденција зараде и накнаде зараде ● попуни образац извештаја о исплаћеним зарадама		

	Дисциплинска одговорност запослених	● Оспособљавање ученика за примену стечених знања и вештина у пракси при доношењу одлука и решавању проблема дисциплинске одговорности из радног односа	разликује радну обавезу и радну дисциплину ● дефинише појам дисциплинска одговорност ● анализира услове одговорности за повреду радне обавезе ● разликује облике одговорности за повреду радне обавезе према Закону о раду и Закону о државним службеницима ● анализира ток дисциплинског поступка ● састави позив за усмену расправу у дисциплинском поступку и достави га запосленом ● састави записник са усмене расправе ● изради закључак о покретању		

			поступка ● препозна дисциплинске казне и дисциплинске мере ● упореди застарелост покретања и застарелост вођења дисциплинског поступка ● објасни значај удаљења запосленог са рада ● састави решење о удаљењу запосленог са рада (због покретања кривичног поступка		
	Материјална одговорност	● Оспособљавање ученика за примену стечених знања у пракси и вештина при доношењу одлука и решавању проблема материјалне одговорности из радног односа	● дефинише појам материјална одговорност ● разликује основе и врсте материјалне одговорности запосленог и послодавца ● објасни поступак утврђивања и накнаде штете ● састави захтев за покретање		

			поступка за накнаду штете ● састави одлуку о образовању комисије за утврђивање штете ● састави записник о утврђивању штете проузроковане послодавцу ● састави одлуке о накнади штете проузроковане послодавцу и трећем лицу ● састави споразум о накнади штете запосленом		
	Престанак радног односа	● Стицање основних знања о начинима престанка радног односа ● Поштовање прописане процедуре престанка радног односа	● дефинише појам престанак радног односа ● поброји групе разлога за престанак радног односа ● разликује престанак радног односа отказом запосленог и отказом послодавца ● анализира поступак у случају отказа од стране послодавца		

			● објасни појам и значај отказног рока ● састави писано упозорење запосленом на постојање разлога за отказ уговора о раду ● спроведе прописану процедуру отказа ● састави споразум о престанку радног односа (споразумни престанак) ● састави отказ уговора о раду од стране запосленог ● састави решење које се доноси по захтеву запосленог за отказ уговора о раду ● састави решења о престанку радног односа (због: навршења година живота, губитка радне способности, забране бављења одређеним пословима, издржавања казне затвора, злоупотребе боловања и др.)		
	Заштита права	● Стицање знања о	● наведе облике заштите		

	запослених	начинима заштите права запослених ● Оспособљавање ученика за ● технику израде решења о појединим правима запослених	појединачних права запослених ● разликује индивидуални и колективни радни спор ● објасни значај заштите појединачних права споразумним путем ● објасни разлоге за покретање радног спора пред надлежним судом ● препозна органе и мере у вршењу инспекцијског надзора ● анализира штрајк као метод решавања колективног радног спора ● опише права незапослених лица и њихов значај ● објасни значај информисања запослених		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада : Фронтални, индивидуални, групни					
Наставне методе: : Монолошко-дијалогска, дијалогска					
Наставна средства: Уџбеник, табла, шеме					

СТАТИСТИКА

ЛИТЕРАТУРА:Статистика

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
СТАТИСТИКА	1. Основни статистички појмови	• Стицање знања о основним статистичким појмовима • Стицање знања и оспособљавање ученика за статистичко истраживање	• Објасни појам, задатке, поделу и значај статистике • Објасни карактеристике статистичког метода • Објасни фазе статистичког истраживања • Изради програм статистичког	• Компетенција за целоживотно учење • Комуникација • Рад са подацима и информацијама • Решавање проблема • Сарадња • Естетичка компетенција • Предузимљивост и предузетничка компетенција	• Информатика • Пословна економија • Принципи економије • Математика

			посматрања од дефинисања статистичког скупа до израде статистичког упитника		
	2. Статистичко сређивање, груписање и приказивање података	Стицање знања и оспособљавање ученика за прикупљање, груписање и приказивање података	-Објасни појам и начине сређивања, груписања и приказивања података -прикупљене податке групише у статистичке серије -Прикаже статистичке серије табеларно -прикаже статистичке серије одговарајућим графичким приказом и анализира појаву		
	3. Средње вредности и мере дисперзије	Стицање знања за израчунавање средњих вредности и мера дисперзије	-Објасни врсте средњих вредности и њихову примену и значај у статистичкој анализи -Израчуна аритметичку средину из груписаних и негруписаних		

			података и тумачи добијене резултате -Израчуна геометријску средину и тумачи добијене резултате -Утврди модус и медијану из интервалних и неинтервалних серија и тумачи добијене резултате -утврди мерама дисперзије репрезентативност аритметичке средине		
	4. Релативни бројеви	Стицање знања за израчунавање релативних бројева	-Објасни све врсте релативних бројева, њихову примену и значај у статистичкој анализи -Израчуна показатеље структуре и тумачи добијене резултате -Израчуна ланчане и базне индексе и тумачи добијене резултате -Израчуна индивидуалне и групне индексе и тумачи добијене		

			результате -Израчуна индекс просене нето зарадеи тумачи добијене резултате -Израчуна индекс планског задатка и испуњења плана и тумачи добијене резултате		
	5. Корелациона анализа и линеарни тренд	Стицање знања за израчунавање корелационе анализе и линеарног тренда	-Објасни значај и примену корелационе анализе линеарног тренда у статистичкој анализи -Израчуна показатељ узајамне везе између појединих појава -Анализира и испитује зависност између појава -Израчуна, графички прикаже и анализира линеарни тренд		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:Фронтални, групни, рад у пару, индивидуални за ученике који похађају онлајн путем мејл групе Наставне методе:Рад на тексту кроз радни материјал					

Презентације, шеме, методе АОН

Наставна средства: Табла, креда, школска свеска, уџбеник, интернет

ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ

ЛИТЕРАТУРА: Принципи економије за први разред економске школе, аутори : Ђорђе Митровић, Биљана Пешаљ, издавач : Дата статус, Београд, 2012

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ	Основни појмови и принципи економске науке	● Стицање основних знања о развоју економије и принципима који се користе у економској науци ● Стицање основних знања о функционисању тржишта ● Стицање основних знања о тржиштима фактора производње и функционалној расподели дохотка	● дефинише предмет изучавања економије као науке ● дефинише потребе ● опише различите врсте потреба ● доведе у везу неопходност размене добара ради задовољења потреба ● дефинише реткост и избор ● наведе принципе индивидуалног одлучивања ● препозна утицај подстицаја на понашање људи и друштва ● дефинише тржишну привреду и тржиште ● дефинише појам „тржишна моћ“ ● наведе принципе функционисања привреде ● дефинише инфлацију ● препозна негативне последице инфлације ● разликује микроекономију и макроекономију ● дефинише тражњу и понуду ● разликује променљиве које утичу на тражњу и понуду ● дефинише тржишну равнотежу	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења -Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује -Ученик проналази / осмишљава могућа решења проблемске ситуације	Математика, национална економија, историја, пословна економија, маркетинг

	Макроекономска теорија и политика	Стицање знања о важности проучавања економске активности на нивоу привреде као целине ● Стицање основних знања о улози финансијског система ● Стицање основних знања о новцу и функцијама новца ● Стицање основних знања о промени вредности новца и нивоа цена	утврди везу између микроекономије и макроекономије ● препозна макроекономске варијабле и значај њиховог проучавања ● дефинише економску политику ● наведе циљеве и инструменте економске политике ● дефинише финансијски систем и финансијске институције ● дефинише финансијска тржишта ● дефинише финансијске инструменте ● наведе особине обвезница и акција ● дефинише тржиште зајмовних средстава ● дефинише каматну стопу ● дефинише новац ● опише функције новца ● дефинише новчану масу ● дефинише централну банку ● наведе функције централне банке ● дефинише пословну банку ● опише утицај пословних банака на понуду новца ● наводи инструменте монетарне политике ● дефинише инфлацију ● увиђа везу између промене цена и промене вредности новца ● наведе различите типове инфлације ● дефинише незапосленост ● разликује појмове „запослено лице” и „незапослено лице” ● дефинише радну снагу ● дефинише стопу незапослености	-Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	

			● препозна како политика државе		
	Микроекономски аспекти пословања предузећа у тржишној привреди	Стицање основних знања о значају предузећа у тржишној привреди ● Стицање знања о циљевима и врстама предузећа ● Стицање основних знања о средствима и изворима средстава предузећа ● Стицање основних знања о трошковима и врстама трошкова предузећа ● Стицање основних знања о калкулацијама трошкова предузећа ● Стицање основних знања о резултатима пословања предузећа ● Стицање основних знања о економским принципима пословања предузећа	Ученик је у стању да : - објасни појам пословне економије као система економских наука ● дефинише појам и услове за настанак предузећа ● наведе карактеристике предузећа ● опише процес стварања вредности ● наведе разлоге постојања предузећа ● дефинише поделу рада и специјализацију ● класификује предузећа на основу различитих критеријума ● наведе привредна друштва према важећем Закону о привредним друштвима ● дефинише и наведе врсте јавних предузећа ● дефинише и средства и врсте средстава предузећа ● дефинише основна средства и врсте основних средстава ● дефинише обртна средства и врсте обртних средстава ● разликује изворе средстава предузећа ● опише процес трансформације уложених ресурса у резултате ● дефинише трошење фактора производње ● разликује појмове – трошкови и утрошци ● наведе врсте трошкова		

			● дефинише и разликује калкулације трошкова ● дефинише приход предузећа ● разликује врсте прихода предузећа ● дефинише просечан и маргиналан приход ● идентификује факторе који утичу на приход предузећа		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални, комбиновани Наставне методе: Монолошко-дијалогски, дијалогски, демонстративни, комбиновани рад, методе АОН : грудве снега, галеријска шетња, плакат, презентација, шеме Наставна средства: Текстуална					

ПРАВНО – ПОСЛОВНИ ТЕХНИЧАР ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: Solutions, Intermediate, (third edition), Tim Falla, Paul A Davies

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Енглески језик	Unit 6 High flyers	Обнављање и проширивање вокабулара везаног за опис карактера неке личности и упоређује их; усвајање нових	У усменој комуникацији користи адекватне придеве и именице да би описао различите карактере личности; препознаје и	Комуникација Решавање проблема Сарадња Естетичка компетенција Компетенција за	Српски језик Уметност Предузетништво

		знања везаних за релативне реченице; кроз слушање препознаје различите фразе и речи које служе за повезивање; проширује знање о фразалним глаголима; чита и разуме текст о модној предузетници; током разговора размењује информације о различитим пословима; пише есеје на задате теме (за и против)	зна да употребљава различите врсте релативних реченица у адекватним језичким контекстима; током слушања препознаје различите речи и фразе које служе за повезивање; препознаје и употребљава различите врст фразалних глагола; разуме и може да говори о поску модне предузетнице; може да размени информације о пословима; пише есеј за и против о образовању и пословима.	целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Естетичка компетенција Компетенција за целоживотно учење	Уметност Српски језик Књижевност
	Unit 7 Artists	Обнављање вокабулара везаног за различите врсте уметности; проширивање знања везаних за употребу пасива; слушање у циљу препознавања импликација и подтекста; коришћење одређених језичких структура и препознавање неодређених заменица; читање текста о уличној уметности; говорне	Може да говори о различитим врстама уметности; препознаје и користи адекватне облике пасива, као и одређене граматичке структуре и неодређене заменице; разме текст који слуша у циљу разумевања импликација и подтекста; разуме и прича о тексту о уличној уметности; може да упореди слике и о томе дискутује, као и да	Комуникација Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Комуникација	Српски језик Информатика Српски језик Туризам Историја

		вежбе где се пореде слике и писање састава на тему-преглед једне књиге.	напише преглед једне књиге.	Решавање проблема Сарадња Компетенција за целоживотно учење	
	Unit 8 Messages	Коришћење вокабулара везаног за употребу мобилног телефона; препознавање и употреба индиректог говора у потврдним и упитним реченицама уз помоћ адекватних глагола; да се слушањем разуме главна идеја неког текста; читање текста и тазумевање о различитим употребама мобилног телефона; описивање фотографије и одговарање на питања у вези исте, као и писање приче.	Може да говори о различитим употребама мобилног телефона; разуме различите текстове које слуша и препознаје главну идеју; зна да користи индиректни говор- потврдне и упитне реченице користећи различите глаголе; чита и разуме текст о новитетима при коришењу мобилног телефона; може да опише слику и одговори на питања у вези ње; зна да напише кратку причу.		
	Unit 9 Journeys	Проширивање вокабулара везаног за различите начине путовања; употреба трећег типа кондиционалних реченица; слушање текста о иновативном начину за путовање; употреба партиципских реченица, као и различитих глаголских образаца; читање текста о	Може да говори о различитим облицима транспота и начинима путовања користећи адекватан вокабулар; адекватно користи трећи тип кондиционалних реченица, као и партиципске реченице; док слуша, успева да идентификује различите контексте; исправно користи		

		катастрофалним грешкамаи њиховим последицама по путовања; разговор о плановима за годишњи одмор; писање формалног писма.	различите глаголске обрасце; разуме и може да говори о тексту који је прочитао; може да разговара о плановима у вези годишњег одмора и зна да напише формално писмо.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, рад у групи Наставне методе: монолошка, дијалогска, интерактивне методе, метода рада на тексту, метод писања, аудитивна метода Наставна средства: : Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: СТ.3.1.1.СТ.3.2.1.СТ.3.2.2.СТ.3.3.1.СТ.3.4.1.СТ.3.5.1. Средњи ниво: СТ.3.1.2.СТ.3.2.3.СТ.3.2.4.СТ.3.3.3.СТ.3.4.3.СТ.3.5.2.СТ.3.5.3. Напредни ниво: СТ.3.1.3.СТ.3.2.6.СТ.3.3.5.СТ.3.4.4.СТ.3.5.4.СТ.3.5.5.					

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА:ЈОКОВИЋ-ТОМИЋ , ЗБИРКА ЗАДАТАКА ИЗ МАТЕМАТИКЕ ЗА ТРЕЋИ И ЧЕТВРТИ РАЗРЕД СА ДВА ЧАСА НЕДЕЉНО

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
МАТЕМАТИКА	ФУНКЦИЈЕ	Поширивање знања о особинама реалне функције	Дефинисање реалне функције и њеног домена и кодомена	Дигитална, естетска, комуникација и сарадња, решавање	

		Разумевање појма инверзна и сложена функција	Разумевање појма нуле, парности, знака, ограничености f -је Одређивање инверзне f -је за једноставне облике и сложене f -је Одреди граничну вредност f -је Разликује основне лимесе Одреди асимптоте реалне f -је	проблема, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговоран однос према здрављу, одговоран однос према околини, предузимљивост оријентисана ка предузетништву	Економска група предмета- статистика, књиговодство, туристичка географија Пословна информатика
	ИЗВОД ФУНКЦИЈЕ	Разумевање појма извода реалне функције Примена извода на испитивање особина реалне функције Примена знања о реалним функцијама на решавање проблема економске функције	Дефинисање појма извода f -је Примена правила диференцијалног рачуна таблица извода Одређивање екстремума реалне функције Испитивање монотоности функције Испитивање и скицирање графика f -је Читање особина функције са доступног графика		
	КОМБИНАТОРИКА	Разликовање врста распоређивања елемената скупа Израчунавање броја пермутација, варијација или комбинација елемената неког скупа Разумевање појма вероватноће догађаја Израчунавање	Примена правила збира и производа Израчунавање броја пермутација, варијација са и без понављања и броја комбинација Разликовање простог и сложеног догађаја Одреди вероватноћу простог или сложеног		

		вероватноће простог и сложеног догађаја	догађаја		
	ВЕРОВАТНОЋА И СТАТИСТИКА	Разумевање појма случајне променљиве Разумевање појма медијане, мода , очекиване вредности и дисперзије	Појам случајне променљиве Закон великих бројева Појам медијане и мода Израчунавање очекиване вредности и дисперзије		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални Наставне методе: монолошка, дијалогска, хеуристичка Наставна средства: збирке, калкулатор, графици, таблице					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: препознавање основних појмова и израда задатака уз сугестије и помоћ Средњи ниво: самостална израда задатака и могућност објашњења истог и примена на решавање конкретног проблема уз сугестије Напредни ниво: самостално решавање задатака, објашњење, вршњачка едукација и стално напредовање					

ФИЛОЗОФИЈА

ЛИТЕРАТУРА *Филозофија, уџбеник за IV разред гимназије и средње стручне школе, Милош Јеремић, Клет, Београд, 2020.*

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
филозофија	Увод у филозофију	- Упознавање ученика са основним појмовима о филозофији кроз одређење имена и	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: - одреди појам и предмет филозофије	Компетенција за целоживотно учење (Ученик активно конструише знање,	

		предмета и кроз њен однос према науци, уметности и религији - Упознавање ученика са основним филозофским питањима, дисциплинама филозофије и различитим филозофским гледиштима	-уочава сличности и разлике између филозофије и науке, филозофије и уметности, филозофије и религије и значај раздвајања мита од филозофије -јасно разликује специфична питања различитих филозофских дисциплина и праваца	уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног, уме да резимира и елаборира основне идеје, ефикасно користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења, познаје различите врсте текстова и уме да изабере адекватну стратегију читање, разликује чињенице од интерпретација, знања од веровања; препознаје и продукује аргументацију за одређену тезу, разликује и вреднује аргументе према снази и релевантности, уме да процени сопствену успешност у учењу и идентификује тешкоће у учењу и зна како да их превазиђе.) Комуникација (Ученик активно доприноси неговању културе дијалога, уважавању и неговању различитости и поштовању основних норми комуникације; уме да	Природне науке Социологија Верска настава Историја Психологија Ликовна и музичка уметност Српски језик и књижевност Математика
	Античка и средњовековна филозофија	- Упознавање ученика са историјом античке и средњовековне филозофије - Образовање основних појмова пресократске филозофије: arche, areiron, physis, логос и космос; разумевање и анализа значаја супротности за тумачење природе у античкој филозофији; упознавање ученика са дијалектиком и реториком софиста и образовање појмова ироније и мајеутике кроз Сократову филозофију; разумевање и анализа Платонове и Аристотелове метафизике; сагледавање односа врлине и знања у Платоновој и Аристотеловој филозофији; проучавање Платоновог и Аристотеловог концепта	- разликује песничко-митолошке визије о настанку света од појмовног мишљења - разуме и анализира појмове прапочетак (архѣ), природа (φύσις), настајање и нестјајање, космогонија и теогонија; - опише садржај појмова логос, физис, космос - разликује супротности: једно-мноштво, кретање-мировање, коначно-бесконачно, променљиво-непроменљиво - примењује неку од Сократових метода (иронија, мајеутика, индукција) увиђа значај Сократовог начина подучавања; - издвоји главне оптужбе против Сократа - објасни Платонову теорију идеја , преко „Мита о пећини" из дијалога држава - наведе врсте владавине према Платоновом учењу и опише његову визију		

		политичке филозофије; проучавање стоицизма и епикурејства;	идеалне државе и повезује политичке проблеме антике са својим свакодневним искуством; - примени Аристотелову теорију о четири узрока на конкретне предмете - разуме, вреднује и креира различите концепције доброг живота у антици: да успостави узајамни однос среће, материјалних добара, мудрости и других врлина - упоређује и анализира средњовековну и античку филозофију	искаже одређени садржај, усмено и писано и да га прилагоди потребама и карактеристикама ситуације; уважава саговорника, реагује на садржај комуникације, а не на личност саговорника; идентификује тачку гледишта саговорника и уме да процени адекватност аргументације и контрааргументације; изражава своје ставове, мишљења, осећања, вредности и идентитете на позитиван, конструктиван и аргументован начин како би остварио своје циљеве и проширио разумевање света и других људи.)	
		- Упознавање ученика са главним темама и духом средњовековне филозофије; истраживање односа вере и знања у средњовековној филозофији - Оспособљавање ученика за учествовање у аргументованој и толерантној дискусији	- разуме и анализира однос вере и знања у средњем веку, кроз патристику и схоластику	Рад са подацима и информацијама (Уме да упореди различите изворе и начине добијања података и да процењује њихову поузданост; зна разлику између података и њиховог тумачења, зна да исти подаци, у зависности од контекста, могу имати различита	
	Модрена филозофија	- Оспособљавање ученика да препознају основне проблеме и специфичности модерне епохе - Упознавање ученика са Беконовим и Декартовим решењем проблема методе и	- повезује вредности античког периода са ренесансом и анализира основне проблеме овог раздобља. Препознаје садржаје из области књижевности, историје и уметности и склапа целину - повеже став „Знање је моћ” са проналасцима који су се		

		значајем методе за стицање нових знања - Упознавање ученика са проблемом супстанције у модерној филозофији; - Упознавање са емпиризмом Лока и Хјума - Развијање критичких способности ученика у односу на науку и религију - Увођење ученика у проблем субјекта у немачком идеализму и Кантовом етичком концепцијом - Развијање код ученика способности за етички аргументованом одбраном властитих ставова	догостили у времену ренесансе - објасни смисао индукције као нове методе истраживања и овладавања природом - објасни смисао методске сумње код Декарта и став „ Мислим, дакле, постојим" - наведе четири правила Декартове методе - разуме појам супстанције на примеру једног представника рационализма - дефинише теорију сазнања и повезује емпиризам са критиком теорије урођених идеја - демонстрира каузалитет на примерима из свакодневног живота - набраја најважније представнике просветитељства и наведе основне идеје тог правца - објасни Кантов коперникански обрт - разликује појмове категоричког и хипотетичког императива. Наводи примере - препознаје основне тезе идеализма	тумачења и да тумачења могу да буду пристрасна; користи информационе технологије за чување, презентацију и основну обраду података.) Дигитална компетенција (Зна ефикасно да користи информационо-комуникационе технологије за комуникацију и сарадњу; помоћу ИКТ уме да представи, организује и форматира информације, користећи на ефикасан начин могућности датог ИКТ средства; ефикасно користи ИКТ за комуникацију и сарадњу; препознаје ризике и опасности при коришћењу ИКТ и у односу на то се одговорно понаша.) Решавање проблема (Ученик испитује проблемску ситуацију и проналази могућа	

	Савремена филозофија	- Упознавање ученика са основним карактеристикама савременог доба - Развијање код ученика критичког односа према друштвеним појавама	- увиђа смисао Марксовог захтева за револуцијом - увиђа богатство праваца у савременој филозофији. Кратко описује њихове карактеристике - наводи и анализира основне теме Ничеове филозофије - објасни појам егзистенције и препознаје ситуације егзистенцијалног избора -	решења; упоређује могућа решења, уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење.) Сарадња (Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева; активно слуша и поставља релевантна питања поштујући саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима; конструктивно доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима и при томе поштује друге као равноправне чланове групе.)	
	Савремени филозофски проблеми	- Оспособљавање ученика за сналажење у савременим расправама	- самостално припреми дискусију користећи литературу и интернет - дискутује и образлаже властити став о неком савременом проблему - препознаје карактеристике савременог доба и препознаје чињенице које би захтевале филозофско објашњење		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, индивидуални, групни и рад у паровима

Наставне методе: : монолошка, дијалошка, метода практичних активности ученика, текстуална, метода писаних радова и задатака, хеуристичка, презентације

Наставна средства: : уџбеник, рачунар, текстови, филм

СОЦИОЛОГИЈА СА ПРАВИМА ГРАЂАНА

ЛИТЕРАТУРА: В. Вулећ Социологија, С. Лилић и С. Булајић Устав и права грађана

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Социологија са правима грађана	Структура и организација друштва	Упознавање са структуром и организацијом друштва.	Схвати организацију друштва,наведе друштвене групе и организације.Да објасни улогу друштвених група.	Компетенције за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Рад са подацима и информацијама Опдговорно учешће у демократском друштву	Са историјом Са психологијом Са српским језиком и књижевношћу Са грађанским васпитањем Са филозофијом Са основима права
	Устав, демократија и механизми власти у Србији	Упознавање са појмом устава и општих прописа. Упознавање са основним одлокама правосудног система	Схвати значај устава као највишег прописа. Схвати систем правосудних органа		
	Грађанин и његова права и слободе	Усвајање основних знања о људским правима. Схвати свој положај у друштву по питању права и да схвати значај да се права њуди поштују.	Разуме основне поделе људских права и зна да препозна основна права Да подели права и класификује их у групе.		
	Култура, друштво и друштвене промене	Стицање знања основних знања о култури,религији и уметности Развијање знања о културним тековинама и очувању идентитета. Развијање знања и о цивилизацијским тековинама и потреби да се унапреде и побољшају.	Препозна појмове култура религија, цивилизација Поштовање различитости и међусобно уважавање. Ученици развијају толеранцијупрема разликама у културној и религијској припадности.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални и комбиновани Наставне методе: рад на тексту, моношко-дијалоска и метод демонстрација Наставна средства: уџбеник, литература, медији (ТВ, штампа и инстернет)					

ПРАВНИ ПОСТУПЦИ

ЛИТЕРАТУРА: Закон парничном поступку, Закон о ванпарничном поступку, Закон о извршном поступку

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПРАВНИ ПОСТУПЦИ	Уводни појмови грађанског поступка	Увођење ученика у предмет грађанског поступка	објасни појам грађански поступак ● дефинише појам парнични поступак ● разликује начела грађанског поступка ● наведе спорове који се решавају у грађанском поступку ● наведе надлежност за решавање спорова у грађанском поступку	Зна да је за разумевање догађаја и доношење компетентних одлука потребно имати релевантне и поуздане податке. Уме да претражује, процењује релевантност и поузданост, анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа ИКТ средства (уређаје, софтверске производе и електронске услуге). Испитујући проблемску ситуацију, ученик идентификује ограничења и релевантне карактеристике проблемске ситуације и разуме како су оне међусобно повезане. Конструктивно,	Увод у јавну администрацију, Кореспонденција и правни послови, Увод управо, Послови правног промета
	Парнични поступак	Стицање знања : о току парничног поступка . Оспособљавање ученика за доношење једноставних правних аката у парничном поступку	дефинише појам надлежност суда у парничном поступку ● разликује стварну и месну надлежност суда ● упореди општу и посебну месну надлежност ● објасни када суди веће а када судија појединац ● разликује искључење и изузеће судије ● разликује врсте странака у парничном поступку ● објасни парничну способност ● разликује врсте заступника странака ● објасни појам и врсте рокова ●		

			упореди врсте рочишта ● наведе врсте поднесака U sudskoj praksi je u upotrebi, uglavnom, font Times New Roman, veličina 12. ● разликује врсте тужби ● састави једноставну тужбу на задате елементе ● састави пример типске тужбе (за развод брака, наплату дуга и др.) на задате елементе ● објасни циљ и ток главне расправе ● састави одлуку о искључењу јавности са главне расправе ● састави и закључи записник са главне расправе ● састави пример типског записника о већању и гласању у парници ● разликује врсте пресуда ● скицира делове пресуде ● састави једноставну пресуду на основу признања ● састави пресуду због изостанка ● наведе случајеве у којима суд одлучује решењем ● прими, заведе и проследи жалбу ● објасни дејство жалбе ● састави жалбу на задате елементе ● опише жалбени поступак ● састави пресуду по жалби	аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева.	

			на задате елементе ● опише поступак медитације – посредовања ● објасни особеност поступка у споровима утврђивања и оспоравања очинства и материнства ● опише поступак издавања платног налога ● објасни поступак и врсте достављања ● дефинише појам доставница ● припреми све одлуке у поступку за достављање странкама и одложи доставницу и друге акте у списе предмета ● објасни појам ванредни правни лекови ● препозна врсте ванредних правних лекова ● састави решење о одбацивању предлога за понављање парничног поступка ● симулира задате административне радње у парничном поступку		
	Ванпарнични поступак	Стицање знања о току ванпарничног поступка ● Оспособљавање ученика за доношење једноставних правних аката у парничном поступку	● објасни појам и значај ванпарничног поступка ● наброји органе надлежне за вођење поступка ● наведе предмет поступка ● разликује странке и друге учеснике у поступку ● разликује врсте надлежности судова ● објасни врсте		

		и достављање истих	надлежности јавног бележника ● опише начин покретања поступка ● састави предлог физичког и правног лица за покретање поступка ● опише ток поступка ● објасни разлоге искључења јавности ● разликује врсте доказних средстава ● опише акт којим се одлучује у ванпарничном поступку ● припреми решење за достављање странкама и одложи доставницу и друге акте у списе предмета ● опише жалбени поступак ● опише специфичност поступка лишења пословне способности ● изради пропратне акте у поступку лишења пословне способности ● састави решење о лишењу пословне способности на основу налаза и мишљења вештака ● објасни ток поступка утврђивања несталог лица умрлим ● разликује поступак за продужење родитељског права од поступка за лишење и враћање родитељског права ● објасни жалбу и дејство		

			жалбе • састави жалбу на решење о лишењу родитељског права на задате елементе		
	Извршни поступак и поступак обезбеђења потраживања	Стицање знања о значају и току извршног поступка и поступка обезбеђења • Оспособљавање ученика за доношење једноставних правних аката у извршном поступку и достављање истих	поступка • наведе начела извршног поступка • анализира предмет извршног поступка • разликује извршни поступак и поступак обезбеђења потраживања • објасни надлежност судова и јавних извршитеља • објасни положај јавних извршитеља • наведе разлоге за изузеће судије • изради решење о изузећу судије • објасни начин покретања извршног поступка и поступка обезбеђења • састави предлог за извршење • опише ток извршног поступка • наведе разлику између решења и закључка • препозна врсте рочишта у извршном поступку • наведе правне лекове у извршном поступку • објасни ток жалбеног поступка • састави жалбу извршног дужника на задате елементе и административно обради жалбу • дефинише појам приговор • састави акт о основним		

			подацима о извршном дужнику који се достављају суду и јавном извршитељу • наведе основе за доношење решења о извршењу • наведе разлоге за одлагање извршења • састави једноставно решење о извршењу на основу задатих елемената		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни, тимски Наставне методе: студија случаја • игра улога (симулација) • истраживачки рад ученика • решавање проблема кроз групне и индивидуалне задатке • презентација резултата • организовање квиза Наставна средства: уџбеници, закони, рачунар, интернет, обрасци, примери из судске праксе					

РАДНО ПРАВО

ЛИТЕРАТУРА: Основи радног права, Боривоје Шундерић, Основи радног права - право на социјално осигурање, за четврти разред правне и биротехничке школе, ЗУНС

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Радно право	Појам права на социјално осигурање	Стицање уводних знања о основним гранама социјалног осигурања	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: објасни појам и значај социјалног осигурања, гране социјалног осигурања, наведе изворе права	Вођење правно-пословне администрације Обављање оперативних послова у области јавне управе	Српски језик, Информатика, Пословна и службена кореспонденција

		социјалног сигурања и наведе осигуране ризике.	Обављање пословне кореспонденције и комуникације
Здравственоосигурање	Оспособљавање ученика за спровођење поступка остваривања права из здравственог осигурања	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: објасни значај и циљеве здравственог осигурања, разликује осигуранике и осигурана лица, попуни и поднесе пријаву и одјаву са обавезног здравственог осигурања.	Вођење администрације о запосленима Планирање и организовање пословних активности
Пензијско и инвалидскоосигурање	Оспособљавање ученика за спровођење поступка остваривања права из пензијског и инвалидског осигурања	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: препозна значај и циљеве пензијског и инвалидског осигурања, објасни појам старосна пензија, пензијски стаж, појам инвалидска пензија, повреду на раду и професионалну болест и породичну пензију.	

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, у групама

Наставне методе: монолошко-дијалошка метода, истраживачки метод

Наставна средства: уџбеник, кабинет

ПОСЛОВИ ПРАВНОГ ПРОМЕТА

ЛИТЕРАТУРА: уџбеник Послови правног промета, Оливер Б. Антић, Послови правног промета, за четврти разред правне и биротехничке школе, Завод за уџбенике и наставна средства, 2012

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Послови правног промета	Уговор о превозу, ускладиштење, уговор о комисиону	Стицање знања и разумевање битних одредаба уговора о превозу, ускладиштењу и комисиону	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: дефинише уговор о превозу, товарни лист, складишницу и схвати права и обавезе уговорних страна (шпедитера, комисионара, складишара).	Вођење правно-пословне администрације Закључивање уговора из разних области Обављање оперативних послова у области јавне управе Обављање пословне кореспонденције и комуникације	Српски језик, Информатика, Пословна и службена кореспонденција
	Уговор о шпедицији, Уговор о организовању путовања и Уговор о организовању угоститељских капацитета	Стицање знања и разумевање битних одредаба уговора о шпедицији, организовању путовања и угоститељских капацитета	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: дефинише уговор о шпедицији, путовању и угоститељске капацитете, објасни права и обавезе отпремника и наручиоца, објасни	Вођење администрације о запосленима Планирање и организовање пословних активности	

		права и обавезе организатора путовања и путника, објасни права и обавезе туристичке агенције и угоститеља.
Уговор о осигурању	Стицање знања и разумевање битних одредаба уговора о осигурању	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: дефинише уговор о осигурању, осигурани случај и ризик, полису осигурања, објасни права и обавезе осигураника и осигуравача, објасни уговор са више осигуравача, објасни осигурање лица и имовине.
Остале врсте уговора (уговор о зајму, делу, налогу, јемству, сефу, комисиону, лиценци, грађењу, асигнацији, новчаном депозиту)	Стицање знања и разумевање битних одредаба осталих врста уговора	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: дефинише уговоре, разликује права и обавезе уговорних страна у уговорима.

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, у групама

Наставне методе: монолошко-дијалогска метода, истраживачки метод

КОРЕСПОНДЕНЦИЈА И ПРАВНИ ПОСЛОВИ

ЛИТЕРАТУРА: Уџбеник

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
КОРЕСПОНДЕНЦИЈА И ПРАВНИ ПОСЛОВИ	Кореспонденција и акти у области, здравственог и пензијског и инвалидског осигурања	Оспособљавање ученика за самосталну израду аката и образаца из области радног права	остваривање права из социјалног осигурања ● врши препис потврде о потреби путовања у циљу остваривања здравствене заштите ● врши препис решења о признавању права на старосну пензију ● врши препис решења о признавању права на инвалидску пензију ● врши препис решења о признавању права на породичну пензију ● изради изреку решења о признавању права на породичну пензију	Познаје основне карактеристике расположивих информационо-комуникационих технологија Ученик проналази/осмишљава могућа решења проблемске ситуације. Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева	Правни поступци, Правни промет, Право интелектуалне својине и Радно право
	Кореспонденција и акти из области заштите интелектуалне својине	Оспособљавање ученика за самосталну израду аката и образаца из области права интелектуалне својине	● самостално састави захтеве за признање патента, жига по задатим параметрима ● врши препис захтева за пренос права на патенту ● врши препис захтева за упис европског патента ● врши препис захтева за		

			признање малог патента ● врши препис захтева за упис лиценце ● врши преписе захтева за признање права на индустријски дизајн и за регистровање географског порекла ● врши препис захтева за уношење у евиденцију и депоновање ауторских дела		
	Акти и уговори из облигационог права	Оспособљавање ученика за самосталну израду различитих врста уговора	● самостално изради уговор о превозу по задатим параметрима ● врши препис товарног листа ● самостално изради уговор о ускладиштењу по задатим параметрима ● врши препис складишнице ● самостално изради уговор о комисиону по задатим параметрима ● самостално изради уговор о шпедицији ● самостално изради уговор о зајму по задатим параметрима ● самостално изради уговор о закупу по задатим параметрима ● врши преписе уговора о јемству и ● уговора о налогу по задатим параметрима		

			- самостално изради уговор о организовању путовања по задатим параметрима - обликује уговор о ангажовању угоститељских капацитета и уговор о осигурању по задатим параметрима		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални, групни, у пару Наставне методе: решавање проблема кроз групне и индивидуалне задатке • презентација резултата Наставна средства: уџбеници, закони, рачунар, интернет, обрасци, примери из праксе					

РЕТОРИКА И БЕСЕДНИШТВО

ЛИТЕРАТУРА: О. Станојевић, Основи реторике и беседништва, ЗУНС; Бранислав Нушић: Реторика;, прилози са Јутјуба и интернета по избору.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Реторика и беседништво	Општи појмови о реторици	Упознавање ученика са појмом и настанком реторике; разликом између појмова	Ученик јеу стању: -да објасни настанак и значење појмова реторика и беседништво,	Ученик:	Историја, српски језик и књижевност,

		реторике и беседништва; врстама беседништва и њиховом историјском настанку; односом измешу традиционалних и савремених ставова о беседи и беседништву; утицај демократије на развој реторике и беседништва; упознавање са вољом народа и демагошким односом према садржају и циљу беседе; упознавање са ставовима о и ставовима против користи проучавања беседнике вештине	увиђа разлике измешу њих и ситуације у којим се случују овим или синонимним терминима; - наброји ставове познатих мислилаца о реторичкој и беседнишву; - да објасни и наведе традиционалну структуру беседе и модерна схватања о беседничкој композицији: - да наброји и међусобно разликује врсте беседа по циљу и по садржини - да објасни и препозна у пракси демагошки став у беседи; - да позитивно вреднује разлику мишљења у беседама и ставове својим супротне	-активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје -познаје различите врсте текстова и уме да изабере адекватну стратегију усменог изражавања -ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације -уме јасно да искаже одређени садржај, усмено, и да га прилагоди захтевима и карактеристикама ситуације -уважава саговорника -изражава своје ставове, мишљења, осећања, вредности и идентитете на позитиван, конструктиван и аргументован начин	филозофија, правни предмети
	Историја беседништва	Упознавање са историјом беседништва, поделом на класичан, грчки и римски период и савремено беседништво које датира од револуција наопако, као и да уочава средњовековни стил и теме беседа. У оквиру грчког беседништва да сазнаје о беседничким школама 5-4. века п.н.е: сицилијанским учитељима и школама, класичном античком беседништву(софисти, логографи) и писцима говора и говорницима Александријског канона. У оквиру римског беседништва ученик се упознаје са старијим периодом (Катон Старији, Марко Аурелије) и	-препозна особине говорништва појединаних представника унутар наведених историјских периода; -разликује их и класификује према темама и стилу. - дискутује о њиховом значају за развој беседништва као науке и вештине; -упоређује их са осталим идејним струјањима епохе и извлачи закључке из тог упоређивања. - користи класичну технику као помоћ за властиту практичну вештину склапања беседе.		

		беседницима златног доба царства (Сенека, Квинтилијан, Цицерон) Упознавање са особинам и представницима беседништва у средњем веку, револуцијама. Сазнавање о карактеристикама српског историјата беседништва.		како би остварио своје циљеве и проширио разумевање света, других људи и заједница.	
	Особине беседе, говорника и аудиторијума	Ученик се упознаје са три основна елемента реторике као интернаучне дисциплине ; говорником, публиком, беседом. Сазнаје о потребним особинама које треба да има говорник и начинима њиховог оснаживања у пракси. Упознаје се са карактеристикама простора и аудиторијума и теоријски припрема да беседу формира водећи рачуна о овим специфичностима. Упозна се са структуром беседе и њеном изградом; стилем беседе. Уочи разлику између говорног и писаног стила и између стилски разлиитих беседа- Уочи оно што њему у упутствима о састављању беседа лично највше одговара.	-наведе елементе реторике као интернаучне дисциплине; - наведе особине говорника, аудиторијума, простора и примени научено у пракси: -прилагоди конкретну беседу особинама говорника и аудиторијума: - уочава делове беседе и елементе који у њих улази, а способан је и да исте делементе примени у својој бседи. -на различите начине интонира делове текста и стилски их маркира у односу на став, окружење и прилику.	-приликом решавања проблема уме да одабере одговарајућа ИКТ средства, као и да прилагоди начин решавања проблема могућностима тих ИКТ средстава. - ефикасно користи ИКТ за комуникацију и сарадњу - конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе ак и у самосталним говорним наступима, усаглашавању и остварењу заједничких циљева -ангажује се у реализацији преузетих обавеза у оквиру индивидуалног и групног рада групног рада на одговоран, истрајан и креативан начин	
	Импровизовани говор	Препознаје и увиђа теме и прилике у коојим се саставља и пише импровизовани говор. Везба се у писању и говорењу ипровизација.	Примењује научена правила на самостално састављање импровизованог говора. Примењује у пракси усвојена правила о лепом говору и особинама говора у односу на		

Наставна средства: уџбеник, табла, креда, свеска, мобилни телефон, Јутјуб, рачунар радио и тв емисије.	
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета	
Основни ниво: Говори јасно и течно, поштујући књижевнојезичку норму; има културу слушања туђег излагања. Саставља једноставнији говорени и писани текст који је логичан и стилски складан; и говори влада основним писаним жанровима потребним за школовање и учешће у друштвеном животу. У различите сврхе чита књижевне и неуметничке текстове средње тежине, разуме књижевни и неуметнички говор средње сложености и разликује књижевни и неуметнички текст. Има основна знања о језику уопште; разликује говорни и писани језик и има потребу да учи, чува и негује књижевни језик. Има основна знања о беседи и реторици као наупчној дисциплини и зна да примени одређена реторичка правила у говору и писању. Има развијен речник, у складу са средњим нивоом образовања, адекватно употребљава у складу са приликом. Познаје говорнике из обавезног школског програма и локализује их у контекст историјске епохе. Наводи основне формалне и поетичке одлике беседничких епоха, врста и ситуација у развоју српске и светске реторике и беседништва и повезује их са основним географским, идејним и историјским контекстом епохе. Уочавајући примерима аргументује основне језичке, естетске и структурне особине говора и основне реторичке захтеве. Формира навикеслободног изношења свога става и схвата значај говорничке вештине за сопствени духовни развој и социјализацију. Средњи ниво: Говори пред аудиторијумом о темама из области различитих врста говора; саставља сложенији говорени или писани текст, прецизно износећи идеје; разуме промишља сложенији текст и говор. Има основна знања о језику уопште и основна знања о језицима у свету. Зна основне особине реторике као науке и беседе смешта у друштвени, историјски и културни контекст. Има шира знања о гласовима, речима и реченицама српског језика и та знања уме да примени у говору и писању. Има богат речник и види језик као низ могућности које му служе да се прецизно изрази. Има шира знања о историјату реторике и беседништва; зна правила о обликовању беседе и разликује усмени од писаног стила; има шира знања о врстама и подврстама беседе, њиховим облицима и начинима њиховог грађења; познаје врсте реченица и анализира реченице грађене по различитим моделима. Има развијен речник и уме да употреби одговарајућу реч у складу са приликом; усмерен је ка богаћењу сопственог говора негује говорну културу и куртоазно опхођење. Активно слуша и коментарише туђе беседе.. Изражајно говори и негује сопствени говор. Саставља сложеније писане текстове о различитим темама поштујући језичку норму. Користи стручну литературу и пише складно извештај и реферат Напредни ниво: Дискутује о темама из реторике и беседништва које су предвиђене градивом; има развијене говорничке вештине; пише стручни текст на теме из језика и књижевности; продубљено критички промишља говорни и писани текст, укључујући и говорникове стилске поступке. Има детаљнија знања о језику уопште, као и о граматички и стилу беседе. Тумачи и вреднује сложеније беседе са елементима критичког мишљења из обавезног школског програма. Користи више метода, гледишта у тумачењу говора садржине. Свој суд о беседи аргументовано износи стално имајући на уму циљ и лепоту беседе, као и друге текстове, анализирајући и поредећи њихове идеје и естетске особине. Шири говорничка знања, негује критичко мишљење и лични став о теми беседе.. Има шира знања о беседу уопште и основна знања о светским беседама, њиховој међусобној сродности и типовима. Пише свој сценарио за суђење са аргументацијом.	

ПРЕДУЗЕТНИШТВО

ЛИТЕРАТУРА: Предузетништво, уџбеник за трећи и четврти разред средње стручне школе, Светислав Пауновић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Предузетништво	Основи предузетништва	-Развијање пословних и предузетничких знања, вештина, вредности, понашања и начина размишљања;	• објасни појам и значај предузетништва • наведе основне карактеристике предузетника	Компетенција за целоживотно учење	Вештине комуникације, Послови правног промета, Радно право, Принципи економије, Статистика, Увод у привредно право, Савремена пословна кореспонденција, Правна обука, Пословна информатика
		– Упознавање ученика са стартап екосистемом, врстама предузетништва и начином отпочињања пословања	• доведе у везу појмове иновативност, предузимљивост и предузетништво; • упореди различите врсте предузетништва	Вештина комуникације	
		– Развијање навика и умешности у коришћењу разноврсних извора знања	• обајсни значај друштвеног (социјалног) предузетништва	Рад са подацима и информацијама	
		- Подстицање критичког размишљања и оцјене сопственог рада	• објасни улогу и значај информационо-комуникационих технологија (ИКТ) за савремено пословање	Дигитална компетенција	
		– Развијање личних и професионалних ставова и интереса за даљи професионални развој	• објасни појам и карактеристике дигиталног предузетништва • идентификује примере предузетништва из	Решавање проблема	
				Вештина сарадње	
				Предузетничка компетенција	

локалног окружења и
дате области

- дефинише појам
стартап екосистема
- представи различите
начине отпочињања
посла у локалној
заједници и Србији;
- идентификује
програме креиране за
стартап бизнис у
Србији
- објасни правне
форме пословних
субјеката у Србији
- прикаже основне
коракe за регистрацију
пословних субјеката у
Србији
- упореди облике
нефинансијске и
финансијске подршке
- идентификује могуће
начине финансирања
пословне идеје;

Пословни план

– Оспособљавање за
формулисање и

- примени креативне
технике приликом
избора пословне идеје

процену пословних идеја и израду једноставног пословног плана мале фирме;	• анализира садржај и значај бизнис плана
– Развијање вештина комуникације са окружењем и подстицање тимског рада	• објасни значај планирања људских ресурса за потребе организације
– Развијање навика и умешности у коришћењу разноврсних извора знања	• прикупи и анализира информације о тржишту
– Подстицање критичког размишљања и оцене сопственог рада	• упореди шансе и претње из окружења, као и предности и изазове
– Развијање личних и професионалних ставова и интереса за даљи професионални развој	• опише интерне и екстерне факторе предузетничког окружења
	• састави маркетинг план за одабрану пословну идеју
	• састави финансијски план за одабрану пословну идеју
	• објасни биланс стања, биланс успеха и ток готовине
	• израчуна преломну тачку рентабилности на одговарајућем

примеру

- учествује у изради бизнис плана за дефинисану пословну идеју као део тима и уз подршку наставника ментора,
- самостално или као део тима презентује бизнис план

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада:Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални, комбиновани,он-

лајн путем мејл групе (настава на даљину)

Наставне методе: Монолошко-дијалошки, дијалошки, демонстративни, комбиновани рад, методе АОН : грудве снега, галеријска шетња, плакат, презентација, шеме.

Наставна средства:Литература (текстуална), креда, табла, радни лист-

Ови, пројектор,модерацијска табла, лаптоп

ПРАВО ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ

РАЗРЕД: 4.

ЛИТЕРАТУРА: Закон о заштити права интелектуалне својине, Закон о интелектуалној својини, Закон о ауторским и другим правима

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПРАВО ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ	Основни појмови права интелектуалне својине	Стицање знања основним правима из области права интелектуалне својине	дефинише појам права интелектуалне својине • наведе врсте права интелектуалне својине • објасни појам ауторско право • наведе права која чине садржину ауторског права • објасни ограничења ауторског права • анализира и повеже значај ауторског права и сврху ауторскоправне заштите дела • разликује субјекте: аутор, коаутор, носилац ауторског права • наведе врсте ауторских дела и повеже их са њиховом заштитом • примени стечена знања о ауторском праву приликом израде презентације • објасни сврху заштите интелектуалне својине и начин њеног остваривања	Ученик је способан да користи располагаива средства из области информационокомуникационих технологија (уређаје, софтверске производе, електронске комуникационе услуге и услуге које се користе путем електронских комуникација) на одговоран и критички начин ради ефикасног испуњавања постављених циљева и задатака у свакодневном животу, школовању и будућем послу. Конструктивно доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима и при томе поштује друге као равноправне чланове групе. • Ангажује се у реализацији преузетих обавеза у оквиру групног рада на одговоран, истрајан и креативан начин. • Учествоје у критичком, аргументованом и конструктивном преиспитивању рада групе и доприноси унапређењу рада групе.	Увод у право, Послови правног промета, Вештине комуникације

			● препозна интелектуалне творевине у дигиталној форми и мултимедијална дела на примерима из праксе		
	Творевине интелектуалног стваралаштва у комерцијалне сврхе	● Стицање знања о значају нових технологија и њиховом трансферу путем лиценци ● Стицање основних знања о значају заштите интелектуалне својине од трећих лица у комерцијалне сврхе ● Стицање уводних знања о правима интелектуалне својине у ИТ предузетни	● препозна значај духовних креација за комерцијалне сврхе ● наведе значај истраживања развоја и производње ● објасни значај трансфера технологије ● објасни појмове у области интелектуалне – индустријске својине – проналазак и патент ● наведе права носиоца (власника) патента и опише сврху патентне заштите ● опише сврху патентне заштите ● опише лиценцу и њену доступност јавности ● препозна облике промета права интелектуалне својине ● препозна облике и начине заштите права интелектуалне својине –		

			индустријске својине • састави презентацију интелектуалне својине (понуде предлога и сл.) у функцији њене продаје – пласирања		
	Комерцијални симболи и нелојална конкуренција	Развијање знања и вештина у функцији остваривања и заштите тржишта и интелектуалне својине	• објасни појам жиг • повеже претходна знања (привредно право, принципи економије) и објасни пословно име као комерцијални симбол • опише значај и заштиту ознаке географског порекла • анализира значај комерцијалних симбола за развијање квалитета роба и услуга • повеже компаније у Србији и иностранству и географске регионе из којих потиче „брендирана“ роба • опише значај и начине заштите комерцијалних симбола • креира примере комерцијалних симбола • објасни „Know-how		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода
Облици рада: активно орјентисана настава, групни рад, тимски рад, рад у пару, индивидуални, фронтални Наставне методе: монолошка, дијалогска, демонстрација, истраживачки рад, студија случаја Наставна средства: стручна литература, интернет, часописи, уџбеници

ПРОГРАМ МАТУРСКОГ ИСПИТА

ЦИЉ

Матурским испитом проверава се да ли је ученик, по успешно завршеном образовању за образовни профил правно-пословни техничар, стекао стручне компетенције прописане Стандардом квалификације правно-пословни техничар .

СТРУКТУРА

Матурски испит састоји се од три независна испита:

испит из матерњег језика и књижевности;

испит за проверу стручно–теоријских знања;

матурски практични рад.

ОЦЕЊИВАЊЕ СТРУЧНИХ КОМПЕТЕНЦИЈА

У оквиру матурског испита се проверава стеченост стручних компетенција. Оцењивање стручних компетенција врши се комбинацијом метода: тестирање стручно теоријских знања и симулација путем извођења практичних радних задатака. Тест знања заснива се на исходима стручног образовања (исходи знања), док су радни задаци формирано преваходно на основу јединица компетенција и омогућавају проверу оспособљености ученика за примену знања, демонстрацију вештина и професионалних ставова у радном контексту. На овај начин је омогућено мерење знања, вештина, ставова и способности који одговарају Стандарду квалификације правно-пословни техничар. Критеријуми оцењивања стручних компетенција развијени су на основу јединица компетенција и чине оквир за оцењивање компетенција за квалификацију правно-пословни техничар (у даљем тексту: Оквир). Оквир садржи критеријуме процене, дате у две категорије: аспекти и индикатори процене. Инструменти за оцењивање стручних компетенција – обрасци који се користе на матурском испиту формирано су и усклађени са Оквиром

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

1. Назив квалификације: Правно-пословни техничар
2. Сектор - подручје рада: Економија право и администрација
3. Ниво квалификације: IV
4. Начин стицања квалификације: Квалификација се стиче након успешно завршеног процеса средњег стручног образовања.
5. Трајање: Програм средњег стручног образовања за стицање квалификације траје четири године.
6. Начин провере: Достигнутост исхода програма средњег стручног образовања се проверава на матурском испиту који спроводи средња школа.
7. Заснованост квалификације: Квалификација се заснива на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања.
- 7.1. Опис рада Дужности - стручне компетенције:

- Вођење правно-пословне администрације;
- Обављање оперативних послова у области јавне управе;
- Обављање пословне кореспонденције и комуникације;
- Вођење администрације о запосленима;
- Планирање и организовање пословних активности.

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ПОСЛОВНИ АДМИНИСТРАТОР

Сл.Гласник 10/12 од 14.08.2012. ; 15/15 од 27.08.2015.

Стандард квалификације: нема

ЗА I, II, III И IV РАЗРЕД

		I РАЗРЕД						II РАЗРЕД						III РАЗРЕД						IV РАЗРЕД						УКУПНО					
		недељно			годишње			недељно			годишње			недељно			годишње			недељно			годишње			годишње					
		Т	В	П	Т	В	П	Б	Т	В	П	Т	В	П	Б	Т	В	П	Т	В	П	Т	В	П	Б	Т	В	П	Б	Σ	
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		15	2		555	74		12			481			9			324			13			416			1739	74			1813	
1	Српски језик и књижевност	3			111			3			111			3			108			3			96			426				426	
1.1	_____језик и књижевност*	3			111			3			111			3			108			3			96							426	
2	Српски као нематеријни језик*	2			74			2			74			2			72			2			64							284	
3	Страни језик	2			74			2			74			2			72			2			64			284				284	
4	Физичко васпитање	2			74			2			74			2			72			2			64			284				284	
5	Математика	2			74			2			74			2			72			2			64			284				284	
6	Рачунарство и информатика		2			74																				74			74		
7	Историја	2			74			2			74														148				148		
8	Географија	2			74																				74				74		
9	Биологија	2			74																				74				74		
10	Ликовна култура						1				37														37				37		
11	Логика са етиком																		2			64			64				64		
12	Социологија са правима грађана																		2			64			64				64		
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		9	5		333	185		9	8		333	296		10	10		360	360	30	8	7		256	224	60	1282	1065		90	2437	
13	Пословни енглески језик	2			74			2			74			2			72			2			64			284				284	
14	Канцеларијско пословање		3			111		2			74			2			72									257			257		
15	Право	2			74		1	1			37	37		2			72			2			64			247	37		284		
16	Књиговодство	1	2		37	74		2			74														37	148			185		
17	Други страни језик	2			74		2				74			2			72			2			64			284			284		
18	Економија	2			74		2				74			2			72			2			64			284			284		
19	Пословна психологија						2				74														74			74			
20	Пословна информатика са електронским пословањем						3				111															111			111		
21	Култура језичког изражавања												2				72									72			72		
22	Вештине комуникације												2				72									72			72		
23	Статистика												2				72									72			72		
24	Пословна и административна обука												4				144	30		5			160	60		304	90		394		

Пословни администратор

РБ	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
2	Спољно трговинско пословање			2	
3	Економска географија			2	
4	Финансијска анализа				2
5	Реторика				2
Општеобразовни предмети					
1.	Музичка култура		1	1	1
2.	Екологија и заштита животне средине		1	1	1
3.	Историја (одабране теме)		1	1	1
4.	Изабрани спорт		1	1	1

Циљеви стручног образовања

Циљ стручног образовања за образовни профил ПОСЛОВНИ АДМИНИСТРАТОР ЈЕ оспособљавање ученика за обављање административних послова

за потребе одређених служби у привредном друштву.

Неопходност сталног прилагођавања променљивим захтевима тржишта рада, потреба континуираног образовања, стручног усавршавања, развоја каријере, унапређење могућности запослења, усмерава ученике да се оспособљавају за:

- примену теоријских знања у практичном контексту;
- ефикасан рад у тиму;
- преузимање одговорности за властито континуирано учење и напредовање у послу и каријери;
- благовремено реаговање на промене у радној средини;
- препознавање пословних могућности у радној средини и ширем социјалном окружењу;
- примену сигурносних и здравствених мера у процесу рада;
- примену мера заштите животне средине у складу са концептом одрживог развоја;
- употребу информатичке технологије у прикупљању, организовању и коришћењу информација у раду и свакодневном животу.

РАЧУНАРСТВО И ИНФОРМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Рачунарство и информатика за 1. Разред средње школе, Никола Клем

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Рачунарство и информатика	Основе рачунарске технике	Упознавање ученика са унутрашњом организацијом рачунарског система.	Ученик ће моћи да распозна структуру и принцип рада рачунара, и значј информатике за функционисање и развој друштва.	3.Рад са подацима и информацијама. 4.Дигитална компентеција.	математиком
	Обрада текста	Оспособљавање ученика за коришћење програма за обраду текста	Ученик ће моћи самостално да користи програм за обраду текста и табеларник података и креирање документа у коме су интегрисани текст, слика и табела.		
	Табеларни прорачуни	Оспособљавање ученика за рад са табелама	Да самостално креира табелу и ради разне врсте израчунавања у табели, као и да креира графикон.		
	Слајд - презентације	Оспособљавање ученика за прављење презентација	Да самостално креира и прави презентације.		
	Интернет и електронска комуникација	Упознавање и оспособљавање ученика за коришћење мултимедијалних апликација.	Да активно користи сервисе интернета.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:Групни, индивидуални, рад у пару					
Наставне методе:Дијалогска, методе рада са књигом, разговор, методе рада у кабинету за информатику					
Наставна средства: ПЦ рачунари, штампач, скенер, пројектор					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:					

Основни ниво: Ученик зна принцип рада рачунар, зна програма у којим смо радили(Word, Excel, Power Point ...),зна да самостално користи интернет сервисе ...

Средњи ниво: Ученик је оспособљен да самостално користи програме у којим смо радили, да самостално решава проблеме, подешава параметре...

Напредни ниво: Ученик прави сложеније презентације, креира самостално документа са табелама,сликама , решава сложене математишке функције и прави разне графиконе ...

ИСТОРИЈА

Предмет	Тема	Циљ	Исходи	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Историја	Увод	• Унапређивање знања о основним методама рада историјске науке. • Унапређивање знања о основним елементима хронологије и њене употребе у историјском контексту. • Познавање периодизације историје. • Познавање обележја праисторије и њених најважнијих локалитета у Европи и Србији.	• дефинише појам историје; • разликује историју као науку и као наставни предмет; • именује и разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); • лоцира одређени хронолошки податак у одговарајући миленијум, век и деценију; • препозна различите начине рачунања времена у прошлости и садашњости; • наведе основне историјске периоде у развоју човечанства и одреди граничне датуме који их деле; • дефинише појам историјских извора и познаје њихову основну поделу; • објасни значај историјских извора у изучавању и разумевању прошлости; • разликује историјске изворе од историјске литературе	Компетенција за целоживотно учење Комуникација	Српски језик Ликовна култура Музичка култура Грађанско васпитање Географија Социологија Верска настава
	Цивилизације старог века	• Упознавање са глобалним прегледом цивилизација старог века. • Разумевање основних одлика цивилизација старог века. • Унапређивање знања о друштвеним структурама и	• утврди основне претпоставке за настанак цивилизација старог века; • именује најважније цивилизације епохе старог века; • наведе и лоцира најважније цивилизације из најранијег периода историје човечанства (Месопотамија, Египат, Јудеја, Феникија, Крит, Индија, Кина);	Рад с подацима и информацијама Сарадња Одговорно учешће у демократском	

		државним институцијама у цивилизацијама старог века. • Разумевање одлика религија и верских схватања у старом веку. • Проширивање знања о култури цивилизација старог века и њеним главним тековинама. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у цивилизацијама старог века. • Уочавање утицаја историјског наслеђа цивилизација старог века на савремени свет.	• одреди основне одлике и најважније тековине цивилизација Далеког истока (Индија, Кина); • опише друштвене структуре у најважнијим државама старог века; • објасни државно уређење цивилизација Старог истока античке Грчке и Рима; • наведе религијске системе и њихове главне одлике у најважнијим државама старог века; • наведе врсте писама цивилизација старог века и препозна њихове особености; • идентификује основне одлике привреда најзначајнијих држава старог века • опише начин живота припадника различитих друштвених слојева у државама старог века; • именује најзначајнија привредна, научна и културна достигнућа цивилизација старог века; • наведе главне тековине цивилизација старог века у савременом добу и препозна њихов значај; • уочи, наведе и упоређи сличности и разлике између појава и процеса из историје старог века са појавама и процесима у савременом друштву.	друштву Естетичка компетенција	
	Европа и Средоземље у средњем веку	• Разумевање основних одлика епохе средњег века. • Унапређивање знања о друштвеним структурама и државним институцијама у средњем веку. • Разумевање одлика религије и верских схватања у средњем веку. • Проширивање знања о средњовековној култури и њеним главним тековинама.	• истакне одлике периода средњег века и уочи основне разлике у односу на античку епоху; • лоцира одређени историјски догађај или појаву на временској ленти средњег века; • објасни формирање феудалне друштвене структуре и вазалне односе; • опише, на примеру Византије, Франачке, Француске, Енглеске и Немачке, друштвену структуру и државно уређење у средњем веку; • наведе и образложи организациону структуру православне и католичке цркве; • сагледа значај Великог раскола и његове последице; • опише настанак и ширење ислама; • разуме узроке и последице крсташких ратова		

	Срби и њихово окружење у средњем веку	• Проширивање знања о историји српских држава у средњем веку. • Унапређивање знања о друштвеним структурама и државним институцијама у српским земљама у средњем веку. • Стицање знања о личностима које су обележиле средњи век у националној историји. • Разумевање одлика религије и верских схватања код Срба у средњем веку. • Унапређивање знања о културном наслеђу Срба у средњем веку. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у српским земљама у средњем веку. • Развијање свести о значају средњовековне државности за настанак модерне српске државе.	• лоцира одређени догађај или појаву из српске средњовековне историје на временској ленти; • опише друштвену структуру и државно уређење српских земаља у средњем веку; • наведе одлике српске државности у средњем веку; • уочи и објасни на историјској карти промене граница српских држава усредњем веку; • уочи значај религије код Срба у средњем веку и њен утицај на културно стваралаштво; • именује најважније личности које су заслужне за развој српске културе у средњем веку; • наведе и опише највећа културна достигнућа код Срба у средњем веку; • идентификује основне одлике привреде у српским земљама у средњем веку; • истакне одлике свакодневног живота друштвених слојева у српским земљама у средњем веку • наведе главне тековине српске средњовековне културе и уочи њихову присутност у савременом добу; • препозна значај средњовековне државности за настанак модерне српске државе.		
	Европа и свет од краја XV до краја XVIII века	• Стицање знања о историји најзначајнијих европских држава од краја XV до краја XVIII века. • Унапређивање знања о друштвеним структурама и државним институцијама у Европи од краја XV до краја XVIII века. • Разумевање значаја појаве протестантизма. • Проширивање знања о	• идентификује основне одлике периода од краја XV до краја XVIII века у историји Европе; • сагледа значај и последице великих географских открића; • опише, на примеру Француске, Енглеске, Пруске, Аустрије, Русије и Шпаније, друштвену структуру и државно уређење у апсолутистичким монархијама; • сагледа значај реформације и именује најзначајнија протестанска учења; • именује најважније ствараоце епохе хуманизма и ренесансе и наведе њихова дела;		

		културним достигнућима у периоду од краја XV до краја XVIII века. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у периоду од краја XV до краја XVIII века. • Уочавање утицаја историјског наслеђа периода од краја XV до краја XVIII века на савремени свет.	• наведе најзначајнија културна и техничка достигнућа у периоду од краја XV до краја XVIII века; • идентификује основне одлике привреде у периоду од краја XV до краја XVIII века • истакне одлике свакодневног живота друштвених слојева у периоду од краја XV до краја XVIII века; • наведе главне тековине периода од краја XV до краја XVIII века и препозна њихов значај у савременом добу.		
	Српски народ под страном влашћу од краја XV до краја XVIII века	• Унапређивање знања о положају српског народа под османском, хабзбуршком и млетачком влашћу од краја XV до краја XVIII века. • Стицање знања о личностима које су обележиле период од краја XV до краја XVIII века у националној историји. • Уочавање улоге српске цркве у очувању националног идентитета.	• идентификује основне одлике периода од краја XV до краја XVIII века у националној историји; • опише друштвену структуру и државно уређење Османског царства и положај српског народа у њему; • лоцира на историјској карти најважније правце и области сеоба српског народа; • уочи последице сеоба српског народа; • објасни положај Срба у Хабзбуршкој монархији; • уочи последице процеса исламизације, покатоличавања и унијаћења Срба; • изведе закључак о улози српске цркве у очувању националног идентитета;		
		• Унапређивање знања о културном стваралаштву Срба од краја XV до краја XVIII века. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у српским земљама од краја XV до краја XVIII века.	• наведе најзначајнија културна достигнућа српског народа у периоду од краја XV до краја XVIII века; • идентификује основне одлике привреде у српским земљама од краја XV до краја XVIII века; • истакне одлике свакодневног живота друштвених слојева у српским земљама у периоду од краја XV до краја XVIII века.	Наставна средства: цртеж ;дијаграм ;карта ;графикон ;мултимедијална презентација; филмови	
	Дидактичко-	Облици рада: фронтални;	Наставне методе: монолошке • дијалошке		

	методичка решења за остваривање исхода	групни ; рад у паровима ; тимски ; индивидуални	●илустративно демонстративне ●практичних радова		

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета историја:

Основни ниво:

1. Област ИСТОРИЈСКА ЗНАЊА

2.ИС.1.1.1. Разуме значење основних историјских и појмова историјске науке.

2.ИС.1.1.2. Користи хронолошке термине у одговарајућем историјском и савременом контексту.

2.ИС.1.1.3. Препознаје историјски простор на историјској карти.

2.ИС.1.1.4. Именује најзначајније личности и наводи основне процесе, појаве и догађаје из опште и националне историје.

2. Област ИСТРАЖИВАЊЕ, ТУМАЧЕЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

2.ИС.1.2.1. Самостално прикупља и разврстава различите изворе информација о прошлости и садашњости у функцији истраживања.

2.ИС.1.2.2. Уочава да постоје различита виђења исте историјске појаве на основу поређења више историјских извора.

2.ИС.1.2.3. Препознаје предрасуде, стереотипе, пропаганду и друге видове пристрасности у тумачењу историјских појава у историјским и савременим изворима информација.

2.ИС.1.2.4. Усмено интерпретира историјски наратив и саопштава резултате самосталног елементарног истраживања.

2.ИС.1.2.5. Писано саопштава резултате елементарног истраживања уз употребу текстуалне word датотеке (фајла).

3. Област ИСТОРИЈСКЕ ОСНОВЕ САВРЕМЕНОГ ДРУШТВА

2.ИС.1.3.1. Препознаје историјску димензију савремених друштвених појава и процеса.

2.ИС.1.3.2. Идентификује улогу историјских личности у обликовању савремене државе и друштва.

2.ИС.1.3.3. Разуме значај и показује одговоран однос према културно-историјском наслеђу сопственог и других народа.

2.ИС.1.3.4. Разуме смисао обележавања и неговања сећања на важне личности, догађаје и појаве из прошлости народа, држава, институција.

2.ИС.1.3.5. Уочава елементе интеркултуралних односа и препознаје вредности друштва заснованог на њиховом неговању.

2.ИС.1.3.6. Пореди историјски и савремени контекст поштовања људских права и активно учествује у интеркултуралном дијалогу.

2.ИС.1.3.7. Препознаје узроке, елементе и последице историјских конфликта и криза са циљем развијања толеранције, културе дијалога и сензибилитета за спречавање потенцијалних конфликта.

Средњи ниво: Следећи искази описују шта ученик зна, уме и може да уради на средњем нивоу у свакој области.

1. Област ИСТОРИЈСКА ЗНАЊА

2.ИС.2.1.1. Анализира специфичности одређених историјских појмова.

2.ИС.2.1.2. Показује историјске појаве на историјској карти и препознаје историјски простор на географској карти.

2.ИС.2.1.3. Објашњава и повезује улогу личности, процесе, појаве, догађаје из националне и опште историје.

2. Област ИСТРАЖИВАЊЕ, ТУМАЧЕЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

2.ИС.2.2.1. Процењује релевантност и квалитет различитих извора информација о прошлости и садашњости и примењује их у истраживању и презентацији.

2.ИС.2.2.2. Анализира предрасуде, стереотипе, пропаганду и друге видове пристрасности у тумачењу историјских појава у историјским и савременим изворима информација и уочава њихове последице.

3. Област ИСТОРИЈСКЕ ОСНОВЕ САВРЕМЕНОГ ДРУШТВА

2.ИС.2.3.1. Наводи и описује појаве различитог историјског трајања и уочава сличности и прави разлику у односу на њихов савремени и историјски контекст.

Напредни ниво: Следећи искази описују шта ученик зна, уме и може да уради на напредном нивоу у свакој области.

1. Област ИСТОРИЈСКА ЗНАЊА

2.ИС.3.1.1. Разуме и анализира променљивост историјског простора у различитим периодима, уз употребу историјске, географске и савремене политичке карте.

2.ИС.3.1.2. Критички просуђује важне процесе, појаве, догађаје и личности из опште и националне историје.

2. Област ИСТРАЖИВАЊЕ, ТУМАЧЕЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

2.ИС.3.2.1. Закључује на основу истраживања различитих извора информација о прошлости и садашњости.

2.ИС.3.2.2. Издава и објашњава специфичне сличности и разлике у тумачењима исте историјске појаве на основу различитих историјских извора.

2.ИС.3.2.3. Усмено објашњава резултате самосталног елементарног истраживања и аргументовано брани изнете ставове и закључке.

2.ИС.3.2.4. Писано и графички презентује резултате елементарног истраживања уз употребу нових технологија.

3. Област ИСТОРИЈСКЕ ОСНОВЕ САВРЕМЕНОГ ДРУШТВА

2.ИС.3.3.1. Анализира савремене појаве и процесе у историјском контексту и на основу добијених резултата изводи закључке.

ГЕОГРАФИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Географије Србије, Милка Бубало Живковић, Бојан Ђерчан, Даринка Максимовић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ГЕОГРАФИЈА	Увод	Стицање знања о предмету проучавања, подели, значају и месту географије у систему наука Уочавање и схватање корелативних односа између географије и других природних и друштвених наука	дефинише предмет изучавања, значај, развој и место географије у систему наука разликује природне и друштвене елементе географског простора и схвата њихове узајамне узрочно-последичне везе и односе одреди место географије у систему наука препозна значај и практичну примену географских сазнања	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу и околини Естетичка компетенција	?? Српски језик и књижевност 157 ?? Историја ? Национална економија ? Предузетништво ? Грађанско васпитање ? Верска настава
	Савремене компоненте				

	географског положаја Србије	Проширивање знања о положају, месту и улози Србије на Балканском полуострву и југоисточној Европи Уочавање општих географских карактеристика, сагледавањем сложених друштвено - економских процеса и промена у југоисточној Европи, на Балканском полуострву и у нашој држави	дефинише појам и функције државних граница, разуме државно уређење Србије и познаје државна обележја: грб, заставу, химну лоцира на карти положај и величину територије Србије уз кратак опис битних карактеристика граница са суседним земљама дефинише појам југоисточна Европа, лоцира на карти Балканско полуострво и идентификује његове опште географске карактеристике: физичке, културне и демографске анализира промене на политичкој карти Балканског полуострва: настанак и распад Југославије, стварање нових држава и облици њихове сарадње дефинише појам географски положај и наведе његову поделу одреди укупан географски положај		

			Србије (повољан, неповољан), анализом својстава чинилаца који га формирају: апсолутни и релативни положај дискутује о предностима и недостацима географског положаја Србије		
	Природни ресурси Србије и њихов економско географски значај	Стицање нових и продубљених знања о природи Србије и њеном утицају на живот и привредне делатности људи Сагледавање физичко-географских компонената простора Србије и разумевање њиховог значаја за живот људи и могућности развоја привреде	одреди у геолошком саставу Србије заступљеност стена различите старости, састава и порекла, значајних за појаву руда и минерала лоцира у оквиру геотектонске структуре Србије велике целине: Српско-македонску масу, Карпато-балканиде, Унутрашње динариде, Централне динариде и Панонску депресију и објасни њихов постанак (деловање унутрашњих тектонских и спољашњих сила) идентификује основне		

			макро-целине рељефа Србије: Панонски басен и Планинску област кратко опише постанак Панонског басена, одвоји панонску Србију: Панонску низију и јужни обод Панонског басена са прегледом главних елемената рељефа одреди планинску област и направи картографски преглед громадних, карпатско- балканских, динарских планина и већих котлина објасни елементе и факторе климе, разликује климатске типове у Србији и њихове одлике направи преглед водног богатства Србије: одреди на карти развођа сливова, лоцира транзитне и домицилне реке, објасни постанак, поделу и значај језера и термоминералних вода закључује о		

			економском значају вода за снабдевање насеља, наводњавање тла, производњу хидроенергије, пловидбу, рибарство и туризам дискутује о загађивачима, последицама и мерама заштите дефинише појам земљиште (тло), одреди типове тла на простору Србије, њихов састав и карактер познаје утицај физичко-географских фактора на формирање типова вегетације и разноврсност животињског света панонске и планинске области Србије дефинише: појам природна средина, предмет проучавања заштите природе, значај заштите и унапређивања природе наведе елементе природне средине, загађиваче воде,		

			ваздуха, земљишта; последице загађивања и мере заштите ☐ препозна појаве штетне по своје природно и културно окружење и активно учествује у њиховој заштити, обнови и унапређивању дефинише : парк природе, предео изузетних одлика, резерват природе, споменик природе и природне реткости Разликује заштићена природна добра у Србији: Голија, Фрушка гора, Ђердап, Тара и др.		
	Становништво Србије	Проширивање знања о демографском развоју и распореду становништва у Србији Уочавање демографских проблема и могућности њиховог превазилажења за свеукупни друштвено-	☐ опише антропогеографска обележја и историјско- географски континуитет насељавања Србије ☐ објасни кретање становништва и територијални размештај становништва у Србији		

		економски развитак наше земље Формирање свести о неговању националног и културног идентитета	☐ укаже на промену броја становника Србије и наведе факторе који условљавају промене становништва ☐ уз помоћ графичких метода анализира основне демографске одлике; објашњава их, врши предвиђања и изводи закључке ☐ дефинише појмове: наталитет, морталитет и природни прираштај ☐ дефинише појам миграције и разликује типове и видове миграција ☐ објасни структуру становништва у Србији (биолошка, економска, социјална, национална) ☐ разликује појмове националног, етничког и културног идентитета ☐ изгради став о једнаким правима људи без обзира на расну, националну, верску и другу припадност ☐ објасни демографске		

			проблеме и популациону политику у Србији ❑ дефинише појам дијаспоре ❑ лоцира подручја на којима живи српско становништво у непосредном и ширем окружењу (Мађарска, Румунија, Македонија, Албанија, Црна Гора, Босна и Херцеговина, Хрватска и Словенија) ❑ разликује компактну и појединачну насељеност српског становништва у подручјима непосредног и ширег окружења ❑ објасни основне карактеристике становништва Републике Српске ❑ лоцира аутохтоне српске територије (северни делови Далмације, Лика, Кордун, Банија, Славонија и Барања) ❑ објасни радне миграције у европске земље и именује државе и градове у		

			којима има нашег становништва ▣ објасни исељавање нашег становништва на ваневропске континенте ▣ разликује фазе у исељавању Срба у прекоокеанске земље ▣ именује државе и градове у којима живи наше становништво ▣ објасни однос и везе дијаспоре и Србије		
	Насеља Србије	▣ Проширивање знања о насељима и факторима њиховог развоја ▣ Разумевање вредности сопственог културног наслеђа и повезаности са другим културама и традицијама ▣ Развијање свести о вредности и значају антропогених	▣ дефинише појам насеља ▣ објасни постанак, развој и размештај насеља Србије ▣ наведе факторе развоја и трансформације насеља и њихових мрежа и система ▣ лоцира градске центре Србије ▣ образложи улогу градских центара у регионалној организа-		

		културних добара ❑ Уочавање трансформације насеља и њихових мрежа и система	цији Србије ❑ лоцира осовине (појасеве) развоја Србије: Дунавско-савска, Велико-моравска и Јужно-моравска ❑ разликује врсте, функције и типове насеља ❑ опише карактеристике урбаних целина ❑ разликује значење појмова урбанизација, деаграризација, индустријализација и терцијаризација ❑ именује антропогена културна добра и објасни њихову заштиту		
	Привреда Србије	❑ Проширивање и продубљивање знања о привреди Србије и њеним основним карактеристикама ❑ Сагледавање потенцијала и могућности Србије за	❑ дефинише појмове: трговина, трговински и платни биланс и одреди значај трговине ❑ анализира утицај природних и друштвених фактора на развој туризма,		

		њену конкурентност у светској привреди	дефинише и наведе поделу туризма		
	Регионалне целине Србије	☐ Стицање и проширивање географских знања о регионалним целинама Србије и сагледавање њихових специфичности	☐ дефинише појам регије и направи картографски преглед регионалних целина Србије ☐ лоцира на карти Србије границе Војводине и њених предеоних целина и препозна њене природне и друштвене одлике ☐ потврди на карти Србије границе Шумадије и Поморавља и наведе њихове природне и друштвене одлике ☐ препозна на карти Србије границе западне Србије и опише њене природне и друштвене одлике ☐ идентификује на карти Србије Старовлашко-рашку висију уз анализу њених природних и друштвених одлика ☐ лоцира на карти		

			Србије границе источне Србије и наведе њене природне и друштвене одлике ☐ препозна на карти Србије границе јужног Поморавља и препозна његове природне и друштвене одлике ☐ потврди на карти Србије границе Косова и Метохије и дискутује о његовим природним и друштвеним одликама		
	Србија и савремени процеси у Европи и Свету	☐ Стицање знања о савременим политичким и економским процесима у Европи и свету као услова напретка свих земаља и народа ☐ Стварање реалне слике о Србији у светским размерама и савременим међународним процесима	☐ дефинише појмове: процес интеграције, демократска регионализација, глобализација ☐ објасни економске интеграције на Балкану и у југоисточној Европи и познаје мирољубиву политику Србије у међународним оквирима и на Балкану ☐ лоцира на карти Европе земље чланице ЕУ, опише историјат развоја, наведе		

			циљеве и дефинише проблеме унутар Уније ▣ објасни услове које Србија треба да испуни да би постала равноправна чланица заједнице ▣ разликује улогу, значај и видове деловања међународних организација: (СЕФТА, ЕФТА, НАФТА, ОЕСД, ОРЕК, АРЕК, G8, BRIK...) ▣ објасни улогу, значај и видове деловања Светске банке и Међународног монетарног фонда и улогу Србије у овим организацијама ▣ опише историјат развоја УН, наведе циљеве и структуру организације и образложи привженост Србије УН ▣ дефинише појам глобализације и разликује одлике политичке, територијалне, економске, културне и друге видове глобализације. Објасни приоритете Србије у		

			погледу процеса глобализације		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални, фронтални, групни					
Наставне методе: дијалогска, монолошка, текстуална					
Наставна средства: карта, уџбеник, интернет					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: Ученик користи географску карту показујући основне дестинације, рељеф, реке и сл, препознаје основне појмове					
Средњи ниво: Ученик приказује географске објекте, појаве и процесе, самостално објашњава природне и друштвене услове и разуме њихов утицај					
Напредни ниво: Ученик изучава и процењује природне и друштвене услове и ресурсе и њихов утицај на друштвени развој Србије, Самостално анализира, дискутује и тумачи					

БИОЛОГИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Биологија за I и II разред средње школе, аутори Драгослав Маринковић, Катица Пауновић и Вељко Терзија, интернет

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
БИОЛОГИЈА	Биологија ћелије	-Упознавање са предметом и значајем цитологије као научне дисциплине -Упознавање са особинама живих бића и нивоима организације биолошких система -Схватање значаја фотосинтезе и ћелијског дисања -Разумевање процеса који се	-Дефинише предмет проучавања цитологије -наведе главне особине живих бића и нивое организације биолошких система -објасни хемијску структуру ћелије -објасни функцију ћелијских органела -објасни разлике између биљне и животињске ћелије	-Компетенције за целоживотно учење -Комуникација (уважавање саговорника, слобода у изражавању ставова, мишљења) -Дигитална компетенција -Сарадња	Здравствена култура, информатика и рачунарство, генетика

		одигравају током ћелијског циклуса -Разумевање тока и значаја ћелијских деоба	-објасни ток и значај кључних метаболичких процеса: фотосинтезе и ћелијског дисања -објасни фазе ћелијског циклуса -објасни ток и значај митозе и мејозе	-Решавање проблема -Рад са подацима и информацијама -Одговоран однос према здрављу	
	Основи физиологије човека	Разумевање физиолошких процеса у људском организму	-објасни настанак и пренос нервних импулса -илуструје прост рефлексни лук -објасни улогу нервног система -објасни мишићну контракцију -објасни улогу чулних органа -дефинише позицију и улогу жлезда са унутрашњим лучењем -објасни састав и улогу крви и лимфе -објасни грађу и улогу срца и крвних судова и неурохуморалну регулацију срчаног рада -објасни размену гасова у плућима и ткивима и нервну регулацију дисања -објасни варење, ресорпцију хране и неурохуморалну регулацију варења -објасни улогу екскреторних органа -објасни улогу органа за размножавање	Уме да наведе основне појмове и чињенице о организацији наследног материјала. Уме да образложи основне генетичке појмове. Разуме молекуларне основе наслеђивања и повезаност болести са променама на генетичком Уме да образложи основне генетичке појмове, типове наслеђивања и генетске наследне болести.материјалу.	
	Биологија развића човека	-Упознавање са основним фазама развића човека -Разумевање процеса полног сазревања	-објасни процесе сперматогенезе и оогенезе -описе процес оплођења -наведе фазе интраутериног развића -објасни настанак ткива и зачетка органа -описе промене које се догађају у организму од рођења до пубертета -објасни полно сазревање	Уме да објасни структурну и функционалну повезаност основних ћелијских процеса и разуме разлоге ћелијске диференцијације.	
			-упореди ДНК, хроматин, хромозом -дефинише ген, геном, генотип, фенотип -објасни основна правила наслеђивања особина (Менделова		

	Наслеђивање биолошких особина	Разумевање основних принципа наслеђивања особина	правила) -објасни типове наслеђивања особина -објасни врсте и узроке мутација наведе наследе болести човека и њихове узроке		
	Полно и репродуктивно здравље човека	-Разумевање проблема везаних за период одрастања -Схватања улоге и значаја породице -Разумевање проблема повезаних са ризичним понашањем	-препозна проблеме везане за период одрастања -објасни значај породице -опише биолошку функцију породице -дефинише појам „планирање породице“ -наведе облике заштите о нежељене трудноће -објасни штетност абортуса по здравље жене -наведе облике ризичног понашања, најчешће полно преносиве болести и болести зависности		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални облик рада, интерактивна настава, групни рад, пројектна настава					
Наставне методе: монолошко-дијалогска, дијалогска, илустративна, презентација					
Наставна средства: уџбеник, цртежи, табеле, панои, шеме, интернет					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:					
Основни ниво: БИ.1.1.1, БИ. 1.1.2, БИ 1.2.1					
Средњи ниво: БИ.2.1.1, БИ 2.2.1, БИ 2.3.1, БИ.2.6.3					
Напредни ниво: БИ.3.1.1, БИ.3.2.1					

ПОСЛОВНИ ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: Profile Pre-Intermediate

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

Пословни енглески језик	Unit 1 A New Job	Оспособљавање ученика за разумевање усменог говора, разумевање прочитаних текстова. Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику .	Ученик је у стању да разуме општи садржај краћих, прилагођених стручних текстова после неколико слушања или уз помоћ визуелних ефеката (на упутствима, формуларима, ознакама, етикетама), разуме бројеве (цене, рачуне, тачно време), у непознатом тексту препознаје познате речи, интернационализме, изразе и реченице (нпр. у огласима, на плакатима) употребљава једноставне изразе и реченице да би представио себе и друге.	Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. Ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације (усмена и писана, непосредна и посредована комуникација, нпр. телефоном, преко интернета). Познаје различите врсте текстова и уме да изабере адекватну стратегију читања. Уме да претражује, процењује релевантност и поузданост, анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа ИКТ средства (уређаје, софтверске производе	Економска и правна група предмета. Српски језик и књижевност.
	Unit 2 Organizations and Roles	Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих писаних порука. Оспособљавање ученика за кратко монолошко излагање на	Ученик је у стању да разуме општи садржај и смисао краћих текстова и схематских приказа (саопштења, формулара са подацима о некој особи, основне команде на машинама/компјутеру, декларације о производима, упутства за		

		страном језику Оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова.	употребу и примену), употребљава једноставне изразе и реченице да би представио себе и друге, активности, ситуације и догађаје, описао посао и задужења на једноставан начин се споразумева са саговорником који говори споро и разговорно	и електронске услуге). Испитујући проблемску ситуацију, ученик идентификује ограничења и релевантне карактеристике проблемске ситуације и разуме како су оне међусобно повезане. Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева. Доприноси постизању договора о правилима заједничког рада и придржава их се током заједничког рада. Критички и аргументовано учествује у разматрању отворених питања за која је заинтересован поштујући разлике у мишљењу и интересима и даје лични допринос постизању договора.	
	Unit 3 Quality	Оспособљавање ученика да преводи, сажима и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова Оспособљавање ученика за кратко монолошко излагање на страном језику	Ученик је у стању да на једноставан начин сажме и преприча садржај краћих текстова или дијалога. Ученик је у стању да употребљава једноставне изразе и реченице да би представио себе и друге, активности, ситуације и догађаје, описао посао и задужења.	Показује осетљивост за естетску димензију у свакодневном животу	

				и има критички однос према употреби и злоупотреби естетике. Ученик разуме важност личне активације и показује иницијативу у упознавању са карактеристикама тржишта рада (захтеви појединих радних места, начин функционисања институција, позиционирање у свету бизниса).	
	Unit 4 Money	Оспособљавање ученика да преводи, сажима и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова Оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитог садржаја	Ученик је у стању да на једноставан начин сажме и преприча садржај краћих текстова или дијалога, саставља кратак текст (мејл, писмо) о одговарајућој теми пише кратке поруке релевантне за посао (место и термини састанка).		
	Unit 5 Import-export	Оспособљавање ученика за разумевање усменог говора, оспособљавање ученика за разумевање прочитаних	Ученик је у стању да разуме општи садржај краћих, прилагођених стручних текстова после неколико слушања или уз помоћ визуелних ефеката (на упутствима),		

		као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима. Оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитог садржаја.	страних језика (штампани медији, аудио/видео записи, компакт диск, интернет итд.), саставља кратак текст (мејл, писмо) о одговарајућој теми пише кратке поруке релевантне за посао (место и термини састанка), пише краћи текст о себи и свом окружењу попуњава упитник и формулар где се траже опширнији лични и пословни подаци.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, рад у групи. Наставне методе: монолошка, дијалошка, метода рада са текстом, комбинована, метода демонстрације. Наставна средства: уџбеник, CD, рачунар.					

КАНЦЕЛАРИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

ЛИТЕРАТУРА: Канцеларијско пословање за први разред средњих стручних школа, Аутори: Слободан Рајковић, Бранка Суботић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

Канцеларијско пословање	1. Организација савремене канцеларије	- Упознавање ученика са условима рада, потрошним материјалом, опремом, алатима и прибором	Ученик је у стању да : - објасни значај услова за рад у канцеларији - опише изглед канцеларијског простора - објасни правила понашања у канцеларији - разликује канцеларијску опрему, алате и прибор - разликује врсте потрошног материјала - разликује и користи обрасце - разликује средства за пријем и обраду докумената	-Компетенција за целоживотно учење - Вештина комуникације - Дигитална компетенција - Рад са подацима и информацијама - Решавање проблема - Сарадња	Пословна информатика са електронским пословањем, Српски језик и књижевност, Пословна и административна обука, Економија
	2. Техника куцања и обликовање пословног писма	- Оспособљавање ученика за коришћење технике куцања	Ученик је у стању да: - користи технику куцања у алфанумеричком делу тастатуре - користи технику куцања у нумеричком делу тастатуре - обликује текстове у зупчастој форми - обликује текстове у блок форми - разликује обавезне и необавезне елементе пословних писама - разликује форме обликовања пословних писама		
	3. Кореспонденција са пословним партнерима	- Оспособљавање ученика за обликовање пословних писама и попуњавање пратећих докумената у робном промету	Ученик је у стању да: - састави упит на основу датих елемената - разликује врсте понуда - састави понуду на основу датих елемената - састави ценовник - састави поруџбеницу - састави профактуру - састави отпремницу - направи фактуру (рачун) - објасни сврху комисијског записника		

			- састави комисијски записник - састави рекламацију - састави одговор на рекламацију - састави ургенцију на основу задатих елемената - састави пропратно писмо		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у пару Наставне методе: монолошко-дијалогска, рад на тексту, демонстративна, практичан рад, радионица Наставна средства: рачунар, уџбеник, штампани материјал					

ПРАВО

ЛИТЕРАТУРА: Уџбеник

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПРАВО	Основи права и организација државе	Стицање основних знања о држави и праву •Праћење стручне литературе и прописа	објасни појам, елементе и функције државе; • објасни улогу државе у друштву; • објасни државну организацију; • класификује државне органе; • објасни поделу власти на законодавну, извршну и судску; • објасни надлежност најважнијих државних органа; • објасни право и државу као друштвене појаве и њихову везу; • објасни појам и елементе правног поретка; • објасни појам и елементе правне норме;	Активно слуша и поставља релевантна питања поштујући саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима. Конструктивно доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима и при	Историја

		• разликује врсте правних норми; • разликује врсте правних аката; • разликује изворе права; • објасни правну снагу правног акта; • објасни појам и елементе правног односа; • разликује субјекте права; • објасни правну и пословну способност субјекта права; • састави пуномоћје на основу задатих елемената; • разликује објекте права; • објасни настанак, мењање и престанак правног односа; • разликује правне чињенице; • разликује добровољно и принудно понашање по правној норми; • објасни значење принципа уставности и законитости; • разликује својства појединачних правних аката; • објасни значај жалбе.	томе поштује друге као равноправне чланове групе. Ангажује се у реализацији преузетих обавеза у оквиру групног рада на одговоран, истрајан и креативан начин.	
	Привредни субјекти	Стицање знања о врстама, положају и настанку и престанку привредних субјекта • Стицање знања о	наведе врсте привредних субјекта које предвиђа позитивно важећи закон; • објасни значај индивидуалних обележја привредног друштва; • објасни предузетника; • објасни појединачне облике привредних	

		неопходности праћења позитивно важећих прописа и стручне литературе и прописа	друштва; • разликује финансијске институције; • објасни значај јавних предузећа; • објасни садржину оснивачког акта за оснивање привредног друштва; • попуни образце за упис у Регистар привредних субјеката; • разликује закључак и решење о упису у Регистар привредних субјеката; • разликује опште правне акте привредних субјеката; • објасни трансформације привредних друштава; • разликује стечај и ликвидацију као начин престанка рада привредног друштва.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, индивидуални, групни рад Наставне методе: Монолошко-дијалогска, дијалогска Наставна средства: Уџбеник, шеме, примери из праксе, табла					

КЊИГОВОДСТВО

ЛИТЕРАТУРА: Вера Познанић Леко – Књиговодство за I разред средњих стручних школа

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

Књиговодство	Увод у књиговодство	Стицање основних знања о рачуноводству и његовим деловима	Разликује појмове рачуноводства и књиговодства наведе циљ, задатке и методе књиговодства наведе интерне и екстерне кориснике рачуноводствених информација Наведе рачуноводствена начела Објасни принципе уредног књиговодства Наведе принципе уредног књиговодства Препозна пословни догађај Дефинише појам књиговодственог документа Наведе битне елементе књиговодственог документа Класификује књиговодствена документа Разликује циљеве формалне, рачунске и суштинске контроле Наведе разлоге чувања књиговодствених докумената	Активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног уме да резимира и елаборира основне идеје. Рад са подацима и информацијама – уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће угрошке грешке.	– Пословна и административна обука – Економија – Канцеларијско пословање – Предузетништво – Статистика – Пословна информатика са електронским пословањем
	Инвентарисање, билансирање и књижење на контима стања	Стицање знања о рачуноводственом приказивању, евидентирању и пореклу имовине	Дефинише средства и изворе средстава Наведе и објасни средстава и изворе средстава Шематски прикаже основну рачуноводствену једначину Објасни бруто и нето имовину Класификује средства и изворе средстава Дефинише појам инвентарисања Наведе врсте инвентарисања Објасни значај инвентарисања Објасни процедуру инвентарисања Састави инвентар на основу датих података Дефинише биланс стања Наведе врсте биланса стања Објасни начело билансне равнотеже Састави биланс стања на основу инвентара Објасни утицај пословних промена на	Решавање проблема Комуникација Сарадња Оријентација ка предузетништву	

			биланс стања Дефинише конта Разликује облике конта Разликује активна и пасивна конта Наведе правила књижења на контима стања Примењује правила евидентирања на контима стања Наведе системе књиговодства Објасни појам двојног књиговодства, разликује пословне књиге двојног књиговодства ,рашчлани биланс на конта, евидентира пословне промене кроз дневник и на контима стања састави пробни биланс на основу стања на контима, састави биланс стања на основу пробног биланса, објасни значај једнообразности у књиговодству, дефинише контни оквир, наведе принципе састављања контног оквира, примењује контни оквир		
	Расходи, приходи и утврђивања финансијског резултата	Стицање знања о утицају расхода и прихода на капитал предузећа	Дефинише расходе и приходе Објасни утицај расхода и прихода на капитал Објасни утицај расхода и прихода на биланс стања Дефинише и примењује правила евидентирања на успешним контима Састави закључни лист на основу података Објасни значај биланса успеха Састави биланс стања и биланс успеха На основу закључног листа објасни позитиван и негативан финансијски резултат Утврди и књижи финансијски резултат на основу датих података		
	Евиденција платног промета	Оспособљавање ученика за евиденцију	Објасни улогу благајне у предузећу Разликује налогодавна и		

		готовинског и безготовинског платног промета	правдајућа докумената Попуни документацију везану за благајну Исплати аконтацију за службени пут Разликује готовинско и безготовинско плаћање Евидентира благајнички извештај на конту благајне Објасни улогу и значај текућег рачуна Разликује и попуњава инструменте платног промета Евидентира извод банке		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални Наставне методе: монолошка, дијалошка Наставна средства: штампани материјал, књиговодствена документација					

ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК – РУСКИ

ЛИТЕРАТУРА: Руски језик за први разред гимназије и угоститељско-туристичке школе, други страни језик, аутори : Предраг Пипер, Марина Петковић, Вучина Раичевић. Завод за уџбенике, Београд

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
РУСКИ ЈЕЗИК	Кто это? Что это?	СЛУШАЊЕ : Оспособљавање ученика за разумевање усменог говора	Ученик ће бити у стању да : -разуме реченице, питања и упутства из свакодневног говора (кратка упутства изговорена споро и разгоетно) -разуме општи садржај краћих, прилагођених текстова (рачунајући и стручне) после неколико слушања или уз помоћ визуелних ефеката (на упутствима, ознакама, етикетама)	-представљање себе и других -поздрављање (састајање, растанак : формално, неформално) -идентификација и именовање особа, објеката, боја, бројева, итд. -давање једноставних упутстава и команди -изражавање молби и захвалности -изражавање извињења -изражавање потврде и	Српски језик
	Семья и родственники				
	Дружба				
	Дом в котором мы живем				

	Профессии	ЧИТАЊЕ : Оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова и да правилно читају текстове ГОВОР : Оспособљавање ученика за кратко монолошко излагање и за учешће у дијалогу на руском језику ПИСАЊЕ : Оспособљавање ученика за писање кратких реченица и краћих текстова различитог садржаја	-рауме бројеве (цене, рачуне, тачно време) -у непознатом тексту препознаје познате речи, изразе и реченице (нпр.у огласима, на плакатима) -разуме општи садржај и смисао краћих текстова (саопштења, формулара са подацима о некој особи, основне команде на машинама / компјутеру, декларације о производима, упутства за употребу и коришћење) -употребљава једноставне изразе и реченице да би представио свакодневне, себи блиске личности, активности, ситуације и догађаје -саставља кратак текст о одговарајућој теми -пише кратке поруке релевантне за посао (место, термини састанка) -пише краћи текст о себи и свом окружењу -попуњава формулар где се траже лични подаци -на једноставан начин се споразумева са саговорником који говори споро и разговетно -поставља једноставна питања у вези са познатим темама из живота и струке	негирања -изражавање допадања и недопадања -изражавање физичких сензација и потреба -исказивање просторних и временских односа -давање и тражења информација и обавештења -описивање и упоређивање лица и предмета -изрицање забрана и реаговање на забрану -изражавање припадања и поседовања -скретање пажње -тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања -тражење и давање дозволе -исказивање честитки -исказивање препоруке -изражавање хитности и обавезности -исказивање сумње и неси-гурности	
	Страны, народы, языки				
	Времена года, климат				
	Время	ИНТЕРАКЦИЈА : Оспособљавање			

	Покупки	ученика за учешће у дијалогу на руском језику и размену краћих писаних порука	као и да усмено или писмено одговара на иста (бројеви, подаци о количинама, време, датум) -напише кратко лично писмо, поруку, разгледницу, честитку -на овом нивоу није предвиђена	
	Праздники, гости, что мы любим есть и пить		-препознаје и правило користи основне фонолошке (интонација, прозодија, ритам) и морфосинтаксичке категорије (именички и глаголски наставци, основни ред речи) -користи садржаје медијске продукције намењене учењу руског језика (штампани медији, аудио / видео записи, компакт диск, интернет, итд.)	
	Средства связи Средства массовой информации	МЕДИЈАЦИЈА : Оспособљавање ученика да преводи, сажима и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ : Оспособљавање ученика да користи медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: Фронтални, групни, индивидуални

Наставне методе:Монолошко-дијалогска, дијалогска, рад на тексту

Наставна средства:Уџбеник, табла, креда, CD

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:

НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ

Основни ниво:Развијање сазнајних и интелектуалних способности и стицање позитивног односа према другим културама уз уважавање различитости и усвајање знања и умећа потребних у комуникацији на руском језику у усменом и писаном облику.

Средњи ниво:

Напредни ниво:

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

Именице

Варијанте падежних наставака: локатив једине на -у; о берега/на берегу, о лесе/ в лесу, о краја/на краю; номинатив мношине на –а, -ја, -ја, -е: града, учитеља, дрeвља, грађане.

Именице којима се означавају професије људи, њихова национална и територијална припадност. Промена именица на: -ија, -ије, -ија.

Именице плуралиа тантум (рецептивно).

Обнављање и систематизација основних именичких промена.

Заменице

Обнављање и систематизација заменица обрађених у основној школи: личне, упитне (кто, что, какой, какое, какие).

Придеви

Промена придева

Бројеви

Принципи промена основних бројева: 1, 2, 3, 4, 5 – 20 и 30, 40, 90, 100 (остале бројеве обрадити као лексику), њихова употреба у најчешћим структурама за исказивање времена с предлозима: с – до, с – по, от – до, к идр. Исказивање времена по сату у разговорном и службеном стилу.

Глаголи

Најчешће алтернатије основе у презенту и простом и будућем времену. Творбс вида помоћу префикса, суфикса и основе.

Глаголи кретања: кретање у одређеном правцу, неодређено кретање и кретање једном у оба правца: активирање до сада не обрађених глагола кретања

(идти – ходить, ехат – ездит, бегат – бежать, плыть – плавать, лететь – летать, нести – носить, вести – водить, везти – возить).

Везници

Најфреквентнији прости везници у независно сложеним и зависно сложеним реченицама (а, да, и, но, или, ели, пока, потому, так как, перед тем как исл).

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: Direkt 1 , Уџбеник и радна свеска , Немачки језик за први разред гимназије, пета година учења, Klett

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Немачки језик	Leute	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме поздрављање и представљање,упознавање са разликама у формалном и неформалном говору приликом поздрављања и представљања.Оспособљавање ученика за учешће у кратком дијалогу.Подстицање ученика да	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да представи себе и друге користећи садашње време, постави питање, наведе име држава, језика и становника, наведе назив занимања и основне појмове у вези са тим занимањем.	Ученик активно слуша и поставља релевантна питања. Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду у групи. Ученик уме јасно (усмено и писмено) да искаже одређени садржај. Негује	Српски језик и књижевност Географија Ликовна култура Грађанско васпитање Биологија Информатика Енглески језик

		самостално ступа у кратке разговоре и размењује информације у оквиру теме.		културу дијалога, изражава своје ставове, мишљења и осећања на позитиван и аргументован начин. Способан је да комуницира путем интернета и телефона и уважава саговорника. Ученик уме да процени степен у ком је овладао градивом. Разликује чињенице од ставова, веровања и мишљења. Уме да конструише знање, активно одваја познато од непознатог, битно од небитног. Ученик ефикасно користи различите методе учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења. Ученик активно, компетентно и критички учествује у демократском друштву. Развија толеранцију, поштује разлике, познаје друге културе и активно учествује у животу школе.	
Wir, die Klasse 10A	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме свакодневница у школи. Оспособљавање ученика да опише своју школу, одељење и школске активности, као и догађаје из прошлости. Подстицање ученика да самостално ступа у кратке разговоре и размењује информације у оквиру теме.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да разговара о својој свакодневници у школи (да наведе предмете и основне радње/глаголе у вези са тим предметима), да интервјуише друга, да исприча догађај који се десио у прошлости користећи перфекат и претерит и временски везник als, да изрази своје мишљење.			
Die Familie von Julia	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме породица. Оспособљавање ученика да представи своју породицу и кућне љубимце. Охрабривање ученика да опише своје планове за будућност.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да представи своју породицу и кућне љубимце, да наведе неколико планова за будућност користећи будуће време, да правилно употребљава везнике weil, denn i dass.			
Mein Haus, meine Welt	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и најосновнијим језичким структурама у оквиру теме становање. Охрабривање ученика да ступи у дијалог према конкретним захтевима ситуације у оквиру теме. Оспособљавање ученика за опис личног искуства у оквиру теме становање. Подстицање критичког мишљења и изношења свог става код ученика у оквиру теме становање.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да опише свој дом и собу користећи одговарајуће предлоге за место, изрази мишљење у вези са темом становање (град/село, кућа/стан) користећи компарацију придева, да разуме оглас у потрази за кућом/станом.			

	Guten Appetit!	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и најосновнијим језичким структурама у оквиру теме поручивање, плаћање, животне намирнице, навике у исхрани. Упознавање са структуром и називима главних делова менија на немачком језику. Подстицање ученика да самостално ступа у кратке разговоре и размењује информације и ставове у оквиру теме. Подстицање критичког мишљења и изношења свог става код ученика у оквиру теме здрава исхрана.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да наведе намирнице и јела, да разговара о својим навикама, да наручи у ресторану, да наведе продавнице где се одређене намирнице купују и да изнесе свој став на тему здрава исхрана.	Ученик се бави спортом, способан је да пружи прву помоћ, води рачуна о правилној исхрани. Ученик уме да сигурно и критички употребљава електронске медије приликом учења, комуницирања и у слободном времену.	
	In der Stadt	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме информисање и оријентација у непознатом граду. Оспособљавање ученика за опис места/града уз коришћење примерених језичких структура.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да наведе институције и зграде у граду, да се оријентише у граду и на карти, да пита за пут и да објасни пут користећи императив и одговарајуће предлоге.		
	Typische und untypische Tagesabläufe	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и најосновнијим језичким структурама у оквиру теме време/ делови дана/ опис дневних активности. Подстицање критичког мишљења и изношења свог става код ученика у оквиру теме активности код куће, на послу и у слободно време код нас и у земљама немачког говорног подручја.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да каже колико је сати на немачком језику, да опише свој дан и наведе свакодневне активности код куће, у школи, на послу и ван куће.		
	Freunde und Freundinnen	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и најосновнијим језичким структурама у оквиру теме пријатељи и људи. Оспособљавање ученика да говори о својим	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да говори о својим интересовањима и друга пита о истим, говори о плановима за будућност, опише особе из свог		

		интересовањима и плановима за будућност. Оспособљавање ученика да опише особе из свог окружења. Охрабривање ученика да изнесе своје мишљење о другим људима. Подстицање ученика да опише свој однос са пријатељима и другим људима у свом окружењу.	окружења физички и психички, инесе своје мишљење о некој особи, опише своје односе са пријатељима и другим људима.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Индивидуални рад, Рад у групи, Рад у пару, Пленум, Фронтални рад Наставне методе: Монолошка, Дијалoшка, Хеуристичка, Рад са књигом, Метода самосталног рада, Презентација Наставна средства: Књига, Табла, Креда, Це-де, Копије					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: Слушање: Ученик схвата смисао краће спонтане интеракције између двоје или више саговорника у личном, образовном и јавном контексту. Говор: Ученик описује блиско окружење (особе, предмете, места, активности, догађаје) Средњи ниво: Читање: Ученик разуме општи смисао и релевантне информације у текстовима о блиским темама из образовног и јавног контекста. Писање: Ученик пише према упутству дескриптивне и наративне текстове о разноврсним темама из области личних интересовања и искуства. Ученик пише прегледан и разумљив текст у коме су правопис, интерпункција и организација углавном добри. Напредни ниво: Ученик разуме целокупни репертоар граматичких структура и активно користи све уобичајене граматичке структуре.					

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: *Le nouveau taxi 2!*, уџбеник за први и други разред средње школе, аутор: *Robert Menand*

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Француски језик	ОПШТЕ ТЕМЕ 1. Свакодневни живот (органзација времена,	Слушање-оспособљавање ученика за разумевање усменог говора	- Разуме краће дијалоге, основне поруке и захтеве исказане јасним стандардним језиком када је реч о блиским темама (породица, школа, хобији, окружење, начин	Компетенција за целоживотно учење Комуникација	Матерњи језик Енглески језик Географија

послова, слободно време) 2. Храна и здравље (навице у исхрани, карактеристична јела и пића у земљама света) 3. Познати градови и њихове знаменитости, региони 4. Спортони и такмичења 5. Живот и дела славних људи 6. Медији (штампа, телевизија, електронски медији) 7. Интересантне животне приче и догађаји 8. Свет компјутера (распрострањеност, примена, корист и негативне стране)		живота) а које чује уживо или са аудио-визуелних записа - разуме и реагује на усмене поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу (позив на неку групну активност, заповест, упутство, догађај из непосредне прошлости, планови за блиску будућност, свакодневне активности, жеље и избори...)	Решавање проблема	Историја Биологија Општа култура Грађанско васпитање Информатика Музичка култура Ликовна култура и историја уметности
	Читање – оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова	- разуме краће текстове који садрже велики проценат познатих језичких елемената (саопштења, формулари са подацима о некој особи) - разуме садржај илустрованих текстова (стрипове, tv програм, распоред часова, ред вожње, информације на јавним местима, итд.) користећи језичке елементе предвиђене наставним програмом -разуме бројеве (цене, рачуне, тачно време) -у непознатом тексту препознаје познате речи, изразе и реченице (нпр.у огласима)	Одговоран однос према здрављу	
	Говор – оспособљавање ученика за кратко излагање и за учешће у дијалогу на француском језику	- даје основне информације о себи и о свом окружењу - употребљава једноставне изразе и реченице да би представио свакодневне, себи блиске личности, активности, ситуације и догађаје - у неколико једноставних реченица даје своје мишљење и изражава ставове (допадање,	Одговоран однос према околини	
			Естетичка компетенција	
			Дигитална компетенција	
			Предузимљивост и предузетничка компетенција	
			Рад с подацима и информацијама	

			недопадање...)		
		Писање – оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитих садржаја	-пише краћи текст о себи и свом окружењу -попуњава формулар где са траже личним подацима - напише кратке и једноставне белешке у вези са тренутним потребама и плановима (списак за куповину, поруке, списак обавеза, записник..) - пише електронске поруке, смс поруке		
		Интеракција – оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих порука	Поведе, настави и заврши неки једноставан разговор са саговорником; буде схваћен у размени идеја и информација о блиским темама у свакодневним ситуацијама		
		Медијска писменост – оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима	-користи садржаје медијске продукције намењене учењу француског језика (штампани медији, аудио / видео записи, компакт диск, интернет, итд.)		
		Знања о језику	Коректно употребљава предвиђене језичке структуре		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, индивидуални, комуникативна настава уз примену техника рада у пару и у групи,

Наставне методе: монолошко-дијалошка, херуистичка, активна настава, вербално-текстуалне методе (дијалог, дискусија, читање, писање), истраживачка, илустративно-демонстративна

Наставна средства: текстуална (уџбеник, речник, чланци, часописи...), визуелна, аудитивна и аудио-визуелна (цртежи, слике, фотографије, CD,

филмови, аудио и видео записи..)
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ
Основни ниво: ДСТ.1.1.1., ДСТ.1.1.2., ДСТ.1.1.3., ДСТ.1.1.5., ДСТ.1.1.6., ДСТ.1.1.7., ДСТ.1.1.8., ДСТ.1.1.9., ДСТ.1.1.10., ДСТ.1.1.11., ДСТ.1.1.12., ДСТ.1.1.14., ДСТ.1.1.15., ДСТ.1.1.16., ДСТ.1.1.20., ДСТ.1.1.21., ДСТ.1.1.23., ДСТ.1.1.24., ДСТ.1.2.4., Средњи ниво: ДСТ.2.1.1., ДСТ.2.1.2., ДСТ.2.1.5., ДСТ.2.1.6., ДСТ.2.1.8., ДСТ.2.1.9., ДСТ.2.1.13., ДСТ.2.1.16., ДСТ.2.1.17., ДСТ.2.1.19., ДСТ.2.1.21., ДСТ.2.1.27., ДСТ.2.1.29., ДСТ.2.1.30., ДСТ.2.2.3., ДСТ.2.3.7., ДСТ.2.3.8., Напредни ниво: ДСТ.3.1.3., ДСТ.3.1.10., ДСТ.3.1.13., ДСТ.3.1.17., ДСТ.3.1.22., ДСТ.3.1.24., ДСТ.3.1.25.,

ЕКОНОМИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Економија за први разред средњих стручних школа, аутори: Благоје Пауновић, Милутин Добриловић, издавач : Завод за уџбенике, Београд, 2016.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЕКОНОМИЈА	ПРЕДУЗЕЋЕ	Стицање знања о значењу и значају предузећа у тржишној привреди	Ученик је у стању да : - објасни појам пословне економије као система економских наука - дефинише појам и услове за настанак предузећа - наведе карактеристике предузећа, опише процес стварања вредности - наведе разлоге постојања предузећа - класификује предузећа на основу различитих критеријума - наведе привредна друштва према важећем Закону о привредном друштву - дефинише окружење предузећа - дефинише и разликује функције предузећа	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења	Књиговодство, канцеларијско пословање, пословна и административна обука, пословна информатика са електронским пословањем, вештине комуникације, пословна психологија
	СРЕДСТВА ПРЕДУЗЕЋА	Стицање основних знања о средствима и	Ученик је у стању да : - дефинише средства предузећа - препозна критеријуме за поделу средстава	-Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и	

		изворима средстава	предузећа - наведе врсте средстава предузећа - дефинише основна средства - наведе врсте основних средстава - дефинише обртна средства - наведе врсте обртних средстава - разликује изворе средстава предузећа	писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује -Ученик проналази / осмишљава могућа решења проблемске ситуације -Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	
	ТРОШКОВИ	Стицање основних знања о трошковима Стицање основних знања о калкулацијама трошкова предузећа	Ученик је у стању да : - опише процес трансформације уложених ресурса у резултате - дефинише трошење фактора производње - разликује појмове трошкови и утрошци - наведе врсте трошкова - наведе трошкове према местима настанка - наведе трошкове према везаности на носиоце - разликује трошкове у кратком року - дефинише фиксне, варијабилне и граничне трошкове - опише динамику укупних трошкова - израчуна поједине категорије трошкова - анализира добијене резултате - разликује трошкове у дугом року - дефинише калкулацију трошкова - израчуна цену коштања бирајући адекватну калкулацију		
	РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕЋА	Стицање основних знања о резултату пословања предузећа	Ученик је у стању да : - дефинише приход предузећа - разликује врсте прихода предузећа - дефинише просечан и маргинални приход - идентификује факторе који утичу на приход предузећа - дефинише профит предузећа - наведе и објасни врсте профита предузећа - израчуна укупан приход и профит предузећа		
	ЕКОНОМСКИ ПРИНЦИПИ ПОСЛОВАЊА	Стицање основних знања о економским	Ученик је у стању да : - разликује основне принципе пословања - дефинише продуктивност		

	ПРЕДУЗЕЋА	принципима пословања	- наведе циљеве мерења продуктивности предузећа - доведе у везу производњу и продуктивност - опише значај пораста продуктивности - дефинише економичност - идентификује изворе економичности - дефинише рентабилност - наведе значење и значај рентабилности - израчунава економске принципе пословања предузећа ,и упоређи израчунате показатеље		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални, комбиновани Наставне методе: Монолошко-дијалошки, дијалошки, демонстративни, комбиновани рад, методе АОН : грудве снега, галеријска шетња, плакат, презентација, шеме Наставна средства: Текстуална					

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ПОСЛОВНИ АДМИНИСТРАТОР ДРУГИ РАЗРЕД

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Збирке, уџбеници, приручници

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Математика	Степеновање и кореновање	Стицање нових знања и вештина из степеновања и кореновања Развијање систематичности и уредности у раду	знати особине операција степеновања са целим експонентом и примењује у трансформацијама израза скицирати график функције $y=x^2$, $y=x^3$ и за функције $y=x^n$, разликује особине у случају n – паран број; n – непаран број знати дефиницију n -тог корена (n – паран број; n – непаран број) скицирати график функције $y=\sqrt[n]{x}$, $y=\sqrt[3]{x}$ и за функције $y=\sqrt[n]{x}$ и разликовати особине у случају n – паран број; n – непаран број	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња	рачунарство и информатика

			знати особине операција кореновања и примењивати у трансформацијама изрази знати особине операција степеновања са рационалним изложоцем и примењивати их знати да рационалише именилац разломка	Естетичка компетенција	
	Квадратна, експоненцијална и логаритамска једначина, неједначина и функција	Стицање основних знања и вештина из квадратних једначина, неједначина и функција Стицање основних знања и вештина из експоненцијалних и логаритамских функција Формирање основа за наставак образовања	решавати непотпуне квадратне једначине у R решавати потпуне квадратне једначине применом обрасца у скупу R знати операције са комплексним бројевима решавати квадратне једначине у скупу C знати да растави квадратни трином знати Вијетова правила и користи у једноставним примерима решавати једноставне ирационалне једначине решавати једначине које се сменом своде на квадратне приказивати аналитички, табеларно и графички квадратну функцију анализирати график квадратне функције разликовати шест могућих типова графика квадратне функције и примењује у решавању квадратне неједначине приказивати аналитички, табеларно и графички експоненцијалну функцију решавати једноставне експоненцијалне једначине решавати једноставне логаритамске једначине разликовати два типа графика експоненцијалне функције и примењивати у решавању експоненцијалне неједначине приказивати аналитички, табеларно и графички логаритамску функцију разликовати два типа графика логаритамске функције и примењивати у решавању логаритамске неједначине		

			примењивати правила логаритмовања при трансформацији једноставних израза		
	Елементи тригонометрије	Стицање основних знања и вештина из тригонометрије	знати да реши правоугли троугао знати вредности тригонометријских функција за карактеристичне углове (30° , 45° , 60°) знати да израчуна вредност тригонометријских функција било ког угла свдећи на тригонометријске функције оштрог угла решавати једноставне тригонометријске једначине знати графике основних тригонометријских функција и њихове основне особине графички приказивати тригонометријске функције $y = \sin(bx+c)$ и сл. знати основне тригонометријске идентитете и користити их у доказивању једноставних тригонометријских идентитета		
	Геометријска тела	Стицање основних знања и вештина из површина и запремина геометријских тела	имати основну представу о полиедрима и обртним телима и уме да их прикаже цртежом израчунавати површину и запремину призме, пирамиде, ваљка, купе и лопте практично примењивати стечена знања		
	Низови	Стицање основних знања и вештина из аритметичког и геометријског низа Стицање способности за примену знања у стручно-теоретским предметима	знати особине аритметичког низа и примењивати их у одређивању низа знати особине геометријског низа и примењивати их у одређивању низа разумети принцип математичке индукције и примењивати у једноставним доказима израчунавати суме низова и примењивати их на конкретним примерима из области пословне администрације		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, рад у паровима Наставне методе: решавање проблема – хеуристички приступ, дијалогска, рад на тексту, писани радови					

Наставна средства: текстуална, помоћно-техничка, аудио-визуелна
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета математика јесу:
2.MA.1.1.2. 2.MA.1.1.5. 2.MA.1.1.6. 2.MA.1.2.3. 2.MA.1.2.7. 2.MA.1.3.1. 2.MA.2.1.2. 2.MA.2.1.5. 2.MA.2.1.7. 2.MA.2.2.2. 2.MA.2.2.5. 2.MA.2.3.1. 2.MA.2.3.2.

ИСТОРИЈА

ЛИТЕРАТУРА:Историја за други разред средњих стручних школа - Иван М.Бецић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ИСТОРИЈА	Европа и свет у другој половини XIX и почетком XX века	Стицање основног знања ученика за период друге половине XIX и почетком XX века.Подизање знања на виши ниво о привреди,култури,науци и техници,научницима.Тесли,Пупину,Нобелу на почетку XX века.	По завршетку обрађене теме ученици ће бити у стању да сагледају историјски период од средине XIX века до почетка Првог светског рата.Увиди значај индустријске револуције.Сагледа значај и последице:национализма,либерализма,радикализма и социјализма.Наброји најважнија научно техничка достигнућа и схвати одлике свакодневног живота	Компетенције за животно учење,вештину комуникација са различитим подацима и информацијама и информатичка писменост,решава проблеме као и учење вештине,сарадње са другима које су потребне човеку за живот у демократском друштву	Српски језик Социологија Веронаука Географија
	Србија и Црна Гора и Срби у Хазбушком и Османском царству од друге половине XIX века до Првог светског рата	Проширење знања о српској националној историји и српској држави од средине XIX века до Првог светског рата.Објаснити настанак модерне српске државе и циљеве и циљеве српске државности.Историјску улогу знаменитих личности и династија Обреновић и Карађорђевић у развоју српске државности.Схватити и разумети идеје модерног доба и његов	Препознати и разумети основне одлике периода од XIX века до Првог светског рата.Схватити ослободилачке ратове 1875-1878.Балканске ратове,европска збивања и њихов утицај на развој српске државности,српске државе од половине XIX века до Првог светског рата.Знати на карти објаснити промене границе Српске државе и наћи на картама места најважнијих битака .Истаћи значај културе код Срба и одлике и недостатке свакодневног живота		

		значај за развој српске државе.Разумети основне одлике култура,привреде и свакодневни живот Срба од XIX века до Првог светског рата.	Срба од XIX века до Првог светског рата.		
	Први светски рат 1914-1918 године	Покушати разумети међународне односе и узрок Првог светског рата.Ширити знања о току рата,главним и преломним тренуцима.Схватити суровост рата као главног узрока поништавања вредности цивилизације.Проширити знање о учешћу Србије и Црне Горе у Првом светском рату.Разумети међународне односе,блоковску поделу у свету као и друштвене и културне прилике.	Разумети међународне односе и узрок избијања Првог светског рата.Описати сам ток рата и његове последице по српски народ.Анализирати промене догађаја у првом светском рату.Схватити последице ратних збивања,револуционарна збивања и геноцид у Србији.Тумачити разлоге због којих је Србија ушла у Први светски рат као и сукобе са Угарском и Немачком и војни успех 1914.год.Објаснити културну стагнацију Србије и српског народа у Првом светском рату.		
	Свет између два светска рата	Да схвати последице Првог светског рата,нове међународне односе као и друштвене,привредне и културне прилике.Обухвата сазнања о новим друштвеним,привредним,политичким променама и процесима између два светска рата.Да разуме супротности које су водиле новом светском рату.Вреднује утицај историјског наслеђа у периоду између два светска рата.	Период од 1914-1918 период ратних страха упоредити са периодом између два светска рата,као његову последицу на примеру СССР,Немачке,Италије,Француске,државама са различитим друштвеним уређењем.сагледати и разумети последице тоталитарних политичких система и идеја са различитим политичким идеологијама у међуратном период.Знати истаћи два светска рата-улогу свакодневног живота.Знати навести главне тековине тог периода између два светска рата и њихов значај на савремено доба.		

	Краљевина СХС у међуратном периоду	Појава идеје Југословенства код црквених великодостојанственика у XIX веку.Објаснити значај југословенства и стварање краљевине СХС.Схватити тренутак међународних односа када настаје краљевина СХС.проширити знања о одликама југословенске државе између два светска рата.Разумети значај народа и њихов положај. Циљ борбе знаменитих личности за стварање СХС и њихово политичко деловање.Добро схватити и сагледати међународни положај Југославије у периоду између два светска рата.	Образложити најважније мотиве за стварање Југословенске државе,уочити значај настанка Југословенске државе за српски народ.Увидети одлике Југословенске државе као монархије.Објасни на историјској карти границе Југословенске краљевине.Сагледај дубину и трајност националних,верских и политичких супротности.Анализирај просветно-културне прилике у краљевини Југославији и њена културно уметничка достигнућа.Истакни одлике свакодневног живота друштвених слојева у краљевини Југославији.		

	Други светски рат	Разумевање међународног контекста и узорка Другог светског рата.Продубљивање знања о току рата и његовим главним последицама.Рат као узрочник поништавања вредности,људских тековина и цивилизације.Изучити значај речи холокауст као и феномен суровости Другог светског рата.Посебну пажњу обратити унапређењу знања о ратним збивањима на тлу Југославије.	Разуме узроке међународних односа и конфликт за избијање Другог светског рата,описује ток Другог светског рата.Наводи и анализира промене догађаја током Другог светског рата.Уочава посебности рата у Југославији и препознаје у њему антиокупаторску борбу,националну,верску и идеолошку садржину.Зна да образложи допринос антифашистичке борбе и покрета као и допринос победи савезника у Другом светском рату.Уочава утицај ратних збивања на уметничко и културно стваралаштво.		
	Свет после Другог светског рата	Уочава ратне последице на друштвене,привредне и културне прилике.Даје допринос унапређењу знања о друштвеним, политичким и привредним процесима друге половине XX века. Основна чињеница је разумевање главних одлика хладног рата. Истиче значај деколонизације и других покрета еманутације. Сагледава последице пада Берлинског зида и распада СССР и јачање Нато пакта и његове агресивности. Проширивање знања о научно технолошком напретку и културним достигнућима у савременом свету. Прати изазове савременог света, глобализацију, тероризам, глад, болести, еколошке проблеме.	Схвата слику света после Другог светског рата. Препознаје основне одлике политичког друштвеног, привредног и научног и културног развоја после рата у свету. Упореджује основне одлике различитих привредних система у капиталистичким и комунистичким државама у другој половини XX века. Идентификује узроке и последице хладноратовских сукоба. Разуме распрострањеност покрета за ослобођење нација и мањинских група као и њихову угроженост. Схвата значај последице пораза идеје комунизма на крају XX века. Наводи и образлаже проблеме савременог света. Истиче одлике свакодневног живота на различитим просторима и друштвеним срединама у свету.		

	Југославија после Другог светског рата	Стиче нова знања о државном и друштвеном поретку Социјалистичке Југославије. Сагледава међународни положај Југославије друге половине XX века и улогу њеног председника. Проширује знања о положају Српског народа у Југословенској федерацији. Уочава улогу знаменитих личности у културном, политичком и научном животу Титове Југославије. Покушава да разуме последице распада Југословенске државе. Сагледава међународни положај савремене српске државе и уочава њене проблеме.	Индентификује народе југословенске државе као и социјалистичке републике. Разуме међународни положај и спољнополитичке односе социјалистичке Југославије. Истиче најзначајније личности које су утицале на друштвено-политичка и културна збивања у Југославији. Зна да образложи културне, друштвене и политичке последице нестанка СФРЈ. Разуме место и улогу Србије у савременом свету. Истиче значај чланства у међународним организацијама. Препознаје проблеме савремене српске државе.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални, групни и рад у паровима					
Наставне методе: монолошка и дијалогска метода као и демонстративна метода					
Наставна средства: уџбеници и слике истакнутих личности-научника					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво:					
И.Ц. 1.1.1 Разуме значење основних историјских појмова					
И.С.1.1.2 Користи хронолошке термине и именује догађаје из опште и националне историје					
И.С.1.1.3 Зна да истакне значајне личности и прикупља различите изворе информација					

И.С.1.1.4 Препознаје друштвене појаве и процесе и истиче улогу историјских личности у савременом друштву

Средњи ниво:

И.С.2.1.1. Анализира историјске појмове, користи историјску и географску карту, на којима зна да покаже историјско-географски простор

И.С.2.1.2 Зна и уме да објасни улогу појединих значајних личности за догађаје из историје

И.С.2.2.2. Анализира без пристрасности и тумачи историјске појаве и њихове последице

И.С.2.3.1. Уме да направи разлику значаја између појединих личности у односу њиховог и савременог историјског контекста-доба

Напредни ниво:

И.С.3.1.2. Што је веома битно зна да критички процени важне појаве и процесе из опште и националне историје

И.С.3.2.3 Самостално објашњава, поставља питања, даје одговоре и аргументовано и чињенично брани изнете закључке

И.С.3.2.4 Зна да самостално анализира савремене догађаје

И.С.3.3.1 На основу стеченог знања ученик сам може и уме да изведе закључак

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ЛИТЕРАТУРА: Ликовна култура 1,2,3,4 уџбеник за прву годину гимназије друштвено-језичког смера и специјализовано-филолошка одељења, М. Чудов, Избор из литературе према плану и програму, Коришћење интернета

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Ликовна култура	Основни ликовни елементи	Упознавање са основним ликовним елементима	Користи основне ликовне елементе (линију, композицију, боје);	Компетенција за целоживотно учење (потреба за учењем, тражењем података, ...); Естетичка компетенција (развијање осећаја за лепо, позитивно вреднује допринос културе и уметности развоју људског друштва); Предузетничка	Музичка култура • Српски језик и књижевност • Историја • Биологија • Математика • Рачунарство и информатика
	Основне ликовне дисциплине	Упознавање са основним ликовним дисциплинама	Користи основне ликовне дисциплине		
	Основне ликовне технике	Упознавање са основним ликовним техникама;	Користи основне ликовне технике (вајање и графика		

				компетенција(повезивање са тржиштем рада; ученик уме да идентификује и адекватно представи своје способности и вештине);	
	Теорија уметности	Упознавање са теоријом уметности;	Користи сазнања из теорије уметности;	Дигитална компетенција (ученик користи ИКТ, уме да претражује, анализира и процењује поузданост информација у електронском облику);	
	Нови аудио – визуелни медији	Упознавање са новим аудио-визуелним медијима;	Користи основне аудио-визуелне медије (сниме и монтирају фотографију, звук;	Компетенција за целоживотно учење (потреба за учењем, тражењем података, ...) Дигитална компетенција (ученик користи ИКТ, уме да претражује, анализира и процењује поузданост информација у електронском облику);	
	Историја уметности	Упознавање са историјом уметности;	Препознаје и користи елементе из историје уметности;	Естетичка компетенција(развијање осећаја за лепо, позитивно вреднује допринос културе и уметности развоју људског друштва);	
	Архитектура	Упознавањем са архитектуром;	Користе сазнања за своје потребе у будућности;	Дигитална компетенција (ученик користи ИКТ, уме да претражује, анализира и процењује поузданост информација у електронском облику)	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					

Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у групи Наставне методе: практичан рад, радионица, рад у групи, дијалогска, демонстративна Наставна средства: књиге, репродукције, аудиовизуелна техника
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ
Основни ниво: Медији, материјали и технике визуелних уметности Средњи ниво: Елементи, принципи и садржаји - теме, мотиви, идеје – визуелних уметности Напредни ниво: Улога и развој и различитост визуелних уметности

ПОСЛОВНИ ЕНГЛЕСКИ

ЛИТЕРАТУРА: PROFILE PRE-INTERMEDIATE

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
POSLOVNI ENGLISKI JEZIK	Unit 7 Career prospects	Оспособљавање ученика за кратко монолошко излагање на страном језику. Оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова. Оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитог Садржаја. Оспособљавање	Ученик је у стању да: описује ситуације, прича о догађајима и аргументује ставове користећи једноставне изразе и реченице, открива значење непознатих речи на основу контекста и /или помоћу речника уочи предвидљиве информације (кад, где, ко, колико, зашто) у свакодневним текстовима (саставља краћи текст (мејл, писмо) у	Ученик уме да планира време за учење и да организује процес учења и управља њим. Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. Активно доприноси	Економска и правна група предмета.

		ученика за разумевање усменог говора.	одређене пословне сврхе (обавештење, уговарање, померање термина, дневни ред, конкурисање за посао), разуме краће исказе који садрже фреквентне речи и структуре (информације о личностима, послу, клијентима, куповини,, ближем окружењу)	неговању културе дијалога, уважавању и неговању различитости и поштовању основних норми комуникације. Ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације (усмена и писана, непосредна и посредована комуникација, нпр. телефоном, преко интернета). У ситуацији комуникације, изражава своје ставове, мишљења, осећања, вредности и идентитете на позитиван, конструктиван и аргументован начин како би остварио своје циљеве и проширио разумевање света, других људи и заједница.
	Unit 8 Time is money	Оспособљавање ученика да преводи, сажима и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова, оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих писаних порука, Оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитог	Ученик је у стању да: преводи усмено или писмено кратке поруке у складу са потребама комуникације, комуницира у свакодневним ситуацијама и размењује информације, блиске његовим интересовањима (писмено и усмено), пише краћи текст о фирми, пословању, води једноставне разговоре (телефонира), даје информације и упутства, уговара термине	

		садржаја. Оспособљавање ученика за кратко монолошко излагање на страном језику.	реагује учтиво на питања , захтеве, позиве, извињења саговорника.	Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.	
	Unit 9 The Customer	Оспособљавање ученика за разумевање усменог говора. Оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима, оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих писаних порука, Оспособљавање ученика за	Ученик је у стању да: разуме најбитније информације у кратким и једноставним обавештењима (преко разгласа, у бироу, на шалтеру, на тел. секретарици) и правилно их користи , аргументује свој став о медијском тексту смислено и сврсисходно користи изворе информација које су релевантне за струку, обављање посла и лично ангажовање на послу, комуницира у свакодневним ситуацијама и размењује информације, блиске његовим интересовањима (писмено и усмено), саставља краћи текст	Уме да претражује, процењује релевантност и поузданост, анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа ИКТ средства (уређаје, софтверске производе и електронске услуге). Ученик упоређује различита могућа решења проблемске ситуације преко релевантних критеријума, уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље	

		писање краћих текстова различитог садржаја	(мејл, писмо) у одређене пословне сврхе (обавештење, уговарање, померање термина, дневни ред, конкурисање за посао)	решење. Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева.	
	Unit 10 Business	Оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова, оспособљавање ученика за разумевање усменог говора, оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих писаних порука.	Ученик је у стању да: чита и разуме различите врсте прилагођених текстова (једноставнија лична / пословна писма, позивнице, термини, проспекти, упутства, обрасци, решења, огласи) препознајући основна значења и релевантне детаље открива значење непознатих речи на основу контекста, разуме најбитније информације у кратким и једноставним обавештењима (преко разгласа, у бироу, на шалтеру, на тел. секретарици) и правилно их користи.	Доприноси постизању договора о правилима заједничког рада и придржава их се током заједничког рада. Активно слуша и поставља релевантна питања поштујући саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима. Активно учествује у животу школе и заједнице тако што поштује друге учеснике као једнако вредне аутономне особе и њихова људска и	

				мањинска права и тако што се супротставља различитим формама насиља и дискриминације. Позитивно вреднује допринос културе и уметности развоју људске заједнице; свестан је међусобних утицаја културе, науке, уметности и технологије. Показује осетљивост за естетску димензију у свакодневном животу и има критички однос према употреби и злоупотреби естетике.
	Unit 11 Not for profit	Оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова. Оспособљавање ученика за разумевање усменог говора. Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих писаних порука.	Ученик је у стању да: чита и разуме различите врсте прилагођених текстова (једноставнија лична / пословна писма, позивнице, термини, проспекти, упутства, обрасци, решења, огласи) препознајући основна значења и релевантне детаље, открива значење непознатих речи на основу контекста и /или помоћу речника уочи предвидљиве информације (кад, где, ко, колико, зашто) у свакодневним текстовима (рекламе, огласи, јеловници, проспекти) као и једноставнијим стручним текстовима (формулари, шеме, извештаји, решења), разуме најбитније информације у кратким и једноставним обавештењима (преко разгласа, у бироу,на	

			шалтеру, на тел. секретарици) и правилно их користи , комуницира у свакодневним ситуацијама и размењује информације, блиске његовим интересовањима (писмено и усмено)		
	Unit 12 Problem-solving	Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих писаних порука. Оспособљавање ученика да преводи, сажима и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова. Оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитог садржаја	Ученик ће бити у стању да: комуницира у свакодневним ситуацијама и размењује информације, блиске његовим интересовањима (писмено и усмено), преводи усмено или писмено кратке поруке у складу са потребама комуникације, саставља краћи текст (мејл, писмо) у одређене пословне сврхе (обавештење, уговарање, померање термина, дневни ред, конкурисање за посао)		

			пише краћи текст о фирми, пословању .		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, рад у групи.					
Наставне методе: монолошка, дијалoшка, метода рада са текстом, комбинована, метода демонстрације.					
Наставна средства: уџбеник, CD, рачунар.					

КАНЦЕЛАРИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

ЛИТЕРАТУРА: Канцеларијско пословање за други разред средњих стручних школа, Аутори: Слободан Рајковић, Бранка Суботић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Канцеларијско пословање	1. Службена кореспонденција	- Стицање знања и вештина потребних за примену службене кореспонденције	Ученик је у стању да : - објасни појам, структуру и врсте службених аката - изради допис на основу датих елемената - изради решење на основу датих елемената - изради одлуку на основу датих елемената	- Компетенција за целоживотно учење - Вештина комуникације - Дигитална компетенција - Рад са подацима и информацијама - Решавање проблема - Сарадња	Пословна информатика, Право, Српски језик и књижевност, Пословно-административна обука, Вештине комуникације, Пословна психологија
	2. Евиденција и класификација докумената и рад са поштом	- Оспособљавање ученика за вођење евиденција и класификацију докумената - Оспособљавање ученика за рад са поштом	Ученик је у стању да: - дефинише појам, врсте и значај евиденција - евидентира дневне и недељне обавезе - дефинише појам, врсте и значај класификација - објасни послове писарнице, пријемне канцеларије и архиве - разликује радна места на којима се ради са поштом и актима - класификује документацију према		

			задатим параметрима - разликује радни поступак, фазу и операције у раду са поштом и актима - наведе фазе у раду са текућом поштом - разликује средства евидентирања - прими и заведе приспелу пошту - распореди и достави приспелу пошту - заведе и отпреми излазну пошту - враћа пошту писарници у складу са околностима		
	1. Кодекс 2. пословног понашања и изградња пословног имиџа	- Усвајање пословног понашања као предуслова за успешну пословну комуникацију	Ученик је у стању да: - објасни основе пословне културе - разликује врсте комуникације - објасни предности и недостатке усмене и писмене комуникације - разликује вербалну и невербалну комуникацију - разликује формално и неформално понашање - тумачи кодекс пословне културе - разликује намену средстава комуникације - користи средства комуникације - примени правила пословног кодекса везана за изглед и одевање - разликује хоризонталну и вертикалну комуникацију - срађује у тиму - примени технике решавања конфликта у тиму - обавља комуникацију са пословним партнерима и странкама у складу са пословним кодексом - објасни фазе вођења пословног		

			разговора - обави телефонски разговор уз примену правила пословног кодекса - објасни правила комуникације електронском поштом - примени правила за писање електронског писма - разликује етичко и неетичко пословно понашање и наведе пример		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у пару Наставне методе: монолошко-дијалозна, рад на тексту, демонстративна, практичан рад, радионица Наставна средства: рачунар, уџбеник, штампани материјал					

ПРАВО

ЛИТЕРАТУРА: уџбеник **Право, Драгица Клипа, за други разред за други разред економских и правно-пословних школа**, образовни профил пословни администратор

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Право	Заснивање радног односа	Оспособљавање ученика за израду поднесака и аката из радног односа	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: објасни елементи и услове за заснивање радног односа, разликује врсте радног односа, разликује врсте радног времена, разликује форме аката, заводи документа.	Вођење правно-пословне администрације Обављање оперативних послова у области јавне управе Обављање пословне кореспонденције и	Канцеларијско пословање, рачунарство и информатика

	Евиденције у области радних односа	Оспособљавање ученика за израду поднесака и аката из радног односа	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: наведе општа акта привредног друштва, објасни распоређивање радника, изради Правилник о раду, састави решења, састави уговоре, објасни права и дужности, разликује одморе и одсуства.	комуникације Вођење администрације о запосленима Планирање и организовање пословних активности	

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: теориска настава фронтално

Наставне методе: монолошко-дијалогска, рад у групама, рад на рачунарима

Наставна средства: уџбеник, табла, кабинет са рачунарима

КЊИГОВОДСТВО

ЛИТЕРАТУРА: Вера Познанић Лeko – Књиговодство за II разред средњих стручних школа

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Књиговодство	Евиденција робе и пословних односа са комитентима	Оспособљавање ученика за евиденцију робе и пословних односа са комитентима	Разликује појамове поверилаца и добављача, Разликује појмове дужника и купаца, Повеже документа са пословном променом набавке робе, Повеже документа са пословном променом	Активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног уме да резимира и елаборира основне идеје.	– Пословна и административна обука – Економија – Канцеларијско пословање – Предузетништво – Статистика – Пословна

			продаје робе, Спроведе књиговодствену евиденцију настанка обавеза и потраживања (аналитички и синтетички), Састави калкулацију продајне цене робе, Евидентира залихе робе у магацинском, робном и финансијском књиговодству по продајним ценама, Састави нивелацију продајне цене, Евидентира промену продајне цене, Води књигу евиденције промета, На основу датих података заведе фактуре у књигу примљених и издатих рачуна, Прати доспелост обавеза и потраживања, Евидентира измирење обавеза и трговачке попусте, евидентира наплату потраживања	Рад са подацима и информацијама – уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке. Комуникација Решавање проблема Сарадња Оријентација ка предузетништву	информатика са електронским пословањем
	Евиденција основних средстава и материјала	Оспособљавање ученика за евиденцију основних средстава Оспособљавање ученика за евиденцију набавке и трошења материјала	Разликује вредности основних средстава, Наведе евиденције основних средстава, Разликује начине прибављања основних средстава, Разликује начине отуђивања основних средстава, Евидентира прибављање и отуђивање основних средстава кроз књигу		

			основних средстава и на аналитичким контима повеже документа са пословном променом у вези са набавком и трошењем материјала, Састави калкулацију набавке материјала, Евидентира залихе материјала у магацинском, материјалном и финансијском књиговодству по стварним набавним ценама (FIFO и метод просечне набавне цене), Евидентира залихе материјала у магацинском, материјалном и финансијском књиговодству по планским набавним ценама		
	Евиденција трошкова пословања	Оспособљавање ученика за евиденцију трошкова пословања предузећа	Евидентира обрачун и исплату зарада на основу датог обрачуна, Евидентира трошкове горива и енергије, Евидентира трошкове производних услуга, Евидентира трошкове амортизације на основу датог обрачуна, Евидентира нематеријалне трошкове, Изради извештаје о трошковима пословања		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					

Облици рада: фронтални, групни, индивидуални
 Наставне методе: монолошка, дијалошка
 Наставна средства: штампани материјал, књиговодствена документација

ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК – РУСКИ

ЛИТЕРАТУРА: Руски језик за други разред гимназије и угоститељско-туристичке школе, други страни језик, аутори : Предраг Пипер, Вучина Раичевић. Завод за уџбенике, Београд, 2008

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
РУСКИ ЈЕЗИК	Чудесная природа	СЛУШАЊЕ : Оспособљавање ученика за разумевање усменог говора ЧИТАЊЕ : Оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова	Ученик ће бити у стању да : -разуме краће исказе који садрже фреквентне речи и структуре (информације о личностима, послу, породици, куповини, школи, ближем окружењу) -резервише собу у хотелу, на рецепцији, туристички водич у свом граду -разуме најбитније информације у кратким и једноставним обавештењима (преко разгласа, на улици, на шалтеру) и правилно их користи -чита и разуме различите врсте кратких и прилагођених текстова (једноставнија лична / пословна писма, позивнице, термини, проспекти, упутства, огласи) препознајући основна	-представљање себе и других -поздрављање (састајање, растанак : формално, неформално) -идентификација и именовање особа, објеката, боја, бројева, итд. -давање једноставних упутстава и команди -изражавање молби и захвалности -изражавање извињења -изражавање потврде и негирања -изражавање допадања и недопадања -изражавање физичких сензација и потреба -исказивање просторних и временских односа -давање и тражења информација и обавештења -описивање и упоређивање лица и	Српски језик, географија, историја, туризам, хотелијерство, трговина, гастрономија
	Современная Россия				
	Добро пожаловать				
	Счастливого пути				
	Традиции и обычаи История учит	ГОВОР : Оспособљавање ученика за кратко монолошко излагање и за учешће у дијалогу на руском језику			
	Страницы русской культуры	ПИСАЊЕ : Оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитог садржаја			
	В мире книг				

			значења и релевантне детаље -открива значење непознатих речи на основу контекста и / или помоћу речника -уочи предвидљиве информације (кад, где, ко, колико) у свакодневним текстовима (рекламе, огласи, јеловници, проспекти) као и једноставнијим стручним текстовима (формулари, шеме, извештаји) -описује ситуације, прича о догађајима и аргументује ставове користећи једноставне изразе и реченице -води једноставне разговоре (телефонира), даје информације и упутства, уговара термине -реагује учтиво на питања, захтеве, позиве, извињења саговорника -попуњава рачуне, признанице и хартије од вредности -напише једноставно пословно писмо према одређеном моделу -опише и појасни садржај шема и графика везаних за струку -комуницира у	предмета -изрицање забрана и реаговање на забрану -изражавање припадања и поседовања -скретање пажње -тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања -тражење и давање дозволе -исказивање честитки -исказивање препоруке -изражавање хитности и обавезности -исказивање сумње и несигурности
		ИНТЕРАКЦИЈА : Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на руском језику и размену краћих писаних порука		
		МЕДИЈАЦИЈА : Оспособљавање ученика да преводи, сажима и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова		
		МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ : Оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима		

			свакодневним ситуацијама и размењује информације, блиске његовим интересовањима (писмено и усмено) -преводи усмено или писмено кратке поруке у складу са потребама комуникације -аргументује свој став о медијском тексту	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода				
Облици рада: Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Наставне методе: Монолошко-дијалоска, дијалоска, рад на тексту Наставна средства: Уџбеник, табла, креда, CD				
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ				
Основни ниво: Ортографија : Интерпункција – основна правила (са акцентом на облике који не постоје у српском језику), писање великог слова. Лексикографија : Служење двојезичним речницима Средњи ниво: Напредни ниво:				

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

Реченице са глаголским прилозима. Употреба нет и не у реченици.

Именице

Генитив једнине на –у.

Синоними, антоними, хомоними. Међујезички хомоними.

Заменице

Неодређене заменице кто-то, кто-нибудь, некоторый, несколько

Одричне заменице никто, ничто, никакой

Опште заменице сам, самый, любой, каждый

Придеви

Дужи и краћи облик придева. Употреба кратког облика.

Бројеви

Редни бројеви

Глаголи

Императив

Прошло време глагола од инфинитива на сугласник

Глаголи кретања са префиксима в-, вы-, у-, при-

Реченице са одредбом израженом зависним падежом (Я тебя буду ждать у памятника, Они собираются по вечерам)

Реченице са глаголским прилогом (Кончив работу, он поехал домой, Возвращаясь домой, я встретил товарища)

Глаголски прилози

Предлози

Најфреквентнији предлози чија се употреба разликује у односу на матерњи језик (у, около, вокруг, в, на)

СИНТАКСА

Реченице са кратким придевским обликом у предикату (Он болен гриппом, Я способен к математике)

Реченице са објектом у инфинитиву (Я уговорил товарища молчать)

Реченице са одредбом израженом зависним падежом (Я тебя буду ждать у памятника, Они собираются по вечерам)

Реченице са глаголским прилогом (Кончив работу, он поехал домой, Возвращаясь домой, я встретил товарища)

Реченице са одредбом израженом зависним падежом (Я тебя буду ждать у памятника, Они собираются по вечерам)

Реченице са глаголским прилогом (Кончив работу, он поехал домой, Возвращаясь домой, я встретил товарища)

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: Direkt 2, Уџбеник и радна свеска , Немачки језик за други разред гимназије и средњих стручних школа, шеста година учења, Klett

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

	Ferien: Meer und mehr...	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме одмор и путовања. Подстицање ученика да самостално ступа у кратке разговоре и размењује информације у оквиру теме. Оспособљавање ученика да опише свој одмор.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да исприча како је провео распуст и интервјуише друга о истој теми, опише места која је посетио, временске прилике, дискутује о могућим начинима летевања и изнесе свој став на тему одмора.	Ученик активно слуша и поставља релевантна питања. Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду у групи. Ученик уме јасно (усмено и писмено) да искаже одређени садржај. Негује културу дијалога, изражава своје ставове, мишљења и осећања на позитиван и аргументован начин. Способан је да комуницира путем интернета и телефона и уважава саговорника. :	Српски језик и књижевност Географија Ликовна култура Грађанско васпитање Биологија Информатика Енглески језик
	Ereignisse und Fakten am Beginn des neuen Jahrtausends	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме различити догађаји који су обележили почетак новог века. Оспособљавање ученика да опише и испланира одређени догађај. Оспособљавање ученика да преприча биографију неке познате личности.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да опише одређени догађај и интервјуише друга о томе, испланира рођенданску или неку другу забаву, преприча биографију неке познате личности.	Ученик уме да процени степен у ком је овладао градивом. Разликује чињенице од ставова, веровања и мишљења.	
	Was tust du für deine Gesundheit?	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме здравље. Оспособљавање ученика да наведе делове тела, шта га боли и да разговара о теми здравље. Подстицање критичког мишљења и изношења свог става код ученика у оквиру теме здрав живот.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да наведе делове тела, да разговара о теми здравље, опише шта он ради за своје здравље и друга пита исто, замоли и да савете за здрав живот.	Уме да конструише знање, активно одваја познато од непознатог, битно од небитног. Ученик ефикасно користи различите методе учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења. Ученик активно, компетентно и критички	

Ein Unfall	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме несрећа. Оспособљавање ученика да опише саобраћајну или неку другу несрећу. Подстицање критичког мишљења и изношења свог става код ученика у оквиру теме саобраћај.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да извештава о саобраћајној или некој другој несрећи, користи план вожње, изнесе свој став о предностима и манама различитих саобраћајних средстава и начина путовања.	учетсвује у демократском друштву. Развија толеранцију, поштује разлике, познаје друге културе и активно учествује у животу школе. Ученик се бави спортом, способан је да пружи прву помоћ, води рачуна о правилној исхрани. Ученик уме да сигурно и критички употребљава електронске медије приликом учења, комуницирања и у слободном времену.	
Menschen wie du und ich (?)	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме људи. Оспособљавање ученика да опише познате или особе из свог окружења. Упознавање ученика са коадима одеће и оспособљавање ученика да се снађе у продавници гардеробе приликом куповине.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да опише различите познате или личности из свог живота (физички и карактерно), изнесе своје мишљење о њима, наведе комаде одеће и снађе се у продавници одеће приликом куповине.		
Partnerschaften	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме партнерски односи. Оспособљавање ученика да разуме личне огласе, да	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да разуме и користи садржај личних огласа, говори о карактерним особинама људи, изнесе свој став на питање „Како изгледа твој идеалан		

		опише људе. Охрабривање ученика да опише свог идеалног партнера. Подстицање ученика да изнесе свој став о различитим начинима живота и животним изборима.	партнер/партнерка?“,наведе хороскопске знаке и дискутује и изнесе свој став о различитим начинима живота.		
	Jobs und Berufe	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме посао и занимање. Оспособљавање ученика да опише различита занимања и наведе њихове предности и мане.Оспособљавање ученика да разуме оглас за посао и на исти одговори.Охрабривање ученика да представи своје планове за будућност и опише своје идеално занимање.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да наведе предности и мане одређених занимања,опише своје идеално занимање,представи своје планове за будућност,разуме оглас за посао и на исти одговори.		
	Zukunftsvisionen	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме будућност. Оспособљавање ученика да говори о својим плановима за будућност и изнесе своје жеље и наде. Охрабривање ученика да прича о својој прошлости,садашњости и будућности.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да говори о својим плановима за будућност,изнесе своја предвиђања о будућности у свету генерално,говори о својим жељама и надама,друга пита за исте,опише своју прошлост,садашњост и будућност.		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода
Облици рада: Индивидуални рад, Рад у групи, Рад у пару, Пленум, Фронтални рад Наставне методе: Монолошка, Дијалoшка, Хеуристичка, Рад са књигом, Метода самосталног рада, Презентација Наставна средства: Књига, Табла, Креда, Це-де, Копије
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ
Основни ниво: Слушање: Ученик схвата смисао краће спонтане интеракције између двоје или више саговорника у личном, образовном и јавном контексту. Говор: Ученик описује блиско окружење (особе, предмете, места, активности, догађаје) Средњи ниво: Читање: Ученик разуме општи смисао и релевантне информације у текстовима о блиским темама из образовног и јавног контекста. Писање: Ученик пише према упутству дескриптивне и наративне текстове о разноврсним темама из области личних интересовања и искуства. Ученик пише прегледан и разумљив текст у коме су правопис, интерпункција и организација углавном добри. Напредни ниво: Ученик разуме целокупни репертоар граматичких структура и активно користи све уобичајене граматичке структуре.

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: *Le nouveau taxi 2!*, уџбеник за први и други разред средње школе, аутор: *Robert Menand*

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Француски језик	ОПШТЕ ТЕМЕ - Свакодневни живот (комуникација међу младима, генерацијски конфликти и начини превазилажења, међувршњачка подршка) -Образовање (образовање у земљама чији се језик	Слушање- оспособљавање ученика за разумевање усменог говора	- Разуме краће дијалоге (до 10 реплика / питања и одговора), приче, поруке и захтеве исказане јасним стандардним језиком када је реч о блиским темама (комуникација, посао, путовања и слободно време) а које чује уживо или са аудио-визуелних записа - разуме и реагује на усмене поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу (позив на неку групну активност, заповест, упутство,	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Сарадња Одговоран однос	Матерњи језик Енглески језик Географија Историја Биологија Општа култура Грађанско васпитање Информатика Музичка култура

	учи, школовање које припрема за студије или свет рада, образовање за све) - Познати региони у земљама чији се језик учи, њихова обележја - Културни живот (манифестације које млади радо посећују у земљи и земљама чији се језик учи, међународни пројекти и учешће на њима) - Заштита човекове околине (акције на нивоу града, школе, волонтерски рад) - Медији (штампа, телевизија, електронски медији) - Интересантне животне приче и догађаји - Свет компјутера (млади и друштвене мреже)		догађај из непосредне прошлости, планови за блиску будућност, свакодневне активности, жеље и избори...)	према према здрављу	Ликовна култура и историја уметности
		Читање – оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова	- разуме краће текстове (до 120-150 речи) који садрже велики проценат познатих језичких елемената, разуме садржај илустрованих текстова (стрипове, tv програм, распоред часова, ред вожње, информације на јавним местима, итд.) - проналази и издваја предвидљиве информације у текстовима из свакодневног окружења (писма, краћи новински чланци, упутства о употреби) - Може да изведе закључак о могућем значењу непознатих речи ослањајући се на општи смисао текста са темом из свакодневног живота.	Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Дигитална компетенција Предузимљивост и предузетничка компетенција Рад с подацима и информацијама	
		Говор – оспособљавање ученика за кратко излагање и за учешће у дијалогу на француском језику	- даје основне информације о себи и о свом окружењу - употребљава једноставне изразе и реченице да би представио свакодневне, себи блиске личности, активности, ситуације и догађаје - у неколико једноставних реченица даје своје мишљење и изражава ставове (допадање, недопадање...)		

		Писање – оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитих садржаја	- препричава оно што је видео, доживео, чуо или прочитао; - у неколико реченица изражава сопствене потребе и интересовања (шаље личне поруке, честитке, користи електронску пошту, и сл.). - пише кратка пословна писма према датом моделу поштујући правила пословне кореспонденције		
		Интеракција – оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих порука	Поведе, настави и заврши неки једноставан разговор са саговорником; буде схваћен у размени идеја и информација о блиским темама у свакодневним ситуацијама		
		Медијација – оспособљавање ученика да преводи и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова	-на овом нивоу није предвиђена		
		Медијска писменост – оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима	-користи садржаје медијске продукције намењене учењу француског језика (штампани медији, аудио / видео записи, компакт диск, интернет, итд.)		
		Знања о језику	Коректно употребљава предвиђене језичке структуре		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, индивидуални, комуникативна настава уз примену техника рада у пару и у групи, Наставне методе: монолошко-дијалошка, херуистичка, активна настава, вербално-текстуалне методе (дијалог, дискусија, читање, писање), истраживачка, илустративно-демонстративна Наставна средства: текстуална (уџбеник, речник, чланци, часописи...), визуелна, аудитивна и аудио-визуелна (цртежи, слике, фотографије, CD, филмови, аудио и видео записи..)
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ
Основни ниво: ДСТ.1.1.1., ДСТ.1.1.2., ДСТ.1.1.3., ДСТ.1.1.5., ДСТ.1.1.6., ДСТ.1.1.7., ДСТ.1.1.8., ДСТ.1.1.9., ДСТ.1.1.10., ДСТ.1.1.11., ДСТ.1.1.12., ДСТ.1.1.14., ДСТ.1.1.15., ДСТ.1.1.16., ДСТ.1.1.20., ДСТ.1.1.21., ДСТ.1.1.23., ДСТ.1.1.24., ДСТ.1.2.4., Средњи ниво: ДСТ.2.1.1., ДСТ.2.1.2., ДСТ.2.1.5., ДСТ.2.1.6., ДСТ.2.1.8., ДСТ.2.1.9., ДСТ.2.1.13., ДСТ.2.1.16., ДСТ.2.1.17., ДСТ.2.1.19., ДСТ.2.1.21., ДСТ.2.1.27., ДСТ.2.1.29., ДСТ.2.1.30., ДСТ.2.2.3., ДСТ.2.3.7., ДСТ.2.3.8., Напредни ниво: ДСТ.3.1.3., ДСТ.3.1.10., ДСТ.3.1.13., ДСТ.3.1.17., ДСТ.3.1.22., ДСТ.3.1.24., ДСТ.3.1.25.,

ЕКОНОМИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Економија за други разред средњих стручних школа, аутори : Никола Фабрис, Игор Пејовић, издавач : Завод за уџбенике Београд, 2015.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЕКОНОМИЈА	Основни појмови и принципи економске науке	Стицање знања о развоју економије и принципима који се користе у економској науци Стицање основних знања о функционисању тржишта Стицање основних знања о тржиштима фактора производње и функционалној	Ученик је у стању да : -дефинише предмет изучавања економије као науке -дефинише потребе и наведе различите врсте потреба - доведе у везу неопходност размене добара ради задовољавања потреба - дефинише реткост и избор - наведе принципе индивидуалног одлучивања - дефинише тржиште и тржишну привреду	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења	Књиговодство, канцеларијско пословање, пословна и административна обука, пословна информатика са електронским пословањем, вештине комуникације

		расподели доходака	- дефинише појам „тржишна моћ“ - дефинише инфлацију и наведе негативне последице инфлације - препозна негативне последице инфлације - дефинише микроекономију и макроекономију - дефинише понуду - разликује промењљиве које утичу на понуду - дефинише тражњу - разликује промењљиве које утичу на тражњу - дефинише тржишну равнотежу - објасни закон понуде и тражње - дефинише појам трошкова, разликује експлицитне и имплицитне трошкове - разликује фиксне и варијабилне трошкове - разликује укупне и просечне трошкове - разликује трошкове на кратки и дуги рок - дефинише профит - разликује економски и рачуноводствени профит - објасни како се успоставља равнотежа на тржишту рада - дефинише појам капитал - објасни функционалну расподелу доходака	-Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује -Ученик проналази / осмишљава могућа решења проблемске ситуације -Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду	
	Макроекономска теорија, анализа и политика	Стицање знања о важности проучавања економских активности на нивоу привреде као целине	Ученик је у стању да : - утврди везу између макроекономије и микроекономије - дефинише макроекономију - дефинише економску политику, наведе циљеве и инструменте економске политике	-Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	

		Стицање основних знања о улози финансијског система Стицање основних знања о новцу и функцијама новца Стицање основних знања о промени вредности новца и нивоа цена Стицање основних знања о незапослености	- дефинише финансијске институције - дефинише финансијски систем - дефинише финансијско тржиште - дефинише финансијске инструменте - наведе особбине обвезница и акција - дефинише каматну стопу - дефинише новац и наведе функције - објасни функцију новца као обрачунске јединице - објасни функцију новца као чувара вредности - објасни функцију новца као средства размене - дефинише новчану масу - дефинише централну банку - дефинише пословну банку - наведе инструменте монетарне политике - дефинише инфлацију - наведе различите типове инфлације - дефинише незапосленост - дефинише радну снагу		
			- дефинише стопу незапослености и препозна како политика државе утиче на незапосленост		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални, комбиновани Наставне методе: Монолошко-дијалогски, дијалогски, демонстративни, комбиновани рад, методе АОН : грудве снега, галеријска шетња, плакат, презентација, шеме Наставна средства: Текстуална					

ПОСЛОВНА ПСИХОЛОГИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Кузмановић, Б.; Штајнбергер, И. (2008). Психологија за трећи и четврти разред трговинских, угоститељско туристичких и школа за личне услуге. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства;
Материјал за учење – припремљен од стране професора;
 Материјал са интернета.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПОСЛОВНА ПСИХОЛОГИЈА	Рад као сфера живота	Разумевање рада као важне сфере човековог живота и потребе изучавања односа човека и рада	Ученик зна да објасни психолошке аспекте рада; ученик зна да наведе предмет проучавања психологије; ученик зна основне психолошке дисциплине и њихов предмет проучавања; ученик зна да наведе предмет проучавања психологије рада.	Компетенција за целоживотно учење(ученик планира време за учење, организује процес учења, активно конструише знања, селекује познато од непознатог, разликује битно од небитног, резимира основне идеје, користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења, разликује чињенице од интерпретација и ставова, разликује аргументе према снази и релевантности, процењује властиту успешност у учењу, открива тешкоће и зна како да их превазиђе);	Економија, модули основи менаџмента и основи маркетинга Канцеларијско пословање, модул кодекс пословног понашања и изградња пословног имиџа
	Психолошке карактеристике појединца и пословно понашање	Стицање знања о утицају психолошких карактеристика човека на пословно понашање	Ученик зна да анализира утицај психолошких карактеристика појединца на његово пословно понашање; ученик зна да објасни улогу емоција у пословном понашању; на одговарајућим примерима објашњава узроке грешака у опажању особа; ученик наводи и објашњава факторе радне адаптације; ученик је оспособљен да објасни, опише и препозна различите радне стилове; препознаје штетне последице неусклађености посла и човека и наводи могуће начине заштите; ученик зна шта је стрес, сагоревање на послу и психосоматске болести и њихове узроке; препознаје утицај	Комуникација (	Вештине комуникације Српски језик и књижевност Енглески језик

			умора и одмора на професионално постигнуће и зна начине борбе против умора и начине одмарања;	активно доприноси неговању културе дијалога, поштује основне норме комуникације, ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације, уме јасно да искаже одређени садржај, уважава саговорника, изражава своје мишљење на конструктиван начин поштујући принципе конструктивне комуникације, ученик користи одговарајући стил комуникације у складу са научним дисциплинама);	
	Особа у организацији као контексту пословног понашања	Оснаживање ученика за преузимање различитих улога у пословној организацији и сналажење у сложеним социјалним односима	Ученик зна да опише организацију као групу; уме да објасни појам професионалне улоге и начин њене изградње; ученик на примеру објашњава конфликти улога у организацији; наводи врсте група у пословној организацији; ученик зна да наведе основне карактеристике комуникације у организацији; анализира структуру и динамику радних тимова; ученик оспособљен за сарадњу у тиму; схвата значај тимског рада у организацији; ученик анализира понашање запослених у зависности од типа руковођења групом; ученик препознаје карактеристике које треба да има добар руководиоца; објашњава значај међуљудских односа за успех појединца и организације у целини; ученик зна шта су појмови флукуација, апсентизам, мобинг, сагоревање на послу и препознаје примере ових облика понашања; ученик зна који су симптоми сагоревања на послу и спреман је да примењује стечена знања у борби против сагоревања; ученик препознаје примере психосоматских болести и зна њихове узроке.	Рад с подацима и информацијама (ученик упоређује различите изворе података, процењује њихову поузданост, користи информационе технологије, препознаје значај поузданих и релевантних података);	
	Професионални развој	Јачање свести ученика о значају каријерног вођења и личне	Ученик зна шта се подразумева под професионалном оријентацијом и селекцијом; ученик наводи функције	Дигитална	

		одговорности за професионални развој и успех у пословном понашању	професионалне оријентације и селекције; оспособљен је и зна да напише сопствени CV; наводи стратегије мотивисања за рад и смањења незадовољства послом; ученик зна да објасни концепт целоживотног учења и његов значај за професионални развој; зна основни циљ стратегије каријерног вођења и саветовања у Републици Србији.	компетенција (уме да претражује и користи информације у електронском облику, помоћу информационо-комуникационих технологија уме да представи, организује и структурира информације, препознаје ризике и одговорно поступа);	
				Решавање проблема (ученик проналази и осмишљава могуће начине решавања проблемских ситуација, уме да процени добре и лоше стране потенцијалних решења, ученик припрема примену решења и вреднује примену датог решења у проблемским ситуацијама); Сарадња (конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе и остваривању заједничких циљева, активно слуша и поштује сараднике, ангажује се у	

				реализацији предузетих обавеза у оквиру групног рада, учествује у преиспитивању рада групе и доприноси унапређењу њеног рада); Одговорно учешће у демократском друштву (активно учествује у животу школе и заједнице, поштује друге, доприноси толеранцији и равноправности, има осећање припадности одређеним групама и заједницама, изражава свој идентитет, залаже се за слодиарност и учествује у хуманитарним активностима); Одговоран однос према здрављу (психичком и физичком) (ученик препознаје значај менталне хигијене, утицај емоција на психичко здравље човека; познаје могуће последиће коришћења психоактивних супстанци и примене неадекватних	

				стимулатора у борби против умора, бира здрав стил живота); Предузимљивост и оријентација ка предузетништву (ученик разуме важност личне активације, уме да идентификује и адекватно представи своје способности и вештине, уме да заступа и искаже своје идеје, да утиче на друге, кроз развој вештине јавног говора, преговарања и вештине решавања конфликта, зна да комуницира);	

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални; индивидуални; рад у пару; рад у групи

Наставне методе: монолошко-дијалошка; дијалошка (херуистички разговор); демонстрациона метода; метода решавања проблема

Наставна средства: уџбеник; свеске; материјали за активности на часу (папири са задацима, табеле за попуњавање, текстови са проблемским ситуацијама); материјал са презентација; аудио-визуелна наставна средства (компјутер, пројектор, ТВ, видео снимци), интернет публикације

ПОСЛОВНА ИНФОРМАТИКА СА ЕЛЕКТРОНСКИМ ПОСЛОВАЊЕМ

ЛИТЕРАТУРА: Избор из стручне литературе у складу са планом и програмом предмета

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

Пословна информатика са електронским пословањем	Рад са табелама	- Оспособљавање ученика за табеларна израчунавања	- отвори једну и више радних књига - убази нове радне листове - преименује и брише постојеће радне листове - сачува радну књигу у одговарајућем формату - унесе различите врсте података у ћелију - одреди референцу и име ћелији - форматира саџај ћелије - сортира податке у табели - филтрира податке у табели - унесе формуле - користи формуле за решавање задатака - користи функције - реши задатке помоћу функција - изради графиконе и дијаграме на основу података из табеле - форматира графиконе и дијаграме - унесе слике у радну књигу - објасни појам базе података у програму за табеларна израчунавања - изврши различите операције везане за базе података у програму за табеларна израчунавања - користи он-лине сервисе за табеларна израчунавања - припреми радну књигу за штампу - штампа податке из радне књиге	- Рад с подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Решавање проблема - Сарадња	- Економија - Канцеларијско пословање - Српски језик и књижевност - Рачунарство и информатика - Пословна и административна обука - Статистика - Култура језичког изражавања
	Обрада слика и израда презентација	- Оспособљавање ученика за обраду слика - Оспособљавање ученика за израду мултимедијалних презентација	- објасни принципе представљања слика у рачунару (растерски, векторски) - разликује формате слика и њихове особине - изврши конверзију формата слике - мења димензије слике - мења капацитет фајла слике - унесе слајдове на презентацију		

			- унесе и форматира текст на слајду - изради и форматира табелу на слајду - убаци и форматира слику на слајду - изради и форматира графиконе и дијаграме на слајду - користи предложене теме и израђује нове за дизајн слајда - уметне интерне и екстерне везе на слајд - користи презентацијске ефекте - изврши припрему за штампу и штампа презентацију - сачува презентацију у различитим форматима		
	Увод у електронско пословање	- ` Оспособљавање ученика за познавање концептуалног оквира електронске трговине, различитих модела и предности њиховог увођења	- објасни елементе и основне функције електронског пословања - објасни телекомуникациони концептуелектронског пословања - користи заштиту и мере безбедности уелектронског пословања - дефинише концепт електронске трговине - објасни електронско тржиште - наведе предности и ограничења у е-трговини - наведе моделе е-трговине - објасни Б2Б модел - објасни Б2Ц модел - објасни Ц2Ц модел - објасни улогу електронских посредника - наведе предност рекламирања на Интернету - дизајнира банер рекламу - примењује поступак рекламирања електронском поштом - користи стил пословног		

			електронског писма - примењује структуру електронског писма - објасни предност УРЛ рекламирања - наведе могућности истраживања електронског тржишта - објасни појам интратрговине - наведе могућности пружања услуга државних органа и јавних служби - објасни модел Г2Б - објасни модел Г2Ц - објасни модел Г2Г - наведе могућности вођења електронске трговине путем бежичних уређаја - наведе предности виртуелних организација - објасни концепт виртуелне канцеларије - наведе предности и ограничења е-трговине - наведе системе плаћања он-лајн трговине - наведе начине заштите сигурности податка - наведе сигурносне стандарде на Интернету		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Индивидуални, групни Наставне методе: Монолошко – дијалошка, демонстрација Наставна средства: Рачунар, стручна литература везана за тему-област, табла, креда, радни листови					

Програм изборног предмета Музичка култура исти је као код образовног профила економски техничар.

Програм изборног предмета Екологија и заштита животне средине исти је као код образовног профила финансијски администратор.

Програм изборног предмета Историја одабране теме исти је као код образовног профила економски техничар.

Програм изборног предмета Изабрани спорт исти је као код образовног профила финансијски администратор.

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Збирке, уџбеници, приручници

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Математика	Аналитичка геометрија у равни	Упознавање са координатном методом Разумевање зависности положаја праве и међусобног положаја две праве од коефицијената k и n Разумевање зависности положаја кружнице и међусобног положаја праве и кружнице од коефицијената у њиховим једначинама	примени Гаусов алгоритам на решавање система линеарних једначина (3×3) израчуна растојање између две тачке и обим троугла ако су дате координате његових темена разликује општи облик једначине праве од експлицитног облика и преведе један запис у други објасни положај праве у координатном систему у зависности од коефицијената k и n одреди једначину праве одређену датом тачком и датим коефицијентом правца одреди једначину праве одређену датим двема тачкама примени услов паралелности две праве израчуна растојање тачке од праве преведе општи облик једначине кружнице у експлицитни одреди положај кружнице у Декартовом координатном систему и полупречник кружнице	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Естетичка компетенција	пословна информатика са електронским пословањем статистика
		Упознавање са појмом низа Разумевање појмова	препозна низ и да га настави (једноставнији примери)		

	Низови	аритметички и геометријски низ и примена на конкретне проблеме	препозна аритметички низ, објасни шта су n и d и израчуна тражени члан низа израчуна збир првих n чланова аритметичког низа препозна геометријски низ, објасни шта су n и q и израчуна тражени члан низа израчуна збир првих n чланова геометријског низа		
	Елементи привредне математике	Стицање основних знања и примена простог каматног рачуна Стицање основних знања из сложеног каматног рачуна Примена сложеног каматног рачуна у рачуну улога Примена сложеног каматног рачуна у рачуну ренте	примени основну пропорцију простог каматног рачуна за време дато у годинама, месецима, данима израчуна интерес на основу каматног броја и каматног кључа израчуна камату на више сума примени каматни рачун више сто и ниже сто примени термински рачун, есконтовање меница, рачун штедног улога израчуна месечну отплату код потрошачких кредита примени верижни рачун у проблемима продаје и куповине валута препозна разлику између простог и сложеног каматног рачуна објасни појам декурзивног обрачунавања интереса израчуна увећану вредност главнице израчуна време и каматну стопу израчуна почетну вредност главнице израчуна сложену камату објасни појам конформне каматне стопе одреди увећану вредност више		

			периодичних улога при улагању почетком и крајем периода израчуна број улагања израчуна каматну стопу објасни појам садашње (почетне) вредности више периодичних сума које се исплаћују почетком или крајем периода израчуна збир дисконтованих вредности одреди вредност исплате крајем и почетком периода израчуна број исплата израчуна вредност каматне стопе		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, рад у паровима Наставне методе: решавање проблема – хеуристички приступ, дијалогска, рад на тексту, писани радови Наставна средства: текстуална, помоћно-техничка, аудио-визуелна					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета математика јесу:					
2.MA.1.2.4. 2.MA.1.2.5. 2.MA.1.3.1. 2.MA.1.4.6. 2.MA.2.2.3. 2.MA.2.3.1. 2.MA.2.3.2. 2.MA.2.4.6.					

ПОСЛОВНИ ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: Profile 2 Intermediate

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Пословни енглески језик	Unit 1 Communication	Стицање свести ученика о значају потребе учења енглеског језика и његове пословне примене.	Ученик је у стању да разуме неопходност учења пословног енглеског језика и његов значај за ученикову будућу пословну каријеру, разуме и користи	Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог,	Економска и правна група предмета. Српски језик и

		Оспособљавање ученика за разумевање усменог говора и прочитаних текстова. Оспособљавање ученика да користе фразе специфичне телефонским разговорима. Разликовање и употреба различитих форми пословних писама као што су пропратно писмо, имејл и упит.	новостечене речи и изразе, успешно води телефонски разговор и ефективно користи својствене фразе, разликује и израђује различите врсте пословних писама у пословној комуникацији.	битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. Ученик упоређује различита могућа решења проблемске ситуације преко релевантних критеријума, уме да објасништа су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење. Уме да претражује, процењује релевантност и поузданост, анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа ИКТ средства, (уређаје, софтверске производе и електронске услуге).	књижевност.
	Unit 2 Careers	Усвајање нових речи фразе својствених писању радне биографије и пријављивању за посао. Стицање вештина разумевања енглеског језика у свакодневном говору и конкретним ситуацијама. Оспособљавање ученика за писање радне биографије, формом вокабуларом и садржајем. Стицање знања о употреби глаголских времена Present Simple и Present Continuous.	Ученик је у стању да самостално користи речи и фразе приликом пријаве за посао и писања радне биографије, даје савете и препоруке, способан је да самостално напише радну биографију поштујући форму и садржину, разуме речи и изразе у контексту свакодневног говора, зна да користи глаголска времена Present Simple и Present Continuous приликом разговора за посао.		
	Unit 3 Employment	Упознавање ученика са историјским развојем и променама у економским секторима пољопривреде, индустрије и услуга. Оспособљавање ученика да разуме текстове о комплексним економско-историјским темама и да	Ученик разуме историјске промене у секторима пољопривреде, индустрије и услуга и тумачи разлоге и последице, заузима став и тумачи нова знања у контексту свакодневнице, постављају питања и изражавају мишљења, знају правилно да користе и	Ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације (усмена и писана, непосредна и посредована комуникација, нпр.	

		пружи своје мишљење и формира став. Стицање знања о употреби и разликама у употреби глаголских времена Present Perfect и Past Simple. Оспособљавање ученика за писање пропратног и мотивационог писма.	разликују глаголска времена Present Perfect и Past Simple, знају самостално да напишу пропратно и мотивационо писмо уз поштовање форме и садржине.	телефоном, преко интернета). Зна да је за разумевање догађаја и доношење компетентних одлука потребно имати релевантне и поуздане податке.	
	Unit 4 Import - export	Стицање знања о светској трговини, њеном историјском развоју, организацијама, проблемима и својственим појмовима и вокабулару. Оспособљавање ученика за рад у тиму приликом решавања проблемских ситуација. Оспособљавање ученика да користе бројиве и небројиве именице. Проширивање знања потребних за успешно вођење телефонских разговора. Оспособљавање ученика за писање меморандума.	Ученици разумеју и тумаче стечена знања о светској трговини, њеним организацијама и појмовима, успешно сарађују приликом решавања проблема поштујући мишљења и ставове других, знају правилно да користе бројиве и небројиве именице, успешно користе речи и фразе у комплекснијим телефонским разговорима, самостално пишу меморандуме поштујући форму и садржину.		
	Unit 5 Marketing	Стицање знања о маркетингу, робним маркама и понашању потрошача. Рад на изради маркетиншког материјал користећи медије и претходна знања као и	Ученици разумеју појмове маркетинга и робних марки и њиховог утицаја на понашање потрошача, израђују маркетиншке презентације и рекламе, преузимају различите улоге и пословној комуникацији,		

		презентовање својих идеја. Оспособљавање ученика за правилну употребу модалних глагола (can, must, need to, may should). Оспособљавање ученика за правилну употребу везника (so that, this means, that's why/so).	презентују свој рад кроз јавни наступ, правилно користе модалне глаголе и везнике.		
	Unit 6 Retail	Упознавање ученика са појмовима veleпродаје и малопродаје и терминологије везане за процес куповине. Оспособљавање ученика да користе медије и лично искуство као извор информација током решавања организационих проблема. Оспособљавање ученика да користи облике будућег времена са модалним глаголом will. Усвајање вокабулара неопходног за давање инструкција и њихова практична употреба код интернет трговине. Упознавање ученика у процес писања меморандума, формом и садржином.	Ученици су упознати са процесом малопродаје и veleпродаје, усвојили су потребан вокабулар и смислено га користе, користе разноврсне изворе информација током практичног рада на решавању проблема, ефективно користе будуће облике са модалним глаголом will за изражавање намера и предвиђања, усвојили су вокабулар и ефективно дају упутства током интернет трговине, способни су да самостално напишу меморандум.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					

Облици рада: • индивидуални • у пару • групни

Наставне методе: монолошка, дијалогска, интерактивне методе, метода рада на тексту

Наставна средства: • Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник

КАНЦЕЛАРИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

ЛИТЕРАТУРА: КАНЦЕЛАРИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ за трећи разред ССШ, пословни администратор, Завод за уџбенике Београд 2015. (Јасмина Новаковић, Душица Миљановић)

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
КАНЦЕЛАРИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ	Планирање, праћење и организовање канцеларијских активности	Оспособљавање за планирање, организовање и систематичност у канцеларијском пословању Рационализовање времена при обављању послова који се једнообразно извршавају Правилно комуницирање са свим особама са којима се долази у контакт Коришћење различитих облика комуникације (писмено, усмено, електронски, визуелно, аудио-визуелно) Оспособљавање за правовремено и циљно усмерено одржавање састанака Правилно изабирање разлога	управља временом планира активности користећи софтвере и друга средства за планирање на основу датих упутстава планира активности помоћу гантаграма одреди приоритете у реализацији канцеларијских активности на основу датих упутстава прати реализацију планираних активности на основу датих упутстава користи интернет и друге изворе за прикупљање информација састави извештаје о раду	Активно конструише знање; Уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; Уме да резимира и елаборира основне идеје. Рад са подацима и информацијама Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.	Економија Право Пословна информатика са електронским пословањем Култура језичког изражавања Српски језик и књижевност Пословни енглески језик Пословна и административна обука Вештине комуникације Пословна психологија

		и схватање циља сакупљања Решавање конкретних проблема и задатака Исправно доношење одлука или закључака везаних за конкретна питања Оспособљавање за успешно планирање путовања (ко, када, како и где путује) Сакупљање података потребних за успешну реализацију службеног путовања Организовање и усклађивање свих активности везаних за службена путовања Стицање знања неопходних за успешно уговарање пословних састанака разним средств.везе Обезбеђивање свих услова потребних за реализацију службених путовања Састављање писаних састава који имају тежину доказног средства Доказивање, утврђивање или потврђивање чињеница сачињавањем оваквих писаних састава Правилно ковертирање пошлица	користи електронску пошту систематизује примљену и послату пошту у рачунару систематизује фајлове у одговарајуће фолдере изврши периодичну електронску заштиту података креира и попуни обрасце за послове који се често понављају на основу датих елемената објасни правила израде презентације изради различите видове презентација презентује у складу са правилима презентовања дефинише појам и значај састанка изради план активности за организовање састанка спроведе активности за реализацију састанка састави и пошаље позив учесницима састанка објасни фазе тока састанка води састанак наведе појам, врсте и начине вођења записника објасни значај и делове		

		Обучавање за прецизно адресирање, уз обликовање у одговарајућој форми Сачињавање исправа у прописаном облику (за физичка и правна лица)	записника састави записник са састанка на основу датих елемената припреми план за организовање службеног путовања спроведе активности за реализацију службеног путовања попуни путни налог и путни рачун обрачуна путне трошкове изради и попуни различите исправе		
	Обављање административних послова у области набавке и продаје за потребе предузећа	Оспособљавање ученика за послове набавке и продаје за потребе предузећа Примена знања и вештина за обављање послова набавке, продаје Оспособљавање ученика за самостално спровођење процедура набавке и продаје Коришћење интернета за прикупљање података о потенцијалним добављачима и купцима Састављање плана набавке и продаје и реализација ових активности Контрола остварења набавке	објасни процедуру набавке објасни значај плана набавке објасни политику минималних, максималних и оптималних залиха спроведе процедуру набавке на конкретну радну ситуацију анализира понуде и предложи најповољнију према одређеним критеријумима води неопходне евиденције у набавци на основу датих података објасни процедуру продаје састави пословна писма и документа у вези са продајом		

		и продаје, свих активности и документације Оспособљеност за писање извештаја о набавци и продаји, којима презентују и документују резултате свог рада Обављање ових активности у складу са принципима економичног и ефикасног пословања	на основу задатих елемената попуни типски уговор о продаји		
	Архивирање и класификација архивске грађе	Оспособљавање ученика за архивирање и класификацију архивске грађе Оспособљавање за правилно одлагање докумената која су стекла услове за архивирање Упознавање са законским прописима за одлагање и чување документације Класификација аката који ће бити одложени и чувани Схватање значаја придржавања правила при архивирању Припремање простора или начина на који ће акти бити архивирани Обезбеђивање услова за чување и смештај архивске грађе	објасни значај чувања архивске грађе наведе рокове чувања различитих докумената распоређи архивску грађу објасни значај чувања, смештаја и одржавања архивске грађе одложи решена аката		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни

Наставне методе: методе активно оријентисане наставе (игра улога, студија случаја, пројекат, симулација)

Наставна средства: текстови из уџбеника, шеме, панои, рачунари у кабинету за канцеларијско пословање

ПРАВО

ЛИТЕРАТУРА: Уџбеник, Закон о облигационим односима

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
	Права и обавезе у вези са пословањем	Стицање о посебним врстама уговора у привреди и оспособљавање ученика за састављање уговора у складу са позитивним прописима	објасни облигациони однос; објасни појам уговора; објасни значај рокова и начин њиховог рачуњања у уговорном односу; објасни појам, врсте и последице доцње уговорних страна; објасни средства обезбеђења уговора; објасни начине престанка уговора; објасни појам, својства и елементе уговора о продаји; објасни радње из којих се састоји закључење уговора о продаји; објасни права и обавезе уговорних страна из уговора о продаји; објасни транспортне клаузуле;	Активно слуша и поставља релевантна питања поштујући саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима. Конструктивно доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима и при • томе поштује друге као равноправне чланове групе. Ангажује се у реализацији преузетих обавеза у оквиру групног рада на • одговоран, истрајан и креативан начин.	пословно-административна обука

			састави уговор о продаји на основу задатих елемената; објасни уговоре у привреди; наведе права и обавезе уговорних страна уговора у привреди; попуни једноставније примерак уговора из привреде на основу задатих елемената		
	Банкарски послови и хартије од вредности	Упознавање ученика о правним аспектима пословања привредних субјеката и банака Упознавање ученика са хартијама од вредности и правним аспектима у пословању са њима	наведе врсте банкарских послова; објасни банкарски и новчани депозит; објасни врсте уговора о кредиту; разликује права и обавезе банке и корисника кредита; попуни захтев за добијање кредита; објасни уговор о текућем рачуну; разликује права и обавезе банке и имаоца текућег разликује хартије од вредности објасни преносивост права на хартијама од вредности; попуни меницу; попуни чек рачуна; попуни приступницу за отварање текућег рачуна		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					

Облици рада: фронтални, индивидуални, групни

Наставне методе: монолошко-дијалошка, текст-метода

Наставна средства: Уџбеник, шеме, примери из праксе, табла

ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК – РУСКИ

ЛИТЕРАТУРА: ПРИВЕТ ! Руски језик за трећи и четврти разред средње школе, други страни језик, аутори : Мајке Ханјц, Марија Маневич, Иргмгард Вилант, преводилац : Марија Гогих, Дата Статус, Београд, 2013 , ПРИВЕТ ! Радна свеска за трећи и четврти разред средње школе, други страни језик, група аутора, Дата Статус, Београд, 2013

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
РУСКИ ЈЕЗИК	Повторјам	СЛУШАЊЕ : Оспособљавање ученика за разумевање усменог говора	Ученик ће бити у стању да : -разуме суштину битних информација са радија или телевизије, презентација или дискусија о актуелним збивањима или о стварима које се њега тичу на приватном и професионалном плану, уколико се говори разговетно стандардним језиком -разуме смисао сложенијих текстова шематских приказа, упутстава, уговора -разуме и користи обавештења из стручних текстова везаних за струку -разуме текстове у којима се износи	-представљање себе и других -поздрављање (састајање, растанак : формално, неформално) -идентификација и именовање особа, објеката, боја, бројева, итд. -давање једноставних упутстава и команди -изражавање молби и захвалности -изражавање извињења -изражавање потврде и негирања -изражавање допадања и недопадања -изражавање физичких сензација и потреба -исказивање просторних и временских односа -давање и тражења информација и обавештења -описивање и	Српски језик, географија, историја, социологија, психологија, економија, статистика, ликовна култура, информатика и рачунарство
	Россия в современном мире				
	Россия –между прошлым и будущим	ЧИТАЊЕ : Оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова			
		ГОВОР : Оспособљавање ученика за кратко монолошко излагање и за учешће у дијалогу на руском језику ПИСАЊЕ : Оспособљавање ученика за писање			

		краћих текстова различитог садржаја ИНТЕРАКЦИЈА : Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на руском језику и размену краћих писаних порука МЕДИЈАЦИЈА : Оспособљавање ученика да преводи, сажима и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ : Оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима ЗНАЊА О ЈЕЗИКУ	лични став или посебно гледиште -представи припремљену презентацију која се односи на теме везане за области личног интересовања -представи припремљену презентацију која се односи на теме везане за области личног интересовања, школско градиво или струку -говори о утисцима, употребљавајући и комплексније изразе -даје дужи опис свакодневних радњи из свог окружења, описује прошле активности, свакодневне обавезе, планове, радне задатке и начин организовања -даје релевантне податке са неке презентације или из дискусије везане за струку -напише писмо или нешто дужи текст да би саопштио информацију или указао на лични став	упоређивање лица и предмета -изрицање забрана и реаговање на забрану -изражавање припадања и поседовања -скретање пажње -тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања -тражење и давање дозволе -исказивање честитки -исказивање препоруке -изражавање хитности и обавезности -исказивање сумње и несигурности	

			или супротстављање мишљења -напише извештај или протокол о догађају или са састанка -писмено конкурише за неки посао -оствари комуникацију о основним темама, под условом да је у стању да тражи помоћ од саговорника -образложи и одбрани свој став, разјасни неспоразуме -препричава садржај текста, разговора, договора -поређи различите приказе истог догађаја у различитим медијима -коректно употребљава сложеније структуре и процесе (номинализације, градације, трансформације) -контролише граматичка знања и исправља своје грешке	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода				
Облици рада: Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару				
Наставне методе: Монолошко-дијалозна, дијалозна, рад на тексту				
Наставна средства: Уџбеник, радна свеска, табла, креда, CD				
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:				

НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ
Основни ниво: Средњи ниво: Напредни ниво: Бројеви – разломци, математички знакови и радње. Лексикографија – структура стручних речника и њихово коришћење

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

Именице

Обнављање и систематизација типова именица, обрађених у претходним разредима

Прелазак придева у именице, тј. поименичени придеви

Заменице

Присвојне заменице 1., 2. и 3. лица и заменица свој

Показне заменице *этот, тот*

Неодређене заменице са речцом –*либо, кое*

Придеви

Продуктивни суфикси описних придева –*ист, -аст, -ат, -ив, -лив, -чив*

Поређење придева и прилога

Глаголи

Обнављање и систематизација:

Времена

Прошло време глагола са основом на сугласник

Грађење глаголског вида

Понављање глаголских времена и партиципа

Бројеви

Слагање бројева са именицама и придевима

Разломци и децимални бројеви

Речце

Разве, неужели, ли, хоть, даже

Синтакса

Инфинитивне реченице (*Что мне сказать тебе*)

Именски предикат (*Ломоносов- знаменитый учёный*)

Исказивање отсуства, присуства (*В природе имеются разные минералы*)

Основне мерне јединице и њихове скраћенице

Сложене независне реченице и сложене зависне реченице (*временске, узрочне, допусне, последичне, начинске*)

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: Direkt, уџбеник и радна свеска. Немачки језик за трећи разред гимназије и средњих стручних школа. Седма година учења. Издање: Klett.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
НЕМАЧКИ ЈЕЗИК	- Свакодневни живот (генерацијски конфликти и начини превазилажења) - Образовање (образовање за све, пракса и припреме за будуће занимање, размена ученика) - Познате фирме, предузећа, установе, институције у земљама чији се језик учи - Културни живот (међународни пројекти и учешће на њима) - Заштита човекове околине (волонтерски рад) - Медији (штампа, телевизија, електронски медији) - Историјски догађаји/линости из	Слушање - оспособљавање ученика за разумевање усменог говора	- разуме краће дијалоге (до 15 реплика / питања и одговора), приче, друге врсте текстова и песме о темама предвиђеним наставним програмом, које чује уживо, или са аудио-визуелних записа - разуме општи садржај и издвоји кључне информације из краћих аутентичних текстова из свакодневног живота после 1-2 слушања (обавештења са разгласа на станици, аеродрому, у супермаркету или у школи) - разуме и реагује на одговарајући начин на усмене поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу (позив на групну активност, заповест, упутство, догађај из непосредне прошлости, планови за блиску будућност, свакодневне активности, жеље и избори, итд.)	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Решавање проблема - Сарадња - Одговоран однос према према здрављу - Одговоран однос према околини - Естетичка компетенција - Дигитална компетенција	- Матерњи језик - Енглески језик - Географија - Историја - Биологија - Општа култура - Грађанско васпитање - Информатика - Психологија - Социологија - Музичка култура - Ликовна култура и историја уметности

	земаља чији се језик учи - Свет компјутера (предности и мане употребе компјутера) - Вођење евиденције и документације у администрацији		- разуме краће рекламе, радио и ТВ емисије о темама предвиђеним наставним програмом из домена свакодневног језика као и пословног.	- Предузимљивост и предузетничка компетенција Рад с подацима и информацијама	
		Писање Оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитог садржаја	- пише реченице и краће текстове (до 100 речи) чију кохерентност и кохезију постиже користећи познате језичке елементе у вези са познатим писаним текстом или визуелним подстицајем - записује кључне информације и препричава оно што је видео, доживео, чуо или прочитао - користи писани код за изражавање сопствених потреба и интересовања (шаље личне поруке, честитке, користи електронску пошту, пише лична писма и сл.) - у кратким формалним и неформалним писмима (обавештење професорима, суседима, тренеру) примењује облике обраћања, молбе, поздрава и захваљивања - записује планове, задатке и друге захтеве који му се усмено саопштавају.		
		Говор – оспособљавање ученика за кратко излагање и за	- усклађује интонацију, ритам и висину гласа са сопственом комуникативном намером и са степеном формалности говорне		

		учешће у дијалогу на немачком језику	ситуације - поред информација о себи и свом окружењу описује или извештава у неколико реченица о догађајима и активностима (познату радњу или ситуацију) у садашњости, прошлости и будућности, користећи познате језичке елементе (лексику и морфосинтаксичке структуре) - препричава и интерпретира у неколико реченица садржај писаних, илустрованих и усмених текстова на теме предвиђене наставним програмом као и на теме из других наставних предмета користећи познате језичке елементе (лексику и морфосинтаксичке структуре) - у неколико реченица изражава своја осећања, мишљење и ставове аргументујући их (допадање, недопадање, противљење, итд.), користећи познате језичке елементе (лексику и морфосинтаксичке структуре) - једноставним речима описује лица, догађаје, ситуације и предмете из окружења и упоређује их са другима из области свог интересовања као и из одређених садржаја других наставних предмета.		

		Читање- оспособљавање ученика за уникционално читање и разумевање различитих, узрасно и садржајно примерених врста текстова ради информисања, извршавања упутстава и остварења естетског доживљаја (читање ради личног задовољства)	- разуме краће текстове (до 200 речи), који садрже већи проценат познатих језичких елемената, интернационализама, структуралних и лексичких, а чији садржај је у складу са развојним и сазнајним карактеристикама, искуством и интересовањима ученика - разуме и адекватно интерпретира садржај илустрованих текстова (стрипове, ТВ програм, биоскопски програм, ред вожње, информације на јавним местима итд.) користећи језичке елементе предвиђене наставним програмом - проналази и издваја предвидљиве информације у текстовима из свакодневног окружења (писма, краћи новински чланци, упутства о употреби, огласи, плакати, каталози) - може да изведе закључак о могућем значењу непознатих речи ослањајући се на општи смисао текста са темом из свакодневног живота - разуме краће текстове у вези са градивом других предмета, ослањајући се на општи смисао текста и предходно стечена знања.		

		Интеракција – оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих порука	- у стварним и симулираним говорним ситуацијама са саговорницима размењује исказе у вези с контекстом учионице, као и о свим осталим темама предвиђеним наставним програмом (укључујући и размену мишљења и ставова према стварима, појавама из домена њиховог интересовања, свакодневног живота и живота младих, користећи познате морфосинтаксичке структуре и лексику) - учествује у комуникацији и поштује социокултурне норме комуникације (тражи реч, не прекида саговорника, пажљиво слуша друге, итд) - да одговори на ограничен број непосредних питања која се надовезују уз могућност да му се понове и пружи помоћ при формулисању одговора.		
		СОЦИОКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА Стицање и овладавање социокултурним компетенцијама неопходним за писану и усмену употребу језика	- у оквиру поља свог интересовања, знања и искуства, препозна и разуме сличности и разлике у погледу навика (вербална и невербална комуникација), обичаја, менталитета и институција које постоје између наше земље и земаља чији језик учи - препозна и разуме најчешће присутне културне моделе свакодневног живота земље и земаља чији језик учи		

			- препозна и адекватно реагује на формалност говорне ситуације - адекватно користи најфреквентије стилове и регистре у вези са знањима из страног језика, али и из осталих области школских знања и животних искустава - адекватно реагује на прагматичке функције говорних чинова у циљном језику различите од оних у Л1 (степен форманости, љубазности, као и паралингвистичка средства: гест, мимика, просторни односи међу говорницима, итд.) - учествује у свим видовима модерне комуникације (електронске поруке, СМС поруке, дискусије на блогу или форуму, дрштвене мреже) - користи све досад наведене стратегије развоја комуникативних компетенција примењујући језик струке у складу са нивоом знања језика и потребама		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, индивидуални, комуникативна настава уз примену техника рада у пару и у групи,

Наставне методе: монолошко-дијалoшка, херуистичка, активна настава, вербално-текстуалне методе (дијалог, дискусија, читање, писање), истраживачка, илустративно-демонстративна

Наставна средства: текстуална (уџбеник, речник, чланци, часописи...), визуелна, аудитивна и аудио-визуелна (цртежи, слике, фотографије, CD, филмови, аудио и видео записи..)

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:
НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ

Основни ниво: ДСТ.1.1.1., ДСТ.1.1.2., ДСТ.1.1.3., ДСТ.1.1.5., ДСТ.1.1.6., ДСТ.1.1.7., ДСТ.1.1.8., ДСТ.1.1.9., ДСТ.1.1.10., ДСТ.1.1.11., ДСТ.1.1.12., ДСТ.1.1.14., ДСТ.1.1.15., ДСТ.1.1.16., ДСТ.1.1.20., ДСТ.1.1.21., ДСТ.1.1.23., ДСТ.1.1.24., ДСТ.1.2.4.,

Средњи ниво: ДСТ.2.1.1., ДСТ.2.1.2., ДСТ.2.1.5., ДСТ.2.1.6., ДСТ.2.1.8., ДСТ.2.1.9., ДСТ.2.1.13., ДСТ.2.1.16., ДСТ.2.1.17., ДСТ.2.1.19., ДСТ.2.1.21., ДСТ.2.1.27., ДСТ.2.1.29., ДСТ.2.1.30., ДСТ.2.2.3., ДСТ.2.3.7., ДСТ.2.3.8.,

Напредни ниво: ДСТ.3.1.3., ДСТ.3.1.10., ДСТ.3.1.13., ДСТ.3.1.17., ДСТ.3.1.22., ДСТ.3.1.24., ДСТ.3.1.25.,

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: *Le nouveau taxi 3!*, уџбеник за трећи и четврти разред средње школе, аутор: *Robert Menand, Anne-Marie Johnson*

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Француски језик	ОПШТЕ ТЕМЕ - Свакодневни живот (генерацијски конфликти и начини превазилажења) - Образовање (образовање за све, пракса и припреме за будуће занимање, размена ученика) - Познате фирме, предузећа, установе, институције у франкофоним земљама - Културни живот (	Слушање-оспособљавање ученика за разумевање усменог говора	- Разуме краће дијалоге (до 15 реплика / питања и одговора), приче, поруке и захтеве исказане јасним стандардним језиком када је реч о блиским темама (комуникација, посао, културни живот, путовања и слободно време) а које чује уживо или са аудио-визуелних записа - разуме општи садржај из краћих текстова из свакодневног живота после 1-2 слушања (обавештења са разгласа на станици, аеродрому, у супермаркету или у школи) - разуме краће рекламе, радио и ТВ емисије - разуме и реагује на усмене	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Сарадња Одговоран однос према према здрављу Одговоран однос	Матерњи језик Енглески језик Географија Историја Биологија Психологија Социологија Општа култура Грађанско васпитање Информатика Музичка култура Ликовна култура и

	међународни пројекти и учешћена њима) - Заштита човекове околине (волонтерски рад) - Медији (штампа, телевизија, електронски медији) - Историјски догађаји/линости из земаља чији се језик учи - Свет компјутера (предности и мане употребе компјутера) - Вођење евиденције и документације у администрацији		поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу (позив на неку групну активност, заповест, упутство, догађај из непосредне прошлости, планови за блиску будућност, свакодневне активности, жеље и избори...)	према околини Естетичка компетенција	историја уметности
		Читање – оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова учи	- разуме краће текстове (до 200 речи) који садрже велики проценат познатих језичких елемената, разуме садржај илустрованих текстова (стрипове, tv програм, распоред часова, ред вожње, информације на јавним местима, итд.) - проналази и издваја предвидљиве информације у текстовима из свакодневног окружења (писма, краћи новински чланци, упутства о употреби) - Може да изведе закључак о могућем значењу непознатих речи ослањајући се на општи смисао текста са темом из свакодневног живота.	Дигитална компетенција Предузимљивост и предузетничка компетенција Рад с подацима и информацијама	
		Говор – оспособљавање ученика за кратко излагање и за учешће у дијалогу на француском језику	- даје основне информације о себи и о свом окружењу, представља себи блиске личности, активности, ситуације и догађаје - у неколико реченица изражава своја осећања, мишљење и ставове аргументујући их		

			(допадање, недопадање, противљење, итд.), користећи познате језичке елементе - једноставним речима описује лица, догађаје, ситуације и предмете из окружења		
		Писање – оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитих садржаја	- записује кључне информације и препричава оно што је видео, доживео, чуо или прочитао - у неколико реченица изражава сопствене потребе и интересовања (шаље личне поруке, честитке, користи електронску пошту, и сл.). - у кратким формалним и неформалним писмима (обавештење професорима, суседима, тренеру) примењује облике обраћања, молбе, поздрава и захваљивања - записује планове, задатке и друге захтеве који му се усмено саопштавају.		
		Интеракција – оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих порука	- Поведе, настави и заврши неки једноставан разговор са саговорником; буде схваћен у размени идеја и информација о блиским темама у свакодневним ситуацијама		
		Медијација – оспособљавање ученика да преводи и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова	- Препричава садржај текста, разговора, договора		

		Медијска писменост – оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима	-користи садржаје медијске продукције намењене учењу француског језика (штампани медији, аудио / видео записи, компакт диск, интернет, итд.)		
		Знања о језику	Коректно употребљава предвиђене језичке структуре		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, комуникативна настава уз примену техника рада у пару и у групи, Наставне методе: монолошко-дијалогска, херуистичка, активна настава, вербално-текстуалне методе (дијалог, дискусија, читање, писање), истраживачка, илустративно-демонстративна Наставна средства: текстуална (уџбеник, речник, чланци, часописи...), визуелна, аудитивна и аудио-визуелна (цртежи, слике, фотографије, CD, филмови, аудио и видео записи..)					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: ДСТ.1.1.1., ДСТ.1.1.2., ДСТ.1.1.3., ДСТ.1.1.5., ДСТ.1.1.6., ДСТ.1.1.7., ДСТ.1.1.8., ДСТ.1.1.9., ДСТ.1.1.10., ДСТ.1.1.11., ДСТ.1.1.12., ДСТ.1.1.14., ДСТ.1.1.15., ДСТ.1.1.16., ДСТ.1.1.20., ДСТ.1.1.21., ДСТ.1.1.23., ДСТ.1.1.24., ДСТ.1.2.4., Средњи ниво: ДСТ.2.1.1., ДСТ.2.1.2.,ДСТ.2.1.5., ДСТ.2.1.6., ДСТ.2.1.8., ДСТ.2.1.9., ДСТ.2.1.13., ДСТ.2.1.16., ДСТ.2.1.17., ДСТ.2.1.19., ДСТ.2.1.21., ДСТ.2.1.27.,ДСТ.2.1.29., ДСТ.2.1.30., ДСТ.2.2.3., ДСТ.2.3.7., ДСТ.2.3.8., Напредни ниво: ДСТ.3.1.3., ДСТ.3.1.10., ДСТ.3.1.13., ДСТ.3.1.17., ДСТ.3.1.22., ДСТ.3.1.24., ДСТ.3.1.25.,					

ЕКОНОМИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Економија за трећи разред економске школе, аутор : Нема уџбеника

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

ЕКОНОМИЈА	ОСНОВИ МЕНАЏМЕНТА	Стицање знања о улози менаџмента у организацији Стицање знања о начинима организовања Стицање знања о организационој култури	Ученик је у стању да : - објасни улогу менаџмента у организацији - анализира утицај окружења на пословање предузећа - објасни нивое менаџмента и вештине менаџера - наведе примере етике у пословању предузећа - објасни важност дефинисања циљева пословања - разликује врсте планова - дефинише појам стратегије - објасни основне активности процеса организовања - објасни процес креирања организационе структуре - дефинише организациону структуру - објасни појам и значај организационе културе - разликује когнитивне и симболичке елементе организационе културе - разликује основне типове организационе културе	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења -Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује -Ученик проналази / осмишљава могућа решења проблемске ситуације	Књиговодство, канцеларијско пословање, вештине комуникације, пословна и административна обука, пословна информатика са електронским пословањем
	ОСНОВЕ МАРКЕТИНГА	Упознавање ученика са основним појмовима из маркетинга Стицање основних знања о тржишном комуницирању	Ученик је у стању да : - објасни маркетинг као науку и пословну концепцију - објасни везу између маркетинга и окружења - наведе активности управљања маркетингом - дефинише појам маркетинг истраживања - разликује методе и технике маркетинг истраживања - примени анкетирање код метода истраживања тржишта - објасни елементе маркетинг микса	-Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење	

			- објасни улогу и значај маркетинг информационог система - дефинише појам тржишног комуницирања - разликује облике тржишног комуницирања - дефинише промоцију и објасни њену улогу у маркетинг миксу - објасни појам и наведе циљеве привредне продаганде - разликује врсте канала комуницирања - разликује врсте медија и објасни њихову улогу - објасни значај и задатке односа са јавношћу - разликује електронско пословање и електронски маркетинг	-Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални, комбиновани Наставне методе: Монолошко-дијалогски, дијалогски, демонстративни, комбиновани рад, методе АОН : грудве снега, галеријска шетња, плакат, презентација, шеме Наставна средства: Текстуална					

КУЛТУРА ЈЕЗИЧОГ ИЗРАЖАВАЊА

ЛИТЕРАТУРА: Живојин Станојчић, Љиљана Поповић: Граматика српског језика

Митар Пешикан, Јован Јерковић, Мато Пижурица: Правопис српског језика

мр Љиљана Николић, Божидар Павловић: Језик и култура изражавања, практикум 1, 2, 3, 4

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења Позавршетку теме ученик ће бити у стању да:	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
КУЛТУРА ЈЕЗИЧОГ ИЗРАЖАВАЊА	Примена основних правописних правила	Отклањање типичних правописних правила	- правилно употреби велико и мало слово на почетку реченице, при писању властитих имена, као и да примени правила куртоазне употребе великог слова - примени знања о гласовним алтернацијама у писању и говорењу у складу са језичком нормом - примени правила одвојеног и спојеног писања речи код именица, придева, глагола, заменица, бројева и изведеница од њих - употреби скраћенице у складу са основним правописним правилима - правилно употреби знакове интерпункције	- Компетенција за целоживотно учење - Рад са подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Решавање проблема - Естетичка компетенција	- Српски језик и књижевност - Канцеларијско пословање - Вештине комуникација - Пословна психологија - Пословна информатика са електронским пословањем - Рачунарство и информатика
	Примена типографских правила при обради текстова на рачунару	Оспособљавање ученика да успешно примењују типографска правила у текстовима пословне и службене кореспонденције	- правилно употреби курент и верзал у заглављима текстова пословне и службене кореспонденције - правилно примени различите начине истицања текста - правилно употреби размак пре и после интерпункцијских знакова		
	Примена граматичких правила у писању и	Оспособљавање језика да теоријска знања из граматике	- правилно употреби падежне облике именица, придева и заменица - изабере одговарајућу врсту броја уз различите		

	говору	примењује у усменом и писаном изражавању у складу са језичком нормом	именице •правилно употреби глаголске облике •изабере предлог ЗБОГ или РАДИ у зависности од контекста •у склопу реченице правилно употреби конструкције код којих се често греши у говору и писању		
	Употреба речи и израза страног порекла	•Оспособљавање ученика да правилно употребљавају фреквентне речи и изразе страног порекла	•правилно употреби речи страног порекла у писању и говору •правилно употреби фреквентне изразе страног порекла у писању и говору		
	Специфичности бирократског језика	•Оспособљавање ученика да препозна негативна обележја бирократског језика	•препозна сувишне „ бирократизме” у административном стилу •замени стереотипне бирократске изразе и фразе поштујући принципе правилности, јасноће, језгровитости и сврсисходности		
	Основе говорне културе	•Оспособљавање ученика да поштују својства доброг говора	•употреби одговарајући поздрав у складу са околностима и приликама •изабере одговарајућа језичка средства при обраћању и ословљавању •у складу са пословним бонтоном успостави везу,		

			адекватно поздрави саговорника, представи се, води и заврши телефонски разговор •избегне употребу поштапалица у сопственом говору		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Наставне методе: вежбе на одабраним текстовима; диктати, самодиктати, допуњавање исказа, преобликовање текста; лекторска и коректорска вежбања; говорне вежбе; реторичке вежбе Наставна средства: практикум, видео-бим, презентације, наставни листови, правопис, граматика, одабрани текстови					

ВЕШТИНЕ КОМУНИКАЦИЈЕ

ЛИТЕРАТУРА: Мартић, Н., Костић, З. (2016). Вештине комуникације. Београд: Завод за уџбенике.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ВЕШТИНЕ КОМУНИКАЦИЈЕ	Комуникација као социјална интеракција	Разумевање комуникације као социјалне интеракције и њене улоге у различитим сферама живота и рада.	Ученик зна да објасни значај, улогу и циљеве комуникације у личном, друштвеном и професионалном животу; ученик разликује основне врсте комуникације; уочава повезаност вербалног и невербалног изражавања и важност њихове усклађености у социјалној интеракцији; ученик анализира комуникацијски процес кодирања и декодирања различитих врста порука; ученик зна да објасни разлике које постоје између важећих теорија и модела комуникације; уочава и дискутује	Компетенција за целоживотно учење (ученик планира време за учење, организује процес учења, активно конструише знања, селекује познато од непознатог, разликује битно од небитног, резимира основне идеје, користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења, разликује чињенице од интерпретација и ставова, разликује аргументе према снази и релевантности, процењује властиту успешност у учењу, открива тешкоће и зна како да их	Српски језик и књижевност Страни језик Пословна психологија Социологија са правима грађана Грађанско васпитање

			о сличностима и разликама комуникације некад и сад; ученик аргументовано разматра предности и недостатке комуникације којасе одвија уз помоћ савремене технологије; ученик уме да образложи значај, улогу и циљеве пословне комуникације; објашњава карактеристике интеркултуралне комуникације и повезује знања из ове тематске области са сопственим искуством.	превазиђе); Комуникација (активно доприноси неговању културе дијалога, поштује основне норме комуникације, ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације, уме јасно да искаже одређени садржај, уважава саговорника, изражава своје мишљење на конструктиван начин поштујући принципе конструктивне комуникације, ученик користи одговарајући стил комуникације у складу са научним дисциплинама); Рад с подацима и информацијама (ученик упоређује различите изворе података, процењује њихову поузданост, користи информационе технологије, препознаје значај поузданих и релевантних података); Дигитална компетенција (уме да претражује и користи информације у електронском облику, помоћу информационо-комуникационих технологија уме да представи, организује и структурира информације, препознаје ризике и одговорно поступа); Решавање проблема (ученик проналази и осмишљава могуће начине решавања проблемских ситуација, уме да процени добре и лоше стране потенцијалних
	Принципи конструктивне комуникације	Упознавање ученика са принципима конструктивне комуникације, тимским радом и сарадњом.	Ученик уме да препозна факторе који отежавају и олакшавају процес комуникације; ученик разликује насилну од ненасилне комуникације и образлаже њихове ефекте; разликује комуникацију засновану на хијерархијском моделу моћи од оне која се заснива на кооперативном моделу; ученик увиђа и објашњава повезаност конструктивне комуникације са тимским радом и сарадњом; зна да наведе примере у којима се препознају принципи конструктивне комуникације у различитим сферама живота; ученик препознаје принципе конструктивне комуникације у правној струци; ученик повезује знања ове тематске области са сопственим искуством.	
	Вештине конструктивне комуникације	Оспособљавање ученика за примену техника конструктивне комуникације	Ученик разликује конструктивну од неконструктивне комуникације; ученик зна да објасни појмове децентрација,	

			емпатија, асертивност, сарадња и проактивност; ученик разликује активно слушање од неслушања; користи вештину активног слушања; ученик је оспособљен да сагледа позицију друге особе и уважи њене потребе, осећања, ставове и искуство; ученик зна да искаже своје потребе и захтеве на начин који не угрожава друге; ученик исказује иницијативу и прихвата одговорност за процес комуникације; сарађује у групним активностима; ученик уме да примени комуникацијске вештине у симулацији решавања различитих проблемских ситуација; ученик наводи комуникацијске технике које су посебно значајне за послове у правној струци; ученик уме да наведе примере успешне и неуспешне комуникације у правној струци; препознаје могућност примене техника успешне комуникације у личном животу.	решења, ученик припрема примену решења и вреднује примену датог решења у проблемским ситуацијама); Сарадња (конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе и остваривању заједничких циљева, активно слуша и поштује сараднике, ангажује се у реализацији предузетих обавеза у оквиру групног рада, учествује у преиспитивању рада групе и доприноси унапређењу њеног рада); Одговорно учешће у демократском друштву (активно учествује у животу школе и заједнице, поштује друге, доприноси толеранцији и равноправности, има осећање припадности одређеним групама и заједницама, изражава свој идентитет, залаже се за слодиарност и учествује у хуманитарним активностима); Предузимљивост и	
	Комуникација и решавање конфликтних ситуација	Оснаживање ученика за конструктивно реаговање у конфликтним ситуацијама	Ученик зна да дефинише сукоб и наведе врсте конфликтних ситуација; ученик уме да препозна фазе конфликта и могуће исходе; ученик препознаје конструктивни и деструктивни потенцијал за конфликтне ситуације; разликује могуће начине решавања сукоба и уме да објасни њихове основне карактеристике; ученик зна да наведе кораке у решавању	предузетничка компетенција (ученик разуме важност личне активације, уме да идентификује и адекватно представи своје способности и вештине, уме да заступа и искаже своје идеје, да утиче на друге, кроз развој вештине јавног говора, преговарања и вештине решавања конфликта, зна да комуницира);	

			конфликтних ситуација и применитехнике конструктивне комуникације у процесу решавања сукоба; ученик препознаје факторе који утичу на решавање сукоба у интеркултуралном окружењу и наводи конструктивне и деструктивне примере решавања сукоба у интеркултуралном окружењу; ученик је спреман да аргументовано дискутује о могућим начинима решавања конфликтних ситуација у пословној и правној струци и техникама успешне комуникације које треба користити; ученик повезује знања из ове тематске области личним искуством.		
	Комуникација у организацији, јавна и масовна комуникација	Упознавање ученика са основним карактеристикама јавне и масовне комуникације, као и комуникације у организацији.	Ученик зна да наведе основне карактеристике комуникације у организацији, јавне и масовне комуникације; ученик је оспособљен да уочи, на конкретном примеру, на који начин комуницира особа задужена у организацији за односе са јавношћу; ученик зна да направи петоминутну презентацију пред одељењем на изабрану тему; ученик је спреман да уочи стереотипе, предрасуде, дискриминацију у јавним и масовним комуникацијама; препознаје примере употребе и злоупотребе јавних и масовних комуникација; уме да анализира ток комуникације на изабраној социјалној мрежи по питању неке		

			актуелне теме/догађаја; ученик је спреман да искаже критички однос према информацијама које се пласирају путем масовних комуникација; ученик повезује знања из ове тематске целине са сопственим искуством.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални; индивидуални; рад у пару; рад у групи Наставне методе: монолошко-дијалогска; дијалогска – херуистичка метода; метода рада на тексту; метода решавања проблема; демонстрациона метода Наставна средства: уџбеник; свеске; материјали са задацима за вежбање; материјали за учење; аудио-визуелна наставна средства (компјутер, пројектор, ТВ, видео снимци), интернет публикације					

СТАТИСТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Статистика за III и IV разред економске школе, Дата Статус, 2013, Радмила Драгутиновић Митровић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Статистика	Дескриптивна анализа	Оспособљавање ученика за примену дескриптивне анализе у пословању предузећа	Ученик је у стању да: - објасни појам, задатке, поделу и значај статистике - објасни порекло статистичких грешака - објасни методе испитивања - разликује фазе статистичког истраживања - изради програм статистичког посматрања од дефинисања циља до израде статистичког упитника - прикупи и контролише податке за статистичко истраживање - групише податке у статистичке серије	- Компетенција за целоживотно учење - Рад са подацима и информацијама - Решавање проблема	Књиговодство Предузетништво Рачунарство и информатика Пословна информатика са електронским пословањем Економија

			- креира одговарајуће статистичке табеле у функцији статистичког истраживања - креира графичке приказе података и резултата статистичког истраживања у правоугаоном и поларном координатном систему - креира графичке приказе података и резултата статистичког истраживања у ван координатном систему - одабере адекватну врсту графичког приказа за презентацију различитих резултата статистичког истраживања - израчуна аритметичку средину из груписаних и негруписаних података у сврху анализе пословања - тумачи израчунату вредност аритметичке средине - израчуна геометријску средину - тумачи израчунату вредност геометријске средине - утврди модус и медијану из интервалних и неинтервалних серија - тумачи утврђену вредност модуса и медијане из интервалних и неинтервалних серија		
	Статистичка и динамичка анализа	Оспособљавање ученика за примену динамичке анализе за праћење пословне активности предузећа	Ученик је у стању да: - анализира узајамну везу између појединих економских појава - анализира степен –јачину узајамне везе међу економским појавама - израчуна и анализира апсолутне показатеље динамике економских појава - објасни сврху употребе индекса - израчуна и анализира базне и ланчане индексе		

			- израчуна и тумачи средњи темпо раста и развоја - израчуна и анализира индивидуалне и групне индексе физичког обима промета, цена, вредности - израчуна и анализира индексе нето зарада - израчуна и графички прикаже линеарни тренд - анализира линеарни тренд - предвиди кретање појаве у будућем периоду - одабере и примени одговарајући метод за статистичко истраживање динамике појава производње, промета и зарада - састави извештај на основу добијених резултата		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Наставне методе: монолошка, дијалoшка, рад на тексту, рад на задатку, демонстративна Наставна средства: уџбеник, збирка, радни листови, наставни листићи					

ПОСЛОВНО АДМИНИСТРАТИВНА ОБУКА

ЛИТЕРАТУРА: ПРИРУЧНИК ЗА РАД У ВИРТУЕЛНОМ ПРЕДУЗЕЋУ, група аутора, К-едука 2012. год.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПОСЛОВНА И АДМИНИСТРАТИВНА ОБУКА	1. Од идеје до оснивања привредног друштва	Стицање знања и вештина за оснивање и започињање пословања предузећа Примена стечених знања	избор пословне идеје Поступак оснивања и регистрације предузећа спровођење поступка	Активно конструише знање Уочава структуру градива, активно селекује познато од	канцеларијско пословање право рачунарство и

		и вештина за заснивање радног односа Примена знања и вештина за обављање административних послова у предузећу	запошљавања радника формирање персоналног досијеа евидентирање излазне и улазне поште у одговарајућу евиденцију функционално организовање свог радног места планирање активности користећи сфрвере и друга средства за планирање распоређивање и праћење реализације планираних активности систематизација података у рачунару одлагање и чување документације у одговарајућим фасциклама креирање образаца за послове који се често понављају у предузећу креирање лога предузећа контрола докумената коришћење информатичке технологије и саврмених дредстава комуникације за обављање послова спровођење поступка инвентарисања	непознатог, битно од небитног Уме да резимира и елаборира основне идеје. Рад са подацима и информацијама Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.	информатика пословна информатика са електронск.пословањем српски језик и књижевност статистика економија пословни енглески језик култура језичког изражавања вештине комуникације пословна психологија други страни језик психологија социологија математика физичко васпитање

	2. Општи, правни и кадровски послови	Стицање вештина и рутине у обављању општих, правних и кадровских послова Оспособљавање ученика за коришћење канцеларијског материјала, прибора и алата у свакодневном пословању Правилно коришћење различитих врста прибора и алата у пословању Овера свих врста докумената Употреба различитих образаца и формулара	примењује важеће правне прописе у оквиру свог посла изради решења о распоређивању радника на друго радно место састави анекс уговора о раду ажурира персонална досијеа изради месечни календар рада води евиденцију присутности радника изради одговарајућа решења по захтеву радника (плаћено одсуство, неплаћено одсуство, мировање радног односа) изради одлуке из радног односа (о стипендирању, о наградама, о додели пакетића....) изради решење о колективном годишњем одмору спроведе поступак пријема и отпуштања радника и изради одговарајуће акте изради уговор о делу изради уговор о повременим и привременим пословима спроведе поступак обавезног осигурања радника састави одлуке по разним основама изради и изда различите		

		потврде радницима састави реверс за опрему издату радницима планира активности опште правне службе користећи софтвере и друга средства за планирање распоређи планиране активности према приоритету реализације састави дневне и периодичне извештаје о раду у опште правној служби креира обрасце за послове опште правне службе који се често понављају систематизује, сортира и чува документацију у одговарајућим фасциклама организује службени пут организује састанке, семинаре и друге скупове састави записник са састанка евидентира улазну и излазну пошту и проследи одговарајућој служби		
	3. Послови набавке и продаје	Примена знања и вештина за обављање послова набавке, продаје и књиговодства	Способност ученика да : истражи тржиште добављача и састави листу потенцијалних добављача	

			састави план набавке састави и пошаље упит обради приспеле понуде и изабере најповољнију изради поруџбину на основу најповољније понуде и пошаље је добављачу формира базу података о добављачима обради приспелу отпремницу и фактуру састави потврду о пријему робе; комисијски записник; рекламацију; ургенцију комплетира документа у вези са обављеним послом набавке састави ценовник истражи тржиште потенцијалних купаца и састави листу истих изради циркуларну понуду и пошаље је потенцијалним купцима комплетира послате понуде са примљеним поруџбинама изради обрасце типских уговора о продаји састави и пошаље рачун и отпремницу формира базу података о купцима		

	4. Послови књиговодствене евиденције и платног промета	Стицање вештина и рутине у обављању послова књиговодствене евиденције	Способност ученика да: спроведе поступак контроле и сортирања књиговодствених докумената попуни инструменте платног промета обави благајничке послове примени важеће законске прописе из области рачуноводства евидентира приспеле рачуне у књигу примљених рачуна састави калкулацију продајне цене евидентира набавку на аналитичким контима робе и добављача формира лагер листу евидентира продају кроз књигу евиденције промета изради излазне рачуне евидентира послате рачуне у књигу издатих рачуна ажурира лагер листу после обављене продаје евидентира продају на аналитичким контима робе и купаца евидентира изводе банке на конту текућег рачуна и		

			аналитичким контима купаца и добављача сарађује са другим службама користи информатичку технологију за обављање послова књиговодствене службе одложи и чува документацију књиговодствене службе у одговарајућим фасциклама састави дневне и периодичне извештаје о раду у књиговодственој служби		
	5. Блок настава	Упознавање са предузећем и рад у реалним условима пословања Повезивање знања и вештина стечених у оквиру стручних предмета са реалним пословима у предузећу	спровођење послова набавке и продаје спровођење општих правних и кадровских послова спровођење књиговодствених послова сагледавање токова кретања документације у предузећу стицање увида у обим пословних активности и обим сарадње предузећа са другим предузећима и државним органима		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: : фронтални, индивидуални, рад у пару, групни, тимски Наставне методе: монолошко-дијалоска, симулација, метода демонстрације, практичан рад, решавање ситуацијских задатака Наставна средства: приручник за рад у ВП, рачунари у кабинету за обуку у бироу, штампач, фото-копир					

СПОЉНОТРГОВИНСКО ПОСЛОВАЊЕ – изборни предмет

ЛИТЕРАТУРА: ДЕВИЗНО ПОСЛОВАЊЕ ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ БЕОГРАД

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
СПОЉНО ТРГОВИНСКО ПОСЛОВАЊЕ	СПОЉНА ТРГОВИНА	Схватање појма и значаја Спољне трговине	Дефинише спољну трговину и наброји њене карактеристике Објасни улогу и значај спољне трговине Објасни значај спољне трговине за Републику Србију Наброји и објасни аргументе за ограничење трговине Објасни принципе спољнотрговинског пословања у земљи и иностранству Објасни карактеристике предузећа и друштва за увоз и извоз Разликује субјекте спољнотрговинског пословања Објасни карактеристике предузећа и друштва за увоз и извоз Разликује и објасни врсте спољнотрговинских	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења -Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује Ученик проналази / осмишљава могућа решења проблемске ситуације -Ученик уме да	књиговодство канцеларијско пословање рачунарство и информатика пословно административна обука пословна информатика са електронским пословањем вештине комуникације пословна психологија

			послова Разликује облике спољнотрговинских послова Објасни режиме спољне трговине Разликује организације за пружање трговинских услуга у спољном промету и објасни их Објасни везу између спољне и унутрашње трговине	објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	
	ДЕВИЗНО ПОСЛОВАЊЕ	Стицање знања о девизном пословању	Разликује системе међународних плаћања Разликује средства међународних плаћања валуте и девизе Дефинише девизни курс и разликује врсте Дефинише девизно тржиште Разликује врсте девизног тржишта и субјекте који послују на њему Разликује инструменте платног промета са иностранством и објасни Објасни облике плаћања према иностранству		

			Објасни посебне ризике код спољнотрговинског пословања и предузимање превентивних мера		
	ПЛАТНИ БИЛАНС И МЕЂУНАРОДНА РАЗМЕНА	Стицање знања о платном билансу	Дефинише платни биланс Објасни садржај платног биланса и разликује врсте Објасни трговински биланс Разликује трансакције у платном билансу Објасни промене у структури међународне размене Објасни улогу и развој мултинационалних и ТНК Објасни значај и последице глобализације светске привреде		
	МЕЂУНАРОДНО КРЕТАЊЕ КАПИТАЛА	Стицање знања о међународном кретању капитала	Дефинише међународно кретање капитала и његов значај Разликује облике међународног кретања капитала Објасни позитивне и негативне ефекте увоза капитала Објасни значај извоза		

			капитала Објасни улогу кредита као облик међународног кретања капитала Објасни акције (појам, врсте и права која доносе) Објасни обвезницед (појам. садржај и врсте)		
	МЕЂУНАРОДНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ	Упознавање ученика са улогом међународних финансијских организација	Разликује међународне финансијске организације и објасни њихову улогу Разликује трговинске споразуме Објасни улогу вто Објасни аргументе приступа слободне трговине Прати савремене трендове у светској привреди		
	ЦАРИНЕ	Упознавање ученика са основним појмовима везаним за царине	Објасни улогу и значај царина Разликује врсте царина и аргументе за њихово увођење Разликује основне појмове везане за царинење робе		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, рад у пару, групни рад					

Наставне методе: Монолошко-дијалогска, рад на тексту, метод демонстрације

Наставна средства: Текстуална, визуелна

ЕКОНОМСКА ГЕОГРАФИЈА - ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Ђурић В. (1980): Економска географија, «Научна књига», Београд

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Економска географија – изборни предмет	Увод	Стицање знања о узајамним односима економскогеографских објеката и појава у простору.	- умети да јасно препознаје економске објекте у простору - знати предмет проучавања економске географије - схватити значај економске географије у стицању општих и стручних знања и умења	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења	Историја Екологија Социјологија Рачунарство и информатика
	Економско-географска валоризација природних потенцијала у свету и у Србији	Стицање знања о појму и класификацији природних услова и извора и разумевање међудејства и размештаја природних ресурса у свету и у нашој земљи	- умети да дефинише размештај производње у својој земљи и свету - знати појам природних услова и извора - знати класификацију најзначајнијих природних ресурса за потребе становништа и привреде - знати да су природни ресурси неједнако размештени на	-Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује Ученик проналази /	

			Земљиној површини схватити међузависност	осмишљава могућа решења проблемске ситуације	
	Друштвено -географски фактори привређивања	• Стицање знања о основним друштвеногеографским факторима и њиховом интеракцијском односу са природно географским елементима геопростора.	• знати друштвеногеографске факторе развоја привреде • стећи знање о броју, динамици и густини насељености становништва света и наше земље • познавати основне структуре становништва света и наше земље • знати основне типове насеља • знати факторе локације насеља и утицај насеља на размештај производње • знати узроке и последице урбанизације • знати проблеме прекомерног раста градова познавати функционалну структуру градова	-Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	
	Економско-географско дефинисање привреде	Стицање знања о појму, структури и значају привреде	• схватити утицај природних и друштвених фактора на размештај и развој привреде у свету и у нашој земљи • знати класификацију привредних		

			делатности схватити улогу привреде у развоју појединих територијалних целина		
	Пољопривреда	Стицање знања о појму, структури и значају пољопривреде	знати класификацију пољопривреде и њен значај у свету и код нас		
	Индустрија	Стицање знања о појму, структури и значају индустрије	- знати савремене тенденције у развоју индустрије и појединих индустријских грана (електронска индустрија) - знати основне карактеристике и територијални размештај индустријских грана (енегетика и рударство, металургија, машинска индустрија, лака индустрија) у свету и код нас		
	Промет	Стицање знања о појму, структури и значају промета у свету и код нас.	знати модеран развој промета у свету и код нас схватити утицај терцијерног сектира на укупан привредни развој појединих теритотија		
	Географске карактеристике савременог света	Познавање и разумевање неуједначености интеграцијских процеса на глобалном	знати географску дистрибуцију неуједначеног развоја у свету		

		нивоу.	- разумети чиниоце неуједначеног друштвеног и привредног развоја на глобалном нивоу - разумети интеграцијске процесе у свету и њихов значај		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, рад у пару, групни рад					
Наставне методе: Монолошко-дијалогска, рад на тексту, метод демонстрације					
Наставна средства: Текстуална, визуелна					

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ПОСЛОВНИ АДМИНИСТРАТОР ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Збирке, уџбеници, приручници

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Математика	Зајам	Стицање основних знања о елементима зајма Овладавање поступком амортизације поступком зајма Стицање основних знања о конверзији зајма	разликује врсте зајмова објасни смисао амортизације зајма објасни појам анuitета, отплате, интереса, отплаћеног дела дуга и остатка дуга повезује елементе зајма и да их израчуна израчуна анuitет израчуна каматну стопу израчуна број периода отплаћивања	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Естетичка компетенција	Књиговодство Статистика Рачунарство и информатика Пословна информатика са електронским пословањем

			израчуна износ дуга на почетку обрачунског периода израчуна интерес и отплату за било који период амортизације зајма сачини амортизациони план изврши контролу ваљаности амортизационог плана сачини план амортизације зајма подељеног на обвезнице објасни појам конверзије зајма препозна промену услова отплаћивања зајма одреди нови анuitет након промене времена амортизације или промене каматне стопе		
	Примери практичне примене привредне и финансијске математике	Примена елемената привредне и финансијске математике у практичним задацима из области пословне администрације	обрачуна плате за све раднике у предузећу на основу познатих података обрачуна порезе и доприносе припреми потребну пратећу документацију обрачуна штедне улоге и изради табелу књижи све уплате и исплате и обрачунавати салдо камате направи комплетан план амортизације зајма направи план амортизације зајма подељеног на обвезнице		
	Комбинаторика	Разликовање врста распоређивања елемената скупа Разумевање и примена биномног обрасца	примењује правило збира и производа и основне комбинаторне конфигурације одреди број пермутација датог скупа одреди број варијација датог скупа одреди број комбинација датог скупа уме да запише пермутације (варијације, комбинације) датог		

			скупа од највише четири члана примени биномни образац уме да одреди k -ти биномни коефицијент у развоју бинома на n -ти степен примени знање из комбинаторике на израчунавање вероватноће догађаја		
	Писмени задаци	Провера стечених знања	применити стечена знања предвиђена исходима наставних тема		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, рад у паровима Наставне методе: решавање проблема – хеуристички приступ, дијалогска, рад на тексту, писани радови Наставна средства: текстуална, помоћно-техничка, аудио-визуелна					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета математика јесу:					
2.МA.1.3.3. 2.МA.1.4.1. 2.МA.1.4.2. 2.МA.1.4.3. 2.МA.1.4.4. 2.МA.1.4.6. 2.МA.2.4.1. 2.МA.2.4.2. 2.МA.2.4.6.					

ЛОГИКА СА ЕТИКОМ

ЛИТЕРАТУРА: уџбеник М. Марковић *Логика за III разред гимназије и правно-биротехничке школе*,; М. Јеремић, *Филозофија – уџбеник за четврти разред гимназије и средње стручне школе*; Ј. Д . Мабот, *Увод у етику*; *Радионице групе Хајде да ...*; интернет..

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Логика са етиком	Увод у логику	Увођење ученика у предмет логике	По завршетку теме ученик ће бити у стању да препозна и сам користи логику као и граматiku. Разликује мишљење од маште, надања, опажања и наводи примере из свакодневног живота. Дефинише логику и разуме у чему се састоји формални карактер логике.	Компетенција за целоживотно учење (Ученик уме да примењује знање у областима различитих наука и у различитим ситуацијама; разликује чињенице од интерпретација, знања од веровања; препознаје и	Историја Пословна психологија Српски језик и књижевност

			Разликује принципе мишљења, наведе примере за основне логичке принципе и симболички их приказује.	продукује аргументацију за одређену тезу, разликује и вреднује аргументе према снази и релевантности.) Комуникација (Ученик уме да искаже одређени садржај, усмено и писано и да га прилагоди потребама и карактеристикама ситуације; Уважава саговорника, реагује на садржај комуникације, а не на личност саговорника; идентификује тачку гледишта саговорника и уме да процени адекватност аргументације и контрааргументације; Изражава својеставове, мишљења, осећања, вредности и идентитете на позитиван, конструктиван и аргументован начин.) Рад са подацима и информацијама (Зна да је за разумевање догађаја и доношење компетентних одлука потребно имати релевантне и поуздане податке; уме да упореди различите изворе и начине добијања података и да процењује њихову поузданост; Зна разлику између података и њиховог тумачења, зна да исти подаци, у зависности од контекста, могу имати различита тумачења и да тумачења могу да буду пристрасна; разуме разлику између јавних и	Грађанско васпитање
	Формална логика: појам, суд, закључак	Развој сазнања о појму и односима међу појмовима Упознавање са структуром суда, врстама судова и односима између судова, Оспособљавање ученика за логичко закључивање.	По завршетку теме ученик ће бити у стању да увиди разлику између појма, ствари и представе. Разликује обим и садржај појма, увиђа однос између обима и садржаја, наводи пример за обим и садржај и дефинише обим и садржај појма. Препознаје и именује појмове, уочава разлику између појединачних и општих појмова. Препознаје односе међу појмовима и именује их (субординација, координација, контрарност) и графички приказује односе међу појмовима. Наведе делове дефиниције, даје примере дефиниција, разликује прешироку и преуску дефиницију. Разликује чланове од принципа деобе, увиђа значај принципа деобе и самостално изводи једну деобу. Разликује субјекат и предикат суда и увиђа значај копуле за квалитет суда. Разликује квалитет и квантитет суда, препознаје форму А, Е, I, О суда и наводи примере. Именује односе међу судовима. Препознаје индуктивно, дедуктивно и закључивање по аналогiji . Демонстрира различите врсте непосредног закључивања: по логичком квадрату, конверзију и обверзију. Наводи и објашњава четири фигуре категоричког силогизма. Изводи задате модусе силогизма. Израже примере за хипотетички, дисјунктивни и мешовити силогизам.		

			Повезује форме закључивања у облику доказа.	приватних података, зна које податке може да добије од надлежних институција и користи основна правила чувања приватности података.) Дигитална компетенција (Зна ефикасно да користи информационо-комуникационе технологије за комуникацију и сарадњу; препознаје ризике и опасности при коришћењу ИКТ и у односу на то се одговорно понаша.) Решавање проблема (Ученик испитује проблемску ситуацију и проналази могућа решења; упоређује могућа решења, примењује изабрано решење, вреднује његову примену и идентификује његове добре и лоше стране.) Вештина сарадње (Конструктивно доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима и при томе поштује друге као равноправне чланове групе; ангажује се у реализацији преузетих обавеза у оквиру групног рада и доприноси унапређењу рада групе.) Естетичка компетенција (Свестан је значаја естетске димензије у свакодневном животу и има критички однос према употреби и злоупотреби	
	Логичке грешке	Оспособљавање ученика за уочавање грешака у закључивању и доказивању.	Разликује случајне од намерних логичких грешака. Препознаје и именује логичке грешке: увођење четвртог појма у силогизам, нерасподељен појам, замена теза, argumentum ad hominem, pos hoc ergo propter hoc.		
	Појам и значај етике	Развој сазнања о настанку и предмету етике, значају моралних норми за живот појединца у друштву.	Набраја норме из различитих сфера живота. Разликује аутономни од хетерономног морала. Дефинише предмет етике.		
	Лични идентитет, слобода и одговорност	Развој сазнања о идентитету, формирању идентитета и о флуидности идентитета преко социјалних улога. Развој способности разликовања појмова пола и рода и утицај културе на формирање појмова пола и рода. Формирање става о улози медија у креирању идентитета.	Ученик наводи облике у којима се манифестује лични идентитет и разликује утицаје који формирају лични идентитет. Увиђа колика је моћ медија на формирање визуелног идентитета. Уочава разлику између етичких и естетских императива данашњице. Супротставља медијски наметнуте животне идеале и етичке вредности.		

	Основне етичке норме и вредности	Упознавање ученика са основним етичким нормама и вредностима и развијање личног вредносног система.	Ученик схвата постојање слободе избора као услова моралног поступања. Разуме везу између избора и одговорности. Упореджује одговорне и неодговорне поступке. Може да расправља о томе да ли је извор морала у нама или изван нас. Увиђа разлику између основних етичких праваца. Препознаје важније људске вредности.	естетике; вреднује алтернативне уметничке форме и изразе.)	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: : фронтални, индивидуални, групни и рад у паровима Наставне методе: монолошка, дијалогска, метода писмених радова, рад на примерима, презентације Наставна средства: :уџбеници, рачунар, штампа и други медији					

СОЦИОЛОГИЈА СА ПРАВИМА ГРАЂАНА

ЛИТЕРАТУРА: В. Вулетић Социологија, С. Лилић и С. Булајић Устав и права грађана

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Социологија са правима грађана	Структура и организација друштва	Упознавање са структуром и организацијом друштва.	Схвати организацију друштва, наведе друштвене групе и организације. Да објасни улогу друштвених група.	Компетенције за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Рад са подацима и информацијама Опдговорно учешће у демократском друштву	Са историјом Са психологијом Са српским језиком и књижевношћу Са грађанским васпитањем Са филозофијом Са основима права
	Устав, демократија и механизми власти у Србији	Упознавање са појмом устава и општих прописа. Упознавање са основним одлокама правосудног система	Схвати значај устава као највишег прописа. Схвати систем правосудних органа		
	Грађанин и његова права и слободе	Усвајање основних знања о људским правима. Схвати свој положај у друштву по питању права и да схвати значај да се	Разуме основне поделе људских права и зна да препозна основна права Да подели права и класификује их у групе.		

		права њуди поштују.			
	Култура, друштво и друштвене промене	Стицање знања основних знања о култури, религији и уметности Развијање знања о културним тековинама и очувању идентитета. Развијање знања и о цивилизацијским тековинама и потреби да се унапреде и побољшају.	Препозна појмове култура религија, цивилизација Поштовање различитости и међусобно уважавање. Ученици развијају толеранцију према разликама у културној и религијској припадности.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални и комбиновани Наставне методе: рад на тексту, моношко-дијалогска и метод демонстрација Наставна средства: уџбеник, литература, медији (ТВ, штампа и интернет)					

ПОСЛОВНИ ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: Profile 2 Intermediate

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Пословни енглески језик	Unit 8 Innovation	Оспособљавање ученика да разумеју значај иновација и њихов утицај на свакодневни живот. Стицање нових знања кроз рад са текстом и слушање изворних говорника. Учење правилне употребе пасивног говора. Оспособљавање ученика за	Ученици разумеју значај иновација у садашњости и њихов будући утицај на човекову свакодневницу, читају и разумеју текст, слушају и разумеју говор изворних говорника у контексту, правилно примењују пасивни говор, израђују, осмишљају и презентују промотивни материјал користећи своје искуство и сопствене	Познаје различите врсте текстова и уме да одабере адекватну стратегију читања. Уме јасно да искаже одређени садржај, усмено и писано, и да га прилагоди захтевима и карактеристикама ситуације: поштује жанровске	Економска и правна група предмета. Српски језик и књижевност.

		израду промотивног материјала и подстицање креативног размишљања.	креативне ресурсе као и искуство и креативне ресурсе чланова своје групе.	карактеристике, ограничења у огледу дужине, намену презентације и потребе аудиторијума.	
	Unit 9 Money/negotiation	Упознавање са различитим врстама преговарања, токовима новца и припадајућим вокабуларом. Оспособљавање ученика да преводи, сажима и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова. Оспособљавање ученика да правилно користе кондиционалне реченице. Оспособљавање за дијалогско решавање проблема. Увежбавање израде пословних писама.	Ученици стичу нова знања о преговарању и токовима новца и повлаче паралелу са својим искуством, преводи и препричавају краће усмене и писане текстове, ефективно користе кондиционалне реченице складно правилима енглеског језика, кроз разговор решавају проблеме и доносе одлуке, учествују у проговорима око куповине, преузимају различите улоге у цењкању, израђују пословна писма према задатим ситуацијама.	Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке. Изражава се у електронском облику коришћењем одговарајућих ИКТ средстава, укључујући мултимедијално изражавање и изражавање са елементима формално дефинисаних нотација карактеристичних за коришћена ИКТ средства (нпр. адресе, упити, команде, формуле, процедуре и сл. изражене у одговарајућој нотацији). Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких	
	Unit 10 Market research	Упознавање ученика кроз практичне примере са потребом истраживања тржишта, врстама истраживања и циљним групама потрошача. Оспособљавање ученика да води дужи разговор о различитим темама. Упознавање са употребом релативних заменица и реченица. Оспособљавање ученика да	Ученици разумеју потребу и начине истраживања тржишта и циљних група потрошача, воде дуже разговоре на страном језику о различитим темама, учествују у интервјуу, израђују упитнике, ефективно користе релативне заменице приликом формирања релативних реченица, самостално израђују графиконе и презентују резултате истраживања.		

		самостално израђују графиконе и презентују податке истраживања.		циљева.	
	Unit 11 Investment	Упознавање ученика са трговином на берзи и специјализовним вокабуларом. Оспособљавање ученика за самостално усмено изражавање и исказивање ставова и мишљења кроз ситуације пословног састанка. Оспособљавање ученика за правилну употребу индиректног говора. Оспособљавање ученика да употребом кративности и практичних знања доносе о образлажу одлуке инвестирања у пројекте као део тима.	Ученици су упознати са трговином на берзи, новим појмовима и фразама, самостално исказују своје ставове у ситуацији пословног састанка, воде састанак, доносе одлуке и предлоге, правилно користе индиректни говор, раде на практичним пројектима, размењују и коментаришу различита гледишта, раде у тиму уз међусобно уважавање.	Ученик припрема примену изабраног решења, прати његову примену усклађујући се са новим сазнањима које стиче током примене датог решења и успева да реши проблемску ситуацију.	
	Unit 12 Ethics	Упознавање ученика са са етичким и неетичким понашањем у пословном свету. Оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова и усменог говора. Оспособљавање ученика за употребу трећег типа кондиционалних реченица. Оспособљавање ученика за	Ученици су упознати са примерима етичког и неетичког понашања у пословном свету, изражавају своја мишљења и наводе примере, разумеју прочитани текст и усмени говор, активно учествују у разговору, правилно користе трећи тип кондиционалних реченица, критикују и изражавају жаљење, самостално пишу позитиван одговор на понуду.		

		писање краћих текстова различитог садржаја.			
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: • индивидуални • у пару • групни Наставне методе: монолошка, дијалогска, интерактивне методе, метода рада на тексту Наставна средства: • Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник					

ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК : РУСКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: ПРИВЕТ ! Руски језик за трећи и четврти разред средње школе, други страни језик, аутори : Мајке Ханјц, Марија Маневич, Ирмагд Вилант, преводилац : Марија Гогић, Дата Статус, Београд, 2013 , **ПРИВЕТ !** Радна свеска за трећи и четврти разред средње школе, други страни језик, група аутора, Дата Статус, Београд, 2013

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
РУСКИ ЈЕЗИК	Повторјам	СЛУШАЊЕ : Оспособљавање ученика за разумевање усменог говора ЧИТАЊЕ :	Ученик ће бити у стању да : -разуме суштину битних информација са радија или телевизије, презентација или дискусија о актуелним збивањима или о стварима које се њега тичу на приватном и професионалном плану, уколико се говори разговорно стандардним језиком -разуме смисао сложенијих текстова шематских приказа, упутстава, уговора	-представљање себе и других -поздрављање (састајање, растанак : формално, неформално) -идентификација и имено- вање особа, објеката, боја, бројева, итд. -давање једноставних упу-	Српски језик, географија, историја, социологија, психологија, економија, статистика, ликовна култура,
	Россия в современном мире				
	Россия –между прошлым и будущим				

		Оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова ГОВОР : Оспособљавање ученика за кратко монологско излагање и за учешће у дијалогу на руском језику ПИСАЊЕ : Оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитог садржаја ИНТЕРАКЦИЈА : Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на руском језику и размену краћих писаних порука МЕДИЈАЦИЈА : Оспособљавање ученика да преводи, сажима и препричава	-разуме и користи обавештења из стручних текстова везаних за струку -разуме текстове у којима се износи лични став или посебно гледиште -представи припремљену презентацију која се односи на теме везане за области личног интересовања -представи припремљену презентацију која се односи на теме везане за области личног интересовања, школско градиво или струку -говори о утисцима, употребљавајући и комплексније изразе -даје дужи опис свакодневних радњи из свог окружења, описује прошле активности, свакодневне обавезе, планове, радне задатке и начин организовања -даје релевантне податке са неке презентације или из дискусије везане за струку -напише писмо или нешто дужи текст да би саопштио информацију или указао на лични став или супротстављање мишљења -напише извештај или протокол о догађају или са састанка -писмено конкурише за неки посао -оствари комуникацију о основним темама, под условом да је у стању да тражи помоћ од	тстава и команди -изражавање молби и за-хвалности -изражавање извињења -изражавање потврде и негирања -изражавање допадања и недопадања -изражавање физичких сензација и потреба -искаживање просторних и временских односа -давање и тражења инфо-рмација и обавештења -описивање и упоређивање лица и предмета -изрицање забрана и реаго-вање на забрану -изражавање припадања и поседовања -скретање пажње -тражење мишљења и изра-жавање слагања и несла-гања -тражење и давање дозволе	информатика и рачунарство

		садржај краћих усмених и писаних текстова МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ : Оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима	саговорника -образложи и одбрани свој став, разјасни неспоразуме -препричава садржај текста, разговора, договора -поређи различите приказе истог догађаја у различитим медијима -коректно употребљава сложеније структуре и процесе (номинализације, градације, трансформације) -контролише граматичка знања и исправља своје грешке	-исказивање честитки -исказивање препоруке -изражавање хитности и обавезности -исказивање сумње и неси-гурности	
		ЗНАЊА О ЈЕЗИКУ			

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Наставне методе: Монолошко-дијалозна, дијалозна, рад на тексту

Наставна средства: Уџбеник, радна свеска, табла, креда, CD

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:
НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ

Основни ниво:

Средњи ниво:

Напредни ниво: Бројеви – разломци, математички знакови и радње. Лексикографија – структура стручних речника и њихово коришћење

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

Именице

Обнављање и систематизација типова именица, обрађених у претходним разредима
 Прелазак придева у именице, тј. поименичени придеви
 Заменице
 Присвојне заменице 1., 2. и 3. лица и заменица свой
 Показне заменице этот, тот
 Неодређене заменице са речцом –либо, кое
 Придеви
 Продуктивни суфикси описних придева –ист, -аст, -ат, -ив, -лив, -чив
 Поређење придева и прилога
 Глаголи
 Обнављање и систематизација:
 Времена
 Прошло време глагола са основом на сугласник
 Грађење глаголског вида
 Понављање глаголских времена и партиципа
 Бројеви
 Слагање бројева са именицама и придевима
 Разломци и децимални бројеви
 Речце
 Разве, неужели, ли, хоть, даже
 Синтакса
 Инфинитивне реченице (Что мне сказать тебе)
 Именски предикат (Ломоносов- знаменитый учёный)
 Исказивање отсуства, присуства (В природе имеются разные минералы)
 Основне мерне јединице и њихове скраћенице
 Сложене независне реченице и сложене зависне реченице (временске, узрочне, допусне, последичне, начинске)

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: Direkt, уџбеник и радна свеска. Немачки језик за трећи разред гимназије и средњих стручних школа. Осма година учења. Издање: Klett.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
НЕМАЧКИ ЈЕЗИК	- Свакодневни живот (генерацијски	Слушање - оспособљавање	- глобално, детаљно и селективно (у зависности од	-Компетенција за	- Матерњи језик

	конфликти и начини превазилажења) - Образовање (образовање за све, пракса и припреме за будуће занимање, размена ученика) - Познате фирме, предузећа, установе, институције у земљама чији се језик учи - Културни живот (међународни пројекти и учешће на њима) - Заштита човекове околине (волонтерски рад) - Медији (штампа, телевизија, електронски медији) - Историјски догађаји/линости из земаља чији се језик учи - Свет компјутера (предности и мане употребе компјутера) - Праћење новина у области међународних правно-административних послова	ученика за разумевање усменог говора	захтева комуникативне ситуације) разуме различите усмене текстове (дијалоге, монологе, песме и друго) о темама предвиђеним наставним програмом у трајању од 3 до 5 минута (у зависности од степена познавања теме и контекста), које чује уживо или са аудио визуелних записа. - а) Разуме и реагује на одговарајући начин на усмене поруке у вези са активностима на часу (говор наставника и другова, аудио и визуелни материјали у настави); - б) Разуме рекламе, радио и ТВ емисије блиске интересовањима ученика или од значаја за младе и о темама образовног карактера из популарне науке; - в) Разуме усмене текстове које исказују говорници различитих стандардних варијетета о темама из свакодневног живота ближег и даљег учениковог окружења, а које се односе на узрасно специфична интересовања.	целоживотно учење - Комуникација - Решавање проблема - Сарадња - Одговоран однос према према здрављу - Одговоран однос према околини - Естетичка компетенција - Дигитална компетенција - Предузимљивост и предузетничка компетенција Рад с подацима и информацијама	- Енглески језик - Географија - Историја - Биологија - Општа култура - Грађанско васпитање - Информатика - Психологија - Социологија - Музичка култура - Ликовна култура и историја уметности
		Писање Оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитог садржаја	- пише сруктурисане и кохерентне текстове дужине од 140 до 160 речи у којима користећи познату лексику и морфосинтаксичке структуре описује догађаје и лична искуства.		

	- Конкурисање на посао, праксу, даље		- да пише поруке и писма (у електронској и традиционалној форми) различитог садржаја (захваљивање, позивање, извињење, тражење и давање информација)		
		Говор – оспособљавање ученика за кратко излагање и за учешће у дијалогу на немачком језику	- прилагођавајући свој говор комуникативној ситуацији, у временском трајању од два до три минута, на структурисан начин: - а) говори о себи и свом окружењу, о догађајима и активностима у школи и ван ње; - б) изрази своје утиске, осећања и аргументовано мишљење и ставове у вези са темама које су програмом предвиђене.		
		Читање- оспособљавање ученика за ункционално читање и разумевање различитих, узрасно и садржајно примерених врста текстова ради информисања, извршавања упутстава и остварења естетског доживљаја (читање ради личног задовољства)	- разуме глобално, детаљно и селективно (у зависности од захтева комуникативне ситуације и личних потреба) различите писане текстове (писма, новинске чланке, јасна илустрована упутства, огласе, прилагођене књижевне текстове, текстове у вези са градивом других наставних предмета и слично) о темама из свакодневног живота и популарне науке, ближег и даљег учениковог окружења, а које се односе на узрасно специфична интересовања и чија дужина зависи од чињенице у коликој мери ученик познаје дату тему и контекст.		

			- Увиђајући намеру аутора текста и контекста у којем је текст настао (емоционални и друго), ученик чита: а) да би се информисао; б) да би пратио упутства; в) ради задовољства.		
		Интеракција – оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих порука	- Ученик треба да: - поштујући социокултурне норме комуникације са саговорницима размењује информације, мишљења и ставове о темама које су из свакодневног живота, блиске његовом интересовању или из популарне науке и културе - започиње и води разговор о познатим темама, одржава континуитет и завршава га.		
		СОЦИОКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА Стицање и овладавање социокултурним компетенцијама неопходним за писану и усмену употребу језика	- у оквиру поља свог интересовања, знања и искуства, препозна и разуме сличности и разлике у погледу навика (вербална и невербална комуника-ција), обичаја, менталитета и институција које постоје између наше земље и земаља чији језик учи - препозна и разуме најчешће присутне културне моделе свакодневног живота земље и земаља чији језик учи - препозна и адекватно реагује на формалност говорне ситуације - адекватно користи најфреквентије стилове и		

			регистре у вези са знањима из страног језика, али и из осталих области школских знања и животних искустава - адекватно реагује на прагматичке функције говорних чинова у циљном језику различите од оних у Л1 (степен форманости, љубазности, као и паралингвистичка средства: гест, мимика, просторни односи међу говорницима, итд.) - учествује у свим видовима модерне комуникације (електронске поруке, СМС поруке, дискусије на блогу или форуму, дрштвене мреже) - користи све досад наведене стратегије развоја комуникативних компетенција примењујући језик струке у складу са нивоом знања језика и потребама		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода Облици рада: фронтални, индивидуални, комуникативна настава уз примену техника рада у пару и у групи, Наставне методе: монолошко-дијалозна, херуистичка, активна настава, вербално-текстуалне методе (дијалог, дискусија, читање, писање), истраживачка, илустративно-демонстративна Наставна средства: текстуална (уџбеник, речник, чланци, часописи...), визуелна, аудитивна и аудио-визуелна (цртежи, слике, фотографије, CD, филмови, аудио и видео записи..) Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ Основни ниво: ДСТ.1.1.1., ДСТ.1.1.2., ДСТ.1.1.3., ДСТ.1.1.5., ДСТ.1.1.6., ДСТ.1.1.7., ДСТ.1.1.8., ДСТ.1.1.9., ДСТ.1.1.10., ДСТ.1.1.11., ДСТ.1.1.12., ДСТ.1.1.14., ДСТ.1.1.15., ДСТ.1.1.16., ДСТ.1.1.20., ДСТ.1.1.21., ДСТ.1.1.23., ДСТ.1.1.24., ДСТ.1.2.4.,					

Средњи ниво: ДСТ.2.1.1., ДСТ.2.1.2., ДСТ.2.1.5., ДСТ.2.1.6., ДСТ.2.1.8., ДСТ.2.1.9., ДСТ.2.1.13., ДСТ.2.1.16., ДСТ.2.1.17., ДСТ.2.1.19., ДСТ.2.1.21., ДСТ.2.1.27., ДСТ.2.1.29., ДСТ.2.1.30., ДСТ.2.2.3., ДСТ.2.3.7., ДСТ.2.3.8.,

Напредни ниво: ДСТ.3.1.3., ДСТ.3.1.10., ДСТ.3.1.13., ДСТ.3.1.17., ДСТ.3.1.22., ДСТ.3.1.24., ДСТ.3.1.25.,

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: *Le nouveau taxi 3!*, уџбеник за трећи и четврти разред средње школе, аутор: *Robert Menand, Anne-Marie Johnson*

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Француски језик	ОПШТЕ ТЕМЕ - Свакодневни живот (генерацијски конфликти и начини превазилажења) - Образовање (образовање за све, пракса и припреме за будуће занимање, размена ученика) - Познате фирме, предузећа, установе, институције у земљама чији се језик учи - Културни живот (међународни пројекти и учешће на њима) - Заштита човекове околине (волонтерски	Слушање- оспособљавање ученика за разумевање усменог говора	- разуме различите усмене текстове (дијалоге, монологе, песме и друго) о темама предвиђеним наставним програмом (посао, културни живот, заштита животне средине, питање новца...)у трајању од 3 до 5 минута а које чује уживо или са аудио-визуелних записа - Разуме рекламе, радио и ТВ емисије од значаја за младе и о темама образовног карактера из популарне науке; - разуме и реагује на усмене поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу (позив на неку групну активност, заповест, упутство, догађај из непосредне прошлости, планови за блиску будућност, свакодневне активности, жеље и избори...)	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Сарадња Одговоран однос према према здрављу Одговоран однос према околини	Матерњи језик Енглески језик Географија Историја Биологија Психологија Социологија Општа култура Грађанско васпитање Информатика Музичка култура Ликовна култура и историја уметности

рад) - Медији (штампа, телевизија, електронски медији) - Историјски догађаји/линости из франкофоних земаља - Свет компјутера (предности и мане употребе компјутера) - Праћење новина у области међународних правно-административних послова - Конкурисање на посао, праксу, даље студирање	Читање – оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова	разуме глобално, детаљно и селективно различите писане текстове (писма, новинске чланке, јасна илустрована упутства, огласе, прилагођене књижевне текстове) о темама из свакодневног живота и популарне науке, окружења, а Чија дужина зависи од чињенице у коликој мери ученик познаје дату тему и контекст. - ученик чита: а) да би се информисао; б) да би пратио упутства; в) ради задовољства.	Естетичка компетенција Дигитална компетенција Предузимљивост и предузетничка компетенција Рад с подацима и информацијама
	Говор – оспособљавање ученика за кратко излагање и за учешће у дијалогу на француском језику	- прилагођавајући свој говор комуникативној ситуацији, у временском трајању од два до три минута, на структурисан начин: - а) говори о себи и свом окружењу, о догађајима и активностима у школи и ван ње; - б) изрази своје утиске, осећања и аргументовано мишљење и ставове у вези са темама које су програмом предвиђене.	
	Писање – оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитих садржаја	- пише краће текстове у којима користећи познату лексику и морфосинтаксичке стуктуре описује догађаје и лична искуства. - да пише поруке и писма (у електронској и традиционалној форми) различитог садржаја	

			(захваљивање, позивање, извињење, тражење и давање информација) .		
		Интеракција – оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих порука	- Поведе, настави и заврши неки једноставан разговор са саговорником; буде схваћен у размени идеја и информација о блиским темама у свакодневним ситуацијама		
		Медијација – оспособљавање ученика да преводи и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова	- Препичава садржај текста, разговора, договора		
		Медијска писменост – оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима	-користи садржаје медијске продукције намењене учењу француског језика (штампани медији, аудио / видео записи, компакт диск, интернет, итд.)		
		Знања о језику	Коректно употребљава предвиђене језичке структуре		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, индивидуални, комуникативна настава уз примену техника рада у пару и у групи,

Наставне методе: монолошко-дијалошка, херуистичка, активна настава, вербално-текстуалне методе (дијалог, дискусија, читање, писање), истраживачка, илустративно-демонстративна

Наставна средства: текстуална (уџбеник, речник, чланци, часописи...), визуелна, аудитивна и аудио-визуелна (цртежи, слике, фотографије, CD, филмови, аудио и видео записи..)

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:
НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ

Основни ниво: ДСТ.1.1.1., ДСТ.1.1.2., ДСТ.1.1.3., ДСТ.1.1.5., ДСТ.1.1.6., ДСТ.1.1.7., ДСТ.1.1.8., ДСТ.1.1.9., ДСТ.1.1.10., ДСТ.1.1.11., ДСТ.1.1.12., ДСТ.1.1.14., ДСТ.1.1.15., ДСТ.1.1.16., ДСТ.1.1.20., ДСТ.1.1.21., ДСТ.1.1.23., ДСТ.1.1.24., ДСТ.1.2.4.,

Средњи ниво: ДСТ.2.1.1., ДСТ.2.1.2., ДСТ.2.1.5., ДСТ.2.1.6., ДСТ.2.1.8., ДСТ.2.1.9., ДСТ.2.1.13., ДСТ.2.1.16., ДСТ.2.1.17., ДСТ.2.1.19., ДСТ.2.1.21., ДСТ.2.1.27., ДСТ.2.1.29., ДСТ.2.1.30., ДСТ.2.2.3., ДСТ.2.3.7., ДСТ.2.3.8.,

Напредни ниво: ДСТ.3.1.3., ДСТ.3.1.10., ДСТ.3.1.13., ДСТ.3.1.17., ДСТ.3.1.22., ДСТ.3.1.24., ДСТ.3.1.25.,

ПРАВО

ЛИТЕРАТУРА: Уџбеник

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПРАВО	Јавне књиге, јавни регистри јавне исправе	Оспособљавање ученика за комуникацију са државним органима у поступку добијања јавних исправа.	• објасни појам и значај јавних књига; • наведе врсте јавних књига; • објасни значај вођења евиденције на непокретностима; • разликује врсте евиденција на непокретностима; • објасни садржај земљишно-књижних листова; • разликује врсте уписа у земљишне књиге; • попуну захтев за добијање извода из ; • земљишних књига на основу задатих елемената; • објасни садржину извода из земљишних књига;	Активно слуша и поставља релевантна питања поштујући саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима. Конструктивно доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима и при томе поштује	Историја • корелација са пословно административном обуком • канцеларијском пословањем • српски језик и књижевност

			• наведе врсте јавних регистара; • објасни појам јавних исправа; • тумачи садржај јавних исправа; • попуни захтев за издавање различитих врста јавних исправа; • објасни поступак издавања уверења и потврда у установама и привредним друштвима; • изради уверење у одговарајућој форми на основу задатих елемената; изради потврду у одговарајућој форми на основу задатих елемената;	друге као равноправне чланове групе. Ангажује се у реализацији преузетих обавеза у оквиру групног рада на одговоран, истрајан и креативан начин.	
	Комуникација са државним органима	Оспособљавање ученика за комуникацију са државним органима	• објасни управни поступак; • објасни појам и врсте странке у управном поступку; • разликује врсте надлежности; • објасни заступање странака у управном поступку; • наведе врсте заступника; • објасни садржину позива за странку; • објасни значај и врсте достављања позива иаката странци; • објасни појам, врсте и значај рокова; • наведе разлоге за изузеће службеног лица; • састави захтев за изузеће службеног лица;		

			• наведе фазе управног поступка; • састави поднеске и акта у вези са управним поступком; • наведе врсте доказа у управном поступку; • објасни садржину и форму записника и забелешке на списку; • објасни појам и форму закључка; • састави закључак; • објасни елементе решења у управном поступку; • објасни својства и дејства жалбе • састави жалбу; • објасни повраћај у пређашње стање као правно средство; • састави предлог за повраћај у пређашње стање; • објасни поступак извршења решења; • објасни појам јавних набавки; • разликује врсте јавних набавки; • објасни процедуре јавних набавки;		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, индивидуални, групни рад Наставне методе: Монолошко-дијалозна, дијалозна					

ЕКОНОМИЈА

ЛИТЕРАТУРА Национална економија за 3. и 4. разред средњих стручних школа

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Економија	Привредни развој	Стицање основних знања о привредном развоју Стицање основних знања о економским показатељима на нивоу националне економије	дефинише националну економију објасни предмет изучавања националне економије дефинише националну економију као примењену макроекономску дисциплину објасни однос макро и микро економских дисциплина разликује привредни раст и развој објасни концепт људског развоја објасни концепт одрживог развоја објасни факторе привредног развоја разликује основне економске показатеље објасни појам Бруто домаћи производ (БДП) дефинише бруто национални доходак дефинише економски састав становништва као економски показатељ дефинише обим и структуру робне размене с иностранством као економски показатељ укаже на значај степена запослености као економског	Рад с подацима и информацијама Ученик разуме значај коришћења поузданих података за рад, доношење одлука и свакодневни живот. Користи знања и вештине из различитих предмета да представи, прочита и протумачи податке користећи текст Ученик ангажује своје индивидуалне капацитете (знање из различитих предмета, искуство стечено изван школе, као и интелектуалне, емоционалне и социјалне способности) и друге ресурсе који му стоје на располагању (различити извори информација, алати, књиге, искуство других ученика, наставника и	Национална економија Канцеларијско пословање Информатика Пословна економија Књиго водство

			показатеља наведе остале индикаторе привредног развоја опише остале индикаторе привредног развоја	других особа из школског и ваншколског окружења, итд.), селективно и сврсисходно их користи	
Привредни систем и економска политика	Стицање основних знања о привредном систему и економској политици	објасни појам привредног система наведе елементе привредног система објасни институције и организације као елементе привредног система објасни везу привредног система и економске политике наведе кључне макроекономске циљеве наведе врсте економске политике дефинише појам „транзиција“ објасни реформу привредног система у транзиционом периоду	Ученик проналази/осмишљава могућа решења проблемске ситуације Ученик вреднује примену датог решења, идентификује његове добре и слабе стране и формулише препоруче за наредно искуство са истим или сличним проблемским ситуацијама. Сарадња Учествује у заједничким активностима на конструктиван,	одговоран и креативан начин афирмишући дух међусобног поштовања, равноправности, солидарности и сарадње Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева.	
Интеграција светске привреде	Стицање знања о облицима, разлозима и ефектима интеграција светске привреде	дефинише економске интеграције наведе разлоге економских интеграција идентификује шансе глобализације идентификује ризике глобализације објасни улогу и функције Светске трговинске организације наведе међународне финансијске организације објасни улогу Међународног монетарног фонда (ММФ) ▣ објасни улогу Међународне банке за обнову и развој	Ученик проналази/осмишљава могућа решења проблемске ситуације Ученик вреднује примену датог решења, идентификује његове добре и слабе стране и формулише препоруче за наредно искуство са истим или сличним проблемским ситуацијама. Сарадња Учествује у заједничким активностима на конструктиван,	одговоран и креативан начин афирмишући дух међусобног поштовања, равноправности, солидарности и сарадње Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева.	

			објасни улогу Европске инвестиционе банке објасни сарадњу Републике Србије с међународним финансијским организацијама наведе регионална партнерства објасни најсложенији облик интеграције – Европску унију		
	Одрживи развој републике Србије	Стицање знања о одрживом развоју Републике Србије	наведе карактеристике привредног развоја Републике Србије у XXI веку доведе у везу историјско наслеђе и привредни развој наведе индикаторе макроекономских кретања у периоду 2000-2010. објасни предности, слабости, шансе и претње за одржив развој Републике Србије идентификује националне приоритете одрживог развоја наведе стубове одрживог развоја објасни нужност (потребу) реструктурирања привреде Републике Србије објасни нужност (потребу) реиндустријализације наведе потенцијале за развој пољопривреде доведе у везу значај инфраструктурних приоритета (енергетика и саобраћај) и одрживог развоја економије објасни значај образовања за одржив економски развој. доведе у везу информационе технологије, економију знања и одрживи економски развој доведе у везу научно-технолошке политике и одрживи развој		

			економије наведе друштвене услове одрживог развоја објасни спровођење стратегије одрживог Развоја		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни Наставне методе: монолошко-дијалогска, усмено излагање, активно оријентисана настава, презентације, рад у групи, писани радови Наставна средства свеска, табла, креда, књига					

ПОСЛОВНО АДМИНИСТРАТИВНА ОБУКА

ЛИТЕРАТУРА: ПРИРУЧНИК за рад у виртуелном предузећу, група аутора, К-едука 2012. год.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПОСЛОВНА И АДМИНИСТРАТИВНА ОБУКА	Правни, кадровски послови и рад са поштом	Стицање вештина и рутине у обављању сложенијих послова опште, правне и кадровске службе Примена знања и вештина за обављање административних послова у предузећу Обављање послова уз поштовање правила и обичаја понашања у пословној комуникацији са странкама и пословним партнерима Састављање писаних састава који се употребљавају у	припреми и организује рад у служби прати и примењује важеће правне прописе спроведе поступак дорегистрације делатности предузећа спроведе поступак пријема и отпуштања радника и изради одговарајуће акте формира и ажурира персонална досијеа изради уговор о делу и уговор о повременим и привременим пословима састави уговоре о продаји,	Активно конструише знање Уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног Уме да резимира и елаборира основне идеје. Рад са подацима и информацијама Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову	канцеларијско пословање право књиговодство предузетништво пачунарство и информатика пословна информатика са електронск. пословањем српски језик и књижевност статистика економија

		обављању послова државних органа под називом акта Обављање канцеларијског послова на рационалан и професионалан начин	уговор о превозу и уговор о закупу простора и опреме упозна друге раднике са одредбама Закона о раду спроведе поступак обавезног осигурања радника води евиденцију присутности радника у месечном календару радника прими улазну пошту, заведе је у одговарајуће евиденције и проследи одговарајућој служби заведе излазну пошту у одговарајуће евиденције, ковертира је и пошаље систематизује примљену и послату електронску пошту у одговарајуће фолдере организује службени пут за запослене организује потребне састанке, семинаре и друге скупове састави записник са конкретног састанка изради одговарајућа решења по захтеву радника изради и изда потврде запосленима по разним основама састави реверс за опрему издату радницима;	поузданост и препозна могуће узроке грешке.	пословни енглески језик култура језичког изражавања вештине комуникације пословна психологија социологија математика физичко васпитање

			састави одлуке по разним основама сарађује са другим службама и окружењем требује канцеларијски материјал за потребе опште правне службе планира активности опште правне службе користећи софтвере и друга средства за планирање распоређује планиране активности према приоритету реализације у општој правној служби прати реализацију активности опште правне службе користећи чек листе састави извештаје о раду у општој правној служби систематизује документацију опште правне службе у рачунару сортира, одложи и чува документацију опште правне службе		
	Планирање и послови у набавној и продајној служби	Стицање вештина и рутине у обављању сложенијих послова набавке и продаје Примена знања и вештина за обављање послова набавке и	предложи нове набавке истражи тржиште добављача ради ажурирања базе података о добављачима састави план набавке за		

		продаје Оспособљавање ученика за самостално спровођење процедура набавке и продаје Коришћење интернета за прикупљање података о потенцијалним добављачима и купцима Состављање плана набавке и продаје и реализација ових активности Контрола остварења набавке и продаје, свих активности и документације Оспособљеност за писање извештаја о набавци и продаји, којима презентују и документују резултате свог рада Обављање ових активности у складу са принципима економичног и ефикасног пословања Схватање важности и неопходности примене тржишног начина пословања у предузећу Схватање неопходности	наредни период изради и пошаље упите за нове набавке обради приспеле понуде и предложи најповољније изради поруџбину састави комисијски записник изради рекламацију на основу комисијског записника комплетира документа у вези са обављеним послом набавке и доставља књиговодству спроведе процедуру набавке основних средстава спроведе процедуру набавке канцеларијског материјала прати, анализира и прикаже динамику набавке издаје канцеларијски материјал за потребе других служби на основу требовања састави план продаје за наредни период изради понуду и пошаље је потенцијалним купцима ажурира базу података о купцима примени трговачке попусте обради приспеле упите		

		примене маркетинг концепта као предуслова за успешно пословање предузећа Стицање знања о неопходности вођења залиха у пословању предузећа Познавање значаја оптимизирања величине залиха у предузећу Знати да обрачуна вредност залиха у предузећу Бити оспособљен да у пословању настоји да оптимизира величину залиха.	обради приспеле поруџбине састави уговор о продаји комплетира послате понуде са одговарајућим поруџбинама понуди допунске и сервисне услуге купцима у циљу побољшања продаје састави и пошаље предрачун изда налог складишту да изда робу реши приспеле рекламације прати наплату по предрачунима изради ургенцију комплетира документа у вези са обављеном продајом и достави књиговодству прати, прикаже и анализира динамику продаје презентује статистичке податке и графички прикаже резултате продаје састави извештај о резултатима продаје креира упитник за истраживање тржишта креира промотивну поруку и изабере одговарајући медиј за пласирање поруке за унапређење продаје		

			креира промотивне флајере и рекламни оглас за промоцију у новинама и часописима презентује своје предузеће и робу коју продаје сарађује са другим службама		
	Финансијско – рачуноводствени послови	Стицање вештина и рутине у обављању сложенијих послова књиговодствене евиденције и платног промета Стицање знања о књиговодствним процедурама у двојном књиговодству Оспособљавање за обављање послова у благајни-благајничка евиденција и документација Стицање знања о неопходности спровођења, као и поступцима у процесу инвентарисања Књижење пословних промена у складу са контним оквиром Утврђивање стања у спроведеном инвентарисању	спроведе поступак контроле и сортирања књиговодствених докумената попуни одговарајуће инструменте платног промета обави благајничко пословање примени актуелне законске прописе из области рачуноводства евидентира улазне рачуне у књигу примљених рачуна составља калкулацију продајне цене са расподелом зависних трошкова набавке евидентира задужење кроз књигу евиденције промета прати ток плаћања обавеза ажурира лагер листу са новим подацима евидентира раздужење кроз књигу евиденције промета састави рачун-отпремницу заведе послате рачуне у књигу издатих рачуна		

		Спроведе поступак контроле и сортирања књиговодствених докумената Попуни инструменте платног промета Примени важеће законске прописе из области рачуноводства Попуни налог за плаћање по приспећу фактуре Евидентира набавку на аналитичким контима робе и добављача Евидентира продају кроз књигу евиденције промета Евидентира продају на аналитичким контима робе и купаца Евидентира изводе банке на конту текућег рачуна и аналитичким контима купаца и добављача Продубљивање постојећих знања о настанку расхода и прихода у пословању предузећа Разумевање процедуре повећања и смањења	евидентира набавку (аналитичке евиденције) евидентира продају (аналитичке евиденције) евидентира изводе банке (аналитичке евиденције купаца и добављача) евидентира на конту благајне евидентира обрачун зарада на контима расхода евидентира трошкове пословања на контима расхода (трошкови електричне енергије, производних услуга и нематеријални трошкови) евидентира набавку канцеларијског материјала (аналитичке евиденције) евидентира набавку основних средстава (аналитичке евиденције) евидентира амортизацију на конту трошкова амортизације требује канцеларијски материјал за потребе књиговодствене службе састави извештаје о трошковима пословања сарађује са другим службама одложи и чува документацију књиговодствене службе		

		имовине и капитала у предузећу Оспособљавање за обављање послова обрачуна и плаћања Примена стечених знања о утврђивању резултата пословања предузећа Разликовати настале расходе у пословању предузећа Разликовати настале приходе у пословању предузећа Моћи да утврди резултат у пословању предузећа у законом предвиђеном временском периоду Користи информатичку технологију за обављање послова књиговодствене службе Одложи и чува документацију књиговодствене службе у одговарајућим фасциклама Састави дневне и периодичне извештаје о раду у књиговодственој служби			

		Сарађује са другим службама			
	Блок настава	Упознавање са предузећем и рад у реалним условима пословања Повезивање теоријских и практичних знања и вештина стечених у оквиру стручних предмета са реалним пословима у предузећу Упознавање ученика са савременим начином канцеларијског пословања у ПД Упућивање у токове рада предузећа кроз обављање радних процеса Оспособљавање ученика за самостално обављање послова из делокруга рада пословног администратора Стицање стручних компетенција за самостално обављање послова	спроведе послове набавке и продаје спроведе опште-правне и кадровске послове спроведе књиговодствене послове утврди како је предузеће позиционирано на тржишту утврди систем контроле пословних процеса у предузећу сагледа систем управљања људским ресурсима прати токове документације у предузећу		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни, тимски					
Наставне методе: монолошко-дијалогска, симулација, метода демонстрације, практичан рад, решавање ситуацијских задатака					

ПРЕДУЗЕТНИШТВО

ЛИТЕРАТУРА: Предузетништво, уџбеник за трећи разред трогодишњих и четврти разред четворогодишњих средњих стручних школа – Жељка Ковачев

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Предузетништво	1. Од бизнис идеје до маркетинг плана	• Препознавање особина предузетника • Развијање предузетничких вештина, стратегија и идеја • Оспособљавање ученика за реализацију пословне идеје Развијање свести о значају тржишне оријентације у пословању, критичког става у односу на пословне могућности, способности самооцењивања и значају тимског рада	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: • процени сопствене мотивационе снаге и особине предузетника • формулише сопствене циљеве, идентификује препреке и пронађе решења да се препреке превазиђу • примени предузетничке особине: (упорност, посвећеност раду, трагање за квалитетом и ефикасношћу, преузимање ризика, тражење информација, постављање циљева, систематско планирање и посматрање, способност убеђивања и повезивања, самопоуздање) • препозна утицај друштва/културе на рад предузетника • примени креативне	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад са подацима и информацијама - Решавање проблема	Сви стручни предмети за конкретни образовни профил (основи економије, економика предузећа, менаџмент, финансијско пословање, маркетинг, рачуноводство, пословна економија и др.), историја и социологија

			технике избора, селекције и вредновања пословних идеја • препозна садржај и значај бизнис плана • истражи међусобно деловање фактора који утичу на тржиште: цена, производ, место, промоција и личност • процени важност маркетинг плана у припреми бизнис плана • прикупи и анализира информације о тржишту и развија индивидуалну маркетинг стратегију • развије самопоуздање у спровођењу теренских испитивања презентује маркетинг план као део сопственог бизнис плана		
	Управљање пословањем	• Развијање менаџерских способности и особина • Оспособљавање за управљање трошковима и временску организацију активности • Развијање свести о потреби иновација у пословању и рационалног размишљања и деловања • Упознавање са реалним проблемима са којима се суочава предузетник на тржишту (конкуренција) • Упознавање са ефектима економије обима	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: • управља процесом рада (производња, промет робе, промет услуга) • разликује фазе у процесу рада • уради организацију процеса рада • планира процесе пословања у зависности од циља • води пословне разговоре • планира и редукује		

		• Оспособљавање за истраживање рад и успешну презентацију • Развијање преговарачких способности и толеранције	трошкове • идентификује могућности за побољшање процеса управљања • развија стратегије за побољшање процеса рада • процени различит утицај појединих категорија трошкова • планира обим пословања који обезбеђује профит • организује време • препознаје уско грло и празан ход у пословању предузећа • користи гантограм • изврши иновацију у пословању уз смањење цене коштања • препозна понашања која помажу или ометају процес комуникације • самостално или у групи развија и примењује стратегије сарадње и конкуренције • процени како ограничено тржиште утиче на план реализације • утврди продајну цену		
	Финансијски извештаји као део бизнис плана	• Разумевање значаја биланса стања, биланса успеха и токова готовине као најважнијих финансијских извештаја у бизнис плану • Препознавање профита/добити као	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: • састави биланс стања • састави биланс успеха и утврди пословни резултат • направи разлику између прихода и расхода с једне		

		основног мотива пословања - Разумевање значаја ликвидности у пословању предузећа - Схватање значаја финансијске анализе у пословању предузећа и добијања повратне информације	стране и прилива и одлива новца са друге стране - идентификује начине за одржавање ликвидности у пословању предузећа - схвати важност повезаности сва три финансијска извештаја - састави бизнис план за сопствену бизнис идеју провери квалитет своје бизнис идеје и урађеног бизнис плана	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода				
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару				
Наставне методе: монолошко-дијалошка, дијалошка, мини предавања, симулација, студија случаја, практичан рад, презентација				
Наставна средства: табла, уџбеник, штампани материјал, примери за вежбање, рачунар				

ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА

ЛИТЕРАТУРА: Финансијска анализа (изборни) за четврти разред економске школе, аутор Владан Павловић, издавач : Мегатренд универзитет, Београд 2008.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА (изборни)	АНАЛИЗА БИЛАНСА	Оспособљавање ученика за анализу утицаја пословних промена на биланс стања, биланс успеха и биланс токова готовине	Ученик је у стању да : - објасни вертикалну и хоризонталну анализу - анализира структуру активе биланса стања - анализира структуру пасиве биланса стања - анализира однос између активе и пасиве биланса стања	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног	Пословна економија, принципи економије, рачуноводство, предузетништво,

			- анализира структуру пословних прихода и расхода билансу успеха - анализира структуру финансијских прихода и расхода - анализира структуру осталих расхода и прихода - анализира однос између расхода и прихода у билансу успеха - објасни биланс токова готовине - састави и протумачи биланс токова готовине - анализира утицај пословних промена на биланс кроз примере	-Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења -Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује	
	АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКЕ СИТУАЦИЈЕ	Оспособљавање ученика за утврђивање ефикасности и успешности пословања предузећа	Ученик је у стању да : - објасни појам финансијске анализе - наведе четири групе финансијских показатеља - наведе показатеље ликвидности и солвентности - израчуна и анализира	-Ученик проналази / осмишљава могућа решења проблемске ситуације -Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење	
			- коефицијент текуће ликвидности -израчуна и анализира коефицијент убрзане ликвидности - израчуна и анализира коефицијент финансијске стабилности - наведе показатеље активности - израчуна и анализира коефицијент обрта укупних средстава	-Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и поставља	

			- израчуна и анализира коефицијент обрта сталних средстава - израчуна и анализира коефицијент обрта залиха - израчуна и анализира коефицијент обрта добављача - израчуна и анализира коефицијент обрта потраживања - израчуна и анализира коефицијент просечног периода наплате потраживања - наведе показатеље задужености - израчуна и анализира коефицијент укупне задужености - израчуна и анализира коефицијент сопственог финансирања - наведе показатеље профитабилности - анализира и израчуна показатеље бруто профитне стопе - израчуна и анализира показатеље нето профитне стопе	релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	
	АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКЕ СТРУКТУРЕ	Оспособљавање ученика за праћење и анализу финансијске равнотеже	Ученик је у стању да: - објасни појам финансијске структуре - наведе показатеље финансијске структуре - објасни појам анализе		
			- објасни појам анализе обртних средстава - израчуна и анализира брзину обрта обртних средстава - анализира целину и структуру обртних средстава - анализира однос између обртних средстава и њихових		

			извора -објасни појам анализе нето обртног фонда - наведе факторе који одређује висину нето обртног фонда - израчуна и анализира нето обртни фонд		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални, комбиновани Наставне методе: Монолошко-дијалогски, дијалогски, демонстративни, комбиновани рад, методе АОН : грудве снега, галеријска шетња, плакат, презентација, шеме Наставна средства: Текстуална					

РЕТОРИКА

ЛИТЕРАТУРА: О. Станојевић, Основи реторике и беседништва, ЗУНС; Бранислав Нушић: Реторика,, прилози са Јутјуба и интернета по избору.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
РЕТОРИКА	Општи појмови о реторици	Упознавање ученика са појмом и настанком реторике; разликом између појмова реторике и беседништва; врстама беседништва и њиховом историјском настанку; односом између традиционалних и савремених ставова о беседи и беседништву; утицај демократије на развој реторике и беседништва; упознавање са вољом народа и демагошким односом према садржају и циљу беседе; упознавање са ставовима о и	Ученик је у стању: -да објасни настанак и значење појмова реторика и беседништво, увиђа разлике између њих и ситуације у којим се случују овим или синонимним терминима; - наброји ставове познатих мислилаца о реторици и беседништву; -да објасни и наведе традиционалну структуру беседе и модерна схватања о беседничкој композицији: -да наброји и међусобно разликује врсте беседа по циљу и по садржини	Ученик: -активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје -познаје различите врсте текстова и уме да изабере адекватну стратегију усменог	Историја, српски језик и књижевност, филозофија, правни предмети

		ставовима против користи проучавања беседнике вештине	- да објасни и препозна у пракси демагошки став у беседи; -да позитивно вреднује разлиита мишљења у беседама и ставове својим супротне	изражавања -ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације	
	Историја беседништва	Упознавање са историјатом беседништва, поделом на класичан , грчки и римски период и савремено беседништво које датира од револуција наовамо, као и да уочава средњевековни стил и теме беседа. У оквиру грчког бЕседништва да сазнаје о беседничким школама 5-4. века п.н.е: сицилијанским учитељима и школама, класичном античком беседништву(софисти, логографи) и писцима говора и говорницима Александријског канона. Уоквиру риског бседништва ученик се упознаје са старијим периодом (Катон Старији, Марко Аурелије) и беседницима златног доба царства (Сенека, Квинтилијан, Цицерон) Упознавање са особинам и представницима беседништва у средњем веку, револуцијама. Сазнавање о карактеристикама српског историјата беседништва.	-препозна особине говорништва појединаних представника унутар наведених историјских периода; -разликује их и класификује према темама и стилу. - дискутује о њиховом значају за развој беседништва као науке и вештине ; -упоређује их са осталим идејним струјањима епохе и извлаи закључе из тог упоређивања. - користи класину технику као испомоћ за властиту практичну вештину склапања беседе.	-уме јасно да искаже одређени садржај, усмено, и да га прилагоди захтевима и карактеристикама ситуације -уважава саговорника -изражава своје ставове, мишљења, осећања, вредности и идентитете на позитиван, конструктиван и аргументован начин како би остварио своје циљеве и проширио разумевање света, других људи и заједница. -приликом решавања проблема уме да одабере одговарајућа ИКТ средства, као и да прилагоди начин решавања проблема	
	Особине беседе, говорника и аудиторијума	Ученик се упознаје са три основна елемента реторике као интернаучнедисциплине ; говорником, публиком,	-наведе елементе реторике као интернаучне дисциплине; - наведе особине говорника, аудиторијума, простора и		

		беседом. Сазнаје о потребним особинама које треба да има говорник и начинима њиховог оснаживања у пракси. Упознаје се са карактеристикама простора и аудиторијума и теоријски припрема да беседу формира водећи рачуна о овим специфичностима. Упозна се са структуром беседе и њеном изградом; стилем беседе. Уочи разлику између говорног и писаног стила и између стилски разлиитих беседа- Уочи оно што њему у упутствима о састављању беседа лично највше одговара.	примени научено у пракси: -прилагоди конкретну беседу особинама говорника и аудиторијума: - уочава делове беседе и елементе који у њих улази, а способан је и да исте делементе примени у својој бседи. -на различите начине интонира делове текста и стилски их маркира у односу на став, окружење и прилику.	могућностима тих ИКТ средстава. - ефикасно користи ИКТ за комуникацију и сарадњу - конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе ак и у самосталним говорним наступима, усаглашавању и остварењу заједничких циљева -ангажује се у реализацији преузетих обавеза у оквиру индивидуалног и групног рада групног рада на одговоран, истрајан и креативан начин -својим активностима у школи и заједници афирмише дух толеранције, равноправности и дијалога - позитивно вреднује допринос културе и уметности развоју људске заједнице;	
	Импровизовани говор	Препознаје и увиђа теме и прилике у коојим се саставља и пише импровизовани говор. Везба се у писању и говорењу ипровизација.	Примењује научена правила на самостално састављање импровизованог говора. Примењује у пракси усвојена правила о лепом говору и особинама говора у односу на аудиторијум и став. У року од 30 минута је осппсобљен да напише, научи и успешно изведе импровизацију нач асу. Полемише и даје оцену и туђих импровизованих беседа.		
	Говор по задатој теми	Систематизује и примењује научена правила о састављању и говорењу великих , унапред припремљених беседа.	Ученик самостално на тему, у року од две недеље, пише, уи и након тога изводи, тј. говори велику беседу пред уеницима на асу у учioniци- Анализира , даје свој лични суд о		

			беседама других ученика и вреднује их.	свестан је међусобних утицаја културе, науке, уметности и технологије -повезује конкретни говор са историјским, друштвеним и географским контекстом његовог настанка - уме да анализира и критички вреднује говор и чин говорења и савремених и из различитих историјских епоха, као и говор који одступа од карактеристика доминантних облика и врста говора.	

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, групни, индивидуални, активна настава, интерактивна настава (у зависности од ученичких могућности
Наставне методе: монолошко-дијалошка, групни рад, рад у паровима, тест метода, расправа, дебата, судница (методе ће бити реализоване у зависности од ученичких афинитета)
Наставна средства: уџбеник, табла, креда, свеска, мобилни телефон, Јутјуб, рачунар радио и тв емисије.

ПРОГРАМ МАТУРСКОГ ИСПИТА

ЦИЉ

Матурским испитом проверава се да ли је ученик, по успешно завршеном образовању за образовни профил пословни администратор, стекао стручне компетенције прописане Стандардом квалификације пословни администратор .

СТРУКТУРА

Матурски испит састоји се од три независна испита:

испит из српског језика и књижевности, односно језика и књижевности на којем се ученик школовао (у даљем тексту: матерњи језик);

испит за проверу стручно–теоријских знања;

матурски практични рад.

ОЦЕЊИВАЊЕ СТРУЧНИХ КОМПЕТЕНЦИЈА

У оквиру матурског испита се проверава стеченост стручних компетенција. Оцењивање стручних компетенција врши се комбинацијом метода: тестирање стручно теоријских знања и симулација путем извођења практичних радних задатака. Тест знања заснива се на исходима стручног образовања (исходи знања), док су радни задаци формирані превасходно на основу јединица компетенција и омогућавају проверу оспособљености ученика за примену знања, демонстрацију вештина и професионалних ставова у радном контексту. На овај начин је омогућено мерење знања, вештина, ставова и способности који одговарају Стандарду квалификације пословни администратор. Критеријуми оцењивања стручних компетенција развијени су на основу јединица компетенција и чине Оквир за оцењивање компетенција за квалификацију пословни администратор (у даљем тексту: Оквир). Оквир садржи критеријуме процене, дате у две категорије: аспекти и индикатори процене. Инструменти за оцењивање стручних компетенција – обрасци који се користе на матурском испиту формирані су и усклађени са Оквиром.

Назив квалификације: Пословни администратор

Подручје рада: Економија, право и администрација

Ниво квалификације: IV

Стандард стручних компетенција

Опис рада

Планирање и организовање пословних активности

Обављање пословне кореспонденције и комуникације

Вођење евиденције о запосленима

Вођење документације

Обављање основних књиговодствено – благајничких послова

Обављање административних послова у области набавке и продаје за потребе предузећа

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ТУРИСТИЧКО ХОТЕЛИЈЕРСКИ ТЕХНИЧАР

Сл.Гласник 6/18 од 01.06.2018.; 10/20 од 13.08.2020.; 2/22 од 17.03.2022.; 10/22 од 30.08.2022.

Стандард квалификације: нема

ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ

	I РАЗРЕД							II РАЗРЕД							III РАЗРЕД							IV РАЗРЕД							УКУПНО													
	недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				годишње													
	Т	В	П	Т	В	П	Н	Б	Т	В	П	Н	Б	Т	В	П	Н	Б	Т	В	П	Н	Б	Т	В	П	Н	Б	Т	В	П	Н	Б	Σ								
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	18	2		594	66				13					416					9					279					12					360				1649	66			1715
1. Српски језик и књижевност	3			99					3					96					3					93					3					90				378			378	
1.1. _____ језик и књижевност	3			99					3					96					3					93					3					90				378			378	
2. Српски као нематеријни језик	2			66					2					64					2					62					2					60				252			252	
3. Страни језик	2			66					2					64					2					62					2					60				252			252	
4. Физичко васпитање	2			66					2					64					2					62					2					60				252			252	
5. Математика	2			66					2					64					2					62					2					60				252			252	
6. Рачунарство и информатика		2			66																																66			66		
7. Историја	2			66					2					64																								130			130	
8. Музичка култура																												1					30					30			30	
9. Физика	2			66																																		66			66	
10. Географија	1			33					2					64																									97			97
11. Хемија	2			66																																			66			66
12. Биологија	2			66																																			66			66
13. Социологија са правима грађана																												2					60					60			60	
B: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	1			33					3					96					3					93					3					90				312			312	
1. Грађанско васпитање / Верска настава	1			33					1					32					1					31					1					30				126			126	
2. Изборни предмет према програму образовног профила									2					64					2					62					2					60				186			186	
Укупно A1+ B	19	2		627	66				14 (16 ⁺⁺)					448 (512 ⁺⁺)					10 (12 ⁺⁺)					310 (372 ⁺⁺)				13 (15 ⁺⁺)					390 (450 ⁺⁺)				1775 (1961 ⁺⁺)	66			1841 (2027 ⁺⁺)	
Укупно	21			693		14 (16 ⁺⁺)		448 (512 ⁺⁺)		10 (12 ⁺⁺)		310 (372 ⁺⁺)		13 (15 ⁺⁺)		390 (450 ⁺⁺)		1841 (2027 ⁺⁺)																								

СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
за образовни профил Туристичко-хотелијерски техничар*

		I РАЗРЕД							II РАЗРЕД							III РАЗРЕД							IV РАЗРЕД							УКУПНО							Σ
		недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				годишње							
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б				
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		7	4		231	132		120	5	6	5	160	192	160	150	12	3	5	372	93	155	180	7	5	5	210	150	150	120	973	567	465	570	2575			
1	Страни језик 2	3			99				3			96				3			93				3			90				378				378			
2	Основе туризма и угоститељства	2			66																								66				66				
3	Агенцијско и хотелијерско пословање	2	4		66	132		90		4	5		128	160	120		3	5		93	155	120		3	5		90	150	120	66	443	465	450	1424			
4	Економика и организација туристичких предузећа								2			64																	64				64				
5	Пословна кореспонденција								2			64																		64			64				
6	Психологија у туризму														2			62											62				62				
7	Туристичка географија														2			62				2			60				122				122				
8	Спољнотрговинско и девизно пословање														2			62											62				62				
9	Маркетингу туризму и угоститељству														2			62											62				62				
10	Историја уметности														1			31				2			60				91				91				
11	Предузетништво																					2			60					60			60				
12	Професионална пракса						30						30						60													120	120				
B2: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ								2			64				2			62				2			60				186				186				
1	Изборни предмет према програму образовног профила							2			64				2			62				2			60				186				186				
Укупно A2+B2		7	4	0	231	132	0	120	5 (**7)	6	5	160 (**224)	192	160	150	12 (**14)	3	5	372 (**434)	93	155	180	7 (**9)	5	5	210 (**270)	150	150	120	973 (**1159)	567	465	570	2761			
Укупно A2+B2		11			483			16 (**18)			662 (**726)			20 (**22)			800 (**862)			17 (**19)			630 (**690)			2575 (**2761)											

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

** Уколико се изабере само стручни изборни предмети

Кувар

Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	
Стручни предмети					
1.	Здравствена култура		2		2
2.	Основи економије		2		
3.	Посл.информ.у тур. И уг.		2	2	
4.	Финансијско пословање			2	
5.	Туристичке дестинације света			2	
6.	Економика туризма				
7.	Барско пословање				
8.	Право у туризму				
Општеобразовни предмети					
1.	Страни језик 3		2	2	2
2.	Филозофија			2	2
3.	Историја (одабране теме)			2	2
4.	Ликовна култура		1		
5.	Екологија и заштита животне средине		1		
	Логика са етиком			2	2

Циљеви стручног образовања

Циљ стручног образовања за квалификацију туристичко-хотелијерски техничар је оспособљавање лица за припрему, израду, пласирање и продају туристичких услуга у агенцији и саобраћајно-туристичким предузећима, обављање рецепцијских послова у хотелу, као и за организовање скупова и пратећих услуга у хотелу или преко агенције.

Неопходност сталног прилагођавања променљивим захтевима тржишта рада, потребе континуираног образовања, стручног усавршавања, развој каријере, унапређивања запошљивости, усмерава да лица буду оспособљавана за:

- примену теоријских знања у практичном контексту;

- примену сигурносних и здравствених мера у процесу рада;
- примену мера заштите животне средине у процесу рада;
- употребу информатичке технологије у прикупљању, организовању и коришћењу информација у раду и свакодневном животу;
- преузимање одговорности за властито континуирано учење и напредовање у послу и каријери;
- препознавање пословних могућности у радној средини и ширем социјалном окружењу.

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ТУРИСТИЧКО-ХОТЕЛИЈЕРСКИ ТЕХНИЧАР ПРВИ РАЗРЕД

РАЧУНАРСТВО И ИНФОРМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Рачунарство и информатика за 1. Разред средње школе, Никола Клем

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Рачунарство и информатика	Основе рачунарске технике	Упознавање ученика са унутрашњом организацијом рачунарског система.	Ученик ће моћи да распозна структуру и принцип рада рачунара, и значј информатике за функционисање и развој друштва.	3.Рад са подацима и информацијама. 4.Дигитална компетентција.	математиком
	Обрада текста	Оспособљавање ученика за коришћење програма за обраду текста	Ученик ће моћи самостално да користи програм за обраду текста и табеларник података и креирање документа у коме су интегрисани текст, слика и табела.		
	Табеларни прорачуни	Оспособљавање ученика за рад са табелама	Да самостално креира табелу и ради разне врсте израчунавања у табели, као и да креира графикон.		
	Слајд - презентације	Оспособљавање ученика за прављење презентација	Да самостално креира и прави презентације.		
	Интернет и електронска комуникација	Упознавање и оспособљавање ученика за коришћење	Да активно користи сервисе интернета.		

		мултимедијалних апликација.			
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:Групни, индивидуални, рад у пару					
Наставне методе:Дијалогска, методе рада са књигом, разговор, методе рада у кабинету за информатику					
Наставна средства: ПЦ рачунари, штампач, скенер, пројектор					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:					
Основни ниво: Ученик зна принцип рада рачунар, зна програма у којим смо радили(Word, Excel, Power Point ...),зна да самостално користи интернет сервисе ...					
Средњи ниво: Ученик је оспособљен да самостално користи програме у којим смо радили, да самостално решава проблеме, подешава параметре...					
Напредни ниво: Ученик прави сложеније презентације, креира самостално документа са табелама,сликама , решава сложене математичке функције и прави разне графиконе ...					

ИСТОРИЈА

Предмет	Тема	Циљ	Исходи	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Историја	Увод	- Унапређивање знања о основним методама рада историјске науке. - Унапређивање знања о основним елементима хронологије и њене употребе у историјском контексту. - Познавање периодизације историје. - Познавање обележја праисторије и њених најважнијих локалитета у Европи и Србији.	- дефинише појам историје; - разликује историју као науку и као наставни предмет; - именује и разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); - лоцира одређени хронолошки податак у одговарајући миленијум, век и деценију; - препозна различите начине рачунања времена у прошлости и садашњости; - наведе основне историјске периоде у развоју човечанства и одреди граничне датуме који их деле; - дефинише појам историјских извора и познаје њихову основну поделу; - објасни значај историјских извора у изучавању и разумевању прошлости; - разликује историјске изворе од историјске литературе	Компетенција за целоживотно учење Комуникација	Српски језик Ликовна култура Музичка култура Грађанско васпитање Географија Социологија Верска настава

	Цивилизације старог века	• Упознавање са глобалним прегледом цивилизација старог века. • Разумевање основних одлика цивилизација старог века. • Унапређивање знања о друштвеним структурама и државним институцијама у цивилизацијама старог века. • Разумевање одлика религија и верских схватања у старом веку. • Проширивање знања о култури цивилизација старог века и њеним главним тековинама. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у цивилизацијама старог века. • Уочавање утицаја историјског наслеђа цивилизација старог века на савремени свет.	• утврди основне претпоставке за настанак цивилизација старог века; • именује најважније цивилизације епохе старог века; • наведе и лоцира најважније цивилизације из најранијег периода историје човечанства (Месопотамија, Египат, Јудеја, Феникија, Крит, Индија, Кина); • одреди основне одлике и најважније тековине цивилизација Далеког истока (Индија, Кина); • опише друштвене структуре у најважнијим државама старог века; • објасни државно уређење цивилизација Старог истока античке Грчке и Рима; • наведе религијске системе и њихове главне одлике у најважнијим државама старог века; • наведе врсте писама цивилизација старог века и препозна њихове особености; • идентификује основне одлике привреда најзначајнијих држава старог века • опише начин живота припадника различитих друштвених слојева у државама старог века; • именује најзначајнија привредна, научна и културна достигнућа цивилизација старог века; • наведе главне тековине цивилизација старог века у савременом добу и препозна њихов значај; • уочи, наведе и упоређи сличности и разлике између појава и процеса из историје старог века са појавама и процесима у савременом друштву.	Рад с подацима и информацијама Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција	
	Европа и Средоземље у средњем веку	• Разумевање основних одлика епохе средњег века. • Унапређивање знања о друштвеним структурама и државним институцијама у средњем веку. • Разумевање одлика религије и верских схватања у средњем веку.	• истакне одлике периода средњег века и уочи основне разлике у односу на античку епоху; • лоцира одређени историјски догађај или појаву на временској ленти средњег века; • објасни формирање феудалне друштвене структуре и вазалне односе; • опише, на примеру Византије, Франачке, Француске, Енглеске и Немачке, друштвену структуру и државно		

		• Проширивање знања о средњовековној култури и њеним главним тековинама.	уређење у средњем веку; • наведе и образложи организациону структуру православне и католичке цркве; • сагледа значај Великог раскола и његове последице; • опише настанак и ширење ислама; • разуме узроке и последице крсташких ратова		
	Срби и њихово окружење у средњем веку	• Проширивање знања о историји српских држава у средњем веку. • Унапређивање знања о друштвеним структурама и државним институцијама у српским земљама у средњем веку. • Стицање знања о личностима које су обележиле средњи век у националној историји. • Разумевање одлика религије и верских схватања код Срба у средњем веку. • Унапређивање знања о културном наслеђу Срба у средњем веку. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у српским земљама у средњем веку. • Развијање свести о значају средњовековне државности за настанак модерне српске државе.	• лоцира одређени догађај или појаву из српске средњовековне историје на временској ленти; • опише друштвену структуру и државно уређење српских земаља у средњем веку; • наведе одлике српске државности у средњем веку; • уочи и објасни на историјској карти промене граница српских држава усредњем веку; • уочи значај религије код Срба у средњем веку и њен утицај на културно стваралаштво; • именује најважније личности које су заслужне за развој српске културе у средњем веку; • наведе и опише највећа културна достигнућа код Срба у средњем веку; • идентификује основне одлике привреде у српским земљама у средњем веку; • истакне одлике свакодневног живота друштвених слојева у српским земљама у средњем веку • наведе главне тековине српске средњовековне културе и уочи њихову присутност у савременом добу; • препозна значај средњовековне државности за настанак модерне српске државе.		
	Европа и свет од	• Стицање знања о историји најзначајнијих европских држава од краја XV до краја XVIII века.	• идентификује основне одлике периода од краја XV до краја XVIII века у историји Европе; • сагледа значај и последице великих географских открића;		

	краја XV до краја XVIII века	• Унапређивање знања о друштвеним структурама и државним институцијама у Европи од краја XV до краја XVIII века. • Разумевање значаја појаве протестантизма. • Проширивање знања о културним достигнућима у периоду од краја XV до краја XVIII века. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у периоду од краја XV до краја XVIII века. • Уочавање утицаја историјског наслеђа периода од краја XV до краја XVIII века на савремени свет.	• опише, на примеру Француске, Енглеске, Пруске, Аустрије, Русије и Шпаније, друштвену структуру и државно уређење у апсолутистичким монархијама; • сагледа значај реформације и именује најзначајнија протестанска учења; • именује најважније ствараоце епохе хуманизма и ренесансе и наведе њихова дела; • наведе најзначајнија културна и техничка достигнућа у периоду од краја XV до краја XVIII века; • идентификује основне одлике привреде у периоду од краја XV до краја XVIII века • истакне одлике свакодневног живота друштвених слојева у периоду од краја XV до краја XVIII века; • наведе главне тековине периода од краја XV до краја XVIII века и препозна њихов значај у савременом добу.		
	Српски народ под страном влашћу од краја XV до краја XVIII века	• Унапређивање знања о положају српског народа под османском, хабзбуршком и млетачком влашћу од краја XV до краја XVIII века. • Стицање знања о личностима које су обележиле период од краја XV до краја XVIII века у националној историји. • Уочавање улоге српске цркве у очувању националног идентитета.	• идентификује основне одлике периода од краја XV до краја XVIII века у националној историји; • опише друштвену структуру и државно уређење Османског царства и положај српског народа у њему; • лоцира на историјској карти најважније правце и области сеоба српског народа; • уочи последице сеоба српског народа; • објасни положај Срба у Хабзбуршкој монархији; • уочи последице процеса исламизације, покатоличавања и унијаћења Срба; • изведе закључак о улози српске цркве у очувању националног идентитета;		
		• Унапређивање знања о културном стваралаштву Срба	• наведе најзначајнија културна достигнућа српског народа у периоду од краја XV до краја XVIII	Наставна средства: цртеж	

		од краја XV до краја XVIII века. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у српским земљама од краја XV до краја XVIII века.	века; • идентификује основне одлике привреде у српским земљама од краја XV до краја XVIII века; • истакне одлике свакодневног живота друштвених слојева у српским земљама у периоду од краја XV до краја XVIII века.	;дијаграм ;карта ;графикон ;мултимедијална презентација; филмови	
	Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода	Облици рада: фронтални; групни ; рад у паровима ; тимски ; индивидуални	Наставне методе: монолошке • дијалогске • илустративно демонстративне • практичних радова		

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета историја:

Основни ниво:

1. Област ИСТОРИЈСКА ЗНАЊА

2.ИС.1.1.1. Разуме значење основних историјских и појмова историјске науке.

2.ИС.1.1.2. Користи хронолошке термине у одговарајућем историјском и савременом контексту.

2.ИС.1.1.3. Препознаје историјски простор на историјској карти.

2.ИС.1.1.4. Именује најзначајније личности и наводи основне процесе, појаве и догађаје из опште и националне историје.

2. Област ИСТРАЖИВАЊЕ, ТУМАЧЕЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

2.ИС.1.2.1. Самостално прикупља и разврстава различите изворе информација о прошлости и садашњости у функцији истраживања.

2.ИС.1.2.2. Уочава да постоје различита виђења исте историјске појаве на основу поређења више историјских извора.

2.ИС.1.2.3. Препознаје предрасуде, стереотипе, пропаганду и друге видове пристрасности у тумачењу историјских појава у историјским и савременим изворима информација.

2.ИС.1.2.4. Усмено интерпретира историјски наратив и саопштава резултате самосталног елементарног истраживања.

2.ИС.1.2.5. Писано саопштава резултате елементарног истраживања уз употребу текстуалне word датотеке (фајла).

3. Област ИСТОРИЈСКЕ ОСНОВЕ САВРЕМЕНОГ ДРУШТВА

2.ИС.1.3.1. Препознаје историјску димензију савремених друштвених појава и процеса.

2.ИС.1.3.2. Идентификује улогу историјских личности у обликовању савремене државе и друштва.

- 2.ИС.1.3.3. Разуме значај и показује одговоран однос према културно-историјском наслеђу сопственог и других народа.
- 2.ИС.1.3.4. Разуме смисао обележавања и неговања сећања на важне личности, догађаје и појаве из прошлости народа, држава, институција.
- 2.ИС.1.3.5. Уочава елементе интеркултуралних односа и препознаје вредности друштва заснованог на њиховом неговању.
- 2.ИС.1.3.6. Пореди историјски и савремени контекст поштовања људских права и активно учествује у интеркултуралном дијалогу.
- 2.ИС.1.3.7. Препознаје узроке, елементе и последице историјских конфликта и криза са циљем развијања толеранције, културе дијалога и сензибилитета за спречавање потенцијалних конфликта.

Средњи ниво: Следећи искази описују шта ученик зна, уме и може да уради на средњем нивоу у свакој области.

1. Област ИСТОРИЈСКА ЗНАЊА

- 2.ИС.2.1.1. Анализира специфичности одређених историјских појмова.
- 2.ИС.2.1.2. Показује историјске појаве на историјској карти и препознаје историјски простор на географској карти.
- 2.ИС.2.1.3. Објашњава и повезује улогу личности, процесе, појаве, догађаје из националне и опште историје.

2. Област ИСТРАЖИВАЊЕ, ТУМАЧЕЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

- 2.ИС.2.2.1. Процењује релевантност и квалитет различитих извора информација о прошлости и садашњости и примењује их у истраживању и презентацији.
- 2.ИС.2.2.2. Анализира предрасуде, стереотипе, пропаганду и друге видове пристрасности у тумачењу историјских појава у историјским и савременим изворима информација и уочава њихове последице.

3. Област ИСТОРИЈСКЕ ОСНОВЕ САВРЕМЕНОГ ДРУШТВА

- 2.ИС.2.3.1. Наводи и описује појаве различитог историјског трајања и уочава сличности и прави разлику у односу на њихов савремени и историјски контекст.

Напредни ниво: Следећи искази описују шта ученик зна, уме и може да уради на напредном нивоу у свакој области.

1. Област ИСТОРИЈСКА ЗНАЊА

- 2.ИС.3.1.1. Разуме и анализира променљивост историјског простора у различитим периодима, уз употребу историјске, географске и савремене политичке карте.
- 2.ИС.3.1.2. Критички просуђује важне процесе, појаве, догађаје и личности из опште и националне историје.

2. Област ИСТРАЖИВАЊЕ, ТУМАЧЕЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

- 2.ИС.3.2.1. Закључује на основу истраживања различитих извора информација о прошлости и садашњости.

2.ИС.3.2.2. Издваја и објашњава специфичне сличности и разлике у тумачењима исте историјске појаве на основу различитих историјских извора.

2.ИС.3.2.3. Усмено објашњава резултате самосталног елементарног истраживања и аргументовано брани изнете ставове и закључке.

2.ИС.3.2.4. Писано и графички презентује резултате елементарног истраживања уз употребу нових технологија.

3. Област ИСТОРИЈСКЕ ОСНОВЕ САВРЕМЕНОГ ДРУШТВА

2.ИС.3.3.1. Анализира савремене појаве и процесе у историјском контексту и на основу добијених резултата изводи закључке.

ГЕОГРАФИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Више извора

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ГЕОГРАФИЈА	Увод	Стицање знања о предмету проучавања физичке географије, подели, значају у систему наука Проширивање знања о међусобној условљености Земљиних сфера	дефинише предмет изучавања физичке географије, подела и значај разликује Земљине сфере и уочава њихове узрочно-последичне везе	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција	Српски језик и књижевност Историја Грађанско васпитање Верска настава
	Литосфера, унутрашња грађа Земље и рељеф Земљине површине	Проширивање знања о унутрашњој грађи Земље и основним тектонским процесима Стицање нових и продубљених знања о основним облицима рељефа на Земљи Проширивање знања о основним ерозивним и акумулационим процесима	наведе особине унутрашњих Земљиних сфера описује узроке кретања литосферних плоча дефинише појам минерала и стена и познаје њихову поделу објасни постанак континената и океанских басена наведе основне облике рељефа континената наведе вулканске и трусне зоне на Земљи објасни деловање спољашњих сила именује ерозивне и акумулационе облике рељефа (распадање стена,	Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу и околини Естетичка	

			денудација, флувијална ерозија, крашка ерозија, глацијална ерозија, еолска ерозија и абразија)	компетенција	
	Атмосфера	Проширивање• основних знања о факторима и елементима климе Стицање знања о• утицају климе на живот људи	објасни факторе који утичу на климу• наведе елементе климе• објасни временске и климатске елементе• који утичу на здравље човека (инсолација, температура ваздуха, ваздушни притисак, ветрови, влажност, облаци и облачност, падавине) опише како време утиче на организам• човека (живи барометри, осећај лагодности и нелагодности) опише савремене промене у атмосфери и• њихов утицај на здравље људи (загађење, климатске непогоде)		
	Хидросфера	Развијање свести о значају светског мора за живот и рад људи Проширивање• знања о подземним и површинским водама Стицање знања о• утицају човека на водне ресурсе	дефинише појам Светског мора• лоцира на карти и објасни основне• карактеристике: океана, мора, залива, мореуза објасни различите вредности салинитета• и температуре у односу на географски положај објасни кретање морске воде (таласи,• морске струје и морска доба) дефинише појмове: издан, извор,• термоминералне воде дефинише основне елементе водотока:• речни слив, речни систем, речна мрежа објасни постанак и поделу језера• објасни антропогени утицај на водне• ресурсе (коришћење, експлоатација, управљање, загађење, заштита)		
	Биосфера	Упознавање са• типовима и географским распоредом замљишта Развијање свести о• законитостима	наведе типове земљишта и услове њиховог настанка објасни распоред типова земљишта на• Земљи објасни геогрфски распоред биљних•		

		распореда биљног и животињског света на Земљи	заједница на Земљи наведе заштићене биљне и животињске• врсте		
	Природни услови у функцији туризма	Проширивање• знања о утицају рељефа, временских прилика и водних објеката на туризам	објасни утицај рељефа на развој туризма• (надморска висина, рашчлањеност, нагиб, експозиција) анализира утицај временских прилика на• различите видове туризма објасни хидролошке појаве• именује елементе геонаслеђа и разуме• њихов значај (геонаслеђе, паркови природе...)		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални, фронтални, групни Наставне методе: дијалогска, монолошка, текстуална Наставна средства: карта, уџбеник, интернет					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: Ученик користи географску карту показујући основне дестинације, рељеф, реке и сл, препознаје основне појмове Средњи ниво: Ученик приказује географске објекте, појаве и процесе, самостално објашњава природне и друштвене услове и разуме њихов утицај Напредни ниво: Ученик изучава и процењује природне и друштвене услове и ресурсе и њихов утицај на друштвени развој Србије, Самостално анализира, дискутује и тумачи					

ФИЗИКА

ЛИТЕРАТУРА: МИЛАН О. РАСПОПОВИЋ, ТАТЈАНА М. БОБИЋ: ФИЗИКА ЗА ПРВИ РАЗРЕД ЧЕТВОРОГОДИШЊИХ СРЕДЊИХ СТРУЧНИХ ШКОЛА, ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ, БЕОГРАД, 2017.

МИЛАН О. РАСПОПОВИЋ, ТАТЈАНА М. БОБИЋ : ФИЗИКА ЗА ДРУГИ РАЗРЕД ЧЕТВОРОГОДИШЊИХ СРЕДЊИХ СТРУЧНИХ ШКОЛА, ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ, БЕОГРАД, 2016.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ФИЗИКА	УВОД У ФИЗИКУ	-упознавање са физиком као природном науком - понављање дела градива из основне школе - упознавање међународног система јединица - познавање разлике између векторских и скаларних физичких величина	објашњава значај и улогу експеримента и теорије у описивању физичких процеса и појава препознаје основне физичке величине разликује скаларне и векторске физичке величине и примењује основне операције на њима	-компетенција за целоживотно учење -сарадња -компетенција за целоживотно учење -рад са подацима и информацијама -решавање проблема	-математика
	КИНЕМАТИКА	-упознавање са појмовима везаним за кретање -разумевање појмова брзина, убрзање, равномерно и равномерно променљиво кретање -ученик може да читава и рачуна вредности убрзања и пређеног пута са графика -решавање рачунских задатака који су везани за израчунавање брзине, убрзања, пређеног пута	препознаје разлику равномерног и неравномерног кретања разуме јединице и мере за кинематику анализира и графички приказује законе равномерног, равномерно променљивог праволинијског кретања анализира различите облике кретања и одређује њихове параметре решава различите задатке		-математика
	ДИНАМИКА	-унапређивање знања о основним законима динамике транслаторног кретања -развијање способности разумевања физичких појава и веза између њих	-дефинише појмове силе, масе и импулса -објашњава и примењује Њутнове законе механике -зна да објасни појам гравитације -разликује појмове сила Земљине теже и тежина тела, разуме разлику између масе и тежине тела и познаје услове за бестежинско стање -дефинише појмове рада, снаге и енергије		-математика

			-примењује законе кинематике, динамике и гравитације за решавање задатака		
	КРУЖНО И РОТАЦИОНО КРЕТАЊЕ	-разумевање основних појмова везаних за кружно и ротационо кретање (угаона брзина и убрзање, фреквенција, период обртања) -разумевање појмова центрипеталног и центрифугалног убрзања(силе) - упознавање са појмовима везаним за динамику ротационог кретања	-анализира различите облике кретања и одређује њихове параметре -решава различите задатке -објашњава дејство центрипеталне и центрифугалне силе, препознаје их у конкретним примерима -користи аналогију између величина транслаторног и ротационог кретања и примењује у решавању проблема		-математика -хемија
	ТЕРМОДИНАМИКА	-проширивање знања о топлотним појавама -разумевање појмова унутрашња енергија, количина топлоте и топлотна размена -разумевање Првог и Другог закона термодинамике	-познаје температурске скале -дефинише и разуме односе између унутрашње енергије и количине топлоте -дефинише Први и Други принцип термодинамике -разуме принцип рада топлотних мотора и уређаја за хлађење		
	ЕЛЕКТРИЧНО И МАГНЕТНО ПОЉЕ	-обнављање градива из основне школе везано за количину наелектрисања, Кулонов закон, напон, струју -упознавање се основним дефиницијама и величинама везаним за област магнетног поља -разумевање настанка магнетног поља и електромагнетне индукције -разумевање појмова везаних за наизменичну струју	-дефинише количину наелектрисања, јачину струје, напон -дефинише и примењује у рачунским задацима Кулонов закон, Олове законе -разуме дефиниције и може да понови формуле -разуме појаву електричне струје - рачуна проблеме код сложенијих задатака -формулише научна објашњења и изводи закључке	-компетенција за целоживотно учење -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња	-математика
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					

Облици рада: фронтални, индивидуални, групни
Наставне методе: метода усменог излагања, дијалогска, метода писаних радова, метода практичног рада
Наставна средства: табла, креда, прибор за лабораторијске вежбе
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета физика
Основни ниво: УВОД У ФИЗИКУ 2.ФИ.1.1.3. КИНЕМАТИКА 2.ФИ.1.1.1. , 2.ФИ.1.1.2. ДИНАМИКА 2.ФИ.1.1.2. , 2.ФИ.1.1.3. , 2.ФИ.1.1.4. , 2.ФИ.1.1.5. , 2.ФИ.1.1.8. КРУЖНО И РОТАЦИОНО КРЕТАЊЕ ТЕРМОДИНАМИКА 2.ФИ.1.2.4. , 2.ФИ.1.2.5. ЕЛЕКТРИЧНО И МАГНЕТНО ПОЉЕ 2.ФИ.1.3.2., 2.ФИ.1.3.4. , 2.ФИ.1.3.6. Средњи ниво: УВОД У ФИЗИКУ КИНЕМАТИКА 2.ФИ.2.1.1. ДИНАМИКА 2.ФИ.2.1.2. КРУЖНО И РОТАЦИОНО КРЕТАЊЕ 2.ФИ.2.1.1. ТЕРМОДИНАМИКА 2.ФИ.2.2.2. ЕЛЕКТРИЧНО И МАГНЕТНО ПОЉЕ 2.ФИ.2.3.5. Напредни ниво: УВОД У ФИЗИКУ КИНЕМАТИКА 2.ФИ.3.1.1. ДИНАМИКА 2.ФИ.3.1.1. , 2.ФИ.3.1.5. КРУЖНО И РОТАЦИОНО КРЕТАЊЕ 2.ФИ.3.1.4. ТЕРМОДИНАМИКА ЕЛЕКТРИЧНО И МАГНЕТНО ПОЉЕ 2.ФИ.3.3.5.

ХЕМИЈА

ЛИТЕРАТУРА: С. Ђукић, Р.Николајевић, М. Шурјановић "Општа хемија за први разред средње школе", ЗУНС, Београд,
В. Павловић, Р. Марковић "Органска хемија за II или III или IV разред средње школе" ЗУНС, Београд, 2008. и
М. Јоветић "Неорганска хемија за 1. и 2. разред средње школе", ЗУНС, Београд, 2008.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења Ученик ће моћи да :	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ХЕМИЈА		Разумевање концепта о корпускуларној грађи супстанци Разумевање односа између	објашњава квантитативно значење симбола и формула		

	СУПСТАНЦЕ	структуре супстанци и њихових својстава Разумевање утицаја међумолекулских сила на физичка својства супстанци	објасни електронеутралност атома објасни појам изотопа и примену изотопа разликује атом од јона одреди број валентних електрона разуме појам релативне атомске масе и релативне молекулске масе разуме појам количине супстанце и повезаност количине супстанце са масом објасни узрок хемијског везивања атома и типове хемијских веза разликује јонску везу од ковалентне везе разликује неполярну од поларне ковалентне везе разликује атомске, молекулске и јонске кристале разуме да својства хемијских једињења зависе од типа хемијске везе описује основне карактеристике металне везе	-одговоран однос према здрављу; -одговоран однос према околини; -сарадња; -дигитална компетенција -рад са подацима и информацијама; -решавање проблема.	-физика -биологија -екологија
	Дисперзни системи Дисперзни системи	Развој концепта о корпускуларној грађи супстанци на основу разумевања односа компоненти у дисперзном систему Разумевање односа између квалитативног састава дисперзног система и његових својстава Разумевање односа између квантитативног састава дисперзног система и његових својстава Сагледавање значаја примене дисперзних система у свакодневном животу и професионалном раду	објасни да су дисперзни системи смеше више чистих супстанци разликује дисперзну фазу и дисперзно средство објасни појам хомогене смеше објасни појам и наводи примену аеросола, суспензија, емулзија и колоида разуме утицај температуре на растворљивост супстанци израчуна масени процентни садржај раствора разуме појам количинске концентрације раствора		-физика -биологија -екологија
		Разумевање концепта одржања материје кроз принципе одржања масе и енергије Развој концепта о корпускуларној	објашњава да хемијска промена значи настајање нових супстанци, раскидањем старих и стварањем нових хемијских веза разликује реакције синтезе и анализе		

	ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ	грађи супстанци на основу разумевања хемијских реакција Развој хемјског мишљења путем логичког и критичког мишљења, развој осетљивости за проблеме и способности решавања проблема Развој способности комуникације у хемији	напише једначине за хемијске реакције врши стехиометријска израчунавања описује екзотермне и ендотермне реакције наводи факторе који утичу на брзину хемијске реакције илуструје примерима значај хемијске равнотеже разликује коначне и равнотежне хемијске реакције прикаже електролит. дисоцијацију киселина, база и соли хемијским једначинама разликује киселу, базну и неутралну средину на основу pH вредности раствора објасни појам електролита, разуме значај и наведе примену електролизе да објасни појам корозије и разуме значај заштите од корозије	-одговоран однос према здрављу; -одговоран однос према околини; -сарадња; -дигитална компетенција -рад са подацима и информацијама; -решавање проблема.	-физика -биологија -екологија
	ХЕМИЈА ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА ХЕМИЈА ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА	Разумевање односа структуре супстанци и њихових својстава Сагледавање значаја примене елемената и једињења у професионалном раду и свакодневном животу Разумевање значаја и примене елемената, једињења и легура у техничко-технолошким процесима	објасни периодичну промену својстава елемената у ПСЕ објасни стабилност атома племенитих гасова разликује метале, неметале и металоиде описује карактеристична својства неметала: водоника, кисеоника, азота, угљеника, силицијума, фосфора, сумпора, хлора и њихових важнијих једињења, њихову примену у струци, као и њихов биолошки значај описује карактеристична својства метала: натријума, калијума, магнезијума, калцијума, алуминијума и олова и њихових важнијих једињења, њихову примену у струци, као и њихов биолошки значај описује општа својства прелазних метала и важнијих једињења и њихову примену		

			у струци описује својства атома угљеника у органичким молекулама наводи класификације органичких једињења (према елементарном саставу, типу хемијских веза и функционалним групама) објасни зависност хемијских својстава органичких једињења од структуре њихових молекула илуструје примерима биолошки значај органичких једињења и њихову примену у свакодневном животу	-одговоран однос према здрављу; -одговоран однос према околини; -сарадња; -дигитална компетенција -рад са подацима и информацијама; -решавање проблема.	
	ХЕМИЈСКИ АСПЕКТИ ЗАГАЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	-Развој одговорног става према коришћењу супстанци у свакодневном животу и професионалном раду -Разумевање и просуђивање начина одлагања и уништавања хемијских загађивача животне средине	објасни штетно дејство неких супстанци на животну средину и здравље људи наводи најчешће изворе загађивања атмосфере, воде и тла објасни значај пречишћавања воде и ваздуха објасни значај правилног одлагања секундарних сировина објасни како се правилно одлаже електронски отпад објасни значај рециклаже електронског отпада		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, партнерски, тимски Наставне методе: монолошка метода, дијалогска метода: (хеуристички разговор, катехитички разговор дискусија), монолошко-дијалогска метода, метода демонстрације (показивање слика, графикана, шема, пројекција филма...практичне активности), метода графичких радова (писмени радови, цртање шема, дијаграма, графикана...), метода практичног рада; активности, Проблем метода, истраживачке методе, интерактивне методе и примена образовних игара (квиз, укрштенице, мозгалица, игре асоцијације, слагалице...) Наставна средства: периодни систем елемената, модели атома и молекула, кристалне решетке, индикатор папири, шеме и дијаграми					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета ХЕМИЈА јесу:					
Основни ниво 2ХЕ.1.2.1. 2ХЕ.1.2.2. 2ХЕ.1.2.3. 2ХЕ.1.3.1. 2ХЕ.1.3.2. 2ХЕ.1.3.3. 2ХЕ.1.4.1. 2ХЕ.1.4.2 2ХЕ.1.4.3. 2ХЕ.1.4.4 2ХЕ.1.5.1. 2ХЕ.1.5.2. 2ХЕ.1.5.3 Средњи ниво 2.ХЕ.2.2.1 2.ХЕ.2.2.1. 2.ХЕ.2.2.2. 2.ХЕ.2.2.3. 2.ХЕ.2.2.5. 2.ХЕ.2.2.6. 2.ХЕ.2.3.1 2.ХЕ.2.3.2 2.ХЕ.2.3.3 2.ХЕ.2.3.4 2ХЕ.2.4.1. 2.ХЕ.2.5.1. 2.ХЕ.2.5.2.					

Напредни ниво

2 ХЕ.3.1.1 2 ХЕ.3.1.2 ХЕ.3.1.3 2ХЕ.3.2.4 2ХЕ.3.3.1 2 ХЕ.3.3.2. 2.ХЕ.3.4.2 2.ХЕ.3.4.3 2.ХЕ.3.5.1 2.ХЕ.3.5.2

БИОЛОГИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Биологија за I и II разред средње школе, аутори Драгослав Маринковић, Катица Пауновић и Вељко Терзија, интернет

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
БИОЛОГИЈА	Биологија ћелије	-Упознавање са предметом и значајем цитологије као научне дисциплине -Упознавање са особинама живих бића и нивоима организације биолошких система -Схватање значаја фотосинтезе и ћелијског дисања -Разумевање процеса који се одигравају током ћелијског циклуса -Разумевање тока и значаја ћелијских деоба	-Дефинише предмет проучавања цитологије -наведе главне особине живих бића и нивое организације биолошких система -објасни хемијску структуру ћелије -објасни функцију ћелијских органела -објасни разлике између биљне и животињске ћелије -објасни ток и значај кључних метаболичких процеса: фотосинтезе и ћелијског дисања -објасни фазе ћелијског циклуса -објасни ток и значај митозе и мејозе	-Компетенције за целоживотно учење -Комуникација (уважавање саговорника, слобода у изражавању ставова, мишљења) -Дигитална компетенција -Сарадња -Решавање проблема -Рад са подацима и информацијама -Одговоран однос према здрављу - Уме да наведе основне појмове и чињенице о организацији наследног материјала. - Уме да образложи основне генетичке појмове.	Здравствена култура, информатика и рачунарство, генетика
	Основи физиологије човека	Разумевање физиолошких процеса у људском организму	-објасни настанак и пренос нервних импулса -илуструје прост рефлексни лук -објасни улогу нервног система	- Разуме молекуларне основе наслеђивања и повезаност болести са променама на генетичком - Уме да да образложи основне генетичке	

			-објасни мишићну контракцију -објасни улогу чулних органа -дефинише позицију и улогу жлезда са унутрашњим лучењем -објасни састав и улогу крви и лимфе -објасни грађу и улогу срца и крвних судова и неурохуморалну регулацију срчаног рада -објасни размену гасова у плућима и ткивима и нервну регулацију дисања -објасни варење, ресорпцију хране и неурохуморалну регулацију варења -објасни улогу екскреторних органа -објасни улогу органа за размножавање	појмове , типове наслеђивања и генетске наследне болести.материјалу. Уме да објасни структурну и функционалну повезаност основних ћелијских процеса и разуме разлоге ћелијске диференцијације.	
	Биологија развића човека	-Упознавање са основним фазама развића човека -Разумевање процеса полног сазревања	-објасни процесе сперматогенезе и оогенезе -описује процес оплођења -наведе фазе интраутериног развића -објасни настанак ткива и зачетка органа -описује промене које се догађају у организму од рођења до пубертета -објасни полно сазревавање		
	Наслеђивање	Разумевање основних	-упореди ДНК, хроматин, хромозом -дефинише ген, геном, генотип, фенотип -објасни основна правила наслеђивања особина		

	биолошких особина	принципа наслеђивања особина	(Менделова правила) -објасни типове наслеђивања особина -објасни врсте и узроке мутација наведе наследе болести човека и њихове узроке		
	Полно и репродуктивно здравље човека	-Разумевање проблема везаних за период одрастања -Схватања улоге и значаја породице -Разумевање проблема повезаних са ризичним понашањем	-препозна проблеме везане за период одрастања -објасни значај породице -описе биолошку функцију породице -дефинише појам „планирање породице“ -наведе облике заштите о нежељене трудноће -објасни штетност абортуса по здравље жене -наведе облике ризичног понашања, најчешће полно преносиве болести и болести зависности		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални облик рада, интерактивна настава, групни рад, пројектна настава Наставне методе: монолошко-дијалогска, дијалогска, илустративна, презентација Наставна средства: уџбеник, цртежи, табеле, панои, шеме, интернет					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:					
Основни ниво: БИ.1.1.1, БИ. 1.1.2, БИ 1.2.1 Средњи ниво: БИ.2.1.1, БИ 2.2.1, БИ 2.3.1, БИ.2.6.3 Напредни ниво: БИ.3.1.1, БИ.3.2.1					

Други страни језик – немачки, француски и руски, исти је за све четири године школовања, као и у образовним профилима пословни администратор и комерцијалиста.

ОСНОВИ ТУРИЗМА И УГОСТИТЕЉСТВА

Нивои остварености стандарда	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода	Међупредметне компетенције
	Увод	-уознавање са предметом проучавања, поделом и значајем туризма и угоститељства - стицање знања о месту туризма у систему наука - уознавање са значајем и практичном применом туристичких сазнања	- Ученик зна да дефинише предмет проучавања, поделу и значај туризма - Ученик може да објасни место туризма у систему наука и - препознаје значај и практичну примену туристичких сазнања	Фронтални облик рада	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. -Рад са подацима и информацијама - Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.
Опште образовне компетенције		Ученик користи основна знања о предмету проучавања, подели и значају туризма и угоститељства Објашњава туристичке везе и односе у систему наука Ученик схвата повезаност туризма са другим природним и друштвеним наукама и значај те повезаности			
Специфичне образовне компетенције		Ученик користи знања о основним природним и друштвеним елементима у туристичком простору Ученик објашњава туристичке везе између природних и друштвених услова средине			
Нивои остварености стандарда		Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

	Појмовне основе туризма	Стицање знања о предмету, задатку и циљевима туризма и о елементима туристичких кретања	дефинише туристичко географске појмове наводи елементе туристичких кретања разликује међусобну повезаност и условљеност туристичких кретања	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. - Одговорно учешће у демократском друштву – Изражава на афирмативан начин свој идентитет и поштује другачије културе и традиције и тако доприноси духу интеркултуралности.
Опште образовне компетенције	Ученик користи основна знања о предмету, задатку и циљевима туризма и угоститељства Ученик самостално објашњава утицај природних и друштвених елемената на туристичка кретања				
	Облици туризма	Стицање знања о појму, врстама и атрактивностима туристичких вредности	дефинише туристичке вредности и њихова својства наведи врсте туристичких облика наведи карактеристике посебних облика туризма	Фронтални облик рада Интерактивна настава	

	Функције туризма	Усвајање знања функцијама туризма и њиховој узајамној повезаности	наводе функције туризма описује функције туризма разликује привредне и непривредне функције туризма	Фронтални облик рада Интерактивна настава	
Опште образовне компетенције	Анализира и аргументовано објашњава улогу функција туризма и њихову узајамну повезаност; Уочава антропогене туристичке вредности.				
Нивои остварености стандарда	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода	Међупредметне компетенције
	Туристичко тржиште	Стицање знања о утицају економских и политичких, организационих и културних фактора на развој туризма	Дефинише туристичко тржиште Познаје карактеристике туристичког тржишта Дефинише туристичку тражњу Дефинише туристичку понуду Разликује понуду од тражње	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. - Дигитална компетенција – Уме да претражује, процењује релевантност и поузданост, анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа ИКТ средства

Опште образовне компетенције	Ученик препознаје туристичко тржиште; Примењује знање о понуди и тражњи у туризму	- Одговоран однос према околини - Показује разумевање и спремност за ангажовање у заштити природе и управљању ресурсима тако да се не угрожава могућност будућих генерација да задовоље своје потребе; Познаје факторе који утичу на загађење земљишта, воде и ваздуха, разуме и предвиђа последице њихове употребе.

	Нови трендови у туризму	Стицање знања о савременим туристичким кретањима	дефинише туристичко кретање познаје карактеристике домаћег и иностраног туризма описује нове форме туристичке индустрије дефинише индустрију слободног времена дефинише подстицајна путовања дефинише хотелске и ресторанске ланце	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. -Рад са подацима и информацијама - Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.
Опште образовне компетенције	Самостално објашњава и наведи облике, врсте и правце домаћег и иностраног туризма Познаје савремена туристичка кретања				
	Угоститељство	Упознавање ученика са појмом угоститељства и његовим местом у привредним и непривредним делатностима	наведи дефиницију појма угоститељства описује настанак и историјски развој угоститељства познаје место и улогу угоститељства у привреди земље наводи задатке и објашњава значај угоститељства	Фронтални облик рада Интерактивна настава	

Опште образовне компетенције	зна појам угоститељства и његово место у привредним и непривредним делатностима				
	Угоститељске пословне јединице	Оспособљавање ученика да разликују угоститељске пословне јединице према намени и услугама које пружају	Наводи дефиницију угоститељске пословне јединице Разликује врсте угоститељски пословних јединица Дефинише категоризацију Користи правилник о категоризацији пословних јединица Познаје категоризацију угоститељских објеката у Србији	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. -Рад са подацима и информацијама - Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.
Опште образовне компетенције					
	Кадрови у гоститељству	Стицање знања о значају, улози и структури кадрова у угоститељству	Објашњава значај и улогу кадрова у угоститељству Објашњава структуру кадрова у угоститељству	Фронтални облик рада Интерактивна настава	
Опште образовне компетенције					Самостално објашњава и наведи , улогу и структуру кадрова у угоститељству

	КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА - Агенцијско и хотелијерско пословање - Пословна кореспонденција - Маркетинг у туризму и угоститељству - Стручни предмети - Психологија у туризму	

АГЕНЦИЈСКО И ХОТЕЛИЈЕРСКО ПОСЛОВАЊЕ

ЛИТЕРАТУРА: Агенцијско и хотелијерско пословање за први разред угоститељско-туристичке школе, Огњен Бакић, Миодраг Николић, Бојан Зечевић, ЗУНС Београд, 2007

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Агенцијско и хотелијерско пословање	Појмовно одређење туристичке агенције	Упознавање ученика са појмом, улогом, функцијама и задацима туристичке агенције	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: дефинише туристичку агенцију; објасни историјски развој туристичких агенција у свету и у Србији; објасни функције туристичке агенције; описује радне задатке запослених у туристичкој агенцији; разврстава средства туристичке агенције; описује основна и обртна средства туристичке агенције; разликује врсте туристичких агенција описује послове различитих врста туристичких агенција; објасни улогу и значај туроператора; познаје начине организовања	Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Компетенција за целоживотно учење Вештина комуникације Решавање проблема Вештина сарадње	Основи туризма и угоститељства Основи економије Економика и организација туристичких предузећа; Пословна кореспонденција; Туристичка географија; Психологија у туризму; Финансијско пословање; Маркетинг у туризму и угоститељству; Историја уметности; Предузетништво;

			туристичких агенција; познаје савремена кретања у туризму; описује светски туризам и домаћи туризам у свету.		Професионална пракса.
	Организовање услуга превоза	Упознавање ученик о сарадњи туристичких агенција и саобраћајних предузећа; Оспособљавање ученика за самосталан рад на организовању услуга превоза	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: објасни међузависност у пословању туристичких агенција и саобраћајних предузећа; наброји врсте саобраћаја и његове карактеристике; познаје значај појединих видова саобраћаја у међународном и домаћем туризму; објасни појам туристичког саобраћаја; наброји саобраћајне послове туристичке агенције; објасни улогу саобраћајних послова у пословању туристичких агенција; организује сопствене превозне послове туристичке агенције (излет, трансфер и туре); познаје форму и елементе уговора; разликује типове уговора са саобраћајним предузећима; познаје процес продаје различитих врста карата; познаје поступак изнајмљивања саобраћајних средстава или дела саобраћајних средстава.		
	Појмовне основе хотелијерства	Упознавање ученика са значајем хотелијерства за развој туризма	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: дефинише појмове угоститељство, хотелијерство и ресторатерство; објасни улогу хотелијерства у склопу угоститељске делатности; објасни значај хотелијерства за развој туризма; познаје условљеност у развоју		

			хотелијерства и туризма; описује настанак и развој хотелијерства у свету и Србији; познаје развој и раст хотелских ланаца.		
	Пласирање локалне туристичке понуде	Упознавање ученика са специфичностима туристичког тржишта; Упознавање ученика са појмовним одређењима туристичке дестинације; Оспособљавање ученика за самосталан рад на пласирању локалних туристичких понуда.	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: дефинише туристичко тржиште; објасни специфичности туристичког тржишта и његових елемената; дефинише појмове туристичко место, туристичка дестинација и туристичка регија; познаје елементе промоције туристичке дестинације; познаје друштвену и државну организацију туризма; учествује у промоцији туристичке дестинације; познаје перспективе развоја туризма у Србији.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални и тимски.					
Наставне методе: монолошко – дијалогска, текст – метода, метода практичних радова, метода демонстрације и писани радови.					
Наставна средства: текстуелна, визуелна, аудио-визуелна, помоћно-техничка.					

ТУРИСТИЧКО-ХОТЕЛИЈЕРСКИ ТЕХНИЧАР ДРУГИ РАЗРЕД

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: Solutions, Pre-intermediate

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	Упознавање ученика са наставним планом и програмом.	Ученик се упознаје са наставним планом и програмом за енглески језик за текућу школску годину.	Ученик поседује знање о наставном плану и програму предмета енглески језик за другу годину средње школе.	Ученик уме да планира време за учење и да организује процес учења и управља њим. Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. Ефикасно користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења. Познаје различите врсте текстова и уме да изабере адекватну стратегију читања. Разликује чињенице од интерпретација, ставова, веровања и мишљења; препознаје и продукује аргументацију за одређену тезу, разликује аргументе према снази и релевантности. Активно доприноси неговању културе дијалога, уважавању и неговању различитости и	Српски језик Економска и правна група предмета Грађанско васпитање Социологија
	Unit 5. Ambition.	- Развијање језичких вештина. - Обнављање првог кондиционала. - Оспособљавање ученика да активно користи лексичке структуре (префикси). - Оспособљавање ученика да говори о пословима. - Читање и анализа текста о послу из снова. - Писање писма за аплицирање на посао. - Усвајање формалних лексичких структура.	Ученик је способан да: - Правилно примени знање из граматике - Користи лексичке изразе приликом формирања својих изјава - Разговара о пословима - Разуме и анализира непознати текст - Коректно употреби сложене структуре у говорном и писаном језику - Открије значења непознатих речи на основу контекста - Сажима, препричава и преводи садржај датог текста - Напише апликационо писмо користећи		

			формалне лексичке структуре	поштовању основних норми комуникације.	
Unit 6. Tourism.	- Оспособљавање ученика да користе просто прошло време и прости садашњи перфекат, као и њихово поређење. - Оспособљавање ученика да слушају и разумеју одабрани аудио снимак. - Оспособљавање ученика да активно користи сложенице. - Разуме и анализира текст о одмору. - Развијање језичких вештина кроз разговор о планирању одмора. - Напише рад на тему блага о одмору. - Оспособљавање ученика да успешно пређу испитне вештине читања, слушања, писања, говора и употребе енглеског.	Ученик је у стању да: - Употреби адекватно глаголско време у говорном и писаном језику - Одслуша и разуме одабрани аудио снимак - Комуницира користећи одговарајуће сложенице - Прочита и тумачи текст о одмору - Разговара на тему планирања одмора - Напише рад на задату тему - Успешно испуни задатке испита кроз пет језичких вештина	Ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације (усмена и писана, непосредна и посредована комуникација, нпр. телефоном, преко интернета). Уме јасно да искаже одређени садржај, усмено и писано, и да га прилагоди захтевима и карактеристикама ситуације: поштује жанровске карактеристике, ограничења у погледу дужине, намену презентације и потребе аудиторијума. Ученик проналази/осмишљава могућа решења проблемске ситуације. Ефикасно користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења. Активно слуша и поставља релевантна питања поштујући саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на		
Unit 7. Money.	- Усвајање језичких вештина о новцу. - Обнављање и усвајање знања о другом кондиционалу. - Слушање и разумевање аудио записа о поштењу. - Усвајање лексичких структура глагола и	Ученик је способан да: - Говори језички исправно о новцу - Употреби други кондиционал на адекватан начин - Разуме општи садржај и смисао аудио записа - Употреби усвојене			

		инфинитива. • Читање и разумевање датог текста. • Оспособљавање ученика да упореди и прикаже различите фотографије. • Писање есеја на задату тему.	лексичке структуре • Разуме текст и непознате речи из контекста • Прича и контрастно прикаже фотографије • Пише есеј на задату тему	аргументима.	
	The First Written Schoolwork.	• Ученици се припремају за израду првог писменог задатка. • Ученици раде први писмени задатак. • Ученици анализирају први писмени задатак.	Ученик је у стању да: • Успешно припреми писмени задатак • Уради први писмени задатак • Успешно анализира дати задатак		
	Unit 8. Crime.	• Употреба учесталих речи, израза и језичких структура везаних за криминална дела. • Разликовање и адекватно коришћење неуправног говора. • Разумевање општег смисла и специфичних информација које чита или слуша у јавном контексту. • Учествовање у кратким дијалозима. • Писање неформалног мејла са путовања.	Ученик је способан да: • Адекватно користи фреквентне речи, изразе и језичке структуре (криминална дела, инфинитив /-ing) • Разликује и адекватно користи неуправни говор • Разуме општи смисао и специфичне информације које чита или слуша у јавном контексту (новински чланци, вести) • Уествује у		

			краћим дијалозима; тражи и даје информације о блиским темама, износи и образлаже своје мишљење, препричава туђе речи Пише неформални мејл са путовања		
	The Second Written Schoolwork.	- Ученици се припремају за израду другог писменог задатка. - Ученици раде други писмени задатак. - Ученици анализирају други писмени задатак.	Ученик је у стању да: - Успешно припреми писмени задатак - Уради први писмени задатак - Успешно анализира дати задатак		
	Unit 9. Science.	- Адекватно коришћење фреквентних речи, израта и језичких структура у вези са технологијом и техником. - Коришћење пасивних глаголских облика и конструкција. - Разумевање општег смисла и специфичних информација датог текста. - Вођење дијалога о блиским темама и личном искуству.	Ученик је способан да: - Адекватно користи фреквентне речи, изразе и језичке структуре (технологија и уређаји, проналасци, гл. колокације, именице са суфиксима) - Адекватно користи пасивне глаголске облике и конструкције - Разуме општи смисао и		

			специфичне информације текста о технологијама, пројектима, проналасцима,... Учествује у краћим дијалозима; тражи и даје информације о блиским темама и личном искуству		
	Revision. Final marks.	Процењивање начина учења и стеченог знања.	Ученик је у стању да: процени начине учења и стечено знање		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални, у пару, групни. Наставне методе: монолошка, дијалогска, интерактивне методе, метода рада на тексту. Наставна средства: уџбеник са радним листовима, аудио-визуелна средства, речник.					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
2.СТ. 2.1.1. 2.СТ. 2.1.4. 2.СТ. 2.1.2. 2.СТ. 2.2.1. 2.СТ. 2.2.6. 2.СТ. 2.3.1. 2.СТ. 2.3.2. 2.СТ. 2.3.5. 2.СТ. 2.4.3. 2.СТ. 2.5.1. 2.СТ. 2.5.2. 2.СТ. 2.5.3. 2.СТ. 2.5.4.					

ИСТОРИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Историја за 2. годину средњих стручних школа

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Историја	Европа и свет од краја 18. века до Првог светског рата	• Стицање знања о историји најзначајнијих држава у периоду од краја XVIII века до Првог светског рата. • Унапређивање знања о друштвеним структурама, политичким системима и идеологијама у периоду од краја XVIII века до Првог светског рата. • Проширивање знања о научно-техничком напретку и културним достигнућима у периоду од краја XVIII века до Првог светског рата. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у периоду од краја XVIII века до Првог светског рата. • Разумевање и вредновање утицаја историјског наслеђа периода од краја XVIII века до Првог светског рата на савремени свет.	• идентификује основне одлике историјског периода од краја XVIII века до Првог светског рата; • сагледа значај и последице привредног напретка и Индустијске револуције на развој друштва; • опише, на примеру Француске, Велике Британије, Хабзбуршке монархије, Немачке, Русије и САД, друштвену структуру и државно уређење у периоду од краја XVIII века до Првог светског рата; • сагледа значај и последице појаве политичких идеја национализма, либерализма, радикализма и социјализма; • наведе најважнија научно-техничка достигнућа у периоду од краја XVIII века до Првог светског рата и образложи њихов значај; • истакне одлике свакодневног живота у периоду од краја XVIII века до Првог светског рата у различитим друштвеним слојевима; • издвоји најзначајније правце у књижевности и ликовним уметностима у периоду од краја XVIII века до Првог светског рата и именује истакнуте ствараоце; • наведе главне тековине периода од краја XVIII века до Првог светског рата и препозна њихов значај у савременом добу.	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција	Географија Српски језик Грађанско васпитање Ликовна култура

	Србија, Црна Гора и Срби у Хабзбуршком и Османском царству од краја 18. века до Првог светског рата	• Унапређивање знања о српској националној историји у периоду од краја XVIII века до Првог светског рата. • Проширивање знања о настанку модерне српске државе и најважнијим одликама српске државности. • Уочавање улоге знаменитих личности у развоју српске државности. • Разумевање најзначајнијих идеја модерног доба и њиховог утицаја у процесу стварања српске државе. • Уочавање основних одлика културе, привреде и свакодневног живота код Срба током XIX и почетком XX века. • Разумевање утицаја историјског наслеђа периода од краја XVIII века до Првог светског рата на савремено српско друштво.	• идентификује основне одлике периода од краја XVIII века до Првог светског рата у историји српског народа; • објасни узроке и последице Српске револуције, ослободилачких ратова 1876–1878. и Балканских ратова; • уочи утицај европских збивања и идејних покрета на развој српске националне и државне идеје током XIX и почетком XX века; • уочи и објасни на историјској карти промене граница српске државе током XIX и почетком XX века; • лоцира места најважнијих битака које су вођене током Српске револуције, ослободилачких ратова 1876–1878. и Балканских ратова; • опише улогу истакнутих личности у Српској револуцији, у развоју државних институција и формирању модерног политичког система; • изведе закључак о значају уставности за развој модерног политичког система; • сагледа значај и последице привредног напретка на развој српског друштва; • наведе и опише највећа културна достигнућа код Срба током XIX и почетком XX века; • именује најважније личности које су заслужне за развој српске културе током XIX и почетком XX века; • истакне одлике свакодневног живота		

	Први светски рат и револуције у Русији и Европи	- Разумевање међународног контекста и узрока Првог светског рата. - Продубљивање знања о току рата и његовим главним преломницама. - Сагледавање рата као узрочника поништавања вредности и тековина цивилизације. - Унапређивање знања о учешћу Србије и Црне Горе у Првом светском рату.	- разуме узроке и међународни контекст избијања Првог светског рата; - описује ток Првог светског рата; - наведе и анализира преломне догађаје Првог светског рата; - сагледа утицај ратних искушења на појаву револуционарних идеја и покрета; - разуме разлоге због којих је Србија ушла у ратни сукоб са Аустроугарском и Немачком; - лоцира места најважнијих битака које је српска војска водила током Првог светског рата; - анализира последице Првог светског рата за српски народ;		

	Свет између Првог и Другог светског рата	• Уочавање последица Првог светског рата на међународне односе и друштвене, политичке, привредне и културне прилике. • Унапређивање знања о друштвеним, политичким и привредним процесима између два светска рата. • Разумевање супротности које су свет водиле ка новом рату. • Проширивање знања о научно-техничком напретку и културним достигнућима у периоду између два светска рата. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у периоду између два светска рата. • Разумевање и вредновање утицаја историјског наслеђа	• сагледа промењену слику света после Првог светског рата; • идентификује основне одлике историјског периода између два светска рата; • опише, на примеру Француске, Велике Британије, Немачке, Италије, СССР-а, различита друштвена и државна уређења у периоду између два светска рата; • сагледа значај и последице појаве тоталитарних политичких идеја и идеологија; • сагледа значај и последице привредног и научног напретка у периоду између два светска рата; • истакне одлике свакодневног живота у периоду између два светска рата у различитим друштвеним слојевима; • издвоји најзначајније правце у књижевности и ликовним уметностима у периоду између два светска рата и именује истакнуте ствараоце; • наведе главне тековине периода између два светска рата и препозна њихов значај у савременом добу.		

	Југословенска краљевина	- Проширивање знања о југословенској идеји и чињоцима стварања југословенске државе. - Разумевање међународног контекста у коме настаје југословенска држава. - Проширивање знања о одликама југословенске државе између два светска рата. - Проширивање знања о положају српског народа у југословенској краљевини. - Уочавање улоге знаменитих личности у политичком и друштвеном животу југословенске краљевине. - Сагледавање међународног положаја југословенске краљевине.	- образложи најважније мотиве и узроке стварање југословенске државе; - уочи значај настанка југословенске државе за српски народ; - идентификује одлике југословенске државе као монархије; - уочи и разуме међународни положај југословенске краљевине; - именује и сагледа улогу најважнијих личности које су утицале на друштвено-политичка збивања у југословенској краљевини; - уочи и објасни на историјској карти границе југословенске краљевине и њено административно уређење; - сагледа дубину и трајност националних, верских и политичких супротности у југословенској држави; - наведе најважније одлике привредног развитка у југословенској краљевини; - опише културно-просветне прилике и наведе културно-уметничка достигнућа у југословенској краљевини; - истакне одлике свакодневног живота друштвених слојева југословенској краљевини.		
	Други светски рат	- Разумевање међународног контекста и узрока Другог светског рата. - Продубљивање знања о току рата и његовим главним преломницама. - Сагледавање рата као узрочника поништавања вредности и тековина	- разуме узроке и међународни контекст избијања Другог светског рата; - опише ток Другог светског рата; - наведе и анализира преломне догађаје Другог светског рата; - уочи посебности Другог светског рата у Југославији и препозна његову антиокупаторску, националну, верску и идеолошку садржину; - анализира последице Другог светског рата за српски народ;		

		цивилизације. - Разумевање значаја изучавања холокауста и геноцида као феномена Другог светског рата. - Унапређивање знања о посебностима Другог светског рата на југословенском простору. - Сагледавање Другог светског рата и његових последица у историји српског народа.			
	Свет после Другог светског рата	- Уочавање последица Другог светског рата на друштвене, политичке, привредне и културне прилике. - Унапређивање знања о друштвеним, политичким и привредним процесима у другој половини XX века. - Разумевање главних одлика хладног рата. - Уочавање значаја деколонизације и других покрета еманципације. - Сагледавање последица пада Берлинског зида и распада Совјетског Савеза. - Проширивање знања о научно-техничком напретку и културним достигнућима савременог света.	- сагледа промењену слику света после Другог светског рата; - идентификује основне одлике политичког, друштвеног, привредног, научног и културног развоја послератног света; - препозна и упореди основне одлике различитих привредних система у комунистичким и капиталистичким државама у другој половини XX века; - уочи узроке и последице хладноратовских сукоба; - разуме распрострањеност покрета за ослобођење нација и угрожених мањинских група; - сагледа значај и последице пораза идеје комунизма на крају XX века; - уочи значај привредног напретка и научно-технолошке револуције; - наведе и образложи проблеме савременог света; - истакне одлике свакодневног живота на различитим просторима и у друштвеним срединама у савременом свету.		

	Југославија после Другог светског рата	- Уочавање последица Другог светског рата на друштвене, политичке, привредне и културне прилике. - Унапређивање знања о друштвеним, политичким и привредним процесима у другој половини XX века. - Разумевање главних одлика хладног рата. - Уочавање значаја деколонизације и других покрета еманципације. - Сагледавање последица пада Берлинског зида и распада Совјетског Савеза. - Проширивање знања о научно-техничком напретку и културним достигнућима савременог света.	- сагледа промењену слику света после Другог светског рата; - идентификује основне одлике политичког, друштвеног, привредног, научног и културног развоја послератног света; - препозна и упореди основне одлике различитих привредних система у комунистичким и капиталистичким државама у другој половини XX века; - уочи узроке и последице хладноратовских сукоба; - разуме распрострањеност покрета за ослобођење нација и угрожених мањинских група; - сагледа значај и последице пораза идеје комунизма на крају XX века; - уочи значај привредног напретка и научно-технолошке револуције; - наведе и образложи проблеме савременог света; - истакне одлике свакодневног живота на различитим просторима и у друштвеним срединама у савременом свету.		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: индивидуални, групни, у пару, радионице, домаћи задаци

Наставне методе: Монолошка. Дијалoшка, илустративно демонстративна....

Наставна средства: уџбеник, историјске карте, текстови, историјски извори, видео материјали, музејски експонати, обилажење историјских споменика

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:
НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ

1. Област ИСТОРИЈСКА ЗНАЊА

2.ИС.1.1.1. Разуме значење основних историјских и појмова историјске науке.

2.ИС.1.1.2. Користи хронолошке термине у одговарајућем историјском и савременом контексту.

2.ИС.1.1.3. Препознаје историјски простор на историјској карти.

2.ИС.1.1.4. Именује најзначајније личности и наводи основне процесе, појаве и догађаје из опште и националне историје.

2. Област ИСТРАЖИВАЊЕ, ТУМАЧЕЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

2.ИС.1.2.1. Самостално прикупља и разврстава различите изворе информација о прошлости и садашњости у функцији истраживања.

2.ИС.1.2.2. Уочава да постоје различита виђења исте историјске појаве на основу поређења више историјских извора.

2.ИС.1.2.3. Препознаје предрасуде, стереотипе, пропаганду и друге видове пристрасности у тумачењу историјских појава у историјским и савременим изворима информација.

2.ИС.1.2.4. Усмено интерпретира историјски наратив и саопштава резултате самосталног елементарног истраживања.

2.ИС.1.2.5. Писано саопштава резултате елементарног истраживања уз употребу текстуалне word датотеке (фајла).

3. Област ИСТОРИЈСКЕ ОСНОВЕ САВРЕМЕНОГ ДРУШТВА

2.ИС.1.3.1. Препознаје историјску димензију савремених друштвених појава и процеса.

2.ИС.1.3.2. Идентификује улогу историјских личности у обликовању савремене државе и друштва.

2.ИС.1.3.3. Разуме значај и показује одговоран однос према културно-историјском наслеђу сопственог и других народа.

2.ИС.1.3.4. Разуме смисао обележавања и неговања сећања на важне личности, догађаје и појаве из прошлости народа, држава, институција.

2.ИС.1.3.5. Уочава елементе интеркултуралних односа и препознаје вредности друштва заснованог на њиховом неговању.

2.ИС.1.3.6. Пореди историјски и савремени контекст поштовања људских права и активно учествује у интеркултуралном дијалогу.

2.ИС.1.3.7. Препознаје узроке, елементе и последице историјских конфликта и криза са циљем развијања толеранције, културе дијалога и сензибилитета за спречавање потенцијалних конфликта.

Средњи ниво: Следећи искази описују шта ученик зна, уме и може да уради на средњем нивоу у свакој области.

1. Област ИСТОРИЈСКА ЗНАЊА

2.ИС.2.1.1. Анализира специфичности одређених историјских појмова.

2.ИС.2.1.2. Показује историјске појаве на историјској карти и препознаје историјски простор на географској карти.

2.ИС.2.1.3. Објашњава и повезује улогу личности, процесе, појаве, догађаје из националне и опште историје.

2. Област ИСТРАЖИВАЊЕ, ТУМАЧЕЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

2.ИС.2.2.1. Процењује релевантност и квалитет различитих извора информација о прошлости и садашњости и примењује их у истраживању и презентацији.

2.ИС.2.2.2. Анализира предрасуде, стереотипе, пропаганду и друге видове пристрасности у тумачењу историјских појава у историјским и савременим изворима информација и уочава њихове последице.

3. Област ИСТОРИЈСКЕ ОСНОВЕ САВРЕМЕНОГ ДРУШТВА

2.ИС.2.3.1. Наводи и описује појаве различитог историјског трајања и уочава сличности и прави разлику у односу на њихов савремени и историјски контекст.

Напредни ниво: Следећи искази описују шта ученик зна, уме и може да уради на напредном нивоу у свакој области.

1. Област ИСТОРИЈСКА ЗНАЊА

2.ИС.3.1.1. Разуме и анализира променљивост историјског простора у различитим периодима, уз употребу историјске, географске и савремене политичке карте.

2.ИС.3.1.2. Критички просуђује важне процесе, појаве, догађаје и личности из опште и националне историје.

2. Област ИСТРАЖИВАЊЕ, ТУМАЧЕЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

2.ИС.3.2.1. Закључује на основу истраживања различитих извора информација о прошлости и садашњости.

2.ИС.3.2.2. Издваја и објашњава специфичне сличности и разлике у тумачењима исте историјске појаве на основу различитих историјских извора.

2.ИС.3.2.3. Усмено објашњава резултате самосталног елементарног истраживања и аргументовано брани изнете ставове и закључке.

2.ИС.3.2.4. Писано и графички презентује резултате елементарног истраживања уз употребу нових технологија.

3. Област ИСТОРИЈСКЕ ОСНОВЕ САВРЕМЕНОГ ДРУШТВА

2.ИС.3.3.1. Анализира савремене појаве и процесе у историјском контексту и на основу добијених резултата изводи закључке.

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА:М.ЈОКОВИЋ-И.ТОМИЋ МАТЕМАТИКА12 КРУГ-БЕОГРАД

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
МАТЕМАТИКА	ТРИГОНОМЕТРИЈА ПРАВОУГЛОГ ТРОУГЛА	Дефиниција основних тригонометријских ф-ја Везе међу њима Тригонометријске идентичности Решавање правоуглог троугла Тригонометријски круг са употребом	Дефинисање ф-ја на правоуглом троуглу Израчунавање вредности Примена идентичности на израчунавање вредности ф-ја угла Ф-је било ког угла са употребом тригонометријског круга График тригонометријских ф-ја и читање особина	Дигитална,естетска, комуникације и сарадња,решавање проблема,рад са подацима и информацијама, предузимљивост оријентисана ка предузетништву	Рачунарство и информатика Предмети економске групе предмета- рачуноводство, основи и пословна економија. Хотелијерство и географија
	СТЕПЕНОВАЊЕ И КОРЕНОВАЊЕ	Обнављање и проширивање знања о степеновању и кореновању Веза између степена и корена Рационалисање имениоца разломка Појам комплексног броја, његов конјугат и модуо	Разумевање операција са степенима са целобројним коефицијентом и употреба у рачуну Разумевање операција са коренима и њихова веза са степенима са рационалним експонентом Рационалисање именица разломка због једноставније употребе Дефинисање имагинарне јединице и комплексног броја		

			Операције са комплексним бројевима Појам конјугата и употреба за будуће		
	ФУНКЦИЈА И ГРАФИК ФУНКЦИЈЕ	Упознавање особина функције Читање особина функције са графика Предствљање података и анализа на основу графика функције	Наводи примере функција Да одреди знак и интервале монотоности функције Да одреди екстремне вредности функције Да чита график и користи особине у анализи проблема		
	КВАДРАТНА ЈЕДНАЧИНА И ФУНКЦИЈА	Упознавање са појмом квадратне и једначине вишег степена и начина за решавање исте Природа решења квадратне једначине и број решења Растављање квадратног тринома Анализа и употреба графика квадратне функције Решавање једноставније квадратне неједначине	Потпуна и непотпуна квадратна једначина и поступак за решавање Природа решења ј-не Виетове формуле са употребом Растављање кватратног тринома и употреба за решавање ј-не и нула ф-је Цртање графика квадратне ф-је, читање особина са графика		
	ПОЛИЕДРИ И ОБРТНА ТЕЛА	Проширивање основних знања о полиедрима и обртним телима Схватање основних релација у простору Разумевање површине	Ученик треба да зна да израчуна обим и површину лика у равни Да израчуна површину и запремину полиедра Да израчуна површину и запремину облог		

		и запремине полиедара и облих тела Коришћење стечених знања о израчунавању површина и запремина на конкретне примере у пракси	тела Да израчуна површину и запремину тела насталог ротацијом неке површине		
Основни ниво: препознавање основних елемената и решавање једноставних примера уз сугестију Средњи ниво: самостална израда проблема уз могуће објашњење Напредни ниво: самостална израда проблема уз објашњење, вршњачку едукацију и напредовање					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални Наставне методе: монолошка, дијалогска, хеуристичка Наставна средства: збирка, калкулатор, график					

ГЕОГРАФИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Географија Србије – уџбеник за средње школе (М. Бубало-Живковић, Б. Ђерчан, Д. Максимовић)

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ГЕОГРАФИЈА	Увод у географију	СТИЦАЊЕ знања о предмету и односу географије и других природних и друштвених наука	Разликује природне и друштвене елементе географског простора и препознаје значај и практичну примену географских сазнања	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9.	Историја, Српски језик и књижевност, биологија, физика, хемија
	Савремене компоненте географског положаја Србије	Проширивање знања о положају Србије на Балканском полуострву и Европи	Разуме државно уређење Србије, лоцира на карти положај и величину Србије и дефинише појам Југоисточна Европа		

	Природни ресурси Србије и њихов економско-географски значај	Стицање знање о природи Србије и њеном утицају на живот и привреду људи. Сагледавање физичко-географских компонената простора Србије и разумевање њиховог значаја за живот људи	Уочава геолошки састав Србије, лоцира геотехтонску структуру Србије, може да опише постанак Панонског басена и одреди планинску област. Може да објасни елементе и факторе климе, као и да разликује климатске типове у Србији	Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	
	Становништво Србије	Проширивање знања о демографском развоју и распореду становништва у Србији. Формирање свести о неговању националног и културног идентитета	Описује кретање становништва и територијални размештај, наводи факторе који условљавају промене становништва, објашњава структуру становништва у Србији, као и демографске проблеме и популациону политику Србије.		
	Насеља Србије	Проширивање знања о насељима и факторима њиховог развоја, уочавање трансформације насеља и њихових мрежа и система	Дефинише појам насеља, објашњава постанак, развој и размештај насеља, лоцира градске центре Србије, разликује врсте, функције и типове насеља.		
	Привреда Србије	Проширивање знања о привреди Србије и сагледавање потенцијала и могућности Србије за њену конкурентност у светској привреди	Анализира утицај природних и друштвених чинилаца на условљеност развоја и размештаја привреде Србије		

	Регионалне целине Србије	Стицање и проширивање географских знања о регионалним целинама Србије и сагледавање њихових специфичности	Дефинише појам регије и прави картографски преглед регионалних целина Србије		
	Србија и савремени процеси у Европи и Свету	Стицање и проширивање географских знања о савременим политичким и економским процесима у Европи и Свету и стварање реалне слике о Србији у светским размерама и савременим међународним процесима	Дефинише појмове: процес интеграције, глобализација и друге. Лоцира на карти Европе земље чланеице ЕУ, уме да објасни услове које Србија треба да испуни да би постала члан заједнице. Уме да опише историјат развоја Светске банке и УН		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у групама Наставне методе: монолошка, дијалoшка, комбинована, решавање проблема Наставна средства: карта, уџбеник, нема карта					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: ГЕ.1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред ГЕ.1.3.2. дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и привредне гране ГЕ.1.4.1. препознаје основне природне и друштвене одлике наше државе Средњи ниво: ГЕ.2.1.1. одређује стране света у простору и на географској карти ГЕ.2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти, ГЕ.2.1.4. приказује понуђене географске податке на немој карти картографским изражајним средствима (бојама, линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима...), графиком, табелом и схемом ГЕ.2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва (природно и механичко) и структуре становништва ГЕ.2.3.2. именује међународне организације у свету (ЕУ, UNICEF, UN, UNESCO, FAO, Црвени крст...) ГЕ.2.4.1. описује природне и друштвене одлике наше државе и наводи њене географске регије ГЕ.2.4.2. описује природне и друштвене одлике континената и наводи њихове географске регије Напредни ниво: ГЕ.3.1.1. доноси закључке о просторним (топографским) и каузалним везама географских чињеница-објеката, појава, процеса и односа на основу анализе географске карте ГЕ.3.2.2. објашњава физичко-географске законитости у географском омотачу (климатску и биогеографску зоналност) и наводи мере за његову заштиту, обнову и унапређивање ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и					

размештај становништва и насеља ГЕ.3.3.2. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности ГЕ.3.4.1. објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у нашој земљи и уме да издвоји географске регије ГЕ.3.4.2. објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у Европи и уме да издвоји географске регије ГЕ.3.4.3. објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) на ваневропским континентима и уме да издвоји географске регије

АГЕНЦИЈСКО И ХОТЕЛИЈЕРСКО ПОСЛОВАЊЕ

ЛИТЕРАТУРА: Агенцијско и хотелијерско пословање за други разред угоститељско-туристичке школе, Јован Попеску, Миодраг Николић, Бојан Зечевић, Завод за уџбенике, Београд, 2015

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Агенцијско и хотелијерско пословање	Пословна комуникација	- Упознавање ученика са правилима пословне комуникације; - Оспособљавање ученика за комуницирање са гостима / туристима.	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: - свој изглед прилагоди захтевима примерене пословне дотераности; - понаша се сходно пословној ситуацији; - познаје правила пословног бонтона у туризму; - поздравља госте; - ословљава госте; - разликује типове комуникације; - реагује на жалбе госта; - комуницира са гостима; - комуницира посредством телефона и интернета; - реагује на жеље (потребе) госта; - разликује културу и	- Рад са подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Компетенција за целоживотно учење - Вештина комуникације - Решавање проблема - Вештина сарадње	- Основи туризма и угоститељства - Основи економије - Економика и организација туристичких предузећа; - Пословна кореспонденција; - Туристичка географија; - Психологија у туризму; - Финансијско пословање; - Маркетинг у туризму и угоститељству; - Историја уметности; - Предузетништво; - Професионална пракса.

			традицију опхођења са народима; - показује љубазност и предусретљивост у опхођењу са гостом.		
	Хотелијерско пословање	- Упознавање ученика са хотелијерским пословањем; - Оспособљавање ученика за рад на рецепцији хотела.	- разликује хотелске услуге; - познаје економске чиниоце пословања хотела; - описује технику пословања у хотелу; - познаје организацију и технику пословања хотелских служби; - саставља уговор о затраженој и потврђеној резервацији, о алотману и фиксном закупу; - познаје начине резервације хотелских услуга; - резервише хотелске услуге; - наводи хотелске резервационе системе; - поздрави госта; - испрати госта до собе; - покаже госту начине употребе опреме у соби; - евидентира хотелске госте у пословне књиге и обрасце; - познаје хотелску легитимацију и рум статус;		

			- објасни начине плаћања хотелског рачуна; - врши мењачке послове; - познаје калкулације у хотелском пословању; - познаје начине за решавање жалби гостију; - опише обраћање специјалним гостима (титула), - врши прослеђивање пошиљке за и у име госта; - решава проблеме настале током боравка госта у хотелу; - врши послове по налогу госта; - дефинише одговорност у хотелијерству; - разликује врсте одговорности у хотелијерству; - препозна одговорност за штету која се начини госту; - примењује пословне обичаје; - дефинише осигурање; - познаје уговор о осигурању; - описује врсте осигурања; - опходи се према ВИП гостима;		

			- изради статистичке извештаје.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални и тимски.					
Наставне методе: монолошко – дијалогска, текст – метода, метода практичних радова, метода демонстрације и писани радови.					
Наставна средства: текстуелна, визуелна, аудио-визуелна, помоћно-техничка.					

ЕКОНОМИКА И ОРГАНИЗАЦИЈА ПРЕДУЗЕЋА

ЛИТЕРАТУРА: Економика и организација предузећа за други разред угоститељско-туристичке школе, аутор : Љиљана Косар, издавач : Завод за уџбенике, Београд, 2007

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЕКОНОМИКА И ОРГАНИЗАЦИЈА ПРЕДУЗЕЋА	Појмовно одређење економике и организације предузећа	Упознавање ученика са економиком и организацијом предузећа	Ученик је у стању да : -дефинише економику као науку -дефинише организацију као науку -познаје циљеве изучавања економике и организације предузећа	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења -Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да	Пословна економија, рачуноводство, основе туризма и угоститељства, предузетништво
	Појам предузећа	Упознавање ученика са предузећима	Ученик је у стању да : -дефинише угоститељско и туристичко предузеће и њихове задатке -познаје карактеристике угоститељског и туристичког предузећа		
	Средства предузећа	Упознавање ученика са пословним средствима предузећа	Ученик је у стању да : -дефинише средства угоститељског и туристичког предузећа -познаје облике и амортизацију основних средстава -познаје облике обртних средст.		
	Извори средстава	Упознавање ученика са изворима средстава	Ученик је у стању да : -дефинише изворе средстава		

		предузећа	-разликује сопствене и туђе изворе средстава	овако приказане податке чита, тумачи и процењује -Ученик проналази / осмишљава могућа решења проблемске ситуације -Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	
	Расходи предузећа	Упознавање ученика са расходима предузећа и калкулацијом цене производа и услуга	Ученик је у стању да : -дефинише утрошке, трошкове и расходе предузећа -разликује појмове: утрошке, трошкове и расходе предузећа -познаје врсте трошкова -познаје карактеристике трошк. -израђује калкулацију -разликује врсте калкулација -познаје специфичности обрачуна трошкова и утврђивање цена у туризму и угоститељству		
	Резултати рада и расподела	Упознавање ученика са резултатима рада и расподелом	Ученик је у стању да : -дефинише укупан приход -разликује приходе предузећа -утврђује резултате предузећа -познаје начин распоређивања резултата предузећа (добитак, губитак)		
	Мерила успешности пословања предузећа	Упознавање ученика са мерилима успешности предузећа	Ученик је у стању да : -дефинише мерила успешности -познаје продуктивност рада -познаје економичност рада -познаје рентабилност рада		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални, комбиновани Наставне методе: Монолошко-дијалошки, дијалошки, демонстративни, комбиновани рад, методе АОН : грудве снега, галеријска шетња, плакат, презентација, шеме Наставна средства: Текстуална					

ПОСЛОВНА КОРЕСПОНДЕНЦИЈА

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПОСЛОВНА КОРЕСПОНДЕНЦИЈА	Правила и технике слепог куцања	Упознавање са појмом и функцијама кореспонденције у свакодневном животу Упознавање са основним циљем и задацима предмета Стицање основних сазнања о средствима за писање и њихов развој кроз време Упознавање са основним условима за рад које треба да поседује савремена канцеларија Упознавање са врстама потрошног материјала који се користи у канцеларијама	Знаће да дефинишу и наведу функције кореспонденције у свакодневном животу Знаће шта је циљ и шта су задаци кореспонденције као предмета у школи Моћи ће да објасне како су се развијала средства за писање кроз време Моћи ће да наведе и објасни услове које треба да задовољава савремена канцеларија Знаће да наброје и објасне како се користи различит потрошни материјал у савременим канцеларијама	Комуникација Рад са подацима и информацијама Сарадња Решавање проблема Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Српски језик и књижевност Право
	Техника куцања	Посебно се упознају са улогом рачунара у савременој	Ученици ће знати која је улога рачунара у савременој		

		кореспонденцији и његовим деловима Упознавање ученика са програмима за обраду текста Упознавање са врстама и деловима тастауре Упознавање са основим правилима слепог куцања Обучавање ученика да правилно укључе, припреме се за рад и искључе рачунар Ученици се оспособљавају у вештини слепог куцања на тастатури рачунара.	кореспонденцији и који су његови делови Ученици ће знати који се тренутно програми за обраду текста користе у пракси Ученици ће моћи да наброје врсте тастатура по различитим критеријумима и делове тастатуре Моћи ће да објасне и примене правила система слепог куцања Знаће да правилно укључе, обаве прпремне радње за рад на рачунару, а потом и да искључе рачунар Ученици ће научити правило да куцају по систему слепог куцања		
	Самостално обликовање текстова	Ученици уче писање наслова и подналова Ученице уче да	Знаће да напишу правило наслов и поднаслов		

		преписују, самостално обликују и израђују текстове у различитим формама Ученици израђују тестове из рукописа Ученици израђују текстове на страним језицима Ученици уче да естетски обликују текстове у Word-у	Знаће да самостално обликују текстове по формама Знаће да израђују текстове из рукописа Знаће да израђују текстове на страним језицима Знаће да естетски обликују текстове у Word-у		
	Пословна писма	Оспособљавање ученика за самостално писање пословних писама	Ученик познаје форму ив рсту пословних писама Познаје форме и елементе ино кореспонденције		
	Пословна кореспонденција	Стицање знања о начелима пословне кореспонденције Упознавање са пословним бонтоном у пословној кореспонденцији	Знаће да састави кратко пословно писмо Захтев за понуду Напише програм туристичког аранжмана Креирање различитих форми и табела Направи госту рачун Напише извештај о раду		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода
Облици рада: Фронтални, индивидуални, рад у пару, рад у групи
Наставне методе: дијалогска, комбинована, пројектна настава
Наставна средства: уџбеник, рачунари

ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

ЛИТЕРАТУРА: М. САВИЋЕВИЋ И САРАДНИЦИ, ХИГИЈЕНА

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
здравствена култура – изборни предмет	здравље и здрав живот	усвајање одговорности и доследности према личном и здрављу других	наведе дефиницију здравља, објасни појам духовног и психичког здравља, објасни принципе здравог живота, објасни значај редовног здравственог прегледа		наука о исхрани, основе куварства, основе посластичарства, основи угоститељства, психологија
	хигијена тела, зуба, одеће и обуће	стицање позитивних ставова и навика у личној хигијени	објасни начине и значај неге појединих делова тела, препозна основне симптоме болести, одржава правилну хигијену руку и ноктију, наброји услове под којим се преносе болести прљавих руку, примени мере којима се спречавају болести прљавих руку, наведе особине материјала за избот одеће и обуће и начине одржавања тих материјала		
	заразне болести	оспосољавање за примену хигијенских стандарда у животу и раду	наброји основне карактеристике микроорганизама, гљивица, паразита, наброји и класификује заразне болести према начину њиховог преношења, објасни услове при којима се развијају преносиве болести, правилно реагује при појави заразних болести, примени мере за спречавање заразних болести у свакодневном животу и на радном		

			месту,планира и организује мере заштите,објасни значај редовног обављања санитарног прегледа.		
	интимна хигијена		објасни грађу и функцију полних органа,класификује средства за контрацепцију и објасни дејство,познаје узрочнике и услове преношења полно преносивих болести,препозна симптоме полно преносивих болести		
	ментално здравље	стицање основних знања о факторима који утичу на ментално здравље човека	објасни кој фактори утичу на душевно здравље човека,објасни карактеристике болести зависности,наброји врсте токсикоманија,познају узроке,развој и последице злоупотребе психоактивних супстанци		
	радна средина	стицање знања о најчешћим штетним утицајима у радној средини и начинима њиховог спречавања	правилно распореди време рада и одмора,познају последице дејства штетних фактора у радној средини,наброји најчешће узроке повреде на раду,наброји мере заштите на раду		
	утицај околине на здравље човека	стицање основних знања о значају здравог животног простора	познаје састав ваздуха,изворе загађења и мере заштите,познаје значај здраве воде,изворе загађења и мере заштите,познаје начине загађења земљишта и начине уклањања отпадних материја.		

ОСНОВИ ЕКОНОМИЈЕ

ЛИТЕРАТУРА: Основи економије за први разред економске школе, аутори : Драгана Богдановић, Гордана Иванишевић, издавач : Завод за уџбенике, Београд, 2012

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ОСНОВИ ЕКОНОМИЈЕ – изборни предмет	Друштвена производња	Упознавање ученика са друштвеном производњом	Ученик је у стању да: -објасни процес производње -објасни производне снаге -објасни односе у производњи -наведе чиниоце производње -објасни друштвену поделу рада -објасни домаћи бруто производ -објасни национални доходак -објасни друштв. репродукцију	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења	Основе туризма и угоститељства, агенцијско и хотелијерско пословање, економика и организација туристичких предузећа, предузетништво
	Робна производња	Упознавање ученика са робном производњом	Ученик је у стању да : -објасни појам робе -објасни услове за настанак робне производње -објасни карактеристике робне производње -објасни појам робног произвођача -објасни радну снагу -објасни појам капитала -објасни појам акумулације	-Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује	
	Привредна друштва према врсти делатности	Стицање знања о врстама делатности у привреди и својствима привредних друштава	Ученик је у стању да : -објасни појам привређивања -објасни привредне субјекте као основне носиоце привређивања -разликује привредне субјекте према делатности -објасни карактеристике туристичког привредног друштва	-Ученик проналази /	

			-објасни карактеристике прои- зводног привредног друштва -објасни карактеристике финансијских организација	осмишљава могућа решења проблемске ситуације	
	Потребе, тржиште и новац	Стицање знања о потребама, тржишту и новцу	Ученик је у стању да : -објасни појмове потреба и доба- ра и њихову повезаност -објасни улогу тржишта у разме- ни добара ради задовољења потреба -разликује тржиште понуде и тржиште тражње -дефинише цену -објасни утицај понуде и тражње на цену робе, производа и услуга -објасни утицај конкуренције на тржишту -графички приказује утицај понуде и тражње на цену -објасни функцију новца као мере вредности, прометног средства и средства плаћања на тржишту -разликује облике новца у оптицају	-Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	
	Европски интеграциони процеси	Стицање знања о европским интеграционим процесима	Ученик је у стању да : -објасни потребу, појам и облике европских интеграционих процеса -опише развој Европске уније и наведе кључне датуме у њеном развоју -наведе институције Европске уније и објасни њихове улоге -објасни потребу и значај извоза капитала -објасни потребу, значај и ефекте директних страних инвестиција у земљама у развоју		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални, комбиновани

Наставне методе: Монолошко-дијалошки, дијалошки, демонстративни, комбиновани рад, методе АОН : грудве снега, галеријска шетња, плакат, презентација, шеме

Наставна средства: Текстуална

ПОСЛОВНА ИНФОРМАТИКА У ТУРИЗМУ И УГОСТИТЕЉСТВУ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

ЛИТЕРАТУРА: Драган Маринчић, Пословна информатика за трећи разред економске школе

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Пословна информатика у туризму и угоститељству – изборни предмет	Рад са табелама	-Схватање значаја програма за рад са табелама -Оспособљавање за састављање и попуњавање табела -Оспособљавање за дизајнирање графика -Оспособљавање за прављење база података -Схватање значаја интеграције са окружењем	-знати да прави одговарајуће табеле - моћи да примењује у пракси рад са базама података -умети да дизајнира график -умети да вешто користи excel	1. Комуникација 2. Рад с подацима и информацијама 3. Дигитална компетенција 4. Решавање проблема 5. Сарадња	савремена пословна кореспонденција, статистика, основи економије
	Обрада цртежа на рачунару	-Упознавање са основним појмовима обраде слика -Оспособљавање за обраду слика на рачунару -Упознавање са коришћењем скенера и дигиталног фотоапарата -Познавање принципа рада претраживача	-познавати специфичности представљања слика на рачунару -познавати основне формате за чување слика -умети да користи скенер и дигитални фотоапарат -знати да примени у пракси основну обраду слика -умети да користи		

			мултимедије		
	Обрада видео и аудио записа	-Упознавање са основним појмовима и елементима обраде видео и аудио материјала -оспосабавање за обраду видео и аудио записа	-познавати специфичности видео и аудио обраде -умети да дизајнира		ученици обрађује теме из разних области у свом практичном раду
	Израда презентације	-Упознавање са основним појмовима и елементима презентације -Познавање принципа израде презентације -Упознавање са алатима за израду презентације -Оспосабавање за израду презентација	-познавати специфичности презентације -умети да дизајнира презентацију -бити оспособљен за приказивање презентација		
	Интернет презентације	Унапређење знања и вештина ученика у коришћењу интернета Упознавање ученика са програмом за креирање Интернет презентација	Ученик ће умети да опише врсте интернет презентација, користи разне садржаје, користи таблете при креирању интернет презентације, додаје графиконе, форматира текст		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Групни Индивидуални Наставне методе: Монолошко-дијалоска, Показивање Наставна средства: Рачунар, радни листови					

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: Solutions, Intermediate, (third edition), Tim Falla, Paul A Davies

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Енглески језик	I Introduction	Обнављање вокабулара и активности везаних за годишњи одмор уз употребу одговарајућег прошлог времена; контраст два садашња времена и употреба истих; грађење и употреба различитих придева; обнављање употребе чланова као и изражавање будућности (will, going to).	- учествује у краћим дијалозима, размењује информације и мишљење са саговорником о блиским темама - анализира примере у контексту и изводи закључке/правила о граматичким структурама - разговара о уобичајеним активностима у садашњости и планираним активностима у блиској будућности	Комуникација Сарадња Решавање проблем Одговорно учешће у демократском друштву Компетенција за целоживотно учење Решавање проблема	Српски језик Туризам Српски језик Социологија Биологија
	Unit 1 Generations	Усвајање вокабулара везаног за различита животна доба; обнављање различитих прошлих времена; идентификација става говорника путем слушања; употреба	- Описује прошле догађаје у животу људи, уобичајене радње у прошлости - правилно разуме и користи фреквентне језичке структуре		

		фразалних глагола као и used to; разумевање текста о односу родитеља и тинејџера; role-play; писање одговора на неки оглас.	-разуме суштину размене информација саговорника (са аудио записа) који разговарају о блиским и познатим темама; - изводи закључке после слушања у вези са говорницима	Комуникација Сарадња	Српски језик Географија Физичко васпитање Социологија
	Unit 2 Leisure time	Усвајање вокабулара везаног за спортске активности; контраст у употреби present perfect-past simple tense-a; идентификација контекста дијалога путем слушања; употреба present perfect i present perfect continuous tense-a; употреба сложеница; разумевање текста о активностима напољу; дискусија и појашњавање личног става; писање блога уз изражавање личног става.	- размењује информације и мишљења у вези са објектима у блиском окружењу и спортским активностима; - Разуме суштину и битне појединости краћих излагања различитих говорника са аудио записа – учествује у неформалним разговорима/дискусијама са једним или више саговорника. -износи своје мишљење, изражава ставове и реагује на мишљење и ставове других		
		Усвајање вокабулара везаног за делове тела	–Разуме и адекватно користи лексичке и		Биологија Српски језик Физичко васпитањ

	Unit 3 The human body	и повреде; нагађање и предвиђање везано за будућност; слушање због специфичних информација; употреба future continuous i future perfect tense-a; употреба различитих изведеница; разумевање текста о "телесном сату"; описивање фотографија; писање есеја где се изражава лични став.	граматичке структуре –Разуме суштину , идентификује специфичне информације , изводи закључке током слушања разговора са аудио записа –примењује стратегије за разумевање слушањем и читањем – размењује информације, мишљење, лична искуства – Детаљно описује фотографије - пише о блиским темама из свог окружења и – Процењује учење и стечено знање	Естетичка компетенција Одговоран однос према човековој околини	Српски језик Социологија Предузетништво Екологија
	Unit 4 Home	Усвајање вокабулара везаног за описивањ кућа; поређење придева и употреба различитих поредбених структура; разумевање парафразирана путем слушања; коришћење условних реченица; употреба глагола take i take; разумевање текста о алтернативним кућама за живот;	–Адекватно користи фреквентне речи, изразе и језичке структуре –описује своје окружење (куће и просторије) –учествује у краћим дијалозима; тражи и даје информације , упоређује идеје –образлаже мишљење , исказује слагање / неслагање о блиским темама		

		описивањ, поређење и контрастирање фотографија; писање мејла другу.	–проналази , процењује, упоређује информације / доказе у тексту који чита –примењује знање и стратегије у решавању проблема –Разуме и пише мејлове у којима се користи неформални језик		
	Unit 5 Technology	Усвајање вокабулара везаног за компјутере и комуникационе технологије; употреба различитих квантификатора; разликује чињенице од мишљења путем слушања; исправно користи модалне глаголе; употребљава тачну препозицију после придева; разуме текст о вештачким интелигенцијама; упоређује фотографије и одговара на питања; пише пост за форум на интернету.	–адекватно користи фреквентнене речи, изразе и језичке структуре из области ИКТа –разуме разговор са аудио записа о уређајима, техничким проблемима – даје упутства о активностима на рачунару _ изражава претпоставке о догађајима из прошлости – примењује стратегије за читање и разумевање писаног текста –пише према задатку и моделу пост за форум на интернету –познаје елементе културе енглеског	Дигитална компетенција Рад са подацима и информацијама	Информатика Физика Српски језик

			говорног подручја		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару и групни					
Наставне методе: монолошка, дијалoшка, интерактивне методе, метода рада на тексту, метод писања, аудитивна метода					
Наставна средства: Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета..... јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
3.1.1. 3.1.3. 3.2.1. 3.2.5. 3.3.1 3.3.2. 3.4.1. 3.5.23.5.4 3.1.1. 3.1.3. 3.2.1. 3.2.5. 3.3.13.3.2. 3.4.2. 3.4.4. 3.5.1. 3.5.23.5.4.3.5.5.3.1.1. 3.1.3. 3.2.1. 3.2.5. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3. 3.3.4. 3.4.5. 3.5.1. 3.5.23.5.43.5.5.3.1.1. 3.1.3. 3.2.1. 3.2.3. 3.3.13.3.2. 3.3.4. 3.4.5. 3.5.1. 3.5.2. 3.5.43.5.5.					

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА:Јоковић-Томић ЗБИРКА ЗА ТРЕЋИ И ЧЕТВРТИ РАЗРЕД, КРУГ, БЕОГРАД

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Математика	Експоненцијална и логаритамска функција	Дефинисање експоненцијалне и логаритамске ф-је и уочавање везе међу њима Појам логаритма Решавање експоненцијалне и логаритамске ј-не Решавање експоненцијалне и	Цртање графика експоненцијалне ф-је и уочавање њених особина Решавање експоненцијалне ј-не и неј-не Дефинисање појма логаритма Веза логаритма и експоненцијалног	Дигитална, естетска, комуникација и сарадња, решавање проблема, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, предузимљивост оријентисана ка	Пословна информатика Рачуноводство Статистика Основи економије Пословна економија Предузетништво Маркетинг

		логаритамске неједначине Употреба графика ϕ -је за читање њихових особина	израза Цртање графика логаритамске ϕ -је и уочавање нених особина Логаритамске једначине и неј-не	предузетништву	
	Тригонометријске функције	Тригонометријске идентичности Тригонометријски круг са употребом Адиционе формуле, њихова употреба и последице Примена адиционих формула на двоструки угао Примена адиционих формула на полуугао	Примена идентичности на израчунавање вредности ϕ -ја ма ког угла ϕ -је било ког угла са употребом тригонометријског круга График тригонометријских ϕ -ја и читање особина Примена адиционих формула и решавање једноставнијих тригонометријских j -на и неј-на		
	Аналитичка геометрија	Обнављање и проширивање знања о координатном систему и односу објеката у њему Права у равни и однос две праве у равни Упознавање са	Решавање система линеарних једначина Растојање између две тачке; подела дужи Површина троугла Разни облици једначине праве		

		једначином криве другог реда и њеним разним облицима у зависности од коефицијената Однос криве другог реда и праве у HOY систему	Однос између две праве Услов нормалности и паралелности две праве Угао између две праве Растојање од тачке до праве Једначина кружнице и њен положај у равни Однос праве и кружнице у равни Однос две кружнице у равни		
	Низови	Појам бројчаног низа и његове особине Појам аритметичког и геометријског низа и примена у конкретним примерим	Препознавање бројчаног низа, начина формирања Препознавање аритметичког низа и израчунавање његових параметара Израчунавање траженог члана и збира неких чланова низа Израчунавање првих n чланова аритметичког низа Препознавање геометријског низа и		

			израчунавање траженог члана и збира неких чланова низа Израчунавање збира првих n чланова геометријског низа		
	Елементи финансијске математике	Обнављање и проширивање знања о простом каматном рачуну Појам менице и њене употребе Упознавање са појмом штедног улог Стицање знања о сложене каматном рачуну	Прост каматни рачун за време дато у годинама, месецима и данима Сложен каматни рачун Употреба менице Штедни улог и израчунавање камате на штедни улог		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални					
Наставне методе: монолошка, дијалогска, хеуристичка					
Наставна средства: збирка, финансијске таблице, калкулатор, график					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета..... јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: препознавање основних елемената и решавање уз сугестије и помоћ					
Средњи ниво: самостално решавање проблема и могућност објашњења начина решавања					
Напредни ниво: самостално решавање проблема, објашњење резултата, вршњачка едукација и напредовање					

АГЕНЦИЈСКО И ХОТЕЛИЈЕРСКО ПОСЛОВАЊЕ

ЛИТЕРАТУРА: Агенцијско и хотелијерско пословање за трећи разред угоститељско-туристичке школе, Милорад Нешић, Јован Попеску, Миодраг Николић, Завод за уџбенике, Београд, 2014

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Агенцијско и хотелијерско пословање	Пласирање локалне туристичке понуде	- Упознавање ученика са специфичностима туристичког тржишта; - Упознавање ученика са појмовним одређењима туристичке дестинације; - Оспособљавање ученика за самосталан рад на пласирању локалних туристичких понуда.	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: - дефинише и објасни специфичности туристичког тржишта; - наведе елементе туристичког тржишта и њихове факторе; - дефинише појмове туристичко место, туристичка дестинација и туристичка регија; - познаје елементе промоције туристичке дестинације; - учествује у промоцији туристичке дестинације; - познаје друштвену и државну организацију	- Рад са подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Компетенција за целоживотно учење - Вештина комуникације - Решавање проблема - Вештина сарадње	- Основи туризма и угоститељства - Основи економије - Економика и организација туристичких предузећа; - Пословна кореспонденција; - Туристичка географија; - Психологија у туризму; - Финансијско пословање; - Маркетинг у туризму и угоститељству; - Историја уметности; - Предузетништво; - Професионална пракса.

			туризма; - познаје перспективе развоја туризма у Србији; - објасни појам сеоског туризма у ужем и ширем смислу; - наведе типове домаћинства у градовима и селима; - опише куће за смештај по стандардима; - наведе прописе из области туризма; - разликује елементе категоризације домаћинства; - препознаје допринос туризма развоју руралних подручја; - дефинише појам карактеристике и функције агротуризма; - објасни појам агротуристичких услуга и производа и њихова класификација; - идентификује појам		

			агротуристичког тржишта; - наведе примере добре праксе (Аустрија и Италија); - наведе примере добре праксе (Хрватска и Мађарска).		
	Организовање скупова и пратећих услуга	– Упознавање ученика са појмом, врстом и начином организовања скупова; – Оспособљавање ученика да учествују у организовању скупа.	- идентификује повезаност туризма и догађаја; - објасни МИЦЕ индустрију; - дефинише скуп; - опише врсте скупова; - наброји поводе за организовање скупова; - наведе услове неопходне за организацију скупа; - познаје начине организовања скупова; - врши хотелске послове везане за организовање скупа; - израђује позивнице	- Рад са подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Компетенција за целоживотно учење - Вештина комуникације - Решавање проблема - Вештина сарадње	- Основи туризма и угоститељства - Основи економије - Економика и организација туристичких предузећа; - Пословна кореспонденција; - Туристичка географија; - Психологија у туризму; - Финансијско пословање; - Маркетинг у туризму и угоститељству; - Историја уметности; - Предузетништво; - Професионална пракса.

			за скуп; - опише поступак регистрације учесника скупа; - познаје елементе организационог плана (сценарија); - објасни значај сарадње са свим хотелским службама поводом организације скупа; - опише организацију превоза до хотела и назад за учеснике скупа и предаваче; - смести учеснике и предаваче скупа; - познаје елементе протокол скупа; - учествује у припреми скупа; - врши промоцију скупа; - организује слободно време за учеснике скупа, предаваче и пратиоце; - учествује у креирању пратећих приредби скупа.		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода
Облици рада: фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални и тимски. Наставне методе: монолошко – дијалошка, текст – метода, метода практичних радова, метода демонстрације и писани радови. Наставна средства: текстуелна, визуелна, аудио-визуелна, помоћно-техничка.
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ
Основни ниво: - ученик прима и преноси информације у оквиру служби, услужује госте у хотелу, комуницира са гостима и клијентима, врши резервацију услуга, обавља хотелске послове везане за организовање скупова. Средњи ниво: ученик израђује коначне резервације и прослеђује извршиоцима услуга, саставља програм туристичке услуге (путовања), евидентира уплату продатих туристичких услуга (користећи софтвер), израђује и издаје ваучере и осталу пратећу документацију (користећи софтвер), формира коначан програма и/или понуду, израђује предлог калкулације, издаје хотелски рачун, обавља продају туристичких услуга, израђује и испоставља предрачун. Напредни ниво: - прати квалитет извршене услуге, организује измене у новонасталим ситуацијама, анкетира корисника услуга (прикупља утиске корисника по реализацији), рекламира своје услуге у непосредном контакту са клијентом, планира, припрема радно места и организацију рада, прима и преноси информације у оквиру служби, израђује извештаје и статистичке прегледе, примењује важеће процедуре и стандарде квалитета рада у хотелу и агенцији.

ПОСЛОВНА КОРЕСПОДЕНЦИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Пословна кореспонденција

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Пословна кореспонденција	1. Правила и техника	-Упознавање ученика са правилима слепог куцања	-Познаје правила слепог куцања -заузме правилан	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру	- Математика - Рачунарство и

	слепог куцања	-Оспособљавање ученика за десетопрстно слепо куцање	положај тела приликом куцања -познаје делове рачунара -познаје командне и функционалне тастере -користи десетопрстно куцање без гледања у тастатуру -испуни стандард брзине и тачности у куцању задатог текста	градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења -Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује Ученик проналази / осмишљава могућа решења проблемске ситуације -Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе	информатика • Маркетинг у туризму и угоститељству • Предузетништво
	2. Обрада текста	-Унапређење знања и вештина ученика у раду са програмом за обраду текста -Примена програма за обраду текста у струци ученика	-Управља текстуалним документима и чува их у различитим верзијама -креира и уређује текстуалне документе -креира и уређује табеле -Уметне објекте у текст и модификује их -Направи циркуларна писма -подешава параметре изгледа странице текстуалног документа -проналази и исправља правописне и словне грешке помоћу алата		

			уграђених у програм за обраду текста	заснива на аргументима	
3. Форме обликовања текста	-Упознавање ученика са различитим формама обликовања текста	-Откуца текст за ограничено или најкраће време -Обликује текст у америчкој-блок форми -Обликује текст у француској-зупчастој форми -Обликује текст у комбинованој форми -Обликује текст у слободној форми			
4. Пословна писма(форма и врсте)	-Оспособљавање ученика за самостално писање пословних писама	-Познаје форму и врсту пословних писама -Састави пословна писма на основу (за)датих елемената -Познаје форме и елементе ино- кореспонденције			
5. Пословна кореспонденција	-Оспособљавање ученика за пословну кореспонденцију	-Састави кратко половно писмо -Састави захтев за понуду -Напише програм туристичког			

			аранжмана -Напише потврду резервације -Испостави госту рачун -Креира разне форме табела и образаца потребних на рецепцији -креира разне форме табела и образаца потребних у пословању туристичких агенција -Напише извештај о раду		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару. Праћење онлајн наставе путем гугл учионице

Наставне методе: Монолошка, дијалoшка, метода читања и рада на тексту, метода демонстрације, практичан рад

Наставна средства:; Уџбеник, штампани материјал, рачунар

ПСИХОЛОГИЈА У ТУРИЗМУ

ЛИТЕРАТУРА: Кузмановић, Б.; Штајнбергер, И. (2008). *Психологија за трећи и четврти разред трговинских, угоститељско- туристичких и школа за личне услуге*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства;

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

ПСИХОЛОГИЈА У ТУРИЗМУ	Психологија као наука	- Упознавање ученика са предметом проучавања психологије и са њеним дисциплинама и предметом њиховог проучавања; - Стицање знања о значају примене психолошких сазнања у оквиру рада у туризму.	Ученик зна да дефинише психологију као науку, предмет њеног изучавања, разликује теоријске и примењене психолошке дисциплине, схвата значај примене сазнања из појединих дисциплина у туристичкој струци и у раду са клијентима; спреман је да повеже стечена сазнања и да кроз примере објасни примену науке у туризму.	- Компетенција за целоживотно учење(ученик планира време за учење, организује процес учења, активно конструише знања, селекује познато од непознатог, разликује битно од небитног, резимира основне идеје, користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења, разликује чињенице од интерпретација и ставова, разликује аргументе према снази и релевантности, процењује властиту успешност у учењу, открива тешкоће и зна како да их превазиђе); - Комуникација (активно доприноси неговању културе дијалога, поштује основне норме комуникације, ученик познаје специфичне карактеристике	- Агенцијско и хотелијерско пословање - Маркетинг у туризму и угоститељству - Професионална пракса - Историја уметности - Грађанско васпитање - Српски језик и књижевност - Социологија са правима грађана
	Психички процеси и особине	- Разумевање особе као јединствене, непоновљиве и сложене организације психичких процеса и особина, као и карактеристичног начина понашања. - Стицање знања о важним психичким	Ученик зна да дефинише појмове психички процеси, особине, стања и личност; Ученик разуме и разликује ове појмове; уме да примени знање на конкретним примерима; Ученик дефинише појам осета и опажаја, зна шта се подразумева под опажањем и		

		процесима који значајно утичу на функционисање човека; Разумевање како поједини психички процеси и особине утичу на понашање јединке у различитим животним ситуацијама	разликује карактеристике опажања предмета и људи; зна основне чиниоце опажања; ученик дефинише појам прве импресије и грешака у опажању особа; препознаје значај опажања особа каа је у питању однос према клијентима; зна да дефинише појам пажње и фактора који је изазивају и на њу утичу; Ученик разуме појам емоционалног реаговања; дефинише појам емоција и наводи три врсте појава које прате емоције; разликује врсте емоционалних стања; наводи органске промене које прате доживљавање емоција; објашњава суштину различитих схватања о природи емоција; дефинише појам емоционалне интелигенције, препознаје њене	различитих модалитета комуникације, уме јасно да искаже одређени садржај, уважава саговорника, изражава своје мишљење на конструктиван начин поштујући принципе конструктивне комуникације, ученик користи одговарајући стил комуникације у складу са научним дисциплинама); - Рад с подацима и информацијама (ученик упоређује различите изворе података, процењује њихову поузданост, користи информационе технологије, препознаје значај поузданих и релевантних података); - Дигитална компетенција (уме да претражује и користи информације у електронском облику, помоћу	

			аспекте; спреман је да на адекватан начин испољава властите емоције; препознаје властита и туђа осећања; спреман је да буде емпатичан и препозна значај разумевања емоционалног функционисања човека. Ученик зна шта су мотиви, мотивација и потребе; разуме и примењује знање о Масловљевој хијерархији мотива; разуме функционисање мотивационог циклуса и хомеостазе; објашњава настанак фрустрација и конфликта; препознаје их у примерима и наводи примере; зна основне врсте препрека које доводе до фрустрација; зна основне типове интраперсоналних конфликта; препознаје и наводи	информационо-комуникационих технологија уме да представи, организује и структурира информације, препознаје ризике и одоговрно поступа); • Решавање проблема (ученик проналази и осмишљава могуће начине решавања проблемских ситуација, уме да процени добре и лоше стране потенцијалних решења, ученик припрема примену решења и вреднује примену датог решења у проблемским ситуацијама); • Сарадња (конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе и остваривању заједничких циљева, активно слуша и поштује сараднике, ангажује се у реализацији предузетих обавеза у оквиру групног	

			позитивне и негативне начине реаговања на фрустрације и конфликте; зна да дефинише и наведе основне одлике механизма одбране као начина реаговања на фрустрације и конфликта; зна да објасни основне механизме одбране; знање показује кроз примере из свакодневног живота; Ученик дефинише и разликује појмове интересовања, ставова и вредности; на примерима препознаје предрасуде, стереотипе и конформизам; Ученик зна шта је личност и шта све овај појам обухвата; зна који су основни проблеми које изучава психологија личности; зна да дефинише појам темперамент и	рада, учествује у преиспитивању рада групе и доприноси унапређењу њеног рада); • Одговорно учешће у демократском друштву (активно учествује у животу школе и заједнице, поштује друге, доприноси толеранцији и равноправности, има осећање припадности одређеним групама и заједницама, изражава свој идентитет, залаже се за слодиарност и учествује у хуманитарним активностима); • Одговоран однос према здрављу (психичком и физичком)(ученик препознаје значај менталне хигијене, утицај емоција на психичко здравље човека; познаје могуће последиће коришћења психоактивних	

			карактер; препознаје и разликује основне типове темперамента; препознаје факторе и аспекте који одређују карактер личности; зна да објасни интелигенцију као део структуре личности; зна да објасни како телесне особине утичу на личност; Објашњава Јунгову типологију личности, наводи типове личности и карактеристике основне три димензије личности према Јунгу; дефинише појам зрелости личности и разликује особине зреле и незреле личности; Ученик аргументовано дискутује о узроцима и изворима људског понашања; препознаје значај воље за остварење	супстанци и примене неадекватних стимулатора у борби против умора, бира здрав стил живота); • Предузимљивост и оријентација ка предузетништву (ученик разуме важност личне активације, уме да идентификује и адекватно представи своје способности и вештине, уме да заступа и искаже своје идеје, да утиче на друге, кроз развој вештине јавног говора, преговарања и вештине решавања конфликта, зна да комуницира);	

			животних циљева.		
	Особа у социјалној интеракцији	• Упознавање са карактеристикама понашања појединца у групи. • Стицање знања о процесу комуникације, врстама комуникације и унапређивању комуникацијских вештина.	Ученик зна да дефинише појам групе и разликује врсте група; даје примере који илуструју различите врсте група; дефинише појам структуре и разликује врсте групне структуре; Ученик објашњава разлику између групе и тима; препознаје значај тимског рада у својој будућој професији; зна да дефинише појам сарадње, тимског рада и такмичења; препознаје и разликује улоге чланова у тиму; Ученик дефинише појам руковођења и разликује типове руковођења групом; наводи предности и недостатке сваког од њих; Објашњава и дефинише појам интерперсоналних конфликта и		

			наводи начине њиховог решавања; примењује стечена знања у пракси; ученик је спреман да на примеру препозна узроке конфликта и начине који се могу применити за њихово решавања у групи; Препознаје значај позитивне психолошке климе у радној организацији; ученик прави бољи увид у сопствено понашање у групи; зна шта значи бити социјално интелигентан; Ученик дефинише и описује елементе процеса комуникације; наводи циљеве и начела комуникације; објашњава врсте комуникације; разликује вербалну од невербалне; дефинише неспоразуме у комуникацији и врсте препрека које до њих доводе;		

			наводи принципе успешне комуникације: зна шта је интеркултурална комуникација и разуме њене одлике; примењује технике конструктивне комуникације – активно слушање, децентрацију, јасноћу изражавања, уважавање различитости у интеркултуралној комуникацији).		
	Психологија туристе и опхођење са гостом/клијентом	Развијање вештина значајних за опхођење са клијентом на основу разумевања психологије туристе и туристичког понашања	Ученик зна да дефинише туристичко понашање и објасни његове аспекте; на примеру објашњава значај истраживања туристичког понашања и разумевање понашања туристе; наводи и објашњава теорије туристичке мотивације; разуме и препознаје потребе и друге унутрашње		

			подстицаје туристичког понашања; Ученик уме да објасни основне принципе стварања одлуке о коришћењу туристичких услуга; Ученик препознаје и разликује типове клијената према различитим критеријумима – одликама понашања и личности; Ученик препознаје специфичност комуникације између туристе и туристичког радника; Ученик наводи и препознаје значајне особине које би било добро да поседује туристички радник; објашњава и демонстрира општа правила опхођења са клијентом; објашњава значај стварања поверења код клијента;		

			Ученик препознаје и примењује технике успешне комуникације у раду са клијентом; примењује асертивност у раду и примењује адекватне начине решавања потенцијалних конфликта у пракси.		
	Психологија пропаганде у туризму	• Стицање знања о примени психологије као науке и психолошких сазнања у пропаганди и формирању туристичких услуга и понуда	Ученик зна шта је предмет пропаганде, који су њени циљеви и улога; Ученик разликује пропагандна средства и процењује њихов значај у формирању туристичких понуда; препознаје предности и недостатке врста пропагандних средстава; зна основне принципе деловања пропагандне поруке на циљну групу; ученик је спреман да осмисли пропагандну поруку за задату циљну		

			групу користећи сазнања о опажању, емоцијама, мотивацији и ставовима као психичким процесима који утичу на понашање људи.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални; индивидуални; рад у пару; рад у групи					
Наставне методе: монолошко-дијалoшка; дијалoшка (херуистички разговор); демонстрациона метода; метода решавања проблема ; метода играња улога					
Наставна средства: уџбеник; свеске; материјали за активности на часу (папири са задацима, табеле за попуњавање, текстови са проблемским ситуацијама); материјал са презентација; аудио-визуелна наставна средства (компјутер, пројектор, ТВ, видео снимци), интернет публикације					

ТУРИСТИЧКА ГЕОГРАФИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Економска географија, уџбеник за други разред економске школе – Емилина Манић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ТУРИСТИЧКА ГЕОГРАФИЈА	Простор и туризам	Стицање знања о предмету проучавања, задатку и циљевима туристичке географије и о елементима туристичких кретања	Дефинише предмет изучавања, значај, развој и место туристичке географије у систему наука Дефинише туристичко-географске појмове Наводи елементе и значај туристичких кретања у савременом	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема	Историја, књижевност, биологија, статистика, пословна економија

			свету	Сарадња	
	Туристичке вредности	Стицање знања о појму, врстама и атрактивностима туристичких вредности	Дефинише туристичке вредности и њихова својства Наводи врсте туристичких вредности Наводи карактеристике природних и антропогених туристичких вредности Указује на валоризацију туристичких вредности	Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу и околини Естетичка компетенција	
	Саобраћај и туризам	Усвајање знања о улози саобраћаја у туризму и њиховој узајамној повезаности	Наводи врсте саобраћаја Познаје вредности и недостатке појединих врста саобраћаја Објашњава улогу саобраћаја у повезивању матичних и туристичких места Дефинише међусобну повезаност и зависност туризма и саобраћаја		
	Фактори туристичких кретања	Анализа утицаја фактора туристичких кретања на развој туризма	Наводи поделу фактора туристичких кретања Препознаје утицај фактора на матична и		

			туристичка места Примењује знања о факторима на туристичке дестинације		
	Туристичка кретања и туристички правци	Стицање знања о облицима, врстама и правцима туристичких кретања	Дефинише туристичко кретање Разликује туристичка кретања која су иницирана слободном вољом учесника тих кретања од других врста кретања људи у савременом свету Разликује врсте туристичких кретања Описује поједине облике туристичких кретања Описује правце туристичких кретања Познаје најважније правце		
	Туристички локалитети, места, центри и регије	Упознавање ученика са појмовима туристички локалитет, центар, место и регија	Наводи особености и структурна својства туристичких локалитета, места, центара, регија и разликује ове појмове		
	Туристичко-географске регије света	Стицање знања о природним	Именује природне туристичке регије света и указује на њихов		

		туристичким регијама	положај Издаја најатрактивније туристичке регије у различитим деловима света Описује утицај природних и антропогених фактора на положај и атрактивност туристичких регија Издаја специфичности и разлаоге атрактивности туристичких регија Анализира узроке и последице атрактивности и развијености појединих туристичких регија Користи географску карту као извор сазнања и информација		
	Велики градови света	Стицање знања о великим градовима света	Именује градове света као центре туризма Описује туристичко-географски положај градова Издаја специфичности и		

			атрактивности градова као комплексних туристичких мотива Наводи факторе динамичког развоја градског туризма у савременом свету. Користи географску карту као извор сазнања и информација		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални, фронтални, групни Наставне методе: дијалогска, монолошка, текстуална Наставна средства: карта, уџбеник, интернет					

СПОЉНОТРГОВИНСКО ПОСЛОВАЊЕ

ЛИТЕРАТУРА: ДЕВИЗНО ПОСЛОВАЊЕ ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ БЕОГРАД

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
СПОЉНО ТРГОВИНСКО ПОСЛОВАЊЕ	СПОЉНА ТРГОВИНА	Схватање појма и значаја Спољне трговине	Дефинише спољну трговину и наброји њене карактеристике Објасни улогу и значај спољне трговине Објасни значај спољне трговине за Републику	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног	књиговодство канцеларијско пословање рачунарство и информатика пословно

			Србију Наброји и објасни аргументе за ограничење трговине Објасни принципе спољнотрговинског пословања у земљи и иностранству Објасни карактеристике предузећа и друштва за увоз и извоз Разликује субјекте спољнотрговинског пословања Објасни карактеристике предузећа и друштва за увоз и извоз Разликује и објасни врсте спољнотрговинских послова Разликује облике спољнотрговинских послова Објасни режиме спољне трговине Разликује организације за пружање трговинских услуга у спољном промету и објасни их Објасни везу између	-Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења -Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује Ученик проналази / осмишљава могућа решења проблемске ситуације -Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно	административна обука пословна информатика са електронским пословањем вештине комуникације пословна психологија

			спољне и унутрашње трговине	слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	
	ДЕВИЗНО ПОСЛОВАЊЕ	Стицање знања о девизном пословању	Разликује системе међународних плаћања Разликује средства међународних плаћања валуте и девизе Дефинише девизни курс и разликује врсте Дефинише девизно тржиште Разликује врсте девизног тржишта и субјекте који послују на њему Разликује инструменте платног промета са иностранством и објасни Објасни облике плаћања према иностранству Објасни посебне ризике код спољнотрговинског пословања и предузимање превентивних мера		
	ПЛАТНИ БИЛАНС И МЕЂУНАРОДНА РАЗМЕНА	Стицање знања о платном билансу	Дефинише платни биланс Објасни садржај платног биланса и разликује врсте Објасни трговински		

			биланс Разликује трансакције у платном билансу Објасни промене у структури међународне размене Објасни улогу и развој мултинационалних и ТНК Објасни значај и последице глобализације светске привреде		
	МЕЂУНАРОДНО КРЕТАЊЕ КАПИТАЛА	Стицање знања о међународном кретању капитала	Дефинише међународно кретање капитала и његов значај Разликује облике међународног кретања капитала Објасни позитивне и негативне ефекте увоза капитала Објасни значај извоза капитала Објасни улогу кредита као облик међународног кретања капитала Објасни акције (појам, врсте и права која доносе)		

			Објасни обвезнићед (појам.садржај и врсте)		
	МЕЂУНАРОДНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ	Упознавање ученика са улогом међународних финансијских организација	Разликује међународне финансијске организације и објасни њихову улогу Разликује трговинске споразуме Објасни улогу вто Објасни аргументе приступа слободне трговине Прати савремене трендове у светској привреди		
	ЦАРИНЕ	Упознавање ученика са основним појмовима везаним за царине	Објасни улогу и значај царина Разликује врсте царина и аргументе за њихово увођење Разликује основне појмове везане за царинење робе		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, рад у пару, групни рад Наставне методе: Монолошко-дијалoшка, рад на тексту, метод демонстрације Наставна средства: Текстуална, визуелна					

МАРКЕТИНГ У ТУРИЗМУ И УГОСТИТЕЉСТВУ

ЛИТЕРАТУРА: уџбеник Маркетинг у туризму, завод за уџбенике, Београд

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Маркетинг у туризму и угоститељству	Основни појмови маркетинга у туризму и угоститељству	Стицање знања ученика о основним појмовима маркетинга у туризму	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: - Дефинише појам, настанак и развој маркетинга; - Познаје циљеве изучавања маркетинга у туризму; - Прави разлику између производне, продајне и маркетиншке орјентације у туризму; - Познаје холистички маркетинг.	Компетенција је сачињена од знања, вештине и вредности. Коментетан ученик зна чињенице, зна како треба да уради, може то да уради и ради то са одређеним уверењем. Ученици на основу знања које су стекли у четвртог разреда из предмета маркетинг у туризму, могу да ураде послове у вези применомаркетинга у туризму.Инструменти које ће користити су: производ, цена, дистрибуција и промоција. Као најрелевантније за адекватну припрему ученика за будући живот, могу се издвојити следеће међупредметне компетенције:	Хотелијерство Српски језик и књижевност Енглески језик
	Инструменти маркетинг микса	Оспособљавање ученика за примену маркетинга у туризму	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: - Препознатуристичко тржиште; - Одреди факторе који утичу на сектор развоја услуга; - Примени маркетинг микс; - Дефинише појам и карактеристике услуга.		
	Понашање потрошача у процесу куповине	Стицање знања ученика о начинима понашања потрошача у процесу куповине	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: - Препозна личне карактеристике које утичу на понашање потрошача; - Познаје процес одлучивања приликом куповине.	1. Компетенција за целоживотно учење	

	Инструменти маркетиншког сплета у туризму и угоститељству	Стицање знања ученика о инструментима маркетиншког сплета у туризму	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: - Креира туристички производ; - Препозна квалитет и животни циклус производа; - Познаје начин брендирања производа; - Дефинише факторе који утичу на политику цена; - Познаје канале продаје; - Зна каква је улога запослених у маркетингу у туризму.	2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	
	Истраживање туристичког тржишта и формирање маркетиншке базе података	Оспособљавање ученика за развој дугорочних циљева са потрошачима	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: - Познаје сатисфакцију и лојалност потрошача; - Развија стратегију дугорочних односа са потрошачима; - Креира додате вредности за потрошаче; - Креира стратегију услужног предузећа у ситуацијама незадовољства потрошача.		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода. На почетку сваког модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања. Модули се реализују кроз обраду у трајању од 40 часова и вежбе 18 часова. Укупно 58 часова, два часа недељно. Настава се реализује у учионици. Оцењивање: праћење остварености исхода, самостални практични рад, усмено и писмено одговарање, презентација и посматрање индивидуалног и тимског рада

Облици рада: : Фронтални, групни, индивидуални.

Наставне метод: Монолошки, дијалошки, комбиновани.

Наставна средства:Уџбеник, табла, креда.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ЛИТЕРАТУРА: Ликовна култура 1,2,3,4 уџбеник за прву годину гимназије друштвено-језичког смера и специјализовано-филолошка одељења, М. Чудов, Избор из литературе према плану и програму, Коришћење интернета

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Ликовна култура	Праисторијска уметност	Усвајање знања о праисторијској уметности у Европи и Србији	Ученик ће бити у стању да одреди просторне и временске оквири настанка и развоја праисторијске културе, опише карактеристике уметности палеоита, неолита, металног доба, настанак уметничких дела у праисторији	Компетенција за целоживотно учење (потреба за учењем, тражењем података, ...); Естетичка компетенција(развијање осећаја за лепо, позитивно вреднује допринос културе и уметности развоју људског друштва);	Музичка култура • Српски језик и књижевност • Историја • Биологија • Математика • Рачунарство и информатика
	Стари век	Упознавање са уметничким стваралаштвом првих цивилизација	Објани појам класичног у уметности, наведе основне разлоге настанка уметности у старом веку, наведе примере уметности Античке Грчке и Рима на тлу Србије	Предузетничка компетенција(повезивање са тржиштем рада; ученик уме да идентификује и адекватно представи своје способности и вештине); Дигитална компетенција (ученик користи ИКТ, уме да претражује, анализира и процењује поузданост информација у електронском облику);	
	Средњи век	Усвајање знања о сличностима и разликама средњовековне уметности Источне и Западне Европе	Уме да одреди временске оквири развоја средњовековне уметности, објасни везу хришћанског тумачења света и оквира уметничког	Компетенција за целоживотно учење (потреба за учењем, тражењем података, ...)	

			изражавања, разликује одлике романтичке и готичке уметности	Дигитална компетенција (ученик користи ИКТ, уме да претражује, анализира и процењује поузданост информација у електронском облику);	
				Дигитална компетенција (ученик користи ИКТ, уме да претражује, анализира и процењује поузданост информација у електронском облику)	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у групи Наставне методе: практичан рад, радионица, рад у групи, дијалошка, демонстративна Наставна средства: књиге, репродукције, аудиовизуелна техника					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:					
Основни ниво: Медији, материјали и технике визуелних уметности Средњи ниво: Елементи, принципи и садржаји - теме, мотиви, идеје – визуелних уметности Напредни ниво: Улога и развој и различитост визуелних уметности					

ПРОФЕСИОНАЛНА ПРАКСА

ЛИТЕРАТУРА: Агенцијско и хотелијерско пословање за трећи разред угоститељско-туристичке школе, Милорад Нешић, Јован Попеску, Миодраг Николић, Завод за уџбенике, Београд, 2014

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Професионална пракса	Организовање скупова и пратећих услуга	– Оспособљавање ученика да учествују у организовању скупа.	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: - врши хотелске послове везане за организовање скупа;	- Рад са подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Компетенција за целоживотно	- Основи туризма и угоститељства - Основи економије - Економика и организација туристичких предузећа;

			- израђује позивнице за скуп; - сарађује са свим хотелским службама поводом организације скупа; - обезбеди превоз до хотела и назад за учеснике скупа и предаваче; - смести учеснике и предаваче скупа; - познаје елементе протокол скупа; - учествује у припреми скупа; - врши промоцију скупа; - организује слободно време за учеснике скупа, предаваче и пратиоце; - учествује у креирању пратећих приредби скупа.	учење - Вештина комуникације - Решавање проблема - Вештина сарадње	- Пословна кореспонденција; - Туристичка географија; - Психологија у туризму; - Финансијско пословање; - Маркетинг у туризму и угоститељству; - Историја уметности; - Предузетништво; - Агенцијско и хотелијерско пословање.
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални и тимски.					
Наставне методе: монолошко – дијалогска, текст – метода, метода практичних радова, метода демонстрације и писани радови.					

Наставна средства: текстуелна, визуелна, аудио-визуелна, помоћно-техничка.

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:
НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ

Основни ниво: - ученик прима и преноси информације у оквиру служби, услужује госте у хотелу, комуницира са гостима и клијентима, врши резервацију услуга, обавља хотелске послове везане за организовање скупова.

Средњи ниво: ученик израђује коначне резервације и прослеђује извршиоцима услуга, саставља програм туристичке услуге (путовања), евидентира уплату продатих туристичких услуга (користећи софтвер), израђује и издаје ваучере и осталу пратећу документацију (користећи софтвер), формира коначан програма и/или понуду, израђује предлог калкулације, издаје хотелски рачун, обавља продају туристичких услуга, израђује и испоставља предрачун.

Напредни ниво: - прати квалитет извршене услуге, организује измене у новонасталим ситуацијама, анкетира корисника услуга (прикупља утиске корисника по реализацији), рекламира своје услуге у непосредном контакту са клијентом, планира, припрема радно места и организацију рада, прима и преноси информације у оквиру служби, израђује извештаје и статистичке прегледе, примењује важеће процедуре и стандарде квалитета рада у хотелу и агенцији.

ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ – изборни предмет

ЛИТЕРАТУРА: Финансијско пословање за први разред економске школе, Завод за уџбенике Београд 2015. (Владимир Закић, Сњежана Ђурђевић и Вера Мировић)

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ – изборни предмет	Увод у финансије	Стицање основних знања о финансијама као научној дисциплини, као и о финансијским институцијама и	- Дефинише науку о финансијама - опише историјски развој финансија - наведе предмет изучавања науке о финансијама	Комуникација Рад са подацима и	Принципи економије

		финансијским организацијама у Републици Србији	наведе функције финансија • разликује макрофинансије и микрофинансије • наведе дисциплине у оквиру науке о финансијама • разликује различите дисциплине у оквиру науке о финансијама • наведе финансијске институције и финансијске организације у Републици Србији • разликује улоге финансијских институција и финансијских организација у финансијском систему Републике Србије	информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Финансијско рачуноводствена обука Канцеларијско пословање Рачуноводство Право Статистика Пословна информатика Пословна економија Јавне финансије Национална економија
	Новац	Стицање основних знања о финансијским институцијама и финансијским организацијама у Републици Срб	наведе дефиницију новца • објасни новчану масу • опише инфлацију и узроке настанка инфлације • опише дефлацију • дефинише девалвацију и ревалвацију • дефинише валуту • дефинише девизе и девизни курс • објасни функционисање девизног тржишта • разликује врсте девизних курсева		
	Платни промет	Оспособљавање ученика за самостално обављање послова платног промета	дефинише платни промет • наведе значај платног промета • разликује врсте платног промета • разликује облике плаћања • разликује учеснике у платном промету • наведе носиоце платног промета • кратко опише		

			здатке носилаца платног промета • дефинише трансакције плаћања • разликује облике платног промета • разликује рачуне у платном промету • наведе кораке у процедури отварања рачуна • попуни обрасце за отварање текућег рачуна • кратко опише начин вођења рачуна • идентификује послове платног промета • разликује инструменте платног промета • класификује инструменте платног промета • идентификује елементе инструмената платног промета • попуни готовинске инструменте платног промета • попуни безготовинске инструменте платног промета • идентификује елементе менице и уноси податке у бланко образац • наведе трансакције са меницом • кратко опише улогу акредитива као инструмента платног промета • познаје инструменте обезбеђења плаћања • наведе инструменте међународног платног промета • идентификује елементе инструмената међународног	

			платног промета		
	Пословне финансије	Стицање основних знања о пословним финансијама и финансијској функцији у туристичком предузећу	дефинише пословне финансије • наведе функције пословних финансија • идентификује задатке финансијске функције • наведе облике (форму) организације финансијске функције • опише факторе који утичу на организацију финансијске функције и њено функционисање • објасни финансијску политику • објасни финансијско планирање • класификује финансијске планове према различитим критеријумима • успоставља везу између пословних финансија и рачуноводства; • наводи рачуноводствене извештаје који се користе за финансијску анализу		
	Послови са банкама	Стицање основних знања о начинима обављања финансијске анализе у туристичком предузећа	опише природу финансијског посредништва • дефинише банкарство • објасни трансформацију традиционалног банкарства • дефинише банку • разликује врсте банака • опише историјат и задатке Народне банке Србије • наведе органе управљања Народне банке Србије •		

			наведе услове оснивања пословне банке • опише процедуру оснивања пословне банке • разликује органе управљања и руковођења пословном банком • дефинише банкарске послове • класификује банкарске послове на основу различитих критеријума • објасни пасивне банкарске послове • објасни активне банкарске послове • објасни сопствене банкарске послове		
	Јавне финансије	Стицање основних знања о организацији и функционисању банака и других финансијских посредника Разумевање неопходности повезивања туристичког предузећа са финансијским организацијама	наведе дефиницију јавних финансија и буџета • разликује облике јавних прихода и расхода • опише структуру јавних прихода и расхода у Републици Србији		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: Теоријска настава

Наставне методе: Методе активно оријентисане наставе (грудва снега, плакат), коришћење презентација и шема, коришћење сајтова НБС и Београдске берзе, попуњавање бланко инструмената платног промета на основу ситуацијских задатака

Наставна средства: текст из уџбеника, пано, обрасци инструмената платног промета за готовинско и безготовинско плаћање

ТУРИСТИЧКЕ ДЕСТИНАЦИЈЕ СВЕТА – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Туристичке дестинације света – изборни предмет	Валоризација туристичких регија у туризму	Унапређивање знања о туристичко - географском простору и кретању у њему	објасни појам туристичке регије • разликује туристичку регију од туристичког локалитета, туристичког места и туристичког центра • утврди узроке туристичке атрактивности	Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Компетенција за целоживотно учење Вештина комуникације Решавање проблема Вештина сарадње	Основи туризма и угоститељства Основи економије Економика и организација туристичких предузећа; Пословна кореспонденција; Туристичка географија; Психологија у туризму; Финансијско пословање; Маркетинг у туризму и угоститељству; Историја уметности; Предузетништво; Професионална пракса.
	Туристичке дестинације Европе	Приширивање знања о туристичким дестинацијама у свету, њиховој атрактивности и простирању	образложи положај туристичких дестинација Европе • опише утицај природних и антропогених фактора на положај и атрактивност туристичких вредности Европе • користи географску карту као извор сазнања и информација • идентификује разлоге атрактивности туристичких дестинација Европе • анализира узроке и последице атрактивности и развијености појединих туристичких дестинација Европе		
	Туристичке дестинације Англоамерике	Упознавање са карактеристикама најпознатијих туристичких вредности појединих туристичких региона	образложи положај туристичких дестинација Англоамерике • опише утицај природних и антропогених фактора на положај и атрактивност туристичких вредности Англоамерике • користи географску карту као извор сазнања и информација • идентификује разлоге атрактивности туристичких дестинација Англоамерике • издвоји специфичности туристичких дестинација Англоамерике		
	Туристичке дестинације Латинске Америке	Упознавање са карактеристикама најпознатијих туристичких	укаже на положај туристичких дестинација Латинске Америке • опише утицај природних и антропогених фактора на положај и атрактивност		

		вредности појединих туристичких региона	туристичких вредности • користи географску карту као извор сазнања и информација • идентификује разлоге атрактивности туристичких дестинација и издвоји специфичности туристичких вредности Латинске Америке		
	Туристичке дестинације Африке	Упознавање са карактеристикама најпознатијих туристичких вредности појединих туристичких региона	образложи положај туристичких дестинација Африке • опише утицај природних и антропогених фактора на положај и атрактивност туристичких вредности • користи географску карту као извор сазнања и информација • идентификује разлоге атрактивности туристичких дестинација • издвоји специфичности туристичких вредности Африке		
	Туристичке дестинације Азије	Упознавање са карактеристикама најпознатијих туристичких вредности појединих туристичких региона	образложи положај туристичких дестинација Азије • опише утицај природних и антропогених фактора на положај и атрактивност туристичких вредности • користи географску карту као извор сазнања и информација		
	Туристичке дестинације Аустралије са Океанијом	Упознавање са карактеристикама најпознатијих туристичких вредности појединих туристичких региона	образложи положај туристичких дестинација Аустралије са Океанијом • опише утицај природних и антропогених фактора на положај и атрактивност туристичких вредности Аустралије са Океанијом • користи географску карту као извор сазнања и информација • идентификује разлоге атрактивности туристичких дестинација Аустралије са Океанијом • издвоји специфичности туристичких вредности Аустралије са Океанијом		
	Савремени трендови и	Развијање свести о значају	објасни утицај туризма на географску средину • наведе примере позитивних		

	перспективе развоја туризма	укључивања туристичких вредности у туристичку понуду, – Разумевање међузависности туризма и географске средине, – Оспособљавање ученика да примењују географско знање и вештине у даљем образовању	и негативних утицаја туризма на географску средину • наведе савремене трендове у туризму		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални и тимски.					
Наставне методе: монолошко – дијалогска, текст – метода, метода практичних радова, метода демонстрације и писани радови.					
Наставна средства: текстуелна, визуелна, аудио-визуелна, помоћно-техничка.					

ТУРИСТИЧКО-ХОТЕЛИЈЕРСКИ ТЕХНИЧАР ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: Solutions, Intermediate, Third Edition, Oxford University Press (За Србију, Нови Лорос)

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

Енглески језик	Научна достигнућа, модерне технологије и свет компјутера Unit 5 – Technology	Усвајање вокабуларавезаног за компјутере и комуникационетехнологије; Употреба различитихквантификатора; Разликује чињенице одмишљења путемслушања; Исправнокористи модалне глаголе; Употребљаватачну препозицију послепридева; Разуме текст о вештачким интелигенцијама; Упореджује фотографије и одговара на питања; Пише пост за форум на интернету.	Адекватно користи фреквентне речи, изрази и језичке структуре из области ИКТа; Разуме разговор са аудио записа о уређајима, техничким проблемима; Даје упутства о активностима на рачунару; Изражава претпоставке о догађајима из прошлости; Примењује стратегије за читање и разумевање писаног текста; Пише према задатку и моделу пост за форум на интернету; Познаје елементе културе енглеског говорног подручја.	Дигитална компетенција Целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Предузимљивост и предузетништво Одговоран однос према околини	Информатика Физика Српски језик
	Свет рада Unit 6 - High Flyers	Обнављање и проширивање вокабулара везаног за опис карактера неке личности и упоређује их; Усвајање нових знања везаних за релативне реченице; Кроз слушање препознаје различите фразе и речи које служе за повезивање; Проширује знање о фразним глаголима; Чита и разуме текст о модној предузетници;	У усменој комуникацији користи адекватне придеве и именице да би описао различите карактере личности; Препознаје и зна да употребљава различите врсте релативних реченица у адекватним језичким контекстима; Током слушања	Комуникација Сарадња Решавање проблема, предузимљивост и оријентација ка предузетништву Одговоран однос према околини	Српски језик Уметност Предузетништво Уметност Српски језик Књижевност

		Током разговора размењује информације о различитим пословима; Пише есеје на задате теме (за и против).	препознаје различите речи и фразе које служе за повезивање; Препознаје и употребљава различите врсте фразних глагола; Разуме и може да говори о послу модне предузетнице; Може да размени информације о пословима; Пише есеј за и против о образовању и пословима.	Комуникација Решавање проблема Естетичка компетенција Компетенција за целоживотно учење	Српски језик Информатика
	Свакодневни живот Култура и уметност Unit 7 – Artists	Обнављање вокабулара везаног за различите врсте уметности; Проширивање знања везаних за употребу пасива; Слушање у циљу препознавања импликација и подтекста; Коришћење одређених језичких структура и препознавање неодређених заменица; Читање текста о уличној уметности; Говорне вежбе где се пореде слике; Писање састава на тему - преглед једне књиге.	Може да говори о различитим врстама уметности; Препознаје и користи адекватне облике пасива, као и одређене граматичке структуре и неодређене заменице; Разуме текст који слуша у циљу разумевања импликација и подтекста; Разуме и прича о тексту о уличној уметности; Може да упореди слике и о томе дискутује, Уме да напише преглед једне књиге.	Комуникација Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Комуникација Решавање проблема Сарадња Компетенција за целоживотно учење	Српски језик Туристичка група предмета Историја

	Медији и комуникација Unit 8 – Messages	Коришћење вокабулара везаног за употребу мобилног телефона; Препознавање и употреба индиректог говора у потврдним и упитним реченицама уз помоћ адекватних глагола; Слушањем се разуме главна идеја неког текста; Читање текста и разумевање о различитим употребама мобилног телефона; Описивање фотографије и одговарање на питања у вези исте; Писање приче.	Може да говори о различитим употребама мобилног телефона; Разуме различите текстове које слуша и препознаје главну идеју; Зна да користи индиректни говор: потврдне и упитне реченице користећи различите глаголе; Чита и разуме текст о новитетима при коришћењу мобилног телефона; Може да опише слику и одговори на питања у вези ње; Зна да напише кратку причу.		
	Потрошачко друштво Unit 9 – Journeys	Проширивање вокабулара везаног за различите начине путовања; Употреба трећег типа кондиционалних реченица; Слушање текста о иновативном начину за путовање; Употреба партиципских реченица, као и различитих глаголских образаца; Читање текста о катастрофалним грешкама и њиховим последицама по путовања; Разговор о плановима за годишњи одмор; Писање формалног писма.	Може да говори о различитим облицима транспорта и начинима путовања користећи адекватан вокабулар; Адекватно користи трећи тип кондиционалних реченица, као и партиципске реченице; Док слуша, успева да идентификује различите контексте; Исправно користи различите глаголске		

			обрасце; Разуме и може да говори о тексту који је прочитао; Може да разговара о плановима у вези годишњег одмора; Зна да напише формално писмо.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, рад у групи Наставне методе: монолошка, дијалoшка, монолошко-дијалoшка, комбинована, интерактивне методе, метода рада на тексту, метод писања, аудитивна метода, метода демонстрације Наставна средства: уџбеник, радна свеска, аудио-визуелна средства, речник					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: СТ.3.1.1.СТ.3.2.1.СТ.3.2.2.СТ.3.3.1.СТ.3.4.1.СТ.3.5.1. Средњи ниво: СТ.3.1.2.СТ.3.2.3.СТ.3.2.4.СТ.3.3.3.СТ.3.4.3.СТ.3.5.2.СТ.3.5.3. Напредни ниво: СТ.3.1.3.СТ.3.2.6.СТ.3.3.5.СТ.3.4.4.СТ.3.5.4.СТ.3.5.5.					

МАТЕМАТИКА

РАЗРЕД:ЧЕТВРТИ РАЗРЕД, 60 ЧАСОВА, 2 ЧАСА НЕДЕЉНО

ЛИТЕРАТУРА:ЈОКОВИЋ-ТОМИЋ , ЗБИРКА ЗАДАТАКА ИЗ МАТЕМАТИКЕ ЗА ТРЕЋИ И ЧЕТВРТИ РАЗРЕД СА ДВА ЧАСА НЕДЕЉНО

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
МАТЕМАТИКА	ФУНКЦИЈЕ	Поширивање знања о особинама реалне функције Разумевање појма инверзна и сложена функција	Дефинисање реалне функције и њеног домена и кодомена Разумевање појма нуле,парности,знака , ограничености ф-је Одређивање инверзне ф-је за једноставне облике и сложене ф-је Одреди граничну	Дигитална, естетска, комуникација и сарадња, решавање проблема,компетенција за учење, рад са подацима и информацијама,одговоран однос према здављу, одговоран однос према околини, предузимљивост оријентисана ка	Економска група предмета- статистика, књиговодство, туристичка

			вредност f-је Разликује основне лимесе Одреди асимптоте реалне f-је	предузетништву	географија Пословна информатика
	ИЗВОД ФУНКЦИЈЕ	Разумевање појма извода реалне функције Примена извода на испитивање особина реалне функције Примена знања о реалним функцијама на решавање проблема економске функције	Дефинисање појма извода f-је Примена правила диференцијалног рачуна таблица извода Одређивање екстремума реалне функције Испитивање монотоности функције Испитивање и скицирање графика f-је Читање особина функције са доступног графика		
	КОМБИНАТОРИКА	Разликовање врста распоређивања елемената скупа Израчунавање броја пермутација, варијација или комбинација елемената неког скупа Разумевање појма вероватноће догађаја Израчунавање вероватноће простог и сложеног догађаја	Примена правила збира и производа Израчунавање броја пермутација, варијација са и без понављања и броја комбинација Разликовање простог и сложеног догађаја Одреди вероватноћу простог или сложеног догађаја		

	ВЕРОВАТНОЋА И СТАТИСТИКА	Разумевање појма случајне променљиве Разумевање појма медијане, мода, очекиване вредности и дисперзије	Појам случајне променљиве Закон великих бројева Појам медијане и мода Израчунавање очекиване вредности и дисперзије		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални Наставне методе: монолошка, дијалошка, хеуристичка Наставна средства: збирке, калкулатор, графици, таблице					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: препознавање основних појмова и израда задатака уз сугестије и помоћ Средњи ниво: самостална израда задатака и могућност објашњења истог и примена на решавање конкретног проблема уз сугестије Напредни ниво: самостално решавање задатака, објашњење, вршњачка едукација и стално напредовање					

АГЕНЦИЈСКО И ХОТЕЛИЈЕРСКО ПОСЛОВАЊЕ

ЛИТЕРАТУРА: Агенцијско и хотелијерско пословање за четврти разред угоститељско-туристичке школе, Крунослав Чачић, Јован Попеску, Миодраг Николић, Завод за уџбенике, Београд, 2014

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Агенцијско и хотелијерско пословање	Формирање и пласман туристичког путовања	- Упознавање ученика са појмом и врстама туристичког путовања - Оспособљавање ученика за самосталан рад на формирању и пласману туристичког	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: - објасни међусобни утицај и повезаност окружења и туристичких агенција;	- Рад са подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Компетенција за целоживотно учење - Вештина комуникације - Решавање	- Основи туризма и угоститељства - Основи економије - Економика и организација туристичких предузећа; - Пословна кореспонденција; - Туристичка географија;

		путовања	- објасни однос туристичке агенције са пословним партнерима у ужем окружењу; - објасни однос туристичке агенције са најважнијим учесницима у ширем окружењу; - објасни међусобне односе туристичких агенција; - познаје уговорне односе између самих агенција; - познаје организацију пословања туристичких агенција; - дефинише туристичко путовање; - објасни врсте туристичких путовања; - познаје однос особља туристичке агенције према потрошачима; - склопи уговор о	проблема - Вештина сарадње	- Психологија у туризму; - Финансијско пословање; - Маркетинг у туризму и угоститељству; - Историја уметности; - Предузетништво; - Професионална пракса.

			организовању путовања; - склопи посреднички уговор о путовању; - постави туристичко путовање; - израђује калкулацију туристичког путовања; - упознаје туристе са утврђеним условима туристичког путовања; - састави програм као облик понуде туристичког путовања; - познаје облике комуницирања са потенцијалним потрошачима; - објасни начине продаје туристичких путовања; - региструје пријаве за учествовање у		

			туристичком путовању (букинг); - познаје садржај рада пословнице туристичке агенције.		
	Реализација и обрачун туристичког путовања	- оспособљавање ученика за самосталан рад на реализацији и обрачуна туристичких путовања; - упознавање ученика са финансијско-рачуноводственим пословањем туристичке агенције - упознавање ученика са пословима планирања и развоја у туристичкој агенцији	- објасни фазу припреме извођења туристичког путовања; - објасни фазу реализације туристичког путовања; - наведе облике плаћања у пословању туристичке агенције; - дефинише ваучер и врсте ваучера; - дефинише путнички или туристички чек; - објасни употребу кредитне карте; - обрачуна туристичко путовање; - познаје финансијско-рачуноводствено пословање туристичке	- Рад са подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Компетенција за целоживотно учење - Вештина комуникације - Решавање проблема - Вештина сарадње	- Основи туризма и угоститељства - Основи економије - Економика и организација туристичких предузећа; - Пословна кореспонденција; - Туристичка географија; - Психологија у туризму; - Финансијско пословање; - Маркетинг у туризму и угоститељству; - Историја уметности; - Предузетништво; - Професионална пракса.

			агенције; - познаје послове планирања и развоја у туристичкој агенцији.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални и тимски. Наставне методе: монолошко – дијалогска, текст – метода, метода практичних радова, метода демонстрације и писани радови. Наставна средства: текстуелна, визуелна, аудио-визуелна, помоћно-техничка.					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: - ученик прима и преноси информације у оквиру служби, услужује госте у хотелу, комуницира са гостима и клијентима, врши резервацију услуга, обавља хотелске послове везане за организовање скупова. Средњи ниво: ученик израђује коначне резервације и прослеђује извршиоцима услуга, саставља програм туристичке услуге (путовања), евидентира уплату продатих туристичких услуга (користећи софтвер), израђује и издаје ваучере и осталу пратећу документацију (користећи софтвер), формира коначан програма и/или понуду, израђује предлог калкулације, издаје хотелски рачун, обавља продају туристичких услуга, израђује и испоставља предрачун. Напредни ниво: - прати квалитет извршене услуге, организује измене у новонасталим ситуацијама, анкетира корисника услуга (прикупља утиске корисника по реализацији), рекламира своје услуге у непосредном контакту са клијентом, планира, припрема радно места и организацију рада, прима и преноси информације у оквиру служби, израђује извештаје и статистичке прегледе, примењује важеће процедуре и стандарде квалитета рада у хотелу и агенцији.					

ТУРИСТИЧКА ГЕОГРАФИЈА

ЛИТЕРАТУРА: ТУРИСТИЧКА ГЕОГРАФИЈА . Др. СТЕВАН СТАНКОВИЋ

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ТУРИСТИЧКА ГЕОГРАФИЈА	Географски и туристички положај Србије	објасни значај географског положаја за развој туризма на примеру Србије	Опише положај Србије у Европи; ● покаже на карти положај Србије у Европи; ● објасни значај географског положаја за развој туризма на примеру Србије.	Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје.	Основе туризма и угоститељства Економика и организација туристичких и угоститељских предузећа Туристичка географија
	Природне туристичке вредности Србије	објасни значај географског положаја за развој туризма на примеру Србије	Класификује природне и туристичке вредности Србије према генези и функцији; објасни значај географског положаја за развој туризма на примеру Србије; ● објасни вредности природних туристичких мотива Србије ● наведе атрактивне туристичке мотиве Србије	Ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације (усмена и писана, непосредна и посредована комуникација, нпр. телефоном, преко интернета). Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке. Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси	
	Антропогене туристичке вредности Србије	издвоји специфичности најатрактивнијих антропогених туристичких вредности Србије	подели антропогене туристичке вредности Србије по врстама ● издвоји специфичности најатрактивнијих антропогених туристичких вредности		

			Србије • објасни значај географског положаја за развој туризма на примеру Србије у креирању туристичке понуде Србије	раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева.
	Материјална основа туризма	издвоји специфичности најатрактивнијих антропогених туристичких вредности Србије	Разликује факторе туристичког промета • наведе врсте саобраћаја које се користе у туризму Србије • одреди предности и недостатке сваке врсте саобраћаја који се користе у туризму Србије • издвоји специфичности најатрактивнијих антропогених туристичких вредности Србије • објасни значај туристичке агенције у материјалној бази • образложи значај трговине, занатства и других комплементарних делатности за развој туризма у Србији	
	Туристичка кретања у Србији	Стицање знања о туризму уопште, па и у Србији	издвоји специфичности најатрактивнијих антропогених туристичких вредности Србије • издвоји специфичности најатрактивнијих антропогених	

			туристичких вредности Србије		
	Туристички промет у Србији	Сагледавање и разумвање промета туриста и њихови кретања кроз Србију	Анализира промет домаћих и страних туриста у Србији према датим подацима ● разликује значај и ефекте иностраних и домаћих туристичких кретања у нашој земљи		
	Туристичке регије Србије	Стицање нових и продубљених знања о егиама Србије и њихоим могућностима за даљи развој	Наведе туристичке регије Србије и покаже их на карти ● наведе узроке туристичке атрактивности туристичких регија Србије ● упореди степен развијености туристичких регија Србије на основу промета туриста ● предвиди развој неке туристичке регије Србије (нпр локалне средине) на основу атрактивности садржаја те регије		
	Место Србије у туризму Балканског полуострва	Формирање свести о неговању националног и културног идентитета туриста у Србији и на Балканском полуострву	Наведе најзначајније погодности за развој туризма на Балканском полуострву ● упореди туристичке потенцијале Србије са туристичким потенцијалима осталих земаља Балканског полуострва ●		

			Представи могућности повезивања туристичке понуде Србије са туристичком понудом осталих земаља Балканског полуострва		
	Перспективе развоја туризма Србије	Сагледавање потенцијала и могућности Србије за њену туристичку конкурентност у светскј пррвреди	састави карту природних и антропогених вредности завичаја; ● наброји локалне ресурсе у средини у којој живи који јесу или би могли представљати туристичку атракцију; ● наведе могуће правце развоја туризма Србије ● припреми промоцију туристичког садржаја изабраног по сопственом избору		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтали, индивидуални, групни Наставне методе: монолошка, дијалошка,, демонстрација Наставна средства: табла, креда, фотографије, слајдови, макете					

ИСТОРИЈА УМЕТНОСТИ

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ИСТОРИЈА УМЕТНОСТИ	Нови век - Барок и Рококо	Развијање знања и вештина у анализирању уметничких дела – Упознавање ученика са временом и местом развоја стилова и праваца – Развијање знања о најзначајнијим остварењима европског и нашег ликовног уметничког наслеђа – Развијање критичког мишљења, визуелног опажања и доживљавања уметничког дела, позитивног става према неговању традиције и културе свог и других народа, очување националне и светске културне баштине и навика посећивања и коришћења услуга музеја, галерија, легата и других институција културе – Оспособљавање за разумевање важности културно уметничког наслеђа и његове	Одреди просторне и временске одлике настанка Барока и Рококоа ● Наведи примере за архитектуру, сликарство и скулптуру овог периода и имена уметника ● Упореди дела барокне уметности у различитим европским земљама ● Анализира одлике барокног стила ● Упореди Барок и Рококо ● Наведе имена уметника и њихова дела из доба Рококоа и анализира их. ● Одреди историјски оквир настанка барока код Срба ● Наброји имена уметника и њихова дела	Компетенција за целоживотно учење (потреба за учењем, тражењем података, ...); Естетичка компетенција(развијање осећаја за лепо, позитивно вреднује допринос културе и уметности развоју људског друштва); Предузетничка компетенција(повезивање са тржиштем рада; ученик уме да идентификује и адекватно представи своје способности и вештине); Дигитална компетенција (ученик користи ИКТ, уме да претражује, анализира и процењује поузданост информација у електронском облику); Компетенција за целоживотно учење	Музичка култура • Српски језик и књижевност • Историја • Биологија • Математика • Рачунарство и информатика
	Уметност 19. века	и културе свог и других народа, очување националне и светске културне баштине и навика посећивања и коришћења услуга музеја, галерија, легата и других институција културе – Оспособљавање за разумевање важности културно уметничког наслеђа и његове	Објасни друштвено економске промене и њихов утицај на уметност у 19-том веку ● Наведе опште одлике уметничких праваца 19-тог века, значајне уметнике и њихова дела ● Објасни значај и последице појаве импресионизма у сликарству ● Објасни значај и последице постимпресиониста у сликарству ● Наведе ауторе и дела уметничких праваца		

		употребе у туризму	19-тог века у Србији ● Анализира стилске одлике појединих праваца 19-тог века ● Упореди стилске одлике сликарства до импресионизма и самог импресионизма ● Повеже промене у импресионизму са сликарством 20- тог века	(потреба за учењем, тражењем података, ...) Дигитална компетенција (ученик користи ИКТ, уме да претражује, анализира и процењује поузданост информација у електронском облику); Естетичка компетенција(развија ње осећаја за лепо, позитивно вреднује допринос културе и уметности развоју људског друштва);	
	Уметност 20. века		Објасни исходишта модерне уметности 20-тог века ● Објасни настанак и значај модерних праваца у уметности 20-тог века ● Наведе најистакнутија дела и аутора уметничких праваца из архитектуре скулптуре и сликарства ● Анализира различите односе уметника према уметничком стваралаштву ● Упореди предметну и беспредметну уметност Разликује специфичности појединих праваца у уметности 20-тог века ● Упореди уметност у Европи и уметност у Србији током 20-тог века ● Направи разлику између уметности 19-тог и 20-тог века нарочито сликарства		
	Културно-историјски споменици и музеји Београда и Србије		Наброји амбијенталне целине у Београду ● Објасни значај контакта са оригиналним делима који се чувају у музејима и галеријама ● Истражи културно-историјске		

			споменике Београда ● Осмисли једнодневни обилазак знаменитости Београда ● Наброји музеје и галерије у Београду и Србији ● Објасни значај музеја ● Препоручи промене у музејима и галеријама у смислу модернизације и боље комуникације са посетиоцима ● Препоручи обилазак културно историјских споменика у Србији.		
				Дигитална компетенција (ученик користи ИКТ, уме да претражује, анализира и процењује поузданост информација у електронском облику)	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у групи Наставне методе: практичан рад, радионица, рад у групи, дијалoшка, демонстративна Наставна средства: књиге, репродукције, аудиовизуелна техника					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: Медији, материјали и технике визуелних уметности Средњи ниво: Елементи, принципи и садржаји - теме, мотиви, идеје – визуелних уметности Напредни ниво: Улога и развој и различитост визуелних уметности					

ПРЕДУЗЕТНИШТВО

ЛИТЕРАТУРА:Предузетништво, уџбеник за трећи и четврти разред средње стручне школе, Жељка Ковачев

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Предузетништво	Предузетништво и предузетник	Ученички пројект – презентација пословног плана	• наведе адекватне примере предузетника из локалног окружења • наведе карактеристике предузетника • процени значај мотивационих фактора у предузетништву • доведе у однос појмове предузимљивост и предузетништво • анализира сопствене предузетничке предиспозиције	Компетенција за целоживотно учење Вештина комуникације Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Вештина сарадње Предузетничка компетанција	Пословна кореспонденција, Економика и организација предузећа, Пословна информатика, Маркетинг у туризму и угоститељству, Статистика
	Развијање и процена пословних идеја, маркетинг план	Развијање предузетничких вредности и способности да се препозна предузетничка могућност (шанса) у пословном окружењу.	Наведе одлике реалне предузетничке идеје • одабира из мноштва идеја ону која је применљива и реална за отпочињање бизниса		

		Оспособљавање ученика за развијање пословних и предузетничких знања, вештина и понашања Развијање способности комуникације са окружењем Развијање способности за тимски рад Упознавање са менаџментом у предузетничком бизнису Развијање знања и вештина о техникама истраживања тржишта и базом података Оспособљавање за формулисање и процену пословних идеја Развијање вештине састављања пословног плана	● наведе различите начине отпочињања посла ● уочи међусобно деловање фактора који утичу на тржиште ● самостално прикупи податке са тржишта – конкуренција, потенцијални клијенти, величина тржишта ● изради понуду услуге ● развија маркетинг стратегију за своју пословну идеју и презентује свој маркетинг план		
	Управљање и организација, правни оквир за оснивање и функционисање делатности	Развијање способности за тимски рад Упознавање са менаџментом у предузетничком	● наведе правне аспекте и институције за подршку предузетништва ● наведе особине		

		бизнису Развијање интереса за даљи професионални развој у складу са сопственим потребама	успешног менаџера ● објасни основе менаџмента услуга/производње ● објасни појам и врсте трошкова, цену коштања и инвестиције ● образложи значај планирања и одабира људских ресурса за потребе организације ● објасни значај информационих технологија за савремено пословање ● оправда непрекидно иновирање производа и услуга ● изабере најповољнију организациону и правну форму привредне активности ● изради и презентује организациони план		
	Ученички пројект – презентација пословног плана	Развијање способности за тимски рад Развијање вештине састављања пословног плана Развијање пословних и	изради једноставан пословни план (део пословног плана) према усвојеној пословној идеји ● презентује пословни план (део) у оквиру		

		предузетничких знања, вештина и понашања; Оспособљавање за самозапошљавање;	своје тимске улоге		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада:Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални, комбиновани,он-

лајн путем мејл групе (настава на даљину)

Наставне методе: Монолошко-дијалошки, дијалошки, демонстративни, комбиновани рад, методе АОН : грудве снега, галеријска шетња, пла-

кат, презентација, шеме.

Наставна средства:Литература (текстуална), креда, табла, радни лист-

Ови, пројектор,модерацијска табла, лаптоп

ЕКОНОМИКА ТУРИЗМА – изборни предмет

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЕКОНОМИКА ТУРИЗМА – изборни предмет	Основне карактеристике развоја туризма и туристичке привреде Србије	Упознавање са угоститељством као интегралним делом туристичке понуде и међузависности њиховог	објасни друштвено-економским значај туризма, ● наведе основне економске категорије туризма, ● објасни основне карактеристике	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно	Пословна економија, рачуноводство, основе туризма и угоститељства, предузетништво

		развоја	домаћег и иностраног туристичког промета у Републици Србији, ● опише материјалне претпоставке за развој туризма, ● анализира капацитете у Републици Србији, ● разликује основне економске функције у Републици Србији.	селектује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења -Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује	
	Саобраћај и остале делатности као организациони облик пружања туристичких услуга	Унапређивање знања о међузависности развоја саобраћаја, трговине, занатства, комуналних делатности	описује значај саобраћаја за развој туризма, ● разликује видове саобраћаја, ● разликује међузависности привредних делатности, ● објасни значај трговине за развој туризма, ● објасни значај занатства за развој туризма, ● објасни значај комуналних делатности за развој туризма,		
	Посредовање у туризму	Продубљивање знања о улози и значају туристичких агенција	објасни функцију и улогу туристичких агенција, ● анализира значај туристичких агенција, ● дефинише основне појмове туристичке политике коју креирају државни органи, ● анализира улоге различитих друштвених туристичких организација.		
	Истраживање туристичког тржишта	Продубљивање знања о улози и значају туристичких агенција	анализира потребе истраживања туристичког тржишта, ● објасни практичне начине спровођења истраживања туристичког тржишта.		
	Туристичка пропаганда, информативна служба и анимација	Проширивање знања о туристичкој пропаганди и анимацији,	Анализира појам туристичке пропаганде, ● Презентује категорија савремене туристичке пропаганда, ●	-Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење -Ученик	

			објасни значај у пословању на савременом туристичком тржишту, ● анализира врсте туристичке пропаганде на конкретном примеру ● објасни анимацију у комуникацији, ● разликује основне врсте анимације, ● опише облике анимације.	конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима
	Основе планирања у туризму	Развијање свести за значај планирања у туризму и дефинисању пословне политике и квалитета у туризму	објасни основне карактеристике планирања туризма, ● анализира значај у пословању на савременом туристичком тржишту, ● опише начине планирања у туризму	
	Перспективе и стратегија развоја туризма Србије	Развијање свести за значај планирања у туризму и дефинисању пословне политике и квалитета у туризму	описује управљање и одлучивање, ● разликује квалитет у туризму, ● објасни пословне политике у саставу заштите природе и екологије, ● анализира утицај туристичке медицине.	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода				
Облици рада: Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални, комбиновани Наставне методе: Монолошко-дијалогски, дијалогски, демонстративни, комбиновани рад, методе АОН : грудве снега, галеријска шетња, плакат, презентација, шеме Наставна средства: Текстурална				

ПРАВО У ТУРИЗМУ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

ЛИТЕРАТУРА: Уџбеник

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ОУ ТУРИЗ МУ – узор ни		Стицање основних знања о праву –	дефинише појам права и правног поретка ● наброји врсте друштвених норми ● објасни	Активно слуша и поставља	Историја

	Увод у право	Упознавање ученика са функционисањем правног промета – Упознавање ученика са објектима правног промета – Развијање знања о правним пословима – Проширивање знања о уговорима – Развијање знања о уговорима о ангажовању угоститељских капацитета – Развијање основних знања о уговору о осигурању – Развијање основних знања из радног прва	однос државе и права ● дефинише појам правних норми ● наведе врсте правних норми ● дефинише правни акт ● објасни хијерахију правних аката	релевантна питања поштујући саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима.	
	Правни промет и објекти правног промета		објасни појам правног промета ● опише карактеристике правног промета ● дефинише појам објекта ● дефинише појам ствари ● наведе поделу ствари ● опише људске радње, лична добра и производе људског духа	Конструктивно доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима и при томе поштује друге као равноправне чланове групе. Ангажује се у реализацији преузетих обавеза у оквиру групног рада на одговоран, истрајан и креативан начин.	
	Правни послови		дефинише правни посао и правне радње ● објасни вољу као основну правну чињеницу наведе предмет и циљ правног посла ● уочава разлике између важећих и неважећих правних послова ● објасни		

			контролу остварених резултата процеса рада		
	Општи појмови и подела уговора		дефинише појам уговора • наведе основна начела уговорног права • класификује уговоре • опише опште услове за настанак уговора (сагласност воља, предмет и основ) • кратко опише посебне услове- форму, дозволу и одобрење • објасни дејства уговора • зна тумачење уговора, рокове и доцњу • објасни престанак уговора		
	Уговор о продаји		објасни појам уговора о продаји • наведе битне елементе уговора о продаји • опише обавезе уговорних страна • дефинише правне особине уговора • објасни одговорност странака у случају неиспуњења уговорних обавеза		
	Уговор о ангажовању угоститељских капацитета		дефинише уговор о ангажовању угоститељских капацитета • опише врсте уговора о ангажовању угоститељских капацитета • објасни значај уговора о ангажовању угоститељских капацитета • наведе обавезе уговорних страна • објасни последице одустанка од уговора		
	Уговор о осигурању		дефинише уговор о осигурању • објасни значај уговора о осигурању • опише основне појмове из осигурања • наведе обавезе осигуравача и осигураника • наведе трајање осигурања • опише поступак осигурања имовине • опише поступак осигурања лица и живота		
	Општи појмови радног права		дефинише појам и предмет радног права • презентује прописе из области радних односа • разликује појмове: радни однос,		

			режим и садржина радног односа и заснивање радног односа • наведе основне елементе заштите на раду		
	Општи појмови права Европске уније		означи европске институције и начин њиховог функционисања • објасни појам МОР-а, његов значај, правну природу и активности • пореди међународне уговоре о раду са националним правом		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, индивидуални, групни рад Наставне методе: Монолошко-дијалогска, дијалогска Наставна средства: Уџбеник, шеме, примери из праксе, табла					

ПРОГРАМ МАТУРСКОГ ИСПИТА

ЦИЉ

Матурским испитом проверава се да ли је ученик, по успешно завршеном образовању за образовни профил туристичко - хотелијерски техничар, стекао стручне компетенције прописане Стандардом квалификације туристичко - хотелијерски техничар

СТРУКТУРА

Матурски испит састоји се од три независна испита:

- испит из матерњег језика и књижевности,
- испит за проверу стручно–теоријских знања;
- матурски практични рад.

ОЦЕЊИВАЊЕ СТРУЧНИХ КОМПЕТЕНЦИЈА

У оквиру матурског испита се проверава стеченост стручних компетенција. Оцењивање стручних компетенција врши се комбинацијом метода: тестирање стручно теоријских знања и симулација путем извођења практичних радних задатака. Тест знања заснива се на исходима стручног образовања (исходи знања), док су радни задаци формирани превасходно на основу јединица компетенција и омогућавају проверу оспособљености ученика за примену знања, демонстрацију вештина и професионалних ставова у радном контексту. На овај начин је омогућено мерење знања, вештина, ставова и способности који одговарају Стандарду квалификације туристичко - хотелијерски техничар. Критеријуми оцењивања стручних компетенција развијени су на основу јединица компетенција и чине Оквир за оцењивање компетенција за квалификацију туристичкохотелијерски техничар (у даљем тексту: Оквир). Оквир садржи критеријуме процене, дате у две категорије: аспекти и индикатори процене. Инструменти за оцењивање стручних компетенција – обрасци који се користе на матурском испиту формирани су и усклађени са Оквиром.

1. Назив квалификације: Туристичко – хотелијерски техничар.

2. Сектор - подручје рада: Туризам и угоститељство.

3. Ниво квалификације: IV

4. Сврха квалификације: Израда, продаја и праћење реализације туристичких услуга у агенцији, обављање рецепцијских послова у хотелу као и комуникација и организација рада у хотелу и агенцији.

5. Начин стицања квалификације: Квалификација се стиче након успешно завршеног процеса средњег стручног образовања.

6. Трајање: Програм средњег стручног образовања за стицање квалификације траје четири године.

7. Начин провере: Достигнутост исхода програма средњег стручног образовања се проверава на матурском испиту који спроводи средња школа.

8. Заснованост квалификације: Квалификација се заснива на опису рада, циљевима стручног образовања и исходима стручног образовања.

8.1. Опис рада Дужности - стручне компетенције:

- Израда туристичких услуга;

- Продаја туристичких услуга;

- Праћење реализације туристичких услуга;

- Обављање рецепцијских послова у хотелу;

- Организовање скупова и пратећих услуга у хотелу или преко агенције;

- Комуникација и организација рада у хотелу и агенцији.

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ТУРИСТИЧКИ ТЕХНИЧАР ЗА I, II, III, IV РАЗРЕД

Сл.Гласник 11/22 од 13.09.2022.

Стандард квалификације: 5/2021-60 од 29.06.2021.

ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА: Туристички техничар

	I РАЗРЕД					II РАЗРЕД					III РАЗРЕД					IV РАЗРЕД					УКУПНО			
	недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			годишње			
	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Б	Σ
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	17	2	561	66		15		480			9		279			11		330			1650	66		1716
1. Српски језик и књижевност	3		99			3		96			3		93			3		90			378			378
1.1 језик и књижевност*	3		99			3		96			3		93			3		90			378			378
2. Српски као нематеријни језик*	2		66			2		64			2		62			2		60			252			252
3. Страни језик	2		66			2		64			2		62			2		60			252			252
4. Физичко васпитање	2		66			2		64			2		62			2		60			252			252
5. Математика	2		66			2		64			2		62			2		60			252			252
6. Рачунарство и информатика		2		66																		66		66
7. Историја	2		66			2		64													130			130
8. Географија	1		33			2		64													97			97
9. Хемија	2		66																		66			66
10. Екологија и заштита животне средине	2		66																		66			66
11. Ликовна култура	1		33																		33			33
12. Физика						2		64													64			64
13. Социологија са правима грађана																2		60			60			60
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	1		33			1		32			3		93			3		90			248			248
1. Грађанско васпитање / Верска настава	1		33			1		32			1		31			1		30			126			126
2. Изборни предмет према програму образовног профила											2		62			2		60			122			122
Укупно A1+ Б	18	2	594	66		16		512			10 (12**)		310 (372**)			12 (14**)		360 (420**)			1776 (1908**)	66		1842 (1964**)
Укупно	20		660			16		512			10 (12**)		310 (372**)			12 (14**)		360 (420**)			1842 (1964**)			

Напомена: *За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ

I ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
за образовни профил Туристички техничар

	I РАЗРЕД								II РАЗРЕД								III РАЗРЕД								IV РАЗРЕД								УКУПНО				Σ
	недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње								
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б									
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	6	6			198	198		120	6	4	6		192	128	192	150	8	6	6		248	186	186	180	6	6	6		180	180	180	120	818	692	558	570	2638
1 Страни језик II	2				66				2				64				2				62				2				60				252			252	
2 Основе туризма и угоститељства	2				66																										66			66			
3 Пословна кореспонденција		2			66																											66		66			
4 Агенцијско и хотелјерско пословање	2	4			66	132		90	2	6			64	192	120		4	6			124	186	120		4	6			120	180	120	66	440	558	450	1514	
5 Економика и организација предузећа									2				64																		64			64			
6 Пословна информатика									2				64																			64		64			
7 Психологија у туризму и угоститељству									2				64																		64			64			
8 Туристичка географија																2				62				2				60				122		122			
9 Историја уметности																2				62				2				60				122		122			
10 Маркетинг у туризму и угоститељству																2				62											62			62			
11 Статистика																	2				62										62			62			
12 Предузетништво																			2					2				60				60		60			
13 Професионална пракса							30									30							60										120	120			
B2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМА																	2			62				2			60				122			122			
2 Изборни програм према програму образовног профила																	2			62				2			60				122			122			
Укупно A2+B2	6	6			198	198		120	6	4	6		192	128	192	150	8 (**10)	6	6		248 (**310)	186	186	180	6 (**8)	6	6		180 (**240)	180	180	120	818 (**940)	692	558	570	2638 (**2760)
Укупно A2+B2	12				516				16				662				20 (**22)				800 (**862)				18 (**20)				660 (**720)				2638 (**2760)				

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

ЕКОЛОГИЈА И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

РАЗРЕД: први

Литература: Екологија и заштита животне средине, аутори: Иво Савић и Вељко Терзија

Екологија и заштита животне средине, аутор: Снежана Трифуновић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Екологија и заштита животне средине	ОСНОВНИ ПОЈМОВИ ЕКОЛОГИЈЕ	Проширивање знања о предмету истраживања и значају екологије • Схватање структуре екосистема/биосфере и процеса који се у њима одвијају • Разумевање значаја биодиверзитета за опстанак живота на Земљи	дефинише предмет истраживања и значај екологије • објасни структуру екосистема • објасни процесе који се одигравају у екосистему • анализира међусобне односе организама у ланцима исхране • објасни структуру биосфере • анализира биогеохемијске циклусе у биосфери • утврђује значај биодиверзитета за опстанак живота на Земљи	-Компетенција за целоживотно учење -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална компетенција -Сарадња -Естетичка компетенција - Одговоран однос према здрављу - Одговоран однос према околини - Предузимљивост и предузетничка компетенција	Биологија (живи и неживи свет) Информатика (обрада података, чување података) Хемија (хемијске реакције) Географија (модел демографске транзиције) Исхрана (значај здравог начина исхране)
	Човеков однос према животној средини	Проширивање	објасни појмове животна средина и антропогени фактор	- Одговорно учешће у демократском друштву	

(антропогени фактор)	знања о односу човека према животној средини	• објасни негативан утицај наведе класификацију еколошких фактора човека на животну средину		
Загађење и токсикологија	Упознавање са појмовима загађење и токсикологија	објасни појмове загађење и заштита животне средине • објасни појмове токсин и токсикологија, • класификује токсиканте и токсичне ефекте, • објасни могућност неутрализације штетног дејства токсина • објасни значај управљања ризицима		
Загађивање и заштита ваздуха	Упознавање са загађивањем ваздуха и мерама заштите ваздуха од загађивања	наведе изворе и класификује загађујуће материје у ваздуху • објасни настанак и последице озонских рупа, киселих киша и ефекте стаклене баште • објасни везу између саобраћаја и загађености ваздуха, наведе могућности коришћења еколошког горива		

		• објасни проблем глобалног загађивања • објасни последице дејства на биљни и животињски свет и људско здравље • објасни могуће мере заштите ваздуха од		
Загађивање и заштита вода као животног ресурса	Упознавање са загађивањем вода и могућим мерама заштите вода од загађивања.	• Наведе изворе загађивања воде и класификује категорије вода по квалитету • разликује природно, хемијско, физичко и биолошко загађивање вода објасни повезаност загађивања ваздуха и воде и значај пречишћавања отпадних вода разликује категорије вода уз помоћ биоиндикатора		
Загађивање и заштита земљишта	Упознавање са угрожавањем земљишта и могућим мерама заштите земљишта од	• објасни критеријуме за одређивање квалитета земљишта, начине загађивања и угрожавања		

	загађивања	земљишта објасни проблем депоновања чврстог комуналног и опасног отпада и значај смањивања количине комуналног отпада објасни значај рециклаже и примене мера за заштиту земљишта од загађивања		
Радиоактивно загађивање и заштита	Упознавање са радиоактивним загађивањем, биолошким ефектима и мерама заштите од радијације	- дефинише појам радијације, - наведе врсте и изворе радијације (природне и вештачке) - наведе последице радиоактивног загађивања животне средине и глобални проблем нуклеарног отпада - наведе мере заштите и начине контроле радијације у животној и радној средини		
Загађивање и заштита хране	Упознавање са изворима загађивања хране и мерама заштите	разликује физичко, хемијско, биолошко и		

	хране од загађивања	радиоактивно загађивање хране, • објасни здравствене ефекте загађене хране • разликује могуће мере и начине заштите хране од загађивања и објасни значај здраве исхране • изради сопствени недељни јеловник , базиран на принципима здраве исхране		
Право и законска регулатива за заштиту животне средине	• Упознавање са принципима политике и права за заштиту животне средине	• објасни важност законског регулисања заштите и очувања животне средине		
Мониторинг систем и заштита природе	• Упознавање са облицима праћења промена квалитета и заштите животне средине	• дефинише појам мониторинга, наведе врсте и значај мониторинга • наведе облике заштите природе и природних добара • наведе облике биомониторинга за праћење загађености ваздуха, воде и земљишта у		

			окружењу		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Групни, индивидуални, у пару					
Наставне методе::Вербално –текстуална метода, демонстративна, практичан рад, истраживачки рад					
Наставна средства: уџбеник, презентације, фотографије, снимци...					

ПОСЛОВНА КОРЕСПОНДЕНЦИЈА

РАЗРЕД: I

ЛИТЕРАТУРА: КАНЦЕЛАРИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ за 1. разред финансијски администратор– Завод за уџбенике и наставна средства

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПОСЛОВНА КОРЕСПОНДЕНЦИЈА	Техника слепог куцања и обликовање пословног писма	-упознавање са циљевима изадаца пословне кореспонденције -оспособљавање ученика за примену технике слепог куцања -оспособљавање ученика за састављање и обликовање пословних писама на	-објасни појам и врсте кореспонденције -разликује лица у пословној кореспонденцији -подеси тастатуру на ћирилично и латинично писмо -прилагоди простор за обављање послова кореспонденције	●Рад с подацима и информацијама Ученик разуме значај коришћења поузданих података за рад, доношење одлука и свакодневни живот. ●Користи знања и вештине из различитих	- Српски језик и књижевност -Рачунарство и информатика

		матерњем језику -стицање знања о правилном обликовању текста и пословних писама	-примењује правила слепог куцања -примењује технику слепог куцања у алфанумеричком делу тастатуре и у нумеричком делу тастатуре -примењује технику слепог куцања код интерпункцијских знакова користи програме за обраду текста -изврши контролу тачности унетог текста -исправи грешке у тексту разликује форме пословних писама -обликује текстове у блок форми и зупчастој форми и текстове у ступцима	предмета да представи, прочита и протумачи податке користећи текст, бројеве, дијаграме ●Зна да је за разумевање догађаја и доношење компетентних одлука потребно имати релевантне и поуздане податке Користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и примењује Ученик ангажује своје индивидуалне капацитете (знање из различитих предмета, искуство стечено изван	
	Кореспонденција са пословним	-Стицање знања о кореспонденцији са	-разликује обавезне и необавезне елементе		

	партнерима	пословним партенрима -Овладавање изразом писаних састава у пословној кореспонденцији / пословна писма, робна и новчана документа/ -Упознавање са пословнимбонтоном и развијање вештина приликом конкурисања зарадно место	пословних писама -упореди форме обликовања пословних писама -састави упит на основу датих елемената -састави различите понуде на основу датих елемената -састави ценовник на основу датих елемената -састави поруџбину на основу датих елемената -састави предрачун на основу датих елемената -састави отпремницу на основу датих елемената састави рачун на основу датих елемената објасни намену књижног одобрења, односно књижног задужења	школе, као и интелектуалне, емоционалне и социјалне способности) и друге ресурсе који му стоје на располагању (различити извори информација, алати, књиге, искуство других ученика, наставника и других особа из школског и ваншколског окружења, итд.), селективно и сврсисходно их користи ●Ученик проналази /осмишљава могућа решења проблемске ситуацијемеђусобног поштовања,	

			-изради књижно одобрење-задужење -објасни намену комисијског записника -изради комисијски записник на основу датих елемената -састави рекламацију и одговор на рекламацију на основу датих елемената -састави ургенцију на основу датих елемената напише пропратно писмо заведе и одложи документа -састави пријаву по конкурсу /огласу примени правила понашања на заказаном разговору поводом заснивања радног односапопуни М и М-А образац	равноправности, солидарности и сарадње ●Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева. • Доприноси постизању договора о правилима заједничког рада и придржава их се током заједничког рада ●Зна да комуницира с послодавцима; уме да преговара; ●спреман је да обавља праксу иволонтира поштујући	

				договоре.	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:Фронтални, рад у пару, индивидуални рад					
Наставне методемонологско-дијалогска, , демонстрација, активно оријентисана настава,					
радови,задациНаставна средства:рачунар, штампани материјал, шеме					

АГЕНЦИЈСКО И ХОТЕЛИЈЕРСКО ПОСЛОВАЊЕ

РАЗРЕД: Први

ЛИТЕРАТУРА: Агенцијско и хотелијерско пословање за први разред средње стручне школе за образовне профиле туристичко-хотелијерски техничар и туристички техничар, Љиљана Трипковић, Јелена Чеперковић, Весна Тодоровић, Завод за уџбенике, Београд, 2022

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Агенцијско и хотелијерско пословање	Појмовно одређење туристичке агенције	- Упознавање ученика са појмом, улогом, функцијама и задацима туристичке агенције.	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: - дефинише туристичку агенцију; - објасни историјски развој туристичких агенција у свету и у Србији; - објасни функције туристичке агенције; - представи радне задатке запослених у туристичкој	- Рад са подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Компетенција за целоживотно учење - Вештина комуникације - Решавање проблема - Вештина сарадње	- Основи туризма и угоститељства - Основи економије - Економика и организација туристичких предузећа; - Пословна кореспонденција; - Туристичка географија; - Психологија у туризму; - Финансијско пословање; - Маркетинг у туризму и угоститељству;

			агенцији; - разврстава средства туристичке агенције; - разликује основна и обртна средства туристичке агенције; - разликује врсте туристичке агенције; - симулира послове различитих врста туристичких агенција; - објасни улогу и значај туроператора; - образложи начине организовања туристичких агенција;		- Историја уметности; - Предузетништво; - Професионална пракса.
	Пословна комуникација	- Усвајање знања и вештина пословне комуникације; - Оспособљавање ученика за комуницирање са туристима/корисницима услуга.	- се придржава захтева примерене пословне дотераности; - понаша се сходно пословној ситуацији; - комуницира поштујући правила пословног бонтонa у туризму; - поздравља туристу/госта; - ословљава туристу/госта;	- Рад са подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Компетенција за целоживотно учење - Вештина комуникације - Решавање проблема - Вештина сарадње	- Основи туризма и угоститељства - Основи економије - Економика и организација туристичких предузећа; - Пословна кореспонденција; - Туристичка географија; - Психологија у туризму; - Финансијско пословање;

			- разликује типове комуникације; - реагује на жалбе туриста; - комуницира са туристима/гостима; - комуницира посредством телефона и интернета; - реагује на жеље (потребе) корисника услуга; - разликује културу и традицију опхођења са народима; - примењује основна правила која доприносе успешном успостављању контакта са корисницима услуга; - објашњава како се успостављају дугорочни односи са корисницима услуга - презентује важност стварања лојалности туристе/госта , на конкретном примеру		- Маркетинг у туризму и угоститељству; - Историја уметности; - Предузетништво; - Професионална пракса.
	Организовање услуга превоза	- Оспособљавање ученика за самосталан рад на организовању услуга	- објасни међузависност у пословању	- Рад са подацима и информацијама	- Основи туризма и угоститељства - Основи економије

		превоза.	туристичких агенција и саобраћајних предузећа; - наброји врсте саобраћаја и његове карактеристике; - образложи значај појединих видова саобраћаја у међународном и домаћем туризму; - објасни појам туристичког саобраћаја; - наброји самосталне саобраћајне послове туристичке агенције; - објасни улогу саобраћајних послова у пословању туристичких агенција; - симулира организацију сопствених превозних послова туристичке агенције (излет, трансфер и туре); - објасни форму и елементе уговора са саобраћајним предузећима; - разликује типове	- Дигитална компетенција - Компетенција за целоживотно учење - Вештина комуникације - Решавање проблема - Вештина сарадње	- Економика и организација туристичких предузећа; - Пословна кореспонденција; - Туристичка географија; - Психологија у туризму; - Финансијско пословање; - Маркетинг у туризму и угоститељству; - Историја уметности; - Предузетништво; - Професионална пракса.

			уговора са саобраћајним предузећима; - спроводи процес продаје различитих врста путних карата; опише поступак изнајмљивања саобраћајних средстава или дела саобраћајних средстава.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални и тимски. Наставне методе: монолошко – дијалогска, текст – метода, метода практичних радова, метода демонстрације и писани радови. Наставна средства: текстуелна, визуелна, аудио-визуелна, помоћно-техничка.					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: - ученик прима и преноси информације у оквиру служби, услужује госте у хотелу, комуницира са гостима и клијентима, врши резервацију услуга, обавља хотелске послове везане за организовање скупова. Средњи ниво: ученик израђује коначне резервације и прослеђује извршиоцима услуга, саставља програм туристичке услуге (путовања), евидентира уплату продатих туристичких услуга (користећи софтвер), израђује и издаје ваучере и осталу пратећу документацију (користећи софтвер), формира коначан програма и/или понуду, израђује предлог калкулације, издаје хотелски рачун, обавља продају туристичких услуга, израђује и испоставља предрачун. Напредни ниво: - прати квалитет извршене услуге, организује измене у новонасталим ситуацијама, анкетира корисника услуга (прикупља утиске корисника по реализацији), рекламира своје услуге у непосредном контакту са клијентом, планира, припрема радно места и организацију рада, прима					

и преноси информације у оквиру служби, израђује извештаје и статистичке прегледе, примењује важеће процедуре и стандарде квалитета рада у хотелу и агенцији.

ПРОФЕСИОНАЛНА ПРАКСА

РАЗРЕД: Први

ЛИТЕРАТУРА: Агенцијско и хотелијерско пословање за први разред средње стручне школе за образовне профиле туристичко-хотелијерски техничар и туристички техничар, Љиљана Трипковић, Јелена Чеперковић, Весна Тодоровић, Завод за уџбенике, Београд, 2022

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Професионална пракса	Основе агенцијског пословања	- Упознавање ученика са кадровима, средствима и делатношћу туристичке агенције	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: - Разликује врсте туристичке агенције; - Примењује правила понашања у складу са обавезама и задацима запослених у туристичкој агенцији; - Разликује средства туристичке агенције; - Обавља послове по налогу, у складу са начином организовања	- Рад са подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Компетенција за целоживотно учење - Вештина комуникације - Решавање проблема - Вештина сарадње	- Основи туризма и угоститељства - Основи економије - Економика и организација туристичких предузећа; - Пословна кореспонденција; - Туристичка географија; - Психологија у туризму; - Финансијско пословање; - Маркетинг у туризму и угоститељству; - Историја уметности; - Предузетништво; - Агенцијско и хотелијерско пословање.

			туристичке агенције.		
	Пословна комуникација са туристима и пословним партнерима	– Развијање вештина за пословну комуникацију са туристима и пословним партнерима	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: - Прилагоди свој изглед захтевима пословне дотераности; - Понаша се у складу са пословним бонтоном; - Поздравља и ословљава госта/туристу по правилима пословне комуникације; - Комуницира са гостима/туристима; - Комуницира посредством телефона и интернета; - Показује љубазност и предусретљивост у опхођењу; - Идентификује основна правила која доприносе успешном успостављању	- Рад са подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Компетенција за целоживотно учење - Вештина комуникације - Решавање проблема - Вештина сарадње	- Основи туризма и угоститељства - Основи економије - Економика и организација туристичких предузећа; - Пословна кореспонденција; - Туристичка географија; - Психологија у туризму; - Финансијско пословање; - Маркетинг у туризму и угоститељству; - Историја уметности; - Предузетништво; - Агенцијско и хотелијерско пословање.

			контакта са туристом/корисником услуга.		
	Организовање услуга превоза	– Оспособљавање ученика за самосталан рад на организовању услуга превоза..	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: - Пружа информације о саобраћајним пословима туристичке агенције - Учествоје у организацији сопствених превозних послова туристичке агенције (излет, трансфер и туре) - Учествоје у припреми различитих нових уговора са саобраћајним предузећима - Продаје различите врсте путних карата	- Рад са подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Компетенција за целоживотно учење - Вештина комуникације - Решавање проблема - Вештина сарадње	- Основи туризма и угоститељства - Основи економије - Економика и организација туристичких предузећа; - Пословна кореспонденција; - Туристичка географија; - Психологија у туризму; - Финансијско пословање; - Маркетинг у туризму и угоститељству; - Историја уметности; - Предузетништво; - Агенцијско и хотелијерско пословање.
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални и тимски.					
Наставне методе: монолошко – дијалогска, текст – метода, метода практичних радова, метода демонстрације и писани радови.					

Наставна средства: текстуелна, визуелна, аудио-визуелна, помоћно-техничка.

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:
НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ

Основни ниво: - ученик прима и преноси информације у оквиру служби, услужује госте у хотелу, комуницира са гостима и клијентима, врши резервацију услуга, обавља хотелске послове везане за организовање скупова.

Средњи ниво: ученик израђује коначне резервације и прослеђује извршиоцима услуга, саставља програм туристичке услуге (путовања), евидентира уплату продатих туристичких услуга (користећи софтвер), израђује и издаје ваучере и осталу пратећу документацију (користећи софтвер), формира коначан програма и/или понуду, израђује предлог калкулације, издаје хотелски рачун, обавља продају туристичких услуга, израђује и испоставља предрачун.

Напредни ниво: - прати квалитет извршене услуге, организује измене у новонасталим ситуацијама, анкетира корисника услуга (прикупља утиске корисника по реализацији), рекламира своје услуге у непосредном контакту са клијентом, планира, припрема радно места и организацију рада, прима и преноси информације у оквиру служби, израђује извештаје и статистичке прегледе, примењује важеће процедуре и стандарде квалитета рада у хотелу и агенцији.

АГЕНЦИЈСКО И ХОТЕЛИЈЕРСКО ПОСЛОВАЊЕ

РАЗРЕД: Други

ЛИТЕРАТУРА: Агенцијско и хотелијерско пословање за други разред угоститељско-туристичке школе, Јован Попеску, Миодраг Николић, Бојан Зечевић, Завод за уџбенике, Београд, 2015

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Агенцијско и хотелијерско пословање	Хотелијерско пословање	- Упознавање са појмом и значајем хотелијерства; - Развијање знања о пословању угоститељских објеката као најважнијих партнера туристичких агенција; - Упознавање са одговорношћу и осигурању у туризму и хотелијерству;	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: - разликује појмове угоститељство, хотелијерство и ресторатерство; - објасни улогу хотелијерства у склопу угоститељске делатности; - образложи значај хотелијерства за развој туризма; - објасни настанак и развој хотелијерства у свету и Србији; - презентује савремене тенденције у развоју хотелијерства -	- Рад са подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Компетенција за целоживотно учење - Вештина комуникације - Решавање проблема - Вештина сарадње	- Основи туризма и угоститељства - Основи економије - Економика и организација туристичких предузећа; - Пословна кореспонденција; - Туристичка географија; - Психологија у туризму; - Финансијско пословање; - Маркетинг у туризму и угоститељству; - Историја уметности; - Предузетништво; - Професионална пракса.

			раст и развој хотелских ланаца - опише начин рада и организацију угоститељских објеката за смештај, исхрану и пиће - објасни економске чиниоце пословања хотела; - представи организацију и технику пословања хотелских служби; - процени потребе хотела за одређеним службама из конкретног примера; - објасни начине резервације хотелских услуга; - резервише хотелске услуге на различите начине; - резервише хотелске услуге користећи ИКТ; - провери рум статус; - користи хотелске резервационе системе; - евидентира		

			хотелске госте; - попуни хотелску легитимацију - ради са гостима/туристима у ВИП статусу - евидентира коришћене хотелске услуге у пословне књиге и обрасце - наплаћује хотелске услуге; - решава жалбе и проблеме настале током боравка туриста/гостију у хотелу; - спроводи у раду пословне обичаје и узансе - пружа неопходне информације туристима/гостима за време боравка у угоститељском објекту за смештај, исхрану и пиће; - дефинише одговорност у хотелијерству; - разликује врсте одговорности у хотелијерству; - дефинише осигурање у хотелијерству; - образложи уговор о		

			осигурању; - опише врсте осигурања		
	Сарадња туристичких агенција и пружалаца услуга смештаја	- Оспособљавање ученика за обављање послова туристичког саветника; – Разумевање пословног односа између туристичких агенција и хотелских / угоститељских subjekata;	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: - Наведе врсте смештајних капацитета - Разликује врсте смештајних капацитета - Тумачи Правилник за уређење и опремање смештајних капацитета - Одабере обавезне и изборне елементе за категоризацију одређеног смештајног објекта - Тумачи Правилник о категоризацији - Дефинише сеоско туристичко домаћинство; - Презентује типове и основне карактеристике сеоског туристичког домаћинства. - Симулира	- Рад са подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Компетенција за целоживотно учење - Вештина комуникације - Решавање проблема - Вештина сарадње	- Основи туризма и угоститељства - Основи економије - Економика и организација туристичких предузећа; - Пословна кореспонденција; - Туристичка географија; - Психологија у туризму; - Финансијско пословање; - Маркетинг у туризму и угоститељству; - Историја уметности; - Предузетништво; - Професионална пракса.

			регистрање сеоског туристичког домаћинства, поштујући све стандарде - Опише сарадњу туристичких агенција и пружалаца услуга смештаја, - Користи правне процедуре и документа која дефинишу однос пружалаца услуга смештаја и туристичких агенција, - Сарађује са туристичким агенцијама из домена надлежности пружалаца услуга смештаја, - Учествоје у склапању уговора између туристичких агенција и пружаоца услуга смештаја, - Састави уговор о затраженој и потврђеној резервацији, - Одабере неопходне		

			елементе за састављање Уговора о алотману - Одабере неопходне елементе за састављање Уговора о фиксном закупу; - резервише услуге туристичких агенција и пружалаца услуга смештаја -електронски резервише услуге туристичких агенција и пружалаца услуга смештаја, - симулира плаћање услуга туристичких агенција и пружалаца услуга смештаја, - учествује у онлајн пословању туристичких агенција са пружаоцима услуга смештаја.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални и тимски.					

Наставне методе: монолошко – дијалошка, текст – метода, метода практичних радова, метода демонстрације и писани радови.

Наставна средства: текстуелна, визуелна, аудио-визуелна, помоћно-техничка.

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:
НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ

Основни ниво: - ученик прима и преноси информације у оквиру служби, услужује госте у хотелу, комуницира са гостима и клијентима, врши резервацију услуга, обавља хотелске послове везане за организовање скупова.

Средњи ниво: ученик израђује коначне резервације и прослеђује извршиоцима услуга, саставља програм туристичке услуге (путовања), евидентира уплату продатих туристичких услуга (користећи софтвер), израђује и издаје ваучере и осталу пратећу документацију (користећи софтвер), формира коначан програма и/или понуду, израђује предлог калкулације, издаје хотелски рачун, обавља продају туристичких услуга, израђује и испоставља предрачун.

Напредни ниво: - прати квалитет извршене услуге, организује измене у новонасталим ситуацијама, анкетира корисника услуга (прикупља утиске корисника по реализацији), рекламира своје услуге у непосредном контакту са клијентом, планира, припрема радно места и организацију рада, прима и преноси информације у оквиру служби, израђује извештаје и статистичке прегледе, примењује важеће процедуре и стандарде квалитета рада у хотелу и агенцији.

ПОСЛОВНА ИНФОРМАТИКА

РАЗРЕД: ДРУГИ

ЛИТЕРАТУРА: Информатика, Уџбеник за други разред гимназије, Клетт, 2015.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПОСЛОВНА ИНФОРМАТИКА	ТАБЕЛАРНИ ПРОРАЧУНИ	Оспособљавање ученика зарад у	-разликује апсолутно и релативно адресирање	3. Рад са подацима и информацијама	Математика

		програму за табеларне прорачуне	-користи напредне функције -креира табеле за требовање намирница -креира табеле за вођење залиха у кухињи -креира табеле за калкулације obroка	4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема	Ликовна култура Музичка култура Куварство
	ОБРАДА ЦРТЕЖА НА РАЧУНАРУ	Оспособљавање ученика за рад у програму за векторску графику	-лоцира основне опције програма за обраду цртежа -црта основне графичке објекте -трансформише графичке објекте -користи текст у графичком окружењу -креира једноставне и сложене меније користећи програм за обраду цртежа -креира дневне и свечане меније -креира стандардне и дневне јеловнике -користи опције за штампу -шаље цртеж помоћу		

			електронске поште		
	ОБРАДА ВИДЕО И АУДИО ЗАПИСА	Оспособљавање ученика за основну обраду аудио и видео материјала	-обавља пренос видео записа са дигиталне камере на рачунар -снима аудио запис -наведе типове формата видео записа на рачунару -наведе типове формата аудио записа на рачунару -лоцира основне опције програма за обраду видео записа -едитује видео секвенце -додаје наслов, прелазе и ефекте		
	ОБРАДА ДИГИТАЛНЕ ФОТОГРАФИЈЕ НА РАЧУНАРУ	Оспособљавање ученика за рад у програму за растерску графику	-користи основне опције дигиталног фотоапарата -обавља пренос фотографија са дигиталног фотоапарата на рачунар -наведе типове формата записа слика на рачунару		

			-лоцира основне опције програма за обраду слика -скенира користећи програма за обраду слика -користи алате за селекцију делова слике -користи алате за опсецање делова слике -манипулише деловима слике -промени величину слике и подлоге -побољша квалитет контраста и осветљења делова слике -црта основне графичке објекте -користи опције за рад са текстом -користи опције за филтере -користи опције за рад са слојевима -обавља конверзију боја		

			-одабере одговарајући формат за снимање слика -штампа слику		
	ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ	Оспособљавање ученика за рад у програму за израду презентација	-додаје мултимедијалне садржаје у презентацију -примењује ефекте анимације над објектима презентације -примењује ефекте транзиције слајдова -управља начином приказа презентације -креира мултимедијалну презентацију неких фаза процеса рада у конкретној струци ученика -именује формате у којима може бити сачувана презентација		
	ИНТЕРНЕТ ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ – ОСНОВЕ ЈЕЗИКА HTML	Упознавање и оспособљавање ученика за рад са HTML dokumentima	-дефинише појам хипертекста и хипермедије -разликује HTML и HTML едитор		

			-објасни код веб странице коју посете -чува и креира хтмл документ -уреди позадину хтмл документа -обликује текст у хтмл документу -убаци линкове до неке друге странице -уметне слику као део хтмл документа -познаје погодне формате слика -промени атрибуте слике -препознаје значај табеле при дизајну странице за распоред елемената странице -изради формулар за поравнавање елемената обрасца -познаје широк спектар специјализованих програма за израду веб страница -примењује научено у		

			другим програмима		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:Групни, индивидуални, рад у пару					
Наставне методе:Дијалошка, методе рада са књигом, разговор, методе рада у кабинету за информатику					
Наставна средства:Рачунари, штампач, скенер, пројектор					

ПСИХОЛОГИЈА У ТУРИЗМУ И УГОСТИТЕЉСТВУ

РАЗРЕД: Други

ЛИТЕРАТУРА:Кузмановић, Б.; Штајнбергер, И. (2008). *Психологија за трећи и четврти разред трговинских, угоститељско- туристичких и школа за личне услуге*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства;

Материјал за учење – припремљен од стране професора; Материјал са интернета.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПСИХОЛОГИЈА У ТУРИЗМУ И УГОСТИТЕЉСТВУ	Психологија као наука	- Упознавање ученика са предметом проучавања психологије и са њеним дисциплинама и предметом њиховог проучавања; - Стицање знања о значају примене психолошких сазнања у	Ученик зна да дефинише психологију као науку, предмет њеног изучавања, разликује теоријске и примењене психолошке дисциплине, схвата значај примене сазнања из појединих дисциплина у туристичкој струци и у раду са	Компетенција за целоживотно учење(ученик планира време за учење, организује процес учења, активно конструише знања, селекује познато од непознатог, разликује битно од небитног, резимира основне идеје, користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и	- Агенцијско и хотелијерско пословање - Маркетинг у туризму и угоститељству - Професионална пракса - Историја уметности - Грађанско васпитање

		оквиру рада у туризму. • Стицање знања о органиским основама психичког живота	клијентима; спреман је да повеже стечена сазнања и да кроз примере објасни примену науке у туризму; ученик уме да објасни и на примеру препозна органске основе психичког живота.	циљевима учења, разликује чињенице од интерпретација и ставова, разликује аргументе према снази и релевантности, процењује властиту успешност у учењу, открива тешкоће и зна како да их превазиђе); • Комуникација (активно доприноси неговању културе дијалога, поштује основне норме комуникације, ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације, уме јасно да искаже одређени садржај, уважава саговорника, изражава своје мишљење на конструктиван начин поштујући принципе конструктивне комуникације, ученик користи одговарајући стил комуникације у складу са научним • Рад с подацима и информацијама (ученик упоређује различите изворе	• Српски језик и књижевност • Социологија са правима грађана
	Психички процеси и особине	• Разумевање особе као јединствене, непоновљиве и сложене организације психичких процеса и особина, као и карактеристичног начина понашања. • Стицање знања о важним психичким процесима који значајно утичу на функционисање човека; • Разумевање како поједини психички	Ученик зна да дефинише појмове психички процеси, особине, стања и личност; Ученик разуме и разликује ове појмове; уме да примени знање на конкретним примерима; Ученик дефинише појам осета и опажаја, зна шта се подразумева под опажањем и разликује карактеристике опажања предмета и људи; зна основне чиниоце опажања; ученик дефинише појам прве импресије и грешака у опажању		

		процеси и особине утичу на понашање јединке у различитим животним ситуацијама	особа; препознаје значај опажања особа каа је у питању однос према клијентима; зна да дефинише појам пажње и фактора који је изазивају и на њу утичу; Ученик наводи, објашњава, разликује и препознаје на примерима различите врсте учења; објашњава процесе памћења и заборављања; разликује врсте памћења и факторе који утичу на заборављање; описује процес мишљења, разликује врсте мишљења; зна шта је интелигенција, како се може мерити; Ученик разуме појам емоционалног реаговања; дефинише појам	података, процењује њихову поузданост, користи информационе технологије, препознаје значај поузданих и релевантних података); • Дигитална компетенција (уме да претражује и користи информације у електронском облику, помоћу информационо-комуникационих технологија уме да представи, организује и структурира информације, препознаје ризике и одоговрно поступа); • Решавање проблема (ученик проналази и осмишљава могуће начине решавања проблемских ситуација, уме да процени добре и лоше стране потенцијалних решења, ученик припрема примену решења и вреднује примену датог решења у проблемским	

			емоција и наводи три врсте појава које прате емоције; разликује врсте емоционалних стања; наводи органске промене које прате доживљавање емоција; описује и објашњава значај емоција за душевно здравље; разликује појмове стреса, трауме, анксиозности; зна шта је емоционална интелигенција; Ученик зна шта су мотиви, мотивација и потребе; објашњава настанак фрустрација и конфликта; препознаје их у примерима и наводи примере; зна основне врсте препрека које доводе до фрустрација; зна основне типове интраперсоналних конфликта; препознаје и	ситуацијама); • Сарадња (конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе и остваривању заједничких циљева, активно слуша и поштује сараднике, ангажује се у реализацији предузетих обавеза у оквиру групног рада, учествује у преиспитивању рада групе и доприноси унапређењу њеног рада); • Одговорно учешће у демократском друштву (активно учествује у животу школе и заједнице, поштује друге, доприноси толеранцији и равноправности, има осећање припадности одређеним групама и заједницама, изражава свој идентитет, залаже се за солидарност и учествује у хуманитарним	

			наводи позитивне и негативне начине реаговања на фрустрације и конфликте; зна да дефинише и наведе основне одлике механизма одбране као начина реаговања на фрустрације и конфликта; зна да објасни основне механизме одбране; знање показује кроз примере из свакодневног живота;	активностима); - Одговоран однос према здрављу (психичком и физичком)(ученик препознаје значај менталне хигијене, утицај емоција на психичко здравље човека; познаје могуће последиће коришћења психоактивних супстанци и примене неадекватних стимулатора у борби против умора, бира здрав стил живота); - Предузимљивост и оријентација ка предузетништву (ученик разуме важност личне активације, уме да идентификује и адекватно представи своје способности и вештине, уме да заступа и искаже своје идеје, да утиче на друге, кроз развој вештине јавног говора, преговарања и вештине решавања конфликта, зна да комуницира);	
	Личност	Разумевање особе као јединствене, непоновљиве и сложене организације психичких процеса и особина, као и карактеристичног начина понашања.	Ученик зна шта је личност и шта све овај појам обухвата; зна који су основни проблеми које изучава психологија личности; зна шта је структура личности и шта је чини; препознаје типове темперамента и зна шта је карактер; препознаје појам свести о себи; спреман је да		

			формира властити идентитет на основу стеченог знања; Зна шта је Јунгова типологија личности; разликује типове личности; Схвата значај развоја личности, описује, разликује и препознаје значај различитих фактора који утичу на развој личности.		
	Међуљудски односи на раду	• Упознавање са карактеристикама понашања појединца у групи. • Стицање знања о значају повезаности међуљудских односа на раду и успешности обављања посла. • Стицање знања о групним процесима и руковођењу групама.	Ученик разликује врсте група и њихову структуру; зна шта је тим, како се формира и које улоге могу имати људи у тиму; ученик упоређује групу са тимом; разликује вођство од руковођења; разликује типове руковођења групом; препознаје и описује групне процесе – сарадњу, такмичење; препознаје и описује различите типове конфликта		

			у групи; примењује адекватне начине решавања конфликта и препознаје их на примерима; објашњава важности позитивне психолошке климе у радној групи; спреман је да опише сопствено понашање у процесу рада.		
	Комуникација	• Стицање знања о процесу комуникације, врстама комуникације и унапређивању комуникацијских вештина.	Ученик дефинише и описује елементе процеса комуникације; наводи циљеве и начела комуникације; објашњава врсте комуникације; разликује вербалну од невербалне; дефинише неспоразуме у комуникацији и врсте препрека које до њих доводе; наводи и демонстрира принципе успешне комуникације - активно слушање,		

			асертивност, децентрацију, јасноћу изражавања, уважавање различитости: зна шта је интеркултурална комуникација; Препознаје специфичности комуникације са клијентом и наводи најчешће комуникацијске конflikте са њим; препознаје и примењује технике успешне комуникације за њихово разрешавање.		
	Психологија опхођења са гостима	• Стицање знања о правилима опхођења са клијентима како би се успешно обављао посао. • Стицање знања о кључним особинама туристичког радника и основним психолошким	Ученик наводи и препознаје значајне особине које би било добро да поседује туристички радник; објашњава и демонстрира општа правила опхођења са клијентом; објашњава основне принципе продаје угоститељских		

		принципима продаје услуга у туризму. Развијање вештина значајних за опхођење са клијентом на основу разумевања психологије туристе и туристичког понашања	услуга; ученик препознаје и објашњава значај стварања поверења код клијента; Ученик зна да дефинише туристичко понашање и објасни његове аспекте; ученик разликује и препознаје мотиве клијента за коришћењем туристичких услуга; Ученик уме да објасни основне принципе стварања одлуке о коришћењу туристичких услуга и препознавање ризика; Ученик препознаје и разликује типове клијената према различитим критеријумима одликама понашања и личности;		

	Психологија рекламе	• Стицање знања о примени психологије као науке и психолошких сазнања у рекламама и формирању туристичких услуга и понуда	Ученик зна шта је предмет проучавања психологије олгашавања и који су њени циљеви; зна да наведе врсте промотивних средстава; ученик разликује предности и слабости промотивних средстава; наводи основне психолошке принципе које треба да задовољи рекламна порука; описује основне принципе којима реклама делује на циљну групу; осмишљава пример реклама за задату циљну групу корисника услуга.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облицирада: фронтални; индивидуални; рад у пару; рад у групи Наставне методе: монолошко-дијалогска; дијалогска (херуистички разговор); демонстрациона метода; метода решавања проблема ; метода играња улога					

Наставна средства: уџбеник; свеске; материјали за активности на часу (папири са задацима, табеле за попуњавање, текстови са проблемским ситуацијама); материјал са презентација; аудио-визуелна наставна средства (компјутер, пројектор, ТВ, видео снимци), интернет публикације

ПРОФЕСИОНАЛНА ПРАКСА

РАЗРЕД: Други

ЛИТЕРАТУРА: Агенцијско и хотелијерско пословање за други разред угоститељско-туристичке школе, Јован Попеску, Миодраг Николић, Бојан Зечевић, Завод за уџбенике, Београд, 2015

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Професионална пракса	Хотелијерско пословање	- Упознавање са радом туристичких агенција, организација, хотела и других угоститељских објеката за смештај.	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: - извршава задатке у складу са организацијом хотелских служби; - резервише хотелске услуге користећи одговарајући софтвер; - евидентира хотелске госте користећи одговарајући софтвер; - попуњава пословне књиге и обрасце у агенцијском и	- Рад са подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Компетенција за целоживотно учење - Вештина комуникације - Решавање проблема - Вештина сарадње	- Основи туризма и угоститељства - Основи економије - Економика и организација туристичких предузећа; - Пословна кореспонденција; - Туристичка географија; - Психологија у туризму; - Финансијско пословање; - Маркетинг у туризму и угоститељству; - Историја уметности; - Предузетништво; - Агенцијско и хотелијерско пословање.

			хотелијерском пословању (ручно, и користећи софтвер); - наплаћује хотелске услуге ; - решава проблеме настале током боравка госта у хотелу; - поступа у складу са протоколом при раду са ВИП гостима.		
	Сарадња туристичких агенција и пружаоца услуга смештаја	– Развијање знања о пословним односима између туристичких агенција и пружаоца услуга смештаја.	По завршетку модула ученик ће бити у стању да: - Комуницира са хотелима или туристичким агенцијама, из домена надлежности пружаоца услуга смештаја, - састави уговор о затраженој и потврђеној резервацији, - састави уговор о алотману, - састави уговор о фиксном закупу;	- Рад са подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Компетенција за целоживотно учење - Вештина комуникације - Решавање проблема - Вештина сарадње	- Основи туризма и угоститељства - Основи економије - Економика и организација туристичких предузећа; - Пословна кореспонденција; - Туристичка географија; - Психологија у туризму; - Финансијско пословање; - Маркетинг у туризму и угоститељству; - Историја уметности; - Предузетништво; - Агенцијско и хотелијерско пословање.

			- електронски резервише међусобне услуге туристичких агенција и пружаоца услуга смештаја.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални и тимски. Наставне методе: монолошко – дијалогска, текст – метода, метода практичних радова, метода демонстрације и писани радови. Наставна средства: текстуелна, визуелна, аудио-визуелна, помоћно-техничка.					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: - ученик прима и преноси информације у оквиру служби, услужује госте у хотелу, комуницира са гостима и клијентима, врши резервацију услуга, обавља хотелске послове везане за организовање скупова. Средњи ниво: ученик израђује коначне резервације и прослеђује извршиоцима услуга, саставља програм туристичке услуге (путовања), евидентира уплату продатих туристичких услуга (користећи софтвер), израђује и издаје ваучере и осталу пратећу документацију (користећи софтвер), формира коначан програма и/или понуду, израђује предлог калкулације, издаје хотелски рачун, обавља продају туристичких услуга, израђује и испоставља предрачун. Напредни ниво: - прати квалитет извршене услуге, организује измене у новонасталим ситуацијама, анкетира корисника услуга (прикупља утиске корисника по реализацији), рекламира своје услуге у непосредном контакту са клијентом, планира, припрема радно места и организацију рада, прима и преноси информације у оквиру служби, израђује извештаје и статистичке прегледе, примењује важеће процедуре и стандарде квалитета рада у хотелу и агенцији.					

ПОДРУЧЕ РАДА ТРГОВИНА ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: КУЛИНАРСКИ ТЕХНИЧАР

Сл.Гласник 13/2021 од 02.09.2021.

Стандард квалификације: 19/2020-20 од 29.12.2020.

ЗА I, II, III, IV РАЗРЕД

ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА: КУЛИНАРСКИ ТЕХНИЧАР

	I РАЗРЕД					II РАЗРЕД					III РАЗРЕД					IV РАЗРЕД					УКУПНО			
	недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			годишње			
	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Б	Σ
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	17	2	561	66		15		480			9		279			11		330			1650	66		1716
1. Српски језик и књижевност	3		99			3		96			3		93			3		90			378			378
1.1 језик и књижевност*	3		99			3		96			3		93			3		90			378			378
2. Српски као нематеријни језик*	2		66			2		64			2		62			2		60			252			252
3. Страни језик	2		66			2		64			2		62			2		60			252			252
4. Физичко васпитање	2		66			2		64			2		62			2		60			252			252
5. Математика	2		66			2		64			2		62			2		60			252			252
6. Рачунарство и информатика		2		66																		66		66
7. Историја	2		66			2		64													130			130
8. Географија	1		33			2		64													97			97
9. Хемија	2		66																		66			66
10. Екологија и заштита животне средине	2		66																		66			66
11. Ликовна култура	1		33																		33			33
12. Физика						2		64													64			64
13. Социологија са правима грађана															2		60				60			60
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	1		33			1		32			3		93			3		90			248			248
1. Грађанско васпитање / Верска настава	1		33			1		32			1		31			1		30			126			126
2. Изборни предмет према програму образовног профила											2		62			2		60			122			122
Укупно A1+ Б	18	2	594	66		16		512			10 (12**)		310 (372**)			12 (14**)		360 (420**)			1776 (1908**)	66		1842 (1964**)
Укупно	20		660			16		512			10 (12**)		310 (372**)			12 (14**)		360 (420**)			1842 (1964**)			

Напомена: * За ученике који наставу слушају на материјем језику националне мањине

** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ

I ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА за образовни профил Кулинарски техничар*

	I РАЗРЕД								II РАЗРЕД								III РАЗРЕД								IV РАЗРЕД								УКУПНО				Σ
	недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				годишње				
	Т	В	ПН		Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б					
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	4	8			132	264		120	2	8	6	64	256	192	150		8	6	6	248	186	186	180		4	8	6	120	240	180	120		564	946	558	570	2638
1 Хигијена	2				66																										66				66		
2 Основе туризма и угоститељства	2				66																										66				66		
3 Куварство		6				198		90		6	6		192	192	120			6	6		186	186	120			6	6		180	180	120		756	558	450	1764	
4 Пословна комуникација		2				66																										66			66		
5 Пословна информатика										2			64																			64			64		
6 Економика и организација предузећа									2			64																			64			64			
7 Познавање робе															2		62														62			62			
8 Наука о исхрани															2		62														62			62			
9 Уметничко обликовање																						2			60					60			60				
10 Основе услуживања															2		62														62			62			
11 Маркетинг у туризму и угоститељству															2		62														62			62			
12 Хотелијерство																						2			60					60			60				
13 Предузетништво																						2			60					60		60		60			
14 Професионална пракса								30						30							60												120	120			
B2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ															2		62				2			60					122				122				
1 Изборни програм према програму образовног профила															2		62				2			60					122				122				
Укупно A2+B2	4	8			132	264		120	2	8	6	64	256	192	150	8 (*10)	6	6	248 (*310)	186	186	180	4 (*6)	8	6	120 (*180)	240	180	120	564 (*686)	946	558	570	2636 (*2760)			
Укупно A2+B2	12				516				16				662				20 (*22)				800 (*862)				18 (*20)				660 (*720)				2638 (*2760)				2638 (*2760)

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Листа изборних предмета

РБ	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Пословни страни језик			2	2
2.	Општа туристичка географија			2	
3.	Смештај у сеоском туристичком домаћинству			2	
4.	Психологија у туризму				2
5.	Путеви хране				2
6.	Основе посластичарства				2
Општеобразовни предмети					
1.	Музичка култура			2	2
2.	Биологија			2	2
3.	Историја одабране теме			2	2
4.	Психологија			2	2
5.	Логика са етиком			2	2

Циљеви стручног образовања

Циљ стручног образовања за образовни профил КУЛИНАРСКИ ТЕХНИЧАР је оспособљавање ученика за припремање јела и посластица, израда норматива утрешка материјала за спремање јела

Неопходност сталног прилагођавања променљивим захтевима тржишта рада, потреба континуираног образовања, стручног усавршавања, развоја каријере, унапређење могућности запослења, усмерава ученике да се оспособљавају за:

- ☐ примену теоријских знања у практичном контексту;
- ☐ ефикасан рад у тиму;
- ☐ преузимање одговорности за властито континуирано учење и напредовање у послу и каријери;
- ☐ благовремено реаговање на промене у радној средини;
- ☐ препознавање пословних могућности у радној средини и ширем социјалном окружењу;

- ▣ примену сигурносних и здравствених мера у процесу рада;
- ▣ примену мера заштите животне средине ускладу са концептом одрживог развоја;
- ▣ употребу информатичке технологије у прикупљању, организовању и коришћењу информација у раду и свакодневном животу.

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ КУЛИНАРСКИ ТЕХНИЧАР ПРВИ РАЗРЕД

РАЧУНАРСТВО И ИНФОРМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: „Рачунарство и информатика“ уџбеник за први разред гимназија и средњих стручних школа, Мирсад Имамовић, Завод за уџбенике Београд

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Рачунарство и информатика	Рачунарство	Упознавање ученика саорганизацијомрачунарског система.	– објасни улогу ИКТ у свакодневном животу; – наведе актуелне области рачунарства и проблеме који они решавају; – разуме изазове коришћења и користи савремене технологије на одговоран и безбедан начин; – објасни начин дигиталног записа	3. Рад са подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема	Математика Пословна кореспонденција Рачуноводство

			података и бинарног записа природних бројева; – процени количину меморије коју заузимају различите врсте података; – опише разлику између хардвера и софтвера; – наведе хардверске компоненте дигиталних уређаја, њихову улогу у систему и основне карактеристике; – објасни шта је системски софтвер; – објасни која је улога оперативног система; – познаје основне типове апликативног софтвера; – разликује појмове и типове лиценци софтвера и садржаја који се деле;		
	Дигитални уређаји и интернет	Упознавање и оспособљавање ученика за коришћење интернет	– разликује елементе графичког корисничког		

		сервиса	интерфејса; – прилагоди радно окружење кроз основна подешавања; – инсталира и деинсталира корисничке програме; – објасни начине прикључивања и подешавања спољашњих уређаја (штампача, скенера, пројектора, ...); – приступа интернету, самостално претражује, проналази информације у дигиталном окружењу и преузима их на свој уређај; – организује датотеке на локалном и дељеном складишту; – класификује информације са интернета и процењује њихов квалитет и поузданост;		

			– користи сервисе интернета који одговарају његовом стручном усмерењу; – спроводи поступке за заштиту личних података и приватности на интернету;		
	Креирање и уређивање дигиталних садржаја	Оспособљавање ученика за коришћење програма за обраду текста, израду презентација и обраду аудио и видео садржаја	– ефикасно и тачно уноси и уређује неформатиран текст, поштујући правила језичког и дигиталног правописа; – користи функционалности намењене сарадничком раду; – примени основне и напредније елементе форматирања и структурирања стручног текста; – примени параметре стилизовања текста на нивоу карактера, параграфа и страница;		

			– користи, креира и одржава именоване стилове и табелу садржаја документа; – припреми документ за штампу и одштампа га; – креира растерску и векторску слику у изабраном програму; – користи алате за уређивање и трансформацију слике; – оптимизује слику за приказ на различитим медијима и сачува је у одговарајућем формату; – користи алат за уређивање аудио и видео-записа; – у складу са правилима за израду добре презентације креира, уређује и приказује слајд презентације; – креира једноставни веб-сајт на основу		

			готових веб решења;		
	Програми за табеларна израчунавања	Оспособљавање ученика зарад у програму за табеларне прорачуне	– креира и форматира табелу са подацима одговарајућег типа; – креира формуле за израчунавање статистика уз коришћење уграђених функција; – користи апсолутно и релативно адресирање; – сортира и филтрира податке по задатом критеријуму; – креира изведене (пивот) табеле; – представи визуелно податке на одговарајући начин; – протумачи резултате анализе података и изведе закључке; – припреми табеле за штампу и одштампа их.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:Групни, индивидуални, рад у пару					

Наставне методе:Дијалoшкa, методе рaдa сa књигoм, рaзгoвoр, методе рaдa у кaбинету зa информaтику
Настaвнa срeдствa: Рaчунaри, штaмпaч, скeнер, прoјeктoр
Општи стaндaрди постигнућa зa крaј oпштeг срeдњeг oбрaзoвaњa и вaспитaњa и срeдњeг стручнoг oбрaзoвaњa и вaспитaњa из прeдмeтa..... јeсу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ
Оснoвни нивo:Учeник знa принцип рaдa рaчунaр, знa прoгрaмa у кoјим смo рaдили(Word, Excel, Power Point ...),знa дa сaмoстaлно кoристи интeрнeтсeрвисe ...
Срeдњи нивo:Учeник јe oспoсoбљeн дa сaмoстaлно кoристи прoгрaмe у кoјим смo рaдили, дa сaмoстaлно рeшaвa прoблeмe, пoдeшaвa пaрaмeтрe...
Нaпрeдни нивo:Учeник прaви слoжeнијe прeзeнтaцијe, крeирa сaмoстaлно дoкумeнтa сa тaбeлaмa,сликaмa , рeшaвa слoжeнe мaтeмaтићкe функцијe и прaви рaзнe грaфикoнe ...

ИСТОРИЈА

Предмет	Тема	Циљ	Исходи	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Историја	Увод	- Унапређивање знања о основним методама рада историјске науке. - Унапређивање знања о основним елементима хронологије и њене употребе у историјском контексту. - Познавање периодизације историје. - Познавање обележја праисторије и њених најважнијих локалитета у Европи и Србији.	- дефинише појам историје; - разликује историју као науку и као наставни предмет; - именује и разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); - лоцира одређени хронолошки податак у одговарајући миленијум, век и деценију; - препозна различите начине рачунања времена у прошлости и садашњости; - наведе основне историјске периоде у развоју човечанства и одреди граничне датуме који их деле; - дефинише појам историјских извора и познаје њихову основну поделу; - објасни значај историјских извора у изучавању и разумевању прошлости; - разликује историјске изворе од историјске	Компетенција за целоживотно учење Комуникација	Српски језик Ликовна култура Музичка култура Грађанско васпитање Географија Социологија Верска настава

			литературе		
	Цивилизације старог века	• Упознавање са глобалним прегледом цивилизација старог века. • Разумевање основних одлика цивилизација старог века. • Унапређивање знања о друштвеним структурама и државним институцијама у цивилизацијама старог века. • Разумевање одлика религија и верских схватања у старом веку. • Проширивање знања о култури цивилизација старог века и њеним главним тековинама. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у цивилизацијама старог века. • Уочавање утицаја	• утврди основне претпоставке за настанак цивилизација старог века; • именује најважније цивилизације епохе старог века; • наведе и лоцира најважније цивилизације из најранијег периода историје човечанства (Месопотамија, Египат, Јудеја, Феникија, Крит, Индија, Кина); • одреди основне одлике и најважније тековине цивилизација Далеког истока (Индија, Кина); • опише друштвене структуре у најважнијим државама старог века; • објасни државно уређење цивилизација Старог истока античке Грчке и Рима; • наведе религијске системе и њихове главне одлике у најважнијим државама старог века; • наведе врсте писама цивилизација старог века и препозна њихове особености; • идентификује основне одлике привреда најзначајнијих држава старог века • опише начин живота припадника различитих друштвених слојева у државама старог века;	Рад с подацима и информацијама Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција	

		историјског наслеђа цивилизација старог века на савремени свет.	• именује најзначајнија привредна, научна и културна достигнућа цивилизација старог века; • наведе главне тековине цивилизација старог века у савременом добу и препозна њихов значај; • уочи, наведе и упоређи сличности и разлике између појава и процеса из историје старог века са појавама и процесима у савременом друштву.		
	Европа и Средоземље у средњем веку	• Разумевање основних одлика епохе средњег века. • Унапређивање знања о друштвеним структурама и државним институцијама у средњем веку. • Разумевање одлика религије и верских схватања у средњем веку. • Проширивање знања о средњовековној култури и њеним главним тековинама.	• истакне одлике периода средњег века и уочи основне разлике у односу на античку епоху; • лоцира одређени историјски догађај или појаву на временској ленти средњег века; • објасни формирање феудалне друштвене структуре и вазалне односе; • опише, на примеру Византије, Франачке, Француске, Енглеске и Немачке, друштвену структуру и државно уређење у средњем веку; • наведе и образложи организациону структуру православне и католичке цркве; • сагледа значај Великог раскола и његове последице; • опише настанак и ширење ислама; • разуме узроке и последице крсташких ратова		
	Срби и њихово окружење у средњем веку	• Проширивање знања о историји српских држава у средњем веку. • Унапређивање знања о друштвеним структурама и државним институцијама у српским земљама у средњем веку. • Стицање знања о личностима које су обележиле средњи век у националној историји. • Разумевање одлика религије и верских схватања код Срба у	• лоцира одређени догађај или појаву из српске средњовековне историје на временској ленти; • опише друштвену структуру и државно уређење српских земаља у средњем веку; • наведе одлике српске државности у средњем веку; • уочи и објасни на историјској карти промене граница српских држава усредњем веку; • уочи значај религије код Срба у средњем веку и њен утицај на културно стваралаштво; • именује најважније личности које су заслужне за развој српске културе у средњем веку; • наведе и опише највећа културна достигнућа		

		средњем веку. • Унапређивање знања о културном наслеђу Срба у средњем веку. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у српским земљама у средњем веку. • Развијање свести о значају средњовековне државности за настанак модерне српске државе.	код Срба у средњем веку; • идентификује основне одлике привреде у српским земљама у средњем веку; • истакне одлике свакодневног живота друштвених слојева у српским земљама у средњем веку • наведе главне тековине српске средњовековне културе и уочи њихову присутност у савременом добу; • препозна значај средњовековне државности за настанак модерне српске државе.		
Европа и свет од краја XV до краја XVIII века	• Стицање знања о историји најзначајнијих европских држава од краја XV до краја XVIII века. • Унапређивање знања о друштвеним структурама и државним институцијама у Европи од краја XV до краја XVIII века. • Разумевање значаја појаве протестантизма. • Проширивање знања о културним достигнућима у периоду од краја XV до краја XVIII века. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у периоду од краја XV до краја XVIII века. • Уочавање утицаја историјског наслеђа периода од краја XV до краја XVIII века на савремени свет.	• идентификује основне одлике периода од краја XV до краја XVIII века у историји Европе; • сагледа значај и последице великих географских открића; • опише, на примеру Француске, Енглеске, Пруске, Аустрије, Русије и Шпаније, друштвену структуру и државно уређење у апсолутистичким монархијама; • сагледа значај реформације и именује најзначајнија протестанска учења; • именује најважније ствараоце епохе хуманизма и ренесансе и наведе њихова дела; • наведе најзначајнија културна и техничка достигнућа у периоду од краја XV до краја XVIII века; • идентификује основне одлике привреде у периоду од краја XV до краја XVIII века • истакне одлике свакодневног живота друштвених слојева у периоду од краја XV до краја XVIII века; • наведе главне тековине периода од краја XV до краја XVIII века и препозна њихов значај у савременом добу.			

	Српски народ под страном влашћу од краја XV до краја XVIII века	• Унапређивање знања о положају српског народа под османском, хабзбуршком и млетачком влашћу од краја XV до краја XVIII века. • Стицање знања о личностима које су обележиле период од краја XV до краја XVIII века у националној историји. • Уочавање улоге српске цркве у очувању националног идентитета.	• идентификује основне одлике периода од краја XV до краја XVIII века у националној историји; • опише друштвену структуру и државно уређење Османског царства и положај српског народа у њему; • лоцира на историјској карти најважније правце и области сеоба српског народа; • уочи последице сеоба српског народа; • објасни положај Срба у Хабзбуршкој монархији; • уочи последице процеса исламизације, покатоличавања и унијаћења Срба; • изведе закључак о улози српске цркве у очувању националног идентитета;		
		• Унапређивање знања о културном стваралаштву Срба од краја XV до краја XVIII века. • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у српским земљама од краја XV до краја XVIII века.	• наведе најзначајнија културна достигнућа српског народа у периоду од краја XV до краја XVIII века; • идентификује основне одлике привреде у српским земљама од краја XV до краја XVIII века; • истакне одлике свакодневног живота друштвених слојева у српским земљама у периоду од краја XV до краја XVIII века.	Наставна средства: цртеж ; дијаграм ; карта ; графикон ; мултимедијална презентација ; филмови	
	Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода	Облици рада: фронтални; групни ; рад у паровима ; тимски ; индивидуални	Наставне методе: монолошке • дијалогске • илустративно демонстративне • практичних радова		

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета историја:

Основни ниво:

1. Област ИСТОРИЈСКА ЗНАЊА

2.ИС.1.1.1. Разуме значење основних историјских и појмова историјске науке.

2.ИС.1.1.2. Користи хронолошке термине у одговарајућем историјском и савременом контексту.

2.ИС.1.1.3. Препознаје историјски простор на историјској карти.

2.ИС.1.1.4. Именује најзначајније личности и наводи основне процесе, појаве и догађаје из опште и националне историје.

2. Област ИСТРАЖИВАЊЕ, ТУМАЧЕЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

2.ИС.1.2.1. Самостално прикупља и разврстава различите изворе информација о прошлости и садашњости у функцији истраживања.

2.ИС.1.2.2. Уочава да постоје различита виђења исте историјске појаве на основу поређења више историјских извора.

2.ИС.1.2.3. Препознаје предрасуде, стереотипе, пропаганду и друге видове пристрасности у тумачењу историјских појава у историјским и савременим изворима информација.

2.ИС.1.2.4. Усмено интерпретира историјски наратив и саопштава резултате самосталног елементарног истраживања.

2.ИС.1.2.5. Писано саопштава резултате елементарног истраживања уз употребу текстуалне word датотеке (фајла).

3. Област ИСТОРИЈСКЕ ОСНОВЕ САВРЕМЕНОГ ДРУШТВА

2.ИС.1.3.1. Препознаје историјску димензију савремених друштвених појава и процеса.

2.ИС.1.3.2. Идентификује улогу историјских личности у обликовању савремене државе и друштва.

2.ИС.1.3.3. Разуме значај и показује одговоран однос према културно-историјском наслеђу сопственог и других народа.

2.ИС.1.3.4. Разуме смисао обележавања и неговања сећања на важне личности, догађаје и појаве из прошлости народа, држава, институција.

2.ИС.1.3.5. Уочава елементе интеркултуралних односа и препознаје вредности друштва заснованог на њиховом неговању.

2.ИС.1.3.6. Пореди историјски и савремени контекст поштовања људских права и активно учествује у интеркултуралном дијалогу.

2.ИС.1.3.7. Препознаје узроке, елементе и последице историјских конфликта и криза са циљем развијања толеранције, културе дијалога и сензибилитета за спречавање потенцијалних конфликта.

Средњи ниво: Следећи искази описују шта ученик зна, уме и може да уради на средњем нивоу у свакој области.

1. Област ИСТОРИЈСКА ЗНАЊА

2.ИС.2.1.1. Анализира специфичности одређених историјских појмова.

2.ИС.2.1.2. Показује историјске појаве на историјској карти и препознаје историјски простор на географској карти.

2.ИС.2.1.3. Објашњава и повезује улогу личности, процесе, појаве, догађаје из националне и опште историје.

2. Област ИСТРАЖИВАЊЕ, ТУМАЧЕЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

2.ИС.2.2.1. Процењује релевантност и квалитет различитих извора информација о прошлости и садашњости и примењује их у истраживању и презентацији.

2.ИС.2.2.2. Анализира предрасуде, стереотипе, пропаганду и друге видове пристрасности у тумачењу историјских појава у историјским и савременим изворима информација и уочава њихове последице.

3. Област ИСТОРИЈСКЕ ОСНОВЕ САВРЕМЕНОГ ДРУШТВА

2.ИС.2.3.1. Наводи и описује појаве различитог историјског трајања и уочава сличности и прави разлику у односу на њихов савремени и историјски контекст.

Напредни ниво: Следећи искази описују шта ученик зна, уме и може да уради на напредном нивоу у свакој области.

1. Област ИСТОРИЈСКА ЗНАЊА

2.ИС.3.1.1. Разуме и анализира променљивост историјског простора у различитим периодима, уз употребу историјске, географске и савремене политичке карте.

2.ИС.3.1.2. Критички просуђује важне процесе, појаве, догађаје и личности из опште и националне историје.

2. Област ИСТРАЖИВАЊЕ, ТУМАЧЕЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

2.ИС.3.2.1. Закључује на основу истраживања различитих извора информација о прошлости и садашњости.

2.ИС.3.2.2. Издваја и објашњава специфичне сличности и разлике у тумачењима исте историјске појаве на основу различитих историјских извора.

2.ИС.3.2.3. Усмено објашњава резултате самосталног елементарног истраживања и аргументовано брани изнете ставове и закључке.

2.ИС.3.2.4. Писано и графички презентује резултате елементарног истраживања уз употребу нових технологија.

3. Област ИСТОРИЈСКЕ ОСНОВЕ САВРЕМЕНОГ ДРУШТВА

2.ИС.3.3.1. Анализира савремене појаве и процесе у историјском контексту и на основу добијених резултата изводи закључке.

ГЕОГРАФИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Више извора

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ГЕОГРАФИЈА	Увод	Стицање знања о предмету проучавања физичке географије, подела, значају у систему наука	дефинише предмет изучавања физичке географије, подела и значај разликује Земљине сфере и	Компетенција за целоживотно учење Комуникација	Српски језик и књижевност

		Проширивање• знања о међусобној условљености Земљиних сфера	учава• њихове узрочно-последичне везе	Рад с подацима и информацијама	Историја Грађанско васпитање Верска настава
	Литосфера, унутрашња грађа Земље и рељеф Земљине површине	Проширивање• знања о унутрашњој грађи Земље и основним тектонским процесима Стицање нових и• продубљених знања о основним облицима рељефа на Земљи Проширивање• знања о основним ерозивним и акумулационим процесима	наведе особине унутрашњих Земљиних сфера описује узроке кретања литосферних плоча дефинише појам минерала и стена и• познаје њихову поделу објасни постанак континената и океанских басена наведе основне облике рељефа континената наведе вулканске и трусне зоне на Земљи објасни деловање спољашњих сила именује ерозивне и акумулационе облике рељефа (распадање стена, денудација, флувијална ерозија, крашка ерозија, глацијална ерозија, еолска ерозија и абразија)	Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу и околини Естетичка компетенција	
	Атмосфера	Проширивање• основних знања о факторима и елементима климе Стицање знања о• утицају климе на	објасни факторе који утичу на климу наведе елементе климе објасни временске и климатске елементе који утичу		

		живот људи	на здравље човека (инсолација, температура ваздуха, ваздушни притисак, ветрови, влажност, облаци и облачност, падавине) опише како време утиче на организм• човека (живи барометри, осећај лагодности и нелагодности) опише савремене промене у атмосфери и• њихов утицај на здравље људи (загађење, климатске непогоде)		
	Хидросфера	Развијање свести о значају светског мора за живот и рад људи Проширивање• знања о подземним и површинским водама Стицање знања о• утицају човека на водне ресурсе	дефинише појам Светског мора• лоцира на карти и објасни основне• карактеристике: океана, мора, залива, мореуза објасни различите вредности салинитета• и температуре у односу на географски положај објасни кретање морске воде (таласи,• морске струје и морска доба) дефинише појмове: издан, извор,• термоминералне воде дефинише основне елементе водотока:• речни слив, речни		

			систем, речна мрежа објасни постанак и поделу језера• објасни антропогени утицај на водне• ресурсе (коришћење, експлоатација, управљање, загађење, заштита)		
	Биосфера	Упознавање са• типovima и географским распоредом земљишта Развијање свести о• законитостима распореда биљног и животињског света на Земљи	наведе типове земљишта и услове њиховог настанка објасни распоред типова земљишта на• Земљи објасни географски распоред биљних• заједница на Земљи наведе заштићене биљне и животињске• врсте		
	Природни услови у функцији туризма	Проширивање• знања о утицају рељефа, временских прилика и водних објеката на туризам	објасни утицај рељефа на развој туризма• (надморска висина, рашчлањеност, нагиб, експозиција) анализира утицај временских прилика на• различите видове туризма објасни хидролошке појаве• именује елементе геонаслеђа и разуме• њихов значај (геонаслеђе, паркови природе...)		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални, фронтални, групни					
Наставне методе: дијалогска, монологска, текстуална					
Наставна средства: карта, уџбеник, интернет					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: Ученик користи географску карту показујући основне дестинације, рељеф, реке и сл, препознаје основне појмове					
Средњи ниво: Ученик приказује географске објекте, појаве и процесе, самостално објашњава природне и друштвене услове и разуме њихов утицај					
Напредни ниво: Ученик изучава и процењује природне и друштвене услове и ресурсе и њихов утицај на друштвени развој Србије, Самостално анализира, дискутује и тумачи					

ХЕМИЈА

ЛИТЕРАТУРА: С. Ђукић, Р. Николајевић, М. Шурјановић "Општа хемија за први разред средње школе", ЗУНС, Београд,
В. Павловић, Р. Марковић "Органска хемија за II или III или IV разред средње школе" ЗУНС, Београд, 2008. и
М. Јоветић "Неорганска хемија за 1. и 2. разред средње школе", ЗУНС, Београд, 2008.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења Ученик ће моћи да :	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ХЕМИЈА	СУПСТАНЦЕ	Разумевање концепта о корпускуларној грађи супстанци Разумевање односа између структуре супстанци и њихових својстава Разумевање утицаја међумолекулских сила на физичка својства супстанци	објашњава квантитативно значење симбола и формула објасни електронеутралност атома објасни појам изотопа и примену изотопа разликује атом од јона одреди број валентних електрона разуме појам релативне атомске масе и релативне молекулске масе		-физика -биологија -екологија

			разуме појам количине супстанце и повезаност количине супстанце са масом објасни узрок хемијског везивања атома и типове хемијских веза разликује јонску везу од ковалентне везе разликује неполарну од поларне ковалентне везе разликује атомске, молекулске и јонске кристале разуме да својства хемијских једињења зависе од типа хемијске везе описује основне карактеристике металне везе	-одговоран однос према здрављу; -одговоран однос према околини; -сарадња; -дигитална компетенција -рад са подацима и информацијама; -решавање проблема.	-физика -биологија -екологија
Дисперзни системи Дисперзни системи	Развој концепта о корпускуларној грађи супстанци на основу разумевања односа компоненти у дисперзном систему Разумевање односа између квалитативног састава дисперзног система и његових својстава Разумевање односа између квантитативног састава дисперзног система и његових својстава Сагледавање значаја примене дисперзних система у свакодневном животу и професионалном раду	објасни да су дисперзни системи смеше више чистих супстанци разликује дисперзну фазу и дисперзно средство објасни појам хомогене смеше објасни појам и наводи примену аеросола, суспензија, емулзија и колоида разуме утицај температуре на растворљивост супстанци израчуна масени процентни садржај раствора разуме појам количинске концентрације раствора			
ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ	Разумевање концепта одржања материје кроз принципе одржања масе и енергије Развој концепта о корпускуларној грађи супстанци на основу разумевања хемијских реакција Развој хемијског мишљења путем логичког и критичког мишљења, развој осетљивости за проблеме и способности решавања проблема Развој способности комуникације	објашњава да хемијска промена значи настајање нових супстанци, раскидањем старих и стварањем нових хемијских веза разликује реакције синтезе и анализе напише једначине за хемијске реакције врши стехиометријска израчунавања описује егзотермне и ендотермне реакције наводи факторе који утичу на брзину хемијске реакције илуструје примерима значај хемијске			

		у хемији	равнотеже разликује коначне и равнотежне хемијске реакције прикаже електролит. дисоцијацију киселина, база и соли хемијским једначинама разликује киселу, базну и неутралну средину на основу pH вредности раствора објасни појам електролита, разуме значај и наведе примену електролизе да објасни појам корозије и разуме значај заштите од корозије	-одговоран однос према здрављу; -одговоран однос према околини; -сарадња; -дигитална компетенција -рад са подацима и информацијама; -решавање проблема.	
	ХЕМИЈА ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА ХЕМИЈА ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА	Разумевање односа структуре супстанци и њихових својстава Сагледавање значаја примене елемената и једињења у професионалном раду и свакодневном животу Разумевање значаја и примене елемената, једињења и легура у техничким процесима	објасни периодичну промену својстава елемената у ПСЕ објасни стабилност атома племенитих гасова разликује метале, неметале и металоиде описује карактеристична својства неметала: водоника, кисеоника, азота, угљеника, силицијума, фосфора, сумпора, хлора и њихових важнијих једињења, њихову примену у струци, као и њихов биолошки значај описује карактеристична својства метала: натријума, калијума, магнезијума, калцијума, алуминијума и олова и њихових важнијих једињења, њихову примену у струци, као и њихов биолошки значај описује општа својства прелазних метала и важнијих једињења и њихову примену у струци описује својства атома угљеника у органским молекулама наводи класификације органских једињења (према елементарном саставу, типу хемијских веза и функционалним групама)		

			објасни зависност хемијских својстава органских једињења од структуре њихових молекула илуструје примерима биолошки значај органских једињења и њихову примену у свакодневном животу	-одговоран однос према здрављу; -одговоран однос према околини; -сарадња; -дигитална компетенција -рад са подацима и информацијама; -решавање проблема.	
	ХЕМИЈСКИ АСПЕКТИ ЗАГАЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	-Развој одговорног става према коришћењу супстанци у свакодневном животу и професионалном раду -Разумевање и просуђивање начина одлагања и уништавања хемијских загађивача животне средине	објасни штетно дејство неких супстанци на животну средину и здравље људи наводи најчешће изворе загађивања атмосфере, воде и тла објасни значај пречишћавања воде и ваздуха објасни значај правилног одлагања секундарних сировина објасни како се правилно одлаже електронски отпад објасни значај рециклаже електронског отпада		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, партнерски, тимски

Наставне методе: монолошка метода, дијалогска метода: (хеуристички разговор, катехитички разговор дискусија), монолошко-дијалогска метода, метода демонстрације (показивање слика, графикана, шема, пројекција филма...практичне активности), метода графичких радова (писмени радови, цртање схема, дијаграма, графикана...), метода практичног рада; активности, Проблем метода, истраживачке методе, интерактивне методе и примена образовних игара (квиз, укрштенице, мозгалица, игре асоцијације, слагалице...).

Наставна средства: периодни систем елемената, модели атома и молекула, кристалне решетке, индикатор папири, шеме и дијаграми

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета ХЕМИЈА јесу:

Основни ниво

2ХЕ.1.2.1. 2ХЕ.1.2.2. 2ХЕ.1.2.3. 2ХЕ.1.3.1. 2ХЕ.1.3.2. 2ХЕ.1.3.3. 2ХЕ.1.4.1. 2ХЕ.1.4.2 2ХЕ.1.4.3. 2ХЕ.1.4.4

2ХЕ.1.5.1. 2ХЕ.1.5.2. 2ХЕ.1.5.3

Средњи ниво

2.ХЕ.2.2.1 2.ХЕ.2.2.1. 2.ХЕ.2.2.2. 2.ХЕ.2.2.3. 2.ХЕ.2.2.5. 2.ХЕ.2.2.6. 2.ХЕ.2.3.1 2.ХЕ.2.3.2 2.ХЕ.2.3.3 2.ХЕ.2.3.4 2ХЕ.2.4.1. 2.ХЕ.2.5.1. 2.ХЕ.2.5.2.

Напредни ниво

2ХЕ.3.1.1 2ХЕ.3.1.2 ХЕ.3.1.3 2ХЕ.3.2.4 2ХЕ.3.3.1 2ХЕ.3.3.2. 2.ХЕ.3.4.2 2.ХЕ.3.4.3 2.ХЕ.3.5.1 2.ХЕ.3.5.2

ЕКОЛОГИЈА И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Литература: Екологија и заштита животне средине, аутори: Иво Савић и Вељко Терзија

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Екологија и заштита животне средине	ОСНОВНИ ПОЈМОВИ ЕКОЛОГИЈЕ	Проширивање знања о предмету истраживања и значају екологије • Схватање структуре екосистема/биосфере и процеса који се у њима одвијају • Разумевање значаја биодиверзитета за опстанак живота на Земљи	дефинише предмет истраживања и значај екологије • објасни структуру екосистема • објасни процесе који се одигравају у екосистему • анализира међусобне односе организама у ланцима исхране • објасни структуру биосфере • анализира биогеохемијске циклусе у биосфери • утврђује значај биодиверзитета за опстанак живота на Земљи	-Компетенција за целоживотно учење -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална компетенција -Сарадња -Естетичка компетенција - Одговоран однос према здрављу - Одговоран однос према околини - Предузимљивост и предузетничка компетенција - Одговорно учешће у демократском друштву	Биологија (живи и неживи свет) Информатика (обрада података, чување података) Хемија (хемијске реакције) Географија (модел демографске транзиције) Исхрана (значај здравог начина исхране)
	Човеков однос према животној средини (антропогени фактор)	Проширивање знања о односу човека према животној средини	објасни појмове животна средина и антропогени фактор • објасни негативан утицај наведе класификацију еколошких фактора човека на		

			животну средину		
	Загађење и токсикологија	Упознавање са појмовима загађење и токсикологија	објасни појмове загађење и заштита животне средине • објасни појмове токсин и токсикологија, • класификује токсиканте и токсичне ефекте, • објасни могућност неутрализације штетног дејства токсина • објасни значај управљања ризицима		
	Загађивање и заштита ваздуха	Упознавање са загађивањем ваздуха и мерама заштите ваздуха од загађивања	наведе изворе и класификује загађујуће материје у ваздуху • објасни настанак и последице озонских рупа, - киселих киша и ефекте стаклене баште • објасни везу између саобраћаја и загађености ваздуха, наведе могућности коришћења еколошког горива • објасни проблем глобалног загађивања • објасни последице дејства на биљни и		

			животињски свет и људско здравље • објасни могуће мере заштите ваздуха од		
	Загађивање и заштита вода као животног ресурса	Упознавање са загађивањем вода и могућим мерама заштите вода од загађивања.	• Наведе изворе загађивања воде и класификује категорије вода по квалитету • разликује природно, хемијско, физичко и биолошко загађивање вода објасни повезаност загађивања ваздуха и воде и значај пречишћавања отпадних вода разликује категорије вода уз помоћ биоиндикатора		
	Загађивање и заштита земљишта	Упознавање са угрожавањем земљишта и могућим мерама заштите земљишта од загађивања	• објасни критеријуме за одређивање квалитета земљишта, начине загађивања и угрожавања		

			земљишта објасни проблем депоновања чврстог комуналног и опасног отпада и значај смањивања количине комуналног отпада објасни значај рециклаже и примене мера за заштиту земљишта од загађивања		
	Радиоактивно загађивање и заштита	• Упознавање са радиоактивним загађивањем, биолошким ефектима и мерама заштите од радијације	• дефинише појам радијације, • наведе врсте и изворе радијације (природне и вештачке) • наведе последице радиоактивног загађивања животне средине и глобални проблем нуклеарног отпада • наведе мере заштите и начине контроле радијације у животној и радној средини		
	Загађивање и заштита хране	• Упознавање са изворима загађивања хране	• разликује физичко, хемијско,		

		и мерама заштите хране од загађивања	биолошко и радиоактивно загађивање хране, • објасни здравствене ефекте загађене хране • разликује могуће мере и начине заштите хране од загађивања и објасни значај здраве исхране • изради сопствени недељни јеловник , базиран на принципима здраве исхране		
	Право и законска регулатива за заштиту животне средине	• Упознавање са принципима политике и права за заштиту животне средине	• објасни важност законског регулисања заштите и очувања животне средине		
	Мониторинг систем и заштита природе	• Упознавање са облицима праћења промена квалитета и заштите животне средине	• дефинише појам мониторинга, наведе врсте и значај мониторинга • наведе облике заштите природе и природних добара • наведе облике		

			биомониторинга за праћење загађености ваздуха, воде и земљишта у окружењу		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Групни, индивидуални, у пару Наставне методе: Вербално – текстуална метода, демонстративна, практичан рад, истраживачки рад Наставна средства: уџбеник, презентације, фотографије, снимци...					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета екологија и заштита животне средине јесу:					
Основни ниво: БИ.1.2.1, БИ.1.2.2, БИ.1.2.3 БИ.1.2.4, БИ.1.4.1, БИ.1.4.2., БИ.1.4.2., БИ.1.4.3., БИ.1.4.4. Средњи ниво: БИ.2.2.1, БИ.2.2.2, БИ.2.2.3 БИ.2.2.4, БИ.2.4.1, БИ.2.4.2., БИ.2.4.2., БИ.2.4.3., БИ.2.4.4. Напредни ниво: БИ.3.2.1, БИ.3.2.2, БИ.3.2.3 БИ.3.2.4, БИ.3.4.1, БИ.3.4.2., БИ.3.4.2., БИ.3.4.3., БИ.3.4.4.					

ЛИКОВНА КУЛТУРА

РАЗРЕД: први

ЛИТЕРАТУРА: Ликовна култура 1,2,3,4 уџбеник за прву годину гимназије друштвено-језичког смера и специјализовано-филолошка одељења, М. Чудов,

Избор из литературе према плану и програму, Коришћење интернета

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

Ликовна култура	КОМПОЗИЦИЈА	Упознавање са улогом визуелне уметности у друштву - унапређивање визуелног опажања, естетских критеријума и визуелне комуникације	Разматра повезаност визуелне уметности и друштва кроз историју Опише однос елемената који уочава Разматра теме и идеје у делима визуелне уметности и визуелне поруке са којима се среће	Компетенција за целоживотно учење (потреба за учењем, тражењем података, ...); Естетичка компетенција(развијање осећаја за лепо, позитивно вреднује допринос културе и уметности развоју људског друштва); Предузетничка компетенција(повезивање са тржиштем рада; ученик уме да идентификује и адекватно представи своје способности и вештине);	Музичка култура • Српски језик и књижевност • Историја • Биологија • Математика • Рачунарство и информатика
	ДИЗАЈН	Стицање нових знања о развоју дизајна, уметничким занимањима која су непосредно повезана са дизајном ОПспособљавање за коришћење различитих информација као подстицај за стваралачки рад	Пореди врсте дизајна и радове дизајнера на основу одабраног или договореног критеријума Реши задати проблем комбинујући свесно или случајно одабране елементе /мотиве	Дигитална компетенција (ученик користи ИКТ, уме да претражује, анализира и процењује поузданост информација у електронском облику);	
	ПРОСТОР	Упознавање са врстама простора, елементима амбијента и значајем обликовања простора Развијање опажања, креативности, радозналости и естетских критеријума	Пореди амбијент простора различитих намена Разматра значај обликовања простора за будуће занимање Реши проблем комбинујући задате и одабране елементе,	Дигитална компетенција (ученик користи ИКТ, уме да претражује, анализира и процењује поузданост информација у електронском облику);	

			материјале или друге информације	Компетенција за целоживотно учење (потреба за учењем, тражењем података, ...)	
				Дигитална компетенција (ученик користи ИКТ, уме да претражује, анализира и процењује поузданост информација у електронском облику);	
	КУЛТУРА И УМЕТНИЧКО НАСЛЕЂЕ	Упознавање са значајем визуелне уметности за савремено друштво и најзначајнијим светским уметничким делима и споменицима културе Мотивисање ученика да прате дешавања у култури и уметности	Разматра значај визуелне уметности и културе у савременом друштву Прави самостално или у сарадњи са другима презентације о одабраним уметничким делима уметницима или	Дигитална компетенција (ученик користи ИКТ, уме да претражује, анализира и процењује поузданост информација у електронском облику)	

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у групи

Наставне методе: практичан рад, радионица, рад у групи, дијалогска, демонстративна

Наставна средства: књиге, репродукције, аудиовизуелна техника

Наставна средства: књиге, репродукције, аудиовизуелна техника

Нивои остварености стандарда	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода	Међупредметне компетенције
	Увод	-упознавање са предметом проучавања, поделом и значајем туризма и угоститељства - стицање знања о месту туризма у систему наука - упознавање са значајем и практичном применом туристичких сазнања	- Ученик зна да дефинише предмет проучавања, поделу и значај туризма - Ученик може да објасни место туризма у систему наука и - препознаје значај и практичну примену туристичких сазнања	Фронтални облик рада	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. -Рад са подацима и информацијама - Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.
Опште образовне компетенције		Ученик користи основна знања о предмету проучавања, подели и значају туризма и угоститељства Објашњава туристичке везе и односе у систему наука Ученик схвата повезаност туризма са другим природним и друштвеним наукама и значај те повезаности			
Специфичне образовне компетенције		Ученик користи знања о основним природним и друштвеним елементима у туристичком простору Ученик објашњава туристичке везе између природних и друштвених услова средине			
Нивои остварености	Област/	Циљеви учења	Исходи учења	Дидактичко-методичка решења за	Међупредметне компетенције

стандарда	Наставна тема			остваривање исхода	
	Појмовне основе туризма	Стицање знања о предмету, задатку и циљевима туризма и о елементима туристичких кретања	дефинише туристичко географске појмове наводи елементе туристичких кретања разликује међусобну повезаност и условљеност туристичких кретања	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. - Одговорно учешће у демократском друштву – Изражава на афирмативан начин свој идентитет и поштује другачије културе и традиције и тако доприноси духу интеркултуралности.
Опште образовне компетенције	Ученик користи основна знања о предмету, задатку и циљевима туризма и угоститељства Ученик самостално објашњава утицај природних и друштвених елемената на туристичка кретања				
	Облици функције и видови туризма	Стицање знања о појму, врстама и атрактивностима туристичких вредности	дефинише туристичке вредности и њихова својства наведи врсте туристичких облика наведи карактеристике посебних облика туризма	Фронтални облик рада Интерактивна настава	

Опште образовне компетенције	Анализира и аргументовано објашњава улогу функција туризма и њихову узајамну повезаност; Уочава антропогене туристичке вредности.				
Нивои остварености стандарда	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода	Међупредметне компетенције
	Туристичко тржиште	Стицање знања о утицају економских и политичких, организационих и културних фактора на развој туризма	Дефинише туристичко тржиште Познаје карактеристике туристичког тржишта Дефинише туристичку тражњу Дефинише туристичку понуду Разликује понуду од тражње	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. - Дигитална компетенција – Уме да претражује, процењује релевантност и поузданост, анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа ИКТ

Опште образовне компетенције	Ученик препознаје туристичко тржиште; Примењује знање о понуди и тражњи у туризму				средства - Одговоран однос према околини - Показује разумевање и спремност за ангажовање у заштити природе и управљању ресурсима тако да се не угрожава могућност будућих генерација да задовоље своје потребе; Познаје факторе који утичу на загађење земљишта, воде и ваздуха, разуме и предвиђа последице њихове употребе.
	Нови трендови у туризму	Стицање знања о савременим туристичким кретањима	дефинише туристичко кретање познаје карактеристике домаћег и иностраног туризма опише нове форме туристичке индустрије дефинише индустрију слободног времена дефинише подстицајна путовања дефинише хотелске и ресторанске ланце	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. -Рад са подацима и информацијама - Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.

Опште образовне компетенције	Самостално објашњава и наведи облике, врсте и правце домаћег и иностраног туризма Познаје савремена туристичка кретања				
	Угоститељство	Упознавање ученика са појмом угоститељства и његовим местом у привредним и непривредним делатностима	наведи дефиницију појма угоститељства описује настанак и историјски развој угоститељства познаје место и улогу угоститељства у привреди земље наводи задатке и објашњава значај угоститељства	Фронтални облик рада Интерактивна настава	
	Услуге у угоститељству	Оспособљавање ученика да прилагоде угоститељске услуге жељама и потребама гостију	Објашњава појам угоститељске услуге Разликује врсте угоститељских услуга Описује квалитет угоститељских услуга		
Опште образовне компетенције	зна да прилагоди угоститељске услуге жељама и потребама гостију				

	Угоститељске пословне јединице	Оспособљавање ученика да разликују угоститељске пословне јединице према намени и услугама које пружају	Наводи дефиницију угоститељске пословне јединице Разликује врсте угоститељски пословних јединица Дефинише категоризацију Користи правилник о категоризацији пословних јединица Познаје категоризацију угоститељских објеката у Србији	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. -Рад са подацима и информацијама - Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.
Опште образовне компетенције	Самостално објашњава и наведи угоститељске пословне јединице према намени и услугама које пружају				
	Кадрови у угоститељству	Стицање знања о значају, улози и структури кадрова у угоститељству	Објашњава значај и улогу кадрова у угоститељству Објашњава структуру кадрова у угоститељству	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. -Рад са подацима и информацијама - Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.
Опште образовне компетенције	Самостално објашњава и наведи , улогу и структуру кадрова у угоститељству				

	Узансе у угоститељству	Стицање знања о пословним обичајима у угоститељству	Дефинише узансе Објашњава пословне обичаје	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. -Рад са подацима и информацијама - Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.
Опште образовне компетенције	Самостално објашњава и наводи пословне обичаје у угоститељству				
	КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА - Куварство - Основи услуживања - Економика туристичких и угоститељских предузећа - Предузетништво				

КУВАРСТВО

РАЗРЕД:Први

ЛИТЕРАТУРА:1. М., Вукић, М., Портић, Куварство са практичном наставом за 1. разред , Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2004.

2. Ј., Јокић, Р. Стојановић М., П., Петковић, Куварство са практичном наставом за 1,2,3, и 4 разред, Београд , Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1999.

3. Michel, Maincent, Cuisine de Reference, BPI, Paris, 1993.

4. М., Вукић, М., Портић, Супе и чорбе, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2004.

5. Potatoes and rice, simple cookery series, Select editions, London, 2001.

Предмет Куварство	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
	Увод у куварство	-Оспособљавање ученика за примену хигијенских стандарда у куварству, за израду угоститељске понуде, за механичку обраду и примену сировина у куварству.	-дефинише појмове: куварство и кухиња; - објасни значај куварства и задатке куварства; - опише историјски развој куварства; -разликује врсте кухиња и кухињска одељења; - опише појам, значај и примену НАССР-а у куварству; - примењује принципе НАССР; - спроводи НАССР у кухињи; - анализира критичне тачке у систему НАССР-а;	-Компетенција за целоживотно учење -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална компетенција -Сарадња -Естетичка компетенција	– основи туризма и угоститељства – хигијена – - Економика и организација туристичких и угоститељских предузећа – - Хемија -професионална пракса
			- користи стручне изразе у куварству; - разликује свечане оброке у угоститељству; - објасни дневне оброке		

		у угоститељству; -објасни састав понуде за свечане оброке; -дефинише инструменте угоститељске понуде; -планира мени; -групише јела у јеловнику састави; -наведе основне карактеристике животних намирница; -		
		- дефинише појмове: месо и месне прерађевине, рибе, ракове, шкољке и морске плодове, млеко и млечни производи, јаја, поврће, воће, зачини и масноће; - - објасни начине складиштења животних намирница; - примењује животне намирнице; - познаје органолептичка стања животних намирница; -контролише		

			исправност животних намирница; -складишти животне намирнице;		
	Термичке - топлотне обраде намирница	- Оспособљавање ученика за термичкотоплотну обраду животних намирница	-дефинише термичку (топлотну) обраду намирница; - разликује врсте термичке обрада према средини у којој се припремају; - опише врсте термичке обрада намирница; - термички обрађује животне намирнице.		
	Фондови и сосови	- Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање фондова и сосева; - Оспособљавање ученика за израду основних калкулација.	-дефинише фондова-сосове; - наведе врсте фондова- сосова; - разликује нормативе и израђује основне калкулације за фондвесосове; - описује начине припреме намирница за фондове- сосове; - наведе примену		

			фондова у куварству; -наведе примену фондова-сосова; - комбинује технике термичке обрад -припреми фондове-сосове; - одржава јела до сервирања; - сервира фондове-сосове -комбинује сосове са јелима; -користи дресинге при припреми одређених јела; ☐ припрема сложене маслаце.		

Салате и зимнице ЦИЉЕВИ МОДУЛА - Оспособљавање ученика за припрему и издавање салата; - Оспособљавање ученика за израду основних калкулација.

ЦИЉЕВИ МОДУЛА ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да: - дефинише салате;
- наведе врсте салата;

- наведе врсте поврћа за припрему салата;
- познаје нормативе и израђује основне калкулације за салате;-
- припреми намирнице за салате;
- термички обрађује намирница за салате;
- припреми салате;
- одржава јела до сервирања;
- сервира салате;
- декорише салате.

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада:Групни,и индивидуални

Наставне методе::Вербално –текстуална метода,демонстратна,дискусија

Наставна средстваПрактични рад и радионица,Мануелна средства,

ПРОФЕСИОНАЛНА ПРАКСА

РАЗРЕД:Први

ЛИТЕРАТУРА:1. М., Вукић, М., Портић, Куварство са практичном наставом за 1. разред , Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2004.

2. Ј., Јокић, Р. Стојановић М., П., Петковић, Куварство са практичном наставом за 1,2,3, и 4 разред, Београд , Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1999.

3. Michel, Maincent, Cuisine de Reference, BPI, Paris, 1993.

4. М., Вукић, М., Портић, Супе и чорбе, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2004.

5. Potatoes and rice, simple cookery series, Select editions, London, 2001.

Предмет Професионална пракса	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
	Фондови и сосови	- Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање фондова и сосева .	- дефинише фондова- сосове; - наведе врсте фондова- сосова;	-Компентенција за целоживотно учење -Комуникација -Рад са подацима и	– основи туризма и угоститељства – хигијена – - Економика и

			- разликује нормативе за фондове- сосове; - описује начине припреме намирница за фондове- сосове; -наведе примену фондова у куварству; -наведе примену фондовасосова; -комбинује технике термичке обраде; - -припреми фондове-сосове; -одржава јела до сервирања; - сервира фондове-сосове - комбинује сосове са јелима. Декорише припремљена јела	информацијама -Дигитална компетенција -Сарадња -Естетичка компетенција	организација туристичких и угоститељских предузећа – - Хемија – куварство
	Салате	- Оспособљавање ученика за припрему и издавање салата.	- дефинише салате; - наведе врсте салата; - наведе врсте поврћа за припрему салата; - познаје нормативе за салате; - припреми намирнице за салате; - термички обрађује		

			намирнице за салате; - припреми салате; - сервира салате; - декорише салате.		
	Термичко -топлотне обраде намирница	-Оспособљавање ученика за примену различитих топлотних обрада поврћа	- Термичко -топлотне обраде намирница бира и термички обрађује на животне намирнице		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:Групни,и индивидуални					
Наставне методе::Вербално –текстуална метода,демонстратна,дискусија					
Наставна средстваПрактични рад и радионица,Мануелна средства,					

МАТЕМАТИКА

РАЗРЕД: 2

ЛИТЕРАТУРА: Математика за други разред средње школе, Јован Д. Кечкић, Оливера Стојковић, Слободанка Кечкић; Збирка решених задатака из математике за 1. и 2. разред средње школе, Милорад Јоковић, Иванка Томић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Математика	Тригонометрија правоуглог троугла	Разумевање основних тригонометријских функција и идентичности Оспособљавање за примену тригонометријских функција у реалним проблемима	– одреди вредности тригонометријских функција углова од 30° , 45° и 60° ; примени тригонометрију правоуглог троугла у реалним ситуацијама уз коришћење калкулатора.	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и предузетничка	Стручни предмети из области економије, географија, рачунарство и информатика
	Степеновање и кореновање	Проширивање знања о степеновању и кореновању	– трансформише и израчуна вредност једноставних израза са степенима користећи својства операција и функција, по потреби користећи		

			калкулатор; – скицира график степене функције;	компетенција	
	Функција и график функције	Упознавање основних својстава функција Оспособљавање за представљање података различитим графичким облицима и анализу датих података			
	Квадратна једначина и квадратна функција	Стицање основних знања о квадратној једначини и квадратној функцији	– реши једноставан проблем који се своди на квадратне једначине са реалним решењима и неједначине; – скицира и тумачи график квадратне функције;		
	Полиедри и обртна тела	Проширивање знања о полиедрима и обртним телима	– израчуна површину и запремину праве призме, пирамиде, правог ваљка, праве купе и лопте, и примени их у		

			једноставним ситуацијама;		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:Фронтални, индивидуални Наставне методе:Демонстрација, усмено излагање, хеуристичка, дијалогска, монолошка Наставна средства: Уџбеник, збирка задатака, табла, креда					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета математика					
Основни ниво:2.МА.1.2.7. Примењује тригонометрију правоуглог троугла у једноставним реалним ситуацијама. 2.МА.1.1.1. Користи природне, целе, рационалне и реалне бројеве, различите записе тих бројева и преводи их из једног записа у други. 2.МА.1.1.2. Израчунава вредност бројевног израза у коме се појављују сабирање, одузимање, множење, дељење, степеновање и кореновање и при томе по потреби користи калкулатор или одговарајући софтвер. 2.МА.1.1.4. Трансформише једноставне алгебарске изразе. 2.МА.1.1.4. Трансформише једноставне алгебарске изразе. 2.МА.1.2.2. Израчунава и процењује растојања, обиме и површине геометријских фигура у равни користећи формуле. Средњи ниво: 2.МА.1.1.2. Израчунава вредност бројевног израза у коме се појављују сабирање, одузимање, множење, дељење, степеновање и кореновање и при томе по потреби користи калкулатор или одговарајући софтвер. 2.МА.1.2.3. Израчунава и процењује површине и запремине геометријских тела у простору, користећи формуле. Напредни ниво:					

ИСТОРИЈА

ЛИТЕРАТУРА:Историја за други разред средњих стручних школа - Иван М.Бецић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
	Европа и свет у другој половини XIX и почетком XX века	Стицање основног знања ученика за период друге половине XIX и почетком XX века.Подизање знања на виши ниво о привреди,култури,науци и техници,научницима.Тесли,Пупину,Нобелу на почетку XX века.	По завршетку обрађене теме ученици ће бити у стању да сагледају историјски период од средине XIX века до почетка Првог светског рата.Увиди значај индустријске револуције.Сагледа значај и последице:национализма,либерализма,радикализма и социјализма.Наброји најважнија научно техничка достигнућа и схвати одлике свакодневног живота	Копетенције за животно учење,вештину комуникација са различитим подацима и информацијама и информатичка писменост,решава проблеме као и учење вештине,сарадње са другима које су потребне човеку за живот у демократском друштву	Српски језик Социологија Веронаука Географија
	Србија и Црна Гора и Срби у Хазбушком и Османском царству од друге половине XIX века до Првог светског рата	Проширење знања о српској националној историји и српској држави од средине XIX века до Првог светског рата.Објаснити настанак модерне српске државе и циљеве и циљеве српске државности.Историјску улогу знаменитих личности и династија Обреновић и Карађорђевић у развоју српске државности.Схватити и разумети идеје модерног доба и његов значај за развој српске државе.Разумети основне одлике култура,привреде и свакодневни живот Срба од XIX века до Првог светског рата.	Препознати и разумети основне одлике перода од XIX века до Првог светског рата.Схватити ослободилачке ратове 1875-1878.Балканске ратове,европска збивања и њихов утицај на развој српске државности,српске државе од половине XIX века до Првог светског рата.Знати на карти објаснити промене границе Српске државе и наћи на картама места најважнијих битака .Истаћи значај културе код Срба и одлике и недостатке свакодневног живота Срба од XIX века до Првог светског рата.		
	Први светски рат 1914-1918 године	Покушати разумети међународне односе и узрок Првог светског рата.Ширити знања о току рата,главним и преломним тренуцима.Схватити суровост рата као главног узрока поништавања вредности	Разумети међународне односе и узрок избијања Првог светског рата.Описати сам ток рата и његове последице по српски народ.Анализирати промене догађаја у првом светском рату.Схватити последице ратних збивања,револуционарна збивања и геноцид у Србији.Тумачити разлоге		

		цивилизације.Проширити знање о учешћу Србије и Црне Горе у Првом светском рату.Разумети међународне односе,блоковску поделу у свету као и друштвене и културне прилике.	због којих је Србија ушла у Први светски рат као и сукобе са Угарском и Немачком и војни успех 1914.год.Објаснити културну стагнацију Србије и српског народа у Првом светском рату.		
	Свет између два светска рата	Да схвати последице Првог светског рата,нове међународне односе као и друштвене,привредне и културне прилике.Обухвата сазнања о новим друштвеним,привредним,политичким променама и процесима између два светска рата.Да разуме супротности које су водиле новом светском рату.Вреднује утицај историјског наслеђа у периоду између два светска рата.	Период од 1914-1918 период ратних страхота упоредити са периодом између два светска рата,као његову последицу на примеру СССР,Немачке,Италије,Француске,државама са различитим друштвеним уређењем.сагледати и разумети последице тоталитарних политичких система и идеја са различитим политичким идеологијама у међуратном период.Знати истаћи два светска рата-улогу свакодневног живота.Знати навести главне тековине тог периода између два светска рата и њихов значај на савремено доба.		

	Краљевина СХС у међуратном периоду	Појава идеје Југословенства код црквених великодостојанственика у XIX веку.Објаснити значај југословенства и стварање краљевине СХС.Схватити тренутак међународних односа када настаје краљевина СХС.проширити знања о одликама југословенске државе између два светска рата.Разумети значај народа и њихов положај. Циљ борбе знаменитих личности за стварање СХС и њихово политичко деловање.Добро схватити и сагледати међународни положај Југославије у периоду између два светска рата.	Образложити најважније мотиве за стварање Југословенске државе,уочити значај настанка Југословенске државе за српски народ.Увидети одлике Југословенске државе као монархије.Објасни на историјској карти границе Југословенске краљевине.Сагледај дубину и трајност националних,верских и политичких супротности.Анализирај просветно-културне прилике у краљевини Југославији и њена културно уметничка достигнућа.Истакни одлике свакодневног живота друштвених слојева у краљевини Југославији.		

	Други светски рат	Разумевање међународног контекста и узорка Другог светског рата.Продубљивање знања о току рата и његовим главним последицама.Рат као узрочник поништавања вредности,људских тековина и цивилизације.Изучити значај речи холокауст као и феномен суровости Другог светског рата.Посебну пажњу обратити унапређењу знања о ратним збивањима на тлу Југославије.	Разуме узроке међународних односа и конфликт за избијање Другог светског рата,описује ток Другог светског рата.Наводи и анализира промене догађаја током Другог светског рата.Уочава посебности рата у Југославији и препознаје у њему антиокупаторску борбу,националну,верску и идеолошку садржину.Зна да образложи допринос антифашистичке борбе и покрета као и допринос победи савезника у Другом светском рату.Уочава утицај ратних збивања на уметничко и културно стваралаштво.		
	Свет после Другог светског рата	Уочава ратне последице на друштвене,привредне и културне прилике.Даје допринос унапређењу знања о друштвеним, политичким и привредним процесима друге половине XX века. Основна чињеница је разумевање главних одлика хладног рата. Истиче значај деколонизације и других покрета еманутације. Сагледава последице пада Берлинског зида и распада СССР и јачање Нато пакта и његове агресивности. Проширивање знања о научно технолошком напретку и културним достигнућима у савременом свету. Прати изазове савременог света, глобализацију, тероризам, глад, болести, еколошке проблеме.	Схвата слику света после Другог светског рата. Препознаје основне одлике политичког друштвеног, привредног и научног и културног развоја после рата у свету. Упоредије основне одлике различитих привредних система у капиталистичким и комунистичким државама у другој половини XX века. Идентификује узроке и последице хладноратовских сукоба. Разуме распрострањеност покрета за ослобођење нација и мањинских група као и њихову угроженост. Схвата значај последице пораза идеје комунизма на крају XX века. Наводи и образлаже проблеме савременог света. Истиче одлике свакодневног живота на различитим просторима и друштвеним срединама у свету.		

	Југославија после Другог светског рата	Стиче нова знања о државном и друштвеном поретку Социјалистичке Југославије.Сагледава међународни положај Југославије друге половине XX века и улогу њеног председника.Проширује знања о положају Српског народа у Југословенској федерацији.Уочава улогу знаменитих личности у културном,политичком и научном животу Титове Југославије.Покушава да разуме последице распада Југословенске државе. Сагледава међународни положај савремене српске државе и уочава њене проблеме.	Индентификује народе југословенске државе као и социјалистичке републике.Разуме међународни положај и спољнополитичке односе социјалистичке Југославије.Истиче најзначајније личности које су утицале на друштвено-политичка и културна збивања у Југославији.Зна да образложи културне,друштвене и политичке последице нестанка СФРЈ. Разуме место и улогу Србије у савременом свету. Истиче значај чланства у међународним организацијама. Препознаје проблеме савремене српске државе.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:индивидуални,групни и рад у паровима Наставне методе:молошка и дијалогска метода као и демонстративна метода Наставна средства:уџбеници и слике истакнутих личности-научника					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: И.Ц. 1.1.1 Разуме значење основних историјских појмова И.С.1.1.2 Користи хронолошке термине и именује догађаје из опште и националне историје И.С.1.1.3 Зна да истакне значајне личности и прикупља различите изворе информација И.С.1.1.4 Препознаје друштвене појаве и процесе и истиче улогу историјских личности у савременом друштву Средњи ниво: И.С.2.1.1. Анализира историјске појмове,користи историјску и географску карту,на којима зна да покаже историјско-географски простор И.С.2.1.2 Зна и уме да објасни улогу појединих значајних личности за догађаје из историје И.С.2.2.2. Анализира без пристрасности и тумачи историјске појаве и њихове последице И.С.2.3.1. Уме да направи разлику значаја између појединих личности у односу њиховог и савременог историјског контекста-доба Напредни ниво: И.С 3.1.2. Што је веома битно зна да критички процени важне појаве и процесе из опште и националне историје И.С 3.2.3 Самостално објашњава,поставља питања,даје одговоре и аргументовано и чињенично брани изнете закључке И.С 3.2.4 Зна да самостално анализира савремене догађаје И.С 3.3.1 На основу стеченог знања ученик сам може и уме да изведе закључак					

ГЕОГРАФИЈА

РАЗРЕД:ДРУГИ

ЛИТЕРАТУРА: Географије Србије, Милка Бубало Живковић, Бојан Ђерчан, Даринка Максимовић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ГЕОГРАФИЈА	Увод	Стицање знања о предмету проучавања, подели, значају и месту географије у систему наука Уочавање и схватање корелативних односа између географије и других природних и друштвених наука	дефинише предмет изучавања, значај, развој и место географије у систему наука разликује природне и друштвене елементе географског простора и схвата њихове узајамне узрочно-последичне везе и односе одреди место географије у систему наука препозна значај и практичну примену географских сазнања	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу и околини	Српски језик и књижевност 157 Историја Национална економија Предузетништво Грађанско васпитање Верска настава
	Савремене компоненте географског положаја Србије	Проширивање знања о положају, месту и улози Србије на Балканском полуострву и југоисточној Европи Уочавање општих	дефинише појам и функције државних граница, разуме државно уређење Србије и познаје државна обележја: грб, заставу, химну лоцира на карти	Естетичка компетенција	

		географских карактеристика, сагледавањем сложених друштвено - економских процеса и промена у југоисточној Европи, на Балканском полуострву и у нашој држави	положај и величину територије Србије уз кратак опис битних карактеристика граница са суседним земљама дефинише појам југоисточна Европа, лоцира на карти Балканско полуострво и идентификује његове опште географске карактеристике: физичке, културне и демографске анализира промене на политичкој карти Балканског полуострва: настанак и распад Југославије, стварање нових држава и облици њихове сарадње дефинише појам географски положај и наведе његову поделу одреди укупан географски положај Србије (повољан, неповољан), анализом својстава чинилаца који га формирају: апсолутни и релативни положај дискутује о предностима и недостацима географског положаја Србије		

	Природни ресурси Србије и њихов економско географски значај	Стицање нових и продубљених знања о природи Србије и њеном утицају на живот и привредне делатности људи Сагледавање физичко-географских компонената простора Србије и разумевање њиховог значаја за живот људи и могућности развоја привреде	одређи у геолошком саставу Србије заступљеност стена различите старости, састава и порекла, значајних за појаву руда и минерала лоцира у оквиру геотектонске структуре Србије велике целине: Српско-македонску масу, Карпато-балканиде, Унутрашње динариде, Централне динариде и Панонску депресију и објасни њихов постанак (деловање унутрашњих тектонских и спољашњих сила) идентификује основне макро-целине рељефа Србије: Панонски басен и Планинску област кратко опише постанак Панонског басена, одвоји панонску Србију: Панонску низију и јужни обод Панонског басена са прегледом главних елемената рељефа		

			одреди планинску област и направи картографски преглед громадних, карпатско-балканских, динарских планина и већих котлина објасни елементе и факторе климе, разликује климатске типове у Србији и њихове одлике направи преглед водног богатства Србије: одреди на карти развођа сливова, лоцира транзитне и домицилне реке, објасни постанак, поделу и значај језера и термоминералних вода закључује о економском значају вода за снабдевање насеља, наводњавање тла, производњу хидроенергије, пловидбу, рибарство и туризам дискутује о загађивачима, последицама и мерама заштите дефинише појам земљиште (тло), одреди типове тла на простору Србије, њихов састав и		

			карактер познаје утицај физичко-географских фактора на формирање типова вегетације и разноврсност животињског света панонске и планинске области Србије дефинише: појам природна средина, предмет проучавања заштите природе, значај заштите и унапређивања природе наведе елементе природне средине, загађиваче воде, ваздуха, земљишта; последице загађивања и мере заштите ☐ препозна појаве штетне по своје природно и културно окружење и активно учествује у њиховој заштити, обнови и унапређивању дефинише : парк природе, предео изузетних одлика, резерват природе, споменик природе и природне реткости Разликује заштићена природна добра у Србији: Голија, Фрушка		

			гора, Ђердап, Тара и др.		
	Становништво Србије	Проширивање знања о демографском развоју и распореду становништва у Србији Уочавање демографских проблема и могућности њиховог превазилажења за свеукупни друштвено-економски развитак наше земље Формирање свести о неговању националног и културног идентитета	ђ опише антропогеографска обележја и историјско-географски континуитет насељавања Србије ђ објасни кретање становништва и територијални размештај становништва у Србији ђ укаже на промену броја становника Србије и наведе факторе који условљавају промене становништва ђ уз помоћ графичких метода анализира основне демографске одлике; објашњава их, врши предвиђања и изводи закључке ђ дефинише појмове: наталитет, морталитет и природни прираштај ђ дефинише појам миграције и разликује типове и видове миграција ђ објасни структуру становништва у Србији (биолошка, економска, социјална, национална)		

			☐ разликује појмове националног, етничког и културног идентитета ☐ изгради став о једнаким правима људи без обзира на расну, националну, верску и другу припадност ☐ објасни демографске проблеме и популациону политику у Србији ☐ дефинише појам дијаспоре ☐ лоцира подручја на којима живи српско становништво у непосредном и ширем окружењу (Мађарска, Румунија, Македонија, Албанија, Црна Гора, Босна и Херцеговина, Хрватска и Словенија) ☐ разликује компактну и појединачну насељеност српског становништва у подручјима непосредног и ширег окружења ☐ објасни основне карактеристике становништва Републике Српске ☐ лоцира аутохтоне српске територије (северни делови Далмације, Лика,		

			Кордун, Банија, Славонија и Барања) ☐ објасни радне миграције у европске земље и именује државе и градове у којима има нашег становништва ☐ објасни исељавање нашег становништва на ваневропске континенте ☐ разликује фазе у исељавању Срба у прекоокеанске земље ☐ именује државе и градове у којима живи наше становништво ☐ објасни однос и везе дијаспоре и Србије		
	Насеља Србије	☐ Проширивање знања о насељима и факторима њиховог развоја ☐ Разумевање вредности сопственог културног наслеђа и повезаности са другим културама и традицијама ☐ Развијање свести о вредности и значају антропогених културних добара	☐ дефинише појам насеља ☐ објасни постанак, развој и размештај насеља Србије ☐ наведе факторе развоја и трансформације насеља и њихових мрежа и система ☐ лоцира градске центре Црбије ☐ образложи улогу градских центара у регионалној организацији Србије ☐ лоцира осовине		

		☐ Уочавање трансформације насеља и њихових мрежа и система	(појасеве) развоја Србије: Дунавско-савска, Велико-моравска и Јужно-моравска ☐ разликује врсте, функције и типове насеља ☐ опише карактеристике урбаних целина ☐ разликује значење појмова урбанизација, деаграризација, индустријализација и терцијаризација ☐ именује антропогена културна добра и објасни њихову заштиту		
	Привреда Србије	☐ Проширивање и продубљивање знања о привреди Србије и њеним основним карактеристикама ☐ Сагледавање потенцијала и могућности Србије за њену конкурентност у светској привреди	☐ дефинише појмове: трговина, трговински и платни биланс и одреди значај трговине ☐ анализира утицај природних и друштвених фактора на развој туризма, дефинише и наведе поделу туризма		
	Регионалне целине Србије	☐ Стицање и проширивање географских знања о регионалним	☐ дефинише појам регије и направи картографски преглед регионалних целина		

		целинама Србије и сагледавање њихових специфичности	Србије ☐ лоцира на карти Србије границе Војводине и њених предеоних целина и препозна њене природне и друштвене одлике ☐ потврди на карти Србије границе Шумадије и Поморавља и наведе њихове природне и друштвене одлике ☐ препозна на карти Србије границе западне Србије и опише њене природне и друштвене одлике ☐ идентификује на карти Србије Старовлашко-рашку висију уз анализу њених природних и друштвених одлика ☐ лоцира на карти Србије границе источне Србије и наведе њене природне и друштвене одлике ☐ препозна на карти Србије границе јужног Поморавља и препозна његове природне и друштвене одлике ☐ потврди на карти Србије границе Косова и Метохије и дискутује		

			о његовим природним и друштвеним одликама		
	Србија и савремени процеси у Европи и Свету	☐ Стицање знања о савременим политичким и економским процесима у Европи и свету као услова напретка свих земаља и народа ☐ Стварање реалне слике о Србији у светским размерама и савременим међународним процесима	☐ дефинише појмове: процес интеграције, демократска регионализација, глобализација ☐ објасни економске интеграције на Балкану и у југоисточној Европи и познаје мирољубиву политику Србије у међународним оквирима и на Балкану ☐ лоцира на карти Европе земље чланице ЕУ, опише историјат развоја, наведе циљеве и дефинише проблеме унутар Уније ☐ објасни услове које Србија треба да испуни да би постала равноправна чланица заједнице ☐ разликује улогу, значај и видове деловања међународних организација: (CEFTA, EFTA, NAFTA, OECD, ОПЕК, АПЕК, G8, BRIK...) ☐ објасни улогу, значај и видове деловања Светске банке и Међународног		

			монетарног фонда и улогу Србије у овим организацијама ❑ опише историјат развоја УН, наведе циљеве и структуру организације и образложи привженост Србије УН ❑ дефинише појам глобализације и разликује одлике политичке, територијалне, економске, културне и друге видове глобализације. Објасни приоритете Србије у погледу процеса глобализације		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални, фронтални, групни Наставне методе: дијалогска, монолошка, текстуална Наставна средства: карта, уџбеник, интернет					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: Ученик користи географску карту показујући основне дестинације, рељеф, реке и сл, препознаје основне појмове Средњи ниво: Ученик приказује географске објекте, појаве и процесе, самостално објашњава природне и друштвене услове и разуме њихов утицај Напредни ниво: Ученик изучава и процењује природне и друштвене услове и ресурсе и њихов утицај на друштвени развој Србије, Самостално анализира, дискутује и тумачи					

ФИЗИКА

ЛИТЕРАТУРА: МИЛАН О. РАСПОПОВИЋ, ТАТЈАНА М. БОБИЋ: ФИЗИКА ЗА ПРВИ РАЗРЕД ЧЕТВОРОГОДИШЊИХ СРЕДЊИХ СТРУЧНИХ ШКОЛА, ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ, БЕОГРАД, 2017.

МИЛАН О. РАСПОПОВИЋ, ТАТЈАНА М. БОБИЋ : ФИЗИКА ЗА ДРУГИ РАЗРЕД ЧЕТВОРОГОДИШЊИХ СРЕДЊИХ СТРУЧНИХ ШКОЛА, ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ, БЕОГРАД, 2016.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ФИЗИКА	УВОД У ФИЗИКУ	-уознавање са физиком као природном науком - понављање дела градива из основне школе - уознавање међународног система јединица - познавање разлике између векторских и скаларних физичких величина	објашњава значај и улогу експеримента и теорије у описивању физичких процеса и појава препознаје основне физичке величине разликује скаларне и векторске физичке величине и примењује основне операције на њима	-компетенција за целоживотно учење -сарадња -компетенција за целоживотно учење -рад са подацима и информацијама -решавање проблема	-математика
	КИНЕМАТИКА	-уознавање са појмовима везаним за кретање -разумевање појмова брзина, убрзање, равномерно и равномерно променљиво кретање -ученик може да читава и рачуна вредности убрзања и пређеног пута са графика -решавање рачунских задатака који су везани за израчунавање брзине, убрзања, пређеног пута	препознаје разлику равномерног и неравномерног кретања разуме јединице и мере за кинематику анализира и графички приказује законе равномерног, равномерно променљивог праволинијског кретања анализира различите облике кретања и одређује њихове параметре решава различите задатке		-математика
	ДИНАМИКА	-унапређивање знања о основним законима динамике транслаторног кретања -развијање способности разумевања физичких појава и веза између њих	-дефинише појмове силе, масе и импулса -објашњава и примењује Њутнове законе механике -зна да објасни појам гравитације -разликује појмове сила Земљине		

			теже и тежина тела, разуме разлику између масе и тежине тела и познаје услове за бестежинско стање -дефинише појмове рада, снаге и енергије -примењује законе кинематике, динамике и гравитације за решавање задатака		-математика
	КРУЖНО И РОТАЦИОНО КРЕТАЊЕ	-разумевање основних појмова везаних за кружно и ротационо кретање (угаона брзина и убрзање, фреквенција, период обртања) -разумевање појмова центрипеталног и центрифугалног убрзања(силе) - упознавање са појмовима везаним за динамику ротационог кретања	-анализира различите облике кретања и одређује њихове параметре -решава различите задатке -објашњава дејство центрипеталне и центрифугалне силе, препознаје их у конкретним примерима -користи аналогiju између величина трансляторног и ротационог кретања и примењује у решавању проблема		-математика -хемија
	ТЕРМОДИНАМИКА	-проширивање знања о топлотним појавама -разумевање појмова унутрашња енергија, количина топлоте и топлотна размена -разумевање Првог и Другог закона термодинамике	-познаје температурске скале -дефинише и разуме односе између унутрашње енергије и количине топлоте -дефинише Први и Други принцип термодинамике -разуме принцип рада топлотних мотора и уређаја за хлађење		
	ЕЛЕКТРИЧНО И МАГНЕТНО ПОЉЕ	-обнављање градива из основне школе везано за количину наелектрисања, Кулонов закон, напон, струју -упознавање се основним дефиницијама и величинама везаним за област магнетног поља -разумевање настанка магнетног поља и	-дефинише количину наелектрисања, јачину струје, напон -дефинише и примењује у рачунским задацима Кулонов закон, Олове законе -разуме дефиниције и може да понови формуле -разуме појаву електричне струје - рачуна проблеме код	-компетенција за целоживотно учење -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња	-математика

		електромагнетне индукције -разумевање појмова везаних за наизменичну струју	сложенијих задатака -формулише научна објашњења и изводи закључке		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни Наставне методе: метода усменог излагања, дијалогска, метода писаних радова, метода практичног рада Наставна средства: табла, креда, прибор за лабораторијске вежбе					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета физика					
Основни ниво: УВОД У ФИЗИКУ 2.ФИ.1.1.3. КИНЕМАТИКА 2.ФИ.1.1.1. , 2.ФИ.1.1.2. ДИНАМИКА 2.ФИ.1.1.2. , 2.ФИ.1.1.3. , 2.ФИ.1.1.4. , 2.ФИ.1.1.5. , 2.ФИ.1.1.8. КРУЖНО И РОТАЦИОНО КРЕТАЊЕ ТЕРМОДИНАМИКА 2.ФИ.1.2.4. , 2.ФИ.1.2.5. ЕЛЕКТРИЧНО И МАГНЕТНО ПОЉЕ 2.ФИ.1.3.2., 2.ФИ.1.3.4. , 2.ФИ.1.3.6. Средњи ниво: УВОД У ФИЗИКУ КИНЕМАТИКА 2.ФИ.2.1.1. ДИНАМИКА 2.ФИ.2.1.2. КРУЖНО И РОТАЦИОНО КРЕТАЊЕ 2.ФИ.2.1.1. ТЕРМОДИНАМИКА 2.ФИ.2.2.2. ЕЛЕКТРИЧНО И МАГНЕТНО ПОЉЕ 2.ФИ.2.3.5. Напредни ниво: УВОД У ФИЗИКУ КИНЕМАТИКА 2.ФИ.3.1.1. ДИНАМИКА 2.ФИ.3.1.1. , 2.ФИ.3.1.5. КРУЖНО И РОТАЦИОНО КРЕТАЊЕ 2.ФИ.3.1.4. ТЕРМОДИНАМИКА ЕЛЕКТРИЧНО И МАГНЕТНО ПОЉЕ 2.ФИ.3.3.5.					

КУВАРСТВО

ЛИТЕРАТУРА:1. М., Вукић, М., Портић, Куварство са практичном наставом за 1. разред , Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2004.

2. Ј., Јокић, Р. Стојановић М., П., Петковић, Куварство са практичном наставом за 1,2,3, и 4 разред, Београд , Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1999.

3. Michel, Maincent, Cuisine de Reference, BPI, Paris, 1993.

4. М., Вукић, М., Партић, Супе и чорбе, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2004.

5. Potatoes and rice, simple cookery series, Select editions, London, 2001.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
КУВАРСТВО	Супе	-Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање бистрих и густих супа и чорби -Оспособљавање ученика за израду основних калкулација Развијање вештина, прецизности, одговорног односа према раду и тимском раду	-Одржава личну и радну хигијену -Примени хигијенске стандарде -Примени правила заштите на раду -примени НАССР принципе у току рада -употреби стручну терминологију -комуницира у складу са правилима пословне комуникације -припреми радно место -припреми норматив за густе супе, чорбе; -припреми додатке за густих супа, чорба; Разликује нормативе и за густе супе, чорбе	-Компетенција за целоживотно учење -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална компетенција -Сарадња -Естетичка компетенција	– основи туризма и угоститељства – економика и организација предузећа – психологија – туристичка географија – маркетинг у туризму – познавање робе – наука о исхрани и – хотелијерство

			Израђује основне калкулације за густе спе, чорбе и њихове додатке; -бира одговарајући инвентар и врши сервирања припремљена јела; Декорише припремљена јела		
	Топла предјела	-Оспособљавање ученика за припрему,примену и издавање топлих предјела -Оспособљавање ученика за израду основних калкулација Развијање вештина,прецизности,одговорног односа према раду и тимском раду	-Одржава личну и радну хигијену -Примени хигијенске стандарде -Примени правила заштите на раду -примени НАССР принципе у току рада -употреби стручну терминологију -комуницира у складу са правилима пословне комуникације -припреми радно место -припреми норматив за топла предјела -припреми додатке		

			за топла предјела Разликује нормативе и за топла предјела Израђује основне калкулације за топла предјела; -бира одговарајући инвентар и врши сервирања припремљена јела;		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:Групни,и индивидуални					
Наставне методе::Вербално –текстуална метода,демонстратна,дискусија					
Наставна средстваПрактични рад и радионица,Мануелна средства,					

ПОСЛОВНА ИНФОРМАТИКА

РАЗРЕД: ДРУГИ

ЛИТЕРАТУРА:Информатика, Уџбеник за други разред гимназије, Клетт, 2015.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПОСЛОВНА ИНФОРМАТИ КА	ТАБЕЛАРНИ ПРОРАЧУНИ	Оспособљавање ученика зарад у програму за табеларне прорачуне	Користи опције за кретање кроз комплексне документе	3. Рад са подацима и информацијама 4. Дигитална	Математика Ликовна култура

			Класификује различите врсте података у ћелијама Примењује апсолутно и релативно адресирање ћелија; Користи напредне функције за табеларне прорачуне; Користи опције за контролу уноса и приказа података; Припреми и прилагоди графички приказ података из табеле, Прави изведене табеле и графиконе на основу постојећих табела, Предвиди потребу за заштитом садржаја Припреми документ за штампање.	компетенција 5. Решавање проблема	Музичка култура Куварство
	ОБРАДА ЦРТЕЖА НА РАЧУНАРУ	Оспособљавање ученика за рад у програму за векторску графику	-лоцира основне опције програма за обраду цртежа -црта основне графичке објекте -трансформише		

			графичке објекте -користи текст у графичком окружењу -креира једноставне и сложене меније користећи програм за обраду цртежа -креира дневне и свечане меније -креира стандардне и дневне јеловнике -користи опције за штампу -шаље цртеж помоћу електронске поште		
	ОБРАДА ВИДЕО И АУДИО ЗАПИСА	Оспособљавање ученика за основну обраду аудио и видео материјала	-обавља пренос видео записа са дигиталне камере на рачунар -снима аудио запис -наведе типове формата видео записа на рачунару -наведе типове формата аудио записа на рачунару -лоцира основне опције програма за обраду видео записа -едитује видео		

			секвенце -додаје наслов, прелазе и ефекте		
	ОБРАДА ДИГИТАЛНЕ ФОТОГРАФИЈЕ НА РАЧУНАРУ	Оспособљавање ученика за рад у програму за растерску графику	-користи основне опције дигиталног фотоапарата -обавља пренос фотографија са дигиталног фотоапарата на рачунар -наведе типове формата записа слика на рачунару -лоцира основне опције програма за обраду слика -скенира користећи програма за обраду слика -користи алате за селекцију делова слике -користи алате за опсецање делова слике -манипулише деловима слике -промени величину слике и подлоге		

			-побољша квалитет контраста и осветљења делова слике -црта основне графичке објекте -користи опције за рад са текстом -користи опције за филтере -користи опције за рад са слојевима -обавља конверзију боја -одабере одговарајући формат за снимање слика -штампа слику		
	ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ	Оспособљавање ученика за рад у програму за израду презентација	-додаје мултимедијалне садржаје у презентацију -примењује ефекте анимације над објектима презентације -примењује ефекте транзиције слајдова -управља начином приказа презентације		

			-креира мултимедијалну презентацију неких фаза процеса рада у конкретној струци ученика -именује формате у којима може бити сачувана презентација		
	ИНТЕРНЕТ ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ – ОСНОВЕ ЈЕЗИКА HTML	Упознавање и оспособљавање ученика за рад са HTML dokumentima	-дефинише појам хипертекста и хипермедије -разликује HTML и HTML едитор -објасни код веб странице коју посете -чува и креира хтмл документ -уреди позадину хтмл документа -обликује текст у хтмл документу -убаци линкове до неке друге странице -уметне слику као део хтмл документа -познаје погодне формате слика -промени атрибуте		

			слике -препознаје значај табеле при дизајну странице за распоред елемената странице -изради формулар за поравнавање елемената обрасца -познаје широк спектар специјализованих програма за израду веб страница -примењује научено у другим програмима		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:Групни, индивидуални, рад у пару Наставне методе:Дијалoшка, методе рада са књигом, разговор, методе рада у кабинету за информатику Наставна средства: Рачунари, штампач, скенер, пројектор					

ЕКОНОМИКА И ОРГАНИЗАЦИЈА ПРЕДУЗЕЋА

ЛИТЕРАТУРА: Економика и организација предузећа за други разред угоститељско-туристичке школе, аутор : Љиљана Косар, издавач : Завод за уџбенике, Београд, 2007

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЕКОНОМИКА И ОРГАНИЗАЦИЈА ПРЕДУЗЕЋА	Појмовно одређење економике и организације	Упознавање ученика са економиком и организацијом предузећа	Ученик је у стању да : -дефинише економику као науку -дефинише организацију као науку	-Ученик активно конструише знање,	Пословна економија, рачуноводство, основе туризма и

	предузећа		-познаје циљеве изучавања економике и организације предузећа	уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног -Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења -Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано) -Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује -Ученик проналази / осмишљава могућа решења проблемске ситуације -Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и поставља	угоститељства, предузетништво
	Појам предузећа	Упознавање ученика са предузећима	Ученик је у стању да : -дефинише угоститељско и туристичко предузеће и њихове задатке -познаје карактеристике угоститељског и туристичког предузећа		
	Средства предузећа	Упознавање ученика са пословним средствима предузећа	Ученик је у стању да : -дефинише средства угоститељског и туристичког предузећа -познаје облике и амортизацију основних средстава -познаје облике обртних средст.		
	Извори средстава	Упознавање ученика са изворима средстава предузећа	Ученик је у стању да : -дефинише изворе средстава -разликује сопствене и туђе изворе средстава		
	Расходи предузећа	Упознавање ученика са расходима предузећа и калкулацијом цене производа и услуга	Ученик је у стању да : -дефинише утрошке, трошкове и расходе предузећа -разликује појмове: утрошке, трошкове и расходе предузећа -познаје врсте трошкова -познаје карактеристике трошк. -израђује калкулацију -разликује врсте калкулација -познаје специфичности обрачуна трошкова и утврђивање цена у туризму и угоститељству		
	Резултати рада и расподела	Упознавање ученика са резултатима рада и расподелом	Ученик је у стању да : -дефинише укупан приход -разликује приходе предузећа -утврђује резултате предузећа -познаје начин распоређивања резултата предузећа (добитак, губитак)		

	Мерила успешности пословања предузећа	Упознавање ученика са мерилима успешности предузећа	Ученик је у стању да : -дефинише мерила успешности -познаје продуктивност рада -познаје економичност рада -познаје рентабилност рада	релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални, комбиновани Наставне методе: Монолошко-дијалогски, дијалогски, демонстративни, комбиновани рад, методе АОН : грудве снега, галеријска шетња, плакат, презентација, шеме Наставна средства: Текстуална					

ПРОФЕСИОНАЛНА ПРАКСА

- ЛИТЕРАТУРА:**1. М., Вукић, М., Портић, Куварство са практичном наставом за 1. разред , Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2004.
2. Ј., Јокић, Р. Стојановић М., П., Петковић, Куварство са практичном наставом за 1,2,3, и 4 разред, Београд , Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1999.
3. Michel, Maincent, Cuisine de Reference, BPI, Paris, 1993.
4. М., Вукић, М., Портић, Супе и чорбе, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2004.
5. Potatoes and rice, simple cookery series, Select editions, London, 2001.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Професионална пракса и блок настава	Бистре и густе супе, чорбе	-Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање бистрих и густих супа и чорби -Оспособљавање ученика за израду основних калкулација Развијање вештина, прецизности, одговорног односа према раду и тимском	-Одржава личну и радну хигијену -Примени хигијенске стандарде -Примени правила заштите на раду -примени НАССР принципе у току	-Компетенција за целоживотно учење -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална компетенција	– основи туризма и угоститељства – економика и организација предузећа – психологија – туристичка географија –

		раду	рада -употреби стручну терминологију -комуницира у складу са правилима пословне комуникације -припреми радно место -припреми норматив за густе супе, чорбе; -припреми додатке за густих супа, чорба; Разликује нормативе и за густе супе, чорбе Израђује основне калкулације за густе спе, чорбе и њихове додатке; -бира одговарајући инвентар и врши сервирања припремљена јела; Декорише припремљена јела	-Сарадња -Естетичка компетенција	маркетинг у туризму – познавање робе – наука о исхрани и – хотелијерство
	Прилози и варива	-Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање прилога и варива -Оспособљавање ученика за израду основних калкулација Развијање	-Одржава личну и радну хигијену -Примени хигијенске стандарде -Примени правила заштите на раду		

		вештина,прецизности,одговорног односа према раду и тимском раду	-примени HACCP принципе у току рада -употреби стручну терминологију -комуницира у складу са правилима пословне комуникације -припреми радно место -припреми норматив за прилоге и варива -припреми додатке за прилоге и варива Разликује нормативе и за прилоге и варива Израђује основне калкулације за прилоге и варива и њихове додатке; -бира одговарајући инвентар и врши сервирања прилога и варива		
	Топла предјела	-Оспособљавање ученика за припрему,примену и издавање топлих предјела -Оспособљавање ученика за израду основних калкулација Развијање	-Одржава личну и радну хигијену -Примени хигијенске стандарде -Примени правила		

		вештина,прецизности,одговорног односа према раду и тимском раду	заштите на раду -примени НАССР принципе у току рада -употреби стручну терминологију -комуницира у складу са правилима пословне комуникације -припреми радно место -припреми норматив за топла предјела -припреми додатке за топла предјела Разликује нормативе и за топла предјела Израђује основне калкулације за топла предјела; -бира одговарајући инвентар и врши сервирања припремљена јела;		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:Групни,и индивидуални					
Наставне методе::Вербално –текстуална метода,демонстратна,дискусија					
Наставна средстваПрактични рад и радионица,Мануелна средства					

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Збирке, уџбеници, приручници

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Математика	Експоненцијална и логаритамска функција	Упознавање основних особина експоненцијалне и логаритамске функције Примена стечених знања на решавање једноставнијих експоненцијалних и логаритамских једначина	прикаже аналитички, табеларно и графички експоненцијалну функцију реши једноставније експоненцијалне једначине прикаже аналитички, табеларно и графички логаритамску функцију објасни шта је логаритам, наведе и примени правила логаритмовања при трансформацији једноставних израза реши једноставније логаритамске једначине користи калкулатор за одређивање вредности логаритама	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Естетичка компетенција	Статистика
	Аналитичка геометрија у равни	Стицање основних знања о аналитичкој геометрији	примени Гаусов алгоритам на решавање система линеарних једначина(3*3) израчуна растојање између две тачке и обим троугла ако су дате координате његових темена		

			разликује општи облик једначине праве од експлицитног облика и преведе један запис у други објасни положај праве у координатном систему у зависности од коефицијената k и n одреди једначину праве одређену датом тачком и датим коефицијентом правца одреди једначину праве одређену датим двема тачкама примени услов нормалности и услов паралелности две праве одреди угао који заклапају две праве израчуна растојање тачке од праве преведе општи облик једначине кружнице у канонски одреди центар и полупречник кружнице одреди једначину кружнице из задатих услова – једноставнији примери испита међусобни положај праве и кружнице одреди једначину тангенте кружнице из задатих услова		
	Низови	Упознавање са појмом низа Разумевање појмова аритметички и геометријски низ и примена на конкретне проблеме	препозна општи члан низа када су дати почетни чланови низа (једноставнији примери) препозна аритметички низ и одреди везу између општег члана, првог члана и диференције низа израчуна збир првих n чланова аритметичког низа препозна геометријски низ и одреди везу између општег члана и првог члана и количника низа		

			☐ израчуна збир првих n чланова геометријског низа		
	Елементи финансијске математике	Стицање основних знања и примена простог каматног рачуна Стицање основних знања из сложеног каматног рачуна Примена сложеног каматног рачуна у рачуну улога Примена сложеног каматног рачуна у рачуну ренте	примени основну пропорцију простог каматног рачуна за време дато у годинама, месецима, данима израчуна интерес на основу каматног броја и каматног кључа израчуна камату на више сума примени каматни рачун више сто и ниже сто примени термински рачун, есконтовање меница, рачун штедног улога израчуна месечну отплату код потрошачких кредита примени верижни рачун у проблемима продаје и куповине валута покаже разлику између простог и сложеног каматног рачуна на датом примеру израчуна увећану, односно почетну вредност главнице израчуна време и каматну стопу израчуна сложену камату одреди конформну каматну стопу одреди увећану вредност више периодичних улога при улагању почетком и крајем периода израчуна број улагања израчуна каматну стопу објасни појам садашње (почетне) вредности више периодичних сума које се исплаћују почетком или крајем периода израчуна збир дисконтованих вредности		

			одреди вредност исплате крајем и почетком периода израчуна број исплата израчуна вредност каматне стопе		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, рад у паровима Наставне методе: решавање проблема – хеуристички приступ, дијалогска, рад на тексту, писани радови Наставна средства: текстуална, помоћно-техничка, аудио-визуелна					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета математика јесу:					
2.МА.1.2.4. 2.МА.1.2.5. 2.МА.1.3.1. 2.МА.1.4.6. 2.МА.2.2.3. 2.МА.2.3.1. 2.МА.2.3.2. 2.МА.2.4.6.					

КУВАРСТВО

РАЗРЕД:Трећи

ЛИТЕРАТУРА:1. М., Вукић, М., Портић, Куварство са практичном наставом за 3. разред , Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2004.

2. Ј., Јокић, Р. Стојановић М., П., Петковић, Куварство са практичном наставом за 1,2,3, и 4 разред, Београд , Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1999.

Предмет Куварство	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима			
	Хладна предјела	Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање хладних предјела и јела; - Оспособљавање ученика за израду основних калкулација	- Дефинише хладна предјела и хладна јела; - разликује врсте хладних предјела јела; - разликује декоративна средства; - разликује нормативе и израђује основне калкулације за хладна	-Компентенција за целоживотно учење -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална компетенција -Сарадња	<table><tr><td>Уметничко обликовање</td></tr><tr><td>Туристичка географија</td></tr><tr><td>Познавање робе</td></tr></table> -професионална	Уметничко обликовање	Туристичка географија	Познавање робе
Уметничко обликовање								
Туристичка географија								
Познавање робе								

			предјела и јела; - припрема намирница за хладна предјела и јела; - припрема хладна предјела и јела; - сервира хладних предјела и јела; - декорише хладна предјела и јела; - чува хладна предјела и јела до примене.	-Естетичка компетенција	пракса
	Готова јела и печења	-Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање готових јела; - Оспособљавање ученика за припрему и издавање печења -Оспособљавање ученика за израду основних калкулација.	-дефинише готова јела; -групише готова јела; познаје норматив и израђује основне калкулације за готова јела; -припрема намирнице за готова јела; - примени видове термичке обраде намирница; -користи фондове у припреми јела; - припрема готова јела; - припремљено готово		

			јело до сервирања; -сервира готова јела; ---декорише готова јела.		
			-разликује нормативе и израђује основне калкулације за печења; - припрема намирнице за печења; -опише начин припреме печења; - припрема сафт за печење; -сервира печења; декорише печења.		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада:Групни,и индивидуални

Наставне методе::Вербално –текстуална метода,демонстратна,дискусија

ПОЗНАВАЊЕ РОБЕ

ЛИТЕРАТУРА: Стојанка Калинић, Милорад Јовановић, **Познавање робе за 3. и 4. разред- кулинарски техничар и 2. и 3. разред-кувар и посластичар, Завод за уџбенике, Београд**

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПОЗНАВАЊЕ РОБЕ	Основни састојци прехранбених производа	Упознавање ученика са основним карактеристикама животних намирница	Наведе и објасни основне карактеристике животних намирница Препозна квалитетне од неквалитетних намирница Наведе начине оцјене квалитета животних намирница Наброји стандарде квалитета и објасни како се примењују у пракси Наведе улогу хранљивих материја и њихове основне карактеристике Наведе основне састојке прехранбених производа	Компетенција за целоживотно учење Вештина комуникације Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Вештина сарадње Брига за здравље Еколошка компетенција Предузетничка компетенција	Хемија Биологија Екологија и заштита животне средине Исхрана Куварство Здравствена култура
	Житарице	Оспособљавање ученика да познају основне врсте и карактеристике житарица, млинских и пекарских производа	Препозна врсте житарица и објасни њихов значај у исхрани Наведе типове брашна и објасни њихове основне карактеристике Правилно ускладиштава и чува житарице и млинске производе Оцени квалитет брашна и изврши припрему за употребу у куварству Објасни процес производње хлеба, пецива и тестенина Наведе врсте пекарских		

			производа у промету Правилно ускладиштава пекарске производе Препозна болести и мане хлеба		
	Поврће и зачини	Упознавање ученика са основним врстама и особинама поврћа, њиховом хранљивом и употребном вредношћу Оспособљавање ученика да препознају врсте зачина и правилно их користе у куварству	Дефинише поврће Наведе основне врсте поврћа и објасни њихове карактеристике Препозна квалитетно од некавалитетног поврћа Наброји стандарде у погледу квалитета поврћа Објасни хранљиву и биолошку вредност поврћа Правилно ускладиштава и чува поврће од кварења Препозна јестиве гљиве и објасни њихову хранљиву вредност Правилно користи поврће и гљиве Препозна зачине и објасни њихову примену у куварству Наведе порекло зачина и њихов значај у исхрани Правилно ускладиштава зачине и препознаје квалитетне од некавалитетних		
	Технологија меса	Упознавање ученика са основним врстама и особинама меса, њиховом хранљивом и употребном вредношћу	Дефинише хемијски састав меса и органолептичка својства меса Опише промене на месу током стајања Опише начин конзервисања меса, транспорт и складиштење меса Наведе промене на месу код припремања јела: кувања, динстања, печења и пржења Разликује месо перади, риба, дивљачи Наведе врсте кобасица, опише начин производње, мане и		

			складиштење кобасица Опише сувомеснате производе		
	Млеко, јаја, масти и уља	Унапређивање знања о својствима млека, јаја, масти и уља	Дефинише хемијски састав, начин обраде, хлађења и конзервисања млека Наведе кисело-млечне производе: јогурт, кисело млеко, кефир и кумис Опише производе од млека: павлака, маслац, кајмак, сиреви и масло Наведе грађу и састав и класификацију јаја у промету Опише производњу, врсте и складиштење масти и уља		
	Пића и воће	Стицање знања о основним врстама и особинама пића Стицање знања о врстама, особинама, хранљивој и употребној вредности воћа	Наведе класификацију пића Опише особине природних вина Наведе специјална вина Опише одлике пива Дефинише природне и миришљаве ракије Наведе врсте и примену ликера у кулинарству Наведе врсте и примену безалкохолних пића у кулинарству Опише средства за уживање кафу, чај и какао Наведе одлике, хемијски састав и хранљиву вредност воћа Опише брање, транспорт и складиштење воћа Дефинише врсте воћа Опише конзервисање воћа		
	Материје за заслађивање	Стицање знања о материјама за заслађивање	Дефинише квалитет и опише својства меда Објасни добијање меда Дефинише квалитет шећера и		

			описе његова својства Наведе начин складиштења шећера Препозна и опише употребу вештачких материја за заслађивање.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, тимски, рад у пару Наставне методе: вербалне, монолошка, дијалогска, комбиноване, решавање проблема Наставна средства: уџбеник, стручна литература, интернет-информације, слике, цртежи, панои, табла креда, фломастери					

НАУКА О ИСХРАНИ

ЛИТЕРАТУРА: Слободанка Банковић Пауновић, Мира Николић

Наука о исхрани (за 4. разред средње школе), Завод за уџбенике, Београд, 2009

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ИСХРАНА	Хранљиве материје	Стицање знања о хранљивим материјама и енергетској вредности животних намирница	- разликује појмове хране и исхране и њихове улоге; - објасни улогу појединих хранљивих материја у организму; разликује намирнице по пореклу; - наведе хемијски састав и значај појединих намирница биљног порекла у исхрани, - наведе хемијски састав и значај појединих намирница животињског порекла у исхрани; - наведе предности употребе органских производа у људској исхрани; - разликује појмове органске и конвенционалне хране, наведе ризике употребе генетски модификоване хране; израчуна енергетску вредност појединих намирница	- Компетенције за целоживотно учење - Дигитална компетенција - Сарадња - Решавање проблема - Рад са подацима и информацијама - Одговоран однос према здрављу - Естетичка компетенција - Предузимљивост и оријентација ка предузетништву - Комуникација - Компетенција за учење	Услуживање, здравствена култура, основе куварства

	Правилна исхрана	Стицање знања о принципима правилне исхране и потребама у исхрани	-наведе принципе правилне исхране; -наброје узроке неправилне исхране; -објасне последице неправилне исхране; -израчуна индекс ухрањености (БМИ); -састави дневни оброк		
	Кварење намирница и конзервисање	Стицање основних знања о кварењу намирница и методама конзервисања	-наброје најчешће узроке квара намирница; -објасне услове под којима настаје кварење намирница; -наведе начине смањења ризик кварења намирница; -наведе начине очувања (намирница); -описе методе конзервисања намирница; -наведе могуће узрочнике и начине тровања храном		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални облик рада, интерактивна настава, групни рад, пројектна настава					
Наставне методе: монолошко-дијалогска, дијалогска, илустративна, презентација					
Наставна средства: уџбеник, цртежи, табеле, панои, шеме, интернет					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:					
Основни ниво: БИ. 1.6.2, БИ.1.6.3					
Средњи ниво: БИ.2.6.3, БИ.2.6.4					
Напредни ниво: БИ.3.2.1					

ОСНОВЕ УСЛУУЖИВАЊА

РАЗРЕД:ТРЕЋИ

ЛИТЕРАТУРА:1. С. Ивановић, С., Нићетин, Услуживање са практичном наставом за 1. и 2. разред угоститељско туристичке школе , Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2006. 2. М., Красавчић, С., Нићетин, Услуживање са практичном наставом за 3. и 4. разред угоститељско туристичке школе , Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2005.

Предмет Основе услуживања	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
	• Инструменти понуде (јеловник, карта доручка, мени карта, кафанска карта...) • Карактеристике хране и посластица • Врсте и састав доручка • Дневни оброци у угоститељским објектима • Системи услуживања • Начини услуживања	• Оспособљавање ученика за квалитетно услуживање хране и посластица у различитим угоститељским објектима и различитим приликама	• класификује храну и посластице према групама у инструментима понуде • познаје јела и посластице из инструмената понуде • примењује основне технике ношења и начине услуживања у различитим системима организације рада • комбинује одговарајуће начине услуживања • наведе врсте и састав доручка • услужује доручак у доручковаоници, кафани и хотелској соби	-Компетенција за целоживотно учење -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална компетенција -Сарадња -Естетичка компетенција	• Наука о исхрани • Услуживање пића и напитака • Основе угоститељства
	Услуживање хладних	-.	примењује правилан прилаз госту и начине		

	предјела, супа, чорби, потажа, консомеа, топлих предјела, рибе, ракова, шкољки, готових јела, печења, јела по поруџбини, специјелитета са роштиља, варива, салата, сирева, посластица, компота, воћа • Мени • Пансионско пословање • Заједички ручак, вечера • Припремање јела пред гостом (татар бифтек, везане салате)		услуживања • припреми јела пред гостом • разликује и услужује топла и хладна предјела у одређеним приликама у различитим угоститељским објектима • разликује и услужује супе, чорбе, потаже и консоме у одређеним приликама у различитим угоститељским објектима • разликује и услужује рибе, ракове, шкољке		
			-одређеним приликама у различитим угоститељским објектима • разликује и услужује главна јела у одређеним приликама у различитим угоститељским објектима • разликује и услужује варива у одређеним приликама у различитим		

			угоститељским објектима • разликује и услужује салате у одређеним приликама у различитим угоститељским објектима • разликује и услужује сиреве у одређеним приликама у различитим угоститељским објектима • разликује и услужује посластице, воће, компоте у одређеним приликама у различитим угоститељским објектима • разликује и услужује јела и посластице по утврђином мениу у одређеним приликама у различитим угоститељским објектима • услужује храну у хотелским собама		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода Облици рада:Групни,и индивидуални Наставне методе::Вербално –текстуална метода,демонстратна,дискусија Наставна средстваПрактични рад и радионица,Мануелна средства,					

МАРКЕТИНГ У ТУРИЗМУ И УГОСТИТЕЉСТВУ

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

ЛИТЕРАТУРА: УЏБЕНИК, СКРИПТЕ

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
МАРКЕТИНГ У ТУРИЗМУ И УГОСТИТЕЉСТВУ	Увод у маркетинг у туризму	Упознавање ученика са појмом и етапама развоја маркетинга у туризму	наводи дефиницију појма маркетинга; • разликује етапе развоја маркетинга; • познаје маркетинг оријентацију.	Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје.	Основе туризма и угоститељства Економика и организација туристичких и угоститељских предузећа Туристичка географија
	Туристичко тржиште и примена маркетинга	Упознавање ученика са туристичким тржиштем (понуда и тражња)	наводи дефиницију туристичког тржишта; • познаје специфичности туристичког тржишта; • наводи дефиницију туристичке понуде и тражње; • познаје карактеристике туристичке понуде и тражње; • на задатом примеру истражује тржиште; • познаје појам „здрава конкуренција“; • на задатом примеру сегментира тржиште.	Ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације (усмена и писана, непосредна и посредована комуникација, нпр. телефоном, преко интернета). Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна	
	Инструменти маркетинг микса	Оспособљавање ученика за примену	наводи дефиницију туристичког производа; • познаје факторе креирања		

		инструментата маркетинг микса	туристичког производа; • разликује фазе животног циклуса производа; • опише квалитетан туристички производ; • опише начин иновирања туристичког производа; • дефинише цену туристичког производа; • познаје факторе креирања цене; • познаје елементе промотивне политике; • разликује канале продаје; • познаје особине и значај добре локације; • Употреби инструменте на примеру путем презентације.	могуће узроке грешке. Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева.	
	Понашање потрошача у процесу куповине у туризму	Упознавање ученика са понашањем потрошача у куповини	дефинише факторе који утичу на понашање људи као потрошача; • објасни основне фазе процеса одлучивања; • анализира основне ризике при куповини услуге.		
	Истраживање туристичког тржишта и формирање	Упознавање ученика са основним техникама	објасни поступак исраживања тржишта у реалном окружењу; • објасни начине формирања		

			маркетиншке базе података;		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни					
Наставне методе: монолошка, дијалогска, демонстрација,					
Наставна средства: табла, креда, фотографије, слајдови, макете					

ПРОФЕСИОНАЛНА ПРАКСА

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

ЛИТЕРАТУРА: 1. М., Вукић, М., Портић, Куварство са практичном наставом за 3 разред, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2004.

2. Ј., Јокић, Р. Стојановић М., П., Петковић, Куварство са практичном наставом за 1,2,3, и 4 разред, Београд, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1999.

Предмет Професионална пракса	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
	Хладна предјела	-Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање хладних предјела и јела; - Оспособљавање ученика за израду основних калкулација	- припрема намирница за хладна предјела и јела; - припрема хладна предјела и јела; - сервира хладних предјела и јела; - декорише хладна предјела и јела; - чува хладна предјела и јела до примене.	-Компетенција за целоживотно учење -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална компетенција -Сарадња -Естетичка компетенција	- Уметничко обликовање - Туристичка географија - Познавање робе - Куварство

	Готова јела и печења	-Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање готових јела; - Оспособљавање ученика за припрему и издавање печења -Оспособљавање ученика за израду основних калкулација.	- познаје норматив и израђује основне калкулације за готова јела; -припрема намирнице за готова јела; - примени видове термичке обраде намирница; -користи фондове у припреми јела; - припрема готова јела; - припремљено готово јело до сервирања; -сервира готова јела; ---декорише готова јела.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:Групни,и индивидуални					
Наставне методе::Вербално –текстуална метода,демонстратна,дискусија					
Наставна средстваПрактични рад и радионица,Мануелна средства,					

Програм изборног предмета Музичка култура исти је као програм образовног профила економски техничар.

Програм изборног предмета Историја одабране теме, исти је као програм образовног профила економски техничар.

Програм изборног предмета Логика са етиком, исти је као програм образовног профила економски техничар.

БИОЛОГИЈА – изборни предмет

ЛИТЕРАТУРА: Биологија за I и II разред средње школе, аутори Драгослав Маринковић, Катица Пауновић и Вељко Терзија, интернет

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
БИОЛОГИЈА – изборни предмет	Биологија ћелије	-Упознавање са предметом и значајем цитологије као научне дисциплине -Упознавање са особинама живих бића и нивоима организације биолошких система -Схватање значаја фотосинтезе и ћелијског дисања -Разумевање процеса који се одигравају током ћелијског циклуса -Разумевање тока и значаја ћелијских деоба	-Дефинише предмет проучавања цитологије -наведе главне особине живих бића и нивое организације биолошких система -објасни хемијску структуру ћелије -објасни функцију ћелијских органела -објасни разлике између биљне и животињске ћелије -објасни ток и значај кључних метаболичких процеса: фотосинтезе и ћелијског дисања -објасни фазе ћелијског циклуса -објасни ток и значај митозе и мејозе	-Компетенције за целоживотно учење -Комуникација (уважавање саговорника, слобода у изражавању ставова, мишљења) -Дигитална компетенција -Сарадња -Решавање проблема -Рад са подацима и информацијама -Одговоран однос према здрављу - Уме да наведе основне појмове и чињенице о организацији наследног материјала.	Здравствена култура, информатика и рачунарство, генетика
	Биологија развића човека	-Упознавање са основним фазама развића човека -Разумевање процеса полног сазревања	-објасни процесе сперматогенезе и оогенезе -опише процес оплођења -наведе фазе интраутериног развића -објасни настанак ткива и зачетка органа -опише промене које се догађају у организму од рођења до пубертета	- Уме да образложи основне генетичке појмове. - Разуме молекуларне основе наслеђивања и повезаност болести са променама на генетичком - Уме да да образложи основне генетичке појмове , типове	

			-објасни полно сазревање	наслеђивања и генетске наследне болести.материјалу. Уме да објасни структурну и функционалну повезаност основних ћелијских процеса и разуме разлоге ћелијске диференцијације.	
	Наслеђивање биолошких особина	Разумевање основних принципа наслеђивања особина	-упореди ДНК, хроматин, хромозом -дефинише ген, геном, генотип, фенотип -објасни основна правила наслеђивања особина (Менделова правила) -објасни типове наслеђивања особина -објасни врсте и узроке мутација наведе наследе болести човека и њихове узроке		
	Основи еволуције	Проширивање знања о основним принципима еволуције живих бића	Опише етапе настанка првобитних биолошких система, деминстрира на примеру значај генетичке варијабилности		
	Еколошка култура	Упознавање ученика са значајем одржавања личне хигијене животног и радног простора	Објасни значај одржавања личне хигијене, хигијене животног и радног простора, разликује адитиве опасне по здравље		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални облик рада, интерактивна настава, групни рад, пројектна настава					
Наставне методе: монолошко-дијалогска, дијалогска, илустративна, презентација					
Наставна средства: уџбеник, цртежи, табеле, панои, шеме, интернет					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:					
Основни ниво: БИ.1.1.1, БИ. 1.1.2, БИ 1.2.1					
Средњи ниво: БИ.2.1.1, БИ 2.2.1, БИ 2.3.1, БИ.2.6.3					
Напредни ниво: БИ.3.1.1, БИ.3.2.1					

ОПШТА ТУРИСТИЧКА ГЕОГРАФИЈА - ИЗБОРНИ

ЛИТЕРАТУРА: Економска географија, уџбеник за други разред економске школе – Емилија Манић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ОПШТА ТУРИСТИЧКА ГЕОГРАФИЈА - ИЗБОРНИ	Простор и туризам	Стицање знања о предмету проучавања, задатку и циљевима туристичке географије и о елементима туристичких кретања	Дефинише предмет изучавања, значај, развој и место туристичке географије у систему наука Дефинише туристичко-географске појмове Наводи елементе и значај туристичких кретања у савременом свету	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња	Историја, књижевност, биологија, статистика, пословна економија
	Туристичке вредности	Стицање знања о појму, врстама и атрактивностима туристичких вредности	Дефинише туристичке вредности и њихова својства Наводи врсте туристичких вредности Наводи карактеристике природних и антропогених туристичких вредности Указује на валоризацију туристичких вредности	Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу и околини Естетичка компетенција	

	Саобраћај и туризам	Усвајање знања о улози саобраћаја у туризму и њиховој узајамној повезаности	Наводи врсте саобраћаја Познаје вредности и недостатке појединих врста саобраћаја Објашњава улогу саобраћаја у повезивању матичних и туристичких места Дефинише међусобну повезаност и зависност туризма и саобраћаја		
	Фактори туристичких кретања	Анализа утицаја фактора туристичких кретања на развој туризма	Наводи поделу фактора туристичких кретања Препознаје утицај фактора на матична и туристичка места Примењује знања о факторима на туристичке дестинације		
	Туристичка кретања и туристички правци	Стицање знања о облицима, врстама и правцима туристичких кретања	Дефинише туристичко кретање Разликује туристичка кретања која су иницирана слободном вољом учесника тих кретања од других врста кретања људи у		

			савременом свету Разликује врсте туристичких кретања Описује поједине облике туристичких кретања Описује правце туристичких кретања Познаје најважније правце		
	Туристички локалитети, места, центри и регије	Упознавање ученика са појмовима туристички локалитет, центар, место и регија	Наводи особености и структурна својства туристичких локалитета, места, центара, регија и разликује ове појмове		
	Туристичко-географске регије света	Стицање знања о природним туристичким регијама	Именује природне туристичке регије света и указује на њихов положај Издаја најатрактивније туристичке регије у различитим деловима света Описује утицај природних и антропогених фактора на положај и атрактивност туристичких регија		

			Издаја специфичности и разлаоге атрактивности туристичких регија Анализира узроке и последице атрактивности и развијености појединих туристичких регија Користи географску карту као извор сазнања и информација		
	Велики градови света	Стицање знања о великим градовима света	Именује градове света као центре туризма Описује туристичко-географски положај градова Издаја специфичности и атрактивности градова као комплексних туристичких мотива Наводи факторе динамичког развоја градског туризма у савременом свету. Користи географску карту као извор сазнања и		

			информација		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални, фронтални, групни					
Наставне методе: дијалогска, монолошка, текстуална					
Наставна средства: карта, уџбеник, интернет					

ПУТЕВИ ХРАНЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Разред: трећи или четврти

ЛИТЕРАТУРА: 1. Игор Томашевић; Управљање безбедношћу у производњи хране: практикум Управљање безбедношћу хране: радионица, јуна 2010

Издавач: Универзитет у Београду

Предмет Путеви Хране	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
	Увод у путеве хране	Упознавање ученика са предметом	Познаје појам и значај путева хране	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад са подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Сарадња - Естетичка компетенција	- Куварство - Исхрана - Здравствена култура - Познавање животних намирница - Туристичка географија - Историја
	Путеви хране кроз развој куварства	Упознавање ученика са развојем хране кроз развој куварства	- Описује почетке и пут употребе намирница биљног порекла; - Описује почетке и пут употребе намирница животињског порекла; - Описује почетке и пут		

	Регионална подељеност животних намирница	• Упознавање ученика са територијалном заступљеношћу животних намирница	употребе зачина. • Разликује заступљене намирнице по континентима; • Описује утицај заступљених намирница на путеве хране; • Препознаје значај заступљених намирница на светске кухиње.а.		
	Утицај знаменитих личности и догађаја на путеве хране	• Упознавање ученика са утицајем знаменитих личности и догађаја на путеве хране	• Наводи знамените личности и догађаје; • Описује утицај познатих личности на развој путеве хране; • Повезује знамените догађаје и њихов утицај на путеве хране; • Повезује знамените личности са јелима која су настала у њихову част. Или		

	Утицај познатих личности и догађаја наших простора на путеве хране Утицај познатих куvara на путеве хране	• Упознавање ученика са утицајем познатих личности и догађаја наших простора	• Повезује одређена јела са знаменитим личностима. • Наводи знамените личности и догађаје наших простора; • Описује утицај познатих личности на развој путеве хране; • Повезује знамените догађаје и њихов утицај на путеве хране. • Повезује знамените личности са јелима која су настала у њихову част. Или • Повезује одређена јела са знаменитим личностима.		
	Путеви хране у савременом добу	-Упознавање ученика са утицај познатих куvara на путеве хране • Упознавање ученика	-• Наводи познате куваре; • Описује утицај познатих куvara на путеве хране; • Разуме утицај познатих куvara на путеве културе хране.		

		са савременим путевима хране	Описује путеве хране у савременом добу		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:Групни,и индивидуални					
Наставне методе::Вербално –текстуална метода,демонстратна,дискусија					
Наставна средстваКњига,табла,креда,пројектор.					

ПСИХОЛОГИЈА - изборни предмет

Психологија у туризму и угоститељству

РАЗРЕД:Трећи или четврти

ЛИТЕРАТУРА:Кузмановић, Б.; Штајнбергер, И. (2008). *Психологија за трећи и четврти разред трговинских, угоститељско- туристичких и школа за личне услуге*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства;

Материјал за учење – припремљен од стране професора;

Материјал са интернета.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПСИХОЛОГИЈА - изборни предмет Психологија у туризму и угоститељству	Психологија као наука	Упознавање ученика са предметом проучавања психологије и	Ученик зна да дефинише психологију као науку, предмет њеног изучавања, разликује теоријске и примењене психолошке	Компетенција за целоживотно учење(ученик планира време за учење, организује процес учења,	- Маркетинг у туризму и угоститељству - Професионална

		са њеним дисциплинама и предметом њиховог проучавања; • Стицање знања о значају примене психолошких сазнања у оквиру рада у угоститељству • Стицање знања о органиским основама психичког живота	дисциплине, схвата значај примене сазнања из појединих дисциплина у туристичкој/кулинарској струци и у раду са клијентима; спреман је да повеже стечена сазнања и да кроз примере објасни примену науке у угоститељству; ученик уме да објасни и на примеру препозна органске основе психичког живота.	активно конструише знања, селекује познато од непознатог, разликује битно од небитног, резимира основне идеје, користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења, разликује чињенице од интерпретација и ставова, разликује аргументе према снази и релевантности, процењује властиту успешност у учењу, открива тешкоће и зна како да их превазиђе); • Комуникација (активно доприноси неговању културе дијалога, поштује основне норме комуникације, ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације, уме јасно да искаже одређени садржај, уважава саговорника, изражава своје мишљење на конструктиван начин	пракса • Грађанско васпитање • Српски језик и књижевност • Социологија са правима грађана • Уметничко обликовање
	Психички процеси и особине	• Разумевање особе као јединствене, непоновљиве и сложене организације психичких процеса и особина, као и карактеристичног начина понашања. • Стицање знања о важним психичким процесима који значајно утичу на	Ученик зна да дефинише појмове психички процеси, особине, стања ;Ученик разуме и разликује ове појмове; уме да примени знање на конкретним примерима; Ученик зна шта се подразумева под опажањем и разликује карактеристике опажања предмета и људи; зна основне чиниоце опажања особа; ученик дефинише појам прве импресије и грешака у		

		функционисање човека; Разумевање како поједини психички процеси и особине утичу на понашање јединке у различитим животним ситуацијама	опажању особа; препознаје значај опажања особа каа је у питању однос према клијентима; зна да дефинише појам пажње и фактора који је изазивају и на њу утичу; Ученик наводи, објашњава, разликује и препознаје на примерима различите врсте учења; објашњава процесе памћења и заборављања; разликује врсте памћења и факторе који утичу на заборављање; описује процес мишљења, разликује врсте мишљења; зна шта је интелигенција, како се може мерити; Ученик разуме појам емоционалног реаговања; дефинише појам емоција и наводи три врсте појава које прате емоције; разликује врсте емоционалних стања; наводи органске промене које прате доживљавање емоција; описује и објашњава	поштујући принципе конструктивне комуникације, ученик користи одговарајући стил комуникације у складу са научним - Рад с подацима и информацијама (ученик упоређује различите изворе података, процењује њихову поузданост, користи информационе технологије, препознаје значај поузданих и релевантних података); - Дигитална компетенција (уме да претражује и користи информације у електронском облику, помоћу информационо-комуникационих технологија уме да представи, организује и структурира информације, препознаје ризике и одоговрно поступа); - Решавање проблема (ученик проналази и осмишљава могуће начине решавања проблемских	

			значај емоција за душевно здравље; разликује појмове стреса, трауме, анксиозности; зна шта је емоционална интелигенција; Ученик зна шта су мотиви, мотивација и потребе; објашњава настанак фрустрација и конфликта; препознаје их у примерима и наводи примере; зна основне врсте препрека које доводе до фрустрација; зна основне типове интраперсоналних конфликта; препознаје и наводи позитивне и негативне начине реаговања на фрустрације и конфликте; зна да дефинише и наведе основне одлике механизма одбране као начина реаговања на фрустрације и конфликта; зна да објасни основне механизме одбране; знање показује кроз примере из	ситуација, уме да процени добре и лоше стране потенцијалних решења, ученик припрема примену решења и вреднује примену датог решења у проблемским ситуацијама); • Сарадња (конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе и остваривању заједничких циљева, активно слуша и поштује сараднике, ангажује се у реализацији предузетих обавеза у оквиру групног рада, учествује у преиспитивању радагрупе и доприноси унапређењу њеног рада); • Одговорно учешће у демократском друштву (активно учествује у животу школе и заједнице, поштује друге, доприноси толеранцији и	

			свакодневног живота;		
	Личност	Разумевање особе као јединствене, непоновљиве и сложене организације психичких процеса и особина, као и карактеристичног начина понашања.	Ученик дефинише појам личности; зна који су основни проблеми које изучава психологија личности; зна шта је структура личности и шта је чини; препознаје типове темперамента и зна шта је карактер; препознаје појам свести о себи; спреман је да формира властити идентитет на основу стеченог знања; Зна шта је Јунгова типологија личности; разликује типове личности; Схвата значај развоја личности, описује, разликује и препознаје значај различитих фактора који утичу на развој и зрелост личности; процењује зрелост личности на примеру.	равноправности, има осећање припадности одређеним групама и заједницама, изражава свој идентитет, залаже се за слодарност и учествује у хуманитарним активностима); - Одговоран однос према здрављу (психичком и физичком)(ученик препознаје значај менталне хигијене, утицај емоција на психичко здравље човека; познаје могуће последице коришћења психоактивних супстанци и примене неадекватних стимулатора у борби против умора, бира здрав стил живота); - Предузимљивост и оријентација ка предузетништву (ученик разуме важност личне активације, уме да идентификује и адекватно представи своје способности и вештине, уме да	
	Међуљудски односи на раду	Упознавање са карактеристикама понашања појединца у	Ученик разликује врсте група и њихову структуру; зна шта је тим, како се формира и		

		групи. • Стицање знања о значају повезаности међуљудских односа на раду и успешности обављања посла. • Стицање знања о групним процесима и руковођењу групама.	које улоге могу имати људи у тиму; ученик упоређује групу са тимом; разликује вођство од руковођења; разликује типове руковођења групом; препознаје и описује групне процесе – сарадњу, такмичење; препознаје и описује различите типове конфликта у групи; примењује адекватне начине решавања конфликта и препознаје их на примерима; објашњава важности позитивне психолошке климе у радној групи; спреман је да опише сопствено понашање у процесу рада.	заступа и искаже своје идеје, да утиче на друге, кроз развој вештине јавног говора, преговарања и вештине решавања конфликта, зна да комуницира);	
	Комуникација	• Стицање знања о процесу комуникације, врстама комуникације и унапређивању комуникацијских вештина.	Ученик дефинише и описује елементе процеса комуникације; наводи циљеве и начела комуникације; објашњава врсте комуникације; разликује вербалну од невербалне; дефинише неспоразуме у комуникацији и врсте		

			препрека које до њих доводе; наводи и демонстрира принципе успешне комуникације - активно слушање, асертивност, децентрацију, јасноћу изражавања, уважавање различитости: зна шта је интеркултурална комуникација; Препознаје специфичности комуникације са клијентом и наводи најчешће комуникацијске конфликти са њим; препознаје и примењује технике успешне комуникације за њихово разрешавање.		
	Психологија опхођења са гостима	• Стицање знања о правилима опхођења са клијентима како би се успешно обављао посао. • Стицање знања о кључним особинама угоститељског радника и основним	Ученик наводи и препознаје значајне особине које би било добро да поседује угоститељски радник; објашњава и демонстрира општа правила опхођења са клијентом; објашњава основне принципе продаје угоститељских услуга; ученик		

		психолошким принципима продаје услуга у угоститељству. Развијање вештина значајних за опхођење са клијентом на основу разумевања психологије госта.	препознаје и објашњава значај стварања поверења код клијента/госта; Ученик зна да дефинише туристичко понашање и објасни његове аспекте; ученик разликује и препознаје мотиве госта за коришћењем угоститељских услуга. Ученик уме да објасни основне принципе стварања одлуке о коришћењу угоститељских услуга и препознавање ризика; Ученик препознаје и разликује типове гостију према различитим критеријумима одликама понашања и личности;		
	Психологија рекламе	Стицање знања о примени психологије као науке и психолошких сазнања у рекламама и	Ученик зна шта је предмет проучавања психологије олгашавања и који су њени циљеви; зна да наведе врсте		

		формирању туристичких услуга и понуда	промотивних средстава; ученик разликује предности и слабости промотивних средстава; наводи основне психолошке принципе које треба да задовољи рекламна порука; описује основне принципе којима реклама делује на циљну групу; осмишљава пример реклама за задату циљну групу корисника услуга.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облицирада: фронтални; индивидуални; рад у пару; рад у групи Наставне методе: монолошко-дијалогска; дијалогска (херуистички разговор); демонстрациона метода; метода решавања проблема ; метода играња улога Наставна средства: уџбеник; свеске; материјали за активности на часу (папири са задацима, табеле за попуњавање, текстови са проблемским ситуацијама); материјал са презентација; аудио-визуелна наставна средства (компјутер, пројектор, ТВ, видео снимци), интернет публикације					

ОСНОВЕ ПОСЛАСТИЧАРСТВА

РАЗРЕД:Трећи или четврти

ЛИТЕРАТУРА: Посластичарство за други разред угоститељско-туристичке школе, Завод за уџбенике, Београд, 2016; М. Вукић, М. Живковић Видовић, Ј. Настановић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Основе посластичарства	Увод у посластичарство	- Оспособљавање ученика за општа знања из историје поделе посластичарства и посластица - Оспособљавање ученика за коришћење просторија - Оспособљавање ученика за примену стручних речи и израза у посластичарству	- дефинише појам и значај посластичарства - наброји крупан и ситан инвентар - разликује инвентар у посластичарству - користи стручну терминологију	Комуникација за целоживотно учење Вештина комуникације Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Сарадња Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Исхрана Здравствена култура Страни језик Рачунарство и информатика Посластичарство Сви стручни предмети
	Подела и врсте	Оспособљавање ученика за израду	- разликује посластице по врстама - објасни састав посластица - објасни начин припреме посластица		

	посластица	посластица	• опише начин чувања посластица од тренутка припреме до срвирања • препознаје основне нормативе посластица од угоститељских услуга		
	Декорације у посластичарству	• Оспособљавање ученика за израду декорација у посластичарству	• дефинише декорације у посластичарству • наведе врсте декорација • опише алат, посуђе и форме који се користе за декорацију • разликује технике обликовања декорација • опише декорацију од воћа, чоколаде • објасни воћни, ванил и чоколад сос • опише декорацију сосовима • планира врсту декорисања зависно од врсте посластице		

	Српске националне посластице	Оспособљавање ученика за израду српских националних	- објасни историјски утицај и развој националних посластица - наброји српске националне посластице - разликује врсте српских националних посластица - разликује врсту теста за дати тип посластица - разликује врсту кремова,филова,прлива и сосова за дати тип посластице - опише начин припремања посластица - опише начин термичке припреме - опише начин сервирања посластице - опише начин декорисања посластице		
	Интернационалне посластице	Оспособљавање ученика за израду интернационалних посластица	- објасни историјски утицај и развој интернационалних посластица - наброји интернационалне посластице - разликује врсте српских националних посластица - разликује врсту теста за дати тип посластица - разликује врсту кремова,филова,прлива		

			и сосова за дати тип посластице • опише начин припремања посластица • опише начин термичке припреме • опише начин сервирања посластице • опише начин декорисања посластице		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Вербална, демонстративна, комбинована, практичан рад Наставна средства: Текстуална, визуелна, аудио-визуелна, мануелна					

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: КУЛИНАРСКИ ТЕХНИЧАР ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

МАТЕМАТИКА

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Математика				Дигитална, естетска, комуникација и сарадња, решавање проблема, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговоран	Економска група
		Поширивање знања о особинама реалне функције Разумевање појма	Дефинисање реалне функције и њеног домена и кодомена Разумевање појма		

	Функције	инверзна и сложена функција	нуле, парности, знака , ограничености f -је Одређивање инверзне f -је за једноставне облике и сложене f -је Одреди граничну вредност f -је Разликује основне лимесе Одреди асимптоте реалне f -је	однос према здављу, одговоран однос према околини, предузимљивост оријентисана ка предузетништву	предмета- статистика, рачуноводство, основи економије, пословна економија, прдузетништво, меркетинг Пословна информатика
	Извод функције	Разумевање појма извода реалне функције Примена извода на испитивање особина реалне функције Примена знања о реалним функцијама на решавање проблема економске функције	Дефинисање појма извода f -је Примена правила диференцијалног рачуна таблица извода Одређивање екстремума реалне функције Испитивање монотоности функције Испитивање и скицирање графика f -је Читање особина функције са доступног графика		
	Комбинаторика	Разликовање врста распоређивања елемената скупа Израчунавање броја пермутација, варијација или комбинација елемената неког скупа Разумевање појма вероватноће догађаја Израчунавање вероватноће простог и сложеног догађаја	Примена правила збира и производа Израчунавање броја пермутација, варијација са и без понављања и броја комбинација Разликовање простог и сложеног догађаја Одреди вероватноћу простог или сложеног догађаја		

	4.Вероватноћа и статистика	• Стицање основних знања о вероватноћи и статистици	• уочи случајне догађаје • препозна који су догађаји могући, повољни, сигурни, немогући • израчуна вероватноћу догађаја (статистичка и класична дефиниција вероватноће) • одреди условну вероватноћу догађаја А у односу на догађај В • наведе пример случајне променљиве • примени биномну расподелу • израчуна нумеричке карактеристике случајних променљивих (математичко очекивање, дисперзију, медијану и мод) • препозна основне појмове статистике • формира статистичке табеле и на основу њих да графички прикаже податке • израчуна одређене карактеристике		

			случајног узорка (аритмеричку средину узорка, медијану узорка, мод узорка и дисперзију узорка)		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:фронтални, групни, индивидуални Наставне методе:монолошка, дијалошка, хеуристичка Наставна средства:збирке, калкулатор, графици,таблице					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета математика јесу:					
2.МА.1.3.2. 2.МА.1.3.3. 2.МА.1.3.4. 2.МА.1.4.2. 2.МА.1.4.6. 2.МА.2.3.3. 2.МА.2.3.4. 2.МА.2.3.5. 2.МА.2.3.6. 2.МА.2.3.7. 2.МА.2.4.6.					

СОЦИОЛОГИЈА СА ПРАВИМА ГРАЂАНА

ЛИТЕРАТУРА:Социологија , група аутора, Завод за уџбенике Београд 2011

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
СОЦИОЛОГИЈА СА ПРАВИМА ГРАЂАНА	СОЦИОЛОГИЈА – НАУЧНИ ПОГЛЕД НА ДРУШТВО	–Стицање знања о друштвеним појавама, о научном социолошком приступу друштву -Овладавање основним социолошким теоријама и	Ученик ће бити у стању да : -објасни појам друштва, друштвених појава и друштвеног детерминизма; – користи правилно, у усменом и писаном излагању, основне социолошке појмове;	компетенције за одговорно учешће у демократском друштву, сарадњу, -компетенција за целоживотно учење, компетенција за комуникацију,	-Историја -Српски језик и књижевност -Грађанско васпитање -Психологија

		принципима		-компетенција за рад с подацима и информацијама, компетенција за решавање проблема, -компетенција одговоран однос према природној средини	
	СТРУКТУРА И ОРГАНИЗАЦИЈА ДРУШТВА	Оспособи ученике да разумеју сложеност и разноврсност функционисања друштва на локалном и глобалном нивоу;	-Дефинише појмове друштвене структуре и друштвеног система и разликује њихове елементе; – Наведе карактеристике и (дис)функције бирократије; – Објасни појам рада и поделу рада као основног феномена људског постојања;		
	УСТАВ И ПРАВНА ДРЖАВА	Ученици ће бити у стању да препознају значај устава као највишег правног акта, као и права, слободе и дужности грађана које из њега проистичу; да уоче факторе који делују у друштву и њихову међузависност	повеже појам и функције идеологија са конкретним примерима; – анализира врсте, узроке и последице национализма;–критички анализира учешће различитих актера у политичком животу; дискутује о друштвеном положају и проблемима младих у Србији и потешкоћама уактивном укључивању у друштвени и;		
	ЉУДСКА ПРАВА И СЛОБОДЕ		– критички разматра развојну природу људских права и механизме њихове заштите на конкретним примерима; – наводи одређење појмова		

			грађанин и грађанство;		
	ДРУШТВЕНЕ ПРОМЕНЕ И ДРУШТВЕНИ РАЗВОЈ		процењује значај отворености друштва за друштвене промене; – анализира могућности и канале покретљивости на примеру савременог српског друштва; препознаје, на конкретним примерима, узроке и последице друштвених неједнакости и сиромаштва; – критички процењује различите аспекте у развоју друштава: индустријализација, аутоматизација, глобализација, информационе технологије;		
	ПОЈЕДИНАЦ, КУЛТУРА И ДРУШТВО		-објасни појам и значај обичајних, моралних и правних норми; разликује вредносне оријентације које доминирају унутар традиционалног, модерног и савременог типа друштва; објасни појам религије као важног облика друштвене свести; наведе основне одлике секуларног друштва;		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: групни, индивидуални					
Наставне методе: монолошка, дијалoшка, текстуална и демонстрациона					
Наставна средства: уџбеник, ИКТ ресурси					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета..... јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					

Основни ниво:

Средњи ниво:

Напредни ниво:

КУВАРСТВО

РАЗРЕД:Четврта година

ЛИТЕРАТУРА:1. М., Вукић, М., Портић, Куварство са практичном наставом за 4 разред , Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2004.

2. Ј., Јокић, Р. Стојановић М., П., Петковић, Куварство са практичном наставом за 1,2,3, и 4 разред, Београд , Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1999.

Предмет Куварство	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
	Јела по поруџбини и јела са роштиља	- Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање јела по поруџбини; -Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање јела са роштиља - Оспособљавање ученика за израду основних калкулација.	-дефинише јела по поруџбини; -групише јела по поруџбини; - познаје рецептуре и израђује основне калкулације за јела по поруџбини; - припрема намирнице за јела по поруџбини; - припрема јела по поруџбини; - прима поруџбину; - користи фондове у припреми јела; - сервира јела по	-Компентенција за целоживотно учење -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална компетенција -Сарадња -Естетичка компетенција	-Уметничко обликовање -Маркетинг у туризму и угоститељству -Предузетништво

			поруџбини; - декорише јела по поруџбини. -дефинише јела са роштиља; - наброји јела са роштиља - познаје нормативе и израђује основне калкулације за јела са роштиља; - припрема намирница за јела са роштиља; - припрема јела са роштиља; ☐ прима поруџбину; ☐ сервира јела са роштиља; ☐ декорише јела са роштиља		
	Посластице	- Оспособљавање ученика за припрему и издавање посластица .	- разликује врсте посластица; - познаје нормативе и израђује основне калкулације за одређене посластице; - познаје стручне термине у посластичарству; - припрема намирнице за		

			посластице; - припрема посластице; - сервира посластице; - декорише посластице.		
	Националне кухиње	- Оспособљавање ученика за припрему јела националних кухиње	- Описује предмет изучавања; - познаје задатке националне кухиње као предмета; - објашњава значај предмета. - познаје карактеристике српске, француске, мађарске, руске, италијанске, кинеске кухиње, кухиња земаља Магреб-а, турске, грчке, индијске и јапанске кухиње; - наброји најзаступљеније намирнице у исхрани ; - наведе најпознатија јела за сваку кухињу; -познаје културу исхране народа ових кухиња; - познаје територијалну		

			заступљеност ових кухиња		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:Групни,и индивидуални					
Наставне методе::Вербално –текстуална метода,демонстратна,дискусија					
Наставна средстваПрактични рад и радионица,Мануелна средства,					

УМЕТНИЧКО ОБЛИКОВАЊЕ

ЛИТЕРАТУРА: Избор из литературе према плану и програму

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Уметничко обликовање	Изглед делова у целине облика, цртање скица, рад по моделу	Проширивање знања о линији, облику и скулпторским материјалима и техникама;	изведе дводимензионалне и/или тродимензионалне ликовне радове различитим материјалима и техникама реши, самостално, задати ликовни проблем	Естетичка компетенција(развија ње осећаја за лепо, позитивно вреднује допринос културе и уметности развоју људског друштва); Предузетничка компетенција(повези вање са тржиштем рада; ученик уме да идентификује и адекватно представи своје способности и вештине); Дигитална компетенција (ученик користи ИКТ, уме да претражује, анализира и процењује	Музичка култура • Српски језик и књижевност • Ликовна култура • Рачунарство и информатика
	Једноставне композиције, цртање студије облик и простор	Примена знања о линији и облику у креативном ликовном изражавању	Реши самостално задати ликовни проблем		
	Облик и светлост и боја	Проширивање знања о примени светла, сенке и боје у уметности; • Примена знања о светлу, сенки и боји у креативном ликовном изражавању; • Стицање основних знања о уметности	примени знања о светлу, сенци и боји у изради ликовних радова; • изведе дводимензионалне и/или тродимензионалне ликовне радове различитим материјалима и техникама; • реши, самостално, задати ликовни проблем;		
	Нови аудио – визуелни медији	Проширивање знања и оспособљавање ученика	Користи основне аудио-визуелне медије (сниме и монтирају		

		за коришћење нових медија и технологија у уметности	фотографију, звук; Реши самостално задати ликовни проблем	поузданост информација у електронском облику); Компетенција за целоживотно учење (потреба за учењем, тражењем података, ...)	
	Слободно компоновање употребних предмета	Стицање основних знања и вештина композиције и цртања	Користи основне аудио-визуелне медије (сниме и монтирају фотографију, звук; Препознаје и користи елементе из историје уметности;		
	Практичан рад на сликању Тематско компоновање употребних предмета	Упознавање са материјалима и техникама сликања Упознавање са основним принципима сликања и коришћење материјала изведе дводимензионалне и/или тродимензионалне ликовне радове различитим материјалима и техникама реши, самостално, задати ликовни проблем	Користе сазнања за своје потребе у будућности; Препознаје и користи елементе из историје уметности; Користе сазнања за своје потребе у будућности Реши самостално задати ликовни проблем		
	Тематски рад на задату тему везан за профил занимање	примени знања о светлу, сенци и боји у изради ликовних радова; изведе дводимензионалне и/или тродимензионалне ликовне радове различитим материјалима и техникама;	Реши самостално задати ликовни проблем користећи стечена знања током наставе Користи сазнања и вештине стечене на настави за своје потребе у будућности		

		реши, самостално, задати ликовни проблем;			
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у групи					
Наставне методе: практичан рад, радионица, рад у групи, дијалошка, демонстративна					
Наставна средства: књиге, репродукције, аудиовизуелна техника					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: Медији, материјали и технике визуелних уметности					
Средњи ниво: Елементи, принципи и садржаји - теме, мотиви, идеје – визуелних уметности					
Напредни ниво: Улога и развој и различитост визуелних уметности					

ХОТЕЛИЈЕРСТВО

ЛИТЕРАТУРА: Хотелијерство за IV разред угоститељско-туристичке школе

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Хотелијерство	Појмовне основе хотелијерства	Упознавање са основним појмовима из области хотелијерства, угоститељства, ресторатерства као и гастрономије.	-ученик ће бити способан да дефинише хотелијерство и хотелско пословање у целини – да направи разлику између ресторатерства и гастрономије	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и	Пословна економија
	Међузависност хотелијерства и привредних делатности	Оспособљавање ученика да повеже хотелијерство са делатностима набавке, продаје, маркетинга и сл.	-да повеже пословање хотела са привредним и непривредним делатностима - да увиди значај хотелијерства за развој туризма као и њихову међусобну условљеност		Набавка и продаја робе Маркетинг Туризам и угоститељство

				информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Рад са људима и односи са јавношћу Одговоран однос према околини	Маркетинг у туризму Менаџмент Туризам
	Настанак и развој хотелијерства	Стицање знања из историје развоја хотелијерства до данас	Ученик ће бити упознат како се хотелијерство развијало по различитим историјским епохама - Ученик ће се упознати са потребом развоја хотелских ланаца		
	Врсте и категоризација објеката у хотелијерству	Распознавање различитих хотелских и угоститељских објеката, разликовање по категоријама, квалитету услуге и степену развоја	Ученик ће разумети разлику између угоститељских пословних једница за смештај и храну и пиће - Ученик се упознаје са хотелским стандардима и њиховом категоризацијом		
	Организационо-технички аспекти пословања хотела	Разумевање фактора који утичу на функционисање рада хотела	Ученик ће се упознати са свим хотелским службама : рецепција, служба хране и пића, комерцијална као и са службом руковођења -		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, рад у пару, индивидуални; Наставне методе: монолошка, дијалогска, писани радови, демонстративна, смислено-рецептивна, интерактивна; Наставна средства: табла, креда, уџбеник, штампани материјал					

ПРЕДУЗЕТНИШТВО

ЛИТЕРАТУРА: Предузетништво, уџбеник за трећи разред трогодишњих и четврти разред четворогодишњих средњих стручних школа – Жељка Ковачев

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Предузетништво	1. Предузетништво и предузетник	Циљ: разумевање појма и значаја предузетништва, - препознавање особености предузетника, - упознавање са предузетничким концептом у савременом пословању,	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - наведе адекватне примере предузетништва из локалног окружења, - наведе карактеристике предузетника, - објасни значај мотивационих фактора у предузетништву, - доведе у однос појмове иновативност, предузимљивост и предузетништво, - препозна различите начине отпочињања посла у локалној заједници	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад са подацима и информацијама - Решавање проблема	Сви стручни предмети за конкретни образовни профил (основи економије, економика предузећа, менаџмент, финансијско пословање, маркетинг, рачуноводство, пословна економија и др.), историја и социологија
	2. Развијање и процена пословних идеја, маркетинг план	Циљ: развијање способности за уочавање, формулисање и процену пословних идеја - упознавање са основним елементима бизнис плана, - упознавање са елементима маркетинг плана, - упознавање са основним поставкама истраживања тржишта, - развијање смисла за тимски рад.	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - примени креативне технике избора, селекције и вредновања пословних идеја, - препозна садржај и значај бизнис плана, - истражи међусобно деловање фактора који утичу на тржиште: цена, производ, место и промоција, - прикупи и анализира информације о тржишту и развија индивидуалну маркетинг стратегију,		

			- развије самопоуздање у спровођењу теренских испитивања, - самостално изради маркетинг план у пропреми бизнис плана, - презентује маркетинг план као део сопственог бизнис плана.		
	3. Управљање и организација	- упознавање ученика са суштином основних менаџмент функција и вештина, - упознавање са трочковима, инвестицијама и концептом преломне тачке рентабилности, - упознавање ученика са специфичностима управљања производњом/ услугама и људским ресурсима, - упознавање ученика са значајем коришћења информационих технологија за савремено пословање, - давање основних упутстава где доћи до неопходних информација.	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - наведе особине успешног менаџера, - објасни основе менаџмента услуга/ производње, - објасни на једноставном примеру појам и врсте трошкова, цену коштања и инвестиције, - израчуна праг рентабилности на једноставном примеру, - објасни значај производног плана и изради производни план за сопствену бизнис идеју у најједноставнијем облику, - увиђа значај планирања и одабира људских ресурса за потребе организације, - користи гантограм, - објасни значај информационих технологија за савремено пословање, - схвати важност непрекидног иновирања производа и услуга, - изабере најповољнију организациону и правну форму привредне активности, - изради и презентује организациони план за сопствену бизнис идеју.		

4. Економија пословања	- разумевање значаја биланса стања, биланса успеха и токова готовине као најважнијих финансијских извештаја у бизнис плану, - препознавање профита/добити као основног мотива пословања, - разумевање значаја ликвидности у пословању предузећа.	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - састави биланс стања на најједноставнијем примеру, - састави биланс успеха и утврди пословни резултат на најједноставнијем примеру, - наведе могуће начине финансирања сопствене делатности, - се информише у одговарајућим институцијама о свим релевантним питањима од значаја за покретање бизниса, - идентификује начине за одржавање ликвидности у пословању предузећа, - састави финансијски план за сопствену бизнис идеју самостално или уз помоћ наставника, - презентује финансијски план за своју бизнис идеју.
5. Ученички пројект – презентација пословног плана	- оспособити ученика да разуме и доведе у везу све делове бизнис плана, - израда целовитог бизнис плана за сопствену бизнис идеју, - оспособљавање ученика за вештине презентације бизнис плана.	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - самостално или уз помоћ наставника повеже све урађене делове бизнис плана, - изради коначан (једноставан) бизнис план за сопствену бизнис идеју, - презентује бизнис план у оквиру јавног часа из предмета Предузетништво.

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Наставне методе: монолошко-дијалошка, дијалошка, мини предавања, симулација, студија случаја, практичан рад, презентација

Наставна средства: табла, уџбеник, штампани материјал, примери за вежбање, рачунар

Матурски испит

Матурски испит – кулинарски техничар Матурски испит у средњим стручним школама ученици полажу у складу са одредбама Правилника за полагање матурских испита у средњим стручним .Матурским испитом проверава се општа припремљеност ученик аз асамостално обављање послова и радних задатака утврђених занимања у оквиру образовног профила као и за наставак образовања. Матурски испит се састоји из заједничког и посебног дела. А.Заједнички део матурског испита: 1. Српски језик и књижевност, Б. Посебни део матурског испита: 1. израда матурског практичног рада

Практичан матурски рад треба да покаже у којој је мери ученик оспособљен за обављање одређених послова и задатака обухваћених образовним профилем кулинарски техничар. Практичне матурске радове, односно радне задатке, утврђује образовноваспитно веће школе на предлог стручног актива, односно одговарајућих наставника. Пре израде практичног матурског рада ученик је обавезан да сачини план (тезе) који садржи теоријске претпоставке на којим асе темељи израда практичног рада. Ученик наводи литературу, методе, поступке и средства која ће користити за израду практичног рада, односно за извршење радног задатка.

Назив квалификације: Кулинарски техничар

Подручје рада: Трговина, угоститељство и туризам

Ниво квалификације: IV

Трајање образовања: четири године

Сврха квалификације: припремање јела и посластица, израда норматива утрошка материјала за спремање јела

Стручне компетенције:

- ☑ Планирање и организација сопственог рада и рада запослених у кухињи
- ☑ Самостална припрема, сервирање и презентација јела и једноставних посластица
- ☑ Припрема и вођење документације у кухињском блоку
- ☑ Примена норматива и стандарда хигијене, здравља, сигурности на раду и заштите животне средине

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ ТРГОВАЦ ЗА I, II И III РАЗРЕД

Сл.Гласник 16/13 од 26.09.2013.; 7/16 од 10.06.2016.; 4/18 од 15.05.2018.; 13/21 од 02.09.2021.

Стандард квалификације: 11/22 од 13.09.2022.

ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ

	I РАЗРЕД								II РАЗРЕД								III РАЗРЕД								УКУПНО				
	недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				годишње				
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	12	2			420	70			8				280				9				288				988	70			1058
1. Српски језик и књижевност	3				105				2				70				2				64				239				239
1.1. језик и књижевност*	3				105				2				70				2				64				239				239
2. Српски као нематерњи језик*	2				70				2				70				2				64				204				204
3. Страни језик	2				70				2				70				1				32				172				172
4. Физичко васпитање	2				70				2				70				2				64				204				204
5. Математика	2				70				2				70				1				32				172				172
6. Рачунарство и информатика		2			70																				70				70
7. Историја	2				70																				70				70
8. Хемија	1				35																				35				35
9. Екологија и заштита животне средине																	1				32				32				32
10. Географија																	1				32				32				32
11. Социологија са правима грађана																	1				32				32				32
A2: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	1				35				1				35				2				64				134				134
1. Грађанско васпитање / Верска настава	1				35				1				35				1				32				102				102
2. Изборни предмет према програму образовног профила**																	1				32				32				32
Укупно A1 +A2	15				525				9				315				10 (11**)				320 (352**)				1160 (1192**)				1160 (1192**)

СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ
I ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
за образовни профил Трговац

		I РАЗРЕД							II РАЗРЕД							III РАЗРЕД							УКУПНО				
		недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				годишње				
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ
Б1: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		7	4	6	245	140	210	60	9	2	12	315	70	420	60	5	4	12	160	128	384	60	720	338	1014	180	2252
1.	Основе трговине	3			105																		105				105
2.	Техника продаје и услуге купцима	2	2		70	70			2	2		70	70										140	140			280
3.	Пословна комуникација		2			70																		70			70
4.	Познавање робе	2			70				2			70											140				140
5.	Основе пословања у трговини								2			70											70				70
6.	Маркетинг у трговини								3			105											105				105
7.	Комерцијално познавање робе															2			64				64				64
8.	Набавка и физичка дистрибуција															1	2		32	64			32	64			96
9.	Психологија потрошача															2			64				64				64
10.	Предузетништво																2		64					64			64
11.	Практична настава			6			210	60			12			420	60			12			384	60			1014	180	1194
Б2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ																1			32				32				32
1.	*Изборни програми према програму образовног профила															1			32				32				
Укупно Б1+Б2		7	4	6	245	140	210	60	9	2	12	315	70	420	60	5 (6**)	4	12	160 (192**)	128	384	60	720 (752**)	338	1014	180	2252 (2284**)
Укупно		17			655				23			865				21 (22**)			732 (764**)				2252 (2284**)				

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Листа изборних предмета

Трговац

РБ		РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Листа изборних предмета					
Стручни предмети					
1.	Пословна информатика			1	
2.	Пословни страни језик			1	
Општеобразовни предмети					
1.	Музичка култура			1	
2.	Страни језик I			1	
3.	Ликовна култура			1	
4.	Историја (одабране теме)			1	

Циљеви стручног образовања

Циљ стручног образовања за квалификацију ТРГОВАЦ је оспособљавање лица за припрему и организацију процеса рада у продавници, набавку робе, складиштење и чување робе, продају робе, државање презентације новог производа. Непходност сталног прилагодњавања применљивим захтевима тржишта рада, потребе континуираног образовања, стручног усавршавања, развоја каријере, унапређивања запосљивости, усмерава да лица буду оспособљавана за:

- примену теоријских знања у практичном контексту;
- ефикасан рад у тиму;
- преузимање одговорности за властити континуиран улазак и напредовање у послу и каријери;
- благовремено реаговати на промене у радној средини;
- препознавање пословних могућности у радној средини и ширем специјалном окружењу;
- примену сигурносних и санитарних мера у процесу рада;
- примену мера заштите животне средине у процесу рада; - употребу информатичке технологије у куповини, организовању и кривцима информација у раду и свакодневном животу.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Програм предмета српски језик и књижевност исти је за све образовне профиле трећег степена, првог разреда.

ЛИТЕРАТУРА: читанка за први разред (издавачи Едука или ЗУНС); Драгиша Живковић: Теорија књижевности ; Правопис, школско издање;
Станојчић-Поповић: Граматика српског језика; тематски текстови са интернета

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
	Увод у проучавање књижевног дела -Врсте уметности, подела уметности ☐ Књижевност као уметност, књижевност и друге уметности ☐ Историја књижевности, теорија књижевности, књижевна критика ☐ Лирика као књижевни род: народна лирска песма и уметничка лирска песма по избору ☐ Епика као књижевни род: епска народна песма (предлог „Бановић Страхиња“), приповетка по избору и роман (предлог Драгослав Михаиловић	Увођење ученика у свет књижевног дела и књижевност као науку и уметност. Утврђивање и вежбање елемената теорије књижевности: однос између уметничке и народне књижевности . особености структуре родова и врста. Стицање навика да се износе и анализирају својим утисци и поштује туђе мишљење.	-Разликује врсте уметности и њихова изражајна средства - објашњава појам и функцију књижевности као уметности и однос књижевности и других уметности - наведе научне дисциплине које се баве проучавањем књижевности - увиђа разлику између усмене и писане књижевности - разликује књижевне родове и врсте - одреди тему, мотив, сиже, фабулу, лик и идеју у књижевном делу - износи своје утиске и запажања о књижевном делу, тумачи	Ученик: -активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје -познаје различите врсте текстова и уме да изабере адекватну стратегију читања -ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације	Корелација са историјом, географијом

„Кад суцветале тикве“) ❑ Драма као књижевни род: драма по избору ❑ Процена остварености исхода - тест ❑ Приликом обраде драмског дела могућност избора		његове битне чиниоце и вреднује га	-уме јасно да искаже одређени садржај, усмено и писано, и да га прилагоди захтевима и карактеристикама ситуације -уважава саговорника	
Књижевност старог века ❑ Сумерско-вавилонска књижевност: Еп о Гилгамешу (анализа одломка) ❑ Митови: о Танталу, Сизифу, Нарцису; митови о Троји: Парисов суд, Одисеј и Пенелопа, Ахил, Едип... ❑ Хеленска књижевност: Хомер: Илијада (одломак) ❑ Софокле: Антигона (одломак) ❑ Стари и Нови завет (текстови по избору) ❑ Процена остварености исхода	Увођење ученика у историју књижевности. Упознавање са сумерском, строгрчком, хербејском књижевношћу. Увиђање везе и значаја књижевности старог века са европском културом и свакодневним животом.	-Објашњава значај митологије за античку књижевност и развој европске културе -наведе имена аутора, називе обрађених дела и класификује их по културама којима припадају, књижевним родовима и врстама ❑-објасни универзалне поруке књижевности старог века	-изражава своје ставове, мишљења, осећања, вредности и идентитете на позитиван, конструктиван и аргументован начин како би остварио своје циљеве и проширио разумевање света, других људи и заједница. -приликом решавања проблема уме да одабере одговарајућа ИКТ средства, као и да прилагоди начин решавања проблема могућностима тих ИКТ средстава. - ефикасно користи ИКТ за комуникацију и сарадњу	
Средњовековна књижевност ❑ Почеци словенске писмености: Црноризац Храбар : „Слово о писменима“	Упознавање са споменицима јужнословенске културе, развојем писма и језика, делима средњовековне	- Наводи најзначајније споменике јужнословенске културе, језик, писмо и век у ком су настали - именује ауторе и дела	- конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе,	

❷ Рад Ђирила и Методија ❷ Словенска писма и развој књижевног језика ❷ Најстарији споменици јужнословенске културе ❷ Свети Сава : „Житије светог Симеона“ (одломак) ❷ Јефимија: „Похвала кнезу Лазару“ ❷ Деспот Стефан Лазаревић; „Слово љубве“ ❷ Процена остварености исхода - тест	књижевности. Увиђање знааја језика и писма за национални идентитет.	- разуме поетику жанрова средњовековне књижевности - лоцира обрађене текстове у историјски контекст - објасни значај средњовековне књижевности за српску културу	усаглашавању и остварењу заједничких циљева -ангажује се у реализацији преузетих обавеза у оквиру групног рада на одговоран, истрајан и креативан начин -својим активностима у школи и заједници	
Народна књижевност ❷ Врсте народне књижевности ❷ Лирска народна песма „Овчар и девојка“, „Зао господар“ (предлог) ❷ Епска народна песма „Кнежева вечера“, Марко пије уз Рамазан вино“, „Бој на Мишару“ ❷ Ллирско-епске песме (по избору) ❷ Народне проза (бајка по избору) ❷ Кратке народне прозне врсте (избор) ❷ Процена остварености исхода	Упознавање ученика са значајем и врстама народне књижевности. Увежбавање особина рода у изабраним делима. Увиђање о вези између историје и мита: народна књижевност као израз колективног мишљења и осећања, ризницу народних обичаја, чувара моралног и националног кодекса	- Разликује лирске, епске и лирско-епске песме - уочи одлике усмене уметности речи (колективност, варијантност, формулативност) - процењује етичке вредности изнете у делима народне књижевности - тумачи ликове, битне мотиве, фабулу, сиже, композицију и поруке у одабраним делима - упоређи уметничку интерпретацију стварности и историјске чињенице	афирмише дух толеранције, равноправности и дијалога - позитивно вреднује допринос културе и уметности развоју људске заједнице; свестан је међусобних утицаја културе, науке, уметности и технологије	-повезује уметничка и културна дела са историјским, друштвеним и географским контекстом њиховог настанка
Хуманизам и ренесанса Поетика хуманизма и ренесансе,	Упознавање са епохом хуманизма и ренесансе, идејама, књижевним	-наведе најзначајније представнике и њихова дела	- уме да анализира и критички вреднује уметничка дела која су	

	најзначајнији представници ☐ Франческо Петрарка: „Канцонијер“ (избор сонета) ☐ Ђовани Бокачо: „Декамерон“ (приповетка по избору) или Данте Алигијери „Пакао“ (приказ дела, одломак) ☐ Вилијам Шекспир: „Ромео и Јулија“ ☐ Сервантес: „Дон Кихот“ (одломак) ☐ Процена остварености исхода	делима и значајним ауторима.	- објасни значење појмова хуманизам и ренесанса - наводи и на обрађеним делима образлаже одлике епохе - упоређи вредности средњег века са вредностима хуманизма и ренесансе	представници различитих стилова и епоха, као и дела која одступају од карактеристика доминантних праваца	
	Општи појмови о језику Место језика у људском друштву, битна својства језика, језик и комуникација ☐ Књижевни језик, језичка норма и стандардизација ☐ Језички систем и науке које се њиме баве ☐ Књижевни језици код Срба до 19. века	Указивање на проучавање језика као система, упознавање са његовом функцијом, друштвеном условљеношћу и историјским развојем	Уме да : -објасни функцију језика и појам језичког знака - разуме природу модерног књижевног (стандардног) језика - наведе фазе развоја књижевног језика до 19. века -наведе дисциплине које се баве проучавањем језичког система	-уме да искаже и заступа своје идеје, и да утиче на друге, кроз развој вештине јавног говора, преговарања и решавања конфликта	
	Фонетика Фонетика и фонологија ☐ Гласови књижевног језика и њихов изговор ☐ Гласовне алтернације сугласника	Стицање знања из области фонетике (фонологије) књижевног језика и способности да се та знања примене у говору и писању	-правилно изговара гласове и акценте књижевног језика - разликује гласовне алтернације		

	(звучних и беззвучних; с:ш, з:ж, н:м; к,г,х:ч,ж,ш и к,г,х:ц,з,с; алтернације ненепчаних са предњонепчаним сугласницима), самогласника (промена о у е и умекшаност сугласника, непостојано а, промена сонанта л у вокал о) и упрошћавање сугласничких група са правописним решењима ☐ Акценти књижевног језика ☐ Процена остварености исхода - Тест				
	Правопис Главне норме писања великог и малог слова (на почетку реченице, наслови и натписи, властита имена, имена народа, географски појмови, небеска тела, празници, установе и организације, присвојни придеви на –ов и –ин, куртоазна употреба великог слова, вишечлана имена земаља и остала вишечлана имена, помоћне речи у	уме да се служи правописом - примени знања о гласовним алтернацијама у складу са језичком нормом - примени употребу великог и малог слова у складу са језичком нормом - подели речи на крају реда у складу са језичком нормом	-правилно употребљава норме писања великог и малог слова (на почетку реченице, наслојеи и натписи, властита имена, имена народа, географски појмови, небеска тела, празници, установе и организације, присвојни придеви на –ов и –ин, куртоазна употреба великог слова, вишечлана имена земаља и остала вишечлана имена, помоћне речи у именима, називи серијских и апстрактних појмова, звања, титуле...)		

	именима, називи серијских и апстрактних појмова, звања, титуле...) ☐ Подела речи на крају реда		-подела речи на крају реда		
	Култура Изражавања ☐ Језичке вежбе ☐ Стилске вежбе ☐ Врсте функционалних стилова- основне одлике ☐ Разговорни функционални стил ☐ Књижевноуметнички функционални стил ☐ Попуњавање формулара, захтева, уплатница и сл. ☐ Школски писмени задаци 4 x2+2	Оспособљавање ученика да користе различите облике казивања и функционалне стилове	Опише стања, осећања, расположења, изрази ставове, донесе закључке у усменом и писаном изражавању -разликује функционалне стилове-☐ препозна и примени одлике разговорног и књижевноуметничког функционалног стила - попуњава формуларе, уплатнице, захтеве и слично у складу са језичком нормом		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, групни, активна настава, интерактивна настава (у зависности од ученичких могућности)

Наставне методе: монолошко-дијалошка, групни рад, рад у паровима, тест метода, квиз (методе ће бити реализоване у зависности од ученичких могућности)

Наставна средства: читанка, табла, креда, свеска, мобилни телефон, Фејсбук, Гугл, рачунар радио и тв емисије, филмови и драме.

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:
НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ

Основни ниво:

Говори јасно и течно, поштујући књижевнојезичку норму; има културу слушања туђег излагања. Саставља једноставнији говорени или писани текст који је логичан, и стилски складан; користи бар једно од два писма (дајући предност ћирилици), влада основним писаним жанровима потребним за школовање и учешће у друштвеном животу. У различите сврхе чита књижевне и неуметничке текстове средње тежине, разуме књижевни и неуметнички текст средње сложености и разликује књижевни и неуметнички текст.

Има основна знања о језику уопште; разликује књижевни српски језик од дијалекта и има потребу да учи, чува и негује књижевни језик. Има основна знања о гласовима, речима и реченицама српског језика и зна да примени одређена граматичка правила у говору и писању. Има развијен речник, у складу са средњим нивоом образовања, а речи употребљава у складу са приликом.

Познаје ауторе дела из обавезног школског програма и локализује их у контекст стваралачког опуса и у књижевноисторијски контекст. Наводи основне

књижевноисторијске и поетичке одлике стилских епоха, праваца и формација у развоју српске и светске књижевности и повезује их са делима и писцима из обавезне лектире школског програма. Уочава и примерима аргументује основне поетичке, језичке, естетске и структурне особине књижевних дела из обавезне школске лектире. Формира читалачке навике и знања схватајући значај читања за сопствени духовни развој. Има основна знања о гласовима српског језика; познаје врсте и подврсте речи, примењује језичку норму у вези са облицима речи и у вези са њиховим грађењем; правилно склапа реченицу и уме да анализира реченице грађене по основним моделима. Има основна знања о значењу речи. Овладао је складним писањем једноставнијих форми и основних жанрова, користећи компетентно ћирилицу.

Средњи ниво:

Говори пред аудиторијумом о темама из области језика, књижевности и културе; саставља сложенији говорени или писани текст, прецизно износи идеје; разуме и промишља сложенији књижевни и неуметнички текст. Има основна знања о језику уопште и основна знања о језицима у свету. Зна основне особине дијалеката српског језика и смешта развој књижевног језика код Срба у друштвени, историјски и културни контекст. Има шира знања о гласовима, речима и реченицама српског језика и та знања уме да примени у говору и писању. Има богат речник и види језик као низ могућности које му служе да се прецизно изрази.

Има шира знања о гласовима српског језика; зна правила о наглашавању речи и разликује књижевни од некњижевног акцента; има шира знања о врстама и подврстама речи, њиховим облицима и начинима њиховог грађења; познаје врсте реченица и анализира реченице грађене по различитим моделима. Има богат речник и уме да употреби одговарајућу реч у складу са приликом; усмерен је ка богаћењу сопственог речника. Изражајно чита и негује сопствени говор. Саставља сложеније писане текстове о различитим темама поштујући језичку норму. Користи стручну литературу и пише складно извештај и реферат

Напредни ниво:

Дискутује о темама из језика, књижевности и културе које су предвиђене градивом; има развијене говорничке вештине; пише стручни текст на теме из језика и књижевности; продубљено критички промишља књижевни и неуметнички текст, укључујући и ауторове стилске поступке.

Има детаљнија знања о језику уопште, као и о граматици српског језика. Има основна знања о реченицама и структури речничког чланка.

Тумачи и вреднује сложенија књижевна дела са елементима критичког мишљења из обавезног школског програма. Користи више метода, гледишта у тумачењу књижевног текста. Свој суд о књижевном делу аргументовано износи стално имајући на уму примарни текст, као и друге текстове, анализирајући и поредећи њихове поетичке, естетске особине. Шири читалачка знања, негује са читалачке циљеве (доживљај, истраживање, стваралаштво).

Има шира знања о језику уопште и основна знања о језицима у свету, њиховој међусобној сродности и типовима. Зна основне особине дијалеката српског језика и основна правила екавског и ијекавског изговора. Пише есеј, стручни текст и новински чланак доследно примењујући књижевнојезичку норму.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Програм предмета енглески језик исти је за све образовне профиле трећег степена, за први разред.

ЛИТЕРАТУРА: Headway Elementary / Pre - Intermediate Fourth Edition.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК				Ученик уме да планира време за учење и да организује процес учења и управља њим.	Српски језик Грађанско васпитање Социологија
	Unit 1. Getting to know you.	Развијање језичких вештина Обнављање глаголских времена Постављање питања у различитим глаголским временима Оспособљавање ученика да активно користи лексичке структуре (предлози) Оспособљавање ученика да говори о граду у ком живе Читање и анализа текста A blind date.	Ученик је способан да Правилно примени знање из граматике Користи лексичке изразе приликом формирања својих изјава Разговара о граду у ком живи Разуме и анализира непознати текст Ученик је у стању да коректно употреби сложене структуре у говорном и писаном језику открије значења непознатих речи на основу контекста сажима, препричава и преводи садржај писаних текстова дискутује о мушко-женским односима	Ученик уме да планира време за учење и да организује процес учења и управља њим. • Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. • Ефикасно користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења. • Познаје различите врсте текстова и уме да изабере адекватну стратегију читања.	
	Unit 2 Whatever makes you happy.	Оспособљавање ученика да користе садашња глаголска времена, као и њихово поређење Оспособљавање ученика да	Ученик је у стању да употреби сложене граматичке структуре у говорном и писаном језику описивање места и догађаја	• Разликује чињенице од интерпретација, ставова, веровања и мишљења; препознаје	

		говоре о стварима које их усређују Развијање језичких вештина Оспособљавање ученика да постављају питања о интересовањима других људи, али и оспособљавање ученика да сами говоре о својим хобијима кроз квиз Усвајање граматичких структура кроз формирање и спровођење анкете (ученици спроводе анкету у свом комшилуку) Писање рада на темз My perfect day	уз помоћ усвојене лексике напише рад на тему My perfect day поставља питања другима кроз квиз говори о стварима које га чине срећним (интересовања, хобији...) састави и спроведе анкету, и представи њене резултате	и продукује аргументацију за одређену тезу, разликује аргументе према снази и релевантности. Активно доприноси неговању културе дијалога, уважавању и неговању различитости и поштовању основних норми комуникације. • Ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације (усмена и писана, непосредна и посредована комуникација, нпр. телефоном, преко интернета). • Уме јасно да искаже одређени садржај, усмено и писано, и да га прилагоди захтевима и карактеристикама ситуације: поштује жанровске карактеристике, ограничења у погледу дужине, намену презентације и потребе аудиторијума. • Ученик проналази/осмишљава могућа решења проблемске ситуације.	
	Unit 3 What's in the news?	Усвајање и употреба глаголских времена Past Simple and Past Continuous Развијање језичких вештина Оспособљавање ученика да причају о прошлим догађајима Оспособљавање ученика да причају о медијима, вестима и новинама Учествовање ученика у дискусији о медијима Читање и анализа непознатих текстова, усвајање лексике из њих Оспособљавање ученика да у својим изјавама користе одреднице за време и датум	Ученик је способан да Говори о медијима, вестима или новинама, учествује у размени информација о блиским темама Употреба сложених граматичких структура у говорном и писаном језику Говори о прошлости и прошлим догађајима Активно користи Past Simple and Past Continuous Ученик је у стању да разуме општи садржај и смисао непознатог текста и да употреби сложене граматичке структуре у говорном и писаном језику.		
	Unit 4 Eat, drink and be merry!	Усвајање вокабулара везаног за храну и навике у исхрани Оспособљавање ученика да користе изразе за количину	Ученик разуме општи садржај и смисао непознатог текста усваја нови лексички фонд		

		(some, any, much, many, a lot of, a few, few, a little, little) Оспособљавање ученика да користе нове лексичке изразе (Something, somewhere, everybody, nothing, anything) Читање и анализа непознатог текста Разговор о породици кроз анализу текста Unusual places to eat. Развијање језичких вештина. Оспособљавање ученика да активно користе чланове у енглеском језику (Articles – a/an, the.) Читање, превод, анализа и дискусија Писање мејлова	употребљава усвојене граматичке структуре у говорном и писаном језику аргументовано исказује лични став у писаној форми Ученик је у стању да користи изразе за количину и предвиђене лексичке структуре. Ученик је у стању да активно и тачно користи чланове у својим изјавама. Ученик дискутује и размењује мишљења са другим ученицима на тему хране. Ученик пише мејл.	• Ефикасно користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења. Активно слуша и поставља релевантна питања поштујући саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима.	
	Unit 5 Looking forward.	Оспособљавање ученика да активно користе ,у свом говору, граматичке структуре : will, going to и PresentContinuous за будућност. Усвајање лексичких структура везаних за инфинитив и герунд. Оспособљавање ученика да учествују у дискусији и да говоре о својим будућим плановима. Развијање језичких вештина. Читање и анализа непознатог текста, усвајање непознате лексике. Дискусија на основу текста Palina- the girl with two families.	Ученик је у стању да говори о својим будућим плановима и будућим догађајима. Ученик је у стању да чита, анализира и дискутује на основу непознатог текста. Ученици су у стању да препознају, уоче разлике и тачно користе дата времена (past simple / present perfect simple) активно примени предвиђене лексичке структуре описује ситуације и прича о догађајима на једноставан начин се споразумева са саговорницима поставља једноставна		

		Разговарање и анализа тренутне еколошке ситуације. Усвајање и оспособљавање ученика да користе фразалне глаголе у свакодневном говору.	питања Ученик активно учествује у дискусији о тренутној еколошкој ситуацији. Ученик усваја и користи фразалне глаголе у свом свакодневном говору.		
	Unit 6 The way I see it.	Развијање језичких вештина. Оспособљавање ученика да користе компарацију придева у својим изјавама. Оспособљавање ученика да пореде појмове на основу облика компаратива и суперлатива придева. Разговор о светским престоницама. Читање и анализа текста The World in one street , разговор о различитим културама света. Усвајање синонима и антонима, и њихова активна примена.	Ученик користи компаратив и суперлатив у свакодневном говору. Ученик је у стању да дискутује о светским метрополама, и различитим културама и обичајима. Ученик чита и анализира непознати текст, и усваја предвиђену лексику. Ученик користи синонине и антониме у својим изјавама.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: • индивидуални • у пару • групни Наставне методе: монолошка, дијалогска, интерактивне методе, метода рада на тексту Наставна средства: • Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
2.СТ. 2.1.1. 2.СТ. 2.1.4. 2.СТ. 2.1.2. 2.СТ. 2.2.1. 2.СТ. 2.2.6. 2.СТ. 2.3.1. 2.СТ. 2.3.2. 2.СТ. 2.3.5. 2.СТ. 2.4.3. 2.СТ. 2.5.1. 2.СТ. 2.5.2. 2.СТ. 2.5.3. 2.СТ. 2.5.4.					

МАТЕМАТИКА

Програм предмета математика исти је за све образовне профиле трећег степена, првог разреда.

ЛИТЕРАТУРА: Збирка решених задатака за 1. и 2. разред средње школе, Круг, Београд, 2008, Милорад Јоковић, Иванка Томић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Математика	Реални бројеви	Обнављање и проширивање знања о скупу реалних бројева Обнављање и увежбавање рачунских оперција са реалним бројевима	Разликује основне подскупове скупа реалних бројева (N, Z, Q, I) Одреди НЗС и НЗД природних бројева Врши рачунске операције са разломцима	1) Комуникација 2) Рад с подацима и информацијама 3) Решавање проблема 4) Сарадња	1) Хемија 2) Географија 3) Куварство 4) Стручни предмети који су повезани са предметом Куварство
	Пропорционалност	Стицање основних знања о пропорцијама и процентном рачуну	Израчуна одређен део неке величине Реши пропорцију Препозна директну или обрнуту пропорционалност Решава рачун мешања		
	Рационални алгебарски изрази	Стицање основних знања о полиномима	Среди полином добијен сабирањем, одузимањем и множењем полинома		
	Геометрија	Стицање основних знања и вештина из геометрије	Разликује међусобни однос углова (суседни, комплементни, суплементни, напоредни, унакрсни) Разликује врсте четвороуглова и њихове особине Разликује врсте троуглова и примењује основне релације		

			у њима Познаје Талесову теорему		
	Линеарне једначине и неједначине	Усвајање појмова и решавање линеарних једначина и неједначина, система линеарних једначина и графички приказ линеарне функције	Реши линеарне једначине Решавати линеарне неједначине и графички приказивати скуп решења Реши систем линеарних једначина са две непознате		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, индивидуални Наставне методе: : Предавачка метода, метода дијалога, метода демонстрације Наставна средства: Креда и табла					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: 2.МА.1.1.1. Користи природне, целе, рационале и реалне бројеве, различите записе тих бројева и преводи их из једног записа у други. 2.МА.1.1.4. Трансформише једноставне алгебарске изразе. 2.МА.1.1.5. Решава једноставне проблеме који се свде на линеарне и квадратне једначине. 2.МА.1.2.2. Израчунава и процењује растојања, обиме и површине геометријских фигура у равни користећи формуле. 2.МА.1.4.2. Примењује рачун са пропорцијама и процентни рачун при решавању једноставних практичних проблема. Средњи ниво: 2.МА.2.1.5. Трансформише алгебарске изразе. 2.МА.2.4.2. Решава проблеме користећи пропорцију и процентни рачун Напредни ниво: 2.МА.3.1.6. Решава системе линеарних једначина са и без параметара и једноставне системе нелинеарних једначина.					

РАЧУНАРСТВО И ИНФОРМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Рачунарство и информатика за 1. Разред средње школе, Никола Клем

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Рачунарство и информатика	Основе рачунарске технике	Упознавање ученика са унутрашњом организацијом рачунарског система.	Ученик ће моћи да распозна структуру и принцип рада рачунара, и значј информатике за функционисање и развој друштва.	3.Рад са подацима и информацијама. 4.Дигитална компентеција.	математиком
	Обрада текста	Оспособљавање ученика за коришћење програма за обраду текста	Ученик ће моћи самостално да користи програм за обраду текста и табеларник података и креирање документа у коме су интегрисани текст, слика и табела.		
	Табеларни прорачуни	Оспособљавање ученика за рад са табелама	Да самостално креира табелу и ради разне врсте израчунавања у табели, као и да креира графикон.		
	Слајд - презентације	Оспособљавање ученика за прављење презентација	Да самостално креира и прави презентације.		
	Интернет и електронска комуникација	Упознавање и оспособљавање ученика за коришћење мултимедијалних апликација.	Да активно користи сервисе интернета.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					

Облици рада:Групни, индивидуални, рад у пару Наставне методе:Дијалогска, методе рада са књигом, разговор, методе рада у кабинету за информатику Наставна средства: ПЦ рачунари, штампач, скенер, пројектор
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ
Основни ниво: Ученик зна принцип рада рачунар, зна програма у којим смо радили(Word, Excel, Power Point ...),зна да самостално користи интернет сервисе ... Средњи ниво: Ученик је оспособљен да самостално користи програме у којим смо радили, да самостално решава проблеме, подешава параметре... Напредни ниво: Ученик прави сложеније презентације, креира самостално документа са табелама,сликама , решава сложене математичке функције и прави разне графиконе ...

ИСТОРИЈА

Предмет	Тема	Циљ	Исходи	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Историја	Српска држава и државност	Проширивање знања о настанку модерне српске државе и најважнијим одликама српске државности. Развијање свести о значају средњовековне државности за настанак модерне српске државе. Уочавање улоге знаменитих личности у развоју српске државности. Разумевање најзначајнијих идеја модерног доба и њиховог утицаја у процесу стварања српске државе. Разумевање међународног контекста у коме настаје и постоји српска држава.	препозна различите историјскедржаје (личности, догађаје, појаве и процесе) и доведе их у везу са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом; разликује периоде у којима је постојала, престала да постоји и поново настала српска држава; наведе и упоређи одлике српске државности у средњем и новом веку; уочи утицај европских револуционарних збивања на развој српске националне и државне идеје; објасни узроке и последице Српске револуције, ослободилачких ратова 1876– 1878, Балканских ратова и Првог светског рата; уочи и објасни на историјској карти промене граница српске државе; лоцира места најважнијих битака које су вођене током Српске револуције, ослободилачких ратова 1876– 1878Балканских ратова и Првог светског рата;	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Сарадња	- Српски језик и књижевност - Географија - Социологија са правима грађана - Грађанско васпитање - Верска настава

			Уочи и објасни на историјској карти промене граница српске државе; Лоцира места најважнијих битака које су вођене током Српске револуције, ослободилачких ратова 1876–1878, Балканских ратова и Првог светског рата; Опише улогу истакнутих личности у Српској револуцији, у развоју државних институција и формирању модерног политичког система, у ослободилачким ратовима 1876–1878, Балканским ратовима и Првом светском рату		
Српски народ у југословенској држави	Проширивање знања о југословенској идеји и носиоцима идеје стварања југословенске државе. Разумевање међународног контекста у коме настаје југословенска држава. Проширивање знања о одликама југословенске државе. Проширивање знања о положају српског народа у југословенској држави. Уочавање улоге знаменитих личности у политичком животу југословенске државе. Сагледавање међународног положаја југословенске државе.	Изведе закључак о значају уставности за развој модерног политичког система. Образложи најважније мотиве и узроке стварање југословенске државе; Уочи значај настанка југословенске државе за српски народ; Идентификује одлике југословенске државе као монархије и као републике; разликује особености друштвено-политичких система који су постојали у југословенској држави; Уочи и разуме међународни положај југословенске државе; Образложи допринос југословенских антифашистичких покрета победи савезника у Другом светском рату; Именује најважније личности које су утицале на друштвено- политичка збивања у Југославији	Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција		

	Достигнућа српске културе	☐☐Разумевање појма српског културног простора. ☐☐Развијање свести о вишевековном континуитету српске културе. ☐☐Сагледавање српске културе као дела европске културног наслеђа. ☐☐Проширивање знања о највишим донетима и представницима српске културе. ☐☐Развијање свести о значају образовања за општи културни напредак. ☐☐Уочавање промена у свакодневном животу код Срба кроз векове	☐☐разликује периоде у којима су настала најзначајнија дела српске културе; ☐☐упореди одлике српске културе различитих периода; ☐☐Објасни утицаје историјских збивања на културна кретања; ☐☐Опише одлике свакодневног живота код Срба у различитим епохама и областима; ☐☐Именује најважније личности које су заслужне за развој српске културе.		
	Српски народ и Србија у савременом свету	☐☐Разумевање политичких и економских односа у савременом свету. ☐☐Сагледавање међународног положаја Србије. ☐☐Проширивање знања о најзначајнијим међународним организацијама и чланству Србије у њима. ☐☐Проширивање знања о последицама научно-технолошког развоја на живот савременог човека.	☐☐Идентификује најважније чиниоце у међународним политичким и економским односима; ☐☐разуме место и улогу Србије у савременом свету; ☐☐утврди значај чланства Србије у међународним организацијама; ☐☐Објасни утицај савремених техничких достигнућа на повезивање људи у свету.		

ХЕМИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Р. Хорват, М.Ракочевић "Хемија за први разред трогодишње стручне школе" ЗУНС, Београд, 2018.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ХЕМИЈА	1. СТРУКТУРА СУПСТАНЦЕ	Разумевање концепта о корпускуларној грађи супстанци Разумевање односа између структуре супстанци и њихових својстава Разумевање утицаја међумолекулских сила на физичка својства супстанци	објасни електронеутралност атома разликује атом од јона разуме појам релативне атомске масе и релативне молекулске масе одреди број валентних електрона разликује јонску везу од ковалентне везе разуме да својства хемијских једињења зависе од типа хемијске везе објасни појам изотопа и примену изотопа објашњава квантитативно значење симбола и формула разуме на који начин се образују хемијске везе разуме појам количине супстанце и повезаност количине супстанце са масом објасни узрок хемијског везивања атома и типове хемијских веза	-одговоран однос према здрављу -одговоран однос према околини -сарадња -дигитална компетенција	-физика -биологија -екологија
		Развој концепта о корпускуларној грађи супстанци на основу разумевања односа компоненти у дисперзном систему	разликује дисперзну фазу и дисперзно средство израчуна масени процентни садржај раствора објасни да су дисперзни системи смеше више чистих		-физика -биологија -екологија

	2. ДИСПЕРЗНИ СИСТЕМИ	Разумевање односа између квалитативног састава дисперзног система и његових својстава Разумевање односа између квантитативног састава дисперзног система и његових својстава Сагледавање значаја примене дисперзних система у свакодневном животу и професионалном раду.	супстанци објасни појам хомогене смеше разуме појам количинске концентрације раствора објасни појам и наводи примену аеросола, суспензија, емулзија и колоида разуме утицај температуре на растворљивост супстанци	одговоран однос према здрављу -одговоран однос према околини -сарадња -дигитална компетенција рад са подацима и информацијама; решавање проблема; сарадња; дигитална компетенција.	-физика -биологија -екологија
	3.ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ	Разумевање концепта одржања материје кроз принципе одржања масе и енергије Развој концепта о корпускуларној грађи супстанци на основу разумевања хемијских реакција Развој хемијског мишљења путем логичког и критичког мишљења, развој осетљивости за проблеме и способности за решавање проблема Развој способности комуникација у хемији	разликује реакције синтезе и анализе описује да су неке реакције егзотермне а неке ендотермне наводи факторе који утичу на брзину хемијске реакције разликује коначне и равнотежне хемијске реакције разликује киселу, базну и неутралну средину на основу рН вредности раствора напише једначине за хемијске реакције прикаже електролитичку дисоцијацију киселина, база и соли хемијским једначинама објасни појам електролита објашњава да хемијска промена значи настајање нових супстанци, раскидањем старих и стварањем нових хемијских веза		

			илуструје примерима значај хемијске равнотеже за процесе из свакодневног живота разуме појам јаких и слабих електролита		
	4. ХЕМИЈА ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА	Разумевање односа структуре супстанци и њихових својстава Сагледавање значаја примене елемената и једињења у професионалном раду и свакодневном животу Разумевање значаја и примене елемената, једињења и легура у техничко-технолошким процесима	разликује метале, неметале и металоиде описује карактеристична својства неметала и метала зна основне карактеристике биолошки важних органских једињења објасни периодичну промену својстава елемената у ПСЕ објасни стабилност атома племенитих гасова описује карактеристична својства метала и неметала и њихових важнијих једињења, њихову примену у струци, као и њихов биолошки значај илуструје примерима биолошки значај органских једињења и њихову примену у свакодневном животу и раду На основу назива, формула и врсте веза разликује структуру молекула дисахарида (лактозе, сахарозе) и полисахарида (скроба, целулозе)		
	5. ХЕМИЈСКИ АСПЕКТИ ЗАГАЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	Развој одговорног става према коришћењу супстанци у свакодневном животу и професионалном раду Разумевање и просуђивање начина одлагања и	објасни штетно дејство неких супстанци на животну средину и здравље људи наводи најчешће изворе загађивања атмосфере, воде и тла објасни значај пречишћавања воде и ваздуха објасни значај правилног		

		уништавања хемијских загађивача животне средине	одлагања секундарних сировина објасни како се правилно одлаже електронски отпад		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, партнерски, тимски Наставне методе: монолошка метода, дијалогска метода: (хеуристички разговор, катехитички разговор дискусија), монолошко-дијалогска метода, метода демонстрације (показивање слика, графикана, шема, пројекција филма...практичне активности), метода графичких радова (писмени радови, цртање схема, дијаграма, графикана...), метода практичног рада; активности, Проблем метода, истраживачке методе, интерактивне методе и примена образовних игара (квиз, укрштенице, мозгалица, игре асоцијације, слагалице...) Наставна средства: периодни систем елемената, модели атома и молекула, кристалне решетке, индикатор папири, шеме и дијаграми					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета ХЕМИЈА јесу:					
Основни ниво 2ХЕ.1.1.1. 2ХЕ.1.1.2. 2ХЕ.1.1.3. 2ХЕ.1.1.4. 2ХЕ.1.1.5. 2ХЕ.1.1.6. 2ХЕ.1.1.7. 2ХЕ.1.1.8. 2ХЕ.1.2.1. 2ХЕ.1.2.2. 2ХЕ.1.2.3. 2ХЕ.1.2.4. 2ХЕ.1.2.5. 2ХЕ.1.2.6. 2ХЕ.1.2.7. 2ХЕ.1.2.8. 2ХЕ.1.2.9. 2ХЕ.1.2.10. 2ХЕ.1.3.1. 2ХЕ.1.3.2. 2ХЕ.1.3.3. 2ХЕ.1.4.1. 2ХЕ.1.4.2. 2ХЕ.1.5.1. 2ХЕ.1.5.2. 2ХЕ.1.5.3 Средњи ниво 2ХЕ.2.1.1. 2ХЕ.2.1.2. 2ХЕ.2.1.3. 2ХЕ.2.1.5. 2ХЕ.2.1.6 2ХЕ.2.1.8. 2ХЕ.2.1.9. 2ХЕ.2.2.1 2ХЕ.2.2.6. 2ХЕ.2.3.1 2ХЕ.2.3.2 2ХЕ.2.4.1. 2ХЕ.2.5.1. 2ХЕ.2.5.2. Напредни ниво 2ХЕ.3.1.1. 2ХЕ.3.1.2. 2ХЕ.3.1.3. 2ХЕ.3.2.4. 2ХЕ.3.3.1. 2ХЕ.3.3.2. 2ХЕ.3.5.2.					

ОСНОВИ ТРГОВИНЕ

ЛИТЕРАТУРА: Основи трговине за први разред трговинске школе - образовни профил Трговац, Завод за уџбенике, Београд, 2015 (Стипе Ловрета, Горан Петковић)

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Основи трговине	Трговина као привредна делатност	Упознавање са основним појмом трговине, као и њеним значајем за проитвођача и	-ученик ће бити способан да дефинише трговине, карактер рада реговине као и учешће трговине у структури привреде – да направи разлику између робних и пословних функција		Царинско пословање Маркетинг Спољнотрговинско

		потрошача	трговине	Компетенција за целоживотно учење Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Рад са људима односи са јавношћу Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	пословање Менаџмент
	Организациони облици трговине	Оспособљавање ученика да направи разлику између трговине на велико и трговине на мало, као и спољне и унутрашње трговине	-Ученик је разумео разлику набавке и продаје робе у гростичкој и детаљистичкој продаји - такође је научио битне појмове царине и царинске тарифе		
	Трговина и тржиште	Стицање знања из појма тржишта и његове међузависности са трговином	-ученик ће бити спосособан да разликује различите облике нарушавања тржишта – да се упозна са врстама и функционисањем различитих врста тржишта		
	Основе пословања у трговини	Распознавање пословних средстава у трговини као и радне снаге	-Ученик ће разумети која су основна а која обртна средства у трговини - Ученик се упознаје са појмовима продуктивности, економичности и рентабилности		
	Развој и унапређење трговине	Разумевање концентрације понуде у производњи и трговини	Ученик ће се упознати са развојем маркетинга у трговини као и различитим облицима физичке дистрибуције		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					

Облици рада: фронтални, групни, рад у пару, индивидуални;

Наставне методе: монолошка, дијалoшка, писани радови, демонстративна, смислено-рецептивна, интерактивна;

Наставна средства: табла, креда, уџбеник, штампани материјал

ТЕХНИКЕ ПРОДАЈЕ И УСЛУГЕ КУПЦИМА

ЛИТЕРАТУРА: Техника продаје и услуге купцима за први разред трговинске школе; аутори - Горан Петковић, Славица Божић, Завод за уџбенике

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Техника продаје и услуге купцима	1. Основни облици и начини продаје	Стицање знања о основним облицима и начинима продаје	Ученик ће бити у стању да: Објасни место, улогу и поделу трговине; Објасни појам и носиоце малопродaje; Објасни појам, изглед и врсте продавница; Разликује типове електронске малопродaje.	Активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног уме да резимира и елаборира основне идеје. Рад са подацима и информацијама – уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке. Комуникација Решавање проблема Сарадња Оријентација ка предузетништву Естетичка компетенција	Основи трговине Познавање робе Практична настава

	2. Елементи процеса рада у продавници	Схватање улоге и значаја елемената процеса рада у продавници	Ученик ће бити у стању да: Разликује и користи средства за рад у продавници; Разликује и користи опрему; Разликује врсте робе; Разликује врсте и димензије асортимана; Разликује губитке на роби; Опише функцију амбалаже и наведе врсте амбалаже; Објасни улогу продавца у процесу продаје робе; Разликује и примени вештине продавца.		
	3. Техника продаје робе у класичној продавници	Стицање знања и вештина о техници продаје робе у класичној продавници	Ученик ће бити у стању да: Објасни све радње неопходне за припрему продаје; Спроведе све радње неопходне за припрему продаје; Наведе и објасни све радње непосредне продаје у класичној продавници; Изведе све радње непосредне продаје у класичној продавници; Разликује врсте допунских услуга и симулира допунске услуге купцима.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални; Наставне методе: комбинована (монолошка-дијалoшка), студија случаја, игра улога, презентација Наставна средства: шеме, наставни листићи, документација, штампани материјал;					

ПОСЛОВНА КОМУНИКАЦИЈА

ЛИТЕРАТУРА:Пословна комуникација за први разред трговачке школе-Зорица Костић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Пословна комуникација	1.Пословна комуникација	-Упознавање ученика са начинима и средствима интерне и екстерне комуникације	Разликује врсте комуникације Објасни разлику између вербалне и невербалне комуникације Разликује значај и садржај интерне комуникације Разликује значај и садржај формалне и неформалне комуникације Разликује садржај и значај екстерне комуникације Наведе и објасни све карактеристике пословног комуницирања Разликује намену средстава комуникације и користи Усвоји и систематизује пређено градиво	-Компетенција за целоживотно учење -Анализирање података и информација -Решавање проблема и самостално долажење до закључака -Рад у групи и у пару -Комуникација -Коришћење невербалне комуникације и њен значај -Развијање здравог односа према послу и развијање моралних начела важних за посао -Понашање у складу са пословним бонтоном	Српски језик и књижевност, Рачунарство и информатика, Основи трговине, Техника продаје и услуге купцима, Практична настава
	2.Писано пословно комуницирање	-СТИЦАЊЕ ЗНАЊА И ОСПОСОБЉАВАЊЕ УЧЕНИКА ИЗ ОБЛАСТИ ПОСЛОВНЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ У РОБНОМ ПРОМЕТУ	Увиди значај писаног пословног комуницирања у циљу остваривања пословних активности Оспособљавање ученика како би знали да користе и обликују пословна писма Изради пословна писма (као најмасовнији вид писаног пословног		

			комуницирања) Обликује пословна писма у разним формама Разликује према намени и на основу циљева пословна писма Разликује посебне видове писаног пословног комуницирања (пословни обрасци и прописани обрасци) Користи директну пошту Напише и користи е-mail као брз начин комуникације са клијентима и сарадницима Изради cv и напише пријаву за посао Изради и користи упит, понуду, поруџбину, уговор... као елементе пословне кореспонденције у робном промету Стицање знања и оспособљавање ученика из области пословне кореспонденције у робном промету		
	3.Комуникације у трговини	-Овладавање техникама продајног наступа; оспособљавање ученика за обављање телефонског разговора; и превазилажење конфликтних ситуација у продаји	Стицање знања и оспособљавање ученика из области продајног наступа Примени све фазе у поступку продаје Спроведе различите технике продајног наступа Опише и спроведе различите методе продаје Разликује све фазе продајног разговора и зна да их примени		

			Разликује елементе разговора вођеног у личном контакту Упознавање са могућим баријерама у комуникацији и начинима за њихово превазилажење Стицање знања и оспособљавање ученика из области продајног наступа и баријера у комуникацији Оспособљавање ученика за превазилажење баријера у комуникацији Разликује типове купаца Прилагоди комуникацију сваком типу купца Препозна факторе који утичу на процес доношења одлука и њихов исход код индивидуалних потрошача Прати маркетиншке показатеље успешности пословања Спознаје значај личног имиџа и наступа продавца Спозна значај пословног даривања на неговање успешних пословних односа Стиче знања и вештине из културе продаје Зна како да води пословни телефонски разговор Познаје и примењује правила коришћења имејла Обављање телефонског разговора,		

			уговоримо пословни састанак преко телефона итд. Зна, разуме и овлада комуникацијом у трговини		
	4.Продајне способности и вештине	Оспособљавање ученика за обављање продајног разговора, за групну продају и продају један на један	Спознају вештине продаје и изграде особине доброг продавца примени правила аргументације за купца одговори на приговоре купца планира и припрема продајни разговор разликује фазе продајног разговора разликује и примени најважније продајне вештине Уочи значај невербалне комуникације уочи значај облачења као вид комуникације разликује продају групи од продаје један на један примени правила успешног преговарања		
	5.Пословни бонтон	Упознавање ученика са правилима пословног бонтона	Понаша се у складу са правилима пословног бонтона Увиди значај општеприхваћених правила понашања, негује их и развија Увиди значај општеприхваћених правила понашања, негује их и развија Спознаје значај одржавања коректних		

			односа са потрошачима, клијентима и запосленима у компанији Спозна значај пословног стила који компанији доноси углед и поштовање Понаша се у складу са правилима пословног бонтонa		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни, рад у пару					
Наставне методе: Метода активне наставе, монолошко-дијалoшка, дијалoшка, метода демонстрације, рад на тексту, практичан рад					
Наставна средства: Табла, уџбеник, штампани материјал, примери за вежбање					

ПОЗНАВАЊЕ РОБЕ

ЛИТЕРАТУРА: С. Урошевић, Н. Милисављевић, Н. Марков, Познавање робе за II, III разред трговинске школе, ЗУНС, Београд

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПОЗНАВАЊЕ РОБЕ	ОСНОВИ ПОЗНАВАЊА РОБЕ	Стицање знања о основним појмовима познавања робе	Објасни појам робе и наброји врсте роба. Објасни квалитет робе и од чега зависи. Формулише декларацију робе и наведе елементе декларације. Препозна марку производа и одреди ко потврђује, а ко доказује марку производа	Компетенција за целоживотно учење Вештина комуникације Рад са подацима и информацијама Решавање проблема	Хемија Екологија и заштита животне средине Основи трговине Техника продаје и услуге купцима Практична настава

	ПРОИЗВОДИ ПРЕХРАМБЕНЕ И ДУВАНСКЕ ИНДУСТРИЈЕ	Стицање знања о врстама и карактеристикама производа прехранбене и дуванске индустрије	Објасни значај хигијене у раду са прехранбеним производима. Наведе хранљиве састојке намирница и објасни њихов значај за људски организам. Наведе хранљиве састојке у појединим намирницама. Наведе поступке кварења и конзервисања појединих намирница. Објасни начине чувања. Објасни значај уклањања отпада у продавници. Разликује врсте амбалаже за прехранбене производе. Наведе врсте производа од меса, млека и рибе, класификацију јаја. Врсте биљних уља и масти. Разликује житарице и типове брашна, врсте хлеба, пецива, тестенине, кондиторске производе. Наведе карактеристике меда, шећера и вештачких заслађивача. Разликује врсте воћа и производа од воћа. Врсте поврћа и производа од поврћа. Наведе врсте алкохолних пића и начине њиховог добијања. Разврста алкохолна пића по јачини. Објасни дејство кофеина, теина и	Вештина сарадње Брига за здравље Еколошка компетенција Предузетничка компетенција	

			никотина на људски организам. Наведе врсте кафе и чаја које се налазе на тржишту. Наведе карактеристике појединих зачина, кухињске соли, врсте сирћета. Врсте и сорте дувана и штетност конзумирања дувања и алкохолних пића		
	ПРОИЗВОДИ ТЕЕКСТИЛНЕ И КОЖАРСКЕ ИНДУСТРИЈЕ	Стицање знања о текстилним сировинама, кожи и готовим производима	Разликује врсте влакана према пореклу. Наведе својства памучних и ланених влакана. Објасни порекло вискозних влакана и њихова својства. Разликује различита синтетичка влакана. Објасни појам предива и наброји врсте и карактеристике предива. Наведе врсте тканина и карактеристике које утичу на квалитет. Објасни својства вунених тканина. Наведе својства тканина од природне свиле. Разликује вискозне и синтетичке тканине према карактеристикама и намени. Наведе трикотажне производе и њихова својства. Наведе производе текстилне конфекције и материјале од којих се израђују. Разликује системе конфекцијских мера		

			које се користе на тржишту. Наведе комадну робу и њена својства. Објасни грађу тепиха и врсте тепиха. Разликује подне застираче машинске израде и технике њихове производње. Објасни разлику између чворованих и тканих тепиха и њихове карактеристике. Објасни врсте и карактеристике природне и вештачке коже. Разликује врсте крзна. Разликује врсте обуће. Наведе ознаке величина обуће. Разликује врсте кожне галантерије. Разликује врсте кожне конфекције		
	ДРВО И ПРОИЗВОДИ ОД ДРВЕТА	Упознавање најзначајнијих производа дрвопрерађивачке индустрије и индустрије намештаја	Објасни грађу и својства различитих врста дрвета. Наведе и објасни карактеристике производа прераде дрвета. Објасни начине чувања дрвета и производа прераде дрвета. Разликује грађевинску столарију. Разликује врсте намештаја.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, тимски, рад у пару					
Наставне методе: вербалне, монолошка, дијалогска, комбиноване, решавање проблема					
Наставна средства: уџбеник, стручна литература, интернет-информације, слике, цртежи, панои, табла креда, фломастери					

ПРАКТИЧНА НАСТАВА

ЛИТЕРАТУРА Дневник за Практичну наставу за први разред трговинске школе; аутори – Славица Божић, Гордана Вујосевић, Марица Кнежевић, Завод за уџбенике

(1 дан са 6 часова практичне наставе недељно, 210 часова годишње + 60 часова у блоку годишње)

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПРАКТИЧНА НАСТАВА	1. Основни облици и начини продаје	Стицање знања о основним облицима и начинима продаје робе	Ученик ће бити у стању да : Самостално води Дневник практичне наставе; Препозна и опише организацију рада у трговинском предузећу; Препозна и опише организацију рада у продавници; Идентификује послове на свом радном месту у продавници; Разликује различите носиоце малопродаје; Направи преглед носиоца малопродајне мреже; Разликује класичне и савремене продавнице; Препозна типове електронске малопродаје	Активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног уме да резимира и елаборира основне идеје. Рад са подацима и информацијама – уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке Комуникација Решавање проблема Сарадња Оријентација ка предузетништву Естетичка компетенција Одговоран однос према здрављу и околини	Основи трговине Познавање робе Основи пословања у трговини Пословна комуникација Маркетинг у трговини Рачунарство и информатика

	2. Елементи процеса рада у продавници	Стицање знања о значају елемената процеса рада у класичној продавници; Стицање знања о месту и улози продавца у класичној продавници; Стицање вештина и рутине у обављању послова у класичној продавници	Ученик ће бити у стању да: Опише и препозна сва средства за рад у продавници; Изабере и опише како ће упознати карактеристике робе која се у продавници налази; Сачува робу од губитка; Разликује врсте амбалаже у продавници; Уочи најважније способности продавца; Дефинише општа правила понашања продавца; Процени које су најважније продајне вештине продавца; Самостално обави пословни разговор на иницијативу купца; Демонстрира особине робе и утиче на одлуку купца о куповини; Нађе најбоље решење да одговори на приговор купца; Превазиђе евентуалне баријере у комуникацији са купцима.		
	3. Техника продаје робе у класичној продавници	Стицање вештина и знања о припремним пословима у класичној продавници; Стицање вештина и рутине у пословима непосредне продаје робе и пружању услуга купцима у класичној продавници	Ученик ће бити у стању да: Наведе фазе припреме продаје у класичној продавници; Реализује припремне послове самостално и у сарадњи са запосленима у продавници; Реализује и прати фазе непосредне продаје робе купцима у класичној продавници; Самостално обави пословни разговор на иницијативу купца; Демонстрира особине робе и утиче на одлуку купца о куповини; Нађе најбоље решење да одговори на приговор купца; Превазиђе евентуалне баријере у комуникацији са купцима; Користи електронску вагу за мерење		

			робе променљивих мера; Прати коришћење електронске касе за обрачун и наплату новчаног износа за продату робу; Прати састављање прегледа података о продаји, користећи систем електронске касе; Прати рад касира и идентификује разлике између готовинског и безготовинског плаћања; Самостално пакује продату робу; Прати састављање спецификације и праћење уплате дневног пазара.		
	4. Практична настава у блоку	Стицање вештина и рутина у обављању непосредне продаје робе у класичној продавници	Ученик ће бити у стању да: Зна основне облике и начине продаје робе; Буде припремљен за обављање послова у класичним продавницама; Разликује улоге и значај свих елемената процеса рада у класичној продавници; Опише места и улоге продавца у класичној продавници; Упозна најважније способности, правила понашања и вештине продавца у класичној продавници; Стиче вештине и знања о пословима и начину обављања послова припреме продаје робе у класичној продавници; Стиче вештине и знања о пословима и начину обављања послова припреме робе за продају у класичној продавници; Стиче вештине и знања о пословима и начину обављања послова продаје робе у класичној продавници; Стиче знања о врстама допунских услуга и вештина у пружању допунских услуга купцима.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					

Облици рада: фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални, рад по налогу пословође;
 Наставне методе: комбинована (монолошка-дијалoшка), студија случаја, игра улога, презентација, демонстративна, вежбање практичних вештина, вођење Дневника практичне наставе;
 Наставна средства: малопродајни објекат;

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ТРГОВАЦ ДРУГИ РАЗРЕД

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Програм предмета српски језик и књижевност исти је за све образовне профиле трећег степена, другог разреда.

ЛИТЕРАТУРА: читанка за други разред (Едука или ЗУНС), Д.Живковић Теорија књижевности, Правопис, школско издање, Станојичћ-Поповић
Граматика српског језика

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Барок, калсицизам, просветитељство -Барок и класицизам; поетика, главни представници у нашој и европској књижевности -Молијер: „Тврдица“ - Просветитељство у Европи и код нас - Књижевно - просветитељски рад Доситеја Обрадовића - Доситеј Обрадовић: „Живот и прикљученија“ (одломци) - Јован Стерија Поповић: „Тврдица“ (одломци) - Процена остварености исхода	Упознавање са европским културним, духовним и мисаоним тенденцијама 17. и 18. века и њиховим утицајима на српску књижевност. Разликовање праваца међусобно према идејној основи	Ученик: -зна одлике просветитељства и њихове представнике у књижевности - препозна на обрађеним делима одлике просветитељства - објашњава значај Доситејевог рада за српску културу и књижевност -прави паралелу у обради истих мотива у европској и српској књижевности -увиђа сличности и разлике идејних основа праваца	Ученик: -активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје -познаје различите врсте текстова и уме да изабере адекватну стратегију читања -ученик познаје	Историја уметности, историја, географија

Романтизам -Романтизам у Европи и код нас (појам, особености, значај, представници) - Пушкин: „Евгеније Оњегин“ (одломак) - Хајне: „Лорелај“ или Ш. Петефи: „Слобода света“ - Вук Караџић - рад на реформи језика и правописа, рад на сакупљању народних умотворина, лексикографски рад - Значај 1847. године - Петар Петровић Његош: Хуманистичко-филозофске мисли „Горског вијенца“ (тумачење гномских израза по избору) - Бранко Радичевић: „Кад млидија` умрети“ - Ђура Јакшић: „На Липару Јован Јовановић Змај: „Ђулићи“ и „Ђулићи увеоци“ (избор) ☞ Лаза Костић: „Santa Maria della Salute“	Упознавање са поетиком романтизма, представницима и делима европске и српске књижевности.	-наведе представнике романтизма и њихова дела - уочава и образлаже одлике романтизма - изнесе свој суд о књижевним делима користећи стечена знања и сопствена запажања - препозна и усвоји вредности националне културе и разуме/поштује културне вредности других народа	специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације -уме јасно да искаже одређени садржај, усмено и писано, и да га прилагоди захтевима и карактеристикама ситуације -уважава саговорника -изражава своје ставове, мишљења, осећања, вредности и идентитете на позитиван, конструктиван и аргументован начин како би остварио своје циљеве и проширио разумевање света, других људи и заједница.	
Реализам -Реализам у Европи и код нас (појам, особености, значај, представници) - Балзак: „Чича Горио“ (одломци по избору) - Гогољ : „Ревизор“ (одломак) - Милован Глишић: „Глава шећера“	Упознавање са поетиком реализма, представницима и делима европске и српске књижевности	- наведе представнике правца и њихова дела - дефинише одлике реализма и препозна их на обрађеним књижевним	-приликом решавања проблема уме да одабере одговарајућа ИКТ средства, као и да прилагоди начин решавања проблема могућностима тих ИКТ	

- Лаза Лазаревић: „Ветар“ - Радоје Домановић: „Данга“ - Симо Матавуљ: „Поварета“ - Бранислав Нушић: „Госпођа министарка“ - Војислав Илић: „Сиво, суморно небо“ - Процена остварености исхода			делима - тумачи уметнички свет и стваралачке поступке у структури обрађених дела	средстава. - ефикасно користи ИКТ за комуникацију и сарадњу	
Правопис Спојено и одвојено писање речи (писање бројева и изведеница од њих, писање заменица и заменичких прилога, спојеви предлога и других речци, глаголи и речце, писање негације) Основна правила спојеног, полусложеничког и одвојеног писања	Оспособљавање ученика да пишу у складу са правописном нормом	Примењује правила одвојеног и састављеног писања речи у складу са језичком нормом.		- конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева - ангажује се у реализацији преузетих обавеза у оквиру групног рада на одговоран, истрајан и креативан начин	
Мрфологија са творбом речи - Морфологија у ужем смислу - Врсте речи - Именске речи и њихове граматичке категорије - Глаголи. Граматичке категорије глагола - Прилози, предлози, везници, речце, узвици - Основни појмови о извођењу речи - Основни појмови о творби сложеница и полусложеница. - Процена остварености исхода Култура језичког изражавања - Лексичке вежбе - Стилске вежбе - Домаћи задаци	Систематизовање знања о врстама речи, њиховим облицима и основним правилима грађења речи Оспособљавање ученика да теоријска знања из граматике и правописа примењује у усменом и писаном изражавању у складу са језичком нормом, Оспособљавање	- Одређује врсту речи и граматичке категорије - употребљава у усменом и писаном изражавању облике речи у складу са језичком нормом - препознаје просте, изведене и сложене речи - препознаје основне принципе творбе речи - Изражава размишљања и критички став према проблемима и појавама које намећу књижевни текстови али су и део свакодневног живота - примени одлике		- својим активностима у школи и заједници афирмише дух толеранције, равноправности и дијалога - позитивно вреднује допринос културе и уметности развоју људске заједнице; свестан је међусобних утицаја културе, науке, уметности и технологије	

	-Школски писмени задаци 2x2+2 - Писање вести, извештаја, интервјуа и других облика новинарског изражавања -Милутин Миланковић: „Кроз васиону и векове	ученика да користе различите облике казивања и функционалне стилове -изражава размишљања и критички став према проблемима и појавама које намећу књижевни текстови али су и део свакодневног живота -усавршава стил и писменост у односу на претходни разред	новинарског стила -усавршио је језик , стил и писменост писмених задатака у односу на претходни разред	-повезује уметничка и културна дела са историјским, друштвеним и географским контекстом њиховог настанка - уме да анализира и критички вреднује уметничка дела која су представници различитих стилова и епоха, као и дела која одступају од карактеристика доминантних праваца	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, активна настава, интерактивна настава (у зависности од ученичких могућности) Наставне методе: монолошко-дијалогска, групни рад, рад у паровима, тест метода, квиз (методе ће бити реализоване у зависности од ученичких могућности) Наставна средства: читанка, табла, креда, свеска, мобилни телефон, Фејсбук, Гугл, рачунар радио и тв емисије, филмови и драме.					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета					
Основни ниво: Говори јасно и течно, поштујући књижевнојезичку норму; има културу слушања туђег излагања. Саставља једноставнији говорени или писани текст који је логичан и стилски складан; користи бар једно од два писма (дајући предност ћирици), влада основним писаним жанровима потребним за школовање и учешће у друштвеном животу. У различите сврхе чита књижевне и неуметничке текстове средње тежине, разуме књижевни и неуметнички текст средње сложености и разликује књижевни и неуметнички текст. Има основна знања о језику уопште; разликује књижевни српски језик од дијалекта и има потребу да учи, чува и негује књижевни језик. Има основна знања о гласовима, речима и реченицама српског језика и зна да примени одређена граматичка правила у говору и писању. Има развијен речник, у складу са средњим нивоом образовања, а речи употребљава у складу са приликом. Познаје ауторе дела из обавезног школског програма и локализује их у контекст стваралачког опуса и у књижевноисторијски контекст. Наводи основне књижевноисторијске и поетичке одлике стилских епоха, праваца и формација у развоју српске и светске књижевности и повезује их са делима и писцима из обавезне лектире школског програма. Уочава и примерима аргументује основне поетичке, језичке, естетске и структурне особине књижевних дела из обавезне школске лектире. Формира читалачке навике и знања схватајући значај читања за сопствени духовни развој. Има основна знања о гласовима српског језика; познаје врсте и подврсте речи, примењује језичку норму у вези са облицима речи и у вези са њиховим грађењем правилно склапа реченицу и уме да анализира реченице грађене по основним моделима. Има основна знања о значењу речи. Овладао је складним писањем					

једноставнијих форми и основних жанрова, користећи компетентно ћирилицу. Средњи ниво: Говори пред аудиторијумом о темама из области језика, књижевности и културе; саставља сложенији говорени или писани текст, прецизно изnoseћи идеје; ра и промишља сложенији књижевни и неуметнички текст. Има основна знања о језику уопште и основна знања о језицима у свету. Зна основне особине дијалек српског језика и смешта развој књижевног језика код Срба у друштвени, историјски и културни контекст. Има шира знања о гласовима, речима и реченицама српског језика и та знања уме да примени у говору и писању. Има богат речник и види језик као низ могућности које му служе да се прецизно изрази. Има шира знања о гласовима српског језика; зна правила о наглашавању речи и разликује књижевни од некњижевног акцента; има шира знања о врстама и подврстама речи, њиховим облицима и начинима њиховог грађења; познаје врсте реченица и анализира реченице грађене по различитим моделима. Има бо речник и уме да употреби одговарајућу реч у складу са приликом; усмерен је ка богаћењу сопственог речника. Изражајно чита и негује сопствени говор. Састав сложеније писане текстове о различитим темама поштујући језичку норму. Користи стручну литературу и пише складно извештај и реферат Напредни ниво: Дискутује о темама из језика, књижевности и културе које су предвиђене градивом; има развијене говорничке вештине; пише стручни текст на теме из језика књижевности; продубљено критички промишља књижевни и неуметнички текст, укључујући и ауторове стилске поступке. Има детаљнија знања о језику уопште, као и о граматички српског језика. Има основна знања о речницима и структури речничког чланка. Тумачи и вреднује сложенија књижевна дела са елементима критичког мишљења из обавезног школског програма. Користи више метода, гледишта у тумачењу књижевног текста. Свој суд о књижевном делу аргументовано износи стално имајући на уму примарни текст, као и друге текстове, анализирајући и поредећи њихове поетичке, естетске особине. Шири читалачка знања, негује са читалачке циљеве (доживљај, истраживање, стваралаштво). Има шира знања о језику уопште и основна знања о језицима у свету, њиховој међусобној сродности и типовима. Зна основне особине дијалеката српског језика и основна правила екавског и ијекавског изговора. Пише есеј, стручни текст и новински чланак доследно примењујући књижевнојезичку норму.	

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Програм предмета енглески језик исти је за све образовне профиле трећег степена, другог разреда.

ЛИТЕРАТУРА: NEW HEADWAY PRE-INTERMEDIATE

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	Unit 7 Living history	-усвајање граматичких структура Past Simple Tense, Present Perfect -Развијање језичких вештина . - Оспособљавање ученика да читају непознат текст и његова анализа -оспособљавање и усвајање различитих породица речи (суфикси, префикси)	Ученик је способан да разуме текст – ученик употребљава једноставне изразе и реченице како би исказао своје мишљење о одређеној теми Ученици су у стању да препознају, уоче разлике и тачно користе дата времена (past simple / present perfect simple) -активно примени предвиђене лексичке структуре – описује ситуације и прича о догађајима – на једноставан начин се споразумева са саговорницима – поставља једноставна питања	Ученик уме да планира време за учење и да организује процес учења и управља њим. Позитивно вреднује допринос културе и уметности развоју људске заједнице. Својим активностима у школи и заједници афирмише дух толеранције, равноправности и дијалога. Активно слуша и поставља релевантна питања поштујући саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима. Уме јасно да искаже одређени садржај, усмено и писано, и да га прилагоди захтевима и карактеристикама ситуације: поштује жанровске карактеристике, ограничења у погледу дужине, намену презентације и потребе аудиторијума. Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. ☑ Активно доприноси неговању културе дијалога, уважавању и неговању различитости и поштовању основних норми комуникације. ☑ Ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације (усмена и писана, непосредна и посредована комуникација, нпр. телефоном, преко интернета). Користи информационе технологије за чување, презентацију и основну обраду података.	Српски језик Грађанско васпитање

	Unit 8 - Girls and boys	– обрађивање граматичких структура везаних за модалне глаголе -Развијање језичких вештина . -Оспособљавање ученика да читају непознат текст и његова анализа -оспособљавање ученика да дискутују о проблемима и могућим решењима користеће одоварајуће изразе и фразе (Драга Савета,...) -Оспособљавање ученика да говоре о себи, својој породици и окружењу - оспособљавање ученика да изразе своје мисљење у дискусији о медијима и телевизијском програму	Ученик је способан да - разуме текст на одређену тему, да извуче битне ствари из текста и изрази свој став на дату тему - затражи и схвати једноставније дате упуте и информације и подржи краћи разговор на задату тему -Ученик је способан да активно учествује у дискусији, као и да примени модалне глаголе у својим изјавама. -Ученици су способни да говоре о себи, својој породици и окружењу.		
	Unit 9 - Time for a story	-Усвајање граматичких структура везаних за прошла глаголска времена (Past Simple, Past Continuous, Past Perfect) - Развијање језичких вештина . -разумевање и	Ученик је способан да разуме и изрази изјаве везане за осећања. Ученик је способан да разуме и користи прошла глаголска времена у својим изјавама(Past Simple, Past Continuous, Past Perfect). -Ученик користи граматичке		

		анализа непознатог текста, као и књижевних текстова и прича (Dr Jekyll and Mr Hyde) -усвајање и употреба везника у реченици, као и предвиђеног вокабулара (везаног за осећања) -разговор о омиљеним писцима и књигама	и лексичке структуре обрађене на часу током разговора и дискусије о ауторима и књижевним делима. -Ученик је способан да разуме текст на одређену тему, да извуче битне ствари из текста и изрази свој став на дату тему. (Dr Jekyll and Mr Hyde, The Shepherd boy)		
	U10 Our interactive world	-Усвајање пасивних облика глаголских времена, и оспособљавање ученика да активно користе пасивне изразе у својим изјавама. -читање и анализа текста Five Internet Firsts -причање о модерним технологијама и бенефитима, али и лошим странама, коришћења интернета -Усвајање лексичких структура везаних за врсте речи (сложенице). -Развијање језичких вештина .	-Ученик активно користи пасив глаголских времена и обрађене лексичке изразе и - примени одговарајуће граматичке јединице у контексту. -Ученик је у стању да разговара у оквиру теме модерних технологија и интернета. -Ученик је у стању да коректно употреби сложене структуре у говорном и писаном језику – открије значења непознатих речи на основу контекста – сажима, препричава и преводи садржај писаних текстова		

	Unit 11 Life`s what you make it	-Развијање језичких вештина . -Оспособљавање ученика да активно користи Present Perfect Continuous и пореди га са другим глаголским временима везаним за прошлост. -Оспособљавање ученика да говоре, хронолошки, о битним догађајима у њиховом животу. -Оспособљавање ученика да разуме непознат текст и дискутује о музици. -разговор о породици, усвајање вокабулара -читање и анализа текста A tragic dynasty	Ученик је у стању да коректно употреби сложене структуре у говорном и писаном језику, – открије значења непознатих речи на основу контекста – сажима, препричава и преводи садржај писаних текстова -Ученик усваја и активно користи Present Perfect Continuous, и пореди га са другим глаголским временима везаним за прошлост. -Ученик је у стању да учествује у дискусији везаној за породицу, и да искаже своје мишљење. Ученик је активно применио градиво из предходно обрађених области -Примени временске клаузе -Примени предвиђене лексичке структуре		

	Unit 12 Just wondering...	-Оспособљавање ученика да активно користи први и други кондиционал у својим изјавама и свакодневном говору. -Поређење кондиционалних реченица и структура. -аргументовано исказивање личног става у писаној форми -Усвајање и примена предлога. -Развијање језичких вештина. -Усвајање кондиционалних израза кроз анализу текста The wonders of our universe.	-Ученик је у стању да примени и користи кондиционалне изразе у свом свакодневном говору, али и кроз писане радове. -Ученик усваја вокабулар кроз анализу текста The wonders of our universe. -Ученик је у стању да разговара о планети Земљи и галаксији у којој се она налази. - Примени одговарајуће граматичке јединице у контексту		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни					
Наставне методе: монолошка, дијалогска, интерактивне методе, метода рада на тексту					
Наставна средства: Уџбеник са радним листовима, речник, аудио-визуелна средства					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
2.СТ.2.1.4. 2.СТ.2.2.5 2.СТ.2.4.3. 2.СТ.2.5.1. 2.СТ.2.3.1 2.СТ. 2.1.1. 2.СТ. 2.1.2. 2.СТ. 2.1.4. 2.СТ. 2.2.1. 2.СТ. 2.2.2. 2.СТ. 2.2.5. 2.СТ. 2.2.3. 2.СТ. 2.3.1. 2.СТ. 2.3.2. 2.СТ. 2.4.1. 2.СТ. 2.5.1. 2.СТ. 2.5.2. 2.СТ. 2.5.3. 2.СТ. 2.5.4.					

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Збирка решених задатака за 1. и 2. разред средње школе, Круг, Београд, 2008, Милорад Јоковић, Иванка Томић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Математика	Степеновање и кореновање	Стицање основних знања и вештина степеновања и кореновања	Врши степеновање са целим експонентом и примени их у трансформацијама израза Примени особине кореновања и степеновања у трансформацијама израза	1) Комуникација 2) Рад са подацима и информацијама 3)Решавање проблема 4) Сарадња	1) Географија 2) Пословна информатика 3) Куварство 4) Стручни предмети који су повезани са предметом Куварство
	Квадратне једначине и квадратна функција	Стицање основних знања и вештина потребних за решавање квадратних једначина и неједначина и скицирање и анализу графика квадратних функција	Познаје образац за решавање квадратне једначине и примењује га на различите случајеве Одређује природу решења квадратне једначине Раставља квадратни трином на чиниоце Решава квадратну неједначину		
	Експоненцијална функција	Стицање основних знања и вештина за разумевање експоненцијалних и решавање једноставних експоненцијалних једначина	Прикаже табеларно и графички експоненцијалну функцију Решава једноставне експоненцијалне једначине		
	Полиедри	Стицање знања о полиедрима	Израчуна површину и запремину призме Израчуна површину и запремину пирамиде		
	Обртна тела	стицање знања о обртним телима	Израчуна површину и запремину ваљка Израчуна површину и запремину купе Израчуна запремину и површину лопте		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода
Облици рада: Фронтални, индивидуални Наставне методе: Предавачка метода, метода дијалога, хеуристичка метода, метода демонстрације Наставна средства: Креда и табла
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ
Основни ниво: 2.МА.1.1.2. Израчунава вредност бројевног израза у коме се појављују сабирање, одузимање, множење, дељење, степеновање и кореновање и при томе по потреби користи калкулатор или одговарајући софтвер. 2.МА.1.2.3. Израчунава и процењује површине и запремине геометријских тела у простору, користећи формуле 2.МА.1.3.3. Анализира графички представљене функције (одређује нуле, знак, интервале монотоности, екстремне вредности и тумачи их у реалном контексту). Средњи ниво: 2.МА.2.1.7. Решава квадратне и једноставне рационалне неједначине. Напредни ниво: /

ТЕХНИКЕ ПРОДАЈЕ И УСЛУГЕ КУПЦИМА

ЛИТЕРАТУРА: Техника продаје и услуге купцима за други разред трговинске школе; аутори - Љ.Милосављевић, М.Јанчетовић, Љ.Јоловић, Љ.Младеновић, Завод за уџбенике

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Техника продаје и услуге купцима	1. Савремени облици продаје	Стицање знања о савременим облицима и начинима продаје	Ученик ће бити у стању да : Наведе облике савремене продаје; Објасни основне карактеристике савремених облика продаје.	Активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног уме да резимира и елаборира основне идеје. Рад са подацима и информацијама – уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да	Основи пословања у трговини Пословна комуникација Маркетинг у трговини Рачунарство и информатика
	2. Техника снабдевања продавнице робом	Стицање знања о обављању послова снабдевања продавнице робом; Стицање вештина у вези са изразом и	Ученик ће бити у стању да: Разликује начине снабдевања продавнице робом; Објасни поступак		

		попуњавањем докумената у вези са набавком	уговарања купопродаје; Препозна елементе купопродајног уговора; Разликује и изради сва документа у вези са набавком на основу задатих елемената; Разликује врсте и фазе преузимања робе; Састави комисијски записник о преузимању робе; Попуни књижно одобрење за повраћај робе; Објасни плаћање робе добављачу; Примени правила испуњавања, чувања и одлагања документације о пословању продавнице.	процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке. Комуникација Решавање проблема Сарадња Оријентација ка предузетништву Естетичка компетенција	
	3. Техника непосредне продаје у савременим облицима продаје	Стицање знања о процесу непосредне продаје у савременим облицима продаје; Оспособљавање ученика за извршавање послова непосредне продаје	Ученик ће бити устању да: Опише припрему особља продавнице за рад, продавнице за рад, средстава за рад у продавници и робе за продају; Спроведе припреме за рад у продавници; Обави припрему продавнице за рад, средстава за рад у продавници и робе за		

			продају; Дефинише залихе робе у продавници; Израчуна потребне количине залихана основу задатих елемената; Објасни значај асортимана за пословање продавнице; Разликује принципе и методе излагања робе; Дефинише непосредну продају робе; Наведе и опише фазе непосредне продаје робе у савременим облицима продаје; Демонстрира фазе непосредне продаје у савременим облицима продаје; Разликује и опише средства плаћања; Дефинише благајничко пословање; Објасни систем касе као инструмента за обраду података о продаји; Објасни поступак и испуни обрасце за уплату дневног пазара; Разликује врсте и задатке контроле; Дефинише инвентарисање; Разликује врсте и		

			задатке инвентарисања; Наведе и опише фазе инвентарисања.		
	4. Купци	Разумевање значаја пружања услуга купцима и сервиса потрошача; Оспособљавање за рад са различитим профилима купаца; Оспособљавање за пружање услуга купцима и сервис потрошача	Ученик ће бити у стању да: Разликује потребе купаца; Препозна поједине профиле купаца; Објасни видове персонализације купаца; Дефинише појам услуга купцима; Разликује редовне и допунске услуге купцима; Опише развој лојалности и успостављање веза са купцима; Опише поступак мерења задовољства купаца; Препозна основне видове заштите потрошача; Спроведе поступак решавања рекламације; Дефинише сервис потрошача; Разликује задатке сервиса потрошача; Објасни маркетиншко-услужни аспект сервиса потрошача;		

			Објасни трговинско-дистрибутивни карактер сервиса потрошача; Објасни логистички аспект сервиса потрошача; Наведе компоненте сервиса потрошача; Објасни значај сервиса потрошача.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални; Наставне методе:комбинована (монологско-дијалогско), студија случаја, игра улога, рад у пару, презентација Наставна средства: шеме, наставни листићи, документација, штампани материјал;					

ПОЗНАВАЊЕ РОБЕ

ЛИТЕРАТУРА: Н. Милисављевић, Н. Марков, Познавање робе за III, IV разред трговинске школе, ЗУНС, Београд

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Познавање робе	Производи хемијске индустрије	Стицање знања о производима хемијске индустрије који се налазе на тржишту	Разликује врсте средстава за прање и чишћење. Објасни карактеристике	Компетенција за целоживотно учење Вештина комуникације Рад са подацима и информацијама	Хемија Екологија и заштита животне средине Основи трговине Техника продаје и

		средстава за прање и чишћење. Разликује парфимеријско – козметичке производе. Објасни карактеристике парфема. Објасни карактеристике средстава за негу коже, косе, ноктију, уста и зуба. Класификује пластичне масе према сировинама и намени. Објасни карактеристике природне и вештачке гуме. Разликује врсте производа од гуме. Објасни карактеристике пнеуматика. Објасни карактеристике производа од стакла по врстама. Објасни карактеристике керамичких производа. Објасни карактеристике боја и лакова. Наведе правила заштите при раду са одговарајућим	Решавање проблема Вештина сарадње Брига за здравље Еколошка компетенција Предузетничка компетенција	услуге купцима Маркетинг у трговини Практична настава

			хемијским материјама. Еколошки одговорно уклања оштећене хемијске производе		
	Горива	Стицање знања о врстама горива	Разликује врсте угља по хемијском саставу. Објасни начине складиштења угља. Објасни карактеристике нафте и наведе фракције настале њеном прерадом. Разликује гасовита горива, објасни карактеристике гасовитих горива. Објасни еколошке утицаје горива		
	Грађевински материјали	Стицање знања о грађевинским материјалима	Разликује врсте конструктивних грађевинских материјала. Објасни карактеристике конструктивних грађевинских материјала. Разликује везивне материјале, наведе својства везивних материјала. Разликује изолационе материјале према намени. Објасни својства изолационих материјала према намени		

	Производи прераде метала	Упознавање најзначајнијих производа металне индустрије који се користе у свакодневном животу	Наведе поделу метала и њихових својстава. Објасни шта су легуре, значај легирања и врсте легура. Наведе металне полупроизоде (лимови, траке, цеви) и њихову употребу. Наведе производе од жице и њихову намену. Одреди материјале за израду алата. Наведе поделу алата и његову намену. Класификује посуђе према материјалима израде и карактеристикама		
	Електротехнички производи	Стицање основних знања о електротехничким производима	Објасни својства електроинсталационих материјала. Објасни сврху електричних бројила и осигурача. Разликује расветна тела. Објасни начин рада и карактеристике електричних апарата за грејање и хлађење. Објасни намену различитих кућних апарата. Разликује врсте аудио и видео технике. Објасни прописе о чувању и одлагању		

			електронског отпада		
	Књижарска роба	Стицање знања о књижарској роби	Објасни својства папира. Разликује врсте папира. Разликује папирну конфекцију. Наведе врсте школског и канцеларијског прибора. Објасни карактеристике производа издавачке делатности		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, тимски, рад у пару Наставне методе: вербалне, монолошка, дијалогска, комбиноване, решавање проблема Наставна средства: уџбеник, стручна литература, интернет-информације, слике, цртежи, панои, табла креда, фломастери					

МАРКЕТИНГ У ТРГОВИНИ

ЛИТЕРАТУРА: Уџбеник не постоји (Скрипте, различита истраживања из области, литература из сродних предмета)

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Маркетинг у трговини	Маркетинг и тржиште	Упознавање са основним појмовима из области маркетинга као и његовор	-ученик ће бити способан да дефинише појам и маркетинга његову интегралност	Компетенција за целоживотно учење Рад с подацима и	Пословна економија

		настанка и развоја	– ученик ће моћи да направи повезаност маркетинга и других научних дисциплина	информацијама Дигитална компетенција	Маркетинг
	Инструменти маркетинга	Ученику ће бити представљен основни концепт маркетинг микса (производ, цена, промоција и дистрибуција)	-Ученик је спознао специфичности инструмената маркетинга у трговинском предузећу - такође је научио битне појмове као што су производ, ммикс производа, марка и асортиман	Решавање проблема Сарадња Рад са људима односи са јавношћу Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Менаџмент Понашање потрошача Спољнотрговинско пословање
	Понашање потрошача у процесу куповине	Ученик треба да направи разлику између купца, корисника и потрошача	-ученик ће бити способан да распозна мотиве тражње и куповине – да класификује мотиве као и фазе процеса одлучивања		
	Међународни маркетинг	Спознаја глобализације као феномена, глобализације тржишта	-Ученик ће разумети разлику између различитих мултинационалних компанија - Ученик се упознаје са детерминантама међународног пословног окружења		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, групни, рад у пару, индивидуални;

Наставне методе: монолошка, дијалoшка, писани радови, демонстративна, смислено-рецептивна, интерактивна;

Наставна средства: табла, креда, уџбеник, штампани материјал

ПРАКТИЧНА НАСТАВА

ЛИТЕРАТУРА Дневник за Практичну наставу за други разред трговинске школе; група аутора, Завод за уџбенике

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПРАКТИЧНА НАСТАВА	1. Упознавање са савременом продајом	Упознавање ученика са организацијом рада у савременом продајном објекту	Ученик ће бити у стању да : Препозна и опише организацију рада у продавници; Препозна и кратко опише Разлике између класичног и савременог начина продаје; Идентификује послове на свом радном месту у продавници.	Активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног, уме да резимира и елаборира основне идеје. Рад са подацима и информацијама – уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.	Основи трговине Познавање робе Основи пословања у трговини Пословна комуникација Маркетинг у трговини Рачунарство и информатика
ПРАКТИЧНА НАСТАВА	2. Техника снабдевања продавнице робом	Стицање вештина и рутине у обављању послова снабдевања продавнице робом; Стицање и развијање радних навика	Ученик ће бити у стању да: Наведе начине снабдевања продавнице робом; Препозна и наведе елементе купопродајног уговора; Препозна намену, илуструје и комплетира документа	Комуникација Решавање проблема Сарадња Оријентација ка предузетништву	

ПРАКТИЧНА НАСТАВА			у вези са набавком робе; Разликује врсте и фазе преузимања робе; Учествује у пословима преузимања робе; Саставља комисијски записник; Попуњава књижно одобрење за повраћај робе; Попуњава, одлаже и чува документа у вези плаћања робе добављачу.	Естетичка компетенција Одговоран однос према здрављу и околини	
	3. Припрема продаје	Оспособљавње ученика за самостално обављање послова припреме продаје	Ученик ће бити у стању да: Изврши припреме за почетак рада; Припреми продавницу и средства за рад; Самостално распакује, чисти, дотерује, групише, сортира, класира, претходно мери, пакује, означава робе и ађустира робу; Спроводи контролу залиха, снабдева радно место робом и самостално распоређује и излаже робу.		
	4. Роба у продавници	Оспособљавање ученика да препозна и објасни Маркетиншке карактеристике робе у продавници;	Ученик ће бити у стању да: Разликује име и знак марке производа; Наведе пример позитивног и		

		Оспособити ученика да схвати значај и изврши селекцију асортимна робе у продавници.	негативног утицаја стила, моде и дизајна на продају робе у продавници; Разликује димензије асортимана и закључи какав је његов утицај на пословање продавнице; Схвати потребу промене асортимана у функцији раста промета робе; Изводи закључке о фазама животног циклуса производа; Утврђује и проналази најбоље решење о висини залиха робе у продавници.		
ПРАКТИЧНА НАСТАВА	5. Техника непосредне продаје у савременим облицима продаје	Стицање вештина за самостално обављање послова везаних за непосредну продају робе у савременим продавницама Развијање способности и уочавања и разликовања различитих типова купаца; Стицање вештина за комуникацију са различитим типовима купаца; Развијање навика за коришћење различитих видова	Ученик ће бити у стању да: Наведе фазе непосредне продаје робе купцима у савременој продавници; Самостално обави пословни разговор на иницијативу купца; Демонстрира особине робе и утиче на одлуку купца о куповини; Нађе најбоље решење да одговара на приговор купца; Превазиђе евентуалне баријере у комуникацији са	Активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато мод непознатог, битно од небитног, уме да резимира и елаборира основне идеје. Рад са подацима и информацијама – уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.	

ПРАКТИЧНА НАСТАВА	6. Купац	комуникације са купцима; Подизања нивоа свести о потреби дугорочног задовољавања потреба купаца и њихове везе са пословним успехом продавнице; Указивање на неопходност прихватања и решавања рекламација купаца Оспособљавање ученика за самостално обављање послова снабдевања продавнице робом; Оспособљавање ученика за припрему продаје; Стицање вештине за непосредну продају робе у конкретној продавници	купцима; Користи електронску вагу за мерење робе променљивих мера; Користи електронску касу за обрачун и наплату новчаног износа за продату робу; Направи преглед података о продаји, користећи систем електронске касе; Прати рад касира и идентификује разлике између готовинског и безготовинског плаћања; Самостално пакује продату робу; Самостално изврши спецификацију и прати уплату дневног пазара; Уочи значај и потребу контроле пословања продавнице и разликује врсте контроле; Објасни значај и задатке инвентарисања; Прати начин формирања комисије за инвентарисање; Учествује у припреми робе за инвентарисање; Учествује у припреми материјала за	Комуникација Решавање проблема Сарадња Оријентација ка предузетништву Естетичка компетенција Одговоран однос према здрављу и околини	
ПРАКТИЧНА НАСТАВА	7. Непосредна продаја				

			инвентарисање; Прати састављање и учествује у анализи извештаја о спроведеном инвентарисању. Ученик ће бити у стању да: Препозна мотиве и профил купца; Различитон приступа различитим типовима купаца и решава евентуалне конфликтне ситуације; Користи инструменте промотивног микса у циљу раста продаје; Самостално припреми и реализује презентацију робе; Комуницира on-line са купцима; Процењује степен задовољења потреба купаца; Самостално прима, евидентира и решава рекламације купаца. Ученик ће бити у стању да: Разликује начине снабдевања продавнице робом и попуњава документа у вези са набавком; Спроведе преузимање робе у конкретној продавници;		

			Објасни начине плаћања робе добављачу и попуни потребну документацију у вези са плаћањем; Обави припрему продавнице, радног места, средстава за рад и робе за продају; Обави послове везане за непосредну продају робе у конкретној продавници; Обавља мерење, обрачун и означавање робе променљивих мера; Обрачуна и наплати продату робу; Опише све послове везане за инвентарисање у конкретној продавници; Нађе најбоље решење у раду са различитим профилима купаца.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални, рад по налогу пословође; Наставне методе: комбинована (монолошка- дијалoшка), студија случаја, игра улога, презентација, демонстративна, вежбање практичних вештина, вођење Дневника Практичне наставе; Наставна средства: малопродајни објекат;					

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Програм предмета српски језик и књижевност исти је за све образовне профиле трећег степена, трећег разреда.

ЛИТЕРАТУРА: читанка за трећи разред (издавачи Едука или ЗУНС); Драгиша Живковић: Теорија књижевности ; Правопис, школско издање;
Станојчић-Поповић: Граматика српског језика; тематски текстови са интернета

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Модерна Одлике симболизма и импресионизма -Шарл Бодлер: „Албатрос“ -Богдан Поповић: „Предговор Антологији новије српске лирике“ - Алекса Шантић: „Вече на шкољу“ -Јован Дучић: „Благо цара Радована“ (избор) или песма по избору - Милан Ракић: „Долап“ или „Јасика“ - В. П. Дис: „Можда спава“ или С. Пандуровић: „Светковина“ - Б. Станковић: дело по избору - Процена остварености исхода	Упознавање са основним одликама модерне, представницима и њиховим делима	Ученик: -наводи одлике правца, представнике и њихова дела -анализира одабрана дела, износи запажања и ставове -разликује идејне одлике праваца један од другог	Ученик: -активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје -познаје различите врсте текстова и уме да изабере адекватну стратегију читања ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације -уме јасно да искаже одређени садржај, усмено и писано, и да га прилагоди захтевима и карактеристикама ситуације	Историја, ликовна култура, географија
	Међуратна књижевност Одлике међуратне	Упознавање ученика са	-Наводи одлике праваца, представнике и њихова		

	књижевности и представници у светској и српској књижевности -Тагоре: „Градинар“ (избор)“ -Душан Васиљев: „Човек пева после рата“ - Милутин Бојић: „Плава гробница“ - Милош Црњански: „Сеобел“ (одломак) - Иво Андрић: „Мост на Жепи“ или приповетка по избору -Растко Петровић: „Људи говоре“ или И. Андрић: „ExPonto“ - Процена остварености исхода	одликама међуратне књижевности, представницима и делима	дела -анализира одабрана дела, износи запажања и ставове	-уважава саговорника -изражава своје ставове, мишљења, осећања, вредности и идентитете на позитиван, конструктиван и аргументован начин како би остварио своје циљеве и проширио разумевање света, других људи и заједница. -приликом решавања проблема уме да одабере одговарајућа ИКТ средства, као и да прилагоди начин решавања проблема могућностима тих ИКТ средстава.	
	Савремена књижевност -Савремена српска књижевност у другој половини 20. века - Савремена поезија - (по избору обрадити песму Васка Попе, Миодрага Павловића или Десанке Максимовић) - Савремена проза - Иво Андрић: „Проклета авлија“ -Савремена драма – Душан Ковачевић: драма по избору -Процена остварености исхода	Упознавање ученика са одабраним делима савремене књижевности	- Износи своје утиске о прочитаним делима савремене српске књижевности -уочава одлике савремене књижевности на прочитаним делима - уочава разлику између књижевног дела и његове интерпретације у филмској и позоришној уметности	- ефикасно користи ИКТ за комуникацију и сарадњу - конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева -ангажује се у реализацији преузетих обавеза у оквиру групног рада на одговоран, истрајан и креативан начин	

	Синтакса - Синтаксичке јединице - Основне реченичне и синтагматске конструкције - Систем зависних реченица - Систем независних реченица - Напоредне конструкције	- одреди синтаксичке јединице у реченици - препозна типове зависних, независних реченица и напоредних конструкција	- одређује синтаксичке јединице у реченици - препознај типове зависних, независних реченица и напоредних конструкција	- својим активностима у школи и заједници афирмише дух толеранције, равноправности и дијалога - позитивно вреднује допринос културе и уметности развоју људске заједнице;	
	Лексикологија -Синонимија - Хомонимија - Антонимија -Полисемија - Састав лексике српског књижевној језика -Дијалектизми - Архаизми и историзми -Вулгаризми -Неологизми - Жаргонизми -Термини -Фразеологизми - Евалуација- тест	Упознавање ученика са основама лексикологије	Препознаје и одређује вредност лексеме -наводи примере синонима, антонима, хомонима, жаргона	- свестан је међусобних утицаја културе, науке, уметности и технологије -повезује уметничка и културна дела са историјским, друштвеним и географским контекстом њиховог настанка - уме да анализира и критички вреднује уметничка дела која су представници различитих стилова и епоха, као и дела која одступају од карактеристика доминантних праваца	
	Правопис -Правописни знаци -Општа правила интерпункције у реченици -Скраћенице -Процена остварености исхода	Оспособљавање ученика за примењивање знања из језика и правописа у складу са језичком нормом	-примењује правописне знаке у складу са језичком нормом -употребљава интерпункцију у складу са језичком нормом -примењује правописна		

			правила у писању скраћеница		
	Култура изражавања -Лексичке вежбе -Стилске вежбе -Домаћи задаци -Говорне вежбе -Школски писмени задаци 2x2+2 -Писање молбе, жалбе, биографије...	Оспособљавање ученика да теоријска знања из граматике и правописа примењују у усменом и писаном изражавању ☐ Оспособљавање ученика да попуњавају администра- тивне обрасце у складу са језичком нормом и користе функционални административни стил	-износи став, користи аргументе и процењује опште и сопствене вредности у усменом и писаном изражавању - примењује одлике административног стила -примењује вештину комуникације у ситуацијама везаним за струку		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, активна настава, интерактивна настава (у зависности од ученичких могућности) Наставне методе: монолошко-дијалогска, групни рад, рад у паровима, тест метода, квиз (методе ће бити реализоване у зависности од ученичких могућности) Наставна средства: читанка, табла, креда, свеска, мобилни телефон, Фејсбук, Гугл, рачунар радио и тв емисије, филмови и драме					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: Говори јасно и течно, поштујући књижевнојезичку норму; има културу слушања туђег излагања. Саставља једноставнији говорени или писани текст који је логичан и стилски складан; користи бар једно од два писма (дајући предност ћирици), влада основним писаним жанровима потребним за школовање и учешће у друштвеном животу. У различите сврхе чита књижевне и неуметничке текстове средње тежине, разуме књижевни и неуметнички текст средње сложености и разликује књижевни и неуметнички текст. Има основна знања о језику уопште; разликује књижевни српски језик од дијалекта и има потребу да учи, чува и негује књижевни језик. Има основна знања о гласовима, речима и реченицама српског језика и зна да примени одређена граматичка правила у говору и писању. Има развијен речник, у складу са средњим нивоом образовања, а речи употребљава у складу са приликом. Познаје ауторе дела из обавезног школског програма и локализује их у контекст стваралачког опуса и у књижевноисторијски контекст. Наводи основне књижевноисторијске и поетичке одлике стилских епоха, праваца и формација у развоју српске и светске књижевности и повезује их са делима и писцима из					

обавезне лектире школског програма. Уочава и примерима аргументује основне поетичке, језичке, естетске и структурне особине књижевних дела из обавезних школске лектире. Формира читалачке навике и знања схватајући значај читања за сопствени духовни развој. Има основна знања о гласовима српског језика; познаје врсте и подврсте речи, примењује језичку норму у вези са облицима речи и у вези са њиховим грађењем правилно склапа реченицу и уме да анализира реченице грађене по основним моделима. Има основна знања о значењу речи. Овладао је складним писањем једноставнијих форми и основних жанрова, користећи компетентно ћирилицу. Средњи ниво: Говори пред аудиторијумом о темама из области језика, књижевности и културе; саставља сложенији говорени или писани текст, прецизно изnoseћи идеје; рађа и промишља сложенији књижевни и неуметнички текст. Има основна знања о језику уопште и основна знања о језицима у свету. Зна основне особине дијалеката српског језика и смешта развој књижевног језика код Срба у друштвени, историјски и културни контекст. Има шира знања о гласовима, речима и реченицама српског језика и та знања уме да примени у говору и писању. Има богат речник и види језик као низ могућности које му служе да се прецизно изрази. Има шира знања о гласовима српског језика; зна правила о наглашавању речи и разликује књижевни од некњижевног акцента; има шира знања о врстама и подврстама речи, њиховим облицима и начинима њиховог грађења; познаје врсте реченица и анализира реченице грађене по различитим моделима. Има богатији речник и уме да употреби одговарајућу реч у складу са приликом; усмерен је ка богаћењу сопственог речника. Изражајно чита и негује сопствени говор. Саставља сложеније писане текстове о различитим темама поштујући језичку норму. Користи стручну литературу и пише складно извештај и реферат Напредни ниво: Дискутује о темама из језика, књижевности и културе које су предвиђене градивом; има развијене говорничке вештине; пише стручни текст на теме из језика и књижевности; продубљено критички промишља књижевни и неуметнички текст, укључујући и ауторове стилске поступке. Има детаљнија знања о језику уопште, као и о граматици српског језика. Има основна знања о речницима и структури речничког чланка. Тумачи и вреднује сложенија књижевна дела са елементима критичког мишљења из обавезног школског програма. Користи више метода, гледишта у тумачењу књижевног текста. Свој суд о књижевном делу аргументовано износи стално имајући на уму примарни текст, као и друге текстове, анализирајући и поредећи њихове поетичке, естетске особине. Шири читалачка знања, негује са читалачке циљеве (доживљај, истраживање, стваралаштво). Има шира знања о језику уопште и основна знања о језицима у свету, њиховој међусобној сродности и типовима. Зна основне особине дијалеката српског језика и основна правила екавског и ијекавског изговора. Пише есеј, стручни текст и новински чланак доследно примењујући књижевнојезичку норму.	

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Програм предмета енглески језик исти је за све образовне профиле трећег степена, трећег разреда.

ЛИТЕРАТУРА: New Headway Pre- Intermediate

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК				Ученик уме да планира време за учење и да организује процес	Српски језик Грађанско васпитање

	Unit 1. Getting to know you.	Развијање језичких вештина Обнављање глаголских времена Постављање питања у различитим глаголским временима Оспособљавање ученика да активно користи лексичке структуре (предлози) Оспособљавање ученика да говоре о граду у ком живе Читање и анализа текста A blind date.	Ученик је способан да Правилно примени знање из граматике Користи лексичке изразе приликом формирања својих изјава Разговара о граду у ком живи Разуме и анализира непознати текст Ученик је у стању да коректно употреби сложене структуре у говорном и писаном језику открије значења непознатих речи на основу контекста сажима, препричава и преводи садржај писаних текстова дискутује о мушко-женским односима	учења и управља њим. • Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. • Ефикасно користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења. • Познаје различите врсте текстова и уме да изабере адекватну стратегију читања. • Разликује чињенице од интерпретација, ставова, веровања и мишљења; препознаје и продукује аргументацију за одређену тезу, разликује аргументе према снази и релевантности. Активно доприноси неговању културе дијалога, уважавању и неговању различитости и поштовању основних норми комуникације. • Ученик познаје специфичне карактеристике	
	Unit 2 Whatever makes you happy.	Оспособљавање ученика да користе садашња глаголска времена, као и њихово поређење Оспособљавање ученика да говоре о стварима које их усређују Развијање језичких вештина Оспособљавање ученика да постављају питања о интересовањима других људи, али и оспособљавање ученика да сами говоре о својим хобијима кроз квиз Усвајање граматичких	Ученик је у стању да употреби сложене граматичке структуре у говорном и писаном језику описивање места и догађаја уз помоћ усвојене лексике напише рад на тему My perfect day поставља питања другима кроз квиз говори о стварима које га чине срећним (интересовања, хобији...) састави и спроведе анкету, и представи њене резултате	• Разликује чињенице од интерпретација, ставова, веровања и мишљења; препознаје и продукује аргументацију за одређену тезу, разликује аргументе према снази и релевантности. • Активно доприноси неговању културе дијалога, уважавању и неговању различитости и поштовању основних норми комуникације. • Ученик познаје специфичне карактеристике	

		структура кроз формирање и спровођење анкете (ученици спроводе анкету у свом комшилуку) Писање рада на темз My perfect day		различитих модалитета комуникације (усмена и писана, непосредна и посредована комуникација, нпр. телефоном, преко интернета). • Уме јасно да искаже одређени садржај,	
	Unit 3 What's in the news?	Усвајање и употреба глаголских времена Past Simple and Past Continuous Развијање језичких вештина Оспособљавање ученика да причају о прошлим догађајима Оспособљавање ученика да причају о медијима, вестима и новинама Учествовање ученика у дискусији о медијима Читање и анализа непознатих текстова, усвајање лексики из њих Оспособљавање ученика да у својим изјавама користе одреднице за време и датум	Ученик је способан да Говори о медијима, вестима или новинама, учествује у размени информација о блиским темама Употреба сложених граматичких структура у говорном и писаном језику Говори о прошлости и прошлим догађајима Активно користи Past Simple and Past Continuous Ученик је у стању да разуме општи садржај и смисао непознатог текста и да употреби сложене граматичке структуре у говорном и писаном језику.	усмено и писано, и да га прилагоди захтевима и карактеристикама ситуације: поштује жанровске карактеристике, ограничења у погледу дужине, намену презентације и потребе аудиторијума. • Ученик проналази/осмишљава могућа решења проблемске ситуације. • Ефикасно користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења. Активно слуша и поставља релевантна питања поштујући саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима.	

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: • индивидуални • у пару • групни
Наставне методе: монолошка, дијалoшка, интерактивне методе, метода рада на тексту
Наставна средства: • Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ
2.СТ. 2.1.1. 2.СТ. 2.1.4. 2.СТ. 2.1.2. 2.СТ. 2.2.1. 2.СТ. 2.2.6. 2.СТ. 2.3.1. 2.СТ. 2.3.2. 2.СТ. 2.3.5. 2.СТ. 2.4.3. 2.СТ. 2.5.1. 2.СТ. 2.5.2. 2.СТ. 2.5.3. 2.СТ. 2.5.4.

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Збирка решених задатака за 3. и 4. разред средње школе, Круг, Београд, Милорад Јоковић и Иванка Томић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Математика	Аналитичка геометрија у равни	Стицање основних знања и вештина из аналитичке геометрије тачке, праве и круга	Познаје Декартов координатни систем и како се у њему представља тачка Одреди растојање између тачака Одреди једначину праве кроз две тачке	1) Комуникација 2) Рад са подацима и информацијама 3) Решавање проблема	1) Куварство 2) Стручни предмети који су повезани са предметом Куварство 3) Предузетништво 4) Француски језик 5) Туристичка географија
	Елементи финансијске математике	Стицање нових знања о каматном рачуну Стицање основних знања о пропорцијама и процентном рачуну и њихова примена	Препозна разлике између простог и сложеног каматног рачуна Израчуна одређен део неке величине Објасни основне појмове везане за каматни рачун и израчуна потребне		

			величине у каматном рачуну		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, индивидуални Наставне методе: Предавачка метода, метода дијалога, хеуристичка метода Наставна средства: Креда и табла					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: 2.МА.1.4.2. Примењује рачун са пропорцијама и процентни рачун при решавању једноставних практичних проблема. 2.МА.1.2.4. Користи координатни систем за представљање једноставних геометријских објеката у равни. Средњи ниво: 2.МА.2.4.2. Решава проблеме користећи пропорцију и процентни рачун. Напредни ниво: 2.МА.3.2.3. Решава проблеме користећи једначине кривих другог реда и њихових тангенти у координантном систему					

ЕКОЛОГИЈА И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

РАЗРЕД:ПРВИ

ЛИТЕРАТУРА:Екологија и заштита животне средине за средње стручне школе,аутор Снежана Трифуновић,издавач „Завод за уџбенике,Београд

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Екологија и заштита животне средине	1. ЈЕДИНСТВО ЖИВОГ И НЕЖИВОГ СВЕТА И ОСНОВНЕ ОСОБИНЕ ЖИВИХ БИЋА	Циљ учења Екологије и заштите животне средине је да ученик , усвајајући основне еколошке концепте, знања, вештине и концепт одрживог развоја, развије свест о значају чисте животне средине и биодиверзитета за живот људи, као и да стечена знања и вештине примењује у свакодневном	– закључује о хемијском јединству живих и неживих система и о заједничком пореклу живих бића на основу њихових заједничких особина;	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Сарадња Брига за здравље	Хемија Географија

		животу водећи рачуна о праву будућих генерација на очувану животну средину и природне ресурсе од значаја за њихов квалитет живота.		Одговоран однос према околини	
2. ОСНОВНИ ПОЈМОВИ ЕКОЛОГИЈЕ	Циљ учења Екологије и заштите животне средине је да ученик , усвајајући основне еколошке концепте, знања, вештине и концепт одрживог развоја, развије свест о значају чисте животне средине и биодиверзитета за живот људи, као и да стечена знања и вештине примењује у свакодневном животу водећи рачуна о праву будућих генерација на очувану животну средину и природне ресурсе од значаја за њихов квалитет живота.	– повеже просторни и временски распоред кључних абиотичких еколошких фактора са распоредом биома на Земљи; – на примерима анализира компоненте и кључне процесе екосистема; – идентификује кључне екосистемске услуге на примерима природних екосистема и вреднује њихов значај за људску заједницу и здравље;			
3. УГРОЖЕНОСТ И ЗАШТИТА ПРИРОДЕ И БИОДИВЕРЗИТЕТА	Циљ учења Екологије и заштите животне средине је да ученик , усвајајући основне еколошке концепте, знања, вештине и концепт одрживог развоја, развије свест о значају чисте животне средине и биодиверзитета за живот људи, као и да стечена знања и вештине примењује у свакодневном животу водећи рачуна о праву	– објасни значај одржавања личне хигијене, хигијене животног и радног простора – објасни значај употребе производа у складу са декларацијом и упутством у циљу очувања сопственог здравља и заштите животне средине – процени значај употребе биоразградиве амбалаже			

		будућих генерација на очувану животну средину и природне ресурсе од значаја за њихов квалитет живота.	– објасни начине и значај одлагања отпада на правилан начин; – протумачи утицаје стреса, буке, психоактивних супстанци, брзе хране и физичке активности на здравље човека – анализира кључне облике антропогеног нарушавања биогеохемијских циклуса; – образложи утицај климатских промена на губитак биодиверзитета;		
	4. ЕКОЛОШКА КУЛТУРА	Циљ учења Екологије и заштите животне средине је да ученик , усвајајући основне еколошке концепте, знања, вештине и концепт одрживог развоја, развије свест о значају чисте животне средине и биодиверзитета за живот људи, као и да стечена знања и вештине примењује у свакодневном животу водећи рачуна о праву будућих генерација на очувану животну средину и природне ресурсе од значаја за њихов квалитет живота.	– у истраживању користи једноставне процедуре, технике, инструменте и литературу, односећи се одговорно према преузетим обавезама, сопственом здрављу, сарадницима, животној средини и културном наслеђу; – прикупи, одабере и обради информације релевантне за истраживање, користећи ИКТ и поуздане изворе информација, поштујући правила чувања приватности		

			података;		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:фронтални,индивидуални					
Наставне методе:дијалогска,монологска					
Наставна средства:табла,уџбеник,пројектор,креда,презентација					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета екологија и заштита животне средине јесу:					
Основни ниво: БИ.1.2.1, БИ.1.2.2,БИ.1.2.3 БИ.1.2.4, БИ.1.4.1,БИ.1.4.2.,БИ.1.4.2.,БИ.1.4.3.,БИ1.4.4.					
Средњи ниво: БИ.2.2.1, БИ.2.2.2,БИ.2.2.3 БИ.2.2.4, БИ.2.4.1,БИ.2.4.2.,БИ.2.4.2.,БИ.2.4.3.,БИ2.4.4.					
Напредни ниво: БИ.3.2.1, БИ.3.2.2,БИ.3.2.3 БИ.3.2.4, БИ.3.4.1,БИ.3.4.2.,БИ.3.4.2.,БИ.3.4.3.,БИ3.4.4.					

ГЕОГРАФИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Више извора

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ГЕОГРАФИЈА	Увод	☑ Стицање знања о предмету проучавања, подели, значају и месту	☑ дефинише предмет изучавања, значај, развој и место географије у систему наука	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и	Историја, књижевност, биологија,

		географије у систему наука ☐ Уочавање и схватање корелативних односа између географије и других природних и друштвених наука	☐ разликује природне и друштвене елементе географског простора и схвата њихове узајамне узрочно-последичне везе и односе ☐ одреди место географије у систему наука ☐ препозна значај и практичну примену географских сазнања	информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу и околини Естетичка компетенција	
	Савремене компоненте географског положаја Србије	☐ Проширивање знања о положају, месту и улози Србије на Балканском полуострву и југоисточној Европи ☐ Уочавање општих географских карактеристика сагледавањем сложених друштвено – економских процеса и промена у	☐ дефинише појам и функције државних граница, разуме државно уређење Србије и познаје државна обележја: грб, заставу, химну ☐ објашњава на карти положај и величину територије Србије уз кратак опис битних карактеристика граница са суседним земљама ☐ дефинише појам југоисточна Европа, лоцира на карти Балканско полуострво и идентификује његове		

		југоисточној Европи на Балканском полуострву и у нашој држави.	опште географске карактеристике: физичке, културне и демографске ☐ анализира промене на политичкој карти Балканског полуострва: настанак и распад Југославије, стварање нових држава и облици њихове сарадње ☐ уочава предности и недостатке географског положаја Србије		
	Природни ресурси Србије и њихов економско географски значај	☐ Стицање нових и продубљених знања о природи Србије и њеном утицају на живот и привредне делатности људи ☐ Сагледавање физичко- географских компонената простора Србије и разумевање њиховог значаја за живот	☐ одреди у геолошком саставу Србије заступљеност стена различите старости, састава и порекла значајних за појаву руда и минерала ☐ лоцира у оквиру геотектонске структуре Србије велике целине: Српско- македонску масу, Карпато-балканиде, Унутрашње динариде, Централне динариде и Панонску депресију и објасни њихов постанак		

		људи и могућности развоја привреде	(деловање унутрашњих тектонских и спољашњих сила) ☐ идентификује основне макро-целине рељефа Србије: Панонски басен и Планинску област ☐ одреди Планинску област и преглед громадних, карпатско- балканских, динарских планина и већих котлина ☐ објасни елементе и факторе климе, разликује климатске типове у Србији и њихове одлике ☐ направи преглед водног богатства Србије: одреди на карти развођа сливова, објасни постанак, поделу и значај језера и термоминералних вода ☐ закључује о економском значају вода за снабдевање насеља, наводњавање,		

			производњу хидроенергије, пловидбу, рибарство и туризам ☐ дискутује о загађивачима, последицама и мерама заштите ☐ познаје утицај физичко-географских фактора на формирање типова вегетације и разноврсност животињског света панонске и планинске области Србије ☐ дефинише појам природне средине, предмет проучавања заштите природе, значај заштите и унапређивања природе ☐ наведе елементе природне средине, загађиваче воде, ваздуха, земљишта; последице загађивања и мере заштите ☐ препозна појаве штетне по своје природно и културно		

			окружење и активно учествује у њиховој заштити, обнови и унапређивању ❑ дефинише: парк природе, предео изузетних одлика, резерват природе, споменик природе и природне реткости		
	Становништво и насеља Србије	❑ Проширивање знања о демографском развоју и распореду становништва у Србији ❑ Уочавање демографских проблема и могућности њиховог превазилажења за свеукупни друштвено-економски развитак наше земље ❑ Формирање свести онеговању	❑ опише антропогеографска обележја и историјско-географски континуитет насељавања Србије ❑ објасни кретањестановништва и територијални размештај становништва у Србији ❑ укаже на промену броја становника Србије и наведе факторе који условљавају промене становништва ❑ уз помоћ графичких метода анализира основне демографске		

		националног и културног идентитета	одлике; да их објашњава, врши предвиђања и изводи закључке . ☐ дефинише појмове: наталитет, морталитет и природни прираштај. ☐ дефинише појам миграције и разликује типове и видове миграција ☐ објасни структуру становништва у Србији (биолошка, економска, социјална, национална) ☐ разликује појмове: националног, етничког и културног идентитета ☐ изгради став о једнаким правима људи без обзира на расну, националну, верску и другу припадност ☐ објасни демографске проблеме и популациону политику у Србији ☐ објасни радне миграције у европске земље и именује државе и градове у		

			којима има нашег становништва ❑ објасни исељавање нашег становништва на ваневропске континенте ❑ разликује фазе у исељавању Срба у прекоокеанске земље ❑ именује државе и градове у којима живи наше становништво		
	Привреда Србије	❑ Проширивање и продубљивање знања о привреди Србије и њеним основним карактеристикама	❑ анализира утицај природних и друштвених чиниоца на условљеност развоја и размештаја привреде Србије и групише гране привреде по секторима ❑ анализира утицај природних и друштвених фактора на развој туризма, дефинише и наведе поделу туризма		
	Регионалне целине Србије	❑ Стицање и проширивање географских знања	❑ дефинише појам регије и направи картографски преглед регионалних целина		

		орегионалним целинама Србије и сагледавање њихових специфичности	Србије ❑ лоцира на карти Србије границе Војводине и њених предеоних целина и препозна њене природне и друштвене одлике ❑ потврди на карти Србије границе Шумадије и Поморавља и наведе њихове природне и друштвене одлике ❑ препозна на карти Србије границе Западне Србије и опису њене природне и друштвене одлике ❑ покаже на карти Србије Старовлашко- рашку висију уз анализу њених природних и друштвених одлика ❑ лоцира на карти Србије границе Источне Србије и наведе њене природне и		

		друштвене одлике ☐ препозна на карти Србије границе Јужног Поморавља и препозна његове природне и друштвене одлике ☐ потврди на карти Србије границе Косова и Метохије и дискутује о његовим природним и друштвеним одликама		
	Србија и савремени процеси у Европи и Свету	☐ Стицање знања о савременим политичким и економским процесима у Европи и свету који су услов за напредак свих земаља и народа Стварање реалне слике о Србији у светским размерама и савременим међународним процесима	☐ дефинише појмове: процес интеграције, демократска регионализација, глобализација ☐ објасни економске интеграције на Балкану и у југоисточној Европи и познаје мирољубиву политику Србије у међународним оквирима и на Балкану ☐ опише историјат развоја, наведе циљеве и дефинише проблеме унутар Уније ☐ објасни услове које Србија треба да испуни да би постала	

			равноправна чланица заједнице ❑ опише историјат развоја УН, наведе циљеве и структуру организације и образложи привженост Србије УН ❑ дефинише појам глобализације и разликује политичке, територијалне, економске, културне и друге видове глобализације		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: индивидуални, фронтални, групни

Наставне методе: дијалогска, монолошка, текстуална

Наставна средства: карта, уџбеник, интернет

СОЦИОЛОГИЈА СА ПРАВИМА ГРАЂАНА

ЛИТЕРАТУРА: В. Вулетић Социологија, С. Лилић и С. Булајић Устав и права грађана

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Социологија са правима грађана	Структура и организација друштва	Упознавање са структуром и организацијом друштва.	Схвати организацију друштва, наведе друштвене групе и организације. Да објасни улогу	Компетенције за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Рад са подацима и	Са историјом Са психологијом Са српским језиком и књижевношћу Са грађанским

			друштвених група.	информацијама Опдговорно учешће у демократском друштву	васпитањем Са филозофијом Са основима права
	Устав, демократија и механизми власти у Србији	Упознавање са појмом устава и опшних прописа. Упознавање са основним одлокама правосудног система	Схвати значај устава као највишег прописа. Схвати систем правосудних органа		
	Грађанин и његова права и слободе	Усвајање основних знања о људским правима. Схвати свој положај у друштву по питању права и да схвати значај да се права њуди поштују.	Разуме основне поделе људских права и зна да препозна основна права Да подели права и класификује их у групе.		
	Култура, друштво и друштвене промене	Стицање знања основних знања о култури, религији и уметности Развијање знања о културним тековинама и очувању идентитета. Развијање знања и о цивилизацијским тековинама и потреби да се унапреде и побољшају.	Препозна појмове култура религија, цивилизација Поштовање различитости и међусобно уважавање. Ученици развијају толеранцију према разликама у културној и религијској припадности.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални и комбиновани Наставне методе: рад на тексту, моношко-дијалозна и метод демонстрација Наставна средства: уџбеник, литература, медији (ТВ, штампа и интернет)					

Програм изборног предмета Музичка култура исти је као код образовног профила економски техничар.

Програм изборног предмета Страни језик 1 исти је као код образовног комерцијалиста.

Програм изборног предмета Историја одабране теме исти је као код образовног профила економски техничар.

КОМЕРЦИЈАЛНО ПОЗНАВАЊЕ РОБЕ

ЛИТЕРАТУРА: Мирјана Цветић, Стеван Николић, Комерцијално познавање робе, специјализација за трговачку школу, ЗУНС, Београд

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Комерцијално познавање робе	Роба и квалитет робе	Стицање знања о појму робе, квалитету робе и значају за потрошача, компонентама квалитета и својствима која утичу на квалитет.	Идентификује производе људског рада као робу. Дефинише робу и њене карактеристике, класификацију робе. Направи преглед компоненти квалитета. Кратко опише шта обухвата и од чега зависи квалитет концепције, квалитет израде. Објасни економско-комерцијалне компоненте квалитета. Наведе примере и кратко опише својства робе на основу којих се оцењује квалитет.	Компетенција за целоживотно учење Вештина комуникације Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Вештина сарадње Брига за здравље Еколошка компетенција Предузетничка компетенција	Основи трговине Познавање робе Набавка и физичка дистрибуција робе Техника продаје и услуге купцима
	Методе испитивања квалитета робе	Утврђивање комплексности квалитета робе и потребе контроле квалитета. Стицање довољно знања да може да се учествује у избору оцењивача за анализу квалитета. Оспособљавање за узимање узорка за анализу. Стицање знања о суштини органо-лабораторијског испитивања квалитета робе.	Кратко опише шта обухвата појам техника испитивања органолептичких својстава робе. Наведе начине одабира оцењивача за органолептичку анализу квалитета робе. Препозна и наведе остале услове битне за органолептичко испитивање. Објасни суштину органо-лабораторијског испитивања. Дефинише узорак и објасни у којим условима је репрезентативан. Разликује начине узимања узорка за анализу. Присуствује узимању узорка за анализу робе у ринфузном		

			стању. Присуствује узимању узорка за анализу робе у оригиналном паковању.		
	Ниво, век и функције квалитета	Стицање знања потребних за управљање квалитетом робе. Стицање знања о правилном избору одговарајућег нивоа квалитета.	Наведе и кратко објасни које функције утичу на квалитет робе. Опише развој система контроле квалитета. Кратко опише термин управљања квалитетом. Репродукује поступак и факторе избора нивоа квалитета. Изведе закључак о односу нивоа и века квалитета.		
	Дистинктивне ознаке и прописане исправе које прате робу	Оспособљавање ученика да у реалним условима препозна, разликује и објасни значај означавања робе у робном промету. Оспособљавање ученика да схвати, препозна и објасни исправе које прате робу у робном промету.	Разликује различите ознаке које носи роба у робном промету. Схвати присуство и значај стандарда у промету роба и услуга. Разликује ознаку ISSO стандарда, НАССР стандарда и сл. Повеже ознаке стандарда и нивоа квалитета робе. Разликује и примени GSI систем нумерације. Објасни шта је атест, за коју робу и ко га издаје и шта садржи. Објасни шта је гарантни лист, за коју робу и ко га издаје и за кога је значајан. Објасни техничко упутство, ко га издаје, шта садржи и за кога је значајан.		
	Стандарди и остали прописи при стављању робе у промет	Стицање знања о доношењу различитих аката који се односе на ниво квалитета робе и услуга. Стицање свести о	Дефинише значај стандардизације у области квалитета робе и услуга. Објасни појам стандарда. Опише појам и значај ISSO, НАССР и стандарда серије EN		

		потреби надзора над применом свих прописа који се односе на ниво квалитета робе и услуга.	45000 и њихову примену у Републици Србији. Уочи потребу постојања гранских и интерних стандарда. Објасни потребу доношења прописа о квалитету. Наведе примере поштовања узанси у области промета робе и услуга. Прати основне одредбе Закона о трговини. Опише примену наведених прописа.		
	Амбалажа и паковање робе	Упознавање ученика са различитим врстама амбалаже и њиховим функцијама. Подизања нивоа свести о потреби чувања амбалаже.	Препозна функције амбалаже и паковања са аспекта очувања квалитета робе у робном промету. Разликује врсте амбалаже. Разликује комерцијалну и транспортну амбалажу. Процени значај чувања амбалаже.		
	Заштита права потрошача	Схватање значаја прописа донетих у циљу заштите права потрошача. Утврђивање правила понашања трговца са аспекта заштите права потрошача.	Увиди значај заштите права потрошача у области квалитета робе и услуга у робном промету. Разликује видове заштите потрошача. Наведе органе заштите потрошача. Објасни и разликује мере и облике заштите потрошача. Наведе примере позитивног и негативног утицаја оглашавања на заштиту права потрошача. Прати и примењује одредбе Закона о заштити потрошача. Разграничи права, обавезе и одговорности Удружења потрошача у Републици Србији.		

			Детаљно опише обавезе и одговорности трговца у примени наведених прописа.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, тимски, рад у пару					
Наставне методе: вербалне, монолошка, дијалогска, комбиноване, решавање проблема					
Наставна средства: уџбеник, стручна литература, интернет-информације, слике, цртежи, панои, табла креда, фломастери					

НАБАВКА И ФИЗИЧКА ДИСТРИБУЦИЈА

ЛИТЕРАТУРА: ГРУПА АУТОРА

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Набавка и физичка дистрибуција	Организација набавке(40)	Оспособљавање ученика за послове набавке робе Стицање основних радних навика	Објаснити значај набавке и политике набавке Истраживање тржишта набавке Израда плана набавке	Ученик уочава структуру градива, разликује битно од небитног Ученик користи табеларни приказ података	Основи пословања у трговини Практична настава Пословна комуникација Техника продаје и услуге купцима Психологија потрошача Маркетинг у трговини Комерцијално познавање робе
	Складишно пословање (30)	Оспособљавање ученика за послове складиштења Стицање основних радних навика	Објаснити значај складишне функције у пословању трговинског привредног друштва Разликује врсте складишта Разликује врсте докумената везаних за пријем и издавање робе у складиште		
	Транспорт(18)	Оспособљавање ученика за послове транспорта Стицање основних радних навика	Разликује транспортна документа Објасни значај транспортног осигурања робе Објасни права и обавезе пошљаоца и возара у уговору о превозу		

	Канали физичке дистрибуције (40)	Оспособљавање ученика за обављање послова продаје Стицање основних радних навика	Разликује канале физичке дистрибуције Објасни место и улогу продајне службе у организацији пословања трговинског предузећа и повезаност са осталим службама Формира и води евиденцију потенцијалних купаца		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални и групни рад Наставне методе: комбинована Наставна средства: штампани материјал и документација за технику продаје и услуге купцима					

ПСИХОЛОГИЈА ПОТРОШАЧА

ЛИТЕРАТУРА: : Кузмановић, Б.; Штајнбергер, И. (2008). Психологија за трећи и четврти разред трговинских, угоститељско туристичких и школа за личне услуге. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПСИХОЛОГИЈА ПОТРОШАЧА	Теоријске и примењене дисциплине психологије	Упознавање ученика са предметом проучавања психологије и са њеним дисциплинама; Стицање знања о методама и техникама психолошких истраживања; Дефинисање психологије потрошача и њене примене у трговини.	Ученик зна да дефинише психологију као науку, предмет њеног изучавања, разликује методе и технике; Ученик разликује теоријске и примењене дисциплине психологије; ученик зна да дефинише предмет изучавања психологије потрошача и разуме њену примену у трговини; ученик зна да на примерима објасни улогу психолошких сазнања у разумевању понашања	Компетенције за целоживотно учење (ученик планира време за учење, организује процес учења, активно конструише знања, селекује познато од непознатог, разликује битно од небитног, резимира основне идеје, користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и	Технике продаје и услуге купцима Пословна комуникација Маркетинг у трговини Предузетништво Практична настава

			потрошача и унапређењу трговине.	циљевима учења, разликује чињенице од интерпретација и ставова, разликује аргументе према снази и релевантности, процењује властиту успешност у учењу, открива тешкоће и зна како да их превазиђе); Комуникација (активно доприноси неговању културе дијалога, поштује основне норме комуникације, ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације, уме јасно да искаже одређени садржај, уважава саговорника, изражава своје мишљење на конструктиван начин поштујући принципе конструктивне комуникације, ученик користи одговарајући стил комуникације у складу са научним дисциплинама); Рад с подацима и информацијама (ученик упоређује различите изворе	
	Психички живот човека	Разумевање особе као јединствене, непоновљиве и сложене организације психичких процеса и особина, као и карактеристичног начина понашања.	Ученик зна да наведе, дефинише и разликује основне психичке процесе, особине и стања; разликује осет, опажај и осећај; ученик уме на примеру да објасни утицај искуства, мотивације и личности на настанак опажаја; ученик зна да дефинише појам пажње и наведе чиниоце који на овај процес утичу; ученик зна шта је опажање особа и спреман је да на примерима препозна грешке у опажању особа и да објасни разлику између оцене туђег и сопственог понашања; ученик разликује врсте учења, препознаје их и оспособљен је да наведе пример из свакодневног живота за сваку врсту учења; разликује афекте, расположења и сентименте; зна да наведе основне органске промене при емоцијама и њихову функцију; разликује основне мотивационе појмове и функционисање хомеостазних и нехомеостазних мотива; зна да наведе пример за функционалну аутономију мотива; ученик уме да објасни основну идеју Маслоуљеве хијерархије мотива; зна да дефинише појам фрустрације		

			и конфликта и да наведе примере и разликује начине реаговања на фрустрације и конфликте; зна која је функција механизма одбране; на примерима разликује основне механизме одбране; разликује појмове става, интересовања и вредности; кроз примере ученик препознаје предрасуде, стереотипе и конформизам; ученик дефинише личност, препознаје и наводи основне типове темперамента (4), кроз примере понашања ученик зна да препозна тип темперамента особе; ученик уме да објасни суштину карактера и начин његовог формирања; дискутује о проблему одређивања телесних особина као фактора личности; разликује појмове идентитета и интегритета личности; зна основне одлике типова личности према Јунгу; аргументовано дискутује о узроцима и изворима понашања људи; ученик прави разлику између карактеристика зреле и незреле личности.	података, процењује њихову поузданост, користи информационе технологије, препознаје значај поузданих и релевантних података); Решавање проблема (ученик проналази и осмишљава могуће начине решавања проблемских ситуација, уме да процени добре и лоше стране потенцијалних решења, ученик припрема примену решења и вреднује примену датог решења у проблемским ситуацијама); Сарадња (конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе и остваривању заједничких циљева, активно слуша и поштује сараднике, ангажује се у реализацији	

	Психологија потрошача	Разумевање психологије потрошача и његово понашање у трговини; Унапређивање способности предвиђања понашања потрошача.	Ученик зна да наведе основне карактеристике потрошача; ученик на примеру препознаје карактеристику потрошача; ученик уме да објасни ток мотивационог процеса потрошача; препознаје различите факторе који утичу на потрошача пре, за време и после куповине; ученик увиђа значај обичаја, ритуала и стереотипа при куповини и уме да препозна примере за њих; ученик разликује врсте потрошача.	предузетих обавеза у оквиру групног рада, учествује у преиспитивању рада групе и доприноси унапређењу њеног рада); Одговорно учешће у демократском друштву (активно учествује у животу школе и заједнице, поштује друге, доприноси толеранцији и равноправности, има осећање припадности одређеним групама и заједницама, изражава свој идентитет, залаже се за слодиарност и учествује у хуманитарним активностима); Предузимљивост и предузетничка компетенција (ученик разуме важност личне активације, уме да идентификује и адекватно представи своје способности и вештине, уме да заступа и искаже своје идеје, да утиче на друге, кроз развој вештине јавног говора, преговарања и вештине решавања	
	Психологија потрошача	Разумевање психологије потрошача и његово понашање у трговини Унапређивање способности предвиђања понашања потрошача	Ученик зна да наведе карактеристике порошача; ученик је оспособљен да на примеру препозна карактеристику потрошача; ученик зна да објасни ток мотивационог процеса потрошача; наводи примере за различите моделе понашања потрошача; препознаје различите факторе који утичу на потрошача пре, за време и после куповине; препознаје примере за обичаје, ритуале и стереотипе приликом куповине; разликује типове потрошача с обзиром на својства и особености њиховог понашања; ученик демонстрира понашање различите врсте потрошача.		

	Психологија опхођења са потрошачем	Стицање основних знања о комуникацијском процесу; Унапређивање вештине комуникације са потрошачем.	Ученик зна да наведе основне елементе комуникационог процеса; разликује карактеристике вербалне и невербалне комуникације; ученик зна да наведе факторе који доводе до неспоразума и објасни начине њиховог негативног деловања по наставак комуникације; демонстрира технике успешне комуникације; ученик објашњава специфичности комуникације продавца са потрошачем; наводи најчешће неспоразуме у комуникацији између продавца и потрошача; ученик уме да примени технике успешне комуникације у решавању најчешћих комуникацијских неспоразума продавца и потрошача; ученик зна да објасни појам асертивности и да демонстрира асертивно понашање; ученик описује и демонстрира на примеру како се ствара поверење код потрошача.	конфликта, зна да комуницира);	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални; индивидуални; рад у пару; рад у групи Наставне методе: монолошко-дијалогска; дијалогска (хеуристички разговор); демонстрациона метода; метода решавања проблема Наставна средства: уџбеник; свеске; материјали за активности на часу (папири са задацима, табеле за попуњавање, текстови са проблемским ситуацијама); материјал са презентација					

ПРЕДУЗЕТНИШТВО

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Предузетништво	1. Предузетништво и предузетник	Циљ: разумевање појма и значаја предузетништва, - препознавање особности предузетника, - упознавање са предузетничким концептом у савременом пословању,	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - наведе адекватне примере предузетништва из локалног окружења, - наведе карактеристике предузетника, - објасни значај мотивационих фактора у предузетништву, - доведе у однос појмове иновативност, предузимљивост и предузетништво, - препозна различите начине отпочињања посла у локалној заједници	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад са подацима и информацијама - Решавање проблема	Сви стручни предмети за конкретни образовни профил (основи економије, економика предузећа, менаџмент, финансијско пословање, маркетинг, рачуноводство, пословна економија и др.), историја и социологија
	2. Развијање и процена пословних идеја, маркетинг план	Циљ: развијање способности за уочавање, формулисање и процену пословних идеја - упознавање са основним елементима бизнис плана, - упознавање са елементима маркетинг плана, - упознавање са основним поставкама истраживања тржишта, - развијање смисла за тимски рад.	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - примени креативне технике избора, селекције и вредновања пословних идеја, - препозна садржај и значај бизнис плана, - истражи међусобно деловање фактора који утичу на тржиште: цена, производ, место и промоција, - прикупи и анализира информације о тржишту и развија индивидуалну маркетинг стратегију, - развије самопоуздање у спровођењу теренских		

			испитивања, - самостално изради маркетинг план у пропреми бизнис плана, - презентује маркетинг план као део сопственог бизнис плана.		
3. Управљање и организација	- упознавање ученика са суштином основних менаџмент функција и вештина, - упознавање са трочковима, инвестицијама и концептом преломне тачке рентабилности, - упознавање ученика са специфичностима управљања производњом/ услугама и људским ресурсима, - упознавање ученика са значајем коришћења информационих технологија за савремено пословање, - давање основних упутстава где доћи до неопходних информација.	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - наведе особине успешног менаџера, - објасни основе менаџмента услуга/ производње, - објасни на једноставном примеру појам и врсте трошкова, цену коштања и инвестиције, - израчуна праг рентабилности на једноставном примеру, - објасни значај производног плана и изради производни план за сопствену бизнис идеју у најједноставнијем облику, - увиђа значај планирања и одабира људских ресурса за потребе организације, - користи гантограм, - објасни значај информационих технологија за савремено пословање, - схвати важност непрекидног иновирања производа и услуга, - изабере најповољнију организациону и правну форму привредне активности, - изради и презентује организациони план за сопствену бизнис идеју.			
4. Економија пословања	- разумевање значаја биланса стања, биланса успеха и токова готовине као најважнијих	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - састави биланс стања на најједноставнијем примеру,			

		финансијских извештаја у бизнис плану, - препознавање профита/ добити као основног мотива пословања, - разумевање значаја ликвидности у пословању предузећа.	- састави биланс успеха и утврди пословни резултат на најједноставнијем примеру, - наведе могуће начине финансирања сопствене делатности, - се информише у одговарајућим институцијама о свим релевантним питањима од значаја за покретање бизниса, - идентификује начине за одржавање ликвидности у пословању предузећа, - састави финансијски план за сопствену бизнис идеју самостално или уз помоћ наставника, - презентује финансијски план за своју бизнис идеју.	
	5. Ученички пројект – презентација пословног плана	- оспособити ученика да разуме и доведе у везу све делове бизнис плана, - израда целовитог бизнис плана за сопствену бизнис идеју, - оспособљавање ученика за вештине презентације бизнис плана.	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - самостално или уз помоћ наставника повеже све урађене делове бизнис плана, - изради коначан (једноставан) бизнис план за сопствену бизнис идеју, - презентује бизнис план у оквиру јавног часа из предмета Предузетништво.	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода				
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Наставне методе: монолошко-дијалозна, дијалозна, мини предавања, симулација, студија случаја, практичан рад, презентација Наставна средства: табла, уџбеник, штампани материјал, примери за вежбање, рачунар				

ПРАКТИЧНА НАСТАВА

ЛИТЕРАТУРА: ДНЕВНИК ПРАКТИЧНЕ НАСТАВЕ ГРУПА АУТОРА

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Практична настава	Упознавање са основним пословним функцијама продајног објекта(22)	Упознавање ученика са основним пословним функцијама	Да препозна и опише конкретну организациону структуру Идентификује послове на свом радном месту Уводи значај локације продајног и складишног објекта	Ученик уочава структуру градива, разликује битно од небитног Ученик користи табеларни приказ података	Основи трговине Маркетинг у трговини Пословна комуникација Познавање робе Набавка и физичка дистрибуција
	Организација набавке (66)	Оспособљавање ученика за организацију послова набавке Стицање основних радних навика и развој вештина	Објаснити место и улогу набавке у конкретној продавници Изради калкулацију набавне цене Врши избор добављача и води њихову евиденцију		
	Транспорт(33)	Оспособљавање ученика за послове транспорта Стицање основних радних навика	Организује послове транспорта Користи услуге шпедитера Сагледава значај транспортног осигурања		
	Складишно пословање (99)	Оспособљавање ученика за складишно пословање Стицање основних радних навика	Објасни место и улогу складишта у пословању продавнице Разликује опрему у складишту Разликује врсте докумената везаних за пријем и издавање		

			робе из складишта		
	Организација продаје(77)	Оспособљавање ученика за организацију послова продаје Стицање основних радних навика	Објасни место и улогу продаје у конкретној продавници Евидентира потенцијалне купце Изради калкулацију малопродатне цене		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални и групни рад					
Наставне методе: комбинована					
Наставна средства: штампани материјал и документација за трговинско пословање					

БЛОК НАСТАВА

ЛИТЕРАТУРА: ДНЕВНИК ПРАКТИЧНЕ НАСТАВЕ ГРУПА АУТОРА

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Практична настава	Комерцијално познавање робе(55)	Оспособљавање ученика за примену знања о квалитету робе и заштити потрошача	Наведе и препозна својства робе за оцену квалитета Препозна и објасни ознаке на роби Разликује исправе које прате робу у робном промету	Ученик уочава структуру градива, разликује битно од небитног Ученик користи табеларни приказ података	Организација набавке и продаје, Пословна економија, Финансије
Практична настава	Непосредна продаја(60)	Оспособљавање ученика за повезивање процеса набавке, транспорта, складиштења и продаје	Разликује послове набавке Прати реализацију транспорта Направи преглед складишне евиденције	Ученик уочава структуру градива, разликује битно од небитног Ученик користи табеларни приказ	Организација набавке и продаје, Пословна економија, Финансије

			Реализује послове продаје	података	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални и групни рад					
Наставне методе: комбинована					
Наставна средства: штампани материјал и документација, обављање практичног рада у продавници					

ЛИКОВНА КУЛТУРА – изборни предмет

ЛИТЕРАТУРА: Ликовна култура 1,2,3,4 уџбеник за прву годину гимназије друштвено-језичког смера и специјализовано-филолошка одељења, М. Чудов, Избор из литературе према плану и програму, Коришћење интернета

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Ликовна култура – изборни предмет	Основни ликовни елементи	Упознавање са основним ликовним елементима	Користи основне ликовне елементе (линију, композицију, боје)	Компетенција за целоживотно учење (потреба за учењем, тражењем података, ...); Естетичка компетенција (развијање осећаја за лепо, позитивно вреднује допринос културе и уметности развоју људског друштва); Предузетничка компетенција (повезивање са тржиштем рада; ученик уме да идентификује и адекватно представи своје способности и вештине); Дигитална компетенција (ученик користи ИКТ, уме да претражује, анализира и процењује поузданост информација у електронском облику);	Музичка култура • Српски језик и књижевност • Историја • Биологија • Математика • Рачунарство и информатика
	Основне ликовне дисциплине	Упознавање са основним ликовним дисциплинама	Користи основне ликовне дисциплине		
	Основне ликовне технике	Упознавање са основним ликовним техникама;	Користи основне ликовне технике (вајање и графика)		
	Теорија уметности	Упознавање са теоријом уметности;	Користи сазнања из теорије уметности;		
	Нови аудио – визуелни медији	Упознавање са новим аудио-визуелним медијима;	Користи основне аудио-визуелне медије (сниме и монтирају фотографију, звук;		
	Историја уметности	Упознавање са историјом уметности;	Препознаје и користи елементе из историје уметности;		
	Архитектура	Упознавањем са архитектуром;	Користе сазнања за своје потребе у будућности;		

				Компетенција за целоживотно учење (потреба за учењем, тражењем података, ...)	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у групи					
Наставне методе: практичан рад, радионица, рад у групи, дијалошка, демонстративна					
Наставна средства: књиге, репродукције, аудиовизуелна техника					

ПРОГРАМ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

ЦИЉ

Завршним испитом проверава се да ли је ученик, по успешно завршеном образовању за образовни профил трговац, стекао стручне компетенције прописане Стандардом квалификације трговацб .

СТРУКТУРА

У оквиру завршног испита ученик извршава два радна задатка којима се проверава стеченост свих прописаних стручних компетенција.

ОЦЕЊИВАЊЕ СТРУЧНИХ КОМПЕТЕНЦИЈА

Оцењивање стечености стручних компетенција врши се током реализације - извођења практичних радних задатака. Радни задаци формиран су преваходно на основу јединица компетенција и омогућавају проверу оспособљености ученика за примену знања, демонстрацију вештина и професионалних ставова у радном контексту. На овај начин је омогућено мерење знања, вештина, ставова и способности који одговарају Стандарду квалификације трговац. Критеријуми оцењивања стручних компетенција развијени су на основу јединица компетенција и чине Оквир за оцењивање компетенција за квалификацију трговац (у даљем тексту: Оквир). Стручне компетенције су интегрисане у оквир са критеријумима за процену квалификација. Оквир садржи критеријуме процене, дате у две категорије: аспекти и индикатори процене. Инструменти за оцењивање стручних компетенција – обрасци који се користе на завршном испиту формиран су у складу са Оквиром.

Назив квалификације: Трговац

Сектор - подручје рада: Трговина - Трговина, угоститељство и туризам

Ниво квалификације: III

Сврха квалификације: Продаја и набавка робе.

Начин стицања квалификације: Квалификација се стиче након успешно завршеног процеса образовања у средњој стручној школи.

Трајање: Програм средњег стручног образовања за стицање квалификације траје три године.

Начин провере: Достигнутост исхода програма средњег стручног образовања се проверава на завршном испиту.

Заснованост квалификације: Квалификација се заснива на опису рада, циљевима стручног образовања и исходима стручног образовања.

Опис рада

Дужности - стручне компетенције:

Припрема и организација процеса рада у продавници

Набавка робе

Складиштење и чување робе у приручном складишту продавнице

Продаја робе

Одржавање презентације робе изван продавнице

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ КОНОБАР ЗА I, II, III РАЗРЕД

Сл.Гласник 10/12 од 14.08.2012.; 1/15 од 16.01.2015.; 10/20 од 13.08.2020.

Стандард квалификације: нема

ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ

	I РАЗРЕД								II РАЗРЕД								III РАЗРЕД								УКУПНО					
	недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				годишње					
	Т	В	ПН		Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ					
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	11	2			374	68			9				288				8				240				902	68				970
1. Српски језик и књижевност	3				102				2				64				2				60				226					226
1.1 језик и књижевност*	3				102				2				64				2				60				226					226
2. Српски као нематерњи језик*	2				68				2				64				2				60				192					192
3. Страни језик	2				68				2				64												132					132
4. Физичко васпитање	2				68				2				64				2				60				192					192
5. Математика	2				68				2				64				1				30				162					162
6. Рачунарство и информатика		2				68																			68					68
7. Историја																	2				60				60					60
8. Хемија	1				34																				34					34
9. Екологија и заштита животне средине									1				32												32					32
10. Географија	1				34																				34					34
11. Социологија са правима грађана																	1				30				30					30

СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ

**ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
за образовни профил Конобар***

		I РАЗРЕД							II РАЗРЕД							III РАЗРЕД							УКУПНО				Σ
		недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				годишње				
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		7	5	6	238	170	204	90	8	6	6	256	192	192	150	2	8	11	60	240	330	120	554	602	726	360	2242
1	Страни језик	2			68				2			64				2			60				192				192
2	Здравствена култура	1			34																		34				34
3	Основе туризма и угоститељства	2			68																		68				68
4	Услуживање		5	6		170	204	60		6	6		192	192	90		6	11		180	330	120		542	726	270	1538
5	Исхрана	2			68																		68				68
6	Основе куварства и посластичарства								2			64											64				64
7	Психологија у туризму и угоститељству								2			64											64				64
8	Економика туристичких и угоститељских предузећа								1			32											32				32
9	Туристичка географија								1			32											32				32
10	Предузетништво																2		60					60			60
11	Професионална пракса							30						60												90	90
B2: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ									2			64				2			60				124				124
1	Изборни предмет према програму образовног профила								2			64				2			60				124				124
Укупно A2+B2		7	5	6	238	170	204	90	8 (**10)	6	6	256 (**320)	192	192	150	2 (**4)	8	11	60 (**120)	240	330	120	554 (**678)	602	726	360	2366
Укупно A2+B2		18			702				20 (**22)			790 (**854)				21 (**23)			750 (**810)				2242 (**2366)				

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

** Уколико се изаберу само стручни изборни предмети

Листа изборних предмета

Конобар

Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	

Стручни предмети					
1.	Пословна информатика у туризму и угоститељству		2		
2.	Барско пословање		2		
3.	Маркетинг у туризму и угоститељству			2	
4.	Општа туристичка географија			2	
Општеобразовни предмети					
1.	Страни језик I			2	
2.	Изабрани спорт		1	1	
3.	Историја (одабране теме)			1	
4.	Ликовна култура		1		
5.	Музичка култура		1		

Циљеви стручног образовања

Циљ стручног образовања за образовни профил конобар је оспособљавање ученика за услуживање госта храном и пићем. Неопходност сталног прилагођавања променљивим захтевима тржишта рада, потреба континуираног образовања, стручног усавршавања, развоја каријере, унапређење могућности запослења, усмерава ученике да се оспособљавају за:

- примену теоријских знања у практичном контексту;
- ефикасан рад у тиму;
- преузимање одговорности за властито континуирано учење и напредовање у послу и каријери;
- благовремено реаговање на промене у радној средини;
- препознавање пословних могућности у радној средини и ширем социјалном окружењу;
- примену сигурносних и здравствених мера у процесу рада;
- примену мера заштите животне средине у складу са концептом одрживог развоја;
- употребу информатичке технологије у прикупљању, организовању и коришћењу информација у раду и свакодневном животу

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: КОНОБАР ПРВИ РАЗРЕД

РАЧУНАРСТВО И ИНФОРМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Рачунарство и информатика за 1. Разред средње школе, Никола Клем

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Рачунарство и информатика	Основе рачунарске технике	Упознавање ученика са унутрашњом организацијом рачунарског система.	Ученик ће моћи да распозна структуру и принцип рада рачунара, и значј информатике за функционисање и развој друштва.	3.Рад са подацима и информацијама. 4.Дигитална компентеција.	математиком
	Обрада текста	Оспособљавање ученика за коришћење програма за обраду текста	Ученик ће моћи самостално да користи програм за обраду текста и табеларник података и креирање документа у коме су интегрисани текст, слика и табела.		
	Табеларни прорачуни	Оспособљавање ученика за рад са табелама	Да самостално креира табелу и ради разне врсте израчунавања у табели, као и да креира графикон.		
	Слајд - презентације	Оспособљавање ученика за прављење презентација	Да самостално креира и прави презентације.		
	Интернет и електронска комуникација	Упознавање и оспособљавање ученика за коришћење мултимедијалних апликација.	Да активно користи сервисе интернета.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:Групни, индивидуални, рад у пару Наставне методе:Дијалошка, методе рада са књигом, разговор, методе рада у кабинету за информатику Наставна средства: ПЦ рачунари, штампач, скенер, пројектор					

			везивања атома и типове хемијских веза		
	2. ДИСПЕРЗНИ СИСТЕМИ	Развој концепта о корпускуларној грађи супстанци на основу разумевања односа компоненти у дисперзном систему Разумевање односа између квалитативног састава дисперзног система и његових својстава Разумевање односа између квантитативног састава дисперзног система и његових својстава Сагледавање значаја примене дисперзних система у свакодневном животу и професионалном раду.	разликује дисперзну фазу и дисперзно средство израчуна масени процентни садржај раствора објасни да су дисперзни системи смеше више чистих супстанци објасни појам хомогене смеше разуме појам количинске концентрације раствора објасни појам и наводи примену аеросола, суспензија, емулзија и колоида разуме утицај температуре на растворљивост супстанци		
	3.ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ	Разумевање концепта одржања материје кроз принципе одржања масе и енергије Развој концепта о корпускуларној грађи супстанци на основу разумевања хемијских реакција Развој хемијског мишљења путем логичког и критичког	разликује реакције синтезе и анализе описује да су неке реакције егзотермне а неке ендотермне наводи факторе који утичу на брзину хемијске реакције разликује коначне и равнотежне хемијске реакције разликује киселу, базну и неутралну средину на основу рН вредности раствора напише једначине за хемијске реакције		

		мишљења, развој осетљивости за проблеме и способности за решавање проблема Развој способности комуникација у хемији	прикаже електролитичку дисоцијацију киселина, база и соли хемијским једначинама објасни појам електролита објашњава да хемијска промена значи настајање нових супстанци, раскидањем старих и стварањем нових хемијских веза илуструје примерима значај хемијске равнотеже за процесе из свакодневног живота разуме појам јаких и слабих електролита		
	4. ХЕМИЈА ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА	Разумевање односа структуре супстанци и њихових својстава Сагледавање значаја примене елемената и једињења у професионалном раду и свакодневном животу Разумевање значаја и примене елемената, једињења и легура у техничко-технолошким процесима	разликује метале, неметале и металоиде описује карактеристична својства неметала и метала зна основне карактеристике биолошки важних органских једињења објасни периодичну промену својстава елемената у ПСЕ објасни стабилност атома племенитих гасова описује карактеристична својства метала и неметала и њихових важнијих једињења, њихову примену у струци, као и њихов биолошки значај илуструје примерима биолошки значај органских једињења и њихову примену у свакодневном животу и раду На основу назива, формула и врсте веза разликује структуру молекула дисахарида (лактозе, сахарозе) и полисахарида (скроба, целулозе)	-одговоран однос према здрављу -одговоран однос према околини -сарадња -рад са подацима и информацијама; -решавање проблема; -дигитална компетенција.	

	5. ХЕМИЈСКИ АСПЕКТИ ЗАГАЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	Развој одговорног става према коришћењу супстанци у свакодневном животу и професионалном раду Разумевање и просуђивање начина одлагања и уништавања хемијских загађивача животне средине	објасни штетно дејство неких супстанци на животну средину и здравље људи наводи најчешће изворе загађивања атмосфере, воде и тла објасни значај пречишћавања воде и ваздуха објасни значај правилног одлагања секундарних сировина објасни како се правилно одлаже електронски отпад		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, партнерски, тимски Наставне методе: монолошка метода, дијалошка метода: (хеуристички разговор, катехитички разговор дискусија), монолошко-дијалошка метода, метода демонстрације (показивање слика, графикана, шема, пројекција филма...практичне активности), метода графичких радова (писмени радови, цртање схема, дијаграма, графикана...), метода практичног рада; активности, Проблем метода, истраживачке методе ,интерактивне методе и примена образовних игара (квиз, укрштенице,мозгалица, игре асоцијације, слагалице...) Наставна средства: периодни систем елемената, модели атома и молекула, кристалне решетке, индикатор папири, шеме и дијаграми					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета ХЕМИЈА јесу:					
Основни ниво 2ХЕ.1.1.1. 2ХЕ.1.1.2. 2ХЕ.1.1.3. 2ХЕ.1.1.4. 2ХЕ.1.1.5. 2ХЕ.1.1.6. 2ХЕ.1.1.7. 2ХЕ.1.1.8. 2ХЕ.1.2.1. 2ХЕ.1.2.2. 2ХЕ.1.2.3. 2ХЕ.1.2.4. 2ХЕ.1.2.5. 2ХЕ.1.2.6. 2ХЕ.1.2.7. 2ХЕ.1.2.8. 2ХЕ.1.2.9. 2ХЕ.1.2.10. 2ХЕ.1.3.1. 2ХЕ.1.3.2. 2ХЕ.1.3.3. 2ХЕ.1.4.1. 2ХЕ.1.4.2. 2ХЕ.1.5.1. 2ХЕ.1.5.2. 2ХЕ.1.5.3 Средњи ниво 2ХЕ.2.1.1. 2ХЕ.2.1.2. 2ХЕ.2.1.3. 2ХЕ.2.1.5. 2ХЕ.2.1.6 2ХЕ.2.1.8. 2ХЕ.2.1.9. 2ХЕ.2.2.1 2ХЕ.2.2.6. 2ХЕ.2.3.1 2ХЕ.2.3.2 2ХЕ.2.4.1. 2ХЕ.2.5.1. 2ХЕ.2.5.2. Напредни ниво 2ХЕ.3.1.1. 2ХЕ.3.1.2. 2ХЕ.3.1.3. 2ХЕ.3.2.4. 2ХЕ.3.3.1. 2ХЕ.3.3.2. 2ХЕ.3.5.2.					

ГЕОГРАФИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Више извора

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ГЕОГРАФИЈА	Увод	☐ Стицање знања о предмету проучавања, подели, значају и месту географије у систему наука ☐ Уочавање и схватање корелативних односа између географије и других природних и друштвених наука	☐ дефинише предмет изучавања, значај, развој и место географије у систему наука ☐ разликује природне и друштвене елементе географског простора и схвата њихове узајамне узрочно-последичне везе и односе ☐ одреди место географије у систему наука ☐ препозна значај и практичну примену географских сазнања	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу и околини Естетичка компетенција	Историја, књижевност, биологија,
	Савременекомпоненте географског положаја Србије	☐ Проширивање знања о положају, месту и улози Србије на Балканском полуострву и југоисточној Европи	☐ дефинише појам и функције државних граница, разуме државно уређење Србије и познаје државна обележја: грб, заставу, химну ☐ објашњава на карти		

		☐ Уочавње општих географских карактеристика сагледавањем сложених друштвено – економских процеса и промена у југоисточној Европи на Балканском полуострву и у нашој држави.	положај и величину територије Србије уз кратак опис битних карактеристика граница са суседним земљама ☐ дефинише појам југоисточна Европа, лоцира на карти Балканско полуострво и идентификује његове опште географске карактеристике: физичке, културне и демографске ☐ анализира промене на политичкој карти Балканског полуострва: настанак и распад Југославије, стварање нових држава и облици њихове сарадње ☐ уочава предности и недостатке географског положаја Србије		
	Природни ресурси Србије и њихов економско географски значај	☐ Стицање нових и продубљених знања о природи Србије и	☐ одреди у геолошком саставу Србије заступљеност стена различите старости,		

		њеном утицају на живот и привредне делатности људи ☐ Сагледавање физичко-географских компонената простора Србије и разумевање њиховог значаја за живот људи и могућности развоја привреде	састава и порекла значајних за појаву руда и минерала ☐ лоцира у оквиру геотектонске структуре Србије велике целине: Српско-македонску масу, Карпато-балканиде, Унутрашње динариде, Централне динариде и Панонску депресију и објасни њихов постанак (деловање унутрашњих тектонских и спољашњих сила) ☐ идентификује основне макро-целине рељефа Србије: Панонски басен и Планинску област ☐ одреди Планинску област и преглед громадних, карпатско-балканских, динарских планина и већих котлина ☐ објасни елементе и факторе климе,		

			разликује климатске типове у Србији и њихове одлике ☐ направи преглед водног богатства Србије: одреди на карти развођа сливова, објасни постанак, поделу и значај језера и термоминералних вода ☐ закључује о економском значају вода за снабдевање насеља, наводњавање, производњу хидроенергије, пловидбу, рибарство и туризам ☐ дискутује о загађивачима, последицама и мерама заштите ☐ познаје утицај физичко-географских фактора на формирање типова вегетације и разноврсност животињског света панонске и планинске		

			области Србије ☐ дефинише појам природне средине, предмет проучавања заштите природе, значај заштите и унапређивања природе ☐ наведе елементе природне средине, загађиваче воде, ваздуха, земљишта; последице загађивања и мере заштите ☐ препозна појаве штетне по своје природно и културно окружење и активно учествује у њиховој заштити, обнови и унапређивању ☐ дефинише: парк природе, предео изузетних одлика, резерват природе, споменик природе и природне реткости		
	Становништво и насеља Србије	☐ Проширивање знања о демографском	☐ опише антропогеографска обележја и историјско-		

		развоју и распореду становништва у Србији ☐ Уочавање демографских проблема и могућности њиховог превазилажења за свеукупни друштвено-економски развитак наше земље ☐ Формирање свести онеговању националног и културног идентитета	географски континуитет насељавања Србије ☐ објасни кретање становништва и територијални размештај становништва у Србији ☐ укаже на промену броја становника Србије и наведе факторе који условљавају промене становништва ☐ уз помоћ графичких метода анализира основне демографске одлике; да их објашњава, врши предвиђања и изводи закључке . ☐ дефинише појмове: наталитет, морталитет и природни прираштај. ☐ дефинише појам миграције и разликује типове и видове миграција ☐ објасни структуру		

			становништва у Србији (биолошка, економска, социјална, национална) ❑ разликује појмове: националног, етничког и културног идентитета ❑ изгради став о једнаким правима људи без обзира на расну, националну, верску и другу припадност ❑ објасни демографске проблеме и популациону политику у Србији ❑ објасни радне миграције у европске земље и именује државе и градове у којима има нашег становништва ❑ објасни исељавање нашег становништва на ваневропске континенте ❑ разликује фазе у исељавању Срба у		

			прекоокеанске земље и именује државе и градове у којима живи наше становништво		
	Привреда Србије	и Проширивање и продубљивање знања о привреди Србије и њеним основним карактеристикама	и анализира утицај природних и друштвених чиниоца на условљеност развоја и размештаја привреде Србије и групише гране привреде по секторима и анализира утицај природних и друштвених фактора на развој туризма, дефинише и наведе поделу туризма		
	Регионалне целине Србије	и Стицање и проширивање географских знања о регионалним целинама Србије и сагледавање њихових специфичности	и дефинише појам регије и направи картографски преглед регионалних целина Србије и лоцира на карти Србије границе Војводине и њених предеоних целина и препозна њене природне и друштвене		

			одлике ☐ потврди на карти Србије границе Шумадије и Поморавља и наведе њихове природне и друштвене одлике ☐ препозна на карти Србије границе Западне Србије и опише њене природне и друштвене одлике ☐ покаже на карти Србије Старовлашко-рашку висију уз анализу њених природних и друштвених одлика ☐ лоцира на карти Србије границе Источне Србије и наведе њене природне и друштвене одлике ☐ препозна на карти Србије границе Јужног Поморавља и препозна његове		

			природне и друштвене одлике ☐ потврди на карти Србије границе Косова и Метохије и дискутује о његовим природним и друштвеним одликама		
	Србија и савремени процеси у Европи и Свету	☐ Стицање знања о савременим политичким и економским процесима у Европи и свету који су услов за напредак свих земаља и народа Стварање реалне слике о Србији у светским размерама и савременим међународним процесима	☐ дефинише појмове: процес интеграције, демократска регионализација, глобализација ☐ објасни економске интеграције на Балкану и у југоисточној Европи и познаје мирољубиву политику Србије у међународним оквирима и на Балкану ☐ опише историјат развоја, наведе циљеве и дефинише проблеме унутар Уније ☐ објасни услове које Србија треба да испуни да би постала равноправна чланица заједнице		

			о опише историјат развоја УН, наведе циљеве и структуру организације и образложи привженост Србије УН о дефинише појам глобализације и разликује политичке, територијалне, економске, културне и друге видове глобализације		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални, фронтални, групни Наставне методе: дијалогска, монолошка, текстуална Наставна средства: карта, уџбеник, интернет					

РУСКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: Руски језик за први разред гимназије и угоститељско-туристичке школе, други страни језик, аутори : Предраг Пипер, Марина Петковић, Вучина Раичевић. Завод за уџбенике, Београд

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
РУСКИ ЈЕЗИК	Кто это? Что это?	СЛУШАЊЕ : Оспособљавање ученика за разумевање	Ученик ће бити у стању да : -разуме реченице, питања и упутства из	-представљање себе и других -поздрављање (састајање, растанак : формално,	

	Семља и родственици	усменог говора	свакодневног говора (кратка упутства изговорена споро и разгоетно)	неформално) -идентификација и имено- вање особа, објеката, боја, бројева, итд.	Српски језик
	Дружба	ЧИТАЊЕ : Оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова и да правилно читају текстове	-разуме општи садржај краћих, прилагођених текстова (рачунајући и стручне) после неколико слушања или уз помоћ визуелних ефеката (на упутствима, ознакама, етикетама) -разуме бројеве (цене, рачуна, тачно време)	-давање једноставних упу- тстава и команди -изражавање молби и за- хвалности -изражавање извињења -изражавање потврде и негирања -изражавање допадања и недопадања -изражавање физичких сензација и потреба -исказивање просторних и временских односа -давање и тражења инфо- рмација и обавештења -описивање и упоређивање лица и предмета -изрицање забрана и реаго- вање на забрану -изражавање припадања и поседовања -скретање пажње -тражење мишљења и изра- жавање слагања и несла- гања -тражење и давање дозволе -исказивање честитки -исказивање препоруке -изражавање хитности и обавезности -исказивање сумње и	
	Дом в котром мы живем				
	Профессии				
	Страны, народы, языки	ГОВОР : Оспособљавање ученика за кратко монолошко излагање и за учешће у дијалогу на руском језику ПИСАЊЕ : Оспособљавање ученика за писање краћих реченица и краћих текстова различитог садржаја ИНТЕРАКЦИЈА : Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на руском језику и размену краћих писаних порука МЕДИЈАЦИЈА : Оспособљавање ученика да преводи,	-у непознатом тексту препознаје познате речи, изразе и реченице (нпр.у огласима, на плакатима) -разуме општи садржај и смисао краћих текстова (саопштења, формулар са подацима о некој особи, основне команде на машинама / компјутеру, декларације о производима, упутства за употребу и коришћење) -употребљава једноставне изразе и реченице да би представио		

		сажима и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова	свакодневне, себи блиске личности, активности, ситуације и догађаје	неси- гурности	
	Времена года, климат	МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ : Оспособљавање ученика да користи медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима	-саставља кратак текст о одговарајућој теми -пише кратке поруке релевантне за посао (место, термини састанка) -пише краћи текст о себи и свом окружењу -попуњава формулар где се траже лични подаци		
	Время				
	Покупки				
	Праздники, гости, что мы любим есть и пить				
	Средства связи Средства массовой информации				

			фонолошке (интонација, прозодија, ритам) и морфосинтаксичке категорије (именички и глаголски наставци, основни ред речи) -користи садржаје медијске продукције намењене учењу руског језика (штампани медији, аудио / видео записи, компакт диск, интернет, итд.)	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода				
Облици рада: Фронтални, групни, индивидуални Наставне методе: Монолошко-дијалозна, дијалозна, рад на тексту Наставна средства: Уџбеник, табла, креда, CD				
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ				
Основни ниво: Развијање сазнајних и интелектуалних способности и стицање позитивног односа према другим културама уз уважавање различитости и усвајање знања и умећа потребних у комуникацији на руском језику у усменом и писаном облику. Средњи ниво: Напредни ниво:				

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

Именице

Варијанте падежних наставака: локатив јединице на -у; о берега/на берегу, о лесе/ в лесу, о краја/на краю; номинатив множине на -а, -я, -ья, -е: города, учителя, деревья, граждане.

Именице којима се означавају професије људи, њихова национална и територијална припадност. Промена именица на: -ия, -ие, -мя.

Именице плуралиа тантум (рецептивно).

Обнављање и систематизација основних именичких промена.

Заменице

Обнављање и систематизација заменица обрађених у основној школи: личне, упитне (кто, что, какой, какое, какие).

Придеви

Промена придева

Бројеви

Принципи промена основних бројева: 1, 2, 3, 4, 5 – 20 и 30, 40, 90, 100 (остале бројеве обрадити као лексику), њихова употреба у најчешћим структурама за исказивање времена с предлозима: с – до, с – по, от – до, к идр. Исказивање времена по сату у разговорном и службеном стилу.

Глаголи

Најчешће алтернације основе у презенту и простом и будућем времену. Творбс вида помоћу префикса, суфикса и основе.

Глаголи кретања: кретање у одређеном правцу, неодређено кретање и кретање једном у оба правца: активирање до сада не обрађених глагола кретања

(идти – ходить, ехат – ездить, бегать – бежать, плыть – плавать, лететь – летать, нести – носить, вести – водить, везти – возить).

Везници

Најфреквентнији прости везници у независно сложеним и зависно сложеним реченицама (а, да, и, но, или, если, пока, потому, так как, перед тем как исл).

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: *Le nouveau taxi 2!*, уџбеник за први и други разред средње школе, аутор: *Robert Menand*

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Француски језик	ОПШТЕ ТЕМЕ 1. Свакодневни живот (органзација времена, послова, слободно време) 2. Храна и здравље (навике у исхрани, карактеристична јела и пића у земљама света) 3. Познати градови и њихове знаменитости, региони 4. Спортони и такмичења	Слушање-оспособљавање ученика за разумевање усменог говора	- Разуме краће дијалоге, основне поруке и захтеве исказане јасним стандардним језиком када је реч о блиским темама (породица, школа, хобији, окружење, начин живота) а које чује уживо или са аудио-визуелних записа - разуме и реагује на усмене поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу (позив на неку групну активност, заповест, упутство, догађај из непосредне прошлости, планови за блиску будућност, свакодневне активности, жеље и избори...)	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Сарадња Одговоран однос према према здрављу	Матерњи језик Енглески језик Географија Историја Биологија Општа култура Грађанско васпитање Информатика Музичка култура Ликовна култура и историја уметности
		Читање – оспособљавање	- разуме краће текстове који садрже велики проценат	Одговоран однос	

	5. Живот и дела славних људи 6. Медији (штампа, телевизија, електронски медији) 7. Интересантне животне приче и догађаји 8. Свет компјутера (распрострањеност, примена, корист и негативне стране)	ученика за разумевање прочитаних текстова	познатих језичких елемената (саопштења, формулари са подацима о некој особи) - разуме садржај илустрованих текстова (стрипове, tv програм, распоред часова, ред вожње, информације на јавним местима, итд.) користећи језичке елементе предвиђене наставним програмом -разуме бројеве (цене, рачуне, тачно време) -у непознатом тексту препознаје познате речи, изразе и реченице (нпр.у огласима)	према околини Естетичка компетенција Дигитална компетенција Предузимљивост и предузетничка компетенција	
		Говор – оспособљавање ученика за кратко излагање и за учешће у дијалогу на француском језику	- даје основне информације о себи и о свом окружењу - употребљава једноставне изразе и реченице да би представио свакодневне, себи блиске личности, активности, ситуације и догађаје - у неколико једноставних реченица даје своје мишљење и изражава ставове (допадање, недопадање...)	Рад с подацима и информацијама	
		Писање – оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитих садржаја	-пише краћи текст о себи и свом окружењу -попуњава формулар где са траже личним подацима - напише кратке и једноставне белешке у вези са тренутним потребама и плановима (списак за куповину, поруке, списак обавеза, записник..) - пише електронске поруке, смс поруке		

		Интеракција – оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих порука	Поведе, настави и заврши неки једноставан разговор са саговорником; буде схваћен у размени идеја и информација о блиским темама у свакодневним ситуацијама		
		Медијска писменост – оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима	-користи садржаје медијске продукције намењене учењу француског језика (штампани медији, аудио / видео записи, компакт диск, интернет, итд.)		
		Знања о језику	Коректно употребљава предвиђене језичке структуре		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, комуникативна настава уз примену техника рада у пару и у групи, Наставне методе: монолошко-дијалошка, херуистичка, активна настава, вербално-текстуалне методе (дијалог, дискусија, читање, писање), истраживачка, илустративно-демонстративна Наставна средства: текстуална (уџбеник, речник, чланци, часописи...), визуелна, аудитивна и аудио-визуелна (цртежи, слике, фотографије, CD, филмови, аудио и видео записи..)					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: ДСТ.1.1.1., ДСТ.1.1.2., ДСТ.1.1.3., ДСТ.1.1.5., ДСТ.1.1.6., ДСТ.1.1.7., ДСТ.1.1.8., ДСТ.1.1.9., ДСТ.1.1.10., ДСТ.1.1.11., ДСТ.1.1.12., ДСТ.1.1.14., ДСТ.1.1.15., ДСТ.1.1.16., ДСТ.1.1.20., ДСТ.1.1.21., ДСТ.1.1.23., ДСТ.1.1.24., ДСТ.1.2.4., Средњи ниво: ДСТ.2.1.1., ДСТ.2.1.2.,ДСТ.2.1.5., ДСТ.2.1.6., ДСТ.2.1.8., ДСТ.2.1.9., ДСТ.2.1.13., ДСТ.2.1.16., ДСТ.2.1.17., ДСТ.2.1.19., ДСТ.2.1.21., ДСТ.2.1.27.,ДСТ.2.1.29., ДСТ.2.1.30., ДСТ.2.2.3., ДСТ.2.3.7., ДСТ.2.3.8., Напредни ниво: ДСТ.3.1.3., ДСТ.3.1.10., ДСТ.3.1.13., ДСТ.3.1.17., ДСТ.3.1.22., ДСТ.3.1.24., ДСТ.3.1.25.,					

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: Direkt 1 , Уџбеник и радна свеска , Немачки језик за први разред гимназије, пета година учења, Klett

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Немачки језик	Leute	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме поздрављање и представљање,упознавање са разликама у формалном и неформалном говору приликом поздрављања и представљања.Оспособљавање ученика за учешће у кратком дијалогу.Подстицање ученика да самостално ступа у кратке разговоре и размењује информације у оквиру теме.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да представи себе и друге користећи садашње време, постави питање, наведе име држава, језика и становника, наведе назив занимања и основне појмове у вези са тим занимањем.	Ученик активно слуша и поставља релевантна питања. Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду у групи. Ученик уме јасно (усмено и писмено) да исказе одређени садржај. Негује културу дијалога, изражава своје ставове, мишљења и осећања на позитиван и аргументован начин. Способан је да комуницира путем интернета и телефона и уважава саговорника. Ученик уме да процени степен у ком је овладао градивом. Разликује чињенице од ставова, веровања и мишљења. Уме да конструише знање, активно одваја познато од непознатог, битно од небитног. Ученик	Српски језик и књижевност Географија Ликовна култура Грађанско васпитање Биологија Информатика Енглески језик
	Wir, die Klasse 10A	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме свакодневница у школи. Оспособљавање ученика да опише своју школу,одељење и школске активности,као и догађаје из прошлости.Подстицање ученика да самостално ступа у кратке разговоре и размењује информације у оквиру теме.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да разговара о својој свакодневници у школи (да наведе предмете и основне радње/глаголе у вези са тим предметима), да интервјуише друга, да исприча догађај који се десио у прошлости користећи перфекат и претерит и временски везник als, да изрази своје мишљење .		
	Die Familie von Julia	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме породица. Оспособљавање ученика да представи своју породицу и кућне љубимце.Охрабривање	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да представи своју породицу и кућне љубимце, да наведе неколико планова за будућност користећи будуће време,да правилно употребљава		

		ученика да опише своје планове за будућност.	везнике weil,denn i dass.	ефикасно користи различите методе учења , прилагођава их природи градива и циљевима учења. Ученик активно, компетентно и критички учествује у демократском друштву. Развија толеранцију, поштује разлике, познаје друге културе и активно учествује у животу школе.	
	Mein Haus, meine Welt	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и најосновнијим језичким структурама у оквиру теме становање.Охрабривање ученика да ступи у дијалог према конкретним захтевима ситуације у оквиру теме.Оспособљавање ученика за опис личног искуства у оквиру теме становање. Подстицање критичког мишљења и изношења свог става код ученика у оквиру теме становање.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да опише свој дом и собу користећи одговарајуће предлоге за место, изрази мишљење у вези са темом становање(град/село, кућа/стан) користећи компарацију придева,да разуме оглас у потрази за кућом/станом.	Ученик се бави спортом, способан је да пружи прву помоћ, води рачуна о правилној исхрани. Ученик уме да сигурно и критички употребљава електронске медије приликом учења, комуницирања и у слободном времену.	
	Guten Appetit!	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и најосновнијим језичким структурама у оквиру теме поручивање, плаћање,животне намирнице,навике у исхрани.Упознавање са структуром и називима главних делова менија на немачом језику.Подстицање ученика да самостално ступа у кратке разговоре и размењује информације и ставове у оквиру теме.Подстицање критичког мишљења и изношења свог става код ученика у оквиру теме здрава исхрана.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да наведе намирнице и јела, да разговара о својим навикама, да наручи у ресторану, да наведе продавнице где се одређене намирнице купују и да изнесе свој став на тему здрава исхрана.		
	In der Stadt	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме информисање и оријентација у непознатом граду.Оспособљавање ученика за опис места/града уз коришћење примерених језичких структура.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да наведе институције и зграде у граду,да се оријентише у граду и на карти, да пита за пут и да објасни пут користећи императив и одговарајуће предлоге.		

	Typische und untypische Tagesabläufe	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и најосновнијим језичким структурама у оквиру теме време/ делови дана/ опис дневних активности. Подстицање критичког мишљења и изношења свог става код ученика у оквиру теме активности код куће, на послу и у слободно време код нас и у земљама немачког говорног подручја.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да каже колико је сати на немачком језику, да опише свој дан и наведе свакодневне активности код куће,у школи, на послу и ван куће.		
	Freunde und Freundinnen	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и најосновнијим језичким структурама у оквиру теме пријатељи и људи. Оспособљавање ученика да говори о својим интересовањима и плановима за будућност. Оспособљавање ученика да опише особе из свог окружења. Охрабривање ученика да изнесе своје мишљење о другим људима. Подстицање ученика да опише свој однос са пријатељима и другим људима у свом окружењу.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да говори о својим интересовањима и друга пита о истим,говори о плановима за будућност,опише особе из свог окружења физички и психички, инесе своје мишљење о некој особи, опише своје односе са пријатељима и другим људима.		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: Индивидуални рад, Рад у групи, Рад у пару, Пленум, Фронтални рад

Наставне методе: Монолошка, Дијалогска, Хеуристичка, Рад са књигом, Метода самосталног рада, Презентација

Наставна средства: Књига, Табла, Креда, Це-де, Копије

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:
НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ

Основни ниво: Слушање: Ученик схвата смисао краће спонтане интеракције између двоје или више саговорника у личном, образовном и јавном контексту.

Говор: Ученик описује блиско окружење (особе, предмете, места, активности,догађаје)

Средњи ниво: Читање: Ученик разуме општи смисао и релевантне информације у текстовима о блиским темама из образовног и јавног контекста.

Писање: Ученик пише према упутству дескриптивне и наративне текстове о разноврсним темама из области личних интересовања и искуства.

Ученик пише прегледан и разумљив текст у коме су правопис, интерпункција и организација углавном добри.

Напредни ниво: Ученик разуме целокупни репертоар граматичких структура и активно користи све уобичајене граматичке структуре.

ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА

РАЗРЕД: први

Литература: Здравствена култура, Хигијена са здравственим васпитањем, Завод за уџбенике, Београд, 2012, аутори: Михаило Николић, Радојка Коцијанчић, Марија Пецељ-Геџ, Видосава Парезановић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	1. Лична хигијена и хигијена физичке културе	усвајање одговорности и доследности према личном и здрављу других стицање позитивних ставова и навика у личној хигијени стицање знања о примени контрацептивних средстава стицање знања о утицају атмосферских фактора и воде у очувању здравља	- дефинише здравље према СЗО - Објасни појам душевног и телесног здравља - објасни значај редовног лекарског прегледа - одржава личну хигијену -- наведе болести до којих доводи неправилно одржавање хигијене - објасни мере заштите од вашљивости, шуге.. - наведе полно преносиве болести - разликује контрацептивна средства - одабере адекватну одећу и обућу - објасни значај сунца, воде ваздуха и физичке	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад са подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Сарадња - Естетичка компетенција - Одговоран однос према здрављу - Одговоран однос према околини - Предузимљивост и предузетничка компетенција - Одговорно учешће у	Биологија Информатика (обрада података, чување података) Хемија (хемијске реакције) Психологија Исхрана (значај здравог начина исхране)

			активности на здравље	демократском друштву	
	2. Ментална хигијена	стицање основних знања о факторима који утичу на ментално здравље човека развијање знања о хигијенским принципима ,на основу којих ученици формирају позитиван став са циљем да се усвоји и увек примењује здрав стил живота,као основа за очување здравља стицање знања о болестима зависности и њиховој превенцији	--разликује појмове менталног и физичког здравља -објасни факторе који утичу на ментално здравље -наведе болести зависности -примењује мере превенције болести зависности Примени мере којима се прилагођава утицајима средине и делује као стабилна и зрела личност		
	3. Хигијена исхране	Стицање основних знања о здравој исхрани болестима неправилне исхране	Објасни улогу хранљивих материја у организму -објасни принципе правилне исхране -изради план исхране применом пирамиде исхране -наведе последице неправилне исхране -препозна поремећаје исхране		
	4. Комунална хигијена	Стицање знања о негативним и позитивним утицајима спољне средине на здравље Стицање знања о значају воде за	- -наведе како влага,атмосферски притисак,кретање ваздуха		

		пиће,земљишта,атмосфере,аерозагађења и отпадних материја Стицање знања о зрачењима у животној средини	и температура утичу на здравље -објасни како аерозагађење доводи до настанка болести -наведе одлике хигијенски исправне воде -објасни хигијенски значај земљишта -наведе методе пречишћавања воде -објасни појам зрачења у животној средини -наведе методе хигијенског уклањања отпадних материја -одлаже материјал за рециклажу у зависности од порекла		
	5. Хигијена рада	стицање знања о најчешћим штетним утицајима у радној средини и начинима њиховог спречавања стицање знања о превенцији професионалних обољења и трауматизма	-објасни утицај радне средине на здравље -наведе факторе и штетне ноксекоје утичу на здравље у радној средини -описе значај умора,замора и премора код појединих врста рада -наведе правила санитарно хигијенског надзора -ојасни принципе		

			здравствене заштите радника Примени превентивне мере у циљу очувања здравља и спречавања професионалних болести и професионалног трауматизма		
	6. Основе прве помоћи	усвајање основних вештина о указивању прве помоћи лицима у несвесном стању	-дефинише прву помоћ и разуме њен значај		
		стицање знања о кардиопулмоналној реанимацији	-препозна различите нивое свести и збрине на одговарајући начин		
		усвајање основних вештина о указивању прве помоћи код крварења ,рана и повреда зглобно-коштаног система	-изводи кардиопулмоналну реанимацију		
		стицање знања о повреда изазваним физичким,хемијским и биолошким факторима	-заустави крварење различитим методама -правилно збрине рану -изврши имобилизацију појединих телесних сегмената -препозна различите термичке повреде и збрине их на оговарајући начин -пружи адекватну прву помоћ код повреда електрицитетом,хемијских и биолошких промена		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					

Облици рада: Групни, индивидуални, у пару

Наставне методе: Вербално –текстуална метода, демонстративна, практичан рад, истраживачки рад

Наставна средства: уџбеник, презентације, фотографије, снимци...

ОСНОВЕ ТУРИЗМА И УГОСТИТЕЉСТВА

Нивои остварености стандарда	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода	Међупредметне компетенције
	Увод	-упознавање са предметом проучавања, поделом и значајем туризма и угоститељства - стицање знања о месту туризма у систему наука - упознавање са значајем и практичном применом туристичких сазнања	- Ученик зна да дефинише предмет проучавања, поделу и значај туризма - Ученик може да објасни место туризма у систему наука и - препознаје значај и практичну примену туристичких сазнања	Фронтални облик рада	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. -Рад са подацима и информацијама - Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.

Опште образовне компетенције	Ученик користи основна знања о предмету проучавања, подели и значају туризма и угоститељства Објашњава туристичке везе и односе у систему наука Ученик схвата повезаност туризма са другим природним и друштвеним наукама и значај те повезаности				
Специфичне образовне компетенције	Ученик користи знања о основним природним и друштвеним елементима у туристичком простору Ученик објашњава туристичке везе између природних и друштвених услова средине				
Нивои остварености стандарда	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода	Међупредметне компетенције
	Појмовне основе туризма	Стицање знања о предмету, задатку и циљевима туризма и о елементима туристичких кретања	дефинише туристичко географске појмове наводи елементе туристичких кретања разликује међусобну повезаност и условљеност туристичких кретања	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. - Одговорно учешће у демократском друштву – Изражава на афирмативан начин свој идентитет и поштује другачије културе и традиције и тако доприноси духу интеркултуралности.
Опште образовне компетенције	Ученик користи основна знања о предмету, задатку и циљевима туризма и угоститељства Ученик самостално објашњава утицај природних и друштвених елемената на туристичка кретања				

	Облици функције и видови туризма	Стицање знања о појму, врстама и атрактивностима туристичких вредности	дефинише туристичке вредности и њихова својства наведи врсте туристичких облика наведи карактеристике посебних облика туризма	Фронтални облик рада Интерактивна настава	
Опште образовне компетенције	Анализира и аргументовано објашњава улогу функција туризма и њихову узајамну повезаност; Уочава антропогене туристичке вредности.				
Нивои остварености стандарда	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода	Међупредметне компетенције
	Туристичко тржиште	Стицање знања о утицају економских и политичких, организационих и културних фактора на развој туризма	Дефинише туристичко тржиште Познаје карактеристике туристичког тржишта Дефинише туристичку тражњу Дефинише туристичку понуду Разликује понуду од тражње	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. - Дигитална компетенција – Уме да претражује, процењује релевантност и поузданост, анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа ИКТ

Опште образовне компетенције	Ученик препознаје туристичко тржиште; Примењује знање о понуди и тражњи у туризму				средства - Одговоран однос према околини - Показује разумевање и спремност за ангажовање у заштити природе и управљању ресурсима тако да се не угрожава могућност будућих генерација да задовоље своје потребе; Познаје факторе који утичу на загађење земљишта, воде и ваздуха, разуме и предвиђа последице њихове употребе.
	Нови трендови у туризму	Стицање знања о савременим туристичким кретањима	дефинише туристичко кретање познаје карактеристике домаћег и иностраног туризма опише нове форме туристичке индустрије дефинише индустрију слободног времена дефинише подстицајна путовања дефинише хотелске и ресторанске ланце	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. -Рад са подацима и информацијама - Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.

Опште образовне компетенције	Самостално објашњава и наведи облике, врсте и правце домаћег и иностраног туризма Познаје савремена туристичка кретања				
	Угоститељство	Упознавање ученика са појмом угоститељства и његовим местом у привредним и непривредним делатностима	наведи дефиницију појма угоститељства описује настанак и историјски развој угоститељства познаје место и улогу угоститељства у привреди земље наводи задатке и објашњава значај уугоститељства	Фронтални облик рада Интерактивна настава	
	Услуге у угоститељству	Оспособљавање ученика да прилагоде угоститељске услуге жељама и потребама гостију	Објашњава појам угоститељске услуге Разликује врсте угоститељских услуга Описује квалитет угоститељских услуга		
Опште образовне компетенције	зна да прилагоди угоститељске услуге жељама и потребама гостију				

	Угоститељске пословне јединице	Оспособљавање ученика да разликују угоститељске пословне јединице према намени и услугама које пружају	Наводи дефиницију угоститељске пословне јединице Разликује врсте угоститељски пословних јединица Дефинише категоризацију Користи правилник о категоризацији пословних јединица Познаје категоризацију угоститељских објеката у Србији	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. -Рад са подацима и информацијама - Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.
Опште образовне компетенције	Самостално објашњава и наведи угоститељске пословне јединице према намени и услугама које пружају				
	Кадрови у гоститељству	Стицање знања о значају, улози и структури кадрова у угоститељству	Објашњава значај и улогу кадрова у угоститељству Објашњава структуру кадрова у угоститељству	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. -Рад са подацима и информацијама - Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.
Опште образовне компетенције	Самостално објашњава и наведи , улогу и структуру кадрова у угоститељству				
	Узансе у угоститељству	Стицање знања о пословним обичајима у угоститељству	Дефинише узансе Објашњава пословне обичаје	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог,

Опште образовне компетенције	Самостално објашњава и наводи пословне обичаје у угоститељству	битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. -Рад са подацима и информацијама - Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.
	КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА - Куварство - Основи услуживања - Економика туристичких и угоститељских предузећа - Предузетништво	

УСЛУЖИВАЊЕ

ЛИТЕРАТУРА: Услуживање за први и други разред угоститељско- туристичких школа, Саид Дивановић Светозар Нићетин

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Услуживање	Хигијенски стандарди и заштита на раду	- Појам, улога и задаци хигијене у угоститељству. - Заштита од повреда на раду; - Санитарни преглед угоститељских радника (особља). - Лична хигијена (хигијена тела, руку, ногу, косе, хигијена доњег веша, чарапа); - Радна хигијена (хигијена радне униформе,	- познаје појам, улогу и задатке услуживања у угоститељству; - примењује мере заштите од повреда на раду; наведе и примењује хигијенске стандарде из области личне и радне хигијене у услуживању; - наведе последице непридржавања хигијенских стандарда у односу на госте и	- Компетенције за целоживотно учење - Комуникација (уважавање саговорника слобода у изражавању ставова и мишљења) - Дигитална компетенција - Сарадња	Исхрана, здравствена култура, основи туризма и угоститељства

		хигијена инвентара за услуживање, хигијена радних површина, хигијена радних просторија, хигијена опреме и уређаја). • Средства, апарати и опрема за одржавање личне и радне хигијене. • Упознавање и примена НАССР норме у услуживању	угоститељски објекат; • примењује хигијенске стандарде из области личне и радне хигијене у услуживању	- Решавање проблема - Рад са подацима и информацијама - Одговоран однос према здрављу	
Основе угоститељског услуживања Угоститељски објекти и угоститељске услуге	• Основне и допунске угоститељске услуге; • Угоститељски објекти за смештај; • Угоститељски објекти за пружање услуга хране и пића госту; • Стручна терминологија у угоститељству .	• дефинише и објасни основне и допунске услуге у угоститељству, • разликује угоститељске објекте за смештај од објеката за исхрану точења пића; • разуме примену стручне терминологије			
Услужно и производно особље угоститељских објеката	• Особине и дужности, хијерархија, изглед и униформа, улога у услужном процесу рада;	• разуме како треба да изгледа угоститељско особље и која је његова улога			
Опхођење и брига о госту Испраћај госта	• Дочек, прихват и смештај госта; • Разговор са гостом; • Испраћај госта.	• комуникација, културна конверзација са гостом, игра улога			
Радна одељења угоститељских објеката	• Техничко технолошка опремљеност, распоред и функционална повезаност	• разуме важност распореда и функционалне повезаности просторија, техничко технолошка опремљеност ради брзине квалитетне			

			услуге		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални облик рада, интерактивна настава, групни рад, пројектна настава					
Наставне методе: монолошко-дијалошка, дијалошка, илустративна, презентација					
Наставна средства: уџбеник, цртежи, табеле, панои, шеме, интернет					

ИСХРАНА

ЛИТЕРАТУРА: Исхрана за I разред угоститељско-туристичке школе: образовни профил конобар, Завод за уџбенике Београд 2014. године, аутори: Бранка П.Трбовић, Мира Николић, Слободанка Банковић Пауновић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ИСХРАНА	Хранљиве материје	Стицање знања о хранљивим материјама и енергетској вредности животних намирница	-разликује појмове хране и исхране и њихове улоге; -објасни улогу појединих хранљивих материја у организму; разликује намирнице по пореклу; -наведе хемијски састав и значај појединих намирница биљног порекла у исхрани, -наведе хемијски састав и значај појединих намирница животињског порекла у исхрани; -наведе предности употребе органских производа у људској исхрани; -разликује појмове органске и конвенционалне хране, наведе ризике употребе генетски модификоване хране; -израчуна енергетску вредност појединих намирница	-Компетенције за целоживотно учење -Дигитална компетенција -Сарадња -Решавање проблема -Рад са подацима и информацијама -Одговоран однос према здрављу -Естетичка компетенција -Предузимљивост и оријентација ка предузетништву -Комуникација -Компетенција за учење	Услуживање, здравствена култура, основе куварства

	Правилна исхрана	Стицање знања о принципима правилне исхране и потребама у исхрани	-наведе принципе правилне исхране; -наброје узроке неправилне исхране; -објасне последице неправилне исхране; - израчуна индекс ухрањености (БМИ); састави дневни оброк		
	Кварење намирница и конзервисање	Стицање основних знања о кварењу намирница и методама конзервисања	-наброје најчешће узроке квара намирница; -објасне услове под којима настаје кварење намирница; -наведе начине смањења ризик кварења намирница; -наведе начине очувања (намирница); -опише методе конзервисања намирница; -наведе могуће узрочнике и начине тровања храном		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални облик рада, интерактивна настава, групни рад, пројектна настава					
Наставне методе: монолошко-дијалошка, дијалошка, илустративна, презентација					
Наставна средства: уџбеник, цртежи, табеле, панои, шеме, интернет					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:					
Основни ниво: БИ. 1.6.2, БИ.1.6.3					
Средњи ниво: БИ.2.6.3, БИ.2.6.4					
Напредни ниво: БИ.3.2.1					

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Збирка решених задатака за 1. и 2. разред средње школе, Круг, Београд, 2008, Милорад Јоковић, Иванка Томић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Математика	Степеновање и кореновање	Стицање основних знања и вештина степеновања и кореновања	Врши степеновање са целим експонентом и примени их у трансформацијама израза Примени особине кореновања и степеновања у трансформацијама израза	1) Комуникација 2) Рад са подацима и информацијама 3) Решавање проблема 4) Сарадња	1) Географија 2) Пословна информатика 3) Куварство 4) Стручни предмети који су повезани са предметом Куварство
	Квадратне једначине и квадратна функција	Стицање основних знања и вештина потребних за решавање квадратних једначина и неједначина и скицирање и анализу графика квадратних функција	Познаје образац за решавање квадратне једначине и примењује га на различите случајеве Одређује природу решења квадратне једначине Раставља квадратни трином на чиниоце Решава квадратну неједначину		
	Експоненцијална функција	Стицање основних знања и вештина за разумевање експоненцијалних и решавање једноставних експоненцијалних једначина	Прикаже табеларно и графички експоненцијалну функцију Решава једноставне експоненцијалне једначине		
	Полиедри	Стицање знања о полиедрима	Израчуна површину и запремину призме Израчуна површину и		

			запремину пирамиде		
	Обртна тела	стицање знања о обртним телима	Израчуна површину и запремину ваљка Израчуна површину и запремину купе Израчуна запремину и површину лопте		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, индивидуални Наставне методе: Предавачка метода, метода дијалога, хеуристичка метода, метода демонстрације Наставна средства: Креда и табла					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: 2.МА.1.1.2. Израчунава вредност бројевног израза у коме се појављују сабирање, одузимање, множење, дељење, степеновање и кореновање и при томе по потреби користи калкулатор или одговарајући софтвер. 2.МА.1.2.3. Израчунава и процењује површине и запремине геометријских тела у простору, користећи формуле 2.МА.1.3.3. Анализира графички представљене функције (одређује нуле, знак, интервале монотоности, екстремне вредности и тумачи их у реалном контексту). Средњи ниво: 2.МА.2.1.7. Решава квадратне и једноставне рационалне неједначине. Напредни ниво: /					

ЕКОЛОГИЈА И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ЛИТЕРАТУРА: ЕКОЛОГИЈА И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ЗА ПРВИ РАЗРЕД СРЕДЊИХ СТРУЧНИХ ШКОЛА,ВЕЉКО ТЕРЗИЈА,ИВО САВИЋ,ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ,БЕОГРАД

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЕКОЛОГИЈА И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	ОСНОВНИ ПОЈМОВИ И ПРИНЦИПИ ЕКОЛОГИЈЕ	проширивање знања о предмету истраживања и значају екологије, схватање структуре биосфере и	дефинише предмет истраживања и значај екологије, уме да наброји основне структурне елементе	компетиције за целоживотно учење, комуникација, дигитална компетенција, сарадња, ре	биологија, географија, здравство на култура

		екостема као и процеса који се одигравају у њима,разумевање значаја биодиверзитета	биосфере,дефинише основне еколошке појмове и процесе,објасни процесе у екосистему,објасни значај биодиверзитета,анализира међусобне односе организама,биогеохемијске циклусе у биосфери,утвђује значај биодиверзитета за опстанак живота.	шавање проблема,рад са подацима и информацијама,одговоран однос према здрављу	
	ЖИВОТНА СРЕДИНА И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ	загађивање и заштита животне средине-појам извори и врсте загађивања животне средине.појам екотоксикологије.разу мевање значаја различитих облика заштите и унапређивања животне средине.развијање свести о последицама загаења животне средине.	разуме,зна да објасни изворе и врсте загађења животне средине-ваздуха,воде,земљишта,као и њихову заштиту.објасни загађивање и заштиту хране.објасни радиоактивно загађење и мере заштите.објасни буку као облик загађења и мере заштите.процени последице загађивања животне средине.процени последице загађења-глобалне климатске промене.		
	ЕКОЛОШКА КУЛТУРА	разумевање значаја и начина одржавања личне хигијене,хигијене животног и радног простора.разумевање значаја правилне употребе производа,разумевањ е различитих утицаја на здравље.	разуме значај одржавања личне хигијене,хигијене животног и радног простора,објасни значај употребе производа у складу са декларацијом,објасни начине и значај одлагања отпада.познаје основне болести и њихове изазиваче,наведе негативне утицаје из спољашње средине на здравље човека.процени значај употребе биоразградивих		

			амбалажа, протумачи утицај стреса и буке, психоактивних супстанци, брзе хране и физичке активности на здравље човека.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални облик рада, интерактивна настава, групни рад, пројектна настава					
Наставне методе: монолошко-дијалогска, дијалогска, илустративна, презентација					
Наставна средства: учионица, креда, табла, слике, панопцијеник, интернет					

ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК – РУСКИ

ЛИТЕРАТУРА: Руски језик за други разред гимназије и угоститељско-туристичке школе, други страни језик, аутори : Предраг Пипер, Вучина Раичевић. Завод за уџбенике, Београд, 2008

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
РУСКИ ЈЕЗИК	Чудесная природа	СЛУШАЊЕ : Оспособљавање ученика за разумевање усменог говора	Ученик ће бити у стању да : -разуме краће исказе који садрже фреквентне речи и структуре (информације о личностима, послу, породици, куповини, школи, ближем окружењу) -резервише собу у хотелу, на рецепцији, туристички водич у свом граду -разуме најбитније информације у кратким и једноставним обавештењима (преко разгласа, на улици, на шалтеру) и правилно их користи	-представљање себе и других -поздрављање (састајање, растанак : формално, неформално) -идентификација и именовање особа, објеката, боја, бројева, итд. -давање једноставних упутстава и команди -изражавање молби и захвалности -изражавање извињења -изражавање потврде и негирања -изражавање допадања и недопадања	Српски језик, географија, историја, туризам, хотелијерство, трговина, гастрономија
	Современная Россия				
	Добро пожаловать	ЧИТАЊЕ : Оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова			
	Счастливого пути				
	Традиции и обычаи История учит				

	Страницы русской культуры	дијалогу на руском језику	-чита и разуме различите врсте кратких и прилагођених текстова (једноставнија лична / пословна писма, позивнице, термини, проспекти, упутства, огласи) препознајући основна значења и релевантне детаље	-изражавање физичких сензација и потреба -исказивање просторних и временских односа -давање и тражења информација и обавештења -описивање и упоређивање лица и предмета -изрицање забрана и реаговање на забрану
	В мире книг	ПИСАЊЕ : Оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитог садржаја	-открива значење непознатих речи на основу контекста и / или помоћу речника -уочи предвидљиве информације (кад, где, ко, колико) у свакодневним текстовима (рекламе, огласи, јеловници, проспекти) као и једноставнијим стручним текстовима (формулари, шеме, извештаји) -описује ситуације, прича о догађајима и аргументује ставове користећи једноставне изразе и реченице -води једноставне разговоре (телефонира), даје информације и упутства, уговара термине -реагује учтиво на питања, захтеве, позиве, извињења саговорника	-изражавање припадања и поседовања -скретање пажње -тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања -тражење и давање дозволе -исказивање честитки -исказивање препоруке -изражавање хитности и обавезности -исказивање сумње и несигурности
		ИНТЕРАКЦИЈА : Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на руском језику и размену краћих писаних порука		
		МЕДИЈАЦИЈА : Оспособљавање ученика да преводи, сажима и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова		
		МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ : Оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима	-попуњава рачуне, признанице и хартије од	

			вредности -напише једноставно пословно писмо према одређеном моделу -опише и појасни садржај шема и графика везаних за струку -комуницира у свакодневним ситуацијама и размењује информације, блиске његовим интересовањима (писмено и усмено) -преводи усмено или писмено кратке поруке у складу са потребама комуникације -аргументује свој став о медијском тексту	

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Наставне методе: Монолошко-дијалогска, дијалогска, рад на тексту

Наставна средства: Уџбеник, табла, креда, CD

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:

НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ

Основни ниво: Ортографија : Интерпункција – основна правила (са акцентом на облике који не постоје у српском језику), писање великог слова.
Лексикографија : Служење двојезичним речницима
Средњи ниво:
Напредни ниво:

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

Реченица

Реченице са глаголским прилозима. Употреба нет и не у реченици.

Именице

Генитив јединице на –у.

Синоними, антоними, хомоними. Међујезички хомоними.

Заменице

Неодређене заменице кто-то, кто-нибудь, некоторый, несколько

Одричне заменице никто, ничто, никакой

Опште заменице сам, самый, любой, каждый

Придеви

Дужи и краћи облик придева. Употреба кратког облика.

Бројеви

Редни бројеви

Глаголи

Императив

Прошло време глагола од инфинитива на сугласник

Глаголи кретања са префиксима в-, вы-, у-, при-

Реченице са одредбом израженом зависним падежом (Я тебя буду ждать у памятника, Они собираются по вечерам)

Реченице са глаголским прилогом (Кончив работу, он поехал домой, Возвращаясь домой, я встретил товарища)

Глаголски прилози

Предлози

Најфреквентнији предлози чија се употреба разликује у односу на матерњи језик (у, около, вокруг, в, на)

СИНТАКСА

Реченице са кратким придевским обликом у предикату (Он болен гриппом, Я способен к математике)

Реченице са објектом у инфинитиву (Я уговорил товарища молчать)

Реченице са одредбом израженом зависним падежом (Я тебя буду ждать у памятника, Они собираются по вечерам)

Реченице са глаголским прилогом (Кончив работу, он поехал домой, Возвращаясь домой, я встретил товарища)

Реченице са одредбом израженом зависним падежом (Я тебя буду ждать у памятника, Они собираются по вечерам)

Реченице са глаголским прилогом (Кончив работу, он поехал домой, Возвращаясь домой, я встретил товарища)

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: Direkt 2, Уџбеник и радна свеска , Немачки језик за други разред гимназије и средњих стручних школа, шеста година учења, Klett

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
	Ferien: Meer und mehr...	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме одмор и путовања. Подстицање ученика да самостално ступа у кратке разговоре и размењује информације у оквиру теме. Оспособљавање ученика да опише свој одмор.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да исприча како је провео распуст и интервјуише друга о истој теми, опише места која је посетио, временске прилике, дискутује о могућим начинима летевања и изнесе свој став на тему одмора.	Ученик активно слуша и поставља релевантна питања. Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду у групи. Ученик уме јасно (усмено и писмено) да искаже одређени садржај. Негује културу дијалога, изражава своје ставове, мишљења и осећања на позитиван и аргументован начин. Способан је да комуницира путем интернета и телефона и уважава саговорника. :	Српски језик и књижевност Географија Ликовна култура Грађанско васпитање Биологија Информатика Енглески језик
	Ereignisse und Fakten am Beginn des neuen Jahrtausends	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме различити догађаји који су обележили почетак новог века. Оспособљавање ученика да опише и испланира одређени догађај. Оспособљавање ученика да преприча биографију неке познате личности.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да опише одређени догађај и интервјуише друга о томе, испланира рођенданску или неку другу забаву, преприча биографију неке познате личности.	Ученик уме да процени степен у ком је овладао градивом. Разликује чињенице од ставова, веровања и мишљења.	

	Was tust du für deine Gesundheit?	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме здравље. Оспособљавање ученика да наведе делове тела,шта га боли и да разговара о теми здравље. Подстицање критичког мишљења и изношења свог става код ученика у оквиру теме здрав живот.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да наведе делове тела, да разговара о теми здравље,опише шта он ради за своје здравље и друга пита исто,замоли и да савете за здрав живот.	Уме да конструише знање, активно одваја познато од непознатог, битно од небитног. Ученик ефикасно користи различите методе учења , прилагођава их природи градива и циљевима учења. Ученик активно, компетентно и критички учествује у демократском друштву. Развија толеранцију, поштује разлике, познаје друге културе и активно учествује у животу школе. Ученик се бави спортом, способан је да пружи прву помоћ, води рачуна о правилној исхрани. Ученик уме да сигурно и критички употребљава електронске медије приликом учења, комуницирања и у слободном времену.	
	Ein Unfall	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме несрећа. Оспособљавање ученика да опише саобраћајну или неку другу несрећу. Подстицање критичког мишљења и изношења свог става код ученика у оквиру теме саобраћај.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да извештава о саобраћајној или некој другој несрећи,користи план вожње, изнесе свој став о предностима и манама различитих саобраћајних средстава и начина путовања.		
	Menschen wie du und ich (?)	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме људи. Оспособљавање ученика да опише познате или особе из свог окружења. Упознавање	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да опише различите познате или личности из свог живота (физички и карактерно),изнесе своје мишљење о њима,наведе комаде одеће и снађе се у продавници одеће приликом		

		ученика са комадима одеће и оспособљавање ученика да се снађе у продавници гардеробе приликом куповине.	куповине.		
	Partnerschaften	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме партнерски односи. Оспособљавање ученика да разуме личне огласе, да опише људе. Охрабривање ученика да опише свог идеалног партнера. Подстицање ученика да изнесе свој став о различитим начинима живота и животним изборима.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да разуме и користи садржај личних огласа, говори о карактерним особинама људи, изнесе свој став на питање „Како изгледа твој идеалан партнер/партнерка?“, наведе хороскопске знаке и дискутује и изнесе свој став о различитим начинима живота.		
	Jobs und Berufe	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме посао и занимање. Оспособљавање ученика да опише различита занимања и наведе њихове предности и мане. Оспособљавање ученика да разуме оглас за посао и на исти одговори. Охрабривање ученика да представи своје планове за будућност и опише своје идеално занимање.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да наведе предности и мане одређених занимања, опише своје идеално занимање, представи своје планове за будућност, разуме оглас за посао и на исти одговори.		

	Zukunftsvisionen	Упознавање са најосновнијим вокабуларом и језичким структурама у оквиру теме будућност. Оспособљавање ученика да говори о својим плановима за будућност и изнесе своје жеље и наде. Охрабривање ученика да прича о својој прошлости, садашњости и будућности.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да говори о својим плановима за будућност, изнесе своја предвиђања о будућности у свету генерално, говори о својим жељама и надама, друга пита за исте, опише своју прошлост, садашњост и будућност.		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: Индивидуални рад, Рад у групи, Рад у пару, Пленум, Фронтални рад

Наставне методе: Монолошка, Дијалогска, Хеуристичка, Рад са књигом, Метода самосталног рада, Презентација

Наставна средства: Књига, Табла, Креда, Це-де, Копије

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:
НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ

Основни ниво: Слушање: Ученик схвата смисао краће спонтане интеракције између двоје или више саговорника у личном, образовном и јавном контексту.

Говор: Ученик описује блиско окружење (особе, предмете, места, активности, догађаје)

Средњи ниво: Читање: Ученик разуме општи смисао и релевантне информације у текстовима о блиским темама из образовног и јавног контекста.

Писање: Ученик пише према упутству дескриптивне и наративне текстове о разноврсним темама из области личних интересовања и искуства.

Ученик пише прегледан и разумљив текст у коме су правопис, интерпункција и организација углавном добри.

Напредни ниво: Ученик разуме целокупни репертоар граматичких структура и активно користи све уобичајене граматичке структуре.

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: *Le nouveau taxi 2!*, уџбеник за први и други разред средње школе, аутор: *Robert Menand*

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Француски језик		Слушање-оспособљавање ученика за	- Разуме краће дијалоге (до 10 реплика / питања и одговора), приче, поруке и	Компетенција за целоживотно учење	Матерњи језик

	ОПШТЕ ТЕМЕ - Свакодневни живот (комуникација међу младима, генерацијски конфликти и начини превазилажења, међувршњачка подршка) -Образовање (образовање у земљама чији се језик учи, школовање које припрема за студије или свет рада, образовање за све) - Познати региони у земљама чији се језик учи, њихова обележја - Културни живот (манифестације које млади радо посећују у земљи и земљама чији се језик учи, међународни пројекти и учешће на њима) - Заштита човекове околине (акције на нивоу града, школе, волонтерски рад) - Медији (штампа, телевизија, електронски медији)	разумевање усменог говора	захтеве исказане јасним стандардним језиком када је реч о блиским темама (комуникација, посао, путовања и слободно време) а које чује уживо или са аудио-визуелних записа - разуме и реагује на усмене поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу (позив на неку групну активност, заповест, упутство, догађај из непосредне прошлости, планови за блиску будућност, свакодневне активности, жеље и избори...)	Комуникација Решавање проблема Сарадња Одговоран однос према према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Дигитална компетенција Предузимљивост и предузетничка компетенција Рад с подацима и информацијама	Енглески језик Географија Историја Биологија Општа култура Грађанско васпитање Информатика Музичка култура Ликовна култура и историја уметности
		Читање – оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова	- разуме краће текстове (до 120-150 речи) који садрже велики проценат познатих језичких елемената, разуме садржај илустрованих текстова (стрипове, тв програм, распоред часова, ред вожње, информације на јавним местима, итд.) - проналази и издваја предвидљиве информације у текстовима из свакодневног окружења (писма, краћи новински чланци, упутства о употреби) - Може да изведе закључак о могућем значењу непознатих речи ослањајући се на општи смисао текста са темом из свакодневног живота.		

	- Интересантне животне приче и догађаји - Свет компјутера (млади и друштвене мреже)	Говор – оспособљавање ученика за кратко излагање и за учешће у дијалогу на француском језику	- даје основне информације о себи и о свом окружењу - употребљава једноставне изразе и реченице да би представио свакодневне, себи блиске личности, активности, ситуације и догађаје - у неколико једноставних реченица даје своје мишљење и изражава ставове (допадање, недопадање...)		
		Писање – оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитих садржаја	- препричава оно што је видео, доживео, чуо или прочитао; - у неколико реченица изражава сопствене потребе и интересовања (шаље личне поруке, честитке, користи електронску пошту, и сл.). - пише кратка пословна писма према датом моделу поштујући правила пословне кореспонденције		
		Интеракција – оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих порука	Поведе, настави и заврши неки једноставан разговор са саговорником; буде схваћен у размени идеја и информација о блиским темама у свакодневним ситуацијама		
		Медијација – оспособљавање ученика да преводи и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова	-на овом нивоу није предвиђена		

		Медијска писменост – оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима	-користи садржаје медијске продукције намењене учењу француског језика (штампани медији, аудио / видео записи, компакт диск, интернет, итд.)		
		Знања о језику	Коректно употребљава предвиђене језичке структуре		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, комуникативна настава уз примену техника рада у пару и у групи, Наставне методе: монолошко-дијалогска, херуистичка, активна настава, вербално-текстуалне методе (дијалог, дискусија, читање, писање), истраживачка, илустративно-демонстративна Наставна средства: текстуална (уџбеник, речник, чланци, часописи...), визуелна, аудитивна и аудио-визуелна (цртежи, слике, фотографије, CD, филмови, аудио и видео записи..)					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: ДСТ.1.1.1., ДСТ.1.1.2., ДСТ.1.1.3., ДСТ.1.1.5., ДСТ.1.1.6., ДСТ.1.1.7., ДСТ.1.1.8., ДСТ.1.1.9., ДСТ.1.1.10., ДСТ.1.1.11., ДСТ.1.1.12., ДСТ.1.1.14., ДСТ.1.1.15., ДСТ.1.1.16., ДСТ.1.1.20., ДСТ.1.1.21., ДСТ.1.1.23., ДСТ.1.1.24., ДСТ.1.2.4., Средњи ниво: ДСТ.2.1.1., ДСТ.2.1.2.,ДСТ.2.1.5., ДСТ.2.1.6., ДСТ.2.1.8., ДСТ.2.1.9., ДСТ.2.1.13., ДСТ.2.1.16., ДСТ.2.1.17., ДСТ.2.1.19., ДСТ.2.1.21., ДСТ.2.1.27.,ДСТ.2.1.29., ДСТ.2.1.30., ДСТ.2.2.3., ДСТ.2.3.7., ДСТ.2.3.8., Напредни ниво: ДСТ.3.1.3., ДСТ.3.1.10., ДСТ.3.1.13., ДСТ.3.1.17., ДСТ.3.1.22., ДСТ.3.1.24., ДСТ.3.1.25.,					

УСЛУЖИВАЊЕ

Литература : Услуживање за први и други разред угоститељско- туристичких школа Србије, Саид Дивановић Светозар Нићетин

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
	Пословна	•Оспособљавање	•познаје правила пословног		Српски језик и

У С Л У Ж И В А Њ Е	комуникација	ученика за успешну комуникацију са гостима и запосленим особљем у угоститељским објектима; •Оспособљавње ученика за обављање административно-књиговодствених послова у угоститељском објекту;	бонтонa угоститељству; •саслуша жеље (потребе) госта и адекватно реагује на њих; • дочека, прихвати и смести госта за сто; • показује љубазност, предусретљивост у опхођењу са гостом; •наведе врстеи садржај понуде угоститељског објекта; •наведе карактеристике различитих врста јела, пића и напитака које се служе у угоститељским објекту; • препоручи госту адекватну комбинацију јела и пића; • примењује различите начине наплате рачуна; • води књигу шанка; • пише требовање и утврди стање у шанку; • води књигу пазара, сортира рачуне по врсти, упише рачуне у дневни извештај; • утврди и преда дневни пазар; • наведе елементе добре угоститељске праксе. •класификује пића и напите	- Компетенције за целоживотно учење - Комуникација (уважавање саговорника слобода у изражавању ставова и мишљења) - Дигитална компетенција - Сарадња - Решавање проблема - Рад са подацима и информацијама - Одговоран однос према здрављу	књижевност, енглески језик, грађанско васпитање, исхрана, здравствена култура

			према групама у карти пића, винској карти, барској карти и ценовнику пића; • врши правилно опхођење са гостима и колегама показујући љубазност, културу и предусретљивост.		
	Услуживање пића и напитака	•Оспособљавање ученика за квалитетно услуживање пићем и напицима у различитим угоститељским објектима и различитим приликама; •Оспособљавањученика за успешну комуникацију са гостима и запосленим особљем у угоститељским објектима;	• наводи појам, улогу и значај точионице пића; •Рукује опремом, уређајима инвентаром точионице пића; •наведе основне карактеристике пића и напитака; •правилно прилази госту приликом услуживања пића и напитака; • услужује алкохолна и безалкохолна пића у одређеним приликама, ресторану и кафани; •припрема топле и хладне напитке; • услужује топле и хладне напитке у одређеним приликама доручковаоници, ресторану и кафани; • препознаје пића , напитке и барске мешавине из инструмената понуде; • примењује основне технике припремања, сервирања и ношења пића, барских		

			мешавина и напитака; • познаје врсте и географско порекло вина и виногорја у Србији, региону и свету;		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални облик рада, интерактивна настава, групни рад, пројектна настава Наставне методе: монолошко-дијалошка, дијалошка, илустративна, презентација, показне вежбе Наставна средства: уџбеник, цртежи, табеле, панои, шеме, интернет, инвентар за услуживање					

БЛОК НАСТАВА

Литература :Услуживање за први и други разред угоститељско- туристичких школа Србије, Саид Дивановић Светозар Нићетин

Предмет	Област- наставна тема	Циљеви	Исходи	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
У С Л У Ж И В А Њ Е У Б	Пословна комуникација Инструменти понуде и документи продаје	•Појам пословне комуникације и њене улоге у угоститељству; •Дочек. прихва ти смештај гостију •Регистровање поруџбине, прављење и наплата рачуна •Вођење књиге шанка,књиге требовањei књиге отписа •Карта пића, кафанска карта и винска карта. •Јеловник, анкетни	•Познаје правила пословног бонтона у угоститељству; •Саслуша жеље (потребе) госта и адекватно на њих реагује; •Дочека, прихвати и смести госта за сто; •Показује љубазност, предусретљивост у опхођењу са гостом: •Уме да попише стање у књизи шанка. •Наведе врсте и садржај понуде	- Компетенције за целоживотно учење - Комуникација (уважавање саговорника слобода у изражавању ставова и мишљења) - Дигитална компетенција - Сарадња - Решавање проблема - Рад са подацима и информацијама - Одговоран однос према здрављу	Здравствена култура, грађанско васпитање, куварство, посластичарство, основе туризма и угоститељства.

Л О К У		јеловник, мени карта и др.	угоститељског објекта; •Класификује поделу хране у угоститељству; •Наведе карактеристике различите врсте јела, пића, посластица и напитака које се услужују у угоститељству; •Препоручи госту адекватну комбинацију јела, салате, посластице који се услужују у угоститељском објекту.		
	Точионица пића	•Опрема, уређаји у точионици пића	•Рукује са опремом и уређајима и одржава радну хигијену.		
	Услуживање пића и напитака	•Класификација и подела пића у угоститељству	•Препоручи госту адекватну комбинацију јела и пића;		
	Алкохолна пића	•Подела врсте, норматив, припрема, сервирање и услуживање	•Разврстава пића и влада нормативом, адекватно сервира и услужује.		
	Топли и хладни напаци	•Подела врсте, норматив, припрема, прилози сервирање и услуживање	•Разврстава топле напите са прилозима, правилно сервира и услужује.		
	Барске мешавине	•Опрема, уређаји и инвентар за припрему	•Препознаје инвентар за услуживање у барском пословању и		

		барских мешавина; •Подела и начин сервирања барских мешавина.	влада барским мешавинама.		
	Вина и виногорја Србије	•Подела вина; •Виногорја Србије.	•Препознаје основну поделу вина из познатих виногорја Србије.		
	Вина и виногорја	•Чување, сервирање, презентовање, отварање и услуживање вина.	•Разуме важност чувања вина, правилно сервирање, отварање и услуживање.		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: Фронтални облик рада, интерактивна настава, групни рад, пројектна настава

Наставне методе: монолошко-дијалогска, дијалогска, илустративна, презентација, показне вежбе

Наставна средства: уџбеник, цртежи, табеле, панои, шеме, интернет, инвентар за услуживање

ОСНОВЕ КУВАРСТВА И ПОСЛАСТИЧАРСТВА

РАЗРЕД:Други

ЛИТЕРАТУРА: Куварство и посластичарство са практичном наставом за 3. разред угоститељско-туристичке школе, Завод за уџбенике,Београд, 2000

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Основе куварства и посластичарства	Основе куварства	Упознавање ученика са карактеристикама, начином припреме и	- разликује кухињска одељења; - разликује	Комуникација за целоживотно учење	Здравствена култура Услуживање

		сервирања јела која услужује	сировине у куварству према групама; • познаје стручну терминологију у куварству; • објасни различите врсте термичке обраде намирница; • препознаје састав и начин припреме и сервирања јела по • групама и врстама; • објасни начине чувања јела од тренутка припреме до • услуживања.	Вештина комуникације Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Сарадња Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Исхрана Страни језик Рачунарство и информатика Сви стручни предмети
		• Упознавање ученика са карактеристикама и начинима сервирања посластица које услужује	• препознаје стручну терминологију у посластичарству • разликује посластице по врстама • објасни састав посластице • опише начин припреме посластице • опише начин чувања различитих		

			врста посластица од тренутка припреме до сервирања • препознаје основне нормативе посластица у зависности од угоститељске услуге • опише начине декорисања посластице у зависности од угоститељске услуге • опише начин сервирања посластице у зависности од угоститељске услуге		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Вербална, демонстративна, комбинована, практичан рад Наставна средства: Текстуална, визуелна, аудио-визуелна, мануелна					

ПСИХОЛОГИЈА У ТУРИЗМУ И УГОСТИТЕЉСТВУ

ЛИТЕРАТУРА: Кузмановић, Б.; Штајнбергер, И. (2008). Психологија за трећи и четврти разред трговинских, угоститељско туристичких и школа за личне услуге. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПСИХОЛОГИЈА У ТУРИЗМУ И УГОСТИТЕЉСТВУ	Психологија као наука	Упознавање са предметом психологије и њеном применом у угоститељству и туризму	Ученик зна да објасни предмет изучавања психологије и њену примену у угоститељству/туризму; Ученик зна да објасни органске основе психичког живота	Компетенција за целоживотно учење (ученик планира време за учење, организује процес учења, активно конструише знања, селекује познато од непознатог, разликује битно од небитног, резимира основне идеје, користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења, разликује чињенице од интерпретација и ставова, разликује аргументе према снази и релевантности, процењује властиту успешност у учењу, открива тешкоће и зна како да их превазиђе); Комуникација (активно доприноси неговању културе дијалога, поштује основне	Српски језик и књижевност Страни језик Предузетништво Услуживање Професионална пракса Социологија са правима грађана Грађанско васпитање
	Психички процеси и особине	Стицање основних знања о природи психичких процеса и особина и разумевање психичког живота особе као целине међусобно повезаних процеса и особина	Ученик зна да опише процес опажања других особа и факторе од којих тај процес зависи; познаје појам пажње и чиниоце од којих она зависи; познаје основе о процесима учења и разликује врсте учења; уме да објасни процес памћења и факторе који доводе до заборављања; познаје основе о појмовима мишљења и интелигенције; познаје основе емоционалног живота човека и опише значај емоција за душевно здравље човека; ученик зна да објасни шта су мотиви и наведе врсте и карактеристике мотива; ученик објашњава појам и врсте фрустрација, конфликта и начине реаговања на њих		

	Личност	Стицање општих знања о психологији личности: структура, динамика и развој личности	Ученик зна да наведе дефиницију појма личности; разликује основне појмове структуре личности и наводи њихове основне карактеристике; препознаје тип личности и карактеристике типова личности према Јунгу; зна да наведе факторе који утичу на развој личности; зна да наведе карактеристике зреле личности.	норме комуникације, ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације, уме јасно да искаже одређени садржај, уважава саговорника, изражава своје мишљење на конструктиван начин поштујући принципе конструктивне комуникације, ученик користи одговарајући стил комуникације у складу са научним дисциплинама); Рад с подацима и информацијама (ученик упоређује различите изворе података, процењује њихову поузданост, користи информационе технологије, препознаје значај поузданих и релевантних података); Решавање проблема (ученик проналази и осмишљава могуће начине решавања проблемских ситуација, уме да	
	Међуљудски односи на раду	Упознавање са принципима и законитостима људског понашања у групи и у процесу рада Развијање свести о личној одговорности за међуљудске односе Усвајање социјалних вештина за конструктивно решавање конфликта	Ученик разликује основне врсте група и њихову структуру; зна да објасни разлику између групе и тима; препознаје различите улоге које имају чланови тима; ученик разликује вођство од руковођења; зна да наведе карактеристике сарадње и такмичења; уме да опише различите типове конфликта у групи; ученик оспособљен да на примеру објасни важност позитивне психолошке климе у групи/организацији; ученик спреман да увиди сопствено понашање у раду.		
	Комуникација	Стицање општих знања о комуникацијском процесу и унапређење вештине комуникације са гостом/клијентом	Ученик зна да наведе основне елементе комуникационог процеса; ученик разликује вербалну од невербалне комуникације и њихове карактеристике; ученик наводи факторе који доводе до неспоразума и уме да објасни начине њиховог негативног деловања по наставак комуникације; демонстрира		

			технике успешне комуникације ; ученик препознаје специфичности комуникације са гостом/ клијентом и уме да примени технике успешне комуникације у решавању најчешћих комуникацијских конфликата са њима.	процени добре и лоше страни потенцијалних решења, ученик припрема примену решења и вреднује примену датог решења у проблемским ситуацијама); Сарадња (конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе и остваривању заједничких циљева, активно слуша и поштује сараднике, ангажује се у реализацији предузетих обавеза у оквиру групног рада, учествује у преиспитивању рада групе и доприноси унапређењу њеног рада); Одговорно учешће у демократском друштву (активно учествује у животу школе и заједнице, поштује друге, доприноси толеранцији и равноправности, има осећање припадности одређеним групама и заједницама, изражава свој идентитет, залаже	

				се за слодинарност и учествује у хуманитарним активностима); Предузимљивост и предузетничка компетенција (ученик разуме важност личне активације, уме да идентификује и адекватно представи своје способности и вештине, уме да заступа и искаже своје идеје, да утиче на друге, кроз развој вештине јавног говора, преговарања и вештине решавања конфликта, зна да комуницира);	
	Психологија опхођења са гостима	Усвајање знања и развијање вештина значајних за опхођење са гостом	Ученик зна да објасни и демонстрира особине угоститељског радника потребне за успешно обављање посла ; ученик зна да објасни и демонстрира последице добре и лоше прве импресије коју угоститељски радник оставља на госта; ученик уме да објасни и демонстрира општа и специфична правила опхођења са гостима ; ученик уме да објасни и демонстрира основне принципе продаје угоститељских услуга на примеру; ученик описује и демонстрира на примеру како се ствара		

			поверење код госта; разликује и објашњава мотиве куповине који опредељују госта ; ученик разликује врсте гостију с обзиром на својства и особености њиховог понашања		
	Психологија рекламе	Развијање свести о неопходности планирања маркетиншких стратегија угоститељству и туризму	Ученик познаје и разликује врсте промотивних средстава и уме да препозна њихове предности и слабости ; ученик зна основне психолошке принципе које треба да задовољи рекламна порука; ученик зна основне принципе деловања рекламе на циљну групу; ученик уме да осмисли пример рекламе за задату циљну групу корисника.		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални; индивидуални; рад у пару; рад у групи

Наставне методе: монолошко-дијалoшка; дијалoшка (херуистички разговор); демонстрациона метода; метода решавања проблема

Наставна средства: уџбеник; свеске; материјали за активности на часу (папири са задацима, табеле за попуњавање, текстови са проблемским ситуацијама); материјал са презентација

ЕКОНОМИКА ТУРИСТИЧКИХ И УГОСТИТЕЉСКИХ ПРЕДУЗЕЋА

ЛИТЕРАТУРА: Економика и организација предузећа за други разред угоститељско-туристичке школе, аутор : Љиљана Косар, издавач : Завод за уџбенике, Београд, 2007

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЕКОНОМИКА ТУРИСТИЧКИХ И УГОСТИТЕЉСКИХ ПРЕДУЗЕЋА	Појмовно одређење економике и организације	Упознавање ученика са економиком и организацијом предузећа	Ученик је у стању да : -дефинише економику као науку	-Ученик активно конструише знање,	Пословна економија, рачуноводство, основе туризма и

	предузећа		-дефинише организацију као науку -познаје циљеве изучавања економике и организације предузећа	учава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног	угоститељства, предузетништво
	Појам угоститељско-туристичког предузећа	Упознавање ученика са угоститељско-туристичким предузећима	Ученик је у стању да : -дефинише угоститељско и туристичко предузеће и њихове задатке -познаје карактеристике угоститељског и туристичког предузећа	-Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења -Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано)	
	Средства угоститељског и туристичког предузећа	Упознавање ученика са пословним средствима угоститељског и туристичког предузећа	Ученик је у стању да : -дефинише средства угоститељског и туристичког предузећа -познаје облике и амортизацију основних средстава -познаје облике обртних средст.	-Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује	
	Извори средстава	Упознавање ученика са изворима средстава угоститељског и туристичког предузећа	Ученик је у стању да : -дефинише изворе средстава -разликује сопствене и туђе изворе средстава		
	Расходи угоститељског и туристичког предузећа	Упознавање ученика са расходима предузећа и калкулацијом цене производа и услуга у туризму и угоститељству	Ученик је у стању да : -дефинише утрошке, трошкове и расходе предузећа -разликује појмове: утрошке, трошкове и расходе предузећа -познаје врсте трошкова -познаје карактеристике трошк. -израђује калкулацију -разликује врсте калкулација -познаје специфичности обрачуна трошкова и утврђивање цена у туризму и угоститељству	-Ученик проналази / осмишљава могућа решења проблемске ситуације -Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење	
	Резултати рада и расподела	Упознавање ученика са резултатима рада и расподелом	Ученик је у стању да : -дефинише укупан приход -разликује приходе предузећа		

			-утврђује резултате предузећа -познаје начин распоређивања резултата предузећа (добитак, губитак)	-Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду	
	Мерила успешности пословања угоститељског и туристичког предузећа	Упознавање ученика са мерилима успешности угоститељског и туристичког предузећа	Ученик је у стању да : -дефинише мерила успешности -познаје продуктивност рада -познаје економичност рада -познаје рентабилност рада	-Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални, комбиновани Наставне методе: Монолошко-дијалогски, дијалогски, демонстративни, комбиновани рад, методе АОН : грудве снега, галеријска шетња, плакат, презентација, шеме Наставна средства: Текстуална					

ТУРИСТИЧКА ГЕОГРАФИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Више извора

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ТУРИСТИЧКА ГЕОГРАФИЈА	Географски и туристички положај Србије	Проширивање знања о географском и туристичком положају Србије.	Опише и покаже на карти положај Србије у Европи; Објасни значај географског положаја за развој туризма на примеру Србије	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и	Историја, књижевност, биологија,

	Природне туристичке вредности Србије	Проширивање знања о природним туристичким вредностима Србије.	Класификује природне туристичке вредности Србије према генези и функцији; Наведе и лоцира на карти природне туристичке вредности Србије;Објасни разлоге атрактивности природних туристичких вредности Србије	информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу и околини Естетичка компетенција	
	Антропогене туристичке вредности Србије	Усвајање знања о антропогеним туристичким вредностима Србије	Подели антропогене туристичке вредности Србије по врстама; Издвоји специфичности најатрактивнијих антропогених туристичких вредности Србије.		
	Материјална основа туризма	Стицање знања о утицају материјалне основе на развој туризма у Србији	Разликује факторе туристичког промета; Наведе врсте саобраћаја који се користи у туризму; Одреди предности и недостатке сваке врсте саобраћаја који се користи у туризму; Познаје обим и структуру смештајних и угоститељских капацитета Србије.		

	Правци туристичког кретања у Србији	Усвајање знања о правцима туристичких кретања у Србији	Наведе и покаже на карти најважније правце кретања туриста у Србији		
	Перспективе развоја туризма Србије	Коришћење стечених знања у прогнозирању перспектива развоја туризма Србије.	Састави карту природних и антропогених вредности завичаја Наброји локалне ресурсе у средини у којој живи, који јесу или би могли представљати туристичку атракцију Наброји могуће правце развоја туризма Србије Припреми промоцију туристичког садржаја изабраног по сопственом избору		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални, фронтални, групни					
Наставне методе: дијалогска, монолошка, текстуална					
Наставна средства: карта, уџбеник, интернет					

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Збирка решених задатака за 3. и 4. разред средње школе, Круг, Београд, Милорад Јоковић и Иванка Томић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Математика	Аналитичка геометрија у равни	Стицање основних знања и вештина из аналитичке геометрије тачке, праве и круга	Познаје Декартов координатни систем и како се у њему представља тачка Одреди растојање између тачака Одреди једначину праве кроз две тачке	1) Комуникација 2) Рад са подацима и информацијама 3)Решавање проблема	1)Куварство 2) Стручни предмети који су повезани са предметом Куварство 3) Предузетништво 4) Француски језик 5) Туристичка географија
	Елементи финансијске математике	Стицање нових знања о каматном рачуну Стицање основних знања о пропорцијама и процентном рачуну и њихова примена	Препозна разлике између простог и сложеног каматног рачуна Израчуна одређен део неке величине Објасни основне појмове везане за каматни рачун и израчуна потребне величине у каматном рачуну		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					

Облици рада: Фронтални, индивидуални Наставне методе: Предавачка метода, метода дијалога, хеуристичка метода Наставна средства: Креда и табла
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ
Основни ниво: 2.МА.1.4.2. Примењује рачун са пропорцијама и процентни рачун при решавању једноставних практичних проблема. 2.МА.1.2.4. Користи координатни систем за представљање једноставних геометријских објеката у равни. Средњи ниво: 2.МА.2.4.2. Решава проблеме користећи пропорцију и процентни рачун. Напредни ниво: 2.МА.3.2.3. Решава проблеме користећи једначине кривих другог реда и њихових тангенти у координантном систему

ИСТОРИЈА

Предмет	Тема	Циљ	Исходи	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Историја	Српска држава и државност	Проширивање знања о настанку модерне српске државе и најважнијим одликама српске државности. Развијање свести о значају средњовековне државности за настанак модерне српске државе. Уочавање улоге знаменитих личности у развоју српске државности. Разумевање најзначајнијих идеја модерног доба и њиховог утицаја у процесу стварања српске државе. Разумевање међународног контекста у коме настаје и	препозна различите историјске садржаје (личности, догађаје, појаве и процесе) и доведе их у везу са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом; разликује периоде у којима је постојала, престала да постоји и поново настала српска држава; наведе и упореди одлике српске државности у средњем и новом веку; уочи утицај европских револуционарних збивања на развој српске националне и државне идеје; објасни узроке и последице Српске револуције, ослободилачких ратова 1876– 1878, Балканских ратова и Првог светског рата; уочи и објасни на историјској карти промене граница српске државе; лоцира места најважнијих битака које су вођене током Српске револуције, ослободилачких ратова 1876–	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Сарадња	- Српски језик и књижевност - Географија - Социологија са правима грађана - Грађанско васпитање - Верска настава

		постоји српска држава.	1878Балканских ратова и Првог светског рата; Уочи и објасни на историјској карти промене граница српске државе; Лоцира места најважнијих битака које су вођене током Српске револуције, ослободилачких ратова 1876–1878, Балканских ратова и Првог светског рата; Опише улогу истакнутих личности у Српској револуцији, у развоју државних институција и формирању модерног политичког система, у ослободилачким ратовима 1876–1878, Балканским ратовима и Првом светском рату		
Српски народ у југословенској држави	Проширивање знања о југословенској идеји и носиоцима идеје стварања југословенске државе. Разумевање међународног контекста у коме настаје југословенска држава. Проширивање знања о одликама југословенске државе. Проширивање знања о положају српског народа у југословенској држави. Уочавање улоге знаменитих личности у политичком животу југословенске државе. Сагледавање међународног положаја југословенске државе.	Изведе закључак о значају уставности за развој модерног политичког система. Образложи најважније мотиве и узроке стварање југословенске државе; Уочи значај настанка југословенске државе за српски народ; Идентификује одлике југословенске државе као монархије и као републике; разликује особености друштвено-политичких система који су постојали у југословенској држави; Уочи и разуме међународни положај југословенске државе; Образложи допринос југословенских антифашистичких покрета победи савезника у Другом светском рату; именује најважније личности које су утицале на друштвено- политичка збивања у Југославији	Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција		

	Достигнућа српске културе	??Разумевање појма српског културног простора. ??Развијање свести о вишевековном континуитету српске културе. ??Сагледавање српске културе као дела европске културног наслеђа. ??Проширивање знања о највишим донетима и представницима српске културе. ??Развијање свести о значају образовања за општи културни напредак. ??Уочавање промена у свакодневном животу код Срба кроз векове	??разликује периоде у којима су настала најзначајнија дела српске културе; ??упореди одлике српске културе различитих периода; ??Објасни утицаје историјских збивања на културна кретања; ??Опише одлике свакодневног живота код Срба у различитим епохама и областима; ??Именује најважније личности које су заслужне за развој српске културе.		
	Српски народ и Србија у савременом свету	??Разумевање политичких и економских односа у савременом свету. ??Сагледавање међународног положаја Србије. ??Проширивање знања о најзначајнијим међународним организацијама и чланству Србије у њима. ??Проширивање знања о последицама научно-технолошког развоја на живот савременог човека.	??Идентификује најважније чиниоце у међународним политичким и економским односима; ??разуме место и улогу Србије у савременом свету; ??утврди значај чланства Србије у међународним организацијама; ??Објасни утицај савремених техничких достигнућа на повезивање људи у свету.		

СОЦИОЛОГИЈА СА ПРАВИМА ГРАЂАНА

ЛИТЕРАТУРА: В. Вулетић Социологија, С. Лилић и С. Булајић Устав и права грађана

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Социологија са правима грађана	Структура и организација друштва	Упознавање са структуром и организацијом друштва.	Схвати организацију друштва,наведе друштвене групе и организације.Да објасни улогу друштвених група.	Компетенције за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Рад са подацима и информацијама Опдговорно учешће у демократском друштву	Са историјом Са психологијом Са српским језиком и књижевношћу Са грађанским васпитањем Са филозофијом Са основима права
	Устав, демократија и механизми власти у Србији	Упознавање са појмом устава и општих прописа. Упознавање са основним одлокама правосудног система	Схвати значај устава као највишег прописа. Схвати систем правосудних органа		
	Грађанин и његова права и слободе	Усвајање основних знања о људским правима. Схвати свој положај у друштву по питању права и да схвати значај да се права њуди поштују.	Разуме основне поделе људских права и зна да препозна основна права Да подели права и класификује их у групе.		
	Култура, друштво и друштвене промене	Стицање знања основних знања о култури,религији и уметности Развијање знања о културним тековинама и очувању идентитета. Развијање знања и о цивилизацијским тековинама и потреби да се унапреде и	Препозна појмове култура религија, цивилизација Поштовање различитости и међусобно уважавање. Ученици развијају толеранцијупрема разликама у културној и религијској припадности.		

		побољшају.			
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални и комбиновани					
Наставне методе: рад на тексту, моношко-дијалошка и метод демонстрација					
Наставна средства: уџбеник, литература, медији (ТВ, штампа и интернет)					

ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК – РУСКИ

ЛИТЕРАТУРА: ПРИВЕТ ! Руски језик за трећи и четврти разред средње школе, други страни језик, аутори : Мајке Ханјц, Марија Маневич, Ирмагд Вилант, преводилац : Марија Гогич, Дата Статус, Београд, 2013 , **ПРИВЕТ !** Радна свеска за трећи и четврти разред средње школе, други страни језик, група аутора, Дата Статус, Београд, 2013

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
	Золотое время – молодость Традиции нас объединяют До чего дошел прогресс	СЛУШАЊЕ : -Оспособљавање ученика за разумевање усменог говора ЧИТАЊЕ : -Оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова ГОВОР : Оспособљавање ученика за кратко монолошко излагање и за учешће у дијалогу на руском језику	Ученик ће бити у стању да : -разуме основне поруке и захтеве исказане јасним стандардним језиком када је реч о блиским темама (кола, посао, хоби) -разуме глобално суштину нешто дужих разговора или дискусија на састанцима, који се односе на мање сложене садржаје из струке, уколико се говори разговетно стандардним језиком, поставља питања и тражи објашњења у вези са темом дискусије / разговора -разуме једноставније текстове (стандардна писма, информације о процесу рада у струци) који су писани обичним језиком или језиком струке -разуме опис догађаја и осећања	-представљање себе и других -поздрављање (састајање, растанак : формално, неформално) -идентификација и имено-вање особа, објеката, боја, бројева, итд. -давање једноставних упу-тстава и команди -изражавање молби и захвалности -изражавање извињења -изражавање потврде и негирања -изражавање допадања и недопадања -изражавање физичких сензација и потреба -исказивање просторних	Српски језик, географија, историја, социологија, психологија, економија, статистика

		ПИСАЊЕ : Оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитог садржаја ИНТЕРАКЦИЈА : Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на руском језику и размену краћих писаних порука МЕДИЈАЦИЈА : Оспособљавање ученика да преводи, сажима и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ : Оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима	-разуме основни садржај као и важније детаље у извештајима, брошурама и уговорима везаним за струку -једноставним средствима опише статус и образовање, будуће запослење -описује делатност, фирму, процес рада или пак преприча телефонски разговор или одлуке неког договора у оквиру познате лексике -образложи краће своје намере, одлуке, поступке -попуњава рачуне, признанице и хартије од вредности -напише једноставно пословно писмо према одређеном моделу -описује и појасни садржај шема и графикана везаних за струку -поведе, настави и заврши неки једноставан разговор, под условом да је лице у лице са саговорником -буде схваћен у размени идеја и информација о блиским темама у предвидљивим, свакодневним ситуацијама -сажима садржај текста, филма, разговора и сл. -идентификује различита гледишта о истој теми -коректно употребљава једноставне структуре користећи зависне реченице (уз одређене системске елементарне грешке које глобални смисао не доводе у	и временских односа -давање и тражења информација и обавештења -описивање и упоређивање лица и предмета -изрицање забрана и реаговање на забрану -изражавање припадања и поседовања -скретање пажње -тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања -тражење и давање дозволе -исказивање честитки -исказивање препоруке -изражавање хитности и обавезности -исказивање сумње и несигурности

			питање)	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода				
Облици рада: Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Наставне методе: Монолошко-дијалoшка, дијалoшка, рад на тексту Наставна средства: Уџбеник, радна свеска, табла, креда, CD				
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ				
Основни ниво: Средњи ниво: Лексикографија – служење двојезичним речницима Напредни ниво:				

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

Именице

Скраћенице (ВУЗ, МГУ). Род абрeвијатура. Познатији наши и страни географски називи са специфичностима у роду, броју и промени.

Заменице

Систематизација неодређених заменица са –то, нибудь

Придеви

Утврђивање и систематизација придевских облика

Бројеви

Читање децимала и разломака (0,1-ноль целых одна десятая, 2,4-две целых четыре десятых ,½-одна вторая (половина)).

Глаголи

Радни глаголски придев садашњег времена

Радни глаголски придев прошлог времена

Пасивни глаголски придеви-употреба

СИНТАКСА

Реченице са субјектом типа мы с вами

Реченице с куполама являются, называются

Реченице са куполом есть

Реченице са трпним глаголским придевом у предикату (Лес посажен недавно)

Реченице са одредбом за приближну количину (В классе было учеников тридцать)

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: Direkt, уџбеник и радна свеска. Немачки језик за трећи разред гимназије и средњих стручних школа. Седма година учења. Издање: Klett.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
НЕМАЧКИ ЈЕЗИК	- Свакодневни живот (генерацијски конфликти и начини превазилажења) - Образовање (образовање за све, пракса и припреме за будуће занимање, размена ученика) - Познате фирме, предузећа, установе, институције у земљама чији се језик учи - Културни живот (међународни пројекти и учешће на њима) - Заштита човекове околине (волонтерски рад) - Медији (штампа, телевизија, електронски медији) - Историјски догађаји/линости из земаља чији се језик	Слушање - оспособљавање ученика за разумевање усменог говора	- разуме краће дијалоге (до 15 реплика / питања и одговора), приче, друге врсте текстова и песме о темама предвиђеним наставним програмом, које чује уживо, или са аудио-визуелних записа - разуме општи садржај и издвоји кључне информације из краћих аутентичних текстова из свакодневног живота после 1-2 слушања (обавештења са разгласа на станици, аеродрому, у супермаркету или у школи) - разуме и реагује на одговарајући начин на усмене поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу (позив на групну активност, заповест, упутство, догађај из непосредне прошлости, планови за блиску будућност, свакодневне активности, жеље и избори, итд.) - разуме краће рекламе, радио и ТВ емисије о темама предвиђеним наставним програмом из домена свакодневног језика као и	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Решавање проблема - Сарадња - Одговоран однос према према здрављу - Одговоран однос према околини - Естетичка компетенција - Дигитална компетенција	- Матерњи језик - Енглески језик - Географија - Историја - Биологија - Општа култура - Грађанско васпитање - Информатика - Психологија - Социологија - Музичка култура - Ликовна култура и историја уметности

	учи - Свет компјутера (предности и мане употребе компјутера)		пословног.	- Предузимљивост и предузетничка компетенција Рад с подацима и информацијама	
		Писање Оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитог садржаја	- пише реченице и краће текстове (до 100 речи) чију кохерентност и кохезију постиже користећи познате језичке елементе у вези са познатим писаним текстом или визуелним подстицајем - записује кључне информације и препричава оно што је видео, доживео, чуо или прочитао - користи писани код за изражавање сопствених потреба и интересовања (шаље личне поруке, честитке, користи електронску пошту, пише лична писма и сл.) - у кратким формалним и неформалним писмима (обавештење професорима, суседима, тренеру) примењује облике обраћања, молбе, поздрава и захваљивања - записује планове, задатке и друге захтеве који му се усмено саопштавају.		
		Говор – оспособљавање ученика за кратко излагање и за учешће у дијалогу на немачком језику	- усклађује интонацију, ритам и висину гласа са сопственом комуникативном намером и са степеном формалности говорне ситуације - поред информација о себи и свом окружењу описује или		

			извештава у неколико реченица о догађајима и активностима (познату радњу или ситуацију) у садашњости, прошлости и будућности, користећи познате језичке елементе (лексику и морфосинтаксичке структуре) - препричава и интерпретира у неколико реченица садржај писаних, илустрованих и усмених текстова на теме предвиђене наставним програмом као и на теме из других наставних предмета користећи познате језичке елементе (лексику и морфосинтаксичке структуре) - у неколико реченица изражава своја осећања, мишљење и ставове аргументујући их (допадање, недопадање, противљење, итд.), користећи познате језичке елементе (лексику и морфосинтаксичке структуре) - једноставним речима описује лица, догађаје, ситуације и предмете из окружења и упоређује их са другима из области свог интересовања као и из одређених садржаја других наставних предмета.		
		Читање-оспособљавање ученика за	- разуме краће текстове (до 200 речи), који садрже већи проценат познатих језичких елемената, интернационализама, структуралних и лексичких, а		

		ункционално читање и разумевање различитих, узрасно и садржајно примерених врста текстова ради информисања, извршавања упутстава и остварења естетског доживљаја (читање ради личног задовољства)	чији садржај је у складу са развојним и сазнајним карактеристикама, искуством и интересовањима ученика - разуме и адекватно интерпретира садржај илустрованих текстова (стрипове, ТВ програм, биоскопски програм, ред вожње, информације на јавним местима итд.) користећи језичке елементе предвиђене наставним програмом - проналази и издваја предвидљиве информације у текстовима из свакодневног окружења (писма, краћи новински чланци, упутства о употреби, огласи, плакати, каталози) - може да изведе закључак о могућем значењу непознатих речи ослањајући се на општи смисао текста са темом из свакодневног живота - разуме краће текстове у вези са градивом других предмета, ослањајући се на општи смисао текста и предходно стечена знања.		
		Интеракција – оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих порука	- у стварним и симулираним говорним ситуацијама са саговорницима размењује исказе у вези с контекстом учионице, као и о свим осталим темама предвиђеним наставним програмом (укључујући и размену мишљења и ставова		

			према стварима, појавама из домена њиховог интересовања, свакодневног живота и живота младих, користећи познате морфосинтаксичке структуре и лексику) - учествује у комуникацији и поштује социокултурне норме комуникације (тражи реч, не прекида саговорника, пажљиво слуша друге, итд) - да одговори на ограничен број непосредних питања која се надовезују уз могућност да му се понове и пружи помоћ при формулисању одговора.		
		СОЦИОКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА Стицање и овладавање социокултурним компетенцијама неопходним за писану и усмену употребу језика	- у оквиру поља свог интересовања, знања и искуства, препозна и разуме сличности и разлике у погледу навика (вербална и невербална комуникација), обичаја, менталитета и институција које постоје између наше земље и земаља чији језик учи - препозна и разуме најчешће присутне културне моделе свакодневног живота земље и земаља чији језик учи - препозна и адекватно реагује на формалност говорне ситуације - адекватно користи најфреквентије стилове и регистре у вези са знањима из страног језика, али и из осталих области школских знања и		

			животних искустава - адекватно реагује на прагматичке функције говорних чинова у циљном језику различите од оних у Л1 (степен форманости, љубазности, као и паралингвистичка средства: гест, мимика, просторни односи међу говорницима, итд.) - учествује у свим видовима модерне комуникације (електронске поруке, СМС поруке, дискусије на блогу или форуму, дрштвене мреже) - користи све досад наведене стратегије развоја комуникативних компетенција примењујући језик струке у складу са нивоом знања језика и потребама		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, комуникативна настава уз примену техника рада у пару и у групи, Наставне методе: монолошко-дијалошка, херуистичка, активна настава, вербално-текстуалне методе (дијалог, дискусија, читање, писање), истраживачка, илустративно-демонстративна Наставна средства: текстуална (уџбеник, речник, чланци, часописи...), визуелна, аудитивна и аудио-визуелна (цртежи, слике, фотографије, CD, филмови, аудио и видео записи..)					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: ДСТ.1.1.1., ДСТ.1.1.2., ДСТ.1.1.3., ДСТ.1.1.5., ДСТ.1.1.6., ДСТ.1.1.7., ДСТ.1.1.8., ДСТ.1.1.9., ДСТ.1.1.10., ДСТ.1.1.11., ДСТ.1.1.12., ДСТ.1.1.14., ДСТ.1.1.15., ДСТ.1.1.16., ДСТ.1.1.20., ДСТ.1.1.21., ДСТ.1.1.23., ДСТ.1.1.24., ДСТ.1.2.4., Средњи ниво: ДСТ.2.1.1., ДСТ.2.1.2., ДСТ.2.1.5., ДСТ.2.1.6., ДСТ.2.1.8., ДСТ.2.1.9., ДСТ.2.1.13., ДСТ.2.1.16., ДСТ.2.1.17., ДСТ.2.1.19., ДСТ.2.1.21., ДСТ.2.1.27., ДСТ.2.1.29., ДСТ.2.1.30., ДСТ.2.2.3., ДСТ.2.3.7., ДСТ.2.3.8.,					

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА: *Le nouveau taxi 3!*, уџбеник за трећи и четврти разред средње школе, аутор: *Robert Menand, Anne-Marie Johnson*

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Француски језик	ОПШТЕ ТЕМЕ - Свакодневни живот (генерацијски конфликти и начини превазилажења) - Образовање (образовање за све, пракса и припреме за будуће занимање, размена ученика) - Познате фирме, предузећа, установе, институције у франкофоним земљама - Културни живот (међународни пројекти и учешћена њима) - Заштита човекове околине (волонтерски	Слушање- оспособљавање ученика за разумевање усменог говора	- Разуме краће дијалоге (до 15 реплика / питања и одговора), приче, поруке и захтеве исказане јасним стандардним језиком када је реч о блиским темама (комуникација, посао, културни живот, путовања и слободно време) а које чује уживо или са аудио-визуелних записа - разуме општи садржај из краћих текстова из свакодневног живота после 1-2 слушања (обавештења са разгласа на станици, аеродрому, у супермаркету или у школи) - разуме краће рекламе, радио и ТВ емисије - разуме и реагује на усмене поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу (позив на неку групну активност, заповест, упутство, догађај из непосредне	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Сарадња Одговоран однос према према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција	Матерњи језик Енглески језик Географија Историја Биологија Психологија Социологија Општа култура Грађанско васпитање Информатика Музичка култура Ликовна култура и историја уметности

	рад) - Медији (штампа, телевизија, електронски медији) - Историјски догађаји/линости из земаља чији се језик учи - Свет компјутера (предности и мане употребе компјутера) - Вођење евиденције и документације у администрацији		прошлости, планови за блиску будућност, свакодневне активности, жеље и избори...)	Дигитална компетенција Предузимљивост и предузетничка компетенција Рад с подацима и информацијама	
		Читање – оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова	- разуме краће текстове (до 200 речи) који садрже велики проценат познатих језичких елемената, разуме садржај илустрованих текстова (стрипове, tv програм, распоред часова, ред вожње, информације на јавним местима, итд.) - проналази и издваја предвидљиве информације у текстовима из свакодневног окружења (писма, краћи новински чланци, упутства о употреби) - Може да изведе закључак о могућем значењу непознатих речи ослањајући се на општи смисао текста са темом из свакодневног живота.		
		Говор – оспособљавање ученика за кратко излагање и за учешће у дијалогу на француском језику	- даје основне информације о себи и о свом окружењу, представља себи блиске личности, активности, ситуације и догађаје - у неколико реченица изражава своја осећања, мишљење и ставове аргументујући их (допадање, недопадање, противљење, итд.), користећи познате језичке елементе - једноставним речима описује лица, догађаје, ситуације и		

			предмете из окружења		
		Писање – оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитих садржаја	- записује кључне информације и препричава оно што је видео, доживео, чуо или прочитао - у неколико реченица изражава сопствене потребе и интересовања (шаље личне поруке, честитке, користи електронску пошту, и сл.). - у кратким формалним и неформалним писмима (обавештење професорима, суседима, тренеру) примењује облике обраћања, молбе, поздрава и захваљивања - записује планове, задатке и друге захтеве који му се усмено саопштавају.		
		Интеракција – оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих порука	- Поведе, настави и заврши неки једноставан разговор са саговорником; буде схваћен у размени идеја и информација о блиским темама у свакодневним ситуацијама		
		Медијација – оспособљавање ученика да преводи и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова	- Препричава садржај текста, разговора, договора		
		Медијска писменост – оспособљавање ученика да користе медије као изворе	-користи садржаје медијске продукције намењене учењу француског језика (штампани медији, аудио / видео записи,		

		информација и развијају критичко мишљење у вези са њима	компакт диск, интернет, итд.)		
		Знања о језику	Коректно употребљава предвиђене језичке структуре		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, индивидуални, комуникативна настава уз примену техника рада у пару и у групи, Наставне методе: монолошко-дијалозна, херуистичка, активна настава, вербално-текстуалне методе (дијалог, дискусија, читање, писање), истраживачка, илустративно-демонстративна Наставна средства: текстуална (уџбеник, речник, чланци, часописи...), визуелна, аудитивна и аудио-визуелна (цртежи, слике, фотографије, CD, филмови, аудио и видео записи..)					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: ДСТ.1.1.1., ДСТ.1.1.2., ДСТ.1.1.3., ДСТ.1.1.5., ДСТ.1.1.6., ДСТ.1.1.7., ДСТ.1.1.8., ДСТ.1.1.9., ДСТ.1.1.10., ДСТ.1.1.11., ДСТ.1.1.12., ДСТ.1.1.14., ДСТ.1.1.15., ДСТ.1.1.16., ДСТ.1.1.20., ДСТ.1.1.21., ДСТ.1.1.23., ДСТ.1.1.24., ДСТ.1.2.4., Средњи ниво: ДСТ.2.1.1., ДСТ.2.1.2.,ДСТ.2.1.5., ДСТ.2.1.6., ДСТ.2.1.8., ДСТ.2.1.9., ДСТ.2.1.13., ДСТ.2.1.16., ДСТ.2.1.17., ДСТ.2.1.19., ДСТ.2.1.21., ДСТ.2.1.27.,ДСТ.2.1.29., ДСТ.2.1.30., ДСТ.2.2.3., ДСТ.2.3.7., ДСТ.2.3.8., Напредни ниво: ДСТ.3.1.3., ДСТ.3.1.10., ДСТ.3.1.13., ДСТ.3.1.17., ДСТ.3.1.22., ДСТ.3.1.24., ДСТ.3.1.25.,					

УСЛУЖИВАЊЕ

Литература :Услуживање за трећи разред угоститељско- туристичких школа , Више аутора

Предмет	Област- наставна тема	Циљеви	Исходи	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
У С Л У Ж	Угоститељско услуживање	Оспособљавање ученика за успешну комуникацију са гостима и запосленим особљем у угоститељским	- класификује храну и посластице према групама у инструментима понуде; - познаје јела и посластице из инструмената понуде; - примењује основне технике ношења и начине услуживања у различитим	- Компетенције за целоживотно учење - Комуникација (уважавање саговорника слобода у изражавању ставова	Здравствена култура, грађанско васпитање, куварство, посластичарство, основе туризма и

И В А Њ Е	Пансионско пословање	објектима; •Оспособљавање ученика за квалитетно услуживање хране и посластица у различитим угоститељским објектима и различитим приликама. •Оспособљавање ученика за успешну комуникацију са гостима и запосленим особљем у угоститељским објектима	системима организацијерада; •комбинује одговарајуће начине услуживања; •примењује правилан прилаз госту и начине услуживања •разликује и услужује топла и хладна предјела у одређеним приликама у различитим угоститељским објектима; •Разликује и услужујесупе, чорбе, потаже и консоме у одређенимприликама у различитимугоститељскимобјектима •Разликује и услужује рибе, ракове, шкољке и мекушце у одређеним приликама у различитим угоститељским објектима •Разликује и услужује главна јела у одређеним приликама у различитим угоститељским објектима •Разликује и услужује варива, салате у одређеним приликама у различитим угоститељским објектима •Разликује и услужује сиреве у одређеним приликама у различитим угоститељским објектима; •Разликује и услужује посластице, воће и компоте у одређеним приликама у различитим угоститељским објектима; •наводи и саставља различите врсте менија; •Разликује и услужује супе, чорбе,	и мишљења) - Дигитална компетенција - Сарадња - Решавање проблема - Рад са подацима и информацијама - Одговоран однос према здрављу	угоститељства.

			потаже и консоме у одређеним приликама у различитим угоститељским објектима; •Разликује и услужује јела и посластице по утврђеном мениу у одређеним приликама у различитим угоститељским објектима; •разликује организације рада и инструменте понуде у пансионском пословању; •спроводи правилно анкетирање гостију; •правилно услужује јела, пића и напитке у пансиону; •правилно прима поруџбину, припрема потребан инвентар и услужује храну у хотелским собама.		
	Припремање јела предгостом	•Оспособљавање ученика за квалитетно припремање, довршавање, сервирање и услуживања јела пред гостом;	•Припрема потребан инвентар, опрему и намирнице за услуживање јела пред гостом у различитим угоститељским објектима и различитим приликама; •правилно филира, траншира, фламбира јела, посластице и воће пред гостом, •Правилно примењује технике филирања, транширања, фламбирања пред гостом; •Пришпремање јела пред гостом у различитим угоститељским објектима и различитим приликама ;•врши правилно опхођење са гостима и колегама показујући љубазност,		

			културу и предусретљивост		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални облик рада, интерактивна настава, групни рад, пројектна настава					
Наставне методе: монолошко-дијалогска, дијалогска, илустративна, презентација, показне вежбе					
Наставна средства: уџбеник, цртежи, табеле, панои, шеме, интернет, инвентар за услуживање					

БЛОК

Литература :Услуживање за први и други разред угоститељско- туристичких школа Србије, Саид Дивановић Светозар Нићетин

Предмет	Област- наставна тема	Циљеви	Исходи	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
У С Л У Ж И В А Њ Е У Б Л О К	Дневни оброци и дневни циклус исхране	•Примена, место и време одржавања дневних obroка према врстама;	•Редовни и ванредни оброци, препознаје који су и који се примењују у угоститељству; •Препоручи госту адекватну комбинацију јела, салате, посластице који се услужују у угоститељском објекту.	- Компетенције за целоживотно учење - Комуникација (уважавање саговорника слобода у изражавању ставова и мишљења) - Дигитална компетенција - Сарадња	Здравствена култура, грађанско васпитање, куварство, посластичарство, основе туризма и угоститељства.
	Организациони системи рада у услуживању	•Обер, реверни, реонски и бригадни систем рада	•Рукује са опремом и уређајима и одржава радну хигијену, •Разуме системе рада и прилагођава се њима у објекту.	- Решавање проблема - Рад са подацима и информацијама - Одговоран однос према здрављу	
	Начини услуживања хране и посластица	•Бечки и француски	•Препоручи госту адекватну комбинацију јела и услужи са руку; •Разуме разлику		

у			између три варијанте француског начина услуживања.		
	Начини услуживања хране и посластица	•Енглески начин услуживања	•Разликује две варијанте, адекватно сервира и услужује.		
	Начини услуживања хране и посластица	•Руски и комбиновани, самоуслуживање са бифе стола	•Разликује, правилно сервира и комбинује услуживање.		
	Инструменти понуде-јеловник	•Изглед и врсте јеловника	•Разуме улогу и значај јеловника за угоститељски објект.		
	Инструменти понуде-јеловник овник	•Редослед писања групе јела у јеловнику	•Препознаје редослед јела и зна да наброји и сврстава у групе.		
	Услуживања хране и посластица по јеловнику	•Хладна предјела, супе, чорбе,потажи и консомеи	•Примењује начине услуживања, комбинује и припрема бифе сто		

У С Л У Ж И В А Њ Е У Б Л О К У	Услуживања хране и посластица по јеловнику	Топла предјела, рибе ракови, шкољке и мекушци	•Примењује начине услуживања, комбинује и припрема бифе сто		
	Услуживања хране и посластица по јеловнику	Готова јела и печења	•Примењује начине услуживања, комбинује и припрема бифе сто		
	Услуживања хране и посластица по јеловнику	Јела по поруџбини, Специјалитети са роштиља	•Примењује начине услуживања, комбинује и припрема бифе сто		
	Услуживања хране и посластица по јеловнику	Варива, салате, сиреви, посластице, компоти и воће	•Примењује начине услуживања, комбинује и припрема бифе сто		
	Мени и мени карта	Појам, улога, врсте намена. Правилно писање и изглед	• Зна важност и улогу као и где се примењује и на који начин мени карта.		
	Пансионско пословање	Организација рада, Инструменти понуде	•Разликује у односу на а ла карт организацију рада и примену анкетног јеловника.		
	Пансионско пословање	Етажни сервис у пансиону	•Сервис по спратовима разликује у односу на остала услуживања по објектима.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					

Облици рада: Фронтални облик рада, интерактивна настава, групни рад, пројектна настава

Наставне методе: монолошко-дијалoшка, дијалoшка, илустративна, презентација, показне вежбе

Наставна средства: уџбеник, цртежи, табеле, панои, шеме, интернет, инвентар за услуживање

ПРЕДУЗЕТНИШТВО

ЛИТЕРАТУРА: Предузетништво, уџбеник за трећи разред трогодишњих и четврти разред четворогодишњих средњих стручних школа – Жељка Ковачев

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Предузетништво	1. Предузетништво и предузетник	Циљ: разумевање појма и значаја предузетништва, - препознавање особености предузетника, - упознавање са предузетничким концептом у савременом пословању,	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - наведе адекватне примере предузетништва из локалног окружења, - наведе карактеристике предузетника, - објасни значај мотивационих фактора у предузетништву, - доведе у однос појмове иновативност, предузимљивост и предузетништво, - препозна различите начине отпочињања посла у локалној заједници	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад са подацима и информацијама - Решавање проблема	Сви стручни предмети за конкретни образовни профил (основи економије, економика предузећа, менаџмент, финансијско пословање, маркетинг, рачуноводство, пословна економија и др.), историја и социологија
	2. Развијање и процена пословних идеја, маркетинг план	Циљ: развијање способности за уочавање, формулисање и процену пословних идеја - упознавање са основним елементима бизнис	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - примени креативне технике избора, селекције и вредновања пословних идеја, - препозна садржај и значај		

		плана, - упознавање са елементима маркетинг плана, - упознавање са основним поставкама истраживања тржишта, - развијање смисла за тимски рад.	бизнис плана, - истражи међусобно деловање фактора који утичу на тржиште: цена, производ, место и промоција, - прикупи и анализира информације о тржишту и развија индивидуалну маркетинг стратегију, - развије самопоуздање у спровођењу теренских испитивања, - самостално изради маркетинг план у пропреми бизнис плана, - презентује маркетинг план као део сопственог бизнис плана.		
	3. Управљање и организација	- упознавање ученика са суштином основних менаџмент функција и вештина, - упознавање са трчковима, инвестицијама и концептом преломне тачке рентабилности, - упознавање ученика са специфичностима управљања производњом/ услугама и људским ресурсима, - упознавање ученика са значајем коришћења информационих технологија за савремено пословање, - давање основних упутстава где доћи до	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - наведе особине успешног менаџера, - објасни основе менаџмента услуга/ производње, - објасни на једноставном примеру појам и врсте трошкова, цену коштања и инвестиције, - израчуна праг рентабилности на једноставном примеру, - објасни значај производног плана и изради производни план за сопствену бизнис идеју у најједноставнијем облику, - увиђа значај планирања и одабира људских ресурса за потребе организације,		

		неопходних информација.	- користи гантограм, - објасни значај информационих технологија за савремено пословање, - схвати важност непрекидног иновирања производа и услуга, - изабере најповољнију организациону и правну форму привредне активности, - изради и презентује организациони план за сопствену бизнис идеју.		
	4. Економија пословања	- разумевање значаја биланса стања, биланса успеха и токова готовине као најважнијих финансијских извештаја у бизнис плану, - препознавање профита/ добити као основног мотива пословања, - разумевање значаја ликвидности у пословању предузећа.	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - састави биланс стања на најједноставнијем примеру, - састави биланс успеха и утврди пословни резултат на најједноставнијем примеру, - наведе могуће начине финансирања сопствене делатности, - се информише у одговарајућим институцијама о свим релевантним питањима од значаја за покретање бизниса, - идентификује начине за одржавање ликвидности у пословању предузећа, - састави финансијски план за сопствену бизнис идеју самостално или уз помоћ наставника, - презентује финансијски план за своју бизнис идеју.		
	5. Ученички пројект – презентација	- оспособити ученика да разуме и доведе у везу	По завршетку теме ученик ће бити способан да:		

	пословног плана	све делове бизнис плана, - израда целовитог бизнис плана за сопствену бизнис идеју, - оспособљавање ученика за вештине презентације бизнис плана.	- самостално или уз помоћ наставника повеже све урађене делове бизнис плана, - изради коначан (једноставан) бизнис план за сопствену бизнис идеју, - презентује бизнис план у оквиру јавног часа из предмета Предузетништво.	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода				
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Наставне методе: монолошко-дијалогска, дијалогска, мини предавања, симулација, студија случаја, практичан рад, презентација Наставна средства: табла, уџбеник, штампани материјал, примери за вежбање, рачунар				

ПРОГРАМ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

ЦИЉ

Завршним испитом проверава се да ли је ученик, по успешно завршеном образовању за образовни профил конобар, стекао стручне компетенције прописане Стандардом квалификације конобарб .

СТРУКТУРА

У оквиру завршног испита ученик извршава један сложени радни задатак којим се проверава стеченост стручних компетенција.

ОЦЕЊИВАЊЕ СТРУЧНИХ КОМПЕТЕНЦИЈА

У оквиру завршног испита се проверава стеченост стручних компетенција. Оцењивање стручних компетенција врши се током реализације извођења практичних радних задатака. Радни задаци формиран су превасходно на основу јединица компетенција и омогућавају проверу оспособљености ученика за примену знања, демонстрацију вештина и професионалних ставова у радном контексту. На овај начин је омогућено мерење знања, вештина, ставова и способности који одговарају Стандарду квалификације конобар. Критеријуми оцењивања стручних компетенција развијени су на основу јединица компетенција и чине Оквир за оцењивање компетенција за квалификацију конобар (у даљем тексту: Оквир). Стручне компетенције су интегрисане у оквир са критеријумима за процену квалификација. Оквир садржи критеријуме процене, дате у две категорије: аспекти и индикатори процене. Инструменти за оцењивање стручних компетенција – обрасци који се користе на завршном испиту формиран су у складу са Оквиром.

1. Назив квалификације: Конобар

2. Подручје рада: Трговина, угоститељство и туризам

3. Ниво квалификације: III

4. Трајање образовања: три године

5. Сврха квалификације: услуживање госта храном и пићем.

6. Стручне компетенције:

- Одржавање хигијене и здравствено-безбедносних услова
- Обављање припремних и завршних радова спровођењем ресторанске процедуре
- Пријем госта и поруџбине
- Услуживање госта пићем - Услуживање госта храном
- Извршавање административних послова

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ КУВАР ЗА I, II, III РАЗРЕД

Сл.Гласник 10/12 од 14.08.2012.; 1/13 од 24.01.2013.; 17/13 од 30.10.2013.; 11/15 од 24.08.2015.; 10/20 од 13.08.2020.

Стандард квалификације: 4/21 од 24.05.2021.

ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ

	I РАЗРЕД								II РАЗРЕД								III РАЗРЕД								УКУПНО				
	недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				годишње				
	Т	В	ПН		Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН		Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН		Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	11	2			374	68			9				288				8				240	p			902	68			970
1. Српски језик и књижевност	3				102				2				64				2				60				226				226
1.1 језик књижевност*	3				102				2				64				2				60				226				226
2. Српски као нематерњи језик*	2				68				2				64				2				60				192				192
3. Страни језик	2				68				2				64												132				132
4. Физичко васпитање	2				68				2				64				2				60				192				192
5. Математика	2				68				2				64				1				30				162				162
6. Рачунарство и информатика		2				68																				68			68
7. Историја																	2				60				60				60
8. Хемија	1				34																				34				34
9. Екологија и заштита животне средине									1				32												32				32
10. Географија	1				34																				34				34
11. Социологија са правима грађана																	1				30				30				30

СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА за образовни профил Кувар*

		I РАЗРЕД							II РАЗРЕД							III РАЗРЕД							УКУПНО				Σ
		недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				годишње				
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		6	12		204	408		90	2	12	6	64	384	192	150	1	14	6	30	420	180	120	298	1212	372	360	2242
1	Здравствена култура	2			68																		68				68
2	Основе туризма и угоститељства	2			68																		68				68
3	Куварство		12			408		60		12	6		384	192	90		12	6		360	180	120		1152	372	270	1794
4	Исхрана	2			68																		68				68
5	Економика туристичких и угоститељских предузећа								1			32											32				32
6	Туристичка географија								1			32											32				32
7	Основе услуживања															1			30				30				30
8	Предузетништво																2			60				60			60
9	Професионална пракса							30							60											90	90
B2: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ									2			64				2			60				124				124
1	Изборни предмет према програму образовног профила								2			64				2			60				124				124
Укупно A2+B2		6	12	0	204	408	0	90	2 (**4)	12	6	64 (**128)	384	192	150	1 (**3)	14	6	30 (**90)	420	180	120	298 (**422)	1212	372	360	2242 (**2366)
Укупно A2+B2		18			702				20 (**22)			790 (**854)				21 (**23)			750 (**810)				2242 (**2366)				

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

** Уколико се изаберу само стручни изборни предмети

Кувар

РБ	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	
Стручни предмети - по повој					
1.	Пословни страни језик		2	2	
2.			2		
3.	Психологија у туризму и угоститељству			2	
4.	Познавање животних намирница		2		
5.	Пословна информатика у туризму и угоститељству		2		
6.	Маркетинг у туризму и угоститељству			2	
7.					
Општеобразовни предмети					
1.	Страни језик I			1	
2.	Изабрани спорт		1	1	
3.	Историја (одабране теме)			1	
4.	Ликовна култура		1		
5.	Музичка култура		1		

Циљеви стручног образовања

Циљ стручног образовања за образовни профил кувар је оспособљавање ученика за припрему, сервирање и декорисање оброка.

Неопходност сталног прилагођавања променљивим захтевима тржишта рада, потреба континуираног образовања, стручног усавршавања, развоја каријере, унапређење могућности запослења, усмерава ученике да се оспособљавају за:

- примену теоријских знања у практичном контексту;
- ефикасан рад у тиму;
- преузимање одговорности за властито континуирано учење и напредовање у послу и каријери;
- благовремено реаговање на промене у радној средини;

- препознавање пословних могућности у радној средини и ширем социјалном окружењу;
- примену сигурносних и здравствених мера у процесу рада;
- примену мера заштите животне средине у складу са концептом одрживог развоја;
- употребу информатичке технологије у прикупљању, организовању и коришћењу информација у раду и свакодневном животу.

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: КУВАР ПРВИ РАЗРЕД

РАЧУНАРСТВО И ИНФОРМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Рачунарство и информатика за 1. Разред средње школе, Никола Клем

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Рачунарство и информатика	Основе рачунарске технике	Упознавање ученика са унутрашњом организацијом рачунарског система.	Ученик ће моћи да распозна структуру и принцип рада рачунара, и значј информатике за функционисање и развој друштва.	3.Рад са подацима и информацијама. 4.Дигитална компентеција.	математиком
	Обрада текста	Оспособљавање ученика за коришћење програма за обраду текста	Ученик ће моћи самостално да користи програм за обраду текста и табеларник података и креирање документа у коме су интегрисани текст, слика и табела.		
	Табеларни прорачуни	Оспособљавање ученика за рад са табелама	Да самостално креира табелу и ради разне врсте израчунавања у табели, као и да		

			креира графикон.		
	Слајд - презентације	Оспособљавање ученика за прављење презентација	Да самостално креира и прави презентације.		
	Интернет и електронска комуникација	Упознавање и оспособљавање ученика за коришћење мултимедијалних апликација.	Да активно користи сервисе интернета.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:Групни, индивидуални, рад у пару Наставне методе:Дијалoшка, методе рада са књигом, разговор, методе рада у кабинету за информатику Наставна средства: ПЦ рачунари, штампач, скенер, пројектор					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: Ученик зна принцип рада рачунар, зна програма у којим смо радили(Word, Excel, Power Point ...),зна да самостално користи интернет сервисе ... Средњи ниво: Ученик је оспособљен да самостално користи програме у којим смо радили, да самостално решава проблеме, подешава параметре... Напредни ниво: Ученик прави сложеније презентације, креира самостално документа са табелама,сликама , решава сложене математићке функције и прави разне графиконе ...					

ХЕМИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Р. Хорват, М.Ракочевић "Хемија за први разред трогодишње стручне школе" ЗУНС, Београд, 2018.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ХЕМИЈА	1. СТРУКТУРА СУПСТАНЦЕ	Разумевање концепта о корпускуларној грађи супстанци Разумевање односа између структуре супстанци и њихових својстава Разумевање утицаја	објасни електронеутралност атома разликује атом од јона разуме појам релативне атомске масе и релативне молекулске масе одреди број валентних електрона	-одговоран однос према здрављу -одговоран однос према околини -сарадња -дигитална компетенција	-физика -биологија -екологија

		међумолекулских сила на физичка својства супстанци	разликује јонску везу од ковалентне везе разуме да својства хемијских једињења зависе од типа хемијске везе објасни појам изотопа и примену изотопа објашњава квантитативно значење симбола и формула разуме на који начин се образују хемијске везе разуме појам количине супстанце и повезаност количине супстанце са масом објасни узрок хемијског везивања атома и типове хемијских веза		-физика -биологија -екологија
	2. ДИСПЕРЗНИ СИСТЕМИ	Развој концепта о корпускуларној грађи супстанци на основу разумевања односа компоненти у дисперзном систему Разумевање односа између квалитативног састава дисперзног система и његових својстава Разумевање односа између квантитативног састава дисперзног система и његових својстава Сагледавање значаја примене дисперзних система у свакодневном животу и професионалном	разликује дисперзну фазу и дисперзно средство израчуна масени процентни садржај раствора објасни да су дисперзни системи смеше више чистих супстанци објасни појам хомогене смеше разуме појам количинске концентрације раствора објасни појам и наводи примену аеросола, суспензија, емулзија и колоида разуме утицај температуре на растворљивост супстанци	одговоран однос према здрављу -одговоран однос према околини -сарадња -дигитална компетенција рад са подацима и информацијама; решавање проблема; сарадња;	-физика -биологија -екологија

		раду.		дигитална компетенција.	
	3.ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ	Разумевање концепта одржања материје кроз принципе одржања масе и енергије Развој концепта о корпускуларној грађи супстанци на основу разумевања хемијских реакција Развој хемијског мишљења путем логичког и критичког мишљења, развој осетљивости за проблеме и способности за решавање проблема Развој способности комуникација у хемији	разликује реакције синтезе и анализе описује да су неке реакције егзотермне а неке ендотермне наводи факторе који утичу на брзину хемијске реакције разликује коначне и равнотежне хемијске реакције разликује киселу, базну и неутралну средину на основу рН вредности раствора напише једначине за хемијске реакције прикаже електролитичку дисоцијацију киселина, база и соли хемијским једначинама објасни појам електролита објашњава да хемијска промена значи настајање нових супстанци, раскидањем старих и стварањем нових хемијских веза илуструје примерима значај хемијске равнотеже за процесе из свакодневног живота разуме појам јаких и слабих електролита		
	4. ХЕМИЈА ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА	Разумевање односа структуре супстанци и њихових својстава Сагледавање значаја примене елемената и једињења у професионалном раду и свакодневном животу	разликује метале, неметале и металоиде описује карактеристична својства неметала и метала зна основне карактеристике биолошки важних органских једињења објасни периодичну промену својстава елемената у ПСЕ	-одговоран однос	

		Разумевање значаја и примене елемената, једињења и легура у техничко-технолошким процесима	објасни стабилност атома племенитих гасова описује карактеристична својства метала и неметала и њихових важнијих једињења, њихову примену у струци, као и њихов биолошки значај илуструје примерима биолошки значај органских једињења и њихову примену у свакодневном животу и раду На основу назива, формула и врсте веза разликује структуру молекула дисахарида (лактозе, сахарозе) и полисахарида (скроба, целулозе)	према здрављу -одговоран однос према окоolini -сарадња -рад са подацима и информацијама; -решавање проблема; -дигитална компетенција.	
	5. ХЕМИЈСКИ АСПЕКТИ ЗАГАЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	Развој одговорног става према коришћењу супстанци у свакодневном животу и професионалном раду Разумевање и просуђивање начина одлагања и уништавања хемијских загађивача животне средине	објасни штетно дејство неких супстанци на животну средину и здравље људи наводи најчешће изворе загађивања атмосфере, воде и тла објасни значај пречишћавања воде и ваздуха објасни значај правилног одлагања секундарних сировина објасни како се правилно одлаже електронски отпад		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, партнерски, тимски

Наставне методе: монолошка метода, дијалогска метода: (хеуристички разговор, катехитички разговор дискусија), монолошко-дијалогска метода, метода демонстрације (показивање слика, графикана, шема, пројекција филма...практичне активности), метода графичких радова (писмени радови, цртање схема, дијаграма, графикана...), метода практичног рада; активности, Проблем метода, истраживачке методе, интерактивне методе и примена образовних игара (квиз, укрштенице, мозгалица, игре асоцијације, слагалице...).

Наставна средства: периодни систем елемената, модели атома и молекула, кристалне решетке, индикатор папири, шеме и дијаграми

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета ХЕМИЈА јесу:

Основни ниво

2ХЕ.1.1.1. 2ХЕ.1.1.2. 2ХЕ.1.1.3. 2ХЕ.1.1.4. 2ХЕ.1.1.5. 2ХЕ.1.1.6. 2ХЕ.1.1.7. 2ХЕ.1.1.8. 2ХЕ.1.2.1. 2ХЕ.1.2.2. 2ХЕ.1.2.3. 2ХЕ.1.2.4. 2ХЕ.1.2.5. 2ХЕ.1.2.6. 2ХЕ.1.2.7. 2ХЕ.1.2.8. 2ХЕ.1.2.9. 2ХЕ.1.2.10. 2ХЕ.1.3.1. 2ХЕ.1.3.2. 2ХЕ.1.3.3. 2ХЕ.1.4.1. 2ХЕ.1.4.2. 2ХЕ.1.5.1. 2ХЕ.1.5.2. 2ХЕ.1.5.3

Средњи ниво

2ХЕ.2.1.1. 2ХЕ.2.1.2. 2ХЕ.2.1.3. 2ХЕ.2.1.5. 2ХЕ.2.1.6 2ХЕ.2.1.8. ХЕ.2.1.9. 2ХЕ.2.2.1 2ХЕ.2.2.6. 2ХЕ.2.3.1 2ХЕ.2.3.2 2ХЕ.2.4.1. 2ХЕ.2.5.1. 2ХЕ.2.5.2.

Напредни ниво

2ХЕ.3.1.1. 2ХЕ.3.1.2. ХЕ.3.1.3. 2ХЕ.3.2.4. 2ХЕ.3.3.1. 2ХЕ.3.3.2. 2ХЕ.3.5.2.

ГЕОГРАФИЈА

РАЗРЕД: ПРВА ГОДИНА

ЛИТЕРАТУРА: Више извора

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ГЕОГРАФИЈА	Увод	☐ Стицање знања о предмету проучавања, подели, значају и месту географије у систему наука ☐ Уочавање и схватање корелативних односа између географије и других природних и друштвених наука	☐ дефинише предмет изучавања, значај, развој и место географије у систему наука ☐ разликује природне и друштвене елементе географског простора и схвата њихове узајамне узрочно-последичне везе и односе ☐ одреди место географије у систему	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу и	Историја, књижевност, биологија,

			наука ☐ препозна значај и практичну примену географских сазнања	околини Естетичка компетенција	
	Савремене компоненте географског положаја Србије	☐ Проширивање знања о положају, месту и улози Србије на Балканском полуострву и југоисточној Европи ☐ Уочавње општих географских карактеристика сагледавањем сложених друштвено – економских процеса и промена у југоисточној Европи на Балканском полуострву и у нашој држави.	☐ дефинише појам и функције државних граница, разуме државно уређење Србије и познаје државна обележја: грб, заставу, химну ☐ објашњава на карти положај и величину територије Србије уз кратак опис битних карактеристика граница са суседним земљама ☐ дефинише појам југоисточна Европа, лоцира на карти Балканско полуострво и идентификује његове опште географске карактеристике: физичке, културне и демографске ☐ анализира промене на политичкој карти Балканског		

			полуострва: настанак и распад Југославије, стварање нових држава и облици њихове сарадње ☐ уочава предности и недостатке географског положаја Србије		
	Природни ресурси Србије и њихов економско географски значај	☐ Стицање нових и продубљених знања о природи Србије и њеном утицају на живот и привредне делатности људи ☐ Сагледавање физичко-географских компонената простора Србије и разумевање њиховог значаја за живот људи и могућности развоја привреде	☐ одреди у геолошком саставу Србије заступљеност стена различите старости, састава и порекла значајних за појаву руда и минерала ☐ лоцира у оквиру геотектонске структуре Србије велике целине: Српско-македонску масу, Карпато-балканиде, Унутрашње динариде, Централне динариде и Панонску депресију и објасни њихов постанак (деловање унутрашњих тектонских и спољашњих сила) ☐ идентификује		

			основне макро-целине рељефа Србије: Панонски басен и Планинску област ☐ одреди Планинску област и преглед громадних, карпатско- балканских, динарских планина и већих котлина ☐ објасни елементе и факторе климе, разликује климатске типове у Србији и њихове одлике ☐ направи преглед водног богатства Србије: одреди на карти развођа сливова, објасни постанак, поделу и значај језера и термоминералних вода ☐ закључује о економском значају вода за снабдевање насеља, наводњавање, производњу хидроенергије, пловидбу, рибарство и		

			туризам ☐ дискутује о загађивачима, последицама и мерама заштите ☐ познаје утицај физичко-географских фактора на формирање типова вегетације и разноврсност животињског света панонске и планинске области Србије ☐ дефинише појам природне средине, предмет проучавања заштите природе, значај заштите и унапређивања природе ☐ наведе елементе природне средине, загађиваче воде, ваздуха, земљишта; последице загађивања и мере заштите ☐ препозна појаве штетне по своје природно и културно окружење и активно		

			учествује у њиховој заштити, обнови и унапређивању ❑ дефинише: парк природе, предео изузетних одлика, резерват природе, споменик природе и природне реткости		
	Становништво и насеља Србије	❑ Проширивање знања о демографском развоју и распореду становништва у Србији ❑ Уочавање демографских проблема и могућности њиховог превазилажења за свеукупни друштвено-економски развитак наше земље ❑ Формирање свести	❑ опише антропогеографска обележја и историјско-географски континуитет насељавања Србије ❑ објасни кретањестановништва и територијални размештај становништва у Србији ❑ укаже на промену броја становника Србије и наведе факторе који условљавају промене становништва ❑ уз помоћ графичких метода анализира основне демографске		

		онеговању националног и културног идентитета	одлике; да их објашњава, врши предвиђања и изводи закључке . ☐ дефинише појмове: наталитет, морталитет и природни прираштај. ☐ дефинише појам миграције и разликује типове и видове миграција ☐ објасни структуру становништва у Србији (биолошка, економска, социјална, национална) ☐ разликује појмове: националног, етничког и културног идентитета ☐ изгради став о једнаким правима људи без обзира на расну, националну, верску и другу припадност ☐ објасни демографске проблеме и популациону политику у Србији ☐ објасни радне		

			миграције у евопске земње и именује државе и градове у којима има нашег становништва ☐ објасни исељавање нашег становништва на ваневропске континенте ☐ разликује фазе у исељавању Срба у прекоокеанске земље ☐ именује државе и градове у којима живи наше становништво		
	Привреда Србије	☐ Проширивање и продубљивање знања о привреди Србије и њеним основним карактеристикама	☐ анализира утицај природних и друштвених чиниоца на условљеност развоја и размештаја привреде Србије и групише гране привреде по секторима ☐ анализира утицај природних и друштвених фактора на развој туризма, дефинише и наведе поделу туризма		

	Регионалне целине Србије	☐ Стицање и проширивање географских знања о регионалним целинама Србије и сагледавање њихових специфичности	☐ дефинише појам регије и направи картографски преглед регионалних целина Србије ☐ лоцира на карти Србије границе Војводине и њених предеоних целина и препозна њене природне и друштвене одлике ☐ потврди на карти Србије границе Шумадије и Поморавља и наведе њихове природне и друштвене одлике ☐ препозна на карти Србије границе Западне Србије и опише њене природне и друштвене одлике ☐ покаже на карти Србије Старовлашко-рашку висију уз анализу њених природних и		

		друштвених одлика ❑ лоцира на карти Србије границе Источне Србије и наведе њене природне и друштвене одлике ❑ препозна на карти Србије границе Јужног Поморавља и препозна његове природне и друштвене одлике ❑ потврди на карти Србије границе Косова и Метохије и дискутује о његовим природним и друштвеним одликама		
	Србија и савремени процеси у Европи и Свету	❑ Стицање знања о савременим политичким и економским процесима у Европи и свету који су услов за напредак свих земаља и народа	❑ дефинише појмове: процес интеграције, демократска регионализација, глобализација ❑ објасни економске интеграције на Балкану и у југоисточној Европи и познаје мирољубиву политику Србије у	

		Стварање реалне слике о Србији у светским размерама и савременим међународним процесима	међународним оквирима и на Балкану ❑ опише историјат развоја, наведе циљеве и дефинише проблеме унутар Уније ❑ објасни услове које Србија треба да испуни да би постала равноправна чланица заједнице ❑ опише историјат развоја УН, наведе циљеве и структуру организације и образложи привженост Србије УН ❑ дефинише појам глобализације и разликује политичке, територијалне, економске, културне и друге видове глобализације		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални, фронтални, групни Наставне методе: дијалогска, монолошка, текстуална Наставна средства: карта, уџбеник, интернет					

ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА

Литература: Здравствена култура, Хигијена са здравственим васпитањем, Завод за уџбенике, Београд, 2012, аутори: Михаило Николић, Радојка Коцијанчић, Марија Пецељ-Гец, Видосава Парезановић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	1. Лична хигијена и хигијена физичке културе	усвајање одговорности и доследности према личном и здрављу других стицање позитивних ставова и навика у личној хигијени стицање знања о примени контрацептивних средстава стицање знања о утицају атмосферских фактора и воде у очувању здравља	-дефинише здравље према СЗО -Објасни појам душевног и телесног здравља -објасни значај редовног лекарског прегледа -одржава личну хигијену --наведе болести до којих доводи неправилно одржавање хигијене -објасни мере заштите од вашљивости, шуге.. -наведе полно преносиве болести -разликује контрацептивна средства -одабере адекватну одећу и обућу -објасни значај сунца, воде ваздуха и физичке активности на здравље	-Компетенција за целоживотно учење -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална компетенција -Сарадња -Естетичка компетенција - Одговоран однос према здрављу - Одговоран однос према околини - Предузимљивост и предузетничка компетенција - Одговорно учешће у	Биологија Информатика (обрада података, чување података) Хемија (хемијске реакције) Психологија Исхрана (значај здравог начина исхране)
	2. Ментална	стицање основних знања о факторима	--разликује појмове менталног и физичког		

	хигијена	који утичу на ментално здравље човека развијање знања о хигијенским принципима ,на основу којих ученици формирају позитиван став са циљем да се усвоји и увек примењује здрав стил живота,као основа за очување здравља стицање знања о болестима зависности и њиховој превенцији	здравља -објасни факторе који утичу на ментално здравље -наведе болести зависности -примењује мере превенције болести зависности Примени мере којима се прилагођава утицајима средине и делује као стабилна и зрела личност	демократском друштву	
	3. Хигијена исхране	Стицање основних знања о здравој исхрани болестима неправилне исхране	Објасни улогу хранљивих материја у организму -објасни принципе правилне исхране -изради план исхране применом пирамиде исхране -наведе последице неправилне исхране -препозна поремећаје исхране		
	4. Комунална хигијена	Стицање знања о негативним и позитивним утицајима спољне средине на здравље Стицање знања о значају воде за пиће,земљишта,атмосфере,аерозагађења и отпадних материја Стицање знања о зрачењима у животној	- -наведе како влага,атмосферски притисак,кретање ваздуха и температура утичу на здравље -објасни како		

		средини	аерозагађење доводи до настанка болести -наведе одлике хигијенски исправне воде -објасни хигијенски значај земљишта -наведе методе пречишћавања воде -објасни појам зрачења у животној средини -наведе методе хигијенског уклањања отпадних материја -одлаже материјал за рециклажу у зависности од порекла		
	5. Хигијена рада	стицање знања о најчешћим штетним утицајима у радној средини и начинима њиховог спречавања стицање знања о превенцији професионалних обољења и трауматизма	-објасни утицај радне средине на здравље -наведе факторе и штетне ноксе које утичу на здравље у радној средини -описује значај умора, замора и премора код појединих врста рада -наведе правила санитарно хигијенског надзора -објасни принципе здравствене заштите радника Примени превентивне		

			мере у циљу очувања здравља и спречавања професионалних болести и професионалног трауматизма		
	6. Основе прве помоћи	усвајање основних вештина о указивању прве помоћи лицима у несвесном стању стицање знања о кардиопулмоналној реанимацији усвајање основних вештина о указивању прве помоћи код крварења ,рана и повреда зглобно-коштаног система стицање знања о повреда изазваним физичким,хемијским и биолошким факторима	-дефинише прву помоћ и разуме њен значај -препозна различите нивое свести и збрине на одговарајући начин -изводи кардиопулмоналну реанимацију -заустави крварење различитим методама -правилно збрине рану -изврши имобилизацију појединих телесних сегмената -препозна различите термичке повреде и збрине их на одговарајући начин -пружи адекватну прву помоћ код повреда електрицитетом,хемијских и биолошких промена		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Групни, индивидуални, у пару Наставне методе: Вербално –текстуална метода, демонстративна, практичан рад, истраживачки рад Наставна средства: уџбеник, презентације, фотографије, снимци...					

ОСНОВЕ ТУРИЗМА И УГОСТИТЕЉСТВА

Нивои остварености стандарда	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода	Међупредметне компетенције
	Увод	-упознавање са предметом проучавања, поделом и значајем туризма и угоститељства - стицање знања о месту туризма у систему наука - упознавање са значајем и практичном применом туристичких сазнања	- Ученик зна да дефинише предмет проучавања, поделу и значај туризма - Ученик може да објасни место туризма у систему наука и - препознаје значај и практичну примену туристичких сазнања	Фронтални облик рада	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. -Рад са подацима и информацијама - Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.

Опште образовне компетенције	Ученик користи основна знања о предмету проучавања, подели и значају туризма и угоститељства Објашњава туристичке везе и односе у систему наука Ученик схвата повезаност туризма са другим природним и друштвеним наукама и значај те повезаности				
Специфичне образовне компетенције	Ученик користи знања о основним природним и друштвеним елементима у туристичком простору Ученик објашњава туристичке везе између природних и друштвених услова средине				
Нивои остварености стандарда	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода	Међупредметне компетенције
	Појмовне основе туризма	Стицање знања о предмету, задатку и циљевима туризма и о елементима туристичких кретања	дефинише туристичко географске појмове наводи елементе туристичких кретања разликује међусобну повезаност и условљеност туристичких кретања	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. - Одговорно учешће у демократском друштву – Изражава на афирмативан начин свој идентитет и поштује другачије културе и традиције и тако доприноси духу интеркултуралности.
Опште образовне компетенције	Ученик користи основна знања о предмету, задатку и циљевима туризма и угоститељства Ученик самостално објашњава утицај природних и друштвених елемената на туристичка кретања				

	Облици функције и видови туризма	Стицање знања о појму, врстама и атрактивностима туристичких вредности	дефинише туристичке вредности и њихова својства наведи врсте туристичких облика наведи карактеристике посебних облика туризма	Фронтални облик рада Интерактивна настава	
Опште образовне компетенције	Анализира и аргументовано објашњава улогу функција туризма и њихову узајамну повезаност; Уочава антропогене туристичке вредности.				
Нивои остварености стандарда	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода	Међупредметне компетенције
	Туристичко тржиште	Стицање знања о утицају економских и политичких, организационих и културних фактора на развој туризма	Дефинише туристичко тржиште Познаје карактеристике туристичког тржишта Дефинише туристичку тражњу Дефинише туристичку понуду Разликује понуду од тражње	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. - Дигитална компетенција – Уме да претражује, процењује релевантност и поузданост, анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа ИКТ

Опште образовне компетенције	Ученик препознаје туристичко тржиште; Примењује знање о понуди и тражњи у туризму				средства - Одговоран однос према околини - Показује разумевање и спремност за ангажовање у заштити природе и управљању ресурсима тако да се не угрожава могућност будућих генерација да задовоље своје потребе; Познаје факторе који утичу на загађење земљишта, воде и ваздуха, разуме и предвиђа последице њихове употребе.
	Нови трендови у туризму	Стицање знања о савременим туристичким кретањима	дефинише туристичко кретање познаје карактеристике домаћег и иностраног туризма описује нове форме туристичке индустрије дефинише индустрију слободног времена дефинише подстицајна путовања дефинише хотелске и ресторанске ланце	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. -Рад са подацима и информацијама - Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.

Опште образовне компетенције	Самостално објашњава и наводи облике, врсте и правце домаћег и иностраног туризма Познаје савремена туристичка кретања				
	Угоститељство	Упознавање ученика са појмом угоститељства и његовим местом у привредним и непривредним делатностима	наведи дефиницију појма угоститељства описује настанак и историјски развој угоститељства познаје место и улогу угоститељства у привреди земље наводи задатке и објашњава значај угоститељства	Фронтални облик рада Интерактивна настава	
	Услуге у угоститељству	Оспособљавање ученика да прилагоде угоститељске услуге жељама и потребама гостију	Објашњава појам угоститељске услуге Разликује врсте угоститељских услуга Описује квалитет угоститељских услуга		
Опште образовне компетенције	зна да прилагоди угоститељске услуге жељама и потребама гостију				

	Угоститељске пословне јединице	Оспособљавање ученика да разликују угоститељске пословне јединице према намени и услугама које пружају	Наводи дефиницију угоститељске пословне јединице Разликује врсте угоститељски пословних јединица Дефинише категоризацију Користи правилник о категоризацији пословних јединица Познаје категоризацију угоститељских објеката у Србији	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. -Рад са подацима и информацијама - Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.
Опште образовне компетенције	Самостално објашњава и наведи угоститељске пословне јединице према намени и услугама које пружају				
	Кадрови у гоститељству	Стицање знања о значају, улози и структури кадрова у угоститељству	Објашњава значај и улогу кадрова у угоститељству Објашњава структуру кадрова у угоститељству	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. -Рад са подацима и информацијама - Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.
Опште образовне компетенције	Самостално објашњава и наведи , улогу и структуру кадрова у угоститељству				
	Узансе у угоститељству	Стицање знања о пословним обичајима у угоститељству	Дефинише узансе Објашњава пословне обичаје	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог,

Опште образовне компетенције	Самостално објашњава и наводи пословне обичаје у угоститељству	битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. -Рад са подацима и информацијама - Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.
	КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА - Куварство - Основи услуживања - Економика туристичких и угоститељских предузећа - Предузетништво	

КУВАРСТВО

ЛИТЕРАТУРА: Куварство за први разред угоститељско-туристичке школе, Завод за уџбенике, Београд, М. Вукић, М. Портић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Куварство	Увод у куварство	Оспособљавање ученика за примену хигијенских стандарда у куварству, за израду угоститељске понуде, за механичку обраду и примену сировина у куварству.	дефинише појмове: куварство и кухиња; објасни значај куварства и задатке куварства; опише историјски развој куварства; разликује врсте кухиња и кухињска одељења; опише појам, значај и примену HACCP-а у куварству; примењује принципе HACCP; спроводи HACCP у кухињи; анализира критичне тачке у систему HACCP-а;	Комуникација за целоживотно учење Вештина комуникације Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Сарадња Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	- Здравствена култура - Исхрана - Хемија - Основе услуживања - Националне кухиње - Економика и организација угоститељско туристичких предузећа

			користи стручне изразе у куварству; разликује свечане оброке у угоститељству; објасни дневне оброке у угоститељству; објасни састав понуде за свечане оброке; дефинише инструменте угоститељске понуде; планира мени; групише јела у јеловнику састави; наведе основне карактеристике животних намирница; дефинише појмове: месо и месне прерађевине, рибе, ракове, шкољке и морске плодове, млеко и млечни производи, јаја, поврће, воће, зачини и масноће; објасни начине складиштења животних намирница; примењује животне намирнице; познаје органолептичка стања животних намирница; контролише исправност животних намирница; складишти животне намирнице; ИСХОДИ ЗА НАСТАВУ У БЛОКУ примењује животне намирнице; познаје органолептичка стања животних намирница; контролише исправност животних намирница; складишти животне намирнице;		

	Термичке - топлотне обраде намирница	Оспособљавање ученика за термичко- топлотну обраду животних намирница	дефинише термичку (топлотну) обраду намирница; разликује врсте термичке обрада према средини у којој се припремају; описује врсте термичке обрада намирница; термички обрађује животне намирнице. ИСХОДИ ЗА НАСТАВУ У БЛОКУ термички обрађује животне намирнице		
	Фондови и сосови	Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање фондова и сосева; Оспособљавање ученика за израду основних калкулација.	дефинише фондова- сосове; наведе врсте фондова- сосова; разликује нормативе и израђује основне калкулације за фондове- сосове; описује начине припреме намирница за фондове- сосове; наведе примену фондова у куварству; наведе примену фондова-сосова; комбинује технике термичке обраде; припреми фондове- сосове; одржава јела до сервирања; сервира фондове-сосове комбинује сосове са јелима; користи дресинге при припреми одређених јела; припрема сложене маслаце. ИСХОДИ ЗА НАСТАВУ У БЛОКУ комбинује технике термичке обраде; припреми фондове- сосове; одржава јела до сервирања; сервира фондове-сосове		

			комбинује сосове са јелима; користи дресинге при припреми одређених јела; припрема сложене маслаце.		
	Салате	Оспособљавање ученика за припрему и издавање салата; Оспособљавање ученика за израду основних калкулација.	дефинише салате; наведе врсте салата; наведе врсте поврћа за припрему салата; познаје нормативе и израђује основне калкулације за салате; припреми намирнице за салате; термички обрађује намирница за салате; припреми салате; одржава јела до сервирања; сервира салате; декорише салате. ИСХОДИ ЗА НАСТАВУ У БЛОКУ припреми намирнице за салате; термички обрађује намирница за салате; припреми салате; одржава јела до сервирања; сервира салате; декорише салате.		
	Прилози и варива	Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање варива и прилога; Оспособљавање ученика за израду основних калкулација.	дефинише прилоге и варива; разликује врсте прилога и варива; разликује нормативе и израђује основне калкулације за варива и прилоге; припрема намирница за варива и прилоге;		

			обликује поврће; термички обрађује поврће; припрема варива и прилоге; сервира вариво и прилоге; декорише варива и прилоге.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Вербална, демонстративна, комбинована, практичан рад Наставна средства: Текстуална, визуелна, аудио-визуелна, мануелна					

ИСХРАНА

ЛИТЕРАТУРА: Исхрана за I разред угоститељско-туристичке школе: образовни профил конобар, Завод за уџбенике Београд 2014. године, аутори: Бранка П.Трбовић, Мира Николић, Слободанка Банковић Пауновић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ИСХРАНА	Хранљиве материје	Стицање знања о хранљивим материјама и енергетској вредности животних	-разликује појмове хране и исхране и њихове улоге; -објасни улогу појединих хранљивих материја у организму; разликује намирнице по пореклу; -наведе хемијски састав и значај	-Компетенције за целоживотно учење -Дигитална компетенција -Сарадња -Решавање проблема -Рад са подацима и	Услуживање, здравствена култура, основе куварства

		намирница	појединих намирница биљног порекла у исхрани, -наведе хемијски састав и значај појединих намирница животињског порекла у исхрани; -наведе предности употребе органских производа у људској исхрани; -разликује појмове органске и конвенционалне хране, наведе ризике употребе генетски модификоване хране; израчуна енергетску вредност појединих намирница	информацијама -Одговоран однос према здрављу -Естетичка компетенција -Предузимљивост и оријентација ка предузетништву -Комуникација -Компетенција за учење	
	Правилна исхрана	Стицање знања о принципима правилне исхране и потребама у исхрани	-наведе принципе правилне исхране; -наброје узроке неправилне исхране; -објасне последице неправилне исхране; - израчуна индекс ухрањености (БМИ); састави дневни оброк		
	Кварење намирница и конзервисање	Стицање основних знања о кварењу намирница и методама конзервисања	-наброје најчешће узроке квара намирница; -објасне услове под којима настаје кварење намирница; -наведе начине смањења ризик кварења намирница; -наведе начине очувања (намирница); -описе методе конзервисања намирница; -наведе могуће узрочнике и начине тровања храном		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: Фронтални облик рада, интерактивна настава, групни рад, пројектна настава

Наставне методе: монолошко-дијалoшка, дијалoшка, илустративна, презентација

Наставна средства: уџбеник, цртежи, табеле, панои, шеме, интернет

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:

Основни ниво: БИ. 1.6.2, БИ.1.6.3

Средњи ниво: БИ.2.6.3, БИ.2.6.4

ПРОФЕСИОНАЛНА ПРАКСА
ЛИТЕРАТУРА: Куварство за први разред угоститељско-туристичке школе, Завод за уџбенике, Београд, М. Вукић, М. Портић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Професионална пракса-куварство	Фондови и сосови	Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање фондова и сосева;	дефинише фондова- сосове; наведе врсте фондова- сосова; разликује нормативе за фондове- сосове; описује начине припреме намирница за фондове- сосове; наведе примену фондова у куварству; наведе примену фондова-сосова; комбинује технике термичке обраде; припреми фондове- сосове; одржава јела до сервирања; сервира фондове- сосове комбинује сосове са јелима;	Комуникација за целоживотно учење Вештина комуникације Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Сарадња Предузимљивост и орјентација ка предузетништву	- Здравствена култура - Исхрана - Хемија - Основе услуживања - Националне кухиње - Економика и организација угоститељско туристичких предузећа
	Салате	Оспособљавање ученика за припрему и	дефинише салате; наведе врсте салата;		

		издавање салата; .	наведе врсте поврћа за припрему салата; познаје нормативе за салате; припреми намирнице за салате; термички обрађује намирница за салате; припреми салате; сервира салате; декорише салате.		
	Прилози и варива	Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање варива и прилога;	дефинише прилоге и варива; разликује врсте прилога и варива; опише начин припремања намирница за варива и прилоге; термички обрађује поврће; припрема варива и прилоге; сервира вариво и прилоге; декорише варива и прилоге.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални					
Наставне методе: Вербална, демонстративна, комбинована, практичан рад					
Наставна средства: Текстуална, визуелна, аудио-визуелна, мануелна					

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Збирка решених задатака за 1. и 2. разред средње школе, Круг, Београд, 2008, Милорад Јоковић, Иванка Томић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Математика	Степеновање и кореновање	Стицање основних знања и вештина степеновања и кореновања	Врши степеновање са целим експонентом и примени их у трансформацијама израза Примени особине кореновања и степеновања у трансформацијама израза	1) Комуникација 2) Рад са подацима и информацијама 3)Решавање проблема 4) Сарадња	1) Географија 2) Пословна информатика 3) Куварство 4) Стручни предмети који су повезани са предметом Куварство
	Квадратне једначине и квадратна функција	Стицање основних знања и вештина потребних за решавање квадратних једначина и неједначина и скицирање и анализу графика квадратних функција	Познаје образац за решавање квадратне једначине и примењује га на различите случајеве Одређује природу решења квадратне једначине Раставља квадратни трином на чиниоце Решава квадратну неједначину		
	Експоненцијална функција	Стицање основних знања и вештина за разумевање експоненцијалних и решавање једноставних експоненцијалних једначина	Прикаже табеларно и графички експоненцијалну функцију Решава једноставне експоненцијалне једначине		
	Полиедри	Стицање знања о полиедрима	Израчуна површину и запремину призме Израчуна површину и		

			запремину пирамиде		
	Обртна тела	стицање знања о обртним телима	Израчуна површину и запремину ваљка Израчуна површину и запремину купе Израчуна запремину и површину лопте		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, индивидуални Наставне методе: Предавачка метода, метода дијалога, хеуристичка метода, метода демонстрације Наставна средства: Креда и табла					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: 2.МА.1.1.2. Израчунава вредност бројевног израза у коме се појављују сабирање, одузимање, множење, дељење, степеновање и кореновање и при томе по потреби користи калкулатор или одговарајући софтвер. 2.МА.1.2.3. Израчунава и процењује површине и запремине геометријских тела у простору, користећи формуле 2.МА.1.3.3. Анализира графички представљене функције (одређује нуле, знак, интервале монотоности, екстремне вредности и тумачи их у реалном контексту). Средњи ниво: 2.МА.2.1.7. Решава квадратне и једноставне рационалне неједначине. Напредни ниво: /					

ЕКОЛОГИЈА И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ЛИТЕРАТУРА: ЕКОЛОГИЈА И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ЗА ПРВИ РАЗРЕД СРЕДЊИХ СТРУЧНИХ ШКОЛА,ВЕЉКО ТЕРЗИЈА,ИВО САВИЋ,ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ,БЕОГРАД

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЕКОЛОГИЈА И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	ОСНОВНИ ПОЈМОВИ И ПРИНЦИПИ ЕКОЛОГИЈЕ	проширивање знања о предмету истраживања и значају екологије, схватање структуре биосфере и	дефинише предмет истраживања и значај екологије, уме да наброји основне структурне елементе	компетиције за целоживотно учење, комуникација, дигитална компетенција, сарадња, ре	биологија, географија, здравство на култура

		екостема као и процеса који се одигравају у њима,разумевање значаја биодиверзитета	биосфере,дефинише основне еколошке појмове и процесе,објасни процесе у екосистему,објасни значај биодиверзитета,анализира међусобне односе организама,биогеохемијске циклусе у биосфери,утвђује значај биодиверзитета за опстанак живота.	шавање проблема,рад са подацима и информацијама,одговоран однос према здрављу	
	ЖИВОТНА СРЕДИНА И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ	загађивање и заштита животне средине-појам извори и врсте загађивања животне средине.појам екотоксикологије.разу мевање значаја различитих облика заштите и унапређивања животне средине.развијање свести о последицама загаења животне средине.	разуме,зна да објасни изворе и врсте загађења животне средине-ваздуха,воде,земљишта,као и њихову заштиту.објасни загађивање и заштиту хране.објасни радиоактивно загађење и мере заштите.објасни буку као облик загађења и мере заштите.процени последице загађивања животне средине.процени последице загађења-глобалне климатске промене.		
	ЕКОЛОШКА КУЛТУРА	разумевање значаја и начина одржавања личне хигијене,хигијене животног и радног простора.разумевање значаја правилне употребе производа,разумевањ е различитих утицаја на здравље.	разуме значај одржавања личне хигијене,хигијене животног и радног простора,објасни значај употребе производа у складу са декларацијом,објасни начине и значај одлагања отпада.познаје основне болести и њихове изазиваче,наведе негативне утицаје из спољашње средине на здравље човека.процени значај употребе биоразградивих		

			амбалажа, протумачи утицај стреса и буке, психоактивних супстанци, брзе хране и физичке активности на здравље човека.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални облик рада, интерактивна настава, групни рад, пројектна настава					
Наставне методе: монолошко-дијалогска, дијалогска, илустративна, презентација					
Наставна средства: учионица, креда, табла, слике, паноуџбеник, интернет					

КУВАРСТВО

ЛИТЕРАТУРА: Супе и чорбе (М. Вукић, М. Портић), Топла Предјела (М. Вукић, М. Портић), Готова Јела (М. Вукић, М. Портић) Куварство (П. Петровић)

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Куварство (вежбе)	Бистре и густе супе и чорбе	Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање бистрих и густих супа и чорби	Дефинише бистре и густе супе, чорбе; Наводи врсте бистрих и густих супа, чорба; Разликује нормативе и за бистре и за густе супе, чорбе Израђује основне калкулације за бистре и густе супе, чорбе и њихове додатке; Описује начин припреме намирница за бистре и густе супе и чорбе; Припрема густих и бистрих супа и чорби; Разликује додатке за бистре и густе супе и	- Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева. - Конструктивно доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима и при томе поштује друге као равноправне чланове групе. - Бира стил живота имајући на уму добре стране и ризике тог избора (нпр. активно бављење спортом,	Исхрана Хигијена хране Здравствена култура Екологија

			чорбе; Одржава јела до сервирања; Сервира припремљена јела; Декорише припремљена јела	вегетаријанска исхрана).	
	Топла предјела	Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање топлих предјела;	Дефинише топла предјела; Разликује врсте топлих предјела; Разликује рецептуре за топла предјела Израђује основне калкулације за топла предјела: Припрема намирница за топла предјела; Припрема топла предјела; Чува до сервирања топла предјела; Декорише топла предјела;		
	Готова Јела	Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање готових јела; Оспособљавање ученика за израду основних калкулација	Дефинише готова јела; Групише готова јела; Познаје норматив и израђује основне калкулације за готова јела; Припрема намирнице за готова јела; Примени видове термичке обраде намирнице; Користи фондове у припреми јела; Припрема готова јела; Одржава		

			припремљено готово јело до сервирања; Сервира готова јела; Декорише готова јела;		
	Национална јела	Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање националних јела; Оспособљавање ученика за израду основних калкулација	Дефинише национална јела; Разликује норматив за одређена национална јела; Припрема намирнице и израђује основне калкулације за национална јела; Припрема национална јела;		
	Печења	Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање печења Оспособљавање ученика за израду основних калкулација	Разликује нормативе и израђује основне калкулације за печења; Припрема намирнице за печења; Опише начин припреме печења; Припрема сафт за печење; Сервира печење; Декорише печење;		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални облик,Тимски облик рада Наставне методе:Метода демонстрације,Метода практичних радова,Дијалогска метода Наставна средства; Табла,Хамер папир,Интернет,Презентације,Маркер,креда,Кухиња					

ПРАКТИЧНА НАСТАВА

ЛИТЕРАТУРА: Уџбеник „Супе и чорбе” М.Вукић, М.Портић, „Топла предјела” М.Вукић, М.Портић, „Готова јела”, М.Вукић, М.Портић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

КУВАРСТВО-практична настава	Супе и чорбе	Оспособљавање ученика за припрему, примену и сервирање бистрих и густих супа и чорби. Оспособљавање ученика за израду основних калкулација	Правилна примена инвентара за прављење супа и чорби Правилна употреба намирница Правилна термичка обрада Припрема супа и чорби Чување Сервирање и декорација	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Сарадња	Исхрана Услуживање Познавање робе Хемија
	Топла предјела	Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање топлих предјела Оспособљавање ученика за израду основних калкулација	Правилан избор инвентара Правилан избор намирница Правилан утршак намирница Припрема топлих предјела Чување топлих предјела Сервирање и декорација		
	Готова јела	Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање готових јела. Оспособљавање ученика за израду основних калкулација	Правилна употреба инвентара и намирница за примену готовим јелима Познавање термичке обраде за припрему готових јела Припрема готова јела Чување готових јела Сервирање Декорација готових јела		

	Национална јела	Оспособљавање ученика за припрему, примену и сервирање националних јела	Припрема инвентара и намирница Познавање термичке обраде за припрему националних јела Припрема националних јела Чување Сервирање и декорација националних јела		
	Печења	Оспособљавање ученика за припрему, примену и сервирање печења	Припрема инвентара потребног за печења Припрема печења Чување печења Сервирање и декорисање печења		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Групни и индивидуални практични начин рада Наставне методе: Дијалогска метода, монолошка метода, практично показивање Наставна средства: Препоручена литература,					

ЕКОНОМИКА ТУРИСТИЧКИХ И УГОСТИТЕЉСКИХ ПРЕДУЗЕЋА

ЛИТЕРАТУРА: Економика и организација предузећа за други разред угоститељско-туристичке школе, аутор : Љиљана Косар, издавач : Завод за уџбенике, Београд, 2007

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЕКОНОМИКА ТУРИСТИЧКИХ И УГОСТИТЕЉСКИХ ПРЕДУЗЕЋА	Појмовно одређење економике и организације предузећа	Упознавање ученика са економиком и организацијом предузећа	Ученик је у стању да : -дефинише економику као науку -дефинише организацију као науку -познаје циљеве изучавања економике и организације пре-	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од	Пословна економија, рачуноводство, основе туризма и угоститељства, предузетништво

			дузећа	небитног	
	Појам угоститељско-туристичког предузећа	Упознавање ученика са угоститељско-туристичким предузећима	Ученик је у стању да : -дефинише угоститељско и туристичко предузеће и њихове задатке -познаје карактеристике угоститељског и туристичког предузећа	-Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења -Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано)	
	Средства угоститељског и туристичког предузећа	Упознавање ученика са пословним средствима угоститељског и туристичког предузећа	Ученик је у стању да : -дефинише средства угоститељског и туристичког предузећа -познаје облике и амортизацију основних средстава -познаје облике обртних средст.	-Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује	
	Извори средстава	Упознавање ученика са изворима средстава угоститељског и туристичког предузећа	Ученик је у стању да : -дефинише изворе средстава -разликује сопствене и туђе изворе средстава		
	Расходи угоститељског и туристичког предузећа	Упознавање ученика са расходима предузећа и калкулацијом цене производа и услуга у туризму и угоститељству	Ученик је у стању да : -дефинише утрошке, трошкове и расходе предузећа -разликује појмове: утрошке, трошкове и расходе предузећа -познаје врсте трошкова -познаје карактеристике трошк. -израђује калкулацију -разликује врсте калкулација -познаје специфичности обрачуна трошкова и утврђивање цена у туризму и угоститељству	-Ученик проналази / осмишљава могућа решења проблемске ситуације -Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење	
	Резултати рада и расподела	Упознавање ученика са резултатима рада и расподелом	Ученик је у стању да : -дефинише укупан приход -разликује приходе предузећа -утврђује резултате предузећа -познаје начин распоређивања резултата предузећа (добитак,	-Ученик конструктивно, аргументовано и	

			губитак)	креативно доприноси раду	
	Мерила успешности пословања угоститељског и туристичког предузећа	Упознавање ученика са мерилима успешности угоститељског и туристичког предузећа	Ученик је у стању да : -дефинише мерила успешности -познаје продуктивност рада -познаје економичност рада -познаје рентабилност рада	-Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални, комбиновани Наставне методе: Монолошко-дијалогски, дијалогски, демонстративни, комбиновани рад, методе АОН : грудве снега, галеријска шетња, плакат, презентација, шеме Наставна средства: Текстуална					

ТУРИСТИЧКА ГЕОГРАФИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Више извора

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ТУРИСТИЧКА ГЕОГРАФИЈА	Географски и туристички положај Србије	Проширивање знања о географском и туристичком положају Србије.	Опише и покаже на карти положај Србије у Европи; Објасни значај географског положаја за развој туризма на примеру Србије	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама	Историја, књижевност, биологија,
	Природне туристичке вредности Србије	Проширивање знања о природним туристичким вредностима Србије.	Класификује природне туристичке вредности Србије према генези и функцији; Наведе и лоцира на карти	Дигитална компетенција Решавање проблема	

			природне туристичке вредности Србије;Објасни разлоге атрактивности природних туристичких вредности Србије	Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу и околини	
	Антропогене туристичке вредности Србије	Усвајање знања о антропогеним туристичким вредностима Србије	Подели антропогене туристичке вредности Србије по врстама; Издвоји специфичности најатрактивнијих антропогених туристичких вредности Србије.	Естетичка компетенција	
	Материјална основа туризма	Стицање знања о утицају материјалне основе на развој туризма у Србији	Разликује факторе туристичког промета; Наведе врсте саобраћаја који се користи у туризму; Одреди предности и недостатке сваке врсте саобраћаја који се користи у туризму; Познаје обим и структуру смештајних и угоститељских капацитета Србије.		
	Правци туристичког кретања у Србији	Усвајање знања о правцима туристичких кретања у Србији	Наведе и покаже на карти најважније правце кретања туриста у Србији		

	Перспективе развоја туризма Србије	Коришћење стечених знања у прогнозирању перспектива развоја туризма Србије.	Састави карту природних и антропогених вредности завичаја Наброји локалне ресурсе у средини у којој живи, који јесу или би могли представљати туристичку атракцију Наброји могуће правце развоја туризма Србије Припреми промоцију туристичког садржаја изабраног по сопственом избору		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални, фронтални, групни					
Наставне методе: дијалогска, монолошка, текстуална					
Наставна средства: карта, уџбеник, интернет					

ПОЗНАВАЊЕ ЖИВОТНИХ НАМИРНИЦА – изборни предмет

ЛИТЕРАТУРА: Стојанка Калинић, Милорад Јовановић, *Познавање* робе за 3. и 4. разред- кулинарски техничар и 2. и 3. разред-кувар и посластичар, Завод за уџбенике, Београд

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПОЗНАВАЊЕ ЖИВОТНИХ	Основни састојци прехранбених	Упознавање ученика са основним	Наведе и објасни основне карактеристике животних	Компетенција за целоживотно учење	Хемија Биологија

НАМИРНИЦА – изборни предмет	производа	карактеристикама животних намирница	намирница Препозна квалитетне од неквалитетних намирница Наведе начине оцене квалитета животних намирница Наброји стандарде квалитета и објасни како се примењују у пракси Наведе улогу хранљивих материја и њихове основне карактеристике Наведе основне састојке прехранбених производа	Вештина комуникације Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Вештина сарадње Брига за здравље Еколошка компетенција Предузетничка компетенција	Екологија и заштита животне средине Исхрана Куварство Здравствена култура
	Житарице	Оспособљавање ученика да познају основне врсте и карактеристике житарица, млинских и пекарских производа	Препозна врсте житарица и објасни њихов значај у исхрани Наведе типове брашна и објасни њихове основне карактеристике Правилно ускладиштава и чува житарице и млинске производе Оцени квалитет брашна и изврши припрему за употребу у куварству Објасни процес производње хлеба, пецива и тестенина Наведе врсте пекарских производа у промету Правилно ускладиштава пекарске производе Препозна болести и мане хлеба		
	Поврће и зачини	Упознавање ученика са основним врстама и особинама поврћа, њиховом хранљивом и употребном вредношћу Оспособљавање ученика да препознају врсте зачина и правилно их користе у куварству	Дефинише поврће Наведе основне врсте поврћа и објасни њихове карактеристике Препозна квалитетно од неквалитетног поврћа Наброји стандарде у погледу квалитета поврћа Објасни хранљиву и биолошку вредност поврћа Правилно ускладиштава и чува поврће од кварења		

			Препозна јестиве гљиве и објасни њихову хранљиву вредност Правилно користи поврће и гљиве Препозна зачине и објасни њихову примену у куварству Наведе порекло зачина и њихов значај у исхрани Правилно ускладиштава зачине и препознаје квалитетне од неквалитетних		
	Технологија меса	Упознавање ученика са основним врстама и особинама меса, њиховом хранљивом и употребном вредношћу	Дефинише хемијски састав меса и органолептичка својства меса Опише промене на месу током стајања Опише начин конзервисања меса, транспорт и складиштење меса Наведе промене на месу код припремања јела: кувања, динстања, печења и пржења Разликује месо перади, риба, дивљачи Наведе врсте кобасица, опише начин производње, мане и складиштење кобасица Опише сувомеснате производе		
	Млеко, јаја, масти и уља	Унапређивање знања о својствима млека, јаја, масти и уља	Дефинише хемијски састав, начин обраде, хлађења и конзервисања млека Наведе кисело-млечне производе: јогурт, кисело млеко, кефир и кумис Опише производе од млека: павлака, маслац, кајмак, сиреви и масло Наведе грађу и састав и класификацију јаја у промету Опише производњу, врсте и складиштење масти и уља		

	Пића и воће	Стицање знања о основним врстама и особинама пића Стицање знања о врстама, особинама, хранљивој и употребној вредности воћа	Наведе класификацију пића Опише особине природних вина Наведе специјална вина Опише одлике пива Дефинише природне и миришљаве ракије Наведе врсте и примену ликера у кулинарству Наведе врсте и примену безалкохолних пића у кулинарству Опише средства за уживање кафу, чај и какао Наведе одлике, хемијски састав и хранљиву вредност воћа Опише брање, транспорт и складиштење воћа Дефинише врсте воћа Опише конзервисање воћа		
	Материје за заслађивање	Стицање знања о материјама за заслађивање	Дефинише квалитет и опише својства меда Објасни добијање меда Дефинише квалитет шећера и опише његова својства Наведе начин складиштења шећера Препозна и опише употребу вештачких материја за заслађивање.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, тимски, рад у пару Наставне методе: вербалне, монолошка, дијалoшка, комбиноване, решавање проблема Наставна средства: уџбеник, стручна литература, интернет-информације, слике, цртежи, панои, табла креда, фломастери					

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Збирка решених задатака за 3. и 4. разред средње школе, Круг, Београд, Милорад Јоковић и Иванка Томић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Математика	Аналитичка геометрија у равни	Стицање основних знања и вештина из аналитичке геометрије тачке, праве и круга	Познаје Декартов координатни систем и како се у њему представља тачка Одреди растојање између тачака Одреди једначину праве кроз две тачке	1) Комуникација 2) Рад са подацима и информацијама 3)Решавање проблема	1)Куварство 2) Стручни предмети који су повезани са предметом Куварство 3) Предузетништво 4) Француски језик 5) Туристичка географија
	Елементи финансијске математике	Стицање нових знања о каматном рачуну Стицање основних знања о пропорцијама и процентном рачуну и њихова примена	Препозна разлике између простог и сложеног каматног рачуна Израчуна одређен део неке величине Објасни основне појмове везане за каматни рачун и израчуна потребне величине у каматном рачуну		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					

Облици рада: Фронтални, индивидуални Наставне методе: Предавачка метода, метода дијалога, хеуристичка метода Наставна средства: Креда и табла
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ
Основни ниво: 2.МА.1.4.2. Примењује рачун са пропорцијама и процентни рачун при решавању једноставних практичних проблема. 2.МА.1.2.4. Користи координатни систем за представљање једноставних геометријских објеката у равни. Средњи ниво: 2.МА.2.4.2. Решава проблеме користећи пропорцију и процентни рачун. Напредни ниво: 2.МА.3.2.3. Решава проблеме користећи једначине кривих другог реда и њихових тангенти у координантном систему

ИСТОРИЈА

Предмет	Тема	Циљ	Исходи	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Историја	Српска држава и државност	Проширивање знања о настанку модерне српске државе и најважнијим одликама српске државности. Развијање свести о значају средњовековне државности за настанак модерне српске државе. Уочавање улоге знаменитих личности у развоју српске државности. Разумевање најзначајнијих идеја модерног доба и њиховог утицаја у процесу стварања српске државе. Разумевање међународног контекста у коме настаје и	препозна различите историјске садржаје (личности, догађаје, појаве и процесе) и доведе их у везу са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом; разликује периоде у којима је постојала, престала да постоји и поново настала српска држава; наведе и упоређи одлике српске државности у средњем и новом веку; уочи утицај европских револуционарних збивања на развој српске националне и државне идеје; објасни узроке и последице Српске револуције, ослободилачких ратова 1876– 1878, Балканских ратова и Првог светског рата; уочи и објасни на историјској карти промене граница српске државе; лоцира места најважнијих битака које су вођене током Српске револуције, ослободилачких ратова 1876–	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Сарадња	- Српски језик и књижевност - Географија - Социологија са правима грађана - Грађанско васпитање - Верска настава

		постоји српска држава.	1878Балканских ратова и Првог светског рата; Уочи и објасни на историјској карти промене граница српске државе; Лоцира места најважнијих битака које су вођене током Српске револуције, ослободилачких ратова 1876–1878, Балканских ратова и Првог светског рата; Опише улогу истакнутих личности у Српској револуцији, у развоју државних институција и формирању модерног политичког система, у ослободилачким ратовима 1876–1878, Балканским ратовима и Првом светском рату		
Српски народ у југословенској држави	Проширивање знања о југословенској идеји и носиоцима идеје стварања југословенске државе. Разумевање међународног контекста у коме настаје југословенска држава. Проширивање знања о одликама југословенске државе. Проширивање знања о положају српског народа у југословенској држави. Уочавање улоге знаменитих личности у политичком животу југословенске државе. Сагледавање међународног положаја југословенске државе.	Изведе закључак о значају уставности за развој модерног политичког система. Образложи најважније мотиве и узроке стварање југословенске државе; Уочи значај настанка југословенске државе за српски народ; Идентификује одлике југословенске државе као монархије и као републике; разликује особености друштвено-политичких система који су постојали у југословенској држави; Уочи и разуме међународни положај југословенске државе; Образложи допринос југословенских антифашистичких покрета победи савезника у Другом светском рату; Именује најважније личности које су утицале на друштвено- политичка збивања у Југославији	Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција		

	Достигнућа српске културе	??Разумевање појма српског културног простора. ??Развијање свести о вишевековном континуитету српске културе. ??Сагледавање српске културе као дела европске културног наслеђа. ??Проширивање знања о највишим донетима и представницима српске културе. ??Развијање свести о значају образовања за општи културни напредак. ??Уочавање промена у свакодневном животу код Срба кроз векове	??разликује периоде у којима су настала најзначајнија дела српске културе; ??упореди одлике српске културе различитих периода; ??Објасни утицаје историјских збивања на културна кретања; ??Опише одлике свакодневног живота код Срба у различитим епохама и областима; ??Именује најважније личности које су заслужне за развој српске културе.		
	Српски народ и Србија у савременом свету	??Разумевање политичких и економских односа у савременом свету. ??Сагледавање међународног положаја Србије. ??Проширивање знања о најзначајнијим међународним организацијама и чланству Србије у њима. ??Проширивање знања о последицама научно-технолошког развоја на живот савременог човека.	??Идентификује најважније чиниоце у међународним политичким и економским односима; ??разуме место и улогу Србије у савременом свету; ??утврди значај чланства Србије у међународним организацијама; ??Објасни утицај савремених техничких достигнућа на повезивање људи у свету.		

СОЦИОЛОГИЈА СА ПРАВИМА ГРАЂАНА

ЛИТЕРАТУРА: В. Вулетић Социологија, С. Лилић и С. Булајић Устав и права грађана

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Социологија са правима грађана	Структура и организација друштва	Упознавање са структуром и организацијом друштва.	Схвати организацију друштва,наведе друштвене групе и организације.Да објасни улогу друштвених група.	Компетенције за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Рад са подацима и информацијама Опдговорно учешће у демократском друштву	Са историјом Са психологијом Са српским језиком и књижевношћу Са грађанским васпитањем Са филозофијом Са основима права
	Устав, демократија и механизми власти у Србији	Упознавање са појмом устава и општих прописа. Упознавање са основним одлокама правосудног система	Схвати значај устава као највишег прописа. Схвати систем правосудних органа		
	Грађанин и његова права и слободе	Усвајање основних знања о људским правима. Схвати свој положај у друштву по питању права и да схвати значај да се права њуди поштују.	Разуме основне поделе људских права и зна да препозна основна права Да подели права и класификује их у групе.		
	Култура, друштво и друштвене промене	Стицање знања основних знања о култури,религији и уметности Развијање знања о културним тековинама и очувању идентитета. Развијање знања и о цивилизацијским тековинама и потреби да се унапреде и	Препозна појмове култура религија, цивилизација Поштовање различитости и међусобно уважавање. Ученици развијају толеранцијупрема разликама у културној и религијској припадности.		

		побољшају.			
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални и комбиновани					
Наставне методе: рад на тексту, моношко-дијалогска и метод демонстрација					
Наставна средства: уџбеник, литература, медији (ТВ, штампа и интернет)					

КУВАРСТВО

ЛИТЕРАТУРА: Уџбеник „Хладн предјела“ „Јела по поруџбини“ М.Вукић, М.Портић, „Посластичарство“ Ј.Настановић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
КУВАРСТВО	Хладна предјела	Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање хладних предјела. Оспособљавање ученика за израду основних калкулација.	Орјаснити ста су хладна предјела Разликује врсте хладних предјела, Разликује рецептуре хладних предјела, Разликује опште начине за препремање намирница за х.п. Кратко опише припрему х.п. Одабере намирнице за х.п. Механички обрађује намирнице за х.п. Да правилно користи намирнице за х.п. Обликује намирнице, Комбинује термичке обраде за х.п. Комбинује намирнице по рецептури Припрема хладних предјела Одабере инвентар за припрему Сервира, декорише х.п Чува хладна предјела до	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Сарадња	Исхрана Услуживање Познавање робе Хемија

			примене		
	Јела по поруџбини	Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање јела по поруџбини и јела са жара. Оспособљавање ученика за израду основних калкулација	Објасни шта су јела по поруџбини и јела са жара Групише јела по поруџбини и јела са жара Препознаје рецептуре за јела по поруџбини и јела са жара Разликује нормативе Опише начин припреме за јела по поруџбини и јела са жара Опише начин сервирања и начин декорисања Припреми намирнице по рецептури Комбинује методе термичке обраде Користи фондове у припреми јела Примени различите начине запржавања Комбинује врсте и количине зачина Припрема и сервира јела по поруџбини и јела са жара		
	Посластичарство	Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање посластица. Оспособљавање ученика за израду основних калкулација	Разликује посластице по врстама Опише начин припремања одређених посластица Познаје рецептуре одређених посластица Познаје стручне термине у посластичарству Познаје начине декорисања посластица Познаје начине сервирања, користи правилан инвентар		

			Механички и термички обрађује сировине Припрема кремове Припрема посластице Декорише и сервира посластице		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:Фронтални облик рада,интерактивна метода,групни рад,пројектна настава Наставне методе:Дијалoшка метода,молошка метода,презентација Наставна средстваПрепоручена литература,интернет					

ПРАКТИЧНА НАСТАВА

ЛИТЕРАТУРА:Уџбеник „Хладн предјела””,Јела по поруџбини” М.Вукић,М.Портић, “Посластичарство” Ј.Настановић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
КУВАРСТВО- практична настава	Хладна предјела	Оспособљавање ученика да практично ураде хладна предјела	Изабрати правилан инвентар за примену у припреми хладних предјела Изабрати правилне намирнице за припремање хладних предјела Правилна термичка обрада у припреми хладних предјела Припремање хладних предјела Чување хладних предјела Сервирање хладних предјела Декорисање хладних предјела	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Сарадња	Исхрана Услуживање Познавање робе Хемија
	Јела по поруџбини	Оспособљавање ученика да практично ураде јела по пориџбини	Правилан избор инвентара и намирница за пропрему јела по поруџбини и јела са роштиља Хигијена радног простора Припремање јела по поруџбини и јела са роштиља Чување,сервирање и декорисање		

			јела по поруџбини и јела са роштиља		
	Посластичарство	Оспособљавање ученика да практично ураде посластице	Правилан инвентар и избор намирница за припрему посластица Припрема материјала за припрему посластица Припрема посластица Чување посластица Сервирање посластица Декорисање посластица		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:Фронтални облик рада,интерактивна метода,групни рад,пројектна настава					
Наставне методе:Дијалогска метода,монологска метода,презентација					
Наставна средстваПрепоручена литература,интернет					

ОСНОВИ УСЛУЖИВАЊА

Литература: Основи услуживања за трећи разред угоститељско-туристичких школа Србије,

Предмет	Област-наставна тема	Циљеви	исходи	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Основи услуживања	Појмовне основе услуживања	- Упознавање ученика са предметом, улогом и значајем услуживања, инвентаром, опремом и намештајем за услуживање; - Упознавање са радним одељењимаи функционалном повезаношћу.	- Објасни значај и улогу услуживања у угоститељским објектима; - Препозна и прилагоди инвентар за услуживањеу угоститељским објектима; - Разликује радна одељења и објасни њихову функцију; - Разликује просторије за служење оброка.	- Компетенције за целоживотно учење - Комуникација (уважавање саговорника слобода у изражавању ставова и мишљења) - Дигитална компетенција - Сарадња	Исхрана, здравствена култура, Стручни предмети
	Дневни оброци	Упознавање ученика са дневним оброцима и дневним	- Наброји дневне оброке; - Објасни дневне оброке.		

		циклусима исхране.		- Решавање проблема	
	Системи и начини услуживања	•Упознавање ученика са системима и начинима услуживања.	•Наброји системе услуживања; •Објасни системе услуживања; •Наброји начине услуживања; •Објасни начине услуживања.	- Рад са подацима и информацијама - Одговоран однос према здрављу	
	Инструменти понуде у угоститељству	•Оспособљавање ученика да препознају и наведу инструменте понуде и документе продаје.	•Правилно писање и састављање инструмената понуде		
	Услуживање хране	Упознавање ученика да знање из куварства прилагоде потребама услуживања хране.	•Објасни начин услуживања доручка и једноставних јела; •Објасни начин услуживања хладних предјела; •Објасни начин услуживања супа, потажа, чорби и консомеа; •Објасни начин услуживања топлих предјела; •Објасни начин услуживања риба, ракова и шкољки; •Објасни начин услуживања главних јела; •Објасни начин		

			услуживања варива, салата и сирева; •Објасни начин услуживања посланица, компота и воћа.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада : Фронтални облик рада, интерактивана настава, групни рад, пројектна настава Наставне методе : монолошко-дијалогска, дијалогска, илустративна, презентација, показна вежба Наставна средства : уџбеник, цртежи, табеле, панони, шеме, интернет, инвентар за услуживање					

ПРЕДУЗЕТНИШТВО

ЛИТЕРАТУРА: Предузетништво, уџбеник за трећи разред трогодишњих и четврти разред четворогодишњих средњих стручних школа – Жељка Ковачев

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Предузетништво	1. Предузетништво и предузетник	Разумевање појма и значаја предузетништва, - препознавање особности предузетника, - упознавање са предузетничким концептом у савременом пословању,	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - наведе адекватне примере предузетништва из локалног окружења, - наведе карактеристике предузетника, - објасни значај мотивационих фактора у предузетништву, - доведе у однос појмове иновативност, предузимљивост и предузетништво, - препозна различите начине отпочињања посла у локалној	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад са подацима и информацијама - Решавање проблема	Сви стручни предмети за конкретни образовни профил (основи економије, економика предузећа, менаџмент, финансијско пословање, маркетинг, рачуноводство, пословна економија и др.), историја и

			заједници		социологија
2. Развијање и процена пословних идеја, маркетинг план	развијање способности за уочавање, формулисање и процену пословних идеја - упознавање са основним елементима бизнис плана, - упознавање са елементима маркетинг плана, - упознавање са основним поставкама истраживања тржишта, - развијање смисла за тимски рад.	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - примени креативне технике избора, селекције и вредновања пословних идеја, - препозна садржај и значај бизнис плана, - истражи међусобно деловање фактора који утичу на тржиште: цена, производ, место и промоција, - прикупи и анализира информације о тржишту и развија индивидуалну маркетинг стратегију, - развије самопоуздање у спровођењу теренских испитивања, - самостално изради маркетинг план у пропреми бизнис плана, - презентује маркетинг план као део сопственог бизнис плана.			
3. Управљање и организација	- упознавање ученика са суштином основних менаџмент функција и вештина, - упознавање са трчковима, инвестицијама и концептом преломне тачке рентабилности, - упознавање ученика са специфичностима управљања производњом/ услугама и људским ресурсима,	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - наведе особине успешног менаџера, - објасни основе менаџмента услуга/ производње, - објасни на једноставном примеру појам и врсте трошкова, цену коштања и инвестиције, - израчуна праг рентабилности на једноставном примеру, - објасни значај производног плана и изради производни план за сопствену бизнис идеју у			

		- упознавање ученика са значајем коришћења информационих технологија за савремено пословање, - давање основних упутстава где доћи до неопходних информација.	најједноставнијем облику, - увиђа значај планирања и одабира људских ресурса за потребе организације, - користи гантаграм, - објасни значај информационих технологија за савремено пословање, - схвати важност непрекидног иновирања производа и услуга, - изабере најповољнију организациону и правну форму привредне активности, - изради и презентује организациони план за сопствену бизнис идеју.		
	4. Економија пословања	- разумевање значаја биланса стања, биланса успеха и токова готовине као најважнијих финансијских извештаја у бизнис плану, - препознавање профита/добити као основног мотива пословања, - разумевање значаја ликвидности у пословању предузећа.	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - састави биланс стања на најједноставнијем примеру, - састави биланс успеха и утврди пословни резултат на најједноставнијем примеру, - наведе могуће начине финансирања сопствене делатности, - се информише у одговарајућим институцијама о свим релевантним питањима од значаја за покретање бизниса, - идентификује начине за одржавање ликвидности у пословању предузећа, - састави финансијски план за сопствену бизнис идеју самостално или уз помоћ наставника, - презентује финансијски план за своју бизнис идеју.		

	5. Ученички пројект – презентација пословног плана	- оспособити ученика да разуме и доведе у везу све делове бизнис плана, - израда целовитог бизнис плана за сопствену бизнис идеју, - оспособљавање ученика за вештине презентације бизнис плана.	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - самостално или уз помоћ наставника повеже све урађене делове бизнис плана, - изради коначан (једноставан) бизнис план за сопствену бизнис идеју, - презентује бизнис план у оквиру јавног часа из предмета Предузетништво.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Наставне методе: монолошко-дијалогска, дијалогска, мини предавања, симулација, студија случаја, практичан рад, презентација Наставна средства: табла, уџбеник, штампани материјал, примери за вежбање, рачунар					

ПРОГРАМ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

ЦИЉ

Завршним испитом проверава се да ли је ученик, по успешно завршеном образовању за образовни профил кувар, стекао стручне компетенције прописане Стандардом квалификације куварб .

СТРУКТУРА

У оквиру завршног испита ученик извршава један сложени радни задатак којим се проверава стеченост стручних компетенција.

ОЦЕЊИВАЊЕ СТРУЧНИХ КОМПЕТЕНЦИЈА

У оквиру завршног испита се проверава стеченост стручних компетенција. Оцењивање стручних компетенција врши се током реализације извођења практичних радних задатака. Радни задаци формиран су превасходно на основу јединица компетенција и омогућавају проверу оспособљености ученика за примену знања, демонстрацију вештина и професионалних ставова у радном контексту. На овај начин је омогућено мерење знања, вештина, ставова и способности који одговарају Стандарду квалификације кувар. Критеријуми оцењивања стручних компетенција развијени су на основу јединица компетенција и чине Оквир за оцењивање компетенција за квалификацију кувар (у даљем тексту: Оквир). Стручне компетенције су интегрисане у оквир са критеријумима за процену квалификација. Оквир садржи критеријуме процене, дате у две категорије: аспекти и индикатори процене. Инструменти за оцењивање стручних компетенција – обрасци који се користе на завршном испиту формиран су у складу са Оквиром.

Назив квалификације: Кувар

Подручје рада: Трговина, угоститељство и туризам

Ниво квалификације: III

Трајање образовања: три године

Сврха квалификације: Припрема, сервира и декорише оброке.

Стручне компетенције:

- Организовање сопственог рада и радног места
- Пријем, обрада и складиштење намирница
- Припрема јела за издавање
- Издавање поруџбине
- Вођење евиденција

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ ПОСЛАСТИЧАР ЗА I,II, III РАЗРЕД

Сл.Гласник 10/12 од 14.08.2012.; 1/15 од 16.01.2015.; 10/20 од 13.08.2020.

Стандард квалификације: нема

ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ

	I РАЗРЕД								II РАЗРЕД								III РАЗРЕД								УКУПНО					
	недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				годишње					
	Т	В	ПН		Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН		Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ	
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	11	2			374	68			9				288				8				240				902	68			970	
1. Српски језик и књижевност	3				102				2				64				2				60				226				226	
1.1 језик и књижевност*	3				102				2				64				2				60				226				226	
2. Српски као нематеријни језик*	2				68				2				64				2				60				192				192	
3. Страни језик	2				68				2				64												132				132	
4. Физичко васпитање	2				68				2				64				2				60				192				192	
5. Математика	2				68				2				64				1				30				162				162	
6. Рачунарство и информатика		2				68																				68			68	
7. Историја																	2				60				60				60	
8. Хемија	1				34																				34				34	
9. Екологија и заштита животне средине									1				32												32				32	
10. Географија	1				34																				34				34	
11. Социологија са правима грађана																	1				30				30				30	

СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА за образовни профил Посластичар*

	I РАЗРЕД							II РАЗРЕД							III РАЗРЕД							УКУПНО				Σ
	недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				годишње				
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	6	12	0	204	408	0	90	2	12	6	64	384	192	150	1	14	6	30	420	180	120	298	1212	372	360	2242
1 Здравствена култура	2			68																		68				68
2 Основе туризма и угоститељства	2			68																		68				68
3 Посластичарство		12			408		60		12	6		384	192	90		12	6		360	180	120		1152	372	270	1794
4 Исхрана	2			68																		68				68
5 Економика туристичких и угоститељских предузећа								1			32											32				32
6 Туристичка географија								1			32											32				32
7 Основе услуживања															1			30				30				30
8 Предузетништво																2			60				60			60
9 Професионална пракса							30							60											90	90
B2: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ								2			64				2			60				124				124
1 Изборни предмет према програму образовног профила								2			64				2			60				124				124
Укупно A2+B2	6	12	0	204	408	0	90	2 (**4)	12	6	64 (**128)	384	192	150	3	14	6	30 (**90)	420	180	120	298 (**422)	1212	372	360	2366
Укупно A2+B2	18			702				20 (**22)			790 (**854)				21 (**23)			750 (**810)				2242 (**2366)				

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

** Уколико се изабере само стручни изборни предмети

Листа изборних предмета

Посластичар

РБ	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	
Стручни предмети					
1.	Пословни страни језик		2	2	
2.	Пословна информатика		2		
3.	Психологија у туризму и угоститељству			2	
4.	Чоколатерство		2		
5.	Маркетинг у туризму и угоститељству			2	
6.	Општа туристичка географија-stari			2	
Општеобразовни предмети					
1.	Страни језик I			1	
2.	Изабрани спорт		1	1	
3.	Историја (одабране теме)			1	
4.	Ликовна култура		1		
5.	Музичка култура		1		

Циљеви стручног образовања

Циљ стручног образовања за образовни профил посластичар је оспособљавање ученика за припрему, декорисање и сервирање топлих, хладних и сувих послатица.

Неопходност сталног прилагођавања променљивим захтевима тржишта рада, потреба континуираног образовања, стручног усавршавања, развоја каријере, унапређење могућности запослења, усмерава ученике да се оспособљавају за:

- примену теоријских знања у практичном контексту;
- ефикасан рад у тиму;
- преузимање одговорности за властито континуирано учење и напредовање у послу и каријери;
- благовремено реаговање на промене у радној средини;
- препознавање пословних могућности у радној средини и ширем социјалном окружењу;
- примену сигурносних и здравствених мера у процесу рада;

- примену мера заштите животне средине у складу са концептом одрживог развоја;
- употребу информатичке технологије у прикупљању, организовању и коришћењу информација у раду и свакодневном животу.

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ПОСЛАСТИЧАР ПРВИ РАЗРЕД

РАЧУНАРСТВО И ИНФОРМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Рачунарство и информатика за 1. Разред средње школе, Никола Клем

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Рачунарство и информатика	Основе рачунарске технике	Упознавање ученика са унутрашњом организацијом рачунарског система.	Ученик ће моћи да распозна структуру и принцип рада рачунара, и значј информатике за функционисање и развој друштва.	3.Рад са подацима и информацијама. 4.Дигитална компентеција.	математиком
	Обрада текста	Оспособљавање ученика за коришћење програма за обраду текста	Ученик ће моћи самостално да користи програм за обраду текста и табеларник података и креирање документа у коме су интегрисани текст, слика и табела.		
	Табеларни прорачуни	Оспособљавање ученика за рад са табелама	Да самостално креира табелу и ради разне врсте израчунавања у табели, као и да креира графикон.		
	Слајд - презентације	Оспособљавање ученика за прављење презентација	Да самостално креира и прави презентације.		

	Интернет и електронска комуникација	Упознавање и оспособљавање ученика за коришћење мултимедијалних апликација.	Да активно користи сервисе интернета.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:Групни, индивидуални, рад у пару Наставне методе:Дијалошка, методе рада са књигом, разговор, методе рада у кабинету за информатику Наставна средства: ПЦ рачунари, штампач, скенер, пројектор					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ					
Основни ниво: Ученик зна принцип рада рачунар, зна програма у којим смо радили(Word, Excel, Power Point ...),зна да самостално користи интернет сервисе ... Средњи ниво: Ученик је оспособљен да самостално користи програме у којим смо радили, да самостално решава проблеме, подешава параметре... Напредни ниво: Ученик прави сложеније презентације, креира самостално документа са табелама,сликама , решава сложене математишке функције и прави разне графиконе ...					

ХЕМИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Р. Хорват, М.Ракочевић "Хемија за први разред трогодишње стручне школе" ЗУНС, Београд, 2018.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ХЕМИЈА	1. СТРУКТУРА СУПСТАНЦЕ	Разумевање концепта о корпускуларној грађи супстанци Разумевање односа између структуре супстанци и њихових својстава Разумевање утицаја међумолекулских сила на физичка својства супстанци	објасни електронеутралност атома разликује атом од јона разуме појам релативне атомске масе и релативне молекулске масе одреди број валентних електрона разликује јонску везу од ковалентне везе разуме да својства хемијских једињења зависе од типа хемијске везе објасни појам изотопа и	-одговоран однос према здрављу -одговоран однос према околини -сарадња -дигитална компетенција	-физика -биологија -екологија

			примену изотопа објашњава квантитативно значење симбола и формула разуме на који начин се образују хемијске везе разуме појам количине супстанце и повезаност количине супстанце са масом објасни узрок хемијског везивања атома и типове хемијских веза		-физика -биологија -екологија
	2. ДИСПЕРЗНИ СИСТЕМИ	Развој концепта о корпускуларној грађи супстанци на основу разумевања односа компоненти у дисперзном систему Разумевање односа између квалитативног састава дисперзног система и његових својстава Разумевање односа између квантитативног састава дисперзног система и његових својстава Сагледавање значаја примене дисперзних система у свакодневном животу и професионалном раду.	разликује дисперзну фазу и дисперзно средство израчуна масени процентни садржај раствора објасни да су дисперзни системи смеше више чистих супстанци објасни појам хомогене смеше разуме појам количинске концентрације раствора објасни појам и наводи примену аеросола, суспензија, емулзија и колоида разуме утицај температуре на растворљивост супстанци		одговоран однос према здрављу -одговоран однос према околини -сарадња -дигитална компетенција рад са подацима и информацијама; решавање проблема; сарадња; дигитална компетенција.
	3.ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ	Разумевање концепта одржања материје кроз принципе одржања масе и енергије	разликује реакције синтезе и анализе описује да су неке реакције егзотермне а неке ендотермне наводи факторе који утичу на		-физика -биологија -екологија

		Развој концепта о корпускуларној грађи супстанци на основу разумевања хемијских реакција Развој хемијског мишљења путем логичког и критичког мишљења, развој осетљивости за проблеме и способности за решавање проблема Развој способности комуникација у хемији	брзину хемијске реакције разликује коначне и равнотежне хемијске реакције разликује киселу, базну и неутралну средину на основу рН вредности раствора напише једначине за хемијске реакције прикаже електролитичку дисоцијацију киселина, база и соли хемијским једначинама објасни појам електролита објашњава да хемијска промена значи настајање нових супстанци, раскидањем старих и стварањем нових хемијских веза илуструје примерима значај хемијске равнотеже за процесе из свакодневног живота разуме појам јаких и слабих електролита		
	4. ХЕМИЈА ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА	Разумевање односа структуре супстанци и њихових својстава Сагледавање значаја примене елемената и једињења у професионалном раду и свакодневном животу Разумевање значаја и примене елемената, једињења и легура у техничко-технолошким процесима	разликује метале, неметале и металоиде описује карактеристична својства неметала и метала зна основне карактеристике биолошки важних органских једињења објасни периодичну промену својстава елемената у ПСЕ објасни стабилност атома племенитих гасова описује карактеристична својства метала и неметала и њихових важнијих једињења, њихову примену у струци, као и њихов биолошки значај илуструје примерима	-одговоран однос према здрављу -одговоран однос према околини -сарадња -рад са подацима и информацијама; -решавање проблема;	

			биолошки значај органских једињења и њихову примену у свакодневном животу и раду На основу назива, формула и врсте веза разликује структуру молекула дисахарида (лактозе, сахарозе) и полисахарида (скроба, целулозе)	-дигитална компетенција.	
	5. ХЕМИЈСКИ АСПЕКТИ ЗАГАЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	Развој одговорног става према коришћењу супстанци у свакодневном животу и професионалном раду Разумевање и просуђивање начина одлагања и уништавања хемијских загађивача животне средине	објасни штетно дејство неких супстанци на животну средину и здравље људи наводи најчешће изворе загађивања атмосфере, воде и тла објасни значај пречишћавања воде и ваздуха објасни значај правилног одлагања секундарних сировина објасни како се правилно одлаже електронски отпад		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, партнерски, тимски Наставне методе: монолошка метода, дијалошка метода: (хеуристички разговор, катехитички разговор дискусија), монолошко-дијалошка метода, метода демонстрације (показивање слика, графикана, шема, пројекција филма...практичне активности), метода графичких радова (писмени радови, цртање схема, дијаграма, графикана...), метода практичног рада; активности, Проблем метода, истраживачке методе ,интерактивне методе и примена образовних игара (квиз, укрштенице,мозгалица, игре асоцијације, слагалице...) Наставна средства: периодни систем елемената, модели атома и молекула, кристалне решетке, индикатор папири, шеме и дијаграми					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета ХЕМИЈА јесу:					
Основни ниво 2ХЕ.1.1.1. 2ХЕ.1.1.2. 2ХЕ.1.1.3. 2ХЕ.1.1.4. 2ХЕ.1.1.5. 2ХЕ.1.1.6. 2ХЕ.1.1.7. 2ХЕ.1.1.8. 2ХЕ.1.2.1. 2ХЕ.1.2.2. 2ХЕ.1.2.3. 2ХЕ.1.2.4. 2ХЕ.1.2.5. 2ХЕ.1.2.6. 2ХЕ.1.2.7. 2ХЕ.1.2.8. 2ХЕ.1.2.9. 2ХЕ.1.2.10. 2ХЕ.1.3.1. 2ХЕ.1.3.2. 2ХЕ.1.3.3. 2ХЕ.1.4.1. 2ХЕ.1.4.2. 2ХЕ.1.5.1. 2ХЕ.1.5.2. 2ХЕ.1.5.3 Средњи ниво 2ХЕ.2.1.1. 2ХЕ.2.1.2. 2ХЕ.2.1.3. 2ХЕ.2.1.5. 2ХЕ.2.1.6 2ХЕ.2.1.8. 2ХЕ.2.1.9. 2ХЕ.2.2.1 2ХЕ.2.2.6. 2ХЕ.2.3.1 2ХЕ.2.3.2 2ХЕ.2.4.1. 2ХЕ.2.5.1. 2ХЕ.2.5.2. Напредни ниво 2ХЕ.3.1.1. 2ХЕ.3.1.2. 2ХЕ.3.1.3. 2ХЕ.3.2.4. 2ХЕ.3.3.1. 2ХЕ.3.3.2. 2ХЕ.3.5.2.					

ГЕОГРАФИЈА

РАЗРЕД: ПРВА ГОДИНА

ЛИТЕРАТУРА: Више извора

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ГЕОГРАФИЈА	Увод	☐ Стицање знања о предмету проучавања, подели, значају и месту географије у систему наука ☐ Уочавање и схватање корелативних односа између географије и других природних и друштвених наука	☐ дефинише предмет изучавања, значај, развој и место географије у систему наука ☐ разликује природне и друштвене елементе географског простора и схвата њихове узајамне узрочно-последичне везе и односе ☐ одреди место географије у систему наука ☐ препозна значај и практичну примену географских сазнања	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу и околини Естетичка компетенција	Историја, књижевност, биологија,

	Савремене компоненте географског положаја Србије	☐ Проширивање знања о положају, месту и улози Србије на Балканском полуострву и југоисточној Европи ☐ Уочавање општих географских карактеристика сагледавањем сложених друштвено – економских процеса и промена у југоисточној Европи на Балканском полуострву и у нашој држави.	☐ дефинише појам и функције државних граница, разуме државно уређење Србије и познаје државна обележја: грб, заставу, химну ☐ објашњава на карти положај и величину територије Србије уз кратак опис битних карактеристика граница са суседним земљама ☐ дефинише појам југоисточна Европа, лоцира на карти Балканско полуострво и идентификује његове опште географске карактеристике: физичке, културне и демографске ☐ анализира промене на политичкој карти Балканског полуострва: настанак и распад Југославије, стварање нових држава и облици		

			Њихове сарадње ☐ уочава предности и недостатке географског положаја Србије		
	Природни ресурси Србије и њихов економско географски значај	☐ Стицање нових и продубљених знања о природи Србије и њеном утицају на живот и привредне делатности људи ☐ Сагледавање физичко-географских компонената простора Србије и разумевање њиховог значаја за живот људи и могућности развоја привреде	☐ одреди у геолошком саставу Србије заступљеност стена различите старости, састава и порекла значајних за појаву руда и минерала ☐ лоцира у оквиру геотектонске структуре Србије велике целине: Српско-македонску масу, Карпато-балканиде, Унутрашње динариде, Централне динариде и Панонску депресију и објасни њихов постанак (деловање унутрашњих тектонских и спољашњих сила) ☐ идентификује основне макро-целине рељефа Србије: Панонски басен и		

			Планинску област ☐ одреди Планинску област и преглед громадних, карпатско-балканских, динарских планина и већих котлина ☐ објасни елементе и факторе климе, разликује климатске типове у Србији и њихове одлике ☐ направи преглед водног богатства Србије: одреди на карти развођа сливова, објасни постанак, поделу и значај језера и термоминералних вода ☐ закључује о економском значају вода за снабдевање насеља, наводњавање, производњу хидроенергије, пловидбу, рибарство и туризам ☐ дискутује о загађивачима, последицама и мерама		

			заштите ☐ познаје утицај физичко-географских фактора на формирање типова вегетације и разноврсност животињског света панонске и планинске области Србије ☐ дефинише појам природне средине, предмет проучавања заштите природе, значај заштите и унапређивања природе ☐ наведе елементе природне средине, загађиваче воде, ваздуха, земљишта; последице загађивања и мере заштите ☐ препозна појаве штетне по своје природно и културно окружење и активно учествује у њиховој заштити, обнови и унапређивању ☐ дефинише: парк		

			природе, предео изузетних одлика, резерват природе, споменик природе и природне реткости		
	Становништво и насеља Србије	❑ Проширивање знања о демографском развоју и распореду становништва у Србији ❑ Уочавање демографских пробле ма и могућности њиховог превазилажења за свеукупни друштвено- економски развита наше земље ❑ Формирање свести о неговању националног и културног	❑ опише антропогеографска обележја и историјско- географски континуитет насељавања Србије ❑ објасни кретањестановништва и територијални размештај становништва у Србији ❑ укаже на промену броја становника Србије и наведе факторе који условљавају промене становништва ❑ уз помоћ графичких метода анализира основне демографске одлике; да их објашњава, врши предвиђања и изводи		

		идентитета	закључке . ☐ дефинише појмове: наталитет, морталитет и природни прираштај. ☐ дефинише појам миграције и разликује типове и видове миграција ☐ објасни структуру становништва у Србији (биолошка, економска, социјална, национална) ☐ разликује појмове: националног, етничког и културног идентитета ☐ изгради став о једнаким правима људи без обзира на расну, националну, верску и другу припадност ☐ објасни демографске проблеме и популациону политику у Србији ☐ објасни радне миграције у европске земље и именује државе и градове у		

			којима има нашег становништва ▣ објасни исељавање нашег становништва на ваневропске континенте ▣ разликује фазе у исељавању Срба у прекоокеанске земље ▣ именује државе и градове у којима живи наше становништво		
	Привреда Србије	▣ Проширивање и продубљивање знања о привреди Србије и њеним основним карактеристикама	▣ анализира утицај природних и друштвених чиниоца на условљеност развоја и размештаја привреде Србије и групише гране привреде по секторима ▣ анализира утицај природних и друштвених фактора на развој туризма, дефинише и наведе поделу туризма		
	Регионалне целине Србије	▣ Стицање и проширивање	▣ дефинише појам регије и направи картографски преглед		

		географских знања орегионалним целинама Србије и сагледавање њихових специфичности	регионалних целина Србије ☐ лоцира на карти Србије границе Војводине и њених предеоних целина и препозна њене природне и друштвене одлике ☐ потврди на карти Србије границе Шумадије и Поморавља и наведе њихове природне и друштвене одлике ☐ препозна на карти Србије границе Западне Србије и опише њене природне и друштвене одлике ☐ покаже на карти Србије Старовлашко- рашку висију уз анализу њених природних и друштвених одлика ☐ лоцира на карти Србије границе		

			Источне Србије и наведе њене природне и друштвене одлике ☐ препозна на карти Србије границе Јужног Поморавља и препозна његове природне и друштвене одлике ☐ потврди на карти Србије границе Косова и Метохије и дискутује о његовим природним и друштвеним одликама		
	Србија и савремени процеси у Европи и Свету	☐ Стицање знања о савременим политичким и економским процесима у Европи и свету који су услов за напредак свих земаља и народа Стварање реалне слике о Србији у светским	☐ дефинише појмове: процес интеграције, демократска регионализација, глобализација ☐ објасни економске интеграције на Балкану и у југоисточној Европи и познаје мирољубиву политику Србије у међународним оквирима и на Балкану ☐ опише историјат		

		размерама и савременим међународним процесима	развоја, наведе циљеве и дефинише проблеме унутар Уније ❑ објасни услове које Србија треба да испуни да би постала равноправна чланица заједнице ❑ опише историјат развоја УН, наведе циљеве и структуру организације и образложи привженост Србије УН ❑ дефинише појам глобализације и разликује политичке, територијалне, економске, културне и друге видове глобализације		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални, фронтални, групни Наставне методе: дијалошка, монолошка, текстуална Наставна средства: карта, уџбеник, интернет					

ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА

РАЗРЕД: први

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	1.Лична хигијена и хигијена физичке културе	усвајање одговорности и доследности према личном и здрављу других стицање позитивних ставова и навика у личној хигијени стицање знања о примени контрацептивних средстава стицање знања о утицају атмосферских фактора и воде у очувању здравља	-дефинише здравље према СЗО -Објасни појам душевног и телесног здравља -објасни значај редовног лекарског прегледа -одржава личну хигијену --наведе болести до којих доводи неправилно одржавање хигијене -објасни мере заштите од вашљивости,шуге.. -наведе полно преносиве болести -разликује контрацептивна средства -одабере адекватну одећу и обућу -објасни значај сунца,воде ваздуха и физичке активности на здравље	-Компетенција за целоживотно учење -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална компетенција -Сарадња -Естетичка компетенција - Одговоран однос према здрављу - Одговоран однос према околини - Предузимљивост и предузетничка компетенција - Одговорно учешће у демократском друштву	Биологија Информатика (обрада података, чување података) Хемија (хемијске реакције) Психологија Исхрана (значај здравог начина исхране)
	2. Ментална хигијена	стицање основних знања о факторима који утичу на ментално здравље човека развијање знања о хигијенским принципима ,на основу којих ученици	--разликује појмове менталног и физичког здравља -објасни факторе који		

		формирају позитиван став са циљем да се усвоји и увек примењује здрав стил живота, као основа за очување здравља стицање знања о болестима зависности и њиховој превенцији	утичу на ментално здравље -наведе болести зависности -примењује мере превенције болести зависности Примени мере којима се прилагођава утицајима средине и делује као стабилна и зрела личност		
	3. Хигијена исхране	Стицање основних знања о здравој исхрани болестима неправилне исхране	Објасни улогу хранљивих материја у организму -објасни принципе правилне исхране -изради план исхране применом пирамиде исхране -наведе последице неправилне исхране -препозна поремећаје исхране		
	4. Комунална хигијена	Стицање знања о негативним и позитивним утицајима спољне средине на здравље Стицање знања о значају воде за пиће, земљишта, атмосфере, аерозагађења и отпадних материја Стицање знања о зрачењима у животној средини	- -наведе како влага, атмосферски притисак, кретање ваздуха и температура утичу на здравље -објасни како аерозагађење доводи до настанка болести		

			-наведе одлике хигијенски исправне воде -објасни хигијенски значај земљишта -наведе методе пречишћавања воде -објасни појам зрачења у животној средини -наведе методе хигијенског уклањања отпадних материја -одлаже материјал за рециклажу у зависности од порекла		
	5. Хигијена рада	стицање знања о најчешћим штетним утицајима у радној средини и начинима њиховог спречавања стицање знања о превенцији професионалних обољења и трауматизма	-објасни утицај радне средине на здравље -наведе факторе и штетне ноксе које утичу на здравље у радној средини -опису значај умора, замора и премора код појединих врста рада -наведе правила санитарно хигијенског надзора -објасни принципе здравствене заштите радника Примени превентивне мере у циљу очувања здравља и спречавања професионалних болести		

			и професионалног трауматизма		
	6. Основе прве помоћи	усвајање основних вештина о указивању прве помоћи лицима у бесвесном стању стицање знања о кардиопулмоналној реанимацији усвајање основних вештина о указивању прве помоћи код крварења ,рана и повреда зглобно-коштаног система стицање знања о повреда изазваним физичким,хемијским и биолошким факторима	-дефинише прву помоћ и разуме њен значај -препозна различите нивое свести и збрине на одговарајући начин -изводи кардиопулмоналну реанимацију -заустави крварење различитим методама -правилно збрине рану -изврши имобилизацију појединих телесних сегмената -препозна различите термичке повреде и збрине их на оговарајући начин -пружи адекватну прву помоћ код повреда електрицитетом,хемијских и биолошких промена		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Групни, индивидуални, у пару Наставне методе: Вербално – текстуална метода, демонстративна, практичан рад, истраживачки рад Наставна средства: уџбеник, презентације, фотографије, снимци...					

ОСНОВЕ ТУРИЗМА И УГОСТИТЕЉСТВА

Нивои остварености стандарда	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода	Међупредметне компетенције
	Увод	-упознавање са предметом проучавања, поделом и значајем туризма и угоститељства - стицање знања о месту туризма у систему наука - упознавање са значајем и практичном применом туристичких сазнања	- Ученик зна да дефинише предмет проучавања, поделу и значај туризма - Ученик може да објасни место туризма у систему наука и - препознаје значај и практичну примену туристичких сазнања	Фронтални облик рада	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. -Рад са подацима и информацијама - Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.

Опште образовне компетенције	Ученик користи основна знања о предмету проучавања, подели и значају туризма и угоститељства Објашњава туристичке везе и односе у систему наука Ученик схвата повезаност туризма са другим природним и друштвеним наукама и значај те повезаности				
Специфичне образовне компетенције	Ученик користи знања о основним природним и друштвеним елементима у туристичком простору Ученик објашњава туристичке везе између природних и друштвених услова средине				
Нивои остварености стандарда	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода	Међупредметне компетенције
	Појмовне основе туризма	Стицање знања о предмету, задатку и циљевима туризма и о елементима туристичких кретања	дефинише туристичко географске појмове наводи елементе туристичких кретања разликује међусобну повезаност и условљеност туристичких кретања	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. - Одговорно учешће у демократском друштву – Изражава на афирмативан начин свој идентитет и поштује другачије културе и традиције и тако доприноси духу интеркултуралности.
Опште образовне компетенције	Ученик користи основна знања о предмету, задатку и циљевима туризма и угоститељства Ученик самостално објашњава утицај природних и друштвених елемената на туристичка кретања				

	Облици функције и видови туризма	Стицање знања о појму, врстама и атрактивностима туристичких вредности	дефинише туристичке вредности и њихова својства наведи врсте туристичких облика наведи карактеристике посебних облика туризма	Фронтални облик рада Интерактивна настава	
Опште образовне компетенције	Анализира и аргументовано објашњавањава улогу функција туризма и њихову узајамну повезаност; Уочава антропогене туристичке вредности.				
Нивои остварености стандарда	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода	Међупредметне компетенције
	Туристичко тржиште	Стицање знања о утицају економских и политичких, организационих и културних фактора на развој туризма	Дефинише туристичко тржиште Познаје карактеристике туристичког тржишта Дефинише туристичку тражњу Дефинише туристичку понуду Разликује понуду од тражње	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. - Дигитална компетенција – Уме да претражује, процењује релевантност и поузданост, анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа ИКТ

Опште образовне компетенције	Ученик препознаје туристичко тржиште; Примењује знање о понуди и тражњи у туризму				средства - Одговоран однос према околини - Показује разумевање и спремност за ангажовање у заштити природе и управљању ресурсима тако да се не угрожава могућност будућих генерација да задовоље своје потребе; Познаје факторе који утичу на загађење земљишта, воде и ваздуха, разуме и предвиђа последице њихове употребе.
	Нови трендови у туризму	Стицање знања о савременим туристичким кретањима	дефинише туристичко кретање познаје карактеристике домаћег и иностраног туризма опише нове форме туристичке индустрије дефинише индустрију слободног времена дефинише подстицајна путовања дефинише хотелске и ресторанске ланце	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. -Рад са подацима и информацијама - Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.

Опште образовне компетенције	Самостално објашњава и наводи облике, врсте и правце домаћег и иностраног туризма Познаје савремена туристичка кретања				
	Угоститељство	Упознавање ученика са појмом угоститељства и његовим местом у привредним и непривредним делатностима	наведи дефиницију појма угоститељства описује настанак и историјски развој угоститељства познаје место и улогу угоститељства у привреди земље наводи задатке и објашњава значај уугоститељства	Фронтални облик рада Интерактивна настава	
	Услуге у угоститељству	Оспособљавање ученика да прилагоде угоститељске услуге жељама и потребама гостију	Објашњава појам угоститељске услуге Разликује врсте угоститељских услуга Описује квалитет угоститељских услуга		
Опште образовне компетенције	зна да прилагоди угоститељске услуге жељама и потребама гостију				

	Угоститељске пословне јединице	Оспособљавање ученика да разликују угоститељске пословне јединице према намени и услугама које пружају	Наводи дефиницију угоститељске пословне јединице Разликује врсте угоститељски пословних јединица Дефинише категоризацију Користи правилник о категоризацији пословних јединица Познаје категоризацију угоститељских објеката у Србији	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. -Рад са подацима и информацијама - Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.
Опште образовне компетенције	Самостално објашњава и наведи угоститељске пословне јединице према намени и услугама које пружају				
	Кадрови у гоститељству	Стицање знања о значају, улози и структури кадрова у угоститељству	Објашњава значај и улогу кадрова у угоститељству Објашњава структуру кадрова у угоститељству	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. -Рад са подацима и информацијама - Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.
Опште образовне компетенције	Самостално објашњава и наведи , улогу и структуру кадрова у угоститељству				
	Узансе у угоститељству	Стицање знања о пословним обичајима у угоститељству	Дефинише узансе Објашњава пословне обичаје	Фронтални облик рада Интерактивна настава	- Компетенције за целоживотно учење - Активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог,

Опште образовне компетенције	Самостално објашњава и наводи пословне обичаје у угоститељству	битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје. -Рад са подацима и информацијама - Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.
	КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА - Куварство - Основи услуживања - Економика туристичких и угоститељских предузећа - Предузетништво	

ПОСЛАСТИЧАРСТВО

РАЗРЕД:Први

ЛИТЕРАТУРА: Посластичарство за први разред угоститељско-туристичке школе, Завод за уџбенике,Београд, 2014; М. Вукић,М. Живковић Видовић,Ј.Настановић,Милијанко Портић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

Посластичарство	Основе посластичарства	Оспособљавање ученика за општа знања из историје поделе посластичарства и посластица. Оспособљавање ученика за примену личне ,радне хигијенне, и заштите на раду. Оспособљавање ученика за коришћење просторија,опреме,машина,алата,посуђа и форми. Оспособљавање ученика за примену стручних речи и израза у посластичарству Оспособљавање ученика за примену хасап стандарда. Оспособљавање ученика за примену животних намирница у посластичарству.	Ученик ће бити у стању да опише историјски развој посластичарства Наведе поделу посластичарства и врсте посластица Групише историјски развој посластичарства ,поделу и врсте посластица Наведе значај личне хигијене и хигијене радног места Опише средства за одржавање личне хигијене и хигијене радног места Опише дужности особља посластичарнице Разликује и групише средства за одржавање хигијене Обележи место за одлагање средства за хигијену Одржава личну хигијену и хигијену радног места Користи средства за одржавање хигијене Спроводи хигијенске стандарде Опише посластичарске просторије за рад,опрему,машине,алате,посуђе и форме Разликује и групише посластичарске просторије за рад,опрему,машине,алате,посуђе и форме	Комуникација за целоживотно учење Вештина комуникације Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Сарадња Предузимљивост и орјентација ка предузетништву	Исхрана Здравствена култура Страни језик Рачунарство и информатика Пословна информатика Сви стручни предмети

	Преливи	Оспособљавање ученика за израду прелива	Ученик ће бити у стању да Наведе врсте прелива Разликује примену прелива Наведе намирнице по рецептури Комбинује намирнице по рецептури Разликује преливе за преливање и за декорацију Одредиврсту прелива за дати тип посластице Објасни начин декорисања посластице са преливом Одреди начин чувања до сервирања Опише начине сервирања Опише основну калкулацију Препозна понуду и поруџбину Припреми намирнице за преливање Измери потребне намирнице Изради преливе Одабере врсту прелива за одређени тип посластице Декорише посластицу преливима Организује чување прелива и преливених посластица Сервира преливену посластицу Израђује основни норматив Израђује основну калкулацију Израђује понуду		

	Кремови	Оспособљавање ученика за израду кремова Ученик ће бити у стању да Наведе врсте кремова Разликује примену кремова Наведе намирнице по рецептури Комбинује намирнице по рецептури Разликује кремове за филовање и декорацију као и кремове као самосталну посластицу Одреди врсту крема за дати тип посластице Објасни начине филовања и декорисања посластице са кремовима Одреди начин чувања кремова и посластица са кремовима до сервирања Опише начине сервирања Опише основне калкулације Препозна понуду и поруџбину Припреми намирнице за кремове Измери потребне намирнице Изради кремове Одабере врсту крема за одређени тип посластице Филује кремовима одређени тип посластице Декорише кремовима одређени тип посластице Организује чување		

	Колачи од теста	Оспособљавање ученика за израду колача од теста	Ученик ће бити у стању да Наведе врсте колача од теста Комбинује намирнице по рецептури за одређени тип теста Одреди начин припремања теста Разликује начине обликовања теста за колаче Разликује врсте кремова и филова за колаће од теста Објасни обликовање колача од теста и печење Објасни начине декорисања за одређени тип колача од теста Опише начин сервирања колача од теста Опише основне калкулације Препозна понуду и поруџбину Припрема намирнице по рецептури Одмери намирнице по рецептури Припреми тесто за дати тип колача Обликује тесто за дати тип колача Припреми фил за дати тип колача од теста Обликује дати тип колача од теста Пече дати тип колача Декорише дати тип колача од теста Сервира дати тип колача од теста Израђује основни норматив		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални					
Наставне методе: Вербална, демонстративна, комбинована, практичан рад					
Наставна средства: Текстуална, визуелна, аудио-визуелна, мануелна					

ИСХРАНА

ЛИТЕРАТУРА: Исхрана за I разред угоститељско-туристичке школе: образовни профил конобар, Завод за уџбенике Београд 2014. године, аутори: Бранка П.Трбовић, Мира Николић, Слободанка Банковић Пауновић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ИСХРАНА	Хранљиве материје	Стицање знања о хранљивим материјама и енергетској вредности животних намирница	-разликује појмове хране и исхране и њихове улоге; -објасни улогу појединих хранљивих материја у организму; разликује намирнице по пореклу; -наведе хемијски састав и значај појединих намирница биљног порекла у исхрани, -наведе хемијски састав и значај појединих намирница животињског порекла у исхрани; -наведе предности употребе органских производа у људској исхрани; -разликује појмове органске и конвенционалне хране, наведе ризике употребе генетски модификоване хране;	-Компетенције за целоживотно учење -Дигитална компетенција -Сарадња -Решавање проблема -Рад са подацима и информацијама -Одговоран однос према здрављу -Естетичка компетенција -Предузимљивост и оријентација ка предузетништву -Комуникација -Компетенција за учење	Услуживање, здравствена култура, основе куварства

			израчуна енергетску вредност појединих намирница		
	Правилна исхрана	Стицање знања о принципима правилне исхране и потребама у исхрани	-наведе принципе правилне исхране; -наброје узроке неправилне исхране; -објасне последице неправилне исхране; - израчуна индекс ухрањености (БМИ); састави дневни оброк		
	Кварење намирница и конзервисање	Стицање основних знања о кварењу намирница и методама конзервисања	-наброје најчешће узроке квара намирница; -објасне услове под којима настаје кварење намирница; -наведе начине смањења ризик кварења намирница; -наведе начине очувања (намирница); -опише методе конзервисања намирница; -наведе могуће узрочнике и начине тровања храном		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални облик рада, интерактивна настава, групни рад, пројектна настава					
Наставне методе: монолошко-дијалогска, дијалогска, илустративна, презентација					
Наставна средства: уџбеник, цртежи, табеле, панои, шеме, интернет					
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:					
Основни ниво: БИ. 1.6.2, БИ.1.6.3					
Средњи ниво: БИ.2.6.3, БИ.2.6.4					
Напредни ниво: БИ.3.2.1					

ЛИТЕРАТУРА:Посластикарство: за други разред угоститељско-туристичке школе образовни профил посластичар

Аутор: Милорад Вукић, Милијанко Портић, Милица Живковић Видовић, Јордан Настановић

Издавач: Завод за уџбенике и наставна средства Место: Београд Година: 2014.

ПРОФЕСИОНАЛНА ПРАКСА

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПРОФЕСИОНАЛНА ПРАКСА, БЛОК НАСТАВА	Технологија производње прелива ,крема и колача од теста.	-Оспособљавање ученика за израду прелива -Оспособљавање ученика за израду крема - Оспособљавање ученика за израду колача од теста	• наведе врсте прелива и крема • разликује примену прелива и крема • наведе намирнице по рецептури • комбинује намирнице по рецептури • разликује преливе за преливање - декорацију • разликује кремове за филовање и кремове као самосталну посластицу • одреди врсту прелива и крема за дати тип посластице • објасни начине декорисања прелива и крема • одреди начин чувања до сервирања	-Компетенција за целоживотно учење -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална компетенција -Сарадња -Естетичка компетенција	• Сви стручни предмети • Наука о исхрани • Хемија • Здравствено васпитање

		• опише начине сервирања • опише основне калкулације • препозна понуду и поруџбину • одржава личну и радну хигијену • припреми намирнице за преливе и кремове • измери потребне намирнице • изради преливе и кремове • одабере врсту крема и прелива за одређени тип • посластице • декорише преливима и кремове • организује чување прелива, кремове и • преливених посластица • израђује основне калкулације • израђује понуду • прима поруџбину • Преливи: лајтер, слаб, јак, за кандирање кора, фондан, желе, добош, грилијаш, чоколадни • Бутер крем са мараскином, белим бадемом, ананасом, лимуном, бананама, поморанџама, јагодама, малинама, мешаним воћем, тути		

			фрути, орасима, лешником, бадемом, грилијашем, кестеном, кафом,куваном кафом -мока, добош, чоколадом • Желатин крем са ананасом, бресквама, јагодама, малинама, тути фрути, мешаним воћем, лешником, чоколадом; специјалне врсте желатин крема: баварски крем, дипломат крем • Берлинер крем на први и други начин • Посластичарски крем •		
			• наведе врсте колача од теста • комбинује намирнице по рецептури за одређени • тип теста • одреди начин припремања теста • разликује начине обликовања теста за колаче • разликује врсте кремова и филова за колаче од теста • објасни начине декорисања за		

			одређени тип колача од теста • опише начин сервирања колача од теста • опише основне калкулације • препозна понуду и поруџбину • одржава личну и радну хигијену • припрема намирнице по рецептури • одмери намирнице по рецептури • припреми тесто за дати тип колача • обликује тесто за дати тип колача • припреми фил за дати тип колача од теста • обликује дати тип колача од теста • декорише дати тип колача од теста • сервира дати тип колача од теста • израђује основне калкулације • израђује понуду • прима поруџбину		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада:Групни,и индивидуални

Наставне методе: Вербално – текстуална метода, демонстратна, дискусија

Наставна средства Практични рад и радионица, Мануелна средства,

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ПОСЛАСТИЧАР ДРУГИ РАЗРЕД

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Збирка решених задатака за 1. и 2. разред средње школе, Круг, Београд, 2008, Милорад Јоковић, Иванка Томић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Математика	Степеновање и кореновање	Стицање основних знања и вештина степеновања и кореновања	Врши степеновање са целим експонентом и примени их у трансформацијама израза Примени особине кореновања и степеновања у трансформацијама израза	1) Комуникација 2) Рад са подацима и информацијама 3) Решавање проблема 4) Сарадња	1) Географија 2) Пословна информатика 3) Куварство 4) Стручни предмети који су повезани са предметом Куварство
	Квадратне једначине и квадратна функција	Стицање основних знања и вештина потребних за решавање квадратних једначина и неједначина и скицирање и анализу графика квадратних функција	Познаје образац за решавање квадратне једначине и примењује га на различите случајеве Одређује природу решења квадратне једначине Раставља квадратни трином на чиниоце Решава квадратну неједначину		

	Експоненцијална функција	Стицање основних знања и вештина за разумевање експоненцијалних и решавање једноставних експоненцијалних једначина	Прикаже табеларно и графички експоненцијалну функцију Решава једноставне експоненцијалне једначине		
	Полиедри	Стицање знања о полиедрима	Израчуна површину и запремину призме Израчуна површину и запремину пирамиде		
	Обртна тела	стицање знања о обртним телима	Израчуна површину и запремину ваљка Израчуна површину и запремину купе Израчуна запремину и површину лопте		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: Фронтални, индивидуални

Наставне методе: Предавачка метода, метода дијалога, хеуристичка метода, метода демонстрације

Наставна средства: Креда и табла

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу:
НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ

Основни ниво:

2.МА.1.1.2. Израчунава вредност бројевног израза у коме се појављују сабирање, одузимање, множење, дељење, степеновање и кореновање и при томе по потреби користи калкулатор или одговарајући софтвер.

2.МА.1.2.3. Израчунава и процењује површине и запремине геометријских тела у простору, користећи формуле

2.МА.1.3.3. Анализира графички представљене функције (одређује нуле, знак, интервале монотоности, екстремне вредности и тумачи их у реалном контексту).

Средњи ниво:

2.МА.2.1.7. Решава квадратне и једноставне рационалне неједначине.

Напредни ниво: /

ЕКОЛОГИЈА И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ЛИТЕРАТУРА: ЕКОЛОГИЈА И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ЗА ПРВИ РАЗРЕД СРЕДЊИХ СТРУЧНИХ ШКОЛА,ВЕЉКО ТЕРЗИЈА,ИВО САВИЋ,ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ,БЕОГРАД

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЕКОЛОГИЈА И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	ОСНОВНИ ПОЈМОВИ И ПРИНЦИПИ ЕКОЛОГИЈЕ	проширивање знања о предмету истраживања и значају екологије, схватање структуре биосфере и екостема као и процеса који се одигравају у њима, разумевање значаја биодиверзитета	дефинише предмет истраживања и значај екологије, уме да наброји основне структурне елеменетне биосфере, дефинише основне еколошке појмове и процесе, објасни процесе у екосистему, објасни значај биодиверзитета, анализира међусобне односе организама, биогеохемијске циклусе у биосфери, утврђује значај биодиверзитета за опстанак живота.	компетиције за целоживотно учење, комуникација, дигит ална компетенција, сарадња, ре шавање проблема, рад са подацима и информацијама, одговоран однос према здрављу	биологија, географија, здравстве на култура
	ЖИВОТНА СРЕДИНА И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ	загађивање и заштита животне средине- појам извори и врсте загађивања животне средине. појам екотоксикологије. разу мевање значаја различитих облика заштите и унапређивања животне средине. развијање свести о последицама загаења животне средине.	разуме, зна да објасни изворе и врсте загађења животне средине- ваздуха, воде, земљишта, као и њихову заштиту. објасни загађивање и заштиту хране. објасни радиоактивно загађење и мере заштите. објасни буку као облик загађења и мере заштите. процени последице загађивања животне средине. процени последице загађења-глобалне климатске промене.		
	ЕКОЛОШКА КУЛТУРА	разумевање значаја и начина одржавања личне хигијене, хигијене	разуме значај одржавања личне хигијене, хигијене животног и радног простора, објасни значај		

		животног и радног простора.разумевање значаја правилне употребе производа,разумевањ е различитих утицаја на здравље.	употребе производа у складу са декларацијом,објасни начине и значај одлагања отпада.познаје основне болести и њихове изазиваче,наведе негативне утицаје из спољашње средине на здравље човека.процени значај употребе биоразградивих амбалажа,протумачи утицајр стреса и буке,психоактивних супстанци,брзе хране и физичке активности на здравље човека.		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада:фронтални облик рада,интерактивна настава,групни рад,пројектна настава Наставне методе:молошко-дијалогска,дијалогска,илустративна,презентација Наставна средства:учионица,креда,табла,слике,паноуџбеник,интернет					

ПОСЛАСТИЧАРСТВО

РАЗРЕД:Други

ЛИТЕРАТУРА: Посластичарство за други разред угоститељско-туристичке школе, Завод за уџбенике,Београд, 2016; М. Вукић,М. Живковић Видовић,Ј.Настановић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Посластичарство	Торте	Оспособљавање	наведе врсте колача од теста; комбинује намирнице по рецептури за одређени тип теста одрединачин;припремања теста; разликује начине обликовања теста за	Комуникација за целоживотно учење Вештина комуникације Рад са подацима и	Исхрана Здравствена култура Страни језик Рачунарство и

		ученика за израду торти	колаче; разликује врсте крема и филова за колаче од теста; објасни начине декорисања за одређени тип колача од теста; описује начин сервирања колача од теста; описује основне калкулације; препозна понуду и поруџбину; одржава личну и радну хигијену; припрема намирнице по рецептури; одмери намирнице по рецептури; припреми тесто за дати тип колача; обликује тесто за дати тип колача; припреми фил за дати тип колача од теста; обликује дати тип колача од теста; декорише дати тип колача од теста; сервира дати тип колача од теста; израђује основни норматив; израђује основне калкулације; израђује понуду; прима поруџбину; наведе врсте маса; комбинује намирнице по датој рецептури за одређени тип маса; одреди начин припреме маса; разликује начине обликовања маса; објасни начине декорисања према типу торте; описује начин	информацијама Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Сарадња Предузимљивост и орјентација ка предузетништву	информатика Пословна информатика Сви стручни предмети

			сервирања; опише основне калкулације; препозна понуду и поруџбину; одржава личну и радну хигијену; припреми намирнице по рецептури; припреми масу за дати тип торте; обликује масу за дати тип торте; припреми крем за дати тип торте; филује масу за дати тип торте; декорише тарту; сервира тарту; израђује основни норматив; израђује основну калкулацију; израђује понуду ; прима поруџбину;		
	Чајно пециво	Оспособљавање ученика за израду	наведе врсте чајног пецива; комбинује намирнице по рецептури ; одреди начин припрема маса; разликује начине обликовања маса; разликује кремове за чајно пециво; разликује преливе за чајно пециво; разликује декорацију за чајно пециво; објасни начине декорисања према врсти чајног пецива; одреди начин чувања до сервирања; опише сервирање; опише основне калкулације; препозна понуду и поруџбину;		

		чајног пецива	одржава личну и радну хигијену;припреми намирнице за чајно пециво; измери потребне намирнице за чајно пециво; припреми масу за чајно пециво; обликује масу за чајно пециво;припреми крем за одређену врсту чајног пецива; филује чајно пециво; припреми прелив за чајно пециво; декорише чајно пециво; одржава чајно пециво до сервирања; сервира чајно пециво; израђује основни норматив; израђује основну калкулацију; израђује понуду; прима поруџбину;		
	Сладоледи	Оспособљавање ученика за израду сладоледа	наведе врсте сладоледа; именује намирнице за сладоледне масе; комбинује намирнице по рецептури за одређенитип сладоледа; разликује начине обликовања; одабере начин чувања;објасни начине декорисања према врсти сладоледа; опише начин сервирања; опише основне калкулације;препозна		

			понуду и поруџбину; одржава личну и радну хигијену; припреми намирнице по калкулацији за сладоледе; обликује сладоледну масу; организује чување сладоледа; сервира сладоледе; декорише сладоледе; израђује основни норматив; израђује основну калкулацију; израђује понуду; прима поруџбину		
	Декорације у посластичарству	Оспособљавање ученика за израду декорација у посластичарству	опише појам и значај декорација у посластичарству; наведе поделу декорација по сложености и на основу примене; опише декорације по сложености и на основу примене; наведе и опише одељења, опрему и инвентар специфичан за израду декорација; наведе и опише алат посуђе и		

			форме које користи за израду различитих врста декорација; разликује и групише одељења, опрему, инвентар, алат, посуђе и форме које се примењују у изради декорација; разликује начин обраде животних намирница; наведе и опише обликовање воћа по врстама, ауштеховањем и сечењем; разликује врсте декорација; наведе намирнице за одређену врсту декорације; комбинује намирнице по рецептури декорација; одреди начин припреме декорације ; дизајнира декорацију; разликује технике обликовања декорација; одабере начин чувања декорација; опише начин сервирања декорисане посластице; опише норматив и основну калкулацију; препозна понуду и поруџбину; припреми намирнице за декорације; креира		

			декорације; користи различите технике обликовања декорација; користи различите технике увијања посластица; одлаже израђену декорацију до употребе; декорише посластицу увијањем; декорише посластицу припремљеном декорацијом ; чува до сервирања декорисану посластицу; израђује норматив, основну калкулацију и посластичарску понуду; прима поруџбину;		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални					
Наставне методе: Вербална, демонстративна, комбинована, практичан рад					
Наставна средства: Текстуална, визуелна, аудио-визуелна, мануелна					

ЕКОНОМИКА ТУРИСТИЧКИХ И УГОСТИТЕЉСКИХ ПРЕДУЗЕЋА

ЛИТЕРАТУРА: Економика и организација предузећа за други разред угоститељско-туристичке школе, аутор : Љиљана Косар, издавач : Завод за уџбенике, Београд, 2007

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ЕКОНОМИКА ТУРИСТИЧКИХ И УГОСТИТЕЉСКИХ ПРЕДУЗЕЋА	Појмовно одређење економике и организације предузећа	Упознавање ученика са економиком и организацијом предузећа	Ученик је у стању да : -дефинише економику као науку -дефинише организацију као науку -познаје циљеве изучавања економике и организације предузећа	-Ученик активно конструише знање, уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног	Пословна економија, рачуноводство, основе туризма и угоститељства, предузетништво
	Појам угоститељско-туристичког предузећа	Упознавање ученика са угоститељско-туристичким предузећима	Ученик је у стању да : -дефинише угоститељско и туристичко предузеће и њихове задатке -познаје карактеристике угоститељског и туристичког предузећа	-Ученик разликује чињенице од интерпретација, ставова и мишљења -Ученик уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано)	
	Средства угоститељског и туристичког предузећа	Упознавање ученика са пословним средствима угоститељског и туристичког предузећа	Ученик је у стању да : -дефинише средства угоститељског и туристичког предузећа -познаје облике и амортизацију основних средстава -познаје облике обртних средст.	-Ученик користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и процењује	
	Извори средстава	Упознавање ученика са изворима средстава угоститељског и туристичког предузећа	Ученик је у стању да : -дефинише изворе средстава -разликује сопствене и туђе изворе средстава		
	Расходи угоститељског и туристичког предузећа	Упознавање ученика са расходима предузећа и калкулацијом цене производа и услуга	Ученик је у стању да : -дефинише утрошке, трошкове и расходе предузећа -разликује појмове: утрошке,	-Ученик проналази /	

		у туризму и угоститељству	трошкове и расходе предузећа -познаје врсте трошкова -познаје карактеристике трошк. -израђује калкулацију -разликује врсте калкулација -познаје специфичности обрачуна трошкова и утврђивање цена у туризму и угоститељству	осмишљава могућа решења проблемске ситуације -Ученик уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење -Ученик конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду -Ученик активно слуша и поставља релевантна питања, а дискусију при томе заснива на аргументима
	Резултати рада и расподела	Упознавање ученика са резултатима рада и расподелом	Ученик је у стању да : -дефинише укупан приход -разликује приходе предузећа -утврђује резултате предузећа -познаје начин распоређивања резултата предузећа (добитак, губитак)	
	Мерила успешности пословања угоститељског и туристичког предузећа	Упознавање ученика са мерилима успешности угоститељског и туристичког предузећа	Ученик је у стању да : -дефинише мерила успешности -познаје продуктивност рада -познаје економичност рада -познаје рентабилност рада	

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада: Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални, комбиновани
 Наставне методе: Монолошко-дијалогски, дијалогски, демонстративни, комбиновани рад, методе АОН : грудве снега, галеријска шетња, плакат, презентација, шеме
 Наставна средства: Текстуална

ТУРИСТИЧКА ГЕОГРАФИЈА

ЛИТЕРАТУРА: Више извора

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ТУРИСТИЧКА ГЕОГРАФИЈА	Географски и туристички положај Србије	Проширивање знања о географском и туристичком положају Србије.	Опише и покаже на карти положај Србије у Европи; Објасни значај географског положаја за развој туризма на примеру Србије	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама	Историја, књижевност, биологија,
	Природне туристичке вредности Србије	Проширивање знања о природним туристичким вредностима Србије.	Класификује природне туристичке вредности Србије према генези и функцији; Наведе и лоцира на карти природне туристичке вредности Србије;Објасни разлоге атрактивности природних туристичких вредности Србије	Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу и околини Естетичка компетенција	
	Антропогене туристичке вредности Србије	Усвајање знања о антропогеним туристичким вредностима Србије	Подели антропогене туристичке вредности Србије по врстама; Издвоји специфичности најатрактивнијих антропогених туристичких вредности		

			Србије.		
	Материјална основа туризма	Стицање знања о утицају материјалне основе на развој туризма у Србији	Разликује факторе туристичког промета; Наведе врсте саобраћаја који се користи у туризму; Одреди предности и недостатке сваке врсте саобраћаја који се користи у туризму; Познаје обим и структуру смештајних и угоститељских капацитета Србије.		
	Правци туристичког кретања у Србији	Усвајање знања о правцима туристичких кретања у Србији	Наведе и покаже на карти најважније правце кретања туриста у Србији		
	Перспективе развоја туризма Србије	Коришћење стечених знања у прогнозирању перспектива развоја туризма Србије.	Састави карту природних и антропогених вредности завичаја Наброји локалне ресурсе у средини у којој живи, који јесу или би могли представљати туристичку атракцију Наброји могуће правце развоја туризма Србије Припреми промоцију туристичког садржаја изабраног по		

			сопственом избору		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: индивидуални, фронтални, групни					
Наставне методе: дијалошка, монолошка, текстуална					
Наставна средства: карта, уџбеник, интернет					

ПОСЛАСТИЧАРСТВО

РАЗРЕД: Други

ЛИТЕРАТУРА: Посластичарство за други разред угоститељско-туристичке школе, Завод за уџбенике, Београд, 2016; М. Вукић, М. Живковић Видовић, Ј. Настановић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Посластичарство	Торте	Оспособљавање ученика за израду торти	- припреми намирнице по рецептури за лиснато тесто и дати тип масе; - изради лиснато тесто и масу за дати тип посластице; - припреми крем (фил) и прелив за дати тип посластице; - креира облик	Комуникација за целоживотно учење Вештина комуникације Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Сарадња	Исхрана Здравствена култура Страни језик Рачунарство и информатика Пословна информатика Сви стручни предмети

			посластице; ● декорише посластицу; ● чува посластицу до сервирања; ● сервира посластицу уцело или као моно порцију; ● израђује основни норматив, основну калкулацију, основну понуду и поруџбину;	Предузимљивост и орјентација ка предузетништву	
	Чајно пециво	Оспособљавање ученика за израду чајног пецива	● припреми намирнице по рецептури за масу или тесто; ● креира масу или тесто за дату посластицу; ● израђује крем (фил) и прелив за дату посластицу; ● дефинише облик посластице; ● декорише посластицу; ● чува посластицу до сервирања; ● сервира посластицу;		

			• израђује основни норматив, основну калкулацију, понуду и поруџбину;		
	Сладоледи	Оспособљавање ученика за израду сладоледа	• припреми намирнице по рецептури за сладоледну масу • обликује сладоледну масу • чува сладолед до сервирања • сервира сладоледе • декорише сладоледе • израђује основни норматив, основну калкулацију, понуду и поруџбину		
	Декорације у посластичарству	Оспособљавање ученика за израду декорација у посластичарству	• припреми намирнице по рецептури за одређену врсту декорације; • изради тесто, масу или прелив за декорисање; • дефинише начин		

			декорисања; ● креира одређену врсту декорације; ● чува декорацију до употребе; ● декорише посластице готовом декорацијом; ● израђује основни норматив, основну калкулацију, понуду и поруџбину;		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални					
Наставне методе: Вербална, демонстративна, комбинована, практичан рад					
Наставна средства: Текстуална, визуелна, аудио-визуелна, мануелна					

МАТЕМАТИКА

ЛИТЕРАТУРА: Збирка решених задатака за 3. и 4. разред средње школе, Круг, Београд, Милорад Јоковић и Иванка Томић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Математика	Аналитичка геометрија у равни	Стицање основних знања и вештина из аналитичке геометрије тачке, праве и круга	Познаје Декартов координатни систем и како се у њему представља тачка Одреди растојање између тачака Одреди једначину праве кроз две тачке	1) Комуникација 2) Рад са подацима и информацијама 3)Решавање проблема	1)Куварство 2) Стручни предмети који су повезани са предметом Куварство 3) Предузетништво 4) Француски језик 5) Туристичка географија
	Елементи финансијске математике	Стицање нових знања о каматном рачуну Стицање основних знања о пропорцијама и процентном рачуну и њихова примена	Препозна разлике између простог и сложеног каматног рачуна Израчуна одређен део неке величине Објасни основне појмове везане за каматни рачун и израчуна потребне величине у каматном рачуну		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					

Облици рада: Фронтални, индивидуални Наставне методе: Предавачка метода, метода дијалога, хеуристичка метода Наставна средства: Креда и табла
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из предмета јесу: НАВЕСТИ СТАНДАРДЕ
Основни ниво: 2.МА.1.4.2. Примењује рачун са пропорцијама и процентни рачун при решавању једноставних практичних проблема. 2.МА.1.2.4. Користи координатни систем за представљање једноставних геометријских објеката у равни. Средњи ниво: 2.МА.2.4.2. Решава проблеме користећи пропорцију и процентни рачун. Напредни ниво: 2.МА.3.2.3. Решава проблеме користећи једначине кривих другог реда и њихових тангенти у координантном систему

ИСТОРИЈА

Предмет	Тема	Циљ	Исходи	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Историја	Српска држава и државност	Проширивање знања о настанку модерне српске државе и најважнијим одликама српске државности. Развијање свести о значају средњовековне државности за настанак модерне српске државе. Уочавање улоге знаменитих личности у развоју српске државности. Разумевање најзначајнијих идеја модерног доба и њиховог утицаја у процесу стварања српске државе. Разумевање међународног	препозна различите историјске садржаје (личности, догађаје, појаве и процесе) и доведе их у везу са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом; разликује периоде у којима је постојала, престала да постоји и поново настала српска држава; наведе и упореди одлике српске државности у средњем и новом веку; уочи утицај европских револуционарних збивања на развој српске националне и државне идеје; објасни узроке и последице Српске револуције, ослободилачких ратова 1876– 1878, Балканских ратова и Првог светског рата; уочи и објасни на историјској карти промене граница српске државе; лоцира места најважнијих битака које су вођене током	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Сарадња	- Српски језик и књижевност - Географија - Социологија са правима грађана - Грађанско васпитање - Верска настава

		контекста у коме настаје и постоји српска држава.	Српске револуције, ослободилачких ратова 1876–1878 Балканских ратова и Првог светског рата; Уочи и објасни на историјској карти промене граница српске државе; Лоцира места најважнијих битака које су вођене током Српске револуције, ослободилачких ратова 1876–1878, Балканских ратова и Првог светског рата; Опише улогу истакнутих личности у Српској револуцији, у развоју државних институција и формирању модерног политичког система, у ослободилачким ратовима 1876–1878, Балканским ратовима и Првом светском рату		
Српски народ у југословенској држави	Проширивање знања о југословенској идеји и носиоцима идеје стварања југословенске државе. Разумевање међународног контекста у коме настаје југословенска држава. Проширивање знања о одликама југословенске државе. Проширивање знања о положају српског народа у југословенској држави. Уочавање улоге знаменитих личности у политичком животу југословенске државе. Сагледавање међународног положаја југословенске државе.	Изведе закључак о значају уставности за развој модерног политичког система. Образложи најважније мотиве и узроке стварање југословенске државе; Уочи значај настанка југословенске државе за српски народ; Идентификује одлике југословенске државе као монархије и као републике; разликује особености друштвено-политичких система који су постојали у југословенској држави; Уочи и разуме међународни положај југословенске државе; Образложи допринос југословенских антифашистичких покрета победи савезника у Другом светском рату; Именује најважније личности које су утицале на друштвено- политичка збивања у Југославији	Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција		

	Достигнућа српске културе	??Разумевање појма српског културног простора. ??Развијање свести о вишевековном континуитету српске културе. ??Сагледавање српске културе као дела европске културног наслеђа. ??Проширивање знања о највишим донетим и представницима српске културе. ??Развијање свести о значају образовања за општи културни напредак. ??Уочавање промена у свакодневном животу код Срба кроз векове	??разликује периоде у којима су настала најзначајнија дела српске културе; ??упореди одлике српске културе различитих периода; ??Објасни утицаје историјских збивања на културна кретања; ??Опише одлике свакодневног живота код Срба у различитим епохама и областима; ??Именује најважније личности које су заслужне за развој српске културе.		
	Српски народ и Србија у савременом свету	??Разумевање политичких и економских односа у савременом свету. ??Сагледавање међународног положаја Србије. ??Проширивање знања о најзначајнијим међународним организацијама и чланству Србије у њима. ??Проширивање знања о последицама научно-технолошког развоја на живот савременог човека.	??Идентификује најважније чиниоце у међународним политичким и економским односима; ??разуме место и улогу Србије у савременом свету; ??утврди значај чланства Србије у међународним организацијама; ??Објасни утицај савремених техничких достигнућа на повезивање људи у свету.		

СОЦИОЛОГИЈА СА ПРАВИМА ГРАЂАНА

ЛИТЕРАТУРА: В. Вулетић Социологија, С. Лилић и С. Булајић Устав и права грађана

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Социологија са правима грађана	Структура и организација друштва	Упознавање са структуром и организацијом друштва.	Схвати организацију друштва,наведе друштвене групе и организације.Да објасни улогу друштвених група.	Компетенције за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Рад са подацима и информацијама Опдговорно учешће у демократском друштву	Са историјом Са психологијом Са српским језиком и књижевношћу Са грађанским васпитањем Са филозофијом Са основима права
	Устав, демократија и механизми власти у Србији	Упознавање са појмом устава и општих прописа. Упознавање са основним одлокама правосудног система	Схвати значај устава као највишег прописа. Схвати систем правосудних органа		
	Грађанин и његова права и слободе	Усвајање основних знања о људским правима. Схвати свој положај у друштву по питању права и да схвати значај да се права њуди поштују.	Разуме основне поделе људских права и зна да препозна основна права Да подели права и класификује их у групе.		
	Култура, друштво и друштвене промене	Стицање знања основних знања о култури,религији и уметности Развијање знања о културним тековинама и очувању идентитета. Развијање знања и о цивилизацијским тековинама и потреби да се унапреде и	Препозна појмове култура религија, цивилизација Поштовање различитости и међусобно уважавање. Ученици развијају толеранцијупрема разликама у културној и религијској припадности.		

		побољшају.			
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални и комбиновани					
Наставне методе: рад на тексту, моношко-дијалогска и метод демонстрација					
Наставна средства: уџбеник, литература, медији (ТВ, штампа и интернет)					

ПОСЛАСТИЧАРСТВО

РАЗРЕД:Трећи

ЛИТЕРАТУРА: Куварство са практичном наставом за трећи разред; ЗУНС Београд 2000; Р.Стојановић, Ј.Јокић, П.Петковић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима

Посластичатство	Колачи	Оспособљавање ученика за израду колача	наведе врсте маса;комбинује намирнице по датој рецептури за одређени тип масе; разликује обликовање масе;објасни начине декорисања према типу колача; опише начин сервирања; опише основне калкулације;препозна понуду,поруџбину;одржав а личну и радну хигијену;припрема намирнице по рецептури; припреми масу за дати тип колача; обликује масу; припреми крем; филује масу; припреми прелив за дати тип колача; комбинује технике декорисања колача;организује чување колача и сервира колаче; израђује основни норматив;	Комуникација за целоживотно учење Вештина комуникације Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Сарадња Предузимљивост и орјентација ка предузетништву	Исхрана Здравствена култура Страни језик Рачунарство и информатика Пословна информатика Сви стручни предмети

	Националне посластице	Оспособљавање ученика за израду српских националних и интернационалних посластица	наведе врсте српских и националних посластица; наведе потребне намирнице за дати тип српских и националних посластица; одабере намирнице по рецептури; опише начин припреме, обликовања, декорисања, начин сервирања према типу посластице; опише основне калкулације; препозна понуду и поруџбину; одржава личну и радну хигијену; припрема намирнице по рецептури; припреми масу за дати тип колача; обликује масу; припреми крем; филује масу; припреми прелив за дати тип колача; комбинује технике декорисања колача; организује чување колача и сервира колаче; израђује основни норматив;		

	Топле посластице	Оспособљавање ученика за израду топлих посластица	наведе врсте топлих посластица;наведе врсте топлих прелива; комбинује намирнице по рецептури за одређени тип топле посластице;одреди начин припреме маса за топле посластице;разликује начине обликовања маса за топле посластице;групише шатое, сосове, пирее и каше према типу посластице;описе начин сервирања топлих посластица;одржава личну и радну хигијену		
	Воћне салате,купови и напици	Оспособљавање ученика за израду воћних салата,купова и напитака	наведе врсте воћних салата, купова, напитака; наведе намирнице за воћне салате, купове и напитке; комбинује намирнице по рецептури за одређени тип воћних салата, купова и напитака; сервира воћне салате, купове и напитке;декорише воћне салате, купове и напитке; израђује основни норматив; израђује основне калкулације; израђује понуду		

	Хладне и ледене посластице	Оспособљавање ученика за израду хладних и ледених посластица	наведе врсте хладних и ледених посластица; наведе намирнице за хладне и ледене посластице;комбинује намирнице по рецептури за одређени тип хладних и ледених посластица;разликује начине обликовања;одабере начин чувања; објасни начине декорисања према врсти хладних и ледених посластица;опише начин сервирања; опише основне калкулације;препозна понуду и поруџбину;одржава личну и радну хигијену		
	Декорације у посластичарству	Оспособљавање ученика за израду декорација у посластичарству	наведе врсте декорација;наведе намирнице за одређену врсту декорације; комбинује намирнице по рецептури декорација; одреди начин припреме декорације; дизајнира декорацију;разликује технике обликовања декорација; одабере начин чувања декорација; опише начин сервирања декорисане посластице; препозна понуду и поруџбину;одржава личну и радну хигијену		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода
Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални
Наставне методе: Вербална, демонстративна, комбинована, практичан рад
Наставна средства: Текстуална, визуелна, аудио-визуелна, мануелна

ОСНОВИ УСЛУЖИВАЊА

Литература: Основи услуживања за трећи разред угоститељско-туристичких школа Србије,

Предмет	Област-наставна тема	Циљеви	исходи	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Основи услуживања	Појмовне основе услуживања	- Упознавање ученика са предметом, улогом и значајем услуживања, инвентаром, опремом и намештајем за услуживање; - Упознавање са радним одељењима и функционалном повезаношћу.	- Објасни значај и улогу услуживања у угоститељским објектима; - Препозна и прилагоди инвентар за услуживање у угоститељским објектима; - Разликује радна одељења и објасни њихову функцију; - Разликује просторије за служење оброка.	- Компетенције за целоживотно учење - Комуникација (уважавање саговорника слобода у изражавању ставова и мишљења) - Дигитална компетенција - Сарадња - Решавање проблема - Рад са подацима и информацијама	Исхрана, здравствена култура, Стручни предмети
	Дневни оброци	Упознавање ученика са дневним оброцима и дневним циклусима исхране.	- Наброји дневне оброке; - Објасни дневне оброке.	Одговоран однос према здрављу	
	Системи и начини	Упознавање ученика са системима и	Наброји системе		

	услуживања	начинима услуживања.	услуживања; •Објасни системе услуживања; •Наброји начине услуживања; •Објасни начине услуживања.		
	Инструменти понуде у угоститељству	•Оспособљавање ученика да препознају и наведу инструменте понуде и документе продаје.	•Правилно писање и састављање инструмената понуде		
	Услуживање хране	Упознавање ученика да знање из куварства прилагоде потребама услуживања хране.	•Објасни начин услуживања доручка и једноставних јела; •Објасни начин услуживања хладних предјела; •Објасни начин услуживања супа, потажа, чорби и консомеа; •Објасни начин услуживања топлих предјела; •Објасни начин услуживања риба, ракова и шкољки; •Објасни начин услуживања главних јела; •Објасни начин		

			отпочињања посла у локалној заједници		и др.), историја и социологија
2. Развијање и процена пословних идеја, маркетинг план	развијање способности за уочавање, формулисање и процену пословних идеја - упознавање са основним елементима бизнис плана, - упознавање са елементима маркетинг плана, - упознавање са основним поставкама истраживања тржишта, - развијање смисла за тимски рад.	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - примени креативне технике избора, селекције и вредновања пословних идеја, - препозна садржај и значај бизнис плана, - истражи међусобно деловање фактора који утичу на тржиште: цена, производ, место и промоција, - прикупи и анализира информације о тржишту и развија индивидуалну маркетинг стратегију, - развије самопоуздање у спровођењу теренских испитивања, - самостално изради маркетинг план у пропреми бизнис плана, - презентује маркетинг план као део сопственог бизнис плана.			
3. Управљање и организација	- упознавање ученика са суштином основних менаџмент функција и вештина, - упознавање са трчковима, инвестицијама и концептом преломне тачке рентабилности, - упознавање ученика са специфичностима управљања производњом/ услугама и људским ресурсима,	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - наведе особине успешног менаџера, - објасни основе менаџмента услуга/ производње, - објасни на једноставном примеру појам и врсте трошкова, цену коштања и инвестиције, - израчуна праг рентабилности на једноставном примеру, - објасни значај производног плана и изради производни план за сопствену бизнис идеју у			

		- упознавање ученика са значајем коришћења информационих технологија за савремено пословање, - давање основних упутстава где доћи до неопходних информација.	најједноставнијем облику, - увиђа значај планирања и одабира људских ресурса за потребе организације, - користи гантаграм, - објасни значај информационих технологија за савремено пословање, - схвати важност непрекидног иновирања производа и услуга, - изабере најповољнију организациону и правну форму привредне активности, - изради и презентује организациони план за сопствену бизнис идеју.		
	4. Економија пословања	- разумевање значаја биланса стања, биланса успеха и токова готовине као најважнијих финансијских извештаја у бизнис плану, - препознавање профита/добити као основног мотива пословања, - разумевање значаја ликвидности у пословању предузећа.	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - састави биланс стања на најједноставнијем примеру, - састави биланс успеха и утврди пословни резултат на најједноставнијем примеру, - наведе могуће начине финансирања сопствене делатности, - се информише у одговарајућим институцијама о свим релевантним питањима од значаја за покретање бизниса, - идентификује начине за одржавање ликвидности у пословању предузећа, - састави финансијски план за сопствену бизнис идеју самостално или уз помоћ наставника, - презентује финансијски план за своју бизнис идеју.		

	5. Ученички пројект – презентација пословног плана	- оспособити ученика да разуме и доведе у везу све делове бизнис плана, - израда целовитог бизнис плана за сопствену бизнис идеју, - оспособљавање ученика за вештине презентације бизнис плана.	По завршетку теме ученик ће бити способан да: - самостално или уз помоћ наставника повеже све урађене делове бизнис плана, - изради коначан (једноставан) бизнис план за сопствену бизнис идеју, - презентује бизнис план у оквиру јавног часа из предмета Предузетништво.	
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода				
Облици рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Наставне методе: монолошко-дијалогска, дијалогска, мини предавања, симулација, студија случаја, практичан рад, презентација Наставна средства: табла, уџбеник, штампани материјал, примери за вежбање, рачунар				

ПРАКТИЧНА НАСТАВА

РАЗРЕД:Трећи

ЛИТЕРАТУРА: Куварство са практичном наставом за трећи разред; ЗУНС Београд 2000; Р.Стојановић, Ј.Јокић, П.Петковић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Посластичарство са практичном наставом			• припреми намирнице по рецептури за дати тип колача; • израђује масу за дати тип колача; • креира облик посластице; • припреми крем и прелив за дати	Комуникација за целоживотно учење Вештина комуникације Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини	Исхрана Здравствена култура Страни језик Рачунарство и информатика Пословна информатика

	Колачи	Оспособљавање ученика за израду колача	- тип колача; - дефинише облик посластице; - декорише посластице; - чува посластице до сервирања; - сервира посластице уцело или као монопорцију; - израђује основни норматив, основну калкулацију, понуду и поруџбину;	Сарадња Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Сви стручни предмети
	Националне посластице	Оспособљавање ученика за израду српских националних и интернационалних посластица	- припреми намирнице по рецептури за дати тип посластице - креира тесто или масу ,крем и прелив за дати тип посластице - дефинише облик посластице - сервира посластицу уцело или као монопорцију - израђује основни		

			норматив, основну калкулацију,осн овну понуду и поруџбину;		
	Топле посластице	Оспособљавање ученика за израду топлих посластица	• припреми намирнице по рецептури за дати тип - топле посластице; • креира масу за дати тип посластице; • израђује фил и прелив за дати тип посластице; • дефинише облик посластице; • чува посластице до сервирања; • декорише посластице; • сервира посластице; • израђује основни норматив, основну калкулацију, понуду и поруџбину;		

	Воћне салате, купови и напици	Оспособљавање ученика за израду воћних салата, купова и напитака	• припреми намирнице по рецептури за дати тип посластице; • креира воћне салате, купове и напите; • чува до сервирања; • сервира воћне салате, купове и напите; • декорише воћне салате, купове и напите; • израђује основни норматив, основну калкулацију, понуду и поруџбину;		
	Хладне и ледене посластице	Оспособљавање ученика за израду хладних и ледених посланица	• припреми намирнице по рецептури за одређени тип посластица; • обликује хладне и ледене посластице; • чува до сервирања; • сервира хладне и ледене посластице у цело или као моно порције; • декорише хладне и		

			ледене послестице; ● израђује основни норматив, основну клакулацију, понуду и поруџбину;		
	Декорације у посластичарству	Оспособљавање ученика за израду декорација у посластичарству	●припреми намирнице по рецептури за одређену врсту декорације; ● израђује преливе и сосове за одређену врст декорације; ●дефинише врсту декорације; ● креира декорацију; ● чува декорацију до употребе; ● декорише послестицу; ● сервира;		
Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални					
Наставне методе: Вербална, демонстративна, комбинована, практичан рад					
Наставна средства: Текстуална, визуелна, аудио-визуелна, мануелна					

ОСЛОВНА ИНФОРМАТИКА У ТУРИЗМУ И УГОСТИТЕЉСТВУ – ИЗБОРНИ

ЛИТЕРАТУРА: Информатика, Уџбеник за други разред гимназије, Клетт, 2015.

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
ПОСЛОВНА ИНФОРМАТИКА У ТУРИЗМУ И УГОСТИТЕЉСТВУ – ИЗБОРНИ	ТАБЕЛАРНИ ПРОРАЧУНИ	Оспособљавање ученика зарад у програму за табеларне прорачуне	разликује апсолутно и релативно адресирање користи напредне функције за табеларне прорачуне креира норматив креира табеле за требовања креира табеле за вођење залиха креира табеле за калкулације оброка	3. Рад са подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема	Математика Ликовна култура Музичка култура Куварство
	ОБРАДА ЦРТЕЖА НА РАЧУНАРУ	Упознавање ученика са обработом цртежа на рачунару Примена наученог у конкретної струци ученика	- лоцира основне опције програма за обработку цртежа црта основне графичке објекте трансформише графичке објекте користи текст у графичком окружењу креира једноставне и сложене меније користећи програм за обработку цртежа (кувар, конобар) креира дневне и свечане меније користећи програм за обработку цртежа (кувар,		

			конобар) креира стандардне и дневне јеловнике користећи програм за обраду цртежа (кувар, конобар) креира карту топлих посластица користећи програм за обраду цртежа (посластичар) креира карту хладних посластица користећи програм за обраду цртежа (посластичар) креира карту чајева користећи програм за обраду цртежа (посластичар) користи опције за штампу шаље цртеж помоћу електронске поште		
	ОБРАДА ВИДЕО И АУДИО ЗАПИСА	Оспособљавање ученика за основну обраду аудио и видео материјала	-обавља пренос видео записа са дигиталне камере на рачунар -снима аудио запис -наведе типове формата видео записа на рачунару -наведе типове формата аудио записа на рачунару -лоцира основне опције програма за		

			обраду видео записа -едитује видео секвенце -додаје наслов, прелазе и ефекте		
	ОБРАДА ДИГИТАЛНЕ ФОТОГРАФИЈЕ НА РАЧУНАРУ	Оспособљавање ученика за рад у програму за растерску графику	-користи основне опције дигиталног фотоапарата -обавља пренос фотографија са дигиталног фотоапарата на рачунар -наведе типове формата записа слика на рачунару -лоцира основне опције програма за обраду слика -скенира користећи програм за обраду слика -користи алате за селекцију делова слике -користи алате за опсецање делова слике -манипулише деловима слике		

			-промени величину слике и подлоге -побољша квалитет контраста и осветљења делова слике -црта основне графичке објекте -користи опције за рад са текстом -користи опције за филтере -користи опције за рад са слојевима -обавља конверзију боја -одабере одговарајући формат за снимање слика -штампа слику		
	ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ	Оспособљавање ученика за рад у програму за израду презентација	-додаје мултимедијалне садржаје у презентацију -примењује ефекте анимације над објектима презентације -примењује ефекте транзиције слајдова		

			-управља начином приказа презентације -креира мултимедијалну презентацију неких фаза процеса рада у конкретној струци ученика -именује формате у којима може бити сачувана презентација		
	ИНТЕРНЕТ ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ	Унапређење знања и вештина ученика у коришћењу Интернет технологија Упознавање ученика са програмом за креирање Интернет презентација	опише врсте Интернет презентација користи разне изворе и садржаје у креирању Интернет презентација користи wizard при креирању Интернет презентација користи табеле при креирању Интернет презентација форматира текст у Интернет презентацији дода графику у Интернет презентацију прегледа презентацију у Интернет читачу		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода

Облици рада:Групни, индивидуални, рад у пару

Наставне методе:Дијалошка, методе рада са књигом, разговор, методе рада у кабинету за информатику

Наставна средства: Рачунари, штампач, скенер, пројектор

ЧОКОЛАТЕРСТВО

ЛИТЕРАТУРА: Посластичарство за други разред угоститељско-туристичке школе, Завод за уџбенике, Београд, 2016; М. Вукић, М. Живковић Видовић, Ј. Настановић

Предмет	Област/ Наставна тема	Циљеви учења	Исходи учења	Међупредметне компетенције	Корелација са другим предметима
Чоколатерство	Чоколатерство	Оспособљавање ученика за општа знања из историје Чоколатерства; Оспособљавање ученика за примену личне, радне хигијене особља и заштите на раду;	описе историјски пут и развој чоколатерства; наведе значај личне хигијене и хигијене радног места и заштите на раду; описе посластичарске просторије за рад.	Комуникација за целоживотно учење Вештина комуникације Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини	Исхрана Здравствена култура Страни језик Рачунарство и информатика Посластичарство Сви стручни предмети
		хигијене особља и заштите на раду; Оспособљавање ученика за коришћење просторија, опреме, машина, алата, посуђа и форми Оспособљавање ученика за примену стручних речи и израза у чоколатерству Оспособљавање	опрему, машине, алате, посуђе и форме у чоколатерству; наведе стручне речи у чоколатерству; наведе и описе кремове за пралине; описе ароматизовање и обликовање кремова	Сарадња Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	

		ученика за примену стручних речи и израза у чоколатерству; Оспособљавање ученика за примену животних намирница у чоколатерству; Оспособљавање ученика за припрему кремова за пралине; Оспособљавање ученика за темперирање чоколаде; Оспособљавање ученика за израду пралина, тартуфа и бајадера; Оспособљавање ученика за израду производа од чоколаде Оспособљава ученике за израду основног норматива, калкулације, понуде и поруџбине	описе начин темперања беле, млечне и црне чоколаде; описе обликовање и филовање у калупима и ручно; описе обликовање бајадера, тартуфа и чоколадних производа; описе начин чувања до сервирања или паковања; чува до сервирања или паковања; сервира или пакује; израђује основни норматив, основну калкулацију, поруџбину и понуду		

Дидактичко-методичка решења за остваривање исхода					
Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Вербална, демонстративна, комбинована, практичан рад Наставна средства: Текстуална, визуелна, аудио-визуелна, мануелна					

ЦИЉ

Завршним испитом проверава се да ли је ученик, по успешно завршеном образовању за образовни профил посластичар, стекао стручне компетенције прописане Стандардом квалификације посластичар

СТРУКТУРА

У оквиру завршног испита ученик извршава један сложени радни задатак којим се проверава стеченост стручних компетенција.

ОЦЕЊИВАЊЕ СТРУЧНИХ КОМПЕТЕНЦИЈА

У оквиру завршног испита се проверава стеченост стручних компетенција. Оцењивање стручних компетенција врши се током реализације извођења практичних радних задатака. Радни задаци формиран су превасходно на основу јединица компетенција и омогућавају проверу оспособљености ученика за примену знања, демонстрацију вештина и професионалних ставова у радном контексту. На овај начин је омогућено мерење знања, вештина, ставова и способности који одговарају Стандарду квалификације посластичар. Критеријуми оцењивања стручних компетенција развијени су на основу јединица компетенција и чине Оквир за оцењивање компетенција за квалификацију посластичар (у даљем тексту: Оквир). Оквир садржи критеријуме процене, дате у две категорије: аспекти и индикатори процене. Инструменти за оцењивање стручних компетенција – обрасци који се користе на завршном испиту формиран су у складу са Оквиром.

Назив квалификације: Посластичар

Подручје рада: Трговина, угоститељство и туризам

Ниво квалификације: III

Трајање образовања: три године

Сврха квалификације: Припрема, декорисање и сервирање топлих, хладних и сувих посластица

Стручне компетенције:

- Организовање сопственог рада и радног места
- Пријем, обрада, паковање и складиштење намирница и готових посластица
- Припрема топлих, хладних и сувих посластица
- Пријем и издавање поруџбине
- Вођење евиденција

ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

- СВЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТ И ВАН НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ СЕ РЕАЛИЗУЈУ НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ.
- НАСТАВА ГОДИНА ПОЧИЊЕ 1. СЕПТЕМБРА И ЗАВРШАВА СЕ 31. АВГУСТА.
- СВАКИ ПОЧЕТАК ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ ОБЕЛЕЖАВА СЕ НА ПРВОМ ЧАСУ ИНТОНИРАЊЕМ НАЦИОНАЛНЕ ХИМНЕ

ПРОГРАМ И АКТИВНОСТИ КОЈИМА СЕ РАЗВИЈАЈУ СПОСОБНОСТИ ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА, КОМУНИКАЦИЈЕ, ТИМСКИ РАД, САМОИНИЦИЈАТИВА И ПОДСТИЦАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИЧКОГ ДУХА

Школа у оквиру својих обавезних наставних предмета, грађанског васпитања као изборног предмета, развија способност за препознавање проблема, вештине планирања акција за решавање проблема, удруживање и тимски рад, подстиче самоиницијативу и предузетнички дух ученика.

	Циљ	Активност	Носилац активности
1.	Развијање способности за препознавање проблема	Анализа поштовања права ученика Дебате о друштвеним проблемима (дискриминација и сл); Обрада теме: Толеранција	Наставници грађанског васпитања на часовима редовне наставе у II разреду Наставник социологије (у оквиру редовне наставе III разред), наставници економске групе предмета у редовној настави, наставници српског језика и књижевности Одељењске старешине, ПП служба
2.	Развијање вештине планирања акција за решавање проблема	Израда плана акције, нацрта пројекта и реализација пројекта у оквиру наставе ГВ за II разред Израда годишњег плана рада Бачког парламента Подстицање на праћење сајтова на којима се објављују конкурси за ђачке пројекте. Реализација програма предмета Предузетништво	Наставници грађанског васпитања Председник ученичког парламента уз подршку директора и стручног сарадника, педагога Педагог, психолог, наставници грађанског васпитања, други предметни наставници

3.	Развијање вештине за тимски рад и конструктивну комуникацију	Групни облик рада у оквиру обавезне и изборне наставе Радионице за ученике Реализација програма предмета Предузетништво	Предметни наставници Одељенске старешине, психолог Одељенске старешине, психолог Наставници грађанског васпитања у I разреду Предметни наставник Предузетништва
4.	Подстицање самоиницијативе ученика	Подршка акцијама ђачког парламента Израда пројеката и аплицирање код донатора Похваљивање ученика који покрећу иницијативе за школске акције. Реализација програма предмета Предузетништво	Предметни наставници, стручни сарадници и директор према својим личним компетенцијама и афинитетима Наставничко веће на предлог одељењског старешине. Предметни наставник Предузетништва
5.	Развијање предузетничког духа ученика	Пружање помоћи у организовању хуманитарних и других акција Реализација програма предмета Предузетништво	Наставници, стручни сарадници, директор. Одељенске старешине, психолог, педагог Предметни наставник Предузетништва

ФАКУЛТАТИВНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ, ЊИХОВИ ПРОГРАМСКИ САДРЖАЈИ И АКТИВНОСТИ КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ

На основу члана 24. Закона о средњем образовању и васпитању, школа може реализовати факултативне наставне и ваннаставне активности према интересовању ученика. Законом је, такође, утврђено да ученик може имати до 4 часа седмично факултативне наставе. Факултативна настава се организује ако се за одређену област или предмет јави најмање 20 ученика.

Предвиђени облици факултативна настава су:

- екскурзије ученика
- излети ученика
- стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)
- друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге
- културна и јавна делатност школе

ПРОГРАМ ИЗЛЕТА И ЕКСКУРЗИЈА

Излети

Програм излета у току школске године реализује се у складу са плановима Стручних већа као и кроз сарадњу са различитим институцијама на нивоу нашег града, али и шире. Излети који се организују за ученике имају пре свега едукативни карактер, али такође омогућавају и личну афирмацију самих ученика. Програм излета је разноврсан и усклађен је са потребама ученика. Неки од планираних излета јесу:

- Посета Културном центру у Шапцу, поводом организовања различитих манифестација
- Посета Шабачком позоришту и позориштима у другим градовима (Београд, Нови Сад)
- Посета Центру за аутизам и дечјем одељењу у Шабачкој болници
- Организоване посете и сарадња са другим средњим школама у граду
- Посете верским објектима (Цркви Св.апостола Петра и Павла, Храму Светог Саве, манастиру Хопово) у оквиру предмета Верска настава и Српски језик и књижевност
- Посете Општини, библиотеци у Шапцу и Београду, музејима у Шапцу и Београду
- Посете различитим сајмовима у Београду и Новом Саду (Сајам књига, сајам предузећа, сајам пољопривреде, предузетништва, туризма, чоколаде, сајам вина итд)
- Посете другим угоститељским објектима и хотелима
- Посета музеју Доситеја Обрадовића, Саборној цркви и Конаку књегиње Љубице
- Посета музеју Николе Тесле, Математичкој гимназији
- Посета Правном факултету у Београду, Новом Саду, неком од судова у Београду и Шапцу
- Посета Археолошком парку -
- Limes park - Viminacium Adventure
- Посета Научно образовно-културном центру „Вук Караџић“ у Тршићу

ЕКСКУРЗИЈЕ

Појам екскурзије

Екскурзија је облик образовно – васпитног рада којим се доприноси остваривању плана и програма циљева основног образовања и васпитања. Екскурзија се остварује ван школе у трајању од једног до три дана годишње, у складу са узрастом, наставним планом и програмом за екскурзије.

Циљ екскурзије

Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног, историјског и духовног наслеђа и привредних постигнућа која су у вези са делатношћу школе.

Задаци екскурзије

Задаци екскурзије су: проучавање објеката и феномена у природи и уочавање узрочно- последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима, стицање нових сазнања, упознавање еколошких навика, подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја, упознавање занимања људи која су карактеристична за поједине крајеве, развијање позитивног односа према националним, уметничким и културним вредностима, изграђивање естетских, културних и спортских потреба и навика, развијање позитивних социјалних односа међу ученицима, ученицима и професорима исл.

Садржаји екскурзије

Садржај екскурзије базирају се на основу наставног плана и програма образовно васпитног рада и школског програма и саставни су део годишњег плана рада школе.

Програм екскурзије

Одељењска и стручна већа школе предлажу план и програм који разматра Наставничко веће. Екскурзија може да се изведе ако је Савет родитеља дао сагласност на програм и цену екскурзије и избор агенције. Програм агенције садржи: образовне и васпитне циљеве и задатке, садржаје којима се постављени циљеви остварују, планирани обухват ученика, путне правце, и начин финансирања.

Извођење екскурзије

Носиоци припреме, организације и извођења путовања су директор, стручни вођа, одељењски старешина, или други наставник који је најмање једну годину изводио наставу у одређеном одељењу. Стручног вођу одређује директор школе. Екскурзија се организује и изводи ако је пријављено, уз писмену сагласност родитељанајмање 60% ученика истог разреда и ако су створени услови за остваривање циљаекскурзије. Извођење екскурзије и излета за ученике истог разреда, организује се истовремено и са истим садржајем.

Извештај о реализацији екскурзије

По завршетку екскурзије стручни вођа сачињава извештај о екскурзији, док све разредне старешине дају оценом о реализацији програма и плана екскурзије и квалитету пружених услуга. Извештај о реализацији екскурзије разматрају Наставничко веће и Савет родитеља, а усваја га Школски одбор.

- Програм организације и реализације екскурзије за сваки разред и сваку школску годину, планира се Годишњим планом рада школе.

Друштвене активности – Ученички парламент

Ученички парламент је Законом загарантована формална институција која ученицима омогућава демократски начин удруживања ради заступања интереса свих ученика у школи, као и учешће ученика у доношењу одлука које се њих непосредно тичу.

Циљеви:

- Остваривање слобода ученика: говора, изражавања сопственог мишљења, удруживања
- Остваривање сопствених права, не угрожавајући права других
- Развијање демократских знања и вредности, кроз прихватање различитости
- Оснаживање младих за доношење заједничких одлука прихватљивих за све стране
- Поспешивање личног развоја ученика
- Развијање самопоуздања и личне одговорности
- Развијање спремности за прихватање различитости, развијање самоконтроле, објективности и реалности
- Остваривање боље комуникације, уважавања, поштовања, активног слушања
- Побољшање атмосфере и живота у школи
- Развијање колективног односа и партнерства са наставницима, стручним сарадницима, директорима, родитељима
- Оснаживање младих за боље разумевање потреба и проблема својих вршњака, као и прихватање верских, расних, националних, имовинских и полних различитости

- Оснаживање младих за покретање и учествовање у пројектима у сарадњи са органима школе и локалном заједницом
- Боља информисаност ученика

Исходи:

За ученике	- Остваривање права гарантованих међународним и националним документима - Прихватање права и одговорности - Уважавање личности ученика - Свестран развој ученика - Искуство тимског рада - Учење о различитости и недискриминаторском понашању - Јасна и благовремена информисаност свих ученика - Могућност утицања на одлуке битне за ученике - Квалитет сарадње између ученика и наставника - Веће задовољство радом и животом у школи
За школу и наставнике	- Боља сарадња и комуникација са ученицима - Упознавање са жељама и потребама ученика - Подела обавеза и одговорности - Задовољство донешеним одлукама, без присиле - Утеда у времену проведеном на развијању осећаја за ред и дисциплину - Лакша адаптација на промене - Веће задовољство радом и животом у школи
За родитеље	- Деца одговорна, свесна својих могућности, спремнија на бољу комуникацију - Лакше идентификовање потреба свих страна - Боља сарадња и задовољство школским процесом - Смањење броја конфликтних ситуација и успешније њихово решавање - Примена научених вештина у породичној комуникацији, кроз обострано учење
За локалну заједницу	- Лакше упознавање са потребама ученика и адекватно прилагођавање локалних акција - Лакша и боља информисаност о животу у школи - Боља расподела наменских средстава - Могућност двосмерне комуникације ради реализације заједничких циљева - Побољшавањем рада школа доприноси побољшању квалитета живота у локалној заједници

Ученички парламент има по два представника из сваког одељења, које бирају ученици одељењске заједнице сваке школске године. Седнице сазива председник Парламента. Ученички парламент доноси одлуке на седницама, а остале видове свога рада може да врши и ван седница.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА И ПРИЛАГОЂАВАЊА ПРОГРАМА МУЗИЧКОГ И БАЛЕТСКОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА, ОБРАЗОВАЊЕ ОДРАСЛИХ, УЧЕНИКА СА ПОСЕБНИМ СПОСОБНОСТИМА И ДВОЈЕЗИЧНО ОБРАЗОВАЊЕ

У школи се ове активности не реализују.

ПРОГРАМ ВАСПИТНОГ РАДА

Са Програмом васпитног рада упознати су сви наставници, посебно одељењске старешине које су основне елементе наведеног Програма имплементирали у планове рада одељењских заједница. На тај начин ће се реализовати предвиђени Програм као и кроз планове рада секција у школи. У областима сарадње одељењског старешине са родитељима ученика овај Програм ће бити путоказ развијања сарадничких односа.

Циљ васпитног рада у средњој школи је развијање способности и интересовања ученика, изграђивање стваралачког односа према раду, материјалним и духовним добрима, оспособљавање за укључивање младих у активан друштвени живот.

План и програм васпитног рада

Садржај и задаци васпитног рада	Начин реализације
1. Прилагођавање ученика на Школу и учешће на школским активностима - упознавање ученика са кућни редом школе , - правилима понашања у школи и ван ње, - изграђивање јединствених ставова породице и школе о васпитању ученика кроз рад ученичког парламента и савета родитеља, - израда правила о понашању ученика, - изградња свести о припадању Школи.	1. Доношење правила о понашању ученика, запослених и родитеља ученика средње школе, 2. Остваривање циљева и задатака васпитног рада кроз наставу и ваннаставне активности, 3. реализација програма рада одељењског старешине и одељењске заједнице, 4. Остваривање задатака кроз редовне наставне активности, 5. Остваривање задатака кроз реализацију наставе из изборних предмета: грађанско васпитање и верска настава, 6. Остваривање задатака кроз ваннаставне образовно – васпитне активности: поштовање принципа добровољности у опредељивању ученика за наведене видове активности, ангажовање ученика у организацији ванастваних активности у школи, афирмација
2. Подстицање личног развоја - подстицање личног самопоуздања, упознавање и - прихватање сопствених вредности уз уважавање других ученика, - неговање осећања и уочавање веза између осећања, потреба, мисли и акције,	

препознавање својих и туђих потреба.	делатности ученика,
3. Подстцање социјалног сазнања и социјалних односа - разумевање других ученика уз живот и рад у групи, - развијање толеранције према разликама, - успостављање, неговање и развијање односа са другима.	7. Остваривање циљева и задатака кроз друштвено користан рад: иницирање радних и хуманитарних акција у школи и локалној средини, 8. Индивидуалним контактима са родитељима успоставити ближе и сарадничке односе: тематска предавања на родитељским састанцима, информисање родитеља о активностима школе, укључивање родитеља као сарадника у реализацији васпитног рада школе,
4. Развијање комуникативне способности, сарадње, и конструктивног решавања сукоба - унапређивање развоја сарадничке комуникације, - познавање невербалне комуникације, динамика сукоба, - стилови понашања у сукобу и конструктивно решавање сукоба.	9. Реализација програма рада Савета Родитеља,
5. Неговање активности за решавање индивидуалних проблема - прихватање личних проблема као изазова за решавање и развој, - суочавање са неуспехом, - агресивност, ризична понашања: зависности и превентивне активности.	10. Сарадња са спортским клубовима, установама културе, службом социјалне заштите и здравственим службама,
6. Формирање аутономне моралности и изграђивање моралних и других вредности.	
7. Унапређивање сарадње са родитељима у функцији јачања васпитног рада школе - помоћ родитељима у остваривању васпитне функције породице, - укључивање родитеља у живот и рад школе.	

8. Успостављање организоване сарадње са институцијама друштвене средине.	

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Културне манифестације се одржавају у Школи током школске године, а у циљу проширења утицаја школе на васпитање и културни развој ученика. План и програм културних активности школе је разноврсан и омогућава укључивање различитих секција, заинтересованих наставника и ученика у њиховој реализацији.

Такође, Школа омогућава и преузимање иницијативе од стране ученика за организовање културних манифестација, уз одређивање ментора који прате и активно учествују у њиховој организацији.

Програмом културних активности школе обухваћене су организација и реализација обележавања Дана школе, прославе школских и државних празника, прослава завршетка школске године, приредбе, представе, такмичења, изложбе, посете различитим установама културе (музејима, позориштима, Културном центру, библиотеци), као и организација заједничких активности школе и јединица локалне самоуправе.

- Уређивање календара интерних културних активности
- Уређивање календара спортских активности
- Припрема и организовање Новогодишњих активности
- Организовање хуманитарних акција
- Припрема и организовање културних догађаја (приредбе, представе, квизови, промоција школских новина, књига) и спортских активности
- Припрема и организовање прослава на нивоу школе (прослава Дана школе, школске славе, свечана додела диплома, обележавање завршетка школске године за матуранте)
- Припрема и организовање календаром предвиђених такмичења
- Учешће у културним активностима локалне самоуправе

ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ

Ради јачања образовно-васпитне делатности школе, подстицања индивидуалних склоности и интересовања, правилног коришћења слободног времена, као и ради богаћења друштвеног живота и разоноде ученика, развијања и неговања другарства и пријатељства, школа је реализује слободне активности, које се, по правилу, спроводе кроз рад у секцијама.

Слободне активности представљају ваннаставни факултативни облик рада школе.

Непосредан васпитно-образовни циљ ученичких слободних активности јесте да допринесу развоју личности на образовном, сазнајном, креативном, друштвеном и личном плану.

Задаци слободних активности су:

- проширење и продубљивање као и стицање нових знања и умења, а према интересовањима ученика,

- задовољавање специфичних интересовања ученика уз активно усмеравање њихових склоности, способности и интересовања и подстицање професионалног развоја,
- мотивисање и оспособљавање ученика за самосталан и креативан рад,
- омогућавање ученицима организовање забаве и рекреације, као и других услова да самостално користе слободно време и организују духовни, културни и друштвени живот у средини у којој живе и раде.

Слободне активности су многобројне и разноврсне и омогућавају укључивање сваког ученика у поједине облике рада. Поштујући принцип добровољности у опредељивању ученика, школа ствара неопходне услове за реализују истих.

Планови рада стваралачких и слободних активности су саставни део Годишњег плана рада школе.

Поред циља и задатака које имају слободне активности ученика у средњој школи, у активностима језичко-уметничког подручја остварују се и посебни задаци:

- развијање и неговање радозналости и отворености за нове актуелне појаве у језику, уметности и култури уопште,
- развијање опажања, критичког мишљења и слободног креативног истраживања ученика.

Слободне активности овог подручја остварују се у оквиру секција (група, удружења, аматерских друштава). За сваку поједину активност утврђују се посебни циљеви, задаци и оквирни садржаји рада.

Оформљене секције Економске школе „Стана Милановић“ јесу:

- Новинарска секција/разгласна станица
- Реторичка/рецитаторска секција
- Библиотечка секција
- Драмска секција
- Лингвистичка секција
- Секција страних језик
- Хуманитарне акције
- Фудбалска секција(м/ж)
- Пливачка секција(м/ж)
- Кошаркашка секција(м/ж)
- Рукометна секција(м/ж)
- Одбојкашка секција(м/ж)
- Стонотениска секција(м/ж)
- Гимнастика
- Атлетска секција
- Опште физичке припреме
- Информатичка секција
- Секција Виртуелих предузећа
- Секција бизнис плана и студије случаја, подстицања предузетништва

План секција доноси се на годишњем нивоу, садржаји се планирају према интересовању ученика.

ПРОГРАМ КАРИЈЕРНОГ ВОЂЕЊА И САВЕТОВАЊА УЧЕНИКА

Концепт каријерног вођења и саветовања дефинише се као „низ активности које оспособљавају појединце било ког узраста, у било ком тренутку њихових живота, да идентификују сопствене способности, компетенције и интересе, да донесу одлуке које се тичу њиховог образовања, оспособљавања и професије и да управљају токовима својих живота у области учења, рад и других области у којима могу да стекну и примене способности компетенције“. Циљ каријерног вођења и саветовања ученика јесте да се садржајима и активностима у редовној настави и ваннаставним активностима обезбеди подстицај професионалног развоја ученика. Потребно је помоћи ученику да формира реалну слику о својим способностима, особинама личности, интересовању и да у односу на садржај, услове и захтеве појединих занимања што успешније планира свој професионални развој. У складу са Законом о средњем образовању и васпитању, школа је развила Програм Каријерног вођења и саветовања ученика, који у оквиру свог деловања подразумева формирање стручног тима за каријерно вођење, који подразумева праћење развоја ученика и информисање о занимањима, образовним профилима, условима студирања и потребама тржишта рада.

Стандарди програма каријерног вођења и саветовања за ученике узраста од 15 до 18 година односе се на:

1. Лични развој појединца:
 - Разумевање сопственог развоја, постигнућа и способности у односу на поенцијалне образовне и професионалне изборе и могућности;
 - Успостављање и анализирање личних циљева и планова у области каријере;
 - Разумевање образовних и професионалних избора и доношење одлука у складу са тим
2. Истраживање могућности за запошљавање:
 - Идентификовање, избор и коришћење бројних информација о професијама, каријери, даљем учењу и образовању и објективно разликовање и формирање сопственог става о томе.
3. Планирање и управљање властитим каријером:
 - Оспособљавање за коришћење адекватних техника за доношење одлука о даљем учењу и професионалној каријери;
 - Разумевање и оспособљавање за процедуре пријављивања, конкурсисања како за свет рада, тако и за даље образовање;
 - Разумевање захтева послодаваца у погледу знања, вештина и способности запослених.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Циљ овог васпитно-образовног подручја је да се ученицима обезбеде стицање знања, развијање интересовања, формирање ставова, система вредности и понашања у решавању проблема на релацији човек-природа. Овај циљ и задаци оствариће се у оквиру наставних предмета, додатног рада, слободних активности, културних и јавних делатности, друштвено-корисног рада и одељенске заједнице и спроводиће се кроз активности:

- Указивање на морално естетске аспекте односа човека према природи, развијање еколошких знања кроз наставу
- Радне акције чишћења школског дворишта
- Радне акције прикупљања секундарних сировина
- Обележавање неких од светски значајних дана у оквиру заштите животне средине
- Друге локалне еколошке акције и иницијативе

Време реализације	Активност	Реализатори	Циљеви и задаци

Септембар-април	Реализација примарне селекције отпада у школи	Наставник екологије, ученици и запослени у школи	Успостављање система примарне селекције отпада у школи
Април	Обележавање Дана планете Земље	Наставник екологије, ученици, чланови еколошке секције	Истицање глобалних еколошких проблема и опасности од њих
Током године	Сарадња са локалним медијима по питању животне средине у нашем граду	Наставник екологије, ученици, чланови еколошке секције	Скретање пажње јавности на конкретне проблеме у нашој животној средини
	Одржавање зеленила у дворишту школе	Наставник екологије, ученици, чланови еколошке секције	Уређење школских зелених површина и унапређење квалитета ваздуха у нашем граду
Током године	Укључивање у пројекте очувања животне средине на локалном и регионалном нивоу	Наставник екологије, ученици, чланови еколошке секције	Укључивање ученика наше школе у активности очувања животне средине и подизања нивоа еколошке свести и савести
Током године	Сарадња са здравственим установама по питању утицаја загађења животне средине на стање здравља становништва	Наставник екологије, ученици, чланови еколошке секције	Подизање свести о неопходности очувања животне средине ради очувања здравља

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

На основу Посебног протокола за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама, које је донело Министарство просвете, направљен је Програм заштите ученика у нашој школи, којим се планирају превентивне и интервентне активности у циљу заштите ученика. Реализатори програма су чланови школског тима за заштиту од насиља, али и сви други запослени у школи

Програм заштите деце од насиља, злостављања, занемаривања и програм превенције других облика ризичног понашања биће планиран, остварен и допуњен на основу анализе мера које установа већ предузима у превенцији насиља (Извештаји о раду тима за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања за претходне школске године), уз анализу физичких и техничких услова за обављање основне делатности, као и уз усклађивање документације са релевантним законским оквирима.

Активности Министарства просвете и технолошког напретка које се односе се на обезбеђивање законодавног оквира којима се регулише ова област (нагласак стављен на Општи протокол за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања и Посебни протокол заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања у образовно васпитним установама).

Заштиту деце од насиља регулише Закон о основама система образовања и васпитања, посебно чланови 42, 43 ,44, 45 који се односе на безбедност деце и ученика, правила понашања у установи, забрану насиља, злостављања и занемаривања и дискриминације; Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица; Упутство о поступању полицијских службеника према малолетним и млађим пунолетним лицима; Закон о спорту; Закон о забрани дискриминације особа са инавалитетом, Породични закон и др. У циљу обезбеђивања стручне системске помоћи и подршке запосленима у школама помажу Школска управа, Завод за унапређивање васпитања и образовања, завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, Савет за права детета, Републички омбудсман и др.

Активности локалне заједнице које се односе на креирање безбедне климе за децу и ученике.

Успостављање адекватних механизма сарадње надлежних институција, изградња препознатљивих и процедурално јасних механизма за препознавање, пријављивање и откривање потенцијалних инцидента у локалној средини, развијање школског и општинског спорта, увођење школских полицајаца, доступност локалних медија, успостављање сарадње са породицом и осмишљавање програма ресоцијализације деце починилаца насиља, која је, често, занемарена.

Активности образовно – васпитне установе, превасходно примена Општег и Посебног протокола

Циљеви	Садржај активности	Начин реализације и реализатори	Временска динамика
ПРЕВЕНЦИЈА			
1. Повећање осетљивости наставника, ученика и родитеља за препознавање насиља, злостављања и занемаривања у школској средини	Упознавање наставника, ученика и родитеља са законским одредбама; појмовима насиља, занемаривања, злостављања и основним принципима деловања у школској средини	Презентација за наставнике Презентација за ученике Презентација за родитеље	Септембар
2. Упознавање родитеља и ученика са поступцима и процедурама за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања у школској средини	Информисање о улогама и одговорностима наставника, чланова школског тима за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања. Упознавање наставника, ученика и родитеља са процедурама.	Презентација и писани материјал, чланови тима	Октобар

3. Неговање сарадње, разумевања и међусобне помоћи између ученика	Обрада тема: Пријатељство; Толеранција; Вредности	Радионице за ученике	Током године на часовима одељењске заједнице
4. Унапређивање вештина комуникације између ученика и наставника и ученика	Конструктивна комуникација; Решавање конфликта Медијација	Радионице, психолог, педагог	Током године
6. Организовање разговора, трибина, изложби о заштити ученика од насиља	Дискусије, трибине, изложбе	Чланови тима	Током године
ИНТЕРВЕНЦИЈЕ			
1. Праћење и евидентирање врста и учесталости насиља у нашој школи	Опажање и добијање информација о насиљу	Чланови тима	Током године
2. Спровођење стратегија и процедура	процена нивоа ризика заустављање насиља заштитне мере информисање надлежних служби праћење ефеката предузетих мера рад у оквиру платформе „Чувам те“	Чланови тима	Током године
3. Саветодавни рад	Саветодавни рад са ученицима који се обрате за помоћ, савет	Чланови тима	Током године

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА

Ради развоја и практиковања здравих животних навика, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности, школа у оквиру школског програма, поред редовне наставе, реализује и програм школског спорта. Сврха школског спорта јесте, да обухвати све ученике кроз одељењска и међуодељењска такмичења и припреме за такмичења. Школа ће обављати припреме и такмичења у складу са школским програмом.

Програмом школског спорта организоваће се одељењска и међуодељењска такмичења у фудбалу, одбојци, рукомету и кошарци. Идеја је да сви ученици буду обухваћени тако, што ће једни играти, други судити, а трећи водити екипе. Такмичењем обухватити и девојчице и дечаке. Уколико у одељењу нема довољног броја такмичара могуће је формирање мешовитих екипа (мушко-женско) или фузија са другим одељењем такође са мањим бројем ученика.

Програм школског спорта садржи и своје циљеве, а то су

- А) образовни,
- Б) функционални и
- Ц) васпитни.

А) образовни циљеви подразумевају усвајање чињеница, реализовање одређених програмских задатака, усвајање предвиђених садржаја, стицање одређених знања, умења и навика.

Б) функционални циљеви се односе на развијање психофизичких способности. Ради се о развијању сензорних, практичних, интелектуалних и изражајних способности. Ученици се оспособљавају у анализи, синтези, посматрању, решавању проблема, коментарисању, критичком мишљењу, развијању пажње, памћења, емоција, воље и развијању телесних и духовних способности.

Ц) васпитни циљеви одnose се првенствено на васпитне вредности које се односе на моралне, естетске, физичке и радне вредности.

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Локална самоуправа града Шапца налази за сходно да заједничким деловањем са установама културе и школама, Школском управом и другим релевантним установама покуша да обогати наставу у школама, да најмлађим суграђанима пружи помоћ у образовању и да кроз јавни живот школе побољша и живот младих, учини њихово време садржајнијим, и да на тај начин утиче на васпитно образовну и културну слику града.

Примарна сарадња са локалном самоуправом има за циљ успешну израду финансијског плана и усклађивање са формалним законским оквирима у перспективи финансијског пословања, кроз консултативне разговоре и помоћ у спровођењу јавних набавки. Поред тога, локална самоуправа и друге релевантне установе излазе са понудама програма и садржаја за заинтересовану и талентовану децу и предметне наставнике у виду радионица, интерактивне наставе и разнородних пројеката. Установе културе са својим стручним кадром наћи ће се као помоћ предметним наставницима за припрему часова (кроз упознавање са својим фондовима), одржавањем интерактивних часова и радионица, рад у различитим школским секцијама, као и у креирању ваннаставних активности, али и у припреми прослава Дана школе, припремама школских представа, спремању школских секција за фестивале омладинских стваралаштава и др.

Оваквим потезима подстиче се развој партнерских односа међу школама, као и партнерства међу установама културе, здравствених установа и установа социјалне заштите. Охрабрује се промоција примера добре праксе за аудиторијум ван школе. Охрабрује се промоција талентоване деце, анимирају се и стимулишу ученици на рекреативно бављење спортом у оквиру школских клубова, као и организацију и учествовање на градским

турнирима, лигама и осталим такмичењима. Охрабрују се иницијатива школских парламента за пројекте побољшања живота ученика и развој комуналне свести. Сарадња се одвија са следећим установама:

- Центар за социјални рад „Шабац“
- Центар за стручно усавршавање Шабац
- Канцеларија за младе
- Културни центар Шабац
- Завод за јавно здравље Шабац
- Општа болница Шабац – Дом здравља Шабац
- Међуопштински историјски архив „Шабац“, Шабац
- Библиотека шабачка
- Народни музеј Шабац
- Црвени крст, Шабац
- Локалне медијске куће (ТВ Шабац, ТВ Ас)
- Градска управа (одељење др. делатности)
- Црквена општина – Саборна црква Светих апостола Петра и Павла у Шапцу
- Правна лица и предузетници
- МУП Шабац
- Основне школе
- Средње школе.

ПРОГРАМ САРАДЊЕ ШКОЛЕ СА ПОРОДИЦОМ

Школа подстиче и негује партнерски однос са родитељима, односно старатељима ученика, заснован на принципима међусобног разумевања, поштовања и поверења. Програмом сарадње са породицом, школа дефинише области, садржај и облике сарадње са родитељима, односно старатељимљ ученика, који обухватају детаљно информисање, саветовање, укључивање у наставне и остале активности школе и консултовање у доношењу одлука око безбедносних, наставних, организационих и финансијских питања, с циљем унапређивања квалитета образовања и васпитања, као и обезбеђивања свеобухватности и трајности васпитно-образовних утицаја.

Циљ:

Организовати облике активности који ће :

- подићи на виши ниво партнерство родитељи-школа ;
- пружити помоћ и подршку родитељу при обављању педагошке функције

Задаци :

- допринети складном деловање породице и школе у образовању и васпитању ученика
- обезбеђивати и инсистирати на редовној , трајна и квалитетној сарадња родитеља и школе

- остваривати позитивну интеракцију наставника и родитеља
обезбедити информисаност родитеља о променама у образовању и понашању које се остварују у школи и код ученика.

Област	Садржај	Облик	Носиоци активности	Време
1. Информисање	Размена информација о ученику: карактеристике интелектуалног, емоционалног, социјалног развоја ученика интересовања и потребе ученика породичне прилике услови за рад ученика Успех и напредовање ученика Понашање и владање ученика Упознавање родитеља са правилима и организацијом рада у школи, програмом активности одељенске заједнице, правилницима о дисциплинској и материјалној одговорности ученика, кућном реду ,радом и улогом Савета родитеља Упознавање родитеља са Програмом заштите ученика од насиља Професионална оријентација –информисање Упознавање родитеља са слободним активностима, акцијама, пројектима које реализује Школа Анкетирање родитеља о квалитету сарадње са школом	индивидуални индивидуални групни (родитељски састанци), групни индивидуални	одељенски старешениа, психолог, педагог, родитељи родитељи предметни наставници	током годи не

2.Саветовање	- Планирање мера за превазилажење проблема у похађању наставе, понашању или образовном напредовању ученика - Развојни, индивидуални проблеми ученика - Избор занимања	групни индивидуални	одељенски старешина психолог, педагог	током године
3. Укључивање у активности школе	- Рад у Савету родитеља - Рад у Школском одбору - Рад у тиму за самовредновање, тиму за Школско развојно планирање, Тиму за спречавање насиља - Предлози и донације у вези са уређивањем учионица и школског простора - Помоћ у реализацији наставе у блоку	тимски	Директор школе, одељенски старешина директор	током године

ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Програм безбедности и здравља на раду обухвата заједничке активности школе, родитеља и локалне самоуправе, усмерене на развој свестиза спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду.

У оквиру Програма безбедности и здравља на раду, орган управљања у школи је у складу са Законом о основама система образовања и васпитања, донео два општа правна акта која уређују тематику везану за безбедност и здравље на раду запослених и ученика. То су Правилник о безбедности и здрављу на раду и Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у школи и свих активности које организује школа.

Правилником о безбедности и здрављу на раду се у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду уређује спровеђење безбедности и здравља на раду запослених, у циљу стварања безбедних услова рада, заштите живота, здравља и радне способности запослених.

- Школа је дужна да спроводи мере безбедности и здравља на раду у виду:

- Превентивног и периодичног прегледа и испитивања опреме за рад
- Испитивања услова радне околине
- Доношења акта о процени ризика
- Оспособљавања запослених за безбедан и здрав рад
- Вођења евиденција везаних за повреде на раду
- Осигурања запослених од повреда на раду
- Запослени у школи су дужни да:
 - поштују прописе о безбедности и здрављу на раду
 - обавесте Послодавца о свакој врсти потенцијалне опасности која би могла да утиче на безбедност и здравље на раду
 - наменски користе средства и опрему личне заштите
 - учествују у пружању прве помоћи приликом повреде на раду, и
 - да не пуше где је то забрањено.

Правилником о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у школи и свих активности које организује школа обезбеђује се ученицима право на заштиту и безбедност и то:

- у школској згради и школском дворишту,
- на путу између куће и школе,
- ван школске зграде и школског дворишта – за време остваривања образовно-васпитног рада или других наставних и ваннаставних активности које организује школа.

Одељењски старешина и предметни наставници су у обавези да у свакодневном контакту са ученицима, а нарочито на часовима одељењске заједнице и одељењског старешине, ученике упознају са опасностима са којима се могу суочити за време боравка у школи и извођења других активности које организује школа, као и са начином понашања којим би се те опасности могле избећи или отклонити.

Школа сарађује са државним органима, органима општине и другим субјектима и надлежним институцијама са којима је таква сарадња потребна у поступку обезбеђивања и спровеђења мера утврђених овим правилником.

Садржаји програма	Активности	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
Процедуре понашања професора физичког при повређивању ученика на вежбама, такмичењима, при изазивању нереда на утакмицама које организује школа	Састанак, обука, предавање	Усмено излагање, израда ходограма, практичне вежбе	Утврђивање процедура понашања професора физичког при повређивању ученика на вежбама, такмичењима, при изазивању нереда на утакмицама које организује школа ради повећања сигурности и заштите ученика
Управљање отпадом и смећем	Предавања	Усмено излагање, презентација	Оспособити помоћно особље за правилнои безбедно по здравље одлагање отпадом и смећем

Обука помоћног особља о правилном и безбедном коришћењу средстава за хигијену	Предавања	Усмено излагање, презентација	Оспособити помоћно особље да правилно и безбедном користи средстава за хигијену
Укључивање родитеља ради елиминисања могућег злостављања од стране ученика према вршњацима и према запосленима	Састанак са Саветом родитеља, родитељски састанци	Усмено излагање	Елиминисање могућег злостављања од стране ученика према вршњацима и према запосленима, избећи ризичне ситуације, оснажити ученике и запослене за мирно решавање конфликта

ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАН, ИНДИВИДУАЛНИ ПРОГРАМ И ИНДИВИДУАЛИЗОВАНИ НАЧИН РАДА

За дете и ученика коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању, установа обезбеђује отклањање физичких и комуникацијских препрека и доноси индивидуални образовни план.

Циљ индивидуалног образовног плана јесте постизање оптималног укључивања детета и ученика у редован образовно-васпитни рад и његово осамостаљивање у вршњачком колективу.

Индивидуалним образовним планом утврђује се прилагођен и обogaђен начин образовања и васпитања детета и ученика, а посебно:

- дневни распоред активности у васпитној групи и часова наставе у одељењу, дневни распоред рада са лицем које му пружа додатну подршку и распоред рада у посебној групи у којој му се пружа додатна подршка, као и учесталост подршке;
- циљеви образовно-васпитног рада;
 - О посебне стандарде постигнућа и прилагођене стандарде за поједине или за све предмете са образложењем за одступање од посебних стандарда;
- индивидуални програм по предметима, односно садржаје у предметима који се обрађују у одељењу и раду са додатном подршком;
- индивидуализован начин рада васпитача и наставника, односно индивидуализован приступ прилагођен врсти сметње.

За ученика са изузетним способностима установа доноси индивидуални образовни план, сходно ставу 3. овог члана, осим тачке 3). Индивидуални образовни план у установи доноси педагошки колегијум на предлог стручног тима за инклузивно образовање, односно тима за пружање додатне подршке ученицима из става 3. овог члана. Тим из става 5. овог члана у предшколској установи чине васпитач, стручни сарадници, сарадници, родитељ, односно старатељ, а по потреби педагошки асистент и стручњак ван установе, на предлог родитеља. Тим из става 5. овог члана у школи чини наставник разредне наставе, односно одељењски старешина и предметни наставници, стручни сараданик школе, родитељ, односно старатељ, а по потреби педагошки асистент и стручњак ван установе, на предлог родитеља. Родитељ, односно старатељ даје сагласност за спровођење индивидуалног образовног плана. У првој години уписа у установу, индивидуални образовни план доноси се и вреднује тромесечно, а у свим наредним годинама на почетку сваког полугодишта. Наставник и васпитач при планирању свог рада у одељењу, односно групи усклађује свој план са индивидуалним образовним планом детета.

План рада са талентованим и напредним ученицима:

Време реализације	Активности	Носиоци активности
Прво полугодиште	Идентификација надарених и талентованих ученика	Предметни наставници
Друго полугодиште	Израда индивидуалних програма у редовној, додатној настави и секцијама	Предметни наставници
Друго полугодиште	Припреме за такмичења, консултације са менторима, рад у истраживачкој делатности	Предметни наставници
Јун	Презентација ученичких радова, евалуација са такмичења, јавни час надарених	Предметни наставници, директор, педагог

ТИМ ЗА ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ КВАЛИТЕТА И РАЗВОЈА УСТАНОВЕ

Тим за обезбеђивање квалитета и развој установе чине представници запослених, родитеља, локалне самоуправе, стручни сарадници и директор школе.

Тим има следеће надлежности :

- прати обезбеђивање и унапређивање квалитета образовно – васпитног рада у установи;
- стара се о остваривању школског програма;
- стара се о остваривању циљева и стандарда постигнућа ;
- стара се о развоју компетенција;
- вреднује резултате рада наставника, васпитача и стручног сарадника;
- прати и утврђује резултате рада ученика и одраслих;

Чланови Тима се одређују по ЗОСОВ-у за сваку школску годину. С тим што се води рачуна о континуитету рада Тима.

Време реализације	Активности /Теме	Начин реализације	Носиоци реализације
септембар-фебруар	- Анализа реализације наставе у току првог полугодишта. - Анализа рада Стручних већа, Тимова и Актива школе у току првог полугодишта	Анализа и дискусија након достављања Извештаја свих релевантних субјеката	Чланови Тима Секретар школе

	- Праћење реализације активности на основу акционог плана отклањања недостатака утврђених од стране Комисије за спољашње вредновање рада школе - Анализа Извештаја о обављениом редовном годишњем инспекцијском прегледу - Праћење примене прописа о обезбеђивању квалитета и развоја школе - Анализа Извештаја о реализацији Школског развојног плана - Анализа Извештаја о раду директора у првом полугодишту		
март- јул	- Анализа постигнућа ученика у току наставе (такмичења...) - Анализа реализације наставе. - Анализа остварених активности везаних за Самовредновање школе - Праћење реализације активности на основу акционог плана отклањања недостатака утврђених од стране Комисије за спољашње вредновање рада школе - Разматрање припремљености школе за наредну школску годину	Анализа, дискусија , дискусија након достављања Извештаја свих релевантних субјеката	Чланови Тима
Август	- Састављање тима и унапређење програма и плана рада тима по упутству МПНТР - Давање смерница и сугестија за Годишњи план рада школе - Разматрање Извештаја о реализацији Школског развојног плана за школску. - Анализа Записника, Извештаја и Планова стручних већа - Разматрање стручног усавршавања наставника у току школске године - Израда извештаја о раду Тима за школску.	Анализа, дискусија, извештај	Директор Чланови Тима

Садржај

ВЕРИФИКАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ РАДА ЕКОНОМИЈА, ПРАВО И АДМИНИСТРАЦИЈА	3
ВЕРИФИКАЦИЈА ЗА ПОДРУЧЈЕ РАДА ТРГОВИНА, УГОСТИТЕЉСТВО И ТУРИЗАМ	3
ПРОШИРЕНА ДЕЛАТНОСТ ШКОЛЕ.....	4
ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	5
ПРАЋЕЊЕ ВРЕДНОВАЊА И РЕАЛИЗАЦИЈЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	7
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР	8
Листа изборних предмета	10
Циљеви стручног образовања.....	10
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР ПРВИ РАЗРЕД	11
ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР ДРУГИ РАЗРЕД	69
ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР ТРЕЋИ РАЗРЕД	126
ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	214
ПРОГРАМ МАТУРСКОГ ИСПИТА.....	286
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ФИНАНСИЈСКИ АДМИНИСТРАТОР	288
Листа изборних предмета	289
Циљеви стручног образовања.....	289
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ : ФИНАНСИЈСКИ АДМИНИСТРАТОР ПРВИ РАЗРЕД.....	290
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ФИНАНСИЈСКИ АДМИНИСТРАТОР ДРУГИ РАЗРЕД.....	326
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ФИНАНСИЈСКИ АДМИНИСТРАТОР ТРЕЋИ РАЗРЕД.....	368
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ФИНАНСИЈСКИ АДМИНИСТРАТОР ЧЕТВРТИ РАЗРЕД.....	411
Матурски испит.....	445
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР.....	447
Листа изборних предмета	449
Циљеви стручног образовања.....	449
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР ПРВИ РАЗРЕД.....	450

ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР ДРУГИ РАЗРЕД.....	484
ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР ТРЕЋИ РАЗРЕД.....	518
ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР ЧЕТВРТИ РАЗРЕД.....	559
Матурски испит.....	597
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: КОМЕРЦИЈАЛИСТА	598
Листа изборних предмета	600
Циљеви стручног образовања.....	600
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: КОМЕРЦИЈАЛИСТА I РАЗРЕД.....	601
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: КОМЕРЦИЈАЛИСТА II РАЗРЕД.....	643
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: КОМЕРЦИЈАЛИСТА III РАЗРЕД.....	679
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: КОМЕРЦИЈАЛИСТА IV РАЗРЕД.....	713
МАТУРСКИ ИСПИТ	746
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ПРАВНО ПОСЛОВНИ ТЕХНИЧАР	747
Листа изборних предмета	749
ЦИЉЕВИ СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА	749
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ПРАВНО ПОСЛОВНИ ТЕХНИЧАР ПРВИ РАЗРЕД.....	750
ПРАВНО ПОСЛОВНИ ТЕХНИЧАР ДРУГИ РАЗРЕД.....	779
ПРАВНО ПОСЛОВНИ ТЕХНИЧАР ТРЕЋИ РАЗРЕД.....	836
ПРАВНО – ПОСЛОВНИ ТЕХНИЧАР ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	871
ПРОГРАМ МАТУРСКОГ ИСПИТА.....	905
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ПОСЛОВНИ АДМИНИСТРАТОР	907
Листа изборних предмета	908
Циљеви стручног образовања.....	908
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ПОСЛОВНИ АДМИНИСТРАТОР I РАЗРЕД.....	909
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ПОСЛОВНИ АДМИНИСТРАТОР ДРУГИ РАЗРЕД.....	954
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ПОСЛОВНИ АДМИНИСТРАТОР ТРЕЋИ РАЗРЕД.....	997

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ПОСЛОВНИ АДМИНИСТРАТОР ЧЕТВРТИ РАЗРЕД.....	1047
ПРОГРАМ МАТУРСКОГ ИСПИТА.....	1091
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ТУРИСТИЧКО ХОТЕЛИЈЕРСКИ ТЕХНИЧАР	1093
Листа изборних предмета	1095
Циљеви стручног образовања.....	1095
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ТУРИСТИЧКО-ХОТЕЛИЈЕРСКИ ТЕХНИЧАР ПРВИ РАЗРЕД	1096
ТУРИСТИЧКО-ХОТЕЛИЈЕРСКИ ТЕХНИЧАР ДРУГИ РАЗРЕД	1123
ТУРИСТИЧКО-ХОТЕЛИЈЕРСКИ ТЕХНИЧАР ТРЕЋИ РАЗРЕД	1156
ТУРИСТИЧКО-ХОТЕЛИЈЕРСКИ ТЕХНИЧАР ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	1203
ПРОГРАМ МАТУРСКОГ ИСПИТА.....	1229
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ТУРИСТИЧКИ ТЕХНИЧАР ЗА I, II, III, IV РАЗРЕД	1231
ИЗМЕНЕ У ОДНОСУ НА ПРОФИЛ ТУРИСТИЧКО-ХОТЕЛИЈЕРСКИ ТЕХНИЧАР ПО ГОДИНАМА.....	1233
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: КУЛИНАРСКИ ТЕХНИЧАР	1277
Листа изборних предмета	1279
Циљеви стручног образовања.....	1279
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ КУЛИНАРСКИ ТЕХНИЧАР ПРВИ РАЗРЕД.....	1280
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ КУЛИНАРСКИ ТЕХНИЧАР ДРУГИ РАЗРЕД.....	1322
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: КУЛИНАРСКИ ТЕХНИЧАР ТРЕЋИ РАЗРЕД.....	1359
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: КУЛИНАРСКИ ТЕХНИЧАР ЧЕТВРТИ РАЗРЕД.....	1398
Матурски испит.....	1414
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ ТРГОВАЦ ЗА I, II И III РАЗРЕД	1415
Листа изборних предмета	1417
Циљеви стручног образовања.....	1417
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ТРГОВАЦ ПРВИ РАЗРЕД.....	1418
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ТРГОВАЦ ДРУГИ РАЗРЕД.....	1453
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ТРГОВАЦ ТРЕЋИ РАЗРЕД.....	1480

ПРОГРАМ ЗАВРШНОГ ИСПИТА	1518
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ КОНОБАР ЗА I, II, III РАЗРЕД	1519
Листа изборних предмета	1521
Циљеви стручног образовања.....	1522
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: КОНОБАР ПРВИ РАЗРЕД	1522
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: КОНОБАР ДРУГИ РАЗРЕД.....	1562
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: КОНОБАР ТРЕЋИ РАЗРЕД.....	1592
ПРОГРАМ ЗАВРШНОГ ИСПИТА	1618
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ КУВАР ЗА I, II, III РАЗРЕД	1620
Листа изборних предмета	1622
Циљеви стручног образовања.....	1622
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: КУВАР ПРВИ РАЗРЕД	1623
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: КУВАР ДРУГИ РАЗРЕД	1657
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: КУВАР ТРЕЋИ РАЗРЕД	1672
ПРОГРАМ ЗАВРШНОГ ИСПИТА	1685
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ ПОСЛАСТИЧАР ЗА I,II, III РАЗРЕД.....	1687
Листа изборних предмета	1689
Циљеви стручног образовања.....	1689
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ПОСЛАСТИЧАР ПРВИ РАЗРЕД.....	1690
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ПОСЛАСТИЧАР ДРУГИ РАЗРЕД.....	1727
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ПОСЛАСТИЧАР ТРЕЋИ РАЗРЕД.....	1745
Програм завршног испита	1773
ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ	1774
ПРОГРАМ И АКТИВНОСТИ КОЈИМА СЕ РАЗВИЈАЈУ СПОСОБНОСТИ ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА, КОМУНИКАЦИЈЕ, ТИМСКИ РАД, САМОИНИЦИЈАТИВА И ПОДСТИЦАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИЧКОГ ДУХА.....	1774
ФАКУЛТАТИВНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ, ЊИХОВИ ПРОГРАМСКИ САДРЖАЈИ И АКТИВНОСТИ КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ.....	1775

ПРОГРАМ ИЗЛЕТА И ЕКСКУРЗИЈА	1775
НАЧИН ОСТВАРИВАЊА И ПРИЛАГОЂАВАЊА ПРОГРАМА МУЗИЧКОГ И БАЛЕТСКОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА, ОБРАЗОВАЊЕ ОДРАСЛИХ, УЧЕНИКА СА ПОСЕБНИМ СПОСОБНОСТИМА И ДВОЈЕЗИЧНО ОБРАЗОВАЊЕ.....	1779
ПРОГРАМ ВАСПИТНОГ РАДА	1779
ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ.....	1781
ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ.....	1781
ПРОГРАМ КАРИЈЕРНОГ ВОЂЕЊА И САВЕТОВАЊА УЧЕНИКА	1783
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	1783
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНеМАРИВАЊА И ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА	1784
ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА	1787
ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ	1787
ПРОГРАМ САРАДЊЕ ШКОЛЕ СА ПОРОДИЦОМ.....	1788
ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ	1790
ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАН, ИНДИВИДУАЛНИ ПРОГРАМ И ИНДИВИДУАЛИЗОВАНИ НАЧИН РАДА.....	1792
ТИМ ЗА ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ КВАЛИТЕТА И РАЗВОЈА УСТАНОВЕ.....	1793